

RP 99/2025 rd

**REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM
STATSBUDGETEN FÖR 2026**

HELSINGFORS 2025

ISSN 0785-7659

Editat Prima Oy, Helsingfors 2025

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås,

att riksdagen fattar beslut om att godkänna det bifogade förslaget till statsbudgeten för 2026.

Helsingfors den 22 september 2025

Statsminister

PETTERI ORPO

Finansminister *Riikka Purra*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	A	7
1. Sammandrag	A	7
2. Ekonomiska utsikter	A	12
2.1. Konjunkturutsikter	A	12
2.2. Utsikterna för de offentliga finanserna	A	13
3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik	A	16
3.1. Mål och regler för den ekonomiska politiken och finanspolitiken	A	16
3.2. Åtgärder i syfte att nå målen för den ekonomiska politiken och finanspolitiken	A	18
3.3. Utsikterna för att nå de finanspolitiska målen	A	20
4. Budgetpropositionens inkomstposter	A	22
4.1. Centrala ändringar i beskattningsgrunderna	A	23
4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen	A	25
4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna	A	26
4.4. Skatteutgifter	A	26
4.5. Övriga inkomstposter	A	27
5. Anslagen i budgetpropositionen	A	28
5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna	A	29
5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde	A	33
5.3. Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken	A	71
5.4. Regionutveckling och strukturfonder	A	74
6. Hållbar utveckling	A	75
7. Barnbudgetering	A	81
8. Utveckling av förvaltningen	A	87
8.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen	A	87
8.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen	A	90
8.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik	A	91
9. Velfärdsområdenas ekonomi	A	92
9.1. Velfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder	A	92
9.2. Velfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån	A	95
9.3. Uppskattning av velfärdsområdenas inkomster och utgifter	A	96
10. Den kommunala ekonomin	A	98
10.1. Statsbidrag till kommunerna	A	98
10.2. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin	A	102
11. Statsfinanserna utanför budgeten	A	102
11.1. Statliga fonder utanför budgeten	A	102
11.2. Affärsverken	A	108
11.3. Statens ägarpolitik	A	109
11.4. Saldot för de offentliga samfunden och deras skulder	A	109

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning	A	110
12.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1.—30.6.2025	A	110
12.2. Statens totala balansräkning 30.6.2025	A	113
12.3. Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen . .	A	118
12.4. Det eftersatta underhållet av trafikleder	A	119
12.5. Statens investeringar	A	121
12.6. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten	A	123
12.7. Negativt eget kapital	A	123

STATSBUDGETEN FÖR 2026		1
Sifferstat		1

DETALJMOTIVERING		26
Allmänna föreskrifter		26

Inkomstposter	1	35
11. Skatter och inkomster av skattenatur	1	35
12. Inkomster av blandad natur	2	66
13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	4	94
15. Lån	5	98

Anslag	6	101
21. Riksdagen	6	101
22. Republikens president	6	110
23. Statsrådets kansli	7	115
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	8	132
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	9	164
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	10	194
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	11	249
28. Finansministeriets förvaltningsområde	11	281
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	14	357
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	16	463
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	18	551
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	19	599
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	21	680
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	24	785
36. Räntor på statsskulden	25	826

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

1. Sammandrag

De ekonomiska utsikterna

Finlands ekonomi har återhämtat sig långsamt, men det finns positiva tecken i den ekonomiska utvecklingen. Bruttonationalprodukten förväntas växa med 1,0 % år 2025 och med 1,4 % år 2026. Den sjunkande räntenivån och de ökade realinkomsterna ökar konsumtionen. Inflationen har avtagit klart och prisstegringen förväntas vara måttlig. Sysselsättningen förväntas bli bättre och arbetslösheten förväntas minska gradvis i och med att konjunkturläget förbättras 2026.

De offentliga finanserna

Underskottet i den offentliga sektorns finanser minskar till 3,6 % i förhållande till bruttonationalprodukten 2026. Ökningen av de offentliga utgifterna är svag tack vare anpassningsåtgärder och lägre indexhöjningar av sociala förmåner. Skatteintäkterna ökar i takt med att ekonomin återhämtar sig. Ökningen av skuldkvoten blir långsammare och den offentliga sektorns skuld förväntas vara cirka 88,5 % i förhållande till BNP 2026.

Den ekonomi- och finanspolitiska linjen

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och bryta den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. En ekonomisk utveckling som är stabil skapar trygghet och främjar familjebildning. Regeringen har som mål att öka hushållens köpkraft och eftersträvar att i sina beslut ta hänsyn till konsekvenserna för hushållens dagliga utgifter. Regeringen har som mål ett Finland där finansieringen av välfärdssamhällets viktigaste tjänster är tryggad också för kommande generationer.

Regeringen har förbundit sig till åtgärder för att stabilisera skuldkvoten i de offentliga finanserna före utgången av regeringsperioden. Statsminister Orpos regering har i sitt regeringsprogram och våren 2024 antagit och förbundit sig att genomföra ett åtgärds paket som stärker de offentliga finanserna med cirka 9 miljarder euro beräknat på 2027 års nivå. Eftersom paketet på 9 miljarder euro enligt finansministeriets prognos i juni 2025 dock inte räckte till för att stoppa ökningen av skuldkvoten i de offentliga finanserna före utgången av 2027 i enlighet med regeringens mål, har regeringen i samband med beredningen av budgetpropositionen beslutat om nya anpassningsåtgärder på cirka 1 miljard euro beräknat på 2027 års nivå.

Det främsta sättet att konsolidera de offentliga finanserna är att påskynda tillväxten inom ekonomi och sysselsättning. Vid sin halvtidsöversyn våren 2025 beslutade regeringen om åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten och undanröja hindren för tillväxt. Incitamenten att arbeta förbättras och köpkraften stärks bl.a. genom att beskattningen av förvärvsinkomster lindras från och med 2026. Utöver skatteåtgärder beslutade regeringen vid sin halvtidsöversyn om flera andra åtgärder för att förbättra konkurrenskraften, höja kompetensnivån och skapa gynnsammare förhållanden för investeringar.

Anslag

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 90,3 miljarder euro, vilket är 1,1 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Faktorer som förklarar den ökade anslagsnivån jämfört med 2025 är bl.a. lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringar (1,5 miljarder euro) 2026 och Finlands ökade medlemsavgift till EU (cirka 0,5 miljarder euro). Samtidigt sänks utgiftsnivån med cirka 1 miljard euro till följd av de reformer och utgiftsbesparingar som statsminister Orpos regering beslutat om vid olika tillfällen.

Inkomstposter

Den statliga budgetekonomins inkomster utan nettouplåning uppskattas vara 81,6 miljarder euro. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är 68,2 miljarder euro (84 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 1,5 %, dvs. med 1 miljard euro, jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Budgetekonomins inkomster utan nettouplåning beräknas minska med 6,4 %, dvs. 4,9 miljarder euro.

Balansen inom statsfinanserna och statsskulden

Budgetpropositionen för 2026 uppvisar ett underskott på 8,7 miljarder euro. I underskottet sker en minskning av engångsnatur på cirka 2,3 miljarder euro på grund av att Statens bostadsfonds återstående kassa intäktsförs i statsbudgeten i samband med att fonden läggs ned. Intäktsföringen minskar inte statens skuldsättning eller skuldsättningen inom den offentliga ekonomin. Utan intäktsföringen skulle budgetekonomin uppvisa ett underskott på 11,0 miljarder euro, vilket finansieras genom ökad skuldsättning. Balansen i statens budgetekonomi (inklusive intäktsföringen av Statens bostadsfonds återstående kassa) förbättras med 3,8 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 och med 4,6 miljarder euro jämfört med vad som budgeterats för 2025 (inklusive den andra tilläggsbudgeten). Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas underskottet i statsfinanserna uppgå till 4,0 % av BNP.

Statsskulden (inklusive skulden inom fondekonomin) i enlighet med budgeten beräknas uppgå till 194 miljarder euro vid utgången av 2026, vilket motsvarar 65,6 % av BNP. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas uppgå till 3,2 miljarder euro, vilket är på samma nivå som i den ordinarie budgeten för 2025 och 0,3 miljarder euro mer än vad som budgeterats för 2025 (inklusive den andra tilläggsbudgeten).

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2024 bokslut	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.	Förändring, % 2025—2026
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	25 678	26 746	26 480	-1
Samfundsskatt	5 429	5 708	5 783	1
Mervärdesskatt	21 558	23 591	23 736	0
Övriga skatter	11 778	11 184	12 251	10
Övriga inkomster	10 130	9 484	13 397	41
Sammanlagt	74 573	76 713	81 647	6

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2024 bokslut	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.	Förändring, % 2025—2026
Nettoupplåning och skuldhantering ¹⁾	12 133	12 500	8 659	-31
Inkomstposter sammanlagt	86 706	89 213	90 306	1
Konsumtionsutgifter	21 249	21 467	21 074	-2
Överföringsutgifter	60 957	63 423	65 008	2
Investeringsutgifter	1 181	1 044	902	-14
Övriga utgifter	3 323	3 278	3 321	1
Anslag sammanlagt	86 710	89 213	90 306	1
Bokslutsunderskott (inkl. föregående år)	-5 925			

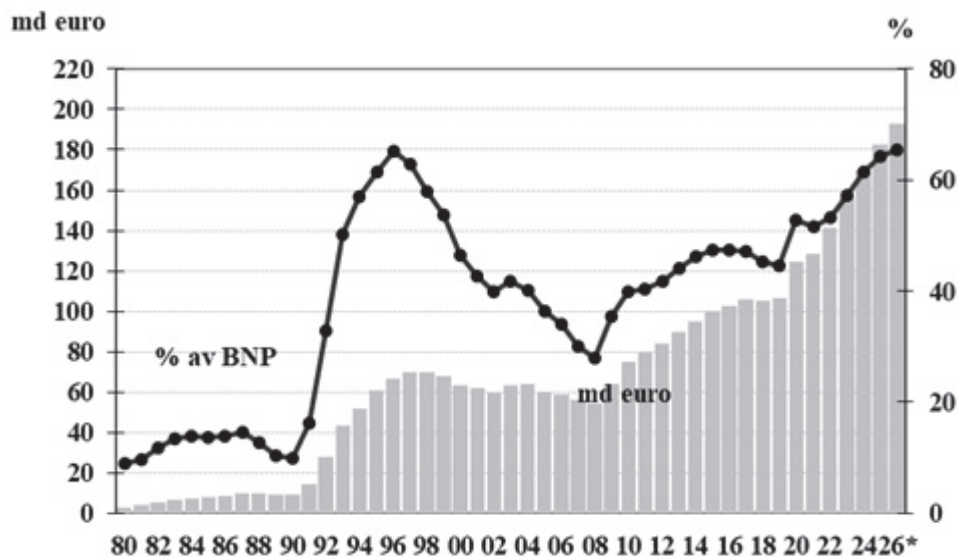
¹⁾ Inbegriper skuldhanteringsutgifter på -446 miljoner euro 2024.

Ram för valperioden och ofördelad reserv

Statsminister Orpos regering har i sitt regeringsprogram förbundit sig till det ramförfarande som gäller utgifterna inom statsfinanserna. Systemet med ramar för statsfinanserna är ett centralt verktyg i styrningen av regeringens finanspolitik och lägger grunden för en trovärdig ekonomisk politik. Regeringsprogrammets föresatser och andra åtgärder genomförs inom de gränser som ramen för valperioden tillåter.

År 2026 uppgår ramen till 78 390 miljoner euro. Som anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås 78 001 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2026 är således 89 miljoner euro, utöver vilket det i ramen för 2026 har reserverats 300 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Se närmare avsnitt 5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP**Konsekvenserna för budgeten av de åtgärds paket som regeringen beslutat om**

Regeringen har i regeringsprogrammet, i planen för de offentliga finanserna våren 2024 och i samband med budgetpropositionen för 2026 beslutat om betydande anpassningsåtgärder i fråga om de offentliga finanserna. Åtgärderna innefattar utöver besparingar även utgiftsökningar och åtgärder som ökar inkomsterna.

När man beaktar de anpassningar på 9 miljarder euro på 2027 års nivå som regeringen tidigare beslutat om och de nya anpassningsåtgärder som nu beslutats ingår i budgetpropositionen besparingar som minskar budgetanslagen med ett nettobelopp på sammanlagt cirka 3,5 miljarder euro, vilket är cirka 1,0 miljarder euro mer än 2025¹⁾. Dessutom ökar skatteanpassningsåtgärder skatteinkomsterna med sammanlagt cirka 1,3 miljarder euro på 2026 års nivå.

¹⁾ Granskningen omfattar endast åtgärds paketets åtgärder som direkt påverkar statens utgifter och inkomster, och i den beaktas således inte t.ex. de strukturella sysselsättningsåtgärder som ingår i paketet och som stärker de offentliga finanserna och inte heller åtgärder som också är beroende av välfärdsområdenas beslut om anpassningar.

Utöver dessa anpassningsåtgärder beslutade regeringen vid sin halvtidsöversyn våren 2025 om åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten och finansiera tillväxtåtgärderna. De anpassningsåtgärder som det beslutats om som en del av finansieringen av tillväxtåtgärderna minskar budgetanslagen med cirka 0,2 miljarder euro och ökar inkomsterna inom budgetekonomin med cirka 0,6 miljarder euro. Tillväxtåtgärderna som helhet försämrar balansen i budgetekonomin med cirka 0,5 miljarder euro 2026, när man också beaktar de skattesänkningar som det beslutats om för att påskynda den ekonomiska tillväxten.

Se närmare avsnitt 5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde

Försvarets materielanskaffningar

I budgeten föreslås nya beställningsfullmakter på sammanlagt 6 miljarder euro för anskaffning av försvarsmateriel. Tidsmässigt infaller utgifterna till största delen under 2030-talet. Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter föranleder tillsammans med tidigare beviljade beställningsfullmakter utgifter till ett belopp av sammanlagt närmare 3,0 miljarder euro år 2026 och efter budgetåret sammanlagt cirka 13,7 miljarder euro åren 2027—2036, vilket inbegriper projekten F-35 och Flottilj 2020.

Se närmare avsnitt 5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde

Ändringar i beskattningsgrunderna

Till de viktigaste ändringarna av skattegrunderna i beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomster 2026 hör lindring av beskattningen av arbete för låg- och medelinkomsttagare, höjning av arbetsinkomstavdraget per barn samt sänkning av den högsta marginalskattesatsen till cirka 52 %. Indexjusteringen i beskattningen av förvärvsinkomst görs till fullt belopp med undantag för de inkomstnivåer som omfattas av sänkningen av de högsta marginalskatterna.

Andra betydande ändringar av beskattningsgrunderna som minskar skatteinkomsterna är en sänkning av skattesatsen för de nyttigheter som omfattas av mervärdesskattesatsen på 14 % till 13,5 %, ändringar i arvs- och gåvoskatten samt en sänkning av skatten på transportbränslen. Det görs flera ändringar i punktskatterna, bl.a. i punktskatterna på energi, tobak, alkohol och läskedrycker.

Se närmare avsnitt 4. Inkomstposter i budgetpropositionen.

Välfärdsområdenas ekonomi

För välfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering föreslås sammanlagt ca 27,1 miljarder euro.

Välfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering ökar med ca 0,9 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen förklaras i huvudsak av övergången till kostnadsnivån 2026. Indexhöjningen av välfärdsområdenas finansiering med 3,25 % ökar välfärdsområdenas finansiering med cirka 853 miljoner euro. I finansieringen av välfärdsområdena beaktas också den beräknade årliga ökningen av servicebehovet inom social- och hälsovården, som ökar finansie-

ringen med ca 248 miljoner euro. Övergångsutjämningsarna minskar finansieringen med cirka 25 miljoner euro. År 2025 har avdraget uppgått till 67 miljoner euro.

Se närmare avsnitt 9. Välfärdsområdenas ekonomi.

Den kommunala ekonomin

För statsbidrag till kommunerna föreslås cirka 5,9 miljarder euro, och statsbidragen ökar med cirka 3 % från och med 2025. Nivån på de kalkylerade statsandelarna sjunker på grund av att statsandelen för kommunal basservice minskas med sammanlagt 75 miljoner euro. Samtidigt har justeringen av kostnadsfördelningen, indexhöjningarna och ändringarna i kommunernas uppgifter en höjande effekt. De kalkylerade statsandelarna uppgår till cirka 4,9 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till cirka 0,5 miljarder euro och de övriga statsbidragen till cirka 0,5 miljarder euro.

I budgetpropositionen ingår ett flertal åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin och vilkas nettoeffekt på den kommunala ekonomin varierar. Den sammanlagda effekten av de åtgärder som statsminister Orpos regering fastställt försämrar den kommunala ekonomin med cirka 170 miljoner euro 2026 jämfört med 2025. När man granskar konsekvenserna av regeringens beslutsbaserade åtgärder under hela valperioden, stärks den kommunala ekonomin med sammanlagt cirka 200 miljoner euro netto 2026. I avsnittet har det inte beaktats att den lösning gällande kanalisering av de besparingar som gäller socialskyddsfonderna som genomfördes 2024—2025 ökade kommunernas skatteinkomster och minskade kommunarbetsgivarnas betalningsbörd med cirka 100 miljoner euro per år.

Se närmare avsnitt 10. Den kommunala ekonomin.

2. Ekonomiska utsikter

2.1. Konjunkturutsikter

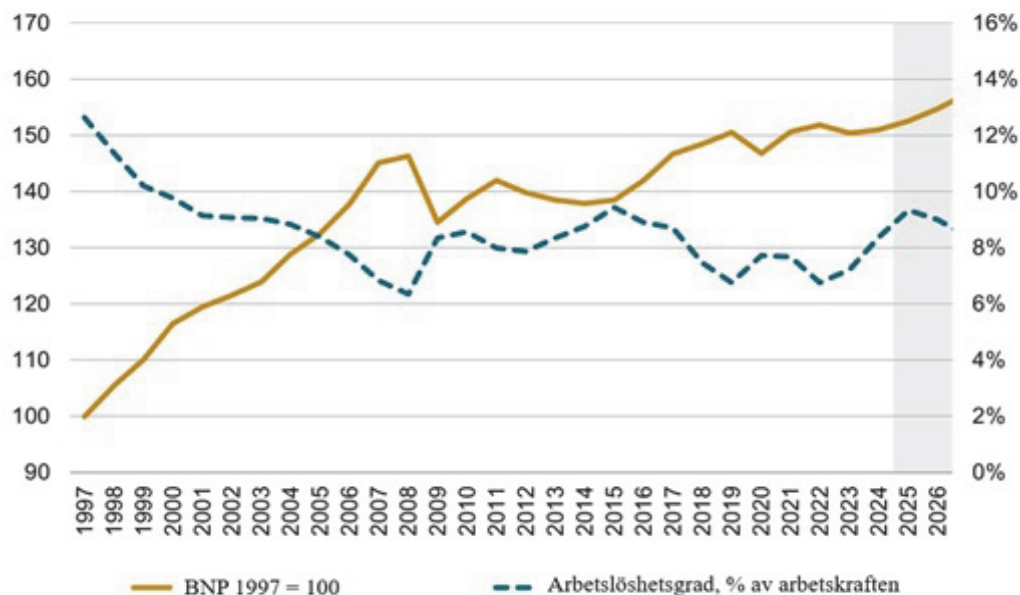
Finlands bruttonationalprodukt förväntas växa med 1,0 % år 2025 och 1,4 % år 2026. Den sjunkande räntenivån och de ökade realinkomsterna ökar konsumtionen. Investeringarna ökar i takt med att byggandet återhämtar sig, att omställningen till ren energi avancerar och att det görs försvarsanskaffningar. Den ekonomiska tillväxten bromsas upp av Förenta staternas importtullar och den allmänna osäkerhet som Förenta staternas ekonomiska politik orsakar.

Inflationen har avtagit klart och prisstegringen förväntas vara måttlig. Inflationen har avtagit framför allt på grund av att priserna på energi och ägarboende har sjunkit. Konsumentpriserna stiger till följd av att mervärdesskattesatserna höjts.

Arbetslösheten har under 2025 blivit anmärkningsvärt hög på grund av den svaga konjunkturen inom den privata sektorn och besparingarna inom den offentliga sektorn. I takt med att konjunkturläget förbättras 2026 förväntas sysselsättningen öka och arbetslösheten minska gradvis.

Samhällsekonomin utveckling

	2023	2024	2025*	2026*
Värdet av BNP, miljarder euro	272,9	276,0	284,5	295,0
BNP, volymförändring, %	-0,9	0,4	1,0	1,4
Arbetslöshetsgrad, %	7,2	8,4	9,4	9,0
Sysselsättningsgrad, %	73,6	72,1	71,5	71,8
Konsumentprisindex, förändring, %	6,2	1,6	0,4	1,4
Lång ränta, 10 år, %	3,0	2,9	3,0	3,0

Figur 2. BNP och arbetslöshetsgraden 1997—2026**2.2. Utsikter för de offentliga finanserna**

Underskottet i de offentliga finanserna är 4,3 % i förhållande till BNP 2025 i ett fortsatt svagt konjunkturläge. Läget inom de offentliga finanserna börjar bli bättre i takt med att merparten av anpassningsåtgärderna träder i kraft. Ökningen av skatteinkomsterna kommer dock att vara svag till följd av skattehöjningarna under året. Utgiftsökningen inom lokalförvaltningen är fortsatt

måttlig. Underskottet skulle minska mer om inte försvarsanskaffningarna samtidigt ökade utgifterna.

År 2026 förbättras det finansiella saldot till 3,6 %. Ökningen av de offentliga utgifterna är fortsatt svag tack vare anpassningsåtgärder och lägre indexhöjningar av sociala förmåner. Skatteintäkterna ökar dock i takt med att ekonomin återhämtar sig, trots skattesänkningar. Underskottet i den offentliga sektorns finanser förbättras också till följd av höjningen av arbetslöshetsförsäkringspremien.

Den snabba ökningen av den offentliga skuldnivån i förhållande till BNP fortsätter 2025 och skulden växer till närmare 87 % i förhållande till BNP. Situationen förbättras 2026 och ökningen av skuldkvoten avtar. År 2027 stabiliseras skuldkvoten. Från och med 2028 börjar skuldkvoten dock åter öka och stiger sannolikt till över 90 % år 2029.

Statsförvaltningens underskott ökar till 4,2 % i förhållande till BNP 2025. År 2026 minskar underskottet till 4,0 %. Regeringens anpassningsåtgärder minskar underskottet, men de ökade försvars- och ränteutgifterna har en ökande effekt.

Kommunalförvaltningens underskott blir större i år, vilket bl.a. beror på ökade konsumtionsutgifter och investeringar, en svag utveckling av skatteinkomsterna och nedskärningar i statsandelarna. Trots att kommunernas skatteinkomster ökar kraftigt 2026, är kommunalförvaltningens underskott 0,5 % i förhållande till BNP.

Välfärdsområdena lyckades stabilisera sin ekonomi i fjol, men har ännu inte lyckats förbättra det negativa finansiella saldot. År 2025 uppnås balans i det finansiella saldot med hjälp av ökad statlig finansiering och anpassningsåtgärder. Trycket på välfärdsområdena att anpassa ekonomin fortsätter, eftersom de fortfarande måste kunna täcka sina underskott från tidigare år. Under 2026—2027 kommer välfärdsområdenas finansiella ställning att vara nära balans, och utgiftsökningen är cirka 3,6 % årligen.

Det finansiella saldot för socialskyddsfonderna är 2025 sammanlagt 0,4 % i förhållande till BNP. Överskottet beräknas öka till 0,9 % i förhållande till BNP 2026. Arbetspensionsanstalterna uppvisar ett överskott på 0,7 % år 2025 och 0,8 % år 2026 i förhållande till BNP, framför allt på grund av sektorns kapitalinkomster och intäkterna från arbetspensionsavgifterna. De övriga socialskyddsfonderna uppvisar 2025 ett underskott på 0,3 % i förhållande till BNP, men framför allt höjningen av arbetslöshetsförsäkringspremien 2026 förbättrar sektorns finansiella ställning. Så uppvisar de övriga socialskyddsfonderna 2026 också ett överskott på 0,1 % i förhållande till BNP.

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2023	2024	2025*	2026*
Skatter och socialskyddsavgifter	42,7	42,2	42,3	42,4
De offentliga samfundens utgifter	55,9	57,8	57,4	56,6
De offentliga samfundens nettokreditgivning	-2,9	-4,5	-4,3	-3,6
— Statsförvaltningen	-3,3	-3,7	-4,2	-4,0

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2023	2024	2025*	2026*
— Kommunalförvaltningen	-0,4	-0,3	-0,6	-0,5
— Velfärdsområdena	-0,6	-0,6	0,1	0,0
— Arbetspensionsanstalterna	1,0	0,6	0,7	0,8
— Övriga socialskyddsfonder	0,5	-0,5	-0,3	0,1
Primärt saldo	-1,7	-2,9	-2,8	-2,0
Strukturellt saldo	-1,6	-3,0	-3,0	-2,6
De offentliga samfundens bruttoskuld	77,1	82,1	86,9	88,5
Statsskulden ¹⁾	57,2	61,4	65,7	67,1

¹⁾ FM:s ekonomiska avdelnings bedömning av statsskulden avviker från den bedömning som gjorts utifrån budgeteringen, bl.a. på grund av uppdaterade inkomstposter.

Centrala förändringar i förhållande till planen för de offentliga finanserna våren 2025**Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2025¹⁾**

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2025	2026
Saldot i de offentliga finanserna, våren 2025	-3,8	-3,7
Staten:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,1	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,1	0,2
Effekten av andra faktorer	-0,4	-0,6
Lokalförvaltningen:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,1	0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av andra faktorer	0,0	0,0
Arbetspensionsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av andra faktorer	-0,1	-0,1
Övriga socialskyddsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,3
Effekten av andra faktorer	-0,1	0,0
Saldot i de offentliga finanserna, hösten 2025	-4,3	-3,6

¹⁾ På grund av avrundningar stämmer slutsummorna inte nödvändigtvis vid addering.

3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och vända den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. En ekonomisk utveckling som är stabil skapar trygghet och främjar familjebildning. Regeringen har som mål att öka hushållens köpkraft och eftersträvar att i sina beslut ta hänsyn till konsekvenserna för hushållens dagliga utgifter. Regeringen har som mål ett Finland där finansieringen av välfärdssamhällets viktigaste tjänster är tryggad också för kommande generationer.

3.1. Mål och regler för den ekonomiska politiken och finanspolitiken

De mål för den ekonomiska politiken och finanspolitiken som fastställts i regeringsprogrammet

I regeringsprogrammet ställde regeringen upp följande centrala mål för den ekonomiska politiken och finanspolitiken:

— Skuldkvoten i de offentliga finanserna ska stabiliseras och därefter vändas i en riktning som ur ett valperiodsövergripande perspektiv är permanent nedåtgående. Det långsiktiga målet är en ekonomisk tillväxt och en skuldsättning i förhållande till bruttonationalprodukten som ligger på nordisk nivå.

— Saldot i de offentliga finanserna ska förbättras så att underskottet inom denna valperiod, det vill säga senast 2027, är högst 1 % av bruttonationalprodukten.

— Genom sysselsättnings- och tillväxtåtgärderna eftersträvas 100 000 nya sysselsatta. Målet på längre sikt är att höja sysselsättningsgraden till 80 %.

— Sysselsättnings- och tillväxtåtgärder i kombination med direkta anpassningsåtgärder skapar förutsättningar för en balansering av de offentliga finanserna 2031.

Genom sin skattepolitik strävar regeringen efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Regeringen skärper inte beslutsbaserat den totala skattegraden.

Regeringen har förbundit sig till ramförfarandet för statsfinanserna, som begränsar beloppet av de utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Åtgärder enligt regeringsprogrammet samt övriga åtgärder genomförs i den utsträckning det är möjligt inom ramen. Ramen för valperioden fastställdes i planen för de offentliga finanserna den 9 oktober 2023. I planen för de offentliga finanserna 2025—2028 sänktes ramnivån på grund av de sparbeslut som fattades våren 2024. Ramnivån sänktes också våren 2025 i och med inbesparingarna i finansieringen av tillväxtåtgärder.

EU:s finanspolitiska regler och den nationella finanspolitiska lagstiftningen

Den lagstiftning som styr skötseln av de offentliga finanserna ska ses över. EU:s reviderade finanspolitiska lagstiftning trädde i kraft den 30 april 2024 och regeringens proposition om en änd-

ring av den nationella finanspolitiska lagstiftningen lämnas till riksdagen under hösten 2025. Den reviderade nationella finanspolitiska lagstiftningen ska vara i kraft den 1 januari 2026.

I EU:s reviderade finanspolitiska lagstiftning ligger fokus på de medelfristiga planer (finans- och strukturpolitiska) som medlemsstaterna har utarbetat och som rådet antagit, och på den nettoutgiftsbana som fastställts i dem, dvs. på de nominella primära nettoutgifternas tillåtna ökningstakt. Medlemsstaterna ska i regel följa de nettoutgiftsbanor som rådet godkänt och som EU:s finanspolitiska övervakning fokuserar på.

Finlands första nationella medelfristiga plan och den nettoutgiftsbana för 2025—2028 som ingår i den godkändes den 10 oktober 2024 av statsrådet och den 21 januari 2025 av Europeiska unionens råd. Den 30 april 2025 ansökte Finland om aktivering av den nationella undantagsklausulen enligt EU:s finanspolitiska lagstiftning på grund av ökade försvarsutgifter 2025—2028. Aktiveringen godkändes för Finlands och 14 andra länders del i Europeiska unionens råd den 8 juli 2025. Undantagsklausulen gör det möjligt att avvika från den nettoutgiftsbana som rådet godkänt. Det högsta beloppet för avvikelserna är 1,5 % av BNP per år och referensåret är 2021. Försvarsutgifterna har i princip definierats enligt den offentliga sektorns uppgiftsklassificering (COFOG).

Nationellt finansierade primära nettoutgifter¹⁾ 2025—2028 (förändring, %)

	2025	2026	2027	2028
Nettoutgiftsbana	1,6	1,9	2,6	2,6

¹⁾ Med primära nettoutgifter avses offentliga samfunds utgifter exkl. ränteutgifter, konjunkturberoende utgifter för arbetslöshetsförmåner, engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder samt utgifter för EU-program som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel och nationella utgifter för samfinansiering av program. Dessutom beaktas diskretionära åtgärder på inkomstsidan i de primära nettoutgifterna så att skattehöjningar höjer nettoutgiftsbanan och skattelättnader sänker den.

Även om det medelfristiga målet (MTO) har strukits ur EU-ramen, är det tills vidare en del av den nationella finanspolitiska lagen (869/2012). I planen för de offentliga finanserna den 30 april 2025 höll statsrådet det medelfristiga målet för det strukturella saldoto i de offentliga finanserna oförändrat på nivån -0,5 % av BNP. I EU:s nya finanspolitiska regler stryks det medelfristiga målet, vilket beaktas i samband med ändringarna av den nationella finanspolitiska lagstiftningen.

I planen för de offentliga finanserna presenterade statsrådet likaså de fleråriga mål enligt den gällande nationella lagstiftningen som gäller balansen, skuldsättningen och utgifterna inom de offentliga finanserna samt egna mål för respektive sektorer som omfattas av de offentliga finanserna. Kraven på sektoriella och fleråriga mål hänför sig till det medelfristiga målet, som har strukits i de finanspolitiska EU-reglerna och som i EU:s finanspolitiska uppföljning ersatts av efterlevnaden av den nettoutgiftsbana som rådet har godkänt. Med beaktande av aktiveringen av den ovan nämnda undantagsklausulen beskrev statsrådet den 30 april 2025 i planen för de offentliga finanserna som sådana de fleråriga målen och sektorsvisa¹⁾ målen för 2027

¹⁾ I denna granskning inbegriper välfärdsområdesförvaltningen Helsingfors social- och hälsovårdsväsende och räddningsväsende med avvikelse från sektorindelningen i nationalräkenskaper, där de klassificeras i kommunalförvaltningen.

- underskottet i statsfinanserna är högst 2½ % i förhållande till BNP,
- Kommunförvaltningens saldo är nära balans eller uppvisar ett litet underskott,
- välfärdsområdesförvaltningens saldo är nära balans,
- arbetspensionsanstaltens överskott är cirka 1½ % i förhållande till BNP och
- de övriga socialskyddsfondernas saldo är nära balans.

3.2. Åtgärder i syfte att nå målen för den ekonomiska politiken och finanspolitiken

Regeringen har förbundit sig till åtgärder för att stabilisera skuldkvoten i de offentliga finanserna före utgången av regeringsperioden. Statsminister Orpos regering har i sitt regeringsprogram och våren 2024 antagit och förbundit sig att genomföra ett åtgärds paket som stärker de offentliga finanserna med cirka 9 miljarder euro beräknat på 2027 års nivå. Eftersom paketet på 9 miljarder euro enligt finansministeriets prognos i juni 2025 dock inte räckte till för att stoppa ökningen av skuldkvoten i de offentliga finanserna före utgången av 2027 i enlighet med regeringens mål, har regeringen i samband med beredningen av budgetpropositionen beslutat om nya anpassningsåtgärder, på cirka 1 miljard euro, som ska minska ackumuleringen av skulder inom de offentliga finanserna, beräknat på 2027 års nivå. Av dessa uppgår de permanenta anpassningsåtgärderna till cirka 750 miljoner euro.

Den största enskilda nya åtgärden som minskar skuldsättningen inom de offentliga finanserna är att fullmakten för att godkänna räntestödslån för statsunderstödd bostadsproduktion sänks från och med 2027 (se tabellen nedan). Även bland annat företagsstöden skärs ned, FPA-ersättningarna för besök hos privatläkare sänks och kommunernas lagstadgade skyldigheter i fråga om främjande av integration avvecklas. Regeringen har förbundit sig att ytterligare öka FoU-finansieringen så att den når målet enligt lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet (statens FoU-finansiering 1,2 % i förhållande till BNP 2030), men lagen uppdateras så att den motsvarar den senaste ekonomiska prognosen. Dessutom ska den finansiering som riktas till FoU-verksamheten vid Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra i fortsättningen beaktas i statens finansieringsandel.

Av de nya anpassningsåtgärderna är cirka en fjärdedel åtgärder som ökar inkomsterna på 2027 års nivå. I detta ingår utöver skattehöjningar och nedskärningar i skatteutgifterna också en höjning av försörjningsberedskapsavgiften samt en ökning av den årliga intäktsföringen från Statens pensionsfond till statsbudgeten samtidigt som pensionsfondens riskbenägenhet i samband med investeringar ökas. Också Forststyrelsens intäktsföring höjs i och med att priset på virke stiger. Regeringen beslutar vid ramförhandlingarna våren 2026 om den närmare fördelningen av höjningen av punktskatter och minskningen av skattestöd.

Anpassningshelhet som det beslutats om i samband med beredningen av budgetpropositionen 2026—2027, miljoner euro

	2026	2027
Fullmakter att bevilja räntestödslån	0	365
Företagsstöd	31	141

Anpassningshelhet som det beslutats om i samband med beredningen av budgetpropositionen 2026—2027, miljoner euro

	2026	2027
Utvecklingssamarbete och främjande av integration	20	50
Punktskatter, försörjningsberedskapsavgift och beskattning för pensionärer med höga inkomster	50	126
Intäktsföringar från Statens pensionsfond och Forststyrelsen	8	120
FoU-finansiering	25	95
FPA-ersättningar	60	60
Specialiseringsutbildning inom social- och hälsovården + villkorliga återbetalningsavgifter för läkemedelsersättningar	30	30
Ämbetsverkens omkostnader (utredning om ämbetsverksstrukturen)	0	25
Totalt	224	1 012

Av den åtgärdshelhet på 9 miljarder euro som det beslutats om tidigare består cirka 6 miljarder euro av statens åtgärder som omedelbart minskar utgifterna och ökar inkomsterna. Dessa åtgärder har i stor utsträckning genomförts¹⁾ i och med denna budgetproposition. I åtgärdshelheten ingår på 2027 års nivå dessutom åtgärder som stärker välfärdsområdenas ekonomi med cirka 0,9 miljarder euro och som för att kunna genomföras förutsätter egna anpassningsbeslut av välfärdsområdena. Genom strukturpolitiska sysselsättningsfrämjande åtgärder strävar man dessutom efter att stärka de offentliga finanserna med cirka 2 miljarder euro. De sysselsättningsåtgärder som hittills har genomförts bedöms på längre sikt stärka sysselsättningen med cirka 90 000 personer och de offentliga finanserna med sammanlagt cirka 2,1 miljarder euro genom den ökade sysselsättningen. Konjunkturläget inverkar dock på den tidsram inom vilken den fulla effekten av sysselsättningsåtgärderna realiseras.

Det främsta sättet att konsolidera de offentliga finanserna är att påskynda tillväxten inom ekonomi och sysselsättning. Utöver de strukturella sysselsättningsåtgärderna påskyndar regeringen i enlighet med regeringsprogrammet den ekonomiska tillväxten genom bättre förutsättningar för rättvis konkurrens, ökad finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet och åtgärder som höjer kompetensnivån. Regeringen har dessutom som mål att stärka Finlands konkurrenskraft och skapa bättre förutsättningar för företagande.

Även vid sin halvtidsöversyn våren 2025 beslutade regeringen om nya åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten och undanröja hindren för tillväxt. Incitamenten att arbeta förbättras och köpkraften stärks bl.a. genom att beskattningen av förvärvsinkomster lindras från och med 2026. Även mervärdesbeskattningen lindras genom att mervärdesskattesatsen för nyttigheter som omfattas av en skattesats på 14 % sänks med 0,5 procentenheter. Ökade investeringar och företagande stöds bl.a. genom att samfundsskattesatsen sänks med 2 procentenheter från ingången av 2027 och genom att tiden för avdragsrätt för förluster förlängs. Utöver dessa åtgärder beslutade regeringen om flera andra åtgärder för att förbättra konkurrenskraften, höja kompetensnivån och skapa gynnsammare förhållanden för investeringar.

¹⁾ I åtgärdshelheten ingår också enskilda åtgärder som träder i kraft 2027 och där beredningen fortfarande pågår. För att genomförandet av den indexbromsning av kommunernas statsandelar som ingår i statens åtgärder (i regeringsprogrammet uppskattad effekt på 0,1 miljarder euro på 2027 års nivå) ska vara en inbesparing inom de offentliga finanserna som helhet krävs det också egna anpassningsåtgärder av kommunerna

De åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten som det beslutades om vid halvtidsöversynen minskar skatteinkomsterna med drygt 2 miljarder euro på 2027 års nivå, när de gynnsamma totalekonomiska effekterna av åtgärderna inte har beaktats. Tillväxtåtgärderna finansieras genom samtidigt fastställda utgiftsbesparingar och åtgärder som ökar inkomsterna. Genom utgiftsbesparingarna säkerställs också att statens utgiftsram iakttas. De fastställda anpassningsåtgärderna vars syfte är att finansiera tillväxtåtgärderna stärker enligt en statisk bedömning de offentliga finanserna med sammanlagt något under 1 miljard euro. Nettoeffekten av tillväxtåtgärderna och de anpassningsåtgärder som fastställts för finansieringen av dem på 2027 års nivå försvagar således de offentliga finanserna med drygt 1 miljard euro, när åtgärdernas gynnsamma inverkan på den ekonomiska tillväxten inte har beaktats. Eftersom de positiva totalekonomiska konsekvenserna av tillväxtåtgärderna realiserar sig med fördröjning ökar som ett led i finansieringen av tillväxtåtgärderna med ett engångsbelopp den överföring från Statens pensionsfond som görs för att täcka pensionsutgifter som betalas ur statsbudgeten, så att statens behov av upplåning minskar med cirka 1 miljard euro 2027.

Under valperioden genomför regeringen också ett tidsbundet investeringsprogram som med över 4 miljarder euro finansierar projekt som stöder förutsättningarna för hållbar tillväxt. Investeringsprogrammet finansieras i huvudsak med kapitalinkomster. Programmet består bland annat av betydande satsningar på trafikledsprojekt som är viktiga med tanke på arbetskraftens rörlighet, den exportdrivna industrin och näringslivet samt på minskningen av det eftersatta underhållet och främjandet av banprojekt överallt i Finland.

3.3. Utsikterna för att nå de finanspolitiska målen

Den fördröjda ekonomiska vändningen belastar den offentliga ekonomin, och dessutom påverkar försvarsinvesteringarna, vård- och omsorgsutgifterna samt de ökade kostnaderna för skuldhanteringen den offentliga ekonomin under de närmaste åren. Därför förbättras de offentliga samfundens underskott långsamt genom den ekonomiska tillväxt som förutspås för de närmaste åren och de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om.

De offentliga samfundens underskott minskar gradvis tack vare den ekonomiska återhämtningen och regeringens åtgärder. Enligt finansministeriets oberoende prognos är underskottet 4,3 % år 2025 och 3,6 % åren 2026 och 2027. De stora underskotten inom statsförvaltning och lokalförvaltning samt det svaga konjunkturläget medför en snabb ökning av skuldkvoten i början av prognosperioden. År 2025 stiger skuldkvoten till nästan 87 % av BNP, varefter den gradvis ökar till 88,6 procent år 2027. Skuldkvoten stabiliseras tillfälligt i slutet av regeringsperioden tack vare de åtgärder som regeringen redan tidigare och vid budgetförhandlingarna hösten 2025 beslutat om.

Enligt finansministeriets oberoende prognos är de nominella mål för saldot som ställs för de olika sektorerna inom de offentliga finanserna på väg att fullföljas när det gäller välfärdsområdena och överskridas något när det gäller de övriga socialskyddsfonderna. Däremot kommer de andra sektorerna enligt dagsläget inte att uppnå sina mål. Saldot inom statsförvaltningen förutspås vara något över en procentenhet svagare än det uppställda målet 2027, och saldot inom kommunförvaltningen och arbetspensionsanstalterna är mer än en halv procentenhet svagare än det uppsatta målet. De övriga socialskyddsfonderna förväntas överskrida sitt mål något, och det förväntas att saldot inom välfärdsområdesförvaltningen uppnår balans. För att målen saldot i statsfinanserna

ska nås måste tillväxten för sysselsättning och produktivitet förbättras avsevärt och egna anpassningsåtgärder genomföras inom kommunförvaltningen och välfärdsområdesförvaltningen.

Underskottet i de offentliga finanserna översteg 2024 referensvärdet 3 % enligt EU-fördraget. Enligt finansministeriets oberoende prognos verkar referensvärdet överskridas 2025—2029. Den offentliga skulden ökade till 82,1 % av BNP år 2024 och enligt finansministeriets prognos hösten 2025 kommer den att fortsätta öka under den närmaste framtiden. De viktigaste orsakerna till ökningen av skuldkvoten är försvarsupphandlingar som det beslutats om redan tidigare, långsam ökning av skatteinkomsterna till följd av svag ekonomisk tillväxt, ökade åldersrelaterade utgifter samt ökade utgifter för skuldhanteringen. I år ökar skuldkvoten kraftigare än väntat också på grund av orsaker som är oberoende av underskottet, såsom de uppskattade förändringarna i statskassan.

I kommissionens rapport enligt artikel 126.3, som publicerades den 4 juni 2025, konstaterades det att kommissionen inte föreslår att förfarandet vid alltför stora underskott (EDP) inleds för Finlands del, i och med att den nationella undantagsklausulen aktiveras till följd av ökade försvarsutgifter. Utan en ökning av försvarsutgifterna åren 2025 och 2026 skulle referensvärdet för underskottet inte överskridas (jämfört med det fastställda basåret 2021). I den preliminära budgetplan som ska lämnas till EU den 2 oktober 2025 ingår finansministeriets bedömning av huruvida underskottskriteriet uppfylls (*Draft Budgetary plan*, DBP). På grund av ändringen av EU:s finanspolitiska regler görs i år ingen bedömning av huruvida skuldkriteriet uppfylls.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

Den statliga budgetekonomins inkomster utan nettouplåning uppskattas vara 81,6 miljarder euro 2026. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är cirka 68,2 miljarder euro (84 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 1,5 % år 2026, dvs. med 1 miljard euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Budgetekonomins inkomster utan nettouplåning beräknas öka med 6,4 %, dvs. 4,9 miljarder euro 2026.

Inkomstposterna avdelningsvis åren 2024—2026¹⁾

Kod	Avdelning	År 2024 bokslut mn €	År 2025 ordinarie budget mn €	År 2026 budgetprop. mn €	Förändring 2025—2026 mn €	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	64 442	67 229	68 250	1 021	2
12.	Inkomster av blandad natur	7 760	6 805	10 259	3 455	51
13.	Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	2 141	2 602	3 067	464	18
15.	Lån, exkl. nettouplåning och skuldhantering	229	77	71	-6	-8
	Sammanlagt	74 573	76 713	81 647	4 934	6
15.03.01	Nettouplåning och skuldhantering	12 133	12 500	8 659	-3 841	-31
	Sammanlagt	86 706	89 213	90 306	1 093	1

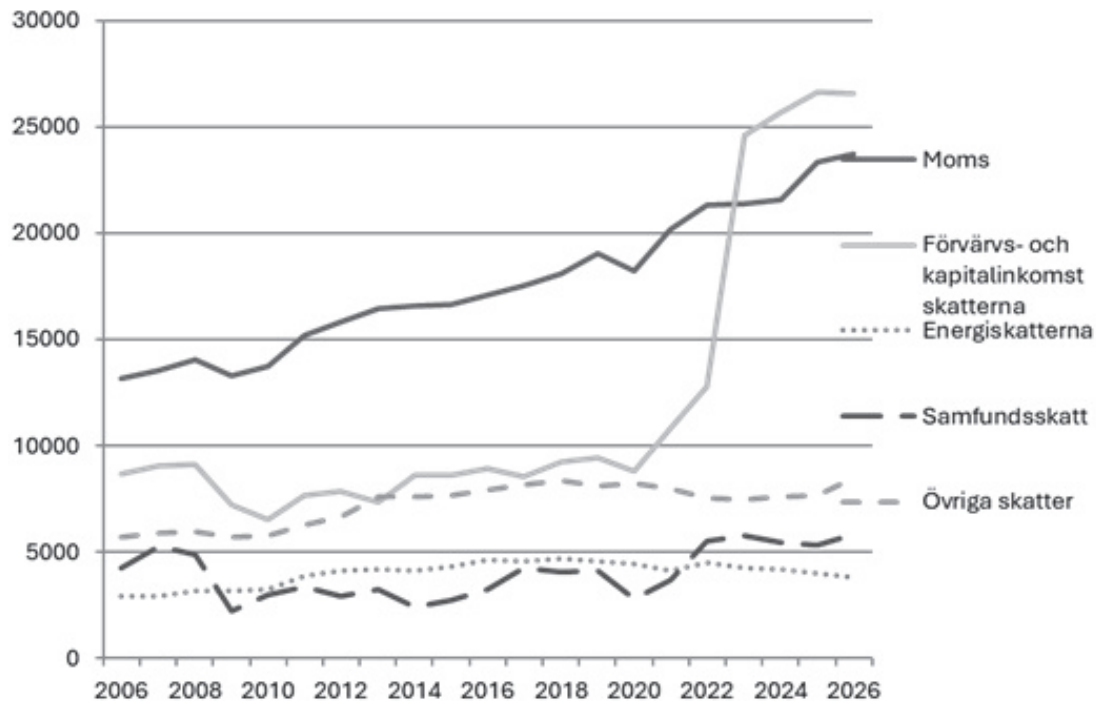
¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Av figuren nedan framgår hur statens skatteinkomster har utvecklats indelade efter de viktigaste skatteslagen åren 2006—2026. Hur skatteintäkterna för varje skatteslag har utvecklats är avhängigt av hur skattebasen för skatten i fråga har utvecklats och på hurdana ändringar i beskattningsgrunderna som har gjorts. Social- och hälsovårdsreformen, som trädde i kraft 2023, medförde genom inkomst- och kapitalskatten samt samfundsskatten en betydande ökning i statens skatteinkomster. När organiseringsansvaret i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet överfördes från kommunerna till välfärdsområdena och det anknyttande finansieringsansvaret från kommunerna till staten, överfördes också skatteinkomster från kommunerna till staten. På grund av social- och hälsovårdsreformen har skatten på förvärvs- och kapitalinkomster blivit statens största enskilda inkomstkälla. Intäkterna från samfundsskatten är beroende av företagens resultatutveckling och utmärkande för den är en stark bundenhet till konjunkturväxlingar. Intäkterna av samfundsskatten har varit moderata över en längre period. En delorsak är att samfundsskattesatsen har sänkts, då målet har varit att säkerställa att Finland förblir ett konkurrenskraftigt investeringsobjekt.

Ökningen av mervärdesskatteintäkterna 2025—2026 förklaras delvis av den privata konsumtionen och av anskaffningen av jaktplan. De nominella skattenivåerna för de olika formerna av energiskatter har i huvudsak stigit under granskningsperioden, men skatteintäkterna har minskat till följd av den minskade skattepliktiga konsumtionen och övergången till lindrigare beskattade en-

ergiprodukter. Under de senaste åren har minskningen av intäkterna från energiskatter också förklarats av skattesänkningar.

Figur 3. Statens skatteinkomster efter skatteslag 2006—2026 (mn euro)

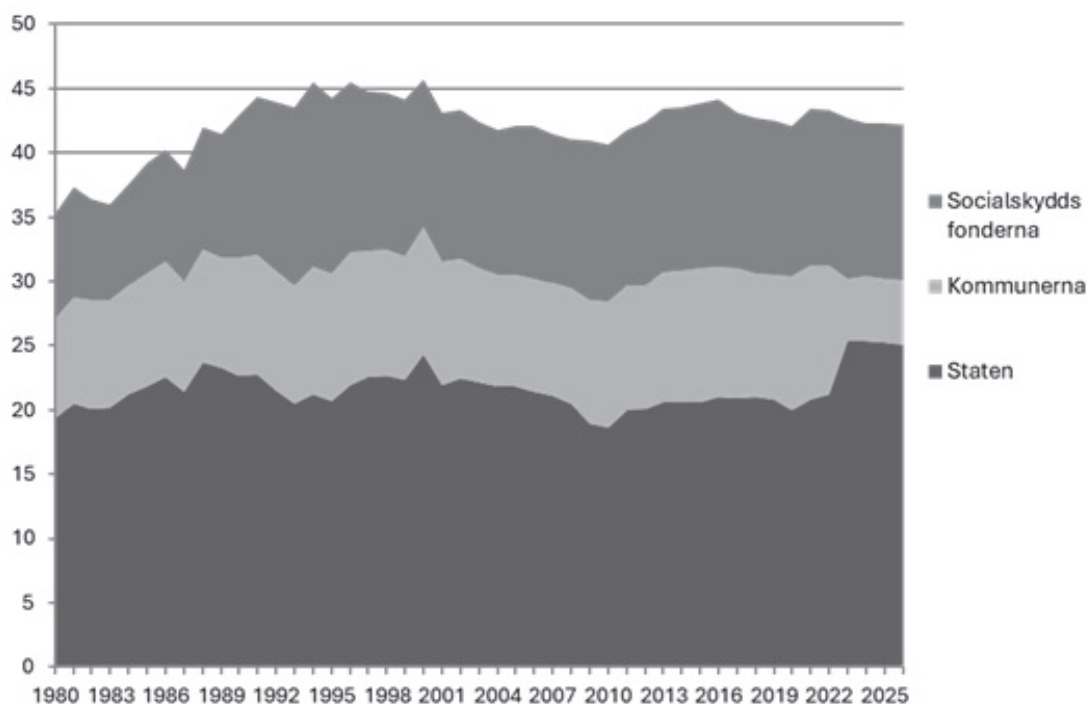
4.1. Centrala ändringar i beskattningsgrunderna

Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Enligt regeringsprogrammet uppmuntrar regeringens skattepolitik till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Utöver de skatteåtgärder som ingår i regeringsprogrammet beslutade regeringen i samband med ramförhandlingarna våren 2024 om nya skatteåtgärder för att stärka de offentliga finanserna på grund av det allvarliga läget i de offentliga finanserna. I samband med ramförhandlingarna våren 2025 och budgetförhandlingarna hösten 2025 beslutade regeringen om flera skatteåtgärder för att stödja den ekonomiska tillväxten samt om skatteåtgärder för att finansiera tillväxtåtgärderna och stärka de offentliga finanserna.

Till de viktigaste ändringarna i beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomster hör lindring av beskattningen av låg- och medelinkomsttagares arbete, höjning av arbetsinkomstavdraget per barn samt sänkning av den högsta marginalskattesatsen till cirka 52 %. Indexjusteringen i beskattningen av förvärvsinkomst görs till fullt belopp med undantag för de inkomstnivåer som omfattas av sänkningen av de högsta marginalskatterna. Dessutom görs flera mindre ändringar som ökar eller minskar såväl skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster som samfunds- skatteinkomsterna.

Utöver lindringen av inkomst- och kapitalinkomstbeskattningen är de mest betydande ändringar av beskattningsgrunderna som minskar skatteinkomsterna en sänkning av skattesatsen för de nytigheter som omfattas av mervärdesskattesatsen på 14 % till 13,5 %, ändringar i arvs- och gåvoskatten samt en sänkning av skatten på transportbränslen. Det görs flera ändringar i punktskatterna, bl.a. i punktskatterna på energi, tobak, alkohol och läskedrycker. Ändringarna i beskattningsgrunderna beskrivs närmare under de moment som behandlar de olika skatteslagen i avdelning 11.

Figur 4. Offentliga samfunds skatteinkomster sektorsvis i förhållande till totalproduktionen 1980—2026 (total skattegrad)

4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2023	2024	2025	2026
	förändring per år, %			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	3,7	3,5	2,8	3,6
— löneinkomster	4,7	2,4	2,8	4,6
— pensioner och andra sociala förmåner	6,7	5,9	2,4	1,2
— kapitalinkomster	-8,8	5,6	3,9	3,7

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2023	2024	2025	2026
	förändring per år, %			
Förtjänstnivåindex	4,2	3,1	3,0	3,6
Rörelseöverskott	-4,3	1,2	4,0	3,2
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	3,8	-0,6	0,8	3,4
Mervärdesskattebas	3,1	0,3	1,3	3,7
Bensinförbrukning	1,1	2,6	-1,0	-3,1
Förbrukning av dieselolja	-4,7	-1,7	-2,6	-3,0
El, förbrukning i elklass 1	-5,5	3,7	0,4	7,1
Konsumtion av beskattad alkohol	-2,1	-3,0	-2,3	-0,6
Nya personbilar som ska registerföras (st.)	87 500	74 100	74 000	83 500
Konsumentprisindex	6,2	1,6	0,4	1,4

4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn euro
Skatt på förvärvs-inkomster	Löneinkomster	1 %-enh.	546 (inkl. avgifter), varav staten 346
	Pensionsinkomster	1 %-enh.	168, varav staten 113
Skatt på kapitalinkomster	Kapitalinkomster	1 %-enh.	45
Samfundsskatt	Rörelseöverskott	1 %-enh.	77, varav staten 59
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1 %-enh.	152
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	2
Energiskatt	Förbrukning av el i elklass I	1 %	10
	Bensinförbrukning	1 %	12
	Dieselförbrukning	1 %	12
Punktskatt på alkoholdrycker	Alkoholkonsumtion	1 %	14
Punktskatt på tobak	Cigarettkonsumtion	1 %	8

4.4. Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna hu-

vudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster.

För 2026 har sammanlagt 185 olika skatteutgifter definierats. Antalet skatteutgifter minskar jämfört med året innan i och med slopandet av elskattestödet för datorhallar, skatteåterbäringen till energiintensiva företag, sänkningen av beskattningsvärdet för tjänstebilar med nollutsläpp, avdragsgillheten för arbetstagarnas arbetsmarknadsorganisationers medlemsavgifter och slopandet av skattefriheten för tjänstecyklar. Slopandet av avdragsgillheten för arbetsgivarnas medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer utgör en ny skattesanktion. De årliga ändringarna av skatteutgifterna presenteras mer utförligt under de moment som behandlar de olika skatteslagen.

4.5. Övriga inkomstposter

Inkomster av blandad natur, mn euro

	2024 bokslut	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.	2025—2026 förändring, %
Inkomster av blandad natur, mn euro	7 760	7 210	10 259	42
— överföring från statens pensionsfond	2 274	2 355	2 494	6
— inkomster från EU	1 576	1 778	2 283	28
— överföring från statens bostadsfond	503	210	0	
— övriga	3 408	2 866	5 483	91

Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro

	2024 bokslut	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.	2025—2026 förändring, %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	2 141	2 592	3 067	18
— ränteinkomster	422	179	177	-1
— utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 452	1 702	2 260	33
— andel i penningspelsverksamhetens vinst	122	550	450	-18
— andel i Finlands Banks vinst	0	0	15	
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	146	161	164	2

Statens inkomster av blandad natur beräknas uppgå till 10,3 miljarder euro, vilket är 3,1 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen förklaras till stor del av att Statens bostadsfond läggs ner och införlivas i budgeten den 1 januari 2026. De inkomster som tidigare flutit in till fonden intäktsförs i fortsättningen i budgeten, och i samband med att fonden läggs ner intäktsförs fondens återstående kassa i budgeten. Intäktsföringen av engångsnatur 2026 beräknas uppgå till 2,3 miljarder euro. Samtidigt slopas momentet Överföring från Statens bostadsfond.

Den viktigaste enskilda posten bland inkomsterna av blandad natur är den intäktsföring på 2,5 miljarder euro som görs ur Statens pensionsfond till statens budgetekonomi. Till inkomsterna av blandad natur räknas inkomsterna från EU. Från EU beräknas inkomster av blandad natur flyta in till ett belopp av 2,3 miljarder euro. I beloppet ingår utbetalningar från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, vilka uppgår till uppskattningsvis 0,8 miljarder euro 2026. Utbetalningarna grundar sig på framstegen med de nationella planerna och de verkställs när det har visats att de uppställda målen har nåtts i enlighet med planerna. Inkomsterna från återhämtningsfonden ökar jämfört med året innan. Även inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter utgör en betydande del av inkomsterna av blandad natur, eftersom de beräknas inbringa 0,5 miljarder euro i inkomster 2026.

Ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 3,1 miljarder euro, vilket är 0,5 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Utdelningsinkomsterna och inkomsterna av försäljning av aktier stiger till nästan 2,3 miljarder euro, vilket till stor del beror på finansieringen av regeringens investeringsprogram. Statens andel av vinstmedel från Veikkaus penningspelsverksamhet beräknas uppgå till 0,5 miljarder euro 2026.

Enligt lagen om Finlands Bank intäkt för Finlands Bank 50 % av sitt resultat från föregående år till staten. Bankfullmäktige kan dock bestämma att en större andel än så ska intäktas. För räkenskapsperioden 2024 var Finlands Banks resultat 0 euro, och därför fanns inget att redovisa. År 2026 beräknas intäktsföringen uppgå till 0,015 miljarder euro. Intäktsföringen av de statliga affärsverkens vinst beräknas uppgå till 0,16 miljarder euro, varav Forststyrelsens andel är 0,14 miljarder euro och Senatfastigheters andel 0,03 miljarder euro.

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 90,3 miljarder euro, vilket är 1,1 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Faktorer som förklarar den ökade anslagsnivån jämfört med 2025 är bland annat lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringar (1,5 miljarder euro) och Finlands ökade medlemsavgift till EU (cirka 0,5 miljarder euro). Samtidigt sänks utgiftsnivån med cirka 1 miljard euro till följd av de reformer och utgiftsbesparingar som statsminister Orpos regering beslutat om vid olika tillfällen.

År 2026 är utgifterna cirka 0,3 miljarder euro större än i rambeslutet från våren 2025. Ökningen förklaras av att behovskalkylerna för flera lagstadgade utgifter har ökat. När man beaktar att prisindexet för statens utgifter beräknas öka med cirka 2 procent, beräknas volymen av förvaltningsområdenas anslag (alla övriga utgifter utom ränteutgifterna) minska med cirka 0,7 % 2026 jämfört med den ordinarie budgeten för 2025.

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2024—2026¹⁾

Kod	Huvudtitel	År 2024 bokslut mn €	År 2025 ordinarie budget mn €	År 2026 budgetprop. mn €	Förändring 2025—2026 mn €	%
21.	Riksdagen	141	148	148	0	0
22.	Republikens president	46	47	29	-19	-39
23.	Statsrådets kansli	254	247	239	-8	-3
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	1 278	1 221	1 155	-66	-5
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	1 235	1 212	1 243	31	3
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	2 613	2 225	2 090	-135	-6
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	5 591	6 509	6 297	-212	-3
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	37 834	40 222	41 840	1 619	4
29.	Undervisnings- och kultur- ministeriets förvaltningsområde	8 136	8 489	8 934	445	5
30.	Jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltningsområde	2 915	2 627	2 553	-74	-3
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	3 855	3 839	3 849	9	0
32.	Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	3 175	3 669	3 349	-321	-9
33.	Social- och hälsovårds- ministeriets förvaltningsområde	16 178	15 312	14 840	-471	-3
35.	Miljöministeriets förvaltnings- område	255	255	494	239	94
36.	Räntor på statsskulden	3 206	3 191	3 246	55	2
Sammanlagt		86 710	89 213	90 306	1 093	1

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

Systemet med ramar för statsfinanserna grundar sig på de bindande, reella totala ramar som gjorts upp för valperioden och i vilka man årligen endast gör behövliga justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella korrigeringar. Ramsystemet grundar sig på ex ante-utvärdering, vilket innebär att systemet begränsar beloppet av utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Ramförfarandet sätter ett maximibelopp för cirka 85 procent av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och den utgiftsram för statsfinanserna som fastställs på basis av den lämnas bland annat utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, ränteutgifter för statsskulden samt finansinvesteringarna.

Beslut om valperiodsramen för 2024—2027 fattades som en del av regeringens första plan för de offentliga finanserna den 9 oktober 2023. I planen för de offentliga finanserna våren 2024 och

våren 2025 beslutade regeringen att sänka ramen för 2026 med sammanlagt cirka 989 miljoner euro, inbegripet en sänkning av tilläggsbudgetreserven med 100 miljoner euro.

I planen för de offentliga finanserna våren 2025 ändrades utgiftsramen för 2026 så att den motsvarar pris- och kostnadsnivån 2026 i fråga om de lagstadgat och avtalsbaserat indexbundna utgifterna. Sedan dess har pris- och kostnadsräknelserna preciserats, och därför justeras priskorrigeringen av ramutgifterna för 2026 neråt med ett nettobelopp på sammanlagt cirka 54 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet tillämpas indexfrysningar och indexbromsar på en del av utgifterna, vilket sänker utgiftsnivån och priskorrigeringsbeloppet.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2026
Justering av ramnivån jämfört med våren 2025	
Lagstadgat indexbundna utgifter (pensioner, välfärdsområdenas finansiering, kommunernas statsandelar och övriga lagstadgat indexbundna statsbidrag)	-67,2
Utgifter som är indexbundna enligt avtal (indexjusteringen av Försvarsmaktens utgifter, valutakursutgifterna för anskaffningen av jaktplan, avtalsuppgörelsen om statens löner 2025—2028)	13,9
Sammanlagt	-53,8

I ramnivån beaktas dessutom de strukturella ändringarna i ramen, vilka höjer ramnivån för 2026 med cirka 25 miljoner euro i jämförelse med rambeslutet våren 2025. De strukturella ändringar som gjorts efter vårens rambeslut specificeras närmare i följande tabell.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2026
Tilläggsbudget II 2025, Budgetprop. 2026		
Flera moment	Ändrad tidsmässig fördelning i fråga om utvidgningen av regeringens investeringsprogram, som man i rambeslutet våren 2025 förberedde sig på med en ramreservering på 200 miljoner euro för 2026—2027. Partiell tidigareläggning av användningen av reserven från 2026 till 2025.	-16,8
29.01.29 och 29.01.31	Teknisk ändring. Mervärdesskatteutgifterna för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, lagring och dispositionsrättigheter överförs så att de betalas under ett annat moment inom förvaltningsområdet. Överföringen minskar anslaget under moment 29.01.29 utanför ramen och ökar anslaget under moment 29.01.31 inom ramen.	2,0
Budgetprop. 2026		
28.99.99	Ändrad tidsmässig fördelning i fråga om beredskapen för justering i efterhand av välfärdsområdenas finansiering.	-31,0
28.99.99	Ändrad tidsmässig fördelning i fråga om utvidgningen av regeringens investeringsprogram, som man i rambeslutet våren 2025 förberedde sig på med en ramreservering på 200 miljoner euro för 2026—2027. Överföring av den tills vidare oanvända andelen för 2026 till användning 2027.	-47,4
28.99.99	Teknisk ändring. Det har skett förändringar i beredskapen för ökade FoU-utgifter i fråga om användningen av fullmakter och anslag.	5,0

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2026
29.20.35	Teknisk ändring. Införandet av läsårsavgifter för studerande som kommer från länder utanför EU/EES för gymnasiestudier syns i statsbudgeten i mindre utsträckning än uppskattningen i rambeslutet våren 2025, eftersom minskningen av finansieringen inte kan riktas endast till statens finansieringsandel. Något över hälften av åtgärdens effekt, drygt 1 miljon euro, riktas till kommunerna. Ramnivån höjs i motsvarande grad, eftersom spareffekten i de offentliga finanserna förverkligas på det sätt som eftersträvas.	1,0
29.40.54	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningen av strategisk forskningsfinansiering.	8,0
31.10.77	Projekt för utveckling av trafikledsnätet. Projektet är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	8,1
32.01.10 och 32.01.03	Ombudgetering av anslaget för 2024 för informationssystemändringar som gäller arbetskraftsservicen.	2,6
32.01.11 och 13.03.01	En teknisk ändring där inkomster och utgifter överförs från Försörjningsberedskapsfonden till Försörjningsberedskapscentralen som överförs till statsbudgeten i form av ett ämbetsverk.	24,7
32.20.40	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar av FoUI-stöd.	40,0
32.20.42	De utbetalningar som hänför sig till spetsprojekten inom åtgärdshelheten Ett Finland med ren energi senareläggs. Projektet är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån sänks i linje med anslagsminskningen.	-50,0
32.20.46	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar av innovationsstöd för skeppsbyggnad.	3,3
31.20.51	Ombudgetering av anslaget för 2024 till stödordningen för statsunderstöd till rederier inom sjöfarten.	60,0
33.10.54, 33.10.57, 33.20.50 och 33.20.52	Beaktande av ändringen i påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa som en ny ersättande besparing. Ändring av grunderna under ett moment utanför ramen.	4,0
33.10.57	Den besparing som eftersträvats genom att förhindra missbruk av den sociala tryggheten har ännu inte konkretiserats. Ändring av grunderna under ett moment utanför ramen.	-5,0
33.10.60 och 33.30.60	Minskning av det anslag som reserverats för reformen av FPA-ersättningarna. Projektet är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån sänks i linje med anslagsminskningen.	-50,4
33.20.52	Beaktande av den första fasen av införandet av allmänt stöd som en ny ersättande besparing. Ändring av grunderna under ett moment utanför ramen.	1,8
33.30.60	Teknisk ändring. Den besparing som justeringen av läkemedelstaxan och apoteksskatten medför för statsfinanserna minskar jämfört med rambeslutet våren 2025, eftersom statens finansieringsandel av utgifterna för sjukförsäkringen minskar till följd av den så kallade kanaliseringslösningen. Spareffekten i de offentliga finanserna förverkligas dock på det sätt som eftersträvas och det beskrivna fenomenet har beaktats vid uppskattningen av kanaliseringsbehovets storlek, och därför höjs ramen på motsvarande sätt.	4,6
35.20.57	Teknisk ändring. Statens bostadsfond läggs ned och de understödsutgifter som redan tidigare omfattats av rambestämmelsen betalas i fortsättningen direkt ur statsbudgeten. Uppskattningen av anslagsbehovet under momentet har preciserats jämfört med vårens rambeslut, eftersom också understöd som beviljats under tidigare budgetår ska betalas ut. Ramnivån höjs i linje med anslagsökningen.	60,0
Sammanlagt		24,6

Ofördelad reserv

Med beaktande av samtliga ovannämnda justeringar ligger ramnivån för 2026 på 78 390 miljoner euro, vilket inkluderar en tilläggsbudgetreservering på 300 miljoner euro.

Som anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås 78 001 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2026 är således 89 miljoner euro, utöver vilket det i ramen har reserverats 300 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Utgifter utanför ramen

En del av utgifterna inom budgetekonomin står utanför ramen. Enligt rambestämmelsen i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering omfattar ramen inte sådana utgifter som växlar med konjunkturerna, det vill säga utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidrag, grundläggande utkomststöd och lönegaranti. De nämnda utgifterna ingår dock i ramen till den del det görs ändringar i utgifternas grunder. Utanför ramen står också bland annat ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansinvesteringarna samt utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Utgifterna utanför ramen beräknas uppgå till cirka 12,3 miljarder euro, vilket är lika mycket som i den ordinarie budgeten för 2025. Statens skuldhanteringsutgifter beräknas uppgå till cirka 3,2 miljarder euro, vilket är lika mycket som i den ordinarie budgeten för 2025.

Av utgifterna utanför ramen minskar de konjunkturrelaterade utgifterna, eftersom överföringen av de studerande från det allmänna bostadsbidraget till studiestödets bostadstillägg minskar utgifterna utanför ramen med cirka 220 miljoner euro 2026. Dessutom minskar de utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument, eftersom 2026 är instrumentets sista år. Av utgifterna utanför ramen ökar däremot bland annat mervärdesskatteutgifterna i synnerhet till följd av stora anskaffningar av försvarsmateriel.

Som en ny utgift utanför ramen föreslås i statsbudgeten räntestödsutgifter och borgensersättningar för statsunderstödd bostadsproduktion. Det föreslås att Statens bostadsfond läggs ner den 1 januari 2026 och att fondens inkomster och utgifter blir en del av statsbudgeten. De understöd som fonden tidigare betalat ut är i enlighet med rambestämmelsen för statsminister Orpos regering utgifter som omfattas av ramen och fondens övriga utgifter är utgifter som inte omfattas av ramen.

Anslag som lämnas utanför ramen, md euro

	2025 budget	2026 budgetprop.
Konjunkturrelaterade utgifter	4,4	4,2
Kompensation till kommunerna på grund av ändringar i beskattningsgrunderna	-0,3	-0,3
Utgifter motsvarande inkomster från EU	1,4	1,4
Ränteutgifter	3,2	3,2
Finansiella investeringar	0,3	0,2
Tekniska genomgångsposter	0,4	0,5

Anslag som lämnas utanför ramen, md euro

	2025 budget	2026 budgetprop.
Mervärdesskatteanslag	1,7	1,9
Överföring till statens televisions- och radiofond	0,6	0,6
Utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument	0,5	0,3
Räntestödsutgifter och borgenssättningar för statsunderstödd bostadsproduktion	0,0	0,2
Sammanlagt	12,3	12,3

5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde**Helheter av anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om**

Regeringen har i regeringsprogrammet, i planen för de offentliga finanserna våren 2024 och i samband med budgetpropositionen för 2026 beslutat om betydande anpassningsåtgärder i fråga om de offentliga finanserna. De åtgärder som stärker de offentliga finanserna har trätt i kraft stegvis under valperioden, och därför syns åtgärdernas effekter ännu inte fullt ut 2026. Åtgärderna innefattar utöver besparingar även utgiftsökningar och åtgärder som ökar inkomsterna.

På grund av att den ekonomiska utvecklingen är svagare än beräknat räcker dessa anpassningsåtgärder på sammanlagt cirka 9 miljarder euro som det beslutats om tidigare inte till för att stoppa ökningen av skuldkvoten i de offentliga finanserna före utgången av 2027 i enlighet med regeringens mål. Regeringen har därför i samband med denna budgetproposition beslutat om nya ytterligare anpassningsåtgärder. De nya ytterligare anpassningsåtgärderna uppgår till cirka 0,2 miljarder euro på 2026 års nivå och cirka 1,0 miljarder euro på 2027 års nivå. Åtgärderna inbegriper utgiftsbesparingar och inkomstökningar. Dessutom minskar sänkningen av fullmakten att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion skuldsättningen. De nya ytterligare anpassningsåtgärderna beskrivs närmare i avsnitt 3.2.

När man beaktar åtgärderna i regeringsprogrammet (bilaga B), de ytterligare anpassningsåtgärderna våren 2024 (och de beslut från våren 2025 som preciserar båda) samt de nya ytterligare anpassningsåtgärder som det nu beslutats om, innehåller budgetpropositionen besparingar som direkt minskar anslagen i budgeten med sammanlagt cirka 3,5 miljarder euro netto, vilket är cirka 1,0 miljarder euro mer än 2025. Dessutom ökar skatteanpassningsåtgärder skatteinkomsterna med sammanlagt cirka 1,3 miljarder euro på 2026 års nivå.

I budgetpropositionen har man beaktat de utgiftsbesparingar, utgiftsökningar och inkomstökningar inom de ovannämnda helheterna som har konsekvenser för statens budgetekonomi. Till vissa delar har konsekvensbedömningarna av åtgärderna och fördelningen på de olika sektorerna inom den offentliga ekonomin preciserats efter det att riktlinjerna drogs upp. Åtgärderna beskrivs närmare nedan enligt förvaltningsområde.

Effekten av den anpassningshelhet på 9 miljarder euro som regeringen beslutat om tidigare samt de tilläggsåtgärder som regeringen beslutat om hösten 2025 på anslagen i statens budgetekonomi (netto) 2025—2026, md euro

	2025	2026	Förändring 2025—2026
Åtgärder enligt regeringsprogrammet (bilaga B) ¹⁾	-1,3	-2,1	-0,8
Ytterligare anpassningsåtgärder våren 2024	-1,1	-1,3	-0,1
Ytterligare anpassningsåtgärder hösten 2025		-0,1	-0,1
Sammanlagt	-2,4	-3,5	-1,0

¹⁾ Åtgärder som det beslutats om våren 2025 och som preciserar tidigare besparingar finns på denna rad.

Utöver de ovan beskrivna åtgärderna för att stärka de offentliga finanserna beslutade regeringen vid halvtidsöversynen våren 2025 även om åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten och finansiera tillväxtåtgärder. De anpassningsåtgärder som det beslutats om som en del av finansieringen av tillväxtåtgärderna minskar budgetanslagen med cirka 0,2 miljarder euro och ökar inkomsterna inom budgetekonomin med cirka 0,6 miljarder euro. Helheten av tillväxtåtgärder försämrar balansen i budgetekonomin med cirka 0,5 miljarder euro 2026. I summan har beaktats skattesänkningarna samt de utgiftsbesparingar, skatteåttstramningar och andra inkomstökningar som det beslutats om för att finansiera skattesänkningarna.

Statsförvaltningens omkostnadsbesparingar och produktivitetsprogram

Genom det produktivitetsprogram som det beslutats om i regeringsprogrammet eftersträvas en omkostnadsbesparing på cirka 240 miljoner euro på 2027 års nivå. Dessutom beslutade regeringen i samband med ramförhandlingarna våren 2024 att permanent minska omkostnaderna med cirka 150 miljoner euro per år från och med 2025. Det har skett vissa ändringar i helheten, men effekterna av produktivitetsprogrammet realiserar till största delen fullt ut.

I samband med ramförhandlingarna våren 2025 beslutade regeringen att som ett led i finansieringen av tillväxtåtgärderna rikta en årlig tilläggsbesparing på 130 miljoner euro till statsförvaltningens omkostnader, utöver vad som beskrivs ovan, från och med 2026. I enlighet med finanspolitiska ministerutskottets riktlinjer från den 24 juni 2025 har besparingarna i huvudsak riktats till ämbetsverkens omkostnadsmoment utifrån ministeriernas beredning.

I tabellen nedan beskrivs ökningen av omkostnadsbesparingarna 2026 jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 samt omkostnadsbesparingarna sammanlagt på 2026 års nivå enligt förvaltningsområde. De bestående konsekvenserna av besparingarna kan senareläggas delvis också genom att utnyttja de anslag som överförs. Besparingarnas procentuella andel av omkostnaderna för 2024 varierar enligt förvaltningsområde, eftersom det till en del av förvaltningsområdena har riktats färre besparingar och det till en del av förvaltningsområdena har riktats besparingar också till andra omkostnadsmoment än ämbetsverkens egentliga omkostnadsmoment. Hur besparingarna riktas till finansieringen av olika ämbetsverk beskrivs närmare nedan i de förvaltningsområdesspecifika riktlinjerna.

Omkostnadsbesparingar 2026 enligt huvudtitlar

	Omkostna- der 2024, bokslut	Den post av omkostnaderna som överförs 2024, bokslut	Den omkostnads- besparing som föreslås för 2026 (förändring jämfört med 2025)	Omkostnads- besparingar sammanlagt på 2026 års nivå	Omkostnads- besparingar sammanlagt jämfört med omkostnaderna 2024
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro	%
Riksdagen	117,7	4,7	-0,8	-1,2	1,0 %
Republikens presidents kansli	10,4	3,5	0,0	-0,6	5,3 %
Statsrådets kansli	190,9	33,8	-5,7	-13,6	7,1 %
Utrikesministeriet	259,9	42,8	-7,7	-12,7	4,9 %
Justitieministeriet	963,0	131,2	-9,1	-22,7	2,4 %
Inrikesministeriet	1 592,5	168,9	-8,9	-35,6	2,2 %
Försvarsministeriet	2 475,1	390,3	0,2	-4,6	0,2 %
Finansministeriet	1 165,9	372,0	-11,8	-85,5	7,3 %
Undervisnings- och kultur- ministeriet ¹⁾	357,6	90,3	1,1	-22,7	6,3 %
Jord- och skogsbruks- ministeriet	249,0	64,1	-11,9	-15,2	6,1 %
Kommunikationsministeriet	231,3	85,0	-5,3	-25,7	11,1 %
Arbets- och näringsministeriet	782,6	144,6	-10,8	-35,5	4,5 %
Social- och hälsovårds- ministeriet	789,5	286,9	-5,4	-34,1	4,3 %
Miljöministeriet	130,2	28,0	-4,2	-5,3	4,1 %
Sammanlagt ämbetsverkens omkostnadsmoment	9 315,6²⁾	1 846,1	-80,3	-314,7	3,4 %
Besparingar under andra moment för konsumtionsut- gifter och överföringsutgifter			-40,9	-71,0	
Omfördelningar på statsunderstöd			-5,5	-13,3	
Sammanlagt³⁾			-126,6	-399,0	

¹⁾ Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde riktas en del av besparingarna enligt produktivetsprogrammet till olika understöd som beviljats under omkostnadsmomenten, särskilt i fråga om Utbildningsstyrelsen.

²⁾ Beloppet omfattar utöver de egentliga omkostnadsmomenten även moment 29.10.20 Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete, moment 30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, moment 33.10.60 Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder och moment 35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, till vilka det har riktats omkostnadsbesparingar.

³⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Regeringens investeringsprogram

Under valperioden genomför regeringen ett tidsbundet investeringsprogram på mer än 4 miljarder euro som finansierar projekt som stöder förutsättningarna för hållbar tillväxt. Investeringsprogrammet finansieras i huvudsak med kapitalinkomster.

För investeringsprogrammet föreslås i budgetpropositionen sammanlagt 261,2 miljoner euro i nya fullmakter och anslag. Riktlinjerna för objekten fastställdes till stor del i samband med planen för de offentliga finanserna våren 2025.

Finansiering föreslås för följande projekt:

— För utvecklande av huvudbanan (mötesplatserna Riihimäki—Tammerfors och inledande av en grundlig reparation av huvudbanan) föreslås en fullmakt på 100 miljoner euro och ett anslag på 5 miljoner euro.

— För projektet för planering av ökad hastighet och kapacitet på Savolaxbanan på avsnitten Kouvola—Kuopio föreslås en fullmakt på 40,8 miljoner euro och ett anslag på 1 miljon euro.

— För ombyggnaden av Lieksanjoki bro föreslås en fullmakt på 20 miljoner euro och ett anslag på 0,5 miljoner euro.

— För projektet byggande av landsväg 1583 (Atomvägen) mellan landsväg 170 och Skärgårdsvägen i Lovisa föreslås en fullmakt på 8,4 miljoner euro och ett anslag på 0,4 miljoner euro.

— För att stärka förutsättningarna för investeringar i Ingåregionen föreslås ett anslag på 2,8 miljoner euro för förbättring av anslutningen till Hamnvägen och ett anslag på 3,2 miljoner euro för förbättring av anslutningen till Täkter.

— För projektet korsningen vid Famifarm i Jorois (landsväg 455 och 15323) föreslås ett anslag på 2,2 miljoner euro.

För avveckling av det eftersatta underhållet av trafikledsnätet föreslås inom ramen för investeringsprogrammet 118 miljoner euro och för skrotningspremien 20 miljoner euro. För reformen av FPA-ersättningarna och det riksomfattande försöket med valfrihet genom FPA-ersättningar för 65 år fyllda föreslås dessutom 61,9 miljoner euro som statlig medfinansiering och cirka 0,8 miljoner euro för Folkpensionsanstaltens omkostnader. För andra domstolars omkostnader och för Utsökningsverkets omkostnader föreslås en ökning på sammanlagt cirka 1,1 miljoner euro för finansieringen av verksamhetsställen.

Fullmakterna och anslagen för investeringsprogrammet stiger till sammanlagt 3,9 miljarder euro i och med denna budgetproposition. För 2026 föreslås anslag på sammanlagt 823 miljoner euro. Det föreslås att för finansieringen av investeringsprogrammet budgeteras 1,72 miljarder euro i inkomster för 2026.

De investeringar enligt återhämtnings- och resiliensplanen som ingår i budgetpropositionen inklusive REPowerEU

EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) upphör att gälla 2026. Stödfaciliteten inrättades 2021 och dess syfte har varit att främja de europeiska ekonomiernas återhämtning från covid-19-pandemin och att stödja den gröna och den digitala omställningen. Finland lämnade den 27 maj 2021 in en nationell plan för återhämtning och resiliens till kommissionen och planen har uppdaterats fyra gånger efter det. Avsikten är att hösten 2025 bereda en femte uppdatering av planen för att undvika inkomstbortfall och göra de sista ansökningarna om utbetalning smidigare.

Understöden enligt Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens har avsett särskilt åren 2022—2025. Av det slutliga återflödet till Finland, som uppgår till 1 823 miljoner euro, riktas cirka 280 miljoner euro till 2026.

Till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina utarbetade EU planen REPowerEU som blev en del av faciliteten för återhämtning och resiliens. Finland har 113 miljoner euro i tilläggsfinansieringsstöd till sitt förfogande, och dessutom överfördes 14 miljoner euro från brexitjusteringsreserven till helheten. I budgetpropositionen för 2026 ingår cirka 20 miljoner euro i REPowerEU-utgifter.

Utbetalningarna från EU till finska staten baserar sig på hur den nationella planen framskrider och på att det har påvisats att de delmål och mål som anges i planen har nåtts i enlighet med planen. De beräknade inkomsterna i fråga om utbetalningarna enligt återhämtnings- och resiliensplanen (inbegripet REPowerEU-kapitlet) är 830 miljoner euro 2026.

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

Under statsrådets kanslis huvudtitel föreslås anslag på sammanlagt 238,8 miljoner euro, vilket är 7,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Förändringen jämfört med föregående år beror på omkostnadsbesparingar under statsrådets kanslis huvudtitel och slutförandet av renoveringen av Ständerhuset. Utgiftsnivån under huvudtiteln sänks dessutom av den besparing på 3 miljoner euro som riktats till anslaget för aktieförvärv som en del av anpassningsåtgärderna våren 2025.

Av förvaltningsområdets anslag används 63 % för verksamheten vid statsrådets kansli och justitiekanslersämbetet. För statsrådets gemensamma genomförande av regeringsprogrammet och andra centrala tidsbundna projekt som regeringen beslutat om, för forskningsverksamhet till stöd för statsrådets beslutsfattande samt för löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen används 5 %. För löner till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare används 7 % och för andra konsumtionsutgifter 9 %. Överföringsutgifternas andel på 15 % utgörs främst av partistöd och investeringsutgifternas andel är 1 %.

För statsrådets kanslis omkostnader föreslås 151,8 miljoner euro, vilket är 3,3 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Under momentet föreslås en minskning på 5,4 miljoner euro på grund av den ytterligare omkostnadsbesparingen och en minskning på 1,9 miljoner euro på grund av att finansieringen av lokalprojekt upphör i och med att projekten slutförts. Under momentet föreslås på motsvarande sätt en ökning på sammanlagt 2,1 miljoner euro för de höjda hyrorna för statsrådskvarteret, Statens gästhus och Ständerhuset.

I löneutgifterna för nationella experter inom Europeiska unionen föreslås en minskning på 0,1 miljoner euro på grund av att omkostnadsbesparingen ökat.

För justitiekanslersämbetets omkostnader föreslås 4,3 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 0,2 miljoner euro på grund av omkostnadsbesparingen.

Åtgärderna i produktivhetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 13,6 miljoner euro.

Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 5,7 miljoner euro. Utöver denna helhet föreslås det att ministrarnas arvoden sänks med 5 procent.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Omkostnader för statsrådets kansli	155,2	-7,4	-12,8	-5,4
Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare	15,6	0,0	0,0	0,0
Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen	2,1	-0,3	-0,4	-0,1
Justitiekanslersämbetets omkostnader	4,4	-0,2	-0,4	-0,2
Omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt¹⁾	177,3	-7,9	-13,6	-5,7

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

För förvaltningsområdet föreslås anslag på 1,2 miljarder euro. Minskningen jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 är 66 miljoner euro, vilket påverkas av den minskning på sammanlagt 46 miljoner euro som riktats till förvaltningsområdet som en del av de anpassningsåtgärder som regeringen fastställde våren 2025. Av anslagen under huvudtiteln är utrikesförvaltningens andel 25 %, krishanteringens andel 6 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbete 52 % och andelen för övriga utgifter 16 %.

Åtgärderna i produktivetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 16,8 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 7,7 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Utrikesförvaltningens omkostnader	250,1	-5,0	-11,4	-6,4
Tjänster för exportfrämjande för reformen av Team Finland	21,0	0,0	-1,3	-1,3
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter		-3,6	-3,6	0,0
Omfördelningar på statsunderstöd		-0,5	-0,5	0,0
Omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt¹⁾	271,2	-9,1	-16,8	-7,7

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Utrikesförvaltningen

För utrikesförvaltningens omkostnader föreslås 245 miljoner euro och för tjänster för exportfrämjande för reformen av Team Finland 25 miljoner euro.

Utrikesförvaltningen reformeras i enlighet med regeringsprogrammet. Centrala element i reformen är att innehållsarbetet och resurserna riktas till de centrala målen. Business Finlands utlandsverksamhet integreras i utrikesförvaltningen före den 1 januari 2026. I och med integrationen får företagen centraliserat de nuvarande tjänster som utrikesförvaltningen och Business Finlands erbjuder utomlands.

Krishantering

Den andel av utgifterna för de finländska krishanteringsstyrkorna som faller inom utrikesministeriets förvaltningsområde är 53,1 miljoner euro, vilket motsvarar nivån 2025. Enligt uppskattning kommer den avlönade personalen inom militär krishantering 2026 att uppgå till cirka 390 soldater.

För civil krishantering föreslås 17,5 miljoner euro. Antalet sakkunniga som anställts för civil krishantering beräknas uppgå till cirka 135 personer 2026.

För fredsmedling föreslås 3,9 miljoner euro, vilket motsvarar den tidigare nivån.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås sammanlagt 1,0 miljarder euro. För egentligt utvecklingssamarbete föreslås 457 miljoner euro samt fullmakter att ingå förbindelser till ett värde av 164 miljoner euro så att utgifterna för dem infaller efter 2026. De anslagsbesparingar som riktats till egentligt utvecklingssamarbete ökar till följd av tidigare beslut. Effekten av den besparing som fastställts i regeringsprogrammet ökar med 73 miljoner euro. I anslaget föreslås i enlighet med vad som beslutades våren 2025 en besparing på 50 miljoner euro samt en ny besparing på 20 miljoner euro som regeringen beslutade om vid höstens budgetförhandlingar så att besparingarna inte riktas till inhemska civilsamhällesorganisationer. Det föreslås att momentet Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling slås samman med momentet Egentligt utvecklingssamarbete.

Ukraina är Finlands största mål för utvecklingssamarbete under regeringsperioden. Under momentet Stöd till Ukraina föreslås sammanlagt 57 miljoner euro samt fullmakter att ingå förbindelser till ett värde av 40 miljoner euro. I anslaget ingår en ökning på 10 miljoner euro som en del av besluten vid regeringens ramförhandlingar våren 2025.

Det föreslås att det stöd till utvecklingsländer som ges genom finansiering för utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar fortsätter med ett belopp på 70 miljoner euro, vilket motsvarar 2025 års nivå. För en höjning av Finnfunds kapital föreslås 5,0 miljoner euro i enlighet med den ordinarie budgeten för 2025.

Staten riktar uppskattningsvis cirka 0,35 % av bruttonationalinkomsten till utvecklingssamarbete 2026.

Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

För medlemsavgifter till internationella organisationer och betalning av finansiella bidrag föreslås 151,6 miljoner euro, vilket är 11,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Det föreslås att i anslaget görs en minskning av engångsnatur på 10 miljoner euro som en del av de tilläggsåtgärder som regeringen fastställde våren 2025.

I budgeten föreslås ett anslag på 30 miljoner euro för humanitär katastrofhjälp som en del av de beslut som fattades våren 2025 och i samband med budgetpropositionen. Anslaget får användas för Finlands deltagande i globala och landsspecifika fonder för humanitärt bistånd som förvaltas av humanitära organisationer. Av anslaget riktas 5,0 miljoner euro till Palestinska området Gaza.

Under momentet Vissa statsunderstöd föreslås en överföring på 0,82 miljoner euro från arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde till Andelslaget Viexpo och Finsk-Svenska handelskammaren.

För utgifterna i anslutning till Finlands ordförandeskap i OSSE 2025 föreslås sammanlagt 2,9 miljoner euro, inbegripet omkostnadsökningar.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt cirka 1,2 miljarder euro, vilket är 37 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025, om man bortser från de årligen varierande valutgifterna.

Av anslagen under huvudtiteln utgör ämbetsverkens omkostnader 83 %. Av anslagen anvisas 31 % till domstolar, 25 % till verkställighet av straff, 15 % till rättstjänsterna, 15 % till ministeriet och förvaltningen, 9 % till utsökningen, 5 % till åklagarna och 1 % till valutgifter.

I anslutning till reformen av lagstiftningen om vapenbrott föreslås tilläggsanslag på sammanlagt 8 miljoner euro för Brottspåföljdsmyndigheten, domstolarna och Åklagarmyndigheten. Av ram-reserveringen för kriminalpolitik enligt regeringsprogrammet föreslås 9,4 miljoner euro för Brottspåföljdsmyndigheten 2026, eftersom skärpningen av straffen enligt regeringsprogrammet leder till att antalet fångar ökar.

Riksdagen har 2025 godkänt en lagändring om höjning av brottsofferavgifterna. Till följd av höjningen av avgifterna föreslås ett tilläggsanslag på 0,7 miljoner euro för finansieringen av stöd-tjänster för brottsoffer.

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 27,2 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 9,2 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Justitieministeriets omkostnader	22,1	-1,8	-0,6	1,3
Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen	20,7	0,0	-0,3	-0,3
Rättsregistercentralens omkostnader	8,5	0,0	-0,1	-0,1
Högsta domstolens omkostnader	10,0	0,0	-0,1	-0,1
Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader	15,0	-0,4	-0,5	-0,2
Omkostnader för övriga domstolar	346,2	-2,0	-7,2	-5,2
Rättstjänstverkets omkostnader	95,9	-4,6	-3,8	0,8

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Utsökningsverkets omkostnader	110,9	-3,5	-3,4	0,1
Åklagarmyndighetens omkostnader	64,6	-0,7	-1,6	-0,9
Brottspåföljdsmyndighet- ens omkostnader	294,2	-0,6	-5,1	-4,5
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	988,2	-13,6	-22,7	-9,1
Besparingar under andra konsumtionsutgifts- moment	-	-4,0	-4,0	0,0
Om fördelningar av bespa- ringar på statsunderstöd	-	-0,4	-0,5	-0,1
Sammanlagt¹⁾	-	-17,9	-27,2	-9,2

¹⁾Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

Under inrikesministeriets huvudtitel föreslås sammanlagt cirka 2,1 miljarder euro, vilket är cirka 0,1 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för polisväsendet (inklusive Skyddspolisen) 52 %, andelen för gränsbevakningsväsen-
det 17 %, andelen för räddningsväsendet och Nödcentralsverket 5 %, andelen för invandringen 9 % och andelen för förvaltningen 16 %.

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 35,8 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 8,9 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Inrikesministeriets omkostnader	17,9	-1,5	-2,1	-0,6
Krishanteringscentrets omkostnader	2,2	-0,2	-0,4	-0,1
Polisväsendets omkostnader	977,2	-9,1	-15,0	-5,9

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Skyddspolisens omkostnader	75,2	-0,7	-0,9	-0,2
Gränsbevakningsväsendets omkostnader	312,7	-2,8	-3,3	-0,5
Räddningsväsendets omkostnader	2,4	-0,2	-0,5	-0,3
Nödcentralsverkets omkostnader	73,2	-2,3	-2,4	-0,1
Räddningsinstitutets omkostnader	21,5	-0,6	-0,5	0,1
Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader	88,3	-9,3	-10,4	-1,2
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	1 570,5	-26,6	-35,7	-8,9
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-0,2	-0,2	0,0
Sammanlagt¹⁾	-	-26,9	-35,8	-8,9

¹⁾Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Polisväsendet

För polisväsendet föreslås cirka 1,1 miljarder euro, vilket är 40,1 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Polisens anslagsnivå stiger betydligt till följd av tidigare rambeslut. För polisen föreslås 4 miljoner euro bland annat för bibehållande av verksamhetsnivån på 2022 års nivå, 3 miljoner euro för polisens icke-behovsprövade IKT-utgifter och 17,5 miljoner euro för stegvis ökning av polisens resurser till 8 000 poliser fram till slutet av valperioden. I enlighet med regeringens rambeslut våren 2025 föreslås 5,2 miljoner euro för 2026 för höjning av polisens beredskapsenhets prestationsförmåga, av vilket 3,1 miljoner euro är en överföring inom förvaltningsområdet. Ökningen är en del av beredskapshelheten.

Skyddspolisens strategiska prestationsförmåga tryggas genom en i ramen avsedd ökning på cirka 10 miljoner euro.

Gränsbevakningsväsendet

För Gränsbevakningsväsendet föreslås cirka 364 miljoner euro, vilket är 69,4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Den sänkta anslagsnivån förklaras av att investeringsutgifterna för anskaffning av utsjöbevakningsfartyg minskar med 96,5 miljoner euro.

För utvecklande av Gränsbevakningsväsendets befogenheter föreslås 2 miljoner euro och för trygghet av den strategiska prestationsförmågan 1,3 miljoner euro. För underhåll av stängslet

vid östgränsen samt för det tekniska övervakningssystemet föreslås sammanlagt 3,3 miljoner euro. Dessutom föreslås 10 miljoner euro för förnyande av tunga svävare.

Räddningsväsendet och nödcentralerna

För räddningsväsendet föreslås cirka 103 miljoner euro, vilket är 3,1 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. För Räddningsinstitutet och Helsingfors Räddningsskola föreslås den ökning som ingick i budgeten för 2025 och att den i enlighet med rambeslutet ska vara permanent och uppgå till 0,5 miljoner euro per år för materiel- och materialanskaffningar till följd av ökningen av antalet personer som genomgår räddningsutbildning.

Invandring

För invandring föreslås cirka 189 miljoner euro, vilket är 141 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Den besparing som riktas till Migrationsverket lindras och anslaget ökas med 5,1 miljoner euro för fortsatta åtgärder för att påskynda tillståndsbehandlingen.

Enligt antagandena om invandringen uppskattas i genomsnitt cirka 10 000 personer omfattas av mottagningsverksamheten 2026, vilket är 7 000 personer färre än 2025. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 föreslås att det anslag som reserverats för mottagande av flyktingar och asylsökande minskas med 112 miljoner euro och det anslag som reserverats för stöd till mottagningsverksamhetens kunder med 27,5 miljoner euro.

Finlands flyktingkvot är i enlighet med regeringsprogrammet 500 personer per år.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 6,3 miljarder euro, vilket är cirka 212 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025.

Utgifterna inom förvaltningsområdet ökar med 40 miljoner euro på grund av justeringarna av index- och kostnadsnivån, med 120 miljoner euro på grund av ersättningarna för materielstöd som levererats till Ukraina och med 30 miljoner euro på grund av lönejusteringar i enlighet med statens avtalsuppgörelse. Dessutom ökar behovet av mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet med uppskattningsvis 222 miljoner euro.

De viktigaste faktorer som minskar förvaltningsområdets utgifter jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 är senareläggningen av den tidsmässiga fördelningen av utgifterna för anskaffningen av försvarsmateriel (94 miljoner euro), minskningen av köpkraftskorrigeringen av anskaffningen av jaktplan (128 miljoner euro) samt ändringarna i projektets årliga andelar till följd av den tidsmässiga fördelningen av utgifterna för F-35-anskaffningen (194 miljoner euro). Dessutom medför minskningen av den förväntade valutakursförlusten i samband med F-35-anskaffningen att anslagsbehovet tekniskt sett minskar med cirka 150 miljoner euro, även om en valutakursförlust på cirka 80 miljoner euro förutspås för 2026. Den förväntade förlusten täcks med tidigare beviljade anslag och oanvända anslag.

Av anslagen under huvudtiteln är andelen för det militära försvaret 86 %, varav de utgifter som räknas till anskaffning av försvarsmateriel utgör 52 % (exklusive projekten F-35 och Flottilj 2020 samt stödet till Ukraina), fasta personalkostnader 17 %, utgifter för underhåll av materiel 8 %, fastighetsutgifter 7 % och andra utgifter för det militära försvaret sammanlagt 16 %. Försvarspolitikerna och förvaltningen (inklusive mervärdesskatteutgifterna) utgör 13 % och materiel- och förvaltningsutgifterna för militär krishantering 1 % av utgifterna under huvudtiteln.

I Försvarsmaktens omkostnader (exklusive löneutgifterna), anskaffningen av försvarsmateriel samt utgifterna för militär krishantering har det gjorts en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % i enlighet med etablerad praxis. En motsvarande föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % har gjorts även i utgifterna för anskaffning av multirollflygplan.

I budgeten för 2026 föreslås nya beställningsfullmakter på sammanlagt 6 miljarder euro för anskaffning av försvarsmateriel, och utgifterna för anskaffningen infaller till största delen under 2030-talet. Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter föranleder tillsammans med tidigare beviljade beställningsfullmakter utgifter till ett belopp av sammanlagt närmare 3,0 miljarder euro 2026 och efter budgetåret sammanlagt cirka 13,7 miljarder euro 2027—2036, vilket inbegriper projekten F-35 och Flottilj 2020.

Åtgärderna i produktivetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 49,6 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 30,8 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Försvarsministeriets omkostnader	18,7	0,0	0,0	0,0
Försvarsmaktens omkostnader	2 543,2	-4,8	-4,6	0,2
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-14,0	-45,0	-31,0
Omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt¹⁾	2 561,9	-18,8	-49,6	-30,8

¹⁾Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Militärt försvar

För Försvarsmaktens omkostnader föreslås 2,6 miljarder euro, vilket är 79 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Ökningarna i omkostnadsanslagen föranleds i huvudsak av lö-

nejusteringar, en anslagsöverföring från anslagen för anskaffning av försvarsmateriel, justeringar av pris- och kostnadsnivån samt Natos närvaro i Finland.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås anslag på närmare 1,5 miljarder euro, vilket är 21 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Ändringar i anslagen för anskaffning av försvarsmateriel föranleds närmast av anskaffningar för att ersätta det försvarsmateriel som levererats till Ukraina, en anslagsöverföring till Försvarsmaktens omkostnader som har samband med omkostnadsbesparingarna samt flera ändringar i den tidsmässiga fördelningen av beställningsfullmakterna under momentet. Dessutom ökar justeringarna av pris- och kostnadsnivån anslagen för anskaffning av försvarsmateriel med 40 miljoner euro.

Militär krishantering

För materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering föreslås anslag på 66 miljoner euro, vilket är 1,1 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Förändringen föranleds av justeringar av kostnadsnivån. Libanon och Irak är de största insatsområdena, utöver vilket anslagen används till utgifterna för utbildningsinsatsen för Ukraina. Krishanteringen behandlas dessutom i den allmänna motiveringen till utrikesministeriets förvaltningsområde under rubriken krishantering.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 41,8 miljarder euro, vilket är 1,6 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen föranleds framför allt av att välfärdsområdenas finansiering och medlemsavgiften till EU ökar. Av förvaltningsområdets anslag utgör välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering 65 %, stöden till kommunerna 10 %, de pensioner och ersättningar som staten betalar 15 %, de finansiella bidragen till EU och andra internationella organisationer 7 % och avgifterna till landskapet Åland 0,8 %. Av anslagen under huvudtiteln utgör ministeriets och ämbetsverkens omkostnader 2,3 % och förvaltningsområdets mervärdesskatteutgifter 0,4 %.

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 94 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 16 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Finansministeriets omkostnader	41,3	-0,9	-2,5	-1,6
Skatteförvaltningens omkostnader	413,7	-8,6	-28,5	-19,9
Tullens omkostnader	201,7	-0,9	-6,9	-6,0
Omkostnader för det nationella inkomstregistret	38,6	-2,1	-3,6	-1,5
Statskontorets omkostnader	39,2	-0,8	-2,6	-1,8

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Kursdifferenser på centraliserade valutakonton	0,6	0,0	0,0	0,0
Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift	1,7	0,0	0,0	0,0
Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personal- förvaltning	4,0	-0,6	-0,6	0,0
Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikations- teknik	5,0	0,0	-0,5	-0,5
Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	0,0	-6,6	-6,6	0,0
Internetbetalningar	0,5	0,0	0,0	0,0
Statistikcentralens omkostnader	53,5	-1,2	-3,8	-2,5
Statens ekonomiska forsknings- centrals omkostnader	5,2	-0,1	-0,4	-0,3
Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	58,7	-1,4	-4,2	-2,8
Elektronisk identifiering	7,0	-1,0	-1,0	0,0
Regionförvaltningsverkens omkostnader	66,6	-1,6	-2,8	-1,2
Tillstånds- och tillsynsverkets omkostnader	-	-	-1,9	-1,9
Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer	1,2	0,0	0,0	0,0
Separat budgeterade personalutgifter	0,5	-2,0	-2,0	0,0
Främjande av säkerheten i arbetet	1,0	0,0	0,0	0,0
Kompetensutveckling	0	-15,0	-15,0	0,0
Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen	20,6	-3,6	-2,2	1,4
Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning	0	-2,2	0	2,2
Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och rädd- ningsväsendet	0	-25,0	0	25,0
Omkostnader för Verket för finansiell stabilitet	9,0	-0,1	-0,4	-0,4

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	969,7	-73,7	-85,4	-11,7
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-4,0	-8,1	-4,1
Sammanlagt¹⁾	-	-77,7	-93,6	-15,9

¹⁾Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Beskattningen och Tullen

För Skatteförvaltningens och Tullens omkostnader föreslås sammanlagt 637 miljoner euro. I utgifterna ingår 34 miljoner euro som föranleds av omkostnader för det nationella inkomstregistret och utgifter för det positiva kreditupplysningsregistret. I Tullens omkostnader ingår även 5 miljoner euro för en fortsättning av totalreformen av tullklareringssystemet. För återbetalning av skatter och för ränteutgifter som hänför sig till beskattningen samt för återbäring av bilskatt vid utförsel föreslås dessutom 41 miljoner euro.

Tjänster för statssamfundet

För tjänster för statssamfundet föreslås 51 miljoner euro. I anslagen ingår omkostnaderna för Statskontoret, för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet och för Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori. Merparten av tjänsterna finansieras som avgiftsbelagd verksamhet till självkostnadspris. Utöver detta producerar Statskontoret statens centraliserade tjänster bland annat i fråga om medelsanskaffningen och centralbokföringen. Som maximibelopp för Senatkoncernens affärsverks investeringsförbindelser föreslås 1 300 miljoner euro, med viktning på investeringar som gäller byggande som behövs med tanke på statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar. I investeringsplanerna ingår också försvarsförvaltningens investeringsbehov i anslutning till internationella avtal.

Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

För statistikväsendet, statens ekonomiska forskning och registerförvaltningen föreslås sammanlagt 116 miljoner euro. Beloppet innefattar Statistikcentralens omkostnader på 51 miljoner euro, Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader på 5,3 miljoner euro samt omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata till ett belopp av 52 miljoner euro. För utgifter som anknyter till elektronisk identifiering föreslås 7 miljoner euro. För stöd för forskarnas användning av registermaterial föreslås 0,9 miljoner euro.

Statens tillstånd, tillsyn och servicestrukturer

Det nya Tillstånds- och tillsynsverket som inrättas vid ingången av 2026 är ett riksomfattande, sektorsövergripande statligt ämbetsverk med närmare 2 000 anställda. Vid verket samlas alla Valviras uppgifter och största delen av de nuvarande regionförvaltningsverkens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter och huvuddelen av närings-, trafik- och miljöcentralernas miljöuppgifter. För det nya ämbetsverkets omkostnader föreslås 118 miljoner euro.

Statens pensionsutgifter och ersättningar

För sådana pensioner och utgifter som hänför sig till pensioner som staten betalar föreslås 6,1 miljarder euro. De pensioner som omfattas av statens pensionsskydd beviljas och betalas ut av Keva till de pensionstagare som senast huvudsakligen omfattades av statens pensionsskydd (principen om sista pensionsanstalt). Staten överför ett belopp till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av pensioner. Dessutom föreslås sammanlagt 41 miljoner euro för skadestånd som Statskontoret betalar, inklusive utgifter för statens reseskadeskydd.

Finansieringen av välfärdsområdena och kommunal basservice

För välfärdsområdenas icke-öronmärkta statliga finansiering föreslås 27,1 miljarder euro. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 3,6 miljarder euro och för ersättningar för kommunernas skatteförluster 0,5 miljarder euro. Den statliga finansieringen till kommunerna och effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas i avsnitt 10 i den allmänna motiveringen.

Avgifter till Europeiska unionen

För Finlands avgifter till Europeiska unionen föreslås 2,8 miljarder euro, vilket är 453 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025.

År 2026 är det sjätte budgetåret under EU:s budgetramperiod 2021—2027. Det föreslagna anslaget baserar sig på Europeiska kommissionens förslag till nivå på avgiftstaket i EU:s fleråriga budgetram för 2026.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa nödvändiga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

För Finlands andel av räntekostnaderna för makroekonomiskt stöd till Ukraina föreslås ett förslagsanslag på 10 miljoner euro.

För Finlands andel av kapitalet i Europeiska stabilitetsmekanismen föreslås ett förslagsanslag på 23 miljoner euro.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

För undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på cirka 8,9 miljarder euro, vilket är 445 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Av anslagen anvisas 10 % för småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning, 16 % för utbildning på andra stadiet, 46 % för högskoleutbildning och forskning, 14 % för studiestöd, 6 % för konst och kultur samt 3 % för idrottsverksamhet och ungdomsarbete.

De mest centrala ändringarna i budgeten hänför sig till öknings av FoU-finansieringen, beaktande av lagstadgade ändringar i kostnadsnivån och mervärdesskatteutgifterna samt andra så att säga automatiska ändringar och genomförande av besparingar. Som en del av anpassningsåtgärderna inom de offentliga finanserna sänks nivån på statsunderstöden med 65 miljoner euro. Besparingarna fördelas så att högskoleutbildningen står för en andel på 52,7 miljoner euro, investeringsunderstöden för byggande för en andel på 4 miljoner euro, statsandelarna för morgon- och eftermiddagsverksamhet för en andel på 7 miljoner euro och kontinuerligt lärande för en andel på 1,3 miljoner euro. Dessutom minskas högskolornas basfinansiering med 30 miljoner euro. Som en del av de nya anpassningsåtgärderna föreslås det dessutom att finansieringen för främjande av konst och kultur minskas med 7,8 miljoner euro, vilket i huvudsak ska riktas till det stöd för filmproduktion som räknas som företagsstöd.

För utvecklande av systemet med allmänna språkexamina och för produktionen av tjänsten anvisas Utbildningsstyrelsen 2,2 miljoner euro och för utvecklande av erkännandet av examina 1 miljon euro.

Den statliga finansieringen av den evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter och understöden för religiös verksamhet minskas som en engångsföreteelse med 10 miljoner euro 2026 och 2027 som en del av de anpassningsåtgärder som det beslutades om våren 2025.

För Finlandsmodellen för hobbyverksamhet för barn och unga föreslås en nivåförhöjning på 5 miljoner euro.

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 33,9 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 4,1 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnadsbesparingar 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader	23,4	0,0	-0,6	-0,6
Utbildningsstyrelsens omkostnader	36,1	-18,5	-16,7	1,8

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparingar 2025	Omkostnadsbesparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbild- ningsstyrelsen	11,9	-0,8	-0,6	0,1
Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning	20,2	-1,1	-0,1	1,0
Finlands Akademis omkostnader	11,9	-0,6	-0,9	-0,2
Riksarkivets omkostnader	31,7	-0,9	-1,3	-0,5
Omkostnader för Museiverket	27,3	-1,2	-1,5	-0,3
Omkostnader för Konst- och kulturmyndigheten	13,7	-0,7	-1,0	-0,3
Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd	0,7	0,0	0,0	0,0
Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning	43,7	0,0	0,0	0,0
Gemensamma utgifter för grund- läggande utbildning, småbarns- pedagogik och fritt bildningsarbete	77,8	0,0	0,0	0,0
Omkostnader för statlig yrkesut- bildning	9,4	0,0	0,0	0,0
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	307,8	-23,8	-22,7	1,1
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-6,0	-4,0	2,0
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	0,0	-3,3	-3,3
Sammanlagt¹⁾	-	-29,8	-30,0	-0,2

¹⁾Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning av hög kvalitet främjar förutsättningarna för lärande och ökar jämställdheten i utbildningen. I enlighet med regeringsprogrammet föreslås det för jämställdhetsfinansieringen inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen 25,2 miljoner euro.

Undervisnings- och kulturministeriet genomför en reform av stödet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen från och med den 1 augusti 2025. Syftet med reformen är att stärka de förebyggande stödåtgärderna och säkerställa att elever som behöver individuella stöd-

åtgärder får tillräckliga stödåtgärder till stöd för sitt lärande. För kompletterande utbildning inom småbarnspedagogiken föreslås 6 miljoner euro.

Till påbyggnadsundervisning för förberedande undervisning som ges i samband med den grundläggande utbildningen riktas cirka 20,3 miljoner euro från och med 2026. Anslaget gör det möjligt att förlänga den förberedande undervisningen till två år för elever vars språkkunskaper i undervisningsspråket ännu inte är tillräckliga.

För det fria bildningsarbetet föreslås 181,6 miljoner euro, vilket är 3,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025.

Som en del av de besparingar som görs i statens utgifter minskas statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet med 7 miljoner euro, som kompenseras kommunerna genom att de maximiavgifter som tas ut för verksamheten höjs.

Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

Grunderna för finansieringen av yrkesutbildningen reformeras och ett åttaårigt försök för utveckling av verksamhetsstyrningen inleds. Genom reformerna effektiviseras riktningen av utbildningen i enlighet med arbetslivets och befolkningens kompetensbehov samt stöds ordnandet av högklassig undervisning och handledning.

Gymnasieutbildningen på engelska inleds hösten 2026 och studentexamen på engelska blir möjlig från och med hösten 2028. Genom att reformera grunderna för finansieringen av gymnasieutbildningen tryggas dessutom utbildningens tillgänglighet och tillgodoseendet av de kulturella rättigheterna.

Rätten till stöd för lärande och specialundervisning för studerande på andra stadiet stärks och stödets kontinuitet från den grundläggande utbildningen till andra stadiet tryggas. Inom yrkesutbildningen träder reformen i kraft den 1 augusti 2026 och inom gymnasieutbildningen trädde den i kraft ett år tidigare.

För de studerande inom utbildning på andra stadiet som kommer från länder utanför EU- och EES-staterna införs läsårsavgifter från och med den 1 augusti 2026 som en del av de åtgärder som det beslutades om våren 2025. Detta medför en minskning på 10 miljoner euro i anslaget för yrkesutbildning och på 2 miljoner euro i finansieringen av gymnasieutbildningen, varav uppskattningsvis nästan 1 miljon euro i statsandelen.

I enlighet med vad som beslutats tidigare minskar anslaget för yrkesutbildning ytterligare med 5 miljoner euro och projektf finansieringen för utbildning på andra stadiet med 1 miljon euro som ersättande sparåtgärder på grund av att begränsningen av avgiftsfriheten för läromedel för utbildning på andra stadiet inte genomfördes.

Högskoleundervisning och forskning

Målet är att höja andelen unga vuxna med högskoleutbildning till så nära 50 procent som möjligt före 2030. Möjligheterna till kontinuerligt lärande för dem som redan avlagt högskoleexamen ökas samtidigt som ställningen för dem som söker sin första studieplats i högskolornas examensutbildning förbättras. Det föreslås att högskolornas basfinansiering ökas med 82 miljoner euro i linje med höjningen av kostnadsnivån. För ökningen av antalet nybörjarplatser vid högskolorna föreslås sammanlagt 13,7 miljoner euro. För 2026 föreslås 86 miljoner euro för ett pilotförsök med doktorandutbildning. Till högskolorna riktas utgiftsbesparingar på sammanlagt 83,8 miljoner euro, varav 68,8 miljoner euro är en bestående besparing.

Som en del av de nya anpassningsåtgärderna föreslås det att FoU-finansieringslagen uppdateras så att den motsvarar den senaste ekonomiska prognosen. För Finlands Akademi föreslås en fullmakt för forskningsprojekt till ett belopp av sammanlagt 527,2 miljoner euro, vilket är 12 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Dessutom föreslås en finansieringsfullmakt på 49,6 miljoner euro för rådet för strategisk forskning. Det föreslås att av de nya tilläggen enligt FoU-finansieringslagen riktas sammanlagt 30 miljoner euro 2026 till universiteten och yrkeshögskolorna. För CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy föreslås 8 miljoner euro för tjänster som stöder datakommunikation, dataförvaltning, redovisning och digitalisering inom den nationella forskningen.

Staten har förberett sig på att bygga en LUMI-AI-superdator. För detta ändamål föreslås finansiering på 75 miljoner euro för 2026.

Studiestöd

För studiestöd föreslås cirka 1,3 miljarder euro, vilket är cirka 199 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen beror i huvudsak på preciseringen av utgiftsnivån och på att de studerande överförs till studiestödets bostadstillägg (utgifter som överförs cirka 200 miljoner euro). Dessutom höjs måltidsstödet för högskolestuderande med 25 cent per måltid från och med den 1 januari 2026, vilket ökar anslagsbehovet med 3,4 miljoner euro.

Konst och kultur

Till verksamheten vid, möblering av och hyresutgifterna för Nationalmuseet som förnyas och utvidgas anvisas i enlighet med tidigare beslut sammanlagt cirka 10,8 miljoner euro 2026.

Staten är i enlighet med tidigare beslut beredd att finansiera projektet Europas Kulturhuvudstad 2026 med högst 20 miljoner euro, varav 9,5 miljoner euro anvisas för 2026.

Jämfört med budgeten för 2025 riktas till konst och kultur en ytterligare besparing på 1,6 miljoner euro och den gäller investeringsstöden för kulturlokaler.

Mängden kopiering för enskilt bruk har minskat till ungefär hälften sedan compensationen för kopiering för enskilt bruk infördes. Anslaget för compensationen för kopiering för enskilt bruk stannar på det föregående årets nivå, 5,5 miljoner euro.

Idrottsverksamhet

För idrottsverksamhet föreslås anslag på 157,8 miljoner euro, vilket är 3 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Anslaget ökas av justeringarna av kostnadsunderlaget och indexet för statsandelen för riksomfattande idrottsutbildningscenter, sammanlagt 5,6 miljoner euro. Motion och elitidrott främjas i enlighet med regeringsprogrammet med särskilt fokus på stärkande av jämställdhet, likabehandling och ansvarsfullhet. För att främja befolkningens fysiska aktivitet fortsätter genomförandet av den i regeringsprogrammet avsedda förvaltningsövergripande programhelheten Finland i rörelse, som syftar till att få den fysiska aktiviteten att öka i alla åldersgrupper. För främjande av idrott och motion föreslås ett tilläggsanslag på 850 000 euro för ansöknings- och organisationskostnader för EM-tävlingar i friidrott och VM-tävlingar i skidåkning.

Av minskningen av statsunderstödsfinansieringen inom förvaltningsområdet riktas 2,4 miljoner euro till understöd för byggande av idrottsanläggningar.

Ungdomsarbete

För ungdomsarbetet föreslås anslag på 70,5 miljoner euro, vilket är 0,9 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Utslagning bland unga förebyggs i enlighet med regeringsprogrammet utan tilläggsfinansiering.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2,6 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 74 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025.

Av förvaltningsområdets anslag används 68 % för jordbruk och livsmedelsekonomi, 17 % för utveckling av landsbygden, 7 % för naturresursekonomi och för att sköta Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, 6 % för förvaltning och forskning samt 2 % för lantmäteri och registrering av bostadsaktier.

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 23,4 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 19,2 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnads- besparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader	22,2	-1,0	-2,3	-1,4
Naturresursinstitutets omkostnader	90,9	-0,9	-5,8	-4,9
Livsmedelsverkets omkostnader	78,9	-0,7	-3,1	-2,4
Lantmäteriverkets omkostnader	51,1	-0,6	-3,7	-3,1
Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	7,1	-0,1	-0,3	-0,2
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	250,1	-3,3	-15,2	-11,9
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-0,3	-0,4	-0,1
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,6	-7,8	-7,2
Sammanlagt¹⁾	-	-4,2	-23,4	-19,2

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Utveckling av landsbygden samt jordbruk och livsmedelsekonomi

Största delen av anslagen för utveckling av landsbygden (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20) hänför sig till genomförandet på det finländska fastlandet av Finlands CAP-plan 2023—2027. Anslagen för åtgärderna har budgeterats i enlighet med finansieringsplanen för CAP-planen med beaktande av besparingarna i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering.

Anslagen för utveckling av landsbygden minskar med 43,0 miljoner euro till 440,0 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Ändringen beror på i planen avsedda ändringar mellan åren i anslagen för stöd- och ersättningssystemen, bortfall av anslag av engångsnatur samt tilläggsåtgärder som regeringen beslutade om våren 2025. Målet för utvecklingen av landsbygden är att utnyttja landsbygdsområdenas potential, öka livskraften på ett hållbart sätt och stärka den övergripande säkerheten och försörjningsberedskapen.

Anslagen för jordbruk och livsmedelsekonomi minskar med 17,9 miljoner euro till 1 724,5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Minskningen beror i huvudsak på ändringar som hänför sig till genomförandet av den besparing i den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen som det beslutades om i regeringsprogrammet. Med anslagen under kapitlet främjas en hållbar och konkurrenskraftig tillväxt för den affärsverksamhet som bygger på bioekonomi och livsmedel och en ökning av självförsörjningen när det gäller produktionsinsatserna samtidigt

som man genom ansvarsfull verksamhet tryggar människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet.

Naturresursekonomi

Anslagen för naturresursekonomin och Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter minskar med 10,9 miljoner euro till 182,7 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Minskningarna beror i huvudsak på anpassningsåtgärder enligt regeringsprogrammet samt på en ändring enligt Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens program för 2021—2027.

Naturresursekonomin omfattar fiskerihushållning, vilthushållning, skogsbruk, vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Målet för naturresursekonomin är en hållbar vård och ett hållbart nyttjande av förnybara naturresurser samt hantering av de risker som anknyter till dem.

Lantmäteri och registrering av bostadsaktier

Anslagen under kapitlet minskar med 5,8 miljoner euro till 47,3 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Minskningen beror i huvudsak på att RRF-finansieringen för bostadsdatasystemet upphört.

Förvaltning och forskning

Anslagen för förvaltning och forskning ökar med 4,1 miljoner euro till 158,6 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen beror i huvudsak på FoU-tillägg och lönejusteringar.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

För kommunikationsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 3,8 miljarder euro, vilket är 9 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Av anslagen under huvudtiteln anvisas 55 % för drift och utveckling av transport- och kommunikationsnäten och 24 % för tjänster inom trafik, transport och kommunikation. För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet och för verksamhetsområdets gemensamma utgifter används 21 % av anslagen.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 25,7 miljoner euro för 2026. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 5,3 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnads- besparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Kommunikationsministeriets omkostnader	21,9	-0,3	-0,7	-0,4
Transport- och kommunikations- verkets omkostnader	89,9	-10,6	-13,0	-2,4
Trafikledsverkets omkostnader	57,6	-5,2	-6,6	-1,4
Meteorologiska institutets omkostnader	46,8	-4,4	-5,5	-1,1
Ambetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt¹⁾	216,2	-20,4	-25,7	-5,3

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Trafik- och kommunikationsnäten

För trafik- och kommunikationsnäten föreslås 2026 anslag på 2,1 miljarder euro, vilket är 86 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Av detta föreslås för basunderhåll av transportinfrastrukturen 1,4 miljarder euro, vilket är 193 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025.

För utveckling av trafikledsnätet föreslås en ökning på 69,5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen föranleds av de nya trafikledsprojekt som inleds och av ändringar i de årliga anslagen för trafikledsprojekt som inletts redan tidigare.

Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

För tjänster inom trafik, transport och kommunikation föreslås sammanlagt 934 miljoner euro, vilket är 92 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025.

För understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation föreslås 119 miljoner euro, vilket är 91 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Av ökningen föranleds 20 miljoner euro av utvidgningen av regeringens investeringsprogram till skrotningspremier för personbilar. Ökningen inbegriper också den nya statliga stödordningen på 70 miljoner euro för statsunderstöd till rederier inom sjöfarten. I och med den nya stödordningen återtas det anslag på 60 miljoner euro som i tilläggsbudgeten för 2024 beviljats för den nuvarande stödordningen, vilket innebär att den anslagsökning som den nya stödordningen föranleder är 10 miljoner euro.

För köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken föreslås 107,3 miljoner euro, vilket inbegriper en ökning på 10,3 miljoner euro till köp av tågtrafiktjänster och en minsk-

ning på 10,4 miljoner euro till köp av flygtrafiktjänster. För förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport föreslås fortfarande 89 miljoner euro och för köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken föreslås fortfarande 19,9 miljoner euro.

Till statens televisions- och radiofond överförs 593,7 miljoner euro i syfte att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. I Rundradions finansiering görs ingen indexhöjning 2026.

Kostnaderna för förvaltningen

För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet föreslås sammanlagt 211,4 miljoner euro.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 3,3 miljarder euro, vilket är 321 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Av anslagen under huvudtiteln anvisas 21 % för förvaltning, 47 % för förnyelse och koldioxidsnålhet, 19 % för sysselsättning och företagsamhet, 3 % för specialfinansiering för företag och 11 % för integration och internationell kompetens.

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 35,5 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 10,8 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnads- besparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Arbets- och näringsministeriets omkostnader	38,7	-0,3	-1,5	-1,2
Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader	237,4	-12,4	-18,1	-5,7
Geologiska forskningscentralens omkostnader	38,0	-1,7	-2,7	-1,1
Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland	71,7	-5,7	-5,9	-0,2
Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader	20,5	0,0	-0,7	-0,7
Patent- och registerstyrelsens omkostnader	15,7	-2,8	-1,8	1,0
Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader	23,2	-1,2	-1,7	-0,5
Energimyndighetens omkostnader	11,8	0,0	-0,3	-0,3

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnads- besparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Utveckling av digitaliseringen	11,1	0,0	0,0	0,0
Främjande av integration och arbetskraftsinvandring	2,2	-0,6	-0,6	0,0
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	470,3	-24,7	-33,4	-8,7
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-	-2,1	-2,1
Sammanlagt¹⁾	-	-24,7	-35,5	-10,8

¹⁾Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Förvaltning

För förvaltningen föreslås 698 miljoner euro, vilket är 31 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025.

För livskraftscentralernas omkostnader föreslås en ökning på 0,5 miljoner euro för de regionala investeringsteam som inrättas i Norra och Östra Finland. Teamen har i uppgift att skapa en tydlig verksamhetsmodell för att identifiera och främja investeringar i regionen. Som en del av inrättandet av livskraftscentraler från och med den 1 januari 2026 överförs 43,6 miljoner euro från momentet till Tillstånds- och tillsynsverket och 2,4 miljoner euro till Transport- och kommunikationsverket.

För Energimyndigheten föreslås en ökning på 0,2 miljoner euro för fullgörande av uppgifterna enligt elmarknadslagen.

För upprätthållande och småskalig utveckling av tjänsten Tillstånd och tillsyn föreslås ett tilläggsanslag på 0,5 miljoner euro.

Försörjningsberedskapscentralen ändras till ett statligt ämbetsverk och finansieringen tas in i statsbudgeten från och med 2026. För Försörjningsberedskapscentralens omkostnader föreslås ett anslag på 24,7 miljoner euro.

Förnyelse och koldioxidsnålhet

För förnyelse och koldioxidsnålhet föreslås anslag på 1,57 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 29 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025.

Som en del av de nya anpassningsåtgärderna uppdateras FoU-finansieringslagen så att den motsvarar den senaste ekonomiska prognosen. För fullmakten för stödjande av forsknings-, utveck-

lings- och innovationsverksamhet föreslås 633 miljoner euro, i vilket ingår en ökning av fullmakten för FoU-finansiering med cirka 100 miljoner euro jämfört med 2025. Det föreslås att 10 miljoner euro av Business Finlands FoU-fullmakt anvisas för utveckling av nya värdekedjor inom livsmedelsproduktionen. Dessutom föreslås en ökning på 7 miljoner euro för Europeiska rymdorganisationens (ESA) frivilliga program. Det föreslås att beloppet av andra fullmakter att bevilja understöd än sådana som gäller stöd till FoU-verksamhet eller den audiovisuella branschen minskas med 27 miljoner euro.

För energistöd föreslås en fullmakt på 9,9 miljoner euro, vilket till följd av de nya anpassningsåtgärderna är cirka 4 miljoner euro mindre än i budgeten för 2025.

Sysselsättning och företagsamhet

För anslagen för sysselsättning och företagsamhet föreslås 639 miljoner euro, vilket är 54 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025.

När livskraftscentralerna inleder sin verksamhet, ska det inledas ett försök med en finansieringsmekanism som främjar målinriktad FoU-verksamhet i små och medelstora företag. För försöket föreslås en fullmakt på 8 miljoner euro.

För fullmakten för EU:s regional- och strukturpolitiska program föreslås 391 miljoner euro.

Specialfinansiering för företag

För specialfinansiering för företag föreslås anslag på 88 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 174 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025.

För förlustersättningar till Finnvera Abp för exportgarantier som beviljas till Ukraina föreslås ett samtycke på sammanlagt 200 miljoner euro för att främja export till och investeringar i Ukraina.

För kapitalinvestering föreslås en fullmakt till ett belopp av 100 miljoner euro för Finlands Industriinvestering Ab för nya finansieringsbeslut enligt programmet för direktinvesteringar i tillväxt.

Integration och internationell kompetens

För integration och internationell kompetens föreslås anslag på 352 miljoner euro, vilket är 33 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025.

För statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet föreslås 350 miljoner euro, vilket är 32 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Anslagsbehovet minskar med 21 miljoner euro, eftersom uppskattningarna av antalet personer som får tillfälligt skydd och som får en hemkommun har uppdaterats. Minskningen av flyktingkvoten till 500 personer i enlighet med regeringsprogrammet minskar anslagsbehovet med 4,3 miljoner euro jämfört med den tidigare nivån.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

Som anslagsnivå för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås 14,8 miljarder euro, vilket är cirka 0,5 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Av förvaltningsområdets anslag används 37 % för pensionsutgifter, 29 % för utjämning av familje- och boendekostnader och för grundläggande utkomststöd, 14 % för utkomstskyddet för arbetslösa, 12 % för sjukförsäkring, 2 % för stöd till social- och hälsovården samt 2 % för understöd för främjande av hälsa och social välfärd. För vart och ett av de övriga kapitlen under huvudtiteln används 0,4—1 % av anslagen under huvudtiteln.

Anslagsnivåerna påverkas förutom av ändringar i behovskalkylerna i synnerhet av de tilläggsåtgärder enligt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering som det beslutades om våren 2024 och 2025. De största ändringarna som minskar anslagsbehovet 2026 är att de studerande inte längre omfattas av det allmänna bostadsbidraget och att de överförs till studiestödets bostadstillägg som finansieras med anslag under undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel (effekt på social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel -219 miljoner euro), totalreformen av utkomststödet (-57 miljoner euro) samt en omkostnadsbesparing av engångsnatur för FPA (-50 miljoner euro). Åtgärder som ökar anslagen 2026 är bland annat det försök med valfrihet genom FPA-ersättningar för 65 år fyllda som ingår i regeringens tidsbundna investeringsprogram (44,5 miljoner euro) samt projekten som syftar till att förhindra narkotikarelaterade dödsfall bland unga och eliminera hepatit C (sammanlagt 17,5 miljoner euro).

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 38,1 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 8,8 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnads- besparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader	40,2	-1	-2,3	-1,3
Omkostnader för statens sinnessjukhus	0,5	0,0	0,0	0,0
Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd	5,3	0,0	0,0	0,0
Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd	22,5	0,0	0,0	0,0
Omkostnader för besvärnsnämnden för social trygghet	9,0	-0,3	-0,5	-0,2
Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar	7,8	0,0	0,0	0,0

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnads- besparingar på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Strålsäkerhetscentralens omkostnader	20,6	-1,7	-2,7	-1
Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	14,2	-0,6	-0,6	0,0
Omkostnader för Säkerhets- och utveck- lingscentret för läkemedelsområdet	5,3	-0,3	-0,7	-0,5
Omkostnader för regionförvaltnings- myndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet	29,1	-0,9	-1,3	-0,4
Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårds- data	2,1	-0,1	-0,1	0,0
Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd	80,8	-3,0	-4,5	-1,5
Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet	23,6	-1,0	-1,4	-0,4
Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder	495,2	-20,0	-20,0	0,0
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	756,2	-28,7	-34,1	-5,4
Besparingar under andra moment för kon- sumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-0,6	-3,8	-3,3
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	0,0	-0,2	-0,2
Sammanlagt¹⁾	-	-29,3	-38,1	-8,8

¹⁾Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Utjämnings av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

För utjämnings av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster föreslås cirka 4,3 miljarder euro, vilket är 419 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Minskningen beror i huvudsak på de reformer som genomförs enligt regeringsprogrammet och på de ändringar i behovskalkylen som gäller familjeförmåner och det allmänna bostadsbidraget. Den största effekten föranleds av att de studerande överförs från det allmänna bostadsbidraget till studiestödets bostadstillägg, vilket minskar anslaget under momentet Bostadsbidrag med 219 miljoner euro. Moderskapsunderstödet penningbelopp och värdet på moderskapsförpackningen höjs med 40 euro till 210 euro från och med den 1 april 2026. Detta ökar anslagsbehovet med cirka 1,3 miljoner euro 2026.

Lagen om utkomststöd håller på att revideras som en del av en mer omfattande reform av den sociala tryggheten. Den som ansöker om utkomststöd får en striktare skyldighet än tidigare att an-

söka om primära förmåner, såsom arbetslöshetsförmåner, i stället för om utkomststöd. Totalreformen minskar anslagsbehovet med 57 miljoner euro.

Systemet med underhållsstöd reformeras så att underhållsbidragets primära ställning som ett stöd som tryggar barnets försörjning stärks. Ändringens spareffekt är 3 miljoner euro.

För Folkpensionsanstaltens omkostnader föreslås sammanlagt 452 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 42 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. I omkostnaderna har utöver de ökade pensionsutgifterna och förändringen i inkomstnivån även beaktats effekten av försöket med valfrihet i fråga om FPA-ersättningarna samt som en omkostnadsbesparing av engångsnatur en minskning på 50 miljoner euro.

Sysselsättning

För utkomstskyddet för arbetslösa föreslås 2,1 miljarder euro, vilket är 183 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Ändringen beror i huvudsak på effekterna av de reformer som ingår i regeringsprogrammet och den uppskattade ökningen av antalet arbetslösa.

Det föreslås att påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa vid försummelse att söka arbete eller delta i arbetskraftsservice görs strängare. Påföljdshelheten ska i fortsättningen bestå av två steg i stället för nuvarande fyra steg. Därmed förlorar en arbetssökande sin rätt till arbetslöshetsförmåner snabbare än i nuläget. Genom ändringen betonas arbetssökandens eget ansvar för att aktivt söka jobb och delta i den serviceprocess och de tjänster som erbjuds. Av den besparing som ingår i en regeringsproposition som bereds vid arbets- och näringsministeriet gäller 28,1 miljoner euro statsandelen till arbetslöshetsförmånerna under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. Utgifterna för boende och utkomststöd beräknas öka med sammanlagt 24,1 miljoner euro på grund av ändringarna.

Inom utkomstskyddet för arbetslösa införs ett nytt allmänt stöd som en del av en mer omfattande reform av den sociala tryggheten. I och med ändringen upphävs systemen med arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning. Det bedöms att behovsprövningen av allmänt stöd och ändringarna i gränsen för föräldrars inkomster vad gäller partiellt allmänt stöd kommer att minska förmånsutgifterna med 2,5 miljoner euro jämfört med utgifterna för nuvarande arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning. Av besparingen riktas 1,8 miljoner euro till statens finansieringsandel och 0,7 miljoner euro till kommunernas finansieringsandel.

Inom hemvårdsstödet införs den så kallade norska modellen. För att få hemvårdsstöd kommer det att krävas att man har bott minst tre år i Finland eller ett annat EU- eller EES-land innan stödet beviljas. Syftet är att främja barns och föräldrars integration och språkinläring. Modellen beräknas öka statens finansieringsandel av utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa med cirka 0,6 miljoner euro. Kommunerna ska ersättas för de kostnader för småbarnspedagogiken som ökar på grund av modellen.

Socialförsäkringsavgifter**Socialförsäkringsavgifter, % av lönen**

	2023	2024	2025	2026
Arbetsgivare:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
Alla arbetsgivare	1,53	1,16	1,87	1,89
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i> ¹⁾				
lägre premie	0,52	0,27	0,20	0,31
högre premie	2,06	1,09	0,80	1,23
<i>Arbetspensionsförsäkring</i>				
Arbetsgivarnas genomsnittliga ArPL-avgift	17,40	17,34	17,38	17,10
De försäkrade:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>				
— <i>Sjukvårdspremie</i>				
Förmånstagare (pensions- och förmånsinkomster)	1,57	1,48	1,45	1,49
Löntagare och företagare	0,60	0,51	1,06	1,10
<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>				
— <i>Dagpenningspremie</i>				
Löntagare	1,36	1,01	0,84	0,87
av årsinkomster under 17 245 euro	0,00	0,00	0,00	0,00
Företagare	1,59	1,23	1,04	1,11
av årsinkomster under 17 245 euro	0,23	0,22	0,20	0,24
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i>	1,50	0,82	0,59	0,89
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	7,15	7,15	7,15	7,30
personer över 53 år	8,65	8,65	8,65	7,30
Företagare och lantbruksföretagare:				
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	24,1	24,1	24,1	24,4
personer över 53 år	25,6	25,6	25,6	24,4

¹⁾ Arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2026 har ännu inte fastställts. Arbetsgivares lägre premie betalas upp till en viss gräns för lönesumman. År 2025 är gränsen 2 455 500 euro och 2026 (obekräftat) 2 509 500 euro. För den lönesumma som överstiger detta betalas den högre premien.

Sjukförsäkring

För sjukförsäkringen föreslås 1,8 miljarder euro, vilket är 82 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen föranleds i huvudsak av de reformer som ingår i regeringsprogrammet.

För det riksomfattande försöket med valfrihet genom FPA-ersättningar för 65 år fyllda anvisas som statlig finansieringsandel 44,5 miljoner euro. De som hör till åldersgruppen i fråga får från och med den 1 september 2025 besöka en privat allmänläkarmottagning till ett självriskebelopp som motsvarar den besöksavgift som tas ut inom den offentliga hälso- och sjukvården. FPA-ersättningen för besök hos allmänläkare eller specialistläkare sänks från 30 euro till 8 euro. Ändringarna minskar statens finansieringsandel med 29,2 miljoner euro. Ändringarna gäller inte andra utvidgningar av FPA-ersättningarna (bland annat assisterad befruktning, mun- och tandvård, gynekologbesök och fysioterapi) eller försöket med valfrihet för personer som fyllt 65 år. I regeringens investeringsprogram har det sammanlagt reserverat cirka 300 miljoner euro för statens finansieringsandel av utvidgningen av FPA-ersättningarna.

Uppskattningen av läkemedelsföretagens återbetalningsavgifter som hänför sig till villkorlig ersättningsbarhet för läkemedel höjs till 90 miljoner euro. Ändringen sänker statens finansiering med 15,4 miljoner euro. Dessutom styrs återbetalningsavgifterna i fortsättningen fullt ut till Folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfond för att sänka statens finansieringsandel av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen. Ändringen sänker statens finansieringsandel med 43,7 miljoner euro.

Läkemedelstaxan justeras genom en ändring av statsrådets förordning om läkemedelstaxa. Samtidigt förnyas apoteksskatten så att skatten bestäms utifrån försäljningsbidraget och inte utifrån omsättningen som i nuläget. Ändringarna minskar statens finansieringsandel av läkemedelser-sättningarna med 15,4 miljoner euro.

Rätten till hälso- och sjukvård för personer som vistas olagligt i landet kommer att begränsas så att de i fortsättningen i regel endast erbjuds brådskande hälso- och sjukvård. Ändringens spareffekt är 0,56 miljoner euro för statens andel av sjukvårdsförsäkringen.

Pensioner

För pensionerna föreslås 5,5 miljarder euro, vilket är 24 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Utgifterna minskar i synnerhet till följd av att behovskalkylen minskat och det gjorts ändringar i bostadsbidraget för pensionärer.

Det föreslås ändringar i fråga om justeringen av företagares arbetspensionsinkomst från och med 2026. För företagare som inlett sin verksamhet 2023—2025 ska gälla samma höjningsgräns på 4 000 euro som för andra företagare vid de första justeringarna av arbetsinkomst 2026—2028. Ändringen höjer statens andel av företagares pensionsutgifter med 15 miljoner euro.

Förändringar i index samt lönekoeficienten

	2023	2024	2025	2026
Arbetspensionsindex	2 874	3 037	3 077	3 102
Folkpensionsindex	1 805	1 911	1 930	1 936
Konsumentprisindex, %	6,2	1,6	0,9	1,4
Lönekoeficient	1,558	1,637	1,673	1,711

Veteranerna

För stöd till veteranerna föreslås 89,3 miljoner euro, vilket är 33,8 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Minskningen av anslagsnivån beror på att antalet veteraner har minskat. Av anslagen föreslås 35,6 miljoner euro bli anvisade för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst och driftskostnader för inrättningar för krigsinvalider, 2,3 miljoner euro för fronttillägg och 50 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och service som stöder deras boende hemma. För rehabilitering för makar till dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst och för rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig föreslås sammanlagt 0,8 miljoner euro och som statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget 0,6 miljoner euro.

Social- och hälsovården stöds

Det föreslås att till stödjande av servicestrukturen inom den social- och hälsovård som välfärdsområdena ordnar riktas cirka 331 miljoner euro från social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, vilket är cirka 27 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025.

För forskning på universitetsnivå inom hälso- och sjukvård föreslås 40 miljoner euro.

Som en del av det åtgärds paket för att stärka social rättvisa som ingår i regeringsprogrammet föreslås för eliminering av hepatit C cirka 10 miljoner euro och för förebyggande av antalet narkotikarelaterade dödsfall bland unga 7,4 miljoner euro, av vilket 1 miljon euro riktas till föreningar och organisationer via STEA-understöd. För inledande av en hybridmodell för barnskyddet föreslås 0,5 miljoner euro.

För finansieringen av skyddshemsverksamheten föreslås sammanlagt 31 miljoner euro, vilket innebär en ökning på cirka 3,5 miljoner euro för att upprätthålla och utveckla nätverket av skyddshemsplatser.

De åtgärder som påverkar välfärdsområdenas verksamhet och den finansiering som anvisas för dem beskrivs närmare i den allmänna motiveringen i avsnitt 9 Välfärdsområdenas ekonomi.

För den studerandehälsovård som tillhandahålls av Studenternas hälsovårdsstiftelse föreslås statlig finansiering till ett belopp av 73,3 miljoner euro, varav 1 miljon euro är ett tidsbundet understöd som anvisas för stödjande av mentalvårdstjänster för studerande. I anslaget har beaktats en ökning på cirka 0,6 miljoner euro för terapigaranter.

För tillhandahållande av läkar- och sjukvårdshelikoptrarnas flygverksamhet föreslås cirka 41 miljoner euro i statsunderstöd som anvisas till FinnHEMS Oy. I förslaget ingår en ökning på 2 miljoner euro på grund av att kostnaderna för utvidgningen av nätverket av baser är högre än de tidigare uppskattningarna och en minskning på 1,4 miljoner euro till följd av en ny bedömning av bolagets mervärdesskattemässiga ställning.

För utvecklingsprojekt för mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel föreslås ett anslag på 2 miljoner euro, och för genomförande av programmet för suicidprevention 0,3 miljoner euro.

För medling vid brott- och tvistemål föreslås 7,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 0,5 miljoner euro på grund av ökade kostnader.

Hälsa och funktionsförmåga främjas

För främjande av hälsa och funktionsförmåga föreslås cirka 59,6 miljoner euro, vilket är 0,15 miljon euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Som en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet fortsätter stödandet av äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närståendevårdare med ett anslag på 6,5 miljoner euro. Dessutom föreslås 2,5 miljoner euro för särskild omsorg som gäller unga och 0,5 miljoner euro för narkotikaförebyggande arbete.

Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

För avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare föreslås drygt 128 miljoner euro, vilket är cirka 4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Minskningen beror i huvudsak på en ändring i behovskalkylen och på de tidigare fastställda besparingar i omkostnaderna, som följer av sammanslagningar av avbytar-serviceområden.

Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

För understöd till föreningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd föreslås 268,6 miljoner euro, vilket är 35,5 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2025. Av de outdelade vinstmedlen av penningsspelsverksamhet utdelas 25,8 miljoner euro sista gången 2026.

Ämbetsverk och inrättningar

I ämbetsverkens och inrättningarnas anslag har beaktats bland annat som lönejusteringar 3,8 miljoner euro och fortsatta post doc-program för forskningsinstitut (1,8 miljoner euro) samt nya omkostnadsbesparingar (5,4 miljoner euro).

För inrättandet av toxikologiska kompetenscentrum i Östra Finland föreslås en ökning på sammanlagt 0,4 miljoner euro.

Det föreslås att anslagen för utredning av rättsmedicinska dödsorsaker slås samman till en del av Institutet för hälsa och välfärds omkostnader.

Överföringen av besvärsnämnden för studiestöd till besvärsnämnden för social trygghet har beaktats som en överföring på 0,7 miljoner euro från undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) sammanförs med det nya Tillstånds- och tillsynsverket från och med ingången av 2026. Omkostnadsmomentet för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården slopas och anslagen överförs till det nya Tillstånds- och tillsynsverket under finansministeriets förvaltningsområde.

För genomförandet av tvåstegsmodellen för psykoterapiutbildningen föreslås 5 miljoner euro.

Övrigt

Det permanenta stödet för mathjälp via organisationer, föreningar och församlingar fortsätter med ett anslag på 3 miljoner euro.

För den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården föreslås 21,4 miljoner för att fortsätta utveckla Kanta-tjänsterna och reformera informationsproduktionen.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 494 miljoner euro, vilket är 239 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Av ökningen föranleds cirka 233 miljoner euro av överföringen av Statens bostadsfonds verksamhet till förvaltningsområdets budget. De övriga ökningarna gäller bland annat finansieringen av forskningsprojekt samt effekterna av löneuppgörelsen. Till inkomsterna inom förvaltningsområdet intäktsförs Statens bostadsfonds återstående kassa på cirka 2,3 miljarder euro samt det årliga inkomstflödet. Av anslagen under huvudtiteln används 17 % för miljöförvaltningens omkostnader, 28 % för miljö- och naturvård samt 55 % för samhällen, byggande och boende.

Åtgärderna i produktivitetsprogrammet enligt regeringsprogrammet och andra omkostnadsbesparingar har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 8,1 miljoner euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2025 ökar omkostnadsbesparingarna med 3,3 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2025	Omkostnads- besparing 2025	Omkostnads- besparing på 2026 års nivå	Förändring
	mn euro	mn euro	mn euro	mn euro
Miljöministeriets omkostnader	42,1	-0,6	-1,8	-1,2
Finlands miljöcentrals omkostnader	36,4	-0,3	-2,2	-1,8
Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter	50,1	-0,2	-1,4	-1,2
Ämbetsverkens omkostnader och omkostnadsbesparingar sammanlagt	128,7	-1,1	-5,3	-4,2
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överförings- utgifter	-	-3,3	-2,4	0,9
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,4	-0,4	0,0
Sammanlagt¹⁾	-	-4,8	-8,1	-3,3

¹⁾ Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de besparingar i omkostnaderna som det beslutades om våren 2024 och vid halvtidsöversynen våren 2025.

Miljö- och naturvård

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter. Nätverket av naturskyddsområden förbättras genom ett fortsatt genomförande av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och livsmiljöprogrammet Helmi. För genomförandet av handlingsplanen METSO har det reserverats 19,5 miljoner euro och för genomförandet av programmet Helmi 27 miljoner euro.

Genom vatten- och havsvårdsåtgärderna minskas trycket på vattenmiljöns och den marina miljöns tillstånd i form av exempelvis näringsbelastning, utsläpp av skadliga ämnen och avrinning och i fråga om havet dessutom nedskräpning och undervattensbuller. Genom åtgärderna främjas också skyddet av grundvattnet och mångfalden i vatten- och havsnaturen. För vatten- och havsvårdsåtgärderna föreslås cirka 12 miljoner euro. Saneringen av förorenade markområden främjas.

Behandlingen av miljötillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. Den cirkulära ekonomin stärker Finlands självförsörjningsgrad i fråga om råvaror och utgör grunden för Finlands ekonomi. För utvecklingsuppgifter och projekt som främjar den cirkulära ekonomin och bioekonomin har det reserverats cirka 0,5 miljoner euro.

För Finlands miljöcentral föreslås 1 miljon euro för utveckling av nya kostnadseffektiva metoder för information om naturtyper och ekosystem och 1 miljon euro för forskning kring restaurering.

Samhällen, byggande och boende

Som räntestödsfullmakter för den statsunderstödda sociala bostadsproduktionen föreslås 1,135 miljarder euro, som borgenslånefullmakter 300 miljoner euro och som statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag 100 miljoner euro. Största delen av den statligt understödda bostadsproduktionen riktas till de stora stadsregionerna. Byggandet och reparationen av bostäder för grupper med särskilda behov stöds utöver genom räntestödslån även genom investeringsunderstöd på 15 miljoner euro. Understöden riktas särskilt till stöd för boende för långtidsbostadslösa och personer med funktionsnedsättning.

För reparationsunderstöd föreslås cirka 7 miljoner euro, vilket riktas i huvudsak till stöd för installation av hissar i efterhand och till stöd för reparation av bostäder för äldre och för personer med funktionsnedsättning. För programmet för eliminering av långtidsbostadslöshet föreslås 4,65 miljoner euro. För boenderådgivning föreslås 2,0 miljoner euro.

För den nationella medfinansieringen av InvestEU-programmet föreslås 19,9 miljoner euro.

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2024—2026¹⁾

Kod	Utgiftsart	År 2024 bokslut mn €	År 2025 ordinarie budget mn €	År 2026 budgetprop. mn €	Förändring 2025—2026 mn €	%
01-14	Omkostnader	8 632	8 147	8 305	158	2
15-17	Pensioner	5 572	5 634	5 669	35	1
18-19	Anskaffning av försvars- materiel	2 487	3 326	2 808	-519	-16
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	2 860	2 656	2 348	-308	-12
29	Mervärdesskatteutgifter	1 698	1 704	1 944	240	14
01-29	Konsumtionsutgifter	21 249	21 467	21 074	-393	-2
30-39	Statsbidrag till kommuner, samkommuner och välfärds- områden m.fl.	31 380	33 737	34 997	1 260	4
40-49	Statsbidrag till näringslivet	3 695	4 207	4 046	-162	-4
50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	14 268	13 911	14 313	402	3
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	7 379	6 988	6 772	-216	-3
61-65	EU:s strukturfondsfinansie- ring, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet	1 333	1 357	1 262	-96	-7
66-69	Överföringar till EU och utlandet	2 902	3 223	3 620	397	12
30-69	Överföringsutgifter	60 957	63 423	65 008	1 585	2
70-73	Anskaffning av inventarier	288	127	40	-86	-68
74-75	Husbyggen	45	34	18	-16	-47
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	14	35	25	-10	-29
77-79	Jord- och vattenbyggen	489	507	572	66	13
70-79	<i>Realinvesteringar</i>	836	703	656	-47	-7
80-86	Lån som beviljas av statens medel	146	146	148	2	1
87-89	Övriga finansinvesteringar	199	195	99	-96	-49
80-89	<i>Lån och övriga finansinvesteringar</i>	344	341	246	-95	-28
70-89	Investeringsutgifter	1 181	1 044	902	-142	-14

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2024—2026¹⁾

90-92	Räntor på statsskulden	3 183	3 171	3 224	53	2
93-94	Nettoamorteringar på stats- skulden och skuldhantering ²⁾	0	0	0	0	—
95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	140	108	97	-11	-10
90-99	Övriga utgifter	3 323	3 278	3 321	42	1
	Sammanlagt	86 710	89 213	90 306	1 093	1

¹⁾ Utgifterna har samlats i grupper enligt sin ekonomisk art på basis av momentets nummerkod. Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

²⁾ Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.3. Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken**Statens FoU-finansiering som helhet**

Regeringen håller fast vid det parlamentariskt överenskomna målet att höja beloppet av statens FoU-finansiering till 1,2 procent i förhållande till BNP 2030. Som en del av de nya anpassningsåtgärderna uppdateras lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet så att finansministeriets nyaste ekonomiska prognos beaktas i lagen. Enligt den senaste ekonomiska prognosen är uppskattningen av BNP:s verkliga värde 2030 cirka 340 miljarder euro, medan uppskattningen av BNP 2030 enligt den tidigare prognosen är cirka 360 miljarder euro. Enligt den gällande lagen skulle den senaste ekonomiska prognosen inte ha beaktats förrän i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2028.

Beräknat enligt finansministeriets senaste prognos ska beloppet av statens FoU-finansiering vara cirka 4,1 miljarder euro 2030, medan beloppet enligt den tidigare prognosen är cirka 4,3 miljarder euro. Enligt den uppdaterade beräkningen är de årliga höjningarna enligt finansieringslagen cirka 240 miljoner euro från och med 2026 i stället för tidigare 280 miljoner euro.

Regeringen föreslår att finansieringen av forsknings- och utvecklingsverksamheten (FoU-finansieringen) enligt statsbudgeten är sammanlagt cirka 3,17 miljarder euro 2026. Detta innebär en ökning på cirka 255 miljoner euro jämfört med den totala summa som budgeterats för 2025. Statens FoU-finansiering beräknas uppgå till 1,07 % i förhållande till BNP 2026.

Utöver direkt FoU-finansiering understöds i Finland FoU-verksamhet också genom beskattningen. Skattestöd räknas inte med i den helhet som lagen om statens FoU-finansiering omfattar. För perioden 2021—2027 gäller ett extra skatteavdrag för forskningssamarbete. År 2023 infördes dessutom genom en lagmotion ett så kallat kombinerat avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Det extra skatteavdraget för forskningssamarbete beräknas minska skatteinkomsterna för skatteåret 2026 med cirka 5 miljoner euro. Det kombinerade avdraget beräknas minska skatteinkomsterna för skatteåret 2026 med cirka 50 miljoner euro.

Centrala riktlinjer för FoUI-politiken

Politikåtgärderna styrs av regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering, de riktlinjer för inriktningen av forsknings- och utvecklingsfinansieringen som den parlamentariska arbetsgruppen för forskning, utveckling och innovation (FoUI-arbetsgruppen) tog fram våren 2023 och målen i den fleråriga plan för användningen av FoU-finansiering som blev färdig våren 2024. I den fleråriga planen har som centrala mål identifierats ett ökat samarbete mellan privata och offentliga FoU-aktörer, hävstångseffekter i fråga om privata investeringar, ett tillräckligt antal FoU-experter, ett bredare stöd till forsknings- och teknikinfrastukturer samt europeiskt och internationellt samarbete.

År 2026 riktas de största tilläggen i finansieringen till att påskynda företagens FoU-verksamhet. Den fullmakt som anvisats för Business Finlands FoU-verksamhet stiger med mer än 100 miljoner euro. Finlands Akademis fullmakt för forskningsprojekt ökar med 12 miljoner euro från och med 2025. För stärkande av högskolornas FoU-verksamhet anvisas sammanlagt 30 miljoner euro. För livskraftscentralerna föreslås en fullmakt på 8 miljoner euro för inledande av ett treårigt försök. Syftet med försöket är att öka små och medelstora företags forsknings- och utvecklingsverksamhet. Fullmakten för frivilliga programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA) ökas med 7 miljoner euro.

Förändringen i de centrala statliga forsknings- och utvecklingsfinansieringsposterna (uppskattning), mn euro¹⁾

	2025 budget	2026 budgetprop.	2025—2026 förändring	2025—2026 förändring, %
Universitet ²⁾	861	897	36	4
Yrkehögskolor ²⁾	109	133	24	22
Statliga forskningsinstitut	329	353	24	7
Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete	41	41	0	0
Forskningsorganisationernas forskningsanslag, sammanlagt	1 340	1 424	84	6
Finlands Akademi	543	555	12	2
Rådet för strategisk forskning	50	50	0	0
Business Finlands FoU-finansiering	631	747	116	18
Finansieringsorganisationernas FoU-finansiering, sammanlagt	1 224	1 352	128	10
Annan statlig FoU-finansiering	352	395	43	12
— varav finansiering från EU:s strukturfonder för FoU-verksamhet ³⁾	100	104	4	4
— varav ersättande av EuroHPC LUMI med en ny superdator	50	75	25	50
— varav CSC-finansiering	35	44	9	26

Förändringen i de centrala statliga forsknings- och utvecklingsfinansieringsposterna (uppskattning), mn euro¹⁾

	2025 budget	2026 budgetprop.	2025—2026 förändring	2025—2026 förändring, %
— varav forskningsfinansiering till stöd för statsrådets beslutsfattande	6	6	0	0
Uppskattning av statens totala FoU-finansiering	2 916	3 171	255	9
Uppskattning av intensiteten för statens FoU-finansiering	1,02 %	1,07 %		

¹⁾ Tabellen beskriver en uppskattning av beloppet av FoU-finansiering enligt statsbudgeten. Den summa som riktas till FoU-verksamhet som uppfyller de internationella statistiska kriterierna preciseras först senare i fråga om flera aktörer. Uppskattningen av den totala statliga FoU-finansieringen kan således komma att uppdateras senare. I fråga om finansieringsfullmakterna för Finlands Akademi, den strategiska forskningen och Business Finland har i tabellen beaktats summan av fullmakterna, inte de anslag som de föranleder. På grund av metodologiska förändringar och andra förändringar är siffrorna för FoU-finansieringen för 2025 och 2026 inte direkt jämförbara med uppgifterna från tidigare år.

²⁾ I den statliga finansieringen av universiteten och yrkeshögskolorna har mervärdesskattekomensationen inte räknats med. Den andel av totalfinansieringen som anvisas för forskning har i denna kalkyl i fråga om 2026 procentuellt sett hållits på samma nivå som det föregående året. Den statliga finansieringen riktas till högskolorna som en helhet, och de beslutar själva om användningen av den.

³⁾ I och med den programändring som bereds torde beloppet av FoU-finansieringen för 2026 preciseras före utgången av 2025.

I samband med budgetpropositionen anvisas de forskningsaktörer som får statlig finansiering sammanlagt 55 miljoner euro i anslag avsett för medfinansiering av Europeiska unionens FoU-projekt. Medfinansieringen beviljas på basis av den EU-finansiering forskningsorganisationen fått föregående år, i förhållande till vad alla forskningsorganisationer fått. Genom finansieringen uppmuntras forskningsorganisationerna att i större utsträckning än tidigare delta i EU:s FoU-projekt. Vid fördelningen av medfinansieringen beaktas endast FoU-projekt och projekt för vilka det finns separat nationell medfinansiering lämnas utanför den.

Medfinansiering av Europeiska unionens FoU-projekt

Aktör	Budget 2025 (tilläggsfinansiering, mn euro)	Budgetprop. 2026 (tilläggsfinansiering, mn euro)	Andel, % 2026
Statens forsknings- och sakkunniginrättningar	24,6	21,4	39 %
Universiteten	23,1	31,9	58 %
Yrkeshögskolorna	1,2	1,1	2 %
Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	1,1	0,6	1 %
Sammanlagt	50,0	55,0	100 %

5.4. Regionutveckling och strukturfonder

Regionutveckling

Regionutvecklingen sköts av staten, kommunerna och landskapsförbunden i egenskap av regionutvecklingsmyndigheter. Målet är att skapa ett tillvägagångssätt för utvecklingen av regionerna som baserar sig på växelverkan mellan myndigheterna och de övriga centrala aktörerna inom regionutvecklingen och på de olika aktörernas arbetsfördelning och gemensamma mål och som skapar förutsättningar för regionalt inriktad hållbar tillväxt och förnyelse samt välfärd.

Riktlinjerna för regionutvecklingen och de viktigaste åtgärderna fastställs i regeringsprogrammet och i det beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen som statsrådet fattar i början av regeringsperioden. Regionutvecklingsarbetet genomförs med såväl nationella som EU-delfinansierade program och åtgärder. Den nationella regionalpolitiken och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitik samordnas till ett fungerande system.

EU:s regional- och strukturpolitiska fonders verksamhet i Finland och medel i budgetpropositionen för 2026

Målet med det regional- och strukturpolitiska programmet ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027”, som utarbetats för programperioden 2021—2027, är främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärsmiljön, främjande av energiprestanda och cirkulär ekonomi, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förebyggande av utdragen arbetslöshet, utvecklande av inlärningsmöjligheterna, förbättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetssätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bland annat konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

Regional- och strukturpolitikens medel väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt 290 000 000 euro 2026. Här ingår inkomsterna från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Fonden för en rättvis omställning för programperioden 2021—2027.

För 2026 budgeteras nya bevilningsfullmakter för programperioden 2021—2027 på sammanlagt 391 246 000 euro. Beslut om beviljande i fråga om de bevilningsfullmakter för programperioden 2021—2027 som inte använts 2025 får fattas 2026.

Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 EU:s regional- och strukturpolitiska program (EU-finansieringen och den statliga finansieringen sammanlagt), mn euro

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)		1 369,2
Europeiska socialfonden (ESF)		909,9
Fonden för en rättvis omställning (FRO)		617,3
Interreg-program		55,3
Interreg-program vid de yttre gränserna		7,7
Sammanlagt		2 959,4

6. Hållbar utveckling

Det globala handlingsprogrammet för hållbar utveckling, Agenda 2030, sätter upp gemensamma mål för en hållbar utveckling för alla FN:s medlemsländer. Agenda 2030 syftar till en hållbar utveckling i fråga om såväl ekonomin och människors välfärd som miljön.

Liksom under tidigare år ingår även i budgetpropositionen för 2026 i motiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar text som gäller främjande av hållbar utveckling och dess koppling till budgeten inom varje förvaltningsområde (se detaljmotivering/motiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar).

Koldioxidneutraliteten och den gröna omställningen främjas av anslagen i budgetpropositionen

Finland har som en del av Europeiska unionen förbundit sig till Parisavtalet om klimatförändringar. Målet med Finlands klimatlag är att säkerställa att Finland uppnår koldioxidneutralitet senast 2035.

Enligt statsminister Orpos regeringsprogram förbinder sig Finland till att genomföra målen i klimatlagen. Visionen är att Finland ska bli en föregångare när det gäller ren energi och koldioxidhandavtryck. Regeringen har förbundit sig till att svara på utsläppsminskningmålen och ta steg mot målet om koldioxidneutralitet och därefter mot negativa koldioxidutsläpp så att den inte genom egna beslut eller politikåtgärder ökar finländarnas vardagliga utgifter eller försämrar näringslivets konkurrenskraft. Förlusten av biologisk mångfald hejdas som ett led i en hållbar ekonomisk politik.

I det utkast till energi- och klimatstrategi som sändes på remiss sommaren 2025 bedöms det att målet enligt klimatlagen att minska de totala utsläppen med 60 procent till 2030 uppnås genom de nya politiska åtgärderna i strategin och en utveckling enligt utvecklingsprognosen. Det mål som uppställts för 2040 om en minskning av utsläppen med minst 80 procent jämfört med nivån 1990 kan också uppnås, men det är förenat med betydande osäkerhet i fråga om såväl EU-regleringen, den tekniska utvecklingen som företagets investeringsvilja. För att målet om klimatneutralitet ska nås helt och hållet genom inhemska åtgärder krävs det betydligt större nettosänkor

2035 inom markanvändningssektorn samt större utsläppsminskningar och tekniska sänkor inom utsläppshandels- och ansvarsfördelningssektorn. Dessutom bör det beaktas att nya politiska åtgärder förutsätter betydande tilläggsfinansiering.

Med anslagen för koldioxidneutralitet och grön omställning främjar man bland annat en välmående miljö och natur och biologisk mångfald, minskar utsläppen, främjar bioekonomiska lösningar och utvecklar Finland i riktning mot ett koldioxidsnålt samhälle. Anslag anvisas särskilt till arbets- och näringsministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, kommunikationsministeriets, miljöministeriets och utrikesministeriets förvaltningsområden. Utöver anslagen och beskattningen påverkar både EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen, exempelvis lagen om distributionsskyldighet, uppnåendet av målet om koldioxidneutralitet.

Med anslag som hör till start- och investeringsbidragen till jordbruket främjas målen om koldioxidneutralitet genom sådana anslag som förbättrar miljöns tillstånd och ökar mängden investeringar som främjar användningen av förnybar energi. Även programmet för utveckling av landsbygden innehåller projekt som hänför sig till miljö och klimat. EU:s förgröningsstöd, miljöersättningar och främjande av ekologisk produktion har stor betydelse för att jordbruket ska utvecklas i en hållbar riktning med avseende på miljön.

Det görs avsevärda satsningar på produktionsstöd för förnybar energi i syfte att minska beroendet av fossila bränslen. Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön.

Genom anskaffning av naturskyddsområden främjas skyddet av skogar samt tryggas den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden stärks genom att livsmiljöer restaureras, återställs och vårdas. Genom att stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt kan man finna nya innovativa lösningar bland annat för utveckling av bioekonomin och främjande av den cirkulära ekonomin och för ett koldioxidsnålt samhälle. Genom anslagen för utvecklingssamarbete deltar Finland i projekt där man främjar hållbar ekonomisk utveckling och välfärd i utvecklingsländerna och förebygger miljöskador. Målet för dessa projekt är bland annat att förbättra förutsättningarna för livsmedelstryggheten, tillgången till vatten och energi och en hållbar användning av naturresurser.

För utveckling av kollektivtrafiktjänster anvisas anslag som gör det möjligt att minska mängden persontrafik och utsläppen från den i synnerhet i stadsregioner.

De anslag för främjande av koldioxidneutralitet som ingår i budgetpropositionen har i fråga om den gröna omställningen grupperats i centrala temahelheter. Utanför sammandraget har man lämnat alla omkostnader olika understöd till organisationer samt medlemsavgifter.

I budgetpropositionen för 2026 främjas mål som anknyter till koldioxidneutralitet med sammanlagt cirka 2,3 miljarder euro. Detta är knappt 170 miljoner euro mindre än år 2025 inklusive den andra tilläggsbudgeten för 2025. Endast anslagen för temahelheten forskning och utveckling stiger från och med 2025, vilket påverkas av den parlamentariskt överenskomna lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet och de tillägg till FoU-finansieringen i budgeten som följer av den. Anslagen för övriga temahelheter minskar. Bakgrunden till detta är

bl.a. de temporära tilläggen som upphör och de anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin som regeringen beslutat om.

Anslagsnivån för helheten för biologisk mångfald samt vatten- och miljöskydd beräknas uppgå till cirka 132 miljoner euro 2026, och minskar därmed något från 2025.

I fråga om temat förnybar energi och energieffektivitet minskar anslagen med cirka 133 miljoner euro jämfört med 2025. Minskningen av anslagen för energistöd från året innan förklaras i synnerhet av den minskade finansieringen av den temporära återhämtnings- och resiliensplanen när återhämtningsinstrumentets genomförandefas närmar sig sitt slut. Kalkylen för produktionsstödet för förnybar energi för 2025 har justerats nedåt på grund av marknadspriset på el och är för närvarande lägre än kalkylen för 2026.

Anslagen för det tema som avser den globala dimensionen minskar med cirka 18 miljoner euro jämfört med 2025. Bakgrunden till detta är de anpassningsåtgärder för utvecklingssamarbete som regeringen beslutat om i sitt regeringsprogram och under regeringsperioden.

Anslagen för forskning och utveckling stiger med cirka 54 miljoner euro jämfört med det som budgeterats för 2025 till följd av tilläggen för FoU-finansiering.

Anslagsnivån för temahelheten trafik och transport är på en hög nivå både 2025 och 2026, även om nivån sjunker med cirka 33 miljoner euro 2026. Anslagsnivån för temat höjs av flera spårtrafikprojekt som finansieras genom regeringens investeringsprogram. Genom investeringsprogrammet har man kommit överens om att finansiera bl.a. åtgärderna i de avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT) som gäller stora städer 2024—2035 och som innehåller bl.a. flera spårvägsprojekt. I budgetpropositionen för 2026 ingår också ett anslag på 20 miljoner euro för skrotningspremier.

Utgifterna för jord- och skogsbruket och för markanvändningssektorn minskar med 32 miljoner euro jämfört med det som budgeterats för 2025. Detta beror framför allt på minskade strukturfondsanslag.

I anslagen ingår också stöd som kan bedömas vara åtminstone delvis skadliga för miljön. Sådana finns till exempel bland de utgifter som gäller jordbruket. Anslag som riktas till jordbruket, såsom miljöersättningar för jordbruket, har dock positiva konsekvenser även för miljön. Utöver detta tillämpas inom transportsektorn sådana direkta stöd som kan anses vara skadliga för miljön.

Ett koldioxidneutralt Finland, centrala åtgärder, mn euro

	2025 BUDGET, TILLÄGGSBUDGET I, TILLÄGGSBUDGET II	2026 budgetprop.
Biologisk mångfald samt vatten- och miljöskydd	139,1	132,1
Förnybar energi och energieffektivitet	707,8	575,0
Den globala dimensionen	196,1	178,1
Forskning och utveckling	316,4	370,8

Ett koldioxidneutralt Finland, centrala åtgärder, mn euro

	2025 BUDGET, TILLÄGGSBUDGET I, TILLÄGGSBUDGET II	2026 budgetprop.
Trafik och transport	438,3	405,2
Jord- och skogsbruk samt markanvändningssektorn	697,5	666,0
Sammanlagt	2 495	2 327

Beskattning och ett koldioxidneutralt Finland

I budgetpropositionen ingår flera skatter som kan anses främja målen om koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten.

Energiskatter uppbärs på drivmedel, arbetsmaskins-, kraftverks- och uppvärmningsbränslen samt elektricitet. Utöver skatteinkomsterna stärker energiskatterna incitamenten för energieffektivitet, energisparande och produktion av mer utsläppsnål energi. Finland är en föregångare i Europa när det gäller en miljöbaserad skattestruktur, och energibeskattningsnivå är internationellt sett hög. Skatterna på energiprodukter bestäms enligt produkternas energiinnehåll och koldioxidutsläppen under produkternas livscykel. Utöver beskattningen av drivmedel fastställs också bilskattens och fordonsskattens grundskatt på basis av utsläpp och ökar kostnaderna för anskaffning och ägande av bilar med höga utsläpp och sporrar således till utsläppsnål rörlighet. Punktskatten på vissa dryckesförpackningar styr till att införliva dryckesförpackningarna i återvinningssystemet. Även avfallsskatten är en styrande miljöskatt, vars primära mål är att minska behandlingen av avfall på avstjälningsplatser och utöka återvinningen.

De ändringar i miljöskatterna som ingår i budgetpropositionen är sänkningen av koldioxidskatten på drivmedel, slopandet av skattestödet för elström inom gruvdriften från och med den 1 januari 2026, slopandet av skattestödet i datorhallar den 1 juli 2026 och de höjningar av fordonsbeskattningen av elbilar och laddningshybrider samt husbilar som det beslutades om tidigare under regeringsperioden. Dessutom kan en höjning av skogsavdraget anses vara en skatteändring som inbegriper miljökonsekvenser.

Även om energi- och trafikskatter och andra miljöskatter kan anses vara skatter som är förenliga med målen för hållbar utveckling, kan det i dem ingå enskilda beskattningsstrukturer som minskar deras miljöstyrande verkan. Dessutom kan miljöskadliga strukturer finnas också inom annan beskattning.

De avvikelser som ingår i beskattningen kan granskas med hjälp av rapporteringen om skatteutgifterna. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna finns beskrivna på finansministeriets webbplats (www.vm.fi/sv/skattesubvention).

Miljöstyrningen av beskattningen i budgetpropositionen

Skatteutgifterna beskriver avvikelser som skapats i skattestrukturen av många orsaker, och de lämpar sig inte som sådana för att granska miljöskadliga stöd. Det centrala med tanke på miljöstyrningen är miljöskatternas faktiska nivå och att skattestrukturen för de olika skatteslagen är miljöbaserad. Även det sedvanliga skattesystemet för ett skatteslag kan i sig innefatta mycket mer betydelsefulla drag eller strukturer som sporrar till miljömässigt ogynnsam konsumtion. I fråga om miljöskatter representerar å andra sidan inte heller det miljöbaserade sedvanliga skattesystemet alltid en ur miljösynvinkel optimal struktur. Inom miljöbeskattningen gör en sektorsvis avvikande skattestruktur det möjligt att rikta skatteförhöjningarna i enlighet med var det är möjligt eller motiverat att göra åtstramningar, t.ex. med beaktande av överlappande styrning av utsläppshandeln och risken för koldioxidläckage, vilket genom motsvarande åtstramning av beskattningen kan leda till ett bättre slutresultat ur miljösynvinkel.

Det är svårt att beskriva nivån på och förändringarna i miljöstyrningen i olika skatteslag. Energi-beskattningen är en central del av miljöbeskattningen, även om det också i fråga om andra skatteslag kan finnas behov av att bedöma skattestrukturens miljökonsekvenser. I tabellen nedan presenteras den effektiva energiskattebördan på fossila bränslen inklusive skattefrihet, skattesänkningar och skatteåterbäringar samt styrningen av utsläppen (i euro per ton koldioxid) inklusive utsläppshandeln, vid olika bränsleanvändning. Dessutom beskrivs de ändringar i dem som förändrats av ändringarna i energiskatten i samband med budgetpropositionen. Ett motsvarande presentationssätt används redan inom OECD och i vissa av EU:s medlemsstater. Priset på utsläpps-rätten och bränsleförbrukningen har standardiserats så att skillnaden mellan olika år uppstår till följd av beslutsgrundade skatteändringar. Såsom framgår av tabellen minskar sänkningen av punktskatten på drivmedel utsläppsstyrningen av drivmedel, vilket leder till att den totala nivån på utsläppsstyrningen av drivmedel sjunker något.

Utsläppsstyrning som gäller förbrukning av fossila bränslen

			2026	2026	2026	2025
Andel av utsläppen från bränslen 2023			Effektiv skattenivå €/tCO ₂	UH-pris €/tCO ₂	Sammanlagt €/tCO ₂	Sammanlagt €/tCO ₂
Trafik och arbetsmaskiner sammanlagt		44 %	200	1	201	206
Motorbensin	Icke-UH	13 %	299		299	306
Diesel ¹⁾	Icke-UH	20 %	201		201	208
Naturgas samt brännolja för spårtrafik	Icke-UH	0 %	105		105	105
Arbetsmaskiner exkl. jordbruk	Icke-UH	6 %	105		105	105
Jordbruksmaskiner	Icke-UH	3 %	66		66	66
Kommersiell lufttrafik (inrikes)	UH	1 %	0	70	70	70
Kommersiell sjöfart (inrikes)	UH & Icke-UH	1 %	0	0	0	0

Utsläppsstyrning som gäller förbrukning av fossila bränslen

		2026	2026	2026	2025
	Andel av utsläppen från bränslen 2023	Effektiv skattenivå €/tCO ₂	UH-pris €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂
Energiproduktion och uppvärmning av byggnader sammanlagt	56 %	28	51	79	79
Separat värmeproduktion ²⁾ UH	2 %	107	70	177	177
Separat värmeproduktion ²⁾ Icke-UH	8 %	106		106	106
Kombinerad produktion, värmeandel ²⁾ UH	6 %	65	70	135	135
Jordbrukets brännolja för uppvärmning Icke-UH	0 %	64		64	64
Torv ²⁾ UH	4 %	6	70	76	76
Torv ²⁾ Icke-UH	3 %	8		8	8
Elproduktion, industriell första användning m.m. UH	29 %	0	70	70	70
Elproduktion, industriell första användning m.m. Icke-UH	4 %	0		0	0
Sammanlagt	100 %	103	29	132	134

¹⁾ I fråga om lägre skattesats för diesel ska drivkraftsskatten på personbilar beaktas.

²⁾ Omfattar separat värmeproduktion och kombinerad produktion.

Energibeskattnings av elförbrukning

	Andel av elförbrukningen	Skattenivå 1.1.2026	Skattenivå 2025
	%	€/MWh	€/MWh
Hushåll, tjänster, vägtrafik	52 %	22,53	22,53
Gruvdrift	1 %	22,53	0,63
Industri, jordbruk, maskinhallar, värmepumpar som genererar värme till fjärrvärmenätet, elpannor, värmepumpar av industriell skala osv.	46 %	0,63	0,63
Spårtrafiken	1 %	0	0
Sammanlagt	100 %	12,2	12,0

De olika användningsområdenas andelar av bränsleutsläppen är ungefärliga. Siffrorna i bägge tabellerna baserar sig på en uppskattning av finansministeriets skatteavdelning och antagandena i dem beskrivs närmare på finansministeriets webbplats www.vm.fi/sv/energibeskattningen.

Enskilda skatteutgifter och deras belopp beskrivs närmare under inkomstmomenten i budgetpropositionen.

7. Barnbudgetering

Sammanfattande granskning av barnbudgeteringen i budgetpropositionen

I granskningen av barnbudgeteringen beaktas de utgifter (förmåner och tjänster) som direkt hänförs sig till barnåldersklassen (under 18 år) samt de utgifter (till exempel understöd) där målgruppen för den verksamhet som finansieras är barn. Detta innebär att man i den sammanfattande granskningen av barnbudgeteringen beaktar utgifter (lagstadgade och prövningsbaserade) som direkt hänförs sig och riktas till personer under 18 år. Dessutom beaktas sådana utgifter som klart hänförs sig till familjer där det ingår personer som inte fyllt 18 år. I fråga om vissa tjänster har man beaktat barnåldersklassens andel av målgruppen för tjänsterna.

I granskningen inkluderas inte utgifter som indirekt hänförs sig till barnåldersklassen, eftersom sådana uppskattade utgifter de facto inte beskriver utgiftsbeslut eller utgiftsförändringar som gäller barn och eftersom det utifrån den kalkylerade granskningen inte går att dra några slutsatser om anslagsnivån för barnåldersklassen.

I budgetpropositionen för 2026 uppgår de anslag som hänförs sig direkt till barn eller barnfamiljer, med beaktande av de lagstadgade och prövningsbaserade åtgärderna inom de olika huvudtitlarna, till sammanlagt cirka 11,4 miljarder euro (11,2 miljarder euro 2025). Av detta är cirka 2,6 miljarder euro kalkylmässigt beräknad statsandel för kommunal basservice som hänförs sig till barnåldersklassen (2,6 miljarder euro 2025). Den kalkylerade andel av den statliga finansieringen till välfärdsområdena som gäller barnåldersklassen är cirka 4,3 miljarder euro (4,1 miljarder euro 2025).

En del av anslagen för hela barnåldersklassen kan beräknas hänföra sig till förebyggande av utslagning av barn och unga. Sådana anslag bedöms ingå i budgetpropositionen för 2026 till ett belopp av cirka 490 miljoner euro (cirka 430 miljoner euro 2025). Anknyttande åtgärder och finansieringshelheter är bland annat åtgärder som främjar barnfamiljers välbefinnande samt åtgärder som förebygger och avhjälper problem, såsom projekt för kvalitet och jämlikhet inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Det centrala målet för anslagen för barnåldersklassen är dock att överlag främja lika möjligheter och förebygga utslagning.

Budgetanslag för barn och barnfamiljer

Anslagen för tjänster för barnåldersklassen i budgetpropositionen för 2026 är nästan i sin helhet anslag för fostran och undervisning samt social- och hälsovårdstjänster. Anslagen ingår i statsandelarna till kommunerna och i den statliga finansieringen till välfärdsområdena. En del av finansieringen av kultur och konst, uppsökande ungdomsarbete och ungdomsverkstadsverksamhet samt ungdomsarbete och organisationsverksamhet inom motion och idrott riktas dessutom till barnåldersklassen. De ersättningar som betalas till kommunerna och välfärdsområdena för mottagande av flyktingar och främjande av integrationen inbegriper kostnader som hänförs sig till främjande av integrationen av barn. Dessutom betalas till barnfamiljer olika sociala förmåner.

En betydande del av den statliga finansieringen av tjänster och förmåner för barnåldersklassen bestäms utifrån andra än åldersklassspecifika faktorer. Därför baserar sig anslagen i tabellen nedan delvis på uppskattningar bland annat utifrån antalet deltagare per åldersklass i den tjänst eller förmån som finansieras eller utifrån målgruppen för tjänsten.

Vid sidan av granskningen av de totala beloppen bör även en individuell granskning (euro/barn) beaktas, i syfte att säkerställa en korrekt tolkning av barnbudgeteringen. Eftersom barnåldersklassens andel av befolkningen ständigt minskar möjliggör en fokusering på de totala beloppen inte en lämplig tidsmässig jämförelse.

Nivån på anslaget för stärkande av den grundläggande utbildningen stiger från 100 miljoner euro till 167 miljoner euro och systemet för stöd för lärande inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen stärks med 20 miljoner euro. Den ovannämnda finansieringen innehåller åtgärder för att stärka specialundervisningen, stödundervisningen och närundervisningen.

De viktigaste inkomstöverföringarna i barnåldersklassen är barnbidrag, bostadsbidrag och utkomststöd, som finns under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. De största delarna av den prövningsbaserade finansieringen för barnåldersklassen är understöd från social- och hälsoorganisationernas understödscentral (Stea) till organisationer och projekt som fokuserar på barn och unga. I den prövningsbaserade andelen ingår dessutom åtgärder som främjar barnfamiljernas välfärd och förebygger och avhjälpas problem samt barnstrategin.

Lagen om utkomststöd håller på att revideras som en del av en mer omfattande reform av den sociala tryggheten, vilket minskar andelen barnfamiljer som får utkomststöd från och med 2026. Den som ansöker om utkomststöd får en striktare skyldighet än tidigare att ansöka om primära förmåner, såsom arbetslöshetsförmåner, i stället för om utkomststöd. Det föreslås att den så kallade norska modellen införs inom hemvårdsstödet. För att få hemvårdsstöd kommer det att krävas att man har bott minst tre år i Finland eller ett annat EU- eller EES-land innan stödet beviljas. Syftet är att främja barns och föräldrars integrering och språkinläring.

För förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland barn och unga föreslås 7,4 miljoner euro, för projekt för utveckling av mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel 2 miljoner euro och för genomförande av programmet för förebyggande av självmord 0,3 miljoner euro. Enligt en grov uppskattning riktas cirka hälften av dessa anslag till unga under 18 år. För förebyggande av gatuvåld bland unga, främjande av säkerheten och särskild omsorg föreslås 2,5 miljoner euro och för finansieringen av skyddshemsverksamheten ett tillägg på cirka 3,5 miljoner euro för att upprätthålla och utveckla det nuvarande nätverket av skyddshemsplatser. Dessutom höjs moderskapsunderstödet penningbelopp och värdet på moderskapsförpackningen med 40 euro till 210 euro från och med den 1 april 2026 (anslagsverkan cirka 1,3 miljoner euro).

Kommunerna och välfärdsområdena ersätts på basis av både kalkylerade och faktiska kostnader för mottagning av barn som omfattas av ersättningarna enligt integrationslagen och för ordnande av integrationsfrämjande tjänster. Av de asylsökande som fått uppehållstillstånd beräknas 20 % vara barn och av kvotflyktingarna 50 %. Kostnader som ersätts enligt de faktiska kostnaderna är bland annat särskilda kostnader för social- och hälsovården (inkl. barnskyddet) samt kostnader för ordnande av vård och omsorg för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare.

Budgetpropositionen utgår från att cirka 9 000 personer kommer att omfattas av mottagningsverksamheten 2026. Andelen minderåriga av dem som ansöker om tillfälligt skydd har antagits vara oförändrad 2026. För de stöd som betalas till mottagningsverksamhetens kunder föreslås cirka 18,4 miljoner euro för 2026. Av detta belopp riktas uppskattningsvis cirka 3,4 miljoner euro till personer under 18 år. Dessutom föreslås 116 miljoner euro för förberedande utbildning före den grundläggande utbildningen.

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (mn euro)

Huvudtitel	Förmåner, tjänster, understöd, program, projekt	Budget 2024 ¹⁾	Budget 2025	Budget- prop. 2026	Ändring 2025—2026
FM	1. Lagstadgad finansiering av kommuner och välfärdsområden				
FM	Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering av social- och hälsovården samt räddningsväsendet (kalkylerad andel för 0—17-åringar)	3 866	4 105	4 327	221
FM	Statsandel för kommunal basservice (kalkylerad andel för 0—17-åringar)	1 958	2 499	2 612	113
	Finansiering av kommuner och välfärdsområden, sammanlagt	5 824	6 604	6 939	335
UKM	2. Övrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster				
SHM	Statsandelar för undervisnings- och kulturverksamheten	1 298	1 393	1 436	44
SHM	Statsandelar för sociala förmåner	2 904	2 742	2 558	-184
ANM	Skyddshemsverksamhet	27	28	31	3
UM	Integrationsersättningar till kommuner och välfärdsområden, barnåldersklassen	138	163	108	-55
	Dagvårds- och utbildningsersättningar inom utrikesrepresentationen	7	7	6	0
	Övrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster, sammanlagt	4 373	4 332	4 140	-192
UKM	3. Etablerad prövningsbaserad finansiering				
SHM	Undervisnings- och kulturväsendet: Skolelevernars klubbverksamhet, barnkultur, konstundervisningsorganisationer	6	5	3	-2
	Stea-understöd	128	105	93	-12
	Etablerad prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	134	110	96	-14
UKM	3. Annan prövningsbaserad finansiering				
SHM	Projekt som ingår i regeringsprogrammet				
	Undervisnings- och kulturväsendet	55	111	181	70
	Social- och hälsovård	3	6	7	2
	Övriga projekt				
UKM	Undervisnings- och kulturväsendet	8	8	8	0

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (mn euro)

Huvudtitel	Förmåner, tjänster, understöd, program, projekt	Budget 2024 ¹⁾	Budget 2025	Budget- prop. 2026	Ändring 2025—2026
SHM	Social- och hälsovård	3	3	1	-2
	Annan prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	70	128	197	69
	Sammanlagt ²⁾	10 401	11 175	11 372	197
	Uppskattning euro/barn ³⁾	10 220	11 080	11 394	314

¹⁾ Uppgifterna för 2024 är inte helt jämförbara med uppgifterna för 2025 och 2026, eftersom överföringen av ansvaret för att ordna arbets- och näringstjänster till kommunerna vid ingången av 2025 ändrade beräkningsgrunderna för statsandelen för kommunal basservice.

²⁾ Summan inbegriper ett kalkylerat anslag av den statliga finansieringen till välfärdsområdena som riktas till barn, ett kalkylerat anslag av statsandelarna för kommunal basservice som riktas till barn samt de olika ministeriernas anslag som riktas till barn.

³⁾ Finlands officiella statistik: Befolkningsprognos åren 2025 och 2026.

Finansiering av social- och hälsovården för barnåldersklassen som en del av den statliga finansieringen till välfärdsområdena

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga kanaliseras genom välfärdsområdenas finansiering. Av den statliga finansieringen på sammanlagt cirka 27,1 miljarder euro till välfärdsområdena beräknas cirka 4,3 miljarder euro riktas till barn och unga år 2026.¹⁾ Eftersom den statliga finansieringen av välfärdsområdena utgör icke-öronmärkt finansiering, kan inte den andel som riktas till barnåldersklassen avskiljas, utan de självstyrande välfärdsområdena beslutar om den närmare inriktningen av anslaget. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

Kalkylerad uppskattning av barnåldersklassens andel av den statliga finansieringen av välfärdsområdenas social- och hälsovård

	Budget 2024	Budget 2025	Budget- prop. 2026	Ändring 2025—2026
Kalkylerade andelar (%) för barnåldersklassen av utgifterna för social- och hälsovården:				
Hälso- och sjukvård	12,6	12,4	12,2	-0,2
Socialvård (exkl. äldreomsorgen)	38,8	38,7	38,4	-0,2

¹⁾ Av den statliga finansieringen till välfärdsområdena beräknas 12,2 % av hälsovårdsutgifterna och 38,4 % av socialvårdsutgifterna 2026 riktas till barn och unga. Som helhet beräknas cirka 15,9 % av den statliga finansieringen till välfärdsområdena för social- och hälsovårdsutgifter riktas till barn och unga. I den kalkylerade uppskattningen har man använt de uppgiftsspecifika viktningar i fråga om kalkylerade kostnader som anges i 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021). Dessutom har man utnyttjat de uppgifter om kostnaderna för social- och hälsovårdstjänsterna enligt åldersgrupp år 2023 som Institutet för hälsa och välfärd samlat samt utifrån Statistikcentralens befolkningsstatistik och befolkningsprognos uppgifter om utvecklingen av andelen personer under 18 år i befolkningen.

Kalkylerad uppskattning av barnåldersklassens andel av den statliga finansieringen av välfärdsområdenas social- och hälsovård

	Budget 2024	Budget 2025	Budget- prop. 2026	Ändring 2025—2026
Viktningar i fråga om kalkylerade kostnader inom välfärdsområdenas finansiering enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (%):				
Hälso- och sjukvård	58,7	58,3	55,0	-3,2
Socialvård (exkl. äldreomsorgen)	21,3	21,8	24,0	2,3
Kalkylerad andel (%) för barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena	15,7	15,6	15,9	0,3
Statlig finansiering till välfärdsområdena sammanlagt, md euro	24,7	26,3	27,1	0,9
Kalkylmässig uppskattning av finansieringen till barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena, md euro	3,9	4,1	4,3	0,2

Statsandelen för kommunal basservice som en del av barnbudgeteringen

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga styrs till kommunerna via statsandelen för basservice. De anslag som riktas till barn och unga kan dock inte direkt avskiljas i statsandelen för kommunal basservice, eftersom finansieringen är kalkylerad och icke-öronmärkt. Inom ramen för sin omfattande, i grundlagen tryggade självstyrelse beslutar kommunerna själva hur statsandelen används.

Statsandelen för kommunal basservice är 2026 cirka 3,6 miljarder euro (cirka 3,4 miljarder euro 2025). Från och med 2023 har största delen av statsandelen för kommunal basservice bestämts kalkylmässigt utifrån kommunens barn- och ungdomsåldersklass. Till följd av arbets- och näringsreformen, som trädde i kraft vid ingången av 2025, riktas dock en del av statsandelarna kalkylmässigt också till den arbetsföra befolkningen.

Av statsandelen beräknas 2026 cirka 2,6 miljarder euro riktas till barn och unga i samband med barnbudgeteringen (cirka 2,5 miljarder euro 2025).¹⁾ År 2026 beräknas andelen för åldersgrupperna under 18 år utgöra cirka 73,5 % av de kalkylerade statsandelarna, medan andelen år 2025 bedömdes vara cirka 74,3 %. Antalet 0—17-åringar som använts vid dimensioneringen av statsandelen är 1 013 659 personer. Antalet personer under 18 år som använts vid dimensioneringen har minskat med cirka 2 600 personer jämfört med året innan. De ekonomiskt viktigaste av kommunernas nya och mer omfattande uppgifter är reformen av stödet för lärande och skolgång (cirka 53 miljoner euro) 2026, ökningen av tre årsveckotimmar inom den grundläggande utbildningen (cirka 12 miljoner euro) samt höjningen av hemkommunsersättningarna till 100 procent (cirka 6,4 miljoner euro) för privata utbildningsanordnare. Alla ovannämnda uppgiftsändringar gäller barn- och ungdomsåldersklasserna.

¹⁾ Beräkningen baserar sig på andelen för åldersgrupperna 0—17 år av de kalkylerade statsandelarna samt på det antagande som härletts från den, dvs. att även i fråga om tilläggsdelarna till statsandelen, de tidsbundna och permanenta ökningarna och minskningarna samt utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna ska samma andel riktas till barn och unga.

Barnåldersklassernas kalkylerade andel av kommunernas statsandelar

Kalkylerade grundpriser i barnåldersklasserna:	Budget 2024 ¹⁾	Budget 2025	Budget- prop. 2026	Ändring 2025— 2026
Ålder 0—5 (euro/inv.)	8 186	8 450	8 971	521
Ålder 6 (euro/inv.)	8 687	8 976	9 539	563
Ålder 7—12 (euro/inv.)	7 231	7 565	8 172	607
Ålder 13—15 (euro/inv.)	12 435	12 945	13 849	904
16 år fyllda (euro/inv.)	64	66	70	4
Antal 0—17-åringar som använts vid dimensionering- en av statsandelen	1 020 238	1 016 265	1 013 659	-2 606
De kalkylerade kostnaderna för barnåldersklasserna sammanlagt, md euro ²⁾	7,8	8,1	8,6	0,5
Statsandelens kalkylerade kostnader sammanlagt, md euro	9,8	10,9	11,7	0,8
Barnåldersklassernas andel av kalkylerade kostnader (%)	79,6 %	74,3 %	73,5 %	-0,8 %
Statsandelen för kommunal basservice sammanlagt, md euro	2,5	3,4	3,6	0,2
Barnåldersklassernas kalkylerade andel av statsandelen, md euro	2,0	2,5	2,6	0,1

¹⁾ Uppgifterna för 2024 är inte jämförbara med uppgifterna för 2025 och 2026, eftersom överföringen av ansvaret för att ordna arbets- och närings tjänster till kommunerna vid ingången av 2025 ändrade beräkningsgrunderna för statsandelen.

²⁾ kalkylerad andel för 0—17-åringar.

Beskattningen ur barnens och barnfamiljernas synvinkel

Beskattningen grundar sig på inkomster, förmögenhet och konsumtion och riktas i princip på samma sätt till alla åldersklasser. Enligt skatteförvaltningens inkomstskattestatistik för personkunder betalade minderåriga cirka 23,9 miljoner euro i inkomstskatt 2023, vilket var mindre än 0,1% av alla inkomstskatter som personkunder betalade. Av de inkomstskatter som betalades av minderåriga var cirka 63 % skatt på förvärvsinkomst och cirka 37 % skatt på kapitalinkomst.¹⁾

I Finland tillämpas särbeskattning, dvs. var och en beskattas på basis av sina inkomster och sin förmögenhet, och till exempel civilstånd eller familjens storlek har i regel ingen betydelse. Barn och barnfamiljer omfattas dock av vissa skatteutgifter. Skatteutgifter (eller skattesubventioner) är avvikelser från beskattningens normala grundstruktur med vilka man stöder en viss näring eller en viss grupp av skattskyldiga. I praktiken avser skatteutgifter skattebefrielser, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra liknande åtgärder. I skattesystemet har inga strukturer som särskilt diskriminerar barn eller barnfamiljer observerats. Skatteutgifter som direkt riktar sig till minderåriga skattskyldiga är minderårighetsavdraget i arvs- och gåvobeskattningen samt skattelättnad vid generationsväxling för arvsskatt som beviljas minderåriga arvingar i familjeföretag. Skatteutgifter som i inkomstbeskattningen hänför sig till barnfamiljer är bl.a. skattefrihet för barnbidrag, underhållsbidrag, underhållsstöd, adoptionsstöd och barnförhöjning till pensionstagare, barnförhöjning

¹⁾ Med minderåriga barn avses i inkomstskattelagen barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år.

av underskottsgottgörelsen, underhållsskyldighetsavdrag, sänkt självrisk för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet samt barnförhöjningen i arbetsinkomstavrdraget. Vid mervärdesbeskattningen är småbarnspedagogiska tjänster, socialvårdstjänster, allmänbildande och yrkesinriktad undervisning samt statsunderstödd grundläggande konstundervisning i princip befriade från skatt.¹⁾ Den utgift som denna skattefrihet utgör hänför sig till barn till den del användarna av dessa tjänster är barn. Skatteutgiften för barn omfattar också en reducerad mervärdesskattesats som tillämpas på barnblöjor. Inom punktbeskattningen utgörs den skatteutgift som hänför sig till barnfamiljer av befrielse från punktskatt på läskedrycker i fråga om modersmjölksersättning och tillskottsnäring samt barnmat.

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifter i form av skattefrihet för underhållsstödet, underhållsbidraget och barnbidragen samt underhållsskyldighetsavdrag och minderårighetsavdrag vid arvsbeskattningen uppskattas uppgå till cirka 600 miljoner euro på 2025 års nivå, varav barnbidragens skattefria andel är något mindre än 500 miljoner euro. Arbetsinkomstavrdragets minskande effekt på skatteintäkterna av barnförhöjningen beräknas vara cirka 190 miljoner euro.

I budgetpropositionen för 2026 ingår det i ändringarna i de skatteutgifter som riktar sig till barn och barnfamiljer att barnförhöjningen av arbetsinkomstavrdraget höjs med 100 miljoner euro samt att skattelättnaden vid generationsväxling inom arvsbeskattningen utsträcks till minderåriga arvingar till familjeföretag, vilket bedöms ha en liten inverkan på skatteintäkterna. Ändringarna i beskattningsgrunderna beskrivs närmare i motiveringstexterna till avdelning 11.

Eftersom definitionen och beräkningen av skatteutgifter är förenade med vissa begränsningar kan man endast ge ungefärliga uppskattningar av storleken på många skatteutgifter. Det bör även noteras att sloandet av skatteutgifter inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp, bland annat på grund av konsekvenserna för människornas beteende.

8. Utveckling av förvaltningen

Målet för de förvaltningspolitiska åtgärderna är att förbättra produktiviteten inom den offentliga förvaltningen och säkerställa kvaliteten på offentliga tjänster och på så sätt bidra till hållbara offentliga finanser. Utveckling av förvaltningen främjar en fungerande och öppen förvaltning där man satsar på kontinuitet och konsekventa verksamhetssätt. I relationen mellan medborgarna och myndigheterna värnar man om principerna för en god förvaltning.

8.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen

Översyn av strukturer och tillvägagångssätt

Målet är en tydlig förvaltningsstruktur och ett styrnings- och ledningssystem som stöder det förvaltningsövergripande samarbetet mellan olika aktörer och förutser förändringar i omvärlden. Statliga arbetsuppgifter organiseras genom att man utnyttjar multilokalt arbete och smart teknik som möjliggör effektivitet och platsoberoende arbete. De statliga ämbetsverkens och tjänstemännens förmåga till gränsöverskridande, fenomenbaserat arbete och till hybridarbete som kombinerar fysiskt och virtuellt arbete stärks.

¹⁾ Denna skattefrihet är ett krav enligt momsdirektivet och definieras inte som en skatteutgift.

Den reform av statens regionförvaltning som slås fast i regeringsprogrammet träder i kraft vid ingången av 2026, och Tillstånds- och tillsynsverket och livskraftscentralerna inleder sin verksamhet. Syftet med reformen är att underbygga en enhetlig tillstånds- och tillsynspraxis som är oberoende av region och att göra tillståndsprocesserna smidigare. Genomförandet av reformen och reformens konsekvenser följs från ingången av 2026, så att statsrådet kan lämna en redogörelse till riksdagen om reformen senast den 31 december 2028. I redogörelsen bedöms hur de centrala målen för reformen har uppnåtts samt resultaten av ämbetsverksstrukturen och verksamheten. Dessutom bedöms behoven av fortsatt utveckling i anslutning till reformen.

Utgångspunkten för statsförvaltningens service är omfattande e-tjänster som kompletteras med kundbesök. I samband med reformen av service- och lokalnätet koncentreras statens kundbesök till gemensamma serviceställen för den offentliga förvaltningen, serviceprocesserna förbättras och andelen kontorslokaler minskas. Aktörernas gemensamma servicenätverk för kundbesök ska möjliggöra mer kundorienterad, kostnadseffektiv och systematisk verksamhet som motsvarar behoven under 2030-talet. Den regionala planeringen av servicenätverket slutförs under 2026.

Strukturerna och samarbetet i fråga om den regionala beredskapen samt lägesbilden reformeras 2026 så att de motsvarar de förändrade behov av hantering av störningssituationer och undantagsförhållanden som har identifierats i finansministeriets och inrikesministeriets gemensamma projekt.

År 2024 godkände statsrådet den riksomfattande planen för tillgången till statens tjänster och placeringen av funktioner. Målet är att statens funktioner och enheter ska placeras så att de grundläggande fri- och rättigheterna tryggas och så att statens tjänster är tillgängliga för alla i hela landet med beaktande av olika sätt att utträta ärenden och olika kundgruppers behov. Genomförandet av planen fortsätter 2026 bl.a. genom att reformen av service- och lokalnätet främjas och uppnåendet av målen för planen följs.

I fråga om ledarskap är ett utvecklingsmål att stödja den offentliga förvaltningens genomslag och effektivitet och att se över den offentliga förvaltningen och ledarskapet. Fokus i utvecklandet 2026 ligger på att stärka det offentliga ledarskapet som helhet inom statsförvaltningen, kommunerna, välfärdsområdena och den övriga offentliga förvaltningen genom att man genomför de principer för offentligt ledarskap som föreslagits av den av finansministeriet tillsatta samarbetsgruppen för offentligt ledarskap (verkningsfullt, hållbart, tillsammans, lösningsorienterat, kunigt, etiskt; För demokrati och nationell framgång — Värden och principer för offentligt ledarskap; Statsrådets publikationer 2025:40). Det offentliga ledarskapet främjar demokratin och rättsstaten samt nationell framgång. Förändringarna i omvärlden framhäver ytterligare betydelsen av övergripande hållbarhet och gott offentligt ledarskap. Samtidigt måste man upprätthålla god förvaltning och svara på aktuella krav som gäller bl.a. kommande generationers behov, ett arbetsliv som förändras, ett polariserat samhälle, kriser, teknisk utveckling och en hållbar ekonomi. Statens nya personalstrategi från 2024 erbjuder en gemensam vision och gemensamma mål som ska styra personalledningen på 2030-talet. År 2026 inleds den andra genomförandeperioden för personalstrategin, som fortsätter till utgången av 2027.

År 2026 fortsätter finansministeriet att vidta särskilda åtgärder för att stödja de statliga ämbetsverk, inbegripet deras personal, som befinner sig i omställningssituationer.

Utvecklande av statens personalförvaltning och ekonomiförvaltning

Staten har en verksamhetsmodell för ekonomi- och personalförvaltning som omfattar processer, datastrukturer, en enhetlig användning av servicecentrets service och ett övergripande informationssystem som stöder dessa funktioner. Strävan är att Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltnings arbete ska omfatta större delar av personalförvaltningens och ekonomiförvaltningens processer i syfte att stärka ekonomi- och personalförvaltningens kvalitet, enhetlighet, produktivitet, förutsebarhet och anknytande riskhantering. Målet är att göra statens ekonomi- och personalförvaltning till en del av ett övergripande och fungerande informationsledningssystem.

Utvecklandet av statens ekonomiförvaltning styrs av de riktlinjer för utvecklandet av statens ekonomiförvaltning som färdigställdes under 2024. Dessutom fortsätter arbetet med att göra klassificeringen av uppgifter inom statens ekonomi- och personalförvaltning enhetlig utifrån de rekommendationer som färdigställts 2024.

År 2026 fortsätter arbetet med den tekniska reformen av statens gemensamma ekonomi- och personalförvaltning genom att teknikbasen utvecklas i riktning mot en övergång till molntjänster. Bland annat den omfattande uppdateringen av datasystemet Kieku fortsätter och en integration av det produktionsstyrningssystem som för närvarande utvecklas vid Forsvarsmakten (PVERP 2.0) med Kieku förbereds. Dessutom slutförs utvecklingen av det datasystem som stöder beredningen av statsbudgeten och rambesluten för statsfinanserna samt utvecklingen av statsbokslutet.

Utvecklandet av produktiviteten inom statens personalförvaltning fortsätter. Genom utveckling av arbetsfördelningen mellan de ämbetsverk som använder Kieku och Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning minskas den årliga arbetsvolymen med 150 årsverken fram till 2029. Forsvarsmakten utvecklar sin egen personalförvaltning i ett förhållande som motsvarar produktiviteten.

En effektivare användning av statens lokaler

Finansministeriet stärker metoderna för att förvalta och sköta fastighetsförmögenheten på ett effektivt och hållbart sätt som tryggar statens helhetsintresse. I enlighet med statens lokalstrategi effektiviseras användningen av lokaler så att den motsvarar effektivitetsmålen för lokalanvändningen, de förändrade arbetssätten och medborgarnas ökade användning av elektroniska tjänster. Ett centralt led i lokalstrategin är att öka sam användningen av såväl statens ämbetsverk och inrättningar som lokalerna inom hela den offentliga sektorn.

Affärsverken inom Senatkonsernerna fortsätter med åtgärderna för att garantera sina kunder hälsosamma, trygga och funktionellt ändamålsenliga lokaler. Styrningen av lokalinvesteringar och prioriteringen av projekt har utvecklats genom att man sammanställt en strategisk investeringsplan för statens lokalinvesteringar och genom att man stärkt behandlingen av lokalprojekt i samband med processen för planen för de offentliga finanserna. I lokalinvesteringarna betonas beredskap och försvarsförvaltningens investeringar.

Utveckling av statens upphandling

Utvecklingen av statens upphandlingar fortsätter som ett led i åtgärdsprogrammet för verkningsfull offentlig upphandling, i syfte att genomföra målen i regeringsprogrammet. Dessutom fortsätter genomförandet av den nationella strategin för offentlig upphandling vid upphandlingar inom den statliga sektorn. Statskontoret följer hur målen nås. Genom programmet stöds även upphandlande enheter i välfärdsområdena och inom kommunsektorn i syfte att främja målen i strategin, som är gemensam för hela den offentliga sektorn.

8.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen

Den offentliga förvaltningens IKT-verksamhet utvecklas enligt Finlands digitala kompass genom att ett attraktivt, konkurrenskraftigt, hållbart och välmående digitalt kompetent Finland byggs upp fram till 2030. Med hjälp av digitaliseringen effektiviseras och förbättras de offentliga tjänsterna, och digitaliseringen bidrar samtidigt till att produktivitetsmålen enligt regeringsprogrammet uppnås inom den offentliga förvaltningen.

Digitaliseringen utvecklas strategiskt i enlighet med regeringsprogrammet. År 2026 fortsätter främjandet av prioriteringen av digitala myndighetstjänster inbegripet privata digitala posttjänster, digitalisering och automatisering av olika livs- och affärshändelser samt utveckling av lösningar för digital identitet. Dessutom genomförs lagstiftningsändringar för att främja digitaliseringen, t.ex. för att undanröja hinder för digitalisering och för informationens rörlighet, och för att utnyttja ny teknik, artificiell intelligens och automatisering.

I enlighet med regeringsprogrammets mål övergår Finland stegvis till att prioritera digitala tjänster som en kanal för myndighetskommunikation, och genom lagstiftningsändringar görs den digitala myndighetskommunikationen till den primära kanalen för myndighetskommunikation. Ändringen främjar myndighetskommunikation oberoende av tid och plats, medför besparingar och effektiviserar digitaliseringen av den offentliga förvaltningen.

Under hela regeringsperioden främjas en hållbar digitalisering av offentliga och privata tjänster kring livs- eller affärshändelser så att tjänsterna fungerar smidigt tillsammans. Skötseln av en avliden anhörigs angelägenheter görs smidigare med hjälp av digitalisering av tjänster, automatisering och effektivare utnyttjande av information.

En människocentrerad digitalisering främjas också genom att e-identitetsplånboken vidareutvecklas inom de tidsramar EU-rättsakterna föreskriver och genom att normavvecklingen, undanröjandet av hinder för digitaliseringen och utnyttjandet av artificiell intelligens i den offentliga förvaltningen fortsätter i enlighet med regeringsprogrammet.

År 2026 fortsätter också arbetet med att genomföra och utveckla grundläggande uppgifter inom styrningen av informationshanteringen och interoperabiliteten, såsom utlåtandeförfarandet enligt informationshanteringslagen och rapporteringen om och hanteringen av IKT-utgifter, liksom arbetet med den förvaltningsövergripande digitaliseringsbyrån. Bättre rörlighet för information främjas med beaktande av informationens kvalitet och interoperabilitet. Samtidigt stöds myndigheterna i att göra informationen tillgänglig och i synnerhet i att omvärdera transparensen i information om kritisk infrastruktur. Den övergripande säkerheten i den offentliga förvaltningens

tjänster främjas och styrningen av den verksamhet som gäller tjänsterna inom säkerhetsnätet och av den digitala säkerheten och beredskapen fortsätter. Effektiviseringen av gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster fortsätter. Inom digitalisering och informationshantering bedrivs dessutom aktivt nationellt och internationellt samarbete mellan förvaltningen och intressentgrupperna. När det gäller den internationella utvecklingen av IKT och digitaliseringen deltar man framför allt i EU-samarbetet och i det nordiska samarbetet.

8.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik

Under 2026 uppgår den arbetskraft som omfattas av statens budgetekonomi till ca 74 500 personer och arbetskraftskostnaderna till 5,3 miljarder euro. Antalet anställda minskar från och med 2025 till följd av omkostnadsbesparingarna inom statsförvaltningen. Det är dock svårt att exakt bedöma hur dessa omkostnadsbesparingar påverkar antalet anställda på grund av de varierande möjligheterna att periodisera anpassningsutgifterna i de olika förvaltningsområdena. I överensstämmelse med statens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 1.3.2025—29.2.2028 justerades lönerna 2025 fr.o.m. den 1 juli 2025 med en generell lönehöjning på 2,40 %. År 2026 justeras lönerna fr.o.m. den 1 oktober 2026 med en allmän höjning på 2,10 % och en ämbetsverkspost på 0,90 %. Lönejusteringarna 2025 och ändringarna med kostnadsverkan i anställningsvillkoren i tjänste- och arbetskollektivavtalet föranleder också extra utgifter 2026 i form av en andel för lönekostnader och andra kostnader.

För staten som arbetsgivare är det viktigt att man även framöver kan rekrytera kunnig personal och i synnerhet kompetenta chefer samt sporra dem och utveckla deras kompetens. Detta stöds genom en ändamålsenlig tjänste- och uppgiftsstruktur för den högsta ledningen, genom ledningsuppgifter för viss tid och genom en systematisk ledarskapsutveckling. Målet är att staten är en enhetlig och konkurrenskraftig arbetsgivare, att personalen är en gemensam resurs och att statens tjänster leds och reformeras modigt och ansvarsfullt. Det centrala i ledningen och myndighetsverksamheten är en hög etisk nivå samt upprätthållandet och stärkandet av ett brett förtroende för förvaltningens verksamhet.

Arbetslivets kvalitet, arbetsproduktiviteten och personalens kompetens och välbefinnande i arbetet utvecklas i samarbete med de övriga arbetsmarknadsaktörerna. Den ålder vid vilken de anställda går i pension har stigit under de senaste åren. Dessutom har personalens välbefinnande i arbetet hållit sig på en god nivå med tanke på arbetstillfredsställelsen och utvecklingen av sjukfrånvaron.

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2023—2026

Nyckeltal	2023	2024	2025 ¹⁾	2026 ¹⁾
Antal anställda	81 696	81 026	75 300	74 500
Förändring från föregående år, %	2,1	-0,8	-7,1	-1,1
Antal årsverken	80 233	80 623	74 360	73 900
Förändring från föregående år, %	2,5	0,5	-7,8	-0,6
Lönesumma, mn euro	4 490	4 648	4 367	4 427
Arbetskraftskostnader, mn euro	5 436	5 599	5 261	5 332

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2023—2026

Nyckeltal	2023	2024	2025 ¹⁾	2026 ¹⁾
Genomsnittlig totalinkomst euro/mån./person	4 474	4 590	4 805	4 930
Lönebikostnader, %	55,8	55,4	55,4	55,4
Alla statens pensionsutgifter, mn euro	5 349	5 572	5 634	5 691
Kvinnornas andel, %	51,0	50,9	51,0	51,1
De anställdas genomsnittsålder, år	46	46	46	46

¹⁾ Uppgifterna för 2025 och 2026 är uppskattningar. I dem beaktas förändringsprognosen i fråga om personalstyrkan samt de förändringar som föranleds av statens avtalsuppgörelse 2025—2028.

9. Velfärdsområdenas ekonomi

9.1. Velfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder

För velfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering föreslås sammanlagt cirka 27,1 miljarder euro.

Velfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering ökar med cirka 0,9 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen förklaras i huvudsak av övergången till 2026 års kostnadsnivå. Indexhöjningen av velfärdsområdenas finansiering är 3,25 % år 2026 och den ökar velfärdsområdenas finansiering med cirka 853 miljoner euro. I finansieringen av velfärdsområdena beaktas också den beräknade årliga ökning av servicebehovet inom social- och hälsovården som ökar finansieringen med cirka 248 miljoner euro år 2026. Övergångsutjämnarna för 2026 minskar finansieringen med cirka 25 miljoner euro. År 2025 var minskningen 67 miljoner euro.

Diskretionära åtgärder som påverkar velfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering

I finansieringen har i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och planen för de offentliga finanserna för 2026—2029 beaktats nedannämnda ändringar av lagstiftning som gäller velfärdsområdenas uppgifter. Ändringarna minskar velfärdsområdenas finansiering med cirka 74,5 miljoner euro netto jämfört med den ordinarie budgeten för 2025.

Som avdrag har beaktats följande:

- utveckling av personaldimensioneringen genom digitalisering och utnyttjande av teknik inom hemvården, 50,9 miljoner euro
- ökad besparing i anslutning till arbetsfördelningen mellan sjukhus och jourer när det gäller den specialiserade sjukvården, 23,4 miljoner euro
- precisering av tillämpningsområdet för lagen om funktionshindersservice så att lagen förblir en speciallag, nettoeffekt 13,8 miljoner euro
- minskning av den så kallade demokratipengen, 5 miljoner euro
- lämnande av hälsoundersökningar för körkort utanför det offentliga tjänsteutbudet, 3,2 miljoner euro

- förnyelse av hälsoundersökningar, cirka 2,6 miljoner euro
- administrativ lindring av aktiveringsplanerna inom arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte, 1,6 miljoner euro
- höjning av avgiften för en oanvänd tjänst, 1,5 miljoner euro.

Som tillägg har beaktats bl.a. följande:

- höjning av nivån på arvudet för närståendevård och familjevård, 15,8 miljoner euro
- behandlingen av datamaterial utvidgas från tillståndsmyndigheten till andra aktörer, såsom välfärdsområdena (lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården), 1 miljon euro.

Vissa tjänster som ersätts av staten

Staten betalar särskilda lagstadgade ersättningar till välfärdsområdena för vissa social- och hälsovårdstjänster. Nedan beskrivs större helheter i euro.

För ersättningar för främjande av integration föreslås uppskattningsvis cirka 164 miljoner euro.

En förläggning ordnar social- och hälsovårdstjänster enligt mottagningslagen i första hand själv. En del av tjänsterna köps dock av tjänsteproducenter, såsom hälso- och sjukvård och socialvårdstjänster av välfärdsområdena. Migrationsverket ersätter välfärdsområdena för kostnaderna för tjänsterna. Ersättningarna i anslutning till välfärdsområdenas mottagningsverksamhet beräknas uppgå till cirka 11 miljoner euro 2026. Ersättningsbeloppen beror bland annat på utvecklingen av antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten.

För sådana tjänster för frontveteraner samt krigs- och militärinvalidier som särskilt stöds av staten (t.ex. tjänster som tillhandahålls i hemmet) föreslås sammanlagt cirka 61 miljoner euro.

För välfärdsområdena och delvis också för vissa andra aktörer föreslås en särskild ersättning på 7,5 miljoner euro för den beredskap och förberedelse som Försvarsmaktens hälso- och sjukvård förutsätter.

Statsunderstöd och andra ersättningar som riktas till välfärdsområdena

För välfärdsområdena föreslås cirka 197 miljoner euro i statsunderstöd och andra ersättningar 2026. Största delen av statsunderstöden och de andra ersättningarna anvisas under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel, cirka 193 miljoner euro.

För enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för personal inom social- och hälsovården föreslås 89,9 miljoner euro. I anslagsnivån har beaktats det belopp på 15 miljoner euro som är avsett som temporär minskning och som fastställdes vid ramförhandlingarna våren 2025 samt produktivitetsbesparingen på 3,1 miljoner euro under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

Projektfinansieringen för regeringsprogrammets helhet för att stärka social rättvisa tidigareläggs till 2026 så att det föreslås sammanlagt cirka 17,5 miljoner euro, av vilka uppskattningsvis 12 miljoner euro riktas till välfärdsområdena, för programmet för att eliminera hepatit C samt förebyggandet av narkotikarelaterade dödsfall bland unga.

För kompetenscentrum inom det sociala området föreslås 1,3 miljoner euro.

Finansieringen av Finlands program för hållbar tillväxt samt av utvecklingsprojekten för Barnhusmodellen upphör i enlighet med planerna 2025 och ingen ny finansiering föreslås för projekten 2026.

Övriga statsunderstöd inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde behandlas i avsnitt 5.2 i samband med social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Tilläggsfinansiering

I enlighet med lagen om välfärdsområdenas finansiering har välfärdsområdena rätt att av staten få tilläggsfinansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av de social- och hälsovårdstjänster som tryggats i grundlagen eller de av räddningsväsendets tjänster som hänför sig till de grundläggande fri- och rättigheterna. För detta ändamål föreslås 1 miljon euro.

Välfärdsområdenas finansiering, statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2025 ¹⁾	2026
Statlig finansiering	FM	28.89.31	26 254,5	27 138,9
Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena	FM	28.89.32	1,0	1,0
Vissa tjänster som ersätts av staten				
Social- och hälsovårdstjänster för asylsökande och social- och hälsovårdstjänster i anslutning till tillfälligt skydd ²⁾	IM	26.40.21		
Främjande av integration	ANM	32.50.30	22,7	10,9
Sådana tjänster för frontveteraner samt krigs- och militärinvalidier som särskilt stöds av staten (uppskattning)	SHM	33.50.52, 33.50.58	162,0	164,4
Brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan	SHM	33.60.37	80,8	60,7
Statlig ersättning för Försvarsmaktens beredskap och förberedelser inom hälso- och sjukvården	SHM	33.60.38	2,0	1,6
				7,5

Välfärdsområdenas finansiering, statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2025 ¹⁾	2026
Statsunderstöd och andra ersättningar				
Understöd enligt samiska språklagen och stärkande av resurserna för Sametingets allmänna förvaltning och social- och hälsovårdssektor (uppskattning)	JM	25.01.50		
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	SHM	33.20.31	0,2	0,2
Barnahus	SHM	33.60.31	30,5	25,5
Programmet mot Hepatit C (uppskattning)	SHM	33.60.31	1,8	0
Förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga (uppskattning)	SHM	33.60.31	2,4	6,5
Utredning om social- och hälsovård	SHM	33.60.32	3,0	5,6
Specialiseringsutbildning	SHM	33.60.33	40,0	40,0
Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården	SHM	33.60.34	108,0	89,9
Statsunderstöd för trygghet av social- och hälsovårdstjänster: utvecklingsprojekt för tjänster på samiska och svenska samt utvecklingsprojektet för klient- och patientsäkerhetscentret	SHM	33.60.36	15,2	15,2
Skyddshemsverksamhet (uppskattning)	SHM	33.60.52	2,7	2,7
EU:s finansiering av programmet för hållbar tillväxt	SHM	33.60.61	5,5	6,2
Kompetenscentrum inom det sociala området	SHM	33.60.63	30,0	0
Övervakning av smittsamma sjukdomar	SHM	33.70.22	1,5	1,3
Miljöskadefonden	MM	Utanför budgeten	0,5	0,5
Brandskyddsfonden	IM	Utanför budgeten	3,0	3,0
		budgeten	0,5	0,5
Sammanlagt			26 767,8	27 582,1

¹⁾ Sammanfattning av den uppdaterade budgeten.

²⁾ Uppskattats i förhållande till det förväntade genomsnittliga antal personer som omfattas av tillfälligt skydd och asylsökande.

9.2. Välfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån

I enlighet med 15 § i lagen om välfärdsområden ska statsrådet årligen besluta om välfärdsområdets fullmakt att uppta långfristiga lån för finansiering av investeringar (fullmakt att uppta lån). Beslutet baserar sig på välfärdsområdets kalkylmässiga förmåga att sköta lån, som grundar sig på skillnaden mellan det kalkylmässiga maximala lånebeloppet och det estimerade lånebeloppet i början av räkenskapsperioden. Det kalkylmässiga maximala lånebeloppet 2026 fås genom att års-

bidraget för 2025 multipliceras med tio. Velfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens estimerade lånebelopp i början av 2026 har beräknats på basis av lånestocken i velfärdsområdenas bokslut för 2024 och de förväntade uttagen av lån och amorteringarna i budgetarna för 2025. I det estimerade lånebeloppet har dessutom beaktats de fullmakter att uppta lån som är bundna till investeringsplanerna för tidigare år men som ännu inte har använts. Beloppet av fullmakten att uppta lån för 2026 fås genom att det estimerade lånebeloppet i början av 2026 dras av från det maximala lånebeloppet. Om skillnaden är negativ har velfärdsområdet ingen fullmakt att uppta lån. Helsingfors stad omfattas inte av förfarandet för fullmakt att uppta lån.

Statsrådet fattade i maj 2025 beslut om fullmakter att uppta lån 2026, och i och med det har sju velfärdsområden fullmakt att uppta lån 2026. Fullmakten att uppta lån gäller endast nya projekt som ska inledas. Velfärdsområdena kan genomföra investeringsprojekt som inlets under tidigare år och ta ut de lån som behövs för finansieringen av dem i enlighet med de tidigare fullmakterna. År 2026 eller därefter kan velfärdsområdena på basis av fullmakterna att uppta lån under tidigare år lyfta långfristiga lån eller ingå avtal som motsvarar investeringar till ett belopp av sammanlagt 4 miljarder euro.

Velfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan söka ändring i sin fullmakt att uppta lån. Statsrådet beslutar om ändring av fullmakten att uppta lån, om investeringen är nödvändig för kontinuiteten i produktionen av de tjänster som omfattas av velfärdsområdets organiseringsansvar eller för att trygga de tjänster som förutsätts i lagstiftningen och investeringsbehovet inte kan täckas på något annat sätt. Statsrådet har beslutat att ändra fullmakten för 14 velfärdsområden att uppta lån 2025. Fullmakt att uppta lån 2025 har beviljats till ett belopp av sammanlagt 1,7 miljarder euro.

Velfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens lånestock, som omfattar såväl kortfristigt som långfristigt räntebärande kapital, uppgick enligt boksluten för 2024 till sammanlagt 6,8 miljarder euro. Lånestocken väntas på basis av velfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens budgetar öka till sammanlagt cirka 7,3 miljarder euro 2025.

Velfärdsområdenas investeringar inverkar på de driftsekonomiutgifter, avskrivningar och räntor (bl.a. via lokalkostnader) som ligger till grund för velfärdsområdenas finansiering, och de beaktas sålunda i efterhand när nivån på den statliga finansieringen fastställs. Fullmakterna att uppta lån har inga direkta konsekvenser för statsfinanserna, utan effekten på den statliga finansieringen av velfärdsområdena är beroende av mängden investeringar som varje velfärdsområde finansierar med långfristiga lån samt av hur investeringarna inverkar på kostnaderna för verksamheten. Velfärdsområdena svarar själva för återbetalningen av lånen med sin icke-öronmärkta finansiering.

9.3. Uppskattning av velfärdsområdenas inkomster och utgifter

I detta avsnitt beskrivs utvecklingsprognosen för velfärdsområdenas ekonomi med begrepp som används i bokföringen. Prognosen har utarbetats vid finansministeriets ekonomiska avdelning och den omfattar velfärdsområdena, inklusive Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende, samt velfärdssammanslutningarna.

Prognosen är till sin karaktär en kalkyl över utgiftstrycket där utgifterna förändras i takt med förändringar i servicebehovet, uppgifterna och priserna. I prognosen har velfärdsområdenas egna an-

passningsåtgärder beaktats särskilt för det innevarande året. Dessutom baserar sig uppskattningen på välfärdsområdenas bokslutsprognoser och ekonomiska uppgifter om influtna belopp 2025.

År 2024 uppvisade välfärdsområdenas sammanräknade resultat fortfarande ett underskott, men utgiftsökningen avtog klart från och med 2023. Välfärdsområdenas resultat förväntas uppvisa ett överskott på 0,5 miljarder euro under det innevarande året. Utgifterna fortsätter att långsamt öka och den statliga finansieringen ökar snabbt i och med efterhandsjusteringen av finansieringen när det gäller resultatet för 2023. Även intäkterna från kundavgifterna ökar betydligt på grund av indexjusteringar och avgiftshöjningar som görs som anpassningsåtgärder. Välfärdsområdenas resultat försvagas något 2026 jämfört med innevarande år, men uppvisar ändå ett överskott på 0,4 miljarder euro.

Välfärdsområdenas utgiftsökning under prognosperioden beror i huvudsak på den snabba prisstegringen, vars uppskattade ökning 2026 är cirka 4 %. I synnerhet personalutgifterna ökar snabbare än den allmänna inkomstnivån i och med avtalshöjningarna inom välfärdsbranschen och det program för utveckling av löner och lönesystem som sträcker sig fram till 2028. Utgiftsökningen bromsas huvudsakligen upp av de beslut som statsminister Orpos regering fattat och av välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder. I prognosen har välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder uppskattats uppgå till 0,35 miljarder euro 2025 och 0,15 miljarder euro 2026. Välfärdsområdenas investeringar beräknas stiga något 2026, men i fortsättningen förväntas nivån på dem bli lägre. Välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder 2026 har bedömts försiktigt, eftersom exakta uppgifter ännu inte finns att tillgå. Uppskattningen av anpassningsåtgärdernas belopp grundar sig på tillgängliga uppgifter och preciseras senare.

Välfärdsområdenas inkomster består i huvudsak av statlig finansiering och intäkter från kundavgifter. Den statliga finansieringen ökar 2026 i huvudsak på grund av en indexhöjning på 3,25 % av välfärdsområdenas finansiering och den årliga ökning av servicebehovet inom social- och hälsovården som beaktas i finansieringen. Storleken på justeringen i efterhand i den statliga finansieringen 2026 är 1,3 miljarder euro. Justeringen i efterhand under de följande åren, inklusive den ramreservering som gäller justeringen, baserar sig på planen för de offentliga finanserna, inte på kostnadsutvecklingen enligt kalkylen över utgiftstrycket.

Välfärdsområdenas lånestock var cirka 6,8 miljarder euro i slutet av 2024. I kalkylen över utgiftstrycket ökar skuldbeloppet till 9,0 miljarder euro fram till 2029.

Prognosen är förenad med flera risker. Välfärdsområdenas utgifter kan öka snabbare än väntat till exempel på grund av en snabbare prisstegring eller lönekonkurrens om personalen. Utgifterna kan dock bli lägre än beräknat, om välfärdsområdena lyckas genomföra besparingar och effektivisera sin verksamhet bättre än väntat, särskilt när det gäller 2026. Utgångspunkten är att välfärdsområdena ska anpassa sin utgiftsutveckling till ramarna för den statliga finansieringen. Detta stöds också av bestämmelserna om välfärdsområdenas ekonomi, bl.a. skyldigheten att täcka underskott.

Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter 2024—2029, md euro

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Verksamhetskostnader	29,0	29,8	30,9	32,0	33,3	34,5
förändring, %	3,2 %	2,5 %	3,8 %	3,7 %	3,9 %	3,7 %
Verksamhetsintäkter	4,4	4,7	4,8	4,8	4,9	5,1
förändring, %	5,1 %	7,7 %	2,8 %	-0,7 %	2,7 %	3,2 %
Verksamhetsbidrag	-24,7	-25,1	-26,1	-27,2	-28,4	-29,4
förändring, %	2,9 %	1,6 %	4,0 %	4,5 %	4,1 %	3,8 %
Statlig finansiering	24,1	26,3	27,2	28,3	28,3	29,3
varav justering i efterhand	0,0	1,4	1,3	1,5	0,6	0,5
Finansiella intäkter och kostnader	-0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Årsbidrag	-0,6	1,1	1,0	1,0	-0,1	-0,2
Avskrivningar	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	-1,1	0,5	0,4	0,4	-0,7	-0,8
Korrigeringsposter till den interna finansieringen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar i anläggningstillgångar	1,0	0,9	1,1	1,0	1,0	1,0
Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1,5	0,2	-0,1	-0,0	-1,0	-1,2
Lånestock	6,8	6,6	6,7	6,8	7,8	9,0
Nettokostnader	25,2	25,7	26,8	27,9	29,1	30,2
förändring, %	2,9 %	2,0 %	4,0 %	4,4 %	4,1 %	3,9 %

10. Den kommunala ekonomin

Läget och utsikterna för den kommunala ekonomin samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin granskas också i det kommunekonomiprogram som utarbetats i samband med beredningen av budgetpropositionen. Programmet innehåller bl.a. en utvecklingsprognos för den kommunala ekonomin, en mer detaljerad granskning av de åtgärder som påverkar kommunerna samt en bedömning av genomförandet av finansieringsprincipen.

10.1. Statsbidrag till kommunerna

Staten anvisar cirka 5,9 miljarder euro för statsbidrag till kommunerna 2026, och statsbidragen ökar med cirka 3 % jämfört med 2025. De kalkylerade statsandelarna uppgår till cirka 4,9 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till cirka 0,5 miljarder euro och de övriga statsbidragen till cirka 0,5 miljarder euro.

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2024—2026 (mn euro) och förändring 2025 budget—2026 budgetprop. (%)

Moment		2024 budget+ tilläggsb.	2025 budget	2026 budget- prop.	Förändring % 2025— 2026
	Kalkylerade statsandelar	3 733	4 669	4 865	4,2 %
28.90.30	FM	2 501	3 367	3 552	5,5 %
flera moment	UKM¹⁾	1 232	1 302	1 312	0,8 %
	varav samkommunerna	1 112	1 084	1 128	4,1 %
28.90.35	Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna	848	541	534	-1,2 %
	Övriga statsbidrag				
25.50.20	Valutgifter	32	0	0	
	JM sammanlagt	32	0	0	
28.90.31	Understöd för kommunsammanslagningar	0	11	11	
	FM sammanlagt	0	11	11	
flera moment	UKM, understöd efter prövning	253	208	191	
	varav samkommunernas andel	7	4	4	
	UKM sammanlagt	253	208	191	
30.20.20	Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare: ersättning för den tillsyn över djurs hälsa och välbefinnande som kommunerna ordnar	4	4	9	
	JSM sammanlagt	4	4	9	
31.20.55	Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken	31	30	31	
	KM sammanlagt	31	30	31	
32.30.32	Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens	1	5	0	
32.30.35	Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna i samband med reformen av arbetskraftsservicen	34	0	0	
32.30.40	Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna	5	6	4	
32.30.51	Offentlig arbetskrafts- och företagsservice/betalning av lönesubvention till kommunerna	14	0	0	
32.30.55	Åtgärder för att förlänga tiden i arbetslivet/beloppet av det stöd som betalas till kommunerna	21	0	0	
32.50.03	Främjande av invandrares integration och sysselsättning	1	0	0	
32.50.30	Statens ersättningar till kommunerna för ordnande av tjänster för personer som får internationellt skydd	147	183	185	
	ANM sammanlagt	223	193	190	
33.20.50, 51 och 52	Lönesubvention till kommunerna	25	0	0	
33.60.64	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott	7	7	8	

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2024—2026 (mn euro) och förändring 2025 budget—2026 budgetprop. (%)

Moment		2024 budget+ tilläggsb.	2025 budget	2026 budget- prop.	Förändring % 2025— 2026
33.70.50	Hälsöfrämjande verksamhet	10	10	5	
33.80.50	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare	15	15	14	
	SHM sammanlagt	57	32	27	
Oljeskydds-	Ersättningar till de lokala räddningsväsendena för fonden				
	kostnaderna för förvärv och upprätthållande av oljebekämpningsberedskapen	4	0	0	
	Bidrag till driftsekonomi som betalats ur Statens bostadsfond som står utanför statsbudgeten	18	12	0	
35.10.61	Främjande av vatten- och miljövård	2	1	1	
35.20.31	Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen	2	2	2	
35.20.32	Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet	1	2	2	
35.20.58	Fullmakter för statsunderstödd bostadsproduktion			11	
35.20.55	Understöd för reparationsverksamhet	1	1	1	
	MM sammanlagt	27	17	17	
	Övriga statsbidrag sammanlagt, mn euro	629	497	475	-4,3 %
	Statsbidrag sammanlagt, mn euro	5 209	5 706	5 874	2,9 %

¹⁾ Den kalkylerade andelen till kommunerna har uppskattats utifrån finansieringen (inklusive den privata) inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som helhet.

Finansministeriets förvaltningsområde

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 3,6 miljarder euro, vilket är 186 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025.

Uppgiftsändringarna höjer statsandelens nivå med 67 miljoner euro netto. De största konsekvenserna har reformen av stödet för lärande och skolgång (53,5 miljoner euro) och utökningen av den grundläggande utbildningen med tre årsveckotimmar (12,0 miljoner euro). Dessutom höjer höjningen till 100 % av hemkommuners ersättningar till privata utbildningsanordnare statsandelnivån med 6,4 miljoner euro och effekten av införandet av den norska modellen för hemvårdsstöd är 1,2 miljoner euro. Statsandelarna minskas av att serviceprocessen för arbetssökande förenklas (0,7 miljoner euro) och att kommunernas sysselsättningsskyldighet slopas i fråga om arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år (2,2 miljoner euro). Dessutom sänker minskningen av antalet handlingar som gäller stöd för förskoleundervisning och grundläggande utbildning och upphävandet av skyldigheten att skicka påminnelser i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa nivån på statsandelen med sammanlagt något under 1 miljon euro.

I nivån för statsandelen beaktas dessutom från och med 2026 en permanent minskning på 75 miljoner euro av statsandelen i anslutning till finansieringen av de tillväxtåtgärder som regeringen beslutat om.

År 2026 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 3,5 % och den därav följande ökningen av statsandelen cirka 111 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet görs emellertid i indexhöjningen av statsandelen för kommunal basservice en minskning som motsvarar 1 procentenhet åren 2024—2027, vilket minskar statsandelen med 32 miljoner euro 2026.

Effekten på statsandelen av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna är en ökning av statsandelen med cirka 127 miljoner euro 2026.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Statsandelarna till kommunerna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde uppgår till uppskattningsvis 1,3 miljarder euro 2026. De minskar med knappt 1 miljon euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. Av statsunderstöden inom förvaltningsområdet riktas uppskattningsvis 191 miljoner euro till kommunerna, och understöden minskar med cirka 17 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025.

För tilläggsundervisning inom den förberedande undervisningen anvisas ett tillägg på 13,8 miljoner euro från och med 2026. Med finansieringen görs det möjligt att förlänga den förberedande undervisningen till två läsår i situationer där det bedöms vara nödvändigt för att säkerställa att eleven har tillräckliga språkliga färdigheter. Finansieringen av morgon- och eftermiddagsverksamheten i kommunerna är föremål för en besparing på 7 miljoner euro och verksamhetens maximiavgifter höjs i motsvarande grad.

För de studerande på andra stadiet som anländer från länder utanför EU- och EES-staterna med uppehållstillstånd för studerande införs läsårsavgifter fr.o.m. den 1 augusti 2026. Utbildningen för studerande som är skyldiga att betala läsårsavgift finansieras inte i fortsättningen med statsandelsfinansiering, och därför minskas den finansiering som beviljas utbildningsanordnare med sammanlagt 12 miljoner euro 2026 och 18 miljoner euro från och med 2027.

Jämfört med budgeten för 2025 är konst och kultur föremål för en ytterligare besparing på 1,6 miljoner euro och den gäller investeringsstöden för kulturlokaler.

Övriga förvaltningsområden

Statsunderstöden till kommunerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde uppgår till cirka 190 miljoner euro. Understöden består i huvudsak av ersättningar som betalas till kommunerna för främjande av integration.

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde ökas finansieringen för främjande av gång och cykling med 1 miljon euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde ökar kommunernas inkomster och utgifter till följd av ett fram till 2026 pågående program för eliminering av långtidsbostadslöshet. Det uppskattas att

hälften av programmets finansiering riktas till kommunerna, dvs. uppskattningsvis 2,3 miljoner euro 2026.

10.2. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

I budgetpropositionen ingår ett flertal åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin och vilkas nettoeffekt på den kommunala ekonomin varierar. För nya eller mer omfattande uppgifter och skyldigheter anvisas en statsandel på 100 %, och kommunerna kompenseras för konsekvenserna av sådana ändringar i beskattningsgrunderna som staten beslutat om. Som en del av sparbesluten våren 2024 slopas ytterligare vissa åligganden och förpliktelser för kommunerna.

Den sammanlagda effekten av de åtgärder som statsminister Orpos regering fastställt försvagar den kommunala ekonomin med cirka 170 miljoner euro 2026 jämfört med 2025. I budgetpropositionen för 2026 försvagas den kommunala ekonomin av olika anpassningsåtgärder. Statsandelen för basservice minskas med 75 miljoner euro och även 2026 minskas statsandelen med en minskning som motsvarar en indexhöjning på 1 procentenhet.

När man granskar konsekvenserna av statsminister Orpos regerings beslutsbaserade åtgärder under hela valperioden, stärks den kommunala ekonomin med sammanlagt cirka 200 miljoner euro netto 2026. I avsnittet har det inte beaktats att den 2024—2025 genomförda lösningen för kanalisering av de besparingar som gäller socialskyddsfonderna ökade kommunernas skatteinkomster och minskade kommunarbetsgivarnas betalningsbörda med cirka 100 miljoner euro per år.

En detaljerad tabell över de statliga åtgärdernas konsekvenser för den kommunala ekonomin finns i bilaga 2 till kommunekonomiprogrammet från hösten 2025, som beretts samtidigt som budgetpropositionen.

11. Statsfinanserna utanför budgeten

11.1. Statliga fonder utanför budgeten

Från och med 2026 har staten tio fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas uppgå till cirka 4,7 miljarder euro och utgifterna till cirka 7,3 miljarder euro 2026. Fondekonomins nettounderskott uppgår till cirka 2,5 miljarder euro. Det föreslås att sammanlagt 4,9 miljarder euro från fonderna intäktsförs i statsbudgeten 2026. Det föreslås att Statens bostadsfond läggs ner den 1 januari 2026 och att fondens återstående kassa, uppskattningsvis 2,3 miljarder euro, intäktsförs i statsbudgeten. Detta ökar beloppet av intäktsföring från fonderna till statsbudgeten 2026 och fondekonomins underskott. Den resterande intäktsföringen beror nästan helt och hållet på den överföring från Statens pensionsfond genom vilken 44,2 % av de pensionsutgifter som ingår i budgeten finansieras. Det föreslås att sammanlagt 0,6 miljarder euro i sin tur ska överföras till fonderna 2026. Största delen av denna överföring hänför sig till att Rundradion Ab:s verksamhet finansieras via Statens televisions- och radiofond.

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

	2024	2025*	2026*
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	213	84	93
Inkomster av blandad natur	262	159	150
Pensionsavgifter	1 706	1 672	1 653
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	734	611	758
Överföringar från budgeten	594	597	597
Inkomster exkl. finansoperationer	3 508	3 123	3 250
Återbetalning av beviljade lån	150	279	1 457
Inkomster sammanlagt	3 658	3 403	4 707
Konsumtionsutgifter	337	217	199
Överföringsutgifter	884	959	655
Ränteutgifter	17	16	16
Överföringar till budgeten	2 778	2 564	4 908
Övriga utgifter	13	17	17
Utgifter exkl. finansoperationer	4 028	3 773	5 795
Beviljade lån samt övriga finansinvesteringar	37	9	1 456
Utgifter sammanlagt	4 065	3 782	7 250
Nettofinansieringsöverskott/nettofinansieringsunderskott	-407	-379	-2 544

Statens bostadsfond (SBF)

Det föreslås att Statens bostadsfonds verksamhet som fond utanför statsbudgeten läggs ner och att fonden införlivas i statsbudgeten från och med den 1 januari 2026.

Statens pensionsfond (SPF)

Med hjälp av Statens pensionsfond bereder man sig på utbetalning av de framtida pensioner och andra med dem jämförbara förmåner som grundar sig på statlig anställning som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och på annan anställning som omfattas av finansieringen av statens pensionsskydd och jämnar man ut statens utgifter för dem över tid. Statens pensionsfond är till sin karaktär en buffertfond som ansvarar för placeringen av fondens tillgångar. Fondmedlen används inte direkt till betalning av pensioner, utan alla pensioner som omfattas av statens pensionssystem betalas av anslag som reserverats i statsbudgeten.

Det föreslås att ur fonden överförs 44,2 % av statens årliga pensionsutgifter till statsbudgeten 2026. Överföringen till budgeten beräknas uppgå till 2,5 miljarder euro 2026. Till Statens pensionsfond inflyter 2026 cirka 1,7 miljarder euro i pensionsavgifter. Fondens nettoavgiftsintäkter har blivit varaktigt negativa, dvs. det överförs mer medel till statsbudgeten ur fonden än det flyter in avgiftsinkomster till fonden.

Fonden har ett fonderingsmål som föreskrivs i lagen om statens pensionsfond. Enligt lagen får fonden växa tills dess värde motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. Vid utgången av 2024 var statens pensionsansvar 101 miljarder euro.

Marknadsvärdet på Statens pensionsfonds investeringstillgångar var vid utgången av 2024 24,2 miljarder euro, vilket motsvarade 24,2 % av statens pensionsansvar vid utgången av 2024. Vid utgången av 2024 bestod 41,0 % av investeringsportföljen av ränteinvesteringar, 52,7 % av aktieinvesteringar och 8,0 % av övriga investeringar. Allokeringseffekten för derivat var -1,8 procent.

Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA)

Enligt 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) får utvecklingsfondens medel användas för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklande av dessa åtgärder. År 2026 kommer utvecklingsfondens disponibla medel att uppgå till uppskattningsvis 92,5 miljoner euro när de poster som bedöms bli överförda från 2025 beaktas. I statsbudgeten för 2026 ingår ingen anslagsöverföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond.

I enlighet med regeringsprogrammet har de understöd som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond överförts till ramstyrningen av statsfinanserna. Under 2026 beräknas de understöd som beviljas av fonden uppgå till 5 miljoner.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond består av Reserveringsfonden och den ekonomiskt självständiga forskningsfonden för kärnavfalls- och kärnsäkerhetsforskning.

Kapitalet i reserveringsfonden består av avgifter för kärnavfallshantering och vinst av fondens placeringsverksamhet. Avgifter för kärnavfallshantering ska betalas av dem som bedriver verksamhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Industrins Kraft Abp och Fortum Power and Heat Oy samt Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, som har låg- och medelaktiva kärnavfall efter nedmonteringen av forskningsreaktorn FiR 1. Dessutom förbereder sig Posiva Oy på att inleda verksamhet vid en inkapslings- och slutförvarsanläggning och har sålunda i god tid anslutit sig till arrangemangen för den ekonomiska beredskapen 2025. Syftet med fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshanteringen finns till förfogande om de avfallshanteringsskyldiga inte uppfyller sina skyldigheter beträffande kärnavfallshanteringen. Reserveringsfondens balansräkning var enligt bokslutet för 2024 cirka 3,1 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt och projekt som gäller forskningsinfrastruktur. De avgifter som man tar ut av innehavarna av kärnanläggningar och de avfallshanteringsskyldiga 2026 kommer att uppgå till cirka 7,1 miljoner euro.

Enligt kärnenergilagen ska verksamhetsidkarna årligen betala en avgift till forskningsfonden. Åren 2023—2025 (avgiftsperiod 1) var avgiftens storlek 390 euro för varje megawatt av den nominella termiska effekt som anges i tillståndet. På motsvarande sätt är avgiften 2026—2032 (avgiftsperiod 2) 285 euro för varje megawatt av den termiska effekt som avses i fråga om avgiftsperiod 1 samt 320 000 euro för varje avgiftsskyldig verksamhetsidkare. Dessutom är en verksamhetsidkare för vilken ett ansvarsbelopp har fastställts skyldig att till Statens

kärnavfallshanteringsfond betala en årlig avgift. Under avgiftsperiod 1 var avgiften 0,10 procent och under avgiftsperiod 2 är avgiften 0,09 procent av det ansvarsbelopp som fastställts för det år som föregår året i fråga.

De minskade avgifterna beror på den planmässiga minskningen av infrastrukturprojekt som finansieras med hjälp av forskningsprogram. Ibrukttagandet av kraftverksenheten Olkiluoto 3 2023 och av Posivas inkapslings- och slutförvarsanläggning kommer att jämfört med tidigare år lite höja de avgifter som tas ut.

Försörjningsberedskapsfonden

Till den försörjningsberedskapsfond som sköts av Försörjningsberedskapscentralen intäktsför den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med punktskatten på elström och energiprodukter. Det föreslås att försörjningsberedskapsavgiften för el höjs fr.o.m. den 1 april 2026 som en del av de nya anpassningsåtgärder som statsminister Orpos regering fastställde vid budgetmanglingen hösten 2025. Intäkterna av höjningen beräknas uppgå till 30 miljoner euro 2026 och 56 miljoner euro 2027.

Intäkten av försörjningsberedskapsavgiften har minskat reellt med mer en fjärdedel under de senaste tio åren. Intäkten har under de senaste åren varit cirka 40 miljoner euro per år och var 38,3 miljoner euro 2024. Intäkten av försörjningsberedskapsavgiften minskar framför allt när energieffektiviteten förbättras och förbrukningen övergår till förbrukning med lägre försörjningsberedskapsavgift (t.ex. el) och förbrukning som är fri från försörjningsberedskapsavgift (t.ex. fast biomassa).

Med fondens medel säkerställs för medborgarna, näringslivet och försvaret nödvändiga ekonomiska funktioner vid allvarliga störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden. De viktigaste finansieringsobjekten är statens säkerhetsupplag och olika tekniska reservarrangemang, tryggnad av kritisk infrastruktur samt beredskapsplanering för de mest centrala verksamhetsställena inom försörjningsberedskapen.

Säkerhetsupplagen roteras genom handelstransaktioner vars avkastning varierar mycket. Under räkenskapsperioden 2024 genomfördes nedskrivningar på omsättningstillgångar till ett belopp av 4,9 miljoner euro för sädesprodukter och 5 miljoner euro för energiprodukter. Fondens balansomslutning var i bokslutet för 2024 över 2,1 miljarder euro.

Statsgarantifonden

Syftet med Statsgarantifonden är att trygga att de förbindelser enligt lagen om statsgarantifonden (444/1998) och 16 § i lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den (RP 64/2025 rd) som Finnvera Abp gett uppfylls.

Finnvera Abp:s exportgaranti- och specialborgensstock uppgick i slutet av 2024 till 21,1 miljarder euro. Ansvarsstocken minskade från slutet av föregående år med 10 %. Av ansvaren hänförde sig 50 % till fartygs- och varvssektorn, 15 % till telebranschen och 13 % till skogsindustrin. Den kraftiga ansvarsökningen under det senaste decenniet har främst berott på de stora beställningar på kryssningsfartyg hos de finländska varven som medfinansierats av Finnvera.

Strävan är att stora risker eller riskkoncentrationer alltid ska skyddas i den mån det är möjligt. Det maximala ersättningsbeloppet för Finnveras återförsäkringar var 1,5 miljarder euro vid utgången av 2024, dvs. 8 % av de ansvar som lyfts.

Fonden för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet, som grundades 2015, förvaltar fonden för finansiell stabilitet, som står utanför statsbudgeten. Fonden består av resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter och insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter.

Kreditinstitutens stabilitetsavgifter redovisas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond (Single Resolution Fund, SRF). SRF har uppnått sin målnivå och inga nya avgifter tas ut efter 2024. Därefter ska avgifter till fonderna tas ut endast om fondmedlen underskrider målnivån.

Insättningsgarantifonden har uppnått sin målnivå 2024. Från och med 2025 samlas det årligen in medel till fonden, om fondens storlek underskrider fondens målnivå t.ex. för att utbetalningen av ersättningsgilla insättningar ökar. Verket för finansiell stabilitet fattar beslut om betalning av ersättningar och ansvarar för utbetalningen av ersättningar till insättare, om det för att skydda insättarnas tillgodohavanden behövs medel ur insättningsgarantifonden.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond förvaltas av Transport- och kommunikationsverket. Sedan 2013 har det funnits en rundradioskatt för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Överföringen från statsbudgeten till statens televisions- och radiofond uppgår till 593,7 miljoner euro 2026. Av fondens medel används det belopp som behövs för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Överföringen till statens televisions- och radiofond är ett anslag utanför ramen.

Interventionsfonden för jordbruket

Ur interventionsfonden för jordbruket finansieras av Europeiska kommissionen reglerad interventionsverksamhet inom jordbruket. År 2026 bereder man sig på en måttlig intervention, men bedömningen av de faktiska kostnaderna är förenad med stor osäkerhet. Detta beror på att risken för förväntade störningar på marknaden särskilt har ökat på grund av att Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsätter samt på grund av kriget i Gaza och de tullriktlinjer som påverkar världshandeln. Med överföringar från statsbudgeten till interventionsfonden täcks sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket. År 2026 beräknas de utgifter som staten ska svara för uppgå till 400 000 euro, som närmast utgörs av utgifter för interventionslagring. Beloppet täcks genom en överföring från statsbudgeten.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska det för att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala

brandskyddsavgift. Brandskyddsavgifterna intäktsförs i Brandskyddsfonden, som delar ut dem i form av understöd för projekt och verksamhet som stöder förebyggandet av eldsvådor och räddningsverksamheten. Inflödet av brandskyddsavgifter 2026 beräknas uppgå till cirka 13 miljoner euro.

Enligt riktlinjerna av brandskyddsfondens styrelse riktas finansieringen särskilt till forsknings- och utvecklingsverksamhet, stödjande av organisationer inom räddningsbranschen och säkerställande av avtalsbrandkårernas verksamhetsförutsättningar.

Miljöskadefonden

Miljöskadefonden är en fond utanför statsbudgeten och dess verksamhet inleddes den 1 januari 2025. Ur fonden betalas ersättning för kostnaderna för bekämpning av miljöförorening och återställande av förorenad miljö samt för skador som orsakats då ersättning inte kan tas ut av den egentliga ansvariga parten till exempel på grund av insolvens eller för att det inte har kunnat utredas vem den ansvariga parten är. Dessutom ska det ur fonden beviljas understöd efter prövning till de för ordnandet av räddningsväsendet ansvariga aktörerna för anskaffningar för bekämpning av miljöskador.

De fondmedel som är avsedda för betalning av ersättningar samlas in hos dem som bedriver sådan verksamhet som medför risk för förorening genom miljöskadeavgifter som tas ut årligen eller som är av engångsnatur. År 2025 uppgår intäkterna av miljöskadeavgifterna av engångsnatur till uppskattningsvis cirka 4 miljoner euro. Årliga miljöskadeavgifter tas ut för första gången 2026. Avgiften tas alltid ut för den verksamhet som bedrivits under det föregående året.

När Oljeskyddsfondens verksamhet upphörde 2024, överfördes de återstående medlen på cirka 4 miljoner euro till Miljöskadefonden.

NTM-centralen i Södra Österbotten är avgiftsmyndigheten för miljöskadeavgiften. NTM-centralens resursbehov när det gäller förvaltningen av skyldigheten att betala miljöskadeavgift och uttaget av avgifter är 1 årsverke, dvs. cirka 75 000 euro/år, som täcks med de medel som flyter in genom miljöskadeavgifter till Miljöskadefonden. Inflödet av medel till fonden börjar under 2025 i och med verkställandet av avgiftsförfarandet och i och med att avgifterna förfaller till betalning. Därför bereder man sig under fondens första verksamhetsår, dvs. 2025, på att täcka dessa kostnader med ett anslag på 75 000 euro. Efter att fonden inlett sin verksamhet medför dessutom förvaltningen av informationssystemet enligt en preliminär uppskattning årliga kostnader på 20 000 euro, och det beloppet betalas ur fondens medel.

Det administrativa arbete som miljöskadefonden kräver är av samma storleksordning som tidigare i Oljeskyddsfonden och i fråga om miljöskadeförsäkringen. Kostnaderna för dessa personalresurser, anskaffning av lokaler, information och IKT-förbindelser uppgår till 140 000 euro på årsnivå när verksamheten har etablerats.

För de understöd som beviljas för anskaffningar som avser verksamhet för bekämpning av miljöskador används ett anslag som överförs från statsbudgeten till miljöskadefonden. Anslagets storlek kan variera från år till år. Statsunderstöd kan beviljas välfärdsområdena och Helsingfors stad samt Ålands landskapsregering och kommunerna på Åland.

Kapitalgränsen för miljöskadefonden är 30 miljoner euro. Om gränsen överskrids avbryts uttagandet av miljöskadeavgiften tills fondens kapital har sjunkit till 15 miljoner euro. Ersättning för skador som orsakats och kostnader för bekämpning och återställande som föranletts av ett och samma föroreningsfall eller av någon annan motsvarande störning betalas till ett belopp av högst 30 miljoner euro.

11.2. Affärsverken

De statliga affärsverkens verksamhet 2026

Affärsverk (koncern)	Omsättning		Räkenskapsperiodens resultat		Avkastning på investerat kapital	Soliditets- grad	Investerings- utgifter	Personal
	mn €	förändr., %	mn €	% av omsätt- ningen	(%)	(%)	mn €	antal
Senatfastigheter	651	1	24	4	1,3	48	550	605
(koncern) ¹⁾	1 037	4	24	2	1,3	47	1 100	1 285
Forststyrelsen	125	-13	171	137	6,9	98	12	179
(koncern)	518	6	187	36	7,9	97	31	578
Sammanlagt	1 555		211				1 131	1 863

¹⁾ Senatkoncernen består av Senatfastigheter och Försvarsfastigheter och inbegriper inte Senatfastigheters dotter- och intressebolag.

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. På Senatfastigheter tillämpas 2010 års lag om statliga affärsverk (1062/2010). På Forststyrelsen tillämpas inte motsvarande lag, utan den omfattas av lagen om Forststyrelsen (234/2016) och lagen om statens skogsbruksaktiebolag (235/2016).

Forststyrelsen har till uppgift att använda, vårda och skydda statens direktägda obebyggda jord- och vattenegendom som är i Forststyrelsens besittning. Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet och sköter lagstadgade offentliga förvaltningsuppgifter med budgetmedel. Skogsbruk och annan affärsverksamhet som sker på marknadsvillkor ska Forststyrelsen bedriva genom de dotterbolag som den äger. Forststyrelsens affärsverksamhet inom skogsbruket har bolagiserats till Metsähalitus Metsätalous Oy, som helt och hållet ägs av staten. Forststyrelsen besitter allt som allt cirka 12,6 miljoner hektar statsägda jord- och vattenområden med ett balansvärde på cirka 4 miljarder euro. Av detta är cirka 2,6 miljarder euro grundkapital för affärsverksamhet med avkastningskrav. År 2026 uppgår den prognostiserade omsättningen för Forststyrelsens affärsverksamhetskonzern till 518 miljoner euro och årsresultatet är 187 miljoner euro. År 2026 är intäktsföringen till staten 138 miljoner euro.

Senatkoncernen omfattar Senatfastigheter samt Försvarsfastigheter, som inledde sin verksamhet vid ingången av 2021. Koncernens affärsverksamhet grundar sig på utveckling av arbetsmiljöer och fastighetsförmögenhet, uthyrning av lokaler samt tillhandahållande av lokalanknutna tjänster till kunderna. Tjänster kan också tillhandahållas sådana sammanslutningar vars verksamhet huvudsakligen finansieras med anslag som tagits in i statsbudgeten. Det föreslås att Senatkoncernen

intäktsför 26,4 miljoner euro till staten 2026. För koncernens fastighetsförsäljningar föreslås ett mål på 71 miljoner euro.

Det föreslås att Senatkoncernens investeringsförbindelser ska uppgå till högst 1,3 miljarder euro 2026.¹⁾ Maximibeloppen för investeringsförbindelserna påverkas av de ökade investeringsbehoven hos de myndigheter som garanterar försvaret och Finlands säkerhet. Dessutom påverkar internationella avtal (Nato och DCA) särskilt försvarsförvaltningens investeringsbehov.

Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk 2026, mn euro

Affärsverk	Intäktsföringar av vinst i budgeten	Anslag för särskilda uppgifter
Senatkoncernen	26,4	-
Forststyrelsen	138,0	54,7
Sammanlagt	164,4	54,7

11.3. Statens ägarpolitik

Utgångspunkten för statens ägarpolitik är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Det primära målet för statens ägarpolitik och ägarstyrning är att utveckla bolagen, att långsiktigt stödja ett ökat ägarvärde och att trygga en stabil utdelningsnivå.

I sin ägarstyrning fördelar staten uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare i enlighet med aktiebolagslagen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande fullmakter som riksdagen beviljat. Ansvarsfull affärsverksamhet är viktigt för att öka ägarvärdet, och staten förväntar sig att bolagen ska vara föregångare inom detta område. Ansvarsfullheten ska ingå i de statsägda bolagens strategi, affärsmodell och ersättningar till ledningen.

11.4. Saldot för de offentliga samfunden och deras skulder

Saldot och skulderna för de offentliga samfunden i förhållande till BNP fördelade efter de centrala sektorerna och enheterna utanför de centrala sektorerna

	2023	2024	2025	2026
Offentliga samfund sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-2,9	-4,5	-4,3	-3,6
Skulder i förhållande till BNP	77,1	82,1	86,9	88,5

Centrala sektorer sammanlagt

¹⁾ Riksdagens bestämmelser som styr affärsverkens investeringar och förbindelser har ändrats så att det nuvarande förfarandet på två nivåer har slopats och man har övergått till att använda maximibelopp för investeringsförbindelser i riksdagens styrning av affärsverken. I fortsättningen gäller uppföljningen maximibeloppen enligt bindande beslut om affärsverken oberoende av när betalningarna enligt förbindelserna ska betalas. Ändringen träder i kraft den 1 januari 2026.

Saldot och skulderna för de offentliga samfunden i förhållande till BNP fördelade efter de centrala sektorerna och enheterna utanför de centrala sektorerna

	2023	2024	2025	2026
Saldo i förhållande till BNP	-2,4	-3,7	-3,8	-2,4
Skulder i förhållande till BNP	74,6	78,9	83,2	83,8
Utomstående enheter sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-0,5	-0,8	-0,5	-1,1
Skulder i förhållande till BNP	2,5	3,2	3,7	4,7

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning

Avsnittet innehåller statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2024 och består av intäkts- och kostnadskalkylerna samt balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgetekonomin (11 st.) samt de statliga affärsverken (Forststyrelsen, Senatfastigheter och Försvarsfastigheter), och den totala balansräkningen den 30 juni 2025. Syftet med de totala kalkylerna är att man ska få en översiktlig helhetsbild av den del av statsfinanserna som direkt styrs av riksdagen och statsrådet (staten som juridisk person).

Interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder i budgetekonomin och i statliga fonder som står utanför budgetekonomin elimineras från bokföringstransaktionerna genom utnyttjande av särskilt fastställda affärsbokföringskonton och partnerkoder för interna poster. De statliga affärsverkens intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats i kolumnen för 2024 på grundval av de sifferuppgifter som de rapporterat och 2025 genom interna konton och partnerkoder.

Tidigare har affärsverkskoncernerna, dvs. också affärsverkens dotterbolag inklusive deras eliminerings, ingått i sifferuppgifterna i denna rapport. I och med den ändring av lagen och förordningen om statsbudgeten som trädde i kraft 2025 har affärsverkens koncernbolag lämnats utanför rapporteringen, så kolumnen för jämförelseåret 2024 har med till väsentliga delar tillgängliga uppgifter ändrats så att den motsvarar det nya beräkningssättet när det gäller den totala intäkts- och kostnadskalkylen samt balansräkningen.

12.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1—30.6.2025

Staten, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken upprättar inte något officiellt mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Verksamhetens underskott enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen för tidsperioden 1.1—30.6.2024 är sålunda inte direkt jämförbart med skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna under hela året. Exempelvis vissa utgifter som ska betalas i slutet av året har inte periodiserats som kostnader för början av året. Jämförelseuppgifterna för 2024 har korrigerats genom att eliminera inverkan av affärsverkens dotterbolag på beräkningen. Dessutom har skatterelaterade poster inte eliminerats i enlighet med det nya beräkningssättet, och marknadsvärdet av Statens kärnavfallshanteringsfonds långfristiga placeringar har skrivits ned. Den sammanlagda effekten av ändringarna ökade underskottet räkenskapsperioden 2024 med 266 miljoner euro.

Som största ingående delområde har budgetekonomin en central inverkan på de totala kalkylerna. Underskottet i statens totala intäcks- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2024 var - 8 484 (-8 370) miljoner euro och det har ökat med 114 miljoner euro. Fondernas resultat har förbättrats jämfört med året innan.

Enligt den totala intäcks- och kostnadskalkylen blir underskottet på grund av de elimineringar som görs i den totala kalkylen 919 (955) miljoner euro större än det direkt sammanräknade underskottet i statens budgetekonomis, fondernas och affärsverkens separata rapportering.

Överskotten och underskotten under granskningsperioderna 1.1—30.6.2025 och 1.1—30.6.2024 (mn euro)

	Verksamhetens underskott i budgetekonomin	Fondernas överskott	Affärsverkens vinst	Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna
1—6/2024	-8 367	833	118	-8 370
1—6/2025	-9 169	1 465	139	-8 484

I den totala intäcks- och kostnadskalkylen presenteras de ingående delområdenas intäcks- och kostnadskalkyler, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom delområdet i fråga har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan olika delområden i en egen kolumn.

Statens totala intäcks- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	1.1—30.6.2025	1.1—30.6.2024
INTÄKTER AV VERKSAMHETEN						
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	501 092	112 058	570 624	-444 401	739 374	680 447
Övriga intäkter av verksamheten	439 479	1 413 782	36 534	-453 216	1 436 579	1 175 427
KOSTNADER FÖR VERKSAMHETEN						
Material, förnödenheter och varor						
Köp under räkenskapsperioden	367 327	106 046	70 996	-17 836	526 534	518 491
Ökning (-) eller minskning (+) av lager	-293	-32 920			-33 213	-31 085
Personalkostnader	2 852 435	6 389	71 821	-419 482	2 511 164	2 599 046
Hyror	537 253	2 202	63 999	-387 720	215 734	101 848
Köp av tjänster	1 523 538	32 938	118 060	-47 867	1 626 669	1 784 226
Övriga kostnader	1 506 247	5 211	23 375	-104	1 534 729	880 830

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	1.1— 30.6.2025	1.1— 30.6.2024
Ökning (-) eller minskning (+) av produktlager	114				114	25
Tillverkning för eget bruk	-42 382		-3 437		-45 819	-51 268
Avskrivningar	712 590	8 743	136 654		857 987	845 074
ÅTERSTOD I	-6 516 258	1 397 231	125 690	-24 609	-5 017 946	-4 791 314
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Finansiella intäkter	1 433 315	613 125	33 255	-77 686	2 002 009	1 165 782
Finansiella kostnader	-2 002 512	-79 421	-19 680	11	-2 101 603	-1 448 115
ÅTERSTOD II	-7 085 455	1 930 935	139 265	-102 284	-5 117 540	-5 073 647
ÖVERFÖRINGS-EKONOMIS INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Intäkter						
Från lokalförvaltningen	8 021				8 021	7 055
Från Europeiska unionens institutioner och andra organ	1 082 978				1 082 978	1 087 276
Överföringsekonominns övriga intäkter	1 217 081			-1 177 927	39 154	45 590
Kostnader						
För lokalförvaltningen exkl. välfärdsområdesförvaltningen	4 198 990	2 129			4 201 119	3 661 286
För välfärdsområdesförvaltningen	16 021 312	1 691			16 023 004	15 161 049
För socialskyddsfonderna	7 807 886				7 807 886	8 087 500
För företagen	1 400 845	119 810		-29 637	1 491 018	1 583 827
För icke-vinstsyftande samfund	1 629 534	30 665			1 660 199	1 691 384
För hushållen	2 935 861	7 315			2 943 177	3 000 403
För Europeiska unionens institutioner och andra organ	1 133 403				1 133 403	900 689
För utlandet	436 350				436 350	499 987
Överföringsekonominns övriga kostnader	3 158 716	331 179		-330 633	3 159 261	3 051 129
ÅTERSTOD III	-43 500 271	1 438 146	139 265	-919 942	-42 842 803	-41 570 981

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	1.1— 30.6.2025	1.1— 30.6.2024
INTÄKTER AV SKATTER OCH OBLIGATORISKA AVGIFTER						
Skatter och avgifter av skattenatur	34 170 737	27 076			34 197 813	33 083 214
Övriga obligatoriska avgifter	160 873				160 873	117 975
	34 331 609	27 076			34 358 685	33 201 189
RÄKENSKAPS- PERIODENS ÖVERSKOTT/ UNDERSKOTT	-9 168 662	1 465 222	139 265	-919 942	-8 484 117	-8 369 791

¹⁾ Staten, fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken upprättar inte något mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen.

De viktigaste förändringarna i posterna i statens totala intäkts- och kostnadskalkyl när början av 2025 jämförs med motsvarande tidpunkt 2024:

— Verksamhetens intäkter ökade med 320 miljoner euro och uppgick till 2 176 (1 856) miljoner euro.

— Kostnaderna för verksamheten ökade med 547 miljoner euro och uppgick till 7 194 (6 647) miljoner euro.

— De finansiella kostnaderna ökade med 653 miljoner euro och uppgick till 2 102 (1 448) miljoner euro. Den största effekten har emissionsdifferensen på skulder i euro.

— De finansiella intäkterna ökade med 836 miljoner euro och uppgick till 2 002 (1 166) miljoner euro. Av ökningen berodde 576 miljoner euro på utdelning och vinstutdelning.

— Överföringsekonomens kostnader ökade med 1 218 miljoner euro jämfört med året innan. Störst var ökningen i fråga om avgifterna till välfärdsområdesförvaltningen, 862 miljoner euro, och till lokalförvaltningen, 540 miljoner euro.

— Intäkterna av skatter och avgifter av skattenatur ökade med 1 115 miljoner euro och uppgick till 34 198 miljoner euro. Ökningen beror till största delen på ökade förvärvs- och kapitalinkomstskatter samt mervärdesskatteinkomster.

12.2. Statens totala balansräkning 30.6.2025

Egendomsstrukturen i den totala balansräkningen avviker från egendomsstrukturen i balansräkningen för statens budgetekonomi. Affärsverkens tillgångsposter, såsom byggnader och jordområden, syns i balansräkningen för statens budgetekonomi som placeringar i affärsverkens grundkapital. I den totala balansräkningen rapporteras de däremot enligt tillgångspostens karaktär.

Slutsumman av statens totala balansräkning var 107 549 miljoner euro. Den har ökat med 5 961 miljoner euro mellan den 30 juni 2024 och den 30 juni 2025. Beloppet av främmande kapital var 192 561 miljoner euro och ökade med 19 143 miljoner euro jämfört med året innan. Finansieringstillgångarna ökade med 2 521 miljoner euro i förhållande till jämförelseperioden och uppgick den 30 juni 2025 till 13 410 (10 889) miljoner euro. Övriga placeringar i euro ökade med 2 876 miljoner euro. Det är fråga om placeringar både med och utan säkerhet. Den stora variationen i de likvida medlen under kalenderåret hänför sig till stor del till upplåning och lån som förfaller till betalning.

I den totala balansräkningen presenteras både de ingående helheternas balansräkningar, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom helheterna har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan olika delområden i en egen kolumn.

Statens totala balansräkning 30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2025	30.6.2024
AKTIVA						
NATIONAL-FÖRMÖGENHET						
Mark- och vattenområden	28 892		1 125 587		1 154 479	1 128 949
Byggnadsmarks- och vattenområden	42 389		36 630		79 019	51 388
Byggnader	457 464		222 463		679 927	687 602
Övrig national-förmögenhet	67 090		1 369		68 459	64 644
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	36 401		68 238		104 639	66 365
ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR						
Immateriella rättigheter	31 557	9	32 459		64 025	34 880
Övriga utgifter med lång verkningstid	852 023		15 691		867 715	830 457
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	388 630		24		388 654	420 902
MATERIELLA TILLGÅNGAR						
Mark- och vattenområden	9 494	1 182	2 855 314		2 865 991	2 606 603

Statens totala balansräkning 30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2025	30.6.2024
Byggnadsmarks- och vattenområden	1 204 571		448 651		1 653 222	1 693 005
Byggnader och konstruktioner	276 708	3 198	3 747 189		4 027 095	3 717 885
Anläggningar	18 153 665		206 905		18 360 570	17 912 078
Maskiner och anordningar och inventarier	667 798	9 876	27 849		705 522	685 609
Övriga materiella tillgångar	10 881	28 623	12 214		51 718	214 721
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	1 876 206	6 276	604 062		2 486 543	2 355 720
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna	15 150 250	333 696	155 659		15 639 605	17 711 053
Grundkapital i affärsverkskoncerner och kapital som placerats såsom övrigt eget kapital	5 982 075			-5 989 104	-7 029	-3 678
Placeringar i euro	4 579 424	15 454 832	1 700		20 035 956	20 775 542
Placeringar i utländsk valuta		6 065 064			6 065 064	5 308 662
ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR SAMMANLAGT						
	25 711 750	21 853 593	157 359	-5 989 104	41 733 597	43 791 580
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGS-TILLGÅNGAR OMSÄTTNINGS-TILLGÅNGAR						
Material och förnödenheter	580 040		3 637		583 677	547 909
Halvfärdig produktion	4 329				4 329	3 914
Färdiga produkter/Varor	89 438	1 549 042			1 638 480	1 604 964
Förskottsbetalningar		347			347	

Statens totala balansräkning 30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2025	30.6.2024
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR						
Långfristiga fordringar	5 384 517	14 854	13 188	-2 631 445	2 781 115	2 922 692
KORTFRISTIGA FORDRINGAR						
Kundfordringar	79 384	55 788	13 311	-35 631	112 853	119 135
Lånefordringar	185 000	1 576 637		-185 000	1 576 637	139 979
Resultatregleringar	53 217	129 277	17 016	-4 337	195 172	144 428
Övriga kortfristiga fordringar	575 801	219 894	34 224	-175 408	654 512	414 124
Förskottsbetalningar	2 558 987	525	14	-563	2 558 963	2 642 145
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I FINANSIERINGS-TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA PLACERINGAR						
Köp av obligationslån i euro	209	112 415			112 624	143 725
Övriga placeringar i euro	8 629 500				8 629 500	5 753 800
Köp av obligationslån i utländsk valuta						
KASSA, BANKTILLGODOHAVANDEN OCH ANDRA FINANSIERINGSMEDEL	12 236 680	4 801 636	564 587	-4 192 856	13 410 046	10 889 177
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGS-TILLGÅNGAR SAMMANLAGT	30 377 103	8 460 415	645 977	-7 225 241	32 258 254	25 325 991
AKTIVA SAMMANLAGT	80 192 623	30 363 172	10 207 981	-13 214 344	107 549 431	101 588 378

Statens totala balansräkning 30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2025	30.6.2024
PASSIVA						
EGET KAPITAL						
Statens kapital 1.1.1998	-30 048 198				-30 048 198	-30 048 198
Kapital för statliga fonder utanför statsbudgeten		-27 268 051		7 331 625	-19 936 426	-16 586 946
Affärsverkskoncerner- nas kapital			5 986 372	-5 986 372		
Budgetöverföringar		-849 100		849 100		
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskaps- perioder	-76 764 905	56 439 069	979 292	-7 234 020	-26 580 563	-16 862 797
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-9 168 662	1 465 222	139 265	-919 942	-8 484 117	-8 369 791
FONDKAPITAL						
Donationers kapital och övriga fonderade medel	10 940				10 940	10 804
RESERVER						
Reserver			26 491		26 491	26 953
FRÄMMANDE KAPITAL						
LÅNGFRISTIGT						
Långfristiga lån i euro	153 275 920		2 237 009	-2 320 000	153 192 929	139 553 413
Långfristiga lån i utländsk valuta	625				625	588
Långfristiga resultatregleringar						
Övriga långfristiga skulder	210 723	366 126	89 586	-69 965	596 469	608 890
KORTFRISTIGT						
Samlingskontoskuld	4 192 857			-4 192 856		
Amorteringar som betalas under följande räkenskapsperiod	11 476 768		476 105	-485 000	11 467 873	4 389 585
Kortfristiga lån	18 932 629				18 932 629	20 708 944
Deponerade främmande medel	449 176		804		449 980	439 690
Erhållna förskott	287 163		81 245	4 784	373 192	278 451
Leverantörsskulder	358 290	27 982	40 695	-2 136	424 831	427 933

Statens totala balansräkning 30.6.2025 (1 000 euro)¹⁾

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2025	30.6.2024
Resultatregleringar	2 190 307	25 283	105 258	-7 305	2 313 543	2 173 228
Övriga kortfristiga skulder	4 788 990	156 642	45 859	-182 258	4 809 233	4 837 672
Felkonton	0				0	-40
FRÄMMANDE KAPITAL						
SAMMANLAGT	196 163 448	576 032	3 076 561	-7 254 736	192 561 305	173 418 355
PASSIVA						
SAMMANLAGT	80 192 623	30 363 172	10 207 981	-13 214 344	107 549 431	101 588 378

¹⁾ Staten upprättar inte något mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen. Av denna orsak stämde posterna för eget kapital och övrigt eget kapital i fråga om statens budgetekonomi respektive affärsverken inte överens den 30 juni 2025 och den 30 juni 2024, och det fanns summor kvar på dessa konton.

12.3. Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen

De totala åtagandena utanför balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken var enligt statsbokslutet 2024 sammanlagt 258,5 miljarder euro. Statens pensionsansvar, dvs. cirka 101,0 miljarder euro, utgjorde det största enskilda åtagandet.

Gällande statliga borgensförbindelser och statsgarantier som belastar staten uppgick den 30 juni 2025 till sammanlagt cirka 70,0 miljarder euro, vilket är nästan 1,3 miljarder euro mer än vid årsskiftet. Ökningen beror huvudsakligen på att borgensförbindelserna för Statens bostadsfond (+1,2 miljarder euro) och studielån (+236 miljoner euro) har ökat.

Med stöd av gällande lagstiftning och riksdagsbeslut uppgick det disponibla maximibeloppet för statliga borgensförbindelser och statsgarantier till sammanlagt 141,5 miljarder euro den 30 juni 2025 (141,6 miljarder euro den 31 december 2024). Det kalkylerade disponibla maximibeloppet var nästan oförändrat. Den mest betydande förändringen gällde Finlands Banks garantiansvar, som var cirka 2 miljarder euro mindre än vid årsskiftet. Minskningen berodde i huvudsak på att det bilaterala låneavtalet på 1,62 miljarder euro mellan Finlands Bank och IMF upphörde att gälla vid årsskiftet. Å andra sidan ökade det disponibla maximibeloppet för borgensförbindelser och garantier i fråga om Statens bostadsfond (+901 miljoner euro) och studielånestocken (+962 miljoner euro).

Statens bostadsfond utgör den största delen av borgensstocken för statliga fonder utanför statsbudgeten. Denna borgensstock uppgick till sammanlagt 22,4 miljarder euro den 30 juni 2025. Största delen av dessa borgensförbindelser hänför sig till räntestödda bygg- och ombyggnadslån för hyres- och bostadsrättshus.

Ansvarsbeloppen för statliga borgensförbindelser och statsgarantier som beviljats till följd av covid-19-pandemin och begränsningarna i anslutning till den har blivit mindre. De gällande borgensförbindelserna och garantierna med anknytning till covid-19-pandemin hänför sig till de krishanteringsinstrument som inrättats inom ramen för EU och till försäkringar i samband med vaccin mot covid-19.

Gällande statliga borgensförbindelser och statsgarantier samt det disponibla maximibeloppet 30.6.2025 (md euro)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Disponibelt maximi- belopp
Finnvera	22,6	27,7	30,3	32,6	31,6	32,1	33,3	33,2	34,3	32,0	73,2
Studielån	2,3	2,7	3,4	4,0	4,5	5,0	5,3	6,0	6,3	6,6	8,0
EFSF ¹⁾	6,3	7,0	7,0	7,0	6,8	6,6	6,8	6,7	6,7	6,8	14,0
Finlands Bank	0,6	0,4	0,5	0,6	0,6	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	5,9
Statliga fonder ²⁾	13,2	13,8	14,6	15,5	16,5	17,7	18,3	19,2	20,3	22,5	28,0
Covid-19- stödtåtgärder ³⁾					1,4	1,4	1,4	1,3	0,7	0,6	1,0
Övriga ⁴⁾	1,1	0,6	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	11,5
SAMMAN- LAGT	46,1	52,3	56,6	60,2	62,0	64,2	66,3	67,7	69,6	70,0	141,5

¹⁾ Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten

²⁾ Innehåller Statens bostadsfond, Gårdsbrukets utvecklingsfond och Försörjningsberedskapsfonden, av vilkas borgensstock Statens bostadsfond utgör den största delen.

³⁾ Inbegriper statliga borgensförbindelser och statsgarantier som på grund av covid-19-pandemin beviljats för Europeiska kommissionens medelsanskaffning (stödinstrumentet SURE), Europeiska investeringsbanken (garantifonden EU Covid-19; senaste informationen om avtalsstocken 31.3.2025) samt försäkringsgarantier till försäkringsbolagen för covid-19-vaccin vid rapporteringstidpunkten 30.6.2025. I tidigare års sifferuppgifter ingår också statsgarantier som beviljats inhemska redier och företag inom luftfartsbranschen.

⁴⁾ Inbegriper back-to-back-borgen för låneprogrammet Invest EU, finansiellt stöd till Ukraina, borgensförbindelser för Fonden för industriellt samarbete Ab (Finnfund), borgensförbindelser för Nammo Vihtavuori Oy, borgensförbindelser för Finavia Abp, försäkringsgarantin till försäkringsanstalter för undantagsförhållanden samt garantier för konstutställningar. Det disponibla maximibeloppet inbegriper en försäkringsgaranti på 10 miljarder euro, vars syfte är att säkerställa att de skadeförsäkringar som är nödvändiga med tanke på befolkningens försörjning eller tryggheten av näringslivet kan fås under undantagsförhållanden.

12.4. Det eftersatta underhållet av trafikleder

Det på anskaffningsutgifterna baserade balansvärdet för infrastrukturen i anslutning till trafikleder uppgick till 20,6 miljarder euro den 31 december 2024. Trafiklederna utgjorde 41,9 % av statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, som tillsammans utgjorde 49,3 miljarder euro.

**Statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar 31.12 åren 2015—2024
(md euro)**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Trafikledskonstruktioner och mark	19,6	19,8	19,9	20,1	20,0	20,2	20,3	20,4	20,4	20,6
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar	22,7	23,1	23,1	24,7	25,0	25,6	25,8	26,9	27,4	25,8
Övriga anläggningstillgångar	1,8	1,9	1,9	2,0	2,1	2,3	2,4	2,4	2,6	2,9
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar sammanlagt	44,1	44,7	44,8	46,8	47,1	48,1	48,5	49,8	50,5	49,3

**Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2024
(mn euro)**

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investe- ringar	Års- avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Års- avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Års- avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Årsav- skriv- ningar	Föränd- ring
2000	291	399	-107	282	203	78	5	15	-10	578	617	-38
2001	224	399	-175	143	211	-68	6	16	-10	372	626	-253
2002	591	488	103	250	224	26	15	14	1	857	726	131
2003	398	508	-110	290	229	61	8	14	-6	696	751	-55
2004	628	555	73	348	137	211	1	14	-12	977	706	271
2005	420	582	-161	303	148	155	6	12	-6	729	742	-13
2006	425	609	-184	255	141	115	11	12	0	692	761	-69
2007	455	633	-178	256	153	103	9	11	-2	721	797	-77
2008	642	484	158	363	162	202	6	12	-6	1 011	658	353
2009	753	507	245	357	179	178	5	12	-7	1 115	699	416
2010	542	515	27	381	239	142	29	10	19	951	764	188
2011	619	536	83	320	243	76	5	10	-5	944	789	155
2012	504	560	-56	372	246	126	0	10	-9	877	816	61
2013	481	562	-81	412	160	252	8	10	-2	901	732	169
2014	729	579	149	427	162	266	8	10	-2	1 164	751	413
2015	559	596	-38	259	174	85	6	11	-5	823	781	43
2016	629	610	20	315	187	127	19	9	9	963	807	156
2017	589	630	-41	302	197	105	17	10	8	908	837	71
2018	802	649	154	314	207	107	23	10	13	1 140	866	274
2019	512	644	-132	197	213	-16	42	11	31	751	868	-116
2020	790	649	141	308	220	88	27	12	16	1 125	881	244
2021	589	681	-91	363	226	137	16	13	2	968	920	48
2022	571	688	-117	509	234	275	21	14	7	1 102	936	166

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2024 (mn euro)

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investe- ringar	Års- avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Års- avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Års- avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Årsav- skriv- ningar	Föränd- ring
2023	511	702	-191	396	243	153	13	14	-1	920	959	-40
2024	777	712	66	419	257	162	10	15	-5	1 206	984	222
	14 033	14 477	-445	8 143	4 997	3 146	317	300	18	22 493	19 774	2 719

Investeringarna i trafikledsegendom innehåller både nyinvesteringar och ersättnings- och reparationsinvesteringar. Trots att det på anskaffningsutgifterna för hela trafikledsegendomen baserade balansvärdet ökat är vägtrafiklederna föremål för eftersatt underhåll. Avskrivningarna för vägtrafiklederna har under granskningsperioden varit cirka 445 miljoner euro större än investeringarna. Den negativa skillnaden mellan investeringarna och avskrivningarna kan vid en granskning som baserar sig på anskaffningsutgifterna anses som den lägsta siffran för det eftersatta underhåll som uppkom på 2000-talet. På 2000-talet har investeringarna i banleder i sin tur varit cirka 3 146 miljoner euro större än avskrivningarna och investeringarna i vattenleder 18 miljoner euro större än avskrivningarna.

12.5. Statens investeringar

I tabellen nedan har de investeringar som under åren 2019—2024 gjorts inom budgetekonomin samt av fonderna utanför budgeten och av statens affärsverkskoncerner, och motsvarande uppgifter från början av 2025 utan affärsverkens dotterbolag, sammanställts. Budgetekonomin investeringar har presenterats som nettoutfallet av investeringarna i nationalförmögenheten och anläggningstillgångarna och av andra långfristiga placeringar samt av långfristiga fordringar, till de delar en skrivning i budgeten har gjorts. I budgeten görs inga skrivningar om avskrivningar. Halvfärdiga anläggningar har presenterats som färdiga anläggningar i tabellen. I förskottsbetalningarna ingår diverse mindre betydande anskaffningar av anläggningstillgångar. När det gäller fondernas investeringar har de beräknats som nettoutfallet av placeringarna i anläggningstillgångar och andra långfristiga placeringar, omsättningstillgångar och långfristiga fordringar korrigerade med beloppet av avskrivningarna. Affärsverkens investeringar utgörs av beloppet av de investeringar som Forststyrelsen och Senatfastigheter har uppgett.

Under granskningsperioden 2019—2024 uppgick budgetekonomin totala investeringar till i genomsnitt 2,0 miljarder euro om året samt fondernas och affärsverkens investeringar till sammanlagt i snitt 1,1 miljard euro om året. Budgetekonomin reella investeringar var i sin tur cirka 1,5 miljarder euro om året under granskningsperioden. De investeringar i värdepapper som ingår i anläggningstillgångar och i andra långfristiga placeringar som gjorts inom budgetekonomin och de investeringar som gjorts inom fondekonomin har varierat kraftigt under perioden. Detta beror på köp och försäljning av värdepapper och på förändringarna i de långfristiga fordringarna.

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverk 2019—2024 och 30.6.2025, mn euro

BUDGETEKNOMIN	2019	2020	2021	2022	2023	2024	30.6.2025
NATIONALFÖRMÖGENHET	12	15	18	28	39	41	18
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	97	73	69	84	90	96	43
MATERIELLA TILLGÅNGAR							
Mark- och vattenområden (inkl. Byggnadsmarks- och vattenområden)	15	20	18	16	14	13	5
Byggnader och konstruktioner	4	8	5	7	17	10	5
Anläggningar	837	1 028	957	1 072	907	1 173	310
Maskiner och anordningar	100	123	84	114	114	143	39
Inventarier	2	2	2	2	3	3	1
Övriga materiella tillgångar	0	0	0	0	0	0	0
Förskottsbetalningar och pågående projekt	28	51	47	154	84	242	252
Tillverkning för eget bruk ¹⁾	176	197	179	174	181	178	42
Sammanlagt	1 272	1 517	1 379	1 651	1 449	1 899	715
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGSTILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR							
Värdepapper som ingår i anläggnings-tillgångarna	68	378	-428	7	113	-46	-296
Placeringar i affärsverk	-	-	-	-	-	0	
Långfristiga placeringar i euro	-66	196	627	1 170	244	56	198
Långfristiga fordringar	184	237	256	-45	159	-69	94
Sammanlagt	186	811	455	1 132	516	-59	-4
Budgetekonomin sammanlagt	1 458	2 328	1 834	2 783	1 965	1 840	711
STATLIGA FONDER UTANFÖR BUDGETEN	2019	2020	2021	2022	2023	2024	30.6.2025
Statens pensionsfond	154	-49	794	758	290	659	557
Försörjningsberedskapsfonden	150	-91	388	-98	-67	36	33
Statens bostadsfond	-481	-425	-411	-356	-281	-279	0
Övriga fonder utanför statsbudgeten	111	-178	5	109	1 572	997	124
Fonder sammanlagt	-66	-742	776	413	1 514	1 413	714

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverk 2019—2024 och 30.6.2025, mn euro

BUDGETEKNOMIN	2019	2020	2021	2022	2023	2024	30.6.2025
							30.6.2025
AFFÄRSVERKSKONCERNER ²⁾	2019	2020	2021	2022	2023	2024	5 ³⁾
Forststyrelsekoncernen	22	20	20	39	33	28	5
Koncernen Senatfastigheter	311	435	411	503	665	728	315
Affärsverkskoncerner sammanlagt	311	456	431	542	698	756	320
Alla sammanlagt	1 704	2 041	3 041	3 738	4 177	4 009	1 745

¹⁾ Jämfört med budgetpropositionen för 2019 har kalkylen kompletterats genom att till investeringarna foga också information om tillverkning för eget bruk.

²⁾ Uppgifterna innehåller de belopp av penninginvesteringar som affärsverkskoncernerna rapporterat.

³⁾ 30.6.2025 I uppgiften ingår inte affärsverkens dotterbolag.

12.6. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten

I anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna ingår sådana offentligt noterade aktier i Finnair Abp, Fortum Abp, Neste Abp och SSAB som omfattas direkt av budgetekonomin. Deras bokföringsvärde den 31 december 2024 var 7,6 miljarder euro och deras marknadsvärde 10,8 miljarder euro. Marknadsvärdet har ökat från början av året med sammanlagt 1,8 miljarder euro och uppgick den 4 augusti 2025 till sammanlagt 12,7 miljarder euro. Den största enskilda förbättringen av marknadsvärdet skedde hos Fortum Abp och uppgick till 1,2 miljarder euro, men även Neste Abp:s marknadsvärde förbättrades med 0,5 miljarder euro från den tidigare nedgången.

Utvecklingen av värdet på offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten åren 2017—2024 och 4.8.2025 (md euro)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	4.8.2025
Marknadsvärdet på offentligt noterade aktier	15,2	15,5	18,9	26,0	25,0	19,7	17,9	10,8	12,7
Bokföringsvärdet på offentligt noterade aktier	5,7	5,1	5,1	5,5	5,7	5,8	7,6	7,6	7,6
Skillnaden mellan marknadsvärdet och bokföringsvärdet	9,5	10,4	13,8	20,5	19,3	13,9	10,3	3,2	5,1

12.7. Negativt eget kapital

Statens eget kapital är negativt såväl enligt balansräkningen för statens budgetekonomi som enligt statens totala balansräkning. Det negativa egna kapital som statens totala balansräkning visar den 30 juni 2025, -85,0 (-76,1) miljarder euro, är tack vare fondernas och affärsverkens positiva egna kapital avsevärt mindre än budgetekonomins negativa egna kapital -116,0 (-106,8) miljarder euro.

Utvecklingen för eget kapital åren 2017—2024 och 30.6.2025 (md euro)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	30.6.2025
Budgetekonomins eget kapital	-62,0	-61,2	-62,8	-75,5	-81,9	-86,6	-94,1	-106,8	-116,0
Fondernas eget kapital ¹⁾	27,4	27,5	28,0	28,1	29,5	29,4	29,5	29,5	29,8
Affärsverkskoncernernas eget kapital ¹⁾	6,9	6,9	7,0	7,0	7,0	7,1	7,1	7,3	7,1 ²⁾
Den totala balansräkningens eget kapital	-33,7	-32,8	-33,9	-46,5	-51,4	-56,2	-63,5	-76,1	-85,0

¹⁾ Fondernas och affärsverkskoncernernas eget kapital har presenterats endast för de år statens totala balansräkning har upprättats.

²⁾ Endast affärsverk utan dotterbolag

Eget kapital var enligt den ingående balansen för statens budgetekonomi den 1 januari 1998 negativt till ett belopp av cirka 30 miljarder euro. Situationen var en följd av såväl statens svåra skuldsättning i början av 1990-talet som av de avgöranden som hade fattats i samband med att den ingående balansen upprättades. En del av nationalförmögenheten lämnades utanför balansräkningen och statens bolagsförmögenhet fastställdes enligt en synnerligen försiktig uppskattning.

Åren 1998—2008 uppvisade statens intäkts- och kostnadskalkyler i regel positiva värden. Detta stärkte statens ekonomiska ställning och 2008 var statens eget kapital inom budgetekonomin bara 8,1 miljarder euro negativt.

Boksluten över statens budgetekonomi har uppvisat ett underskott sedan 2009 med undantag för 2018. Detta har försvagat statens ekonomiska ställning och lett till att statens negativa egna kapital ökat. Sedan 2012 har statens ekonomiska ställning till sitt nominella värde varit sämre än i den ingående balansen för 1998. Statens tillgångar har inte ökat i samma förhållande som det främmande kapitalet, vilket innebär att även löpande kostnader har finansierats med lån.

Statsbudgeten för 2026

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11		€
11. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR		68 249 709 000
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet		33 643 000 000
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		26 480 000 000
02. Samfundsskatt		5 783 000 000
03. Källskatt på ränteinkomster		336 000 000
04. Skatt på arv och gåva		1 034 000 000
06. Tilläggsskatt för stora koncerner		10 000 000
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning		25 053 000 000
01. Mervärdesskatt		23 736 000 000
02. Skatt på vissa försäkringspremier		1 098 000 000
03. Apoteksskatt		219 000 000
08. Punktskatter		6 666 000 000
01. Punktskatt på tobak		1 115 000 000
04. Punktskatt på alkoholdrycker		1 447 000 000
05. Punktskatt på läskedrycker		309 000 000
07. Energiskatter		3 780 000 000

Avdelning 12

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	15 000 000
10. Övriga skatter	2 117 000 000
03. Bilskatt	270 000 000
05. Överlåtelseskatt	671 000 000
06. Lotteriskatt	144 000 000
07. Fordonsskatt	1 016 000 000
08. Avfallsskatt	3 000 000
09. Gruvmineralskatt	13 000 000
19. Övriga inkomster av skattenatur	770 709 000
01. Ersättning för Veikkaus Ab:s ensamrättslicens	620 000 000
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	10 570 000
05. Vissa avgifter för trafiken	26 400 000
06. Farledsavgifter	87 600 000
09. Övriga skatteinkomster	5 410 000
10. El- och naturgasnätavgifter och vindkraftsavgift inom vindkrafts- området vid Bottenviken	5 450 000
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	8 656 000
12. Skatt för strålningsverksamhet	2 833 000
13. Tillstånds- och tillsynsverkets tillsynskostnader	3 790 000

Avdelning 12

12. INKOMSTER AV BLANDAD NATUR	10 259 424 000
23. Statsrådets kansli	50 000
99. Statsrådets kanslis övriga inkomster	50 000
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	25 713 000
20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter .	1 046 000
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	24 667 000
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	170 675 000
10. Domstolarnas inkomster	43 670 000
14. Inkomster av rättshjälpsavgifter	3 911 000
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	33 344 000
20. Utsökningsavgifter	87 000 000
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 750 000
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	103 907 000
98. Inkomster från EU	100 407 000
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	3 500 000

Avdelning 12

3

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	290 965 000
20. Inkomster vid föryttring av löseegendom samt av royaltyavgifter ...	18 000
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde ...	290 947 000
28. Finansministeriets förvaltningsområde	3 092 893 000
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	61 271 000
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	24 163 000
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	13 807 000
14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret	8 900 000
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	5 338 000
50. Överföring från Statens pensionsfond	2 493 749 000
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	395 505 000
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	18 570 000
60. Premie för främjande av arbetarskydd	1 120 000
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	52 000 000
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter ..	2 200 000
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	16 270 000
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	103 800 000
50. Finansieringsandelar till program som Undervisningsstyrelsen verkställer	87 100 000
70. Inkomster från studiestödsverksamheten	12 700 000
99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 041 200 000
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	537 005 000
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	460 000 000
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	10 000 000
04. Andra inkomster från EU	116 000
40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	3 512 000
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	45 000
42. Avgifter för jakt på hjordjur	3 800 000
44. Fiskevårdsavgifter	9 625 000
45. Jaktvårdsavgifter	12 697 000
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	4 400 000
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	67 650 000
10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	7 600 000
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	60 050 000

Avdelning 13

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	913 662 000
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	4 292 000
21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	503 000 000
31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	33 270 000
50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	290 000 000
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	83 100 000
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	197 938 000
98. Återbäringar av statsunderstöd	150 000 000
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	47 938 000
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	2 698 271 000
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	150 000
21. Inkomster av statens bostadsfinansiering	2 697 315 000
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	806 000
39. Övriga inkomster av blandad natur	1 552 700 000
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	136 700 000
02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	79 000 000
04. Återtagande av överförda anslag	500 000 000
10. Övriga inkomster av blandad natur	7 000 000
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	830 000 000

Avdelning 13

13. RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	3 066 502 000
01. Ränteinkomster	177 102 000
05. Räntor på övriga lån	27 580 000
07. Räntor på depositioner	127 000 000
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	22 522 000
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	2 710 000 000
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	2 260 000 000
02. Avkastning av penningsspelsverksamhet	450 000 000

Avdelning 15

5

04. Andel i statens penninginstituts vinst	15 000 000
01. Andel i Finlands Banks vinst	15 000 000
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	164 400 000
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	164 400 000

Avdelning 15

15. LÅN	8 730 101 000
01. Lån som återbetalas till staten	70 881 000
04. Amorteringar på övriga lån	70 881 000
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	8 659 220 000
01. Nettoupplåning och skuldhantering	8 659 220 000

Inkomstposternas totalbelopp:**90 305 736 000**

ANSLAG

Huvudtitel 21	€
21. RIKSDAGEN	148 171 000
01. Riksdagsledamöterna	23 865 000
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	23 865 000
10. Riksdagens kansli	85 439 000
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	66 117 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	7 100 000
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	7 722 000
70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)	4 500 000
20. Riksdagens justitieombudsman	9 638 000
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	9 638 000
30. Utrikespolitiska institutet	5 201 000
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	4 921 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	280 000
40. Statens revisionsverk	18 693 000
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år) ...	17 993 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	700 000
90. Riksdagens övriga utgifter	5 335 000
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	5 335 000

Huvudtitel 22

22. REPUBLIKENS PRESIDENT	28 935 000
01. Republikens president	160 000
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	160 000

Huvudtitel 23

7

02. Republikens presidents kansli	28 775 000
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	9 775 000
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	550 000
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	1 950 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	7 500 000
75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)	9 000 000

Huvudtitel 23

23. STATSRADETS KANSLI	238 842 000
01. Förvaltning	196 100 000
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 3 år)	151 818 000
02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	15 743 000
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	2 039 000
21. Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
23. Forskningsverksamhet som stöder statsrådets beslutsfattande (reservationsanslag 3 år)	6 000 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	19 000 000
10. Ägarstyrningen	700 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	700 000
20. Understödjande av politisk verksamhet	34 566 000
50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	34 566 000
30. Justitiekanslersämbetet	4 336 000
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 336 000
90. Övriga utgifter	3 140 000
21. Ordnar (förslagsanslag)	700 000
50. Understöd till organisationer (fast anslag)	400 000
66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	2 040 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 155 292 000
01. Utrikesförvaltningen	293 065 000
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	245 316 000
02. Tjänster för exportfrämjande för reformen av Team Finland (reservationsanslag 2 år)	24 860 000
20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	1 046 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	15 843 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	6 000 000
10. Krishantering	74 465 000
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslags- anslag)	53 080 000
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservations- anslag 2 år)	17 485 000
66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)	3 900 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete	601 442 000
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	456 739 000
68. Samarbetsprojekt inom utvecklingssamarbete (reservations- anslag 3 år)	13 104 000
69. Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)	56 869 000
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)	69 730 000
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	186 320 000
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	1 938 000
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	1 820 000
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	500 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservations- anslag 2 år)	151 562 000
67. Humanitär katastrofhjälp (reservationsanslag 3 år)	30 000 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	500 000

Huvudtitel 25

25. JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 242 950 000
01. Ministeriet och förvaltningen	185 507 000
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 606 000
03. Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitie- förvaltningen (reservationsanslag 2 år)	23 319 000
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 588 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	13 943 000
22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	19 470 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	63 510 000
50. Understöd (fast anslag)	13 614 000
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslags- anslag)	19 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslags- anslag)	457 000
10. Domstolarna	378 280 000
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 108 000
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	14 420 000
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	353 752 000
15. Rättstjänster	184 812 000
01. Rättstjänstverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	104 402 000
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	80 410 000
20. Utsökning	114 493 000
01. Utsökningsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	114 493 000
30. Åklagarna	66 128 000
01. Åklagarmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	66 128 000
40. Verkställighet av straff	310 056 000
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	310 056 000
50. Valutgifter	3 674 000
01. Valkrets nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	100 000
20. Valutgifter (förslagsanslag)	3 574 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 090 104 000
01. Förvaltning	336 747 000
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 040 000
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 190 000
23. CBRN-lagerhållning av medicinsk utrustning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)	8 522 000
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservations- anslag 3 år)	5 500 000
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)	104 410 000
27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)	24 905 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	168 300 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	3 780 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	1 100 000
10. Polisväsendet	1 097 008 000
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 019 807 000
02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	73 333 000
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)	3 868 000
20. Gränsbevakningsväsendet	363 975 000
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	329 725 000
70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)	34 250 000
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	103 024 000
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 330 000
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	75 294 000
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 400 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	4 000 000
40. Migration	189 350 000
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	87 869 000
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	80 776 000
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	2 318 000
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	18 387 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	6 297 046 000
01. Försvarspolitik och förvaltning	791 406 000
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 150 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	736 360 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år) ..	33 896 000
10. Militärt försvar	5 439 615 000
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 622 026 000
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	1 452 994 000
19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)	1 354 600 000
50. Stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet (fast anslag)	9 995 000
30. Militär krishantering	66 025 000
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 3 år)	66 015 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28. FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	41 840 216 000
01. Förvaltning	213 832 000
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 341 000
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi (förslagsanslag)	3 645 000
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 306 000
25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)	1 600 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	164 000 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	1 200 000
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	740 000
10. Beskattningen och Tullen	677 091 000
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	402 191 000
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	200 748 000
03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservations- anslag 2 år)	33 652 000
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	3 000 000

Huvudtitel 28

95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	20 500 000
97. Exportrestitution av bils katt (förslagsanslag)	17 000 000
20. Tjänster för statssamfundet	51 114 000
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 882 000
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	600 000
03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)	1 700 000
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personal- förvaltning (reservationsanslag 3 år)	6 932 000
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 3 år)	4 500 000
11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)	500 000
88. Senatkongressens affärsverk	—
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvalt- ningen	116 443 000
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	51 313 000
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	5 315 000
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolknings- data (reservationsanslag 2 år)	51 915 000
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	7 000 000
05. Stöd för forskarnas användning av registermaterial (reservations- anslag 2 år)	900 000
40. Statens tillstånd, tillsyn och servicestrukturer	119 255 000
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	216 000
04. Tillstånds- och tillsynsverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	117 599 000
05. Omkostnader för Statens ämbetsverk på Åland (reservations- anslag 2 år)	1 440 000
50. Pensioner och ersättningar	6 105 507 000
15. Pensioner (förslagsanslag)	5 643 490 000
16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)	2 830 000
50. Skadestånd (förslagsanslag)	41 160 000
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslags- anslag)	395 505 000
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	22 522 000
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	13 620 000
02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)	500 000
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	1 120 000
12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)	12 000 000

Huvudtitel 28

13

70. Utvecklande av statsförvaltningen	52 560 000
01. Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen (reservations- anslag 3 år)	22 360 000
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservations- anslag 3 år)	30 200 000
80. Överföringar till landskapet Åland	345 716 000
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	231 426 000
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	114 290 000
89. Finansieringen av välfärdsområdena	27 139 863 000
31. Välfärdsområdenas icke-öronmärkta statliga finansiering (förslags- anslag)	27 138 863 000
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	1 000 000
90. Stöd till kommunerna	4 097 701 000
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslags- anslag)	3 552 300 000
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag) .	11 400 000
35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatte- inkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)	534 001 000
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	44 000 000
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	44 000 000
92. EU och internationella organisationer	2 860 588 000
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservations- anslag 2 år)	8 656 000
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	2 200 000
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	15 922 000
66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslags- anslag)	10 000 000
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	10 000
68. Finlands andel av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och för Internationella finansie- ringsbolaget (förslagsanslag)	10 100 000
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	2 783 000 000
88. Finlands andel av Europeiska stabilitetsmekanismens kapital (förslagsanslag)	23 080 000
95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)	7 620 000

Huvudtitel 29

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	2 926 000
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	300 000
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	600 000
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	26 000

Huvudtitel 29

29. UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	8 933 725 000

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	465 696 000
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 422 000
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	37 906 000
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	12 278 000
04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)	21 352 000
05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 025 000
06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	29 025 000
07. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	30 419 000
08. Omkostnader för Konst- och kulturmyndigheten (reservationsanslag 2 år)	13 859 000
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 516 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	42 952 000
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)	19 400 000
31. Vissa av Utbildningsstyrelsens utgifter och understöd (reservationsanslag 2 år)	28 224 000
32. Vissa understöd och stipendier för program som främjar internationalisering (reservationsanslag 3 år)	87 100 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 547 000
51. Understöd för religiös verksamhet (fast anslag)	2 962 000
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	95 651 000
53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	2 862 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 196 000
10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	902 499 000
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	44 011 000

Huvudtitel 29

15

20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	41 800 000
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	632 929 000
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	181 217 000
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	2 542 000
20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 413 379 000
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år) .	9 419 000
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	8 362 000
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	1 034 433 000
35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)	361 165 000
40. Högskoleundervisning och forskning	4 085 620 000
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	125 046 000
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	2 313 732 000
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	502 208 000
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	54 631 000
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 038 681 000
56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)	23 609 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	27 713 000
70. Studiestöd	1 290 760 000
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	250 300 000
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	906 260 000
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	40 000 000
59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)	94 200 000
80. Konst och kultur	547 484 000
16. Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	23 047 000
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	22 446 000
21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	576 000
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	9 185 000
31. Statsandel för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	155 153 000
34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)	104 573 000
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	252 000
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	22 678 000

Huvudtitel 30

50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	83 151 000
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	19 443 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 276 000
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 300 000
56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)	68 432 000
72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)	1 683 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	3 249 000
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	40 000
90. Idrottsverksamhet	157 783 000
20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)	726 000
30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)	42 427 000
50. Främjande av idrott och motion (reservationsanslag 2 år)	114 630 000
91. Ungdomsarbete	70 504 000
20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)	712 000
30. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende (förslagsanslag) .	7 627 000
50. Främjande av ungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)	31 165 000
51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)	31 000 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 553 065 000
01. Förvaltning och forskning	158 640 000
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 962 000
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	88 494 000
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	8 243 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	32 652 000
40. Stärkande av försörjningsberedskapen, främjande av exporten och utveckling av mervärdet inom sektorerna jordbruk, livsmedelsekonomi och naturresursekonomi (reservationsanslag 3 år)	2 050 000
66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)	4 239 000

10. Utveckling av landsbygden	440 046 000
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	110 000 000
41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	40 000 000
42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	10 600 000
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år) ...	74 000 000
50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)	3 576 000
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	2 123 000
54. Främjande av hästhushållning (reservationsanslag 3 år)	26 992 000
55. Statsunderstöd för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 805 000
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	3 040 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	165 910 000
20. Jordbruk och livsmedels ekonomi	1 724 472 000
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	80 015 000
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	10 268 000
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdssodlingen (reservationsanslag 2 år)	350 000 000
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	526 200 000
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	265 016 000
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	463 815 000
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	11 005 000
47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	3 336 000
49. En ökning av självförsörjningen när det gäller produktionsinsatserna inom primärproduktionen (reservationsanslag 3 år)	8 050 000
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400 000
62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)	6 367 000
40. Naturresursekonomi	175 647 000
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 512 000
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	13 815 000
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	5 268 000
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	6 136 000
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 541 000
41. Ersättning för skador som orsakats av hjortdjur (reservationsanslag 3 år)	3 800 000
42. Ersättning för skador som orsakas av rovdjur (reservationsanslag 2 år)	8 850 000
44. Stöd för trygghet av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	36 247 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	11 027 000
46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	41 074 000
47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)	13 697 000
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)	9 625 000

Huvudtitel 31

53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 332 000
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	18 723 000
64. Forststyrelsen	7 007 000
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	7 007 000
70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier	47 253 000
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	45 253 000
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	2 000 000

Huvudtitel 31

31. KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE	3 848 632 000
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	799 883 000
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 168 000
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	88 750 000
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	57 534 000
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	47 966 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	588 465 000
10. Trafik- och kommunikationsnäten	2 115 005 000
20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 412 382 000
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	95 850 000
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	9 400 000
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	24 997 000
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	474 676 000
79. Livscykelnsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	97 700 000
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	933 744 000
20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	19 886 000
21. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	107 324 000
22. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (reservationsanslag 3 år)	4 612 000

Huvudtitel 32

19

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	89 000 000
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	119 270 000
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	593 652 000

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

3 348 831 000

01. Förvaltning

698 125 000

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 847 000
02. Livskraftscentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	185 250 000
04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 403 000
05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	70 684 000
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 381 000
07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	12 954 000
08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 658 000
09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 421 000
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	4 575 000
11. Försörjningsberedskapscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 668 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	5 600 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	49 072 000
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)	2 093 000
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	67 621 000
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	125 114 000
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	1 500 000
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	400 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	19 834 000
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	50 000

20. Förnyelse och koldioxidsnålhet

1 571 092 000

20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	3 400 000

Huvudtitel 32

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	669 464 000
41. Energistöd (förslagsanslag)	276 713 000
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	150 000 000
44. Finlands investeringsstöd för att främja koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid enligt faciliteten för återhämtning och resiliens (förslagsanslag)	55 354 000
46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)	20 900 000
47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)	8 000 000
48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	239 531 000
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag) ...	147 730 000
30. Sysselsättning och företagsamhet	639 388 000
38. Skötseln i landskapet Åland av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft (reservationsanslag 2 år)	30 000
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	6 221 000
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	4 000 000
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	3 700 000
46. Stärkande av små och medelstora företags forskning- och utvecklingsverksamhet (förslagsanslag)	2 400 000
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	33 460 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	583 577 000
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	6 000 000
40. Specialfinansiering för företag	88 373 000
42. Statligt stöd för trygghet av elförsörjningen (förslagsanslag)	1 000 000
47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)	25 153 000
48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	61 200 000
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	1 020 000
88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	—
50. Integration och internationell kompetens	351 853 000
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	2 109 000
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	349 744 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	14 840 347 000
01. Förvaltning	153 890 000
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 844 000
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år) ..	2 083 000
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	5 310 000
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	23 766 000
07. Omkostnader för besvärnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	9 731 000
08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	8 527 000
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	21 355 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	37 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	6 274 000
02. Tillsyn	54 990 000
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 767 000
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 601 000
07. Tillstånds- och tillsynsverkets arbetarskyddsavdelnings omkostnader (reservationsanslag 2 år)	29 482 000
08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)	2 140 000
03. Forskning och utveckling	122 220 000
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	89 447 000
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	23 446 000
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 327 000
10. Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 285 307 000
50. Familjeförmåner (förslagsanslag)	1 600 420 000
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	25 100 000
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 097 400 000
56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	67 850 000
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	1 042 100 000

Huvudtitel 33

60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	452 437 000
20. Utkomstskydd för arbetslösa	2 067 684 000
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	25 484 000
50. Statsandel till förtjänstskyddet och alarneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	597 000 000
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 445 200 000
30. Sjukförsäkring	1 756 800 000
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	2 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 754 800 000
40. Pensioner	5 522 300 000
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	66 700 000
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	846 300 000
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	593 400 000
53. Statens pensionersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	32 300 000
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	14 200 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 969 400 000
50. Stöd till veteraner	89 250 000
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	600 000
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	2 300 000
52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	35 550 000
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalidier (reservationsanslag 2 år)	400 000
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	400 000
58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)	50 000 000
60. Social- och hälsovården stöds	331 350 000
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	350 000
31. Nationell utveckling av tjänsterna inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	17 550 000

Huvudtitel 33

23

32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	40 000 000
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)	89 890 000
34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)	15 200 000
35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)	73 348 000
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)	2 662 000
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	1 600 000
38. Statlig ersättning för Försvarmaktens beredskap och förberedelser inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	7 500 000
39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)	2 300 000
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopter- verksamheten (reservationsanslag 2 år)	41 100 000
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (fast anslag)	31 000 000
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	1 250 000
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 600 000

70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga 59 568 000

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	40 710 000
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	430 000
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år) .	460 000
50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	9 650 000
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900 000
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	918 000
53. Statlig finansiering för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel (reservationsanslag 2 år)	1 500 000
54. Statsunderstöd för mathjälpsverksamhet (reservationsanslag 3 år) .	3 000 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjurs- uppfödare 128 400 000

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruks- företagare (förslagsanslag)	112 600 000
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjurs- uppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 300 000
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	500 000
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar-servicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservations- anslag 2 år)	14 000 000

Huvudtitel 35

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	268 588 000
50. Understöd till föreningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	268 588 000

Huvudtitel 35**35. MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE 493 514 000****01. Miljöförvaltningens omkostnader 86 171 000**

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	38 451 000
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 260 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	11 435 000
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 025 000

10. Miljö- och naturvård 135 778 000

20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	3 040 000
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	15 540 000
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	4 830 000
23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	12 235 000
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	47 649 000
61. Stöd för vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)	8 042 000
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	39 380 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 062 000
67. Överföring till Miljöskadefonden (reservationsanslag 3 år)	3 000 000

20. Samhällen, byggande och boende 271 565 000

31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
33. Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet (reservationsanslag 3 år)	4 650 000
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	3 700 000
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	6 985 000
57. Understöd för det statligt stödda bostadsbeståndet (reservationsanslag 2 år)	80 600 000
58. Fullmakter för statsunderstödd bostadsproduktion (förslagsanslag)	152 020 000
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700 000
95. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)	19 910 000

Huvudtitel 36

36. RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN	3 246 066 000
01. Räntor på statsskulden	3 223 632 000
90. Räntor på statsskulden (förslagsanslag)	3 223 632 000
09. Övriga utgifter för statsskulden	22 434 000
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	22 434 000

Anslagens totalbelopp:

90 305 736 000

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

- 1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslårens kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslårens kapital,
- 2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,
- 3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,
- 4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,
- 5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,
- 6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten.

Som inkomster av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet kan följande inkomster nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i beslutsdelen under momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det:

- 1) de i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll angivna sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården,
- 2) försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket eller inrättningen,
- 3) ersättningar till ämbetsverket eller inrättningen för användning av personalrestauranger,

4) ämbetsverkets eller inrättningens inkomster av att dess lokaler tillfälligt upplåts till utomstående för enstaka tillställningar,

5) ersättningar som betalas till ämbetsverket eller inrättningen för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare,

6) försäljningsintäkter från sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i beslutsdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet har upptagits som en inkomstpost till nettobelopp under inkomstmomentet, ska alla inkomster av ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutsdelen under momentet nettobudgeteras. Inkomster och utgifter som ska nettobudgeteras är då bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller motsvarande speciallagar,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättnings ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättnings sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) statens interna serviceavgifter (t.ex. avgifter till servicecentralerna).

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutsdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har det i beslutsdelen under momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett nettobudgeterat inkomstmoment innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet, har det på motsvarande sätt i beslutsdelen under inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till

en pensionsanstalt eller återbäring av sådana belopp eller statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier och anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks och en inrättnings verksamhet och försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i beslutsdelen under kapitlet eller momentet.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

- 1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som ska användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,
- 2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,
- 3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och
- 4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovannämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter får inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i beslutsdelen under momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag kan göras om saken nämns i beslutsdelen under momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnadsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutsdelen under momentet ingår ett omnämnande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem. I anslag som används till löner kan det

nettobudgeteras till löner anslutande sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnadsmoment.

Anslaget under momentet får även användas för betalning av sedvanliga förskott som hänför sig till verksamheten i fråga.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutsdelen under momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförs till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har det fastställts sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i beslutsdelen under momentet. Standardinnehållet för ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgetering har budgeterats helt eller delvis på inkomstsidan som en del av en nettoinkomstpost.

Då anslagen används går beslutsdelen under momentet före det fastställda standardinnehållet. Det innebär att man i beslutsdelen under momentet kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. För att uttrycka att användningsändamålen med standardinnehåll har kompletterats används ordet ”även”.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningsar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan att någon fullmakt särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna ska fullgöras, ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under följande

finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar, utgifter för anskaffning av aktier och andelar, utgifter i samband med långivning och andra finansinvesteringar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier har budgeterats som separata anslag enligt utgifternas art. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet, t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets ansvarsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i anbud som gäller projekten.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, i enlighet med vad som nämns i avsnittet under "Brutto- och nettobudgetering", ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättning för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket samt ämbetsverkets inkomster för tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar samt ersättningar som betalats till ämbetsverket för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänförs sig till statens verksamhet och som inte ska hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

- a) omkostnadsmoment (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutsdelen, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Under momentet kan dessutom som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket fått i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i beslutsdelen under momentet.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 Riksdagen och huvudtitel 22 Republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättningsköp av varor och tjänster inom statsrådets och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift, i fråga om vilken mervärdesskatten betalas från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter, fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), intäktsförs den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under moment 12.39.10 Övriga inkomster av blandad natur. Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättnings prestationer belagda med mervärdesskatt intäktsförs dock under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, välfärdsområden, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till Folkpensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om anslaget gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner, samkommuner och välfärdsområden m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidraget till kommunerna, samkommunerna och välfärdsområdena samt överföringarna till landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.d. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till Folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till Folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansiering från andra EU-fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen och den motsvarande statliga finansieringen har antecknats under moment 32.30.64.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka det inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingssamarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar samt andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar till staten som uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt anges under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av sådana nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader hos staten som nämnts i motiveringen till momentet. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet ska kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och till andra utgifter med anledning av i motiveringen till momentet nämnda statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av landsvägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrlägningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flötningsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får även användas till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)**80—86. Lån som beviljas av statens medel**

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och andra värdepapper samt investeringar i form av eget kapital i aktiebolag och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momentet har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Förklaring: I skatteinkomster beräknas 68 250 miljoner euro inflyta till staten 2026. Skatteinkomsterna uppskattas öka med cirka 1,5 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2025. De uppskattade beloppen under skatteinkomstmomenten baserar sig på bedömningar av skattebasernas utveckling och effekterna av ändringar i beskattningsgrunderna. Bedömningar av hur de poster som ingår i de viktigaste skattebaserna kommer att utvecklas 2026 anges i förklaringarna till inkomstmomenten. Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria, *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Regeringens skattepolitik och centrala ändringar i beskattningsgrunderna

Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Enligt regeringsprogrammet uppmuntrar regeringens skattepolitik till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Utöver de skatteåtgärder som ingår i regeringsprogrammet beslutade regeringen i samband med ramförhandlingarna våren 2024 om nya skatteåtgärder för att stärka de offentliga finanserna på grund av det allvarliga läget i de offentliga finanserna. I samband med ramförhandlingarna våren 2025 och budgetförhandlingarna hösten 2025 beslutade regeringen om flera skatteåtgärder för att stödja den ekonomiska tillväxten samt om skatteåtgärder för att finansiera tillväxtåtgärderna och stärka de offentliga finanserna.

Beskattningen av arbete för låg- och medelinkomsttagare lindras och höjningen av arbetsinkomstskatten per barn höjs 2026. Den högsta marginalskattesatsen sänks till ca 52 procent och för att minska den förlust av skatteinkomster som detta medför görs ingen indexjustering av förvärv-

sinkomstbeskattningen på de inkomstnivåer som omfattas av sänkningen av de högsta marginalskatterna. På övriga inkomstnivåer görs indexjusteringen till fullt belopp. Åtstramningen av beskattningen av pensionsinkomster som följer av det tekniska genomförandet av sänkningen av de högsta marginalskatterna minskas genom att lindra tilläggsskatten för pensionsinkomst. Källskatten för nyckelpersoner sänks till 25 procent och dess tillämpningsområde utvidgas till att omfatta finska medborgare som återvänder till Finland.

Ändringar av beskattningsgrunderna som minskar skatteinkomsterna är därtill att mervärdesskattesatsen för nyttigheter som omfattas av en skattesats på 14 procent sänks till 13,5 procent och skogsavdraget höjs. Dessutom minskar skatteinkomsterna på grund av de ändringar som görs i arvs- och gåvoskatten: den nedre gränsen för arvsskatten höjs och räntemarginalen för dröjsmålsräntan på arvsskatten sänks. Skatteinkomsterna minskar också på grund av den sänkning av dröjsmålsräntan och förlängning av betalningstiden i fråga om arvsskatten som trädde i kraft redan vid ingången av 2024 samt på grund av uppskjutningen av beskattningen av tilläggsköpesumman till tidpunkten för köpet.

Därtill sänks koldioxidskattekomponenten för drivmedel. Skattestödet för tjänstebilar med nol-lutsläpp förlängs fram till 2029 och fordonsbeskattningen av elbilar och laddhybrider höjs.

Skatteinkomsterna ökar genom sloandet av avdraget för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer, avdraget för arbetsrum och skattefriheten för tjänstecykelförmånen, hindrandet av minimering av skatten på utdelning som görs genom aktiebytesarrangemang, utvidgandet av skyldigheten att lämna information för leverantörer av kryptotillgångstjänster, höjningen av mervärdesskattesatsen för rundradioverksamhet, höjningarna av punktskatten på tobak och läskedrycker och gruvmineralskatten samt genom höjningen av drivkraftsskatten på husbilar. När det gäller punktskatten på tobak höjs även skatten på nikotinpåsar och nikotinvätskor för elektroniska cigaretter. Dessutom slopas skattestödet för elström inom gruvdriften från och med den 1 januari 2026 och skattestödet för elström i datorhallar från och med den 1 juli 2026. Punktskatten på vin och andra drycker som framställs genom jäsnings höjs, och punktskatten på alkoholdrycker binds till index med beaktande av tidigare beslutade höjningar för starka alkoholdrycker.

I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna för de effekter som regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Regeringen använder inte skattelättnader eller skattesubventioner för att kringgå ramarna.

Av den nedanstående tabellen framgår effekterna på statens skatteinkomster till följd av de centrala ändringar i beskattningsgrunderna som träder i kraft 2026. Beroende på tidpunkten för skatteuppbörden och skatteredovisningen är effekten på kassainflödet i statens budgetekonomi det år ändringarna i beskattningsgrunderna träder i kraft ofta mindre än effekten på årsnivå.

Effekterna på statens skatteintäkter 2026 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2026	Effekten på årsnivå
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		
— lindring av beskattningen för låg- och medelinkomsttagare	-463	-505

Effekterna på statens skatteintäkter 2026 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2026	Effekten på årsnivå
— höjning av arbetsinkomstavdragets barnförhöjning	-83	-91
— ökning av arbetsinkomstavdraget för att lindra beskattningen av låg- och medelinkomsttagare	-82	-89
— sänkning av högsta marginalskattesatsen	-506	-552
— indexjustering av förvärvsinkomstbeskattningen (exkl. de tre högsta inkomstklasserna, avgränsningens effekt på intäkterna 185 miljoner euro på årsnivå)	-581	-634
— lindring av tilläggsskatten på pensionsinkomst	-59	-64
— sänkning av källskatten för nyckelpersoner och utvidgning av tillämpningsområdet för dem som återvänder till Finland	-7	-8
— höjning av skogsavdraget	-23	-31
— fortsatt skattestöd för utsläppsfria tjänstebilar	-9	-10
— slopande av avdrag för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	123	134
— slopande av skattefriheten för tjänstecykelförmån	11	12
— slopande av avdrag för arbetsrum	22	44
— ändringar som gäller beskattningen av aktiebytesarrangemang	19	22
— uppskjutande av beskattningen av tilläggsköpepriset till tidpunkten för köpet	-8	-15
— utvidgning av skyldigheten för leverantörer av kryptotillgångstjänster att lämna uppgifter	7	26
Samfundsskatt		
— slopande av avdrag för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	11	15
— höjning av skogsavdraget	-1	-1
Skatt på arv och gåva		
— höjning av nedre gränsen för arvs- och gåvoskatt	-41	-62
— sänkning av räntemarginalen för arvsskatt	-19	-19
Mervärdesskatt		
— skattesatsen för varor med en mervärdesskattesats på 14 procent sänks till 13,5 procent	-131	-159
— höjning av mervärdesskattesatsen för rundradioverksamhet	16	19
Punktskatter		
— höjning av tobaksaccisen ¹⁾	13	50
— höjning av punktskatten på tobak för nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter	10	30
— höjning av alkoholskatten på vin och andra drycker som framställs genom jäsnings	20	24
— indexering av punktskatten på alkohol	14	17
— höjning av skatten på läskedrycker	92	110
— sänkning av koldioxidskatten på drivmedel	-42	-50
— slopande av skattestödet för elström i datorhallar och inom gruvdriften	25	58
Övriga skatter och skattepliktiga inkomster		
— höjning av gruvmineralskatt	0	70
— höjning av fordonsskatten på elbilar och laddhybrider	34	34
— höjning av drivkraftsskatten på husbilar	11	11
— uppskjutande av överlåtelsebeskattningen av tilläggsvederlaget till tidpunkten för köpet	-2	-4

Effekterna på statens skatteintäkter 2026 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2026	Effekten på årsnivå
Sammanlagt	-1 629	-1 618
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	428	676
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-2 057	-2 294

¹⁾ Skattehöjningarna träder i kraft den 1 januari 2026 och den 1 juli 2026. Även om skattehöjningarna ökar skattebeloppet för tobaksprodukter som beskattas efter ikraftträdandet förblir effekten mindre det år som skatten höjs, eftersom stora mängder tobaksprodukter överläts med lägre skattenivåer till skattepliktig konsumtion före skattehöjningarna.

Skatteinkomsternas utveckling

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2024—2026 (mn euro)

	2024 bokslut	2025 budget + I tilläggsbudg. + II tilläggsbudg.	2026 budgetprop.
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	32 713	33 446	33 643
Skatter på grund av omsättning	22 728	24 588	25 053
Punktskatter	6 833	6 733	6 666
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 169	2 204	2 888
Sammanlagt	64 442	66 971	68 250

Den totala skattenivån påverkas förutom av statens beslut även av kommunernas skattebeslut och nivån på socialförsäkringsavgifterna. I tabellen nedan anges, i förhållande till bruttonationalprodukten, de skatter som sammanlagt inflyter inom samhällsekonomin (det totala skatteuttaget) sektorsvis och enligt skatteslag.

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2024	2025	2026
Sektorsvis:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,2	42,3	42,4
Staten	25,3	25,3	25,0
Kommuner	5,1	5,0	5,0
Socialskyddsfonderna	11,8	12,1	12,3
Enligt skatteslag:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,2	42,3	42,4
Direkta skatter ¹⁾	16,5	16,2	16,0
Skatter på produktion och import	13,9	14,0	14,1
Socialförsäkringsavgifter	11,8	12,1	12,3

¹⁾ Innefattar arvs- och gåvoskatt.

Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster.

Det är viktigt att skatteutgifterna följs upp, eftersom betydande offentligt stöd styrs via dessa till olika objekt. Skatteutgifterna gör även skattebasen smalare och komplicerar ofta skattesystemet. I regeringsprogrammet konstateras det att regeringen inte använder skattelättnader eller skatteutgifter för att kringgå ramarna.

Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystem som används vid uträkningen av skatteutgifterna samt av metoderna och tillgängliga material för uträkningen. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna har beskrivits i en rapport av Statens ekonomiska forskningscentral, *Verotuet Suomessa 2009* (www.vatt.fi). Efter att lagstiftningen har ändrats har också vissa ändringar i det sedvanliga skattesystemet gjorts under de senaste åren. Rapporteringen av skatteutgifter och definitionen av nytillkomna subventioner handhas av styrgruppen för skatteutgiftsrapportering. Skatteutgifterna beräknas i regel enligt principen om förlorad skatteinkomst.

För ungefär en tredjedel av skatteutgifterna kan inte någon uppskattning i eurobelopp läggas fram och för en del av skatteutgifterna kan endast en grov uppskattning av beloppet göras. Skatteutgifternas belopp i euro kan ändras från år till år, inte bara till följd av lagändringar utan också till följd av ändringar i skattebasen, uträkningsmetoderna och materialet för uträkningen eller ändringar i fastställandet av det sedvanliga systemet. Nya skatteutgifter kan också identifieras utan att lagstiftningen har ändrats. Dessa faktorer bör beaktas vid jämförelse av de årliga ändringarna i skatteutgifterna.

Uppföljningen av skatteutgifterna baserar sig på en granskning av specifika bestämmelser där de skatteutgifter som fastställs enligt varje enskild bestämmelse jämförs med den referensnivå som valts i det sedvanliga skattesystemet och bedöms separat, statiskt och oberoende av andra skatteutgifter. I verkligheten ökar sloandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Utöver att skatteutgifterna är överlappande inverkar de också på priser och beteende, vilket inte kan beaktas vid den statiska uträkningen av skatteutgifter. Av dessa orsaker är de slutliga effekterna av sloandet av en enskild skatteutgift svåra att uppskatta. Av samma orsak kan en sammanräkning av skatteutgifterna inte ge en verklig bild av hur mycket skatteinkomster som går förlorade som sammanlagd effekt av alla skatteutgifter eller hur mycket skatteinkomsterna skulle kunna ökas om skatteutgifterna slopas. Skatteutgiftsbeloppen beskriver i första hand olika undantag från det sedvanliga skattesystemet.

Antalet identifierade skatteutgifter varierar något från år till år i och med att nya skatteutgifter identifieras eller skatteutgifter faller bort. Under de senaste åren har sammanlagt cirka 200 skatteutgifter identifierats, varav ungefär en fjärdedel gäller personbeskattningen och ungefär en femtedel näringsbeskattningen. Skatteutgifterna berör dock i stor utsträckning samtliga skatteslag. En mera ingående beskrivning av de enskilda skatteutgifterna finns i förklaringsdelen till momenten

för de olika skatteslagen. På finansministeriets webbplats (<https://vm.fi/sv/skattesubvention>) finns dessutom en uppdaterad förteckning över alla identifierade skatteutgifter samt information om ändringar i fastställandet och beräkningen av skatteutgifter och i det sedvanliga skattesystemet.

Skatteutgifter 2026

För 2026 har sammanlagt 185 olika skatteutgifter definierats. Antalet skatteutgifter minskar jämfört med året innan i och med slopandet av elskattestödet för datorhallar, skatteåterbäringen till energiintensiva företag, sänkningen av beskattningsvärdet för tjänstebilar med nollutsläpp, avdragsgillheten för arbetstagares medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer och slopandet av skattefriheten för tjänstecyklar. Slopandet av avdragsgillheten för arbetsgivarnas medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer utgör en ny skattesanktion. De årliga ändringarna av skatteutgifterna presenteras mer utförligt under de moment som behandlar de olika skatteslagen.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2026 och lag om ändring av inkomstskattelagen samt till vissa andra skattelagar	11.01.01, 11.01.02 och 11.10.05
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om skyldighet för rapporteringsskyldiga leverantörer av kryptotillgångstjänster att lämna upplysningar i fråga om beskattning och till ändring av vissa lagar	11.01.01
Regeringens proposition till lagar om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	11.01.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 46 och 55 § i inkomstskattelagen	11.01.01 och 11.01.02
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skatt på arv och gåva och av vissa andra lagar	11.01.04
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 85 § i mervärdesskattelagen och 18 b § i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen	11.01.04
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis	11.08.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker	11.08.04
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker och bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker samt upphävande av en lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker	11.08.05

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen	11.08.07
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på flytande bränslen	11.08.07
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om gruvmineralskatt	11.10.09

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	32 713 131	33 809 000	33 643 000	-166 000	0
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	25 677 724	26 746 000	26 480 000	-266 000	-1
02. Samfundsskatt	5 428 943	5 708 000	5 783 000	75 000	1
03. Källskatt på ränteinkomster	304 561	406 000	336 000	-70 000	-17
04. Skatt på arv och gåva	1 257 680	949 000	1 034 000	85 000	9
(05.) Tillfällig skatt på vinster inom elbranschen och sektorn för fossila bränslen	44 224	—	—	—	0
06. Tilläggsskatt för stora koncerner	—	—	10 000	10 000	0
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning	22 727 720	24 844 000	25 053 000	209 000	1
01. Mervärdesskatt	21 558 029	23 591 000	23 736 000	145 000	1
02. Skatt på vissa försäkringspremier	963 253	1 053 000	1 098 000	45 000	4
03. Apoteksskatt	206 438	200 000	219 000	19 000	10
08. Punktskatter	6 832 943	6 372 000	6 666 000	294 000	5
01. Punktskatt på tobak	992 061	677 000	1 115 000	438 000	65
04. Punktskatt på alkoholdrycker	1 446 483	1 489 000	1 447 000	-42 000	-3
05. Punktskatt på läskedrycker	217 345	222 000	309 000	87 000	39
07. Energiskatter	4 161 641	3 969 000	3 780 000	-189 000	-5
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	15 412	15 000	15 000	—	0
10. Övriga skatter	2 057 454	2 057 900	2 117 000	59 100	3
03. Bils katt	302 264	292 000	270 000	-22 000	-8
05. Överlåtelseskatt	575 649	604 000	671 000	67 000	11
06. Lotteriskatt	117 573	144 000	144 000	—	0
07. Fordonsskatt	1 059 576	998 900	1 016 000	17 100	2
08. Avfallsskatt	2 393	6 000	3 000	-3 000	-50
09. Gruvmineralskatt	0	13 000	13 000	—	0

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
19. Övriga inkomster av skattenatur	111 077	146 250	770 709	624 459	427
01. Ersättning för Veikkaus Ab:s ensamrättslicens	—	—	620 000	620 000	0
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	15 073	10 570	10 570	—	0
05. Vissa avgifter för trafiken	25 409	25 800	26 400	600	2
06. Farledsavgifter	45 808	85 000	87 600	2 600	3
09. Övriga skatteinkomster	9 569	7 410	5 410	-2 000	-27
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	5 457	5 670	5 450	-220	-4
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	6 839	8 967	8 656	-311	-3
12. Skatt för strålningsverksamhet	2 922	2 833	2 833	—	0
13. Tillstånds- och tillsynsverkets tillsynskostnader	—	—	3 790	3 790	0
Sammanlagt	64 442 325	67 229 150	68 249 709	1 020 559	2

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet*01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster*

Under momentet beräknas inflyta 26 480 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbärningar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter skatt på fysiska personers förvärvsinkomster enligt statens progressiva inkomstskatteskala och kapitalinkomstskatt enligt skatteskalan i två steg. Under momentet inflyter dessutom källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga samt rundradioskatt för personer.

Den senast verkställda beskattningen, dvs. beloppet av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster skatteåret 2023, har använts som grund för skatteinkomstprognosen. Prognosen för skatteintäkterna för 2026 grundar sig på uppgifterna om skatteutfallet för 2024 och 2025 samt på prognosen för utvecklingen av de skattepliktiga inkomsterna 2024—2026. I prognosen beaktas de ändringar i skattegrunderna som gjorts 2024 och 2025 och som föreslås 2026, prognoser för skatteavdragsgilla socialförsäkringsavgifter år 2026 samt förhandsuppgifter om den slutliga beskattningen 2024.

Den mest betydande posten bland förvärvsinkomsterna är löneinkomsterna, vars utveckling påverkas av utvecklingen i fråga om sysselsättningen och inkomstnivån. En annan viktig förvärvsinkomstpost är pensionsinkomsterna. Kapitalinkomster är bl.a. överlåtelsevinster, utdelningsinkomster, hyresinkomster, inkomster av virkesförsäljning och kapitalinkomstandelen av företagsinkomsten. De mest betydande är utdelningsinkomsterna och överlåtelsevinster, som uppkommer bl.a. vid värdepappers- och fastighetshandel och vars utveckling är beroende av utvecklingen av förmögensvärdena.

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2024		2025		2026	
	prognos mn €	%	prognos mn €	%	prognos mn €	%
Förvärvsinkomster, varav	164 973	3,3	169 401	2,7	175 390	3,5
— löneinkomster	110 712	2,4	113 812	2,8	119 047	4,6
— pensionsinkomster	40 577	6,2	41 507	2,3	42 175	1,6
— arbetslöshetsförmåner	3 966	4,9	4 084	3,0	3 917	-4,1
Kapitalinkomster, varav	15 502	5,6	16 107	3,9	16 711	3,7
— överlåtelsevinster	4 526	7,3	4 753	5,0	4 929	3,7
— utdelningsinkomster	6 163	5,6	6 182	0,3	6 411	3,7

I enlighet med beslutet från ramförhandlingarna 2025 lindras beskattningen av arbete för låg- och medelinkomsttagare med 520 miljoner euro år 2026 och höjningen av arbetsinkomstavdraget per barn höjs med 100 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet höjs arbetsinkomstavdraget därtill med 100 miljoner euro. Den högsta marginalskattesatsen sänks till cirka 52 procent och för att minska den förlust av skatteinkomster som detta medför görs ingen indexjustering av grunderna för förvärvsinkomstbeskattning på de inkomstnivåer som omfattas av sänkningen av de högsta marginalskatterna. På övriga inkomstnivåer görs indexjusteringen till fullt belopp. Åtstramningen av beskattningen av pensionsinkomster som följer av det tekniska genomförandet av sänkningen av de högsta marginalskatterna minskas genom att lindra tilläggsskatten för pensionsinkomst. Därtill påverkas intäkterna på momentet för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster av flera andra ändringar i beskattningsgrunderna som räknas upp i tabellen nedan.

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i beskattningsgrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2026 och på årsnivå (mn euro)

	Inverkan på skatteintäkterna 2026	Inverkan på de debiterade skatternas belopp på skatteårsnivå
Lindring av beskattningen för låg- och medelinkomsttagare	-463	-505
Höjning av arbetsinkomstavdragets barnförhöjning	-83	-91
Ökning av arbetsinkomstavdraget för att lindra beskattningen av låg- och medelinkomsttagare	-82	-89
Sänkning av högsta marginalskattesatsen	-506	-552
Indexjustering av förvärvsinkomstbeskattningen (exkl. de tre högsta inkomstklasserna, avgränsningens effekt på intäkterna 185 miljoner euro på årsnivå)	-581	-634

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i beskattningsgrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2026 och på årsnivå (mn euro)

	Inverkan på skatteintäkterna 2026	Inverkan på de debiterade skatternas belopp på skatteårsnivå
Lindring av tilläggsskatten på pensionsinkomst	-59	-64
Sänkning av källskatten för nyckelpersoner och utvidgning av tillämpningsområdet för dem som återvänder till Finland	-7	-8
Höjning av skogsavdraget	-23	-31
Fortsatt skattestöd för utsläppsfria tjänstebilar	-9	-10
Slopande av avdrag för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	123	134
Slopande av skattefriheten för tjänstecykelförmån	11	12
Slopande av avdrag för arbetsrum	22	44
Ändringar som gäller beskattningen av aktiebytesarrangemang	19	22
Uppskjutande av beskattningen av tilläggsköpepriset till tidpunkten för köpet	-8	-15
Utvidgning av skyldigheten för leverantörer av kryptotillgångs-tjänster att lämna uppgifter	7	26
Totalt	-1 639	-1 761
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	182	238
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-1 821	-1 999

Skatten på förvärvs- och kapitalinkomster för respektive skatteår inflyter under flera kalenderår, det influtna beloppet under momentet består därmed av redovisningen av skatter som debiterats under olika skatteår. De medel som inflyter under momentet påverkas också av skattetagarnas utdelning och eventuella rättelser av utdelningen som tillämpas vid redovisningen av skatterna. Det redogörs närmare för tidtabellen för de förvärvs- och kapitalinkomster som inflyter samt för utdelningen och dess betydelse i inkomstprognosen i finansministeriets promemoria *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vmm.fi).

Debiterat skattebelopp (mn euro) under skatteåren 2024—2026

	2024 prognos	2025 prognos	2026 prognos
Progressiv inkomstskatt	21 195	21 400	21 461
Skatt på kapitalinkomster	3 569	3 663	3 823
Rundradioskatt	568	549	552

Uppskattning av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst till staten 2026 (mn euro)

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	25 359
Källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga	569
Rundradioskatt	552
Sammanlagt	26 480

De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till prognosen för skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster föränleds i allmänhet till stor del av osäkerheten i prognosen för källskatten och för kapitalinkomsterna samt av eventuella rättelser i utdelningen till skattetagarna. Intäkterna av

källskatten har varierat på ett oförutsägbart sätt, bland annat på grund av återbäringar av källskatt som betalats tidigare år, och betydelsen av nedåtgående risker som är förenade med detta accentueras. Kapitalinkomsternas utveckling är ojämnare än förvärvsinkomsternas, och kapitalinkomsterna reagerar kraftigare än förvärvsinkomsterna på de ekonomiska konjunkturerna. Dessutom försvåras prognostiseringen av kapitalinkomsterna av att det innan beskattningen har slutförts finns relativt få uppgifter om utfallet. Vid beredningen av budgetpropositionen för 2026 är de nyaste uppgifterna om kapitalinkomsterna de som inkommit i samband med den senast slutförda beskattningen från 2023. Rättelser som gäller utdelningen under budgetåret och det föregående skatteåret kan leda till att det belopp som flyter in under momentet förändras med flera tiotals, eller rentav hundratals miljoner euro. Särskilt vid konjunktursvängningar är det svårt att förutse dessa förändringar.

Det har definierats 45 olika skatteutgifter inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen. För 34 av dessa skatteutgifter kan beloppet uppskattas. Effekterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen är till sin karaktär snarare avdrag som påverkar den allmänna beskattningsnivån än skatteutgifter som riktas till en begränsad grupp. Dylika avdrag är exempelvis arbetsinkomstavdraget med hjälp av vilka man reglerar skattebelastningen på arbete samt pensionsinkomstavdraget med vars hjälp beskattningsnivån för pensioner regleras. Ett specialfall är skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, som snarare är teoretiska skatteutgifter än en egentlig lättnad som beviljas vid beskattningen.

Det beräknas att skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen minskar alla skattetagares skatteintäkter med sammanlagt cirka 23 miljarder euro 2026 (inklusive de skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, 5 miljarder euro). Av detta är effekten på statsskatterna cirka 20 miljarder euro.

Beloppet av skatteutgifterna för förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen ökas 2026 av höjningen av arbetsinkomstavdraget i samband med indexjusteringen av förvärvsinkomstbeskattningen, höjningen av arbetsinkomstavdraget för att lindra beskattningen av låg- och medelinkomsttagare samt i samband med sänkningen av de högsta marginalskatterna, höjningen av barnförhöjningen av arbetsinkomstavdraget, lindringen av beskattningen av nyckelpersoner, förlängningen av giltighetstiden för skattestödet för tjänstebilar som är renodlade elbilar samt höjningen av skogsavdraget. Skatteutgifternas antal och eurobelopp minskar genom slopandet av avdragsgillheten för arbetsmarknadsorganisationernas medlemsavgifter och skattefriheten för tjänstecykelförmån.

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2024—2026 (mn euro, alla skattetagare sammantaget)

	2024	2025	2026
Avdragsgillhet för lagstadgade pensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och sjukförsäkringspremier	3 635	3 755	3 845
Arbetsinkomstavdrag	4 135	6 510	6 725
Hushållsavdrag	500	350	360

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2024—2026 (mn euro, alla skattetagare sammantaget)

	2024	2025	2026
Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	170	175	0
Pensionsinkomstavgift	2 460	2 355	2 345
Avdragsgillhet för frivillig pensionsförsäkringspremie	50	45	40
Skattefrihet för barnbidrag	485	485	485
Skattefrihet för vissa andra sociala förmåner	1 025	1 025	1 025
En avkastningsprocent för utdelningen från onoterade bolag som är större än marknadsräntan	505	540	550
Företagaravgift	130	130	135
Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst	5 000	5 000	5 000
Skattefrihet för vinst vid försäljning av egen bostad (uppskattning)	2 500	2 500	2 500
Övriga	2 252	322	348
Totalt	22 847	23 192	23 358

2026 budget	26 480 000 000
2025 II tilläggsb.	-98 000 000
2025 budget	26 746 000 000
2024 bokslut	25 677 724 023

02. Samfundsskatt

Under momentet beräknas inflyta 5 783 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbärningar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Skatten är 20 % av den beskattningsbara inkomsten. Under momentet inflyter statens andel av samfundens inkomstskatt och rundradioskatten för samfund under året. Skattetagare när det gäller samfundsskatten är staten och kommunerna.

Prognosen för samfundsskatten bygger på de färskaste uppgifterna om utfallet och på uppskattningar av den slutliga skatten för respektive skatteår. Prognosen för samfundsskatten skatteåret 2026 görs upp utifrån företagens uppskattade resultatutveckling för 2023. Uppskattningen av den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2026 baserar sig dessutom på förhandsuppgifter från den slutliga beskattningen skatteåret 2024 och på uppgifter om de belopp som influtit skatteåret 2025. Företagens resultatutveckling beräknas främst med hjälp av förändringen i rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaperna. Företagens resultatutveckling följer inte helt och hållet förändringarna i verksamhetsöverskottet. I synnerhet under kraftiga konjunkturväxlingar kan den bild rörelseöverskottet ger av företagets resultat avvika betydligt från verkligheten. När prognosen görs upp erbjuder rörelseöverskottet likväl en naturlig utgångspunkt för en granskning av hur intäkterna från samfundsskatten utvecklats i förhållande till den tillväxtprognos som beskriver hela den ekonomiska aktiviteten. Prognosen för samfundsskatten kompletteras vid behov utifrån företagens resultatuppgifter och uppgifter om influtna belopp. Samfundsskatten är en av de skatteformer som är mest känsliga för konjunkturer, och intäkterna från den har varierat mer än intäkterna

från andra skatteformer. Förändringar i den ekonomiska utvecklingen och i företagens resultatut-sikter kan snabbt leda till även stora förändringar i intäkterna från samfundsskatten.

Den uppskattade utvecklingen av rörelseöverskottet, företagens resultatutveckling och den slutliga samfundsskatten

	2023	2024 prognos	2025 prognos	2026 prognos
Förändring i rörelseöverskottet, %	-4,3	1,2	4,0	3,2
Skatteårets slutliga skatt, mn euro	7 355	7 127	7 400	7 884
— statens andel av intäkterna från samfundsskatten, %	76,09	76,31	76,35	77,16

I enlighet med de beslut som fattades vid ramförhandlingarna våren 2025 ökar samfundsskatte-inkomsterna 2026 på grund av att rätten att dra av arbetsmarknadsorganisationernas medlemsav-gifter slopas. Samfundsskatteinkomsterna minskar av att skogsavdraget höjs.

Från och med 2013 har man genom en årlig skatt som ska betalas till staten samlat in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Rundradioskatten för samfund in-bringar cirka 35 miljoner euro på årsnivå.

Skatten för skatteåret flyter in under loppet av flera kalenderår, och därför utgörs inflödet under momentet av samfundsskatt som redovisats under olika skatteår. Av den slutliga samfundsskatten för ett skatteår inflyter största delen som förskott under samma år. Beloppet av de ytterligare för-skott som betalas efter utgången av skatteåret och innan beskattningen har slutförts varierar be-tydligt från år till år. Förskott återbetalas också till företag på ansökan innan beskattningen har slutförts. Efter att beskattningen har slutförts inflyter kvars-katt, och inflödet minskas av de för-skottsåterbäringar som betalas tillbaka till företagen. Under 2026 inflyter fortfarande skatter för skatteåret 2025 och tidigare skatteår.

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2026

Inflödet av samfundsskatt för olika skatteår, mn euro	
— skatteåret 2027	545
— skatteåret 2026	6 016
— skatteåret 2025	970
— tidigare skatteår	20
Sammanlagt	7 551
— varav statens andel	5 783

Inom inkomstbeskattningen av sammanslutningar har det klassificerats 30 skatteutgifter eller skattesanktioner för 2026, och för 10 av dem är det möjligt att ge en uppskattning av skatteutgif-tens storlek. Dessa skatteuppgifter presenteras i tabellen nedan. Därtill utgör sloandet av av-dragsgillheten för arbetsgivarnas medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer en ny skat-tesanktion år 2026. Skatteutgifterna definieras som avvikelser från det normala skattesystemet, och alla skatteutgifter har inte i första hand ett ekonomiskt syfte. Effekterna av skatteutgifterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna, och slo

pandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystemet och de metoder som används vid uträkningen av skatteutgifterna. För periodiserade skatteutgifter kan uppskattningen presenteras antingen som ränta på skatteskuld eller som inverkan på skatteårsnivå; se rapporten Verotuet Suomessa 2009 (Statens ekonomiska forskningscentral 2010). Mer information om beräkningen av skatteutgifterna finns på finansministeriets webbplats på adressen <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

Uppskattning av skattestöden under samfundsskattemomentet (mn euro, alla skattetagare sammanlagt)

	2024	2025	2026
Skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar	130	132	134
Avskrivning av utgifter för anskaffning av lösa anläggningstillgångar ¹⁾	161	152	154
Det kombinerade avdraget inom forsknings- och utvecklingsverksamhet	35	50	50
Avdragsgillhet för kreditförlustreservering ¹⁾	37	39	40
Tonnageskatt	13	22	23
Bostadshusreservering ¹⁾	13	13	14
Reservering för tilläggsansvarsförsäkring ¹⁾	13	13	14
Tilläggsavdrag för forskningssamarbete	5	5	5
Garantireservering ¹⁾	4	4	4
Skattefrihet för produktionsstöd till filmproducenter	3	3	3

¹⁾ Ränta på skattekredit.

2026 budget	5 783 000 000
2025 II tilläggsb.	-226 000 000
2025 I tilläggsb.	-134 000 000
2025 budget	5 708 000 000
2024 bokslut	5 428 942 812

03. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 336 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990). Skatten är 30 % på den ränta som i Finland betalas för insättningar eller masskuldebrevslån. Alla fysiska personer är skattskyldiga.

Inlåningen från hushåll bildar den största delen av skattebasen. I slutet av 2024 var inlåningsstocken från finländska hushåll i finländska penninginstitut cirka 110 miljarder euro och genomsnittsräntan på insättningarna var cirka 1,22 %. Det beräknas att den källskattebelagda inlånings-

stocken från hushåll och genomsnittsräntan på hushållens insättningar utvecklas i enlighet med vad som anges i tabellen.

Uppskattad utveckling för de viktigaste faktorerna i fråga om basen för källskatt på ränteinkomst

	2024 utfall	2025 prognos	2026 prognos
Förändring i den källskattebelagda inlåningsstocken, %	0,0	3,7	3,0
Genomsnittsräntan på hushållens insättningar, %	1,31	0,89	0,71
2026 budget			336 000 000
2025 budget			406 000 000
2024 bokslut			304 560 629

04. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 1 034 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och på arvs- och gåvoskatteskalorna i lagen. Gåvoskattens andel av de medel som inflyter under momentet beräknas uppgå till cirka 20 %.

År 2026 minskar intäkterna av arvs- och gåvoskatten på grund av höjningen av de nedre gränserna för arvs- och gåvoskatten som träder i kraft vid ingången av året samt sänkningen av räntemarginalen för dröjsmålsräntan på arvsskatten. Skatteinkomsterna minskar också på grund av den sänkning av dröjsmålsräntan och förlängning av betalningstiden i fråga om arvsskatten som trädde i kraft redan vid ingången av 2024.

Till arvs- och gåvobeskattningen hänför sig 15 olika skatteutgifter, av vilka beloppet av skattelättnaden i samband med generationsväxling i företag, som är den mest betydelsefulla skatteutgiften, beräknas vara cirka 180 miljoner euro 2026.

2026 budget	1 034 000 000
2025 II tilläggsb.	95 000 000
2025 budget	949 000 000
2024 bokslut	1 257 679 516

06. Tilläggsskatt för stora koncerner

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro.

Förklaring: Skatten baserar sig på lagen om minimiskatt för stora koncerner (1308/2023). Skatten tas ut på överskjutande vinst hos stora multinationella och stora inhemska koncerner. Ge-

nom kompletteringsskatten säkerställs det att överskjutande vinst omfattas av en skattebörda på minst 15 procent enligt minimiskattesatsen.

2026 budget

10 000 000

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 23 736 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser som hänför sig till inkomstposten och som bokförs på basis av beslutet om rättelse av beskattningen, samt inkomster från försäljning av statens ämbetsverks och inrättnings mervärdesskattepliktiga prestationer, som bokförs enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Den allmänna mervärdesskattesatsen höjdes från 24 procent till 25,5 procent den 1 september 2024. I början av 2025 överfördes produkter och tjänster som omfattades av den sänkta mervärdesskattesatsen på 10 procent till skattesatsen på 14 procent. Rundradioverksamheten flyttas till den högre mervärdesskattesatsen ett år senare än andra nyttigheter, varvid endast tidningar och tidskrifter stannar kvar på den lägsta skattenivån 10 procent år 2026. Inkontinensskydd, menstruationsskydd och barnblöjor överfördes från den allmänna skattesatsen till en skattesats på 14 procent den 1 januari 2025. Samtidigt slopades lättningen vid den nedre gränsen för mervärdesbeskattning och gränsen för verksamhet i liten skala höjdes från 15 000 euro till 20 000 euro. År 2026 minskar den sänkta satsen på 14 procent med en halv procentenhet och är i fortsättningen 13,5 procent.

Den största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för cirka 66 % av mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatt inflyter också från skattefria sektorer och branscher. Dessa har inte rätt att dra av skatten, vilket innebär att de mervärdesskatter som ingår i köp ökar statens skatteintäkter. Mervärdesskatt inflyter därmed av insatsförbrukningen och investeringarna inom den statliga sektorn och i de socialskyddsfonder som hänför sig till den offentliga sektorn. Också på kommunernas, samkommunernas och välfärdsområdenas insatsförbrukning och investeringar tas det ut mervärdesskatt, men eftersom den skatt som tagits ut återbetalas till lokalförvaltningen ökar skatten inte de mervärdesskatteintäkter som anges i statsbudgeten.

Mervärdesskatt inflyter också av s.k. insatsförbrukning och investeringar i fråga om annan skattefri verksamhet. Till dessa hör finansierings- och försäkringsverksamhet, ägande och uthyrning av bostäder samt privat hälso- och sjukvård och socialservice. Mervärdesskatt inflyter också bl.a. genom insatsförbrukning inom icke-vinstsyftande sammanslutningar som betjänar hushållen samt genom dessa sammanslutningars investeringar.

Förändringen i centrala poster som ingår i mervärdesskattebasen, %

	2024	2025 prognos	2026 prognos
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	-0,6	0,8	3,4
Insatsförbrukning inom den statliga sektorn och socialskyddsfonderna	3,9	2,3	-0,6
Insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet	0,9	2,0	3,7

Inflödet av mervärdesskatt består av mervärdesskatt som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut och av belopp som övriga statliga bokföringsenheter bokför under mervärdesskattemomentet.

De återbärningar som dras av från det totala inflödet av mervärdesskatt består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av deklarationer, ansökningar och ändringar. Utöver egentlig skatt ingår i återbärningarna den mervärdesskatt som återbetalats till kommunerna och välfärdsområdena och som 2024 uppgick till cirka 4,1 miljarder euro.

Influten mervärdesskatt (mn euro)

	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
Skatteförvaltningens bruttoutfall	37 658	40 056	40 731
Tullens nettoutfall	33	34	35
Mervärdesskatteutfallet från övriga statliga räkenskapsverk	119	130	131
Skatteförvaltningens återbärningar	-16 252	-16 629	-17 161
Totalt	21 558	23 591	23 736

Utfallet för mervärdesskatteprognosen beror i avgörande grad på hur väl man kan förutse utvecklingen i konsumtionens totala värde och hur konsumtionen inriktas. Förändringar i konsumtionen inverkar inte bara på den nuvarande konsumtionen utan också på den förväntade framtida konsumtionen och därigenom på den förväntade mervärdesskattebasen.

I intäktsprognosen har man beaktat de skatteutgifter som hänför sig till mervärdesskatten och som består av sänkta skattesatser. Som skatteutgifter definieras även vissa poster som avviker från EU:s mervärdesskattedirektiv samt den lättnad som hänför sig till den nedre gränsen för mervärdesskatten. År 2026 finns det 21 olika skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen.

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2024	2025	2026
Reducerad mervärdesskattesats för livsmedel och foder (14 %, 13,5 % 2026)	1 624	1 764	1 892
Reducerad mervärdesskattesats för restaurang- och cateringtjänster (14 %, 13,5 % 2026)	745	841	918
Reducerad mervärdesskattesats för läkemedel (10 %, 14 % 2025, 13,5 % 2026)	503	383	402

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2024	2025	2026
Reducerad mervärdesskattesats för persontransporter (10 % 2024, 14 % 2025, 13,5 % 2026)	206	162	176
Reducerad mervärdesskattesats för inkvarteringstjänster (10 % 2024, 14 % 2025, 13,5 % 2026)	133	105	114
Övriga skatteutgifter	693	572	583
Sammanlagt	3 904	3 827	4 085

2026 budget	23 736 000 000
2025 II tilläggsb.	-272 000 000
2025 budget	23 591 000 000
2024 bokslut	21 558 029 290

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 1 098 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Avsikten är att försäkringsanstalterna primärt ska ta ut skatten och överföra den på försäkringstagarna. Till exempel personförsäkringar är dock helt befriade från skatt. Försäkringspremieskatten kompletterar mervärdesskatten, eftersom försäkringstjänsterna inte omfattas av mervärdesbeskattningen. Skattesatsen för försäkringspremier har följt utvecklingen av den allmänna mervärdesskattesatsen. Skattesatsen för försäkringspremieskatten höjdes från 24 procent till 25,5 procent i september 2024.

2026 budget	1 098 000 000
2025 budget	1 053 000 000
2024 bokslut	963 252 863

03. Apoteksskatt

Under momentet beräknas inflyta 219 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter enligt apoteksskattelagen (770/2016).

År 2026 fastställs apoteksskatterna på basis av omsättningen 2025, från vilken avdrag enligt lagen har gjorts.

2026 budget	219 000 000
2025 II tilläggsb.	16 000 000
2025 budget	200 000 000
2024 bokslut	206 437 577

08. Punktskatter

01. Punktskatt på tobak

Under momentet beräknas inflyta 1 115 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Enligt lagen tas för cigaretter som punktskatt per enhet ut 10,51 cent per styck och som värderelaterad punktskatt 52 % beräknat på detaljhandelspriset, dock minst 38,96 cent per styck. I punktskatt på cigarrer och cigariller tas det ut 14,66 cent per styck och därtill 34 % av detaljhandelspriset, dock minst 38,96 cent per styck. I punktskatt på pip- och cigarettobak tas det ut 12,27 cent per gram och därtill 48 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter tas det ut 8,93 cent per gram och därtill 52 % av detaljhandelspriset, dock minst 30,21 cent per gram. För andra produkter som innehåller tobak och för cigarettpapper tas det i punktskatt ut 60 % av detaljhandelspriset. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter är 30 cent per milliliter och för tobaksprodukter avsedda för upphettning 30 cent per gram. Skatten på andra rökfria nikotinprodukter än de som inte är i vätskeform är 10 cent per gram och därtill 10 % av detaljhandelspriset, dock minst 14 cent per gram.

Punktskatten på tobak höjs i fråga om s.k. traditionella tobaksprodukter halvårsvis 2026 och 2027 i enlighet med beslutet från 2024. År 2026 höjs därtill skatten på nikotinpåsar och vätskor för elektroniska cigaretter. Höjningen som genomfördes 2024 sköt skatteintäkter från 2025 till 2024, eftersom tobaksprodukter lagras, dvs. överläts för skattepliktig konsumtion i stora mängder med lägre skattenivåer före skattehöjningarna och på grund av skattehöjningen som gjordes i november flöt det in skatt i statsbudgeten från dessa överlåtelse redan under 2024. På motsvarande sätt blev de skattepliktiga överlåtelse efter skattehöjningen små, varvid skatteintäkterna för 2025 blir mindre.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om tobak (mn euro)

	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
Cigaretter	730	485	770
Övriga tobaksprodukter	262	192	345
Totalt	992	677	1 115

Till punktskatten på tobak hänför sig ingen skatteutgift.

2026 budget	1 115 000 000
2025 I tilläggsb.	361 000 000
2025 budget	677 000 000
2024 bokslut	992 061 214

04. Punktskatt på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 447 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Punktskattebeloppet exempelvis för starka alkoholdrycker är 55,50 euro per liter uträknad som hundra procentig alkohol. Punktskatten på mellanprodukter (21 volymprocent) är på motsvarande sätt 41,62 euro och punktskatten på viner (12,5 volymprocent) 36,48 euro per liter uträknad som hundra procentig alkohol. Punktskatten på öl per liter hundra procentig alkohol är 36,20 euro.

Skatten på vin och andra drycker som tillverkats genom jäsning höjs 2026. Dessutom indexeras alkoholskatten från och med 2026.

Den uppskattade konsumtionen av alkoholdrycker baserar sig på prognoser om alkoholkonsumtionen som finansministeriet har gjort upp i samarbete med olika aktörer.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om alkohol (mn euro)

	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
Öl	582	584	573
Svaga drycker tillverkade genom jäsning	65	71	62
Vin	248	252	278
Mellanprodukter	12	12	10
Etylalkohol	539	570	523
Totalt	1 446	1 489	1 447

Skatteintäkterna av skatten på alkohol och alkoholdrycker minskar till följd av skattelättnaden för små bryggerier, som beräknas uppgå till cirka 17 miljoner euro 2026.

2026 budget	1 447 000 000
2025 budget	1 489 000 000
2024 bokslut	1 446 482 968

05. Punktskatt på läskedrycker

Under momentet beräknas inflyta 309 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010). Skatt tas ut på alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol, och beloppet av den skatt som tas ut är 13 cent per liter färdig dryck för sockerfria drycker och 32 cent per liter färdig dryck för sockerhaltiga drycker.

Punktskatten på läskedrycker höjs 2026 och samtidigt genomförs en gradering av skatten i sex skatteklasser i enlighet med den lag som godkändes 2023. Därtill genomförs de ändringar som Europeiska kommissionen i samband med granskningen av statliga stöd konstaterade vara nödvändiga för att lagen om punktskatt på läskedrycker till alla delar ska överensstämma med bestämmelserna om statligt stöd.

Som skatteutgift minskar skattefriheten för kliniska näringspreparat, modersmjölksersättning och tillskottsnäring, barnmat, bantningspreparat och kosttillskott det belopp som inflyter under momentet. Skatteutgiftens belopp beräknas vara ringa i förhållande till skatteintäkterna.

2026 budget	309 000 000
2025 budget	222 000 000
2024 bokslut	217 345 379

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 3 780 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

I prognosen för energiskatteintäkterna utnyttjas Teknologiska forskningscentralen VTT:s basprognos för växthusgasutsläpp från trafiken och den energibalansräkning som utarbetas vid arbets- och näringsministeriets energiavdelning.

Skatteinkomsterna för 2026 påverkas av sänkningen av koldioxidskatten på drivmedel samt slopandet av sänkningarna av elskatten för datorhallar och gruvdrift.

Den förväntade utvecklingen av energiskattebaserna (%)

	2024 bokslut	2025 prognos	2026 prognos
Motorbensin	2,6	-1,0	-3,1
Diesellojla	-1,7	-2,6	-3,0
El I (hushållen, servicesektorn osv., datorhallar och gruvdrift fr.o.m. 2026)	3,7	-0,5	7,4
El II (industrin, växthus och datorhallar fram till 2025)	6,5	9,4	-2,8
Övriga (bl.a. lätt brännolja, tung brännolja, naturgas, biogas, stenkolk, bräntorv, flytgas)	8,9	-16,3	-6,0

Energiskattenivåer

	Skattenivån 2025 (inkl. försörjningsberedskapsavgift)
Motorbensin, cent/l	71,77
Diesellojla, cent/l	54,70
Lätt brännolja, svavelfri, cent/l	27,58
Tung brännolja, cent/kg	30,54
El I (hushållen, servicesektorn osv.), cent/kWh	2,253
El II (industrin, växthus och datorhallar), cent/kWh	0,063

Energiskattenivåer

	Skattenivån 2025 (inkl. försörjningsberedskapsavgift)
Stenkol, €/t	220,44
Naturgas, €/MWh	23,354
Flytgas cent/kg	31,49
Bränntorv, €/MWh	5,70

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
Motorbensin ¹⁾	1 210	1 167	1 143
Diesel ¹⁾	1 364	1 324	1 212
El	925	920	963
Andra	663	558	462
Totalt	4 126	3 969	3 780

¹⁾ Omfattar ersättande biobränslen.

I inkomsterna av energiskatter ingår 16 skatteutgifter år 2025. År 2026 minskar antalet skatteutgifter med två i och med att skattestödet för datorhallar slopas och skatteåterbäringen för energi-intensiva företag slopas. Skatteutgifterna består av sänkta skattesatser och beloppet av skatteutgiften har ansetts vara skillnaden mellan referensnivån och den sänkta skattesatsen. Energiskatteutgifterna är inte alltid jämförbara, varför man bör undvika att summera dem. Årsförändringen kan också bero på flera orsaker, såsom en ändring av skattenivån, en ändring av volymen eller en ändring av jämförelsenivån. Mer information om jämförelsenivåerna och beräkningen av skatteutgifterna finns på finansministeriets webbplats på adressen <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

Skatteutgifter under momentet för inkomster av energiskatten (mn euro)

	2024	2025	2026
Lägre skattesats för dieselbränsle ¹⁾	665	648	627
Lätt brännolja som används i dieselmotorer i spårtrafiken	9	9	9
Lägre skattesats än normen för lätt brännolja som används i arbetsmaskiner	414	414	414
Lägre skattesats för torv ²⁾	51	35	32
Övre gräns för skattefri användning av torv	46	46	46
Skattefrihet för träbaserade bränslen	440	440	440
Skattefrihet för avfallsförbränning	34	34	34
Skatteutgift för CHP-anläggningar	49	35	16
Lägre elskattesats för industri och växthus samt lägre elskattesats för värmepumpar, datorhallar etc.	792	866	865
Skattefrihet för elström för spårtrafik	16	16	16

Skatteutgifter under momentet för inkomster av energiskatten (mn euro)

	2024	2025	2026
Lägre skattesats än normen för elström som används i trafiken ¹⁾	37	51	69
Lägre skattesats än normen för gas som används i trafiken ¹⁾	22	25	28
Skatteutgift för biogas vid uppvärmning	2	5	5

¹⁾ I fråga om denna skatteutgift måste man beakta den drivkraftsskatt på personbilar och paketbilar som ingår i fordonsskatten och som räknas som en skattesanktion.

²⁾ Skatten på torv följer inte den nuvarande energiskattemodellen.

Till energiskattestöden räknas dessutom energiskatteåterbäringarna till jordbruket, som uppskattas vara cirka 44 miljoner euro 2026. Ovannämnda skatteutgift hänför sig till utgiftsmoment 28.91.41 och minskar därför inte det belopp som inflyter under inkomstmomentet för energiskatter.

2026 budget	3 780 000 000
2025 budget	3 969 000 000
2024 bokslut	4 161 641 430

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Punktskatt ska betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkohol-drycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag för förpackningar framställda av vätskekartong. Punktskattefria är däremot dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Punktskatten på dryckesförpackningar för engångsbruk som inte ingår i ett godkänt retursystem är 51 cent per liter. Mängden skattebelagda förpackningar antas 2026 hålla sig på nästan samma nivå som 2025.

2026 budget	15 000 000
2025 budget	15 000 000
2024 bokslut	15 411 950

10. Övriga skatter*03. Bilskatt*

Under momentet beräknas inflyta 270 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på bilskattelagen (777/2020). Bilskatten bestäms utifrån koldioxidutsläppen från fordonet och priset på fordonet. Bilskattesatsen varierar mellan 0 och 48,9 % beroende på koldioxidutsläppen då WLTP-mätning tillämpas. Bilar som uteslutande drivs med el eller väte är befriade från bilskatt från och med den 1 oktober 2021. Beskattningen av paketbilar motsvarar beskattningen av personbilar, men för större paketbilar sänks skatten på basis av bilens totalmassa.

Utvecklingen av intäkterna från bilskatten beror både på antalet fordon som beskattas och på den genomsnittliga skatteutvecklingen. Antalet registreringar av nya bilar förväntas 2026 återhämta sig något från de senaste årens låga nivå, men samtidigt antas den genomsnittliga bilskatten sjunka i och med att försäljningsandelen för elbilar ökar och utsläppsnivåerna för fordon med förbränningsmotor sjunker.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i bilskattebasen

	2024		2025 prognos		2026 prognos	
	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro
Nya personbilar	74 000	2 500	74 000	2 100	84 000	1 800
Begagnade personbilar	43 000	1 500	44 000	1 400	44 000	1 300

Det beräknade inflödet av bilskatt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
Personbilar	243	224	208
Paketbilar	46	53	47
Motorcyklar	12	14	14
Andra fordon	1	1	1
Totalt	302	292	270

Inom bilbeskattningen finns det ett flertal skatteutgifter.

Uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten (mn euro)

	2024	2025	2026
Skatteutgifter som gäller invalidbilar	1	1	1
Skatteutgifter som gäller räddningsbilar, ambulansbilar, invalidthaxibilar, tillgängliga taxibilar, husbilar och andra fordon	160	160	160
2026 budget			270 000 000
2025 budget			292 000 000
2024 bokslut			302 264 080

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 671 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). År 2026 är överlåtelseskatten 3 % av köpesumman för fastigheter. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och fastighetsbolag samt aktier i andra än bostads- och fastighetsbolag är 1,5 % av köpeskillingen eller av värdet av annat vederlag.

Den största delen av intäkterna från överlåtelseskatten inflyter från bostads- och fastighetshandeln. Intäkterna från överlåtelseskatten varierar betydligt från år till år, bland annat till följd av variationer i antalet företagsarrangemang som omfattas av skatten, liksom även till följd av konjunkturväxlingarna på bostads- och fastighetsmarknaden. I budgetpropositionen har man utgått från antagandet att värdet på handeln med bostadsaktier ökar med 6,4 % och värdet på fastighetshandeln med 6,4 % år 2026. Överlåtelseskatten ska betalas inom 2—6 månader, i fråga om nya bostadsaktier till och med senare än så, vilket innebär att förändringar i bostads- och fastighetshandeln syns i intäkterna från överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning.

I enlighet med det beslut som fattades vid ramförhandlingarna våren 2025 minskar intäkterna från överlåtelseskatten till följd av den ändring som träder i kraft 2026, enligt vilken överlåtelsebeskattningen av tilläggsvederlaget skjuts upp till det skatteår då grunden för fordran slutgiltigt fastställs. Intäkterna från överlåtelseskatten minskas dessutom av en lagändring som förhindrar att skatten på utdelning minimeras med hjälp av konstgjorda aktiearrangemang.

När en kommun eller samkommun före utgången av 2030 bolagiserar lokaler som använts inom social- och hälsovården eller räddningsväsendet och som hyrts ut till välfärdsområdet ska det övertagande bolaget inte betala överlåtelseskatt på överföringarna.

Befrielsen från överlåtelseskatt för fastigheter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet minskar beloppet av statens skatteinkomster av överlåtelseskatt jämfört med en situation där skattefriheten inte genomförs och där överlåtelseskatt skulle betalas på bolagiseringarna. Hur den temporära skattefriheten enligt den lag som gäller till utgången av 2030 påverkar intäkterna av överlåtelseskatten beror på under vilket skatteår bolagiseringarna infaller.

Till överlåtelseskatten hänför sig 9 olika skatteutgifter. För ett av dem är det möjligt att beräkna ett värde. Den viktigaste skatteutgiften som hänför sig till överlåtelseskatten beror på att handeln med värdepapper som är föremål för offentlig handel inte omfattas av överlåtelseskatten.

Den viktigaste skatteutgiften för överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2024	2025	2026
Befrielse från överlåtelseskatt för offentligt noterade värdepapper	2 000	2 000	2 000
Totalt	2 000	2 000	2 000

2026 budget	671 000 000
2025 budget	604 000 000
2024 bokslut	575 648 662

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 144 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skatten inflyter nästan helt från lotterier som anordnas med ensamrätt. Skatten tas ut på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som betalats ut.

2026 budget	144 000 000
2025 budget	144 000 000
2024 bokslut	117 572 788

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 1 016 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). Skatten består av grundskatt och drivkraftsskatt.

Grundskatt tas ut för personbilar och paketbilar. Grundskatten bestäms utifrån fordonets koldioxidutsläpp. Om det inte finns någon anteckning om utsläppet i fordonsregistret, ska skatten basera sig på fordonets totalmassa. Skatt uppbärs endast för de dagar under vilka fordonet har anmälts för användning i trafik.

Beloppet av den genomsnittliga grundskatten på person- och paketbilar (euro/år)

	2024	2025 prognos	2026 prognos
Personbilar	187	176	176
Paketbilar	307	286	253

Drivkraftsskatt påförs fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin. Syftet med drivkraftsskatten för person- och paketbilar är att jämna ut skillnaden i skattebelastning till följd av att beskattningen av olika bränslen och drivkraft varierar. Eftersom drivkraftsskatten är fast medan bränslebeskattningen är fordonsbaserad och beror på bränsleförbrukningen och körprestationerna kan skattebördan utjämnas utifrån vissa genomsnittsantaganden. Drivkraftsskatten för andra fordon än personbilar har fiskala och EU-rättsliga grunder.

Fordonsskatten på renodlade elbilar och laddningshybrider samt drivkraftsskatten på husbilar höjs för skattedagarna från och med den 1 januari 2026.

**Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordons-
slag (mn euro)**

	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
Grundskatt			
— personbilar	522	476	490
— paketbilar	110	99	89
Drivkraftsskatt			
— personbilar	322	319	332
— paketbilar	34	33	34
— lastbilar	59	59	58
Tillägg för betalningssätt	13	13	13
Totalt	1 060	999	1 016

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna inom fordonsbeskattningen uppskattas till 16 miljoner euro. Den viktigaste skatteutgiften är befrielse från fordonsskattens grundskatt för personer med funktionsnedsättning, och denna beräknas uppgå till 13 miljoner euro.

2026 budget	1 016 000 000
2025 budget	998 900 000
2024 bokslut	1 059 575 961

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 3 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (1126/2010). Avfallsskatten betalas till avstjälningsplatsen för sådant återvinningsbart avfall som anges i den skattetabell som finns i lagen. Avfallsskatten är 80 euro per ton avfall.

2026 budget	3 000 000
2025 budget	6 000 000
2024 bokslut	2 392 850

09. Gruvmineralskatt

Under momentet beräknas inflyta 13 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om gruvmineralskatt (314/2023). Skatten betalas för i gruvlagen avsedda gruvmineral som brutits i Finland. Skatten på metallmalmer är 0,6 % av beskattningsvärdet för den metall som ingår i gruvmineralet och skatten på andra gruvmineral är 0,20 euro per ton malm eller nyttosten. Gruvmineralskatten höjs vid ingången av 2026, men höjningen ökar skatteintäkterna först 2027. Samtidigt ändras fördelningen av skatteintäkterna mellan kommunerna och staten.

Gruvmineral som påträffats i samband med guldvaskning har lämnats utanför gruvmineralskatten, och utgör därmed en skatteutgift.

2026 budget	13 000 000
2025 budget	13 000 000
2024 bokslut	—

19. Övriga inkomster av skattenatur

01. Ersättning för Veikkaus Ab:s ensamrättslicens

Under momentet beräknas inflyta 620 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs den ersättning som Veikkaus Ab betalar för sin ensamrättslicens.

2026 budget	620 000 000

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 10 570 000 euro.

Förklaring: Informationssamhällsavgiften, 4 400 000 euro, och tillsynsavgiften på televisions- och radioverksamhet, 1 000 000 euro, grundar sig på lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 300 000 euro, grundar sig på postlagen (415/2011). Certifikatavgiften, 270 000 euro, grundar sig på lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009).

De nämnda avgifterna beräknas inflyta till ett sammanlagt belopp av 6 970 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Koncessionsavgiften, sammanlagt 200 000 euro, grundar sig på lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009) och lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Transport- och kommunikationsverket tar ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljas koncession för frekvensområdet 700 megahertz, 3 500 megahertz och 26 gigahertz utifrån auktionerna 2016, 2018 och 2020. Koncessionsavgifterna intäktsförs i jämna poster under de fem första åren av koncessionsperioden. Transport- och kommunikationsverket tar likaså ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljats koncession utifrån auktionen 2009.

Under momentet beräknas dessutom inflyta marknadsbaserade frekvensavgifter som tas ut med stöd av 288 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation till ett belopp av 3 400 000 euro.

2026 budget	10 570 000
2025 budget	10 570 000
2024 bokslut	15 073 496

05. Vissa avgifter för trafiken

Under momentet beräknas inflyta 26 400 000 euro.

Förklaring: Tillsynsavgiften för flygtrafiken, 9 100 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). Tillsynsavgiften för besiktningstrafiken, 7 400 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för besiktningsverksamheten (960/2013). Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Trafiksäkerhetsavgiften, 9 900 000 euro, grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016). Utgifterna för denna verksamhet har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.51.

2026 budget	26 400 000
2025 budget	25 800 000
2024 bokslut	25 408 850

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 87 600 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005), enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på Finlands territorialvatten ska betalas farledsavgift till staten.

2026 budget	87 600 000
2025 budget	85 000 000
2024 bokslut	45 807 876

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 5 410 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de beskattningsgrunder som gällde före 2014.

Under momentet intäktsförs därtill årsavgifterna för alkoholtillsyn som Statens ämbetsverk på Åland tar ut. Utgifter som finansierats med dessa avgifter har beaktats under moment 28.40.05.

Under momentet intäktsförs även de inkomster som baserar sig på lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013) och lagen om årsavgift och avgifter för kvalitetskontroll för revisorer (1512/2015). Utgifter som finansieras med dessa avgifter har beaktats under moment 32.01.07.

2026 budget	5 410 000
2025 budget	7 410 000
2024 bokslut	9 569 113

10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken

Under momentet beräknas inflyta 5 450 000 euro.

Förklaring: El- och naturgasnätsavgifterna grundar sig på lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Avgifterna uppskattas uppgå till 5 240 000 euro 2026. Utgifter som finansieras med nätavgifterna har beaktats under moment 32.01.09.

Den vindkraftsavgift som tas ut inom vindkraftsområdet vid Bottenviken baserar sig på lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013). Samtliga kraftverk som hör till inmatningstariffsystemet har redan betalat sin vindkraftsavgift. År 2026 tas det ut 210 000 euro i vindkraftsavgifter. De inflyter från kraftverk som godkänts för premiesystemet och från kraftverk som byggts utan statligt stöd.

2026 budget	5 450 000
2025 budget	5 670 000
2024 bokslut	5 457 276

11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet

Under momentet beräknas inflyta 8 656 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014). Som intäkter tas under momentet upp de förvaltningsavgifter som verket tar ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag och genom vilka kostnaderna för verkets verksamhet täcks.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.03.

2026 budget	8 656 000
2025 budget	8 967 000
2024 bokslut	6 838 700

12. Skatt för strålningsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 2 833 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna består av tillsynsavgifter som avses i strålsäkerhetslagen (859/2018).

De tillsynsavgifter av skattenatur som Strålsäkerhetscentralen tar ut baserar sig på en kostnads-kalkyl som utgår från de faktiska kostnaderna i tillsynsverksamheten. Skattebeloppet justeras vid behov när kostnadsnivån förändras.

2026 budget	2 833 000
2025 budget	2 833 000
2024 bokslut	2 921 850

13. Tillstånds- och tillsynsverkets tillsynskostnader

Under momentet beräknas inflyta 3 790 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet intäktsförs de årliga tillsynsavgifter enligt alkohollagen (1102/2017) och tobakslagen (549/2016) som Tillstånds- och tillsynsverket tar ut.

Utgifter som finansierats med dessa avgifter har beaktats under moment 28.40.04.

2026 budget	3 790 000

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
23. Statsrådets kansli	719	50	50	—	0
99. Statsrådets kanslis övriga inkomster	719	50	50	—	0
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	44 620	33 319	25 713	-7 606	-23
20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter	811	891	1 046	155	17
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	43 809	32 428	24 667	-7 761	-24
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	173 253	166 755	170 675	3 920	2
10. Domstolarnas inkomster	43 692	39 750	43 670	3 920	10
14. Inkomster av rättshjälpsavgifter	3 281	3 911	3 911	—	0
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	32 696	33 344	33 344	—	0
20. Utsökningsavgifter	90 615	87 000	87 000	—	0
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 968	2 750	2 750	—	0
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	202 756	100 774	103 907	3 133	3
98. Inkomster från EU	166 284	97 274	100 407	3 133	3
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	36 472	3 500	3 500	—	0

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	176 023	167 323	290 965	123 642	74
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltysavgifter	18	18	18	—	0
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	176 005	167 305	290 947	123 642	74
28. Finansministeriets förvaltningsområde	2 840 523	2 949 308	3 092 893	143 585	5
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	66 076	63 962	61 271	-2 691	-4
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	26 058	25 224	24 163	-1 061	-4
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	14 890	14 414	13 807	-607	-4
14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret	5 201	9 750	8 900	-850	-9
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	6 525	7 450	5 338	-2 112	-28
50. Överföring från Statens pensionsfond	2 274 083	2 354 595	2 493 749	139 154	6
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	352 243	374 113	395 505	21 392	6
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	15 789	19 420	18 570	-850	-4
60. Premie för främjande av arbetarskydd	1 112	1 010	1 120	110	11
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	45 976	52 000	52 000	—	0
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter	1 895	1 400	2 200	800	57
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	30 676	25 970	16 270	-9 700	-37

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	151 127	40 000	103 800	63 800	160
50. Finansieringsandelar till program som Undervisningsstyrelsen verkställer	—	—	87 100	87 100	0
70. Inkomster från studie- stödsverksamheten	116 898	36 000	12 700	-23 300	-65
99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kultur- ministeriets förvaltnings- område	34 229	4 000	4 000	—	0
30. Jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltnings- område	834 721	899 611	1 041 200	141 589	16
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	529 408	535 005	537 005	2 000	0
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	262 328	320 000	460 000	140 000	44
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskeri- näringen	7 473	10 000	10 000	—	0
04. Andra inkomster från EU	120	290	116	-174	-60
40. Vattenrättsliga fiskerihus- hållningsavgifter	3 512	3 582	3 512	-70	-2
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	42	45	45	—	0
42. Avgifter för jakt på hjordjur	3 661	3 590	3 800	210	6
44. Fiskevårdsavgifter	9 625	9 920	9 625	-295	-3
45. Jaktvårdsavgifter	12 617	12 779	12 697	-82	-1
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	5 934	4 400	4 400	—	0
31. Kommunikationsministe- riets förvaltningsområde	67 016	24 650	67 650	43 000	174
10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	57 676	24 600	7 600	-17 000	-69
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeri- ets förvaltningsområde	9 340	50	60 050	60 000	120000
32. Arbets- och näringsminis- teriets förvaltningsområde	967 022	986 055	913 662	-72 393	-7
20. Säkerhets- och kemikalie- verkets inkomster	4 343	3 535	4 292	757	21
21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	408 592	556 000	503 000	-53 000	-10

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	36 628	33 270	33 270	—	0
50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	333 913	269 000	290 000	21 000	8
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	183 545	124 250	83 100	-41 150	-33
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	223 552	214 538	197 938	-16 600	-8
(02.) Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 728	1 850	—	-1 850	-100
(03.) Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	1	100	—	-100	-100
98. Återbäringar av statsunderstöd	150 446	158 200	150 000	-8 200	-5
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	71 377	54 388	47 938	-6 450	-12
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	503 169	211 180	2 698 271	2 487 091	1178
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	0	150	150	—	0
(20.) Överföring från Statens bostadsfond	502 700	210 224	—	-210 224	-100
21. Inkomster av statens bostadsfinansiering	—	—	2 697 315	2 697 315	0
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	469	806	806	—	0
39. Övriga inkomster av blandad natur	1 575 674	1 011 000	1 552 700	541 700	54
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	153 091	136 000	136 700	700	1
02. Ränteinkomster som hänförs till beskattningen	133 411	79 000	79 000	—	0
04. Återtagande av överförda anslag	1 046 422	300 000	500 000	200 000	67

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
10. Övriga inkomster av blandad natur	15 045	7 000	7 000	—	0
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	227 705	489 000	830 000	341 000	70
Sammanlagt	7 760 174	6 804 563	10 259 424	3 454 861	51

23. Statsrådets kansli*99. Statsrådets kanslis övriga inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 50 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas statsrådets kanslis och justitiekanslersämbetets inkomster för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet.

2026 budget	50 000
2025 budget	50 000
2024 bokslut	719 133

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde*20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter*

Under momentet beräknas inflyta 1 046 000 euro.

Förklaring: Statens kultur- och vetenskapsinstituts fastigheter i utlandet har varit i utrikesministeriets ägarbesittning sedan den 1 januari 2017. Fastigheterna är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike i Paris, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Fastigheternas underhålls- och reparationsutgifter har budgeterats under moment 24.01.20.

2026 budget	1 046 000
2025 budget	891 000
2024 bokslut	810 984

99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 24 667 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av förvaltningsområdets handlägningsavgifter för visum, återbäringar av medlemsavgifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar, FN:s lönekostnadsersättningar för militär krishantering, eventuella ersättningar från andra medlemsstater till följd av direktivet om konsulärt skydd (EU) 2015/637 samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

Av inkomsterna är 13 104 000 euro EU:s andel av samarbetsprojekt med ministeriet. Med inkomsterna från dessa samarbetsprojekt täcks utgifterna för projekten. Utgifterna budgeteras under moment 24.30.68.

Beräknade inkomster (euro)

Handlägningsavgifter för visum	8 550 000
Inkomster av samarbetsprojekten inom utvecklingssamarbetet	13 104 000
Ersättningar för löneutgifter för militär krishantering från FN	2 513 000
Övriga inkomster	500 000
Sammanlagt	24 667 000

2026 budget	24 667 000
2025 II tilläggsb.	1 805 000
2025 budget	32 428 000
2024 bokslut	43 808 706

25. Justitieministeriets förvaltningsområde*10. Domstolarnas inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 43 670 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2025—2027 (1021/2024) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2025—2027 (1022/2024).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	43 666	39 735	43 655
— övriga intäkter	26	15	15
Intäkter sammanlagt	43 692	39 750	43 670

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	37 824	38 000	40 000
— andel av samkostnaderna	71 426	71 000	73 000
Kostnader sammanlagt	109 250	109 000	113 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-65 558	-69 250	-69 330
Kostnadsmotsvarighet, %	40	36	39
2026 budget			43 670 000
2025 budget			39 750 000
2024 bokslut			43 692 499

14. Inkomster av rättshjälpsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 911 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Av de inkomster som nettobudgeteras under momentet budgeteras en rättshjälpmottagares förlo-
rande motparts ersättningar för rättegångskostnaderna enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på rättshjälpslagen (257/2002), lagen om Rättstjänst-
verket (1133/2023) och statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp
(290/2008).

2026 budget	3 911 000
2025 budget	3 911 000
2024 bokslut	3 280 965

15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster

Under momentet beräknas inflyta 33 344 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) och
statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	32 696	33 344	33 344

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	14 784	16 000	16 000
— andel av samkostnaderna	24 123	23 000	23 000
Kostnader sammanlagt	38 907	39 000	39 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 211	-5 656	-5 656
Kostnadsmotsvarighet, %	84	86	86
2026 budget			33 344 000
2025 budget			33 344 000
2024 bokslut			32 696 479

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 87 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och på motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	90 615	87 000	87 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	30 903	35 000	35 000
— andel av samkostnaderna	40 135	40 000	40 000
Kostnader sammanlagt	71 038	75 000	75 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	19 577	12 000	12 000
Kostnadsmotsvarighet, %	128	116	116
2026 budget			87 000 000
2025 budget			87 000 000
2024 bokslut			90 614 626

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 750 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Inkomster som inflyter under momentet får användas till utgifter som föranleds av dröjsmålsrättor och kontoavskrivningar i fråga om bokföringsenheterna inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde och justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av dataombudsmannens byrå (1172/2020). Under momentet inflyter dessutom små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten samt utdelning som går förlorad för borgenärerna och som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten.

2026 budget	2 750 000
2025 budget	2 750 000
2024 bokslut	2 968 149

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

98. Inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 100 407 000 euro.

Under momentet intäktsförs

- 1) betalningar och ersättningar till Finland från Europeiska unionens asyl-, migrations- och integrationsfond, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning och Europeiska unionens fond för inre säkerhet under programperioden 2021—2027
- 2) betalningar från Europeiska unionen för rescEU-projektet för CBRN-lagerhållning
- 3) betalningar från Europeiska unionen för rescEU medical-projektet för CBRN-lagerhållning.

Inkomsterna budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det inflöde som beräknas bli intäktsfört till Finland under 2026 består främst av förskottsbetalningarna för fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden samt genomförandet av fonderna och ersättningarna för mottagande av vidarebosatta personer och Europeiska kommissionens betalningar för projekten rescEU och rescEU medical för CBRN-lagerhållning.

Beräknade intäktsföringar från Europeiska unionen 2026 (1 000 euro)

Helheten	
Betalningar och ersättningar från asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning och fonden för inre säkerhet under programperioden 2021—2027	73 665
Betalningar till rescEU-projektet för CBRN-lagerhållning	19 924
Betalningar till rescEU medical-projektet för CBRN-lagerhållning	6 818
Sammanlagt	100 407

Uppskattad medfinansiering från EU:s fonder inom området för inrikes frågor under programperioden 2021—2027

Fonder	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	67 926
AMIF anslag för vidarebosättning och interna omplaceringar	46 091
Fonden för inre säkerhet ISF, grunddelen	36 602
Instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik	77 973
BMVI, grunddelen	
BMVI tilläggsfinansiering, särskild åtgärd: interoperabilitet	1 042
BMVI tilläggsfinansiering, särskild åtgärd: integrerad gränsförvaltning	2 013
BMVI tilläggsfinansiering, särskild åtgärd: Smart Borders	2 133
ISF tilläggsfinansiering, särskild åtgärd: betalningsbedrägeri	914
BMVI tilläggsfinansiering, övervakning av östra gränsen	50 000
AMIF, ISF och BMVI tilläggsfinansiering, halvtidsutvärdering	29 326
AMIF och BMVI paktf finansiering	57 918
Sammanlagt	371 938

Uppskattad medfinansiering från kommissionen för rescEU-projekten för lagerhållning under perioden 2023—2027 (1 000 euro)

Projekt	
Lagerhållning rescEU CBRN	242 236
Lagerhållning rescEU medical CBRN	62 909
Sammanlagt	305 145

De utbetalningar som motsvarar fondernas inkomster under programperioden 2021—2027 har budgeterats under moment 26.01.26. Utgifterna för projektet rescEU, CBRN-lagerhållning, har budgeterats under moment 26.01.27. Utgifterna för projektet rescEU medical, CBRN-lagerhållning, har budgeterats under moment 26.01.23.

2026 budget	100 407 000
2025 II tilläggsb.	3 509 000
2025 budget	97 274 000
2024 bokslut	166 283 693

99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 3 500 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (1 000 euro)

Ersättningar från Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex för avlägsnande ur landet med flyg	500
Återbetalningar av anslag som beviljats förläggningarna	350

Beräknade inkomster (1 000 euro)

Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	200
Övriga inkomster	2 450
Sammanlagt	3 500

2026 budget	3 500 000
2025 budget	3 500 000
2024 bokslut	36 472 223

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde*20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 18 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för utgifter för förvärv och underhåll av lös egendom, för utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt för utgifter för föryttring av lös egendom.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är inkomster av föryttringen av lös egendom, ersättning för svinn samt royaltyavgifter som tas ut för den produktutveckling som Försvarsmakten finansierar.

Inkomster och utgifter (1 000 euro)**Bruttoinkomster**

Inkomster vid föryttring av lös egendom, av ersättning för svinn samt av royaltyavgifter	4 510

Bruttoutgifter

Utgifter vid föryttring, förvärv och underhåll av lös egendom	4 492

Nettoinkomster	18

2026 budget	18 000
2025 budget	18 000
2024 bokslut	18 000

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 290 947 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar från FN och europeiska fredsfaciliteten för materiel som överlåtits till Ukraina och för kostnader för krishanteringsinsatser och avgifter som tagits ut för tjänster som producerats för andra deltagarländer i samband med insatserna, dröjsmålsräntor på förskott på anskaffningar, återbärningar och ränteintäkter som hänförs till FMS-betalningsarrangemangen samt sådana inkomster för förvaltningsområdets bokföringsenheter som inte har budgeterats under andra moment.

Beräknade inkomster (euro)

Återbärningar och ränteintäkter som hänför sig till FMS-betalningsarrangemang samt andra inkomster	80 000 000
Ersättningar från europeiska fredsfaciliteten	208 000 000
Ersättningar för kostnader för militär krishantering, inkomster från kursverksamhet och övriga inkomster	2 947 000
Sammanlagt	290 947 000

2026 budget	290 947 000
2025 II tilläggsb.	-7 000 000
2025 I tilläggsb.	97 000 000
2025 budget	167 305 000
2024 bokslut	176 004 524

28. Finansministeriets förvaltningsområde*11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna*

Under momentet beräknas inflyta 61 271 000 euro.

Förklaring : Skattetagarnas finansieringsbidrag grundar sig på lagen om Skatteförvaltningen (ändring av 30 §, 622/2021).

Kommunernas andel är 14,2 %.

2026 budget	61 271 000
2025 budget	63 962 000
2024 bokslut	66 075 664

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 24 163 000 euro.

Förklaring : Skattetagarnas finansieringsbidrag grundar sig på lagen om Skatteförvaltningen (ändring av 30 §, 622/2021).

Folkpensionsanstaltens andel är 5,6 %.

2026 budget	24 163 000
2025 budget	25 224 000
2024 bokslut	26 058 008

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 13 807 000 euro.

Förklaring : Skattetagarnas finansieringsbidrag grundar sig på lagen om Skatteförvaltningen (ändring av 30 §, 622/2021).

De evangelisk-lutherska församlingarnas andel är 3,2 %.

2026 budget	13 807 000
2025 budget	14 414 000
2024 bokslut	14 890 290

14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret

Under momentet beräknas inflyta 8 900 000 euro.

Förklaring: Användaravgifterna för det positiva kreditupplysningsregistret baserar sig på lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (739/2022).

2026 budget	8 900 000
2025 budget	9 750 000
2024 bokslut	5 200 546

20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik

Under momentet beräknas inflyta 5 338 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på intäktsföring periodiserad över flera år som motsvarar användningen av anslag anvisade för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar i Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

2026 budget	5 338 000
2025 budget	7 450 000
2024 bokslut	6 524 936

50. Överföring från Statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 2 493 749 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Enligt 6 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) överförs från statens pensionsfond årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör en i lagen fastställd andel av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på statlig anställning som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och för andra pensioner som omfattas av finansieringen av statens pensionsskydd.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2026 (3102).

2026 budget	2 493 749 000
2025 budget	2 354 595 000
2024 bokslut	2 274 082 604

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 395 505 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster som utgör ersättning som andra pensionsanstalter har betalat till staten för pensionsutgifter som dessa med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) ansvarar för.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2026 (3102).

2026 budget	395 505 000
2025 budget	374 113 000
2024 bokslut	352 243 492

52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 18 570 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991) från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, förmåner som motsvarar grupplivförsäkring, ersättningar för trafikskador och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

Beräknade inkomster (euro)

Olycksfall (olycksfallsavgifter)	16 000 000
Förmån som motsvarar grupplivförsäkring	1 000 000
Gamla affärsverk	15 000
Lagen om offentlig arbetskraftsservice, invandring, nämndemän	255 000
Trafikskador	1 300 000
Sammanlagt	18 570 000

2026 budget	18 570 000
2025 budget	19 420 000
2024 bokslut	15 788 690

60. Premie för främjande av arbetarskydd

Under momentet beräknas inflyta 1 120 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991). Inkomstposten beräknas så att den är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.10.

2026 budget	1 120 000
2025 budget	1 010 000
2024 bokslut	1 112 085

92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 52 000 000 euro.

Förklaring: Enligt det beslut av Europeiska unionens råd ((EU, Euratom) 2020/2053) som gäller egna medel får medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de tar ut för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 25 % för att täcka de uppbördskostnader som föranleds dem.

Under momentet intäktsförs också den andel som en annan medlemsstat enligt överenskommelse ska betala Finland.

2026 budget	52 000 000
2025 budget	52 000 000
2024 bokslut	45 976 102

93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter

Under momentet beräknas inflyta 2 200 000 euro.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för reseutgifter till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.20.

2026 budget	2 200 000
2025 budget	1 400 000
2024 bokslut	1 895 028

99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 16 270 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990)

2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965)

3) borgensavgifter som tagits ut för affärsverkens lån: lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988)

4) återbetalda pensioner: pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)

5) ersättning för vissa intjänade pensionsrätter: lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003)

6) inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång: lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009).

Beräknade inkomster (euro)

Försäkringsersättningsregresser	3 000 000
Arv som tillfallit staten	9 000 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	150 000
Återbetalda pensioner	350 000
Ersättning för vissa intjänade pensionsrätter	2 300 000
Inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål i fråga om rättegångs-kostnader	150 000
Övriga inkomster	1 320 000
Sammanlagt	16 270 000
2026 budget	16 270 000
2025 budget	25 970 000
2024 bokslut	30 675 950

29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

50. Finansieringsandelar till program som Undervisningsstyrelsen verkställer

Under momentet beräknas inflyta 87 100 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs inkomster som hänför sig till sådana program verkställda av Undervisningsstyrelsen som främjar internationalisering och som finansieras genom finansieringsandelar från EU, Nordiska ministerrådet och andra finansiärer.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 29.01.32.

2026 budget	87 100 000
2025 II tilläggsb.	87 100 000

70. Inkomster från studiestödsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 12 700 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på betalningar av borgensfordringar och räntor på fordringarna som betalats med stöd av 38 § i lagen om studiestöd (65/1994).

Beräknade inkomster (euro)

Amorteringar på borgensansvarsfordringar som betalas under budgetåret	7 700 000
Ränteinkomster	5 000 000
Sammanlagt	12 700 000

2026 budget	12 700 000
2025 budget	36 000 000
2024 bokslut	116 897 554

99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster inom förvaltningsområdet som inte har budgeterats under andra moment.

2026 budget	4 000 000
2025 budget	4 000 000
2024 bokslut	34 229 266

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde*01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket*

Under momentet beräknas inflyta 537 005 000 euro.

Grunden för bokföringen av inkomsterna utgörs av de beslut om avgifter som EU-organet har fattat under finansåret.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) uppgå till sammanlagt 537 075 000 euro. När 70 000 euro av detta beräknas bli intäktsfört utanför budgeten till interventionsfonden för jordbruket beräknas 537 005 000 euro inflyta under momentet.

Ålands inkomster har inte beaktats i totalinkomsten till den del uppgifterna hör till Ålands behörighet.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	mn euro	motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	525,000	30.20.41
EU-stöd för privat lagring	1,200	30.20.41
Systemet med utdelning i skolan	4,405	30.20.46
Producentorganisationerna	4,000	30.20.46
Åtgärder inom biodlingssektorn	0,200	30.20.46

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	mn euro	motsvarande utgifter under moment
Säljfrämjande åtgärder	2,200	30.20.46
Sammanlagt	537,005	
		I interventions- fonden
Till interventionsfonden för jordbruket	0,070	för jordbruket
Sammanlagt	537,075	
2026 budget		537 005 000
2025 budget		535 005 000
2024 bokslut		529 408 268

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 460 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna omfattar de betalningar ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling som utgör ersättning för utgifter i form av finansieringsandelar som under momenten 30.10.40, 30.10.43, 30.10.64, 30.20.43 och 30.20.44 betalats ur Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 (CAP-planen) samt slutbetalning till programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2022.

2026 budget	460 000 000
2025 budget	320 000 000
2024 bokslut	262 328 411

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) 2021—2027 beräknas inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 10 000 000 euro. Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats. Utgifter motsvarande inkomster har antecknats under moment 30.40.62.

2026 budget	10 000 000
2025 budget	10 000 000
2024 bokslut	7 473 375

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 116 000 euro.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som hänför sig till moment 12.30.01

och 12.30.02 eller till projekt som finansieras av forskningsanstalterna. I inkomstposten ingår inte den finansiering av kartlägningsprogrammen i fråga om växtskadegörare som nettobudgeterats under moment 30.20.01 Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Uppskattning av inkomsterna

	euro	moment
Djursjukdomar och skadegörare, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690, varav	116 000	
— TSE-, AI- och ASF-programmen och programmet för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel	66 000	30.20.01
— Rabies-programmet	50 000	30.20.20

Under momentet intäktsförs i fråga om djursjukdomar inkomsterna från EU för TSE-, AI- och ASF-programmen, programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel, Rabies-programmet och åtgärder för utrotning av växtskadegörare, vilka medfinansieras av EU.

2026 budget	116 000
2025 budget	290 000
2024 bokslut	120 036

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 512 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) samt miljöskyddslagen (527/2014) och av andra motsvarande avgifter. År 2026 uppskattas det inflyta 3 512 000 euro utifrån avgifterna. Uppskattningen grundar sig på intäkterna av avgifter enligt statsbokslutet för 2024. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2026 budget	3 512 000
2025 budget	3 582 000
2024 bokslut	3 512 498

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 45 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna baserar sig på fisketillståndavgifter enligt lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (176/2017) samt statsrådets förordningar 195/2017 och 196/2017 som utfärdats med stöd av den. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten 2025 har antecknats under moment 30.40.22 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.40.

2026 budget	45 000
2025 budget	45 000
2024 bokslut	42 380

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 3 800 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften är 120 euro för en fullvuxen älg och 50 euro för en älgkalv. För vitsvanshjort är motsvarande belopp 17 euro för vuxna och 8 euro för kalvar. Det beräknas att 37 800 älgar och 48 000 vitsvanshjortar fälls. Avgifterna kommer att ligga på samma nivå som förut. År 2026 beräknas det inflyta 3,200 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för älg och 0,600 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för vitsvanshjort. Av anslaget anvisas till en del som motsvarar inkomsterna 3,800 miljoner euro under moment 30.40.41 till utgifter enligt viltskadelagen (105/2009).

2026 budget	3 800 000
2025 budget	3 590 000
2024 bokslut	3 660 796

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 9 625 000 euro.

Förklaring: År 2026 uppskattas det inflyta 9 625 000 euro i form av fiskevårdsavgifter. Uppskattningen baserar sig på intäkterna av fiskevårdsavgifter enligt statsbokslutet för 2024. Utgifter motsvarande inkomster har antecknats under moment 30.40.51.

2026 budget	9 625 000
2025 budget	9 920 000
2024 bokslut	9 624 740

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 12 697 000 euro.

Förklaring: Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 30 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgiften är 43 euro och 10 euro för personer under 18 år. Det beräknade antalet jägare 2026 är ca 303 394, varav antalet personer under 18 år är ca 10 575. Det beräknas inflyta 12 697 000 euro. De utgifter som ska användas för främjande av viltushållningen har antecknats under moment 30.40.50.

2026 budget	12 697 000
2025 budget	12 779 000
2024 bokslut	12 616 645

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 400 000 euro.

Inkomsterna får användas till utgifter för kontoavskrivningar på stöd som betalats med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996), den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) och lagen om temporärt stöd för beskogning (1114/2020) och dröjsmålsräntor på dem.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster och återkrav för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska netto-budgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet och kontoavskrivningar som hänför sig till återkrav.

2026 budget	4 400 000
2025 budget	4 400 000
2024 bokslut	5 934 145

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet

Under momentet beräknas inflyta 7 600 000 euro.

Under momentet budgeteras intäktsföringen av EU:s direkta stöd som budgeteras enligt kontantprincipen.

Under momentet budgeteras även inkomster som livskraftscentralerna får från dem som bedriver busstrafik på basis av koncessionsavtal.

Förklaring: I inkomstposten ingår utbetalningar av CEF-stöd som EU beviljat. I inkomstposten ingår dessutom de biljettintäkter som livskraftscentralerna får från den busstrafik som anordnas enligt bruttomodellen samt livskraftscentralernas andel av FPA:s stöd för skolresor på andra stadiet och dessutom andra inkomster i samband med biljett- och betalningssystemet.

2026 budget	7 600 000
2025 II tilläggsb.	5 000 000
2025 budget	24 600 000
2024 bokslut	57 675 979

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 60 050 000 euro.

Förklaring: Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro.

Under momentet beräknas dessutom intäktsföras högst 60 miljoner euro, som innefattar statsunderstöd som beviljats rederier inom sjöfarten med stöd av statsrådets förordning om stödjande av sjöfart (548/2020) och som återkrävs. Inkomsterna innehåller utöver de statsunderstöd som återkrävs också en marknadsbaserad ränta.

2026 budget	60 050 000
2025 budget	50 000
2024 bokslut	9 340 325

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 4 292 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på prestationer och ersättningar för kostnader som föranletts av produktkontroll om vilka det föreskrivs i arbets- och näringsministeriets förordning om Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer åren 2025–2026 (797/2024), på lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), kemikalielagen (599/2013), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG och på behandlingen av ansökningar om undantag enligt statsrådets förordning 189/2022, gruvlagen (621/2011), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), hissäkerhetslagen (1134/2016), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), containerlagen (762/1998), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om vissa brandskyddsanordningar (191/2024), lagen om konsumentprodukters säkerhet (184/2025), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), lagen om områdesanvändning (132/1999) och avfallslagen (646/2011).

2026 budget	4 292 000
2025 budget	3 535 000
2024 bokslut	4 343 139

21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter

Under momentet beräknas inflyta 503 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter grundar sig på lagen om utsläppshandel (1270/2023) och kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

2026 budget	503 000 000
2025 budget	556 000 000
2024 bokslut	408 591 999

31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 33 270 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sysselsättningsfondens betalningar enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävts av arbetsgivare och deras konkursbon.

Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 33 460 000 euro, har budgeterats under moment 32.30.52.

2026 budget	33 270 000
2025 budget	33 270 000
2024 bokslut	36 627 801

50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken

Under momentet beräknas inflyta 290 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Inkomsterna omfattar de betalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och FRO (Fonden för en rättvis omställning) för programmet Ett förnybart och kompetent Finland under programperioden 2021—2027 vilka betalas av Europeiska kommissionen.

Inkomsterna består av de initiala och löpande betalningar samt slutbetalningar som Europeiska kommissionen betalar till EU-program.

Beräknade inkomster (euro)

2021—2027	
ERUF	110 000 000
ESF	95 000 000
FRO	85 000 000
Sammanlagt	290 000 000
2026 budget	290 000 000
2025 budget	269 000 000
2024 bokslut	333 913 228

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 83 100 000 euro.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster till följd av att verket Business Finland deltar i europeiska samarbetsprojekt samt av återkrav av finansiering och av skadestånd. Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 32.20.40.

De inkomster som inflyter av royaltyavgifter grundar sig på lagen om rätt för statsrådet att föryttra statens ägande mineralfyndigheter samt för deras utnyttjande erforderliga jordområden (174/1940).

Räntorna på återbäring av lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som har betalats som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) eller enligt 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser hänför sig till Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsverksamhet i fråga om export- och fartygskrediter som beviljas på OECD-villkor (1543/2011).

Inkomsterna i samband med omställningsskyddsutbildning är sådana ersättningar för anskaffning av omställningsskyddsutbildning som livskraftscentralerna och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret) fakturerat av Sysselsättningsfonden enligt lagen om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vissa lagar som har samband med den (383/2023).

Beräknade inkomster (euro)

Inkomster från verket Business Finland	2 000 000
Royaltyinkomster	7 500 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder	69 900 000
Intäktsföring från sysselsättningsfonden, anskaffning av utbildning inom omställningsskyddet	50 000
Reformen av arbets- och näringsstjänsterna	2 150 000
Övriga inkomster	500 000
Sammanlagt	83 100 000
2026 budget	83 100 000
2025 II tilläggsb.	7 995 000
2025 budget	124 250 000
2024 bokslut	183 545 453

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

(02.) *Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården*

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2025 budget	1 850 000
2024 bokslut	1 728 009

(03.) *Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd*

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2025 budget	100 000
2024 bokslut	592

98. *Återbäringar av statsunderstöd*

Under momentet beräknas inflyta 150 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbärings av statsunderstöd och statsandelar som har betalats enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

2026 budget	150 000 000
2025 budget	158 200 000
2024 bokslut	150 446 166

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 47 938 000 euro.

I inkomsterna beaktas de inkomster och återkrav samt kontoavskrivningar inom förvaltningsområdet för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte kan beaktas under utgiftsmomenten.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Återbäring av förskott på anslag för öppenvård och rehabilitering av frontveteraner (lagen om rehabilitering av frontveteraner 1184/1988)	15 250 000
Återbäring av förskott på anslag för öppenvårdstjänster för krigs- och militärinvalid (lagen om skada, ådragen i militärtjänst 404/1948)	1 500 000
Regresser gällande ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	300 000
Övriga inkomster och återkrav	5 100 000
Andel som avsätts ur vinstmedel	25 788 000
Sammanlagt	47 938 000
2026 budget	47 938 000
2025 II tilläggsb.	9 600 000
2025 budget	54 388 000
2024 bokslut	71 376 814

35. Miljöministeriets förvaltningsområde

10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador

Under momentet beräknas inflyta 150 000 euro.

Förklaring: Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

2026 budget	150 000
2025 budget	150 000
2024 bokslut	—

(20.) Överföring från Statens bostadsfond

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2025 budget	210 224 000
2024 bokslut	502 700 000

21. Inkomster av statens bostadsfinansiering

Under momentet beräknas inflyta 2 697 315 000 euro.

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan det 2026 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 10 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som ska betalas tillbaka.

Statskontoret har rätt att på frivillig väg sälja en aravahyresbostad eller ett aravahyreshus i stället för att sälja det på exekutiv auktion och rätt att efterskänka en del av kapitalet för statliga bostadslån, om de kreditförluster som föranleds staten väntas bli mindre genom frivillig försäljning än genom exekutiv auktion.

Förklaring: Av inkomstposten under momentet består 27 600 000 euro av ränteinkomster från aravalån, 248 750 000 euro av amorteringar på aravalån, 2 414 265 000 euro av intäktsföring av fondens återstående kassa, varav 100 000 000 euro har riktats till finansiering av investeringsprogrammet, 5 800 000 euro av samfundens borgensavgifter och 900 000 euro av privatpersoners borgensavgifter.

2026 budget	2 697 315 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 806 000 euro.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta inkomster som baserar sig på förordningen om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (63/2025). Under momentet intäktsförs dessutom miljöministeriets och Finlands miljöcentrals inkomster av blandad natur.

2026 budget	806 000
2025 budget	806 000
2024 bokslut	469 008

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder

Under momentet beräknas inflyta 136 700 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de inkomster som inflyter av bötesstraff och av administrativa betalningspåföljder av strafftyp.

2026 budget	136 700 000
2025 budget	136 000 000
2024 bokslut	153 091 174

02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 79 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de ränteinkomster som hänför sig till beskattningen, upplupna förseningsräntor och restavgifter, dröjsmålsräntor till skattekontot samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning. Räntan på de poster som inflyter under momentet är bunden till den referensränta som anges i räntelagen.

2026 budget	79 000 000
2025 budget	79 000 000
2024 bokslut	133 410 676

04. Återtagande av överförda anslag

Under momentet beräknas inflyta 500 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs oanvända överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2026 budget	500 000 000
2025 II tilläggsb.	200 000 000
2025 budget	300 000 000
2024 bokslut	1 046 421 945

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 7 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2026 budget	7 000 000
2025 budget	7 000 000
2024 bokslut	15 044 708

20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens

Under momentet beräknas inflyta 830 000 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten ingår inkomsterna från EU:s återhämtningsinstrument av engångsnatur (Next Generation EU) i fråga om faciliteten för återhämtning och resiliens. Finland lämnade den 27 maj 2021 en nationell återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen. Planen har utarbetats med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF-förordningen). Godkännandet av planen är en förutsättning för finansiering från EU. Kommissionen bedömer de nationella planerna och planerna godkänns i rådet. Utbetalningarna görs på basis av framstegen med den nationella planen och när man har visat att de uppsatta målen har nåtts planenligt. Inkomstposten grundar sig i fråga om antagandena om utbetalningar på kommissionens förslag.

Under momentet intäktsförs också inkomsterna från EU:s plan REPowerEU.

2026 budget	830 000 000
2025 budget	489 000 000
2024 bokslut	227 705 036

Avdelning 13

RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01. Ränteinkomster	421 528	179 111	177 102	-2 009	-1
05. Räntor på övriga lån	47 001	28 577	27 580	-997	-3
07. Räntor på depositioner	340 737	118 900	127 000	8 100	7
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	33 791	31 634	22 522	-9 112	-29
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 573 710	2 252 000	2 710 000	458 000	20
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 451 693	1 702 000	2 260 000	558 000	33
02. Avkastning av penningspelsverksamhet	122 017	550 000	450 000	-100 000	-18
04. Andel i statens penninginstituts vinst	—	10 000	15 000	5 000	50
01. Andel i Finlands Banks vinst	0	10 000	15 000	5 000	50
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	146 000	161 000	164 400	3 400	2
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	146 000	161 000	164 400	3 400	2
Sammanlagt	2 141 239	2 602 111	3 066 502	464 391	18

01. Ränteinkomster

05. Räntor på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 27 580 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten har beaktats räntor på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten. Sådana lån är bl.a. grundtorrlägnings- och skogsförbättringslån och Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. Amorteringarna på övriga lån tas upp under moment 15.01.04.

2026 budget	27 580 000
2025 budget	28 577 000
2024 bokslut	47 000 867

07. Räntor på depositioner

Under momentet beräknas inflyta 127 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

2026 budget	127 000 000
2025 budget	118 900 000
2024 bokslut	340 736 501

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter

Under momentet beräknas inflyta 22 522 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten får ränteinkomster av pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som den betalat genom Vilma-kostnadsfördelningen samt av förskott på kostnadsfördelningen som den betalat. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2026 budget	22 522 000
2025 budget	31 634 000
2024 bokslut	33 791 043

03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier

01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 2 260 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter som utdelning från statens aktieinnehav, som kapitalåterbäring samt som inkomster av försäljning av statens aktier. Den allmänna utgångspunkten för utdelningspolitiken är att statsbolag och intressebolag betalar utdelning som mätt i utdelning per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

2026 budget	2 260 000 000
2025 budget	1 702 000 000
2024 bokslut	1 451 692 920

02. Avkastning av penningsspelsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 450 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna under momentet bygger på 17 § i lotterilagen (1047/2001), enligt vilken det i statsbudgeten årligen intäktsförs ett belopp som motsvarar vinsten enligt Veikkaus Ab:s senaste bokslut.

2026 budget	450 000 000
2025 budget	550 000 000
2024 bokslut	122 017 494

04. Andel i statens penninginstituts vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) ska en del av bankens vinst reserveras för statens behov. Enligt lagen ska hälften av vinsten överföras till reservfonden och återstoden av vinsten reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan dock enligt lagen besluta att vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek.

Utveckling av intäktsföringen av Finlands Banks vinst

	2021	2022	2023	2024	2025
Intäktsföring av Finlands Banks vinst, mn euro	100	26	0	0	0
Andel av vinsten från året innan, %	70	51	0	0	0

2026 budget	15 000 000
2025 II tilläggsb.	-10 000 000
2025 budget	10 000 000
2024 bokslut	—

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

Under momentet beräknas inflyta 164 400 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2025.

Intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 164,4 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel uppgår till 138 miljoner euro och Senatfastigheters andel till 26,4 miljoner euro.

2026 budget	164 400 000
2025 budget	161 000 000
2024 bokslut	146 000 000

Avdelning 15

LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01. Lån som återbetalas till staten	228 960	77 186	70 881	-6 305	-8
04. Amorteringar på övriga lån	228 960	77 186	70 881	-6 305	-8
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	12 133 275	12 500 021	8 659 220	-3 840 801	-31
01. Nettoupplåning och skuldhantering	12 133 275	12 500 021	8 659 220	-3 840 801	-31
Sammanlagt	12 362 235	12 577 207	8 730 101	-3 847 106	-31

01. Lån som återbetalas till staten

Förklaring: En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 70 881 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som beviljats i statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statliga bolag samt andra statliga bolag samt amorteringar på de statliga affärsverkens pensionsavgiftslån. I inkomstposten ingår också amorteringar på köpesumma och inlösningspris för gårdsbruksenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositionslagen eller jordansaffningslagen samt amorteringar på grundtorrlägnings- och skogsförbättringslån. I inkomstposten ingår amorteringar på Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. I inkomstposten har också amorteringarna på lån som beviljats andra stater beaktats. Ränteinkomsterna av lån under momentet tas upp under moment 13.01.05.

2026 budget	70 881 000
2025 budget	77 186 000
2024 bokslut	228 960 410

03. Statens nettoupplåning och skuldhantering

Förklaring: Det strategiska målet för statens skuldhantering är att tillgodose statens lånebehov och trygga statens likviditet under alla förhållanden samt att sträva efter så låga kostnader som möjligt för skulden på en på lång sikt godtagbar risknivå. Dessutom upprätthålls en så likvid referenslånemarknad som möjligt för att trygga en förmånlig finansiering.

01. Nettoupplåning och skuldhantering

Under momentet antecknas 8 659 220 000 euro i nettoinkomster.

Som inkomster beaktas det nominella värdet på nya statslån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomster från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Inkomster som inflyter under momentet får användas

- 1) till betalning av amorteringar på statsskulden och betalning av återköp
- 2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt lagen om statsbudgeten (423/1988).

Utvecklingen i det nominella värdet på skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2024—2026 (md euro)

	2024 bokslut	2025 budgeterat	2026 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	166,7	180,0	191,0

Nettoinkomstposten under momentet motsvarar det behov av nettoupplåning som uppkommer av andra poster än skuldhanteringen. Under momentet inflyter nettoinkomster av inkomster av nya statslån minskade med utgifterna för återbetalning av skulden. I nettoinkomsten ingår dessutom de poster som föranleds av emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit och de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder samt derivatavtal som skyddar upptagandet och återbetalningen av lån. Intäktsföringen av engångsnatur i statsbudgeten av Statens bostadsfonds kassa minskar inte statens behov av upplåning, eftersom bostadsfondens kassa redan tidigare har beaktats vid dimensioneringen av statens upplåning. Intäktsföringen har således beaktats i skuldutvecklingen med antagandet att nettoupplåningen 2026 är 2,3 miljarder euro större än det uppskattade nettoupplåningsbehovet på basis av inkomsterna och utgifterna i budgeten.

Bruttoupplåningen beräknas uppgå till 39 219 220 000 euro 2026. Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 10,8 miljarder euro år 2026. Dessutom beräknas skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla till ett belopp av 17,4 miljarder euro. Nettoupplåningen till nominellt belopp exklusive posterna för skuldhantering beräknas uppgå till 8 659 220 000 euro.

2026 budget	8 659 220 000
2025 II tilläggsb.	943 762 000
2025 I tilläggsb.	-210 947 000
2025 budget	12 500 021 000
2024 bokslut	12 133 274 864

ANSLAG

Huvudtitel 21 RIKSDAGEN

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Riksdagsledamöterna	23 179	23 865	23 865	—	0
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	23 179	23 865	23 865	—	0
10. Riksdagens kansli	80 498	86 081	85 439	-642	-1
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	62 882	67 058	66 117	-941	-1
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	5 736	7 100	7 100	—	0
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	7 380	7 423	7 722	299	4
70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)	4 500	4 500	4 500	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
20. Riksdagens justitie-ombudsman	9 044	9 467	9 638	171	2
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	9 044	9 467	9 638	171	2
30. Utrikespolitiska institutet	5 307	5 072	5 201	129	3
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 027	4 792	4 921	129	3
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	280	280	280	—	0
40. Statens revisionsverk	18 079	18 230	18 693	463	3
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)	17 585	17 530	17 993	463	3
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	494	700	700	—	0
90. Riksdagens övriga utgifter	5 155	5 175	5 335	160	3
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	5 155	5 175	5 335	160	3
Sammanlagt	141 263	147 890	148 171	281	0

01. Riksdagsledamöterna*01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 23 865 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksdagsledamöternas arvoden	18 032 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 594 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	2 239 000
Sammanlagt	23 865 000
2026 budget	23 865 000
2025 budget	23 865 000
2024 bokslut	23 179 453

10. Riksdagens kansli

01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 66 117 000 euro.

Förklaring: I anslaget ingår anställnings- och personalkostnader samt resekostnader för ledamotsassistenter som är anställda vid riksdagens kansli till ett belopp av sammanlagt 2 875 000 euro. För bidrag till gruppkanslierna för assistenter som är anställda av riksdagsgrupperna finns moment 21.10.51.

Uppskattningsvis 195 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i antalet årsverken	45
Förändring i den internationella verksamheten	-531
Förändring i omkostnaderna av engångsnatur	-8
Omkostnadsbesparing	-810
Projektet för säkerhetssystemet	-850
Lönejusteringar	1 213
Sammanlagt	-941

2026 budget	66 117 000
2025 budget	67 058 000
2024 bokslut	62 881 923

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 100 000 euro.

Förklaring: Huvudtitelns alla mervärdesskatteutgifter har budgeterats under momentet, med undantag av de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	7 100 000
2025 budget	7 100 000
2024 bokslut	5 736 003

51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 722 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt kanslikommissionens beslut om en s.k. gruppkanslimodell (4.3.2015 § 3 och 7.3.2019 § 19) till de riksdagsgrupper vars ledamotsassistenter blivit anställda av gruppkanslierna.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om storleken på bidraget, villkoren och tidpunkterna för övergången till anställning samt om andra principer som gäller för gruppkansli-modellen.

Förklaring: Bidragsbeloppet för gruppkanslimodellen justeras årligen efter förändringarna i anställningskostnader och lönebikostnader, naturaförmåner, resekostnader och administrationskostnader. Justeringarna görs som tjänsteuppdrag. Från och med den 1 juli 2025 är bidragsbeloppet 4 548 euro per ledamot i månaden. I uppskattningen för 2026 har man berett sig på den kommande löneförhöjningen enligt kollektivavtalet samt på en höjning av kompensationen för naturaförmåner, resekostnader och administrationskostnader. Bedömningen av vilka riksdagsgrupper som är berättigade till assistentbidrag har gjorts utifrån nuläget.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring i anslaget	299
Sammanlagt	299
2026 budget	7 722 000
2025 budget	7 423 000
2024 bokslut	7 380 366

70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 500 000 euro.

Anslaget får användas för sådana utvecklingsprojekt inom dataadministrationen som gäller ny eller ersättande programvara samt för anskaffningar av servrar och utrustning inom dataadministrationen.

2026 budget	4 500 000
2025 budget	4 500 000
2024 bokslut	4 500 000

20. Riksdagens justitieombudsman

01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 638 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 8 456 000 euro till att sköta justitieombudsmannens kanslis grundläggande uppgifter och särskilda uppgifter. Människorättscentret, som finns i anslutning till kansliet, har ett utgiftsanslag på 1 182 000 euro för utförandet av lagstadgade uppgifter.

Enligt grundlagens 109 § ska justitieombudsmannen övervaka att domstolarna och andra myndigheter samt tjänstemännen, offentligt anställda arbetstagare och också andra, när de sköter offentliga uppdrag, följer lag och fullgör sina skyldigheter. Vid utövningen av sitt ämbete övervakar justitieombudsmannen att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheter-

na tillgodoses. Justitieombudsmannen har i särskild uppgift att vara nationellt besöksorgan enligt FN:s konvention mot tortyr. Också främjande, skydd och övervakning av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är uppgifter som föreskrivits för justitieombudsmannen, Människorättscentret och dess delegation.

Människorättscentret är ett operativt sett självständigt statligt organ med uppgift att främja de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna nationellt. Dess lagstadgade uppgifter omfattar också internationellt samarbete inom området mänskliga rättigheter. Centret har som särskild uppgift att främja och övervaka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och en av prioriteringarna för centret är rättigheterna för äldre och andra människor i utsatt ställning. Människorättsdelegationen vid Människorättscentret utses av riksdagens justitieombudsman och är ett nationellt samarbetsorgan för aktörerna inom grundläggande och mänskliga rättigheter. Delegationen behandlar principiellt viktiga människorättsfrågor. Delegationen tillsätts för fyra år i sänder (1 april 2024—31 mars 2028).

Justitieombudsmannen, Människorättscentret och människorättsdelegationen bildar tillsammans Finlands nationella institution för mänskliga rättigheter i enlighet med FN:s så kallade Parisprinciper.

Klagomål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
inkomna	6 088	6 700	6 700
avgjorda	6 286	6 700	6 700

Under 2024 inkom 6 088 klagomål (7 124 år 2023), vilket var 1 036 (14,5 %) färre än året innan. Sammanlagt avgjordes 6 475 (7 035) och inleddes 6 311 (7 311) ärenden som gällde laglighetskontroll år 2024. År 2024 var den genomsnittliga tiden för behandling av klagomål 94 dagar. Vid utgången av 2023 var den 84 dagar.

Egna initiativ och granskningar

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
egna initiativ	72	80	80
granskningar	77	100	100
begäranden om utlåtande och hörande	103	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing	-99
Lönejusteringar	270
Sammanlagt	171

2026 budget	9 638 000
2025 budget	9 467 000
2024 bokslut	9 043 671

30. Utrikespolitiska institutet

01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 921 000 euro.

Förklaring: Som beräknade inkomster av verksamheten beaktas utomstående projektfinansiering i anslutning till forskning samt kostnadsersättningar, till ett sammanlagt belopp av 1 225 000 euro. Den nya forskningsagendan för 2026—2028 består av fyra forskningsprogram: forskningsprogrammet Finland och säkerheten i Nordeuropa, forskningsprogrammet Europeiska unionen och strategisk konkurrens, forskningsprogrammet Ryssland, Östeuropa och Eurasien samt forskningsprogrammet Global säkerhet och styrning. Inom ramen för programmen finns vid institutet dessutom tre forskningscenter: Forskningscentret för global ordning och Kina, Forskningscentret för klimatpolitik och klimatsäkerhet samt Forskningscentret för Förenta staternas politik och makt. Dessutom planeras ett forskningscenter för Mellanöstern och Nordafrika och ett forskningscenter för geoekonomi och banbrytande tekniker. I den nya programperiodens struktur har man också beaktat ett tvärgående tema, strategisk framsyn, som inte ingår i programmen.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Årsverken	49,0	48,0	48,0
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	4,9	5,0	5,0
Andel kvinnor i personalen, %	47,0	50,0	50,0

Resultaten av den enkät som mäter välbefinnande och belastning i arbetet var för institutets del något bättre än för referensgruppen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 151	5 992	6 146
Bruttoinkomster	1 506	1 200	1 225
Nettoutgifter	4 645	4 792	4 921
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	323		
— överförs till följande år	705		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	34
Omkostnadsbesparing	-51
Lönejusteringar	146
Sammanlagt	129

2026 budget	4 921 000
2025 budget	4 792 000
2024 bokslut	5 027 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 280 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av institutets omkostnader.

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	280 000
2025 budget	280 000
2024 bokslut	280 487

40. Statens revisionsverk**01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)**

Under momentet beviljas 17 993 000 euro.

Förklaring: Revisionsverkets budgetförslag utgår från att de externa uppgifter som föreskrivs för revisionsverket i grundlagen, de externa tillsynsuppgifter som föreskrivs i den övriga lagstiftningen och de övriga lagstadgade uppgifterna, nämligen övervakningen av finanspolitiken, parti- och valfinansieringen, lobbyistregistret och tillsynsuppgiften i samband med politisk reklam, sköts inom ramen för anslagsnivån och den ram för ekonomin och personalplaneringen som kanslikommissionen fastställt.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Årsverken, årsv.	148,0	151,5	148,5
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	5,7	6,5	6,5
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,9	3,8	3,8
Fördelning av årsverken på kärnverksamhet (% av effektiv arbetstid)			
Kärnverksamhet	69,0	75,0	75,0

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Iakttagna rekommendationer baserade på granskning (% , helt eller delvis iakttagna rekommendationer)			
Revisioner	91	85	85
Granskningar av laglighet, resultat och finanspolitik	85	82	82

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing	-199
Täckning av permanenta utgifter för tillsynsuppgiften i samband med politisk reklam	220
Lönejusteringar	442
Sammanlagt	463

2026 budget	17 993 000
2025 budget	17 530 000
2024 bokslut	17 585 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av revisionsverkets omkostnader.

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	700 000
2025 budget	700 000
2024 bokslut	493 575

90. Riksdagens övriga utgifter*50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)*

Under momentet beviljas 5 335 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd i enlighet med lagen om riksdagsgrupper (979/2012) för anställning av personal som är nödvändig för gruppernas verksamhet och för andra utgifter som verksamheten orsakar.

Förklaring: Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om användningsprinciperna.

Anslaget fördelas mellan riksdagsgrupperna så att för varje ledamot betalas 2 039 euro per månad, utöver vilket det till varje riksdagsgrupp som bildats utifrån valresultatet i riksdagsvalet 2023

fram till slutet av valperioden betalas ett månatligt belopp på 4 078 euro som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring i anslaget	160
Sammanlagt	160
2026 budget	5 335 000
2025 budget	5 175 000
2024 bokslut	5 155 444

Huvudtitel 22

REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring: Bestämmelser om uppgifterna för republikens presidents kansli finns i lagen om republikens presidents kansli (100/2012). Verksamheten vid och målen för republikens presidents kansli bestäms i enlighet med de uppgifter för republikens president som föreskrivs i grundlagen och i andra lagar samt de mål och verksamhetssätt som republikens president själv har satt upp.

Hållbar utveckling

Republikens presidents kansli fortsätter att genomföra åtgärder för en hållbar utveckling. Kansliet använder förnybar energi i så stor utsträckning som möjligt i de byggnader som det förvaltar. I samband med grundläggande reparationer av fastigheter ökas andelen förnybar energi ytterligare.

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Republikens president	154	160	160	—	0
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	154	160	160	—	0
02. Republikens presidents kansli	45 418	47 296	28 775	-18 521	-39
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	9 577	9 146	9 775	629	7
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	700	600	550	-50	-8
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	2 550	2 550	1 950	-600	-24
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	7 591	10 000	7 500	-2 500	-25

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
75. Ombyggnad (reservations- anslag 5 år)	25 000	25 000	9 000	-16 000	-64
Sammanlagt	45 572	47 456	28 935	-18 521	-39
Totalt antal årsverken	71	75	75		

01. Republikens president*01. Arvodet till republikens president (fast anslag)*

Under momentet beviljas 160 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av arvode till republikens president enligt 1 § i lagen om arvodet till republikens president (1152/2011).

2026 budget	160 000
2025 budget	160 000
2024 bokslut	154 000

02. Republikens presidents kansli

Förklaring: Enligt lagen om republikens presidents kansli (100/2012) ska kansliet bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt svara för republikens presidents säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Kansliet svarar för att pensionerade presidenter får sådana tjänster som avses i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Republikens presidents kansli är en statlig fastighetsinnehavarmyndighet som sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer och ombyggnader av fastigheterna Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden, sommarresidenset Gullranda och Mariegatan 1 i Helsingfors.

01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 775 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av utgifter för evenemang som anordnas av republikens president eller för annat ordnande av republikens presidents verksamhet

2) till betalning av utgifter för underhåll av statens antik- och konstföremål som innehas av republikens presidents kansli

3) till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda samt till utgifter som föranleds kansliet av den verksamhet som bedrivs av delägarlaget för Gullrandas vattenområde.

Under momentet nettobudgeteras den avkastning som delägarlaget för Gullrandas gemensamma vattenområde delar ut till delägarna samt inkomster av virkesförsäljning i samband med skogs- vårdsåtgärder i park- och skogsområdena på Gullranda och Talludden.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster huvudsakligen från uthyrning av bostäder, försäljning av begagnade transportmedel och maskiner samt tillfällig inlösen av tillandningsmark och virkesförsäljning i anslutning till skogsvård.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 490	9 176	9 805
Bruttoinkomster	74	30	30
Nettoutgifter	10 416	9 146	9 775
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 998		
— överförs till följande år	3 159		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	179
Nivåförändring	450
Sammanlagt	629

2026 budget	9 775 000
2025 II tilläggsb.	668 000
2025 budget	9 146 000
2024 bokslut	9 577 000

02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 550 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-50
Sammanlagt	-50

2026 budget	550 000
2025 budget	600 000
2024 bokslut	700 000

20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 950 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och resor i utlandet
- 2) till betalning av utgifterna för besök i Finland
- 3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-150
Nivåförändring	-450
Sammanlagt	-600

2026 budget	1 950 000
2025 budget	2 550 000
2024 bokslut	2 550 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 500 000 euro.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-2 500
Sammanlagt	-2 500

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	7 500 000
2025 budget	10 000 000
2024 bokslut	7 591 161

75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 9 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nödvändiga grundläggande reparationer och ombyggnader i Presidentens slott, i tjänstebo-staden Talludden och den omgivande parken samt i kontors- och servicebyggnaden på Mariegatan 1 i Helsingfors

2) till grundläggande reparationer och ombyggnader av parken på sommarresidenset Gullranda samt till betalning av investeringsutgifter för mindre nybyggnadsprojekt

3) till sådana tilläggsutgifter för förberedelse, planering och genomförande av dessa projekt som påverkar kansliets egentliga verksamhet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-16 000
Sammanlagt	-16 000
2026 budget	9 000 000
2025 II tilläggsb.	2 500 000
2025 budget	25 000 000
2024 bokslut	25 000 000

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

Förklaring: Statsrådets kansli svarar i enlighet med vad som hör till dess ansvarsområde för biträdande av statsministern vid den allmänna ledningen av statsrådet samt vid samordningen av regeringens och riksdagens arbete. Till kansliets uppgifter hör samordningen och utvecklandet av Finlands EU-politik, statsrådets kommunikation och samordningen av statsförvaltningens kommunikation samt statens ägarpolitik och ägarstyrningen av de statsägda bolag som är underställda statsrådets kansli.

Statsrådets kansli har till uppgift att leda, samordna och utveckla statsrådets och dess ministeriers gemensamma förvaltning, deras interna planering av verksamheten och ekonomin och deras tillvägagångssätt samt att producera gemensamma tjänster och utveckla statsrådets gemensamma verksamhetskultur. Till statsrådets kanslis ansvarsområde hör statsrådets gemensamma lägesbild, beredskap och säkerhet samt samordningen av hanteringen av störningssituationer.

Dessutom svarar statsrådets kansli för samordningen i fråga om målen för statens sektorsforskning, regeringens framtidsarbete och samordningen av det nationella genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling. Statsrådets kansli tryggar statsministerns och regeringens verksamhetsförutsättningar under alla omständigheter och svarar för prognostiseringen och planeringen av samhällspolitiken på lång sikt samt för regeringens strategiarbete.

Statsrådets kansli sköter de uppgifter som hör till dess ansvarsområde i enlighet med regeringsprogrammet. Statsrådets kansli följer genomförandet av regeringsprogrammet och bidrar till att genomföra de mål som nämns i programmet.

Beskrivning av omvärlden

I den samhälleliga och ekonomiska verksamhetsmiljön finns det riskfaktorer som medför osäkerhet och gör omvärlden svår att förutse. Konsekvenserna av den tilltagande konkurrensen mellan stormakterna, den protektionistiska handelspolitiken, det försvårade internationella regelbaserade samarbetet samt Rysslands anfallskrig mot Ukraina återspeglas på många sätt i Finlands säkerhetspolitiska omgivning, i samhället och i ekonomin. Den arktiska regionens, liksom även rymdverksamhetens, strategiska betydelse ökar. Beaktandet av säkerhet och försörjningsberedskap samt samhällets förmåga att tåla och förbereda sig på kriser accentueras inom alla delområden av samhällspolitiken.

Finland ligger efter de viktigaste konkurrentländerna i fråga om såväl kompetens som FoUI-intensitet. Den tekniska utvecklingen, inklusive framstegen inom artificiell intelligens och banbry-

tande tekniker, skapar både nya utmaningar och möjligheter. Den internationella konkurrensen om kompetent arbetskraft har blivit allt hårdare. Den åldrande befolkningen och den minskande nativiteten ökar bristen på arbetskraft, försämrar den ekonomiska tillväxten och är en utmaning för balansen i de offentliga finanserna. Den allmänna osäkerheten i den ekonomiska utvecklingen, inflationen och räntenivån påverkar ägarstyrningen och de statsägda bolagen, vilket ökar riskerna i verksamhetsmiljön. De besparingar som görs i de offentliga finanserna påverkar utgifterna för statsrådets verksamhet och medför betydande behov av att anpassa verksamheten.

De risker och kostnader som klimatförändringarna medför blir hela tiden mer kända. Omställningen till ren energi förutsätter en övergripande förändring i ekonomin och samhället, vilken kan påverka olika grupper av människor på olika sätt. Omställningen till ren energi och den cirkulära ekonomin erbjuder stora möjligheter till tillväxt och export.

Det säkerhetspolitiska läget i Europa är i förändring på grund av kriget. Det finländska Natomedlemskapet ökar Finlands säkerhet. Krigets konsekvenser för den globala ekonomin, politiken och det internationella rättssystemet ökar osäkerheten. Situationen i Ukraina förutsätter att EU har en starkare resiliens än tidigare och förmåga att på ett samstämmigt sätt svara på de utmaningar som den sektorsövergripande krisen medfört när det gäller säkerhet, ekonomi och energi. Genom att utveckla ett öppet strategiskt oberoende strävar Europeiska unionen efter att minska kritiska beroendeförhållanden till auktoritära handelspartner i synnerhet. Den oförutsägbara politiken i Förenta staterna är en utmaning för EU:s enighet. Omvärlden präglas också av den försämrade rättsstats- och demokratiutvecklingen. Europeiska unionens strategiska agenda samt den nya kommissionen och Europaparlamentet styr EU:s verksamhet och lagstiftningsarbete. Europeiska kommissionen lägger 2025 fram sitt förslag till budgetram för åren 2028—2034.

I enlighet med statsrådets lokalplan är avsikten att 2024—2029 genomföra renoveringar av statsrådets lokaler samt nybyggnadsprojekt i Statsrådsborgens kvarter och i statsrådskvarteret. Det är fråga om ett reformprojekt som främjar enhetligheten i statsrådet och som möjliggör ett nytt verksamhetsätt och en ny verksamhetsmiljö för ministerierna för flera årtionden framåt. Statsrådet avstår från en betydande del av sina separata lokaler och koncentrerar sin verksamhet till de statsrådskvarter där statsrådets ledningsstruktur samlas.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Ett starkt och engagerat Finland bygger på konkreta gärningar och lösningar och verkar aktivt och initiativtagande såväl nationellt som internationellt. Genom samarbete klarar Finland av alla utmaningar.			
Biträdande av statsministern vid ledningen av statsrådet	god	god	god
— Stödet för regeringens beslutsfattande och verkställigheten av besluten tryggas och de gemensamma resurserna stöder ledningen av statsrådet.			
— Genomförandet av regeringsprogrammet följs upp och utvärderas.			
— Man bereder sig på hantering av störningssituationer och undantagsförhållanden och ledningskapaciteten stärks.			

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
— Förändringarna i omvärlden förutsätter planmässig och långsiktig kommunikation och övergripande ledning av kommunikationen. Statsrådets kommunikationsmiljö följs och utvärderas och man reagerar på eventuell informationspåverkan.			
Ledningen av Finlands EU-politik	god	god	god
— En aktiv och initiativrik EU-politik stärker konkurrenskraften, EU:s globala roll, försvarssamarbetet, den inre marknaden, den ekonomiska tillväxten, investeringar i ren energi, hållbart utnyttjande av naturresurser, stabiliteten i närområdena och skyddet av de yttre gränserna samt iakttagandet av rättsstatsprincipen och bekämpningen av korruption.			
— Finlands påverkansarbete och föregripande inflytande inom EU stärks och Finlands ståndpunkter bildas snabbare.			
Statens aktiva och tydliga ägarpolitik	god	god	god
— Genom en förutsägbar och framåtblickande ägarpolitik tryggas statens strategiska intressen.			
— I fråga om förvaltningen av sitt bolagsinnehav eftersträvar staten ökning av ägarvärdet på lång sikt och kapitalinkomster.			
— Ansvarsfull affärsverksamhet är viktigt för att öka ägarvärdet och staten förväntar sig att bolagen ska vara föregångare inom företags samhällsansvar.			
Statsrådets gemensamma verksamhetskultur och utvecklingsprojekt	god	god	god
— Statsrådet använder enhetliga och trygga tillvägagångssätt och lokallösningar som stöder arbetet och kontinuiteten i verksamheten samt en delad lägesbild till stöd för kunskapsbaserad ledning.			
— De gemensamma tillvägagångssätten utnyttjar elektroniska, effektiva och datasäkra gemensamma arbetsredskap och tjänster för att möjliggöra en ekonomiskt hållbar verksamhet.			

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslern främjar iakttagandet av demokratin och rättsstatsprincipen samt iakttagandet av övriga grundläggande värden och principer i Finlands statsskick och konstitution genom att övervaka lagenligheten i den verksamhet som bedrivs av statsrådet och republikens president samt av domstolar, andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag. Justitiekanslern övervakar också advokater, offentliga rättsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd. Justitiekanslern ger presidenten, statsrådet och ministerierna upplysningar och utlåtanden i juridiska frågor.

Justitiekanslern övervakar i sitt uppdrag att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Justitiekanslerns högsta laglighetsövervakning främjar på så sätt iakttagandet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt principerna för rättsstaten och god förvaltning, förtroendet för det högsta statliga beslutsfattandet

och lagen samt smidigheten i riksdagens och regeringens beslutsfattande och iakttagandet av principerna för god lagberedning. Justitiekanslersämbetet stöder justitiekanslern i skötseln av justitiekanslerns uppgifter.

Justitiekanslersämbetet sköter den centraliserade externa rapporteringskanalen inom skyddet för rapporterade personer och ansvarar för att rapportera vidare till Europeiska kommissionen. Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk som finns i anslutning till statsrådet och vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel.

Jämställdhet

I statsrådets kanslis arbete syns jämställdheten bl.a. i främjandet av målen för Agenda 2030, i sammansättningen av olika program samt i beaktandet av jämställdhetsaspekten bl.a. i vetenskapspaneler som ordnas som stöd för det kunskapsbaserade beslutsfattandet.

Finland främjar på lång sikt jämställdhet i EU. Dessutom arbetar Finland för en union där likabehandling främjas och rasism bekämpas.

Inom statens ägarstyrning beaktas vid valet av styrelseledamöter till statligt helägda bolag jämställdhetsaspekter så att bägge köns andel av antalet styrelseledamöter är minst 40 % och statsrådets övriga jämställdhetsmål iakttas.

I statsrådets kanslis egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likabehandling, mångfald och jämställdhet.

Hållbar utveckling

Statsrådets kansli ansvarar under ledning av statsministern för samordningen och verkställigheten av regeringens arbete för hållbar utveckling och det nationella genomförandet av Förenta nationernas (FN) globala handlingsplan för hållbar utveckling Agenda 2030. Statsrådets kansli samordnar i samarbete med utrikesministeriet Finlands åtgärder inom EU för att främja Agenda 2030 och hållbar utveckling. Också generalsekretariatet för Finlands kommission för hållbar utveckling finns vid statsrådets kansli. Kommissionen för hållbar utveckling, som leds av statsministern, genomför strategin för 2022—2030 ”Ett välmående Finland som tar globalt ansvar och tryggar naturens bärkraft” genom sin handlingsplan för 2025—2027.

Statsrådets kansli genomför en samhällelig hållbarhetsbedömning för att stärka kunskapsbasen om nuläget för hållbarhetsutmaningarna, utsikterna och det ömsesidiga beroendet. Bedömningen görs utifrån fem hållbarhetsaspekter, vilka är ekologisk hållbarhet, mänsklig och kulturell hållbarhet, social och hälsomässig hållbarhet, ekonomisk hållbarhet samt hållbarhet avseende säkerheten, rättsstaten och demokratin. Expertpanelen för hållbar utveckling är ett självständigt och oberoende organ bestående av hållbarhetsforskare. Expertpanelen finns i anslutning till statsrådets kansli och stöder statsrådets arbete.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 1 § i lagen om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet	23.01.02

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Förvaltning	205 770	200 775	196 100	-4 675	-2
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 3 år)	170 353	155 156	151 818	-3 338	-2
02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	13 483	15 649	15 743	94	1
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	2 480	2 140	2 039	-101	-5
21. Genomförande av meddelandet om främjande av lika-behandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)	2 000	1 500	1 500	—	0
23. Forskningsverksamhet som stöder statsrådets beslutsfattande (reservationsanslag 3 år)	—	6 000	6 000	—	0
(26.) Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna (reservationsanslag 3 år)	1 358	1 330	—	-1 330	-100
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	16 095	19 000	19 000	—	0
10. Ågarstyrningen	5 500	3 700	700	-3 000	-81
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 500	3 700	700	-3 000	-81
20. Understödjande av politisk verksamhet	34 566	34 566	34 566	—	0
50. Understödjande av parti-verksamhet (fast anslag)	34 566	34 566	34 566	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
30. Justitiekanslersämbetet	4 564	4 384	4 336	-48	-1
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	4 564	4 384	4 336	-48	-1
90. Övriga utgifter	3 140	3 140	3 140	—	0
21. Ordnar (förslagsanslag)	655	700	700	—	0
50. Understöd till organisationer (fast anslag)	445	400	400	—	0
66. Deltagaravgifter och finan- siella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	2 040	2 040	2 040	—	0
Sammanlagt	253 540	246 565	238 842	-7 723	-3

Totalt antal årsverken 807 805 790¹⁾

¹⁾ Det beräknade antalet årsverken vid statsrådets kansli är 616 och vid justitiekanslersämbetet 34. Därtill kommer högst 70 statssekreterare och specialmedarbetare och 70 sekreterare för dem. Medlemmarna av statsrådet ingår inte i antalet årsverken.

01. Förvaltning*01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 151 818 000 euro.

Anslaget får även användas för utgifter som föranleds av ekonomiska rådet, statsrådets svenska språknämnd, titelnämnden, rådet för bedömning av lagstiftningen eller andra motsvarande nämnder.

Av anslaget har 5 000 000 euro reserverats för statsrådets gemensamma genomförande av regeringsprogrammet och regeringens riktlinjer.

Förklaring: För statsrådets kanslis omkostnader har 5 000 000 euro anvisats för statsrådets gemensamma verksamhet och projekt. Anslaget är avsett att användas för betydande eller omfattande tidsbundna projekt och åtgärder enligt regeringsprogrammet eller andra riktlinjer som regeringen dragit upp och som föranleder löneutgifter eller andra utgifter. Ministerierna kan komplettera projektfinansieringen med anslag under sina egna huvudtitlar.

Resultatet av verksamheten

Statsrådets kanslis samhälleliga effektmål 2026 beskrivs i motiveringen till huvudtitel 23, statsrådets kansli.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	156 030	157 156	153 818
Bruttoinkomster	1 610	2 000	2 000
Nettoutgifter	154 420	155 156	151 818
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	15 004		
— överförs till följande år	30 937		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsrådets ledning och politiska beredning	14 597
Statsrådets och ministeriernas gemensamma förvaltnings- och sakkunniguppgifter	127 861
Koncentrering och renovering av statsrådets lokaler (förberedelser inom projektet för renovering av statsrådskvarteren)	4 360
Statsrådets gemensamma verksamhet och projekt	5 000
Totalt	151 818

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
IKT-utgifter	26	28	27
Hysesutgifter	28	27	27
Personalkostnader	29	28	28
Övriga utgifter för lokaler och säkerhetsutgifter	10	9	9
Övriga stödtjänster	5	6	6
Ledning och politisk beredning	2	2	3
Totalt	100	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffningar i anslutning till den grundliga renoveringen av Ständerhuset	-2 220
Centralen för statligt stött bostadsbyggandes andel av statsrådets förvaltningsenhets stödtjänster (överföring från moment 35.01.01)	700
Drift av informationsbehandlingslösningen	750
Driftskostnader för utlåntandetjänsten (överföring från moment 25.01.01)	30
Höjning av hyran för Ständerhuset	250
Koncentrering och renovering av statsrådets lokaler (projektet för renovering av statsrådskvarteren 1 och 2)	335
Kostnadseffekter av Nato-medlemskapet	-360
Kyrkogatan 12 hyreshöjning (Fullmakt 2024)	600
Kyrkogatan 14 hyreshöjning (Fullmakt 2024)	92
Leo Mechelin-projektet	-200
Organisering av arbets- och näringsministeriets arkiv (överföring till moment 32.01.01)	-48

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Organisering av utrikesministeriets arkiv (överföring till moment 24.01.01)	-180
Projektet Finländare i Ryssland 1917—1953	-400
Regeringsgatan 3 hyreshöjning (Fullmakt 2024)	200
Renovering av och höjning av hyran för Statens gästhus	994
Rådgivning och stöd som gäller miljöministeriets resetjänster (överföring från moment 35.01.01)	15
Statsrådets åtgärder för beredskap inför cybersäkerhetshot	-400
Utvidgat anskaffningsstöd JM (överföring från moment 25.01.01)	50
Ändringar av tidsplanerna för IKT-projekt	320
Lönejusteringar	1 565
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 170
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-3 543
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-3 058
Sammanlagt	-3 338

2026 budget	151 818 000
2025 II tilläggsb.	2 685 000
2025 budget	155 156 000
2024 bokslut	170 353 000

02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 743 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till löneutgifter för ministrar, politiska statssekreterare, ministrarnas specialmedarbetare och deras sekreterare
- 2) till sådana ersättningar enligt 44 a § i statstjänstemannalagen som motsvarar lönen för den ordinarie arbetstiden.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas arvoden till ministrar (lag om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet 1096/2006) och löner samt bikostnader till politiska statssekreterare, ministrarnas specialmedarbetare och deras sekreterare. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av 1 § i lagen om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet. I arvodena föreslås en minskning på 5 %. Lagen är temporär och den avses träda i kraft den 1 januari 2026 och är avsedd att vara i kraft till och med den 31 maj 2027, dock högst till utgången av den månad då republikens president beviljar det statsråd som är tillsatt vid lagens ikraftträdande avsked.

Antalet anställda under momentet är 19 medlemmar av statsrådet, högst 70 statssekreterare och specialmedarbetare till ministrarna samt högst 70 sekreterare för dem. Dessutom får under momentet betalas ersättningar under karenstid till statssekreterare och specialmedarbetare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av arvodena för medlemmar av statsrådet med 5 %	-130
Lönejusteringar	224
Sammanlagt	94

2026 budget	15 743 000
2025 II tilläggsb.	82 000
2025 budget	15 649 000
2024 bokslut	13 483 192

03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 039 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av löne- och socialskyddskostnader för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner
- 2) till betalning av viss dagpenning i särskilda fall till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen
- 3) till ett belopp av högst 190 000 euro för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken vid statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av träning för personer som söker EU-jobb
- 5) till betalning av löne- och resekostnader för nationella EU-assistenten som rekryteras via programmet för EU-assistenten

Förklaring: Momentets egentliga användningsändamål är löneutgifter för Europeiska unionens nationella experter. Förvaltningsområdena kan under sina lämpliga omkostnadsanslag komplettera finansieringen av nationella experter, om den centraliserade finansieringen inte är tillräcklig för att täcka alla kostnader för de experter som anses behövliga. Under momentet genomförs ett EU-assistentprogram åren 2026—2027.

Anslaget under momentet får också användas för att anställa visstidsanställd personal motsvarande två årsverken till statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-51
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-50
Sammanlagt	-101

2026 budget	2 039 000
2025 budget	2 140 000
2024 bokslut	2 480 000

21. Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffningar och utredningar som föranleds av meddelandet och av det åtgärdsprogram för genomförandet av meddelandet som godkänts av statsrådet samt för utgifter för samordning och främjande av åtgärderna och andra motsvarande utgifter

2) till betalning av statsunderstöd för främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering

3) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst åtta årsverken för genomförande av åtgärdsprogrammet, varav högst tre årsverken vid statsrådets kansli för styrnings- och sakkun-
niguppgifter i anslutning till åtgärdsprogrammet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas utgifter som föranleds av genomförandet av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering. Syftet med momentet är också att som statsunderstödsverksamhet finansiera verkställigheten av åtgärder som hänför sig till främjandet av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering i samarbete med ministerierna.

Förvaltningsområdena kompletterar den centraliserade finansieringen med sådana anslag under sin huvudtitel som lämpar sig för ändamålet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 100 000 euro och överföringsutgifternas andel 400 000 euro.

2026 budget	1 500 000
2025 budget	1 500 000
2024 bokslut	2 000 000

23. Forskningsverksamhet som stöder statsrådets beslutsfattande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för statsrådets och ministeriernas gemensamma forsknings- och utredningsverksamhet

2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 40 årsverken vid statens ämbetsverk och inrättningar.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare får nettobudgeteras under momentet.

Förklaring: Med anslagen under momentet stöds statsrådets beslutsfattande och genomförandet av regeringsprogrammet genom att man skaffar undersökningar och utredningar av universitet, högskolor, forskningsinstitut och andra aktörer. Statsrådets och ministeriernas gemensamma undersökningar och utredningar kan dessutom finansieras under moment under de övriga ministeriernas huvudtitlar.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2026 budget	6 000 000
2025 II tilläggsb.	8 100 000
2025 budget	6 000 000

(26.) *Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2025 budget	1 330 000
2024 bokslut	1 358 000

29. *Mervärdesskatteutgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	19 000 000
2025 budget	19 000 000
2024 bokslut	16 095 381

10. Ägarstyrningen

Förklaring: Till uppgifterna för avdelningen för ägarstyrning hör beredning och verkställighet av statens allmänna ägarpolitik och ägarstyrning, ägarstyrning av de statligt ägda bolag som lyder under ett ministerium samt samordning av ministeriernas praxis för ägarstyrning och av samarbetet mellan ministerierna.

88. *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till förvärv av aktier och till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar vid aktieemissioner i bolag med statlig majoritet eller i statens intressebolag eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag samt till finansiering i form av eget kapital utan aktieteckning av bolag som i sin helhet ägs av staten, såsom till en placering i fonden för inbetalt fritt eget kapital

2) till betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av sådana utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen som inte ingår i omkostnadsmomentet

3) för att teckna i 10 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) avsedda särskilda rättigheter som berättigar till aktier, såsom konvertibla obligationer, eller till betalning av direkta utgifter som förorsakas av derivatavtal. Om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet

4) till arrangemang för att trygga den finansiella ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom lån som saknar förfallodag och för vilka säkerhet inte krävs, inklusive sådana skuldebrevslån som i IFRS-bokslutet betraktas som egetkapitalinstrument samt kapitallån och andra motsvarande lånearrangemang samt till arrangemang för att trygga den finansiella ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom kapitallån enligt 12 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) med förfallodag.

Förklaring: Utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom partiell återbäring av köpesumman som grundar sig på sådana avtalsvillkor i köpebrevet som gäller prisjusteringar eller ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet vid ägarstyrningen när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang samt kostnader för ägarstyrningens internationella samarbete och samarbetet mellan ägarerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2025)	-3 000
Sammanlagt	-3 000

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	700 000
2025 budget	3 700 000
2024 bokslut	5 500 000

20. Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: Enligt grundlagen tillkommer statsmakten i Finland folket, som företräds av riksdagen. I det politiska systemet i Finland har partierna en etablerad ställning. På grund av partiernas viktiga ställning i den statliga verksamheten har det föreskrivits om deras ställning och om fördelning av det anslag som avsetts för stödjande av partiverksamheten genom partilagen. Partifinansieringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 34 566 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädare i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är ett belopp på 34 393 170 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet samt för understödjande av partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 % avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 5 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovannämnda understöd. Av anslaget får 172 830 euro användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland.

2026 budget	34 566 000
2025 budget	34 566 000
2024 bokslut	34 566 000

30. Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Enligt grundlagen ska justitiekanslern i statsrådet övervaka lagligheten av statsrådets och republikens presidents ämbetsåtgärder. Justitiekanslern ska också övervaka att domstolarna och andra myndigheter samt tjänstemännen, offentligt anställda arbetstagare och också andra, när de sköter offentliga uppdrag, följer lag och fullgör sina skyldigheter. Vid utövningen av sitt ämbete övervakar justitiekanslern att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Till justitiekanslerns uppgifter hör också att övervaka advokater, offentliga rättsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd. Justitiekanslersämbetet bistår justitiekanslern i skötseln av dessa uppgifter. Justitiekanslersämbetet svarar för den centraliserade externa rapporteringskanalen inom skyddet för visselblåsare.

Kontrollen av beslutsfattandet

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
statsrådets allmänna sammanträden	57	70	70
presidentföredragningar	29	30	30
granskade föredragningslistor	1 898	2 000	2 000

Alla handlingar för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningarna för republikens president granskas på förhand, och justitiekanslern är närvarande vid sammanträdena och vid regeringens överläggningar och aftonskolor. Dessutom granskas protokollen från sammanträdena. Antalet ärenden som årligen behandlas vid sammanträdena varierar under valperioden. Som ett led i övervakningen av statsrådet granskades år 2024 vid ämbetet 1 498 ärenden som behandlats vid statsrådets allmänna sammanträde och 400 ärenden som behandlats vid föredragning för republikens president. Justitiekanslern övervakar dessutom i efterhand statsrådets och republikens presidents beslutsfattande.

Kontrollen av lagberedningen

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
ministeriernas begäranden om utlåtande	138	100	100
förhandsgranskningar	26	40	40
sakkunniguppdrag i riksdagen	16	20	20

Kontrollen av lagberedningen omfattar justitiekanslerns utlåtanden och förhandsgranskningar samt sakkunniguppdrag i riksdagen. Det årliga antalet beror på hur ministeriernas lagberedning framskrider samt på justitiekanslerns bedömning av lagförslagens betydelse i ett samhälleligt och rättsligt perspektiv och ur laglighetskontrollens perspektiv. Antalet ärenden inom kontrollen av lagberedningen är i allmänhet avsevärt större i slutet av valperioden än i början.

Klagomål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
inkomna	1 987	1 700	1 700
klagomål som tagits för närmare bedömning	1 411	1 300	1 300
avgjorda	2 084	1 700	1 700

Antalet klagomål inom laglighetsövervakningen som kommit in och som tagits för närmare bedömning varierar från år till år. År 2024 kom det in fler klagomål än året innan (1 668 år 2023). Strävan är dock att varje år avgöra åtminstone lika många klagomål som det har kommit in.

År 2024 träffades avgöranden som ledde till påföljder i 13 % av de klagomål som krävt utredning, vilket är något mindre än 2023. Reformen av uppgiftsfördelningen mellan de högsta laglighetsövervakarna har lett till att behandlingen av klagomål i vissa ärendegrupper i huvudsak har överförts till riksdagens justitieombudsman, vilket minskar antalet klagomål som justitiekanslern behandlar. Justitiekanslersämbetet har effektiviserat verksamheten genom att noggrannare gallra i de ärenden som tas till behandling, vilket minskar antalet ärenden som kräver bedömning av laglighetsövervakaren.

Egna initiativ och laglighetskontrollbesök

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
egna initiativ	43	20	20
laglighetskontrollbesök	17	20	20

De egna initiativen föranledde år 2024 sammanlagt 36 påföljder, ett relativt ansenligt antal. Målet är att rikta in de egna initiativen och gransknings- och övervakningsverksamheten på strukturella frågor som är väsentliga med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, rättvisa rättegångar samt kravet på god förvaltning. De egna initiativen är ofta omfattande och förutsätter grundlig och långsiktig utredning samt krävande juridisk bedömning.

Granskning av straffdomar

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
granskning av straffdomar	4 243	3 000	3 000

År 2024 togs 93 ärenden för närmare utredning på basis av granskningen av straffdomar. I ärendegruppen avgjordes 97 ärenden, varav domstolarna påfördes en påföljd i 66 ärenden. Inga ansökningar om återbrytande gjordes till högsta domstolen.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av domare

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
inledda	91	70	70
avgjorda	83	70	70

Hovrätterna ska underrätta justitiekanslern om sådana omständigheter i underrätternas verksamhet som de fått kännedom om och som kan leda till att tjänsteåtal väcks i hovrätten. Justitiekanslern har därtill bett polisen meddela om ärenden som gäller en domares misstänkta lagstridiga förfarande i en ämbetsåtgärd och som kommit för undersökning hos polisen. Också åklagarna är skyldiga att informera ifall ett sådant ärende eller en anmälan om ett sådant ärende kommer till åklagaren. År 2024 bestämdes en påföljd i 20 ärenden.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
inledda	54	30	30
avgjorda	38	30	30

Justitiekanslern har bett polisen meddela om sådana ärenden som gäller misstanke om tjänstebrott som begåtts av åklagare och som kommit för undersökning hos polisen. Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare kommer till justitiekanslern för behandling också genom att riksåklagarens byrå anmäler dem till justitiekanslern. År 2024 bestämdes ingen påföljd i något ärende.

Tillsynen över advokater, offentliga rättshjälpsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
inkomna	847	800	800
undersökta	884	800	800

Inom ramen för tillsynen granskas beslut som fattats av den tillsynsnämnd som finns i samband med Finlands Advokatförbund och av rättegångsbiträdesnämnden. Justitiekanslern har rätt att söka ändring i besluten. Målet är att upprätthålla förtroendet för tillsynssystemets funktion och

att trygga rättssäkerheten och den möjlighet att få tillförlitliga och högklassiga juridiska tjänster som ingår i rättssäkerheten. Justitiekanslerns tillsyn över domare och åklagare kan ofta också vara förenad med tillsyn över advokater och överföring av ärenden till tillsynsnämnden.

Den centraliserade externa rapporteringskanalen inom skyddet för visselblåsare

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
inkomna rapporter	74	70	70
rapporter som vidarebefordrats till den behöriga myndigheten	16	20	20
rapporter som inte vidarebefordrats (omfattades inte av lagens tillämpningsområde)	57	50	50

Antalet rapporter till justitiekanslersämbetets centraliserade externa rapporteringskanal var litet. Största delen av rapporterna omfattades inte av visselblåsarlagens tillämpningsområde och rapporterna vidarebefordrades därför inte till de behöriga myndigheterna. Justitiekanslersämbetet fick årsrapporter av de behöriga myndigheterna, och på basis av dessa utarbetade justitiekanslersämbetet en årsrapport till Europeiska kommissionen. Enligt uppgift från justitiekanslersämbetet inleddes inga polisundersökningar eller rättsprocesser.

01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 336 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	120
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	30
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-106
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-92
Sammanlagt	-48
2026 budget	4 336 000
2025 II tilläggsb.	44 000
2025 budget	4 384 000
2024 bokslut	4 564 000

90. Övriga utgifter

21. Ordnar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2026 budget	700 000
2025 budget	700 000
2024 bokslut	655 040

50. Understöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av understöd för att öka medvetenheten om Europeiska unionens verksamhet och den euroatlantiska utrikes- och säkerhetspolitiken.

Förklaring: Avsikten är att av anslaget bevilja statsunderstöd till Finland i Europa rf och Finlands Atlantsällskap rf. På de statsunderstöd som beviljas under momentet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

2026 budget	400 000
2025 budget	400 000
2024 bokslut	445 000

66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 040 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av deltagaravgifter, finansiella bidrag och motsvarande utgifter enligt 12 § i lagen om Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot.

Förklaring: Huvuduppgifter för Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot är forskning och analys, utbildning och övningar, utveckling av doktriner och koncept, spridande av bästa praxis, identifiering av samarbetssätt och samarbetsmöjligheter samt produktion av information till stöd för beslutsfattande som gäller EU:s svarande på hybridhot. Av anslaget betalas Finlands finansiella bidrag till kompetenscentrets verksamhet.

2026 budget	2 040 000
2025 budget	2 040 000
2024 bokslut	2 040 000

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välfärd.

Grunden för utrikes- och säkerhetspolitiken utgörs av rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna, jämlikhet och demokrati. Nära samarbete med partnerländerna, goda bilaterala relationer samt respekt för och stärkande av internationell rätt utgör hörnstenarna i Finlands internationella relationer. Europeiska unionen och försvarsalliansen Nato utgör den samarbetsbaserade kärnan i Finlands utrikes- och säkerhetspolitik.

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Finlands utrikes- och säkerhetspolitik bedrivs i en allvarlig och svårförutsägbar omvärld. Den globala omvärlden präglas av den allt hårdare strategiska konkurrensen och omvälvningar i världspolitikens maktförhållanden. Det internationella regelbaserade systemet, som är av central betydelse för Finland, utsätts för stora påfrestningar.

I och med att Ryssland inledde ett fullskaligt anfallskrig mot Ukraina har Finlands och Europas omvärld och säkerhetspolitiska omgivning förändrats i grunden och långvarigt. Europas säkerhet står inför det allvarligaste hotet på årtionden, och någon förändring i läget är inte inom synhåll. Det ligger i Finlands intresse att på alla sätt stödja Ukraina när det gäller att bekämpa det olagliga anfallskriget och stärka Ukrainas förhandlingsposition. Kriget har återverkningar över hela världen. Även Finland påverkas av upptrappningen av konflikten i Mellanöstern och de ökande spänningarna i den indo-pacifiska regionen.

Europeiska unionen är Finlands viktigaste referensram och värdegemenskap inom såväl politik som ekonomi. Det ligger i Finlands intresse att Europeiska unionen är enad, stark, konkurrenskraftig och strategiskt verkningsfull. Att stärka Europeiska unionens försvar och säkerhet samt främja ett övergripande säkerhetstänkande är centrala intressen för Finland.

Natomedlemskapet stärker Finlands säkerhet och stabiliteten i Nordeuropa och gör i allt högre grad Finland till en del av den europeiska och transatlantiska gemenskapen. Det fördjupade samarbetet mellan de nordiska och de baltiska länderna (NB8) och deras intensifierade dialog med Tyskland och Polen stärker också den regionala stabiliteten och säkerheten, likaså det starka partnerskapet och samarbetet med Storbritannien. Den ökade hybridpåverkan är ett bevis för att den inre och yttre säkerheten inte kan skiljas åt.

Den strategiska alliansen med Förenta staterna kommer att fortsätta vara ett centralt intresse för Finland och EU. Förenta staternas politik har betydande konsekvenser för förutsägbarheten i verksamhetsmiljön och förverkligandet av Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska mål. Relationerna till Ryssland torde vara minimala ännu under en lång tid att då Ryssland genom sitt anfallskrig grovt bryter mot internationell rätt. För Finland och EU är Kina en partner och konkurrent och i allt högre grad en utmanare på systemnivå.

Finland satsar på att fördjupa relationerna med det allierade landet Kanada samt Australien, Sydkorea och Japan genom att intensifiera den politiska dialogen och utveckla samarbetet inom säkerhetspolitiken, försvaret, handeln, tekniken och forskningen. Afrikas betydelse som granne och strategisk partner till EU ökar. Detsamma gäller flera andra aktörer som stärker sin globala roll, såsom Indien, Brasilien och Gulfstaterna. Den arktiska regionens geopolitiska, miljörelaterade och ekonomiska betydelse fortsätter att öka.

Utvecklingssamarbetet fokuserar allt mer på finansiering av sådant utvecklingssamarbete som stöder handeln. Prioriteringar i Finlands utvecklingspolitik är stärkande av kvinnors och flickors rättigheter samt deras sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter, vilket är centralt även i fråga om att styra befolkningstillväxten, samt utbildning och klimatåtgärder. Regionalt sett riktar sig en stor andel av arbetet till Ukraina. Som villkor för Finlands utvecklingssamarbete har fastställts att partnerlandet tar emot sina egna medborgare och ger sitt stöd till den internationella regelbaserade ordningen.

Globala utmaningar, såsom klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald, samt andra stora utmaningar, såsom det auktoritära hotet mot demokratin och strömningar som motverkar mänskliga rättigheter och jämställdhet, verkar destabiliserande på omvärlden och verksamhetsförutsättningarna. Dessa försvårar också uppnåendet av målen för hållbar utveckling.

Protektionismen, konkurrensen om kritisk teknik och råvaror samt undergrävandet av den regelbaserade internationella ordningen innebär en utmaning för det internationella handelssystemet. Ekonomiska beroenden ses i allt högre grad som sårbarheter, och man måste vara medveten om riskerna med sådana sårbarheter och förebygga dem. Ett öppet och multilateralt regelbaserat system är fortfarande grunden för vår handelspolitik. Det viktigaste målet för Finlands handelspolitik är att bidra till finländska företags export och investeringar. Samtidigt ska försörjningsberedskapen och säkerheten beaktas.

När det gäller att skapa den ekonomiska tillväxt som behövs i Finland har handelspolitiken och främjandet av export en viktig roll, vilket framhävs av integreringen av Business Finlands funktioner utomlands i utrikesförvaltningen. Utrikesministeriets verksamhet påverkas också av Finlands nationella verksamhetsmiljö, inklusive den rådande situationen inom samhällsekonomin. När det gäller att effektivisera den exportfrämjande verksamheten fäster vi särskild uppmärksamhet vid behoven hos små och medelstora företag som är redo för internationalisering.

Det ökande trycket på den yttre och inre omvärlden kräver ett helhetsgrepp och nära samarbete från utrikesförvaltningens sida samt användning av alla tillgängliga medel för att främja de centrala målen. Reformen av utrikesförvaltningen gör det möjligt att mer flexibelt rikta ministeriets resurser till prioriteringarna.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Stärkande av säkerheten i Finland och Europa			
— Stöd till Ukraina, utrikesministeriets moment (mn euro)	71,5	59,6	66,5
Regeringspropositioner som gäller internationella överenskommelser (antal)	7	7	7
Stärkande av ekonomiska förbindelser som gynnar Finlands tillväxt			
— Respons från kunder och intressentgrupper på arbetet med Team Finland (1—5)	4	4	4
Genomförande av en övergripande och verkningsfull utvecklingspolitik			
— Stärkande av flickors och kvinnors ställning (andel av utvecklingssamarbetet, %)	80	85	85

Jämställdhet mellan könen

Finland främjar genomgående kvinnors och flickors rättigheter i sin utrikespolitik. Garanterandet och främjandet av jämställdheten mellan könen samt förbudet mot diskriminering på grund av kön är en skyldighet som grundar sig på de människorättskonventioner som gäller även i Finland och på EU-rätten.

Kvinnors deltagande och delaktighet i lösandet av kriser är ett viktigt fokusområde för Finland. Finland främjar genomförandet av FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet både nationellt och internationellt inom FN, EU, OSSE och Nato. Finland främjar kvinnors deltagande i militär krishantering bl.a. genom att stödja utbildning för och rekrytering av kvinnliga fredsbevarare. FN:s mål är att 15 % av fredsbevararna och 25 % av militärobservatörerna ska vara kvinnor före 2028. I Finland har andelen kvinnor i militära krishanteringsinsatser varit ca 4—5 % under de senaste åren. Målet är att öka kvinnornas deltagande för att komma närmare FN:s mål. Finland strävar efter att öka andelen kvinnor också inom den civila krishanteringen. Bland experterna inom civil krishantering i Finland har ca 40 % varit kvinnor de senaste åren.

Finlands fredsmedlingsverksamhet främjar genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (Kvinnor, fred och säkerhet). Genomgående teman i Finlands fjärde nationella handlingsplan för Kvinnor, fred och säkerhet är stärkande av kvinnors deltagande, stärkande av kunskapsbasen, stärkande av partnerskapen samt koppling av klimat- och miljöfrågor till agendan för Kvinnor, fred och säkerhet. Med de anslag som anvisats för fredsmedling främjas kvinnors deltagande i fredsprocesser och stöds arbetet i nätverken för kvinnliga fredsmedlare.

En av prioriteringarna i Finlands utvecklingspolitik är att stärka kvinnors och flickors ställning och rättigheter, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och sexuella och reproduktiva rättigheter. Denna prioritering syns bland annat i Finlands finansiering av FN-organisationer och civilsamhällesorganisationer och i Finlands landprogram. Utvecklingssamarbetsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är att stärka kvinnors och flickors ställning och rättigheter stöds med utvecklingssamarbetsanslag till ett belopp av uppskattningsvis 328 miljoner euro.

För att stärka könsperspektivet i utvecklingssamarbetet siktar Finland i enlighet med EU:s handlingsplan stegvis till att 85 % av alla nya projekt ska ha jämställdhetsfrämjande mål och att jämställdhetsperspektivet ska integreras i allt utvecklingssamarbete. År 2026 ingår mål som främjar jämställdheten mellan könen i ca 85 % av de nya projekt som finansieras med utvecklingssamarbetsanslag.

Hållbar utveckling

Utrikesministeriet arbetar för att målen för FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling ska uppnås samt främjar verkställigheten av klimatavtalen och deltar i det internationella samarbetet för att motverka klimatförändringarna och främja anpassningen till dem. Utvecklingspolitiken är en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik och stöder även Finlands strategiska ekonomiska relationer. Finland utgår i sin utvecklingspolitik från sina styrkor, områden där Finland har goda möjligheter att stödja en hållbar utveckling. Utrikesministeriet agerar i sin egen utvecklingspolitik och EU-påverkan så att privat finansiering och företag involveras i investeringar i hållbar utveckling i utvecklingsländerna. Också inom handelspolitiken ges stöd för lösningar och riktlinjer som främjar uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Utrikesministeriet främjar hållbar utveckling också genom att inom exportfrämjandet stödja exporten av lösningar för grön omställning och digitalisering. Utrikesministeriet stöder också förutsättningarna för hållbar utveckling med hjälp av civil krishantering, fredsbyggande och fredsmedling.

Inom utrikesministeriets förvaltningsområde främjas i budgetpropositionen för 2026 klimatmål som fastställts i internationella överenskommelserna med sammanlagt uppskattningsvis 244 miljoner euro. Dessa mål stöds med uppskattningsvis 28 miljoner euro genom utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar. Utvecklingssamarbetsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är tryggad livsmedelsförsörjning, tillgång till vatten och energi samt hållbar användning av naturresurser stöds med utvecklingssamarbetsmedel till ett belopp av uppskattningsvis 216 miljoner euro.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
24.30.50	<i>Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab</i>		
	— övriga fullmakter	268,2	268,2
24.30.66	<i>Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— utvecklingssamarbetsfullmakter	625,6	163,5
	— övriga fullmakter (höjning av Afrikanska utvecklingsbankens garantikapital)	510,0	-
	— övriga fullmakter (Finnfund kreditförluster som orsakas av specialriskfinansiering)	150,0	-
24.30.69	<i>Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— utvecklingssamarbetsfullmakter	40,0	40,0
	— övriga fullmakter (Finnfund kreditförluster som orsakas av specialriskfinansiering)	20,0	20,0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01. Utrikesförvaltningen	286 812	293 164	293 065	-99	0
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	259 856	250 122	245 316	-4 806	-2
02. Tjänster för export- främjande för reformen av Team Finland (reservations- anslag 2 år)	—	21 042	24 860	3 818	18
20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservations- anslag 3 år)	1 102	891	1 046	155	17
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	13 854	15 109	15 843	734	5
74. Husbyggen (reservations- anslag 3 år)	12 000	6 000	6 000	—	0
10. Krishantering	78 962	79 465	74 465	-5 000	-6
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanterings- styrkor (förslagsanslag)	50 539	53 080	53 080	—	0
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)	19 523	17 485	17 485	—	0
66. Fredsmedling (reservations- anslag 2 år)	3 900	3 900	3 900	—	0
(87.) Höjning av kapitalet för CMI:s Fredsfond (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	—	-5 000	-100
30. Internationellt utvecklingssamarbete	757 049	673 096	601 442	-71 654	-11
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	0	0	—	—	0
66. Egentligt utvecklings- samarbete (reservations- anslag 3 år)	616 811	534 105	456 739	-77 366	-14
(67.) Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)	2 904	2 904	—	-2 904	-100
68. Samarbetsprojekt inom utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	—	14 081	13 104	-977	-7
69. Stöd till Ukraina (reserva- tionsanslag 3 år)	32 604	47 276	56 869	9 593	20

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	35 000	5 000	5 000	—	0
89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservations- anslag 3 år)	69 730	69 730	69 730	—	0
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	155 500	175 491	186 320	10 829	6
(20.) Samarbete med Östersjö- området, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	1 600	—	—	—	0
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	2 840	10 081	1 938	-8 143	-81
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	1 103	1 145	1 820	675	59
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	31	500	500	—	0
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	149 575	163 265	151 562	-11 703	-7
67. Humanitär katastrofhjälp (reservationsanslag 3 år)	—	—	30 000	30 000	0
95. Kursfluktuationer (förslags- anslag)	352	500	500	—	0
Sammanlagt	1 278 324	1 221 216	1 155 292	-65 924	-5

Det totala antalet
årsverken¹⁾

1 473 1 377 1 415

¹⁾I det totala antalet årsverken ingår från och med 2026 den personal inom utlandsnätverket som i samband med Team Finland-reformen övergår till utrikesförvaltningen. Enligt uppskattning uppgår därtill antalet anställda inom militär krishantering år 2026 till ca 390 årsverken, antalet anställda som är sakkunniga inom civil krishantering till ca 135 personer och antalet anställda vid utrikesrepresentationerna som är avlönade i stationeringslandet till ca 950 personer. För skötseln av ordförandeskapet i OSSE kan visstidsanställd tilläggspersonal motsvarande högst 10 årsverken anställas.

01. Utrikesförvaltningen

Förklaring: Utrikesförvaltningen betjänar hela statsförvaltningen, allmänheten, företag, organisationer, medierna och andra samarbetspartner. Centrala verktyg för påverkan inom utrikesförvaltningen är en effektiv bilateral och multilateral diplomati på olika nivåer samt målinriktad och resultatrik kommunikation. En omvärld i förändring kräver att utrikesförvaltningen har fram-syn, följer upp, analyserar, påverkar genom strategisk kommunikation och använder resurserna flexibelt.

Utrikesförvaltningen reformeras i enlighet med regeringsprogrammet. Centrala element i reformen är att innehållsarbetet och resurserna inriktas enligt de centrala målen på det sätt som utrikesförvaltningens tjänstesystem möjliggör. En god personalpolitik och ett gott chefsarbete samt utveckling av de administrativa processerna och rutinerna genomsyrar reformen.

Business Finlands utlandsverksamhet integreras i utrikesförvaltningen före den 1 januari 2026. I och med integrationen får företagen centraliserat de tjänster som utrikesförvaltningen och Business Finlands för närvarande erbjuder utomlands.

Utrikesförvaltningen bygger på ett omfattande nätverk av beskickningar. På lång sikt granskas nätverket av beskickningar planmässigt.

Resultatmål för verksamheten

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Tillståndprocesser för arbetskraftsinvandring			
— Väntetid vid beskickningarna för identifieringstid för sökanden för uppehållstillstånd för arbetstagare högst 15 dagar (andel av tidsbokningarna, %)	80	80	80
— Väntetid vid beskickningarna för hörande av sökanden för uppehållstillstånd för arbetstagare högst 15 dagar (andel av tidsbokningarna, %)	80	80	80
Krisberedskap			
— Inledande av lägesbilda-verksamhet i enlighet med beslutet om inrättande av en lägesorganisation (tidpunkt för inledande högst, h)	1	1	1
Exportkontroll			
— Handläggningstiden för exporttillstånd högst 15 dagar (andel av tillståndsansökningarna, %)	80	80	80
— Förfrågningar om exportkontroll (svarstid högst, dagar)	14	14	14
Sanktionshantering			
— Företags-, medborgar- och myndighetsförfrågningar (svarstid högst, dagar)	29	28	28
— Beslutsförslag / begäran om ytterligare information som gäller dispens (handläggningstid högst, dagar)	49	42	42

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2024 utfall	2025 prognos	2026 mål
Årsverken	2 421	2 277	2 365
— Utrikesministeriet	868	817	800
— Utrikesrepresentationen	605	560	615
— Lokalt anställda	948	900	950
Arbetsstillfredsställelseindex	3,7	3,8	3,5
Pensioneringsålder	66	66	66
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	5,7	5,0	6,0

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 245 316 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av ministerbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök.

Förklaring:

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2026 (euro)

Ministerium	72 111 000
Omkostnader	7723000
Personalkostnader	64 388 000
Beskickningarna, 90 verksamhetsställen¹⁾	150 455 000
Omkostnader ²⁾	70 405 000
Personalkostnader	80 050 000
Verksamhetsområdesspecifika utgifter inom förvaltningsområdet	22 750 000
Sammanlagt	245 316 000

¹⁾ Antal verksamhetsställen enligt region: Europa 29, Öst 4, Asien och Amerika 29, Afrika och Mellanöstern 21 samt ständiga representationer 7 verksamhetsställen. Två verksamhetsställen har tillfälligt stängts.

²⁾ Dessutom används enligt uppskattning sammanlagt 7 000 000 euro av anslagen under momenten 24.30.66 och 24.30.69 för utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barn-tillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildnings- och dagvårdsersättning för barn, begravningsresor, semesterresor hem och besöksresor, utrustningsersättning samt flyttningersättning. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för informations- och fastighetsförvaltning samt säkerhet och utbildning såväl vid ministeriet som vid beskickningarna.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentligrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de inkomster för pass och uppehållstillstånd som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas nettobudgeterade omkostnader.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	284 535	271 963	268 493
Bruttoinkomster	21 342	21 841	23 177
Nettoutgifter	263 193	250 122	245 316
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	46 125		
— överförs till följande år	42 788		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	12 423	15 600	15 657
— intäkter av försäljningen av prestationer mom. 12.24.99 (avgifter för handläggning av visum)	7 186	9 900	8 550
Intäkter sammanlagt	19 609	25 500	24 207
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	9 051	9 399	8 124
— andel av samkostnaderna	33 364	31 992	34 109
Kostnader sammanlagt	42 415	41 391	42 233
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-22 806	-15 891	-18 026
Kostnadsmotsvarighet, %	46	61	57

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (377/2014) samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton. Från och med 2015 har avgifterna för handläggning av visum bruttobudgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Drift av informationsbehandlingslösningen	2 250
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring från moment 30.40.21, 33.01.01, 35.01.01)	51
Löneutgifter och andra utgifter för nationella sakkunniga inom försvarssektorn (VNC) (överföring från moment 27.01.01)	8
Ordförandeskap i OSSE; utgifter för fast anställd personal	-561

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Organisering av utrikesministeriets arkiv (överföring från moment 23.01.01)	180
Sakkunniga i utvecklingssamarbete vid ministeriet (överföring från moment 24.30.69)	167
Sakkunnig i utvecklingssamarbete vid Finlands ambassad i Kiev (överföring från moment 24.30.69)	195
Skötsel av kundserviceuppgifter inom ramen för konsulära tjänster vid Nödcentralsverket (överföring från moment 26.30.02)	372
Specialsakkunnig i frågor som gäller internationella utvecklingsbankers ackquisition och investeringar, vid Finlands ambassad i Washington (överföring från moment 24.30.66)	43
Specialsakkunnig inom finansministeriets förvaltningsområde vid Finlands ambassad i Washington (överföring till moment 28.01.01)	-272
Specialsakkunnig inom försvarssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring till moment 27.01.01)	-72
Specialsakkunnig inom livsmedelsbranschen vid Finlands ambassad i Peking (överföring till moment 24.01.02)	-300
Specialsakkunnig inom livsmedelsexport vid Finlands ambassad i Seoul (överföring från moment 30.20.47)	15
Specialsakkunnig inom transport- och kommunikationssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring till moment 31.01.02)	-79
Specialsakkunnig i undervisningsfrågor vid Finlands ambassad i London (överföring till moment 29.40.20)	-86
Team Finland Knowledge-sakkunniga inom beskickningsnätet (överföring till moment 24.01.02)	-1 978
Team Finland-sakkunniga inom beskickningsnätet (överföring till moment 24.01.02)	-1 600
Team Finland-sakkunnig vid ministeriet (överföring från moment 24.30.69)	45
Lönejusteringar	3 216
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-6 400
Sammanlagt	-4 806

2026 budget	245 316 000
2025 II tilläggsb.	4 392 000
2025 budget	250 122 000
2024 bokslut	259 856 000

02. Tjänster för exportfrämjande för reformen av Team Finland (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 860 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av utgifter som föranleds av verksamheten inom utrikesförvaltningens Team Finland-nätverk.

Under momentet kan intäkter från Team Finland-nätverket intäktsföras.

Förklaring: Anslaget används för Team Finland-nätverkets löneutgifter samt för ersättningar inom utrikesrepresentationen. Av anslaget betalas dessutom informationssystems-, säkerhets- och hyresutgifter som hänför sig till nätverkets verksamhet samt utgifter för personalutveckling.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärd (överföring till moment 32.01.05) (regeringsprogr. 2023)	-60
Specialsakkunnig inom livsmedelsbranschen vid Finlands ambassad i Peking (överföring från moment 24.01.01)	300
Team Finland Knowledge-sakkunniga inom beskickningsnätet (överföring från moment 24.01.01)	1 978
Team Finland-sakkunniga inom beskickningsnätet (överföring från moment 24.01.01)	1 600
Sammanlagt	3 818

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2026 budget	24 860 000
2025 budget	21 042 000

20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 046 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för underhåll av kultur- och vetenskapsinstitut utomlands
- 2) till betalning av investeringsutgifter för bygg- och reparationsprojekt vid kultur- och vetenskapsinstitut utomlands.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av staten ägda kultur- och vetenskapsinstitutsfastigheter utomlands är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Hyresinkomsterna från institutfastigheterna har budgeterats under moment 12.24.20.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyresjusteringar i fråga om fastigheter	155
Sammanlagt	155
2026 budget	1 046 000
2025 budget	891 000
2024 bokslut	1 102 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 843 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och som använts för utvecklingssamarbete.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna separat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tjänster för exportfrämjande för reformen av Team Finland, inverkan på mervärdesskatteutgifterna	734
Sammanlagt	734

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	15 843 000
2025 budget	15 109 000
2024 bokslut	13 854 439

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för byggnads- och reparationsprojekt som gäller utrikesförvaltningens lokaler

2) till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Utrikesministeriets investeringsplan omfattar 23 projekt för grundlig renovering eller reparation i fastigheter som ägs eller hyrs av utrikesministeriet 2026.

2026 budget	6 000 000
2025 budget	6 000 000
2024 bokslut	12 000 000

10. Krishantering

Förklaring: Finland fortsätter att delta i internationell krishantering i enlighet med prioriteringarna i regeringsprogrammet och den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen. Det är även i fortsättningen viktigt för Finland att säkerställa tillräckligt deltagande i både militär och civil krishantering. De snabba förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön i både Europa och Euro-

pas närområden kräver beredskap inför förändringar också när det gäller krishantering. Genom att delta i internationella krishanteringsoperationer främjar Finland den samhälleliga stabiliteten, freden, de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen och jämställdheten i konfliktområdena. Deltagande i internationell militär krishantering stärker även den nationella försvarsförmågan och den nationella beredskapen. I Finlands verksamhet betonas krisområdenas egna säkerhetsstrukturer samt utbildningen av säkerhetsaktörer.

För närvarande deltar Finland i tio militära krishanteringsinsatser med ca 400 soldater. Enligt uppskattning kommer den avlönade personalen i militära krishanteringsinsatser år 2026 att uppgå till ca 390 soldater. De största krishanteringsinsatserna är FN:s UNIFIL-insats i Libanon och KFOR-insatsen i Kosovo. Finland deltar med en betydande insats i tillhandahållandet av utbildningsstöd till Ukrainas väpnade styrkor genom utbildningsinsatsen EUMAM Ukraine. Finland deltar också i insatser i Medelhavsregionen, Röda havet och Afrika. Dessutom deltar Finland i internationella civila krishanteringsuppdrag med ca 135 experter. Inom civil krishantering görs de största enskilda insatserna i Ukraina, Irak, Georgien och Somalia.

Finland fortsätter att utveckla den statliga fredsmedlingen. Utrikesministeriets fredsmedlingsverksamhet är särskilt koncentrerad till västra Balkan, Mellanösternregionen och Afrikas horn. Målet är att i fråga om kvinnor och unga främja delaktighet i fredsprocesser. Stödet till fredsmedlingsnätverk för kvinnor fortsätter. Stödet till nätverket för traditionella och religiösa påverkare förblir en del av Finlands fredsmedlingsverksamhet. Utvecklingen av den nationella kompetensen och det internationella samarbetet inom vattendiplomativverksamheten fortsätter; den internationella efterfrågan på finländsk kompetens inom vattendiplomati har ökat.

20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 080 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till den
- 3) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av ekonomiskt stöd till internationella krishanteringsinsatser
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner
- 6) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 27.30.20.

Dispositionsplan (euro)

04.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	6 245 000
05.	Gemensamma utgifter	6 404 000
09.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för en förlängning av dem, för utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	6 884 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	1 562 000
14.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	20 599 000
23.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak	957 000
24.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen Irini	1 216 000
25.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Moçambique	628 000
26.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Ukraina	6 993 000
27.	Utgifter för insatsen EUNAVFOR ASPIDES	316 000
29.	FN:s fredsbevarande projekt	400 000
30.	NSATU/ NATO Security Assistance and Training for Ukraine	876 000
Sammanlagt		53 080 000

Förklaring: Anslagen för insatserna har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland planerar att delta i 2026.

Materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringen budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

FN:s ersättningar för löneutgifter har budgeterats under moment 12.24.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 52 680 000 euro och överföringsutgifternas andel 400 000 euro. Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till försvarsmakten.

2026 budget	53 080 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	53 080 000
2024 bokslut	50 538 847

21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 485 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av valobservatörsverksamhet
- 3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringen

- 4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering
- 5) till statsunderstöd för projekt som stöder civil krishantering
- 6) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 140 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

01.	Civil krishantering	17 185 000
02.	Valobservatörer	300 000
Sammanlagt		17 485 000

Förklaring: Finland har under de senaste åren deltagit i civil krishantering med 100—150 sakkunniga varje år. På denna anslagsnivå kan Finland sända ca 135 sakkunniga till insatserna.

Den nationella beredskapen inom civil krishantering budgeteras under moment 26.01.04 i inrikesministeriets huvudtitel.

Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 16 485 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 000 000 euro.

På de statsunderstöd som beviljas under momentet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

2026 budget	17 485 000
2025 budget	17 485 000
2024 bokslut	19 523 000

66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 900 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för sådan fredsmedlingsverksamhet som Finland deltar i och till stärkande av kapaciteten i anslutning till denna verksamhet
- 2) till bilaterala och multilaterala projekt som stöder fredsmedling
- 3) till betalning av utgifter som orsakas internationella organisationer eller motsvarande organisationer av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 4) till statsunderstöd för projekt som stöder fredsmedling
- 5) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till fredsmedling.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Fredsmedling är en del av den övergripande krishanteringen. Finlands mål är att främja fredsmedling på ett aktivt och konsekvent sätt. Finland stöder dialogprocesser som en del

av fredsmedling, främjar lösningar på pågående konflikter och stärker fredsmedlingsverksamheten och kapaciteten för fredsmedling såväl nationellt som internationellt.

Anslaget används till ca 75 % i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 700 000 euro och överföringsutgifternas andel 3 200 000 euro.

2026 budget	3 900 000
2025 budget	3 900 000
2024 bokslut	3 900 000

(87.) *Höjning av kapitalet för CMI:s Fredsfond* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2025 budget	5 000 000
2024 bokslut	5 000 000

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Förklaring: En av prioriteringarna inom utvecklingspolitiken är att stärka kvinnors och flickors ställning, självbestämmanderätt samt sexuella och reproduktiva hälsa, som också är avgörande för att bromsa befolkningstillväxten. Andra prioriterade områden är utbildning och klimatåtgärder. I Finlands utvecklingspolitik främjas digitala lösningar och i projektförvaltningen av utvecklingssamarbetet utnyttjas digitala verktyg. Finland driver också sina mål genom EU:s utvecklingspolitik, i de internationella utvecklingsbankerna och FN-organen. Finland främjar aktivt finländska företags deltagande i investeringsprojekt inom ramen för EU-strategin Global Gateway.

Finländska företags villkor i utvecklingsländer och företagens förutsättningar att söka finansiering av FN, EU och utvecklingsbankerna främjas och finländska företag utnyttjas i högre grad i utvecklingssamarbetet och i investeringar som stöder utveckling och därtill stärks utvecklingsländernas egen finansiering. I enlighet med redogörelsen för internationella ekonomiska relationer och utvecklingssamarbete fokuserar utvecklingssamarbetet allt mer på finansiering av sådant utvecklingssamarbete som stöder handeln. Finland främjar tillsammans med utvecklingsländerna kommersiella möjligheter som gagnar båda parter. Betydelsen av utvecklingspolitiska investeringar som kanaliserar kapital till affärsverksamhet lyfts fram. Olika former av utvecklingsfinansiering kompletterar varandra. För en resultatrik utvecklingspolitik behövs finansiering i form av såväl donationer som lån och investeringar.

Finland fortsätter ge humanitärt bistånd med betoning på hjälp till de mest sårbara grupperna. Avsikten är också att stödja och utöka den finländska fredsmedlingskompetensen i samarbete med den privata sektorn och civilsamhället.

Ukraina är Finlands största mål för utvecklingssamarbete under regeringsperioden. Till momentet Stöd till Ukraina styrs sammanlagt 57 miljoner euro år 2026. I allt stöd beaktas stärkandet av rättsstatens strukturer och korruptionsbekämpningen.

Som villkor för Finlands utvecklingssamarbete fastställs att partnerlandet tar emot sina egna medborgare och ger sitt stöd till den internationella regelbaserade ordningen. Återvändandepolitiken och fungerande återtagande beaktas som en del av Finlands helhetsbetonade partnerskap i tredjeländer och i utformningen av ståndpunkter och beslut som gäller det. Regeringen främjar på ett konstruktivt sätt utnyttjande av EU:s utvecklings- och handelspolitik samt yttre förbindelser för att främja uppkomsten av avtal om återsändande av tredjelandsmedborgare. Finland beviljar inget bistånd till regeringar eller aktörer som stöder Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Användningen av medel i utvecklingssamarbetet övervakas effektivt. Om missbruk uppdragas leder det till att stödet skärs ned eller upphör helt och, i den utsträckning det är möjligt, återkrävs.

Nivån på det egentliga utvecklingssamarbetet uppgår 2026 till ca 457 miljoner euro. Därutöver fortsätter det stöd till utvecklingsländer som ges genom finansiering för utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar med ett belopp på ca 70 miljoner euro. Enligt en uppskattning anvisar staten sammanlagt 1,034 miljarder euro för utvecklingssamarbete, inklusive de olika ministeriernas kalkylerade andelar, vilket motsvarar ca 0,34 procent av bruttonationalinkomsten.

Man fortsätter att stärka utvecklingssamarbetets resultat och genomslag med hjälp av resultatstyrning. Kunskapsbaserat beslutsfattande, riskhantering samt mätning, rapportering och utvärdering av resultat och effekter främjas.

Nyckeltal som beskriver målen för utvecklingssamarbetet

	2024 utfall	2025 prognos	2026 mål
Främjande av klimatåtgärder, i synnerhet hållbart skogsbruk och beskogning (mn euro)	215	247	244
Stödjande av jämlik och högklassig utbildning (mn euro)	54	54	44
Stöd för finländska civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete (mn euro)	85	98	98
Humanitärt bistånd inkl. Ukraina (andel av utvecklingssamarbetet, %)	20	15	20
Stödjande av en fungerande demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och ett livskraftigt civilsamhälle inom samarbetet med utvecklingsländerna (andel av utvecklingssamarbetet, %)	42	49	52

Anslag för och utbetalningar av offentligt bistånd (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ¹⁾	2025
Anslag sammanlagt	886,3	988,7	1 082,3	1 257,0	1 274,7	1 177,4	1 064,0	1 208,9
Utbetalningar	832,8	1 010,1	1 121,4	1 214,1	1 534,3	1 467,2	1 302,1	
andel i % av BNI	0,36	0,42	0,47	0,47	0,57	0,54	0,47	

¹⁾ Utbetalningarna och BNI-andelen är förhandsuppgifter.

Finlands offentliga utvecklingssamarbete omfattar utöver ett moment för det egentliga utvecklingssamarbetet och ett moment för lån- och investeringar även andra poster som ska rapporteras som utvecklingssamarbete inom såväl utrikesministeriets som de olika ministeriernas förvaltningsområden. De mest betydande posterna är de förpliktande finansieringsandelarna i EU-medlemsavgiften för finansministeriet samt de andelar av utgifterna för flyktingar som flera ministerier ansvarar för och som ingår i utvecklingssamarbetet.

Utgifter som räknas som statens utvecklingssamarbete 2026 enligt förvaltningsområde (1 000 euro), uppskattning

Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	449 739
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	236 469
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	29 901
Inom finansministeriets förvaltningsområde	285 856
Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	5 633
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	194
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 413
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	20 911
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	3 342
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	380
Sammanlagt	1 033 838

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och 3 b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ingå så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter och aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna, tidigare ingångna förbindelser medräknat, får vara högst 168 188 000 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de lån i andra valutor än euro som bolaget upptagit högst 100 000 000 euro.

2026 budget	—
2025 budget	—
2024 bokslut	—

66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 456 739 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av utvecklingssamarbetet

2) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklingssamarbetsförvaltningen, dock inte till löneutgifter, och till betalning av utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter

3) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering uppgående till högst 10 procent av motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelser enligt 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979), högst 150 000 000 euro. År 2026 får 7 000 000 euro av anslaget användas till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering

4) till finansiering av internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer för betalning av utgifter som orsakas av sakkunniga som arbetar vid organisationerna

5) till humanitärt bistånd, och anslaget för detta kan användas för bistånd till andra länder än utvecklingsländerna endast genom beslut av statsrådet, om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver det och beslutet grundar sig på landets begäran om bistånd.

Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föranleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av uppgifter som gäller utvecklingssamarbete enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd. Avsikten är att av anslaget bevilja statsunderstöd till Demo Finland och Rättsstatscentrum. Det statsunderstöd som de beviljas får täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet som utgör föremål för statsunderstödet.

Anslaget får användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på genomförandet av projektet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från förvaltningsområdets moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter.

Dispositionsplan (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	167 783 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner ¹⁾	74 194 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	22 000 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	27 514 000
5.	Humanitärt bistånd	55 000 000
6.	Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet	3 948 000
7.	Evaluerings och intern revision inom utvecklingssamarbetet	1 350 000
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	97 950 000
9.	Räntestödsinstrumentet	7 000 000
Sammanlagt		456 739 000

¹⁾ I anslaget ingår 7 000 000 euro för ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering.

Fullmakt

År 2026 får man ingå nya utvecklingssamarbetsavtal och avge förbindelser som efter år 2026 för-
anleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 163 492 000 euro.

Förklaring:

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	6 000 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	66 370 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	-
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	7 696 000
5.	Humanitärt bistånd	24 000 000
6.	Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet	1 876 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	-
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	39 550 000
9.	Räntestödsinstrumentet	18 000 000
Sammanlagt		163 492 000

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	352 681	318 182	250 746	196 667	361 715	1 479 991
Förbindelser 2026		54 325	52 525	49 642	7 000	163 492
Utgifter sammanlagt	352 681	372 507	303 271	246 309	368 715	1 643 483

De poster som betalas från momentet statistikförs och rapporteras i sin helhet som Finlands of-
fentliga bistånd (Official Development Assistance, ODA) till Organisationen för ekonomiskt
samarbete och utveckling (OECD).

1. Multilateralt utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 167 783 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå
avtal till ett belopp av sammanlagt 6 000 000 euro under åren efter 2026.

En betydande del av anslagen används till Finlands betalningsandelar i tilläggsfinansieringen för
Världsbanken och de regionala instituten för utvecklingsfinansiering. En annan kanal är de all-
männa understöden till FN. Under punkten i dispositionsplanen kan man även finansiera det glo-
bala och tematiska utvecklingssamarbetet med de nämnda aktörerna samt deras medlemsavgifter
och partnerskapsprogram.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras bl.a. Världsbanksgruppen, FN:s befolkningsfond
(UNFPA), Afrikanska utvecklingsbankgruppen, FN:s barnfond (Unicef) och FN:s jämställdhets-
organisation (UN Women).

Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste multilaterala aktörerna bygger på de påverkansmål som har lagts upp som ram för resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet. De viktigaste multilaterala aktörer som stöds av Finland använder sig av en resultatbaserad verksamhetsmodell.

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner

För ändamålet föreslås anslag på 74 194 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 66 370 000 euro under åren efter år 2026.

Grunden för fördelningen av anslagen är de landprogram som det beslutas om 2026 och som anger samarbetet med partnerländerna. Finland bedriver bilateralt samarbete med Etiopien, Tanzania, Somalia, Nepal och Palestina. Finland stöder dessutom regionala program eller projekt i Afrika, Mellanöstern och Asien. Under punkten i dispositionsplanen finansieras partnerländernas gemensamma fonder för sektorprogram eller stöd i projektform för partnerländers regeringar, tematiskt utvecklingssamarbete med instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner samt statsunderstöd för finländska och internationella civilsamhällesorganisationer, företag, forskningsinstitut, universitet och stiftelser. Anslaget kan användas för att köpa in experttjänster för planering, genomförande och utvärdering av programmen. Anslag kan också i enlighet med Finlands riktlinjer styras till humanitärt bistånd för hantering av utdragna kriser eller plötsliga kriser och katastrofer i länder eller regioner som är viktiga med tanke på verksamheten, samt för förebyggande av eller återhämtning från sådana kriser och katastrofer.

Anslagen används också till betalning av utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

Samarbetsresultaten utvärderas med hjälp av projektutvärderingar och mekanismen för landprogram.

3. Europeiska utvecklingsfonden

För ändamålet föreslås anslag på 22 000 000 euro.

Från Europeiska utvecklingsfonden (EUF) finansieras det EU-utvecklingssamarbete och övriga utvecklingssamarbete med Afrika, Karibien och länderna i Stilla Havet (AVS-länderna) som grundar sig på Cotonou-avtalet. Stödet riktas i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet till samarbete med de utomeuropeiska länder och territorier som avses i fjärde delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

En del av medlen förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB). Via EIB är Finland i enlighet med det interna finansieringsavtalet garant för de lån som beviljas AVS-länderna. Utöver avgiftstaket för EUF-andelen bereder sig Finland för eventuella borgensavgifter.

4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land

För ändamålet föreslås anslag på 27 514 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 7 696 000 euro under åren efter 2026.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras utvecklingsinnovations- och företagspartnerskapsprogram och andra tematiska projekt än sådana som gäller enskilda länder eller regioner inom ramen för organisationer, program, fonder och institut för utvecklingsfinansiering som ly-

der under FN eller inom ramen för andra multilaterala organisationer samt expertprogram som genomförs av internationella organisationer inklusive rekryteringsutgifter i samband med programmen.

5. Humanitärt bistånd

För ändamålet föreslås anslag på 55 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 24 000 000 euro under åren efter 2026.

Det humanitära biståndet kanaliseras via FN-organisationerna och Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras allmänna understöd till internationella humanitära organisationer, t.ex. till FN:s flyktingorganisation (UNHCR), FN:s biståndsorgan för palestinska flyktingar (UNWRA), FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA), FN:s centrala nödhjälpsfond (CERF) och FN:s internationella strategi för katastrofriskreducering (UNISDR). Genom anslaget finansieras även Internationella rödakorskommittén (ICRC). Utöver de allmänna understöden under punkten i dispositionsplanen stöds också landsspecifika och regionala hjälpinsatser.

Resultaten av det humanitära biståndet följs med hjälp av nyckeltal som biståndsorganisationerna använder för att utvärdera sitt resultat och med hjälp av påverkansstrategierna.

6. Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 3 948 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 1 876 000 euro under åren efter år 2026.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används till bl.a. utveckling av informationssystemen inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen, anskaffning av sakkunnigtjänster som stöd för utvecklingen, utbildning för personalen inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, utvecklingspolitisk planering och forskning samt till advokatkostnader och vid misstanke om missbruk till övriga utgifter för utredning av ärendet.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används också till frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté och statistikkommitté, till finansiering av initiativ inom det internationella utvecklingssamarbetet som främjar öppenheten och motverkar korrup­tion, till Finlands Akademis program för utvecklingsforskning samt till projekt som stöder sektorspecifik utveckling.

7. Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 1 350 000 euro.

Målet för evalueringsverksamheten är att beslutsfattandet ska grunda sig på ett kunskapsunderlag. Funktionen för evaluering av utvecklingssamarbetet är systematisk och omfattar alla former av utvecklingssamarbete och samtliga finansieringskanaler. Under punkten i dispositionsplanen finansieras centraliserade evalueringar av utvecklingssamarbetet. Man stöder också utvecklingen av evalueringsverksamheten och utnyttjandet av evalueringsinformation vid utrikesministeriet och bland dess samarbetspartner.

Den interna revisionen gör bedömningar och ger rekommendationer för vidareutveckling av den interna kontrollen och riskhanteringen inom utvecklingssamarbetet.

8. Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 97 950 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 39 550 000 euro under åren efter år 2026.

Syftet med det bidrag som kanaliseras via civilsamhällesorganisationer till utvecklingsländerna är ett vitalt samhälle som främjar aktivt medborgarskap och som grundar sig på mångfald och rättsstatsprincipen. Stöd kan beviljas för projekt som uppfyller kvalitetskriterierna och som bidrar till att uppnå Finlands utvecklingspolitiska mål.

Den största delen av anslagen inriktas via finländska organisationer i form av programstöd. Under punkten i dispositionsplanen finansieras också övriga finländska civilsamhällesorganisationers projekt. Anslagen under punkten i dispositionsplanen kan också användas till civilsamhällesorganisationernas utvecklingskommunikation och globala fostran som sker i Finland. Dessutom beviljas stöd till internationella civilsamhällesorganisationer (INGO) och till nationella andelar av EU-finansierade projekt.

Av de anslag som beviljas programstödsorganisationerna riktas en del av finansieringen till humanitärt arbete som utförs av organisationer som beviljats specialstatus av Europeiska kommissionens generaldirektorat för humanitärt bistånd och civilskydd och när det gäller annan beviljad finansiering kan mottagaren av stödet senare begära ändring av användningsändamålet för humanitärt bistånd om partnerländerna eller partnerregionerna drabbas av plötsliga kriser eller katastrofer.

Avsikten är att av anslaget bevilja statsunderstöd till Demo Finland och Rättsstatscentrum. Anslaget används för främjande av demokratin och rättsstatsutvecklingen. Demo Finland är en samarbetsorganisation för finländska riksdagspartier och främjar en pluralistisk demokratiutveckling. Rättsstatscentrum är en nätverksbaserad aktör vid Helsingfors universitet som stödjer stärkandet av rättsstatsprincipen genom att samla finländsk rättslig expertis och främja experternas deltagande i branschsamarbetet i utvecklingsländer.

Av dem som ansöker om de statsunderstöd som beviljas under punkten i dispositionsplanen krävs det en i statsunderstödslagen föreskriven självfinansieringsandel.

9. Räntestödsinstrumentet

För ändamålet föreslås anslag på 7 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 18 000 000 euro under åren efter år 2026.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och räntestöds krediter. Bestämmelser om räntestöds krediter som beviljas utvecklingsländer finns i lagen om räntestöds krediter till utvecklingsländer (1114/2000). Anslaget under punkten i dispositionsplanen kan även användas för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter, för beredning och utvärdering av förslag till projekt samt för stödjande av tekniskt bistånd i anslutning till projekt. Anslag

riktas också till ett nytt investeringsstöd till utvecklingsländer (Public Sector Investment Facility).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 19 070 000 euro och överföringsutgifternas andel 437 669 000 euro.

Av fullmakten används uppskattningsvis 3,7 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av finansieringen av utvecklingssamarbete (regeringsprogr. 2023)	-73 000
Specialsakkunnig i frågor som gäller internationella utvecklingsbankers ackquisition och investeringar, vid Finlands ambassad i Washington (överföring till moment 24.01.01)	-43
Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (överföring från moment 24.30.67)	2 904
Stöd för Finlands Somalia-nätverk	-50
Sänkning av anslaget (Ytterligare åtgärder 2025)	-50 000
Sänkning av anslagsnivån	-20 000
Tidigareläggning av besparingen (Ytterligare åtgärder 2024)	15 000
Nivåförändring	47 823
Sammanlagt	-77 366

2026 budget	456 739 000
2025 II tilläggsb.	-10 616 000
2025 budget	534 105 000
2024 bokslut	616 811 000

(67.) *Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (överföring till moment 24.30.66)	-2 904
Sammanlagt	-2 904

2025 budget	2 904 000
2024 bokslut	2 904 000

68. *Samarbetsprojekt inom utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 104 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för ministeriets och andra givarländers ministeriers, beskickningars eller myndigheters samt ODA-dugliga internationella organisationers och Europeiska unionens institutioners samarbetsprojekt, inom ramen för deras inkomster.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat ministeriets och samarbetsprojektens andel av utgifterna på sammanlagt 13 104 000 euro, varav Europeiska kommissionens bidrag per projekt är: Projektet som gäller naturresurser och klimatförändring i kommunerna 5 607 000 euro, projektet för samarbete som gäller tekniskt stöd inom utbildningssektorn i Nepal 2 802 000 euro, EU:s projekt för kärnsäkerhet och kärnmaterialtillsyn i Ukraina och i EU-kandidatländer och potentiella kandidatländer 574 000 euro, EU Digital Ethiopia Skills and TVET Action (DESTA) 1 395 000 euro samt EU:s center för cirkulär ekonomi — EU CERC-projektet via Sitra och Belgiens myndighet för utvecklingssamarbete (ENABEL) 2 726 000 euro.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.24.99. Anslaget under momentet ökar inte utrikesministeriets finansieringsandel i projekten och påverkar inte beloppet av Finlands of-fentliga bistånd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Samarbetsprojekt inom utvecklingssamarbete	-977
Sammanlagt	-977

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	13 104 000
2025 II tilläggsb.	1 805 000
2025 budget	14 081 000

69. Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 56 869 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till bilaterala och multilaterala projekt som stöder Ukraina, inkl. regionala projekt
- 2) till humanitärt bistånd till Ukraina
- 3) till internationella organisationers, finansiella instituts eller motsvarande organisationers Ukraina-projekt eller för understöd till fonder som verkar inom dessa
- 4) för betalning av utgifter som orsakas internationella organisationer eller motsvarande organisationer av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 5) för betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till stödjandet av Ukraina, dock inte till löneutgifter, och för betalning av säkerhets- och fastighetsutgifter för Finlands ambassad i Kiev
- 6) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering uppgående till högst 80 % av motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelser enligt 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979), högst 20 000 000 euro
- 7) Ukrainas instrument för blandad kredit, Ukraine Investment Facility (UIF).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget får användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på de projekt som genomförs.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet.

Fullmakt

År 2026 får det ingås nya förbindelser som efter år 2026 föranleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 40 000 000 euro.

Sådana förbindelser som avses i 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) kan avges till Finnfund på villkor som statsrådet i övrigt har fastställt om ersättning av förluster i anslutning till specialriskfinansiering, så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelserna får vara högst 20 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA).

Anslaget används för att stödja Ukraina, bl.a. när det gäller det humanitära läget, samhällets kritiska funktioner, materiella behov och stödjande av utvecklingssamarbetet på lång sikt samt för projekt för lokalt samarbete vid Finlands ambassad i Kiev. Anslaget används också för att stödja förberedelserna för, genomförandet av och uppföljningen av återuppbyggnaden av Ukraina. Anslaget kan anvisas för regional användning för att svara på konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och för att stödja ukrainarna.

Med anslaget finansieras gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd, tematiskt utvecklingssamarbete med instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner samt statsunderstöd för finländska eller internationella civilsamhällesorganisationer, företag, forskningsinstitut, myndigheter, högsolor, läroanstalter på andra stadiet, städer och kommuner samt för stiftelser.

Samarbetsresultaten utvärderas med hjälp av projektutvärderingar och i tillämpliga delar med hjälp av mekanismen för landprogram i den nationella planen för återuppbyggnaden av Ukraina.

Enligt Finlands nationella plan för återuppbyggnad av Ukraina höjdes Finnfunds kapital med 25 miljoner euro år 2024. Kapitalökningen och specialriskfinansieringen avsedd för Ukraina är en del av de finansieringslösningar som identifierats, som ska underlätta finländska företags deltagande i återuppbyggnaden av Ukraina. Eventuella förluster ersätts tidigast 2027. Statsrådet beslutar om närmare villkor för ersättningar av förluster.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 53 869 000 euro. Konsumtionsutgifterna omfattar säkerhets- och fastighetsutgifter för Finlands ambassad i Kiev.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	23 339	15 927	12 820	4 000	56 086
Förbindelser 2026		9 500	9 500	21 000	40 000
Utgifter sammanlagt	23 339	25 427	22 320	25 000	96 086

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av anslagsnivån (Ytterligare åtgärder 2025)	10 000
Sakkunniga i utvecklingssamarbete vid ministeriet (överföring till moment 24.01.01)	-167
Specialsakkunnig i utvecklingssamarbete vid Finlands ambassad i Kiev (överföring till moment 24.01.01)	-195
Team Finland-sakkunnig (Ukraina) (överföring till moment 24.01.01)	-45
Sammanlagt	9 593

2026 budget	56 869 000
2025 II tilläggsb.	-40 000
2025 budget	47 276 000
2024 bokslut	32 604 000

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens utgifter för tecknandet av nya aktier i Finnfund (Fonden för industriellt samarbete Ab).

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	5 000 000
2025 budget	5 000 000
2024 bokslut	34 999 940

89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 69 730 000 euro.

Anslaget får användas

1) till investeringar i fonder och andra finansiella instrument som en del av Finlands utvecklingssamarbete

2) till lån som en del av Finlands utvecklingssamarbete

3) till betalning av kostnader för rådgivning som föränleds av låne- och investeringsverksamheten samt juridiska tjänster, högst 150 000 euro.

Lånen kan beviljas utan krav på säkerhet och underställda låntagarens andra lån i form av främmande kapital (lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti 449/1988, 4 och 4 a §).

Vid beviljandet av lån till Internationella fonden för jordbruksutveckling (IFAD) får man slopa långivarens särskilda revisionsrätt enligt 5 § i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988) samt komma överens om lägre dröjsmålsränta och tilläggsränta än enligt bestämmelserna i 8 § i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), 5 och 7 § i statsrådets förordning om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (450/1988) och 4 och 12 § i räntelagen (633/1982) eller efterskänkande av dessa.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Avsikten är att anslaget ska användas till objekt som inte ökar underskottet i statsfinanserna inom nationalräkenskaperna och där man kan förvänta sig återbetalning. Anslaget används enligt den investeringsstrategi som utarbetades våren 2025. Vid användningen av anslaget betonas i enlighet med regeringsprogrammet investeringar som kanaliserar kapital till affärsverksamhet.

Utvecklingspolitiska lån ska rapporteras till ca 60—70 procent och utvecklingspolitiska investeringar samt utgifter som föranleds av låne- och investeringsverksamheten till 100 procent som Finlands offentliga bistånd (ODA) till OECD.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 150 000 euro och investeringsutgifternas andel 69 580 000 euro.

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	69 730 000
2025 budget	69 730 000
2024 bokslut	69 730 000

90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 938 000 euro.

Anslaget får användas

1) till löner och ersättningar till nödvändig visstidsanställd extra personal motsvarande högst 10 årsverken i anknytning till Finlands ordförandeskap i OSSE samt till övriga konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på ordförandeskapet i OSSE

2) till utgifter för planering och genomförande av möten som ordnas under Finlands ordförandeskap i OSSE och av andra motsvarande tillställningar som direkt anknyter till ordförandeskapet.

Förklaring: Finland valdes i november 2021 till ordförande för OSSE 2025. Tiden i OSSE:s ordförandeskapstrojka är en period på sammanlagt tre år, som omfattar även det år som föregår och det år som följer på ordförandeskapet.

Av anslaget betalas centraliserat de utgifter som föranleds av ordförandeskapet i OSSE, såsom personalutgifter och reseutgifter samt hyresutgifter för extra lokaler. När det gäller den visstidsanställda personalen ska de förstärkningar som gjorts för ordförandeskapet avvecklas under 2026. Av anslaget betalas dessutom utgifter som föranleds av planeringen och genomförandet av möten och andra tillställningar som anknyter till ordförandeskapet i OSSE.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ordförandeskapet i OSSE	-8 143
Sammanlagt	-8 143
2026 budget	1 938 000
2025 budget	10 081 000
2024 bokslut	2 840 000

50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 820 000 euro.

Anslaget får användas till att i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) bevilja statsunderstöd:

- 1) till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde
- 2) till organisationer och sammanslutningar som främjar företags internationalisering.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statsunderstöd som beviljas under momentet ska anknyta till de utrikes- och säkerhetspolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet och Finlands internationella åtaganden samt allmänt till utrikesministeriets ansvarsområde. Avsikten är att 420 000 euro av anslaget reserveras för Andelslaget Viexpo och 400 000 euro för Finsk-svenska handelskammaren. Det ordnas separata ansökningsomgångar för statsunderstöden.

På de statsunderstöd som beviljas under momentet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Andelslaget Viexpo (överföring från moment 32.01.40)	420
Finsk-svenska handelskammaren (överföring från moment 32.01.40)	400
Stöd till civilsamhällesorganisationer, tillägg av engångsnatur	-145
Sammanlagt	675
2026 budget	1 820 000
2025 budget	1 145 000
2024 bokslut	1 102 999

51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster (498/1999) är nödställda
- 2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan
- 3) till betalning av understöd utomlands
- 4) till utgifter för konsulära tjänster som ges utanför Finland i enlighet med 41 c § i lagen om konsulära tjänster.

2026 budget	500 000
2025 budget	500 000
2024 bokslut	30 816

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 151 562 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella understöd
- 2) till betalning av förfinansiering enligt systemet med minimiinsättningar i Europeiska fredsfaciliteten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	26 133 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	11 602 000
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	17 579 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	3 957 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	326 000
Finansiella bidrag till Europarådet	4 476 000
Finansiella bidrag till Nato	10 534 000
Medlemsavgift till OECD	3 563 000
Medlemsavgift till WTO	947 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	3 935 000
Finansiellt bidrag till europeiska fredsfaciliteten	63 951 000
Övriga finansiella bidrag till EU	291 000
Provstoppsavtalet, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	600 000
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	1 700 000
Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	1 968 000
Sammanlagt	151 562 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2025)	-10 000
Nivåförändring	-1 703
Sammanlagt	-11 703

2026 budget	151 562 000
2025 budget	163 265 000
2024 bokslut	149 575 000

67. Humanitär katastrofhjälp (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas för Finlands deltagande i globala och landsspecifika fonder för humanitärt bistånd som förvaltas av humanitära organisationer.

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget får användas för att stödja globala och landsspecifika fonder inom den humanitära sektorn. Fonderna fördelar medel till lands- och områdesspecifika humanitära katastrofsituationer. Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA).

Den humanitära katastrofhjälp kanaliseras via FN-organisationerna och Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen. Av anslaget riktas 5 000 000 euro till Palestinska området (Gaza).

Resultaten av den humanitära katastrofhjälp följs med hjälp av fondernas och organisationernas egna nyckeltal för utvärdering av resultatet och med hjälp av påverkansstrategier.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering för humanitärt bistånd (Ytterligare åtgärder 2025)	10 000
Understöd till nödställda	20 000
Sammanlagt	30 000

2026 budget	30 000 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till att täcka de kalkylerade kursskillnaderna mellan de valutauppgifter i ekonomiförvaltningens informationssystem som används inom staten och de officiella dagskurser som används i bankerna

2) till att täcka andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

2026 budget	500 000
2025 budget	500 000
2024 bokslut	351 679

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Med anslagen för justitieministeriets förvaltningsområde finansieras kärnfunktionerna i vår demokratiska rättsstat, såsom omfattande offentlig rättshjälp, högklassig åklagarverksamhet, hela domstolsväsendets verksamhet, effektiv utskökningsverksamhet, effektiv verkställighet av fängelsestraff och samhällspåföljder samt statliga val.

Justitieministeriet upprätthåller och stöder den samhälleliga stabiliteten genom att stärka rättsstaten, demokratin samt de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Rättsstatens och demokratin stabila strukturer ger en större beredskap att klara kriser och bidrar till att stärka samhällelig resiliens. Ett rättvist, jämlikt och hållbart samhälle baserar sig på förtroende och samverkan. Ett stabilt och tillförlitligt rättssystem är en grundläggande förutsättning för samhällets och samhällsekonominns gynnsamma utveckling.

Omvärlden har redan i flera års tid dominerats av globala kriser och av en strävan att hantera de följder som sätter samhällenas stabilitet på prov. Rysslands alltjämt pågående anfallskrig i Europa och andra globala kriser har på ett beaktansvärt sätt demonstrerat hur olika fenomen är beroende av varandra och vilket behov det finns att hantera dessa sammanflätningar också när det gäller ekonomiska frågor. Beredskap för kriser och risker kräver resurser.

Det förändrade internationella säkerhetsläget, den alltmer internationaliserade brottsligheten, den ökade ungdomsbrottsligheten, gängbrottsligheten och den organiserade brottsligheten samt den ökande differentieringen, värdepluralismen och sårbarheten i samhället och det faktum att verksamheten nu sker mer i datanäten skapar utmaningar också för sådana lagstiftningslösningar som har uppfattats som ändamålsenliga både nationellt och inom EU. Banbrytande teknik, artificiell intelligens och digitalisering skapar effektivitet och lönsamhet, men de förutsätter också beredskap och god hantering av systemrisker. Hybridpåverkan och behovet av beredskap inför den har identifierats.

Det blir allt viktigare att värna god förvaltning, rättssystemets åskådlighet och kontinuitet, medborgarnas rättsskydd och konsekvensen hos behövliga lagstiftningslösningar. Det är viktigt med satsningar för att medborgarna ska ha mångsidiga möjligheter att delta och för att den reglering som gäller företagen ska vara konkurrenskraftig. Det blir även allt viktigare att de som är i en sårbar eller svagare ställning får det skydd de behöver.

De centrala förändringsfaktorer som påverkar justitieministeriets verksamhet är

- demokratin och rättsstatsutvecklingen
- den motstridiga utvecklingen av ojämlikhet och jämlikhet
- de radikala förändringarna i informationsmiljön
- säkerhet.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Alla har lika möjligheter att delta och påverka	god	god	god
Rättsordningen tryggar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet	god	god	god
Lagberedning av hög kvalitet är en förutsättning för ett välfungerande samhälle	god	god	god
Alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd	nöjaktig	god	god
Brottsligheten och känslan av otrygghet minskar	nöjaktig	god	god
Framförhållning skapar grund för systematisk förnyelse	nöjaktig	god	god

Årsverken inom justitieministeriets förvaltningsområde

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Justitieministeriet	285	250	235
Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen	182	200	210
Rättsregistercentralen	234	250	250
Domstolsväsendet	3 562	3 700	3 750
Rättstjänstverket	1 267	1 300	1 370
Utsökningsverket	1 146	1 140	1 140
Åklagarmyndigheten	624	695	680
Brottspåföljdsmyndigheten	2 565	2 620	2 650
Sammanlagt	9 865	10 155	10 285

Jämställdhet

Justitieministeriet arbetar målmedvetet för att främja likabehandling och jämställdhet och motverka diskriminering i samhället. Alla har rätt att känna sig trygga och må bra i Finland.

År 2024 var cirka 8,5 % av fängarna och cirka 12 % av dem som avtjänade samhällspåföljder kvinnor. Olika behov hos olika klientgrupper, såsom hos kvinnor och unga, beaktas i fängelsernas verksamhet.

Hållbar utveckling

Justitieministeriet genomför regeringens vision om ett starkt och engagerat Finland med en stark demokrati och en självständig rättsstat där var och en uppskattas som en jämlik samhällsmedlem. I enlighet med regeringsprogrammet stärker justitieministeriet det hållbara välfärdssamhället och tar hand om dem som är i den svagaste ställningen samt stärker människornas delaktighet och öm-

sesidiga förtroende. I enlighet med regeringsprogrammet stärker justitieministeriet medborgarnas förtroende för att samhället fungerar rättvist. Dessutom främjas iakttagandet av rättsstatsprincipen och bekämpningen av korruption inom EU i enlighet med regeringsprogrammet.

Grunden för justitieministeriets hållbarhetsarbete är en hållbart och ansvarsfullt fungerande rättsstat och ett samhälle där alla är viktiga. I enlighet med regeringsprogrammet främjas iakttagandet av rättsstatsprincipen. Justitieministeriet arbetar särskilt inom följande prioriterade områden:

— Vars och ens grundläggande och mänskliga rättigheter tillgodoses

— Ett jämlikt och rättvist samhälle som alla kan delta i och lita på

— Minskad känsla av otrygghet i samhället.

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01. Ministeriet och förvaltningen	192 605	184 717	185 507	790	0
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 415	22 147	23 606	1 459	7
03. Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	18 189	20 744	23 319	2 575	12
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 060	8 548	8 588	40	0
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	19 959	13 943	13 943	—	0
(21.) Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 735	1 601	—	-1 601	-100
22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	20 120	19 170	19 470	300	2
(27.) Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	1 223	643	—	-643	-100
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	61 571	57 000	63 510	6 510	11
50. Understöd (fast anslag)	14 426	13 464	13 614	150	1

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	20 489	27 000	19 000	-8 000	-30
66. Internationella medlemsav- gifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	419	457	457	—	0
10. Domstolarna	353 023	371 196	378 280	7 084	2
01. Högsta domstolens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	9 789	10 017	10 108	91	1
02. Högsta förvaltnings- domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 370	15 010	14 420	-590	-4
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservations- anslag 2 år)	329 864	346 169	353 752	7 583	2
15. Rättstjänster	176 016	176 313	184 812	8 499	5
01. Rättstjänstverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	92 714	95 903	104 402	8 499	9
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslags- anslag)	83 302	80 410	80 410	—	0
20. Utsökning	109 862	110 856	114 493	3 637	3
01. Utsökningsverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	109 862	110 856	114 493	3 637	3
30. Åklagarna	63 051	64 619	66 128	1 509	2
01. Åklagarmyndighetens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	63 051	64 619	66 128	1 509	2
40. Verkställighet av straff	289 192	294 201	310 056	15 855	5
01. Brottspåföljdsmyndighet- ens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	284 492	294 201	310 056	15 855	5
(74.) Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	4 700	—	—	—	0
50. Valutgifter	50 775	10 384	3 674	-6 710	-65
01. Valkrets nämndernas omkostnader (reservations- anslag 2 år)	7 150	10	100	90	900
20. Valutgifter (förslagsanslag)	43 625	10 374	3 574	-6 800	-66
Sammanlagt	1 234 524	1 212 286	1 242 950	30 664	3

Totalt antal årsverken

9 865

10 155

10 285

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: Justitieministeriets primära uppgift är att trygga en fungerande rättsstat och demokrati. Justitieministeriet

- främjar demokratin och tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna
- främjar tillgodoseendet av rättssäkerheten och realiserandet av straffansvaret
- tryggar verksamhetsförutsättningarna för förvaltningsområdet
- bereder lagstiftningen inom sitt ansvarsområde
- utvecklar lagberedningen inom statsrådet.

I motiveringen till huvudtiteln presenteras justitieministeriets förvaltningsområdes samhälleliga effektmål, som justitieministeriet genomför.

Justitieministeriet är en del av det enhetliga statsrådet. Justitieministeriets vision är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle där var och en kan känna sig delaktig och lita på att hans eller hennes rättigheter tillgodoses.

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 606 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av justitieministeriet
- 2) till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 071	22 397	23 856
Bruttoinkomster	1 284	250	250
Nettoutgifter	25 787	22 147	23 606
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 165		
— överförs till följande år	5 792		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 23 506 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Uppskattningsvis 270 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Driftskostnader för utlåtandetjänsten (överföring till moment 23.01.01)	-30
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring till moment 26.10.01)	-50
Revidering av beredskapslagen	-300
Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-52
Utvidgat anskaffningsstöd (0,5 årsv.) (överföring till moment 23.01.01)	-50
Lönejusteringar	719
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	500
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-278
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	1 000
Sammanlagt	1 459

2026 budget	23 606 000
2025 II tilläggsb.	344 000
2025 budget	22 147 000
2024 bokslut	24 415 000

03. Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 319 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av stipendier som Europeiska institutet för kriminalpolitik delar ut.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster av avgifter för de tillsynsuppgifter som anges i 305 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) och inte heller sådan utdelning som borgenärer förlorat och som ska redovisas till staten enligt konkurslagen (120/2004).

Förklaring: Ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen inledde sin verksamhet den 1 januari 2025 (lag om ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen 24/2024). Vid ämbetsverket finns en enhet för administrativa tjänster, som producerar administrativa stödtjänster för specialmyndigheterna.

Konkursombudsmannen ska genom initiativ, råd och anvisningar främja och utveckla god boförvaltningssed samt övervaka att ett konkursbo sköts enligt lag och god boförvaltningssed och att boförvaltarna sköter sitt uppdrag på behörigt sätt. Konkursombudsmannen sörjer vid behov för att gäldenärens räkenskaper och verksamhet granskas samt har hand om den offentliga utredningen av konkursbon (lag om övervakning av förvaltningen av konkursbon 109/1995). *Delegationen för konkursärenden* bistår konkursombudsmannen.

Konsumenttvistenämnden är ett sakkunnigorgan som ger rekommendationer till avgöranden i rättsliga tvister mellan konsumenter och företag (lag om konsumenttvistenämnden 8/2007). Konsumenttvistenämnden förebygger, medlar i och avgör tvister som hör till dess behörighet. Nämnden styr parterna mot förlikning och ger skriftliga rekommendationer om hur tvister mellan konsumenter och näringsidkare samt mellan enskilda i bostadsfrågor ska lösas. Konsumenttviste-

nämndens verksamhet utvecklas utifrån den utredning som gjorts i syfte att förkorta handläggningstiderna och förbättra konsumenternas rättsskydd och utifrån remissvaren.

Barnombudsmannen har till uppgift att bedöma och främja förverkligandet av barnens intressen och rättigheter på allmän förvaltningsnivå, samhällspolitisk nivå och lagstiftningsnivå samt att främja fullgörandet av den av Förenta nationernas generalförsamling antagna konventionen om barnets rättigheter (FördrS 59—60/1991). Barnombudsmannen rapporterar till FN:s kommitté för barnets rättigheter, statsrådet och riksdagen. Barnombudsmannen tar initiativ och begär utredningar om brister som ombudsmannen lagt märke till. För att främja barns ställning och rättigheter samt myndighetssamarbetet i dessa frågor bistås barnombudsmannen av *barnombudsmanna-delegationen*.

Rättegångsbiträdesnämnden behandlar och avgör ansökningar om tillstånd att vara verksam som rättegångsombud och rättegångsbiträde. Nämnden kan även återkalla tillstånd, påföra påföljdsavgift och ge en varning eller anmärkning. Nämnden finansierar sin verksamhet med intäkterna av ansöknings- och tillsynsavgifter (lag om rättegångsbiträden med tillstånd 715/2011).

Olycksutredningscentralen ska enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) utveckla och upprätthålla beredskapen att inleda utredningar av olyckor, effektivt och tillförlitligt utreda orsakerna till olyckor och på basis av orsakerna ge säkerhetsrekommendationer samt följa hur de iakttas. Dessutom ska Olycksutredningscentralen utbilda personer som lämpar sig att vara utredare och sköta det internationella samarbete som gäller säkerhetsutredningar.

Jämställdhetsombudsmannen övervakar att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) iakttas och främjar genom initiativ, råd och anvisningar förverkligandet av lagens syfte. Jämställdhetsombudsmannen informerar om jämställdhetslagstiftningen och dess tillämpningspraxis samt följer att jämställdhet mellan kvinnor och män genomförs på samhällslivets olika områden. Jämställdhetsombudsmannen ger anvisningar och rådgivning till den som misstänker diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, utreder brott mot diskrimineringsförbud och strävar efter att öka kunskapen om de rättigheter och skyldigheter som anknyter till jämställdhetslagen. Jämställdhetsombudsmannen handlar så att jämställdheten mellan könen främjas i samhället, på arbetsplatser och i läroanstalter på det sätt som avses i jämställdhetslagen.

Underrättelseombudsmannen ska övervaka lagenligheten vid användning av underrättelseinhämtningsmetoder och tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna i underrättelseverksamheten på det sätt som föreskrivs i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019).

Dataombudsmannen har allmän behörighet i frågor som gäller skydd av personuppgifter. Särskilda bestämmelser om dataombudsmannens tillsynsuppgifter finns i EU:s allmänna dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning EU 2016/679) och i dataskyddslagen (1050/2018), som kompletterar förordningen. Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar den grundläggande rätten till integritet och förtroendet för samhällets tjänster. Dessutom är byrån med och utvecklar informationssamhället i Finland och EU.

Äldreombudsmannen främjar tillgodoseendet av de äldres rättigheter. Äldreombudsmannen bevakar och bedömer hur de äldres ställning och rättigheter tillgodoses, bevakar lagstiftningen och beslutsfattandet och bedömer deras konsekvenser för de äldre. Äldreombudsmannen tar initiativ och ger utlåtanden samt deltar i samhällsdebatten. Äldreombudsmannen utarbetar och låter genomföra utredningar och publicerar rapporter, främjar informationsverksamhet och förmedlar information som gäller äldre samt främjar samarbetet mellan aktörer som behandlar frågor som gäller äldre och aktörer som representerar de äldre. Äldreombudsmannen lämnar regelbundet rapporter om sin verksamhet till statsrådet och riksdagen.

Diskrimineringsombudsmannen ska övervaka efterlevnaden av diskrimineringslagen (1325/2014) enligt vad som föreskrivs i den lagen samt allmänt främja likabehandling och förebygga diskriminering. Ombudsmannen är dessutom nationell rapportör om människohandel och rapportör om våld mot kvinnor samt övervakar avlägsnanden ur landet av utlänningar. *Delegationen för likabehandlingsärenden* verkar under ledning av diskrimineringsombudsmannen och främjar samarbetet mellan myndigheter, frivilligorganisationer och andra aktörer när de gäller att ingripa i diskriminering och främja likabehandling.

Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna, producerar internationella sakkunnigtjänster inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs i hög grad av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	17 994	22 344	24 919
Bruttoinkomster	468	1 600	1 600
Nettoutgifter	17 526	20 744	23 319
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 819		
— överförs till följande år	3 481		

Av anslaget används uppskattningsvis 600 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet (anslaget för institutet för kriminalpolitik).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Enheten för administrativa tjänster	665
Konkursombudsmannens byrå	1 756
Konsumenttvistenämnden	3 200
Barnombudsmannens byrå	765
Olycksutredningscentralen	1 840
Jämställdhetsombudsmannens byrå	1 120
Underrättelsetillsynsombudsmannen	480
Dataombudsmannens byrå	7 255
Äldreombudsmannen	505
Diskrimineringsombudsmannens byrå	2 720

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Institutet för kriminalpolitik	600
Servicecentrens avgifter och andra gemensamma utgifter	2 413
Sammanlagt	23 319

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring från moment 25.01.01, 25.01.05, 25.10.01, 25.10.02, 25.10.03, 25.15.01, 25.20.01, 25.30.01 och 25.40.01)	2 355
Lönejusteringar	480
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-260
Sammanlagt	2 575

2026 budget	23 319 000
2025 II tilläggsb.	176 000
2025 budget	20 744 000
2024 bokslut	18 189 000

05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 588 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster IKT-serviceavgifter som utgörs av kostnaderna för Rättsregistercentralens eget arbete och de inkomster som influtit utifrån kostnaderna för massuttag av uppgifter som lämnats med stöd av registermyndighetens beslut om utlämnande av uppgifter.

F ö r k l a r i n g : Rättsregistercentralen är registeransvarig för informationssystemen och registren inom justitieministeriets förvaltningsområde och förmedlar information från förvaltningsområdets myndigheter till andra myndigheter. De register som används mest är straffregistret, bötesregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt skuldsaneringsregistret. Rättsregistercentralen sköter verkställighetsuppgifter i samband med böter, förverkandepåföljder, avgifter och fordringar samt för statens talan i dessa ärenden. Dessutom sköter Rättsregistercentralen underhåll och utveckling av informationssystemen inom förvaltningsområdet i samarbete med ämbetsverken inom förvaltningsområdet, enligt vad som har avtalats i serviceavtalen. Rättsregistercentralen är också upphandlande enhet i fråga om IT-upphandlingar inom förvaltningsområdet och en enskild bokföringsenhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 564	18 548	25 840
Bruttoinkomster	12 184	10 000	17 252
Nettoutgifter	8 380	8 548	8 588

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 360		
— överförs till följande år	10 039		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandlingen av ersättningsanspråken i WinCapita-målet	-80
Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-20
Lönejusteringar	247
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-107
Sammanlagt	40

2026 budget	8 588 000
2025 II tilläggsb.	91 000
2025 budget	8 548 000
2024 bokslut	10 060 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 943 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för säkerhetsexamina och förberedande examina enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), Europeiska unionens lagstiftning och internationella överenskommelser som är förpliktande för Finland, för kommunikation i anslutning till dem samt för upprätthållande av utredningsberedskapen
- 2) för fullföljande av eventuellt skadeståndsansvar som föranleds av en förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar
- 3) till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet och till betalning av kostnader som föranleds av förordnande av en intressebevakare för en minderårig part för förundersökning samt till betalning av intressebevakarens arvode och kostnader
- 4) till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala
- 5) till betalning av tolknings- och översättningstjänster som anskaffas för ärenden som sköts enligt rättshjälpslagen (257/2002) och av tolknings- och översättningstjänster som med stöd av 26 § 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003) anskaffas för klienter inom ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning och för huvudmän inom allmän intressebevakning
- 6) till betalning av ersättningar enligt 19 och 20 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005) samt till betalning av motsvarande kostnader för sådan undersökning som domstolen förordnat i anslutning till fastställande av moderskap

7) till betalning av överföringsutgifter till huvudmän inom den offentliga rättshjälpens och den allmänna intressebevakningens köpta tjänster i form av en gottgörelse som motsvarar mervärdesskattens belopp

8) till betalning av rättegångskostnader i ärenden enligt diskrimineringslagen (1325/2014) och jämställdhetslagen (609/1986), i vilka diskrimineringsombudsmannen eller jämställdhetsombudsmannen bistår vid rättegången för en person som misstänks ha blivit utsatt för diskriminering och har förbundit sig till att ersätta eventuella rättegångskostnader, om ärendet förloras

9) till betalning av ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen (356/2016)

10) till betalning av arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004) samt till övriga utgifter för konkursförfaranden som orsakas av offentlig utredning.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 12 143 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 800 000 euro.

2026 budget	13 943 000
2025 budget	13 943 000
2024 bokslut	19 958 756

(21.) *Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-1 601
Sammanlagt	-1 601

2025 budget	1 601 000
2024 bokslut	1 735 000

22. *IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 470 000 euro.

Anslaget får användas för förvaltningsområdets informationsförvaltningsutgifter, informationsförvaltningsprojekt och främjande av digitaliseringen.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Drift- och kapacitetstjänst	-200
Reform av valdatasystemet (VAT) (cyber)	500
Sammanlagt	300

2026 budget	19 470 000
2025 budget	19 170 000
2024 bokslut	20 120 000

(27.) Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2025 budget	643 000
2024 bokslut	1 223 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 63 510 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	6 510
Sammanlagt	6 510

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	63 510 000
2025 budget	57 000 000
2024 bokslut	61 571 386

50. Understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 13 614 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi
- 2) till understöd till Förbundet för mänskliga rättigheter rf
- 3) till understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet samt för utvärdering av arbetet för att förebygga kriminalitet
- 4) till understöd för Brottsofferjourens verksamhet och andra organisationer som producerar stödtjänster för brottsoffer
- 5) till understöd till Kvinnolinjen i Finland rf
- 6) till understöd till Opinionsnämnden för massmedier
- 7) till understöd till Flyktingrådgivningen rf.

Dispositionsplan (1 000 euro)

Understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer (högst)	6 160
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	4 895
Övriga understöd och bedömning av understödsprojektens konsekvenser (högst)	2 559
Sammanlagt	13 614

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Brottsofferjourens verksamhet	-150
Flyktingrådgivningen rf	-100
Stärkande av finansieringen av stödtjänster för brottsoffer (höjning av brottsofferavgifterna)	700
Nivåförändring	-300
Sammanlagt	150

2026 budget	13 614 000
2025 budget	13 464 000
2024 bokslut	14 426 000

51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som ska betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-8 000
Sammanlagt	-8 000

2026 budget	19 000 000
2025 budget	27 000 000
2024 bokslut	20 488 616

66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 457 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella medlemsavgifter och finansieringsandelar som hör till justitieministeriets ansvarsområde.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Europeiska patentdomstolen	200 000
Europarådets organ: The European Commission for Democracy through Law (Venedigkommissionen)	42 000
Europarådets organ: Group of States against Corruption (GRECO)	14 000
Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi (NSfK)	94 000
European Union Crime Prevention Network (EUCPN)	2 000
Hague Conference on Private International Law (HCCH)	65 000
International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT)	21 000
The International Anti-Corruption Academy (IACA)	5 000
Association of the European Network on Victims' Rights (AENVR)	7 000
OECD International Network on Financial Education (INFE)	7 000
Sammanlagt	457 000
2026 budget	457 000
2025 budget	457 000
2024 bokslut	418 512

10. Domstolarna

Förklaring: Effektmålet för domstolsväsendet är att de ärenden som behandlas vid domstolarna avgörs snabbt, högklassigt och till skäligena kostnader. Utvecklingen av verksamheten upprätthåller kvaliteten och främjar en snabb och ekonomisk avgörandeverksamhet. Domstolarnas verksamhetssätt utvecklas för att vara så effektiva som möjligt och motsvara bästa praxis. Målet är också att rättsskyddet ska tillgodoses på lika villkor i hela landet. De grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses vid behandlingen av ärenden och i avgörandena.

De allmänna domstolarna ger rättsskydd i brottmål och sköter för sin del genomförandet av straffansvaret. De ansvarar även för att enskilda, företag och andra sammanslutningar garanteras rättsskydd i sina inbördes relationer och även i relation till offentliga samfund när det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsprocessuella ärenden. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden styr lagligheten inom den offentliga maktutövningen och ger rättsskydd för privatpersoner, företag och andra sammanslutningar i förhållande till det allmänna. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden och behandlingstider kan ha en omfattande inverkan på samhällets verksamhet och konkurrensförmåga.

Domstolsväsendets betydelse och verksamhet är känd i samhället och folk litar på domstolsväsendet. De olika rättsinstansernas roller och uppgifter ska vara tydliga. Tyngdpunkten i rättegång-

en ska ligga på den första instansen. En högklassigt fungerande första instans ökar förtroendet och minskar behovet av ändringssökande. Tyngdpunkten i de högsta rättsinstansernas verksamhet ligger på att meddela prejudikat.

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 108 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2025—2027 (1021/2024) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2025—2027 (1022/2024) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tvistemål och brottmål. Dess uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd, genom att undersöka och avgöra enskilda besvärssärenden, ge sådana prejudikat för tolkning och tillämpning av lag som styr rättspraxis och gör den enhetligare. Dessutom behandlar och avgör högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och avger utlåtanden till republikens president i benädningsärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättsskipning.

Tabell med nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	1 900	1 900	1 900
— avgöranden i sak i besvärssärenden	93	115	115
— publicerade avgöranden (prejudikat)	82	90	90
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	6,0	6,5	6,0
— ärenden som gäller besvärstillstånd	5,1	5,5	6,0
— avgöranden i sak	17,8	18,0	17,5

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2025—2027 (1021/2024) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2025—2027 (1022/2021) tas ut för högsta domstolens prestationer beräknas 300 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 007	10 027	10 118
Bruttoinkomster	25	10	10
Nettoutgifter	9 982	10 017	10 108

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 424		
— överförs till följande år	1 231		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-24
Lönejusteringar	241
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-126
Sammanlagt	91

2026 budget	10 108 000
2025 II tilläggsb.	88 000
2025 budget	10 017 000
2024 bokslut	9 789 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 420 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2025—2027 (1021/2024) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2025—2027 (1022/2024) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen är den högsta domstolen i förvaltningsärenden. Dess uppgift är att för sin del upprätthålla rättsstatens verksamhet genom att garantera rättssäkerheten, säkerställa förvaltningens lagbundenhet och styra en enhetlig rättspraxis. Högsta förvaltningsdomstolen prövar och avgör i högsta instans sökande av ändring i regionala förvaltningsdomstolars och marknadsdomstolens avgöranden. Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen kräver i regel besvärstillstånd. Exempelvis beslut av statsrådets allmänna sammanträde kan överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Dessutom behandlar och avgör högsta förvaltningsdomstolen extraordinära ändringssökanden och kan också göra framställningar i lagstiftningsfrågor. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar förvaltningsdomstolarnas rättskipning.

De största ärendegrupperna bland inkommande ärenden är utlänningsärenden samt social- och hälsovårdsärenden. Dessutom behandlar högsta förvaltningsdomstolen bl.a. byggnads- och miljöärenden, beskattning, ekonomisk verksamhet, såsom konkurrensfrågor och offentlig upphandling samt ärenden som gäller statsrätt och allmän förvaltning, såsom handlingars offentlighet och dataskydd.

Tabell med nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	3 744	3 400	3 400
— Avgöranden i sak, ordinarie ändringssökande	655	650	650
— Publicerade avgöranden (prejudikat)	134	120	120
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— Alla ärenden	6,0	6,0	6,0
— Ärenden som gäller besvärstillstånd	5,1	5,0	5,0
— Avgöranden i sak	10,0	12,0	12,0

I avgifter för högsta förvaltningsdomstolens prestationer som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2025—2027 (1021/2024) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2025—2027 (1022/2024) beräknas 700 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	14 577	15 025	14 435
Bruttoinkomster	49	15	15
Nettoutgifter	14 528	15 010	14 420
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 241		
— överförs till följande år	4 083		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-35
Ökning av antalet tingsnotarier (överföring till moment 25.10.03)	-683
Lönejusteringar	317
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-189
Sammanlagt	-590

2026 budget	14 420 000
2025 II tilläggsb.	116 000
2025 budget	15 010 000
2024 bokslut	13 370 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 353 752 000 euro.

Anslaget får också användas till Domstolsverkets utgifter.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2025—2027 (1021/2024) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2025—2027 (1022/2024) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Domstolsverket stöder och styr domstolsväsendet så att domstolsväsendets verksamhet är effektiv och så att rättssäkerheten tillgodoses på ett effektivt sätt.

Domstolarna avgör ärenden som kommit till behandling och ombesörjer därmed rättsskydd. De centrala indikatorerna för domstolarnas verksamhet beskrivs i tabellen med nyckeltal.

Tabell med nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Hovrätterna			
Avgjorda ärenden, st.	8 157	8 500	8 700
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,6	6,4	6,3
Tingsrätterna			
Avgjorda ärenden totalt, st.	580 808	627 000	627 000
— Brottmål	49 367	56 000	56 000
— Omfattande tvistemål	10 247	11 000	11 500
— Summariska ärenden	438 137	468 000	450 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	6,8	6,2	6,0
— Omfattande tvistemål	9,9	9,9	9,2
— Summariska ärenden	3,1	3,1	3,0
Förvaltningsdomstolarna			
Avgjorda ärenden, st.	18 553	19 000	19 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	8,4	8,2	8,0
Försäkringsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	3 437	3 600	3 600
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	12,6	10,0	10,0
Marknadsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	686	650	650
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,6	6,6	6,6
Arbetsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	74	100	100
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	10,4	8,5	8,5

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2025—2027 (1021/2024) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2025—2027 (1022/2024) tas ut för domstolarnas prestationer beräknas 42,7 miljoner euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	329 651	346 969	354 552
Bruttoinkomster	872	800	800
Nettoutgifter	328 779	346 169	353 752
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	27 373		
— överförs till följande år	28 459		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänna domstolarna	222 000
Förvaltningsdomstolarna	66 000
Specialdomstolarna	20 000
Domstolsverket	8 500
Informationsförvaltningsutgifter och övriga utgifter	37 252
Sammanlagt	353 752

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av verksamhetsställen (Investeringsprogram)	835
Hysesandelen för tingssalsmiljön i Uleåborgs fängelse (överföring till moment 25.40.01)	-12
Reform av lagstiftningen om vapenbrott	730
Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	-2 100
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	5 000
Tingshusprojektet i Björneborg	-971
Tingshusprojektet i Jyväskylä	600
Tingshusprojektet i Vanda	2 140
Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-794
Ökning av antalet tingsnotarier (överföring från moment 25.10.02)	683
Lönejusteringar	7 537
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 500
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-4 265
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-300
Sammanlagt	7 583
2026 budget	353 752 000
2025 II tilläggsb.	2 766 000
2025 budget	346 169 000
2024 bokslut	329 864 000

15. Rättstjänster

Förklaring: Sektorn för rättshjälp har som primär uppgift att fatta beslut om rättshjälp och tillhandahålla advokater för rättshjälpsärenden.

Sektorn för ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning ger klienterna information och rådgivning om hanteringen av ekonomi och skulder och hjälper klienterna att planera sin hantering av ekonomin. Vidare främjar sektorn ekonomiskt kunnande i alla åldersgrupper i samarbete med nätverket av aktörer inom ekonomiskt kunnande.

Sektorn för intressebevakning har till uppgift att sköta ärenden för klienter som inte själva kan bevaka sina intressen eller sköta sina ekonomiska angelägenheter på grund av sjukdom eller av någon annan orsak.

Effektmål inom rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen samt den allmänna intressebevakningen:

Alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd

— Syftet med Rättstjänstverket är att säkerställa att kunderna inom rättshjälpen, intressebevakningen samt den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen får enhetligare, högklassigare och lättare tillgängliga tjänster.

Rättsordningen tryggar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet

— Överskudsättning förebyggs och de som redan är överskudsatta får hjälp i samarbete mellan olika myndigheter.

01. Rättstjänstverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 104 402 000 euro.

Anslaget får användas till produktion av sådana tjänster inom offentlig rättshjälp, ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning samt allmän intressebevakning som avses i lagen om Rättstjänstverket (1133/2023), till betalning av utgifter som orsakas staten till följd av anskaffning av dessa tjänster samt till utgifter för beredningen av överföringen av medling vid brott- och tvistemål.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte sådana arvoden och ersättningar som tas ut av huvudmännen inom den allmänna intressebevakningen och som avses i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) eller sådana rättshjälpsavgifter och ersättningar som avses i rättshjälpslagen (257/2002).

Förklaring: Det beräknas att det till rättshjälpsbyråerna inkommer 45 000 rättshjälpsärenden (40 801 ärenden år 2024). Målet för kötiden till rättshjälpsbyråerna är i medeltal under 10 dagar år 2026 (13 dagar år 2024). Av de ärenden som behandlas vid rättshjälpsbyråerna uppskattas 85 % (86 % år 2024) vara civil- och förvaltningsrättsliga ärenden och 15 % (14 % år 2024) vara brottmål.

Allmänna intressebevakningstjänster köps av kommunerna och privata serviceproducenter när det behövs för att trygga den regionala tillgången på tjänster. Andelen köpta tjänster utgör ca 7 % (9 % år 2024).

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt satt följande mål för Rättstjänstverkets verksamhet 2026:

Tabell med nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Rättshjälp			
Ärenden som behandlats, st.	40 821	45 000	45 000
Chat och rättshjälpsinfo, antal	12 277	13 200	13 300
Rättshjälpsbeslut för privata ombud, st.	23 194	21 2400	21 600
Resurshushållning (euro/viktad arbetsmängd)	490	480	480
Produktivitet (viktad arbetsmängd/årsv.)	179	180	180
Ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning			
Ärenden som behandlats, st.	33 163	37 700	39 000
Ekonomisk rådgivning, st.	36 229	35 000	33 500
Resurshushållning (euro/ärende)	367	350	350
Produktivitet (beslut/årsv.)	151	165	165
Intressebevakning			
Antal huvudmän, st.	45 621	47 000	47 200
— intressebevakningsbyråerna	41 676	43 100	44 100
— intressebevakning i form av köpta tjänster	3 945	3 900	3 100
Resurshushållning, (bruttoutgifter/huvudman)	855	880	880
Produktivitet (antal huvudmän/årsv.)	68	69	69

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	94 736	95 923	104 422
Bruttoinkomster	73	20	20
Nettoutgifter	94 663	95 903	104 402
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	24 269		
— överförs till följande år	22 320		

Bestämmelser om arvoden för rättshjälp finns i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008). Det beräknas inflyta 3 911 000 euro i rättshjälpsavgifter och rättshjälpsarvoden under moment 12.25.14.

Bestämmelser om arvoden inom den allmänna intressebevakningen finns i statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012). Det beräknas inflyta 33 344 000 euro i arvoden under moment 12.25.15.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	2 700
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	2 800
Tingshusprojektet i Björneborg	-131
Tingshusprojektet i Vanda	267
Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-238
Lönejusteringar	2 281
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	2 100
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 280
Sammanlagt	8 499

2026 budget	104 402 000
2025 II tilläggsb.	837 000
2025 budget	95 903 000
2024 bokslut	92 714 000

50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 80 410 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)
- 2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)
- 3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Rättshjälp	73 410
Skuldsanering för privatpersoner	1 000
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	6 000
Sammanlagt	80 410

År 2024 skötte privata rättsbiträden 37 476¹⁾ rättshjälpsärenden, och ersättningarna till privata biträden enligt rättshjälpslagen uppgick till cirka 77,3 miljoner euro. Ersättningar som betalades med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner uppgick till ca 0,6 miljoner euro 2024. Ersättningar för oskyldigt åtalades rättegångskostnader uppgick till ca 4,2 miljoner euro 2024.

2026 budget	80 410 000
2025 budget	80 410 000
2024 bokslut	83 301 759

¹⁾ Statistikfört som ett ärende. Behandlingen av ett ärende kan omfatta flera behandlingar t.ex. i tingsrätten och hovrätten.

20. Utsökning

Förklaring: Utsökningsverkets effektmål främjar tillgången till högklassigt rättsskydd, vars och ens jämlika möjligheter att delta och påverka samt planmässiga reformer grundade på prognostisering. För att uppnå detta sätter justitieministeriet för Utsökningsverket följande mål för 2026:

- Vi säkerställer att rättssäkerheten tillgodoses i samhället.
- Vi förebygger överskuldsättning.
- Vi ger en bra serviceupplevelse.
- Utsökningsverket utvecklas och förnyas.
- Vi är en ansvarsfull aktör och en bra arbetsgivare.

Samhällssystemet upprätthålls och stabiliseras genom att skulder drivs in och andra förpliktelser fullgörs på det sätt som föreskrivs i lag och så att parternas rättigheter behandlas jämlikt. Medborgarna hänvisas till tjänster som erbjuder rådgivning och stöd i ekonomiska frågor.

De elektroniska tjänsterna utvecklas för att ge parterna en god kundupplevelse. Samtidigt tryggas resurshushållningen och tillgängligheten i vårt nätverk av verksamhetsställen och i vår övriga kundbetjäning, så att det går bra att uträtta ärenden personligen. Ledningen genom information utvecklas när det gäller de utvecklingsobjekt som är effektivast och har bäst genomslag. Verksamhetens ekonomiska hållbarhet tryggas genom framförhållning och rätt riktade utvecklingsåtgärder.

Personalens kunnskap och arbetsförmåga upprätthålls under hela tiden i arbetslivet.

01. Utsökningsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 114 493 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster enligt lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och förordningen om utsökningsavgifter (35/1995), små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten eller utdelning som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten och som går förlorad för borgenärerna.

Förklaring: Till utsökning beräknas inkomma 2,9 miljoner ärenden (2,8 miljoner ärenden år 2024). Den genomsnittliga behandlingstiden beräknas vara 8,5 månader (8,4 månader år 2024). Utsökningens indrivningsresultat beräknas vara 1 200 miljoner euro (1 240 miljoner euro år 2024). Det beräknas att 574 000 gäldenärers ärenden behandlas vid utsökning (587 000 gäldenärer år 2024).

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt satt upp följande mål för Utsökningsverkets verksamhet 2026:

Tabell med nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 798	2 900	2 975
Indrivet (mn euro)	1 240	1 200	1 200
Förhållandet mellan indrivna och medellösa fordringar			
Av antal ärenden, %	40,5	40	40
Av belopp, %	32	42	38
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	8,4	8,5	8,5
Resurshushållning (euro/behandlat ärende)	41	39	39
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	2 453	2 537	2 610
Gäldenärer som tagits över av specialverkställigheten	240	250	250
Utsökningsklagan som avgjorts, antal	72	50	50
Utsökningsklagan behandlingstid, mån.	5,7	6,0	6,0

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas 87 miljoner euro inflyta under moment 12.25.20. Inkomsterna av utsökningsavgifterna motsvarar ca 74 % av de totala utgifterna för Utsökningsverket.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	117 652	110 906	114 543
Bruttoinkomster	538	50	50
Nettoutgifter	117 114	110 856	114 493
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	25 081		
— överförs till följande år	17 829		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av verksamhetsställen (Investeringsprogram)	280
Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	3 000
Tingshusprojektet i Björneborg	-130
Tingshusprojektet i Vanda	231
Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-257
Lönejusteringar	2 694
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	2 200
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 381
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	3 637

2026 budget	114 493 000
2025 II tilläggsb.	988 000
2025 budget	110 856 000
2024 bokslut	109 862 000

30. Åklagarna

Förklaring: Åklagarmyndigheten har en central roll i rättsstaten när det gäller att tillgodose medborgarnas rättsskydd. Det viktigaste tecknet på verksamhetens genomslag är att de lagstadgade uppgifterna genomförs så att alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd och det tillgodoses jämlikt och snabbt. Brottsligheten och känslan av otrygghet minskar när det straffrättsliga ansvaret fullföljs rättvist och verksamheten i behandlingskedjan vid brottmål stärks.

Åklagarmyndighetens huvudsakliga strategiska mål är att öka produktiviteten och effektiviteten i verksamheten med hjälp av ökad basfinansiering. Antalet avgöranden i sak ökas och åtalsprövningstiderna förkortas permanent. Samtidigt minskas antalet ärenden som länge varit föremål för åtalsprövning. Tillgodoseendet av medborgarnas rättsskydd kan påverkas i positiv riktning när behandlingstiderna i brottmål inte är oskäligt långa på grund av resurserna. Med anledning av en ökning av polisens resurser skedde år 2025 en avsevärd ökning i det totala antalet ärenden som kommer in till Åklagarmyndigheten.

För att minska antalet ärenden som ännu inte avgjorts inleddes år 2025 ett särskilt projekt för att minska anhopningen av ärenden. Projektet pågår i tre år och syftar till en minskning av antalet ärenden som ännu inte avgjorts med uppskattningsvis 5 500 ärenden.

En snabb behandling i brottmål främjas genom ett effektivare förundersökningssamarbete och ett tätt samarbete med domstolsväsendet. Metoderna för att göra straffprocessen smidigare omfattar en ökning av skriftliga förfaranden, en lindring av kraven på närvaro och en ökad användning av elektroniska förfaranden, distansförbindelser och videoupptagningar i samarbete med förundersökningsmyndigheterna och domstolarna. Förundersökningssamarbetet främjas genom deltagande i polisens projekt Timantti.

De brottmål som kommer till åklagarna för behandling förutspås i genomsnitt bli allt mer krävande. Resursökningar och utveckling av Åklagarmyndighetens utbildningssystem svarar mot att arbetet blir allt mer krävande och mot att medborgarna och intressentgrupperna har högre förväntningar på att behandlingen ska vara snabb och högklassig nationellt sett.

01. Åklagarmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 66 128 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av lönebikostnader till de europeiska delegerade åklagare som avses i lagen om Finlands deltagande i Europeiska åklagarmyndighetens (EPPO) verksamhet (66/2021).

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt satt upp följande mål för Åklagarmyndighetens verksamhet 2026:

Tabell med nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,4	2,4	2,5
Öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6–12 mån.	4 198	3 960	3 600
Öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	1 622	1 830	1 600

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	64 230	64 819	66 258
Bruttoinkomster	140	200	130
Nettoutgifter	64 090	64 619	66 128
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 827		
— överförs till följande år	10 788		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reform av lagstiftningen om vapenbrott	280
Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	-100
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	500
Tingshusprojektet i Björneborg	-94
Tingshusprojektet i Jyväskylä	102
Tingshusprojektet i Vanda	236
Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-150
Lönejusteringar	1 638
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-803
Sammanlagt	1 509

2026 budget	66 128 000
2025 II tilläggsb.	601 000
2025 budget	64 619 000
2024 bokslut	63 051 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: Brottspåföljdsmyndighetens kärnuppgift är verkställighet av fängelsestraff, samhällspåföljder och häktning. I samband med verkställigheten av fängelsestraff och samhällspåföljder ser man till att verkställigheten sköts på ett säkert, tillförlitligt och tryggt sätt. Brottspåföljdsmyndigheten har som mål att i samarbete med andra samhällsaktörer förbättra beredskapen för dem som avtjänar straff att leva ett liv utan brott samt att förhindra brottslighet under fängelsetiden. Målet är att rättssäkerheten tillgodoses, att jämlik praxis tryggas och att frigivningen sker planmässigt och progressivt.

Antalet fångar och personer som avtjänar samhällspåföljder har ökat under de senaste åren. Antalet fångar förväntas öka ytterligare bl.a. till följd av lagstiftningsändringar i enlighet med regeringsprogrammet. Utöver lagstiftningsändringarna påverkas antalet fångar bl.a. av längden på domarna, antalet brott och polisens möjligheter att undersöka brott. Också antalet personer som avtjänar samhällspåföljder och antalet sakkunnigutlåtanden som begärs i anslutning till påföljder förväntas öka.

Verksamhetens omfattning

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Antal fångar i genomsnitt	3 356	3 550	3 750
Antal som placerats i fängelse från frihet	6 355	6 500	6 600
Antal personer som avtjänar samhällspåföljder i genomsnitt	3 941	4 000	4 050
Samhällspåföljder som ska verkställas	3 501	3 500	3 700
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder	6 990	7 500	7 800

Säkerheten vid verkställigheten av straff stärks. I organiseringen av verksamheten, säkerheten, planeringen av fängplatser och samhällspåföljdsarbetet beaktas framför allt bekämpning av ungdoms- och gängbrottslighet. Smuggling av berusningsmedel till och användning av berusningsmedel i fängelser förebyggs.

Förebyggande tjänster och tjänster för att bryta våldsspiralen i fråga om vålds- och sexualbrott stärks. Servicehelheten inom missbrukar- och mentalvårdsarbetet utvecklas. Samarbetet med välfärdsområdena utvecklas, och kontinuiteten i tjänsterna efter strafftiden säkerställs.

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 310 056 000 euro.

Anslaget får även användas för arbeten vid öppna anstalter i statens, kommunernas, församlingarnas och allmännyttiga samfunds arbetsprojekt.

Av anslaget har reserverats 4 000 000 euro till brukspenning och matpenning som betalas till fångar i form av överföringsutgifter i enlighet med 7 kap. 5 § och 9 kap. 6 § i fängelselagen (767/2005).

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt satt upp följande mål för 2026:

Tabell med nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskatt- ning	2026 mål
Förvaringssäkerheten vid anstalterna, %	99,3	99,3	99,3
Dömda fångar i öppna anstalter i genomsnitt per dag, %	45,1	44	44
Deltagande i aktiviteter för fångar som avtjänar straff, timmar per vecka	16,0	14,5	14,5
Frigivna via övervakad frihet på prov, % av frigivna dömda fångar	22,8	22	23
Produktivitet, fångar, i genomsnitt per dag/årsv.	1,5	1,5	1,6
Produktivitet, antal personer som avtjänar samhällspåföljder, i genomsnitt per dag/årsv.	14,0	14,1	14,3
Resurshushållning, omkostnader/fånge	73 970	78 670	73 750
Resurshushållning, omkostnader/person som avtjänar samhällspåföljd	5 275	5 275	5 220

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	275 095	299 701	313 656
Bruttoinkomster	6 065	5 500	3 600
Nettoutgifter	269 030	294 201	310 056
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 447		
— överförs till följande år	26 909		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 823	2 108	2 028
— övriga intäkter	632	280	200
Intäkter sammanlagt	3 455	2 388	2 228
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	6 692	6 146	5 730
— andel av samkostnaderna	6 813	5 708	5 320
Kostnader sammanlagt	13 505	11 854	11 050
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-10 050	-9 466	-8 822
Kostnadsmotsvarighet, %	26	20	20

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 306 056 000 euro och överföringsutgifternas andel 4 000 000 euro.

Uppskattningsvis 100 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av missbrukarrehabilitering under fängelsetiden (FiUB 25/2024 rd)	-300
Fördelning av ramreserveringen för kriminalpolitik för att svara mot det ökade antalet fångar	9 367
Hyresandelen för tingssalsmiljön i Uleåborgs fängelse (överföring från moment 25.10.03)	12
Reform av lagstiftningen om vapenbrott	7 020
Reform i fråga om vapenbrott, överföring till hälso- och sjukvården för fångar (överföring till momenten 33.01.06 och 33.01.08)	-710
Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	1 500
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	3 700
Tryggande av dataombudsmannens byrås verksamhet (överföring till moment 25.01.03)	-785
Uppdatering av säkerhetstekniken i fängelser	-4 700
Ändring av bestämmelserna om förstagångsförbrytare	656
Lönejusteringar	4 606
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-300
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-4 211
Sammanlagt	15 855

2026 budget	310 056 000
2025 II tilläggsb.	9 791 000
2025 budget	294 201 000
2024 bokslut	284 492 000

50. Valutgifter

01. Valkrets nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 100 000 euro.

Anslaget får användas till valkrets nämndernas utgifter för val enligt vallagen (714/1998).

Förklaring: Behovet av anslag varierar avsevärt från år till år beroende på vilka år det ordnas statliga val. Statliga val är riksdagsval, Europaparlamentsval och presidentval.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	90
Sammanlagt	90

2026 budget	100 000
2025 budget	10 000
2024 bokslut	7 150 000

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 574 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för att förrätta allmänna val som avses i vallagen (714/1998) och statliga folkomröstningar som avses i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987) och för att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, för att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen, för att utveckla valsyste-
met och valdatasystemet samt för åtgärder som syftar till att öka valdeltagandet

2) till betalning av överföringsutgifter till kommunerna i form av en engångsersättning enligt 188 § 3 mom. i vallagen samt till betalning av utgifter för sametingsval som avses i sametingsla-
gen (974/1995).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Riksdagsvalet 2027	350
Utgifter för valdatasystemet	2 420
Övriga valutgifter	174
Sametingsval	630
Sammanlagt	3 574

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 944 000 euro och överföringsutgifternas andel 630 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Riksdagsvalet 2027	350
Sametingsval	580
Utgifter för valdatasystemet	-1 560
Välfärdsområdesvalet och kommunalvalet 2025	-6 220
Övriga valutgifter	50
Sammanlagt	-6 800

2026 budget	3 574 000
2025 I tilläggsb.	—
2025 budget	10 374 000
2024 bokslut	43 624 623

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Visionen för inrikesministeriets förvaltningsområde är att bygga ett samhälle som är tryggt i alla lägen.

Beskrivning av omvärlden

Stormakternas ökade strategiska konkurrens, det försämrade internationella multilaterala regelbaserade samarbetet samt Rysslands anfallskrig och stormaktssträvanden påverkar på ett övergripande och långvarigt sätt Finlands säkerhets- och verksamhetsmiljö och gör den instabil och fylld av spänningar.

Det viktigaste målet för Finlands politik för den inre säkerheten är att säkerställa att Finland är ett tryggt samhälle i alla lägen. De myndigheter som ansvarar för den inre säkerheten gör den första insatsen i många hotsituationer, i allt från olyckor i vardagen till allvarliga säkerhetshot och undantagsförhållanden. Deras roll, ansvar och befogenheter är centrala när det gäller att bekämpa yttre hot som inte är militära. Inrikesministeriets centrala roll när det gäller att stärka befolkningskyddet och medborgarnas beredskap har under de senaste åren ökat avsevärt som ett led i modellen för övergripande säkerhet. I och med ökad omfattande påverkan är det allt viktigare att myndigheterna har förmåga och förutsättningar att agera i alla slags situationer, också sådana som är svåra att förutse.

Förändringarna i omvärlden och hotens samtidighet utgör utmaningar för de myndigheter som svarar för den inre säkerheten. En långvarig förändring i säkerhetsläget förutsätter att de myndigheter som svarar för den inre säkerheten och migrationen har stark kapacitet och god beredskap. Dessa områden har redan stärkts genom en rad åtgärder, men arbetet måste fortsätta. I och med den förändrade säkerhetsmiljön accentueras betydelsen inte bara av ett intensivare nationellt samarbete, utan även av internationellt samarbete.

Den tekniska omvälvningen och digitaliseringen av samhället ökar hela tiden antalet offentligt synliga informationssystem och tjänster på internet och ökar därmed samhällets sårbarhet och utsatthet för olika slags störningar i datanäten. Cyberbrottslighet, överbelastningsangrepp, dataintrång, olika slags skadliga program och andra störningssituationer har blivit vanligare i Finland. Hotnivån i cybermiljön är fortsättningsvis förhöjd. Betydelsen av beredskap mot cyberhot framhävs alltmer. Utöver tekniska lösningar för cybersäkerhet skapar den tekniska utvecklingen nya krav på enskilda människors kunnande när det gäller digital säkerhet samt på myndighetsnärvaro och nätövervakning.

Den tekniska utvecklingen (t.ex. artificiell intelligens, deep fake-videor), mängden meddelanden och den snabba spridningen av information utmanar individernas förmåga och kapacitet att kritiskt behandla information, vilket gör oss mottagliga för missinformation, desinformation och informationspåverkan. Särskild uppmärksamhet måste fästas vid strategisk kommunikation och stärkande av befolkningens resiliens. Trots att det finländska samhällsförtroendet anses vara starkt, sätts människors upplevelse av trygghet, framtidstro och resiliens på prov i utdragna polykriser. Förtroendet för säkerhetsmyndigheterna är i genomsnitt dock fortsatt högt.

I utvecklingen av brottsligheten accentueras den ökade våldsbrottsligheten bland unga och framför allt minderåriga. Inställningen till våld har blivit mer tillåtande, narkotika används i allt högre grad och gränsöverskridande brott som riktas mot informationsnät ökar, blir allt allvarligare och tar sig fler uttryck. Brottsslingor agerar i allt högre grad i nätverk av olika slag.

Den tillståndsbaserade invandringen till Finland förväntas fortsätta på jämn nivå eller, om det ekonomiska läget förbättras, öka något. Antalet asylansökningar beräknas hållas på en måttlig nivå. Antalet asylsökande som kommer till Finland begränsas för närvarande av bl.a. Finlands geografiska läge samt av kontrollen av Schengenländernas inre och yttre gränser. När det gäller utvecklingen av antalet asylsökande är snabba och överraskande förändringar dock möjliga. Den illegala invandringen vid EU:s yttre gränser i söder gör att hotet om illegal invandring till Finland via de inre gränserna kvarstår.

I Finland finns det för närvarande cirka 45 000 ukrainare som får tillfälligt skydd. I och med att det ryska anfallskriget blivit utdraget har deras villighet att återvända till Ukraina minskat. EU har beslutat att förlänga det tillfälliga skyddet till den 4 mars 2026. Efter att kriget upphört måste man hitta en gemensam europeisk lösning när det gäller huruvida ukrainarna ska återvända eller stanna inom unionens territorium. I denna lösning måste Ukrainas ståndpunkt och återuppbyggnadsbehov beaktas. Betydelsen av integration och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper framhävs.

Samhälleliga effektmål

Skala: svag, otillfredsställande, nöjaktig, god, utmärkt	2024	2025	2026
	utfall	uppskattning	uppskattning
Tillgången till brådskande myndighetstjänster är god.	god	god	god
Våldet och antalet olyckor minskar. Gängbrottslighet och organiserad brottslighet får inte fotfäste i det finländska samhället.	nöjaktig	god	god
Invandringen till Finland orsakar inget säkerhetshot och vårt migrationssystem möjliggör inga missbruk. Man lämnar landet eller avlägsnas ur landet på ett effektivt sätt.	god	god	god
Människor, myndigheter, näringslivet och samhället är väl förberedda på extern påverkan och olika kriser och störningar.	god	god	god
Människor litar på säkerhetsmyndigheterna.	god	god	god

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2024 utfall ¹⁾	2025 uppskattning	2026 mål
Inrikesministeriet	241	241	241
Krishanteringscentret	27	25	25
Polisväsendet	10 503	10 650	10 880
Skyddspolisen	553	590	600
Gränsbevakningsväsendet	3 020	3 025	3 046
Nödcentralsverket	604	620	615
Räddningsinstitutet	137	147	144
Migrationsverket och statliga förläggningar	1 358	1 533	1 429
Totalt	16 443	16 831	16 980

¹⁾ Källa: Granskaförvaltningen.fi

Jämställdhet

Ämbetsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde har enligt ministeriets anvisningar utarbetat egna jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Inrikesministeriet har stött ämbetsverken inom förvaltningsområdet vid utarbetandet av planerna. Inrikesministeriet har instruerat förvaltningsområdena att betona betydelsen av den operativa planen och att använda sig av anvisningar från diskrimineringsombudsmannen.

Hållbar utveckling

Inom inrikesförvaltningen har hållbar utveckling samband med frågan om hur vi också i framtiden ska producera säkerhet på ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart sätt och delta i uppbyggandet av ett hållbarare Finland.

Förslag till budgetlagar**Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen**

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition om en reform av gränsbevakningslagen (översyn av befogenheter som stöder beredskap)	26.20.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (RP 62/2025 rd)	29.01.02

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01. Förvaltning	388 259	299 156	336 747	37 591	13
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	19 710	17 886	18 040	154	1
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	2 434	2 203	2 190	-13	-1
(21.) Utveckling av inrikesminis- teriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 432	—	—	—	0
23. CBRN-lagerhållning av medicinsk utrustning inom ramen för EU:s civilskydds- mekanism (reservations- anslag 2 år)	25 093	29 294	8 522	-20 772	-71
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)	5 500	5 500	5 500	—	0
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under program- perioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)	25 355	25 617	104 410	78 793	308
27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskydds- mekanism (reservationsan- slag 2 år)	114 851	42 636	24 905	-17 731	-42
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	188 148	170 000	168 300	-1 700	-1
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	4 775	2 360	3 780	1 420	60
(51.) Vissa investerings- understöd (reservations- anslag 2 år)	—	2 750	—	-2 750	-100
66. Medlemsavgifter och finan- siella bidrag till internatio- nella organisationer utomlands (förslagsanslag)	961	910	1 100	190	21
10. Polisväsendet	1 020 044	1 056 954	1 097 008	40 054	4
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	947 304	977 182	1 019 807	42 625	4
02. Skyddspolisens omkostna- der (reservationsanslag 2 år)	63 752	75 189	73 333	-1 856	-2

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)	2 988	4 583	3 868	-715	-16
(21.) Gemensamma utgifter för projektet för säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem (reservationsanslag 2 år)	6 000	—	—	—	0
20. Gränsbevakningsväsendet	636 961	433 406	363 975	-69 431	-16
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	354 711	312 656	329 725	17 069	5
70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)	282 250	120 750	34 250	-86 500	-72
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	104 046	106 098	103 024	-3 074	-3
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 605	2 367	2 330	-37	-2
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	76 057	73 246	75 294	2 048	3
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 445	21 485	21 400	-85	0
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	2 939	9 000	4 000	-5 000	-56
40. Migration	463 674	329 406	189 350	-140 056	-43
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	103 507	88 266	87 869	-397	0
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	290 466	192 932	80 776	-112 156	-58
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	2 318	2 318	2 318	—	0
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	67 383	45 890	18 387	-27 503	-60
Sammanlagt	2 612 984	2 225 020	2 090 104	-134 916	-6
Totalt antal årsverken	16 443	16 831	16 980		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet

Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet, till vars ansvarsområde det hör att svara för

- allmän ordning och säkerhet, polisförvaltningen och den privata säkerhetsbranschen
- den civila underrättelseinhämtningen och styrningen av skyddspolisen
- de allmänna förutsättningarna för invandring och regleringen av invandringen, med undantag för arbetstagares, företagares, praktikanter, studerandes och forskares invandring, samt internationellt skydd och återflyttning
- finskt medborgarskap
- räddningsväsendet
- nödcentralsverksamheten
- gränssäkerheten och sjöräddningstjänsten
- den nationella beredskapen inom civil krishantering samt
- regionförvaltningens gemensamma beredskap för undantagsförhållanden och störningar.

I motiveringen till huvudtiteln presenteras de samhälleliga effektmålen för inrikesministeriets förvaltningsområde.

Inrikesministeriet ansvarar för resultatstyrningen inom sitt förvaltningsområde och svarar således för att verksamheten inom det egna förvaltningsområdet är resultatrik.

EU:s fonder inom området för inrikes frågor

För EU:s programperiod 2021—2027 har det inrättats tre fonder inom området för inrikes frågor: Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), Fonden för inre säkerhet (ISF) och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI) som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning (IBMF).

Genom fonderna strävar man efter att utveckla EU:s område för frihet, säkerhet och rättvisa. Inrikesministeriet ska också under den nya programperioden vara förvaltningsmyndighet för fonderna inom området för inrikes frågor. Bestämmelser om fonderna finns i lagen om fonderna inom området för inrikes frågor under programperioden 2021—2027 (1125/2021).

Med Asyl-, migrations- och integrationsfonden eftersträvas en effektiv hantering av migrationsströmmarna med tillämpning av unionens regelverk och med beaktande av de åtaganden som hänför sig till iakttagandet av de mänskliga rättigheterna. Fonden stöder utvecklandet av ett gemensamt europeiskt asylsystem med beaktande av dess yttre dimension, mottagningsförfaranden, stödjande av laglig invandring och integration samt förebyggande av olaglig invandring särskilt genom att främja fungerande återvändnings- och återintegreringsarrangemang. Genom fonden stöds dessutom vidarebosättning och interna omplaceringar av asylsökande i medlemsstaterna. Med Fonden för inre säkerhet eftersträvas en hög säkerhetsnivå i unionen. Fonden bekämpar ter-

rorism och radikalisering, allvarlig och organiserad brottslighet samt cyberbrottslighet. Dessutom kan fonden stödja brottsoffer. Genom instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik stöds ett effektivt upprätthållande och utvecklande av gränskontroll och in- och utresekontroller samt genomförande av en gemensam viseringspolitik för att främja lagliga gränsövergångar och förhindra olaglig invandring samt bekämpa gränsöverskridande brottslighet.

Civil krishantering

Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret sköter operativa uppgifter i anslutning till utsändandet av sakkunniga, såsom utbildning, rekrytering och utrustande. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper främjas dialogen och informationsutbytet om civil krishantering mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationer. Målet är att Finlands deltagande i civil krishantering motsvarar målen för den inre säkerheten och att samarbetet mellan krishanteringsinsatserna och ämbetsverken för rättsliga och inrikes frågor fungerar.

Krishanteringscentrets effektmål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Utvalda experter inom civil krishantering (s.k. urvals-%) ¹⁾	71	50	50
Valda valobservatörer (OSSE) (s.k. urvals-%)	44	50	50

¹⁾ Användningen av budgeten för civil krishantering beräknas proaktivt i enlighet med att 40 procent av de sakkunniga godkänns i urvalsprocessen årligen. Efter den senaste lagreformen (5/2022) söker sig många sakkunniga från ett uppdrag till ett annat, vilket ökar urvalsprocenten utan att påverka budgeten.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 040 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet. Ministeriets viktigaste uppgifter är lagberedning, strategisk planering och styrning av förvaltningsområdets verksamhet samt internationella frågor.

Inrikesministeriet sätter följande preliminära resultatmål för sin verksamhet:

- Lagstiftningsprojekt som genomför regeringsprogrammet verkställs.
- Beredningen av lagstiftning är högklassig, öppen och transparent.
- Styrningen av förvaltningsområdet är effektiv och baserar sig på kunskap.
- Produktiviteten höjs genom utveckling av verksamheten.
- Ministeriets verksamhet i EU och Nato och internationellt är aktiv och initiativrik.
- Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.
- Personalen mår bra.

Hantering av mänskliga resurser

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Inrikesministeriets årsverken (31.12)	241	241	241
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke), högst	6,0	6,0	6,0
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,65	3,70	3,75

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 289	18 486	18 640
Bruttoinkomster	1 478	600	600
Nettoutgifter	17 811	17 886	18 040
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 656		
— överförs till följande år	4 555		

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Personalkostnader	91	88	88
IKT-utgifter	6	3	3
Övriga utgifter	3	9	9
Totalt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Regionförvaltningsreformen (överföring från moment 28.40.01)	219
Revidering av utlänningslagen och medborgarskapslagen (regeringsprogr. 2023)	-200
Lönejusteringar	612
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	123
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-600
Sammanlagt	154
2026 budget	18 040 000
2025 II tilläggsb.	223 000
2025 budget	17 886 000
2024 bokslut	19 710 000

04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 190 000 euro.

Anslaget får även användas till att utveckla den nationella beredskapen för civil krishantering.

Förklaring: Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret, som sköter lagstadgade uppgifter inom den nationella beredskapen, erbjuder högklassig utbildning för civila krishanteringsuppdrag och valobservationsuppdrag, är ansvarig rekryterare och arbetsgivare för sakkunniga som sänds ut samt bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet inom området. En övergripande strategi för kriser främjas som en del av kompetenscentrumet för övergripande krishantering och i samarbete med fredsförmedlare och aktörer inom utvecklingssamarbetet. Ett omfattande intressentgruppssamarbete mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationer främjar informationsutbytet om civil krishantering.

I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter man att aktivt delta i den civila krishanteringen inom EU, OSSE, Nato och FN genom effektiv rekrytering och mångsidig utbildning. Genom deltagande i internationella insatser främjas den samhälleliga stabiliteten i de aktuella områdena och genom att sända sakkunniga också till områden och uppdrag som prioriteras av inrikes- och utrikesministeriet bekämpas okontrollerad migration. Stödet till Ukraina fortsätter inom ramen för civil krishantering genom att sakkunniga sänds till insatsen EUAM Ukraina och Internationella brottmålsdomstolen (ICC).

De utgifter som föranleds av personer som deltar i civil krishantering utomlands betalas av anslaget under moment 24.10.21.

Inrikesministeriet sätter följande preliminära resultatmål för Krishanteringscentrets verksamhet:

- Det aktiva deltagandet i internationell civil krishantering fortsätter bl.a. genom att sakkunniga sänds till insatser som är viktiga med tanke på den inre säkerheten.
- Finlands deltagande i civil krishantering är effektivt och motsvarar såväl bilaterala som multilaterala åtaganden.
- Krishanteringscentrets servicenivå är tillräcklig och motsvarar kundernas behov.
- Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.
- Personalen mår bra.

Verksamhetens mål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Antal sakkunniga inom civil krishantering (årligt genomsnitt)	134	125	120
Antal ledigförklarade internationella uppgifter inom civil krishantering	81	80	80
Antal utbildade	199	200	200
Antal sökande till uppgifter inom internationell civil krishantering	388	300	300

Verksamhetens mål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Antal sökande till grundläggande utbildning i civil krishantering	249	258	200
Andelen sakkunniga i uppgifter på högre nivå (kravnivå 6 och uppåt), %	29	25	25
Bedömning av CMC:s verksamhet av dem som återvänder från internationella uppdrag, skala 1—5	-	-	4

Funktionell effektivitet

Utbildningspris/elev, euro	778	778	778
Genomsnittlig kostnad för en expert som deltar i en civil krishanteringsinsats/expert på civil krishantering, euro	143 592	145 000	145 000
Antal utbildade/antal årsverken vid utbildningsenheten	38	45	45

Mänskliga resurser

Årsverken 31.12	27	25	25
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	4,8	4,0	4,0
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,7	4,0	4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 358	2 203	2 190
Bruttoinkomster	62	-	-
Nettoutgifter	2 296	2 203	2 190
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	315		
— överförts till följande år	453		

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Personalkostnader	80	77	77
Utgifter för lokaler	7	8	8
IKT-utgifter	1	1	1
Övriga utgifter	12	14	14
Totalt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	56

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	73
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-142
Sammanlagt	-13

2026 budget	2 190 000
2025 II tilläggsb.	20 000
2025 budget	2 203 000
2024 bokslut	2 434 000

23. CBRN-lagerhållning av medicinsk utrustning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 522 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning, lagerhållning, förvaltning, bortskaffande samt logistik när det gäller vårdförnödenheter och andra vårdtillbehör, strålningsmätare för mätningar på personer och livsmedel, stödutrustning samt andra behövliga anordningar och annan behövlig utrustning
- 2) till anskaffning, lagerhållning, förvaltning och bortskaffande av läkemedelspreparat
- 3) till övningar, utbildningar, anvisningar och evenemang som genomförs inom projektet och till utveckling och upprätthållande av beredskapen
- 4) till uppgifter som föranleds av genomförandet av projektet och till avlönande av personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst 10 årsverken för dessa uppgifter 2026 samt till andra konsumtionsutgifter som föranleds av genomförandet av projektet
- 5) till överföring av anslag som motsvarar utgifterna för genomförandet av projektet, varav ca 7 288 000 euro till Institutet för hälsa och välfärd, ca 188 000 euro till social- och hälsovårdsministeriet och ca 153 000 euro till Strålsäkerhetscentralen
- 6) för verksamhet och anskaffningar som angetts i ansökan om rescEU medical/CBRN-lagerhållningsprojektet
- 7) till ersättning av kostnaderna för projektet till Försörjningsberedskapscentralen.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Europeiska kommissionen har godkänt Finlands rescEU medical/CBRN-lagerhållningsprojekt på unionsnivå, som hör till EU:s civilskyddsmekanism, för beredskap inför gränsöverskridande hot mot hälsan och CBRN-hot.

Kommissionen finansierar, med undantag för mervärdesskatteutgifter, 80 % av projektets kostnader under projektets gång och 20 % efter den godkända slutrapporten.

Förklaring: Finland har under ledning av inrikesministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Försörjningsberedskapscentralen och Strålsäkerhetscentralen ingått ett avtal som gäller utveckling och upprätthållande av rescEU Medical/CBRN-kapacitet och lagerhållningskapacitet på unionsnivå inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism. Finlands rescEU-kapacitet effektiviserar hela Europeiska unionens strategiska beredskap

och beredskap att reagera på medicinska hot och CBRN-hot, särskilt i Nordeuropa och Östersjöområdet. Den huvudsakliga uppgiften för Medical/CBRN-lagerhållningskapaciteten är att skapa beredskap för gränsöverskridande hot mot hälsan, pandemier och antimikrobiell resistens samt vård av traumapatienter i samband med krissituationer och storolyckor. De produkter som lagras är medicinska material och läkemedelspreparat. Dessutom anskaffas strålningsmätare för mätningar på personer och livsmedel.

De totala kostnaderna för projektet uppgår till 63 miljoner euro och projektet planeras pågå 1.1.2024—30.9.2026. Finlands strategiska mål är att fortsätta upprätthålla den kapacitet som skapas också efter denna period, om kommissionens anslagshelheter under kommande perioder möjliggör detta. Startberedskapen för den kapacitet som skapas är 12 timmar från det att biståndserbudandet antagits.

Projektets inkomster har budgeterats under moment 12.26.98.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Inrikesministeriet	492
Institutet för hälsa och välfärd	7 288
Social- och hälsovårdsministeriet	188
Strålsäkerhetscentralen	153
Försörjningsberedskapscentralen	401
Totalt	8 522

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-20 772
Sammanlagt	-20 772

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	8 522 000
2025 budget	29 294 000
2024 bokslut	25 093 000

25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ordnande av bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, upprätthållande av bekämpningsberedskapen på fartyg, anskaffning av bekämpningsmateriel, inklusive utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning som fungerar i isförhållanden och annan utrustning för oljebekämpning till havs, samt vidtagande av bekämpningsåtgärder och utredningar som direkt anknyter till bekämpningen av miljöskador

2) till utgifter som föranleds av internationellt samarbete vid bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och rättegångar, hyror för oljebekämp-

ningsförråd samt till andra kostnader för lagring av materiel och arvoden till dem som deltar i bekämpningsarbeten

3) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för utrednings- och utvecklingsprojekt som gäller bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsmateriel budgeteras på basis av förbindelser.

Under momentet får som intäkter från överföringsekonomin nettobudgeteras ersättningar ur fonder och från dem som orsakat skadorna.

2026 budget	5 500 000
2025 II tilläggsb.	2 500 000
2025 budget	5 500 000
2024 bokslut	5 500 000

26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 104 410 000 euro.

Anslaget får användas

1) till genomförande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd till gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (Europaparlamentets och rådets förordningar) under Europeiska unionens programperiod 2021—2027

2) till betalning av tekniskt bistånd som behövs för genomförande av ovannämnda fonder och av löneutgifter för personal till dessa uppgifter, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst 11 årsverken samt för betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för genomförandet av fonderna

3) till betalning av mervärdesskatteutgiftsandelar som ingår i projekten och åtgärderna när Europeiska unionens förordningar tillåter det och i enlighet med nationella författningar

4) till betalning av överföringsutgifter som projektfinansiering till aktörer utanför statsfinanserna

5) till betalning av Finlands förpliktelser enligt programmet och till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringsandelen

6) till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103—104 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 som gäller finansiella regler för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (den allmänna förordningen) och av Finlands åtaganden som dessa föranleder under Europeiska unionens programperiod 2021—2027 samt för betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringen

7) till förflyttnings- och konsumtionsutgifter som föranleds av förfarandet för vidarebosättning, humanitärt mottagande och placering i kommunerna när det gäller flyktingar samt till löneutgifter för personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst 13 årsverken för vilka det har reserverats 3 675 000 euro inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsom-

råde och 1 575 000 euro för Migrationsverket. Arbets- och näringsministeriet och livskraftscen-
tralerna kan bevilja anslaget vidare i form av understöd. I fråga om arbets- och näringsministeriets
förvaltningsområde budgeteras överföringsutgifterna enligt principen om betalningsbeslut

8) till åtgärder i anslutning till beredningen av fonderna för inrikes frågor under Europeiska uni-
onens programperiod 2028—2035.

Överföringsutgifterna budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De EU-rättsakter som gäller EU:s fonder inom området för inrikes frågor trädde
i kraft sommaren 2021. En nationell lag om förvaltningen av fonderna (1125/2021) trädde i kraft
den 16 december 2021.

Medlemsstaternas skyldigheter i anslutning till fonderna fastställs i den allmänna förordningen
om förvaltningen av fonderna ((EU) 2021/1060). Inrikesministeriet ansvarar för den nationella
beredningen och verkställigheten av fonderna och är utsedd förvaltningsmyndighet för fonderna.

För genomförande av projekt och åtgärder som finansieras med medel ur fonderna ska det i regel
finnas nationell finansiering för att verkställa dem. Den nationella finansieringen finns under äm-
betsverkens omkostnadsmoment, om inte något annat särskilt anslag har anvisats i budgeten.

Tekniskt bistånd används i regel för löneutgifter och konsumtionsutgifter som föranleds de myn-
digheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna. Enligt den allmänna förordningen är den
procentuella andel för ett fondprogram som ersätts som tekniskt bistånd 6 procent för varje fond
inom området för inrikes frågor.

Inkomsterna från kommissionen har budgeterats under moment 12.26.98. Inkomsterna och utgif-
terna för fonderna under programperioden 2021—2027 kommer att uppnå balans mot slutet av
programmen.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 96 410 000 euro och
överföringsutgifternas andel 8 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	78 793
Sammanlagt	78 793

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	104 410 000
2025 II tilläggsb.	30 647 000
2025 budget	25 617 000
2024 bokslut	25 354 741

27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 24 905 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning, lagerhållning, förvaltning och logistik när det gäller personlig skyddsutrustning, mätinstrument och stödutrustning samt andra behövliga anordningar och annan behövlig utrustning
- 2) anskaffning, lagerhållning och förvaltning av läkemedel och vacciner
- 3) till övningar som genomförs inom projektet och till utveckling och upprätthållande av beredskapen
- 4) till uppgifter som föranleds av genomförandet av projektet och till avlönande av personal, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, motsvarande högst 11 årsverken för dessa uppgifter 2026 samt till andra konsumtionsutgifter som föranleds av genomförandet av projektet
- 5) till överföring av anslag som motsvarar utgifterna för genomförandet av projektet, varav ca 16 383 000 euro till Institutet för hälsa och välfärd, ca 82 000 euro till social- och hälsovårdsministeriet och ca 49 000 euro till Strålsäkerhetscentralen
- 6) till ersättning av kostnaderna för projektet till Försörjningsberedskapscentralen.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Europeiska kommissionen har godkänt Finlands rescEU-lagerhållningsprojekt på unionsnivå med avseende på kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear), som hör till EU:s civilskyddsmekanism.

Kommissionen finansierar, med undantag för mervärdesskatteutgifter, 80 % av projektets kostnader under projektets gång och 20 % efter den godkända slutrapporten.

Förklaring : Finland har under ledning av inrikesministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Försörjningsberedskapscentralen och Strålsäkerhetscentralen ingått ett avtal som gäller utveckling och upprätthållande av rescEU-CBRN-kapacitet och lagerhållningskapacitet på unionsnivå inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism. Finlands rescEU-kapacitet effektiviserar hela Europeiska unionens strategiska beredskap och beredskap att reagera på CBRN-hot, särskilt i Nordeuropa och Östersjöområdet. Den huvudsakliga uppgiften för CBRN-lagerhållningen är att tillhandahålla motåtgärder på CBRN-området (skyddsutrustning och medicinska motgifter) som kan sättas in vid kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära incidenter. Helheten CBRN-lagerhållning omfattar skyddsutrustning, mätinstrument, stödutrustning samt läkemedel och vacciner på CBRN-området.

De totala kostnaderna för projektet uppgår till 242 miljoner euro och projektet planeras pågå 1.1.2023—30.9.2026. Finlands strategiska mål är att fortsätta upprätthålla den kapacitet som skapas också efter denna period, om kommissionens anslagshelheter under kommande perioder möjliggör detta. Startberedskapen för den kapacitet som skapas är 12 timmar från det att bistånderbjudandet antagits.

Projektets inkomster har budgeterats under moment 12.26.98.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Inrikesministeriet
Institutet för hälsa och välfärd

259
16 383

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Social- och hälsovårdsministeriet	82
Strålsäkerhetscentralen	49
Försörjningsberedskapscentralen	8 132
Totalt	24 905

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-17 731
Sammanlagt	-17 731

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	24 905 000
2025 budget	42 636 000
2024 bokslut	114 851 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 168 300 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-1 700
Sammanlagt	-1 700

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	168 300 000
2025 II tilläggsb.	54 000 000
2025 budget	170 000 000
2024 bokslut	188 148 055

50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 780 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av understöd till sjöräddningsverksamhet och för betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram samt för betalning av understöd till Helsingfors stad för räddningsutbildning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands Sjärräddningssällskap	1 238 000
Ålands Sjärräddningssällskap	12 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Helsingfors stad, utbildning för räddningspersoner	2 500 000
Understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	30 000
Totalt	3 780 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Sjöräddningssällskap, bortfall av tillägg av engångsnatur	-80
Helsingfors räddningsskola, svenskspråkig utbildning för räddningspersoner (återföring av överföring av engångsnatur till moment 26.01.66)	-50
Återföring av besparing (Ytterligare åtgärder 2024)	50
Nivåförändring	1 500
Sammanlagt	1 420

2026 budget	3 780 000
2025 II tilläggsb.	21 500 000
2025 budget	2 360 000
2024 bokslut	4 775 000

(51.) *Vissa investeringsunderstöd (reservationsanslag 2 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2025 II tilläggsb.	2 000 000
2025 budget	2 750 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter, finansiella bidrag och motsvarande förpliktelser till internationella organisationer inom inrikesförvaltningen (Interpol, IOM, COSPAS-SARSAT¹⁾ och ICAO PKD²⁾) och till betalning av bidrag till FN som föranleds av stöd för det internationella genomförandet av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor.

Förklaring: Inom det internationella polisiära samarbetet och utvecklandet av det ligger huvudvikten särskilt på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet. Uppmärksamhet ägnas också den utveckling som gäller polissektorn och som sker i närområdessamarbetet, FN och Europarådet samt i andra internationella organisationer.

Internationella migrationsorganisationen (IOM) är en mellanstatlig organisation som bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration.

¹⁾ COSPAS-SARSAT = ett globalt lokaliserings- och räddningssystem som utnyttjar satellitbaserad positionering på land, till havs och i luften

²⁾ ICAO PKD = Internationella civila luftfartsorganisationens elektroniska certifikatbank

Beräknad användning av anslaget (euro)

Interpol	515 000
IOM	495 000
COSPAS-SARSAT	50 000
ICAO PKD	30 000
FN:s industriolyckor	10 000
Totalt	1 100 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Helsingfors räddningsskola, svenskspråkig utbildning för räddningspersoner (återföring av överföring från moment 26.01.50)	50
Höjningar av medlemsavgifter	50
Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (återföring av överföring från moment 26.40.01)	90
Sammanlagt	190

2026 budget	1 100 000
2025 budget	910 000
2024 bokslut	961 236

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisens uppgift är att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet, förebygga, avslöja och reda ut brott och sörja för att de blir föremål för åtalsprövning. I syfte att upprätthålla säkerheten samarbetar polisen med övriga myndigheter och sammanslutningar och invånare och sköter det internationella samarbete som deras uppgifter omfattar. Polisen ska dessutom sköta uppgifter i samband med tillståndsförvaltningen och andra uppgifter som föreskrivs i lag samt inom ramen för sina uppgifter ge var och en den hjälp som han eller hon behöver.

Skyddspolisen har till uppgift att inhämta information för att skydda den nationella säkerheten. Den ska också upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förehavanden och brott som kan hota statsskicket och samhällsordningen eller rikets inre eller yttre säkerhet. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att förutse, upptäcka och förhindra verksamhet som hotar samhällets säkerhet.

Polisväsendets genomslag

Nyckeltal/indikator	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Antal strafflagsbrott, högst	514 705	500 000	500 000
Störningsindex ¹⁾ , högst	133,9	130,0	125,0

Polisväsendets genomslag

Nyckeltal/indikator	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Antal dödsfall i vägtrafiken	176	170	160
Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet, medeltal, minst, på skalan 1—4 ²⁾	3,4	-	3,4
Undersökningen Luottamus & Maine (Förtroende & Anseende) inom skyddspolisen, % ³⁾	3,49	3,5	3,5

¹⁾ Störningsindexet är ett tal för det viktade sammanlagda antalet av vissa brott och uppdrag som gäller liv och hälsa samt egendom som anmälts till polisen. Dessa brott och uppgifter uppgår till ca 40. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju högre värdet är, desto fler störningar i förhållande till invånarantalet. Riksomfattande värde 2014 = 100.

²⁾ Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "I vilken utsträckning litar ni på följande myndigheters verksamhet?", 1 = väldigt lite, 2 = ganska lite, 3 = ganska mycket, 4 = väldigt mycket. Källa: Polisbarometern. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

³⁾ Källa: T-Media/undersökningen Luottamus & Maine (Förtroende & Anseende)

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 019 807 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar till Ålands landskapsregering enligt 2 § 1 mom. i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (56/2020).

Förklaring: Polisens närvaro tryggas i hela landet. Övervaknings- och larmtjänsterna är lika i likartade områden. Tillgången till polisens brådskande larmtjänster bibehålls på en god nivå. I verksamheten betonas aktionsberedskapen och beredskapen i en föränderlig omvärld. Åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa och trygga återsändandet är trovärdiga och effektiva. Polisen sörjer för utvecklandet av det internationella polissamarbetet.

Polisen är den ledande förundersökningsmyndigheten. Brottbekämpningen stärks kunskapsbaserat och oberoende av brottstyp i syfte att öka medborgarnas säkerhet. De brott och hot som är mest skadliga för samhället och individen avvärjs. Våld, organiserad brottslighet samt ungdoms- och gängbrottslighet bekämpas och förebyggs systematiskt med hjälp av ett brett urval av metoder. Bekämpningen av ekonomiska brott stärks.

Polisens trafiksäkerhetsarbete bidrar till att minska antalet dödsfall och allvarligt skadade i trafiken, förebygga dem och till säkerheten inom alla trafikformer.

Polisens tillståndsförvaltning utvecklas i syfte att effektivisera tillståndstjänsterna. Tillståndsförvaltningen påverkar för sin del den allmänna ordningen och säkerheten samt brottsligheten genom administrativt beslutsfattande och övervakning. Tjänster tillhandahålls huvudsakligen i form av e-tjänster, på så sätt att även behovet av tjänster hos grupper med särskilda behov tillgodoses.

Polisens kapacitet stärks genom att polisens resurser för den operativa verksamheten ökas. Polisens personalstruktur, personalens kompetens och utbildning är på den nivå som uppgifterna och verksamhetsmiljön förutsätter. Polisens personal- och kompetensbehov tillgodoses genom utbildning på båda nationalspråken.

Polisens verksamhetsförutsättningar och kapacitet på lång sikt förbättras i enlighet med produktivhetsprogrammet genom utveckling av organisationen och förenhetligande av funktioner, vilket gör att verksamheten anpassas till ramarna. Besparingar uppstår bland annat genom digitalisering av tjänster, kostnadseffektiv IKT-kapacitet och ändamålsenliga lokallösningar.

Inrikesministeriet sätter följande preliminära resultatmål för polisens verksamhet:

- Tillgången till och kvaliteten på polisens tjänster förbättras genom att servicenivån förenhetligas på riksomfattande nivå.
- Polisen har beredskap och identifierar på förhand och hanterar olika säkerhetshot med rätt kapacitet i alla lägen.
- Våldet, den organiserade brottsligheten samt ungdoms- och gängbrottsligheten minskar genom mångsidig användning av polisens metoder för brottsbekämpning och genom samarbete mellan flera myndigheter.
- Antalet dödsfall i trafiken halveras fram till 2030 och antalet allvarligt skadade i trafiken minskar genom polisens trafiksäkerhetsarbete.
- Bekämpningen av olaglig inresa, ett snabbt verkställande av återsändanden samt samarbetet och utbytet av information med Migrationsverket och andra myndigheter effektiviseras.
- Tjänsterna och produktiviteten har förbättrats genom ökad kunskapsbaserad ledning och digitalisering samt genom utveckling av den långsiktiga planeringen.
- Polisens personalstruktur och kunnande motsvarar verksamhetsmiljön och de operativa behoven.
- Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.
- Personalen mår bra.

Övervaknings- och larmverksamhet

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Totalt antal uppdrag ¹⁾ (A, B och C)	997 025	1 000 000	1 000 000
— varav uppdrag på polisens eget initiativ, %	48,9	50,0	över 50,0
Aktionsberedskapstid för uppdrag i kategori A, min.	9,7	9,8	9,8
Serviceberedskapstid för uppdrag i kategori B	17,6	under 18	under 18
Övervakningsindex (2014=100) ²⁾	107,1	115	120
Antal återsända, personer	2 202	2 300	2 200
Funktionell effektivitet			
Larmverksamhetens produktivitet (A-, B- och C-uppdrag/årsverke)	447	439	422
Resurshushållning i larmverksamheten (kostnader för larmverksamhet/A-, B- och C-uppdrag)	267	273	279

Brottsbekämpning

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Uppklarade strafflagsbrott (antal)	297 325	320 000	330 000
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), minst (%)	46,3	50	50
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), medeltal (dygn)	189	170	160
Återtagande av vinningen av alla brott (netto), mn euro	58	>38,0	>38,0
Antal uppklarade brott som utförts av organiserade kriminella samman- slutningar (st.)	249	370	380
Antal uppklarade ekonomiska brott (st.)	2 182	2 250	2 250
Skyndsam förundersökning riktad mot person under 18 år (st.) ¹⁾	23 923	23 000	24 800
Klientmöten inom ankarverksamheten, antal (uppskattning)	7 600	7 800	under 8 000
Funktionell effektivitet			
Produktivitet (uppklarade strafflagsbrott/ årsverke)	71	74	74
Resurshushållning (kostnader/uppklarade strafflagsbrott, 1 000 euro)	1 684	1 606	1 594
Insatser			
Kostnader för brottsbekämpning (1 000 euro)	500 817	514 000	526 000

¹⁾ Målsägande uttryckt i antalet fall, målsägande minderårig, brottsbenämningarna i 20, 21, 24, 25 och 31 kap. i strafflagen inräknade.

Avgiftsbelagd tillståndsförvaltning (tillståndstjänst)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Utnyttjandegraden av e-tjänster (%)	76,2	80,0	>80,0
Belägningsgraden av tidsbokning (antal tidsbokningar/antal kundbesök), %	43,7	50,0	över 50,0
Avgiftsbelagda tillståndsärenden som behandlats av polisen sammanlagt (st.)	1 442 165	924 000	1 119 000
Funktionell effektivitet			
Tillståndsförvaltningens intäktsprognos/ uppskattning (1 000 euro)	64 367	48 000	50 500
Produktivitet (avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen/avgiftsbelagda tillståndsårsverken)	3 988	2 971	3 598

Avgiftsbelagd tillståndsförvaltning (tillståndstjänst)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Resurshållning (kostnader/avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen), euro	39	52	45

Insatser

Kostnader för tillståndstjänster

(avgiftsbelagda), 1 000 euro¹⁾

	56 107	48 000	50 500

¹⁾ Kostnader för polisens avgiftsbelagda tillståndstjänst. Dessutom övervakar polisen förutsättningarna för giltigheten av tillstånd. Övervakningen är avgiftsfri och utgör ca 40 % av uppgifterna inom polisens tillståndsförvaltning.

Mänskliga resurser

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Årsverken (31.12) ¹⁾	10 503	10 650	10 880
— varav antalet poliser, årsv. ²⁾	7 644	7 830	7 900
Operativa personalresurser, årsv. ³⁾	8 281	8 428	8 560
— varav antalet poliser, årsv.	7 141	7 266	7 356

Prestationer

Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal studerande som inlett studierna (nybörjarplatser)

	500	450	375

Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal utexaminerade

	268	250	250

Sjukfrånvaro (dagar/årsverke), högst

	9,8	9,5	9,1

Helhetsresultat i HenkilöstöBaro, index

(skala 1—4)	-	2,8	-

¹⁾ Källa PolStat, alla moment.

²⁾ Med polisårsverke avses tjänstemän i polismanstjänster (15 § i polisförvaltningslagen och 1 § i statsrådets förordning om polisen) oberoende av om personen arbetar i polisens operativa uppgifter enligt regeringsprogrammet eller i andra uppgifter, tex. vid Polisstyrelsen, Polisyrkeshögskolan, polisens tillståndsförvaltning eller i administrativa uppgifter.

³⁾ Stärkandet av polisens operativa verksamhet följs upp i form av utvecklingen av årsverken för övervaknings- och larmverksamheten (inkl. bevakning), trafiksäkerheten och brottsbekämpningen (polismän och övrig personal). I uppföljningen ingår inte t.ex. ämbetsverkets ledningsuppgifter, polisens (YH) praktikanter, tillståndsförvaltningen, Polisstyrelsen eller Polisyrkeshögskolan.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 022 770	1 041 282	1 086 241
Bruttoinkomster	84 197	64 100	66 434
Nettoutgifter	938 573	977 182	1 019 807

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	27 377		
— överförs till följande år	36 109		

Fördelning av omkostnaderna (mn euro)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning	andel (%)
Personalkostnader	695	711	725	68
Utgifter för lokaler	101	110	114	11
IKT-utgifter	107	108	111	10
Övriga utgifter	120	128	122	11
Inkomster	-85	-64	-66	-
Sammanlagt¹⁾	939	993	1 006	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också andelen överförda anslag. Förutom till följd av de nya skyldigheterna och prioriteringarna ökar personalutgifterna i huvudsak till följd av lönejusteringar och andra mindre poster enligt statens avtalsuppgörelse. Lokal-kostnaderna stiger till följd av den allmänna kostnadsnivån och hyresnivån samt användningen av polisens befolkningslokaler och andra tillfälliga lösningar. Ökningen av IKT-kostnaderna beror bl.a. på de nya system som tas i bruk samt på underhållet av befintliga och föråldrade system. Dessutom ökar kostnaderna inom polisens övriga avtalsförpliktelser, bl.a. köp av tjänster.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	71 787	55 581	58 134
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	63 436	55 581	58 134
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	8 351	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	113	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bibehållande av verksamhetsnivån på 2022 års nivå	4 000
Effektivisering av verksamheten för avlägsnande ur landet och övervakningen av utlänningar (överföring från moment 26.10.20)	800
Genomförande av polisens IKT-moderniseringsprogram (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-1 700
Genomförande av polisens IKT-moderniseringsprogram (finansiering 2026) (överföring från moment 28.70.01)	900
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring till moment 25.01.01)	50
Höjning av beredskapens prestationsförmåga	5 173

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibrukttagande av Virve 2.0	725
IO (Interoperability)	-50
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-98
Polisens icke-behovsprövade IKT-utgifter	3 000
RD: Polisens ledningsbuss	-1 000
Reform av penningspelsverksamheten	-740
Stegvis ökning av polisens resurser till 8 000 poliser fram till slutet av valperioden (regeringsprogr. 2023)	17 500
Stärkt säkerhet i systemet med uppehållstillstånd	-330
Utveckling av det nationella och internationella verksamhetssättet hos polisens riksomfattande beredskapsenhet (Karhu) (regeringsprogr. 2023)	-500
Lönejusteringar	21 024
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-131
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-5 998
Sammanlagt	42 625

2026 budget	1 019 807 000
2025 II tilläggsb.	9 608 000
2025 budget	977 182 000
2024 bokslut	947 304 000

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 73 333 000 euro.

Förklaring: Skyddspolisens är en säkerhets- och underrättelsetjänst som avvärjer hot mot Finlands nationella säkerhet och producerar information för att förebygga hot. Skyddspolisens har till uppgift att inhämta information för att skydda den nationella säkerheten och på förhand upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förehavanden och brott som kan hota stats- och samhällsordningen. Skyddspolisens producerar också alla säkerhetsutredningar i Finland med undantag för försvarsförvaltningens säkerhetsutredningar. Den information som skyddspolisens inhämtar är en väsentlig del av bekämpningen av hot mot den nationella säkerheten och det utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsfattandet. Skyddspolisens informationsinhämtning och rapportering styrs av de prioriteringar för civil underrättelseinhämtning som inrikesministeriet fastställt. Dessa samordnas med den militära underrättelseinhämtningen för att undvika överlappningar.

Säkerhetsmiljön har blivit klart mer oförutsägbart och någon utveckling till det bättre är inte att vänta. Konkurrensen mellan stormakterna och motsättningarna stater emellan har gjort att säkerhets- och underrättelsetjänsterna har fått en större roll i utrikes- och säkerhetspolitiken, samtidigt som betydelsen av analyserad information som inhämtats genom underrättelse har ökat i beslutsfattandet. Skyddspolisens utnyttjar fullt ut de metoder som underrättelselagstiftningen tillåter för att inhämta information om utvecklingsförlopp som hotar vår nationella säkerhet.

Inrikesministeriet sätter följande preliminära resultatmål för Skyddspolisens verksamhet:

- Förmågan när det gäller civil underrättelseinhämtning har stärkts.
- Hoten mot den nationella säkerheten har identifierats och avvärjts.

— Ledningen och förvaltningen av Skyddspolisen har ordnats på ett systematiskt och kostnads-effektivt sätt.

— Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.

— Personalen mår bra.

Nyckeltal för verksamheten

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Skriftliga rapporter	119	80	80
Muntlig bakgrundsinformation	267	280	280
Säkerhetsutredningar, st. ¹⁾	114 878	108 000	111 000
Utlåtanden som gäller invandring	1 890	1 900	1 900
Funktionell effektivitet			
Säkerhetsutredning/euro	96	138	138
Säkerhetsutredning/årsv.	1 106	1 027	1 034
Mänskliga resurser			
Årsverken (31.12)	553	590	600
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	8,2	8,0	<8,0
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	-	3,7	-

¹⁾ Omfattar både avgiftsbelagda och avgiftsfria säkerhetsutredningar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	64 691	90 097	86 927
Bruttoinkomster	13 771	14 908	13 594
Nettoutgifter	50 920	75 189	73 333
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 786		
— överförs till följande år	16 618		

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Personalkostnader	66	47	51
Utgifter för lokaler	9	18	21
IKT-utgifter	14	24	17
Övriga utgifter	11	12	11
Totalt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	10 998	11 640	12 140
— övriga intäkter	381	360	360
Intäkter sammanlagt	11 379	12 000	12 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	7 624	9 360	9 750
— andel av samkostnaderna	2 992	2 640	2 750
Kostnader sammanlagt	10 616	12 000	12 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	763	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	107	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stärkt säkerhet i systemet med uppehållstillstånd	-360
Tryggande av den strategiska förmågan	9 851
Utgifter i samband med det nya lokalprojektet (UTS)	-12 300
Lönejusteringar	1 173
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	155
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-375
Sammanlagt	-1 856

2026 budget	73 333 000
2025 II tilläggsb.	430 000
2025 budget	75 189 000
2024 bokslut	63 752 000

20. *Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 868 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter föranledda av avlägsnande av personer ur landet
- 2) till utgifter för tolknings- och översättningstjänster för asylsökande, personer som söker tillfälligt skydd och personer som ska avlägsnas ur landet
- 3) till utgifter för hämtning av förbrytare som överläts till Finland
- 4) till utgifter för identifiering av personer som ska avlägsnas ur landet och anskaffning av nödvändiga resedokument

5) till ett belopp av högst 425 000 euro till ersättning av utgifter för utbildning, resor och inkvartering till följd av användningen av en beredskapsgrupp för mottagande av asylsökande och en nationell beredskapsgrupp för genomförande av tillbakasändning

6) till EU-finansierade projekt som stöder verksamheten i anslutning till avlägsnande ur landet och utvecklandet av den

7) till löneutgifter för personal motsvarande högst fyra årsverken för utvecklingsprojekt för avlägsnande ur landet som finansieras ur EU:s fonder inom området för inrikes frågor.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Transporter för avlägsnande ur landet	1 843 000
Tolknings- och översättningstjänster	1 050 000
Transporter i samband med hämtning	250 000
Identifiering	300 000
Användning av beredskapsgruppen (högst)	425 000
Totalt	3 868 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av verksamheten för avlägsnande ur landet och övervakningen av utlännningar (överföring till moment 26.10.01)	-800
Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (återföring av överföring från moment 26.40.01)	85
Sammanlagt	-715

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2026 budget	3 868 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	4 583 000
2024 bokslut	2 987 859

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet är verksamt inom såväl den inre som den yttre säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är en del av den europeiska gräns- och kustbevakningen och en del av Finlands försvarssystem. Gränsbevakningsväsendet är verksamt på land, till havs och i luften även i svåra förhållanden.

Gränsbevakningsväsendets effektmål

Finlands övervakning av de yttre gränserna är effektiv och trovärdig. Finlands sjöräddningssystem är tillförlitligt. Gränsbevakningsväsendet har god funktionsförmåga för att trygga samhället i alla störningar och undantagsförhållanden. Gränsbevakningsväsendet har god beredskap för att trygga den territoriella integriteten och försvara riket.

Effektivitet¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Samhälleligt genomslag (ind) ²⁾	101,0	89,2	109,9
Effektivitet (ind) ³⁾	99,6	92,2	99,8
Kostnadseffektivitet (ind) ⁴⁾	104,3	82,3	133,3

¹⁾ Beskrivning av metoden i kalkyleringssystemet kan fås hos Gränsbevakningsväsendets registratur. Basåret för de index som använts är 2009.

²⁾ Det samhällsliga genomslaget består till 70 % av effektivitet och till 30 % av kostnadseffektivitet.

³⁾ Indikatorerna för effektivitet anges för tre delfaktorer (gränssäkerhet, sjösäkerhet samt territoriell integritet och militärt för-svar). Det finns flera kvalitativa indikatorer för varje delfaktor, och de beskrivs i tabellen under momentet.

⁴⁾ I nyckeltalet ställs de viktade prestationerna i relation till de deflaterade kostnaderna, vilka består av de totala kostnaderna för verksamheten under konto 4 i statens affärsbokföring.

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 329 725 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)

2) till inrikesministeriets gränsbevakningsavdelnings utgifter.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas Gränsbevakningsväsendets personalkostnader och övriga omkostnader som föranleds av lagstadgad verksamhet. Övriga omkostnader fördelas på utgifter för lokaler, IKT-utgifter, utgifter för transportmedel och övriga utgifter. Gränsbevakningsväsendets investeringar eller anskaffningar av tunga fordon av investeringskaraktär, ombyggnader av engångsnatur och underhåll betalas med anslag under moment 26.20.70.

Av anslaget under momentet betalas utgifterna för inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning (uppskattningsvis ca 1,3 miljoner euro och 10 årsverken).

Inrikesministeriet sätter följande preliminära resultatmål för Gränsbevakningsväsendets verksamhet:

— Gränsbevakningsväsendet stärker Finlands säkerhet och avvärjer säkerhetshot mot Finland och Europa vid de yttre gränserna, inklusive instrumentaliserad olaglig inresa.

— Gränstilldragelser och gränsoverskridande brottslighet förebyggs och förhindras genom effektiv gränsbevakning och ett övervakningssystem som stöder gränsbevakningen samt genom brottsbekämpning.

— Gränsbevakningsväsendets beredskap och prestationsförmåga motsvarar uppgifterna och omvärldens krav. Systematisk beredskap för hybridpåverkan vid östgränsen och till havs upprätthålls.

— Lagstiftningen, inklusive befogenheterna, uppdateras så att de motsvarar behoven för gränssäkerheten.

— Omedelbar effektiv hjälp anvisas vid nödsituationer inom sjöräddningstjänsten och vid miljöskador.

— För att bemöta säkerhetsmiljön utvecklas Gränsbevakningsväsendets militära kapacitet och den interoperabilitet som alliansen förutsätter i nära samarbete med Försvarsmakten.

— Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.

— Personalen mår bra.

— Tjänsterna och produktiviteten har förbättrats genom ökad kunskapsbaserad ledning och digitalisering.

Verksamhetens mål

Beskrivning av metoden i kalkyleringssystemet finns på adressen raja.fi. Basåret för de index som använts är 2009.

Gränssäkerhet

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Gränssäkerhet (1—5) ¹⁾	4,3	3,9	4,3
In- och utresekontrollernas kvalitet (1—5) ²⁾	4,4	4,3	4,3
Inriktning av gränsbevakningen (1—5) ³⁾	5,0	3,7	5,0
Förhindrande av gränstilldragelser (1—5) ⁴⁾	4,0	4,6	4,5
— Brottsutredningsnivå för organiserad olaglig inresa och människohandelsbrott (1—5)	3,3	2,7	2,8
Antal in- och utresekontroller (mn personer)	4,0	5,0	5,0
Patrullering (h)	320 685	278 238	274 038
Teknisk övervakning (mn h)	6,2	6,4	6,8
Funktionell effektivitet			
Resurshushållning (ind) ⁵⁾	136	97	145
Produktivitet (ind) ⁶⁾	113	85	138

¹⁾ Gränssäkerheten upprätthålls framför allt genom gränsbevakning, in- och utresekontroller och brottsbekämpning samt kvaliteten i fråga om dessa och genom samarbete på nationell nivå, EU-nivå och internationell nivå. Det totala nyckeltalet för delområdet består av en kombination av 27 viktade indikatorer.

²⁾ Brister, brott eller överträdelser i fråga om in- och utresor i förhållande till senare uppdagade lagstridiga in- eller utresor.

³⁾ Nyckeltalet mäter och beskriver huruvida gränsbevakningen inriktas rätt på nationell och regional nivå.

⁴⁾ Nyckeltalet mäter hur väl Gränsbevakningsväsendet självt förmår förhindra eller åtminstone omedelbart upptäcka personers, luftfartygs och fartygs olovliga gränsöverskridningar i fokusområdet. Detta beskrivs genom andelen misslyckade tilldragelser.

⁵⁾ Kostnader/viktade prestationer inom delområdet. Det finns sammanlagt 26 centrala prestationer inom gränssäkerheten. De viktigaste av dessa är patrulleringstimmar och in- och utresekontroller.

⁶⁾ Viktade prestationer inom delområdet/årsverken inom delområdet.

Sjösäkerhet

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Sjösäkerhet (1—5) ¹⁾	3,7	3,9	3,8
Sjöräddningens ankomst till olycksplatsen (1—5) ²⁾	4,2	4,5	4,2
Gränsbevakningsväsendets beredskap att bekämpa miljöskador (1—5) ³⁾	2,1	2,6	2,6
Sjöräddningsuppdrag (st.)	1 128	1 143	1 145
Personer som räddats (st.)	2 662	2 500	2 600
Antalet fartygsutsläpp (st.)	24	20	23
Funktionell effektivitet			
Resurshushållning (ind) ⁴⁾	156	135	158
Produktivitet (ind) ⁵⁾	129	120	151

¹⁾ Effektiviteten i Gränsbevakningsväsendets verksamhet när det gäller att öka sjösäkerheten mäts med avseende på sjöräddningens regionala täckning (beredskap) och den faktiska tillgången till hjälp. Miljösäkerheten mäts med avseende på beredskapen och förmågan att bekämpa miljöskador. Det totala nyckeltalet för delområdet består av en kombination av fyra (4) viktade indikatorer.

²⁾ Den faktiska tillgången i nödsituationer bedöms genom att mäta tiden för den första enhetens ankomst till platsen i förhållande till den målsatta tiden för respektive zon.

³⁾ Nyckeltalet beskriver den genomsnittliga omfattningen av beredskapen hos Gränsbevakningsväsendets utsjöbevakningsfartyg att inleda bekämpning av olje- eller kemikalieskador i havsområdet i förhållande till den målsatta beredskapen på 330 dygn.

⁴⁾ Kostnader/viktade prestationer inom delområdet. Det finns sammanlagt 11 centrala prestationer inom sjösäkerheten. De viktigaste av dessa är sjöräddningsuppgifter och efterspaningar.

⁵⁾ Viktade prestationer inom delområdet/årsverken inom delområdet.

Territoriell integritet och militärt försvar

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Territoriell integritet och militärt försvar (1—5) ¹⁾	3,6	3,7	3,7
Beredskap för störningar och undantagsförhållanden ²⁾	3,9	3,9	3,9
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,0	3,9	3,9
Gränsbevakningsväsendets trupproduktion och utbildning i militärt försvar ³⁾	3,4	3,5	3,6
Utbildningsdygn för värnpliktiga (st.)	113 999	120 650	119 975
Ordnade repetitionsövningar (st.)	26	17	17

Territoriell integritet och militärt försvar

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Funktionell effektivitet			
Resurshushållning (ind) ⁴⁾	167	175	171
Produktivitet (ind) ⁵⁾	138	154	163

¹⁾ Fokus i indikatorerna för territoriell integritet och militärt försvar ligger på uppnådd kvalitet hos krigstida trupper. Utgångspunkten är att de krigstida truppers art och omfattning leder till ett trovärdigt försvar. Det totala nyckeltalet för delområdet består av en kombination av sex (6) viktade indikatorer.

²⁾ Nyckeltalet består av tre (3) indikatorer med hjälp av vilka beredskapsplanerna, placeringen av trupper och materialberedskapen bedöms, dels av Försvarsmakten, dels i form av självvärdering.

³⁾ Nyckeltalet består av tre (3) indikatorer med hjälp av vilka repetitionsövningsutbildningen och bevaringsutbildningen samt den tid som förflutit sedan den senaste utbildningen för centrala trupper bedöms.

⁴⁾ Kostnader/viktade prestationer inom delområdet. Det finns sammanlagt 4 centrala prestationer inom territoriell integritet och militärt försvar. Till de viktigaste hör antalet utbildningsdygn för värnpliktiga.

⁵⁾ Viktade prestationer inom delområdet/årsverken inom delområdet.

Mänskliga resurser

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Årsverken (31.12)	3 020	3 025	3 046
Sjukfrånvaro (kalenderdagar/årsverke), högst	10,3	10,7	10,5
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,7	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	353 958	321 656	346 725
Bruttoinkomster	9 649	9 000	17 000
Nettoutgifter	344 308	312 656	329 725
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	48 623		
— överförs till följande år	59 025		

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Personalkostnader	59	54	58
Utgifter för lokaler	13	14	15
IKT-utgifter	9	12	11

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Utgifter för transportmedel (utgifter för fartyg, luftfartyg och andra transportmedel)	9	10	10
Övriga utgifter (övriga verksamhetskostnader och utbildning)	10	10	6
Totalt	100	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	3 214	5 004	16 190
— finansiering från EU	845	28	29
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	11	-	-
Intäkter sammanlagt	4 069	5 032	16 219
Totala kostnader för projekt	8 592	5 297	17 670
Självfinansieringsandel (intäkter – kostnader)	-4 522	-265	-1 451
Självfinansieringsandel, %	53	5	8

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Befogenheter och uppgifter vid de inre gränserna (budgetlag)	2 000
Drifts- och underhållskostnader för radioteknisk övervakning	1 839
Gränsbevakningsväsendets projekt, plan för investeringar i lokaler	633
Konsekvenserna av Projektet Bevakningsfartyg 2025 och MVX-projektet för kostnaderna för den operativa verksamheten	1 000
Kostnader för europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns utökade permanenta styrka	680
Kostnader för ibruktagande av Virve 2	438
Tryggande av antalet gränsbevakare	1 460
Tryggande av den strategiska förmågan i en förändrad säkerhetsmiljö (drift av utsjöbevakningsfartyg och MVX-drift, Natokostnader)	1 275
Underhåll av stängslet vid östgränsen	1 458
Ökade hyreseffekter i Immola, Ivalo och Onttola	580
Lönejusteringar	6 169
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 200
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 663
Sammanlagt	17 069
2026 budget	329 725 000
2025 II tilläggsb.	9 318 000
2025 budget	312 656 000
2024 bokslut	354 711 000

70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 34 250 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar för utrustning av ett utsjöbevakningsfartyg och för eventuella andra behövliga ändringar i fartygets funktion
- 2) till förnyande av snabba båtar som ingår i den lätta fartygsmaterielen och anskaffning av nödvändiga båtar samt utrustning och reservdelar till dem
- 3) till ombyggnad av engångsnatur samt underhåll av luft- och bevakningsfarkoster
- 4) till de utgifter i enlighet med upphandlingskontrakten som föranleds av index- och valutakursändringar.
- 5) till kostnader för anskaffningar och tjänster som hänför sig till förnyandet av den tekniska övervakningen av land- och sjögränsen
- 6) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt utsjöbevakningsfartyg
- 7) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt spaningsplan
- 8) till kostnader för anskaffningar och tjänster i anslutning till byggandet av ett stängsel vid östgränsen
- 9) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett radiotekniskt övervakningssystem
- 10) till planerings-, informationsinhämtnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av nya sjöräddningshelikoptrar
- 11) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av tunga sväware.

Under momentet får också som rättelser intäktsföras sådana avtalsviten eller andra, motsvarande ersättningar som föranleds av avtal.

Anslaget i fråga om de ändamål som anges i punkterna 5—11 får användas till avlönande av viss-tidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken årligen och till andra konsumtionsutgifter.

I fråga om konsumtionsutgifterna budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas Gränsbevakningsväsendets investeringar eller anskaffningar av investeringskaraktär av tunga fordon, ombyggnader av engångsnatur och underhåll.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av utsjöbevakningsfartyg	15 000
Ombyggnad och underhåll av luft- och bevakningsfarkoster som genomförs som engångsåtgärd	4 960
Anskaffning av patrullbåtar och arbetsbåtar för utsjöbevakningsfartyg	2 480

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Systemuppdateringar av patrullbåtar	1 810
Anskaffning av tunga svävare	10 000
Totalt	34 250

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Anskaffning av ett utsjöbevakningsfartyg			
Förbindelser som ingåtts före år 2026	15 000	16 500	31 500
Gränsbevakningsväsendets marina prestationsförmåga			
Förbindelser som ingåtts före år 2026	10 000	-	10 000
Utgifter sammanlagt	25 000	16 500	41 500

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 33 450 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 800 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av utsjöbevakningsfartyg	-96 500
Gränsbevakningsväsendets marina prestationsförmåga	10 000
Sammanlagt	-86 500
2026 budget	34 250 000
2025 II tilläggsb.	4 000 000
2025 budget	120 750 000
2024 bokslut	282 250 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets uppgift är att förbättra människornas och samhällets säkerhet och minska antalet olyckor. När en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas effektivt så att olägenheterna för människor, egendom och miljön blir så små som möjligt. Räddningsväsendet har beredskap att ge och ta emot internationellt bistånd. Räddningsväsendet kan också producera tjänster i anknytning till den prehospitla akutsjukvården i enlighet med vad välfärdsområdet beslutar om saken.

För räddningsväsendets uppgifter ansvarar inrikesministeriet, Tillstånds- och tillsynsverket, räddningsväsendet i välfärdsområdena, Helsingfors stad och Räddningsinstitutet. Under inrikesministeriets huvudtitel finansieras den riksomfattande ledningen, styrningen och utvecklingen av inrikesministeriets räddningsväsende och civila beredskap samt Räddningsinstitutets verksamhet

och Helsingfors räddningsskolas (Helsingfors stad) verksamhet i fråga om utbildning för räddningspersoner. De tjänster som ordnas av Tillstånds- och tillsynsverket och välfärdsområdets räddningsväsende finansieras under finansministeriets huvudtitel.

Räddningsinstitutet ansvarar för den nationella examensutbildningen inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten. Räddningsskolan, som drivs av Helsingfors stad, ordnar också utbildning som leder till räddningsmannaxamen och svarar på så sätt på behoven av utbildning inom räddningsbranschen.

Nödcentralsverkets uppgift är att producera nödcentraltjänster samt att stödja räddningsväsendets, polisväsendets och social- och hälsovårdsväsendets myndigheters verksamhet i anslutning till produktionen av nödcentraltjänster. Målet är att utveckla samarbetet mellan olika myndigheter och andra samarbetsparter så att nödsituationer kan förutses och hanteras på ett allt effektivare sätt.

Räddningsväsendets effektmål

Räddningsväsendets tjänster håller hög kvalitet i hela landet. Räddningsväsendets förmåga att agera i alla förhållanden som en lokal, regional och riksomfattande interoperabel helhet har stärkts. Räddningsmyndigheterna har gemensamma lednings- och lägescentraler. Antalet räddningspersoner är tillräckligt. Befolkningsskyddet har stärkts och kunskapen om egen beredskap har förbättrats i alla befolkningsgrupper. Kapaciteten hos räddningsväsendets internationella funktioner har säkerställts. Räddningsväsendet är en uppskattad bransch med dragningskraft och hållkraft. Genom god personalpolitik sörjer man för personalens kunskaper och kompetensutveckling, arbetshälsa, arbetarskydd, ork och likabehandling.

Räddningsväsendets effektmål

Indikator	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Antal eldsvådor (primär olyckstyp) ¹⁾	11 841	11 200	10 500
Antal andra olyckor (primär olyckstyp)	15 762	15 200	15 000
Antal dödsfall i bränder (enligt den första informationen)	58	52	50
Antal personskador vid bränder i byggnader (döda och skadade sammanlagt)	562	510	500

¹⁾ Omfattar byggnadsbränder, risker för byggnadsbränder, terrängbränder, trafikmedelsbränder och andra bränder.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 330 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller olycka enligt 107 § i räddningslagen (379/2011)
- 2) till betalning av ersättningar enligt 100 § 1 mom. i räddningslagen
- 3) till upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 97 § i räddningslagen

4) till främjande av standardiseringsverksamhet i anslutning till räddningsväsendet och till utgifter för deltagande i standardiseringsarbete

5) till ersättning till Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab för direkta kostnader för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg.

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring:

Mål för verksamheten

Förebyggande av olyckor

Målet är att minska antalet olyckor och följdverkningar av olyckor. Antalet bränder halveras före utgången av 2030. Målet med att främja brandsäkerheten i hemmen är att minska antalet dödsfall, personskador och materiella skador till följd av bränder. Målet är att stärka kunskapen om egen beredskap i alla befolkningsgrupper för att förebygga olyckor och minska följdverkningarna av olyckor.

Förebyggande av olyckor

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning ¹⁾
Serviceförmåga och kvalitet			
Räddningsverkens tillsynsuppgifter i objekten			
A1—A6 (planerade/utfall) (%), minst ²⁾	92 %	92 %	93 %
Antalet bränder i byggnader (st.), högst	5 042	4 800	4 600
Säkerhetskommunikationstillställningar, barn och unga ³⁾	3 226	3 200	3 300
Säkerhetskommunikationstillställningar, äldre	262	260	280
Säkerhetskommunikationstillställningar, övriga målgrupper ⁴⁾	3 054	3 000	3 000
Deltagare i säkerhetskommunikations- tillställningar, % av invånarantalet ⁵⁾	5 %	5 %	5 %

¹⁾ Indikatorerna Serviceförmåga och kvalitet är indikatorer som följs, men för vilka det inte sätts något mål utan endast en uppskattning för 2026.

²⁾ Objekt: A1 Objekt som används dygnet runt, A2 Undervisningsbyggnader och daghem, A3 Samlings- och affärslokaler, A4 Industri- och lagerbyggnader, A5 Lantbruksbyggnader och A6 Övriga byggnader och objekt Bostadshus och fritidsbostadshus. Tillsynsuppgifterna omfattar periodisk tillsyn enligt tillsynsplanen.

³⁾ Barn under skolåldern, årskurserna 1—6, årskurserna 7—10 samt gymnasier och yrkesläroanstalter.

⁴⁾ Studerande på högskolestadiet, boende i bostadshus, beväringar, medlemmar av sammanslutningar och organisationer, invandrare, tjänstemän och förtroendemän, dagvårdspersonal, personal vid läroanstalter, personal vid företag och affärs- och industrianläggningar, personal vid vårdinrättningar, personal vid inkvarteringsrörelser, personer som gör hembesök, personer som utarbetar räddningsplaner och utredningar om utrymningssäkerheten samt medlemmar av befolkningsskyddsorganisationer.

⁵⁾ Omfattar målgrupperna barn och unga, äldre samt övriga målgrupper som anges ovan. Omfattar inte allmänheten eller andra odefinierade målgrupper.

Räddningsverksamhet

Ledningssystemet för räddningsverksamheten har en förmåga att i alla säkerhetssituationer utan dröjsmål påbörja en effektiv räddningsverksamhet och leda den, sammanställa en lägesbild, analysera, prognostisera och dra slutsatser samt dela slutsatserna på riksomfattande och regional nivå oberoende av tidpunkt. Genom samarbete som välfärdsområdenas räddningsverk och inrikesministeriet planerat på förhand kan man samla räddningsväsendets resurser vid stora och områdesmässigt omfattande olyckor och störningar.

Förutsättningarna att svara på omfattande hot som orsakas exempelvis av extrema väderförhållanden samt på olika gränsöverskridande hot- och krissituationer har ökat genom internationellt samarbete.

Räddningsverksamhet

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål

Serviceförmåga och kvalitet

Räddningsverksamhetens första insats vid brådskande uppdrag (median) (m:ss), högst ¹⁾	07:29	07:30	07:25

¹⁾ Insattiden för räddningsverksamhetens första insats avser den tid som avslutas när räddningsväsendets första insats som uppfyller de krav på förmåga som ställts på den anländer till platsen.

Beredskap för befolkningsskydd och centralförvaltningens uppgifter inom regionförvaltningens gemensamma beredskap

Räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap göra det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter. Särskilt bedömningen av hot samt hur befolkningen varnas, planeringen av användningen av skyddsrum och evakuering av befolkningen och andra arrangemang har genomförts i samarbete med myndigheterna inom förvaltningsområdena och de övriga aktörerna. Genom samordning av räddningsväsendets myndigheter har det säkerställts att arbetsfördelningen mellan aktörerna är klar.

Till centralförvaltningens uppgifter inom regionförvaltningens gemensamma beredskap hör centralförvaltningens funktioner för horisontell samordning, styrning av regionala aktörer, samordning och funktioner för den riksomfattande utvecklingen. Det råder samförstånd mellan myndigheter och andra aktörer inom den offentliga förvaltningen, organisationer och näringslivet i regionen i fråga om riskerna i regionen, och de har en gemensam uppfattning om olika aktörers roller och uppgifter samt förmåga att hantera störningar.

Beredskap för befolkningsskydd och centralförvaltningens uppgifter inom regionförvaltningens gemensamma beredskap

	2024 uppskattning ¹⁾	2025 mål ¹⁾	2026 mål

Serviceförmåga och kvalitet

Uppdaterade planer för befolkningsskyddsberedskap (%)	70 %	80 %	90 %

¹⁾ Uppgifterna för 2024 baserar sig på en uppskattning, varför värdet för 2025 är ett målvärde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 614	2 367	2 330
Bruttoinkomster	-	-	-
Nettoutgifter	4 614	2 367	2 330
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 017		
— överförs till följande år	4 008		

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Personalkostnader	12	15	50
IKT-utgifter	38	52	38
Övriga utgifter ²⁾	50	33	12
Totalt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

²⁾ Inkluderar sakkunnig- och forskningstjänster.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fördelning av administrativ besparing	-1
Ibrukttagande av Virve 2.0	33
Lönejusteringar	49
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-119
Sammanlagt	-37

2026 budget	2 330 000
2025 II tilläggsb.	6 018 000
2025 budget	2 367 000
2024 bokslut	4 605 000

02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 75 294 000 euro.

Förklaring: Nödcentralverket producerar nödcentralstjänster för hela Finland med undantag av Åland. Nödcentralverket har som uppgift att ta emot nödmeddelanden och andra motsvarande meddelanden som förutsätter omedelbara åtgärder av räddningsväsendet, polisen eller social- och hälsovårdsväsendet och att förmedla dem vidare till den berörda myndigheten eller samarbetspartnern.

— Nödcentralerna svarar snabbt och förmedlar ändamålsenlig hjälp till hjälpbehövande utan dröjsmål.

— Nödcentralsverkets verksamhet och tjänster är tillförlitliga och ökar trygghetskänslan.

— Nödcentralsverksamheten har säkerställts under alla förhållanden.

— Nödcentralsverket leds på ett bra sätt och personalen trivs i sitt arbete.

— Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.

— Personalen mår bra.

Verksamhetens mål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Genomsnittlig svarstid i nödsamtal (sek)	7	5	5
Nödsamtal som tas emot inom 30 sekunder (x % av nödsamtalen)	98	95	95
Antal nödmeddelanden, st., varav	2 792 620	2 800 000	2 800 000
— nödsamtal som besvarats, st.	2 696 620	2 700 000	2 700 000
— antal förmedlade uppdrag, st.	1 412 690	1 400 000	1 400 000
Tillfredsställelse hos nödcentralsverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5)	3,74	3,74	3,8
I vilken mån de som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralernas tjänster (på skalan 1—5), minst	4,44	-	4,5
Funktionell effektivitet			
Antal nödanmälningar/jourpersonal	6 010	6 700	6 700
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/invånare, högst	12,6	13,0	13,0
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/nödanmälan, högst	25,4	23,5	23,5
Mänskliga resurser			
Årsverken (31.12)	604	620	615
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	14,5	13,0	12,0
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,43	3,43	3,50

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	74 683	77 907	79 955
Bruttoinkomster	4 871	4 661	4 661
Nettoutgifter	69 812	73 246	75 294
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 913		
— överförs till följande år	17 158		

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Personalkostnader	57	47	54
Utgifter för lokaler	5	5	5
IKT-utgifter	32	32	34
Övriga utgifter	6	16	7
Totalt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fördelning av administrativ besparing	1 180
Ibrukttagande av Virve 2.0	279
Omfördelning inom huvudtiteln (överföring från moment 26.30.03)	500
Överföring av assisterande uppgifter inom utrikesministeriets tjänster för allmänheten till Nödcentralsverket (överföring till moment 24.01.01)	-372
Lönejusteringar	1 259
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	500
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 298
Sammanlagt	2 048

2026 budget	75 294 000
2025 II tilläggsb.	462 000
2025 budget	73 246 000
2024 bokslut	76 057 000

03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 400 000 euro.

Anslaget får också användas till att ersätta de kostnader för prestationer som nämns i 36 § 2 mom. i lagen om Räddningsinstitutet (607/2003).

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: Räddningsinstitutet är en riksomfattande läroanstalt som utbildar yrkespersoner inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten och vars uppgift är att utveckla examensutbildningarna och svara på utbildningsbehoven. Räddningsinstitutets lagstadgade uppgift är att ordna yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten, utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för räddningsväsendets befäl, kompletterande utbildning inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten samt utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden. Räddningsinstitutet ansvarar för utbildningssystemet för räddningsväsendets avtalspersonal samt utbildningen av befäl och ansvariga utbildare för avtalspersonal. Räddningsinstitutet ansvarar dessutom för utbildningen, rekryteringen och utsändandet av experter inom internationell räddningsverksamhet

och för enheternas logistik i enlighet med internationella åtaganden. Räddningsinstitutet fattar beslut som gäller erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i en annan EU-stat.

Inrikesministeriet sätter upp följande preliminära resultatmål för Räddningsinstitutets verksamhet:

- Räddningsinstitutets utbildning håller hög kvalitet och motsvarar behovet.
- Räddningsinstitutets FoUI-verksamhet håller hög kvalitet och motsvarar behovet.
- Beredskapsutbildningen stärker den nationella säkerheten och samhällets kristålighet.
- Beredskapen för internationell räddningsverksamhet upprätthålls.
- Räddningsinstitutets utbildningsverksamhet tryggar räddningsväsendets och nödcentralsverksamhetens kapacitet.
- Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.
- Personalen mår bra.

Utbildning och forskning

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Antal räddningsmannalexamina, st., minst	138	196	240
Antal examina för nödcentralsoperatörer, st., minst	45	48	48
Antal underbefälsexamina, st., minst	20	20	20
Antal YH-examina, st.	43	30	30
Kursdeltagardagar inom internationell räddningstjänst (produceras av Räddningsinstitutet), antal	944	520	520
Antal kursdeltagardagar inom beredskapsutbildningen, minst	5 818	4 200	4 200
Utbildning enligt 67 § i räddningslagen (utbildning för ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet), antal kursdeltagardagar, minst	285	100	100
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,26	3,15	3,11
Antal sökande/nybörjarplatser			
— YH-examina	5,1	5	5
— yrkesinriktade examina	6,33	5	4
Funktionell effektivitet			
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken (årsverken innefattar utbildning och stödtjänster)	1 013	950	950
Mänskliga resurser			
Årsverken (31.12)	137	147	144
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	6,6	6,5	6,5
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,53	3,5	3,5
Insatser			
Utbildningens totala kostnader (1 000 euro)	14 408	17 500	18 000
Årskostnad per studerande inom den yrkesinriktade grundutbildningen vid Räddningsinstitutet, euro, högst	28 035	28 000	28 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 630	23 436	22 574
Bruttoinkomster	2 538	1 951	1 174
Nettoutgifter	20 092	21 485	21 400
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 301		
— överförs till följande år	2 655		

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Personalkostnader	42	42	44
Utgifter för lokaler	20	18	20
IKT-utgifter	7	7	7
Övriga utgifter	31	33	29
Totalt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper användningen av anslag som överförs.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fördelning av administrativ besparing	462
Kontrollerade anpassningsåtgärder, produktivhetsprogrammet (överföring till moment 26.30.02)	-500
Materialanskaffningar (budget 2025)	500
Lönejusteringar	276
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	80
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-403
Nivåförändring	-500
Sammanlagt	-85

2026 budget	21 400 000
2025 II tilläggsb.	101 000
2025 budget	21 485 000
2024 bokslut	20 445 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till omkostnader i enlighet med 97 § i räddningslagen (379/2011) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta

2) till bistånd i enlighet med 38 § i räddningslagen för bistånd i fråga om uppgifter som hör till räddningsverksamheten eller bistånd till en annan myndighet samt till kostnader för lämnande och mottagande av sakkunnighjälp, hjälp i form av insatsmoduler och materialhjälp till utlandet samt för upprätthållande av beredskap för sådan hjälp vid katastrofer orsakade av människan eller naturen, vid åtgärder som avses i unionens civilskyddsmekanism (1313/2013/EU) i samarbete med Europeiska unionen och internationella organisationer samt med stöd av Finlands bilaterala och multilaterala samarbetsavtal om räddningstjänst, vilka även inkluderar Finlands deltagande i sakkunnigverksamhet inom Europeiska unionens, FN:s och Natos euroatlantiska partnerskapsråds räddningstjänster och civila beredskap inklusive de lönekostnader och verksamhetskostnader som föranleds av dem. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken

3) till kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 31 § i räddningslagen och för upprätthållande av beredskap för spaningsverksamheten.

Anslaget får användas till betalning av överföringsutgifter.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 26.01.29.

Förklaring: Ersättningarna för transportkostnader har budgeterats under moment 12.39.10.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användning av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	600 000
Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	1 100 000
Spaningsverksamhet för upptäckande av skogsbränder	1 300 000
rescEU, CBRN-transporter	1 000 000
Totalt	4 000 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 400 000 euro och överföringsutgifternas andel 600 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Transportkostnader och materialhjälp i Ukraina	-5 000
Sammanlagt	-5 000

2026 budget	4 000 000
2025 budget	9 000 000
2024 bokslut	2 939 186

40. Migration

Förklaring: Med migrationspolitiken strävar man efter en migration som är kontrollerad och som förhindrar oegentligheter. Migrationsverket svarar för att tillstånds- och medborgarskapsprocesserna är förutsebara och högklassiga och att ansökningarna behandlas inom de målsatta tiderna som fastställts för dem.

De mest nödställda ska i första hand bistås i ursprungsområdena. Finland hjälper fullt ut dem som flytt kriget i Ukraina och fortsätter att tillsammans med andra EU-länder skydda dem. Asylmekanismen som baserar sig på passage av Europas gränser och ansökan om asyl i Finland minimeras. Finlands asylpolitik skärps och de centrala författningarna ändras i enlighet med regeringsprogrammet så att de motsvarar en allmän nordisk nivå. Det internationella skyddet är av tillfällig karaktär. De som fått avslag återvänder eller återsänds till utreseländerna så snart som möjligt. Genom att skärpa villkoren för permanent uppehållstillstånd och medborgarskap säkerställer man att de som kommer till Finland har viljan att integreras i det mottagande samhället och dess normer och regler.

Systemet för asylsökande effektiviseras och dess kvalitet utvecklas. Målet är att biståndet riktas allt effektivare till de mest nödställda och missbruk av systemet förhindras. Man strävar efter att hindra missbruk av systemet genom att undanröja hindren för informationsutbyte mellan myndigheter och skapa en effektiv tillsynsmodell. Lagstiftningen om internationellt skydd skärps och effektiviseras. Asylansökningar behandlas inom sex månader. I regel återvänder eller återsänds de som fått avslag. Finland har juridisk och operativ beredskap att börja tillämpa bestämmelserna i EU:s migrations- och asylpakt sommaren 2026. Det beräknas att i medeltal 9 000 personer omfattas av mottagningsverksamheten 2026. Antalet kvotflyktingar är 500 personer 2026.

Den arbetskraftsinvandring som är viktig med tanke på den ekonomiska tillväxten och tryggheten av servicen i Finland görs smidigare och tyglas, missbruk motverkas. Regeringen behåller systemet för tillgångsprövning i dess nuvarande form med avsikten att man i första hand ska se till att de som redan är arbetslösa arbetssökande i Finland får sysselsättning. Dessutom kompletterar regeringen arbetskraften i första hand med arbetskraft från EU- och EES-området. Arbetskraftsinvandringen från tredjeländer koncentreras till högskoleutbildade och arbetstagare inom branscher där det verkligen kan konstateras råda brist på arbetskraft. Arbetskraftsinvandringen bidrar till att uppnå regeringens sysselsättningsmål och kompletterar andra sysselsättningsåtgärder. Arbetskraftsinvandringen ska stärka de offentliga finanserna och försörjningskvoten samt bidra till att trygga tillgången till kompetent arbetskraft inom branscher som lider av brist på arbetskraft. I fråga om uppehållstillstånd på grund av arbete är målet en handläggningstid på högst en månad och i fråga om specialsakkunniga är målet en handläggningstid på högst en vecka. Upphållstillstånd på grund av arbete i Finland grundar sig på rätten och skyldigheten att arbeta.

Regeringen fortsätter reformen av utlänningslagen. Målet är en balanserad helhet: inresa, vistelse, efterhandskontroll av tillstånd och avlägsnande ur landet. Antalet ogrundade nya ansökningar av asylsökande minskas och mottagningslagen revideras.

Migrationsverkets effektmål

Nyckeltal/indikator	2024		2025 mål	2026 mål
	2024 utfall	avgjorts inom målsatt tid		
Handläggningstid för ansökningar (total handläggningstid, dygn)				
— Sökande för uppehållstillstånd för arbetstagare, 1:a tillståndet	50	58 %	30	30
— Specialsakkunniga + blåkort för specialsakkunniga, första tillstånd	14	79 %	7	7
— Studerande, första tillstånd	12	91 %	30	30
— Ansökan om medborgarskap	550	46 %	365	365
— Asylansökan	260	38 %	180	180
Antal personer som återvänder inom systemet för assisterad frivillig återresa/år	313		400	450
Väntetiden i en förläggning för asylsökande för placering i en kommun efter delfäendet av beslutet om uppehållstillstånd, i genomsnitt högst (dygn)	83		60	60

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 87 869 000 euro.

Anslaget får även användas för utveckling av migrationsförvaltningens verksamhet och till betalning av utgifter för utveckling av mottagningssystemet.

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen, ansvarar för invandrapolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration och medborgarskap och representerar Finland i migrationsfrågor inom Europeiska unionen och inom internationellt samarbete. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan förvaltningsområdena. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för styrningen och utvecklingen av arbetskraftsinvandringen.

Migrationsverket behandlar och avgör ärenden som rör utlänningars inresa och vistelse i landet, flyktingskap och medborgarskap. I Migrationsverkets organisation ingår också förläggningarna i Helsingfors, Uleåborg och Joutseno. I anslutning till förläggningarna i Helsingfors och Joutseno finns förvarsenheter för utlänningar. I anslutning till förläggningen i Joutseno finns dessutom ett hjälpsystem för offer för människohandel. Verket svarar också för den praktiska verksamheten, styrningen, planeringen och övervakningen som gäller mottagande av asylsökande som inkvarteras i statens förläggningar, förvarsenheterna för utlänningar och hjälpen till offer för människohandel. Dessutom ansvarar Migrationsverket för den allmänna utvecklingen och styrningen av mottagandet av asylsökande.

Inrikesministeriet sätter följande preliminära resultatmål för Migrationsverkets verksamhet:

— Tillgången på utländsk arbetskraft förbättras genom att beviljandet av tillstånd görs smidigare och ett kostnadseffektivt uppehållstillståndssystem som förebygger missbruk säkerställs, vilket stöder den nationella säkerheten.

- Anhopningen av medborgarskapsansökningar avvecklas.
- Asyl- och mottagningssystemet fungerar effektivt, missbruk förhindras, säkerhetshot upptäcks i ett tidigt skede och man ingriper i dem.
- De som har fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd och som vistas i Finland lämnar landet eller avlägsnas ur landet utan dröjsmål efter att de fått beslutet. Frivillig återresa erbjuds som det primära alternativet för att lämna landet. Samarbetet mellan myndigheterna effektiviseras vid verkställandet av återvändanden och återsändanden.
- Man förutser och förbereder sig på förändringar i omvärlden och säkerhetshot, särskilt situationer med omfattande och instrumentaliserad inresa samt cybersäkerhetsrisker.
- Ledarskapet är professionellt och stöder en resultatrik verksamhet.
- Personalen mår bra.

Verksamhetens mål

	2024 utfall	2024 avgjorts inom målsatt tid	2025 mål	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet				
Avgjorda ärenden ¹⁾	210 212	77 %	216 000	200 000
Kundtillfredsställelse, arbetsgivarkunder, skala 1—5	3,3		3,8	3,5
Kundtillfredsställelse, arbets- och utbildningsbaserade tillstånd, familjemedlemmar och EU-registreringar, skala 1—5	3,9		3,9	3,7
Funktionell effektivitet				
Produktivitet per process ²⁾ (beslut/årsverke)				
— Arbete som förutsätter delbeslut, uppehållstillstånd för arbetstagare	905		800	1 000
— Specialsakkunniga	1 235		1 450	1 500
— Studier	1 141		1 550	1 550
— EU-registreringar	624		700	700
— Ansökan om medborgarskap	374		450	470
— Asylansökningar	27		38	50
Beslutets självkostnadspris (nettoutgifter euro/beslut)	389		394	390
Mänskliga resurser				
Årsverken (31.12)	1 358		1 533	1 429
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	8,6		11,0	11,0
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	-		3,7	-

¹⁾ År 2026 blir antalet avgjorda ärenden lägre eftersom det bedöms att antalet personer som ansöker om tillfälligt skydd minskar jämfört med de föregående åren.

²⁾ Beslut som fattats i tillståndprocessen, sammanlagt (första och fortsatta tillstånd) dividerat med den effektiva arbetstid som riktats till tillståndprocessen, i årsverken, sammanlagt under granskningsperioden. Den effektiva arbetstiden omfattar endast den arbetstid som använts för tillståndprocessen i fråga och omfattar exempelvis inte arbetstid som ingår i semestrar och annan frånvaro.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden

	2024 utfall blir anhängiga	2024 avgjorda ärenden (%)	2025 uppskatt- ning blir anhängiga	2026 uppskatt- ning blir anhängiga
Uppehållstillståndsärenden sammanlagt, varav de viktigaste	160 879	94	162 577	175 039
— arbetsrelaterade ¹⁾ ansökningar om uppehållstillstånd (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	38 899	99	31 000	37 000
— ansökningar om uppehållstillstånd för studerande (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	16 669	90	17 500	18 500
— ansökningar om uppehållstillstånd på grund av familjeband (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	49 831	92	53 850	57 850
— övriga ärenden ²⁾	55 480	93	60 227	61 689
Asylansökningar	2 948	142	3 142	4 100
Tillfälligt skydd	12 617	106	12 000	10 000
Annat internationellt skydd	1 632	76	1 600	1 600
Avlägsnande ur landet	1 047	85	1 055	950
Medborgarskapsärenden	20 216	86	16 745	16 745
Pass och resedokument	19 752	102	17 500	18 500
Totalt	219 091	95	214 619	226 934

¹⁾ Bl.a. idkande av näring, arbete som förutsätter delbeslut, vetenskaplig forskning, praktikant, idrott och träning, specialsakkunnig, annat arbete, säsongsarbete, uppstarts företagare.

²⁾ Bl.a. EU-uppehållsrätt, betänketid för offer för människohandel, uppehållsbevis och uppehållsanmälningar, permanenta uppehållstillstånd, ärenden som gäller gällande tillstånd.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	127 793	132 766	132 369
Bruttoinkomster	41 235	44 500	44 500
Nettoutgifter	86 558	88 266	87 869
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 353		
— överförs till följande år	28 301		

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Personalkostnader	63	61	60
Utgifter för lokaler	11	9	10

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
IKT-utgifter	18	21	21
Övriga utgifter	8	9	9
Totalt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	34 764	34 800	37 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	18 295	17 500	19 000
— andel av samkostnaderna	36 409	30 000	36 000
Kostnader sammanlagt	54 704	47 500	55 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-19 940	-12 700	-17 500
Kostnadsmotsvarighet, %	64	73	68

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 609	7 696	6 000
— finansiering från EU	521	25	700
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	504	-	600
Intäkter sammanlagt	5 634	7 721	7 300
Totala kostnader för projekt	6 421	9 002	8 600
Självfinansieringsandel (intäkter – kostnader)	-787	-1 281	-1 300
Självfinansieringsandel, %	12	14	15

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Interoperabilitet mellan EU-informationssystemen (projektet Interoperability)	-234
Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (överföring till moment 26.01.66)	-90
Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (överföring till moment 26.10.20)	-85
Kostnader för ibruktagande av Virve 2	49
Lokaler vid förläggningen i Helsingfors	200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Tilläggsåtgärder 2024)/Fortsatta åtgärder för att påskynda tillståndsbehandlingen	5 100
Personalresurser	-1 000
Produktivitetsinbesparing	-37
Slopande av huvudstadsregionens projekt för tagande i förvar 2025	-10
Lönejusteringar	1 949
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-437
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-5 802
Sammanlagt	-397

2026 budget	87 869 000
2025 II tilläggsb.	716 000
2025 budget	88 266 000
2024 bokslut	103 507 000

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 80 776 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 7 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) (mottagningslagen), till ersättning för kostnader för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktingslussar samt ersättning till tjänsteproducenten för kostnader för ordnandet av mottagningstjänster, till ersättning för kostnader för hjälp till offer för människohandel som befinner sig i Finland men inte har en hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994), med undantag av mottagningspenning, och till betalning av arvode till en företrädare för en minderårig som inte har uppehållstillstånd i Finland samt till betalning av kostnader för allmän juridisk rådgivning för dem som söker internationellt skydd

2) till ordnande av utkomst och vård enligt 3 kap. i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002), med undantag av brukspenning

3) till betalning av ersättning för olycksfall och gruppansvarsförsäkring enligt 30 § i mottagningslagen för personer som deltar i arbete och studier som ordnas som mottagningstjänster samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

4) till betalning av utgifter för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagandet ska kunna ske och till projekt som finansieras av EU och som gäller interna omplaceringar inom EU samt ökning av mottagningsystemets kapacitet

5) till tolknings- och översättningsutgifter för asylutredning och asylsamtal

6) till kostnader för DNA-test och rättsmedicinska tester som utförs för att klarlägga familjebanden samt kostnader för språkanalyser som görs för att utreda hemort eller medborgarskap

7) i enlighet med 99 § i lagen om främjande av integration (681/2023), till betalning av utgifterna för ordnande av kvotflyktingars och deras familjemedlemmars inresa i landet, hälsoundersökningar i utreslandet och utbildning (kulturorientering) samt ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten

8) till ersättning av kostnader för ordnande av mottagningstjänster för personer som tas till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser i enlighet med 93 § i utlänningslagen (301/2004) samt för de extra lokaler som hyrs för inkvartering av dessa personer

9) till utgifter för förläggningar som fungerar som återreseförläggningar genom att tillhandahålla individuell rådgivning om återvändande och samordna återresor.

Anslaget budgeteras i fråga om förskottsuttagen och utjämningen av dem enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2026 är 500 personer.

Förklaring: Mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd ordnas av förläggningar med stöd av 13 § i mottagningslagen (746/2011). Migrationsverket avtalar med kommuner, samkommuner och andra organisationer eller stiftelser om ordnande av mottagningstjänsterna och ersättningen av kostnaderna för det, dock så att man snabbt och flexibelt kan frigöra sig från avtalen.

Avsikten är att dimensionera inkvarteringskapaciteten så att den motsvarar behoven av inkvartering. Vid driften av flyktingförläggningar och produktionen av tjänster strävar man efter att förbättra kostnadseffektiviteten bl.a. när det gäller inkvarteringspriset per dygn.

Kostnaderna för tolkning och översättning i samband med asylsamtal varierar enligt antalet asylsökande och vilka språk de sökande talar. På blanketten för asylansökan utreds grunderna för ansökan före asylsamtalet. Den blankett som den sökande fyllt i samt den sökandes dokument och utredningar på främmande språk översätts vid Migrationsverket. Vid asylutredning och asylsamtal ordnade av Migrationsverket används den sökandes modersmål eller tolkning till ett språk som den sökande förstår.

Enligt 97 b § i utlänningslagen (301/2004) ordnas för sökanden med dennas samtycke en läkarundersökning för att utreda faktorer som tyder på tidigare förföljelse eller allvarlig skada, om det behövs för bedömningen av ansökan om internationellt skydd. Det är fråga om en läkarundersökning som ordnas på initiativ av Migrationsverket och med statens medel, när Migrationsverket anser att ett läkarintyg behövs innan beslutet om internationellt skydd fattas.

Enligt 65 § i utlänningslagen (301/2004) kan Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att bevisa den biologiska släktskapen genom en DNA-analys som betalas med statens medel, om det inte är möjligt att på något annat sätt få en tillräcklig utredning om de på biologiskt släktskap baserade familjebanden och om det med hjälp av en DNA-analys är möjligt att få fram väsentliga bevis som gäller familjebanden. Enligt 6 a § i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Utlänningslagens 6 b § innehåller bestämmelser om rättsmedicinska undersökningar. Om man inte har kunnat fastställa en asylsökandes eller en anknytningspersons identitet, kan det i vissa fall vara nödvändigt att man som en del av utredningen av identiteten gör en språkanalys för att fastställa sökandens språkliga identitet och bakgrund och på det sättet fastställa hemtrakten. Med hjälp av språkanalysen utreder man i samband med behandlingen av ansökan om familjeåterförening bl.a. huruvida förutsättningarna för familjeåterförening uppfylls.

Kvotflyktingarna kan väljas under budgetåret och de kan anlända under det året och de två följande åren. Inresor för kvotflyktingar ordnas som köpta tjänster. I särskilda situationer i samband med mottagandet ersätts särskild service, såsom läkartjänster som behövs under resan eller kostnader för visum för genomresa eller för resa ur landet.

Nyckeltal och indikatorer

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Klienter i mottagningssystemet i genomsnitt	28 571	15 000	9 000
Inkvarterade i förläggningar, andel (5)	56	58	48
Utlänningar som tagits i förvar i genomsnitt	66	82	82
Förläggningarnas beläggningsgrad i genomsnitt (%)	88 %	80 %	85 %
Antalet platser vid förläggningarna i slutet av året	15 946	10 754	5 249
Antal förläggningar	68	50	27

Kostnader för mottagnings- och förvarsenheter ¹⁾ /euro/år

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Totala kostnader för mottagandet (1 000 euro)	378 133	261 560	134 467
— de genomsnittliga totala kostnaderna för mottagande av asylsökande/person/dygn (exkl. moms)	34	46	53
— kostnader per enhet för förläggningar/person/dygn (exkl. moms)	41	57	72
— kostnader för minderåriga i grupphem eller stödbostad/person/dygn (exkl. moms)	291	360	270
— kostnader för utlänningar som tagits i förvar/person/dygn	321	250	250
— kostnad för privat inkvartering/person/dygn (exkl. moms)	12	20	22

¹⁾ Klientutgifter för mottagning (mom. 26.40.01 och 26.40.21), köpta mottagningstjänster (mom. 26.40.01 och 26.40.21), statens förläggningar och förvarsenheter (mom. 26.40.01), mottagningspenning (mom. 26.40.63).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Klientutgifter för mottagning sammanlagt	71 557
Företrädande av barn	750
Övriga utgifter för inresa	6 300
Tjänster för hjälp till offer för människohandel	1 219
Kostnader som gäller kvotflyktingars inresa	950
Totalt	80 776

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av behandlingen av de besvärssärenden som gäller internationellt skydd (regeringsprogr. 2023)	-1 440
Effektivisering av systemet för asylsökande och utvecklande av dess kvalitet (regeringsprogr. 2023)	-1 600

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skärpningar och bästa praxis enligt direktivet om skyddsgrund, förfarandedirektivet och återvändandedirektivet (regeringsprogr. 2023)	-24 000
Uppdaterade antaganden om migrationen	-85 116
Sammanlagt	-112 156

2026 budget	80 776 000
2025 budget	192 932 000
2024 bokslut	290 466 038

22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 318 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader för frivillig återresa
- 2) till betalning av resebidrag och andra bidrag enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011)
- 3) till deltagande i EU-finansierade projekt och gemensamma europeiska eller nordiska projekt ägnade att utveckla systemen för frivillig återresa och återintegration
- 4) till handledning, planering och rådgivning i fråga om frivillig återresa till betalning av löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken
- 5) till sådana nödvändiga läkarutlåtanden och undersökningar som möjliggör frivillig återresa samt till utgifter för kommunikation och information.
- 6) till utgifterna för gemensam transport av personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. i lagen om främjande av integration (681/2023) och deras familjemedlemmar vid frivillig återflyttning och till utgifterna för ordandet av denna transport.

Förklaring: Frivillig återresa är det primära alternativet för avlägsnande ur landet för den som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd. En tredjelandsmedborgare som sökt internationellt skydd, en person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel och som enligt lagen om hemkommun inte har någon hemort i Finland samt till en person som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51 § i utlänningslagen kan till stöd för frivillig återresa enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel betalas ersättning för skäligen rese- och flyttkostnader för återresan till hemlandet eller till något annat land där personens inresa är garanterad. En person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel kan också vara medborgare i Europeiska unionen eller jämställd med en sådan. Den frivilliga återresan arrangeras som köpt tjänst. De frivilliga återresorna effektiveras genom att det införs effektiv rådgivning om återvändande genast från och med asylsamtalet och genom att det effektivt informeras om återvändandet och vid behov skapas ytterligare möjligheter till återintegration.

Enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel kan Migrationsverket på ansökan bevilja bidrag för frivillig återresa till en klient som inte längre är registrerad vid en förläggning. För behandling

av ansökningar och arrangemang kring återresan kan kostnader uppstå för Migrationsverket för ordnande av kundmöten, exempelvis kostnader för tolkning och översättning eller andra specialarrangemang vid behandlingen av ansökan, vilket är en förutsättning för att genomföra en frivillig återresa. Dessutom handleder, övervakar och stöder Migrationsverket förläggningarnas lagstadgade uppgifter vid arrangemang kring frivillig återresa genom att producera material och ordna utbildning om frivillig återresa och återintegration, som är en förutsättning för att genomföra frivillig återresa. Kostnader kan uppkomma exempelvis för produktion av kommunikationsmaterial och översättning av materialet till kundgruppernas modersmål eller för praktiska arrangemang kring utbildningar och produktion av material för dem.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Personalkostnader	330
Resebidrag och andra bidrag	800
Köpta tjänster	1 188
Totalt	2 318
2026 budget	2 318 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	2 318 000
2024 bokslut	2 318 000

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 387 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mottagningspenning, kompletterande mottagningspenning, brukspenning och utkomststöd som beviljas utlänningar enligt 19 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) (mottagningslagen), enligt 12 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002) och på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser enligt 93 § i utlänningslagen (301/2004).

Förklaring: Mottagningspenning beviljas personer som söker internationellt skydd, får tillfälligt skydd eller är offer för människohandel och som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland i syfte att trygga den oundgängliga försörjningen samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning på något annat sätt. Om en förläggning ordnar fullt uppehälle beviljas barn utan vårdnadshavare brukspenning i stället för mottagningspenning.

En utlänning som tagits i förvar ges brukspenning, om han eller hon inte har egna medel och inte kan få pengar på annat sätt. En utlänning som tagits i förvar kan undantagsvis beviljas kompletterande mottagningspenning enligt vad som bestäms i mottagningslagen eller utkomststöd enligt vad som bestäms i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Mottagningspenning	17 284
Kompletterande mottagningspenning	1 103
Totalt	18 387

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av behandlingen av de besvärssärenden som gäller internationellt skydd (regeringsprogr. 2023)	-360
Effektivisering av systemet för asylsökande och utvecklande av dess kvalitet (regeringsprogr. 2023)	-400
Minskning av mottagningspenningen till det minimum som grundlagen och mottagandedirektivet tillåter (regeringsprogr. 2023)	5 600
Skärpningar och bästa praxis enligt direktivet om skyddsgrund, förfarandedirektivet och återvändandedirektivet (regeringsprogr. 2023)	-6 000
Uppdaterade antaganden om migrationen	-26 343
Sammanlagt	-27 503

2026 budget	18 387 000
2025 budget	45 890 000
2024 bokslut	67 382 748

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av omvärlden

Finlands och Europas säkerhetspolitiska omgivning förändrades i grunden och på lång sikt när Ryssland anföll Ukraina i februari 2022. Säkerhetsläget i Europa och Finland är allvarligare och svårare att förutse än någonsin efter kalla krigets slut.

Efter en säkerhetspolitisk omvärdering ansökte Finland och Sverige om medlemskap i Nato. Finland blev medlem i Nato den 4 april 2023 och Sverige den 7 mars 2024. Efter Rysslands anfalls- krig mot Ukraina har betydelsen av det gemensamma försvaret enligt artikel 5 ökat i Natos verksamhet, och Nato har stärkt sin militära närvaro i de östra medlemsstaterna.

Den militära strategiska betydelsen av Finlands arktiska närområden och Östersjön har ökat. Genom att tillsammans med de allierade länderna och partnerländerna upprätthålla och utveckla den egna försvarsförmågan som en del av Natos avskräckning och försvar har Finland beredskap för att militära maktmedel används mot vårt land eller vårt land ställs inför sådant hot eller utsätts för politisk påtryckning. Finlands och Sveriges Natomedlemskap utvidgar avsevärt ansvarsområdet för Natos kollektiva försvar i Nordeuropa. Finlands territorium har beaktats i Natos operativa planering, som också Finland deltar i. Inom Nato pågår ett arbete för att integrera Finland i Natos avskräckande åtgärder och försvar. Finland deltar i skapandet av den kollektiva avskräckningen och har beredskap att stödja andra allierade i en situation där det kollektiva försvaret eventuellt aktiveras. Förläggandet av Natos marktaktiska ledning och de framskjutna markstyrkornas närvaro i Finland stärker Natos avskräckande effekt och försvar i Nordeuropa.

Förändringarna i omvärlden förutsätter att vi har förmåga att förebygga, agera och försvara oss i alla operativa verksamhetsmiljöer. Betydelsen av vår förmåga att bevaka och analysera vår omgivning, övervakningen och tryggheten av den territoriella integriteten samt upprätthållandet av beredskapen framhävs. Vid utvecklandet av försvaret måste man också förbereda sig på en omfattande, långvarig och komplex kris av liknande typ som det pågående kriget i Ukraina.

Det militära försvaret av Finland, totalförsvaret och den övergripande säkerheten är allt närmare kopplade till varandra. Beredskapen skapar en förmåga att trygga samhällets vitala funktioner i alla säkerhetssituationer. Under de kommande åren framhävs betydelsen av både den militära och den mer övergripande samhällsliga beredskap för omfattande påverkan som teknologiska framsteg bidrar till att möjliggöra och påskynda. Det inbördes beroendet mellan olika politiska sek-

torer har ökat, vilket bör beaktas när försvarsförmågan upprätthålls och utvecklas. I denna omvärld accentueras vikten av framförhållning, informationsutbyte, samarbete mellan olika förvaltningsområden och deras beredskap att agera i akuta situationer såväl nationellt som i samarbete med internationella partner.

Under de senaste åren har tyngdpunkten för den militära krishanteringen till följd av förändringarna i omvärlden flyttats närmare Europa och Europas närområden. Förändringen har också haft omfattande spridningseffekter på villkoren för och behoven av krishantering i Mellanöstern och Röda havet. Detta har påverkat och kommer att påverka vårt deltagande i militär krishantering under de kommande åren.

Säkerhetseffekterna av klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och föroreningar riktas till Finland både direkt och indirekt. Klimatförändringarnas konsekvenser i kombination med den ojämna befolkningsutvecklingen i instabila stater ökar ytterligare risken för konflikter. I utvecklingen av försvaret bör extrema väderhändelser som riktar sig direkt mot exempelvis infrastruktur, försvarsmaterielen och anställdas funktionsförmåga beaktas.

Samhälleliga effekter

De faktorer som mest bidrar till de samhälleliga effekterna är de uppgifter som enligt Finlands lag ålagts försvarsministeriets förvaltningsområde samt genomförandet av riktlinjerna och målen i regeringsprogrammet, statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse samt försvarsredogörelsen (SRR 9/2024 rd, SRR 3/2024 rd) och säkerhetsstrategin för samhället.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering (Statsrådets publikationer 2023:59) är de viktigaste målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, att förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och att garantera finländarnas säkerhet och välfärd. Som medlem i Nato upprätthåller Finland en stark nationell försvarsförmåga under alla förhållanden och bereder sig på att ta emot bistånd från sina allierade och att ge bistånd och stödja de övriga Natoländerna i enlighet med sina skyldigheter.

Statsrådet gav vid sitt sammanträde den 19 december 2024 sitt bifall till att statsrådets försvarsredogörelse (SRR 9/2024 rd), som utarbetats i enlighet med regeringsprogrammet, överlämnas till riksdagen. Försvarsredogörelsen har beretts i förvaltningsövergripande samarbete och vid utarbetandet har den parlamentariska uppföljningsgruppen hört. Genom försvarsredogörelsen och verkställandet av den tryggas Finlands försvarsförmåga i en allvarlig och svårförutsägbar omvärld och det skapas förutsättningar för att upprätthålla och utveckla ett försvarssystem som beaktar alla domäner, riktlinjer dras upp för personalbehovet och de ekonomiska resurserna och utvecklandet av den nationella lagstiftningen styrs. I redogörelsen har Natomedlemskapets konsekvenser beaktats på ett heltäckande sätt och i redogörelsen anges grunderna för Finlands försvarspolitiska och militära roll i Nato, EU och det internationella försvarssamarbetet. Försvarsredogörelsens tidsperspektiv sträcker sig över innevarande valperiod till 2030-talet.

Finlands försvar baserar sig på en stark nationell försvarsförmåga som en del av alliansens kollektiva avskräckning och försvar. Finland deltar på bred front i Natos och hela alliansens samlade avskräckning och kollektiva försvar utan förhandsbegränsningar.

Som en del av Natos kollektiva avskräckning och försvar försvarar Finland sitt territorium och sina medborgare i enlighet med principerna för totalförsvaret genom att utnyttja samhällets alla resurser. Försvaret upprätthålls och utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet och försvarsredogörelserna så att det svarar mot kraven och möjligheterna i en omvärld som snabbt förändras.

Genom försvarssamarbetet stärks Finlands och alliansens försvar tillsammans med de viktigaste allierade och partnerna i alla säkerhetssituationer. I samarbete med andra aktörer och i enlighet med principerna för den övergripande säkerheten bereder sig Finland på omfattande påverkan som riktar sig mot vårt land.

För försvarsministeriets förvaltningsområde ställs följande samhälleliga effektmål för 2021:

Samhälleliga effektmål

	2026 uppskattning
Att som en del av alliansen driva en försvarspolitik som tjänar Finlands intressen	god effekt
Att upprätthålla en stark nationell försvarsförmåga och utveckla den som en del av alliansens gemensamma avskräckning och försvar	god effekt
Att styra och samordna totalförsvaret och främja den övergripande säkerheten så att samhällets kriställighet stärks	god effekt
Att stärka Finlands försvar och den internationella säkerheten genom internationellt samarbete	god effekt

Nationellt bedöms det hur väl de samhälleliga effektmålen uppnås i enlighet med anvisningarna för upprättande av regeringens årsberättelse. Bedömningen bygger på en övergripande uppskattning av hur riktlinjerna och målen i regeringsprogrammet och statsrådets redogörelser har uppfyllts när det gäller utvecklandet av försvarsberedskapen och försvarsförmågan samt förbättringen av verksamhetsmöjligheterna.

Nato bedömer medlemsländernas insatser för det gemensamma försvaret med hjälp av flera kvantitativa och kvalitativa indikatorer, som Finland beaktar vid utvecklandet och resursfördelningen av sitt försvar och vars utfall Finland rapporterar till Nato. Den viktigaste av dessa är att Finland förbinder sig till den gemensamt överenskomna nivån på försvarsutgifterna.

Jämställdhet

Utgångspunkten inom försvarsministeriets förvaltningsområde är en jämställd verksamhetsmiljö och jämlika handlingssätt för alla som arbetar, studerar och fullgör sin militärtjänst i organisationen.

Kvinnors möjligheter att söka sig till frivillig militärtjänst och militära uppgifter främjas genom olika åtgärder. Ett centralt mål med uppbådsreformen är att stärka försvarskunskapen hos hela åldersklassen, vilket för sin del kan sporra kvinnor att söka sig till militärtjänst. Genom att utveckla de olika stegen i uppbådsprocessen för värnpliktiga och uttagningarna för kvinnor som frivilligt söker sig till tjänstgöring skapar man en tydlig och nationellt enhetlig helhet som framskrider logiskt och som på bred skala tjänar målen för reformen.

Försvarsministeriet svarar för samordningen av arbetet i försvarsförvaltningsområdets operativa arbetsgrupp för jämställdhet och likabehandling. Den operativa arbetsgruppen för jämställdhet och likabehandling har till uppgift att följa hur jämställdheten förverkligas i planeringen av verksamheten och ekonomin. I försvarsförvaltningens jämställdhets- och likabehandlingsplaner beskrivs de åtgärder genom vilka jämställdhet och likabehandling främjas på ett målinriktat sätt och missförhållanden åtgärdas. I utbildningen av värnpliktiga strävar man efter att i allt högre grad beakta jämställdheten och mångfalden i övrigt. Att alla får en jämlik och positiv erfarenhet av tjänstgöringen är centralt på alla områden inom Försvarsmakten. I planerna beaktas också statsrådets handlingsprogram för att bekämpa rasism och främja likabehandling (Statsrådets publikationer 2024:42).

Försvarsförvaltningen genomför i alla militära krishanteringsinsatser principerna för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet” och för det fjärde nationella handlingsprogram 2023—2027 som stöder resolutionen. Jämställdhets- och likabehandlingsperspektivet integreras i planeringen, genomförandet och utvärderingen av och utbildningen inom säkerhetssektorns och krishanteringens verksamhet. Målet är att kvinnornas andel av den militära krishanteringspersonalen ska vara minst 7 procent och att antalet genderrådgivare och genderkontaktpersoner höjs. Försvarsförvaltningen deltar i försvarssamarbetet genom EU och Nordefco (Nordic Defence Cooperation) och som medlem i Nato. Inom försvarssamarbetet utvecklar man krishanteringsverksamhet som främjar jämställdhet och likabehandling.

Årsverken inom förvaltningsområdet

Antalet årsverken inom förvaltningsområdet ökar med cirka 150 årsverken jämfört med 2025, vilket huvudsakligen beror på nya uppgifter inom Försvarsmakten i anslutning till Finlands Nato-medlemskap samt på en permanent ökning av de anställda vid Försvarsmakten som baserar sig på försvarsredogörelsen 2021. Även försvarsministeriets personalresurser ökas med fem årsverken på grund av de nya uppgifter som föranleds av förändringarna i omvärlden, Natomedlemskapet och stödet till Ukraina. År 2026 är den permanenta personalökningen vid Försvarsmakten med anledning av Natomedlemskapet 120 årsverken och på basis av försvarsredogörelsen 2021 121 årsverken. På grund av förändringarna i omvärlden finns det år 2026 inte längre några tidsbundna uppgifter för den ytterligare personal som anställts.

Hållbar utveckling

Försvarsmakten deltar i militära krishanteringsinsatser och utbildar personal för uppgifter i militär krishantering med sikte på att upprätthålla en styrka på cirka 400 militärpersoner.

Genomförandet av miljöstrategin fortsätter. I strategin beaktas miljöansvar, en effektiv hantering av miljörisker samt förebyggande av olägenheter i all verksamhet inom ramen för Försvarsmaktens miljösystem som baserar sig på standarden ISO 14001.

— Ekologisk hållbarhet beaktas i projekt, upphandlingar och livscykelhantering genom att projektet för ekologiskt hållbara upphandlingar (EKOKEHA) fortsätter som planerat.

Försvarsmaktens verksamhet utvecklas på energieffektivt och klimatsäkert sätt och med sikte på förbättrad resiliens i fråga om energiförsörjningen utan att försvarsförmågan äventyras. Detta sker genom att man genomför Försvarsmaktens energi- och klimatprogram (2026—2029).

— Försvarsförvaltningens viktigaste mål när det gäller att bekämpa klimatförändringar anknyter till åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser från transporterna. Åtgärderna för att minska utsläppen från land-, sjö- och flygtransporterna och förberedelserna inför energiomställningen fortsätter i enlighet med försvarsministeriets energi- och klimatstrategiska styrning, som genomgår en översyn 2025. I anslutning till detta ser man över förvaltningsområdets utsläppsminskningssmål. Åtgärderna för att försöka minska utsläppen från transporter innefattar i huvudsak åtgärder för att öka andelen förnybara bränslen i drivmedelsförbrukningen.

— Genomförandet av försvarsförvaltningens plan för anpassning till klimatförändringarna fortsätter, och anpassningen till klimatförändringarna beaktas i planeringen av verksamheten.

— Försvarsförvaltningen har inga separata anslag för främjande av koldioxidneutralitet. De utgifter som hänförs sig till uppnåendet av klimat- och naturmålen ingår i Försvarsmaktens omkostnadsanslag.

Försvarsförvaltningen fortsätter att genomföra FN:s handlingsprogram Agenda 2030 för hållbar utveckling i syfte att anpassa förvaltningen till klimatförändringarna, minska klimatavtrycket och förbättra energiprestandan. Försvarsförvaltningen bedömer tillsammans med de aktörer som ansvarar för de olika delområdena av hållbarhet eventuella behov av att se över styrningen av och rapporteringen om förvaltningsområdets hållbarhetsarbete.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
27.10.01	<i>Försvarsmaktens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
	— beställningsfullmakt	202,3	115,8
27.10.18	<i>Anskaffning av försvarsmateriel</i> (reservationsanslag 5 år)		
	— beställningsfullmakt	431,7	5 982,7

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Försvarspolitik och förvaltning	573 990	563 739	791 406	227 667	40
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 453	18 668	21 150	2 482	13
(21.) Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875	—	—	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	501 095	514 763	736 360	221 597	43

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	52 567	30 308	33 896	3 588	12
10. Militärt försvar	4 954 903	5 880 242	5 439 615	-440 627	-7
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 457 669	2 543 209	2 622 026	78 817	3
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	1 421 097	1 473 584	1 452 994	-20 590	-1
19. Anskaffning av multiroll-flygplan (reservationsanslag 5 år)	1 066 342	1 852 774	1 354 600	-498 174	-27
50. Stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet (fast anslag)	9 795	10 675	9 995	-680	-6
30. Militär krishantering	62 283	64 930	66 025	1 095	2
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 3 år)	62 276	64 920	66 015	1 095	2
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	7	10	10	—	0
Sammanlagt	5 591 176	6 508 911	6 297 046	-211 865	-3
Totalt antal årsverken	13 246	13 616	13 764		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring: Som en del av statsrådet och som ledare för sitt förvaltningsområde svarar försvarsministeriet för styrningen, beredningen och uppföljningen av försvarspolitik och försvarssamarbetet, det militära försvaret, stödjandet av andra myndigheter, lämnandet och mottagandet av internationellt bistånd och den militära krishantering och för samordnandet av totalförsvaret.

Målet för försvarsministeriets verksamhet är att skapa sådana villkor för upprätthållandet och utvecklandet av försvarsförmågan som motsvarar omvärldens krav. Tyngdpunkten ligger på att samordna Finlands försvar med Natos gemensamma försvar.

Resultatmål som uppställts för försvarsministeriet:

— Försvarsministeriet har utifrån riktlinjerna i försvarsredogörelsen utarbetat en plan för ramperioden samt mål för förvaltningsområdets verksamhets- och ekonomiplan för ministeriet och för Försvarsmakten, samt utifrån dessa berett resultatmål i vilka ingår kriterier för utvärdering och

rapportering. Ministeriets verksamhetsenheter har utifrån den planering som anges ovan börjat genomföra riktlinjerna i försvarsredogörelsen inom sina verksamhetsområden.

— Försvarsministeriet har i överensstämmelse med de nationella målen säkerställt att verksamheten integreras i Natos avskräckning och försvar och att anknytande arbetsrutiner införs och förberedelser inför Nato-närvaron vidtas i enlighet med de planer som ställts upp.

— Försvarsministeriet har i enlighet med de planer som utarbetats i syfte att stödja Finlands försvarsförmåga och förbättra samverkansförmågan säkerställt att de nationella målen uppnås i försvarssamarbetet.

— Försvarsministeriet har i samarbete med Förenta staternas administration, industri och andra F-35-användare preciserat innehållet i det samlade industriella samarbetet så att det motsvarar förändringarna i omvärlden. Jämförbarheten och spårbarheten i fråga om projektets faktiska kostnader och kostnadskalkyler har förbättrats i enlighet med planen.

— Försvarsministeriet har i enlighet med planen utvecklat förutsättningarna för försvarsindustrins verksamhet samt den tekniska och industriella grunden för försvaret i enlighet med riktlinjerna i den materialpolitiska strategin, särskilt i fråga om översynen av den mellanstatliga upphandlingsmodellen och principerna för industriellt samarbete.

— Försvarsministeriet har så som planerat tillhandahållit materielstöd och utbildningsstöd till Ukraina så att hänsyn tagits till den kompetens som finns inom den inhemska försvarsindustrin. Försvarsförvaltningens mål för stödet till Ukraina på medellång sikt har preciserats och behövliga resurser har beretts.

— Försvarsministeriet har genomfört ett pilotförsök för ett reviderat system för uppbåd och inlett de lagstiftningsändringar som behövs för att det ska vara lättare att använda värnpliktiga.

— Försvarsministeriet har i enlighet med rekommendationerna från arbetsgruppen för målbilden inlett åtgärder för att utveckla det frivilliga försvaret och utvecklat en finansieringsmekanism för det frivilliga försvaret.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 150 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av sekretariatet för säkerhetskommittén
- 2) till betalning av utgifter för delegationer och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet
- 3) till betalning av utgifter för forsknings- och utredningsverksamhet med anknytning till ansvarsområdet.

Förklaring: Uppskattningsvis 1 150 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Stärkandet av försvarsministeriets forsknings- och utvecklingsverksamhet har en kostnadseffekt på 1 000 000 euro.

De nya uppgifter som föränleds av förändringarna i omvärlden, Natomedlemskapet och stödet till Ukraina förutsätter en ökning av antalet uppgifter och personer, vilket har en bestående kostnads-effekt på 1 000 000 euro.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 892	18 873	21 365
Bruttoinkomster	399	205	215
Nettoutgifter	18 493	18 668	21 150
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 635		
— överförs till följande år	3 595		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationella experter inom försvarssektorn (VNC) (överföring till moment 24.01.01)	-8
Specialsakkunnig inom försvarssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring från moment 24.01.01)	72
Utveckling av FoUI-verksamheten	1 000
Ökning av antalet uppgifter och personer (överföring från moment 27.10.01)	1 000
Lönejusteringar	418
Sammanlagt	2 482

2026 budget	21 150 000
2025 II tilläggsb.	153 000
2025 budget	18 668 000
2024 bokslut	17 453 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 736 360 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kalkylerat behov av mervärdesskatt	221 597
Sammanlagt	221 597

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	736 360 000
2025 budget	514 763 000
2024 bokslut	501 094 532

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 33 896 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till medlemsavgifter och finansiella bidrag till Nordatlantiska fördragsorganisationen (North Atlantic Treaty Organisation, NATO)
- 2) till medlemsavgiften till Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA)
- 3) till medlemsavgiften till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center, MSIAC)
- 4) till betalning av medlemsavgifter och andra finansiella bidrag till andra nationella och internationella sammanslutningar.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har höjningarna av de direkta finansiella bidrag som hänför sig till Natomedlemskapet och de internationella medlemsavgifterna beaktats. Försvarsministeriet betalar andra nationella och internationella medlemsavgifter än sådana som hänför sig till Natomedlemskapet till ett belopp av sammanlagt cirka 1 125 000 euro 2026.

I det finansiella bidraget till Natos militära budget har beaktats 75 procent av det finansiella bidraget för 2026 och 25 procent av det finansiella bidraget för 2027.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för medlemskapet i Nato	32 771 000
Natos militära budget (Military Budget)	27 517 000
— Natos program för säkerhetsinvesteringar (NATO Security Investment Programme, NSIP)	4 688 000
— Natos DIANA-initiativ (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic)	566 000
Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA)	840 000
Organisationen som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center)	105 000
Övriga medlemsavgifter	180 000
Totalt	33 896 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av Finlands finansiella bidrag	3 588
Sammanlagt	3 588

2026 budget	33 896 000
2025 budget	30 308 000
2024 bokslut	52 567 000

10. Militärt försvar

Förklaring: Försvarsmaktens primära uppgift är att skapa en krigsavhållande tröskel och vid behov avvärja angrepp mot vårt land. Försvaret utvecklas långsiktigt och systematiskt som en helhet och som en del av alliansens kollektiva avskräckning och försvar.

Försvaret utvecklas enligt en påskyndad tidsplan så som den förändrade omvärlden och de ökade krav som följer av alliansen förutsätter. Försvarets verksamhetsmöjligheter tryggas genom åtgärder för att säkerställa en tillräcklig finansieringsnivå över valperioderna.

Försvarsmakten fortsätter den militära samordningen i anslutning till Natomedlemskapet, där särskilt utvecklandet av förmågan till gemensamma uppdrag betonas. Försvarsmakten har beredskap och förmåga att som en del av alliansen avvärja användning av eller hot om användning av militära maktmedel i hela landet. Försvarsmakten deltar i uppgifter som avser Natos gemensamma avskräckning och försvar inom hela alliansens område.

Försvarsmakten förbereder sig på att vara en del av Natos regionala plan och delta i Natos fredstida uppgifter. Samordningen av den långsiktiga utvecklingen av försvarssystemet och Natos försvarsplanering pågår. Uppbyggnaden av förmågor som överensstämmer med Natos mål sker stegvis som en del av den långsiktiga utvecklingen av Försvarsmakten.

Prestationer och kvalitetsledning

Försvarsmaktens viktigaste produktion är prestationsdugliga trupper och system med vars hjälp de lagstadgade uppgifterna fullgörs. För att förbättra försvarsförmågan ska de resurser som upprätthåller nivån på Försvarsmaktens verksamhet stärkas.

De största behoven av ytterligare resurser hänför sig till behov av extra personal med tanke på Natomedlemskapet, uppnåendet av förmågemålen enligt försvarsplaneringsprocessen, deltagandet i Natos fredstida uppgifter och beredskapsskyldigheter samt till Natos närvaro i Finland. Resursbehov uppkommer även av fortsatta åtgärder för utveckling av försvaret och fortsatt materielstöd och utbildningsstöd till Ukraina (inklusive ersättningsanskaffningar). Dessutom stärks forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten.

Resultatmål för produktionen och kvalitetsledningen som uppställts för Försvarsmakten:

- Den förebyggande förmågan och beredskapen att genomföra uppgifterna inom det militära försvaret har upprätthållits.
- Förvarningsförmågan har upprätthållits till stöd för det säkerhetspolitiska och militära beslutsfattande.
- Den territoriella integriteten har övervakats.
- Man har reagerat på territoriekränkningar på det sätt som situationen krävt.
- Den territoriella integriteten har tryggats.
- En förbandsproduktion som följer kraven på underhåll av trupperna och systemen har genomförts.

- Begärda handräckningsuppdrag har genomförts.
- Cyberspionage och cyberpåverkan som riktar sig mot försvarssystemet har upptäckts, avvärjts och rapporterats.
- En ökning av personalen i Natos strukturer och i andra internationella strukturer har genomförts.
- Försvarsmakten har deltagit i internationella processer och arrangemang för vapenkontroll i anslutning till konventionella vapen och massförstörelsevapen, i internationellt samarbete kring vapenkontroll samt i genomförandet och utvecklingen av praktiska åtgärder.
- Den styrka som krävs för nya militära krishanteringsinsatser har utbildats och utrustats.
- Försvarsmakten har upprätthållit beredskap att delta i FN:s insatser med de trupper som anmälts till dess system för beredskapsstyrkor.
- Försvarsmakten har understött det nationella beslutsfattandet genom ett militärt råd av vilket framgår vilka möjligheter man har att med nationella resurserna delta i insatser eller samarbete eller vilka behov det finns att avsluta sådant deltagande.
- De styrkor som Finland har anmält till Natos och EU:s snabbinsatsstyrkor har utbildats och utrustats, och vid Försvarsmaktens beredning beaktas Finlands skäliga andel av ansvarsfördelningen.
- Fördjupat bilateralt och multilateralt försvarssamarbete med centrala allierade och partner, med tyngdpunkten lagd på samverkansförmåga, skapande av en lägesbild, lämnande och mottagande av internationellt bistånd samt stödjande av uppbyggnaden och underhållet av förmågor.
- Interoperabilitet som en del av Nato.
- Försvarsmakten har utvecklat rymdförmågor.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av produktion och kvalitetshantering

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Prestationer			
Utbildade beväringar (antal)	20 659 ¹⁾	20 700	21 000
Antal terrängdygn för beväringarnas krigsövningar	30	28	28
Reservister som utbildats i repetitionsövningar (antal)	21 302	25 000	25 000
Reservister som fått repetitionsövningsutbildning/antal som placerats i krigstida trupper (%)	7,6	8,9	8,9
Flygtimmar, HN (antal)	9 021	9 000	9 000
Flygtimmar, NH90 (antal)	1 952	2 100	2 100
Fartygsdygn (antal)	1 215	1 150	1 150
Kvalitetsledning			
Antal utbildare/utbildningspluton (antal)	2,8	2,5	2,5
Utbildningens kvalitet ("armétiden" 1—5, slutenkät för beväringar)	3,9	4,2	4,2
Kvaliteten på utbildningen av reserven (allmänt betyg 1—5, enkät för reservister)	4,3	4,0	4,0

¹⁾ Inkluderar också antalet frivilliga kvinnor (839 år 2024).

Samhällelig effektivitet

Den viktigaste indikatorn för funktionell effektivitet är en ändamålsenlig organisation och verksamhetsmodell som gör att förmågorna under undantagsförhållanden kan produceras så kostnadseffektivt som möjligt utan att man ger avkall på de krav som gäller förmågorna.

För att stärka försvarsförmågan höjs nivån på materielunderhållet. Genom anskaffning av ytterligare materiel kompletterar man de underskott och brister som uppstått på lång sikt och bemöter de förändrade krav i omvärlden som är en följd av kriget i Ukraina.

Mål för den funktionella effektiviteten:

- Genomförande av strategiska projekt
- Säkerställande av att den materiella beredskapen förbättras och att förmågor byggs upp i rätt tid
- I alla förhållanden ett kostnadseffektivt säkerställande av tjänster och beredskap som gäller partnerskap och Försvarsfastigheter
- Utveckling av digitaliseringen, informationssäkerheten samt informationshanteringen och utnyttjandet av information och data
- Utveckling av informationsutbytet och samordningen i anslutning till cybersäkerhet och cyberförsvar, inom förvaltningsområdet och i samarbete med andra myndigheter
- Utveckling av de områden och lokaler som Försvarsmakten förfogar över på ett kostnadseffektivt sätt och med beaktande av beredskapskraven
- Säkerställande av resurser för organisationssäkerhet och teknisk säkerhet samt utveckling av verksamheten.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av funktionell effektivitet

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Rersurshållning			
Pris per dag i beväringstjänst (euro)	48	50	51
Pris per dag i reservisttjänst (euro)	172	201	203
Priset för ett årsverke (euro)	64 393	65 257	65 618
Produktivitet			
Antal utbildade beväringar/antal som inlett beväringstjänst (%)	85	85	85
Antal årsverken inom Huvudstaben och försvarsgrenarnas och regionalbyråernas staber/antal årsverken inom Försvarsmakten sammanlagt (%)	13	13	13
Lönsamhet			
För avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är den procentuella kostnadsmotsvarigheten minst	107	105	106

Hantering av personalresurser

För Försvarsmakten anvisas det under perioden 2023—2026 ytterligare personal på 500 årsverken. Detta är det behov som identifierades i den föregående försvarsredogörelsen. Personalresur-

serna koncentreras till uppgifter för att upprätthålla handlingsberedskapen och utbilda värnpliktiga samt till uppgifter för underhåll och utveckling av nya förmågor.

I statsrådets försvarsredogörelse 2024 ingår en föresats om att utöka Försvarsmaktens anställda personal med ytterligare 1 500 årsverken under innevarande och följande valperiod. Försvarsmakten placerar dessutom senast 2027 cirka 500 årsverken i Natos strukturer, både utomlands och i Finland. Försvarsmakten gör framställningar om de militära tjänster som behövs. Försvarsministeriet hålls informerat om den årliga fördelningen av personal.

Statens personalstrategi *Arbete för Finlands bästa 2030*, som fastställdes i början av 2024, främjar statens gemensamma värdegrund och verksamhetskultur, kompetensledning och statens arbetsgivarbild samt statens attraktivitet som arbetsgivare. Försvarsmakten har utarbetat sin egen personalstrategi 2030+ som riktar sig till både anställd personal och värnpliktiga.

Mål för hanteringen av personalresurser:

Personal

— Personalresurserna har koncentrerats till uppgifter för att upprätthålla handlingsberedskapen och utbilda värnpliktiga, till uppgifter som Natomedlemskapet förutsätter samt till uppgifter för underhåll och utveckling av nya förmågor.

— Vid utvecklingen av personalsystemet har de krav som beredskapen, det internationella samarbetet och den militära krishanteringen ställer beaktats nationellt och som en del av alliansen.

— Personalens funktionsförmåga samt arbetsförmåga och välbefinnande i arbetet har utvecklats i syfte att säkerställa att de anställda mår bra.

— Genom Försvarsmaktens åtgärder har man understött statens personalstrategi på så sätt att hänsyn har tagits till Försvarsmaktens verksamhetsmiljö.

Värnplikt

— Den krigstida styrkan har hållits vid 280 000 man.

— Försvarsviljan har stötts genom högklassig utbildning av de värnpliktiga, utveckling av möjligheterna att delta i det frivilliga försvaret, evenemang för medborgarna och bättre intern och extern kommunikation.

Frivillig försvarsutbildning

— Den frivilliga försvarsutbildningen har genomförts i enlighet med gällande lagstiftning och den målbild som anges i försvarsredogörelsen.

— Utbildningen har utvecklats så att den motsvarar det mål som arbetsgruppen för målbilden för det frivilliga försvaret ställt upp.

Nyckeltal/föremål för uppföljning i fråga om hantering av mänskliga resurser

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Antal årsverken inkl. avtalsbundna soldater (mom. 27.10.01)	12 995	13 294	13 437
Antal årsverken för avtalsbundna soldater	473	550	550
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsverke)	6,7	under 8,0	under 8,0
Arbetsstillfredsställelse totalt (arbetsklimat, 1—5)	4,1	4,1	4,1

Det militära försvarets utgifter (exkl. moms)

	2024 utfall mn euro	%	2025 ordinarie budget mn euro	%	2026 uppskattning mn euro	%
Anskaffning av försvarsmateriel och av multirollflygplan	2 402	51	3 326	56	2 808	52
Underhåll av material	449	9	696	12	458	8
Fasta personalutgifter	837	18	864	15	911	17
Utgifter för fastigheter	334	7	348	6	367	7
Övriga utgifter för det militära försvaret	718	15	645	11	896	16
Totalt	4 739	100	5 880	100	5 440	100

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 622 026 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska studerande och för internationell övningsverksamhet som Försvarsmaktens trupper deltar i, inklusive förberedelser för verksamheten, samt för Försvarsmaktens övriga internationella samarbete
- 2) till betalning av hyresandelar för personalbostäder utifrån Försvarsmaktens operativa behov
- 3) till medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter sig till Försvarsmaktens verksamhet och till kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling
- 4) till utgifter för Frihetskorsets Orden
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av den inhemska försvarsindustrins exportvillkor och internationalisering
- 6) till utgifter som föranleds av beredskapsbyggande och utvecklande av Flygvapnets baser
- 7) till betalning av utgifter i anslutning till sådan museiverksamhet som motsvarar Försvarsmaktens behov
- 8) till utgifter som föranleds av hälsoundersökningar i samband med uttagning till frivillig militärtjänst
- 9) till betalning av utgifter som föranleds av projekt som finansieras med finansiella instrument som främjar Europeiska unionens medlemsstaters gemensamma försvarsupphandlingar.

Vid Försvarsmakten inrättas det två tjänster som general/amiral från och med den 1 januari 2026.

Fullmakt

- 1) År 2026 får långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som Försvarsmaktens verksamhet förutsätter ingås så att de åren 2026—2031, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 115 799 000 euro (Beställningsfullmakten för omkostnader 2026).

2) År 2026 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingå avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

För betalning av de extra utgifter som föranleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till de nya beställningsfullmakterna används de anslag som årligen beviljas för Försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgetteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Bruttoutgifterna på 2 665,7 miljoner euro under momentet beräknas bli fördelade på följande sätt: ordinarie löner 911,2 miljoner euro, utgifter för underhåll av materiel och utrustning av trupper (exkl. löner) 560,3 miljoner euro, fastighetsutgifter 367,1 miljoner euro, utgifter för de värnpliktigas utbildning och underhåll (exkl. löner) 230,6 miljoner euro samt övriga omkostnader 596,5 miljoner euro, varav för samordning inom Nato och för skyldigheter som allierat land 82,5 miljoner euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 38,6 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Under momentet inrättas från och med den 1 januari 2026 två tjänster som general/amiral i anslutning till Finlands Natomedlemskap. Natomedlemskapet förutsätter att Försvarsmakten tillsätter officerare på nivån general/amiral i Natos organisationsstrukturer. Detta påverkar även skötseln av Försvarsmaktens inrikes uppgifter samt tjänstestrukturen för de militära tjänsterna. Löneutgifterna och de administrativa utgifterna för de tjänster som specificeras i statsbudgeten och som ska inrättas uppgår 2026 till sammanlagt 0,45 miljoner euro.

Maximibeloppet i euro vid betalning av hyresandelar för personalbostäder slopas och den ytterligare indelningen under omkostnadsmomentet stryks. Genom ändringen förenklas den detaljerade indelningen av budgeten med syftet att minska den administrativa bördan, samtidigt som ministeriets möjligheter till styrning i samband med stödet för personalboende bevaras.

Under momentet beräknas det inflyta 350 000 euro i inkomster från Europeiska unionens finansiella instrument EDIRPA.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Utgifter för tidigare beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för partnerskap 2020 som gäller underhåll (Millog 2020)	125 692	125 692	125 692			377 076
Beställningsfullmakten för omkostnader 2021	3 500					3 500

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Beställningsfullmakten för omkostnader 2022	6 470	2 183				8 653
Beställningsfullmakten för omkostnader 2023	7 164	5 905	1 900			14 969
Beställningsfullmakten för omkostnader 2024	33 999	12 665	6 955			53 619
Beställningsfullmakten för omkostnader 2025	135 983	31 360	8 632	600		176 575
Totalt	312 808	177 805	143 179	600		634 392

Utgifter som föränleds av beställningsfullmakten för 2026

Beställningsfullmakten för omkostnader 2026	83 274	14 035	8 250	10 240	115 799
Totalt	83 274	14 035	8 250	10 240	115 799

Utgifter med anledning av fullmakter totalt

312 808	261 079	157 214	8 850	10 240	750 191

Antalet anställda som avlönas med anslag under momentet ökar med 143 årsverken jämfört med år 2025. Ökningen av antalet årsverken föränleds i huvudsak av nya uppgifter i anslutning till Finlands Natomedlemskap (120 årsverken), en permanent personalökning som baserar sig på försvarsredogörelsen 2021 (121 årsverken) samt av att vissa tidsbundna uppgifter upphör.

Med beställningsfullmakten för omkostnader 2026 tryggas de avtal om service och underhåll av systemen som användbarhetsmålen förutsätter, reservdelsanskaffningar med lång leveranstid samt behövliga andra tjänster 2026—2031.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 370 440	2 586 833	2 665 726
Bruttoinkomster	42 717	43 624	43 700
Nettoutgifter	2 327 724	2 543 209	2 622 026
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	256 728		
— överförs till följande år	386 673		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 500	1 948	2 000
— övriga intäkter	2 278	1 676	1 700
Intäkter sammanlagt	3 778	3 624	3 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 252	3 110	3 100
— andel av samkostnaderna	279	334	400
Kostnader sammanlagt	3 531	3 444	3 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	247	180	200
Kostnadsmotsvarighet, %	107	105	106
Prisstöd	155	-	-
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	402	180	200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Framskjuten närvaro med markförband, FLF	-15 000
Främjande av förmågan att ta emot förband från allierade länder, RSOM	-16 000
Föregripande justering av kostnadsnivån 1,5% (2026)	23 421
Inrättande av ett nationellt centrum för rymdlägesbild	250
Inrättande av marktaktisk ledning, MCLCC	-8 500
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2024	1 367
Kostnader för underhåll av fastigheter som anknyter till multirollflygplan	1 000
Natomedlemskap	2 960
Natos närvaro i Finland (MCLCC, FLF)	11 000
Nivåförhöjning till följd av förändringar i verksamhetsmiljön	-5 000
Täckning av en omkostnadsbesparing (överföring från moment 27.10.18)	29 000
Uppgifter i Natos kollektiva försvar i fredstid	3 026
Utvecklande av Flygvapnets baser	-2 265
Utvecklingsprogram (överföring från moment 27.10.18)	56 283
Ändrad tidsmässig fördelning av utgifterna (tilläggsbudget II 2023)	-3 000
Ökning av försvarsministeriets uppgifter och personal (överföring till moment 27.01.01)	-1 000
Lönejusteringar	30 060
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	300
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-29 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-85
Sammanlagt	78 817

2026 budget	2 622 026 000
2025 II tilläggsb.	109 179 000
2025 budget	2 543 209 000
2024 bokslut	2 457 669 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 1 452 994 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling samt till testning av system och utbildning av användarna
- 2) till forskning och utveckling med direkt anknytning till anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling
- 3) till betalning av utgifter för anskaffning av reservdelar och bytesanordningar till försvarsmateriel som nödvändigt måste finnas i lager i händelse av krig.
- 4) till effektivisering av den inhemska försvarsindustrin.

Av anslaget får högst 204 352 000 euro användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel än till betalning av utgifter som förädlas av beställningsfullmakter eller av ändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakterna.

Fullmakt

1) År 2026 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av Försvarsmakten i syfte att förbättra det militära försvarets förmågor så att de åren 2026—2036, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föränleda staten utgifter på högst 3 982 670 000 euro (beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten 2026, PVKEH 2026).

2) År 2026 får nya avtal ingås i anslutning till utvecklingen av Försvarsmaktens gemensamma vapensystem så att de åren 2026—2036, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föränleda staten utgifter på högst 2 000 000 000 euro (beställningsfullmakten för utveckling av Försvarsmaktens gemensamma vapensystem 2026, PVYHTASE 2026).

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten PVKEH 2026 och PVYHTASE 2026 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling från och med det första kvartalet 2026.

3) Det maximala beloppet för beställningsfullmakten för anskaffningar som ersätter materielstödet till Ukraina 2023 (UKR 2023) minskas med 6 800 000 euro utan att betalningstiden för beställningsfullmakten ändras, så att användningen av beställningsfullmakten får föränleda staten utgifter på högst 2 710 969 000 euro åren 2023—2032.

4) Det maximala beloppet för beställningsfullmakten för anskaffningar som ersätter materielstödet till Ukraina 2024 (UKR 2024) minskas med 1 000 000 euro utan att betalningstiden för beställningsfullmakten ändras, så att användningen av beställningsfullmakten får föränleda staten utgifter på högst 748 000 000 euro åren 2024—2027.

5) Det maximala beloppet för beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten 2025 (PVKEH 2025) minskas med 6 700 000 euro utan att betalningstiden för beställningsfullmakten ändras, så att användningen av beställningsfullmakten får föränleda staten utgifter på högst 555 174 000 euro åren 2025—2037.

6) År 2026 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingå avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

Anslag för beställningsfullmakterna och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Minskningen av maximibeloppet för beställningsfullmakten UKR 2023 med 6 800 000 euro föranleds av lönekostnader som beror på ökad ammunitionsproduktion och produktion av explosiv ammunition samt av enskilda anskaffningar som inte kan betalas genom beställningsfullmakten. Av minskningen överförs 6 300 000 euro från årsandelen för beställningsfullmakten för 2026 till moment 27.10.01 medan 500 000 euro överförs till anslaget för övriga anskaffningar av försvarsmateriel. Minskningen av maximibeloppet för beställningsfullmakten UKR 2024 med 1 000 000 euro föranleds av lönekostnader som beror på ökad ammunitionsproduktion och produktion av explosiv ammunition och som inte kan betalas genom beställningsfullmakten. Avdraget överförs från beställningsfullmaktens årsandel för 2026 till moment 27.10.01. Minskningen av maximibeloppet för beställningsfullmakten PVKEH 2025 med 6 700 000 euro föranleds av att anslaget används för enskilda anskaffningar som inte förutsätter användning av beställningsfullmakten samt för löne- och personalkostnader som föranleds av utvecklingsprogram som hänför sig till beställningsfullmakterna och som inte kan betalas genom beställningsfullmakten. Av det anslag som avdragits från bevillningsfullmakten för 2026 överförs 4 040 000 euro till moment 27.10.01 medan 2 660 000 euro överförs till anslaget för övriga anskaffningar av försvarsmateriel.

Det uppskattas att 1 422 562 000 euro av anslaget kommer att användas till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakterna, 5 000 000 euro till betalning av utgifter för förändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakterna och 204 352 000 euro för andra anskaffningar av försvarsmateriel år 2026.

Årsandelen för 2026 i beställningsfullmakten UKR 2024 innehåller en fullmakt på 178 920 000 euro utan anslag för betalning av utgifter för användningen av fullmakten. Åren 2025—2027 betalas utgifterna för användningen av fullmakten inom ramen för de anslag som redan beviljats Försvarsmakten och till behövliga delar tas utgifterna för användningen av tidigare beviljade beställningsfullmakter in i budgetarna för de följande finansåren.

I anslaget under momentet beaktas vilka konsekvenser förändringarna i valutakurserna vid anskaffning av försvarsmateriel har i form av tillägg till eller avdrag från anslaget till den del valutakursnivån vid betalningstidpunkten avviker från valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft. Konsekvenserna av valutakursförändringarna beaktas också för andra utgifter än de som är bundna av fullmakten. Anslaget korrigeras så att det motsvarar det avslutade årets utfall i vårens tilläggsbudget följande år.

Av anslaget under momentet används uppskattningsvis 12,0 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Utgifter för tidigare beställnings- fullmakter						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2018)	230					230
Beställningsfullmakten för Flottilj 2020	212 710	139 732	61 187	14 635		428 264
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2020)	4 920	605				5 525
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2021)	53 933	27 727	18 000			99 660
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2022)	66 550	40 480	10 000			117 030
Beställningsfullmakten för förbättrande av försvarsförmågan (PVPAR 2022)	205 115	255 250				460 365
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2023)	174 220	101 780	95 600	59 100	53 200	483 900
Beställningsfullmakten för anskaff- ningar som ersätter materielstödet till Ukraina (UKR 2023)	333 184	351 982	664 096	314 530	532 103	2 195 895
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2024)	28 965	20 425	12 580			61 970
Beställningsfullmakten för anskaff- ningar som ersätter materielstödet till Ukraina (UKR 2024) ¹⁾	219 000	220 000				439 000
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2025)	99 165	130 726	131 598	29 325	112 480	503 294
Totalt	1 397 992	1 288 707	993 061	417 590	697 783	4 795 133

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Utgifter som föränleds av beställningsfullmakterna för 2026						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2026)	24 570	76 500	76 065	392 035	3 413 500	3 982 670
Beställningsfullmakten för utveckling av Försvarsmaktens gemensamma vapensystem (PVYHTASE 2026)				250 000	1 750 000	2 000 000
Totalt	24 570	76 500	76 065	642 035	5 163 500	5 982 670
Utgifter med anledning av fullmakter totalt	1 422 562	1 365 207	1 069 126	1 059 625	5 861 283	10 777 803

¹⁾ Av de utgifter som föränleds av fullmakterna för 2026 täcks 178,92 miljoner euro med hjälp av de anslag som tidigare beviljats för anskaffning av försvarsmateriel. År 2027 finansieras genom motsvarande förfarande 168,637 miljoner euro av de utgifter som hänför sig till fullmakten.

Den materiella utvecklingen av Försvarsmakten grundar sig på följande utvecklingsprogram för Försvarsmakten och på de förmågor som ska utvecklas genom dem:

Programmet för utveckling av Försvarsmaktens ledning

Ett Natokompatibelt ledningssystem som stöder användningen av Försvarsmaktens förmågor drivs och utvecklas. Ledningssystemet möjliggör militära insatser nationellt, bilateralt och multilateralt samt inom ramen för alliansen. Ledningen av dataassisterade och nätverksbaserade gemensamma insatser stöds genom att man upprätthåller, certifierar och utvecklar operativa informationstekniska tjänster. I lösningarna tar man vara på de fördelar som banbrytande teknik erbjuder och utnyttjar myndigheternas gemensamma ledningssystem och praktiska lösningar som stöd för stridsledningssystemet.

— förutsättningar för ledningen av insatser skapas genom att man inför ny teknik och ser över tekniska strukturer och tjänster

— man utvecklar de plattformslösningar och lösningar avseende dataöverföringsförbindelser som krävs för de förmågor som byggs upp inom ramen för de övriga utvecklingsprogrammen

— man utvecklar informationsadministrationen och systemen för verksamhetsstyrning och genomför datateknisk integration; i de administrativa informationstjänsterna ökar man samarbetet inom statsförvaltningen och andra partnerskapslösningar

— byggandet av en arkitektur för ett ledningssystem som motsvarar Försvarsmaktens behov och som möjliggör internationellt utbyte av information och av lägesbilder fortsätter

— cyberförsvarets förmågor och de egna systemens cyberresiliens utvecklas

— man utvecklar de informationshanteringslösningar och den arkivering som Natomedlemskapet kräver.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens underrättelseinhämtning, övervakning och stöd till målangivning

Den förvarningsförmåga, omvärldsuppfattning och övervaknings- och mållägesbild som behövs som stöd för beslutsfattandet och för ledningen av insatser upprätthålls och utvecklas som en del av Natos underrättelsesystem.

- den militära underrättelseinhämtningens datainsamlings- och analysförmåga upprätthålls och utvecklas
- förmågor för landbaserad, fartygsburen och luftburen underrättelseinhämtning och övervakning upprätthålls och utvecklas
- man sörjer för driften av informationssystemet för underrättelseinhämtning
- system för att skapa en gemensam mållägesbild för Försvarmakten utvecklas
- förmågorna för elektronisk spaning och underrättelseinhämtning som avser datanät utvecklas
- man utvecklar och anskaffar rymdbaserade förmågor för underrättelseinhämtning, övervakning och målangivning

Programmet för utveckling av gemensamma förmågor för Försvarmaktens stridssystem

Förmågor som möjliggör kinetisk och icke-kinetisk påverkan på militärt viktiga mål upprätthålls och utvecklas. Helheterna skydd och gemensamt skydd upprätthålls och utvecklas.

- utvecklandet av Försvarmaktens specialtrupper och helikoptersystem fortsätter
- anskaffningen av system och ammunition som behövs för indirekt eldgivning fortsätter
- ersättande teknik för säkerhetstillsyn anskaffas
- materiel för beredskapsbyggande anskaffas
- informationsförsvaret och förmågor som utnyttjar den icke-kinetiska informationsdimensionen utvecklas
- förmågor som utnyttjar robotteknik, obemannning och autonomi utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens logistik

Försvarmaktens gemensamma logistiksystem utvecklas och upprätthålls. Systemet skapar i alla beredskapslägen och verksamhetsmiljöer förutsättningar för utveckling och användning av försvarssystemets förmågor, snabb verkställighet och drift av insatser och återställande av stridsförmågan. Utvecklingen av förmågorna inom logistiksystemet indelas i utveckling av logistikförbanden och underhållsförbanden samt gemensam anskaffning av materiel.

- utrustandet av logistikförbanden och av de olika vapenslagstruppernas underhåll fortsätter
- anskaffningen av förmågor avseende Försvarmaktens gemensamma materiel och underhåll fortsätter
- åtgärderna för att effektivisera produktionen av explosiv ammunition och stödja utvecklandet av försörjningsberedskapen inom den inhemska försvarsindustrin fortsätter
- anskaffningen av ammunition och reservdelar fortsätter
- materiel för fältmedicin anskaffas

— man utvecklar den logistiska förmågan att ta emot, gruppera och stödja allierade förband och delta i verksamheten inom alliansens nätverk för logistikstöd

Programmet för utveckling av markförsvarets stridssystem

I markförsvarets stridssystem upprätthåller och utvecklar man som en del av försvarssystemet en sådan förmåga som motsvarar Arméns uppgifter och hotbilden.

- försvarets förmågor avseende rörelse och eldgivning upprätthålls och utvecklas
- systemet för indirekt eld upprätthålls och de obemannade systemens påverkansförmåga utvecklas
- de förmågor som avser pansarvärn samt skyddet av styrkor och eldkraften utvecklas
- system som främjar rörlighet samt CBRN-skyddsutrustning upprätthålls och utvecklas.

Programmet för utveckling av sjöförsvarets stridssystem

I sjöförsvarets stridssystem upprätthåller och utvecklar man som en del av försvarssystemet en sådan förmåga som motsvarar Marinens uppgifter och hotbilden.

- stridsgruppernas eldgivningsförmåga utvecklas
- kustförbandens förmåga till rörelse och eldgivning upprätthålls och kustförbandens ledningsförmåga vidareutvecklas
- upphandlingen för Flottilj 2020 fortsätter
- byggandet av plattformar för den mobila ledningsförmågan och användningen av dem för dubbla användningsområden fortsätter

Programmet för utveckling av luftförsvarets stridssystem

I luftförsvarets stridssystem upprätthåller och utvecklar man som en del av försvarssystemet en sådan förmåga som motsvarar Flygvapnets uppgifter och hotbilden.

- anskaffning av sådan kritisk reservutrustning och sådana kritiska delar till maskiner och motorer som tryggar jaktplansmaterielens livslängd
- stridsbaserna utvecklas
- förmågan att decentralisera funktionerna inom ledningen av Flygvapnets eldgivning utvecklas
- förmågan att agera mot obemannade luftfarkoster och skydda sig mot användningen av dem utvecklas
- luftvärnets förmågor utvecklas och man skaffar fler jaktrobotar och luftvärnsrobotar.

Programmet för utveckling av Försvarsmaktens system för förbandsproduktion

Prestationsdugliga trupper som motsvarar truppstrukturen samt sådan personal som de behöver byggs upp och upprätthålls. Dessutom skapas förutsättningar för att ställa upp nya trupper.

- personalstrukturen och uppgiftssammansättningarna utvecklas och upprätthålls
- utvecklandet och upprätthållandet av inlärningsmiljöer och virtuella utbildningsmiljöer fortsätts
- truppersnas övningsverksamhet utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens system för verksamhetsstyrning

Helhetsomfattande styrmetoder och enhetliga principer utvecklas. Med hjälp av dem vill man främja hanteringen av helheter, en genomgripande styrning och säkerställande av resultat samt produktivitet och kostnadseffektivitet vid beslutsfattande och vid verkställande av beslut.

— forskningsdata produceras i första hand för Försvarmaktens strategiska planering och för utvecklingsbehoven inom försvarssystemet.

Ersättande förmågor skaffas i stället för de förmågor som överlåtits till Ukraina. Beställningsfullmakten PVPAR 2022 används för anskaffning av materiel som är kritisk med tanke på den nationella försvarsförmågan.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som de nya beställningsfullmakterna PVKEH 2026 ja PVYHTASE 2026 inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarmakten (PVKEH 2026)

— armétruppernas rörlighet utvecklas

— Arméns informationsinhämtningsförmåga och eldledningsförmåga utvecklas

— spärningsförmågan upprätthålls

— förmågan till pansarvärn med lång räckvidd utvecklas

— artilleriförmågan utvecklas genom att man ersätter föråldrade system och fortsätter uppdateringen av prestandan hos tunga raketkastare under deras livscykel

— förmågorna hos Arméns underhållsförband utvecklas

— förutsättningarna för sjöfartsutbildning vid Marinen upprätthålls och man utvecklar sådana lösningar avseende stabsplats som behövs för de marina förbandens staber

— mobiliteten för Flygvapnets ledningsplatser samt luftvärnsförbandens kommunikations- och ledningssystem utvecklas

— bekämpningsförmågan hos obemannade luftfarkoster utvecklas och man anskaffar luftförsvarsrobotar med kort och lång räckvidd

— Hawk-materielen och dess utbildningsmiljö hålls i användbart skick

— ammunition och explosiva varor som motsvarar kraven på truppers prestationsförmåga och utbildning anskaffas

— fordon anskaffas i syfte att upprätthålla landtransporternas förmågor

— logistiksystemets förmågor inom hantering och analys av leveranskedjor utvecklas

— materiel för de underhållsförband som betjänar de olika försvarsgrenarna och Försvarmaktens logistikverk anskaffas

Beställningsfullmakten för utveckling av Försvarmaktens gemensamma vapensystem (PVYHTASE 2026)

— ammunition för Försvarmaktens gemensamma vapensystem anskaffas

— ammunition för artilleri och tungt raketartilleri anskaffas

- ammunition för flygskjutning mot markmål anskaffas
- luftförsvarsrobotar anskaffas
- torpeder för Marinen anskaffas

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättning för materielstöd som levererats till Ukraina.	119 972
Föregripande justering av kostnadsnivån 1,5 %	22 104
Försvarsmaktens forskningsprogram	2 000
Kostnadsnivåjustering (2024)	18 284
Täckning av en omkostnadsbesparing (överföring till moment 27.10.01)	-29 000
Utvecklingsprogram (överföring till moment 27.10.01)	-56 283
Ändringar i den tidsmässiga förläggningen av utgifter för beställningsfullmakter	-94 428
Överföring till moment 27.10.50	-1 000
Övriga ändringar	-2 239
Sammanlagt	-20 590

2026 budget	1 452 994 000
2025 II tilläggsb.	-4 040 000
2025 I tilläggsb.	97 000 000
2025 budget	1 473 584 000
2024 bokslut	1 421 097 000

19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 354 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning av multirollflygplan, vapen, ammunition och andra system samt till testning, ibruktagande och utbildning i fråga om dessa
- 2) till köp av tjänster, administrativa utgifter och drivandet av ibruktagningsfasen
- 3) till anskaffning av reservdelar, bytesanordningar och produktstöd
- 4) till forsknings- och utvecklingsverksamhet som direkt hänför sig till anskaffningen samt till revision
- 5) till planering och byggande av lokaler och militärområden och till hyreskostnader under ibruktagandet av dem samt till förskottsbetalningar för hyror
- 6) till dataskydds- och säkerhetsbyggnad samt till andra säkerhetsupphandlingar
- 7) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 125 årsverken per år
- 8) till index- och valutakursutgifter.

Dispositionsplan (1 000 euro)

01.	Utgifter för användning av beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 (HX 2021)	1 221 000
03.	Indexutgifter	133 600
Totalt		1 354 600

Anslaget används till förskottsbetalningar och delbetalningar enligt upphandlingsavtalet.

Under momentet nettobudgeteras enligt kontantprincipen de inkomster som direkt hänför sig till anskaffningen, räntorna på dröjsmålstiden för förskott som betalats för anskaffningen samt utgifter för fastigheter. Sporadiska inkomster från anskaffningen av multirollflygplan får användas för anskaffning av vapen, ammunition och reservdelar.

Fullmakt

År 2026 får det inom ramen för det totala beloppet för en fullmakt ingå avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av en tidigare godkänd beställningsfullmakt som inte har använts.

Anslag för beställningsfullmakten och till den hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Anskaffningen av multirollflygplan baserar sig på programmet för utveckling av Försvarsmaktens stridssystem för luftförsvaret samt på de förmågor som byggs upp i programmet:

Förmåga / Mål

Multirollflygplanens förmåga är en central del av Finlands försvarssystem och den integreras i Försvarsmaktens övervaknings- och ledningssystem.

- luftförsvarets prestationsförmåga upprätthålls fram till början av 2060-talet
- man svarar på utvecklingen i verksamhetsmiljön i enlighet med dess krav
- hela försvarssystemet stöds med underrättelseinhämtnings-, övervaknings- och målangivningsförmågor samt med förmåga till databehandling och dataöverföring i realtid
- anskaffning av flygplan, flygplansmotorer inkl. reservmotorer, reservdelspaket och reservdelsutrustning som krävs för den inledande användningen, personalutbildning och tekniskt stöd för ibruktagande och inledande av användningen av flygplanen, simulatorsystem samt andra mindre anskaffningshelheter
- anskaffning av den mängd vapen för flygskjutning mot luftmål, markmål och sjömål som behövs för att inleda den operativa beredskapen
- anskaffning av system som omfattas av köparens anskaffningsskyldighet, bl.a. krypteringsanordningar för radiosystemet eller delar till datalänksystemet
- det lokal-, militärområdes-, dataskydds- och säkerhetsbyggande som projektet behöver planeras och genomförs
- de ledningssystemhelheter som förmågan förutsätter anskaffas.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflyg- plan 2021 (HX 2021)	1 221 000	1 200 000	1 838 000	610 000	309 000	5 178 000
Utgifter sammanlagt	1 221 000	1 200 000	1 838 000	610 000	309 000	5 178 000

De justeringar av valuta- och kostnadsnivån som görs i det anslag som årligen överförs som obundet och i den beställningsfullmakt som överförs som obunden behåller finansieringens köpvärde i en situation där det bl.a. inte är ändamålsenligt att ingå avtal om alla anskaffningar av vapen och reservdelar i det inledande skedet av upphandlingen.

Beställningsfullmakten tillsammans med alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Valutakursförlusterna beräknas uppgå till 80 miljoner euro. Beräkningen bygger på antagandet att den genomsnittliga växelkursen för betalningar i utländsk valuta är 1 EUR = 1,135 USD. I antagandet har det beaktats att 69 procent av betalningarna i utländsk valuta 2026 har slagits fast med hjälp av valutaterminer. Den beräknade valutakursförlusten täcks med anslag som beviljats tidigare. Beloppet av korrigeringen av köpkraften justeras med 127,6 miljoner euro, eftersom korrigeringen av köpkraften enligt den finansieringsmodell som godkänts i budgeten för 2021 har gett ett bättre resultat än vad indexutvecklingen förutsätter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande indexjustering	-21 269
Förväntad valutakursförlust	-150 400
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2024	-4 903
Korrigeringen av köpkraften	-127 602
Ändring i betalningsprofilen	-194 000
Sammanlagt	-498 174

2026 budget	1 354 600 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	1 852 774 000
2024 bokslut	1 066 342 000

50. Stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 9 995 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till stödjande av försvarsorganisationers verksamhet

2) till statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ska sköta och för förberedelseverksamhetens utgifter

3) till utgifter för vårdande av de stupades minne

4) till rehabilitering av och stödåtgärder för veteraner inom militär krishantering

5) till stöd för vårdande av veterantraditionen.

Förklaring: Anslaget under momentet delas ut i form av statsunderstöd för stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet, varav Försvarsutbildningsföreningens andel är 8 567 000 euro. Ansvar för anordnandet av nationella veterandagens huvudfest har överförts från social- och hälsovårdsministeriet till försvarsministeriet och motsvarande anslag har överförts från moment 33.01.01. Försvarsministeriet är statsbidragsmyndighet och iakttar statsunderstödslagen när understöd beviljas.

Resultatmål för Försvarsutbildningsföreningens verksamhet

	2024 utfall	2025 prognos	2026 mål
Resurshushållning			
Årskostnaderna för Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet utbildningsdagar för verksamheten i fråga (euro)	67	84	86
Produktivitet			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet årswerken för den personal vid föreningen som anställts för verksamheten i fråga	1 437	1 099	1 087
Resultat (genomsnitt och effektivitet)			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (dagar)	126 347	100 000	100 000
Kvalitetsledning			
Sådan utbildning för utbildare som ges för att förbättra kvaliteten på Försvarsutbildningsföreningens utbildning, antal utbildningsdagar (dagar)	8 049	4 000	5 000
Tillfredsställelse med Försvarsutbildningsföreningens kurser			
Elevtillfredsställelse (på skalan 1—5)	4,62	4,0	4,0
Hantering och utveckling av mänskliga resurser			
Arbetstillfredsställelse (skala 1—5)	4,26	4,0	4,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationella veterandagen (överföring från moment 33.01.01)	80
Nivåförhöjning till förmån för Försvarsutbildningsföreningen (överföring från moment 27.10.18)	1 000
Riksdagens tillägg (budget 2025)	-1 760
Sammanlagt	-680

2026 budget	9 995 000
2025 II tilläggsb.	1 000 000
2025 budget	10 675 000
2024 bokslut	9 795 000

30. Militär krishantering

Förklaring: Den militära krishanteringen utgör en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, och genom den bidrar man till att de utrikes- och säkerhetspolitiska målen uppnås. De nationella målen för deltagandet fastställs för varje insats. Målen för deltagandet ska utöver utrikes- och säkerhetspolitiska mål också vara militära, exempelvis utveckling av förmågorna eller verksamhetsmodellerna.

Finland fortsätter att delta i internationell militär krishantering inom ramen för EU, FN, Nato och landsgrupperingarna. I Finlands tillvägagångssätt betonas övergripande krishantering samt verksamhetens effektivitet och behovsbaserade karaktär. Finland deltar även i FN:s snabbinsatstyrkor och bidrar till utvecklandet av deras verksamhet. De trupper som deltar i insatser i utlandet granskas som en helhet som består av deltagande i såväl militär krishantering och Natos uppgifter i fredstid som i Natos och EU:s beredskapsstyrkor. Behoven av att delta vägs mot de nationella resurserna så att andelen trupper i militär krishantering och andra utplacerade trupper i förhållande till de nationella resurserna beaktas när de nuvarande truppena placeras ut och nya trupper planeras.

Vid beredningen och genomförandet av insatser beaktas det att insatserna är mångsidiga och att de också kräver särskilda förmågor. Det är ändamålsenligt att skapa flexibilitet i besluten om nationellt deltagande. Samtidigt strävar man efter planmässighet i långvariga insatser genom att besluten om deltagande utarbetas så att de gäller tills vidare i stället för en kort tidsbunden period.

Insatserna kan inledas snabbt, vilket kräver flexibilitet och snabb reaktionsförmåga av försvarsförvaltningen och av statsledningens beslutsfattande. En omfattande användning av förmågor i insatser är betydande både med tanke på utvecklandet av förmågorna och med tanke på reslutaten av deltagandet.

Erfarenheterna av krishanteringsinsatser utnyttjas vid utvecklandet av både det nationella förmågorna och förmågorna inom krishanteringen. Den militära krishanteringens förmågor ska kunna användas för olika organisationers eller koalitioner insatser som är krävande och som ska inledas snabbt samt för utbildnings- och rådgivningsuppdrag.

Operativt resultatmål den för militära krishanteringen:

— Försvarsmakten har upprätthållit beredskapen att delta och fullgjort de militära krishanteringsuppdrag som anvisats den.

Målen avseende prestationer och kvalitetsledning i fråga om den militära krishanteringen:

— Försvarsmakten har upprätthållit beredskap att delta i FN:s insatser med de trupper som anmälts till dess system för beredskapsstyrkor.

— Försvarsmakten har understött det nationella beslutsfattandet genom ett militärt råd av vilket framgår vilka möjligheter man har att med nationella resurserna delta i insatser eller vilka behov det finns att avsluta sådant deltagande.

Utgifter för militär krishantering

	2024 bokslut	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Utgifter för upprätthållande av de finländska krishanteringsstyrkorna (UM), mn euro	50,5	53,1	53,1
Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (FSM), mn euro	62,3	64,9	66,0
Totalt	112,8	118,0	119,1

20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 66 015 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringsstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till betalning av utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt till betalning av överföringsersättningar
- 3) till avlönande av militär observatörspersonal motsvarande högst 25 årsverken per år och till betalning av nationell dagpenning samt till tidsbundna uppgifter för roterande personal
- 4) till betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings- och förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter för beredskapstrupper samt till betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering
- 5) till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finländska krishanteringsstyrkorna
- 6) till utgifter för utrustande av sådana styrkor för internationell krishantering som Finland utser
- 7) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för kostnader för ammunition, underhåll och materiel i anslutning till dem
- 8) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av stöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 9) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av materielstöd till sådana internationella krishanteringsinsatser som Finland inte sänder personal till eller inte annars deltar i
- 10) till betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föranleds av Strategic Air-lift Capability (SAC)-avtalet

- 11) till utgifter som föranleds av Finlands deltagande i den nordiska Base Camp-poolen
- 12) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 24.10.20
- 13) till utgifter för Europeiska unionens militära utbildningsinsats (EUMAM 91/414/EEG).

Dispositionspan (euro)

01.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	4 889 000
03.	Utgifter för militärobservatörsverksamheten	2 846 000
05.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	5 100 000
06.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Moçambique	297 000
07.	Gemensamma utgifter för krishanteringsinsatser	11 123 000
08.	Programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor	11 900 000
09.	EUNAVFOR ASPIDES	100 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	812 000
12.	Utgifter för EUNAVFOR MED Irini-insatsen i Medelhavet	230 000
13.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Ukraina	7 708 000
15.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	14 843 000
18.	NSATU/NATO Security Assistance and Training for Ukraine	653 000
19.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak (NMI)	859 000
20.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för en förlängning av dem, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	4 655 000
Totalt		66 015 000

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i 2026.

Insatsen Prosperity Guardian och utbildningsinsatsen EUTM/Mali fortsätter inte 2026.

Ersättningarna för kostnader som hänför sig till militär krishantering och övriga inkomster intäktsförs under moment 12.27.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 65 955 000 euro och överföringsutgifternas andel 60 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande justering av kostnadsnivån 1,5 %	959
Förändringar i punkterna i dispositionsplanen	75
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2024	61
Sammanlagt	1 095
2026 budget	66 015 000
2025 II tilläggsb.	61 000
2025 budget	64 920 000
2024 bokslut	62 276 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas för de kursdifferenser som uppkommer vid faktureringen av utgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finländska krishanteringsstyrkorna.

2026 budget	10 000
2025 budget	10 000
2024 bokslut	7 332

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Under 2024 vände ekonomin i Finland från recession till tillväxt, även om bruttonationalprodukten på årsnivå fortfarande var 0,1 procent mindre än föregående år. Inflationen har klart avtagit och räntorna har sjunkit, vilket har förbättrat hushållens köpkraft både i Finland och på exportmarknaden. Den ekonomiska tillväxten överskuggas emellertid av de tullar som Förenta staterna har infört, andra länders mottullar till dem och den allmänna ökade handels- och geopolitiska osäkerheten.

Underskottet i den offentliga ekonomin var större än väntat 2024. I och med att den ekonomiska tillväxten kommer i gång och utgiftsökningen mattas av samt till följd av de anpassningsåtgärder som regeringen tidigare har beslutat om minskar underskottet i den offentliga sektorns finanser från och med 2025. De svaga offentliga finanserna och underskottet i statsfinanserna förutsätter en åtstramad finanspolitik och att nya finansieringsbehov bedöms kritiskt. Ekonomin växer återhållsamt, men globala risker, såsom handelskriget, kan hota tillväxten.

Från en rekordlåg nivå på under 800 miljoner euro började statens ränteutgifter kraftigt öka år 2022, och år 2026 är ränteutgifterna på statsskulden mer än 3 miljarder euro.

Finansieringen av den offentliga ekonomin i Finland är på lång sikt i obalans. Det finns ett betydande hållbarhetsunderskott i den offentliga ekonomin, som bedöms vara cirka 2,5 % i förhållande till bruttonationalprodukten, det vill säga cirka 7,5 miljarder euro på 2029 års nivå. Den största orsaken till obalansen i finansieringen är den åldrande befolkningen, vilket redan har ökat pensionsutgifterna och under de kommande årtiondena skapar ett betydande tryck på att öka hälsoutgifterna och omsorgsutgifterna. De sjunkande födelsetalen och minskade åldersklasserna minskar behovet av utbildningstjänster men försämrar på lång sikt försörjningskvoten ytterligare. Till följd av den positiva nettoinvandringen beräknas befolkningen i arbetsför ålder emellertid öka. Ökningen av andelen befolkning i arbetsför ålder ökar arbetsinsatsens inverkan på tillväxten.

Den demografiska utvecklingen mot en åldrande befolkning är i Finland i ett tidigt skede, och effekten av utvecklingen på kostnaderna för serviceproduktionen och på den långsammare ekonomiska tillväxten kommer inte att utjämnas förrän på 2030-talet. Åldrandet är inte enhetligt fördelat i Finland. De största stadsregionerna växer samtidigt som befolkningen minskar i glesbygdsområden.

Den offentliga konsumtionen bedöms minska under de närmaste åren, trots att det ökade servicebehovet till följd av den åldrande befolkningen samt försvarsmaktens anskaffningar ökar utgifterna.

Välfärdsområdena finansierar sin verksamhet i huvudsak med icke-öronmärkt statlig finansiering. Välfärdsområdenas finansiella ställning var alltså svag 2024, -1,8 miljarder euro. Utgiftsökningen avtog emellertid efter den ytterst snabba ökningen 2023 till en normal nivå, vilket med hänsyn till den förutsedda prisutvecklingen är ett bra resultat. Under 2025 återgår välfärdsområdenas finansiella ställning till en balanserad nivå på grund av den måttliga utgiftsökningen och den snabba ökningen av den statliga finansieringen. Utgiftsökningen bromsas upp av anpassningsåtgärderna, och statens finansiering ökar på grund av den justering i efterhand som betalas utifrån resultatet för 2023. Under 2026—2027 hålls välfärdsområdenas finansiella ställning nära balans, och utgiftsökningen är cirka tre procent årligen. Utgiftsökningen beror i huvudsak på den snabba prisstegringen. I synnerhet personalutgifterna ökar snabbare än den allmänna inkomstnivån på grund av de avtalsenliga höjningarna och löneprogrammen.

Kommunerna och den kommunala ekonomin i Finland har redan under en längre tid varit i omvälvning. Befolkningsutvecklingen har lett till en differentiering av kommunernas ekonomi, ökat riskerna inom den kommunala ekonomin och bidragit till att försvåra styrningen av den kommunala ekonomin. Även om kommunerna i och med social- och hälsovårdsreformen inte längre ansvarar för kostnaderna för den åldrande befolkningen finns det fortfarande en strukturell obalans mellan inkomsterna och utgifterna inom den kommunala ekonomin. Kommunalförvaltningens underskott ökar under 2025—2027 till 0,6 procent i förhållande till BNP, vilket bl.a. beror på ökade konsumtionsutgifter och investeringar och nedskärningar i statsandelarna.

Distansarbete, platsneutralitet och gemensamma utrymmen minskar den offentliga förvaltningens behov av lokaler under de kommande åren. Statens lokalnätverk ses över bl.a. genom en plan för regional närvaro, statens lokalstrategi, fastighetsstrategin och projektet för statens service- och lokalnät.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Hållbara offentliga finanser			
— Hållbarhetsunderskott (%)	3	2	2,5
— De offentliga samfundens finansieringsbehov i förhållande till BNP (%)	-4,4	-3,8	-3,2
— Skattefel (mervärdesskattefel) (%)	3	3	3
Socialt hållbar ekonomisk tillväxt			
— Relativt sysselsättningstal, 20—64-åringar (%)	76,7	76,4	76,8
— Arbetslöshetsgrad (Statistikcentralens arbetskraftsundersökning) (%)	8,4	8,8	8,3

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Ekologiskt hållbar tillväxt			
— Finlands växthusgasutsläpp, miljoner ton CO ₂ -ekv., netto (föregående år)	53,1	48,7	44,3
Statsförvaltningen iakttar principerna för god förvaltning			
— Förtroendeindex för den offentliga förvaltningen (1—5)	3,5	3,5	3,5

Jämställdhet mellan könen

Av utgifterna under finansministeriets huvudtitel är cirka 95 % olika förmåner, medlemsavgifter och stöd som grundar sig på författningar eller avtal och som inte har några direkta könsspecifika konsekvenser.

Den progressiva personbeskattningen minskar skillnaderna mellan könen i fråga om nettointkomster. Personbeskattningen (förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen) i sin helhet utjämnar skillnaderna mellan könen i fråga om inkomster efter skatt så att kvinnornas inkomstandel av männens inkomster efter skatt i genomsnitt är cirka 5 procentenheter högre än före skatt.

Digitaliseringen av arbetsmetoderna och möjligheterna till multilokalt arbete vid staten stöder exempelvis arbete som utförs hemma. Flexibla arbetsformer stöder framför allt småbarnsföräldrars sysselsättning genom att behovet av familjeledigheter minskar. Detta uppskattas påverka utvecklingen i fråga om jämställdheten mellan könen i positiv riktning.

Inom finansministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen, i personal- och arbetsgivarpolitiken, projekt, beredningen av budgeten och i ämbetsverkens resultatstyrning.

Hållbar utveckling

I budgetpropositionen ingår flera skatteinkomstmoment som kan anses främja målet om koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten. Även om dessa som helhet kan anses vara skatter som är förenliga med koldioxidneutralitetsmålen kan de innefatta enskilda beskattningsstrukturer som är oförenliga med målen.

Den progressiva personbeskattningen jämnar i betydande utsträckning ut inkomstskillnaderna och minskar andelen låginkomsttagare bland befolkningen. Beskattningens viktigaste uppgift är att trygga finansieringen av den offentliga sektorn. Den möjliggör finansiering av välfärdssamhället samt satsningar också på främjande av social och ekologisk hållbarhet.

Genom statsandelarna för basservice tryggas tillräckliga och jämlika tjänster inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen på olika håll i landet. Genom statlig icke-örönmärkt finansiering finansieras välfärdsområdena, som ansvarar för ordnandet av tjänsterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar tjänster som behövs i det digitala samhället och stöder lika villkor för medborg-

arna i ett allt mer digitaliserat samhälle. Statens ekonomiska forskningscentral bedriver forskning i anslutning till utbildning, social trygghet, inkomstfördelning, beskattning och miljö, och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja målen för hållbar utveckling och förverkligandet av jämställdhet mellan könen genom effektiva och välinriktade politikåtgärder.

En central uppgift för finansministeriet är att säkerställa en hållbar offentlig ekonomi. Ministeriet ansvarar för att regleringen av finansmarknaderna främjar en tillförlitlig och mångsidig verksamhet på marknaden och ett säkert utbud av finansiella tjänster. Genom lagstiftningen om penningvärt och verkställandet av lagstiftningen minskas mängden olagliga penningöverföringar.

Människors behov att resa på grund av tjänster och arbete och behovet av kontorslokaler minskas genom digitalisering av de statliga tjänsterna och arbetsformerna. Ett minskat resande och behov av kontorslokaler minskar klimatavtrycket. Dessutom minskar digitaliseringen av verksamhet behovet av utskrifter och papper.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030	huvudtitlar 21—35
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om välfärdsområdenas finansiering (RP 38/2025)	
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om välfärdsområdenas finansiering (RP 70/2024 rd)	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap och till lagar som har samband med den	28.89.31
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice	28.90.30

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
28.10.02	Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år) — fullmakt att ingå avtal	130,0	135,0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Förvaltning	216 403	214 357	213 832	-525	0
01. Finansministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	40 983	41 296	40 341	-955	-2
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi (förslags- anslag)	3 136	2 645	3 645	1 000	38
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 306	2 306	2 306	—	0
25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)	2 697	1 900	1 600	-300	-16
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	162 671	164 000	164 000	—	0
(50.) Finansiering av projektet för arbetsförmåga enligt planen för återhämtning och resiliens (reservations- anslag 3 år)	1 500	—	—	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till inter- nationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	1 200	1 200	1 200	—	0
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placerings- intäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	1 910	1 010	740	-270	-27
10. Beskattningen och Tullen	782 055	707 264	677 091	-30 173	-4
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	430 759	413 679	402 191	-11 488	-3
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	210 396	201 743	200 748	-995	0
03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)	47 135	38 642	33 652	-4 990	-13
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	2 576	3 000	3 000	—	0
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslags- anslag)	76 603	33 200	20 500	-12 700	-38
97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	14 587	17 000	17 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
20. Tjänster för statssamfundet	63 832	50 980	51 114	134	0
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 180	39 223	36 882	-2 341	-6
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	784	600	600	—	0
03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)	1 599	1 700	1 700	—	0
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	5 535	3 957	6 932	2 975	75
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 3 år)	4 235	5 000	4 500	-500	-10
(10.) Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	15 000	—	—	—	0
11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)	500	500	500	—	0
88. Senatkoncernens affärsverk	0	0	—	—	0
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	130 324	124 417	116 443	-7 974	-6
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	54 720	53 512	51 313	-2 199	-4
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 989	5 187	5 315	128	2
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (reservationsanslag 2 år)	63 914	58 718	51 915	-6 803	-12
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	6 701	7 000	7 000	—	0
05. Stöd för forskarnas användning av registermaterial (reservationsanslag 2 år)	—	—	900	900	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
40. Statens tillstånd, tillsyn och servicestrukturer	73 159	67 837	119 255	51 418	76
(01.) Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	71 143	66 621	—	-66 621	-100
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	2 016	1 216	216	-1 000	-82
04. Tillstånds- och tillsynsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	117 599	117 599	0
05. Omkostnader för Statens ämbetsverk på Åland (reservationsanslag 2 år)	—	—	1 440	1 440	0
50. Pensioner och ersättningar	5 976 605	6 057 400	6 105 507	48 107	1
15. Pensioner (förslagsanslag)	5 548 523	5 608 273	5 643 490	35 217	1
16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)	1 660	2 790	2 830	40	1
50. Skadestånd (förslagsanslag)	38 908	40 590	41 160	570	1
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	354 032	374 113	395 505	21 392	6
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	33 482	31 634	22 522	-9 112	-29
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	13 470	1 510	13 620	12 110	802
02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)	947	500	500	—	0
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	1 010	1 010	1 120	110	11
12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)	11 513	—	12 000	12 000	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
70. Utvecklande av statsförvaltningen	198 069	53 395	52 560	-835	-2
01. Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	38 442	20 595	22 360	1 765	9
(02.) Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning och upphandlingsverksamhetens effektivitet (reservationsanslag 3 år)	4 170	—	—	—	0
(05.) Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (reservationsanslag 3 år)	105 100	—	—	—	0
(20.) Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 2 år)	22 557	—	—	—	0
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	27 800	32 800	30 200	-2 600	-8
80. Överföringar till landskapet Åland	350 531	318 055	345 716	27 661	9
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	249 436	207 340	231 426	24 086	12
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	100 394	110 715	114 290	3 575	3
(35.) Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	700	—	—	—	0
89. Finansieringen av välfärdsområdena	24 615 419	26 255 522	27 139 863	884 341	3
31. Välfärdsområdenas icke-öronmärkta statliga finansiering (förslagsanslag)	24 615 419	26 254 522	27 138 863	884 341	3
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	0	1 000	1 000	—	0
90. Stöd till kommunerna	3 348 817	3 918 701	4 097 701	179 000	5
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	2 500 727	3 366 800	3 552 300	185 500	6

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	90	11 400	11 400	—	0
35. Statens compensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattnings- grunderna (fast anslag)	848 000	540 501	534 001	-6 500	-1
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	57 989	57 000	44 000	-13 000	-23
41. Energiskattestöd (förslags- anslag)	57 989	57 000	44 000	-13 000	-23
92. EU och internationella organisationer	2 004 662	2 392 574	2 860 588	468 014	20
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	8 080	8 967	8 656	-311	-3
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservations- anslag 2 år)	1 400	1 400	2 200	800	57
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investerings- banken (fast anslag)	13 797	15 037	15 922	885	6
66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)	9 379	10 000	10 000	—	0
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	0	10	10	—	0
68. Finlands andel av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och för Inter- nationella finansieringsbola- get (förslagsanslag)	0	16 400	10 100	-6 300	-38
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 966 890	2 330 000	2 783 000	453 000	19
88. Finlands andel av Europeis- ka stabilitetsmekanismens kapital (förslagsanslag)	—	—	23 080	23 080	0
95. Statens borgens- och garantiprestationer (för- slagsanslag)	5 117	10 760	7 620	-3 140	-29

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	2 228	2 626	2 926	300	11
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	0	300	300	—	0
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 000	2 000	—	0
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	203	300	600	300	100
98. Hantering av risken i samband med kassaplace- ringar (förslagsanslag)	25	26	26	—	0
Sammanlagt	37 833 563	40 221 638	41 840 216	1 618 578	4
Totalt antal årsverken	13 016	12 136	12 000		

01. Förvaltning

Förklaring: **Finansministeriets** strategiska mål är att säkerställa kommande generationers ekonomiska valmöjligheter i ett välmående samhälle genom att bygga upp ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart Finland och EU.

I motiveringen till huvudtiteln presenteras de samhälleliga effektmålen för finansministeriets förvaltningsområde.

Finansministeriet ansvarar för resultatstyrningen inom sitt förvaltningsområde och svarar således för att verksamheten inom det egna förvaltningsområdet är resultatrik.

Finansministeriets strategiska uppgifter

- Vi sörjer för den offentliga ekonomins stabilitet och bygger upp den offentliga förvaltningen så att den blir ännu effektivare, verkningsfullare och har ännu bättre förmåga att förnya sig
- Vi skapar förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt
- Vi skapar en människocentrerad digitalisering och bättre utnyttjande av information i samhället
- Vi skapar spelregler som upprätthåller förtroendet för en stabil, effektiv och jämlik verksamhet på finansmarknaden.

01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 40 341 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras.

Förklaring: För sin verksamhet 2026 ställer finansministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de mål för de samhälleliga verkningarna som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,8	> 3,8	> 3,8
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	4,4	< 6	< 6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	38 813	42 526	40 606
Bruttoinkomster	558	600	265
Nettoutgifter	38 255	41 926	40 341
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 855		
— överförs till följande år	9 583		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av ett positivt kreditupplysningsregister (överföring till moment 28.10.03)	-45
Reform av penningspelsverksamheten	-370
Specialsakkunnig i finansiella tjänster vid Finlands ambassad i Washington (överföring från moment 24.01.01)	272
Strategisk styrning och utveckling av statsunderstödsverksamheten	-300
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	-120
Lönejusteringar	1 195
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-450
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-900
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-237
Sammanlagt	-955

2026 budget	40 341 000
2025 II tilläggsb.	439 000
2025 budget	41 296 000
2024 bokslut	40 983 000

20. Genomförande av statens fastighetsstrategi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 645 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för egendoms- och ägararrangemang i anslutning till fastighetsförmögenheten
- 2) till utgifter för förvaltningen av fastighetsförmögenheten och en effektivisering av användningen av den
- 3) till utgifter för utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019)
- 4) till utgifter för att stärka beredskapen när det gäller statligt ägda fastigheter
- 5) för avlöning av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Anslaget används för utgifter för utvärderingar och utlåtanden med anknytning till besittningsöverlåtelse i enlighet med statens fastighetsstrategi, för övriga utgifter för skötsel och effektiviserad användning av statens fastighetsförmögenhet samt för investeringar. Anslaget får dessutom användas för utgifter som föranleds av utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019) samt för lokalkostnader som föranleds av åtgärder för att stärka de statliga myndigheternas kapacitet för beredskap och förberedelse.

Enligt 2 § i lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden avgör finansministeriet ett ärende som gäller utnyttjande av förköpsrätt på förslag av det ministerium vars förvaltningsområde omfattar skötsel av uppgifter som den fastighet som är föremål för förköpsrätten har anknytning till.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av fastighetsstrategin	145 000
Stärkande av beredskap och förberedelse	3 500 000
Sammanlagt	3 645 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Myndighetsberedskap i fråga om statliga lokaler	1 000
Sammanlagt	1 000

2026 budget	3 645 000
2025 I tilläggsb.	—
2025 budget	2 645 000
2024 bokslut	3 136 030

21. Produktivetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 306 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till att skaffa investeringar, forskning och utredningar samt utbildningstjänster och andra tjänster som syftar till att främja produktiviteten inom finansministeriets förvaltningsområde
- 2) till att skaffa sådana utredningar och tjänster som är nödvändiga för att främja prioriteringen av digitala tjänster i enlighet med regeringsprogrammet, programmet Julkiset tilat Suomi (Offentliga lokaler Finland) och regionförvaltningsreformen
- 3) för löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder ökad produktivitet inom förvaltningsområdet och genomförandet av regeringsprogrammet. Med anslaget får ämbetsverken inom förvaltningsområdet finansiera projekt som finansministeriet särskilt har kommit överens om med det berörda ämbetsverket.

2026 budget	2 306 000
2025 II tilläggsb.	-85 000
2025 budget	2 306 000
2024 bokslut	2 306 000

25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av design, tillverkning, distribution, försäljning, marknadsföring, lagring, köp, inlösen och förstöring av metallmynt samt av kontroller och kvalitets-säkringsåtgärder i samband med dessa
- 2) till betalning av utgifter för design av jubileums- och specialmynt till ett belopp av högst 150 000 euro.

Under momentet intäktsförs inkomster som uppkommer vid utgivning och försäljning av metallmynt samt vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt.

Förklaring:

Utgifter och inkomster (euro)

Bruttoutgifter	
Utgifter för inlösen av mynt	2 800 000
Bruttoinkomster	
Utgivning av bruksmynt (nettoavkastning)	-
Jubileumsmyntsverksamheten (nettointäkter)	1 200 000
Nettoutgifter	1 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-300
Sammanlagt	-300
2026 budget	1 600 000
2025 budget	1 900 000
2024 bokslut	2 696 538

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 164 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	164 000 000
2025 budget	164 000 000
2024 bokslut	162 670 962

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer inom finansministeriets ansvarsområde.

2026 budget	1 200 000
2025 budget	1 200 000
2024 bokslut	1 200 000

69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 740 000 euro.

Anslaget får användas till överföring av vissa placeringsintäkter till Grekland.

Förklaring: I enlighet med ett arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott beslutade eurogruppen den 25 maj 2016 som en del av fortsättningen på det ekonomiska saneringsprogrammet för Grekland att de deltagande medlemsstaterna överför intäkterna från vissa sådana investeringar som deras nationella centralbanker som en del av Europeiska centralbankssystemets program för värdepappersmarknaden innehar i grekiska statsobligationer till Grekland. Finlands andel av de intäkter som överförs är 0,74 miljoner euro år 2026.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-270
Sammanlagt	-270

2026 budget	740 000
2025 budget	1 010 000
2024 bokslut	1 910 000

10. Beskattningen och Tullen

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är samhällets största aktör som samlar in skatter och avgifter, och den är därmed den viktigaste aktören med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Skatteförvaltningen svarar för inkomstregistret. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minskar rapporteringen om inkomstuppgifter och effektiviserar verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Dessutom främjar Skatteförvaltningen genomförandet och ibruktagandet av det positiva kreditupplysningsregistret. I det positiva kreditupplysningsregistret kan kreditgivarna i realtid se låntagarens lånebelopp och inkomstuppgifter.

Tullen stöder i egenskap av medlem i EU:s tullunion en smidig utrikeshandel med varor och jämlika konkurrensförutsättningar för företagen genom kundorienterade tjänster samt skyddar människor mot varor som är skadliga för hälsan och mot ämnen som är farliga för miljön. Tullens huvudsakliga uppgift är att sköta tullklareringen och tullbeskattningen, övervakningen av utrikes godstrafik, bekämpningen av tullbrott, statistikföringen av utrikeshandeln och tulllaboratorieundersökningar.

Operativa mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Ett effektivt inflöde av skatteinkomster säkras genom att en positiv inställning till skattebetalning främjas, förhandsstyrning ges och skattekontrollen sköts på ett trovärdigt sätt
- De tjänster som beskattningen och tullväsendet tillhandahåller är kundorienterade och förmånliga
- Samhället skyddas genom att man säkerställer godssäkerheten och bekämpar gränsöverskridande brottslighet i nära samarbete med polisen och Gränsbevakningsväsendet.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 402 191 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete

3) till avtalsmässiga ersättningar för skador som orsakats kunderna till följd av Skatteförvaltningens åtgärder.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Andelen elektroniska inkomstskattedeclarationer, enskilda kunder, %	91	>88	>88
Andelen elektroniska skattekontorsändringar, %	79	>85	>85
Andelen nya skatteskulder av det totala antalet skatteskulder, %	33	<35	<35
Enkelt utträttande av ärenden genom anmälningar och ansökningar i MinSkatt, %	85	>83	>83
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	9,6	<8,5	<8,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	437 275	418 379	406 891
Bruttoinkomster	5 633	4 700	4 700
Nettoutgifter	431 642	413 679	402 191
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	75 685		
— överförs till följande år	74 802		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Extra solidaritetsskatt för elförsäljare 2024—2027	-50
Finansiering av fordonsbeskattningen på Åland (överföring till moment 28.40.05)	-147
Höjning av säkerhetsnivån vid Skatteförvaltningen	580
Pilotförsök med e-identitetsplånböcker eIDAS (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-41
Reform av den internationella inkomstbeskattningen, fortlöpande utgifter	550
Reform av den internationella inkomstbeskattningen, investeringsutgifter	-870
Smidig skötsel av en avliden anhörigs angelägenheter (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-770
Tilläggskostnader för nya skatteändringar	1 370
Tilläggskostnader för nya skatteändringar (investeringar)	-896
Lönejusteringar	8 703
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 142
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-12 430
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-2 345
Sammanlagt	-11 488

2026 budget	402 191 000
2025 II tilläggsb.	7 144 000
2025 budget	413 679 000
2024 bokslut	430 759 000

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 200 748 000 euro.

Fullmakt

Inom projekt för totalreformen av de EU-omfattande tullklareringssystemen får förbindelser ingås så att de med beaktande av de utgifter som föranleds av den fullmakt som beviljats tidigare föranleder staten utgifter på högst 135 000 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Kundnöjdhet i tullklareringen, företagskunder, skala 1—5	3,9	4	4
Skatterest, högst, %	0,32	1	1
Återtagen vinning av brott, minst, mn euro	56	25	25
Andel brådslande laboratorieprov som undersökts inom utsatt tid, %	69	65	70
Kontroll av varor, träffprocent	20	>14	>14
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	11,6	<11	<11

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	213 409	204 873	203 878
Bruttoinkomster	3 195	3 130	3 130
Nettoutgifter	210 214	201 743	200 748
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	22 165		
— överförs till följande år	22 347		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av den nationella delen av det finansiella instrumentet CCEI (finansiering 2025)	-1 184
Finansiering av den nationella delen av det finansiella instrumentet CCEI (finansiering 2026)	1 502
Fortsatt totalreform av tullklareringssystemen (finansiering 2025)	-8 663
Ibrukttagande av Virve2	263

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Merkostnader för övervakning av sanktioner (2025)	-1 000
Totalreform av tullklareringssystemet (utgifter 2026)	5 000
Tryggande av Tullens tekniska förmåga	-500
Tulllaboratoriets lokalprojekt	2 770
Ökning av permanenta IKT-utgifter för tullklareringssystemet	3 000
Lönejusteringar	3 821
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 048
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 900
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 056
Sammanlagt	-995

2026 budget	200 748 000
2025 II tilläggsb.	8 783 000
2025 budget	201 743 000
2024 bokslut	210 396 000

03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 33 652 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föranleds av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om inkomstdatasystemet

2) till projektledning i anslutning till det positiva kreditupplysningsregistret, för kravdefinition för registret och dess förvaltning, för anskaffningsprocessen samt för konfiguration, planering, inrättande och testning av registret och för beredningen av att ta registret i bruk

3) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föranleds av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.

Den avgiftsbelagda verksamheten enligt lagen om ett positivt kreditupplysningsregister budgeteras genom ett bruttoförfarande så att utgifterna bokförs under omkostnadsmoment 28.10.03 och inkomsterna av verksamheten intäktsförs till fullt belopp under moment 12.28.14.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Inkomstregistertjänster			
Avbrott i e-tjänsterna, st.	-	-	-
Svarsprocent för telefontjänsten, %	97	>75	>75
Kundnöjdhet avseende telefontjänsten, %	87	>75	>75
Kreditupplysningsregistertjänster			
Avbrott i e-tjänsterna, st.	-	-	-

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Svarsprocent för telefon tjänsten, kreditgivare, %	90	>75	>75
Kundnöjdhet avseende telefon tjänsten, kreditgivare, %	88	>75	>75
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,8	<8,5	<8,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 894	38 642	33 652
Bruttoinkomster	-	-	-
Nettoutgifter	32 894	38 642	33 652
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	21 160		
— överförs till följande år	35 401		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten,			
intäkter av försäljningen av prestationer	5 201	9 750	8 900
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	5 201	9 750	8 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 417	7 790	6 800
— andel av samkostnaderna	1 085	1 960	2 100
Kostnader sammanlagt	3 502	9 750	8 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 699	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	148	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Basfinansiering för det positiva kreditupplysningsregistret	490
Genomförande av det positiva kreditupplysningsregistret	-2 810
Genomförande av det positiva kreditupplysningsregistret (överföring från moment 28.01.01)	45
Tryggande av inkomstregistrets driftsäkerhet (av engångsnatur)	-1 500
Lönejusteringar	306
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-116

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 200
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-205
Sammanlagt	-4 990

2026 budget	33 652 000
2025 II tilläggsb.	112 000
2025 budget	38 642 000
2024 bokslut	47 135 000

63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till återbetalning av skatt i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skatteförvaltningen eller Tullen har berättigats att återfå redan betald skatt
- 2) till betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande
- 3) till betalning av tullar som inte tagits ut, jämte räntekostnader och andra kostnader som hänförs till dem, och som ersätts till EU
- 4) till betalning av skadestånd, inklusive dröjsmålsränta, för mervärdesskatt på bilskatt, s.k. icke-moms, som staten dömts att betala.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

2026 budget	3 000 000
2025 budget	3 000 000
2024 bokslut	2 575 627

95. Ränteutgifter som hänförs till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänförs till beskattningen.

Förklaring: Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

- 1) lagen om skatteredovisning (532/1998)
- 2) 22 § i lagen om skatteuppbörd (609/2005) och den ikraftträdandebestämmelse som hänförs till den paragrafen
- 3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)
- 4) 49 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010)

5) 93 § i tullagen (304/2016)

6) 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen (1501/1993)

7) 31 § i skattekontolagen (604/2009) och den ikraftträdande bestämmelse som hänför sig till den paragrafen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-7 700
Upphävande av krediteringsränta för betalningar som väntar på förfallodag (Ytterligare åtgärder 2025)	-5 000
Sammanlagt	-12 700

2026 budget	20 500 000
2025 II tilläggsb.	62 000 000
2025 budget	33 200 000
2024 bokslut	76 603 049

97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av den i fordonets värde återstående bilskatten, när ett fordon som varit i bruk i Finland förs ut ur landet för permanent bruk i utlandet. Exportrestitution kan endast beviljas fordon som har beskattats första gången efter ikraftträdandet av lagen om ändring av bilskattelagen (5/2009).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget grundar sig på bilskattelagen (1482/1994).

Av bilskatten återbärs ett så stort belopp som återstår i fordonets värde vid tidpunkten för utförseln. I exportrestitution kan det inte betalas ett högre belopp än vad som i bilskatt betalats för fordonet. Ett ytterligare villkor för återbäring är att det har förflutit högst 10 år sedan fordonet första gången togs i bruk och att fordonet är i dugligt skick.

2026 budget	17 000 000
2025 budget	17 000 000
2024 bokslut	14 586 705

20. Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Till de tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet hör bl.a. anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat, statens pensionssystem, statens gemensamma IT-tjänster, tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt tjänster i anslutning till lokaler. Statens gemensamma funktioner och

tjänster ska utvecklas med målet att skapa en enhetligt fungerande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Statskontorets uppgift är att producera och utveckla tjänster som hör till dess ansvarsområde. Statskontoret sköter statens finansieringsfunktioner, statens centralbokföring, styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, analys- och rapporteringstjänsterna, statens skadeförsäkring och andra ersättningar som staten betalar samt de arv som tillfallit staten. Tjänsterna och processerna utvecklas i samarbete med kunder, partner och finansministeriet.

Statskontoret sköter bl.a. följande interna tjänster för staten: statens finansieringsfunktioner, skötseln av statens centralbokföring samt styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, rapporteringen av statens ekonomiska data och personaldata, statens interna skadeförsäkringsverksamhet samt arv som tillfallit staten.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet producerar centraliserade tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt andra stöd- och sakkunnigtjänster inom förvaltningen. Servicecentret kan även ha andra uppgifter om vilka det föreskrivs särskilt. Servicecentrets kunder är statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten. Kunder kan dessutom vara riksdagen, i anslutning till riksdagen verksamma ämbetsverk, enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den, statliga affärsverk samt sådana aktiebolag med statlig majoritet vars tillhandahållande av offentliga tjänster regleras genom lag. Finansieringen av servicecentret består främst av kundfaktureringspriser där prissättningen av tjänsterna görs enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadspriset innefattar kostnaderna för att producera och utveckla tjänsterna.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster. Sådana är t.ex. datakommunikationstjänster, driftstjänster, arbetsstationstjänster och kommunikationstjänster samt infrastruktur- och stödtjänster i anslutning till dessa.

Valtoris säkerhetsnätverksamhet (TUVÉ-verksamheten) producerar säkerhetsnätstjänster som krävs för samarbetet mellan den högsta statsledningen och de myndigheter och andra aktörer som är viktiga med tanke på säkerheten i samhället och som uppfyller kraven på hög beredskap och hög säkerhet.

Senatfastigheter är ett affärsverk som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet samt hyr ut lokaler och är sakkunnigt i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler huvudsakligen till enheter inom statssamfundet. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med fastighetsaktiebolag som dotterbolag.

Operativa mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Statens finansieringstjänster fungerar högklassigt i alla situationer
- Moderna ersättningstjänster och andra tjänster för allmänheten
- Förvaltningstjänsterna tillhandahålls på ett högklassigt och kostnadseffektivt sätt med hjälp av enhetliga processer och digitala service- och produktionslösningar som säkerställer en god kundupplevelse.

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 36 882 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Handläggningstiden för olycksfallsersättningar i 80 % av besluten, dagar	7	<12	<12
Uppgifterna i bokföringsenheternas bokslut är riktiga och tillräckliga, %	82	100	100
Medelvärde för kundupplevelsen (skala 1—5)	4,4	>4	>4
Uppgifternas användbarhet i kommunernas och välfärdsområdenas rapportering inom utsatt tid minst, %	96	100	100
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	6,0	<7,0	<7,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	46 331	46 224	43 782
Bruttoinkomster	7 379	7 001	6 900
Nettoutgifter	38 953	39 223	36 882
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 263		
— överförs till följande år	6 491		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 958	5 880	6 400
— övriga intäkter	11	82	150
Intäkter sammanlagt	6 968	5 962	6 550
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 968	2 764	3 011
— andel av samkostnaderna	3 891	3 217	3 514
Kostnader sammanlagt	6 860	5 981	6 525
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	108	-19	25
Kostnadsmotsvarighet, %	102	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering som gäller kommunekonomin informationstjänst	-145
Statsunderstödsverksamhet (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-200
Tilläggsutgifter för behandlingen av ersättningar gällande Psykoterapicentret Vastaamo	-570
Uppföljnings- och övervakningsuppgifter i fråga om EU:s stimulansfond	-100
Utveckling av skuldhanteringen	-200
Lönejusteringar	677
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-408
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 200
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-195
Sammanlagt	-2 341

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	36 882 000
2025 II tilläggsb.	248 000
2025 budget	39 223 000
2024 bokslut	36 180 000

02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av de kursdifferenser som föranleds av användningen av valutakonton som Statskontoret sköter centraliserat på ämbetsverkens och inrättningarnas vägnar.

Förklaring: Statskontoret skaffar centraliserat den valuta som behövs för ämbetsverkens och inrättningarnas anskaffningar i utländsk valuta. Med denna verksamhetsmodell eftersträvas avsevärda kostnadsbesparingar för staten i och med att valutaväxlingsprocesserna blir effektivare och kompetens och stordriftsfördelar kan utnyttjas.

Under momentet antecknas kursdifferenserna för saldona på de valutakonton som sköts centraliserat. Kursdifferenser uppstår t.ex. när anskaffningsutgiften i utländsk valuta för en tillgång bokförs enligt prestationsprincipen med tillämpande av Europeiska centralbankens centralkurs föregående dag och utgiften betalas i en valuta som har bokförts enligt det värde som inkomsten i den utländska valutan har den dag den influtit eller vars anskaffning har bokförts enligt det belopp i euro som betalats för valutaposten. Den kumulativa kursdifferens som uppstått under budgetåret kan i bokslutet vara antingen positiv, och därmed hämta inkomster till staten, eller negativ, och därmed medföra utgifter för staten, för vilka det ska anvisas anslag i budgeten.

2026 budget	600 000
2025 budget	600 000
2024 bokslut	783 660

03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av driften av Försörjningsberedskapsbanken, till revision av statens betalningsrörelsebankers verksamhet samt till andra experttjänster i anslutning till betalningsrörelsebankernas verksamhet.

Förklaring: Försörjningsberedskapsbanken möjliggör statens betalningsrörelse i situationer där statens första bank och andra bank inte kan tillhandahålla betalningsrörelsetjänster för staten.

2026 budget	1 700 000
2025 budget	1 700 000
2024 bokslut	1 598 854

07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 932 000 euro.

Av anslaget har 5 435 000 euro reserverats för sådana utgifter för utveckling, anskaffning och genomförande av ekonomi- och personalprocesser och informationssystem som betjänar statsförvaltningen och som inte ingår i kostnaderna för den avgiftsbelagda verksamheten.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Med anslaget utvecklas ekonomi- och personalprocesser samt informationssystem som betjänar statsförvaltningen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Kundtillfredsställelse (1—5)	3,8	>3,8	>3,8
Inköpsfakturor, st./årsverke	24 660	>26 520	>27 050
Lönespecifikationer, st./årsverke	13 365	>13 600	>13 900
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	8,0	<8,0	<8,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 357	72 786	71 834
Bruttoinkomster	65 543	68 829	64 902
Nettoutgifter	-187	3 957	6 932
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	32		
— överförs till följande år	5 753		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	65 383	68 032	64 902
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	64 641	68 829	66 399
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	742	-797	-1 497
Kostnadsmotsvarighet, %	101	99	98

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-2 460
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2026) (överföring från moment 28.70.01)	5 435
Sammanlagt	2 975

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2026 budget	6 932 000
2025 budget	3 957 000
2024 bokslut	5 534 528

09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 500 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Dessutom får anslaget användas för serviceutveckling, för utredningar och nya funktioner som finansministeriet anvisar ämbetsverket samt för ibruktagande av standardtjänster. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden i enlighet med målen i resultatavtalet.

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Produktivitetsindex (prestation/arbetsinsats)	105,5	>104	>105
Utvecklingen av priserna per enhet (jfr 2023) (%)	100,0	<97,6	<96,9
Kundens tillfredsställelse med Valtoris tjänster (systemadministratörer och kontaktpersoner), skala 1—5	3,9	3,6	3,7

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Antalet störningar med omfattande verkningar (st./mån.)	3,0	<3,5	<3,3
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,5	<8,0	<8,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	480 112	461 254	449 716
Bruttoinkomster	480 880	456 254	445 216
Nettoutgifter	-768	5 000	4 500
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	-3		
— överförs till följande år	5 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	480 880	456 254	445 216
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	480 112	461 254	449 716
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	768	-5 000	-4 500
Kostnadsmotsvarighet, %	100	99	99

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-500
Sammanlagt	-500

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2026 budget	4 500 000
2025 budget	5 000 000
2024 bokslut	4 235 071

11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas för utveckling och drift av och fortgående serviceproduktion i fråga om tjänsten Suomi.fi-betalningar för internetbetalningar, för serviceproducenternas debiteringar samt för arbetsrelaterade utgifter och andra utgifter som föranleds av anskaffning, förvaltning, användning, främjande av användning och utveckling av tjänsten.

Förklaring: Målet för tjänsten Suomi.fi är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget får användas endast om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

2026 budget	500 000
2025 budget	500 000
2024 bokslut	500 000

88. Senatkonzernens affärsverk

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål

För Senatkonzernens affärsverk uppställs följande service- och verksamhetsmål:

Senatfastigheter

- Senatfastigheter har till uppgift att tillhandahålla lokaltjänster och andra tjänster med direkt anknytning till dem till stöd för såväl sina kunders som statens strukturella förändringar och verksamhetsförändringar.
- Senatfastigheter säkerställer samhällsansvaret med beaktande av ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Senatfastigheter främjar en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.
- Senatfastigheter förbereder sig i sin egen verksamhet för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden samt stöder kunderna i att höja beredskapsnivån i lokalerna.
- Senatfastigheter producerar och uppdaterar information om statens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen.
- Senatfastigheter har hand om försäljning av för staten onödig egendom genom öppna och icke-diskriminerande förfaranden.

Försvarsfastigheter

- Försvarsfastigheter har till uppgift att själv producera eller på marknaden köpa lokaltjänster och andra tjänster med direkt anknytning till dem till stöd för Försvarsmaktens prestationsförmåga i alla säkerhetssituationer i enlighet med de beredskapskrav som ställts.
- Försvarsfastigheter främjar strukturella förändringar och verksamhetsförändringar inom Försvarsförvaltningen i syfte att åstadkomma en effektiv lokalstruktur.
- Försvarsfastigheter producerar och uppdaterar information om Försvarsmaktens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen. Som en del av Senatkonzernen möjliggör Försvarsfastigheter en centraliserad och effektiv ledning av statens lokalbestånd.

— Försvarsfastigheter säkerställer samhällsansvaret med beaktande av systemets kristålighet, försörjningsberedskapen och självförsörjningsgraden i fråga om energi samt ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Försvarsfastigheter producerar miljöjänster för hela statskoncernen. Försvarsfastigheter främjar som en del av Senatkoncernen en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.

2. Investeringar

Senatkoncernens affärsverk får ingå investeringsförbindelser till ett belopp av högst 1,3 miljarder euro under 2026.

Investeringarna gäller i huvudsak byggande som är nödvändigt med tanke på skötseln av statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar.

I maximibeloppet för investeringsförbindelser ingår varken markanvändningsavgifter eller överlåtelseskatt.

Senatkoncernens affärsverk får dessutom utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. Upplåning

Senatkoncernens affärsverk berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet 2026 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 450 miljoner euro netto.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt fastställt 14 miljoner euro som resultatmål för Senatkoncernens affärsverks uthyrningsverksamhet (inbegripet tjänster) för 2026.

År 2026 intäktsför Senatkoncernens affärsverk sammanlagt 26,4 miljoner euro i statsbudgeten som intäktsföring av vinst för 2025, varav 3 miljoner euro utgör intäktsföring för Försvarsfastigheter.

År 2026 får Senatkoncernens affärsverk ingå investeringsförbindelser till ett belopp av högst 1,3 miljarder euro, varav Senatfastigheters andel preliminärt är 900 miljoner euro och Försvarsfastigheters andel 400 miljoner euro. Den upplåning som närmast behövs för finansiering av investeringarna uppgår till högst 450 miljoner euro netto.

Senatkoncernens likviditet påverkas i hög grad av kassaflödet från realiseringen av fastigheter. Det kassaflöde som uppkommer genom fastighetsköp beror på respektive marknadssituation och innehåller därmed osäkerhetsfaktorer som inte beror på Senatkoncernen.

Tabell med nyckeltal

Miljoner euro	Senatfastigheter		Försvarsfastigheter	
	2025 uppskattning	2026 budgetprop.	2025 uppskattning	2026 budgetprop.
Omsättning	644	651	379	410
— Direktuthyrning	499	515	311	330
— Andrahandsuthyrning	112	103	12	20

Tabell med nyckeltal

Miljoner euro	Senatfastigheter		Försvarsfastigheter	
	2025 uppskattning	2026 budgetprop.	2025 uppskattning	2026 budgetprop.
— Tjänster	33	33	56	60
Övriga rörelseintäkter	28	23	-	-
Driftsbidrag för hyresverksamhet	236	245	117	127
— % av omsättningen	37	38	31	31
Avskrivningar (inkl. nedskrivningar)	190	198	103	110
Rörelsevinst, mn euro	62	57	14	17
— % av omsättningen	10	9	4	4
Räkenskapsperiodens resultat, mn euro	34	24	3	3
— % av omsättningen	5	4	1	1
Balansomslutning	5 715	6 041	1 771	2 111
Resultatet av försäljning av fastigheter	16	10	-	-
Intäktsföring i statsbudgeten	36	26	-	-
Avkastning på investerat kapital, %	1,4	1,3	0,9	1,1
Avkastning på eget kapital, %, hyresverksamhet, statliga kunder	0,3	0,1	0,3	0,2
Soliditet, %	51	48	51	46
Antal anställda	604	605	705	680

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2024 utfall	2025 prognos	2026 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	0,1	0,0	0,0
13.05.01 Intäktsföring av vinst	36,0	36,0	26,4
Sammanlagt	36,1	36,0	26,4

2026 budget

—

2025 budget

—

2024 bokslut

—

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

Förklaring: **Statistikcentralen** samlar in och sammanställer data till datalager och förädlar dem till statistik och dataprodukter för det samhälleliga beslutsfattandet och till nytta för kunderna. Statistikcentralen utvecklar statistikväsendet i samarbete med övriga statistikproducerande myndigheter i Finland och internationellt samt främjar genom sin verksamhet etiskt och mångsidigt utnyttjande av statistik och annan information i samhället.

Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) bedriver forsknings- och utredningsarbete som bidrar till en effektivisering av den offentliga ekonomins funktion och tjänar det ekonomiskpolitiska beslutsfattandet i anslutning därtill. Dessutom bedriver VATT forskning om samhällsekonomin utveckling på lång sikt, och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja hållbara politiska åtgärder.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (DVV) främjar digitaliseringen i samhället, tryggar uppgifternas tillgänglighet och tillhandahåller tjänster med avseende på kundernas livshändelser. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata sörjer för förvaltningen av det befolkningsdatasystem som ligger till grund för samhället samt för digitaliseringen av samhället. Till myndighetens uppgifter hör bland annat borgerliga vigslar, namn- och adressändringar, förmyndarskaps- och intressebevakningsärenden, utveckling av lösningar avseende elektronisk identitet samt utveckling och drift av centraliserade stödtjänster för e-tjänster.

Operativa mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Statistik, informationsmaterial, undersökningar och tjänster är tillförlitliga och relevanta
- Forskningsverksamheten stöder beslutsfattandet, som svarar mot de viktigaste utmaningarna i den finländska samhällsekonomin
- Den offentliga förvaltningens tjänster för medborgarna och företagen blir allt mer smidiga och kundorienterade
- De digitala tjänsterna ökar utnyttjandet av information och effektiviserar den offentliga förvaltningen
- Förtroendet och rättsskyddet ökar i samhället.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 51 313 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter
- 2) till finansiering av statistikprojekt som hänför sig till medlemskapet i EU.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inkomsterna från avgiftsbelagd verksamhet samt inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Statistik, publikationer under året	137	125	125
Andel offentliggöranden i rätt tid, %	96	>96	>92
Andel felfria offentliggöranden, %	91	>93	>90
Antalet användarnamn inom forskartjänsterna vid utgången av året, st.	1 507	1 400	1 300
Andel som svarat via webben av alla svarande vid insamling av personuppgifter, %	57	>60	>63
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,1	<9	<9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	68 386	66 212	64 913
Bruttoinkomster	12 287	12 700	13 600
Nettoutgifter	56 099	53 512	51 313
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 175		
— överförs till följande år	10 796		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Offentligrättsliga prestationer

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	693	700	340
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	281	350	150
— andel av samkostnaderna	587	400	190
Kostnader sammanlagt	868	750	340
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-175	-50	-
Kostnadsmotsvarighet, %	80	93	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Övriga prestationer

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	9 877	10 260	10 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 881	5 600	4 900
— andel av samkostnaderna	5 649	6 100	5 700
Kostnader sammanlagt	10 530	11 700	10 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-653	-1 440	-600
Kostnadsmotsvarighet, %	94	88	94

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Prisstöd för den avgiftsbelagda verksamheten inom forskartjänsterna (överföring till moment 28.30.05)	-900
Lönejusteringar	1 213
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-612
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 600
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-300
Sammanlagt	-2 199

2026 budget	51 313 000
2025 II tilläggsb.	445 000
2025 budget	53 512 000
2024 bokslut	54 720 000

02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 315 000 euro.

Av anslaget får högst 370 000 euro användas till betalning av omkostnader för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken samt till betalning av utgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet.

Förklaring: Till stöd för beslutsfattandet bedriver Statens ekonomiska forskningscentral ekonomisk forskning och gör finanspolitisk analys om frågor som är viktiga med tanke på Finlands samhällsekonomi och beslut om den ekonomiska politiken. Som en del av Statens ekonomiska forskningscentral finns Datarummet som gör utredningar som stöder det ekonomiska beslutsfattandet.

Av anslaget används uppskattningsvis 4 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Finansministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Statens ekonomiska forskningscentral för 2026:

Mål för resultatet av verksamheten

— forskning om strukturella frågor av avgörande betydelse för Finlands ekonomi publiceras till minst nuvarande antal och publikationsverksamhetens kvalitetsindex har minst värdet 88

— VATT har framgång i anskaffningen av forskningsfinansiering så att centralen även i fortsättningen kan fokusera på strukturella frågor av avgörande betydelse för Finlands ekonomi och extern forskningsfinansiering fås till ett belopp av 1,5—2,0 miljoner euro

— forskarnas expertarbete och de utredningar som görs av Datarummet (i samarbete med andra aktörer i Datarummet) betjänar väl ministerierna och statsrådets beslutsfattande.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	4,6	<5,0	<5,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 669	7 187	7 315
Bruttoinkomster	2 407	2 000	2 000
Nettoutgifter	4 262	5 187	5 315
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 161		
— överförs till följande år	2 888		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	300
Lönejusteringar	101
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-83
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-190
Sammanlagt	128
2026 budget	5 315 000
2025 II tilläggsb.	37 000
2025 budget	5 187 000
2024 bokslut	4 989 000

03. *Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 51 915 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Kundnöjdhet, skala 1—5	4,4	>4,0	>4,0
Dataenheter som lämnats ur befolkningsdatasystemets gränssnittstjänst, mn st.	292	300	300
Genomsnittlig behandlingstid för tillståndsärenden inom förmyndarverksamheten, dagar	18,4	<40	<40

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Digitala meddelanden via Suomi.fi, sända, mn st.	18,2	19,5	22
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,3	<8,0	<7,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	112 037	111 078	104 415
Bruttoinkomster	51 859	52 360	52 500
Nettoutgifter	60 178	58 718	51 915
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 693		
— överförs till följande år	10 429		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Offentligrättsliga prestationer

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	31 415	31 220	31 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	40 685	38 000	38 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-9 270	-6 780	-7 600
Kostnadsmotsvarighet, %	77	82	80

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Företagsekonomiska prestationer

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	19 256	20 482	20 600
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	12 620	11 400	11 450
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	6 636	9 082	9 150
Kostnadsmotsvarighet, %	153	180	180

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-2 200
Smidig skötsel av en avliden anhörigs angelägenheter (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-700
Stöd av Suomi.fi-tjänsterna till social- och hälsovårdssektorn	-2 000
Lönejusteringar	855
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-761
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 700
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-297
Sammanlagt	-6 803

2026 budget	51 915 000
2025 II tilläggsb.	314 000
2025 budget	58 718 000
2024 bokslut	63 914 000

04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas till kostnader för stark autentisering som förutsätts för den offentliga förvaltningens tjänster.

2026 budget	7 000 000
2025 budget	7 000 000
2024 bokslut	6 701 114

05. Stöd för forskarnas användning av registermaterial (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 900 000 euro.

Anslaget får användas till stöd för kostnaderna för forskartjänsternas registermaterial.

Förklaring: Anslaget används till stöd för kostnaderna för forskartjänsternas registermaterial. Med hjälp av stödet kan forskarnas kostnader för användningen av statistiskt material hållas på en skälig nivå.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Prisstöd för den avgiftsbelagda verksamheten inom forskartjänsterna (överföring från moment 28.30.01)	900
Sammanlagt	900

2026 budget	900 000

40. Statens tillstånd, tillsyn och servicestrukturer

Förklaring: Regeringen föreslår till riksdagen att statens regionförvaltning reformeras så att det inrättas ett nytt riksomfattande ämbetsverk, Tillstånds- och tillsynsverket. Till ämbetsverkets uppgifter föreslås höra regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter och de uppgifter som hör till närings-, trafik- och miljöcentralens ansvarsområde för miljön och naturresurserna. Enligt regeringens proposition har reformen följande syften:

— Ur medborgarnas och företagens perspektiv och det perspektiv som andra aktörer som hör till ämbetsverkets kunder har är reformens syfte på lång sikt att producera tjänster på ett mer verkingsfullt, jämlikt, effektivt, högklassigt och tillgängligt sätt.

— Ur hela samhällets och samhällsekonomin perspektiv är målet att främja investeringar genom användarorienterade tillståndsprocesser, centraliserade och digitala tjänster för uträttande av ärenden samt effektivare utnyttjande av resurser och kompetens.

— Med tanke på förvaltningens struktur, funktion och interna effektivitet är målsättningen att ämbetsverket ska inleda sin verksamhet senast vid ingången av 2026 och att förändringsskedet inte ska äventyra pågående processer.

Kapitlets rubrik har ändrats.

(01.) *Regionförvaltningsverkens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av statens regionförvaltning (överföring till moment 26.01.01)	-219
Reformen av statens regionförvaltning (överföring till moment 28.40.04)	-57 359
Reformen av statens regionförvaltning (överföring till moment 28.40.05)	-1 263
Reformen av statens regionförvaltning (överföring till moment 30.20.01)	-5 423
Reformen av statens regionförvaltning (överföring till moment 32.01.06)	-682
Tillståndsförfarandet görs smidigare	-500
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-784
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-391
Sammanlagt	-66 621

2025 II tilläggsb.	579 000
2025 budget	66 621 000
2024 bokslut	71 143 000

03. *Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 216 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utveckling av tillgången till statliga tjänster och planeringen och samordningen av placeringen av funktioner

- 2) till utveckling av förvaltningsstrukturerna inom statens central-, regional- och lokalförvaltning
- 3) till utvecklande av former för myndigheternas gemensamma kundservice och till administrering av samservicen
- 4) till ersättning av de kostnader som föranleds kommunerna av ordnandet av gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen
- 5) till upphandling och drift av de IKT-system som ska användas inom den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice
- 6) till utveckling av styrsystemen
- 7) till betalning av kostnader som föranleds av verkställigheten av en ny sektorsövergripande och riksomfattande myndighet enligt regeringsprogrammet som samordnar tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter
- 8) till utgifter för avlönande av visstidsanställd och ordinarie personal motsvarande högst sex årsverken.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrättande av ett riksomfattande sektorsövergripande ämbetsverk (RePowerEU tillstånd, finansiering 2025)	-1 000
Sammanlagt	-1 000
2026 budget	216 000
2025 budget	1 216 000
2024 bokslut	2 016 000

04. Tillstånds- och tillsynsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 117 599 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till projekt som får EU-finansiering
- 2) till betalning av internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 2 800 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Budgeten för Tillstånds- och tillsynsverket baserar sig på partiell nettobudgetering. Tillsynsavgifter enligt alkohollagen (1102/2017) och övervakningsavgifter enligt tobakslagen (549/2016) har budgeterats under moment 11.19.13.

I anslaget ingår en reserv på 2 800 000 euro för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer inom planen för återhämtning och resiliens (REPowerEU).

Mål för resultatet av verksamheten

	2026 mål

Ämbetsverkets gemensamma mål

Verksamheten kommer igång utan störningar och smidigt och så att målen för reformen förverkligas

Tillstånds- och tillsynsprocesserna och tillvägagångssätten och lösningarna är enhetliga i hela landet

Tjänsterna fungerar kundorienterat och högkvalitativt

Kunderna får service enligt principen om ett enda serviceställe

Avdelningsspecifika mål

Den gröna omställningen och investeringsprojekt framskrider smidigt

Befolkningens välfärd och jämlikhet tryggas i alla situationer

Rättssäkerheten för barn och elever förbättras och är jämlik

Regionalt beredskapssamarbete stärker den övergripande säkerheten

Hantering och utvecklande av personalresurser

Sjukfrånvaro, dagar/årsverke < 9

Arbetsstillfredsställelseindex (0—4) 3

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2026 budgetprop.

Bruttoutgifter	144 509
Bruttoinkomster	26 910
Nettoutgifter	117 599

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Offentligrättsliga prestationer

	2026 budgetprop.

Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer 26 830

Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten 34 168

Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader) -7 338

Kostnadsmotsvarighet, % 79

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nettobudgetering av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet	-240
Reformen av statens regionförvaltning (överföring från moment 28.40.01)	57 359
Reformen av statens regionförvaltning (överföring från moment 32.01.02)	43 583
Reformen av statens regionförvaltning (överföring från moment 33.02.05)	14 309
Uppgifter inom penningspelstillsynen	1 300
Uppgifter inom tillgänglighetstillsynen (överföring från moment 31.01.02)	19

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	3 209
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 940
Sammanlagt	117 599

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget 117 599 000

05. Omkostnader för Statens ämbetsverk på Åland (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 440 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till projekt som får EU-finansiering
- 2) till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i förordningen om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009)
- 3) till betalning av internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Förklaring: Budgeten för Statens ämbetsverk på Åland baserar sig på partiell nettobudgetering. Årsavgifterna för alkoholtillsynen har budgeterats under moment 11.19.09.

Mål för resultatet av verksamheten:

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Genomsnittlig behandlingstid, månader	2	2	2
Handläggningstid för klagomål/begäranden om omprövning, månader	1—3	1—3	1—3
Ålandsdelegationen: utlåtanden ges, månader	2	1	1
Alkoholförvaltningen: övervakning av försäljningsställen inom alkoholtillsynen, minst	45	20	20
Trafikförvaltningen: behandlingstid för fartygsregisterärenden, dagar	2	10	10
Uppbörd av fordonsskatt: debetsedel för fordonsskatt sänds inom, dagar	7	7	7
Jordbrukstillsyn enligt EU-direktiv, dagar	7	7	7
Lantbrukstillsyn: protokoll sänds till lantbruksföretagaren inom, dagar	10	10	10
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	18,86	7	8,5
Arbetsstillfredsställelseindex	3,54	-	3,8
Årsverken	15,22	15,5	14,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 582
Bruttoinkomster	142
Nettoutgifter	1 440

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av fordonsbeskattningen på Åland (överföring från moment 28.10.01)	147
Reformen av statens regionförvaltning (överföring från moment 28.40.01)	1 263
Lönejusteringar	30
Sammanlagt	1 440

2026 budget

1 440 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: De pensioner som omfattas av statens pensionsskydd beviljas och betalas ut av Keva till de pensionstagare som senast huvudsakligen omfattades av statens pensionsskydd (principen om sista pensionsanstalt). Staten överför ett belopp till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av pensioner och den faktiska pensionsutgiften antecknas under moment 28.50.15.

Keva gör upp prognoser för statens pensionsutgifter enligt en modell för kortsiktiga prognoser. Modellen ger en femårig prognos som används vid utarbetandet av budgetpropositionen. Utgiftsreserveringen för rehabiliteringsförmåner som beviljats dem som omfattas av statens pensionsskydd beräknas separat. Likaså beräknas separat omfattningen av de ersättningar som betalas från moment 28.50.15 till Keva på basis av de överföringar av funktioner från staten till kommunerna som skett före den 1 januari 1987.

Från moment 28.50.16 betalas ersättningar i anslutning till bolagiseringen av statliga inrättningar (Televa, Statens bränslecentral, Vammaskoski fabrik, Lappo patronfabrik). I samband med bolagiseringen bibehålls pensionsskyddet på nivån enligt lagen om statens pensioner och överföringarna av pensionsrättigheter från statens arbetspensionssystem till Europeiska gemenskapernas motsvarande system för personer som övergått i bolagens tjänst som så kallade gamla arbetstagare.

15. Pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 643 490 000 euro.

Anslaget får i enlighet med pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner (inkl. eventuell mervärdesskatt) och tillägg till dessa

- 2) dröjsmålsförhöjningar
- 3) eventuella rättegångskostnader
- 4) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt
- 5) betalning av utredningsposter till följd av principen om sista pensionsanstalt.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2026 (3102).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner som beviljats på grund av anställning hos staten, kommun, församling eller enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner, affärsverk eller statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	5 626 680 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	14 650 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensions-skydd	2 160 000
Sammanlagt	5 643 490 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i pensionsutgiftsprognosen (indexnivå 3102)	45 606
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	-10 389
Sammanlagt	35 217

2026 budget	5 643 490 000
2025 budget	5 608 273 000
2024 bokslut	5 548 522 934

16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 830 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammas Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensions-skyddet enligt lagen om statens pensioner, belastningen föranleds av att personal som varit i Te-levas tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentralers tjänst den 31 december 1983, i Vam-maskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

2) till betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammass Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar; med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammasskoski fabrik eller Lappo Patronfabrik till Vammass Oy eller Patruunatehdas Lapua Oy och senare till Patria-koncernen

3) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999)

4) till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och till betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare

5) högst 9 000 euro till betalning av extra pensioner som riksdagens kanslikommission beviljat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2026 (3102).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning till Nokia Abp	10 000
Ersättning till Vapo Oy	140 000
Ersättning till Vammass Oy	11 000
Ersättning till Lapua Oy	150 000
Övriga ersättningar	10 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	1 510 000
Extra pensioner	990 000
Av riksdagens kanslikommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	2 830 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i pensionsutgiftsprognosen (indexnivå 3102)	23
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	17
Sammanlagt	40

2026 budget	2 830 000
2025 budget	2 790 000
2024 bokslut	1 659 857

50. Skadestånd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 41 160 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till olycksfallsersättningar
- 2) till trafikskadeersättningar
- 3) till förmåner som motsvarar grupplivförsäkring
- 4) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda
- 5) till ersättningar enligt lagen om ansvar för spårtrafik
- 6) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång
- 7) till betalning av skadestånd vid tillämpning av lagen om statens skadeståndsverksamhet
- 8) till sakkunnigarvoden i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador
- 9) till rättegångskostnader till följd av skötseln av ett ersättningsärende som grundar sig på lagen om statens skadeståndsverksamhet eller trafikförsäkringslagen
- 10) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet
- 11) till ersättande av reseskador.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

Olycksfallsersättningar: lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), 26 § i lagen om statens pensioner (1295/2006), tingsrättslagen (581/1993), lagen om ersättning till statsanställda för olycksfall som inträffat under förhållanden som hänför sig till distansarbete (1012/2022) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

Trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (460/2016) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

Lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999)

Lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

Lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014)

Viltskadelagen (105/2009)

Lag om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015)

Lagen om ersättning för olycksfall som orsakats civilpersoner av krigsmateriel (1213/1990)

Lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017)

Förordningen om beviljande och utbetalning av ekonomiskt stöd efter avliden person som varit anställd hos staten (1044/1976)

Lag angående förmån som motsvarar grupplivförsäkring och utges efter avliden person som varit riksdagsman (895/1979)

Lagen om ekonomiskt stöd efter värnpliktigs död (1309/1994).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Olycksfallsersättningar	33 400 000
Trafikskadeersättningar	2 300 000
Ersättningar för förmåner som motsvarar grupplivförsäkring	1 300 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	150 000
Ersättningar enligt lagen om ansvar i spårtrafik	80 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	80 000
Gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	450 000
Skadestånd som grundar sig på statens ansvar	1 400 000
Reseskador	2 000 000
Sammanlagt	41 160 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	570
Sammanlagt	570

2026 budget	41 160 000
2025 budget	40 590 000
2024 bokslut	38 908 371

63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 395 505 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) till betalning av pensioner som staten till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning

2) till betalning av de belopp som ingår i statens pensioner och för vilka Keva med anledning av vissa ägarväxlingar betalar ersättning i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2026 (3102).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i pensionsutgiftsprognosen (indexnivå 3102)	2 969
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	18 423
Sammanlagt	21 392

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	395 505 000
2025 budget	374 113 000
2024 bokslut	354 031 603

95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 522 000 euro.

Anslaget får användas till räntor för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar samt till räntor för förskott som andra pensionsanstalter betalat till staten.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten betalar ränta till kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen på sådana pensioner enligt lagen om statens pensioner som betalats av andra pensionsanstalter samt på sådana förskott som betalats vid kostnadsfördelningen. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i antaganden om räntan på försäkringsavgiften	-10 016
Övriga ändringar som påverkar ränteutgifterna	904
Sammanlagt	-9 112

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	22 522 000
2025 budget	31 634 000
2024 bokslut	33 482 334

60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller personalutgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för kostnader för avlöning av nödvändig extra personal eller för tillämpning av 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) i sådana fall där anslagsbehovet inte var känt när budgetpropositionen bereddes
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande eller av ersättningar för att tjänsteförhållandet upphört
- 3) till ersättning i efterhand till ämbetsverk av uppsägningsersättningar som ämbetsverket betalat i anpassningssituationer som föranletts av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker
- 4) till att i situationer enligt 27 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) och 7 kap. 13 § i arbetsavtalslagen till ett ämbetsverk i efterhand ersätta kostnader för sysselsättningsfrämjande träning eller utbildning som betalas för personal som sagts upp från ämbetsverket
- 5) till att i förändringssituationer som föranleds av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker betala kostnader för att en tjänsteman arbetar vid ett annat ämbetsverk enligt 20 § i statstjänstemannalagen, när arbetet främjar varaktigheten i tjänstemannens anställningsförhållande eller sysselsättandet av tjänstemannen
- 6) till att i efterhand ersätta ämbetsverket för flyttningskostnader i anslutning till förändringssituationer i ett ämbetsverk enligt bilaga 1 till statens allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal eller andra kostnader som föranleds ämbetsverket till följd av förändringssituationen
- 7) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ordna anställningsskydd för statens högsta tjänstemannaledning när ett tjänsteförhållande för viss tid upphör. Anslaget kan användas till utgifter

för tjänsteförhållanden för viss tid på högst två år enligt 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och till betalning av avgångsvederlag enligt prövning till statens högsta tjänstemannaledning.

2026 budget	500 000
2025 budget	500 000
2024 bokslut	947 258

10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 120 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådan forskning, insamling och utveckling av uppgifter som främjar förnyelseförmågan hos statliga organisationer, arbetsgemenskapens funktionsförmåga, välbefinnandet i arbetet samt arbetarskyddet inom statsförvaltningen

2) för insamling, forskning och utveckling av uppgifter som främjar arbetslivsrelationerna mellan den statliga arbetsgivaren och den personal som är anställd hos den inom statsförvaltningen

3) för utbildning, handledning, kommunikation och nätverkande i anslutning till dessa.

Förklaring: Anslaget grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991).

Anslaget beräknas så att det är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. Vid dimensioneringen av anslaget har hänsyn tagits till att antalet anställda inom staten minskar och dessutom beaktats de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommits vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna. Målet är att utveckla de statliga organisationernas förmåga att förnya sig, förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser samt att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom att genomföra och finansiera sådan kommunikation, nätverksverksamhet, växelverkan samt insamling, forskning och utvecklings- och försöksprojekt som gäller ämnesområdet. Finansministeriet beslutar årligen om de prioriterade områdena för fördelningen av anslaget på framställning av Statskontoret.

Användningen av anslaget administreras av Statskontoret, som fattar beslut om ansökningar om anslag för ämbetsverkens utvecklings- och försöksprojekt. I stora projekt som omfattar hela staten eller flera myndigheter kan Statskontoret vara den som koordinerar utvecklingsprojektet. Anslag för projektet kan då beviljas Statskontoret.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.60.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	110
Sammanlagt	110

2026 budget	1 120 000
2025 budget	1 010 000
2024 bokslut	1 010 000

12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådan ersättning till Sysselsättningsfonden som avses i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013).

Förklaring: Av anslaget kan ersättning betalas till Sysselsättningsfonden till det belopp som fonden har betalat eller ersatt till arbetsgivarna i utbildningsersättning. Ordandet av utbildning och det ekonomiska incitament som är kopplat till det är en del av förverkligandet av den verksamhetsmodell för kompetensutveckling som avses i ramavtalet för arbetsmarknaden och som arbetsmarknadens centralorganisationer kommit överens om.

Vid dimensioneringen av anslaget har Sysselsättningsfondens beräkning av de ersättningar som ska betalas ut och prognosen för den framtida utvecklingen av utbildningsersättningens belopp beaktats.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fördröjning i besparingarna (Produktivetsfrämjande åtgärder) (regeringsprogr. 2023)	12 000
Sammanlagt	12 000

2026 budget	12 000 000
2025 II tilläggsb.	12 000 000
2024 bokslut	11 512 853

70. Utvecklande av statsförvaltningen

Förklaring: Med anslaget under moment 28.70.01 styr och utvecklar man sådana utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder inom finansministeriets ansvarsområde som ingår i regeringsprogrammet eller hör till ministeriets mål och finansierar projekt som höjer den offentliga förvaltningens produktivitet samt investeringar i utvecklingen av de tjänster som produceras av servicecentren inom finansministeriets förvaltningsområde.

Syftet med anslaget under moment 28.70.40 är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst, Virve 2. Med anslaget genomförs ett utvecklingsprojekt för den nya tjänsten för myndighetskommunikation, där den nuvarande Virve-tjänsten före 2030 ersätts med en ny bredbandig kommunikationstjänstlösning som möjliggör tidskritisk kommunikation mellan myndigheter. Genom den nya tjänsten blir det möjligt att dela bl.a. bilder, videor och filer mellan säkerhetsmyndigheterna, dvs. användarna får en mer aktuell läges-

bild för verksamheten. Anslaget används också till att skärpa och upprätthålla reservkraftslösningarna för myndighetsnätverken.

01. Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 360 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till att genomföra och styra sådana utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder inom finansministeriets ansvarsområde som ingår i regeringsprogrammet eller hör till ministeriets mål
- 2) till att finansiera projekt som ökar produktiviteten inom den offentliga förvaltningen
- 3) för utgifter för investeringar i utvecklingen av de tjänster som produceras av servicecentren inom finansministeriets förvaltningsområde
- 4) för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till utvecklingen och styrningen
- 5) för behovsprövade statsunderstöd
- 6) för utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 65 årsverken inom projekt som höjer produktiviteten.

Förklaring: Anslaget får användas till att utveckla och styra arbetssätten och verksamhetsprocesserna, digitaliseringen, de gemensamma IKT-tjänsterna, informations- och cybersäkerheten, beredskapen och riskhanteringen inom den offentliga förvaltningen, statsförvaltningen och finansministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa anknytande köpta tjänster från kommersiella tjänsteproducenter och tjänsteproducenter inom förvaltningen.

Anslaget får också ska användas till att finansiera projekt som ökar produktiviteten, med särskild betoning på projekt som ingår i regeringsprogrammet. Ett villkor för den finansiering som beviljas är en projektplan som innehåller en kostnads-nyttoanalys och ett åtagande om att förbinda sig till de mål som anges i planen. I projekt som beviljas finansiering prioriteras ett snabbt genomförande och besparingar som uppnås genom projektet.

Anslaget får dessutom användas för utvecklings-, ersättnings- och expansionsinvesteringar i servicecentren inom finansministeriets förvaltningsområde och i de tjänster som servicecentren producerar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (finansiering 2025) (överföring från moment 35.10.52)	1 985
ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (finansiering 2026) (överföring till moment 35.10.52)	-1 770
Permanent sänkning av nivån på produktivitetspengen (regeringsprogr. 2023)	-6 800
Pilotförsök med e-identitetsplånböcker eIDAS (finansiering 2025) (överföring från moment 28.10.01)	41
Polisstyrelsens program för modernisering av IKT-verksamheten (finansiering 2025) (överföring från moment 26.10.01)	1 700

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Polisstyrelsens program för modernisering av IKT-verksamheten (finansiering 2026) (överföring till moment 26.10.01)	-900
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2025) (överföring från moment 35.01.01)	1 166
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2026) (överföring till moment 35.01.01)	-749
Riksarkivets projekt för massdigitalisering (finansiering 2025) (överföring från moment 29.01.06)	1 276
Riksarkivets projekt för massdigitalisering (finansiering 2026) (överföring till moment 29.01.06)	-1 276
Riksarkivets projekt för utvecklande av elektronisk arkivering (finansiering 2025) (överföring från moment 29.01.06)	1 272
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2025) (överföring från moment 28.30.03)	2 200
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2025) (överföring från moment 30.20.01)	524
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2025) (överföring från moment 30.20.01)	500
Smidig skötsel av en avliden anhörigs angelägenheter (finansiering 2025) (överföring från moment 28.10.01)	770
Smidig skötsel av en avliden anhörigs angelägenheter (finansiering 2025) (överföring från moment 28.30.03)	700
Statsunderstödsverksamhet (finansiering 2025) (överföring från moment 28.20.01)	200
Uppdatering av datasystemet Kieku (finansiering 2025)	-700
Uppdatering av datasystemet Kieku (finansiering 2026)	4 000
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2025) (överföring från moment 25.01.21)	1 601
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2025) (överföring från moment 28.20.07)	2 460
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2026) (överföring till moment 28.20.07)	-5 435
Vidareutveckling av det nya Buketti-systemet (finansiering 2025)	-1 000
Sammanlagt	1 765
2026 budget	22 360 000
2025 II tilläggsb.	4 000 000
2025 budget	20 595 000
2024 bokslut	38 442 000

40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av prisstöd och underskottsunderstöd i anslutning till myndighetsradionätet och den bredbandiga myndighetskommunikationstjänsten, av utvecklings- och ibruktagningsprojekt, av beredskapsåtgärder och av nationell medfinansiering av projekt som finansieras av EU till Suomen Erillisverkot Oy eller dess dotterbolag.

Förklaring: Syftet med det anslag som beviljas under momentet är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst. Projektet för utveckling av en ny myndighetskommunikationstjänst har inletts och Suomen Erillisverkot Oy ansvarar för genomförandet av projektet.

Med det anslag som beviljats under momentet genomförs dessutom skärpningen och upprätthållandet av reservkraftslösningarna för myndighetsnätet och den nya tjänsten för myndighetskommunikation, i fråga om vilka Suomen Erillisverkot Oy svarar för genomförandet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Pris- och underskottsstöd för Virve	5 000
Virve2	-3 500
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-4 100
Sammanlagt	-2 600

2026 budget	30 200 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	32 800 000
2024 bokslut	27 800 000

80. Överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. De skattskyldiga på Åland betalar i regel skatt till staten på samma grunder som skattskyldiga i övriga delar av landet. Enligt inkomstskattelagen (1535/1992) sänks skattesatserna i statens progressiva inkomstskatteskala vid beräkningen av skattebeloppet för de skattskyldiga som har sin hemkommun i landskapet Åland. En lägre marginalskattesats leder till att statsbeskattningen av förvärvsinkomster är mindre sträng på Åland än i Fastlandsfinland. Kommunalskattesatserna i kommunerna på Åland är dock högre än i kommunerna i Fastlandsfinland och således är nivån på förvärvsinkomstbeskattningen i sin helhet densamma på Åland och i Fastlandsfinland. Landskapet Åland tillförs årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning och skatteavräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen och skatteavräkningen årligen i efterhand för varje år. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

På avräkningsbeloppet och skatteavräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på samma grunder som den slutliga avräkningen och skatteavräknningen.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag och tilläggsunderstöd under exceptionella förhållanden enligt vad som närmare föreskrivs i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president sådana beslut av delegationen som gäller avräkningen samt delegationens beslut om ovannämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 231 426 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 46 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

Förklaring: Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

Vid beräkningen av avräkningsbeloppet ska, enligt 46 § 2 mom. i självstyrelselagen, också hälften av förändringen i befolkningstalet för Åland i förhållande till hela Finlands befolkningstal (Ålands befolkningsandel) beaktas från och med den 31 december 2020. För att bestämma Ålands befolkningsandel används en koefficient som anges med fem decimalers noggrannhet. Ökar Ålands befolkningsandel höjs avräkningsbeloppet, minskar befolkningsandelen sänks avräkningsbeloppet. Förändringarna i befolkningsandelen beaktas utifrån de uppgifter som fås om den faktiska utvecklingen i beloppet av den slutliga avräkningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposterna	24 086
Sammanlagt	24 086
2026 budget	231 426 000
2025 II tilläggsb.	644 000
2025 I tilläggsb.	2 153 000
2025 budget	207 340 000
2024 bokslut	249 436 363

34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 114 290 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 49 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Anslaget får även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga skatteavräkningen fastställs.

Förklaring: Till landskapet Åland återförs i skatteavräkningen årligen av statsmedel beloppen för de på Åland för respektive skatteår debiterade statliga förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, källskatten som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatten och tonnageskatten. Därtill återförs årligen av statsmedel den på Åland betalda lotteriskattens belopp. Skatteavräkningen verkställs årligen i efterhand för varje skatteår. På skatteavräkningsbeloppet betalas månatliga förskott. Förskottsbeloppet beräknas med utfallet av tidigare beskattning och prognoser som grund.

Om det sammanlagda utfallet av samfundsskatten och kapitalinkomstskatten enligt 49 § 1 mom. i självstyrelselagen med mer än 10 % underskrider det gemensamma belopp som landskapet Åland skulle ha fått för motsvarande skatter på grundval av det avräkningsbelopp som beräknats enligt 46 § 1 och 2 mom., tillkommer skillnaden landskapet enligt 49 § 2 mom.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposterna	3 575
Sammanlagt	3 575
2026 budget	114 290 000
2025 II tilläggsb.	-6 425 000
2025 budget	110 715 000
2024 bokslut	100 394 401

89. Finansieringen av välfärdsområdena

Förklaring: Den icke-öronmärkta statliga finansieringen till välfärdsområdena uppgår till sammanlagt cirka 27,1 miljarder euro och för ett eventuellt behov av tilläggsfinansiering har det reserverats ett förslagsanslag på 1 miljon euro. Statsunderstöd eller ersättningar ingår i huvudtitlarna 25, 26, 32 och 33.

Centrala reformer

I enlighet med regeringsprogrammet och besluten vid ramförhandlingarna våren 2025 bl.a. höjs bidraget för närståendevård och familjevård, personaldimensioneringen inom heldygnsomsorgen för äldre utvecklas genom digitalisering och teknik utnyttjas inom hemvården, tillämpningen av lagen om funktionshinderservice preciseras så att den förblir en speciallag och den finansiering som anvisats för välfärdsområdenas partiers gruppenningar och mötesarvoden minskas.

Riksomfattande strategiska mål för välfärdsområdena

Statsrådet fastställer minst vart fjärde år riksomfattande strategiska mål för en jämlik, högklassig och kostnadsnyttoeffektiv skötsel av välfärdsområdenas uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet. I de riksomfattande målen ska hänsyn tas till statsrådets finanspolitiska mål för de offentliga finanserna samt social- och hälsovårdsministeriets och inrikesministeriets redogörelser enligt 31 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och 15 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) samt eventuella andra uppföljningsdata som avser befolkningens hälsa och välfärd och social- och hälsovårdens och räddningsväsendets verksamhet och ekonomi.

Bestämmelser om de riksomfattande målen för välfärdsområdenas uppgifter finns i 12 a § i lagen om välfärdsområden (611/2021). I enlighet med de mål som uppdaterades 2025 och som trädde i kraft den 1 juni 2025 är de riksomfattande strategiska målen för bl.a. ordnandet av välfärdsområdenas uppgifter för den följande fyraårsperioden 2025—2029 i korthet följande:

Mål för verksamheten:

— Välfärdsområdet ska inom sitt område främja och säkerställa befolkningens välfärd, hälsa och säkerhet i alla situationer.

— Välfärdsområdet ska säkerställa social- och hälsovårdens och räddningsväsendets förmåga att ordna tjänsterna på ett jämlikt, högklassigt och kostnadseffektivt sätt och se till att de svarar mot riskerna och hoten i omvärlden.

— De social- och hälsovårdstjänster och räddningsväsendets tjänster som välfärdsområdet ansvarar för ska vara ekonomiskt hållbara, hålla hög kvalitet och vara kostnadseffektiva.

— Investeringarna ska förbättra verksamhetens kostnadseffektivitet och främja det regionala samarbetet.

— I verksamheten, styrningen och ledningen ska verkningsfullheten betonas.

— Reformen av välfärdsområdets verksamhet och ekonomi ska fortsätta ambitiöst.

Mål som gäller verksamhetsförutsättningarna:

— I välfärdsområdena ska det finnas kompetent personal som är tillräcklig med tanke på välfärdsområdenas uppgifter. Personalens välbefinnande ska tryggas.

— Sektoreernas dragnings- och hållkraft ska tryggas.

— Ledningen, planeringen, genomförandet och utvecklingen av välfärdsområdenas verksamhet på lokal, regional och riksomfattande nivå ska grunda sig på information.

— Digitaliseringen främjas inom välfärdsområdenas alla verksamhetsområden.

— Välfärdsområdet samarbetar för att uppfylla de lagstadgade skyldigheterna och målen.

— Välfärdsområdets uppgifter ska skötas lokalt, regionalt och nationellt genom gott samarbete mellan människor.

Målen för social- och hälsovården behandlas även under huvudtitel 33 och inrikesministeriets effektmål beskrivs närmare under huvudtitel 26.

Kapitlets rubrik har ändrats.

31. Välfärdsområdenas icke-öronmärkta statliga finansiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 138 863 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Den finansiering som staten beviljar välfärdsområdena grundar sig på välfärdsområdenas kalkylerade kostnader för det föregående året och de justeringar som görs i dem enligt

7—10 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering, med beaktande av den förväntade ökningen av servicebehovet, förändringen i kostnadsnivån, ändringar i välfärdsområdenas uppgifter samt justeringen av kostnaderna i efterhand. Välfärdsområdena beviljas statlig finansiering utifrån välfärdsområdets invånarantal, faktorer som beskriver behovet av social- och hälsovårdstjänster, befolkningstätheten, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, tvåspråkigheten, karaktären av skärgård, samiskspråkigheten, åtgärder som främjar hälsa och välfärd samt riskfaktorer inom räddningsväsendet.

Andelen bestämningsfaktorer för den statliga finansieringen¹⁾

Bestämningsfaktor	%	1 000 euro
Social- och hälsovården sammanlagt, varav	97,80	26 565 989
Servicebehov inom social- och hälsovården	78,97	21 450 056
Invånarantal	12,81	3 479 089
Befolkningstäthet	1,46	396 612
Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1,95	528 998
Tvåspråkighet	0,49	132 113
Samiskspråkighet	0,01	3 541
Karaktär av skärgård	0,11	29 964
Universitetssjukhustillägg	0,55	147 912
Främjande av hälsa och välfärd	1,46	397 702
Räddningsväsendet sammanlagt, varav	2,20	597 771
Invånarantal	1,43	388 539
Befolkningstäthet	0,11	29 813
Riskfaktorer	0,67	179 418

¹⁾ Tabellen anger fördelningen av finansieringen enligt bestämningsfaktor. Övergångsutjämnningen har inte dragits av från beloppen i tabellen.

Bestämningsfaktorernas andelar ändras årligen i enlighet med bestämningsfaktorerna och förändringarna i finansieringen på basis av ändringarna i välfärdsområdenas uppgifter.

Varje välfärdsområde beviljas statlig finansiering till ett belopp som fås genom addering av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering och de kalkylerade kostnaderna för räddningsväsendet enligt 21 § i den lagen. Dessutom får områdena en övergångsutjämnning eller så dras från områdenas finansiering av en post motsvarande övergångsutjämnningen i enlighet med 35 § i den lagen.

Anslag per välfärdsområde

Välfärdsområde	1 000 euro	euro/invånare
Helsingfors	3 083 087	4 507
Vanda och Kervo	1 261 659	4 355
Västra Nyland	2 031 625	4 047
Östra Nyland	436 918	4 395
Mellersta Nyland	877 611	4 238
Egentliga Finland	2 427 646	4 906
Satakunta	1 084 703	5 134

Anslag per välfärdsområde

Välfärdsområde	1 000 euro	euro/invånare
Egentliga Tavastland	994 174	4 858
Birkaland	2 577 764	4 726
Päijänne-Tavastland	994 174	4 858
Kymmenedalen	902 012	5 729
Södra Karelen	612 220	4 895
Södra Savolax	781 687	6 042
Norra Savolax	1 328 983	5 341
Norra Karelen	878 700	5 421
Mellersta Finland	1 307 800	4 771
Södra Österbotten	1 012 269	5 330
Österbotten	861 374	4 819
Mellersta Österbotten	343 136	5 067
Norra Österbotten	2 048 148	4 896
Kajanaland	415 131	5 961
Lappland	1 045 524	5 935

Anslag enligt uppgift (1 000 euro)

Social- och hälsovård	26 532 371
Räddningsväsendet	606 480
Sammanlagt	27 138 851

Utvecklingen av finansieringen per välfärdsområde enligt utbetalningsbesluten för finansieringen

Välfärds- område	2023 ¹⁾		2024 ²⁾			2025			2026 ³⁾		
	1 000 euro	euro/ invånare	1 000 euro	euro/ invånare	(%) 4)	1 000 euro	euro/ invånare	(%) ⁴⁾	1 000 euro	euro/ invånare	(%) ⁴⁾
Helsingfors	2 600 907	3 950	2 699 662	4 066	3,8	2 951 167	4 375	9,3	3 083 087	4 507	4,6
Vanda och Kervo	995 427	3 601	1 061 290	3 784	6,6	1 201 112	4 205	13,2	1 261 659	4 355	5,6
Västra Nyland	1 667 668	3 482	1 769 328	3 638	6,1	1 954 282	3 948	10,5	2 031 625	4 047	3,8
Östra Nyland	375 324	3 788	389 349	3 934	3,7	425 398	4 298	9,3	436 918	4 395	2,4
Mellersta Nyland	764 700	3 788	797 968	3 927	4,4	860 230	4 187	7,8	877 611	4 238	2,2
Egentliga Finland	1 984 806	4 105	2 068 973	4 261	4,2	2 331 399	4 750	12,7	2 427 646	4 906	4,1
Satakunta	970 907	4 531	996 244	4 687	2,6	1 071 084	5 058	7,5	1 084 703	5 134	1,2
Egentliga Tavastland	713 901	4 194	738 281	4 355	3,4	804 330	4 744	8,9	826 681	4 878	2,8
Birkaland	2 163 186	4 101	2 276 623	4 274	5,2	2 508 874	4 652	10,2	2 577 764	4 726	2,8

Utvecklingen av finansieringen per välfärdsområde enligt utbetalningsbesluten för finansieringen

Välfärds- område	2023 ¹⁾		2024 ²⁾			2025			2026 ³⁾		
	1 000 euro	euro/ invånare	1 000 euro	euro/ invånare	(%) 4)	1 000 euro	euro/ invånare	(%) ⁴⁾	1 000 euro	euro/ invånare	(%) ⁴⁾
Päijänne-											
Tavast-	861 673	4 201	893 152	4 367	3,7	955 002	4 670	6,9	994 174	4 858	4,1
Kymmen-	805 954	4 994	828 369	5 194	2,8	893 465	5 631	7,9	902 012	5 729	0,9
edalen											
Södra	554 188	4 395	570 945	4 555	3,0	605 456	4 837	6,0	612 220	4 895	1,1
Karelen											
Södra	694 504	5 274	709 564	5 439	2,2	757 573	5 831	6,8	781 687	6 042	3,1
Savolax											
Norra	1 174 804	4 730	1 204 223	4 862	2,5	1 289 049	5 194	7,0	1 328 983	5 341	3,0
Savolax											
Norra	756 110	4 631	779 982	4 799	3,2	837 451	5 159	7,4	878 700	5 421	4,9
Karelen											
Mellersta	1 158 863	4 250	1 192 187	4 376	2,9	1 271 292	4 652	6,6	1 307 800	4 771	2,8
Finland											
Södra	885 359	4 617	909 420	4 767	2,7	964 908	5 064	6,1	1 012 269	5 330	3,9
Öster-											
botten	762 973	4 334	786 375	4 460	3,1	843 208	4 748	7,2	861 374	4 819	1,9
Öster-											
botten	301 431	4 438	311 996	4 601	3,5	333 391	4 922	6,9	343 136	5 067	2,9
Mellersta											
Öster-											
botten	1 730 838	4 165	1 806 578	4 337	4,4	1 980 334	4 735	9,6	2 048 148	4 896	3,4
Norra											
Öster-	366 013	5 137	374 310	5 308	2,3	403 909	5 757	7,9	415 131	5 961	2,8
botten											
Kajana-	879 316	4 982	919 190	5 229	4,5	1 009 199	5 729	9,8	1 045 524	5 935	3,4
land											
Lapland											
Fastlan-											
det sam-	23 168 852	4 075	24 084 008	4 352	3,9	26 252 114	4 710	9,0	27 138 852	4 841	3,3
manlagt											

¹⁾ Grunden för fördelningen av anslaget mellan välfärdsområdena är finansieringen enligt den kalkyl som uppdaterades i januari 2024, inklusive 2022 års betalningspost och justeringen av finansieringen så att den motsvarar de överförda kostnaderna utifrån bokslutsuppgifterna för 2022.

²⁾ I fördelningen av anslaget mellan välfärdsområdena syns inte den engångspost som betalades i januari 2024, utan den syns under 2023.

³⁾ Finansiering enligt den preliminära finansieringskalkylen för 2026.

⁴⁾ Ökningen av den totala finansieringen i förhållande till föregående år.

Utveckling av finansiering som reserverats i statsbudgeten (1 000 euro)

2022 ¹⁾	1 860 440
2023	20 777 002
2024 ²⁾	24 615 425
2025	26 252 122
2026	27 138 863

¹⁾ Av finansieringen för 2023 betalades hälften av betalningsposten för januari redan i december 2022.

²⁾ I finansieringen för 2024 ingick en engångsersättning på 550 703 000 euro genom vilken finansieringen för 2023 korrigerades så att den motsvarade de nettokostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som överfördes från kommunerna och som välfärdsområdena bokförde som inkomst för 2023.

Den icke-öronmärkta statliga finansieringen till välfärdsområdena uppgår till sammanlagt cirka 27,1 miljarder euro 2026. Dessutom får välfärdsområdena kund- och klientavgifter, understöd, finansiella intäkter och andra inkomster.

Nivån på den finansiering som staten beviljar välfärdsområdena höjs årligen på riksnivå med beaktande av den förväntade ökningen av servicebehovet, höjningen av kostnadsnivån och uppgiftsändringarna inom social- och hälsovården. Ändringen i beloppet av efterhandsjusteringen av finansieringen är cirka -184,1 miljoner euro utifrån välfärdsområdenas bokslut från 2024. Indexhöjningen i finansieringen av välfärdsområdena är 3,25 % år 2026 och dess effekt på finansieringen är cirka 853,2 miljoner euro, varav beloppet av den indexhöjning som ingår i efterhandsjusteringen av finansieringen för 2024 är cirka 36,0 miljoner euro. Utifrån de beräknade kostnaderna för ökat servicebehov inom social- och hälsovården höjs finansieringen med cirka 248 miljoner euro, varav andelen kostnader för ökat servicebehov som ingår i efterhandsjusteringen är cirka 10 miljoner euro 2026. Från och med 2025 har man beaktat 80 % av ökningen av servicebehovet.

Som sådana ändringar enligt regeringsprogrammet och planen för de offentliga finanserna 2026—2029 av lagstiftning som gäller välfärdsområdenas uppgifter och som påverkar välfärdsområdenas finansiering har beaktats följande: nivån på arvudet för närståendevård och familjevård höjs 15,8 miljoner euro, personaldimensioneringen utvecklas genom digitalisering och teknik utnyttjas inom hemvården -50,9 miljoner euro, ökningen av besparingen i anslutning till arbetsfördelningen inom den specialiserade sjukvården på sjukhus och jourer -23,4 miljoner euro, ändring och precisering av tillämpningsområdet för lagen om funktionshindersservice så att lagen förblir en speciallag, nettoeffekt -13,8 miljoner euro, minskning av den s.k. demokratipengen -5,0 miljoner euro, besparing av hälsoundersökningar -2,55 miljoner euro, administrativ lindring av aktiveringsplanerna inom arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte -1,6 miljoner euro, höjning av avgiften för en oanvänd tjänst -1,5 miljoner euro, utvidgning av behandlingen av datamaterial (lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården) 1,0 miljoner euro och höjning av ersättningen för olägenhet i samband med assisterad befruktning 0,01 miljoner euro. Dessutom uppgår det finansieringstillägg som bygger på andra tidigare författningsändringar till 10,6 miljoner euro.

Övergångsutjämningsarnas inverkan på finansieringen för 2026 är cirka -25 miljoner euro. I finansieringen för 2026 har dessutom beaktats en besparing i anslutning till att hälsoundersökningar

för körkort lämnas utanför det offentliga tjänsteutbudet som beslutades i den första tilläggsbudgeten för 2025, -3,2 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Administrativ lindring av aktiveringsplanerna inom arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-1 600
Arbetsfördelningen på sjukhus och jourer samt inom den specialiserade sjukvården (regeringsprogr. 2023)	-23 400
Besparing av hälsoundersökningar (budgetlag)	-2 550
Bortfall av övergångsutjämningsarna för 2025	67 102
Hälsoundersökningarna för körkort lämnas utanför tjänsteutbudet (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 200
Höjning av avgiften för en oanvänd tjänst (budgetlag)	-1 500
Höjning av ersättningen för olägenhet i samband med assisterad befruktning (budgetlag)	10
Höjning av nivån på arvudet för närståendevård och familjevård (budgetlag)	15 800
Indexhöjningens belopp	817 215
Justering i efterhand, prisindex	35 962
Justering i efterhand, skillnaden mellan finansieringen och kostnaderna 2024	-184 068
Justering i efterhand, ökning av servicebehovet	9 559
Kompletterande och förebyggande utkomststöd (effekten 2025 av ändring av lagen om främjande av integration) (överföring till moment 32.50.30)	-319
Minskning av demokratipengen (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-5 000
Minskning av personaldimensioneringen inom heldygnssorgen för äldre genom digitalisering (regeringsprogr. 2023) och utnyttjande av teknik inom hemvården (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-50 900
Terapigarantin (Stärkande av mentalvårdstjänsterna för barn och unga) (regeringsprogr. 2023)	10 982
Ändring av lagen om funktionshindersservice i enlighet med grundlagsutskottets ställningstaganden om livsskede (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-20 200
Ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården, utvidgning av behandling av datamaterial (budgetlag)	1 000
Ändring av tillämpningsområdet för lagen om funktionshindersservice (Ytterligare åtgärder 2024 och ShUB 28/2024)	6 400
Ökad efterfrågan på tjänster	237 955
Övergångsutjämningsarna för 2026	-24 907
Sammanlagt	884 341

Momentets rubrik har ändrats.

2026 budget	27 138 863 000
2025 I tilläggsb.	-2 400 000
2025 budget	26 254 522 000
2024 bokslut	24 615 419 291

32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering har välfärdsområdena utöver den i 2—4 kap. föreskrivna finansieringen rätt att av staten få finansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av tillräckliga social- och hälsovårdstjänster enligt 19 § 3 mom. i grundlagen eller räddningsväsendets tjänster i anslutning till de grundläggande fri- och rättigheterna enligt 7, 15 och 20 § i grundlagen. Tilläggsfinansiering beviljas på basis av förfarandet enligt 26 § i finansieringslagen.

2026 budget	1 000 000
2025 budget	1 000 000
2024 bokslut	—

90. Stöd till kommunerna

Förklaring: Genom statsandelen för kommunal basservice och den utjämning av statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna strävar man efter att trygga kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig basservice i olika delar av landet och balansera förutsättningarna för ordnandet av kommunernas lagstadgade uppgifter och den övergripande finansieringen av uppgifterna. De kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen grundar sig framför allt på kostnaderna för varje åldersgrupp. Eftersom en betydande del av kommunernas statsandelsåligganden och av kostnaderna för dem gäller småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning, betonas i synnerhet barn- och ungdomsåldersklasserna i kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice enligt åldersgrupp. Andra bestämningsfaktorer för de kalkylerade kostnaderna är arbetslöshet, tvåspråkighet, inslag av personer med ett främmande språk som modersmål, befolkningstäthet, karaktär av skärgård, utbildningsbakgrund och omfattande arbetslöshet.

Den andra delen av kriterierna består av tilläggsdelar som är fjärrorter, självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, främjande av välfärd och hälsa, ökning av invånarantalet samt tilläggsdelar för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Från statsandelen för kommunal basservice anvisas det finansiering för en höjning av kommunernas statsandel enligt prövning.

För en ny kommun som bildas när kommuner går samman eller för sammanslagning som gäller en kommun med svår ekonomisk ställning kan det inom ramen för statsbudgeten betalas sammanslagningsunderstöd enligt prövning. Dessutom kan staten betala kommunen ersättning för minskning av statsandelen till följd av kommunsammanslagningar. Anslaget för sammanslagningsunderstöd är ett avdrag från statsandelen för kommunal basservice.

I enlighet med regeringsprogrammet genomförs en övergripande översyn av den kommunala finansieringen och statsandelssystemet så att de motsvarar kommunernas nya roll och läget efter att social- och hälsovårdsreformen trätt i kraft och reformen av arbets- och näringstjänsterna genomförts. Målet är att säkerställa att kommuner av olika storlek har förutsättningar att ordna den lagstadgade basservicen överallt i Finland. Avsikten är att reformen ska träda i kraft vid ingången av 2027.

Effektmål

Målet för den kommunala förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt de allmänna biblioteken och kulturverksamheten är att småbarnspedagogiken, utbildningen och biblioteks- och kulturtjänsterna ska säkerställas för alla, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. De centrala målen för finansieringen till kommunerna är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för varje barn, elev och studerande, oberoende av boningsort, enligt hans eller hennes förmåga och särskilda behov och att för var och en, som en del av medborgarnas kulturella rättigheter, trygga möjligheten till utveckling med hjälp av bibliotekstjänster och informations- och kulturtjänster.

Målet för den grundläggande konstundervisningen är att ge kommuninvånarna en möjlighet att delta i grundläggande konstundervisning och i sådan undervisning på konstens olika områden som stöder hobbyverksamhet.

Målet för arbets- och närings tjänsterna är att trygga tillgången på kunnig arbetskraft och möjligheterna för dem som söker arbete att få arbete samt att främja uppkomsten av ny företagsverksamhet. Statsrådet fastställer på föredragning från arbets- och näringsministeriet de nationella målen för främjandet av sysselsättningen för varje regeringsperiod.

Målet för tjänsterna för främjande av integration är att stödja och effektivisera invandrarnas integration, sysselsättning och kompetens samt delaktighet i det finska samhället.

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 552 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandel enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021)
- 2) till utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna
- 3) till betalning av hemkommunsersättningar för 6—15-åringar som saknar hemkommun
- 4) till betalning av de belopp motsvarande mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet som betalas i samband med hemkommunsersättningarna till privata anordnare av grundläggande utbildning
- 5) till ett belopp av högst 10 000 000 euro till betalning av behovsprövad höjning av statsandelen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsandel för kommunal basservice

—0—5-åringar	2 518 789
—6-åringar	479 989
—7—12-åringar	2 903 274
—13—15-åringar	2 683 880
16 år fyllda	331 800
—18—64-åringar	282 020
—arbetslöshet	425 458

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

— tvåspråkighet	116 588
— inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1 217 492
— befolkningstäthet	230 412
— karaktär av skärgård	16 037
— kommun med skärgårdsdel	10 457
— utbildningsbakgrund	173 025
— omfattande arbetslöshet	299 654
<i>Kalkylerade kostnader sammanlagt</i>	11 688 877

<i>Kommunernas finansieringsandel</i>	8 681 347
Statsandel	3 007 530

Tilläggsdelar till statsandelen

— för fjärrorter	68 703
— på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser	78 344
— för kommun inom samernas hembygdsområde	1 266
— för främjande av välfärd och hälsa	115 862
— för ökat invånarantal	50 465
<i>Tilläggsdelar till statsandelen sammanlagt</i>	314 640

Utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna

— tillägg	884 29
— avdrag	-98 302
<i>Utjämningen av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna sammanlagt</i>	786 427

Behovsprövad höjning av statsandelen	10 000

Hemkommunsersättning för 6—15-åringar som saknar hemkommun (staten ersätter)	20 139

Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	9 979

Ökningar och minskningar av statsandelen	-596 416
Sammanlagt	3 552 300

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 25,73. Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 605 317 vid årsskiftet 2024/2025.

Regeringspropositioner och andra ändringar som hänför sig till dimensioneringen av anslaget

I nivån för statsandelen har som ökning i fråga om de nya och mer omfattande åliggandena 2026 beaktats

- 53 495 000 euro i anslutning till reformen av stödet för lärande och skolgång
- 12 017 000 euro i anslutning till utökning av den grundläggande utbildningen med tre årsveckotimmar
- 6 363 000 euro i anslutning till att hemkommunsersättningarna till privata utbildningsanordnare höjs till 100 procent

— 1 200 000 euro i anslutning till införande av den norska modellen för hemvårdsstöd.

I nivån för statsandelen har dessutom som minskning av uppgifter och skyldigheter beaktats

— 2 150 000 euro i anslutning till slopandet av kommunernas sysselsättningsskyldighet i fråga om arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år

— 680 000 euro i anslutning till förenklande av serviceprocessen för arbetssökande

— 580 000 euro i anslutning till minskningen av antalet handlingar som gäller stöd för förskoleundervisning och grundläggande utbildning

— 400 000 euro i anslutning till upphävandet av skyldigheten att skicka påminnelser i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa.

I statsandelen för basservice beaktas 2026 en tidsbunden minskning på 21 820 000 euro i anslutning till avvecklingen av kommunernas skyldigheter och uppgifter. I nivån för statsandelen beaktas 2026 även en tidsbunden minskning på 167 052 000 euro i anslutning till utjämningen med avseende på 2023 av de inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena. Dessutom beaktas i nivån för statsandelen 2026 den tidsbundna minskning på 64 000 000 euro som anknyter till återkrav av den tidsbundna ökning av statsandelen på 192 000 000 euro som gjordes 2024. I nivån för statsandelen beaktas dessutom från och med 2026 en permanent minskning på 75 000 000 euro av statsandelen i anslutning till finansieringen av de tillväxtåtgärder som regeringen beslutat om.

År 2026 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 3,5 procent och den därav följande ökningen av statsandelen 111 072 000 euro. I enlighet med regeringsprogrammet görs emellertid åren 2024—2027 en minskning i indexhöjningen av statsandelen för kommunal basservice. Denna minskning motsvarar en procentenhet. År 2026 minskar avdraget statsandelen med 31 558 000 euro.

Enligt lagen om statsandel för kommunal basservice justeras storleken på ersättningen för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner årligen enligt folkpensionsindexet. I enlighet med regeringsprogrammet höjs dock inte de förmåner som är bundna vid folkpensionsindex åren 2024—2027. Nivån på ersättningen justeras nästa gång med avseende på finansåret 2028.

När de kostnader och inkomster som överförts från kommunerna till välfärdsområdena i samband med överföringskalkylen för social- och hälsovården beaktas, är effekten av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna på statsandelarna 2026 att statsandelarna ökar med 127 481 000 euro.

Statsandelsprocenten för kommunal basservice höjs från 25,02 procent till 25,73 procent 2026.

Faktorer som beaktas i den procentuella statsandelen för kommunal basservice¹⁾

Förändring	Inverkan på statsandelsprocenten (procentenheter)	Inverkan på statsandelarna (1 000 euro)
Effekt av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna ²⁾	+0,54	127 481
Förändringar i statsandelsåliggandena	+0,44	69 265
Effekt av indexbesparingen enligt regeringsprogrammet	-0,27	-31 558
Förändringar totalt	+0,71	165 188

¹⁾ De ändringar i statsandelen som föranleds av ändrade åligganden förs in i det kalkylmässiga kostnadsunderlaget för statsandelen och inkluderas därefter i fråga om de nya och mer omfattande åliggandena i statsandelsprocenten så att statsandelen till 100 procent motsvarar kostnaderna för respektive åliggande. Sådana ökningar och minskningar av statsandelen som inte hänför sig till statsandelsåligganden räknas direkt in i statsandelsprocenten.

²⁾ Vid justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna justeras de kalkylerade kostnaderna för statsandelen så att de motsvarar nivån för de faktiska kostnaderna. Vid beräkningen av justeringens inverkan på statsandelarna beaktas dock i fråga om 2024 de kostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som redan tidigare överförts från den kommunala ekonomin.

Ökningar och minskningar av statsandelen (1 000 euro)

— neutralisering av ändringen i skatteinkomstutjämning	-102 547
— avdrag i samband med finansieringen av skolor som inleder sin verksamhet	-50
— kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet	-361 028
— behovsprövad höjning av statsandelen till kommunerna	-10 000
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning vid sammanslagning till kommuner som har en svår ekonomisk situation	-5 500
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner	-5 500
— utjämning med avseende på 2023 av inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena	-167 052
— avdrag i anslutning till den tidsbundna ökning med avseende på 2024 som gjordes för att utjämna överföringen av finansieringen av välfärdsområdena	-64 000
— minskning av statsandelen i anslutning till avvecklingen av kommunernas skyldigheter och uppgifter	-21 820
— ersättning för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner	216 081
— besparing i statsandelarna i anslutning till finansiering av tillväxtåtgärder	-75 000
Sammanlagt	-596 416

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avdrag som motsvarar 1 procentenhet av indexförhöjningen	-31 558
Besparing i statsandelssystemet (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-75 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av återbetalning av sådana sammanslagningsunderstöd till kommuner som blivit oanvända 2024	-10 997
Effekterna på den kalkylerade statsandelen av förändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer	12 761
Förenkling av serviceprocessen för arbetssökande (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-680
Handlingar som gäller stöd för förskoleundervisning och grundläggande utbildning (Ytterligare åtgärder 2024)	-580
Höjning av hemkommunsersättningen till privata utbildningsanordnare till 100 procent (överföring från moment 29.10.30) (regeringsprogr. 2023)	6 363
Indexhöjning	111 072
Införande av den norska modellen för hemvårdsstöd (budgetlag)	1 200
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna 2026	127 481
Minskning av statsandelen i anslutning till avvecklingen av kommunernas skyldigheter och uppgifter (Ytterligare åtgärder 2024)	870
Reform av stödet för lärande (överföring från moment 29.10.30) (regeringsprogr. 2023)	53 495
Slopande av kommunernas sysselsättningsskyldighet (arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år) (regeringsprogr. 2023)	-2 150
Upphävande av skyldigheten att skicka påminnelser i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-400
Upphörande av betalningen av statsandelar och statsunderstöd som beviljats för anläggningskostnadsprojekt för bibliotek	-3 200
Utökning av den grundläggande utbildningen med tre årsveckotimmar (regeringsprogr. 2023)	12 017
Ändring av hemkommunsersättningarna för personer som saknar hemkommun	-4 947
Ändring av mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet	981
Ändring av statsandelens tilläggsdelar på grund av bestämningsfaktorer	6 652
Ändring i kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet 2026 (utfallsuppgift för 2024)	-17 647
Övriga ändringar	-233
Sammanlagt	185 500

2026 budget	3 552 300 000
2025 II tilläggsb.	8 763 000
2025 budget	3 366 800 000
2024 bokslut	2 500 727 072

31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 400 000 euro för särskilda utredningar enligt 16 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) samt till kommunernas sammanslagningsutredningar

2) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för sammanslagningsunderstöd för kommuner som har en svår ekonomisk situation enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009)

3) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för i 41 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) avsedda sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner och för ersättning för förlorade statsandelar enligt 44 § i den lagen.

Förklaring: Enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009) kan till den nya kommun som bildas vid en kommunsammanslagning inom ramen för statsbudgeten betalas ett sammanslagningsunderstöd enligt prövning, om sammanslagningen gäller en kommun som har en svår ekonomisk ställning. Dessutom kan till kommunerna betalas sådant sammanslagningsunderstöd enligt prövning som avses i 41 § i kommunstrukturlagen och sådan ersättning för minskning av statsandelar till följd av sammanslagningen som avses i 44 § i den lagen.

Av anslaget är 11 000 000 euro en överföring från statsandelen för kommunal basservice (28.90.30). Om det belopp som har reserverats för sammanslagningsunderstöd inte i sin helhet används under finansåret, ska det återstående beloppet enligt 56 a § och 59 § i kommunstrukturlagen betalas tillbaka till kommunerna som en lika stor andel per invånare senast under året efter finansåret.

2026 budget	11 400 000
2025 II tilläggsb.	-5 500 000
2025 budget	11 400 000
2024 bokslut	89 666

35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)

Under momentet beviljas 534 001 000 euro.

Anslaget får användas till att betala ersättning enligt 33 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna.

Förklaring: Ändringar i beskattningsgrunderna minskar ersättningarna för förlorade skatteinkomster med ett nettobelopp på 6 500 000 euro. Kommunernas skatteintäkter ökar och ersättningarna för förlorade skatteinkomster minskar på grund av flera ändringar i beskattningsgrunderna. Den i euro räknat mest betydande ändringen är bortfallet av skatteavdraget för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer, vilket minskar ersättningarna med 35 000 000 euro. Däremot ökar ersättningarna på grund av höjningen av inkomstavdraget samt införandet av en barnförhöjning i inkomstavdraget, vilka ökar ersättningsbeloppet med sammanlagt 29 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inverkan av de ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås för 2026	-6 500
Sammanlagt	-6 500

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	534 001 000
2025 budget	540 501 000
2024 bokslut	848 000 000

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 44 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring som betalas på ansökan enligt lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppdatering av prognosen	-13 000
Sammanlagt	-13 000
2026 budget	44 000 000
2025 budget	57 000 000
2024 bokslut	57 989 197

92. EU och internationella organisationer

Samtycke

Statsrådet får besluta om att överföra bidrag till den gemensamma resolutionsfonden och om att framföra en begäran om tillfällig överföring av en sådan annan avtalsslutande parts fondandel som avses i 2 § 1 mom. i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden (1196/2014) till ett belopp av högst 3 502 500 000 euro.

03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 656 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Till följd av det EU-direktiv som gäller återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har det inrättats en myndighet, Verket för finansiell stabilitet. I direktivet och i den förordning som gäller en gemensam resolutionsmekanism anges för verket närmare myndighetsuppgifter i anslutning till föregripande resolutionsåtgärder samt befogenheter att genomföra en kontrollerad omstrukturering av verksamheten vid inrättningar i kris och eventuellt lägga ner sådana inrättningar.

Verket för finansiell stabilitet ska också sköta förvaltningen av insättningsgarantisystemet, inklusive förvaltningen av insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter som samlas in från banksektorn samt av insättningsgarantifondens placeringsverksamhet. Till verkets lagstadgade uppgifter hör också att förvalta kontosystemet inom försörjningsberedskapen, som tryggar dagliga betalningar vid allvarliga störningssituationer och under undantagsförhållanden. De samhälleliga effektmålen för Verket för finansiell stabilitet är att minimera kostnaderna för bankkriser samt öka insättningsgarantins och resolutionsmekanismens trovärdighet.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 11.19.11.

Mål för resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	3,5	<8,0	<8,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 688	9 755	9 457
Bruttoinkomster	670	788	801
Nettoutgifter	8 018	8 967	8 656
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 651		
— överförs till följande år	4 713		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning och utveckling av systemet för utbetalning av insättningsgarantin	-261
Kostnader för förvaltningen av kontosystemet inom försörjningsberedskapen	282
Utveckling av resolutionsförmågan	-39
Lönejusteringar	87
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-96
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-240
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-44
Sammanlagt	-311
2026 budget	8 656 000
2025 II tilläggsb.	32 000
2025 budget	8 967 000
2024 bokslut	8 080 000

20. *Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader i enlighet med ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte ersätter, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari lämna rådets generalsekreterare en redovisning för hur de har använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.93.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	800
Sammanlagt	800

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	2 200 000
2025 budget	1 400 000
2024 bokslut	1 400 000

40. *Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken* (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 922 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses få av att vara värdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses dra nytta av att Nordiska Investeringsbanken är förlagd i Helsingfors. Dimensioneringen av anslaget baserar sig på en på utfallet gjord uppskattning av det totala beloppet av den skatt som innehållits på lönerna för bankens personal. Syftet med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella marknaden. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades i tiden vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Det finns en uttrycklig bestämmelse (artikel VIII) om värdlandsersättningen i avtalet om värdlandsersättning mellan finska staten och banken. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken ingår i värdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid de ovannämnda institutionerna betalar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning enligt utfall	885
Sammanlagt	885

2026 budget	15 922 000
2025 budget	15 037 000
2024 bokslut	13 797 022

66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning till Europeiska kommissionen av utgifter som föränleds av räntorna på Europeiska unionens instrument för makroekonomiskt stöd plus till Ukraina.

Förklaring: Europeiska unionen beslutade i december 2022 att inrätta ett instrument (makroekonomiskt stöd plus) för stöd till Ukraina 2023. Under 2023 beviljades Ukraina finansiellt stöd ur instrumentet till ett belopp av 18 miljarder euro. I enlighet med det arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott åtog sig medlemsstaterna genom avtal med kommissionen att täcka utgifterna för räntorna på instrumentet makroekonomiskt stöd plus till Ukraina med medlemsstaternas relativa bidrag enligt en BNI-nyckel. Finlands andel av räntekostnaderna år 2026 är uppskattningsvis cirka 10 miljoner euro.

2026 budget	10 000 000
2025 budget	10 000 000
2024 bokslut	9 378 710

67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till inlösen av förbindelser som 1982—1986 ingåtts med internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föränleds av inlösningen
- 2) till betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har ingåtts efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

2026 budget	10 000
2025 budget	10 000
2024 bokslut	—

68. Finlands andel av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och för Internationella finansieringsbolaget (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag på 10 100 000 euro med anledning av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av Internationella finansieringsbolagets kapital 2025	-6 300
Sammanlagt	-6 300
2026 budget	10 100 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	16 400 000
2024 bokslut	—

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 783 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag, det bidrag baserat på icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen

2) till eventuella begäranden från kommissionen om att tillfälligt ställa kontanta medel till kommissionens förfogande i enlighet med artikel 9 i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel eller i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014.

Förklaring: Bestämmelser om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag finns i rådets beslut (EU/Euratom 2020/2053), som gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och produktionsavgifter för socker

2) mervärdesskattebaserade avgifter, avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift, s.k. plastavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

Med undantag av uppbördsprovisionen ingår de traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning inte i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av moms-, plast- och BNI-avgiften finns i följande förordningar:

1) nr 1150/2000: rådets förordning (EG) gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel

2) nr 1553/1989: rådets förordning (EG) om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskattändring såsom den lyder ändrad genom förordning (EEG, Euratom) nr 2021/769

3) N:o 2021/770: rådets förordning (EU, Euratom) om beräkning av egna medel baserade på plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns, om metoder och förfaranden för tillhandahållande av dessa egna medel, om åtgärder för att möta likviditetsbehov och om vissa aspekter av egna medel baserade på bruttonationalinkomst

4) nr 549/2013: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen.

År 2026 är det sjätte budgetåret under EU:s följande budgetramperiod 2021—2027. Anslagsnivån baserar sig på kommissionens förslag till nivå för avgiftstaket i Europeiska unionens fleråriga budgetram för 2026.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa nödvändiga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

För att säkerställa att unionens åtaganden i fråga om lånet på 750 miljarder euro inom ramen för återhämtningsinstrumentet fullgörs får kommissionen i enlighet med artikel 9.4 och 9.5 i rådets beslut 2020/2053 begära att medlemsstaterna tillfälligt ställer likvida medel till dess förfogande. I enlighet med artikel 9.6 i beslutet har det högsta årliga beloppet av likvida medel begränsats till medlemsstatens BNI-baserade relativa andel i den extraordinära höjning av taket för egna medel på 0,6 procent som avses i artikel 6 i beslutet.

I artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 om metoder och förfaranden för tillhandahållande av traditionella, momsbaserade och BNI-baserade egna medel samt åtgärder för att möta likviditetsbehov finns bestämmelser om tillhandahållande av kontanter i vissa situationer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mervärdesskattebaserade avgifter	403 000 000
Avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall	87 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	2 293 000 000
Sammanlagt	2 783 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	453 000
Sammanlagt	453 000

2026 budget	2 783 000 000
2025 II tilläggsb.	-40 209 000
2025 budget	2 330 000 000
2024 bokslut	1 966 889 675

88. Finlands andel av Europeiska stabilitetsmekanismens kapital (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 080 000 euro.

Anslaget får användas till teckning av det kapital från Europeiska stabilitetsmekanismen som förutsätts för ändring av fördelningsnyckeln för Finlands kapitalandel.

Förklaring: I enlighet med ett arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott beslutade rådet för Europeiska stabilitetsmekanismen den 5 december 2022 att fördelningsnyckeln för Europeiska stabilitetsmekanismens kapital ändras, när en ny medlem ansluter sig till Europeiska stabilitetsmekanismen eller senast när den tidsbegränsade korrigering av fördelningsnyckeln för grundkapitalet som tillämpas på Lettland upphör att gälla den 1 januari 2026. Finlands andel av det inbetalade kapitalet stiger med sammanlagt 46,19 miljoner euro. År 2026 betalas 23,08 miljoner euro av detta.

2026 budget	23 080 000

95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 620 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av garantiprestationer som föranleds av den statsgaranti som beviljats Europeiska investeringsbanken för att täcka de förluster som föranleds av den alleuropeiska EU COVID-19-garantifond som inrättats i anslutning till banken

2) till betalning av ränteutgifter och andra utgifter som Europeiska investeringsbanken eventuellt orsakas av tryggandet av garantifondens likviditet.

Förklaring: Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av sådana garantiprestationer som innevarande år eventuellt föranleds av den statsgaranti på 371 158 331,96 euro som beviljats Europeiska investeringsbanken den 25 juni 2020. Europeiska investeringsbanken förvaltar garantifonden och tryggar dess likviditet, vilket medför ränteutgifter och andra kostnader för garantigivarna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Eventuella garantiprestationer (uppskattning)	-3 140
Sammanlagt	-3 140

2026 budget	7 620 000
2025 budget	10 760 000
2024 bokslut	5 116 725

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen. Med en del av anslagen under kapitlet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2026 budget	300 000
2025 budget	300 000
2024 bokslut	—

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2026 budget	2 000 000
2025 budget	2 000 000
2024 bokslut	2 000 000

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till indrivning av statens låne- och borgensfordringar samt andra fordringar
- 2) till tryggande och skötsel av statens lånefordringar, borgensfordringar och andra fordringar samt statens ärvda egendom
- 3) till betalning av utgifter för återkrav av förmåner som betalats utan grund och för utövandet av statens regressrätt
- 4) till betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare
- 5) till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Ökning av riskerna	300
Sammanlagt	300

2026 budget	600 000
2025 budget	300 000
2024 bokslut	202 766

98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 26 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter för kassaplaceringar och bankkonton samt betalning av kreditprovision.

Förklaring: När marknadsräntorna är negativa ger kassaplaceringar och förvaring av medel på bankkonton i euro och på valutakonton upphov till ränteutgifter. Kreditprovision betalas för användningslimiten för statens koncernkonto.

2026 budget	26 000
2025 budget	26 000
2024 bokslut	25 054

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Statsandelar och finansiering av yrkesutbildningen som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde budgeteras på grundval av beslutet om beviljande med avvikelse från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter.

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Globaliseringen, utarmningen av den biologiska mångfalden, klimatförändringen, den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska utvecklingen, förändringarna i arbetslivet, i befolkningen och i delaktigheten i samhället samt den ökade ojämlikheten inverkar i högt tempo på samhället. De strukturella förändringarna inom ekonomin och på arbetsmarknaden, de ökande åldersrelaterade utgifterna och balansmålet för de offentliga finanserna sätter ramar för förvaltningsområdet. Befolkningsförändringarna och den ojämna geografiska fördelningen av dessa medför ett betydande förändringstryck i fråga om ordnandet av offentlig service. Genom arbetet inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde går det att i betydande grad påverka den riktning som dessa förändringar tar och skapa förutsättningar för en positiv utveckling.

Centrala mål under regeringsperioden är att höja utbildningsnivån och hela befolkningens kompetensnivå och att öka välbefinnandet bland studerande. Målet är att öka antalet högskoleutbildade unga vuxna så att det ligger så nära 50 procent som möjligt fram till 2030 och att framskrida mot målet att höja antalet högskoleutbildade unga vuxna i Finland till samma nivå som i OECD:s toppländer. Finland blir en internationellt attraktiv plats för studier, forskning och investeringar. Examensutbildning för vuxna omfattar särskilt utbildning som höjer utbildningsnivån eller förbättrar arbetsmarknadsställningen.

Finländarnas utbildnings- och kompetensnivå är fortfarande hög i internationell jämförelse, men det finns oroväckande drag i utvecklingen. Utbildningsnivån för finländska unga vuxna har sjunkit under medelnivån. De åtgärder som vidtagits under det senaste årtiondet har ökat och tidigarelagt tillträdet till högskoleutbildning samt höjt den förväntade utbildningsnivån. Situationen håller på att förbättras, men försämringen av Finlands relativa ställning kommer att fortsätta åtminstone till slutet av det innevarande årtiondet.

De ungas inlärningsresultat har sjunkit exceptionellt snabbt under hela 2000-talet och till exempel majoritetsbefolkningens PISA-resultat är redan svagare än i Sverige och Tyskland. Parallellt med

att inlärningsresultaten försämrats har de regionala skillnaderna och skillnaderna mellan befolkningsgrupperna i ökande mån återspeglats i resultaten, och i fråga om barns och ungas välbefinnande har utvecklingen inte till alla delar varit positiv. Det kontinuerliga lärande som bör ske under arbetskarriärerna inriktas inte effektivt eller ändamålsenligt på utbildning som förbättrar sysselsättningen. Den låga graden av fysisk aktivitet hos befolkningen och de samhälleliga kostnaderna för fysisk inaktivitet försämrar funktionsförmågan på såväl individ- som samhällsnivå. Osäkerheten ökar till följd av växande klyftor inom politiskt deltagande och en generell skärpning av attityder.

Utvecklingsutsikterna är osäkra inom sysselsättning och ekonomi, och bristen på utbildad arbetskraft gör det svårare att idka företagsverksamhet och producera offentliga tjänster. Det ska säkerställas att vårt utbildningssystem producerar tillräckligt med kompetens och utbildade personer inom kritiska områden — att alla avlägger minst examen på andra stadiet och allt fler unga också en examen på högre nivå. Undantagsarrangemangen inom fostran och utbildning under pandemin har påverkat barns och ungas lärande och medfört att inlärningsresultat fortsätter att försämrats. Kulturen och de kreativa branscherna, motionsverksamheten och ungdomsarbetet har 2023 i stor utsträckning återhämtat sig från coronakrisens temporära konsekvenser för bland annat användningen av tjänster.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde stärker och förnyar samhällets bildningsgrund och skapar förutsättningar för ökad delaktighet i ett samhälle baserat på hållbar tillväxt. En hög kompetens- och utbildningsnivå stärker den samhälleliga resiliensen och skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, som i första hand baserar sig på den produktivitetsökning som den tekniska utvecklingen och kompetensen medför. Genom åtgärder som främjar småbarnspedagogik, utbildning och kontinuerligt lärande stöds tillgången på kompetent arbetskraft, en hög sysselsättning och en växande produktivitet. Genom att stärka forskning, utveckling och innovation stöds den tekniska utvecklingen, produktiviteten och den ekonomiska strukturomvandlingen. De kreativa branscherna och olika immateriella innehåll bidrar till välbefinnande och hållbar tillväxt. Vetenskaplig kunskap bidrar till bildning och bygger upp världsbilden, genererar välfärd och välbefinnande och utgör grunden för beslutsfattande och utvecklar praxis. Universitetens centrala uppgift är att fostra till kritiskt och analytiskt tänkande. På väg mot målet att finansieringen av FoU-verksamheten höjs till 4 procent av bruttonationalprodukten ska tillräcklig utbildning av FUI-expertter säkerställas.

Kunskap, kompetens och kreativitet är viktiga också för befolkningens mentala resiliens. Bildning, det vill säga fostran, utbildning, forskning och konst, skapar förtroende och respekt mellan människor samt en förmåga att tänka kritiskt. För att befolkningens kompetensnivå ska kunna höjas och den samhälleliga samhörigheten och delaktigheten samt jämställdheten ska kunna stärkas krävs samarbete mellan aktörerna inom förvaltningsområdet samt en förvaltningsövergripande politik. Utgångspunkterna i all verksamhet är jämlikhet, hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt.

Ett centralt mål för gymnasieutbildningen är att säkerställa en omfattande allmänbildning och att ge de studerande behörighet för fortsatta studier. Gymnasieutbildningen utvecklas även i framtiden som en egen utbildningsform som har en egen lagstiftning som styr verksamheten samt ett eget finansieringssystem.

Målet med yrkesutbildningen är att säkerställa att alla studerande har tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet eller fortsatta studier. I nuläget är sysselsättningsgraden för dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen mycket låg inom många utbildningsområden. Det finns också tecken på att utbildningen anpassar sig till förändringen i arbetsmarknadsbehovet. Det minskade antalet examina inom det tekniska området har förbättrat sannolikheten för sysselsättning bland de utexaminerade, trots att den totala sysselsättningen bland dem som avlagt yrkesexamen inom det tekniska området har minskat. Tyngdpunkten inom yrkesutbildning för vuxna ligger på en alltför långvarig utbildning för grundexamen och en utbildning med flera examina på samma nivå som har få arbetsmarknadsfördelar.

Konst och kultur har ett egenvärde. De kreativa branscherna och evenemangsbranschen har en betydande sysselsättnings- och tillväxtpotential. Antalet arbetsplatser inom de kreativa branscherna utökas och tillgången till kulturtjänster förbättras. Barns och ungas välbefinnande ska tryggas, utslagningen ska minskas och delaktigheten stärkas. Ökningen av den fysiska aktiviteten sker inom ramen för det nationella programmet för en fysiskt aktiv livsstil och funktionsförmåga. Dessa åtgärder har en central betydelse också vid främjandet av psykiskt välbefinnande och krisstålighet.

Genom att arbeta målinriktat har Finland alla förutsättningar att behålla sin plats bland världens mest ansedda kultur- och välfärdsstater. Institutioner och politik som upprätthåller kompetens, kreativitet, social sammanhållning, jämlikhet och förtroende får allt större betydelse och stärker samhället inför nuvarande och framtida utmaningar.

Samhälleliga effektmål

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är målet att småbarnspedagogik, utbildning, forskning, konst och kultur, motion och idrott och ungdomsarbete förnyar och stärker samhällets bildningsgrund och att jämlikheten, förtroendet, öppenheten och stabiliteten i samhället ökar. Dessa mål preciseras av förvaltningsområdets samhälleliga genomslagsmål:

— Kvaliteten på småbarnspedagogiken förbättras. Finländarnas inlärningsresultat och utbildningsnivå stiger. Kunskaperna i grundläggande färdigheter stärks och var och en får tillräckliga grundläggande kunskaper i grundskolan.

— Bildning skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, utbildningen svarar bättre mot arbetslivets behov och minskar matchningsproblemet. Antalet unga som står utanför arbetslivet och utbildning minskar.

— Finländare i alla åldrar rör på sig mer.

Uppnåendet av de samhälleliga genomslagsmålen följs upp med kvantitativa indikatorer för vilka det har satts upp målvärden. Målen för förvaltningsområdets samhälleliga genomslag uppnås på lång sikt. Under de närmaste åren är målet att i huvudsak närma sig den målnivå som fastställts för 2030 eller 2040.

— Överensstämmelsen mellan utbildningsutbudet och arbetslivets behov följs upp på basis av nyutexaminerades sysselsättning och övergång till fortsatta studier inom yrkesmässigt differentierad utbildning. Målet är att mer än 85 procent av dem som utexaminerats inom alla utbildningsområden vid alla läroanstalter ett år efter utexamineringen ska vara sysselsatta eller ha övergått

till fortsatta studier. (I tabellen omfattar referensvärdet alla som övergått till att studera, inte bara dem som övergått till fortsatta studier.)

— Den internationella undersökningen om vuxnas färdigheter PIAAC följer upp befolkningens kompetensnivå i fråga om läs- och räknefärdigheterna hos 16—65- och 25—34-åringar. Målet är att de genomsnittliga läs- och räknefärdigheterna i båda uppföljningsklasserna i undersökningen 2022—2023 ska ligga på en högre nivå än i undersökningen 2012. År 2012 var nivån på läsfärdigheterna 288 poäng för 16—65-åringar och 282 poäng för räknefärdigheterna, för 25—34-åringar var nivån på läsfärdigheterna 309 poäng och 303 poäng för räknefärdigheterna.

— Höjningen av befolkningens utbildningsnivå följs upp med Statistikcentralens indikator för utbildningsnivån, som på befolkningsnivå mäter den genomsnittliga längden på utbildningen efter grundskolan. Målet är att indikatorn för utbildningsnivån hos 25—64-åringar stiger med i genomsnitt minst 5 poäng per år under perioden 2020—2040.

— Den med tanke på den bildningsbaserade ekonomiska tillväxten centrala forskningens nivå och genomslag mäts med ett Top 10-index (Web of Science), som granskar den relativa andelen av alla publikationer i fråga om publikationer som hör till de 10 procent av publikationerna som det hänvisas till mest. Jämförelsen mellan länderna har normaliserats enligt vetenskapsområde så att det globala genomsnittet inom vetenskapsområdet är 1. Målet är att TOP 10-indexet för forskning inte ska försämrats.

— Konstens och kulturens andel av den kulturbaserade ekonomiska tillväxten mäts med kultursektorernas andel av förädlingsvärdet enligt satelliträkenskaperna för kultur. Målet är att kultursektorernas andel av förädlingsvärdet ska överstiga 2008 års nivå (3,6 % av bruttonationalprodukten).

— Den fysiskt aktiva livsstilen följs upp med andelen vuxna som följer motionsrekommendationen. Målet är att antalet personer som följer motionsrekommendationen ska öka så att hälften av de vuxna följer rekommendationen.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/uppskattning	2025 mål	2026 mål
Hela befolkningens utbildnings- och kompetensnivå stiger och främjar sysselsättningen, välfärden och förnyelsen av ekonomin			
— befolkningens kompetensnivå i den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter PIAAC (understiger inte den nivå som uppnåddes i PIAAC 2022)	läsfärdighet för 25—34-åringar 311 poäng (mål 309) och räknefärdigheter 305 poäng (mål 303), läsfärdighet för 16—65-åringar 296 poäng (mål 288) och räknefärdigheter 294 (mål 282) (2022)	läsfärdighet över 311 (25—34 år) och över 296 (16—65 år) poäng, räknefärdigheter över 305 (25—34 år) och över 294 (16—65 år) poäng (2032)	
— utbildningsnivåindikatorn för 25—64-åringar (stiger med över 5 poäng per år 2020—2040)	451 (2023)	468	473

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/uppskattning	2025 mål	2026 mål
Utbildningsutbudet motsvarar behovet av ny arbetskraft och servicestrukturen inom branschen motsvarar befolkningsförändringen			
— mer än 85 % av dem som utexaminerats inom alla utbildningsområden vid alla läroanstalter ska vara sysselsatta eller ha övergått till fortsatta studier ett år efter utexamineringen (andel utexaminerade som uppfyller målet)	yrkesinriktad grundexamen 23 %, yrkeshögskoleexamen 86 %, högre högskoleexamen 73 % (2022)	yrkesinriktad grundexamen 50 %, yrkeshögskoleexamen 75 %, högre högskoleexamen 85 %	
Nivån på forskningen och forskningens genomslag förbättras och förutsättningar för forsknings-, innovations- och utvecklingsverksamhet stärks			
— Top 10-index (stannar på minst samma nivå som tidigare)	1,09 (2019—2022)	1,14 (2016—2019 utfall)	1,14
Konst och kultur skapas, produceras och utnyttjas mångsidigt och kulturarvets mångfald skyddas			
— kultursektorernas andel av förädlingsvärdet (överstiger 2008 års nivå)	3,1 % (2022)		3,6 %
Den fysiskt aktiva livsstilen stärks			
Antal personer som följer motionsrekommendationen (20—69-åringar), %	26 % (2021—2022)	50 %	50 %

Jämställdhet mellan könen

Målet är att främja jämställdheten mellan könen inom småbarnspedagogiken samt inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Småbarnspedagogiken ska vara genus-sensitiv, dvs. barn ska uppmuntras att göra val oberoende av könsbundna eller andra personrelaterade stereotypa rollmönster och förväntningar. Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen ska vara genusmedveten, dvs. läraren ska å ena sidan vara medveten om sin egen uppfattning om kön och dess mångfald och å andra sidan kunna möta eleverna som individer och inte som företrädare för sitt kön. Att vara genusmedveten innebär också att identifiera samhälleliga och kulturella faktorer och att avveckla dem. Till följd av detta stöds elevernas individuella val och således kan man till exempel minska på fenomenet att elever söker sig till könstypiska branscher. Skyldigheten enligt lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män att utarbeta en jämställdhetsplan gäller hela utbildningssystemet.

Målen vad gäller jämställdheten mellan könen främjas som en del av åtgärderna för att utveckla utbildningen på andra stadiet. Centralt för reformerna är att trygga likabehandlingen av och jämlikheten mellan individer och regioner när det gäller tillgången till utbildningstjänster. Dessa mål främjas genom satsningar på studiehandledning och multiprofessionellt stöd så att varje studerande får det stöd den behöver för att gå vidare på skolvägen. Tillgången till gymnasieutbildning tryggas i områden där antalet barn och unga minskar kraftigt. Målet med yrkesutbildningen är att säkerställa att alla studerande har tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet eller fortsatta studier. Avhopp från utbildning på andra stadiet minskas målmedvetet.

Satsningar på välbefinnande i arbete och studier har lyfts fram som ett av högskolornas centrala gemensamma mål för avtalsperioden 2025—2028. En högskola ska i sin verksamhet systematiskt och genom att ge högskolorna möjlighet att delta främja likabehandling, jämställdhet och högskolesamfundets mångfald. Dessutom ska en högskola ha en tillgänglighetsplan och fullföljandet av planens mål ska följas upp regelbundet vid högskolorna.

Inom kultur och konst samt inom motion, idrott och ungdomsarbete främjas målen för jämställdhet mellan könen bland annat genom lagen om kommunernas kulturverksamhet, genomförandet av statsunderstödssystemet för konst, utvidgningen av skolelevernas hobbyverksamhet, undervisnings- och kulturministeriets åtgärdsprogram för främjande av mångfald, de nya etiska anvisningarna inom konst- och kultursektorn, idrottslagen, genomförandet av den idrottspolitiska redogörelsen och utvidgningen av verkstadsverksamheten för unga. Jämställdhet mellan könen är ett kriterium för allmänt understöd till idrottsfrämjande organisationer och det påverkar prövningen av understödsbeloppet. I fråga om allmänna understöd som beviljas riksomfattande organisationer på ungdomsområdet med stöd av ungdomslagen är jämlikhet och likställdhet en bedömningsgrund. Finlands filmstiftelse främjar jämställdhet och likabehandling inom filmbranschen bland annat genom det digitala verktyg för jämställdhet och likabehandling som gäller audiovisuella produktioner.

Integreringen av jämställdhetsperspektivet och genomförandet av regeringens jämställdhetspolitik främjas genom att man etablerar förvaltnings- och verksamhetssätt som beaktar jämställdhetsperspektivet vid beredningen av ärenden och beslutsfattandet. Könskonsekvensanalyser tas med i lagberedningsprocesserna. Mekanismer för att följa upp åtgärdernas effekt integreras i resultatstyrningen av förvaltningsområdet och i verksamhets- och ekonomiplaneringen. Främjandet av jämställdheten mellan könen beaktas i processerna för ansökan och beviljande av statsunderstöd och verksamheterna inom förvaltningsområdet följs upp ur jämställdhetssynvinkel med hjälp av statistik och undersökningar.

Vissa nyckeltal enligt kön

	2022			2023			2024		
	antal	män	kvinnor	antal	män	kvinnor	antal	män	kvinnor
Personer som avlagt yrkesexamen	67 431	45 %	55 %	68 781	45 %	55 %	72 486	45 %	55 %
Personer som avlagt studentexamen	30 264	41 %	59 %	30 765	42 %	58 %	30 864	42 %	58 %
Examina som avlagts vid yrkes- högskolor (yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina)	28 089	37 %	63 %	30 495	36 %	64 %	33 336	37 %	63 %
Examina som avlagts vid universitet (lägre och högre högskoleexamina och doktorsexamina)	30 459	40 %	60 %	32 988	40 %	60 %	35 865	39 %	61 %
Statens konstnärstipendier	311	39 %	61 %	308	38 %	62 %	305	40 %	60 %
Statens extra konstnärspensioner	63	49 %	51 %	62	48 %	52 %	60	60 %	40 %
Unga som nåtts genom uppsökande ungdomsarbete (15—28-åringar)	20 450	56 %	44 %	20 208	44 %	56 %	20 659	57 %	43 %
Verkstadsverksamhet för unga (personer under 29 år)	12 144	55 %	45 %	12 222	55 %	45 %	12 475	55 %	45 %
Beslut om idrottsstipendier (beslut efter ansökan)	262	49 %	51 %	262	49 %	51 %	245	49 %	51 %

Hållbar utveckling

Undervisnings- och kulturministeriet främjar hållbar utveckling genom utbildnings-, forsknings-, kultur-, ungdoms- och idrottspolitiska åtgärder. Dessa medför bland annat jämlikhet i hur de kulturella rättigheterna tillgodoses, kulturella rättigheter samt välfärd och delaktighet.

Undervisnings- och kulturministeriets riktlinjer för hållbar utveckling styr verksamheten inom förvaltningsområdet mot hållbarhet bland annat genom att man i styrningen av förvaltningsområdets ämbetsverk, inrättningar och verksamhetsområden beaktar hållbar utveckling och den på Agenda 2030 baserade strategin för 2022—2030 utarbetad av Finlands kommission för hållbar utveckling.

Den långsiktiga plan för användningen av FoU-finansiering som ska genomföras beskriver varför en högre kompetensnivå samt forskning och innovationer är nödvändiga för att uppnå hållbar tillväxt och välfärd. Ett av högskolornas mål är att främja lösningar på samhällsliga utmaningar samt hållbar utveckling och den dubbla omställningen. Dessutom strävar högskolorna efter att nå koldioxidneutralitet före 2030. Finlands Akademi förutsätter att principerna för hållbar utveckling beaktas i de projekt som Akademien finansierar, som ett led i arbetet för ansvarsfull forskning.

Ministeriet främjar verksamhetsförutsättningarna inom kultursektorn och de kreativa branscherna, inklusive ansvarsfull produktion och konsumtion av tjänster och evenemang inom kultur- och idrottssektorn samt kulturturism som stöder den lokala kulturen och är hållbar.

Ministeriet förutsätter också att de organisationer som får statsunderstöd beaktar målen för hållbar utveckling i sin verksamhet.

Kyrkliga ärenden

Målet är att främja religionssamfundens möjligheter att ordna verksamhet i anslutning till religionsutövning. Inom begravningsväsendet är de allmänna operativa utgångspunkterna religionsfrihet, jämlikhet, värdighet och vördnad.

Statsandelar

Statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, inklusive finansiering av yrkesutbildning (1 000 euro)

Moment	Verksamhetsform	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.	2025/2026 förändr.
29.10.30	Förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt morgon- och eftermiddagsverksamhet	510 362	586 265	590 837	4 572
29.10.31	Fritt bildningsarbete	162 555	177 407	172 702	-4 705
29.20.30	Yrkesutbildning	1 063 802	1 018 867	1 032 897	14 030
29.20.35	Gymnasieutbildning	299 993	333 411	361 165	27 754
29.80.31	Scenkonst och museer	154 381	147 118	155 153	8 035
29.80.34	Grundläggande konstundervisning	94 713	97 998	102 942	4 944

Statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, inklusive finansiering av yrkesutbildning (1 000 euro)

Moment	Verksamhetsform	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.	2025/2026 förändr.
29.90.30	Idrottsutbildningscenter ¹⁾	16 996	16 467	22 149	5 682
29.90.30	Kommunernas idrottsväsende	19 722	19 864	19 978	114
29.91.30	Kommunernas ungdomsarbete	7 647	7 643	7 627	-16
Sammanlagt		2 330 171	2 405 040	2 465 450	60 410

¹⁾ Inkluderar nationella och regionala idrottsutbildningscenter.

År 2026 utgör kommunens självfinansieringsandel av driftskostnaderna för gymnasieutbildning enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 51,59 % som årligen ökas med ett belopp per kommuninvånare på grund av bortfallet av yrkeshögskolornas kommunfinansieringsandel. Kommunens andel av finansieringen av yrkesutbildning är det belopp som fås när det i 9 § 1 mom. i den ovannämnda lagen avsedda statliga anslaget multipliceras med 1,3461. Kommunernas finansieringsandel motsvarar dock högst nivån för 2025.

Statsunderstöd

Inom undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde stöds med statsunderstöd verksamhet och projekt som hänför sig till utbildning, forskning, kultur, motion, idrott och ungdomsarbete. Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde beviljas statsunderstöd förutom av ministeriet även av Utbildningsstyrelsen, Museiverket, Konst- och kulturmyndigheten, Riksarkivet och Finlands Akademi samt med stöd av speciallagstiftning av Finlands filmstiftelse.

Målet inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är att öka statsunderstödens genomslag för att man med de beviljade understöden ska nå de mål som fastställts i regeringsprogrammet, politiska program och lagstiftningen. När statsunderstödsanslagen minskar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde effektiviseras statsunderstödsprocessen genom att verksamhetssätten förenhetligas, stödformer slås samman, överlappningar gallras bort och antalet ansökningar minskas. Beslutsfattandet och arbetsfördelningen mellan myndigheterna inom förvaltningsområdet förtydligas.

Statsunderstöd inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

Kapitel	Ansvarsområde	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
29.01	Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	48 994	49 943	46 330
29.10	Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	95 175	105 874	88 427
29.20	Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	36 313	5 500	1 600

**Statsunderstöd inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde
(1 000 euro)**

Kapitel	Ansvarsområde	2024 bokslut	2025 budget	2026 budgetprop.
29.40 ¹⁾	Högskoleundervisning och forskning	422 590	538 206	600 466
29.70	Studiestöd (måltidsstöd för högskolestuderande)	33 471	39 564	36 600
29.80	Konst och kultur	173 978	148 594	147 243
29.90	Idrottsverksamhet	118 607	110 244	111 780
29.91	Ungdomsarbete	67 907	61 222	61 922
Sammanlagt		997 035	1 059 147	1 094 368

¹⁾ 2025 budget och 2026 budgetprop. innehåller fullmakter under momenten 29.40.51 och 29.40.54 samt statsunderstödsanslag under moment 29.40.56.

Statsunderstödsbeslut¹⁾ antal och belopp

	2024 bokslut		2025 budget uppskattning		2026 budgetprop. uppskattning	
De beviljade statsunderstödens storlek (euro)	antal	%	antal	%	antal	%
< 10 000	2 519	35	3 654	38	3 284	37
10 001—30 000	2 085	29	2 730	29	2 400	27
30 001—100 000	1 036	14	1 360	14	1 389	16
100 001—500 000	990	14	1 237	13	1 075	13
> 500 001	567	8	557	6	602	7
Sammanlagt	7 197		9 538		8 750	

¹⁾ Innehåller också stipendier som beviljas personer.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om språkexamina	29.01.02
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 2 § i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter och 119 § i lagen om ortodoxa kyrkan	29.01.51, 29.01.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	29.10.30
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om yrkesutbildning och till vissa lagar som har samband med den	29.20.30, 29.20.35

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
29.40.51	<i>Finlands Akademis forskningsanslag</i> (förslagsanslag)		
	— fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	515,2	527,2
29.40.54	<i>Strategisk forskningsfinansiering</i> (förslagsanslag)		
	— fullmakt för forskningsprojekt	49,6	49,6

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	431 022	371 096	465 696	94 600	25
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 506	23 363	23 422	59	0
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	62 354	31 233	37 906	6 673	21
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	12 675	11 938	12 278	340	3
04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)	19 840	20 162	21 352	1 190	6
05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 539	11 947	12 025	78	1
06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 714	21 704	29 025	7 321	34
07. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	5 069	4 829	30 419	25 590	530
08. Omkostnader för Konst- och kulturmyndigheten (reservationsanslag 2 år)	1 767	4 512	13 859	9 347	207
(09.) Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	771	683	—	-683	-100

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
(10.) Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	6 966	6 641	—	-6 641	-100
(11.) Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	5 090	2 211	—	-2 211	-100
(12.) Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	27 291	25 107	—	-25 107	-100
(13.) Tillgänglighetsbiblioteket Celas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 750	5 484	—	-5 484	-100
(14.) Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 407	7 088	—	-7 088	-100
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 211	2 496	2 516	20	1
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	41 359	40 000	42 952	2 952	7
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)	14 500	14 400	19 400	5 000	35
31. Vissa av Utbildningsstyrelsens utgifter och understöd (reservationsanslag 2 år)	—	21 600	28 224	6 624	31
32. Vissa understöd och stipendier för program som främjar internationalisering (reservationsanslag 3 år)	—	—	87 100	87 100	0
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 577	1 682	1 547	-135	-8
51. Understöd för religiös verksamhet (fast anslag)	4 551	3 442	2 962	-480	-14
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	124 133	105 030	95 651	-9 379	-9
53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	22 708	3 348	2 862	-486	-15

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 245	2 196	2 196	—	0
10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	841 042	940 886	902 499	-38 387	-4
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	48 199	43 745	44 011	266	1
20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	73 750	77 779	41 800	-35 979	-46
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	543 984	625 641	632 929	7 288	1
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	165 986	185 338	181 217	-4 121	-2
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	9 123	8 383	2 542	-5 841	-70
20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 413 344	1 370 795	1 413 379	42 584	3
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	8 950	9 381	9 419	38	0
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	24 132	7 600	8 362	762	10
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	1 080 269	1 020 403	1 034 433	14 030	1
35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)	299 993	333 411	361 165	27 754	8

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
40. Högskoleundervisning och forskning	3 711 838	3 950 278	4 085 620	135 342	3
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	39 349	94 591	125 046	30 455	32
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	2 173 351	2 269 102	2 313 732	44 630	2
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	385 388	458 186	502 208	44 022	10
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	56 876	55 631	54 631	-1 000	-2
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 001 570	1 020 666	1 038 681	18 015	2
56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)	28 189	24 389	23 609	-780	-3
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	26 856	27 713	27 713	—	0
(88.) Aktieförvärv (reservationsanslag 2 år)	259	—	—	—	0
70. Studiestöd	870 168	1 091 664	1 290 760	199 096	18
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	230 592	252 600	250 300	-2 300	-1
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	515 504	699 300	906 260	206 960	30
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	33 471	39 564	40 000	436	1
59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)	90 602	100 200	94 200	-6 000	-6
80. Konst och kultur	623 709	537 951	547 484	9 533	2
16. Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	21 327	22 932	23 047	115	1
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	19 416	19 496	22 446	2 950	15
21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	576	576	576	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	9 126	9 228	9 185	-43	0
31. Statsandel för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	157 381	147 118	155 153	8 035	5
34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)	96 305	99 709	104 573	4 864	5
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	252	252	252	—	0
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	27 648	22 878	22 678	-200	-1
50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	109 802	91 366	83 151	-8 215	-9
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	18 672	19 004	19 443	439	2
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 211	31 356	31 276	-80	0
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 300	2 300	2 300	—	0
56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)	65 101	66 764	68 432	1 668	2
72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)	1 683	1 683	1 683	—	0
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	3 249	3 249	3 249	—	0
(89.) Finansiering till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och fastighetsaktiebolaget (reservationsanslag 3 år)	59 660	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	0	40	40	—	0
90. Idrottsverksamhet	167 853	154 824	157 783	2 959	2
20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)	8 026	7 210	726	-6 484	-90
30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)	36 929	36 631	42 427	5 796	16
50. Främjande av idrott och motion (reservationsanslag 2 år)	56 614	56 523	114 630	58 107	103
(51.) Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena (reservationsanslag 2 år)	66 284	54 460	—	-54 460	-100
91. Ungdomsarbete	76 815	71 450	70 504	-946	-1
20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)	712	712	712	—	0
30. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende (förslagsanslag)	7 647	7 643	7 627	-16	0
50. Främjande av ungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)	35 405	32 095	31 165	-930	-3
51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)	33 050	31 000	31 000	—	0
Sammanlagt	8 135 791	8 488 944	8 933 725	444 781	5
Totalt antal årsverken	2 555	2 354	2 316		

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet

Förklaring: Statens bildningsförvaltning förnyas vid ingången av 2026 till en helhet som består av ministeriet och fem ämbetsverk. Utvecklingen av bildningsförvaltningens gemensamma tjänster fortsätter och förvaltningens produktivitet förbättras genom att bildningsförvaltningen utvecklas som en helhet som ständigt förnyas och som leds och agerar tillsammans och på ett enhetligt sätt. Utöver reformen av ämbetsverksstrukturen omfattar åtgärderna också främjande av

digitaliseringen samt en reform av processerna för styrning och gemensamma tjänster. Genom åtgärderna eftersträvas en gemensam strategisk helhetssyn inom bildningsförvaltningen, ekonomisk hållbarhet samt öppen dialog, verksamhet som förnyas och en delad kunskapsbas inom verksamhetsområdet.

Ämbetsverksstrukturen förnyas så att det finns fem ämbetsverk inom förvaltningsområdet. Utbildningsstyrelsen kommer att omfatta nuvarande Utbildningsstyrelsen och Institutet för de inhemska språken. Riksarkivet kommer förutom Riksarkivets nuvarande funktioner även att omfatta Tillgänglighetsbiblioteket Celia och Depåbiblioteket. Museiverket kommer att omfatta nuvarande Museiverket och förvaltningsnämnden för Sveaborg. Centret för konstfrämjande och Nationella audiovisuella institutet kommer att bilda Konst- och kulturmyndigheten. Finlands Akademi fortsätter i sin nuvarande form.

I enlighet med verksamhetsmodellen för helhetsstyrning som ingår i projektet förenhetligas de gemensamma processerna och verksamhetspraxisen i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet samt resultatstyrningen och den ekonomiska planeringen inom hela förvaltningsområdet.

Mål för samhälleligt genomslag och verksamhetens resultat som gäller momenten 29.01.05—08 presenteras i samband med kapitlet om respektive verksamhetspolitik.

01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 422 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter som orsakas av nämnder och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet,
- 2) till ett belopp av högst 4 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd som orsakas av utvecklingsprojekt som godkänts av undervisnings- och kulturministeriet.

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet leder utvecklingen av tjänster inom utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitik. Ministeriets verksamhet stärker bildningen och grunden för kompetens och kreativitet i samhället.

De mål vid undervisnings- och kulturministeriet som gäller resultatet av verksamheten är följande:

1. Ministeriets strategiska verksamhet förutser förändringar i omvärlden och styr verksamhetsområdet. Ministeriets beslutsfattande och strategiska verksamhet bygger på kunskapsbaserad ledning.
2. Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt och planmässigt sätt. Beredningen av lagstiftning är högklassig och sakkunnig.
3. Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktas ramarna för de offentliga finanserna och konsekvenserna av den övriga samhälleliga utvecklingen. Styrningen av verksamhetsområ-

det främjar uppnåendet av målen för samhälleliga effekter och verksamhetens resultat samt produktivitetstillväxten.

4. Ledningen av ministeriet, kvaliteten i verksamheten och riskhanteringen utvecklas i syfte att nå de uppsatta målen. Långsiktig och förutsägbar personalplanering samt personalens välbefinnande i arbetet och kontinuerligt lärande främjas. Ministeriets strategi förnyas.

5. Ledningen och styrningen av ministeriets underlydande förvaltning stärks för att öka produktiviteten och effektiviteten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 267	23 563	23 622
Bruttoinkomster	436	200	200
Nettoutgifter	21 831	23 363	23 422
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 210		
— överförs till följande år	6 885		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 22 222 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 200 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	648
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-179
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-410
Sammanlagt	59

2026 budget	23 422 000
2025 II tilläggsb.	238 000
2025 budget	23 363 000
2024 bokslut	26 506 000

02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 37 906 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till internationella medlemsavgifter och medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till ett belopp av högst 620 000 euro till sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

4) till utvecklande och anordnande av språkexamina, utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer samt för utvecklande av ett register över rättstolkare och för kostnaderna för att driva verksamheten

5) till ett belopp av högst 500 000 euro till beredning och marknadsföring av projekt som främjar utbildningsexport samt till betalning av utgifter och understöd i anslutning till genomförandet av programmet Education Finland.

Förklaring: Utbildningsstyrelsen svarar för uppgifter som gäller småbarnspedagogik, utbildning, kontinuerligt lärande, internationalisering, de inhemska språken samt informations- och serviceverksamhet i anslutning till dessa uppgifter. Utbildningsstyrelsen har också till uppgift att producera tjänster och publikationer som främjar användningen och utvecklingen av samt ställningen för finska och svenska språket samt andra inhemska språk.

Produktion och kvalitetsledning

Indikatorer	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Den totala kundtillfredsställelsen i fråga om Utbildningsstyrelsens tjänster (skalan 1—5)	3,71	3,7	3,7
Förtroende- och anseendeindex, totalt värde	3,16	3,36	3,36
Kundtillfredsställelse (NPS) i fråga om servicehändelserna inom kundtjänsten	54	35	35
Publikationer (viktat styckeantal)	2 945	3 700	3 000
Språkrådgivning (svar, st.)	5 450	5 400	5 400
Antal besökare i nättjänsten (1 000 pers.)	7 158	6 200	6 200

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	146 892	56 924	62 172
Bruttoinkomster	79 143	20 862	24 266
Nettoutgifter	67 749	36 062	37 906
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 469		
— överförs till följande år	10 143		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 301	1 300	1 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 603	1 920	1 820
— andel av samkostnaderna	632	460	460
Kostnader sammanlagt	2 235	2 380	2 280
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-934	-1 080	-1 080
Kostnadsmotsvarighet, %	58	55	53
Prisstöd	620	620	620
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	86	81	80

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Education Finland/finansiering av utbildningsexport (överföring från moment 29.01.31)	250
Främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen (överföring till moment 29.01.31)	-70
Läskunnighetsprojektet	-450
Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (överföring från moment 29.01.07)	4 829
Precisering av överföringarna i budgeten för 2025 (överföring till moment 29.01.31)	-300
Påskyndande av exporten inom utbildningssektorn	-250
Stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte (överföring till moment 29.01.31)	-180
Utveckling av systemet med allmänna språkexamina (budgetlag)	200
Lönejusteringar	670
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	2 611
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-637
Sammanlagt	6 673

2026 budget	37 906 000
2025 II tilläggsb.	203 000
2025 budget	31 233 000
2024 bokslut	62 354 000

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 278 000 euro.

Dispositionspan (euro)

Nationella centret för utbildningsutvärdering	4 664 000
Studentexamensnämndens kansli	7 614 000
Sammanlagt	12 278 000

Förklaring: Nationella centret för utbildningsutvärdering är ett oavhängigt sakkunnigorgan för extern utvärdering av utbildning och småbarnspedagogik som producerar information för det utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av utbildningen och småbarnspedagogiken.

Studentexamensnämndens kansli sköter och utvecklar verkställigheten av studentexamen samt nämndens förvaltning.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 587	18 410	15 411
Bruttoinkomster	3 310	6 472	3 133
Nettoutgifter	12 277	11 938	12 278
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 573		
— överförs till följande år	1 971		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, offentligrättsliga prestationer, Studentexamensnämnden (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	2 802	2 677	2 922
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 322	3 226	3 302
— andel av samkostnaderna	373	306	363
Kostnader sammanlagt	3 695	3 532	3 665
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-893	-855	-743
Kostnadsmotsvarighet, %	76	76	80

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppföljnings- och genomslagsundersökning av försöket med verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen (överföring från moment 29.20.21)	175
Lönejusteringar	89
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	300
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-224
Sammanlagt	340

2026 budget	12 278 000
2025 II tilläggsb.	33 000
2025 budget	11 938 000
2024 bokslut	12 675 000

04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 352 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter som hänför sig till uppgifterna för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning.

Förklaring: Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning har till uppgift att utveckla och samordna informations-, rådgivnings- och handledningstjänsterna, analysera prognostiseringsuppgifter om kompetens- och arbetskraftsbehov, ordna utbildning och kompletterande utbildning för dem som har sysselsättning och dem som står utanför arbetslivet samt stödja regionala och andra samarbetsnätverk och främja deras genomslag.

Av anslaget är 10 000 000 euro avsett för ett pilot- och utvecklingsprojekt som gäller studier vid sidan av arbetet. Inom ramen för projektet stärks arbetsgivarnas roll i arbetstagarnas kontinuerliga lärande och utvecklas utbildningsanordnarnas verksamhet. Målet är att möjliggöra kontinuerligt lärande så att de som arbetar kan fortsätta arbeta medan de utvecklar sin kompetens.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	30 793	20 162	21 352
Bruttoinkomster	2	-	-
Nettoutgifter	30 791	20 162	21 352
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	38 831		
— överförs till följande år	27 880		

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 20 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 352 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för upprätthållande av informationssystemet för prognostisering (Kompetensbehovskompassen) (överföring från moment 29.01.53)	101
Utveckling av studier vid sidan av arbetet och genomförande av ett system som ersätter vuxenutbildningsstödet (överföring från moment 29.01.53)	85
Lönejusteringar	32
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-28
Sammanlagt	1 190

2026 budget	21 352 000
2025 II tilläggsb.	12 000
2025 budget	20 162 000
2024 bokslut	19 840 000

05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 025 000 euro.

Förklaring: Finlands Akademi är en sakkunnigorganisation för vetenskap och forskning, som finansierar högtstående vetenskaplig forskning, verkar som sakkunnig inom vetenskap och forskningspolitik samt stärker vetenskapens och forskningsarbetets ställning. Genom sin konkurrensutsatta och referentgranskade forskningsfinansiering och sin vetenskapspolitiska verksamhet höjer Akademien forskningens kvalitet och genomslag och stöder aktivt vetenskaplig förnyelse. I anslutning till Finlands Akademi finns rådet för strategisk forskning, vars administrativa tjänster produceras av Akademiens förvaltningsämbete.

Verksamhetens resultat

— Material, metoder och resultat från forskningsprojekt som finansieras av Akademien är tillgängliga i enlighet med principerna för öppen och ansvarsfull vetenskap.

— Akademien producerar öppna forskningspolitiska data och analyser av hög kvalitet som kan användas av olika aktörer samt utvecklar metoder för utvärdering av forskningens och forskningsverksamhetens genomslag.

— De som ansöker om forskningsfinansiering får aktuell information om Akademiens finansieringsprinciper och finansieringsmöjligheter samt om beslutsfattandet.

— Akademiens verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar ramvillkoren för ekonomin.

Hantering av mänskliga resurser

— Finlands Akademi utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att se till att personalen har god arbetsförmåga och arbetshälsa och säkerställa sakkunskap, stark kompetens och utveckling av kompetensen. Akademiens strategiska personalplan omfattar hantering av identifierade risker.

Nyckeltal för resultat

	2023 utfall	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Samhälleliga effekter				
Andelen referentgranskade publikationer som är tillgängliga för allmänheten i Akademiens projekt (%)	90	78	88	89
Kvinnornas andel (%) av Akademiens sakkunniga i utvärdering av ansökningar	41	39	38	39
Verksamhetens resultat				
Forskningsfinansieringens projektgrund	4 688	4 217	4 700	4 500
Finansieringsverksamhetens kostnadsandel, inkl. RSF-kostnadsandel av den beviljade finansieringen (%)	2,2	2,0	<3,5	<3,5
Kostnader för behandling av alla finansieringsformer (euro/ansökan)	1 357	1 319	<=1 200	<=1 000
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,75	3,45	>3,6	>3,6
Årsverken	133,4	131,9	128	115

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under momenten 29.40.51, 29.40.54 och 29.40.66.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 536	12 242	12 405
Bruttoinkomster	460	295	380
Nettoutgifter	13 076	11 947	12 025
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 233		
— överförs till följande år	1 696		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	300
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-222
Sammanlagt	78

2026 budget	12 025 000
2025 II tilläggsb.	755 000
2025 budget	11 947 000
2024 bokslut	13 539 000

06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 29 025 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av avgifter och finansieringsandelar för organisationer och program som Riksarkivets internationella samarbete förutsätter

2) till betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

Förklaring: Riksarkivet är ett ämbetsverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som svarar för uppgifter som hänför sig till att säkerställa att handlingar och informationsmaterial som ingår i det nationella kulturarvet samt bibliotekssamlingarna är användbara, utvecklingen av digital arkivering, främjande av läsning och inläring på lika villkor för personer med läsnedsättning samt främjandet av uppgifter som anknyter till publicering i tillgängligt format.

Verksamhetens resultat

— Riksarkivet bildar en ny enhetlig ämbetsverkskshelhet.

— Riksarkivet effektiviserar sin verksamhet genom digitala verksamhetssätt.

Hantering av mänskliga resurser

— Riksarkivet utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att personalen ska vara välmående, sakkunnig och kontinuerligt utveckla sin kompetens.

— Ledningen är lösningsorienterad, förutseende och baserar sig på kunskap. Centralt är stärkande av personalens förtroende och uppnåendet av resultat.

Nyckeltal för resultat

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Samhälleliga effekter				
Den totala mängden digitaliserat material (Riksarkivet, mn filer)	205	252,6	334	390
Användning av webbtjänster (Riksarkivet, mn besök/år)	2,0	2,2	2,7	3,0
Antal mottagna överföringar av myndigheters digitala material (Riksarkivet, st./år)	13	17	30	35
Kunder som omfattas av tjänsterna (Celia, st.)	76 032	74 859	76 000	76 000
Årliga bokanskaffningar till Tillgänglighetsbiblioteket Celas samling (st.)	1 482	1 474	1 300	1 300
Verksamhetens resultat				
Behandlade begäran om information (Riksarkivet, st.)	24 651	21 202	23 000	23 000
Mängd material som tagits emot (Depåbiblioteket, hyllmeter/år)	1 854	1 663	1 000	1 800
Antal beställningar (Depåbiblioteket, st./år)	68 677	60 881	25 000	65 000
Andelen aktiva servicepartner av dem som finns i registret (Celia, %)	54 %	51 %	54 %	56 %

Nyckeltal för resultat

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,5	3,5	3,5	3,7
Årsverken	270	289	273	272

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	33 760	34 612	31 891
Bruttoinkomster	2 741	2 912	2 866
Nettoutgifter	31 019	31 700	29 025
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 035		
— överförs till följande år	4 247		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Depåbibliotekets flyttkostnader	-1 330
Omkostnader för Celia (överföring från moment 29.01.13)	5 484
Omkostnader för Depåbiblioteket (överföring från moment 29.01.08)	4 512
Projektet för massdigitalisering (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-1 276
Projektet för massdigitalisering (finansiering 2026) (överföring från moment 28.70.01)	1 276
Projektet Utvecklande av elektronisk arkivering (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-1 272
Vinterkriget 90-projektet	-50
Lönejusteringar	459
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-482
Sammanlagt	7 321
2026 budget	29 025 000
2025 II tilläggsb.	1 802 000
2025 budget	21 704 000
2024 bokslut	22 714 000

07. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 30 419 000 euro.

Anslaget får även användas till finansiering av projekt för grundläggande förbättringar på Sveaborg.

Utgifter som motsvarar de inkomster som nettobudgeteras under momentet kan också betalas från moment 29.80.20.

Förklaring: Museiverket är sakkunnigt när det gäller kulturarv och kulturmiljö, fungerar som myndighet på området samt producerar information om kulturarvet och kulturmiljön. Museiverket ansvarar för skyddet av kulturmiljön och kulturegendomen, för insamlingen och bevarandet av kulturarvsinformation, för styrningen och utvecklandet av museisektorn samt för sakkunskapen i fråga om internationella konventioner som gäller kulturarvet i samarbete med andra myndigheter. Finlands nationalmuseum, som hör till Museiverket, ansvarar för den kulturhistoriska nationalsamlingen samt för programmet och publikarbetet när det gäller museer och sevärdheter.

Museiverket har till uppgift att sörja för förvaltning, skötsel, underhåll, utveckling och presentation av Sveaborg, det kulturarvsobjekt som har tagits upp på Unescos världsarvslista och som är internationellt betydelsefullt, samt av andra områden som förvaltas av ämbetsverket. Världsarvsobjektet Sveaborg utgör en betydande nationalförmögenhet som skyddas och bevaras på det sätt som de nationella skyddsmålen och konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv föreskriver. Man sörjer för en hållbar balans mellan bevarandet av Sveaborgs fästning, besöksanordningarna och hanteringen av användningen.

Museiverkets uppgift när det gäller att nå de samhälleliga effektmålen är att

- sörja för att det mångsidiga nationella kulturarvet förblir en samhällelig resurs.
- tillhandahålla nationellt och internationellt betydande kulturarvstjänster vid museer och sevärdheter som hör till Finlands nationalmuseum, på Sveaborg samt via digitala kanaler och sakkunnig- och myndighetsarbete.
- sörja för och informera om världsarvsvärdena på Sveaborg och om skyddet och ansvarsfull användning av objekten.
- främja kulturell hållbarhet och hållbarhetsomställningen genom publikarbete, skydd av kulturarvet, åtgärder som hänför sig till hållbar och ansvarsfull turism, utveckling av egna verksamhetssätt och verksamhetssätten inom branschen samt arbete med intressentgrupper.
- främja den kulturella och ekologiska hållbarheten genom ett kompetent reparationsbyggande och restaurering i rätt tid samt sörja för att världsarvsobjektet Sveaborg bevaras i enlighet med skötsel- och nyttjandeplanen genom att möjliggöra användning av bostäder, affärslokaler och hela fästningsmiljön.
- aktivt delta i det nationella och internationella samarbetet för att identifiera kulturarvets betydelse och utnyttja de möjligheter det öppnar.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Museiverket:

- Ämbetsverket utvecklar tjänster, material och infrastruktur så att de är tillgängliga, kundorienterade och så digitala som möjligt.
- Ämbetsverket förnyar tjänsterna och verksamhetsmodellerna för Finlands nationalmuseum och dess objekt (projektet Ett nytt nationalmuseum) samt genomför utställningar och serviceinfrastruktur så att det utvidgade nationalmuseet öppnas för allmänheten 2027.

— Ämbetsverket erbjuder information och kunnsande för att utveckla och skydda kulturarvet samt stärker kulturarvets och kulturtraditionens roll som en del av den övergripande säkerheten och ser till att bevarandet av dem tryggas.

— Ämbetsverket gör de bostadslägenheter på Sveaborg som är i dåligt skick användbara inom ramen för de ekonomiska ramvillkoren.

För att resultatmålen ska nås används även anslag under momenten 29.80.20 och 29.80.75.

Nyckeltal för resultatet

	2023 utfall	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Samhälleliga effekter				
Sveaborgs lokalekonomiska effekt (mn euro)	280	-	280	280
Produktion och kvalitetsledning				
Antal studerade objekt i tjänsten Finna, st.	1 815 968	1 738 974	1 500 000	1 750 000
Åtkomst till elektroniskt katalogiserade objekt i tjänsten Finna, st.	378 875	421 441	450 000	500 000
Totalt antal besökare i museer och slott	781 363	531 859	565 000	564 000
Funktionell effektivitet				
Det genomsnittliga priset på musei- och slottsbesök, euro	2,72	3,07	4,3	4,3
Den genomsnittliga inkomsten av musei- och slottsbesök, euro	4,88	4,85	4,5	4,5
Hysesbostädernas nyttjandegrad, %	89	88	93	95
Hysesintäkter (förvaltningsnämnden för Sveaborg), tillväxt %	1,1	9,6	2,5	4
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (Tutka)	-	-	-	3,7
Årsverken	398	358	378	378

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 902	40 133	45 719
Bruttoinkomster	16 574	12 815	15 300
Nettoutgifter	29 328	27 318	30 419
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 733		
— överförs till följande år	4 787		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	10 945	10 160	9 740
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	12 978	12 580	11 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 033	-2 420	-2 210
Kostnadsmotsvarighet, %	84	81	82

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Från lokaler till omvälvningen av arbetet och digitalisering, avstående från fastigheten på Sturegatan	-3 701
Konsekvenser av förnyelsen av Nationalmuseet	2 680
Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (överföring från moment 29.01.11)	2 211
Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (överföring till moment 29.01.02)	-4 829
Omkostnader för Museiverket (överföring från moment 29.01.12)	25 107
Utrustning och inredning av Nationalmuseets nya lokaler	5 200
Återföring av en överföring av engångsnatur (till moment 29.80.50)	-1 000
Lönejusteringar	365
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-443
Sammanlagt	25 590

Momentets rubrik har ändrats.

2026 budget	30 419 000
2025 II tilläggsb.	43 000
2025 budget	4 829 000
2024 bokslut	5 069 000

08. Omkostnader för Konst- och kulturmyndigheten (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 859 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till ett belopp av högst 260 000 euro för prisstöd för visningsverksamhet och annan avgiftsbelagd service
- 2) som självfinansieringsandel i EU-finansierade projekt och till betalning av utgifter som hänförs till den.

Förklaring: Konst- och kulturmyndigheten svarar för uppgifter som hänförs till främjande av konst och kultur, mediefostran och en trygg mediemiljö samt till arkivering av den audiovisuella kulturen och främjande av kännedom om den.

Konst- och kulturmyndigheten främjar konst och kultur samt deras ställning och betydelse i samhället samt skapar förutsättningar för konstnärligt skapande och konstnärligt arbete. Konst- och kulturmyndigheten främjar mediefostran och mediekompetens, en mediemiljö som är trygg för barn, förvarar material som hänför sig till filmer samt radio- och televisionsprogram och främjar forskning och annan användning av materialet samt främjar kännedom om audiovisuell kultur.

I anslutning till myndigheten finns ett konst- och kulturråd, som beslutar om stipendier och konstpriser för konstnärer och arbetsgrupper som baserar sig på kollegial bedömning samt gör framställningar om titeln konstakademiker. I anslutning till myndigheten finns dessutom en stipendienämnd för författare och översättare, en stipendienämnd för bildkonst och statsandelsnämnden för scenkonst samt bildprogramsnämnden.

Konst- och kulturmyndighetens uppgift när det gäller att nå de samhälleliga effektmålen är att

- skapa ett pluralistiskt, hållbart och demokratiskt samhälle med hjälp av konst och kultur.
- skapa förutsättningar på riksnivå för det arbete som professionella och sammanslutningar inom konst- och kultursektorn utför.
- bevara kulturarvet inom sitt verksamhetsområde och göra det mer känt, tillgängligt och användbart för alla medborgare på lika villkor.
- främja kritisk mediekompetens och mediefostran samt en mediemiljö som är trygg för barn.
- stärka demokratiutvecklingen och den nationella resiliensen mot informationspåverkan.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Konst- och kulturmyndigheten:

- Myndigheten förnyar sin struktur för förtroendeorgan och dess verksamhet.
- Myndigheten utvecklar digitala lösningar för förvaring av material från både filmarkivet och radio- och televisionssarkivet så att de blir mer kostnadseffektiva utan att äventyra användbarheten och säkerheten vid långtidsförvaring.
- Myndigheten främjar mediefostran och stärker kritisk mediekompetens som en del av den övergripande säkerheten och samhällets säkerhetsstrategi genom mediefostran.

Nyckeltal för resultatet

	2023 utfall	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Produktion och kvalitetsledning				
Statsunderstöds- och stipendieansökningar	16 413	16 010	13 000	12 000
Långa filmer som lagts till i strömnings-tjänsten Elonet under året	18	20	35	35
Antal besökare under avgiftsbelagda filmvisningar	38 854	38 114	38 000	38 000
Antal tillsynsärenden som gäller utbudet av bildprogram	35	70	54	54

Nyckeltal för resultatet

	2023 utfall	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Funktionell effektivitet				
Behandlingstiden för stipendie-/ understödsansökan (veckor i genomsnitt)	14	14	13	13
Radio- och televisionsarkivets (RTVA:s) totala kostnader/lagrade och arkiverade terabyte, euro/terabyte	2 156	1 727	1 320	1 157
Kostnader för klassificerarnas tillsyn, euro/ program ¹⁾	445	288	400	400
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken ²⁾	147	140	149	149
Arbetsstillfredsställelseindex (Tutka)	-	-	-	3,25

¹⁾ Omklassificeringar.

²⁾ Omfattar visstidsanställda konstfrämjare, vars lönekostnader har betalats från moment 29.80.52 fram till 2023 samt visstidsanställda tjänstemän som har anställts med projektfinansiering 2023—2026.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 289	14 860	14 681
Bruttoinkomster	1 847	1 131	822
Nettoutgifter	13 442	13 729	13 859
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 212		
— överförs till följande år	2 142		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitala tjänster	148
Omkostnader för Centret för konstfrämjande (överföring från moment 29.01.10)	6 641
Omkostnader för Depåbiblioteket (överföring till moment 29.01.06)	-4 512
Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (överföring från moment 29.01.14)	7 088
Lönejusteringar	236
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-254
Sammanlagt	9 347

Momentets rubrik har ändrats.

2026 budget	13 859 000
2025 II tilläggsb.	9 000
2025 budget	4 512 000
2024 bokslut	1 767 000

(09.) Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sammanlagning av besvärsnämnden för studiestöd med besvärsnämnden för social trygghet (överföring till moment 33.01.07)	-683
Sammanlagt	-683

2025 II tilläggsb.	7 000
2025 budget	683 000
2024 bokslut	771 000

(10.) Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnader för Centret för konstfrämjande (överföring till moment 29.01.08)	-6 641
Sammanlagt	-6 641

2025 II tilläggsb.	146 000
2025 budget	6 641 000
2024 bokslut	6 966 000

(11.) Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (överföring till moment 29.01.07)	-2 211
Sammanlagt	-2 211

2025 II tilläggsb.	13 000
2025 budget	2 211 000
2024 bokslut	5 090 000

(12.) Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnader för Museiverket (överföring till moment 29.01.07)	-25 107
Sammanlagt	-25 107

2025 II tilläggsb.	722 000
2025 budget	25 107 000
2024 bokslut	27 291 000

(13.) Tillgänglighetsbiblioteket Celas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnader för Celia (överföring till moment 29.01.06)	-5 484
Sammanlagt	-5 484

2025 II tilläggsb.	37 000
2025 budget	5 484 000
2024 bokslut	5 750 000

(14.) Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (överföring till moment 29.01.08)	-7 088
Sammanlagt	-7 088

2025 II tilläggsb.	40 000
2025 budget	7 088 000
2024 bokslut	7 407 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 516 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt samarbete samt till utgifter som föranleds av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram

2) till betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med inriktning på utlandet

3) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Fulbright-stipendieutbytesprogrammet	319 000
Övriga internationella projekt	2 197 000
Sammanlagt	2 516 000

Med anslaget finansieras projekt i anslutning till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområdes multilaterala och bilaterala internationella samarbete, verksamhet som gäller utlandsfinländare och samarbete med besläktade folk.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 063 000 euro och överföringsutgifternas andel 453 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-80
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	100
Sammanlagt	20

2026 budget	2 516 000
2025 budget	2 496 000
2024 bokslut	2 211 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 952 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mervärdesskatt på informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter (överföring till moment 29.01.31)	-2 048
Nivåförändring	5 000
Sammanlagt	2 952

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	42 952 000
2025 II tilläggsb.	-2 048 000
2025 budget	40 000 000
2024 bokslut	41 358 502

30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 19 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för ordnande och utveckling av i 12 a § i ungdomslagen (1285/2016) avsedd hobbyverksamhet för barn och unga

2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst ett års-
verke.

I fråga om de personer som avses i 2 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de för-
måner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

Förklaring: Med anslaget stöds hobbyverksamhet som motsvarar barns och ungas önskemål
på lokal och regional nivå samt samordningen av barns och ungas hobbyverksamhet och familjers
välbefinnande så att hobbyverksamheten genomförs före eller efter skoldagen.

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet främjar sektorsövergripande samarbete mellan skolor
och fritidsaktörer. Genom att göra det möjligt för var och en att delta i en lämplig avgiftsfri hobby
främjas barns och ungas välfärd, jämlikhet och likabehandling.

Uppgifter som beskriver hobbyverksamhetens omfattning ¹⁾

	Läsåret 2023— 2024 (utfall)	Läsåret 2024— 2025 (utfall)	Läsåret 2025— 2026 (plan)
Antal kommuner som fått understöd	262	258	264
Antal hobbygrupper som fått understöd	8 598	8 403	10 668
Antal skolor med hobbygrupper som fått understöd	2 046	2 017	1 975

¹⁾ datasystemet för statsunderstöd (VaDi).

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 19 250 000 euro och
konsumtionsutgifternas andel 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	5 000
Sammanlagt	5 000

2026 budget	19 400 000
2025 II tilläggsb.	5 000 000
2025 budget	14 400 000
2024 bokslut	14 500 000

31. Vissa av Utbildningsstyrelsens utgifter och understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 28 224 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av understöd för produktion av läromedel med liten spridning
- 2) till betalning av utgifter och understöd för åtgärder som främjar läs- och skrivkunnigheten
- 3) till betalning av utgifter för kopieringsersättningar och andra ersättningar för nyttjanderättigheter enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter (inklusive filmer)
- 4) till betalning av utgifter och understöd som är avsedda för främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen
- 5) till stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte
- 6) till betalning av den nationella finansieringen av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet samt av programmet Kreativa Europa
- 7) till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Utvecklingscentralen Lärarik rf, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstkolor för barn och unga i Finland rf, till Kouvola seudun kristillinen kasvatus ry, till KRASE ry, till organisationen för miljöfostran FEE Suomi ry, till Kesälukioseura ry, till Suomikoulujen tuki ry, till Karjalan Liitto ry, till Sofia-opiston kannatusyhdistys ry samt till Kriittinen korkeakoulu och till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola och till stödjande av verksamheten inom utbyteselevsorganisationer och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever
- 8) till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf och Sami Duodji ry
- 9) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst fyra år-sverken.

Understöd och stipendier som beviljas för internationell verksamhet budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för produktion av läromedel

Understöd för produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning	580 000
Understöd för produktion av finskspråkiga läromedel för personer med intellektuell funktionsnedsättning	315 000
Understöd för produktion av svenskspråkiga läromedel för personer med intellektuell funktionsnedsättning	100 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd till sametinget för produktion av läromedel på samiska	800 000
Produktion av läromedel i finlandssvenskt teckenspråk	150 000
Nationell finansiering av internationella understöd och stipendier	
Nationell finansiering av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet, multilateralt och bilateralt samarbete, högskoleutbildning	997 000
Den nationella medfinansieringen av programmet Kreativa Europa	201 000
Stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte	1 912 000
Främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen	313 000
Organisationsunderstöd	
Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	1 795 000
Verksamhet inom organisationer som erbjuder rådgivning i huslig ekonomi	1 568 000
Stödjande av Finlandsskolornas verksamhet	429 000
Organisationer inom allmänbildande utbildning	271 000
Stödjande av distansskolan Kulkuri och verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola	148 000
Karjalan Liitto	131 000
Kesälukioseura r.y.	128 000
Bildningsverksamhet för utlandsfinländare som bedrivs av Sofia-opiston kannatus-yhdistys ry	83 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	78 000
Kouvolan seudun kristillinen kasvatus ry	25 000
KRASE ry	25 000
Övriga utgifter och understöd	
Utgifter för kopieringsersättningar och andra ersättningar för nyttjanderättigheter samt för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter	16 725 000
Andra åtgärder som främjar läs- och skrivkunnigheten	1 550 000
Sammanlagt	28 224 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 17 275 000 euro och överföringsutgifternas andel 10 949 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-65
Education Finland/finansiering av utbildningsexport (överföring till moment 29.01.02)	-250
Främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen (överföring från moment 29.01.02)	70
Mervärdesskatt på informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter (överföring från moment 29.01.29)	2 048
Precisering av överföringarna i budgeten för 2025 (överföring från moment 29.01.02)	300
Programmet Läskunnighet	550
Stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte (överföring från moment 29.01.02)	180
Stödjande av kristliga skolor	50
Vissa statsunderstöd till organisationer (överföring från moment 29.10.51)	4 631
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-890
Sammanlagt	6 624

2026 budget	28 224 000
2025 II tilläggsb.	89 148 000
2025 budget	21 600 000

32. *Vissa understöd och stipendier för program som främjar internationalisering* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 87 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd och stipendier för internationaliseringsfrämjande program som genomförs med EU:s, Nordiska ministerrådets och andra finansiärers medfinansiering.

Budgeteringsgrunden för anslaget är beslutet om beviljande.

Förklaring: Med anslaget finansieras utgifter i samband med stipendier inom programmen Erasmus +, Europeiska solidaritetskåren och Nordplus som finansieras av Nordiska ministerrådet och andra projekt.

Inkomsterna från program som genomförs med EU:s, Nordiska ministerrådets och andra finansiärers medfinansiering har budgeterats under moment 12.29.50.

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	87 100 000

50. *Vissa understöd* (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 547 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	773 000
2.	Paasikivi-Samfundet	10 000
3.	Traditionsförbundet Eklövet	63 000
4.	Programmet för att vitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5.	Stöd till den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
6.	Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen säätiö (OKKA-stiftelsen)	60 000
7.	UKK Föreningen	10 000
Sammanlagt		1 547 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivning av engångsposter	-135
Sammanlagt	-135

2026 budget	1 547 000
2025 budget	1 682 000
2024 bokslut	1 577 000

51. Understöd för religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 962 000 euro.

Dispositionspan (euro)

1.	Understöd till ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 192 000
2.	Understöd till Finlands Sjomanskyrka	134 000
	— varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnadslån till sjömanskyrkor (högst)	52 000
3.	Understöd för skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar och istandsättning av begravningsplatser i det avträdde området	32 000
4.	Understöd till registrerade religiösa samfund	524 000
5.	Understöd för främjande av dialogen mellan religioner	80 000
Sammanlagt		2 962 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivning av engångsposter	-290
Indexjustering (0,4 %)	10
Temporär minskning av statsunderstödet på grund av ökade intäkter från kyrko-skatten till följd av ändrad beskattning (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-200
Sammanlagt	-480
2026 budget	2 962 000
2025 budget	3 442 000
2024 bokslut	4 551 000

52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 95 651 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

Förklaring: Finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter grundar sig på de lagstadgade uppgifterna i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och av värdefullt lösöre.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (0,4 %)	421
Temporär minskning av statsunderstödet på grund av ökade intäkter från kyrko-skatten till följd av ändrad beskattning (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-9 800
Sammanlagt	-9 379

2026 budget	95 651 000
2025 budget	105 030 000
2024 bokslut	124 133 000

53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 862 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av kompetensutveckling för personer i arbetsför ålder och försök i anslutning till det

2) till avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 962 000 euro och överföringsutgifternas andel 900 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för upprätthållande av informationssystemet för prognostisering (Kompetensbehovskompassen) (överföring till moment 29.01.04)	-101
Utveckling av studier vid sidan av arbetet och genomförande av ett system som ersätter vuxenutbildningsstödet (överföring till moment 29.01.04)	-85
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 300
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 000
Sammanlagt	-486

2026 budget	2 862 000
2025 II tilläggsb.	12 500 000
2025 budget	3 348 000
2024 bokslut	22 708 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 196 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Medlemsavgift till Unesco	1 409 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska ungdomsstiftelsen	38 000
Finlands finansiella bidrag till WIPO	110 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	20 000
Utgifter föranledda av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	14 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	45 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	325 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	22 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	95 000
Medlemsavgift till OECD/INES	32 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	5 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Unescos konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet	15 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delavtal om kulturleder	7 000
Finlands finansiella bidrag till Nordliga dimensionens kulturpartnerskap	20 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delavtal om idrott	19 000
Sammanlagt	2 196 000
2026 budget	2 196 000
2025 budget	2 196 000
2024 bokslut	2 244 986

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

Förklaring: Målen för undervisnings- och kulturministeriets samhälleliga effekter vad gäller småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är följande:

- Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.
- Grunden för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande undervisningen och det fria bildningsarbetet är fortsatt stark och funktionsduglig.
- Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare.

De samhälleliga effekterna mäts genom nationella och internationella forsknings- och utvärderingsprojekt.

Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.

Målet för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är att garantera var och en kulturella grundläggande fri- och rättigheter samt att främja välbefinnande, lärande och uppväxt. Utgångspunkten är en helhetssyn på elevernas utveckling, inläring och fostran som baserar sig på forskningsbaserad kunskap och en stark pedagogik. Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen utvecklas så att de främjar barns och ungas inläring och välbefinnande, och detta görs genom att man säkerställer professionell undervisning av god kvalitet, handledning och stödåtgärder samt en trygg lärmiljö samt genom att man stärker jämlikheten i utbildningen.

Verksamhetsmål

— Småbarnspedagogiken förverkligas på ett högklassigt sätt så att barnens utveckling, inläring och välbefinnande främjas på ett övergripande sätt.

— Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen förverkligas på ett jämlikt, högklassigt och verkningsfullt sätt så att eleverna erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och får det stöd de behöver i sina studier och sin skolgång.

— En totalreform av stödet för lärande och skolgång inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen genomförs och behövliga åtgärder vidtas för att genomföra reformen och för att följa upp hur målen för reformen uppnås.

— Utbildningsmässig jämlikhet och likabehandling inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen främjas genom att jämlikhetsfinansiering riktas till de daghem och skolor som är belägna i socioekonomiskt utsatta områden.

— Åtgärder inleds och kunskapsunderlaget stärks för att stärka inlärningsresultaten och kvaliteten inom den grundläggande utbildningen.

— Elevers jämlikhet i utbildningen, välbefinnande, trygghet och sociala samhörighet främjas och arbetet mot mobbning i skolan och åtgärderna för att minska frånvaro fortsätter.

— Stärkandet av barnens emotionella färdigheter och delaktighet främjas inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.

— Identifieringen och utnyttjandet av den kompetens som förvärvats inom det fria bildningsarbetet främjas genom att man fortsätter att ta i bruk möjligheter att avlägga nationella kompetensmärken för baskunskaperna hos vuxna samt genom att man främjar att den kunskap som förvärvats förs in i informationsresursen Koski.

— Man gör det möjligt att fortsätta den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen i två läsår genom påbyggnadsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen samt stöder utbildningsanordnarnas förutsättningar att stärka effekten av undervisningen i lärokursen finska eller svenska som andraspråk och litteratur och säkerställs att undervisningen i lärokursen riktas till elever som har nytta av den.

Enligt OECD:s PISA-undersökningar har inlärningsresultaten försämrats i Finland under nästan hela 2000-talet. Målet är att stoppa den långvariga försämringen av inlärningsresultaten och att få dem att börja stiga igen och uppnå samma nivå som i början av millennieskiftet inom samtliga kärnområden i PISA-undersökningen.

Inverkan av elevernas hemförhållanden på inlärningsresultaten och kunskapsskillnaderna mellan eleverna har ökat. Målet är att minska inverkan av elevernas socioekonomiska bakgrund på inlärningsresultaten och att minska de socioekonomiska skillnaderna samt att minska kunskapsskillnaderna mellan eleverna och främja jämlika inlärningsresultat.

Grunden för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande undervisningen och det fria bildningsarbetet är fortsatt stark och funktionsduglig.

Målet är att säkerställa den operativa kapaciteten, tillgängligheten och genomslagskraften hos verksamheten. Detta förutsätter att styrningen utvecklas strategiskt.

Verksamhetsmål

— De allmänna planerings-, styrnings- och tillsynsuppgifterna inom sektorn stärks genom att informationsledningen inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt det fria bildningsarbetet utvecklas. Rapporteringen inom småbarnspedagogik utvecklas baserat på dataunderlaget i informationsresursen. Systemet för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet utvecklas. Ett system för bedömning av inlärningsresultaten inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen inrättas, för att utöka kunskapsunderlaget för utvärdering av den grundläggande utbildningen.

— Kunskapsunderlaget, forskningen och det forskningsbaserade beslutsfattandet främjas i fråga om småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet.

— Arbetet i den arbetsgrupp för utredning av befolkningsutvecklingens utmaningar som leds av undervisnings- och kulturministeriet genomförs. Konsekvenserna av befolkningsutvecklingen för ordnandet av den grundläggande utbildningen bedöms.

— Man genomför informationsproduktion som hänför sig till kvalitet, kvalitetsbedömning och befolkningsutveckling och åtgärder som hänför sig till den strategiska utvecklingen av sektorn samt utrednings- och forskningsarbete.

Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare.

Syftet är att förnya lärmiljöerna och verksamhetskulturen inom småbarnspedagogiken och i skolorna och läroanstalterna så att förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, småbarnspedagogiken och det fria bildningsarbetet kan möta framtidens utmaningar.

Verksamhetsmål

— Ett brett förankrat framsynsarbete utförs inom den grundläggande utbildningen och målet är att skapa en nationell vision av den framtida grundläggande utbildningen.

— Ramverket för digitalisering inom småbarnspedagogik, förskoleundervisning, grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete genomförs och stödjande digitala lösningar och bedömningsförfaranden förbättrar styrningen och genomslaget av digitaliseringen samt framsynen inom förvaltningsområdet.

— De digitala tjänsterna och läromedlen för aktörer inom småbarnspedagogik och utbildning utvecklas och interoperabiliteten mellan dem utökas, elevernas medieläskunnighet och deras informations- och kommunikationstekniska kompetens förbättras och medborgarnas digitala bildning stärks.

— Förverkligandet av målen för hållbar utveckling samt demokratifostran främjas som en del av verksamhetskulturen i skolorna och läroanstalterna.

— Arbetet med att skapa en nationell vision för det fria bildningsarbetet i framtiden inleds.

Antalet barn och elever 2023—2026

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Småbarnspedagogik ¹⁾	233 832	233 000	233 000	233 000
Förskoleundervisning ²⁾	51 780	49 144	49 000	47 400
Grundläggande utbildning, årskurs 1—9 ²⁾	548 083	542 630	538 300	525 700
Grundläggande utbildning för vuxna	5 060	5 424	5 400	5 200
Utbildning som handleder för examens- utbildning ³⁾	502	509	520	530
Elever med de svåraste utvecklings- störningarna inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	1 816	1 946	1 790	1 740
Övriga elever med utvecklingsstörning inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	9 731	9 623	9 570	9 330
Förberedande undervisning för invandrare	8 185	7 175	7 500	6 000
Elever inom flexibel grundläggande utbildning (högst)	1 907	1 974	1 870	1 830

¹⁾ Siffran för 2024 är med avvikelse från de övriga en uppskattning. I uppskattningarna antas deltagandet i småbarnspedagogik ligga på samma nivå som 2023.

²⁾ Utfallet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är utfallsuppgifter från hösten under utfallsåret (20.9) (kommuner, samkommuner, staten, universitet, privata utbildningsanordnare).

³⁾ I antalet studerande har beaktats endast sådan utbildning som handleder för examensutbildning som finansieras via finansieringssystemet för den grundläggande utbildningen.

Statsunderstödsverksamhetens mål

Syftet med statsunderstöden för verksamhetsområdet är att stödja att de strategiska målen för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet nås. Med understöden stärks kvaliteten på småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, jämnas skillnaderna i inlärning ut och minskas de effekter den ökande ojämlikheten i samhället har på jämlikheten i utbildningen. Med understöd till det fria bildningsarbetet och organisationer som bedriver bildningsarbete främjas och stöds sammanhållningen och jämlikheten i samhället, livslångt lärande och aktivt medborgarskap samt utbildning som stöder dessa, det fria bildningsarbetets kvalitet och genomslagskraft samt utbildningsmöjligheterna för utbildningspolitiskt viktiga målgrupper.

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 44 011 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna

2) till internationalisering av statliga allmänbildande läroanstalter, kompletterande undervisning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens samt till understöd för att utveckla och göra lärmiljöerna mångsidigare

3) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är läroanstalter för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kulturkontakter och nätverksbyggande. Valteri center för lärande och kompetens är en nationell aktör som verkar för tillgodoseendet av närskoleprincipen, och centret främjar genom multiprofessionell expertis i samarbete med hemkommunen skolgången för dem som behöver stöd. Europeiska skolan i Helsingfors har till uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna.

Antalet elever

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	816	829	838
Suomalais-venäläinen koulu	711	695	700
Valteri center för lärande och kompetens	307	313	310
Europaskolorna (finländska elever)	412	400	390
Grundläggande utbildning vid skolhem	93	98	99
Europeiska skolan i Helsingfors	306	315	320
Sammanlagt	2 645	2 650	2 657

Nyckeltal för handledningsverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Handledningsverksamhet på fältet			
— handledningsbesök	820	1 000	1 100
— antal kommuner som använt handledningstjänster	207	225	225
Tillfällig undervisning och rehabilitering			
— stödperioddagar	3 651	3 500	3 700
— stödperiodernas elever	705	615	625

Årsverken

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	74,5	75	75
Suomalais-venäläinen koulu	77,4	78	78
Valteri center för lärande och kompetens	491,4	477,5	477,3
Europaskolorna	28	29	29
Europeiska skolan i Helsingfors	58	62	62
Sammanlagt	729,3	721,5	721,3
Arbetsstillfredsställelse (1—5)	4,0	4,0	4,0

Beräknad användning av anslaget (euro)

Språkskolor	6 893 000
Valteri center för lärande och kompetens	29 000 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	2 345 000
Europaskolorna	2306000
Europeiska skolan i Helsingfors	3 467 000
Sammanlagt	44 011 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	70 718	67 499	69 791
Bruttoinkomster	24 595	23 754	25 780
Nettoutgifter	46 123	43 745	44 011
Poster som överförts			
— överförts från föregående år	3 647		
— överförts till följande år	5 723		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande gymnasieutbildningen, 1 739 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.20.35.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för Valteri-skolans offentligrättsliga verksamhet (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 196	1 154	1 238
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 804	2 524	2 599
— andel av samkostnaderna	2 000	1 326	1 585
Kostnader sammanlagt	4 804	3 850	4 184

**Kostnadsmotsvarighetskalkyl för Valteri-skolans offentligrättsliga verksamhet
(1 000 euro)**

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 608	-2 696	-2 946
Kostnadsmotsvarighet, %	25	30	30

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den offentligrättsliga verksamheten vid Europeiska skolan i Helsingfors (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	904	908	922
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 866	2 035	2 035
— andel av samkostnaderna	1 395	1 550	1 550
Kostnader sammanlagt	3 261	3 585	3 585
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 357	-2 677	-2 663
Kostnadsmotsvarighet, %	28	25	26

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenserna av att öka antalet årsveckotimmar för statens skolor (överföring från moment 29.10.30)	7
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring från moment 29.10.30) (regeringsprogr. 2023)	163
Tryggande av verksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens (återföring av överföring av engångsnatur till moment 29.10.30)	-760
Lönejusteringar	856
Sammanlagt	266

2026 budget	44 011 000
2025 II tilläggsb.	315 000
2025 budget	43 745 000
2024 bokslut	48 199 000

20. *Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 41 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik, fritt bildningsar-

bete och organisationer som utför bildningsarbete samt för EU-samarbete och internationellt samarbete i anslutning till livslångt lärande

2) till betalning av andra OECD- och EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) till betalning av utgifter för statistikföring, datatekniska tjänster och datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten

4) till ett belopp av 25 228 000 euro till statsunderstöd för åtgärder som främjar utbildningsmässig jämlikhet inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i enlighet med 44 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

5) till ett belopp av 2 200 000 euro till betalning av utgifter och understöd för forskningsprojektet för och genomförandet av reformen av stödet för lärande

6) till ett belopp av högst 6 000 000 euro till statsunderstöd för modellen för fortbildning inom småbarnspedagogiken

7) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 20 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt stöds de strategiska målen inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete. När det gäller datasystemen för uppföljning och styrning av verksamheten är målet att förbättra tillgången till och kvaliteten på information, främja elektronisk ärendehantering och producera heltäckande information till stöd för bland annat beslutsfattande och lagstiftningsändringar.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 30 500 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 11 300 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-5 000
Främjande av jämställdhet inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken	-30 000
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring till moment 29.10.30)	-1 060
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	81
Sammanlagt	-35 979

2026 budget	41 800 000
2025 II tilläggsb.	8 000 000
2025 budget	77 779 000
2024 bokslut	73 750 000

30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 632 929 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till ett belopp av högst 8 302 000 euro till betalning av understöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen

3) till ett belopp av högst 22 550 000 euro till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 2 mom. i den ovannämnda lagen samt enligt undervisningsministeriets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för kompletterande undervisning i den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen för elever med främmande språk, samiska och romani som modersmål (1777/2009)

4) till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i den ovannämnda lagen och enligt statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)

5) till ett belopp av högst 240 000 euro till sametingets förfogande till betalning av statsunderstöd till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för tryggnad av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn

6) till betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område (SRF 72/2014)

7) till utgifterna för ordnande av småbarnspedagogisk verksamhet i Finland för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten på samma villkor som gäller för andra kommuninvånare enligt överenskommelsen om säte mellan Finlands regering och Europeiska kemikaliemyndigheten (SRF 11/2008)

8) till ett belopp av högst 8 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd för stärkandet av den grundläggande utbildningen.

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 390 000 timmar. Priset är 22,37 euro per ledd timme.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

STATSANDELAR OCH FINANSIERING (Finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)

1. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning	547 597 000
1.1 Förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen	117 138 000
1.2 Grundläggande utbildning för vuxna	55 234 000
1.3 Femåringar som omfattas av förlängd läroplikt	4 177 000
1.4 Ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen	3 800 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

1.5 Finansiering till sådan undervisning enligt lagen om grundläggande utbildning som ordnas i skolor utomlands	5 000 000
1.6 Finansiering till privata utbildningsanordnare för verksamhet som inleds och utvidgas	3 922 000
1.7 Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	73 307 000
1.8 Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, andra än de med de svåraste utvecklingsstörningarna	247 101 000
1.9 Tillägg för internatskola	3 409 000
1.10 Skolhemsförhöjning	986 000
1.11 Tillägg för flexibel grundläggande utbildning	6 000 000
1.12 Utbildning som handleder för examensutbildning	6 741 000
1.13 Femåringar som deltar i tvåårig förskoleundervisning vid privata språkskolor	503 000
1.14 Påbyggnadsundervisning för förberedande undervisning	20 279 000

2. Morgon- och eftermiddagsverksamhet 43 240 000

Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	43 240 000

Kalkylerad finansiering och statsandelar sammanlagt 590 837 000**STATSUNDERSTÖD****3. Statsunderstöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (högst) 8 302 000**

3.1 Ordande av omfattande och mindre omfattande undervisning på två språk samt språkbadsverksamhet	842 000
3.2 Stödjande av klubbverksamhet	2 865 000
3.3 Understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader	4 095 000
3.4 Understöd för driftskostnader för privata skolor i språköar	500 000

4. Statsunderstöd enligt 45 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet 24 750 000

4.1 Statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet i enlighet med statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)	2 200 000
4.2 Understöd enligt 45 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och enligt förordning 1777/2009 för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer (högst)	75 000
4.3 Understöd enligt 45 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och enligt förordning 1777/2009 för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	22 475 000

5. Statsunderstöd enligt statsunderstödslagen 240 000

5.1 Tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde (högst)	240 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

6. Utgifter enligt internationella överenskommelser	800 000
6.1 Utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisnings område	450 000
6.2 Utgifter för ordnande av småbarnspedagogisk verksamhet för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten	350 000
7. Åtgärder enligt regeringsprogrammet	8 000 000
7.1 Stärkande av den grundläggande utbildningen	8 000 000
Statsunderstöd och utgifter sammanlagt	42 092 000
Sammanlagt	632 929 000

Den kommun som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten ta ut skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Grunddelen av hemkommunsersättningen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning	8 833,75 euro/elev
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	22,37 euro/handledningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av hemkommunsersättning till privata utbildningsanordnare till 100 procent (överföring till moment 28.90.30) (regeringsprogr. 2023)	-6 363
Indexhöjningar (3,5 %)	17 826
Justering av kostnadsfördelningen mellan förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen	10 467
Konsekvenserna av att öka antalet årsvekotimmar för statens skolor (överföring till moment 29.10.01)	-7
Påbyggnadsundervisning för förberedande undervisning (budgetlag)	13 800
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring från moment 29.10.20) (regeringsprogr. 2023)	1 060
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring till moment 28.90.30) (regeringsprogr. 2023)	-53 495
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring till moment 29.10.01) (regeringsprogr. 2023)	-163
Stärkande av den grundläggande utbildningen (regeringsprogr. 2023)	67 983
Tryggande av Valteri-skolans verksamhet (återföring av överföring av engångsnatur från moment 29.10.01)	760
Utvidgande av den förberedande undervisningen	-37 000
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-7 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	200
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-780
Sammanlagt	7 288

2026 budget	632 929 000
2025 budget	625 641 000
2024 bokslut	543 983 729

31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 181 217 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu, varav oberoende av maximiantalet enheter som berättigar till statsandel högst 12 330 000 euro som statsandel på 100 procent till utbildning enligt lagens 9 § 2 mom.

2) till ett belopp av högst 8 515 000 euro till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	1 464 392	undervisningstimme
Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader	234 440	studerandevecka
Statsandel för studiecentralernas driftskostnader	125 960	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitetens driftskostnader	42 256	undervisningstimme

Av de kalkylerade studerandeveckor vid folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 3 792 studerandeveckor till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Av det maximala antalet enheter som berättigar till statsandel beviljas huvudmän för folkhögskolor prestationer som berättigar till statsandel på 100 procent för utbildning som riktas till läropliktiga, så att de utgifter som föranleds av dessa är högst 6 500 000 euro.

Trots det maximala antalet undervisningstimmar eller studerandeveckor får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	88 122 000	2 149 000	90 271 000
Folkhögskolor	52 898 000	1 166 000	54 064 000
Studiecentraler	15 296 000	150 000	15 446 000
Sommaruniversitet	4 056 000	50 000	4 106 000
Integrationsutbildning för invandrare	12 330 000	5 000 000	17 330 000
Sammanlagt	172 702 000	8 515 000	181 217 000

Genom statsandelar och statsunderstöd för fritt bildningsarbete stöds uppnåendet av de strategiska målen för det fria bildningsarbetet. Med stöd av anslaget ordnas utifrån principen om livslångt lärande utbildning som stöder sammanhållningen och jämlikheten i samhället samt ett aktivt medborgarskap. Tyngdpunkten för statsunderstöden ligger på att stödja den strukturella utveck-

lingen av det fria bildningsarbetet, kvaliteten och verkningsfullheten samt möjligheterna till utbildning för målgrupper som är utbildningspolitiskt viktiga.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	103,69 euro/undervisningstimme
Folkhögskolor	321,21 euro/studerandevecka
Studiecentraler	183,56 euro/undervisningstimme
Sommaruniversitet	156,94 euro/undervisningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjningar (3,5 %)	5 173
Integrationsutbildning (invandringshelheten)	-3 500
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (folkhögskolor)	-6 182
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (medborgarinstitut)	-373
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (sommaruniversitet)	-163
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (studiecentraler)	340
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	584
Sammanlagt	-4 121

2026 budget	181 217 000
2025 budget	185 338 000
2024 bokslut	165 985 811

51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 542 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 918 000 euro till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till ett belopp av 1 624 000 euro för samarbets- och informationsverksamhet inom det fria bildningsarbetets forskning och för bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bildningsarbete och kulturverksamhet inom organisationer som driver en studiecentral	915 000
Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	918 000
Verksamhet inom centralorganisationerna för fritt bildningsarbete samt samarbets- och informationsverksamhet inom forskningen inom fritt bildningsarbete	709 000
Sammanlagt	2 542 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av utgifter av engångskaraktär	-1 210
Vissa statsunderstöd till organisationer (överföring till moment 29.01.31)	-4 631
Sammanlagt	-5 841
2026 budget	2 542 000
2025 budget	8 383 000
2024 bokslut	9 123 000

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning*Förklaring:***Mål för det samhälleliga genomslaget**

— Yrkesutbildningen tryggar tillgången på kompetent arbetskraft inom arbetstagaryrken, stöder regionernas livskraft och kompetensnivå, främjar sysselsättningen och företagandet samt förbättrar den internationella konkurrenskraften. För studerandena säkerställs tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet eller fortsatta studier.

— Gymnasieutbildningen stödjer höjningen av befolkningens utbildnings- och kompetensnivå genom att de studerande får en bred allmänbildning, högklassiga färdigheter för fortsatta studier samt allmänna basfärdigheter för arbetslivet och kontinuerligt lärande.

— Utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux) möjliggör en flexibel övergång från grundläggande utbildning till examensutbildning på andra stadiet med beaktande av läroplikten. Förutom att rikta sig till läropliktiga förbättrar Hux-utbildningen även andra befolkningsgrupper, såsom invandrades och vuxenstuderandes, studiefärdigheter.

För studerande på andra stadiet som anländer från länder utanför EU- och EES-staterna med uppehållstillstånd för studerande införs läsårsavgifter fr.o.m. den 1 augusti 2026. Detta minskar antalet deltagare i statsandelsfinansierad utbildning 2026 inom yrkesutbildningen med uppskattningsvis cirka 800 studerandeår och inom gymnasieutbildningen med uppskattningsvis cirka 200 studerande.

Mål för resultatet av verksamheten inom yrkesutbildningen

— Utbudet av högklassig yrkesutbildning tryggas i landets olika delar och på båda nationalspråken. Utbildningsanordnarna sörjer i första hand för befolkningens kompetensbehov inom det egna verksamhetsområdet och tryggar utbildningstjänster särskilt för läropliktiga och andra som saknar examen på andra stadiet. Det kontinuerliga lärandet inriktas särskilt på avläggande av examensdelar och mindre kompetenshelheter.

— Genom gemensam ansökan tryggas den omedelbara övergången till fortsatta studier för läropliktiga som går ut grundskolan, och samtidigt riktas det ett för ändamålet tillräckligt antal studieplatser också till Hux-utbildningen och TELMA-utbildningen.

— Rätten för studerande inom yrkesutbildning till stöd för lärandet som en del av examensutbildningen stärks så att stödundervisningen och det övriga stödet och handledningen bildar stödfor-

mer med låg tröskel som är tillgängliga för alla studerande. Dessutom tryggas de studerandes rätt till särskilt stöd, om de på grund av verifierade inlärningsvårigheter eller andra orsaker behöver regelbunden och långvarig specialundervisning för att uppfylla kraven på yrkeskunskap och nå målen för kunnandet enligt examens- eller utbildningsgrunderna. Reformen träder i kraft den 1 augusti 2026.

— Den nya finansieringsmodell som ska tillämpas från ingången av 2026 sporrar till att ordna högklassig examensutbildning med tillräcklig närundervisning för läropliktiga och andra som saknar examen samt till att erbjuda i första hand kompetenshelheter som är mindre än en examen till vuxna som redan har avlagt examen och som kompletterar sitt kunnande. Finansieringsmodellen förnyas så att den i högre grad än i nuläget belönar för studieprestationer och utexaminering samt sysselsättning och övergång till fortsatta studier efter utbildningen. Som ett nytt kriterium i grunderna för bestämmandet av finansieringen beaktas studerandenas utgångsnivå.

— Verksamhetsstyrningen och tillståndsregleringen inom yrkesutbildningen reformeras så att anordnarneutraliteten säkerställs och den svenskspråkiga yrkesutbildningens särdrag beaktas. I det åttaåriga försök för utveckling av verksamhetsstyrningen som inleds vid ingången av 2026 skapas för utbildningsanordnarna styrmekanismer med hjälp av vilka utbildningsutbudet bättre än tidigare anpassas enligt arbetslivets behov. De utbildningsanordnare som väljs till försöket kommer att ha större möjligheter än tidigare att ordna examensutbildning inom olika branscher. Undervisnings- och kulturministeriet kommer tillsammans med utbildningsanordnarna överens om målen och åtgärderna.

— Digitaliseringen av yrkesutbildningen främjas bland annat i fråga om utvecklingen av de digitala färdigheter och den digitala kompetens som behövs i samhället och arbetslivet och utbildningsanordnarnas kompetens att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen skapar utökas.

Mål för resultaten av verksamheten inom gymnasieutbildningen

— En högklassig, mångsidig och tillgänglig gymnasieutbildning tryggas i landets olika delar och på båda nationalspråken.

— I enlighet med den reform som trädde i kraft den 1 augusti 2025 stärks rätten för gymnasister till stöd för lärandet så att stödundervisningen och det övriga stödet och handledningen bildar stödformer med låg tröskel som är tillgängliga för alla studerande. Dessutom tryggas studerandes rätt till specialundervisning, om de på grund av verifierade inlärningsvårigheter eller av andra orsaker behöver specialundervisning för att avlägga gymnasiets lärokurs.

— Genom de reviderade grunder för finansieringen som tillämpas från ingången av 2026 stärks finansieringen för anordnare av gymnasieutbildning i kommuner som ligger avlägset och som har ett mindre antal studerande och i kommuner där undervisningen ordnas på minoritetsspråket. På detta sätt tryggas utbildningens tillgänglighet och tillgodoseendet av de kulturella rättigheterna.

— En reform av det digitala provsystemet för studentexamen bereds liksom införandet av bedömning av muntliga språkkunskaper som en del av studentexamen.

— Utbudet av gymnasieundervisning på engelska stärks och det görs möjligt att avlägga studentexamen på engelska från och med hösten 2028. Syftet är att främja rätten till bildning för unga med svaga kunskaper i finska eller svenska. Utbildningen på engelska kan inledas hösten 2026.

— Det görs möjligt att avlägga ett prov i ett konst- och färdighetsämne som en del av studentexamen och att ersätta ett obligatoriskt studentexamensprov med ett prov i ett konst- och färdighets-

ämne från och med hösten 2029. Ändringarna gäller för första gången studerande som inleder sin utbildning hösten 2027.

— Digitaliseringen av gymnasieutbildningen främjas bland annat i fråga om utvecklingen av de digitala färdigheter och den digitala kompetens som behövs i samhället och arbetslivet och utbildningsanordnarnas kompetens att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen skapar utökas.

Mål för resultatet av verksamheten inom utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux)

— De studerandes valmöjligheter att på ett flexibelt sätt genomföra yrkesstudier och gymnasiestudier samt att höja den grundläggande utbildningens vitsord främjas.

— De tjänster och det stöd som studerande i olika utbildningsformer får förenhetligas.

— Förutsättningarna för att ordna krävande särskilt stöd tryggas.

— Samarbetet mellan utbildningsanordnarna och anskaffningen av utbildning vid ordnandet av utbildning utökas.

— Utifrån förslagen från den arbetsgrupp som bereder utvecklingen av HUX-utbildningen och preciseringar i läropliktslagen bereds behövliga ändringar i antagningsgrunderna för utbildningen, utbildningens innehåll och längd samt bedöms behoven av ändringar i nätverket av utbildningsanordnare och finansieringssystemet.

Nya studerande inom yrkesutbildning och gymnasieutbildning

	2022 utfall	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Nya studerande inom yrkesutbildning¹⁾					
Utbildning som leder till grundexamen	81 882	82 038	83 808	81 000	81 000
— målet är att avlägga hela examen	64 944	63 966	64 749	61 500	61 000
— målet är att avlägga en examensdel/delar ²⁾	16 938	18 072	19 059	19 500	20 000
Utbildning för yrkesexamen och specialyrkesexamen	37 161	39 669	36 792	34 000	34 000
— målet är att avlägga hela examen	29 673	31 566	28 374	26 000	26 000
— målet är att avlägga en examensdel/delar ²⁾	7 488	8 103	8 418	8 000	8 000
Handledande utbildningar ³⁾	8 583	10 023	10 110	10 500	11 000
Övrig yrkesutbildning	6 135	6 858	6 261	5 500	5 000
Nya studerande i gymnasieutbildning					
Examensutbildning	43 494	45 498	46 140	47 300	47 800
— lärokursen för unga	34 566	35 100	36 057	37 000	37 500
— lärokursen för vuxna	8 076	9 564	9 276	9 500	9 500
— utländsk examen	852	834	807	800	800

Nya studerande inom yrkesutbildning och gymnasieutbildning

	2022 utfall	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskatt- ning	2026 uppskatt- ning
Amnesstuderande	1 992	627	96	100	100
Utbildning som handleder för examensutbildning ⁴⁾	242	351	405	450	500

¹⁾ Nya studerande i statsandelsfinansierad yrkesutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen.

²⁾ Innefattar också nya studerande i helheter som är mindre än en examensdel.

³⁾ Omfattar utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) som finansieras via finansieringssystemet för yrkesutbildning samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv (TELMA). År 2022 omfattar siffran utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA).

⁴⁾ Omfattar utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) som finansieras via finansieringssystemet för gymnasieutbildning. År 2022 omfattar siffran utbildning som förbereder för gymnasieutbildning (LUVa).

Yrkesinriktade grundexamina, yrkes- och specialyrkesexamina samt studentexamina

	2022 utfall	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskatt- ning	2026 uppskatt- ning
Yrkesexamina sammanlagt¹⁾	67 488	68 819	72 324	74 000	74 000
Grundexamina	43 323	44 979	45 857	47 000	48 000
Yrkes- och specialyrkesexamina	24 165	23 840	26 467	27 000	26 000
Studentexamina sammanlagt	31 251	31 443	31 464	32 150	32 650
Studentexamina exkl. utländska examina	30 612	30 846	30 864	31 500	32 000
Utländska examina	639	597	600	650	650

¹⁾ Examina i statsandelsfinansierad yrkesutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen.

Antal anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning enligt ägartyp¹⁾

	2022 utfall	2023 utfall	2024 utfall	2025 utfall	2026 uppskatt- ning
Anordnare av yrkesutbildning sammanlagt²⁾	138	135	135	133	131
— kommuner som anordnare	8	8	8	8	8
— samkommuner som anordnare	33	33	33	33	33
— privata anordnare	97	94	94	92	90
Anordnare av gymnasieutbildning sammanlagt³⁾	257	257	257	257	257
— kommuner som anordnare	217	217	217	217	217
— samkommuner som anordnare	6	6	6	6	6
— privata anordnare	34	34	34	34	34

¹⁾ Anordnare av yrkesutbildning 1.1 och anordnare av gymnasieutbildning 20.9. -enligt situationen

²⁾ Därtill en statlig läroanstalt

³⁾ Därtill tre statliga läroanstalter och åtta övningskolor som hör till sju olika universitet.

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 419 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till internationalisering av Sameområdets utbildningscentral och Centret för sjösäkerhetsutbildning, till utvecklande av lärmiljöer och digitala lösningar, till utbildningsersättningar som betalas till arbetsgivare samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

2) till ett belopp av högst 2 400 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna vid Centret för sjösäkerhetsutbildning.

Förklaring: Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen, för myndigheter och för medborgare som rör sig till sjöss samt säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor vid enheten för överlevnadsutbildning i Lojo och enheten för brandutbildning i Obbnäs.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom sameområdet och främja sysselsättningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen och det samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska unionen.

Nyckeltal för verksamheten

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Centret för sjösäkerhetsutbildning			
Antalet utbildningsdeltagare	5 266	4 200	4 400
Sameområdets utbildningscentral			
Antal studerandeår, yrkesutbildning	104	121	121
Antal studerandedagar, läsårsutbildning i samiska och samisk kultur	3 972	5 064	6 358
Antal studerandedagar, kortutbildning	5 250	5 000	5 000

Årsverken

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Sameområdets utbildningscentral	53,7	58,5	58,5
Centret för sjösäkerhetsutbildning	27	27	27
Sammanlagt	80,7	85,5	85,5

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sameområdets utbildningscentral	5 674 000
Prisstöd för Centret för sjösäkerhetsutbildning	2 400 000
Övriga utgifter för Centret för sjösäkerhetsutbildning	1 345 000
Sammanlagt	9 419 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	11 169	11 601	11 484
Bruttoinkomster	2 402	2 220	2 065
Nettoutgifter	8 767	9 381	9 419
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 725		
— överförs till följande år	1 908		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 779	1 500	1 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 559	3 010	3 900
— andel av samkostnaderna	1 467	1 452	562
Kostnader sammanlagt	5 026	4 462	4 462
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 247	-2 962	-2 962
Kostnadsmotsvarighet, %	35	34	34
Prisstöd	2 400	2 400	2 400
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	83	87	87

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering av Sameområdets utbildningscentralers lokaler till Enare (överföring till moment 29.20.21)	-89
Lönejusteringar	127
Sammanlagt	38

2026 budget	9 419 000
2025 II tilläggsb.	47 000
2025 budget	9 381 000
2024 bokslut	8 950 000

21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 362 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt
- 2) till finansiering av datatekniska tjänster och till finansiering av gemensamma utgifter för data-system för uppföljning och styrning av verksamheten och andra gemensamma utgifter för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen
- 3) till att täcka kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro
- 4) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för utgifter för yrkesutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten och inkvartering i anslutning till utbildningen
- 5) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna
- 6) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 20 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt stöds de strategiska målen för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 6 800 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 562 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering av Sameområdets utbildningscentrals lokaler till Enare (överföring från moment 29.20.01)	89
Minskning av projektfinansieringen (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 000
Uppföljnings- och genomslagsundersökning av försöket med verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen (överföring till moment 29.01.03)	-175
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	2 628
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-780
Sammanlagt	762

2026 budget	8 362 000
2025 budget	7 600 000
2024 bokslut	24 132 000

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 034 433 000 euro.

Anslaget får användas för fullgörande av uppgifter enligt lagen om yrkesutbildning (531/2017), lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020), läropliktslagen (1214/2020) och lagen om ett försök med verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen (1077/2024)

1) till ett belopp av 984 112 000 euro till finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) för kalkylerad basfinansiering och finansiering efter prövning som beviljas anordnare av yrkesutbildning

2) till ersättning enligt 32 i § i den ovannämnda finansieringslagen till privata anordnare av yrkesutbildning för de kostnader som föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet

3) till ett belopp av 1 536 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar.

Andelen finansiering för strategisk utveckling som ingår i den finansiering efter prövning som avses i 1 punkten är högst 1,5 procent av anslaget för yrkesutbildning enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Den finansiering efter prövning för strategisk utveckling enligt 11 § i lagen om ett försök med verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen (1077/2024) som beviljas för genomförandet av försöket med verksamhetsstyrning utgör högst en procent av anslaget för yrkesutbildning enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Förklaring: Enligt modellen för observationsskogar ingår Forststyrelsen ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag med 14 anordnare av yrkesutbildning. Enligt avtalet intäktsförs inkomsterna av virkesförsäljning till Forststyrelsen i stället för till anordnarna av yrkesutbildning, och utbildningsanordnarna betalas kompensation som i statsbudgeten beaktas som ett tillägg i Forststyrelsens intäktsföring.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Anslag för yrkesutbildning sammanlagt (inkluderar inte mervärdesskatte-kompensationer eller kompensationer för nyttjande av observationsskog)	2 109 640 000
— Den kalkylerade basfinansieringens andel sammanlagt	2 074 640 000
— Finansiering som beviljas på basis av faktiska studerandeår	1 037 320 000
— Finansiering som beviljas på basis av avlagda kompetenspoäng och examina	622 392 000
— Finansiering som beviljas på basis av sysselsättning och fortsatta studier	373 436 000
— Finansiering som beviljas på basis av studentrespons	20 746 000
— Finansiering som beviljas på basis av respons från arbetslivet	20 746 000
— Andelen finansiering efter prövning sammanlagt	35 000 000
— Finansiering för strategisk utveckling (1,11 % av anslaget för yrkesutbildning)	23 500 000
varav genomförandet av försöket med verksamhetsstyrning (0,95 % av anslaget för yrkesutbildning)	20 000 000
varav anordnande av tävlingar i yrkesskicklighet	2 500 000
varav stödjande av yrkesutbildningen för idrottare	500 000
varav annat stödjande av utbildningsanordnarnas verksamhet	500 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

— Höjningar av finansieringen på grund av orsaker som hänför sig till kostnaderna för att ordna utbildningen och av andra nödvändiga orsaker	11 500 000
Kommunernas finansieringsandel	-1 125 528 000
Mervärdesskattens andel av kostnader som privata anordnare av yrkesutbildning har för anskaffningar och lokalhyror som anknyter till utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och för anskaffningar och lokalhyror som anknyter till annan än affärsekonomisk verksamhet	48 785 000
Kompensation till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar	1 536 000
Sammanlagt	1 034 433 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av 2024 års index för yrkesutbildning	999
Läsarsavgifter för studerande från länder utanför EU/EES (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-10 000
Minskning av strategifinansieringen (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 000
Precisering av mervärdesskattekomensationen	1 790
Yrkesutbildningsindex (2,7 %)	26 241
Sammanlagt	14 030
2026 budget	1 034 433 000
2025 budget	1 020 403 000
2024 bokslut	1 080 268 945

35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 361 165 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) för gymnasieutbildning och utbildning som handleder för examensutbildning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerade kostnader (antal studerande * pris per enhet)	968 384 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för unga (92 520 * 8 993,00 €)	832 032 000
— privat examensutbildning, lärokursen för unga (9 100 * 9 095,86 €, inkl. moms)	82 772 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för vuxna (4 950 * 5 256,82 €)	26 021 000
— privat examensutbildning, lärokursen för vuxna (1 450 * 5 445,92 €, inkl. moms)	7 897 000
— kommunal utbildning som handleder för examensutbildning (380 * 10 475,56 €)	3 981 000
— privat utbildning som handleder för examensutbildning (70 * 10 954,92 €, inkl. moms)	767 000
— tilläggsfinansiering för särskild utbildningsuppgift (1,51 % av de totala kostnaderna)	14 914 000
Kommunernas finansieringsandel	-605 331 000
Sammanlagt	361 165 000

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Gymnasieutbildning	8 953,47 euro/studerande

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 12 201 000 euro som kommunernas andel av gymnasieutbildningen i övningsskolor och statliga allmänbildande läroanstalter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjning av statsandelen (3,5 %)	12 984
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet	9 809
Läsårsavgifter för studerande från länder utanför EU/EES (Ytterligare åtgärder 2025) (budgetlag)	-960
Ändringar i antalet studerande vid statens läroanstalter och övningsskolor	-257
Ändring i det uppskattade antalet studerande utan inverkan av läsårsavgifter	5 628
Ökning av antalet studerande utan hemkommun	550
Sammanlagt	27 754

2026 budget	361 165 000
2025 budget	333 411 000
2024 bokslut	299 992 872

40. Högskoleundervisning och forskning*Förklaring:***Samhälleliga effekter**

— Den finländska vetenskapens och forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhetens nivå och genomslag höjs.

— Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas så att samhället, kulturen och arbetslivet kan förändras.

— Kunskaps- och kompetensgrunden stärks genom att främja den ekonomiska tillväxten och uppkomsten av nya arbetstillfällen.

Statens investeringar i FoU-verksamhet riktas i enlighet med de mål och villkor som ställs i lagen om statlig finansiering av statens forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 (1092/2022) samt den fleråriga planen för FoU-finansieringen. Statsunderstöden under kapitel 29.40 används nästan i sin helhet för att främja de forskningspolitiska målen.

Nivån på den finländska vetenskapen i internationell jämförelse och vetenskapens kunskaps- och kompetensgrund stärks*Verksamhetsmål*

— Yrkeshögskolorna, universiteten, Finlands Akademi och Riksarkivet skapar förutsättningar för att stärka bildningen, den hållbara tillväxten och välfärden samt Finlands konkurrenskraft.

— Genom vetenskapspolitik och åtgärder inom högskolorna främjar man uppkomsten av starka och nätverkande forsknings- och kompetenscenter, internationalisering och kontakter till globala nätverk av föregångare.

— Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och nationella forskningsinfrastrukturer samt för sådan forsknings- och innovationsverksamhet som sammanför olika aktörer och branscher.

— Högskolorna profilerar sig och satsar på sina expertisområden inom utbildningen och sin forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och skapar förutsättningar för forskning som siktar på den internationella toppen.

— Ett omfattande utnyttjande av forskningsinfrastrukturer, forskningsmaterial, forskningsresultat och kunnande samt samarbetet mellan högskolor, forskningsorganisationer och företag främjas, inklusive kommersialisering och kompetensexport.

— Utvecklandet av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster med hjälp av digitaliseringen.

— Öppen vetenskap och innovationsverksamhet samt ansvarsfull utvärdering av forskare och forskning främjas som ett samarbete mellan förvaltningsområdena och tillsammans med forskarsamfundet.

Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas

Verksamhetsmål

— Andelen högskoleutbildad arbetskraft ökas och högskoleutbildningens tillgänglighet förbättras genom att öka utbudet av högskoleutbildning, förbättra genomströmningen, begränsa rätten för samma person att skaffa sig flera utbildningar och utveckla flexibla studiemöjligheter.

— Högskolorna ökar antalet internationella examensstuderande och forskare och förbättrar samtidigt deras förutsättningar att få arbete i Finland efter utexamineringen.

— Universiteten ökar och förnyar doktorandutbildningen så att tiden för avläggande av examen förkortas, kvaliteten på utbildningen förbättras och kompetensen snabbare överförs till arbetslivet.

— Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att se över utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, lärmiljöerna och lärarnas pedagogiska kompetens. Med digitaliseringen förbättras förutom kvaliteten även den ändamålsenliga användningen av resurser.

— Högskolorna ökar möjligheterna till kontinuerligt lärande genom att förnya utbildningsutbudet och utvidga finansieringsgrunden, gör handledningen av de studerande mångsidigare och ökar samarbetet med arbetslivet i övrigt.

— Högskolorna leds väl, man satsar på välbefinnandet och sörjer systematiskt för kompetensutvecklingen.

— Högskolornas verksamhet bidrar till att lösa samhällsliga utmaningar, till en hållbar utveckling och till den gröna och den digitala omställningen.

Antalet studerande och examina vid yrkeshögskolor och universitet

	2022	2023	2024	2025 uppskatt- ning	2026 uppskatt- ning
Grundexamina vid yrkeshögskolor¹⁾					
— nya studerande med tanke på högskolan	38 123	37 213	..	38 500	38 500
— studerande som första gången är inskrivna inom högskolesektorn	28 430	28 768	29 000	29 400	29 900
— examina	23 430	25 251	27 282	28 000	28 000
— avlagda examina som höjer utbildningsnivån	21 072	22 611	24 300	24 300	24 300
— antal studerande	142 344	147 411	151 605	153 000	153 000
Högre yrkeshögskoleexamina	4 659	5 244	6 057	6 100	6 100
Grundexamina vid universitet²⁾					
— nya studerande med tanke på högskolan	26 607	25 655	..	26 600	26 600
— studerande som första gången är inskrivna inom högskolesektorn	15 990	15 271	15 600	16 000	16 400
— avlagda lägre högskoleexamina	13 170	14 040	15 435	16 000	16 200
— avlagda lägre högskoleexamina som höjer utbildningsnivån	11 748	12 699	14 000	14 400	14 400
— avlagda högre högskoleexamina	15 666	17 223	18 555	19 000	19 500
— avlagda högre högskoleexamina som höjer utbildningsnivån	14 691	16 302	17 200	17 600	17 600
— antal studerande	143 487	147 327	152 076	153 000	153 300
Doktorsexamina vid universitet	1 623	1 725	1 875	1 900	2 000

¹⁾ De nya studerandena är med tanke på högskolan första gången inskrivna som närvarande eller frånvarande studerande vid yrkeshögskolan i fråga. I siffrorna för dem som första gången är inskrivna inom högskolesektorn ingår inte studerande som är skyldiga att betala terminsavgift eller studerande inom uppdragsutbildningen. Utbildningsnivån höjs genom examina som avläggs av sådana som inte tidigare har avlagt högskoleexamen på samma nivå i Finland. År 2024 utgör en uppskattning för båda dessa uppgifter.

²⁾ Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina. De nya studerandena är med tanke på högskolan första gången inskrivna som närvarande eller frånvarande nya studerande vid universitetet i fråga. I siffrorna för dem som första gången är inskrivna inom högskolesektorn ingår inte studerande som är skyldiga att betala terminsavgift eller studerande inom uppdragsutbildningen. Utbildningsnivån höjs genom examina som avläggs av sådana som inte tidigare har avlagt högskoleexamen på samma nivå i Finland. År 2024 utgör en uppskattning för båda dessa uppgifter.

20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 125 046 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller yrkeshögskolor, universitet och forskningsinstitut

2) till finansiering av gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolor, forskningsinstitut och vetenskap, till främjande av digitalisering samt till centraliserad finansiering av datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom högskolorna och vetenskapen och av andra motsvarande gemensamma utgifter

3) till ett belopp av högst 23 000 000 euro för finansiering av byggande och upprätthållande av infrastrukturer för datahantering och högpresterande datorsystem samt för differentiering av användningen och stärkande av kompetensen

4) till ett belopp av 75 000 000 euro för utgifter som föranleds av anskaffning och användning av superdatorn LUMI-AI

5) till ett belopp av 1 079 000 euro till CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy för nationell medfinansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som finansieras av EU

6) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

7) till avlönande av personal motsvarande högst 187 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Genom forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet stöds förverkligandet av de högskole- och vetenskapspolitiska målen. Målet är att höja servicenivån för stödfunktionerna, sänka kostnaderna och främja elektronisk kommunikation med hjälp av gemensamma eller enhetliga datatekniska tjänster inom högskolorna och vetenskapen samt genom att främja digitalisering. Staten har förberett sig på att bygga en ny LUMI-AI-superdator.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet	3 532 000
Gemensamma datatekniska tjänster och datanät samt främjande av digitalisering inom högskolorna och forskningen	22 435 000
Byggande och upprätthållande av infrastrukturer för datahantering och högpresterande datorsystem samt differentiering av användningen och stärkande av kompetensen (högst)	23 000 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt till CSC Oy	1 079 000
Anskaffning och användning av superdatorn LUMI-AI	75 000 000
Sammanlagt	125 046 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 124 046 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 123 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-1 100
En sakkunnig inom nätverket Team Finland Knowledge (överföring från moment 24.01.01)	86
Ersättande av EuroHPC LUMI med en ny superdator	25 000
EuroQCI-projektet (överföring till moment 32.01.49)	-65
Mångsidigare användning av ekosystemet för högpresterande datorsystem och stärkande av kompetensen	8 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	469

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Psykioterapeututbildning (överföring till moment 33.03.63) (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	65
Sammanlagt	30 455

2026 budget	125 046 000
2025 II tilläggsb.	-2 000 000
2025 budget	94 591 000
2024 bokslut	39 349 000

50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 313 732 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med universitetslagen (558/2009) enligt följande:

- 1) 1 955 318 000 euro för universitetens basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 208 298 000 euro i ersättning till universiteten för de kostnader som universiteten föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) högst 150 116 000 euro för resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av universiteten.

Förklaring: Den statliga finansieringen av universiteten bestäms med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), statsrådets förordning om universiteten (770/2009) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (170/2024).

I anslutning till Helsingfors universitet verkar Nationalbiblioteket och bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (558/2009) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom hela biblioteksnätet.

Vid de universitet som ordnar lärarutbildning finns övningsundervisning och för utvecklingen av lärarutbildningen finns övningsskolor, vars mål är en hög nivå på den verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetets övriga verksamhet. Antalet elever i övningsskolorna är ungefär 8 600, varav cirka 2 300 är gymnasieelever.

Universitetens kvantitativa mål

	2020 utfall	2022 utfall	2024 utfall ¹⁾	2026 uppskatt- ning
Lägre högskoleexamina	15 096	13 476	15 435	16 200
Högre högskoleexamina	18 513	15 663	18 555	19 500
Doktorsexamina	1 839	1 626	1 876	2 000
Vetenskapliga publikationer (jufo 2 och 3)/undervisnings- och forskningspersonal, % ²⁾	62,9	64,4	69,0	65,0
Andelen gemensamma, internationella publikationer av de vetenskapliga publikationerna (jufo 1—3), %	53,9	54,0	54,0	56,5
Andel lägre högskoleexamina ³⁾ som avlagts inom målsatt tid, %	36,4	51,4	53,0	55,0
Andel högre högskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, %	28,6	34,1	36,6	40,0

¹⁾ Publikationsuppgifterna är en uppskattning.

²⁾ Publikationsforumet är ett klassificeringssystem som stöder kvalitetsbedömningen av vetenskaplig publikationsverksamhet. I klassificeringen som består av tre nivåer placeras de centrala utländska och inhemska publiceringskanalerna mellan basnivån (1) och den högsta nivån (3).

³⁾ I fråga om lägre och högre högskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 40 § i universitetslagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 955 318 000
— Nationalbiblioteket	22 697 000
— Övningsskolor	57 982 000
— Övrig kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 874 639 000
Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av universitetens kostnader	208 298 000
— Uppskattning av moms-kompensationen 2026	190 312 000
— Justering enligt skillnaden mellan den moms-kompensation som gäller ersättningarna 2024 och utfallet	17 986 000
Resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av universiteten (högst)	150 116 000
— Pilotförsök med doktorandutbildning	86 000 000
— Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	31 930 000
— Stärkande av forskningen	20 000 000
— Ökning av antalet nybörjarplatser	8 421 000
— Till Aalto-universitetet för finansiering av ett datarum	365 000
— till Aalto-universitetet till stärkande av forskningen och kompetensen i trafikekonomi	200 000
— Resultatfinansiering och annan prövningsbaserad finansiering	3 200 000
Sammanlagt	2 313 732 000

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för gymnasieutbildning i övningsskolorna, 10 462 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.20.35.

Av anslaget används uppskattningsvis 897 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av minimibeloppet för terminsavgifterna för studerande från länder utanför EU/EES-området (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Justering av universitetsindexet för 2024	-3 638
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	8 809
Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2025)	-20 400
Precisering av moms-kompensationen	17 747
Stärkande av forskningen	20 000
Universitetsindex (2,8 %)	55 089
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna (2024—2027)	3 973
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna (budget 2025)	2 500
Ökning av den öppna högskoleutbildningens intäkter (regeringsprogr. 2023)	-900
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-35 800
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-750
Sammanlagt	44 630

2026 budget	2 313 732 000
2025 budget	2 269 102 000
2024 bokslut	2 173 351 000

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 502 208 000 euro.

Fullmakt

År 2026 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 527 226 000 euro.

Fullmakten och anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av forskning, uppgifter i olika skeden av forskarkarriären, utveckling av forskningsinfrastrukturerna och forskningsförutsättningarna, främjande av utnyttjandet av forskningen, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer, inklusive forskningsinfrastrukturer
- 4) till betalning av utgifter för forskningsprojekt som godkänts av EU.

Dessutom får anslaget användas till ett belopp av högst 700 000 euro för förvaltning av Finlands Akademis informationssystem för forskningsfinansiering och för integration av det gemensamma statsunderstödssystemet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

Av anslaget har reserverats

- 1) 3 900 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)
- 2) 870 000 euro för nationella forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)

3) 3 000 000 euro för lokala forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens, varav högst 139 000 euro kan användas för verkställighetskostnader som föranleds av utlysningar om finansiering och för utgifter för avlö-
nande av personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst sex års-
verken.

*Förklaring:***Utgifter som användningen av bevilningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)**

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingått före 2026	445,4	353,5	270,2	142,4	27,0	1 238,5
Förbindelser 2026	56,8	107,3	136,7	114,3	112,1	527,2
Sammanlagt	502,2	460,8	406,9	256,7	139,1	1 765,7

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 452 088 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 50 120 000 euro.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagseffekten av tilläggen enligt FoU-finansieringslagen	59 935
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	-8 100
Idrottsvetenskaplig forskning (överföring från moment 29.90.20)	817
Lokala forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)	-6 500
Nationella forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)	-2 130
Sammanlagt	44 022

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	502 208 000
2025 II tilläggsb.	3 600 000
2025 budget	458 186 000
2024 bokslut	385 388 168

54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 54 631 000 euro.

Fullmakt

År 2026 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 49 631 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) till strategisk forskning i enlighet med de temaområden och prioriteringar som statsrådet beslutat om

2) till betalning av forskningsprojekt och forskningsprogram som finansieras av rådet för strategisk forskning och till betalning av löneutgifter och andra utgifter och understöd som föranleds av forskningens infrastrukturer, stipendier och internationellt samarbete även till utländska organisationer

3) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av forskningsfinansieringen får vid behov betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten, med undantag för företag.

Förklaring: Den strategiska forskningen är långsiktig, problemfokuserad och vetenskapligt högklassig. Den strategiska forskningen stöder samhällspolitiken och utvecklingen av samhällets funktioner samt söker lösningar på betydande utmaningar och problem i samhället. Finansieringen kanaliseras på bred basis till forskning kring olika utmaningar i samhället och till forskning som främjar förnyandet av näringslivet och konkurrenskraften samt utvecklingen av arbetslivet och den offentliga sektorn. Finansieringen gör det möjligt att inrikta forskningen i enlighet med samhällets föränderliga informationsbehov och på mindre utforskade områden. Forskningsprojektet finansieras utifrån samhällelig betydelse, genomslagskraft och forskningens kvalitet.

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakten för forskningsprojekt inom strategisk forskning föranleder staten (miljoner euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	54,6	39,1	24,0	-	117,7
Förbindelser 2026	-	7,5	25,6	16,5	49,6
Sammanlagt	54,6	46,6	49,6	16,5	167,3

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 51 890 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 2 741 000 euro.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av tidpunkten för utbetalning	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2026 budget	54 631 000
2025 II tilläggsb.	-1 244 000
2025 budget	55 631 000
2024 bokslut	56 875 817

55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 038 681 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med yrkeshögskolelagen (932/2014) enligt följande:

- 1) 939 168 000 euro för yrkeshögskolornas basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 80 108 000 euro i ersättning till yrkeshögskolorna för de kostnader som yrkeshögskolorna föränds av de kostnader för mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) högst 19 055 000 euro för resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna
- 4) 350 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till yrkeshögskolor i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskogar och modellen för observationsskogar.

Förklaring: Den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna bestäms med stöd av 43 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), statsrådets förordning om yrkeshögskolor (1129/2014) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för yrkeshögskolornas basfinansiering (171/2024).

Kompensationen enligt 4 punkten baserar sig på ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag enligt modellen för observationsskogar mellan Forststyrelsen och Tavastlands yrkeshögskola med hänvisning till motiveringen under moment 29.20.30.

Av anslaget används uppskattningsvis 133 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kvantitativa mål vid yrkeshögskolorna

	2020 utfall	2022 utfall	2024 ¹⁾ utfall	2026 uppskattning
Yrkeshögskoleexamina	24 372	23 430	27 282	28 800
Högre yrkeshögskoleexamina	3 870	4 659	6 057	5 800
Yrkespedagogisk lärarutbildning, utexaminerade	1 620	1 632	1 752	1 640
Publikationer/lärare och FoU-personal	1,82	1,94	1,95	2,00
Andel yrkeshögskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, % ²⁾	62,4	66,3	68,0	70,0

¹⁾ Publikationsuppgifterna är en uppskattning.

²⁾ I fråga om yrkeshögskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 30 § i yrkeshögskolelagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av yrkeshögskolorna	939 168 000
Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av yrkeshögskolornas kostnader	80 108 000
— Uppskattning av moms-kompensationen 2026	72 125 000
— Justering av engångsnatur för moms-kompensation som gäller ersättning för tidigare år	7 983 000
Resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna enligt yrkeshögskolelagen (högst)	19 055 000
— Ökning av antalet nybörjarplatser	5 279 000
— Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	1 126 000
— Stärkande av forsknings- och utvecklingsverksamhet	10 000 000
— Resultatfinansiering och annan prövningsbaserad finansiering	2 650 000
Kompensation till yrkeshögskolorna i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar	350 000
Sammanlagt	1 038 681 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av yrkeshögskoleindexet för 2024	-1 787
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-52
Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2025)	-9 600
Precisering av moms-kompensationen	17 533
Stärkande av forsknings- och utvecklingsverksamhet	10 000
Terminsavgifter för studerande utanför EU/EES-området (regeringsprogr. 2023)	-3 000
Yrkeshögskoleindex (2,8 %)	26 544
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna (2024—2027)	-4 573
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna (budget 2025)	1 300
Ökning av den öppna högskoleutbildningens intäkter (regeringsprogr. 2023)	-1 100
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-16 900
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-350
Sammanlagt	18 015

2026 budget	1 038 681 000
2025 budget	1 020 666 000
2024 bokslut	1 001 570 000

56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 609 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till främjande av forskningspolitiska mål i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till utgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet
- 3) till statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv (1006/2006)
- 4) till vetenskapsfostran och till vetenskapscentret Heureka:s verksamhet

5) till finansiering av infrastrukturprojekt för forskning i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) samt till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statliga inrättningar

6) till hyror för statens lokaler som används av det vetenskapliga samfundet.

7) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forskningsverksamhet som stödjer det samhälls- och politiska beslutsfattandet	700 000
Privata arkiv	5 600 000
De vetenskapliga samfundens delegation och Finlands Vetenskapsakademier	7 486 000
Vetenskapliga institut utomlands	3 203 000
Vetenskapsfostran	3 475 000
Övriga uppgifter som stöder forskningspolitiska mål	3 145 000
Sammanlagt	23 609 000

Av anslaget används uppskattningsvis 18,7 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 17 527 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 6 082 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-780
Sammanlagt	-780

2026 budget	23 609 000
2025 budget	24 389 000
2024 bokslut	28 189 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 713 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europeiska sydobservatoriet (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI), den europeiska synkrotronljusanläggningen (ESRF) och anläggningen för forskning om antiprotoner och joner i Europa (FAIR) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer och bolaget för systemet med en europeisk spridningsradar (EISCAT AB).

Förklaring: De finansiella bidragen fastställs i regel utifrån medlemsländernas nationalproduktionsandelar enligt de beslut som organisationerna har fattat.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2026 budget	27 713 000
2025 budget	27 713 000
2024 bokslut	26 855 847

70. Studiestöd

Förklaring:

Samhälleliga effekter

Målet för studiestödsverksamhetens samhälleliga genomslag är att försörjningen under studietiden tryggas och studiestödet dimensioneras så att lika förutsättningar till höjande av kunskapsnivån möjliggörs på så sätt att sökande till frivillig utbildning och studier på heltid stöds.

Studiestödet enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, studiepenningens försörjarförhållning, bostadstillägg samt statsborgen för studielån.

Studielånet betonar utbildningens karaktär av en investering. Den som har lyft studielån och avlagt högskoleexamen inom utsatt tid är berättigad till studielånskompensation eller studielånsavdrag, vars syfte är att uppmuntra studerande att avlägga examen inom målsatt tid.

Efter avslutade studier kan studielånsräntor som förfallit till betalning betalas av statens medel i form av räntebidrag till studielåntagare med låga inkomster utan återbetalningsskyldighet. Räntebidraget tryggar således återbetalningen av lånet och förebygger samtidigt en ökning av statens borgensansvarsutgifter.

Syftet med måltidsstödet för högskolestuderande är att möjliggöra dagliga måltider till ett rimligt pris. Vid beviljandet av understödet tillämpas statsrådets förordning om grunderna för måltidsstöd för högskolestuderande (375/2020).

Stödet för skolresor enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997) ersätter rimliga regelbundna kostnader för skolresor på andra stadiet. Bestämmelser om beräkningsgrunderna för skolresekostnader finns i undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor (465/2019).

Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten. Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten i samarbete med läroanstalterna.

Genom forskningsprojekt som genomförs regelbundet utvärderas hur effektivt studiestödet är.

Verksamhetens resultat och mål för verksamheten

I syfte att höja kompetensnivån utvecklas studiestödet så att systemet främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2023	2024	2026 uppskattning
Studiestödsutgifter(mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	343,2	362,3	387,2
— andra stadiet	135,3	138,3	140,0
Bostadstillägg	15,6	14,9	379,1
Statsborgen för studielån	189,1	230,6	250,3
— studielånskompensation	93,6	94,7	106,6
— betalningar av borgensansvar	85,2	112,1	135,7
Stöd för skolresor	75,5	90,6	94,2
Måltidsstöd	32,2	33,5	40,0
Studiestödstagare			
Studiepenning	307 337	309 131	326 450
— högskolenivå	198 682	202 029	214 750
— andra stadiet	108 655	107 102	111 700
Bostadstillägg			
— högskolenivå	13 100	13 161	151 600
— andra stadiet	2 875	1 972	75 300
Stöd för skolresor	100 569	112 696	108 800
Mottagare av studielånskompensation	19 680	20 140	21 940
Mottagare av statsborgen för studielån			
Högskolenivå	208 294	211 574	212 000
Andra stadiet	54 407	50 425	51 000

Genomsnittligt studiestöd (euro/mån)

	2023	2024	2026 uppskattning
Studiepenning			
— högskolenivå	273	281	286
— andra stadiet	207	209	211
Bostadstillägg	201	201	253
Stöd för skolresor	129	137	151

Vid utgången av 2024 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgen till 6 272 miljoner euro. Vid utgången av 2024 hade 532 145 personer studielån. För dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen var studielånet i genomsnitt 11 900 euro, för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen 18 400 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 23 700 euro.

Studiepenningens grundbelopp (euro/mån)

1.8.2025

— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	43,15
— studerande som fyllt 20 år och som bor hos föräldrarna	90,85
— studerande under 18 år som bor annanstans	113,57
— studerande som fyllt 18 år och som bor annanstans	279,38
— gifta studerande	279,38
— studerande som försörjer barn under 18 år	421,01

— Föräldrarnas inkomster kan sänka eller höja beloppet av studiepenningen.

— Beloppet av den försörjarförhöjning till studiepenningen som betalas till studerande som försörjer barn är 141,63 euro per månad.

— En studerande under 20 år som är berättigad till förhöjd studiepenning på grund av familjens små inkomster samt en studerande under 17 år som studerar vid gymnasieutbildning eller yrkesinriktad utbildning och vars familj har små inkomster har rätt till ett läromaterialstillägg.

— Studerande som bor i en hyres- eller bostadsrättsbostad eller någon annan för boende lämplig inkvartering ska ha rätt till bostadstillägg. Bostadstilläggets belopp är högst 80 procent av de månatliga och enligt kommungrupp fastställda maximala boendeutgifterna.

— Skolresor för studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning kan ersättas utan självrisk när skolresans längd är minst sju kilometer i ena riktningen.

Antal studiestödstagare och utnyttjandegrad (%)

	2023	2024	2026 uppskattning
Gymnasium	27 114 (26 %)	27 107 (28 %)	26 000 (27 %)
Yrkesutbildning	82 982 (62 %)	81 127 (62 %)	81 000 (62 %)
Yrkeshögskola	106 841 (65 %)	109 149 (66 %)	109 500 (66 %)
Universitet	102 187 (65 %)	103 294 (66 %)	103 500 (66 %)

52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 250 300 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring: Inkomster av betalningar av borgensansvar har budgeterats under moment 12.29.70.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studielånskompensation	106 600 000
Betalningar av borgensansvar	135 700 000
Räntebidrag	8 000 000
Sammanlagt	250 300 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av budgeteringssättet	-16 000
Ökning av borgensansvaret	2 600
Ökning av ränteunderstöden	2 800
Ökning av studielånskompensationerna	8 300
Sammanlagt	-2 300

2026 budget	250 300 000
2025 budget	252 600 000
2024 bokslut	230 592 399

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 906 260 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studiepenning för högskolestuderande	387 160 000
Studiepenning för studerande vid andra läroanstalter	140 000 000
Bostadstillägg	379 100 000
Sammanlagt	906 260 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bostadstillägg för hela året	198 700
Ändring av antalet studiestödstagare	8 260
Sammanlagt	206 960

2026 budget	906 260 000
2025 budget	699 300 000
2024 bokslut	515 503 552

57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd till studentrestauranger i Finland för att sänka priset på måltider för studerande som vid finländska högskolor avlägger lägre eller högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen samt studerande som avlägger fortbildning eller specialiseringsutbildning som berättigar till studiestöd med 2,80 euro per måltid

2) till betalning av extra understöd för den som förestår en studentrestaurang som finns någon annanstans än i högskolans lokaler, högst 1 euro per måltid för vilken måltidsstöd betalas, dock

högst det belopp som motsvarar lokal- och anläggningskostnaderna för måltiderna för de studerande.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Måltidsstöd till högskolestuderande	37 300 000
Extra understöd för studentrestauranger	2 700 000
Sammanlagt	40 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av måltidsstödet med 25 cent 1.1.2026	3 400
Ändring i behovskalkylen	-2 964
Sammanlagt	436

2026 budget	40 000 000
2025 budget	39 564 000
2024 bokslut	33 470 704

59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 94 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997).

Förklaring: Grunden för de kalkylerade kostnaderna enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor (465/2019) kan justeras på basis av kostnadsutvecklingen från och med den 1 augusti 2026.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-6 000
Sammanlagt	-6 000

2026 budget	94 200 000
2025 budget	100 200 000
2024 bokslut	90 601 808

80. Konst och kultur

Förklaring: De samhälleliga effektmålen enligt undervisnings- och kulturministeriets strategi 2030 och statsrådets kulturpolitiska redogörelse främjas.

Mål för det samhälleliga genomslaget

- *Kulturens grund framtidssäkrad:* Kulturgrunden är stark och livskraftig.
- *Kulturarbetarna i nyckelposition:* Förutsättningarna för konstnärligt och kreativt arbete förbättras.
- *Samarbete och delaktighet ger kraft:* Kulturdeltagandet ökar och värdenätverken stärks som ett resultat av samarbete mellan förvaltningsområdena och aktörerna.
- *Möjliggörande av förnyelse, hållbar tillväxt och internationalisering:* Åtgärderna för förnyelse och internationalisering inom kultursektorn och de kreativa branscherna blir mångsidigare. Kulturens ekonomi stärks på ett hållbart sätt.

Mål 1: Kulturgrunden är stark och livskraftig

Upprätthållandet och utvecklandet av infrastrukturen för konst, kultur och kulturarv gör det möjligt att bevara kulturen, tillgången till kultur och dess tillgänglighet samt stärker demokratin, den psykiska resiliensen, den tillväxt som utvecklas ur kreativiteten och människornas välbefinnande. Genomförandet av de uppdaterade riktlinjerna för mediefostern stärker den psykiska resiliensen. Reformen av lagstiftningen om grundläggande konstundervisning främjas i enlighet med regeringsprogrammet i syfte att förbättra tillgängligheten till grundläggande konstundervisning med beaktande av olika konstområden.

Mål för resultatet av verksamheten

- Den kulturpolitiska redogörelsen genomförs.
- Lagstiftningen om grundläggande konstundervisning och systemet för statlig finansiering reformeras.
- Kulturarvsstrategin genomförs.
- Tillgången till det digitala kulturarvet och de allmänna bibliotekens tjänster främjas och den centraliserade långtidsförvaringen av det digitala kulturarvet tryggas.
- Kulturaktörernas beredskap och roll som nyckelaktörer för samhällets psykiska resiliens stärks.
- Skapandet av det nya arkitektur- och designmuseet bereds.
- Utvecklingen av det nya Museiverkets verksamhet stöds som en del av reformen Bildningsförvaltningen 2030.

Mål för resultatet av verksamheten

Tjänsten Finna, indikatorer	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Antal organisationer som erbjuder material	453	461	470	470
Mängden material som är sökbar (mn)	17,8	18,6	18,9	19,3
Material som finns tillgängligt på nätet (mn)	3,2	3,4	3,5	3,6
Webbesök (mn)	59,3	91,4	108	120

Mål 2: Förutsättningarna för konstnärligt och kreativt arbete förbättras

Målet är att den förtjänst som baserar sig på kreativt arbete och upphovsrätt ska stärkas inom alla delområden av kulturen och den kreativa ekonomin genom att upphovsrätten verkställs och rättigheterna utnyttjas ekonomiskt. En förbättrad kvalitet på informationen om upphovsmän, verk och upphovsrätt främjar ett fungerande upphovsrättssystem.

Utvecklingen av verksamhetsmodeller och nätverk samt ett brett samarbete stöds. Kompetensen hos yrkesutbildade personer inom kultursektorn och de kreativa branscherna utnyttjas bättre än för närvarande inom samhällets olika sektorer. Sektorernas förmåga att främja den digitala utvecklingen och hållbarhetsomställningen stärks.

Mål för resultatet av verksamheten

— I enlighet med den kulturpolitiska redogörelsen utarbetas ett åtgärdsprogram för bokbranschen.

— Den tekniska infrastrukturen för förvaltning av upphovsrättsdata utvecklas och lösningar söks på särskilda frågor som gäller digital och annan teknisk utveckling.

— Inledandet av Konst- och kulturmyndighetens och konst- och kulturrådets verksamhet stöds som en del av reformen Bildningsförvaltningen 2030.

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
<i>Konstnärer</i>				
— antal mottagare av/ansökningar om årsstipendier	304/4 453	302/3 860	300/3 800	300/3 800
— andelen personer som bor i huvudstadsregionen av alla dem som ansöker om/får stipendium från Centret för konstfrämjande, %	50/53	51/52	51/52	51/52
— andelen sammanslutningar som är registrerade i huvudstadsregionen av alla dem som ansöker om/får understöd från Centret för konstfrämjande, %	37/43	44/48	44/48	44/48
— antal konstnärspensioner sammanlagt (31.12)	1 150	1 159	1 165	1 170
— antal nya mottagare av konstnärspensioner i förhållande till antalet sökande, %	9,9	8,8	8,8	8,5
— antal arbetslösa arbetssökande i yrken inom konstbranschen	7 541	7 193	8 000	8 200

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
<i>Ansvarsområdet kultur</i>				
— antal personer som utövar ett yrke inom kultur som huvudsyssla (arbetskraftsundersökningen)	130 000	121 000	120 000	120 000
— verksamhetsställen för företag inom kultursektorn	44 484	-	43 000	43 000
— antal anställda vid företag inom kultursektorn	49 673	45 000	45 000	40 000

Mål 3: Kulturdeltagandet ökar och värdenätverken stärks som ett resultat av samarbete mellan förvaltningsområdena och aktörerna

Olika befolkningsgruppers kulturdeltagande främjas genom att tillgången till kulturtjänster tryggas och verksamhetssätten utvecklas. Förverkligandet av kulturell mångfald i innehåll, tjänster och aktörsstrukturer stärks. Kultursektorns och de kreativa branschernas inverkan på olika sektorer i bildningssamhället sträcker sig från tillväxt till hållbarhet, från differentieringsutveckling till välbefinnande och från export till regionalpolitik och säkerhet.

Genom samarbete mellan aktörer inom kultursektorn och de kreativa branscherna, även sektorsövergripande, samt genom förbättrat samarbete mellan olika förvaltningsområden stärks värdenätverken inom kulturen och görs mångsidigare. Genom strukturer och administrativa resurser blir det möjligt för yrkespersoner inom kultursektorn att arbeta överallt i Finland.

Mål för resultatet av verksamheten

- Det säkerställs att konst-, kultur- och bibliotekstjänster finns tillgängliga för olika befolkningsgruppers behov.
- Barns och ungas möjligheter att delta i konst och kultur stärks.
- Kulturvälståndens roll stärks som en del av styrningen av välfärdsområdena och kommunsamarbetet.
- Färdplanen för kulturturism, det arkitekturpolitiska programmet och åtgärdsprogrammet för kulturell mångfald verkställs.

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
<i>Allmänna bibliotek</i>				
— antal bibliotek, st.	711	706	706	706
— Antalet bokbussar, st.	123	118	114	110
— anskaffning av fysiskt material, st.	1 720 038	1 622 676	1 650 000	1 650 000
— total utlåning av fysiskt material, st.	82 999 801	85 435 376	85 500 000	85 600 000
— deltagare i evenemang och utbildningar som ordnas av bibliotek, pers.	1 485 561	1 582 446	1 650 000	1 700 000
<i>Kommunernas kulturverksamhet</i>				
Nettodriftskostnader för kulturverksamheten: medelvärde €/invånare	169	-	170	170

Mål 4: Åtgärderna för förnyelse och internationalisering inom kultursektorn och de kreativa branscherna blir mångsidigare

För att möjliggöra förnyelse och tillväxt inom kultursektorn och de kreativa branscherna behövs strategisk utveckling och stödjande av strukturer och finansiering i olika skeden av värdekedjan. Samarbetet mellan aktörerna när det gäller utveckling av sektorerna och deras strukturer, finansieringsfrågor och hantering av digitaliseringens utmaningar skapar mervärde för kultursektorn och de kreativa branscherna och för samhällets olika sektorer. Kulturens ekonomi öppnar möjligheter för hållbar affärsverksamhet, eftersom den baserar sig på immateriella produktionsfaktorer. Internationaliseringen främjar förnyelse och tillväxt och dess effekter syns både i ekonomin, mångfalden av kulturella uttryck och i den kulturella rikedom.

Mål för resultatet av verksamheten

- Beredningen av en sektorsövergripande internationaliseringsstrategi för kulturen inleds.
- Tillväxtstrategin för den kreativa ekonomin genomförs.
- Aktörer, läroanstalter och myndigheter inom olika sektorer stöds och uppmuntras att i samarbete satsa på att öka kompetensen och utbildningen i upphovsrätt.

Indikatorer som har samband med målet

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
<i>Nationella konstinstitutioner</i>				
<i>Finlands Nationalopera och -balett</i>				
— antal föreställningar	495	542	665	665
— betalande besökare, 1 000 pers.	198	214	215	212
— publikkontakter, 1 000 pers.	249	262	300	300
<i>Finlands Nationalteater</i>				
— antal föreställningar	643	772	600	600
— betalande besökare, 1 000 pers.	131	146	139	142
— publikkontakter, 1 000 pers.	143	160	155	160
<i>Nationalgalleriet</i>				
— antal samlings- och specialutställningar	16	19	19	19
— betalande besökare, 1 000 pers.	714	697	580	620
— publikkontakter, 1 000 pers.	929	918	800	840
<i>Finlands nationalmuseum</i>				
— antal samlings- och specialutställningar	-	2	2	1
— betalande besökare, 1 000 pers.	-	271	230	270
— publikkontakter, 1 000 pers.	-	532	503	564
<i>Aktörer inom performativ konst och museer som får statsandel</i>				
— antal teater-, dans- och cirkusföreställningar	11 700	11 200	12 200	12 200
— besökare av teater-, dans- och cirkusföreställningar, 1 000 pers.	2 020	2 080	2 200	2 200
— antal orkesterkonserter	2 715	2 709	2 800	2 700
— orkesterkonserter, antal åhörare, 1 000 pers. (inkl. inte strömmade konserter)	1 124	1 178	1 200	1 100
— museibesökare, 1 000 pers.	8 734	8 400	6 400	6 500 ¹⁾

Indikatorer som har samband med målet

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
<i>Film</i>				
— premiärer på inhemska filmer	49	48	35	35
— antal biobesökare, inhemska filmer, 1 000 pers.	1 600	2 100	2 000	2 000

¹⁾ Siffran omfattar fr.o.m. 2025 endast statsandelsmuseer.

16. Extra konstnärspensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 047 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av konstnärspensioner enligt lagen om extra konstnärspensioner (194/2016)
- 2) till betalning av familjepensioner i anknytning till tidigare beviljade journalist- och konstnärspensioner
- 3) till nya konstnärspensioner och familjepensioner i anslutning till konstnärspensioner så att högst 51 extra konstnärspensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension, och i dessa ingår högst två delpensioner som höjs till full pension.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Den extra konstnärspensionen uppgår till 1 623,02 euro per månad 2025. Delpensionen är hälften av beloppet av den fulla pensionen. Den extra konstnärspensionen justeras kalenderårsvis i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2026 (3102).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (0,5 %)	115
Sammanlagt	115
2026 budget	23 047 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	22 932 000
2024 bokslut	21 327 253

20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 22 446 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lokalkostnader för kulturhistoriskt värdefulla kultur- och sevärdhetsobjekt som Museiverket förfogar över.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Hyresutgifter för Nationalmuseets tillbyggnad	2 760
Projektet Från lokaler till omvälvningen av arbetet och digitalisering	190
Sammanlagt	2 950

2026 budget	22 446 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	19 496 000
2024 bokslut	19 416 000

21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 576 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utrednings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom konst och kultur
- 2) till betalning av utgifter och understöd inom konst och kultur för statistik- och kunskapsunderlag, datatekniska tjänster, datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten samt utvecklingen av infrastrukturen för upphovsrätt
- 3) till omkostnader som det upphovsrättsråd som anges i 55 § i upphovsrättslagen (404/1961) har, kostnader som delegationen för upphovsrättsärenden har och kostnader för upphovsrättsutredningar
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken.

Förklaring: Med försöks-, forsknings-, utrednings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekten stöds de strategiska målen för ansvarsområdet konst och kultur.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 486 000 euro och överföringsutgifternas andel 90 000 euro.

2026 budget	576 000
2025 budget	576 000
2024 bokslut	576 000

30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)

Under momentet beviljas 9 185 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till de allmänna bibliotekens särskilda uppgifter, riksomfattande och regionala utvecklingsuppgifter, utveckling av bibliotekens verksamhet, riksomfattande tjänster som produceras för allmänna bibliotek och till betalning av statsunderstöd avsedda för organisationsverksamhet inom bibliotekssektorn samt till Tillstånds- och tillsynsverket för understöd och utgifter för regional och annan utveckling av biblioteksväsendet samt för tjänster

3) till allmänna bibliotek för utgifter för anskaffning av kulturtidskrifter

4) till betalning av statsunderstöd som hänför sig till verksamheten vid Teckenspråkiga biblioteket.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för de riksomfattande och regionala utvecklingsuppgifterna	3 151 000
Understöd för särskilda uppgifter, utveckling av bibliotekens verksamhet, riksomfattande tjänster som produceras för allmänna bibliotek och vissa biblioteksorganisationer samt för de utgifter som orsakas Tillstånds- och tillsynsverket för den regionala och övriga utvecklingen av biblioteksväsendet	5 478 000
Prenumerationsstöd för kulturtidskrifter till bibliotek	136 000
Understöd för bibliotekstjänster för fångar	200 000
Understöd till verksamheten vid Teckenspråkiga biblioteket	220 000
Sammanlagt	9 185 000

Genom de allmänna bibliotekens verksamhet främjas befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen samt ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Genom statsunderstöd stöds likvärdig verksamhet vid de allmänna biblioteken och regional utveckling av verksamheten. Syftet är att säkerställa att nätet av allmänna bibliotek fungerar och att trygga kvaliteten på verksamheten liksom även tillgången och åtkomsten till information och kultur för hela befolkningen.

Biblioteksväsendets genomslag bedöms på basis av indikatorer för användning av biblioteken, materialanskaffningar, personalresurser och tillgänglighet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 329 000 euro och överföringsutgifternas andel 8 856 000 euro.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Bokanskaffning, st./1 000 invånare	291	274	274	274
Annan materialanskaffning, st./1 000 invånare	20	17	17	17
Årsverken/1 000 invånare	0,7	0,7	0,7	0,7
Öppethållning, 1 000 timmar	2 521	2 564	2 566	2 566
Fysiska besök, st./invånare	8,6	9,1	9,2	9,3

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Webbbesök, st./invånare ¹⁾	7,8	8,3	8,5	8,7
Lån, st./invånare	15,0	15,3	16	16
Utlåning av e-material, st./invånare	1,7	1,9	2,1	2,3
Omkostnader, euro/invånare	64,7	65,7	65,7	65,7

¹⁾ i fråga om webbbesök registreras i besökarstatistiken endast de besökare som godkänt kakor. Det verkliga antalet besökare är betydligt större.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,5 %)	107
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-150
Sammanlagt	-43

2026 budget	9 185 000
2025 budget	9 228 000
2024 bokslut	9 125 645

31. Statsandel för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 155 153 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för scenkonst och museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Det antal årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 3 770 för scenkonst och högst 1 228 för museer.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 61 018 euro per årsverke för musik, 68 199 euro per årsverke för annan scenkonst och 93 394 euro per årsverke för museer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel för scenkonst	99 331 000
Statsandel för museer	55 822 000
Sammanlagt	155 153 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag som frigörs från hyra av arkitekturmuseets fastighet (överföring från moment 29.80.53)	210
Indexjustering (3,5 %)	6 136
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (annan scenkonst)	289
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (museer)	1 403
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (musik)	-3
Sammanlagt	8 035

Momentets rubrik har ändrats.

2026 budget	155 153 000
2025 budget	147 118 000
2024 bokslut	157 380 750

34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 104 573 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till ett belopp av högst 1 430 000 euro till statsunderstöd enligt 44 § i ovannämnda lag till anordnare av grundläggande konstundervisning och till andra statsunderstöd till huvudmän för läroanstalter inom grundläggande konstundervisning

3) till ett belopp av högst 201 000 euro till betalning av utgifter som föranleds av utredningar och utveckling i anslutning till stärkandet av kunskapsunderlaget för den grundläggande konstundervisningen

4) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverken i uppgifter för viss tid.

Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 658 000 000 timmar och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 179 400 timmar.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria priset per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 96,41 euro per undervisningstimme.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 104 372 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 201 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,5 %)	3 660
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet	1 284
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-80
Sammanlagt	4 864

2026 budget	104 573 000
2025 budget	99 709 000
2024 bokslut	96 304 913

40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg står staten och staden tillsammans för driftsförlusterna för servicetrafiken till Sveaborg.

2026 budget	252 000
2025 budget	252 000
2024 bokslut	252 000

41. Vissa dispositionsrättserättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 678 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 5 500 000 euro till betalning av kompensation för kopiering för enskilt bruk enligt upphovsrättslagen (404/1961) och av utgifter som föranleds av detta

2) till ett belopp av högst 17 178 000 euro till betalning av ersättning till upphovsmän för utlåning av skyddade verk och ersättning för användning av e-böcker och e-ljudböcker på bibliotek samt av utgifter som föranleds av detta.

Förklaring: Av anslaget betalas kompensation till upphovsmännen av upphovsrättsligt skyddade verk och övriga rättsinnehavare för framställning av exemplar av verk för enskilt bruk, samt ersättningar enligt upphovsrättslagen för utlåning av verk vid bibliotek och för användning av e-böcker och e-ljudböcker på bibliotek samt för användning av skyddat material vid kulturarv-sinrättningar som omfattas av offentlig finansiering, i enlighet med de avtal som ingåtts med de organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur	-200
Sammanlagt	-200

2026 budget	22 678 000
2025 budget	22 878 000
2024 bokslut	27 648 000

50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 83 151 000 euro.

Anslaget får användas

1) till främjande av konst och kultur

2) till betalning av statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och statsunderstödslagen (688/2001)

3) till Finlands filmstiftelse för manuskriptskrivande, produktion och distribution av film samt annat stödjande av filmkulturen med stöd av lagen om statlig finansiering för främjande av filmkulturen (1174/2018) samt för utgifter för Finlands filmstiftelses understödsverksamhet

4) till statsunderstöd för restaurering och renovering av kulturhistoriskt värdefulla, skyddade byggnader med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010)

5) till statsunderstöd för projektet Europas kulturhuvudstad 2026

6) till utgifter för genomförande av Unescos konventioner om kulturarv och främjande av kulturturismen

7) till betalning av utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet samt till statliga ämbetsverks kulturellerade försöks- och forskningsprojekt

8) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Undervisnings- och kulturministeriet	53 432 000
Film, audiovisuell kultur och kreativt innehåll	20 439 000
Scenkonst, litteratur, visuell konst och byggnadskonst, formgivning	2 264 000
Kulturexport, internationalisering samt nordiskt samarbete, EU-samarbete och internationellt samarbete	7 256 000
Europeisk kulturhuvudstad 2026	9 500 000
Riksomfattande sammanslutningar inom konst- och kultursektorn	7 391 000
Barnkultur	2 256 000
Samisk kultur	522 000
Kulturarv	591 000
Investeringsunderstöd för kulturlokaler och renoveringsunderstöd för föreningshus	2 234 000
Forskning och specialprojekt inom konst- och kulturpolitiken	979 000
2) Konst- och kulturmyndigheten	25 261 000
Främjande av konstområden	18 542 000
Främjande av kulturdeltagande och kulturens tillgänglighet, kulturell välfärd och kulturell mångfald	6 397 000
Främjande av mediefostran och medieläskunnighet	322 000
3) Museiverket	4 458 000
Utställningsarvoden	1 000 000
Främjande av museibranschen och kulturarvets grund och kontinuitet	2 843 000
Fullgörande av internationella kulturarvsavtal	615 000
Sammanlagt	83 151 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 82 481 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 670 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivning av engångsposter	-3 765
Nedskärning av företagsstöd	-7 800
Projektet Europas kulturhuvudstad 2026	4 500
Återföring av en överföring av engångsnatur (från moment 29.01.07)	1 000
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 600
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-550
Sammanlagt	-8 215

2026 budget	83 151 000
2025 II tilläggsb.	2 500 000
2025 budget	91 366 000
2024 bokslut	109 802 000

51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 443 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt 3 § i lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) och till betalning av statens konstnärsstipendier för särskilt meriterade konstutövare enligt 3 § 2 mom. i den lagen

2) till stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961)

3) till ett belopp av högst 960 000 euro till stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens konstnärsstipendier (545 st.)	14 786 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Stipendier för bildkonstnärer (högst)	960 000
Konstnärsprofessorsstipendier (22 st.)	597 000
Sammanlagt	19 443 000

Konstnärsstipendiet är 2 249,02 euro/mån. under perioden 1.1.2026—30.9.2026 och 2 296,25 euro/mån under perioden 1.10.2026—31.12.2026. Konstnärsstipendierna justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av Konst- och kulturmyndigheten. Totalbeloppet av stipendierna till författare och översättare utgör 10 % av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	439
Sammanlagt	439
2026 budget	19 443 000
2025 budget	19 004 000
2024 bokslut	18 672 205

53. Statsunderstöd för lokalkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 31 276 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd för lokalkostnader som orsakas institutioner och sammanslutningar för konst och kultur som verkar i lokaler som ägs eller hyrs av staten.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till understöd för lokalkostnaderna för 11 nationellt betydelsefulla konst- och kulturinstitutioner.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lokalkostnader för Hanaholmens kulturcentrum för Sverige och Finland	2 458 000
Övriga lokalkostnader	28 818 000
Sammanlagt	31 276 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag som frigörs från hyra av arkitekturmuseets fastighet (överföring till moment 29.80.31)	-210
Täckning av höjda hyreskostnader för stiftelsen Saamelaismuseosäätiö	130
Sammanlagt	-80

2026 budget	31 276 000
2025 II tilläggsb.	65 000
2025 budget	31 356 000
2024 bokslut	31 211 437

55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av genomförandet av den digitala kulturarvshelheten samt av digitalisering av kulturarvsmaterial och förvaring av digitalt kulturarvsmaterial
- 2) till betalning av utgifter och understöd för digitalisering av musei- och kulturarvsmaterial samt för stödjande av museers innehållsproduktion

3) till upprätthållande och utvecklande av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utgifter och understöd för att finländska kulturarvsinnehåll tas in i tjänsten Europeana

4) till utgifter och understöd för utveckling och överföring av kompetens som avser digitalisering, digital åtkomst och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial

5) till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 1 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 300 000 euro.

2026 budget	2 300 000
2025 budget	2 300 000
2024 bokslut	2 300 000

56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 68 432 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering av nationella konstinstitutioner (942/2022).

Dispositionsplan (euro)

1.	Nationalgalleriet	14 403 000
2.	Finlands Nationalteater	12 412 000
3.	Finlands Nationalopera och -balett	41 617 000
Sammanlagt		68 432 000

Förklaring: Nationalgalleriet svarar för upprätthållandet och utökandet av Nationalgalleriets samling, bedriver utställningsverksamhet och annan konstmuseiverksamhet samt deltar som sakkunnig i utvecklandet av konstmuseibranschen. Museer som hör till Nationalgalleriet är Konstmuseet Ateneum, Museet för nutidskonst Kiasma och Konstmuseet Sinebrychoff. Uppgiften är att stärka kulturarvet och främja den konstnärliga bildningen samt bildkonstens samhälleliga genomslag.

Finlands Nationalteater upprätthåller teatern, bedriver teaterverksamhet samt utvecklar och värnar om teaterkonsten. Till uppgifterna hör särskilt att främja inhemsk teaterkonst, att presentera högklassig teaterkonst för olika publikgrupper i hela landet samt att främja teaterkonstens samhälleliga genomslag.

Finlands Nationalopera och -balett upprätthåller opera- och baletteatern samt bedriver, värnar om och utvecklar opera- och balettkonst. Till uppgifterna hör särskilt att främja inhemsk opera- och balettkonst, att presentera högklassig opera- och balettkonst för olika publikgrupper i hela landet samt att främja opera- och balettkonstens samhälleliga genomslag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättning för Nationalgalleriets mervärdesskatteutgifter	202
Hyresutgifter för Nationalgalleriets center för samlingar	-470
Indexjustering (2,9 %)	1 936
Sammanlagt	1 668

2026 budget	68 432 000
2025 II tilläggsb.	1 482 000
2025 budget	66 764 000
2024 bokslut	65 101 000

72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 683 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för konstförvärv till Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar

2) till beviljande av statsunderstöd för kostnader enligt lagen om Nationalgalleriet (889/2013) för statens konstverkskommissions verksamhet samt för underhåll och trygghet av samlingen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

1.	Konstförvärv till Nationalgalleriets samling	739 000
2.	Statens konstverkskommissions konstförvärv till statens fastigheter och byggnader som används av staten	544 000
3.	Skötseln av statens konstverkskommissions samling och statens konstverkskommissions verksamhet	400 000
	Sammanlagt	1 683 000

Av användningen av anslaget beräknas andelen för investeringsutgifter för konstförvärv vara 1 283 000 euro och överföringsutgifternas andel 400 000 euro.

2026 budget	1 683 000
2025 budget	1 683 000
2024 bokslut	1 683 000

75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 249 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av investeringsutgifter för ombyggnad och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnadsprojekt samt för utgifter för reparation och underhåll av museibåtar

2) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna uppgifter.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas investeringsutgifternas andel vara 1 319 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 930 000 euro.

2026 budget	3 249 000
2025 II tilläggsb.	200 000
2025 budget	3 249 000
2024 bokslut	3 249 000

95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och ersättningar som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför.

2026 budget	40 000
2025 budget	40 000
2024 bokslut	—

90. Idrottsverksamhet

Förklaring: Målet för idrottspolitiken är att främja en fysiskt aktiv livsstil hos befolkningen, främja ansvarsfull motion och elitidrott, öka delaktigheten och samhörigheten samt förbättra jämställdheten mellan könen och likabehandlingen. En fysiskt aktiv livsstil innebär fysisk aktivitet och motion i vardagen. Grunden för en fysiskt aktiv livsstil skapas i familjen, inom småbarnspedagogiken, i skolan och inom idrottshobbyerna. Motion och idrott främjas genom att utveckla motionsförhållandena, sporra till motion i vardagliga verksamhetsmiljöer och stödja idrottsorganisationer och idrottsföreningar samt elitidrotten. En fysiskt aktiv livsstil hos befolkningen främjas i samarbete genom åtgärder inom olika förvaltningsområden. Idrottspolitikens mål är att beslutsfattandet i allt högre grad ska grunda sig på evidensbaserad kunskap samt på kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av idrottspolitiken samt för att allmänna förutsättningar för idrott skapas inom statsförvaltningen.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer för idrottspolitiken upp följande mål för de samhällsreliga verkningarna:

- En välmående, frisk och motionerande befolkning
- Motion och idrott ökar delaktigheten och samhörigheten
- Likvärdig och jämställd tillgång till idrott och motion

— Idrotten, motionen och elitidrotten är ansvarsfull

— Den finska elitidrotten är internationellt framgångsrik och nationellt uppskattad.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom motions- och idrottsverksamheten

Riksomfattande och lokala förhållanden som möjliggör att idrott och motion utvecklas systematiskt. Vid understöd för byggande av idrottsanläggningar betonas idrottsanläggningar som riktar sig till stora användargrupper samt främjande av jämställdhet och likabehandling, tillgänglighet och hållbar utveckling.

Livskraften och ansvarsfullheten i medborgarverksamheten inom idrotten stöds. Medborgarorganisationernas verksamhet inom motion och idrott samt lokal föreningsverksamhet som är öppen för alla stöds. Medborgarverksamhetens ansvarsfullhet främjas. Fri utbildningsverksamhet vid idrottsutbildningscentren och utvecklandet av kvaliteten på denna verksamhet stöds. Idrottsorganisationers förutsättningar att ansöka om och arrangera hållbara större internationella idrottsevenemang och idrottsorganisationers internationella samarbets- och påverkningssamverkan stärks.

En fysiskt aktiv livsstil blir vanligare i olika ålders- och befolkningsgrupper. Den riksomfattande I rörelse-helheten för att främja en fysiskt aktiv livsstil i olika ålders- och befolkningsgrupper stöds (Familjen i rörelse, Småbarnspedagogiken i rörelse, Skolan i rörelse, Studier i rörelse, Vuxna i rörelse och Äldre i rörelse). Projekt för en fysiskt aktiv livsstil som stöder genomförandet av I rörelse-helheten understöds.

Förutsättningarna för elitidrottskarriären och ansvarstagandet inom elitidrotten utvecklas. Elitidrotten främjas genom att man stöder idrottarnas träning samt utvecklar träningskompetensen, dubbelkarriärvägarna, samordningen av elitidrotten, forsknings- och innovationsverksamheten inom elitidrotten, finansieringen av elitidrotten samt tävlings- och träningsförhållandena. Ansvarstagandet inom motion, idrott och elitidrott stärks genom understöd till verksamheten vid Finlands centrum för etik inom idrotten (FCEI).

Kunskapsunderlaget inom motion och idrott stärks och informationen utnyttjas effektivt i beslutsfattandet. Forskningen och informationsförmedlingen inom idrotten stöds och utvecklas med avseende på det idrottspolitiska beslutsfattandets behov. Utnyttjandet av information vid beredningen av understöd inom sektorn samt uppföljningen och utvärderingen av åtgärdernas genomslag stärks. Statens idrottsråds utvärdering av idrottspolitiken utvecklas.

Motion och idrott främjas genom åtgärder inom olika förvaltningsområden. Identifieringen av omfattande samhälleliga kopplingar inom motion och idrott främjas. Samordningsorganet för idrottspolitiken samordnar olika ministeriers åtgärder för främjande av motion och idrott. Bedömningen av konsekvenserna för motionen och rörligheten stärks och likaså stärks det förvaltningsövergripande beaktandet av främjandet av motion inom olika förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer.

Statsunderstöd och statsandelar för finansiering av idrottsverksamhet i statsbudgeten

Av anslagen för idrottsverksamhet riktas cirka 75 % till understöd. Beroende på projekten riktas cirka en fjärdedel av detta till den kommunala ekonomin, cirka 55—60 % till allmännyttiga samanslutningar (stiftelser, föreningar) och mindre än 15 % till företagssektorn. Dessutom riktas

anslaget i liten utsträckning till hushållen (idrottsstipendier, extra pension för idrottsutövare) och universiteten. Statsandelarna, vars andel av kostnaderna för idrottsverksamhetens överförings-ekonomi är cirka 23 %, riktas till den kommunala ekonomin och idrottsutbildningscentren.

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2022 utfall	2024 utfall	2026 uppskattning
Andelen barn och unga som är aktiva i idrottsföreningar, %¹⁾			
9-åringar			
— flickor	65	67	67
— pojkar	66	67	67
11-åringar			
— flickor	71	68	68
— pojkar	69	72	72
13-åringar			
— flickor	53	58	58
— pojkar	57	60	60
15-åringar			
— flickor	38	45	45
— pojkar	47	44	44
Användning av idrotts- och motionstjänster, %²⁾			
Vuxna (20—69-åringar)			
Kvinnor			
— på eget initiativ	95		95
— kommunens idrotts- och motionstjänster	21		21
— motions- eller idrottsföreningar	19		19
— företag inom idrottssektorn	35		35
Män			
— på eget initiativ	94		94
— kommunens idrotts- och motionstjänster	17		17
— motions- eller idrottsföreningar	23		23
— företag inom idrottssektorn	29		29
Äldre (70 år och äldre)			
Kvinnor			
— på eget initiativ	90		90
— kommunens idrotts- och motionstjänster	39		39
— motions- eller idrottsföreningar	12		12
— företag inom idrottssektorn	31		31
Män			
— på eget initiativ	97		97
— kommunens idrotts- och motionstjänster	27		27
— motions- eller idrottsföreningar	13		13
— företag inom idrottssektorn	20		20
Andelen personer som rör sig i enlighet med de nationella motionsrekommendationerna, %³⁾			
9-åringar			
— flickor	36	31	31
— pojkar	59	56	56

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2022 utfall	2024 utfall	2026 uppskattning
11-åringar			
— flickor	25	19	19
— pojkar	42	44	44
13-åringar			
— flickor	7	8	8
— pojkar	26	17	17
15-åringar			
— flickor	3	4	4
— pojkar	16	6	6
Vuxna (20—69-åringar)			
— kvinnor	27		27
— män	24		24
Äldre (70 år och äldre)			
— kvinnor	17		17
— män	16		16
Medianresultatet av 20 meters löptestet i Move!-mätningarna för skolelever (min, s)⁴⁾			
11-åringar			
— flickor	3 min 37 s	3 min 51 s	3 min 51 s
— pojkar	4 min 26 s	4 min 46 s	4 min 46 s
15-åringar			
— flickor	4 min 12 s	4 min 12 s	4 min 12 s
— pojkar	5 min 47 s	6 min 00 s	6 min 00 s
Genomsnitt i Cooper-testet bland män som inleder beväringstjänsten (meter)⁵⁾			
	2 376	2 398	2 398
Antalet dopningstester/antalet förseelser (FCEI)⁶⁾			
	3 169/4	2 818/5	2 818/5
Poäng för Finland (placering 1–8) i olympiska spel och världsmästerskap i olympiska grenar⁷⁾			
	117 poäng	48 poäng	48 poäng

¹⁾ Undersökningarna Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland LIITU 2018 och 2022 (jag motionerar regelbundet och aktivt samt jag motionerar ibland), tilläggsanalys KIHU 18.4.2023.

²⁾ Rapport om idrott och motion. Finländarnas uppmätta fysiska aktivitet, stillasittande och fysiska kondition 2018—2022 samt tilläggsanalys UKK-institutet 14.4.2023.

³⁾ Undersökningarna Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland 2018, 2022 och 2025 (uppnåendet av motionsrekommendationen uppmätt med rörelsemätare). Tilläggsanalys Jyväskylän universitet 8.4.2025. Rapport om idrott och motion. Finländarnas uppmätta fysiska aktivitet, stillasittande och fysiska kondition 2018—2022 samt tilläggsanalys UKK-institutet 14.4.2023. (uppnåendet av motionsrekommendationen enligt enkätuppgifter).

⁴⁾ Move!-mätresultat för fysisk funktionsförmåga hos elever i årskurs 5 och 8. Medianresultat.

⁵⁾ Resultaten av konditionstest för män som inlett sin beväringstjänst. Försvarmakten.

⁶⁾ Alla dopningstester som utförts av Finlands centrum för etik inom idrotten (FCEI) samt antalet dopningsförseelser i FCEI:s nationella program för dopningstester.

⁷⁾ Idrottsmuseet - Tahto. Poäng för Finland (placering 1—8) i olympiska spel och världsmästerskap i olympiska grenar.

20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 726 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för främjande, utveckling och utvärdering av idrottspolitiken och idrottskulturen enligt idrottslagen (390/2015)

2) till utgifter för statens idrottsråd

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst ett års-
verke.

I fråga om de personer som avses i 3 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de för-
måner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kompetensen och kunskapsbasen inom motion och idrott	
Allmänna utvecklingsprojekt inom motion och idrott	500 000
Statens idrottsråd	226 000
Sammanlagt	726 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 480 000 euro och kon-
sumtionsutgifternas andel 246 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forsknings- och utvecklingssammanslutningar (överföring till moment 29.90.50)	-3 260
Idrottsvetenskaplig forskning (överföring till moment 29.40.51)	-817
Idrottsvetenskap och idrottsforskning (överföring till moment 29.90.50)	-2 139
Internationellt samarbete (överföring till moment 29.90.50)	-268
Sammanlagt	-6 484

2026 budget	726 000
2025 budget	7 210 000
2024 bokslut	8 026 000

30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 427 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervis-
nings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998)

2) till bidrag för studiecheckar enligt 14 § i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till ett be-
lopp av högst 300 000 euro.

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för kommunens motions- och idrottsverksamhet är 12,00 euro per invånare.

Priset per enhet för regionala idrottsutbildningscenter är 16,60 euro per studerandedag.

Det maximala antalet studerandedagar för regionala idrottsutbildningscenter är 53 000. Oberoende av det maximala antalet får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Det maximala antalet studerandedygn som utgör grunden för statsandelen för riksomfattande idrottsutbildningscenter är 256 329. Oberoende av det maximala antalet får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandelar för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet	19 978 000
Statsandelar till riksomfattande idrottsutbildningscenter	21 578 000
Statsandelar till regionala idrottsutbildningscenter	571 000
Bidrag för studiecheckar till idrottsutbildningscenter	300 000
Sammanlagt	42 427 000

Det genomsnittliga pris per enhet, exklusive mervärdesskatt, för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 123,12 euro per studerandedygn och motsvarande genomsnittliga pris per enhet, inklusive mervärdesskatt, är 129,78 euro per studerandedygn.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,5 %), riksomfattande utbildningscenter	755
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet	4 927
Statsandel för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet (förändring i invånarantalet)	114
Sammanlagt	5 796

2026 budget	42 427 000
2025 budget	36 631 000
2024 bokslut	36 928 801

50. Främjande av idrott och motion (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 114 630 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som grundar sig på idrottslagen (390/2015) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) samt andra understöd för främjande av idrott och fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

2) till betalning av träningsstipendier till idrottare

- 3) till utgifter för försöks-, utvecklings- och utredningsverksamhet samt utgifter för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, verksamhet inom regionförvaltningen för motion och idrott samt för högskolornas, forskningsinstitutens och forskarnas idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och informationssystemprojekt och andra projekt som genomförs i samarbete med dessa
- 4) till utgifter för effektivisering av den etiska verksamheten och antidopningsverksamheten, testningsverksamheten och antidopningsfostran inom idrott och elitidrott
- 5) till ett belopp av högst 400 000 euro till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till Stiftelsen för Finlands Idrottsmuseum sr
- 6) till ett belopp av högst 30 000 euro till betalning av Pro Idrott-utmärkelser
- 7) till ett belopp av högst 459 000 euro för pension enligt lagen om extra pension för idrottsutövare (1419/2014)
- 8) till projektet för totalrenovering och modernisering av Olympiastadion
- 9) till ett belopp av högst 20 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd för det förvaltningsövergripande, statsrådsledda programmet Finland i rörelse
- 10) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 24 årsverken, varav högst 1,5 årsverken till Finlands Akademi för utgifter för utvärdering av den idrottsvetenskapliga forskningen.

Anslagen under 2 och 7 punkten budgeteras enligt kontantprincipen.

I fråga om de personer som avses i 10 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

Förklaring: Syftet med det förvaltningsövergripande statsrådsledda programmet Finland i rörelse är att öka motionerandet i alla åldersgrupper. Anslaget är avsett att användas av olika förvaltningsområden och det är avsett att användas för att stödja genomförandet av programmet, exempelvis till samordning, växelverkan, kommunikation och utredningar samt till statsunderstöd som beviljas av olika ministerier och ämbetsverk. Genomförandet av programmet styrs och följs upp av en ministerarbetsgrupp. Programåtgärdernas genomslag utvärderas regelbundet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Lika tillgång till motion och idrott (stöd för byggande av idrottsanläggningar)</i>	15 320 000
<i>Deltagande i motion och idrott</i>	66 271 000
Medborgarverksamhet inom motion och idrott	42 202 000
— allmänna understöd till idrottsorganisationer	40 202 000
— föreningsstöd	2 000 000
Elitidrott	15 739 000
Stora motions- och idrottsevenemang	2 850 000
Etisk verksamhet inom motion och idrott	5 212 000
Internationellt samarbete	268 000
<i>Främjande av idrott och motion för hela befolkningen</i>	6 240 000
<i>Pilotprojekt för främjande av äldres fysiska aktivitet</i>	500 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Kompetensen och kunskapsbasen inom motion och idrott</i>	6 299 000
Idrottsvetenskap och idrottsforskning	2 139 000
Forsknings- och utvecklingssammanslutningar samt utbildningsverksamhet	3 660 000
Regionförvaltningen inom motion och idrott	500 000
<i>Programmet Finland i rörelse</i>	20 000 000
Sammanlagt	114 630 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)

	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Tilläggsfinansiering för projektet för ombyggnad och modernisering av Olympiastadion (26 mn euro/tilläggsbudget 2017)			
Förbindelser som ingått före 2026	2,0	2,0	4,0
Utgifter sammanlagt	2,0	2,0	4,0

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 111 330 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 3 300 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag för nivåförhöjning av extra pension för idrottsutövare	100
Bortfall av engångsutgift (budget 2025)	-300
Byggprojekt i Launeen perhepuisto (byggande av idrottsanläggningar)	250
Forsknings- och utvecklingssammanslutningar (överföring från moment 29.90.20)	3 260
Främjande av idrott och motion för hela befolkningen (överföring från moment 29.90.51)	6 240
Idrottsakademier och träningscenter (överföring från moment 29.90.51)	4 235
Idrottsvetenskap och idrottsforskning (överföring från moment 29.90.20)	2 139
Internationellt samarbete (överföring från moment 29.90.20)	268
Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus och Urheilijoiden ammatinedistämissäätiö (överföring från moment 29.90.51)	2 015
Lika tillgång till motion och idrott (stöd för byggande av idrottsanläggningar) (överföring från moment 29.90.51)	17 470
Medborgarverksamhet inom motion och idrott (föreningsstöd) (överföring från moment 29.90.51)	2 000
Pilotprojekt för främjande av äldres fysiska aktivitet (överföring från moment 29.90.51)	500
Programmet Finland i rörelse (överföring från moment 29.90.51)	20 000
Stora motions- och idrottsevenemang (EM-tävlingar i friidrott och VM-tävlingar i skidåkning)	850
Stora motions- och idrottsevenemang (överföring från moment 29.90.51)	2 000
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 400
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-520
Sammanlagt	58 107

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2026 budget	114 630 000
2025 budget	56 523 000
2024 bokslut	56 614 163

(51.) *Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av idrott och motion för hela befolkningen (överföring till moment 29.90.50)	-6 240
Idrottsakademier och träningscenter (överföring till moment 29.90.50)	-4 235
Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus och Urheilijoiden ammatinedistämässätiö (överföring till moment 29.90.50)	-2 015
Lika tillgång till motion och idrott (stöd för byggande av idrottsanläggningar) (överföring till moment 29.90.50)	-17 470
Medborgarverksamhet inom motion och idrott (föreningsstöd) (överföring till moment 29.90.50)	-2 000
Pilotprojekt för främjande av äldres fysiska aktivitet (överföring till moment 29.90.50)	-500
Programmet Finland i rörelse (överföring till moment 29.90.50)	-20 000
Stora motions- och idrottsevenemang (överföring till moment 29.90.50)	-2 000
Sammanlagt	-54 460

2025 budget	54 460 000
2024 bokslut	66 284 000

91. Ungdomsarbete

Förklaring: Enligt ungdomslagen är syftet med ungdomsarbetet och ungdomspolitiken att främja de ungas delaktighet och möjligheter att påverka samt förmåga och förutsättningar att verka i samhället, att stödja de ungas utveckling, självständighetsprocess och gemenskapskänsla samt inhämtandet av kunskaper och färdigheter i anknytning till detta, att stödja de ungas fritidssysselsättningar och verksamhet i det civila samhället, att främja de ungas likställdhet och jämlikhet samt tillgodoseendet av deras rättigheter, och förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Syftet ska uppnås med utgångspunkt i solidaritet, kulturell mångfald och internationalism, hållbar utveckling, sunda levnadsvanor, respekt för miljön och livet samt sektorsövergripande samarbete. Dessa mål enligt ungdomslagen gäller alla som är under 29 år och bor i Finland.

Det riksomfattande programmet för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken 2024—2027 fungerar som strategidokument för statens ungdomsarbete och ungdomspolitik där regeringens ungdomspolitiska mål och åtgärdsplaner är

- Alla unga har en väg som leder framåt
- Mångsidig kunskap och verktyg för att stödja ungas psykiska hälsa

— Ungas välbefinnande stöds genom ökad delaktighet, gemenskap och trygghet.

Dessutom innefattar programmet riktlinjer för stödet till ungdomsarbete och ungdomsverksamhet, inklusive tyngdpunkterna för godkännande av rätten till statsbidrag för kompetenscentrum på ungdomsområdet, och ställer nationella mål för den europeiska och internationella verksamheten på ungdomsområdet.

Mål för det samhälleliga genomslaget

— De ungas delaktighet ökar och möjligheterna att påverka blir mångsidigare.

— De ungas erfarenheter av likställdhet, jämlikhet, gemenskap och tillgodoseendet av de ungas rättigheter stärks.

— De unga har lika tillgång till fritidssysselsättningar och verksamhet.

— De ungas livskompetens stärks.

Målen och de viktigaste åtgärderna inom ungdomsarbetet

— Förverkligandet av de ungdomspolitiska målen för det riksomfattande programmet för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken 2024—2027 enligt ungdomslagen (1285/2016) samordnas.

— Strukturerna, kvaliteten och kännedomen om resultaten inom ungdomsarbetet i kommunerna utvecklas och stärks i enlighet med riktlinjerna i det ovannämnda programmet.

— Målet styrs av kompetenscentrumen på ungdomsområdet under programperioden 2024—2027.

— Åtgärdsförslag för att stärka de ungas framtidstro utvecklas och genomförs.

Statsunderstöd och statsandelar för finansiering av ungdomsarbete i statsbudgeten

Av anslagen för ungdomsarbete riktas cirka 90 % till understöd. Beroende på projekten riktas cirka 40 % till den kommunala ekonomin, cirka 50 % till allmännyttiga sammanslutningar (stiftelser, föreningar) och mindre än 10 % till företagssektorn. Statsandelarna till ungdomsarbetet, vars andel av kostnaderna för ungdomsarbetets överföringsekonomi är cirka 10 %, riktas till den kommunala ekonomin.

Nyckeltal för ungdomsarbetet

	2023 utfall	2024 utfall	2026 uppskattning
10—29-åringar som hör till/är med i organisationsarbete eller motsvarande (Fritidsundersökningen 2024), %	50	43	45
15—29-åringar som känner sig delaktiga i det finländska samhället (Ungdomsbarometern 2024), %	81	72	72
15—29-åringar som upplever att de har bra kontroll över sitt liv (Ungdomsbarometern 2024), %	86	85	85
Barn i högstadieåldern som inte har en enda nära vän (enkäten Hälsa i skolan 2023, Institutet för hälsa och välfärd), %	11	11	10
15—29-åringar som har låtit bli att inleda en hobby på grund av brist på pengar (Ungdomsbarometern 2023), %	38	38	38

Nyckeltal för ungdomsarbetet

	2023 utfall	2024 utfall	2026 uppskattning
15—29-åringar som har upplevt diskriminering under de senaste 12 månaderna (Ungdomsbarometern 2024), %	10	14	15
15—29-åringar som är optimistiska till den egna framtiden (Ungdomsbarometern 2024), %	80	61	55
Antalet arbetslösa personer under 25 år (ANM)	33 400	37 500	34 000

20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 712 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för genomförandet, utvecklingen och utvärderingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken enligt ungdomslagen (1285/2016)
- 2) till utgifter för statens ungdomsråd samt utvärderings- och understödskommissionen
- 3) till betalning av utgifter för internationellt samarbete på ungdomsområdet och för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella samarbete på ungdomsområdet
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken.

I fråga om de personer som avses i 4 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lagstadgade nationella kommittéer	212 000
Genomförandet, utvecklingen och utvärderingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken samt internationellt samarbete på ungdomsområdet	500 000
Sammanlagt	712 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 492 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 220 000 euro.

2026 budget	712 000
2025 budget	712 000
2024 bokslut	712 000

30. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 627 000 euro.

Anslaget får användas till statsandelar för kommunernas ungdomsarbete enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsarbete är 15,00 euro per invånare under 29 år.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Statsandel till driftskostnaderna för kommunernas ungdomsarbete (förändring i invånarantalet)	-16
Sammanlagt	-16

2026 budget	7 627 000
2025 budget	7 643 000
2024 bokslut	7 647 460

50. Främjande av ungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 165 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statsunderstöd enligt ungdomslagen (1285/2016) som beviljas riksomfattande organisationer på ungdomsområdet, riksomfattande kompetenscentrum på ungdomsområdet samt ungdomscentraler
- 2) till investeringsunderstöd för ungdomscentraler och understöd för socialt ungdomsarbete
- 3) till undersökningar och utredningar som gäller ungdomsarbete och ungdomspolitik samt till utbetalning av priser och stipendier
- 4) till utgifter för drift och utveckling av system som stöder informationsproduktionen, den allmänna utvecklingen och kommunikationen på ungdomsområdet, inklusive kontaktsystemet för det uppsökande ungdomsarbetet
- 5) till utgifter för drift och utveckling av informationssystem och nättjänster som stöder ungas deltagande och hörande av unga
- 6) till understöd som främjar stöd till lokal hobbyverksamhet för barn och unga
- 7) till understöd för utveckling av ungdomsarbetet, ungdomsverksamheten och ungdomspolitiken
- 8) till utgifter för Sametingets ungdomsråd och till understöd som främjar stöd för kultur- och språkboverksamhet på samiska
- 9) till utgifter för projekt på ungdomsområdet inom det regionala ungdomsväsendet, regionförvaltningen och statens ämbetsverk

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Riksomfattande organisationer på ungdomsområdet	18 000 000
Ungdomscentraler	4 668 000
Regionalt och lokalt ungdomsarbete	5 067 000
Samernas kultur- och språkboverksamhet	1 300 000
Försök, utbildning, forskning och internationellt samarbete inom ungdomsarbete	2 130 000
Sammanlagt	31 165 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 30 430 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 735 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-670
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-260
Sammanlagt	-930
2026 budget	31 165 000
2025 budget	32 095 000
2024 bokslut	35 405 092

51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd för stödjande och utveckling av verkstadsverksamheten för unga, det uppsökande ungdomsarbetet samt ungdomsarbetet i skolor och läroanstalter.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Verkstadsverksamhet för unga	14 000 000
Uppsökande ungdomsarbete	13 000 000
Skol- och läroanstaltsungdomsarbete	4 000 000
Sammanlagt	31 000 000
2026 budget	31 000 000
2025 budget	31 000 000
2024 bokslut	33 050 000

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av omvärlden

Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortgår och hotar Finlands säkerhet och försörjningsberedskap. Dessutom har den geopolitiska spänningen ökat på grund av upptrappningen av konflikten i Mellanöstern och förändringarna i verksamhetssättet hos Förenta staternas regering. Omvärlden präglas av många globala förändringsfaktorer som är svåra att förutse och som ökar osäkerheten på den internationella marknaden. Finland kan egentligen inte inverka på styrkan och tempot hos dessa förändringsfaktorer, utan måste anpassa sig till följderna av dessa. Förutom hot kan de också medföra många nya möjligheter. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har man identifierat sex förändringsfaktorer som inte är beroende av förvaltningsområdet och som över det kommande årtiondet förväntas medföra de största förändringarna i verksamhetsvillkoren för den finska livsmedels- och naturresurssektorn. Förändringsfaktorerna är 1) utvecklingen hos den säkerhetspolitiska omgivningen, 2) en bioekonomi och cirkulär ekonomi som blir allt starkare till följd av att de planetära gränserna överskrids, 3) landsbygdens utveckling, 4) omvälvningarna i teknologi och energi, 5) det globala ekonomiska systemets utveckling och de knappa offentliga finanserna och 6) förändrade värderingar och attityder.

De grundläggande uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde blir allt viktigare för att garantera livsmedelstryggheten, livsmedelssäkerheten och ett konkurrenskraftigt inhemskt livsmedelssystem, trygga försörjningsberedskapen och tillgången till rent vatten, hålla djur- och växtsjukdomar under kontroll, säkerställa en hållbar naturresursekonomi och konkurrenskraftiga näringar som är beroende därav samt utveckla landsbygdens livskraft. Dessa uppgifter är alltså mycket viktiga i och med det spända geopolitiska läget.

Tillgång till geodata, dvs. geografisk information, som är säker och håller hög kvalitet är väsentligt för framtidens tekniska lösningar. Digitaliseringen och den kraftigt ökande betydelse som informationen har framhäver vikten av att främja användningen av tillförlitliga basregister, grundläggande geografisk information och naturresursdata som en del av ministeriets verksamhetsområde. Tillförlitliga och brett tillgängliga geodata, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny företagsverksamhet och tryggar ägandet samt det nationella finansiella systemet och systemet för säkerheter.

Finland är en ansvarsfull global aktör som är engagerad i att genomföra Agenda 2030 för hållbar utveckling. I takt med att den internationella konkurrensen ökar växer också förvaltningens betydelse då det gäller att avlägsna hinder för fri konkurrens och att möjliggöra bioekonomi, nya innovationer, affärsmodeller och metoder för värdeskapande. En möjliggörande förvaltning arbetar i nära samverkan med den privata sektorn och har förståelse för den allt snabbare utvecklingen och de utmaningar och möjligheter som denna medför. Begränsade resurser kan fördelas mer effektivt i syfte att uppnå ett optimalt ekonomiskt klimat och skapa internationellt konkurrenskraftiga villkor för en bioekonomi som utvecklas och blir allt mer global, och i vilken hållbar utveckling och riskhantering beaktas tillsammans. De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet och dess förvaltningsområde i nuläget svarar för utgör en naturlig grund för att genomföra nästa fas av bioekonomin och den cirkulära ekonomin.

Näringsarna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är verksamheter som i stor utsträckning utnyttjar förnybara naturresurser. Bioekonomin, vars syfte är ett hållbart tillvaratagande av förnybara naturresurser för att producera näring, energi samt olika produkter och tjänster, är ett område med betydande affärsmöjligheter. Målet är att med hjälp av bioekonomin minska beroendet av fossila naturresurser, förebygga utarmning av ekosystemen och främja biologisk mångfald. Goda resultat inom ministeriets ansvarsområde baserar sig på en framstående och allsidig kompetens samt på att man skapar värdekedjor och snabbt utnyttjar innovationer inom hållbar användning av förnybara naturresurser. Forskningsverksamheten inom förvaltningsområdet är proaktiv och producerar fakta, kompetens och innovationer till stöd för beslutsfattandet, utvecklandet av näringsarnas konkurrenskraft och främjandet av välfärden.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 mål	2026 mål
Bioekonomin bidrar med betydande mervärde och lönsam företagsverksamhet.			
— Bioekonomins mervärde, md euro ¹⁾	30,1	31,3	32,5
— Bruttovärdet av livsmedelsproduktionen sammanlagt (mn euro) ²⁾	(38 425)	ökar	ökar
En livskraftig landsbygd stärker den övergripande säkerheten och försörjningsberedskapen.			
— Andel av befolkningen som bor i landsbygdsområden, % ³⁾	(26,7)	ökar	ökar
— Andelen företag med verksamhetsställe på landsbygden av samtliga verksamhetsställen, (%) ³⁾	(34,1)	ökar	ökar
Informationsresurser och forskning ger stabilitet och välbefinnande.			
— Förvaltningsområdets FoU-finansiering, mn euro ⁴⁾	133,1	142,0	150,3

¹⁾ Utfallet år 2023 var 29 md euro. Uppskattningen för 2024 och målet för åren 2025—2026 baserar sig på målet i Finlands bioekonomiska strategi: att öka den årliga tillväxttakten för bioekonomins mervärde från 3 % till 4 %.

²⁾ Källa: Statistikcentralen, inkomster och produktion enligt nationalräkenskaperna, bokslutsstatistik över företag, omsättningsindex för industrin och servicebranscherna, ekonomiska kalkyler för jordbrukssektorn. Produktionens bruttovärde inom jordbruket, livsmedelsindustrin, förplägnadsverksamheten samt parti- och detaljhandeln. Förhandsuppgifterna för 2024 har använts som uppskattning.

³⁾ Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikatorer. Uppgifterna gäller det finländska fastlandet. Uppgifter om tiden från och med 2024 finns inte ännu att tillgå. Utfallsuppgifterna för 2023 har använts som uppskattning för 2024.

⁴⁾ Innehåller intäkterna av den samfinansierade verksamheten hos forskningsinstituten inom förvaltningsområdet.

Jämställdhet

Jord- och skogsbruksministeriet fortsätter att främja likabehandling samt att integrera regeringens jämställdhetsperspektiv i lagberedningen, i styrningen av verksamheten och ekonomin och i andra funktioner som är väsentliga med tanke på jämställdheten. Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av effektmålen för de olika politiksektorerna. Att ett stöd bidrar till jämställdheten mellan könen är i regel inte en grund på vilken stödet kan beviljas.

På landsbygden är största delen av befolkningen i arbetsför ålder män, och i synnerhet i glesbygden är antalet män betydligt större än antalet kvinnor. Skillnaderna är störst bland unga vuxna. Ett av målen vid genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, utvecklingen av landsbygden och naturresursekonomin är att beakta olika befolkningsgruppers behov, även om stödssystemen eller grunderna för beviljande av stöd inte bygger på ett könsperspektiv. Till exempel följs könsfördelningen bland unga jordbrukare som inlett företagsverksamhet efter att ha fått startstöd. Många projekt som genomförs lokalt, i synnerhet via Leader-grupper, har målet att olika befolkningsgrupper, såsom unga, äldre, invandrare och arbetslösa, ska delta i den lokala utvecklingen. Detta ökar känslan av samhörighet, förebygger utslagning och stärker jämställdheten och jämlikheten. Inom Leaderverksamheten följer man bl.a. könsfördelningen i det beslutande organet, det vill säga styrelsen.

Hållbar utveckling

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde genomför målen för FN:s handlingsplan för hållbar utveckling Agenda 2030 som en del av sin strategi. Förvaltningsområdet arbetar särskilt för målet klimatneutralitet, genom att skapa hållbara lösningar för bioekonomi och miljöteknik.

Till exempel anvisas 28 miljoner euro för finansiering av investeringar som förbättrar miljöns tillstånd och främjar den gröna omställningen och användningen av förnybar energi. Ett anslag på 278,8 miljoner euro anvisas för miljöersättningar och ekologisk produktion, ett anslag på minst 86 miljoner euro för stöd för miljösystem och ett anslag på 5 miljoner euro för främjande av återvinning av näringsämnen genom stödet för näringscirkulation. För främjande av naturresursekonomi och bioekonomi anvisas 5,3 miljoner euro. Genom anslaget genomförs bland annat den nationella bioekonomiska strategin, den nationella skogsstrategin samt klimatpolitiken för markanvändningssektorn inom jord- och skogsbruket. För främjande av vård av skogsnaturen anvisas 11,0 miljoner euro. Utvecklingen av vattenbaserade affärsverksamheter och återetableringen av vandrare och hotade fiskbestånd stöds med sammanlagt 6,1 miljoner euro. Ett anslag på 36,2 miljoner euro avsätts för att trygga en hållbar virkesproduktion.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket	30.40.45

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
30.10.40 <i>Startbidrag och investeringsbidrag till jordbruket</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	117,0	105,0
30.10.41 <i>Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden</i> (förslagsanslag)		
— fullmakt att bevilja räntestödslån	250,0	250,0
30.10.64 <i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	149,8	135,4
30.40.44 <i>Stöd för trygghet av en hållbar virkesproduktion</i> (förslagsanslag)		
— fullmakt att bevilja understöd	15,0	20,0
30.40.45 <i>Främjande av vård av skogsnaturen</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt att bevilja understöd	-	0,8

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Förvaltning och forskning	145 954	154 584	158 640	4 056	3
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 482	22 172	22 962	790	4
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	85 023	90 878	88 494	-2 384	-3
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 943	3 943	8 243	4 300	109
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	30 198	32 652	32 652	—	0
40. Stärkande av försörjningsberedskapen, främjande av exporten och utveckling av mervärdet inom sektorerna jordbruk, livsmedels ekonomi och naturresursekonomi (reservationsanslag 3 år)	—	700	2 050	1 350	193
66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)	4 308	4 239	4 239	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
10. Utveckling av landsbygden	582 412	483 070	440 046	-43 024	-9
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	130 650	122 200	110 000	-12 200	-10
41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	36 421	40 000	40 000	—	0
42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	15 100	13 200	10 600	-2 600	-20
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)	74 000	74 000	74 000	—	0
50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)	5 226	4 651	3 576	-1 075	-23
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	2 569	2 223	2 123	-100	-4
54. Främjande av hästhus hållning (reservationsanslag 3 år)	39 192	31 092	26 992	-4 100	-13
55. Statsunderstöd för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 955	4 005	3 805	-200	-5
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	3 450	3 350	3 040	-310	-9
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	271 849	188 349	165 910	-22 439	-12
20. Jordbruk och livsmedels ekonomi	1 930 467	1 742 336	1 724 472	-17 864	-1
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	79 626	78 862	80 015	1 153	1
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	47 643	5 868	10 268	4 400	75
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	350 000	350 000	350 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	517 413	524 200	526 200	2 000	0
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	335 816	275 716	265 016	-10 700	-4
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	570 815	479 815	463 815	-16 000	-3
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	11 005	11 005	11 005	—	0
47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	6 282	7 603	3 336	-4 267	-56
49. En ökning av självförsörjningen när det gäller produktionsinsatserna inom primärproduktionen (reservationsanslag 3 år)	5 000	2 400	8 050	5 650	235
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400	400	400	—	0
62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)	6 467	6 467	6 367	-100	-2
40. Naturresursekonomi	194 024	186 417	175 647	-10 770	-6
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 000	3 582	3 512	-70	-2
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	14 189	14 225	13 815	-410	-3
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	6 304	5 964	5 268	-696	-12
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 296	7 016	6 136	-880	-13
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 597	1 541	1 541	—	0
41. Ersättning för skador som orsakats av hjortdjur (reservationsanslag 3 år)	3 590	3 590	3 800	210	6

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
42. Ersättning för skador som orsakas av rovdjur (reservationsanslag 2 år)	11 350	8 850	8 850	—	0
44. Stöd för tryggnad av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	38 461	37 277	36 247	-1 030	-3
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	11 027	11 027	11 027	—	0
46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	43 025	41 379	41 074	-305	-1
47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	2 490	2 500	1 000	-1 500	-60
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)	14 868	14 779	13 697	-1 082	-7
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)	10 139	10 360	9 625	-735	-7
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 332	1 332	1 332	—	0
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	25 357	22 995	18 723	-4 272	-19
64. Forststyrelsen	7 244	7 134	7 007	-127	-2
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	7 244	7 134	7 007	-127	-2
70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier	54 608	53 085	47 253	-5 832	-11
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	52 608	51 085	45 253	-5 832	-11
40. Utgifter för understödande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	2 000	2 000	2 000	—	0
Sammanlagt	2 914 709	2 626 626	2 553 065	-73 561	-3
Totalt antal årsverken	4 280	4 324	4 460		

01. Förvaltning och forskning

Förklaring: Uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sköts i huvudsak av jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Lantmäteriverket och Livsmedelsverket med de medel som budgeterats under huvudtitel 30. Finlands skogscentral och Finlands viltcentral, som beviljas statsunderstöd, svarar för vissa offentligrättsliga uppgifter. Uppgifter inom förvaltningsområdet sköts av Forststyrelsen, som är ett statligt affärsverk, samt av gårdsbrukets utvecklingsfond och interventionsfonden för jordbruket som är fonder utanför statsbudgeten.

Verkställighetsuppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts också av livskraftscentralerna, Tillstånds- och tillsynsverket, Säkerhets- och kemikalieverket, Försörjningsberedskapscentralen och Finlands miljöcentral. Deras anslag budgeteras inte under denna huvudtitel. Dessutom sköts uppgifter som hör till landsbygdsförvaltningen i kommunerna.

Samhälleliga effektmål

Jord- och skogsbruksministeriet ställer preliminärt upp följande resultatmål som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Bioekonomin bidrar med betydande mervärde och lönsam företagsverksamhet:

- Verksamhetsmiljön är konkurrenskraftig för nya företagare och för bioekonomins värdekedja som är ansvarsfull och förnyar sig
 - Förnybara naturresurser och naturnyttor används på ett mångsidigt och hållbart sätt
 - Den biologiska mångfalden håller på att återhämta sig
 - Det finns tillräckligt med inhemska livsmedel och rent vatten
 - En lönsam primärproduktion utgör grunden för inhemsk livsmedelsproduktion
 - En fungerande marknad möjliggör en rättvis fördelning av mervärdet
 - Situationen när det gäller djursjukdomar och växtskadegörare är under kontroll
 - Maten är säker och hälsosam
 - Djuren mår bra och veterinärmedicinska läkemedel används endast i liten utsträckning
 - Självförsörjningen när det gäller insatsvaror ökar
 - Exportens värde och förädlingsvärde ökar
 - Hobbyer och tjänster som hör samman med nyttjande av naturen för rekreation ökar välfärden.
- En livskraftig landsbygd stärker den övergripande säkerheten och försörjningsberedskapen:

- Landsbygds- och skärgårdsområdena är bra platser att leva och bo samt mångsidigt idka företagsverksamhet
- Lokalsamhällena är aktiva
- Kolsänkor och kollager samt den cirkulära ekonomin och resurseffektiviteten stärks

- Man anpassar sig till och förbereder sig på klimatförändringar
- Funktioner som är vitala för ett fungerande samhälle tryggas (livsmedels- och vattenförsörjningen, hanteringen av riskerna i anslutning till översvämning och torka, dammsäkerheten).

Informationsresurser och forskning ger stabilitet och välbefinnande:

- Tillförlitliga registeruppgifter om fastigheter och aktielägenheter tryggar det nationella systemet för ägande och finansiering samt främjar ny affärsverksamhet
- Utvecklandet av grundläggande geografisk information och referenssystemen för positionering tryggar grunden för positionsbestämning och möjliggör företagens mervärdestjänster
- Stödtjänster och forskning stöder interoperabiliteten i fråga om den geografiska informationen och utvecklandet av den rikstäckande infrastrukturen för geografisk information samt uppkomsten av nya innovationer
- Tillgängliga informationsresurser som håller hög kvalitet lockar internationella investeringar till Finland
- Tillförlitlig forskning och informationsresurser tryggar naturens bärkraft och ett hållbart nyttjande av naturresurser.

Resultatmål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser

Utöver uppnåendet av de samhälleliga effektmålen för ansvarsområdet stöder verksamheten vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar samt inom de statsbidragsorganisationer som sköter offentligt rättsliga uppgifter också följande resultatmål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser:

- Verksamheten är proaktiv och ansvarstagande, och verksamhetsprocesserna och resursanvändningen är effektiva
- Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten är av hög kvalitet och resultaten från den förmedlas på ett effektivt sätt till förmån för beslutsfattandet, näringslivet och det civila samhället
- Digitala lösningar är kostnadseffektiva, säkra, användbara och utnyttjar i stor utsträckning statens gemensamma tjänster
- Man förbereder sig på störningssituationer genom omfattande riskhantering och genom att utveckla kontinuitetshanteringen och stärka uthålligheten och återhämtningsförmågan
- Personalen är kompetent, uppskattad och mår bra
- Besittningen av verksamhetslokaler och nätverket av verksamhetsställen samt upphandlingsverksamheten är effektiva och stöder hållbarheten.

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 962 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som finns i anslutning till ministeriet.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet skapar genom sin verksamhet tillväxt, välfärd och säkerhet av naturresurser. Ministeriet styr och leder jordbruket, utvecklingen av landsbygden, fiskerinäringen, skogsbruket, ödemarksbruket, livsmedelssäkerheten, djur- och växthälsan, användningen av vattenresurser, lantmäteriet, sam användningen av geografisk information samt forskningen inom ansvarsområdet.

Ministeriet stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer preliminärt upp de resultatmål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 709	23 522	24 312
Bruttoinkomster	3 213	1 350	1 350
Nettoutgifter	23 496	22 172	22 962
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 229		
— överförs till följande år	13 215		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resurser för nya EU-uppgifter och andra nya uppgifter (överföring från moment 30.20.01)	1 500
Lönejusteringar	647
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-210
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-577
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-570
Sammanlagt	790
2026 budget	22 962 000
2025 II tilläggsb.	187 000
2025 budget	22 172 000
2024 bokslut	24 482 000

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 88 494 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av överföringsutgifter som ingår i projektfinansiärernas finansiella bidrag i samfinansierad verksamhet och samarbete
- 2) för hus-, jord- och vattenbyggnadsarbeten samt för ombyggnad av fiskodlingsanläggningar och forskningsstationer
- 3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel
- 4) för finansiering av Finska ekologiska forskningsinstitutets verksamhet
- 5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen av projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 6) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av forskottsfinansiering som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989), förutsatt att motsvarande utgift debiteras från anslaget under moment 24.30.66
- 7) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten inom kompetensnätverket för lantbruksföretag (AgriHubi) och till finansiering av verksamheten
- 8) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 500 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Naturresursinstitutet ska inom sitt verksamhetsområde

- bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- producera information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten
- överföra kunskap och teknologi
- framställa statistik med anknytning till institutets verksamhetsområde, om detta inte hör till någon annan myndighets uppgifter
- föra de register som institutet behöver i sin verksamhet
- sköta uppgifter som gäller bevarande av de genetiska resursernas mångfald
- främja internationellt samarbete
- sköta de övriga uppgifter som institutet har enligt vad som särskilt föreskrivs eller som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Med inkomsterna enligt REPowerEU-kapitlet i Finlands plan för återhämtning och resiliens finansieras ett FoU-projekt som gäller ren energi och materialflöden.

Naturresursinstitutet stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Naturresursinstitutet upp de preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2024 bokslut			2025 uppskattning			2026 uppskattning		
	Kostn. ¹⁾ Intäkter ²⁾		Årsv.	Kostn. ¹⁾ Intäkter ²⁾		Årsv.	Kostn. ¹⁾ Intäkter ²⁾		Årsv.
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	
Forsknings- och kund-									
relationsprocessen	111 037	60 241	989	115 100	57 000	994	117 100	58 900	997
Myndighetsprocessen	30 328	7 536	262	31 200	6 800	253	31 600	6 800	250
Statistikprocessen	5 867	311	55	5 700	400	53	5 800	500	53
Totalt	147 232	68 088	1 306	152 000	64 200	1 300	154 500	66 200	1 300

¹⁾ I kostnadskalkylen har de intäkter som hänför sig till stödfunktionerna beaktats som en faktor som minskar kostnaderna, cirka 2,0—2,5 miljoner euro per år.

²⁾ Endast intäkter som direkt hänför sig till kärnverksamheten.

Naturresursinstitutets nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Effekt			
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	686	650	650
Förtroende- och anseendeindex			
— Medier (1—5)	-	-	-
— Företag (1—5)	3,60	-	-
— Medborgare (1—5)	-	-	3,50
— Beslutsfattare (1—5)	3,55	-	-
— Forskningspartner (1—5)	3,64	-	-
Funktionell effektivitet			
Totala kostnader för kärnfunktionerna, 1 000 €/totala årsv.	113	117	119
Refererade vetenskapliga publikationer/forskarårsv.	1,0	1,0	1,0
Övriga publikationer/forskarårsv.	1,0	1,0	1,0
Produktion och kvalitetsledning			
Övriga publikationer (inkl. publikationer som är avsedda för en yrkesgrupp och publikationer för allmänheten), st.	678	650	650
Offentliggöranden av statistik, st.	176	145	125
Utlåtanden som lämnats, st.	573	375	375
Höranden i utskott, st.	61	60	60
Felfrihet hos offentliggjord statistik, %	92	98	98

Naturresursinstitutets nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Resurser			
Andel forskare som har avlagt doktorsexamen (%)	65	70	70
Arbetsstillfredsställelseindex	3,86	3,90	3,90

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	148 578	157 178	157 094
Bruttoinkomster	69 728	66 300	68 600
Nettoutgifter	78 850	90 878	88 494
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 424		
— överförs till följande år	17 597		

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 68 600 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 46 900 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 8 100 000 euro, EU-jordbruksstöden 600 000 euro samt övriga inkomster 13 000 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	191	170	190
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	191	170	190
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	83	95	95
— andel av samkostnaderna	78	75	95
Kostnader sammanlagt	161	170	190
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	30	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	119	100	100

Övriga prestationer

Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 874	7 830	7 910
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	7 874	7 830	7 910

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 168	4 090	4 150
— andel av samkostnaderna	2 737	2 440	2 450
Kostnader sammanlagt	6 905	6 530	6 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	969	1 300	1 310
Kostnadsmotsvarighet, %	114	120	120

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	23 998	26 300	25 100
— finansiering från EU	10 890	10 500	13 000
— annan finansiering utanför statsfinanserna	9 939	7 800	8 800
Intäkter sammanlagt	44 827	44 600	46 900
Totala kostnader för projekt	73 277	72 000	77 700
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-28 450	-27 400	-30 800
Självfinansieringsandel, %	39	38	40

Av anslaget används cirka 600 000 euro för vård av fiskbestånden i form av kontraktsodling och utplantering av ädelfisk.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 88 394 000 euro, varav cirka 40 000 euro är internationella medlemsavgifter, och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Uppskattningsvis 68 192 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bevarande av fiskodlingsanläggningen i Enonkoski och stärkande av dess verksamhet	500
Forskning kring restaurering (FoU)	1 000
Forskningsinstitutens post doc-program	1 240
Förnyelse av infrastrukturen för husdjursproduktionen i Jockis (överföring till moment 30.01.22)	-4 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	762
Tidigarelagd FoU-finansiering som gäller ren energi och materialflöden (REPowerEU FoU)	-1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppföljning av hur jord- och skogsbrukets belastning på vattendragen inverkar på fiskfaunan (överföring från moment 30.40.21)	188
Uppföljning av lantbrukets miljöpåverkan, finansieringen under planeringsperioden för den gemensamma jordbrukspolitiken	-300
Uppföljning av skogsbrukets belastning på vattendragen (överföring från moment 30.40.21)	200
Utveckling av nya kostnadseffektiva metoder för information om naturtyper och ekosystem (FoU)	1 000
Ökning av skogsbioekonomins mervärde (finansiering 2026) (överföring från moment 30.01.40)	1 200
Lönejusteringar	1 694
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 340
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 298
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-2 230
Sammanlagt	-2 384

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	88 494 000
2025 II tilläggsb.	622 000
2025 budget	90 878 000
2024 bokslut	85 023 000

22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 243 000 euro.

Anslaget får användas

1) för kostnader och andra konsumtionsutgifter för forskning, utredningar och bedömningar som beställs av ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer till stöd för den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde, samt till beviljande av statsunderstöd som hänför sig till utredningar och forskning

2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 15 årsverken.

Vid nettobudgeteringen har de statliga ämbetsverkens och de statliga inrättningarnas andelar i gemensamma forskningsprojekt samt forskningsfinansieringen från EU beaktats som inkomster.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Forskningsverksamheten stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Anslaget används för nationell medfinansiering av finländska projekt som hänför sig till EU:s forsknings- och utvecklingsprogram (Europeiska partnerskap inom Horisont Europa, Life). Medfinansiering som betalas av andra statliga ämbetsverk och inrättningar till gemensamma forskningsprojekt för vilka jord- och skogsbruksministeriet har det övergripande ansvaret och som finansieras med detta anslag intäktsförs under detta moment. EU-medfinansiering i forskningspro-

jekt intäktsförs under detta moment; därmed beräknas inkomsterna under momentet uppgå till cirka 250 000 euro.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 5 243 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 3 000 000 euro.

Uppskattningsvis 7 000 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2025) (överföring till moment 30.01.40)	-2 000
Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2026) (överföring från moment 30.01.40)	2 300
Modernisering av infrastrukturen för husdjursproduktion i Jockis (överföring från moment 30.01.05)	4 000
Sammanlagt	4 300

2026 budget	8 243 000
2025 II tilläggsb.	700 000
2025 budget	3 943 000
2024 bokslut	1 943 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 32 652 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	32 652 000
2025 budget	32 652 000
2024 bokslut	30 198 405

40. *Stärkande av försörjningsberedskapen, främjande av exporten och utveckling av mervärdet inom sektorerna jordbruk, livsmedelsekonomi och naturresursekonomi (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 2 050 000 euro.

Anslaget får användas för främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjan inom livsmedelsbranschen, för främjande av försörjningsberedskapen när det gäller växt- och strötorv och energitorv samt för ökning av mervärdet inom skogssektorn.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 1 250 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 800 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

En färdplan för återvinning av näringsämnen och försörjningsberedskap i fråga om gödselmedel (överföring till moment 30.20.49)	-450
Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2025) (överföring från moment 30.01.22)	2 000
Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2025) (överföring från moment 30.20.47)	3 000
Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2026) (överföring till moment 30.01.22)	-2 300
Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2026) (överföring till moment 30.20.47)	-700
Tryggande av tillgången på inhemska växtunderlag och inhemskt strö (finansiering 2025) (överföring från moment 30.20.49)	2 400
Tryggande av tillgången på inhemska växtunderlag och inhemskt strö (finansiering 2026) (överföring till moment 30.20.49)	-2 000
Ökning av skogsbioekonomins mervärde (finansiering 2025) (överföring från moment 30.40.22)	1 900
Ökning av skogsbioekonomins mervärde (finansiering 2026) (överföring till moment 30.01.05)	-1 200
Ökning av skogsbioekonomins mervärde (finansiering 2026) (överföring till moment 30.40.22)	-1 300
Sammanlagt	1 350

2026 budget	2 050 000
2025 II tilläggsb.	-700 000
2025 budget	700 000

66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 239 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning till internationella organisationer verksamma i Finland och andra länder av såväl medlemsavgifter med karaktär av konsumtionsutgifter som finansiella bidrag, när avgifterna eller bidragen har anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde, samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden

2) för basfinansiering av Europeiska skogsinstitutet till ett belopp av högst 1 600 000 euro

3) för andra behovsprövade betalningar och statsunderstöd till ett belopp av högst 50 000 euro.

I fråga om konsumtionsutgifter budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen. I fråga om finansiella bidrag samt medlemsavgifter betalda som överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 4 139 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 100 000 euro.

2026 budget	4 239 000
2025 budget	4 239 000
2024 bokslut	4 307 634

10. Utveckling av landsbygden

Förklaring: Denna förklaringsdel gäller kapitlen 30.10 och 30.20.

Verksamhetsmiljö

Kriser gör omvärlden osäkrare

De störningssituationer som länge har påverkat verksamhetsmiljön (Rysslands pågående anfalls- krig och situationen i Gaza), de internationella handelspolitiska spänningarna och den allmänna säkerhetssituationen har undergrävt förutsägbarheten i jordbruks- och livsmedelsekonomins verksamhetsmiljö och ytterligare betonat vikten av beredskap och försörjningssäkerhet. Dessa störningssituationer och spänningar inverkar särskilt på priset på insatsvaror och jordbruksprodukter. När det gäller bränslen, gödselmedel och råvarorna för dem samt foderkomponenter, såsom kompletterande protein, måste andelen finländska produkter ökas. Detta stöder inte bara försörjningsberedskapen utan även klimat- och miljömålen. Viktiga faktorer för att upprätthålla en finländsk produktion är dels insatsvaror, dels tillgång till kompetent arbetskraft och tillräckliga mängder säsongsarbetskraft, i synnerhet inom trädgårdsbranschen.

Finland är Europas mest landsbygdsdominerade land

Största delen av Finlands areal är landsbygd. Drygt en fjärdedel av befolkningen är permanent bosatt på landsbygden. Befolkningsutvecklingen följs enligt det statistikförda antalet permanent bosatta, och i statistiken beaktas inte människors rörlighet. På grund av att dataunderlaget om multilokalitet är bristfälligt beaktas inte sådan multilokalitet som följer av den ökade rörligheten och mångfalden av sätt att arbeta i tillräcklig grad i samhällsplaneringen, servicestrukturerna och diverse system. Detta är problematiskt med tanke på landsbygds- och skärgårdsområdena, eftersom den statistikförda folkmängden på landsbygden redan länge har minskat, samtidigt som säsongsbefolkningen under de senaste årtiondena har ökat kraftigt i synnerhet i glesbygden. Multilokalitet i arbetet har ökat betydligt och antas öka ytterligare. På landsbygden finns det säsongsvis fortfarande över 1,1 miljoner fler människor än vad som uppskattats baserat på den statistikförda folkmängden.

Landsbygdsområdena utgör en miljö med såväl företagsverksamhet som fast boende och fritidsboende. Landsbygdsområdenas möjligheter ligger i att företagsverksamheten blir allsidigare och i att bioekonomin utnyttjas hållbart och mångsidigt. Områdenas betydelse är central när det gäller att finna lösningar på samhällseliga och globala utmaningar. De är av central betydelse också för markanvändningssektorns och näringslivets möjligheter att bekämpa klimatförändringarna och anpassa sig till dem. Landsbygdsområdena ger goda förutsättningar att befästa den gröna omställningen, i form av både verksamhetsmöjligheter och resurser. För att potentialen avseende företagande och boende ska kunna utnyttjas bättre måste de olika förvaltningssektorerna samarbeta med varandra för att säkerställa att landsbygden är tillgänglig och att infrastruktur och service fungerar. Att förbättra landsbygdens livskraft och säkerställa servicen förutsätter inte bara samhällets stöd utan också innovationer och nyföretagande samt lokalt förankrade utvecklingsinsatser.

Näringsstrukturen i landsbygdsområdena varierar enligt landsbygdstyp och region. På kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden är näringsstrukturen bred och sysselsättningsmöjligheterna bättre än i glesbygden. Antalet mikroföretag och småföretag har ökat i synnerhet på den stadsnära landsbygden. I glesbygden är näringsstrukturen mer ensidig och sårbar, och sysselsättningsmöjligheterna sämre. Samtidigt har många företag på landsbygden brist på kvalificerad arbetskraft. I södra och västra Finland är situationen på landsbygden bättre än i östra och norra Finland.

På landsbygden accentueras många av de utmaningar som vårt land står inför. Andelen äldre befolkning ökar i synnerhet i glesbygden. Inkomstnivåerna är lägre på landsbygden, vilket tillsammans med långa avstånd och gles bebyggelse gör det svårare att bland annat upprätthålla service. Livskraftiga landsbygds- och skärgårdsområden hjälper samhället klara av de mest komplexa utmaningar, oavsett om dessa beror på hot mot säkerheten, förändringar i klimatet eller oväntade pandemier. Också lokal merborgarverksamhet och samhörighet ökar samhällets resiliens inför förändringar. Mängden talkoarbeten avspeglar samhörigheten. Inom byverksamheten och inom ramen för projekt som finansieras ur Ejflu utförs en betydande mängd talkoarbete, som har såväl ekonomiskt värde som positiva effekter på välfärden. Till exempel har totalt drygt 2,6 miljoner timmar talkoarbete utförts under åren 2014–2021 inom ramen för olika projekt som utförs av Leadergrupperna och som finansieras ur programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

Regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering innehåller föresatsen om utarbetande av en landsbygdspolitisk redogörelse som specificerar mål och åtgärder i syfte att stärka livskraften på landsbygden och i skärgårdsområdena, främja förutsättningarna för boende, tjänster, infrastruktur, företagande och medborgarengagemang i dessa områden samt att stärka den övergripande säkerheten i det finländska samhället.

Den inhemska jordbruksproduktionen utgör grunden för vårt livsmedelssystem

Finlands livsmedelssystem bygger på inhemsk jordbruksproduktion, vars betydelse framhävt ännu mer av de senaste årens kriser. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering utarbetas en långsiktig strategi för den finländska livsmedelsproduktionen och ett tillväxtprogram som ska öka livsmedelsexporten. Dessa bildar tillsammans helheten Ett hållbart och lönsamt livsmedelssystem. I strategiarbetet skapas en vision om hurdan livsmedelssystemet vi vill ha i Finland 2040, vilka åtgärder som behövs för att införa det och vilka förändringar det finns skäl att förbereda sig på.

För att kontinuiteten i produktionen ska kunna tryggas måste lönsamheten i produktionen bli bättre. En långsiktig lönsamhet förutsätter att marknadsintäkterna utgör en större andel av odlarnas totala inkomst än för närvarande.

Av de livsmedel som används är 80 % inhemska, men för att producera dem krävs många importerade insatsvaror (bland annat kompletterande protein, olja, gödselmedel och växtskyddsmedel, maskiner och utrustning samt reservdelar till dessa). Jordbruk idkas fortfarande i hela landet, även om produktionen de senaste åren har koncentrerats till de områden som relativt sett har de mest fördelaktiga produktionsförhållandena. Antalet gårdsbruksenheter har minskat och deras storlek ökat i flera årtionden. Produktionsmängderna och åkerarealen har hållits på en rätt stabil nivå.

Produktionsvolymerna av de viktigaste produkterna motsvarar i stort sett den inhemska konsumtionen, med undantag för produktionen av nöt- och färskött, råg, socker, proteingrödor och oljeväxter. En betydande mängd av det kompletterande protein som behövs vid utfodring är man tvungen att importera, vilket är problematiskt med tanke på försörjningsberedskapen.

Inom jordbruket behövs satsningar på lönsamhet och kontrollerad strukturuomvandling

Strukturuomvandlingen inom jordbruket beräknas fortsätta. Antalet gårdar minskar och produktionen effektiviseras och samlas vid större produktionsenheter. Produktionen koncentreras även i viss mån geografiskt. Den genomsnittliga åkerarealen har ökat med 28 hektar sedan 2000 och var 2024 cirka 56 hektar (på gårdar med ekologisk produktion nästan 78 hektar). Även storleken på produktionsenheterna inom husdjursskötseln ökar och ny teknik tas i bruk.

För att jordbruket ska bibehålla sin relativa konkurrenskraft behöver dess strukturer och produktivitet utvecklas minst lika snabbt som i de främsta konkurrentländerna. Strukturstöd samt tillgång till finansiering och garantier från finansinstitut spelar en viktig roll när det gäller främjande av investeringar. En del gårdar ökar mängden annan företagsverksamhet på gårdarna i stället för att öka jordbruksproduktionen eller specialisera sig, vilket syns i form av en ökning av den relativa andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet.

Det är särskilt viktigt att uppmuntra unga jordbrukare att överta gårdsbruk. Tillräcklig lönsamhet och konkurrenskraft samt att kunna förbättra konkurrenskraften är hörnstenar när det gäller att bevara den inhemska primärproduktionen. Detta tryggar också de bästa förutsättningarna att spåra matens ursprung. Tillräcklig lönsamhet är också en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar. Investeringarna främjar en effektiv produktion och en hållbar användning av naturresurser, förbättrar tillståndet för miljön och hjälper bromsa upp och anpassa produktionen till klimatförändringarna.

Att förutse de ekonomiska villkoren inom jordbruket har blivit svårare, på grund av de större fluktuationerna i priserna på produkter och insatsvaror. Den senaste tidens kriser har gjort förutsägbarheten ännu sämre. Också höjningen av de tullar som Förenta staterna införde i början av 2025 samt de mottullar som införts har ökat den ekonomiska osäkerheten rent allmänt. Vilka konsekvenser detta har för det finländska jordbruket kommer att klarna först senare. Priserna på insatsvaror har på senaste år stigit snabbare än produkternas priser, vilket har försämrat lönsamheten.

I en osäker omvärld framhävs betydelsen av lantbruksföretagarnas och trädgårdsodlingsföretagarnas kompetens och samarbete. Genom att förbättra kompetensen kan lönsamheten inom jordbruk och trädgårdsodling förbättras på marknadsvillkor, bland annat genom att öka produktionen och avkastningen, sänka kostnaderna och påverka priserna på insatsvaror (konkurrensutsättning, gemensam upphandling, hyrning eller leasing i stället för förvärv, bolagisering). På grund av konkurrenssituationen har gårdarna emellertid begränsade möjligheter att förbättra lönsamheten på marknadsvillkor. Händelser som Rysslands anfallskrig mot Ukraina och Gazakriget har dessutom medfört nya, oförutsedda utmaningar och risker, också inom livsmedelsproduktionen. Denna nya osäkerhet försvårar framförhållningen på livsmedelsmarknaden och förutsätter satsningar när det gäller att säkerställa fungerande produktions- och transportkedjor.

Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan i väsentlig grad också av EU-stöden och de nationella stöden för jordbruket. Deras andel av jordbrukets och trädgårdsodlingens omsättning är ungefär en tredjedel. Stödsystemet har

byggts upp så att det är så balanserat som möjligt med tanke på de olika produktionsinriktningarna och regionerna. Jordbrukarnas inkomstnivå och lönsamheten inom produktionen stöds i synnerhet genom EU:s direktstöd (moment 30.20.41), kompensationsersättningar (mom. 30.20.44) och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (moment 30.20.40).

Areal- och djurbaserade stöd och stödets EU-andelar åren 2024—2026 (mn euro)¹⁾

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Ersättningar för djurens välbefinnande (30.10.43)	74,0	74,0	74,0
— statens andel	42,2	42,2	42,2
— EU:s andel	31,8	31,8	31,8
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (30.20.40)	347,8	345,4	346,0
EU-inkomststöd (30.20.41)	520,0	523,0	525,0
Miljöersättningar och ekologisk produktion (30.20.43) ²⁾	275,9	275,9	275,9
— statens andel	157,3	157,3	157,3
— EU:s andel	118,6	118,6	118,6
Kompensationsersättningar (30.20.44) ²⁾	496,8	496,8	496,8
— statens andel	420,7	420,7	420,7
— EU:s andel	76,1	76,1	76,1
Stöd för areal och djur sammanlagt	1 714,5	1 715,1	1 717,7
— statens andel	968,0	965,6	966,2
— EU:s andel	746,5	749,5	751,5
— EU:s andel, %	44	44	44

¹⁾ Stöden i tabellen hänför sig till åren 2024—2026. Utbetalningen av stödet kan fördela sig mellan ingången av stödåret i fråga till utgången av juni följande år.

²⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från tidigare år.

Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

Största delen av anslagen i kapitel 10 och 20 hänför sig till genomförandet av Finlands CAP-plan 2023—2027, som har införts stegvis sedan ingången av 2023. CAP-planen består av direkta stöd och sektorspecifika åtgärder inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken samt av åtgärder för landsbygdsutvecklingen på fastlandet och i landskapet Åland. Planens främsta mål är att trygga en aktiv livsmedelsproduktion, bedriva ett klimat- och miljösmart jordbruk och förbättra landsbygdens livskraft. När det gäller direktstöden används en stor del av finansieringen i Finland, utöver för det grundläggande inkomststödet, för noggrant inriktade åtgärder, såsom åtgärder inom det produktionskopplade stödet, kompletterande inkomststöd för unga jordbrukare och åtgärder inom miljösystemet. Marknadsåtgärderna ska främja till exempel samarbetet mellan aktörerna inom primärproduktionen. Åtgärder för utveckling av landsbygden är miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, ersättningar för djurens välbefinnande, kompensationsersättningar, finansiering av jordbruksinvesteringar samt utvecklingsprojekt, företagsfinansiering, Leaderverksamhet, kompetensutveckling, innovationer och digitalisering.

I enlighet med planen för utvärdering av CAP-planen kommer åtgärdernas genomslag att bedömas genom ett antal utvärderingsprojekt som redan har inletts.

Konkurrenskraft genom konsumentorientering, kompetens, innovationer och utnyttjande av evidensbaserad information

För framtidens jordbruk och livsmedelsekonomi är konkurrenskraft i finländska förhållanden ännu mer beroende av en gedigen kompetens hos alla aktörer i livsmedelssystemet samt av att innovationer kan utvecklas och införas snabbt. Innovationer är bland annat nya produkter inom bioekonomin, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktionssätt. Konkurrenskraften kan ökas genom en höjning av förädlingsvärdet på produktionen, ökad export eller specialisering på till exempel ekologisk produktion. Även naturproduktbranschen är en växande sektor som erbjuder olika hälsofördelar och kommersiella möjligheter.

Livsmedelssektorn är den tredje största branschen inom industrin. Hela livsmedelsbranschen sysselsätter ca 320 000 personer i Finland, det vill säga nästan 12 % av den sysselsatta arbetskraften. Förädlingen av livsmedel har blivit polariserad i Finland. Graden av inhemskt ursprung för förädlade produkter är i genomsnitt 82 %. Branschen domineras av några stora företag, trots att 99 % av företagen mätt enligt antalet anställda räknas som små och medelstora företag, dvs. företag som sysselsätter färre än 250 personer, sysselsätter cirka 65 % av företagen högst fem personer. För livsmedelssystemet är det av fundamental betydelse att branschen har tillräckligt många starka, innovativa, tillväxtorienterade och konkurrenskraftiga företag.

Konsumenternas val och kunskap om maten har stor inverkan på livsmedelssystemet och dess framtid. Allt oftare fattar konsumenterna sina köpbeslut inte bara utifrån den egna hälsan och det egna välbefinnandet utan också utifrån produktionsdjurens välfärd, produktionskedjans miljöbelastning, sociala aspekter och sysselsättningsaspekter. Målet är att matsvinnet i livsmedelskedjan ska halveras före 2030. Det totala matsvinnet i livsmedelskedjan beräknas uppgå till 350–380 miljoner kilogram per år.

Livsmedelssystemet har blivit mångsidigare och globalare, samtidigt som intresset för bland annat närproducerad och ekologisk mat har ökat. Konsumenterna är intresserade av matens ursprung, produktionssätt, klimatpåverkan och säkerhet och av hur hälsosam den är. Stigande konsumentpriser har i någon mån förändrat konsumtionsvanorna. Upplysning och matfostran är sätt att öka kunskapen om hur ett ansvarsfullt och hållbart livsmedelssystem ser ut.

Den globaliserade livsmedelsmarknaden utmanar riskhanteringen inom livsmedelssystemet på ett nytt sätt. Till exempel kan sjukdomar sprida sig via livsmedel, levande djur, animaliska produkter eller växter från länder i vilka sjukdoms- eller hygienförhållandena är sämre eller produktionsförhållandena sådana att dessa risker inte helt och hållet är under kontroll. Den medvetna konsumenten kräver ansvarsfullt handlande inom handel, industri och primärproduktion. Livsmedelssystemets olika delar är sammanlänkade på ett flertal sätt, vilket medför att framgång för en part bidrar också till andras framgång. Denna helhet styrs genom livsmedelspolitiken.

Landsbygdsområdena bidrar med lösningar på utmaningarna inom miljö och klimat

Näringsutsläppen från jordbruket i mark och vattendrag har minskat tack vare åtgärder genom Ejflu, ökad miljömedvetenhet och miljökompetens, ändrade konsumtionsvanor, precisare nya produktionsmetoder och ökad ekologisk produktion. Utvecklingen av livsmedelssystemet och landsbygdsområdena påverkas i väsentlig grad av klimatförändringarna, naturresursernas kvantitet och kvalitet, planläggning och övrig styrning av samhällsstrukturen samt metoderna för energiproduktion. Att bromsa klimatförändringarna och anpassa sig till dem är även i fortsättningen centrala utmaningar. Den kräver lösningar inom markanvändning, energiförbrukning, återvin-

ning av näringsämnen, jordbruksproduktion och produktionsteknik. I ett klimatsmart livsmedelssystem bör man beakta alla aspekter av hållbarhet: social, ekonomisk, kulturell och ekologisk hållbarhet. Genom Ejflu:s åtgärder stöds Finlands regerings mål om ett klimatneutralt Finland.

Också åtgärder som genomförs inom ramen för Ejflu och nationella stöd, såsom stödjande av produktionen av inhemskt växtprotein, som är viktigt med tanke på försörjningsberedskapen, samt stödjande av den biologiska mångfalden och av odlingsmetoder som förbättrar kolbindningen i marken, är viktiga när det gäller att bygga upp ett klimatsäkert livsmedelssystem. Med tanke på vår försörjningsberedskap är EU:s direkta stöd och de nationella stöden till djurproduktionen oundgängliga. Betande husdjur är också viktiga med tanke på bevarandet av den biologiska mångfalden och av landsbygdslandskapet och kulturarvet i anslutning till det.

I enlighet med målen för den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren. Särskilda prioriteringar är att främja decentraliserad biogasproduktion samt återvinningen av näringsämnen som ett led i produktionssystemet för biogas. De globala kriserna kommer att påskynda och förstärka denna utveckling ytterligare.

Samhälleliga effektmål

Till stöd för de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande nyckeltal för politiksektorerna landsbygdsutveckling (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20).

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2022	2023	2024	2025—2026 mål
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro) ¹⁾	2 303	2 158	2 263	ökar
Den inhemska produktionens andel (%) av konsumtionen				
— kött sammanlagt (%) ²⁾	83	82	83	nuvarande nivå
— mjölkprodukter sammanlagt (%) ²⁾	72	73	73	nuvarande nivå
— spannmål sammanlagt (%) ³⁾	133	113	122	nuvarande nivå
— tomat (%) ⁴⁾	59	59	63	ökar
Företagarinkomst från jordbruket/FWU (euro/år) ⁵⁾	52 400	18 100	22 500	ökar
Gårdsbruksenheternas genomsnittliga storlek (ha) ⁶⁾	52	54	55	ökar
Gårdsbruksenheternas stödda investeringar (mn euro) ⁷⁾	337	210	358	ökar
Antal startstöd till gårdsbruksenheter (st) ⁷⁾	188	220	286	nuvarande nivå
Den ekologiska produktionens volym				
— mjölk (miljoner liter) ⁸⁾	80,7	73,3	66,6	ökar
— nötkött (miljoner kg) ⁸⁾	3,4	3,6	3,7	ökar
— hönsägg (miljoner kg) ⁸⁾	6,0	4,4	4,9	ökar

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2022	2023	2024	2025—2026 mål
— havre (miljoner kg) ⁸⁾	106,5	86,6	91,1	ökar
— antal ekologiska djurgårdar (st.) ⁹⁾	1 145	1 039	1 011	ökar
— förbindelsearealerna för ekologisk produktion sammanlagt (ha) ¹⁰⁾	307 886	287 253	291 393	ökar
Mikro- och småföretag i livsmedels- branschen ¹¹⁾				
— antal (st.)	2 329	2 328	(2 328)	ökar
— produktionens förädlingsvärde (mn euro)	672	695	(695)	ökar

¹⁾ Källa: Naturresursinstitutet. Statistik över utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel, med undantag av socker-
kemiska produkter och stärkelsederivat.

²⁾ Källa: Kantar TNS Oy/Naturresursinstitutet.

³⁾ Källa: Naturresursinstitutet/Vilja-alaan yhteistyöryhmä VYR: Spannmålsbalans per skördesäsong. I siffrorna ingår spannmålen vete, råg, korn och havre samt alla deras inhemska användningsändamål. Siffran för 2024 är en uppskattning.

⁴⁾ Källa: Naturresursinstitutet, näringsbalansen. Siffran för 2024 är en förhandsuppgift.

⁵⁾ Källa: Naturresursinstitutet, FADN/lönsamhetsbokföring. FWU är antalet heltidsarbetande medlemmar av en företagarfamilj beräknat utifrån företagarfamiljens arbetstimmar (0,78 personer per gård 2022). Företagarinkomsten från jordbruket beskriver den genomsnittliga inkomsten per företag och år. Siffran för 2024 är en prognos.

⁶⁾ Källa: Naturresursinstitutet

⁷⁾ Källa: Livsmedelsverket

⁸⁾ Källa: Naturresursinstitutet statistikdatabas

⁹⁾ Källa: Livsmedelsverket/ekotillsyn (inbegriper också arealen under övergångsperioden).

¹⁰⁾ Källa: Livsmedelsverket. Åkerareal i ekologisk produktion och i omställningsfasen till ekologisk produktion. Målet för CAP-planen är att arealen i ekologisk produktion ska vara 577 200 hektar 2027.

¹¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Uppgifter för 2024 saknas tills vidare.

Miljömässig hållbarhet för Livsmedelssystemet

	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014—2022 i genomsnitt	2023	2023—2027 mål
Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha ¹⁾	53,8	46,3	48,9	45,5	<46,0
Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha ¹⁾	7,6	4,0	4,6	4,1	<5,0
Utsläpp av växthusgaser från jordbruks- sektorn, miljoner ton CO ₂ /ekv ²⁾	6,3	6,2	6,3	6,2	<6,2

Miljömässig hållbarhet för Livsmedelssystemet

	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014—2022 i genomsnitt	2023	2023—2027 mål
Utsläpp av växthusgaser från mark-användningen inom jordbruket, miljoner ton CO ₂ /ekv ³⁾	8,3	8,4	8,0	9,4	<9,4
Utsläpp av ammoniak från jordbruket, kt/år ⁴⁾	35,4	34,7	31,4	26,6	<27,0

¹⁾ Källa: Naturresursinstitutet, Agrikaattori. Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten. Målet baserar sig på CAP-planen.

²⁾ Källa: Statistikcentralen Växthusgaser 2023, officiella uppgifter. Till utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn räknas utsläpp av metan från husdjurens matsmältning och gödselhanteringen, utsläpp av dikväveoxid från gödselhantering och odlingsjord samt koldioxidutsläpp från kalkning.

³⁾ Källa: Statistikcentralen Växthusgaser 2023, officiella uppgifter. Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket (markanvändning, förändringar i markanvändningen samt skogsbrukssektorn) är koldioxidutsläpp från odlingsmark och gräsbevuxna områden.

⁴⁾ Källa: Inventeringsrapport till konventionen om långväga transport av luftföroreningar — Finland's Informative Inventory Report, IIR 2025, Part 5 Agriculture.

Livsmedlens kvalitet¹⁾

	2022	2023	2024	2025—2026 mål
Rapporterade livsmedelsburna matförgiftningsepidemier (st.)				
— antal epidemier	60	44	46	under 45
— antal insjuknade (st.)	771	810	1 569	under 1 000
Andel husdjursgårdar som uppfyller kraven med avseende på djurens välfärd, av gårdar som varit föremål för stickprov (%)	72	73	63	över 80
Förekomst av allvarliga djursjukdomar (fall) ²⁾				
— djur som hålls av människor (st.)	1	71	0	minskar
— vilda djur (st.)	24	36	1	minskar
Förekomst av antimikrobiell resistens hos svin och broiler (%) ³⁾	21	25	24	minskar

¹⁾ Källa: Livsmedelsverket

²⁾ Djursjukdomar i kategori A och B enligt EU:s bestämmelser om djurhälsa samt övriga djursjukdomar som ska bekämpas, liksom sådana djursjukdomar i kategori C som inte förekommer i Finland officiellt.

³⁾ Procentuell andel E-coli-bakterier som var resistenta mot en eller flera i FINRES-Vet-programmet undersökta antibiotika, av undersökta indikator-E.coli-bakterier hos svin och broilar.

Nyckeltal för utvecklingen av landsbygden¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023
Sysselsättningsgrad sammanlagt, % ²⁾	68,3	65,8	68,4	69,5	68,5
— glesbygden	64,3	63,2	66,2	67,2	67,0
— kärnlandsbygden	67,4	66,4	68,9	69,7	68,8

Nyckeltal för utvecklingen av landsbygden¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023
— den stadsnära landsbygden	71,8	69,8	72,1	73,2	72,4
— städerna	68,2	65,3	68,1	69,1	68,1
Andel av befolkningen som bor stadigvarande i landsbygdsområden eller är sommargäster, %	35,5	35,0	34,3	34,0	33,6

¹⁾ Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikatorer. Siffrorna i tabellen gäller Finland utom Åland.

²⁾ Sysselsättningsgraden för hela befolkningen räknas som procentandel sysselsatta i åldern 15—64-år av befolkningen i samma ålder.

Fonder utanför statsbudgeten*Gårdsbrukets utvecklingsfond*

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får enligt lag (657/1966) användas bland annat för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklandet av dessa åtgärder, liksom för köp eller byte av jord- och vattenområden som behövs för ovan angivna ändamål. Fondens medel kan även användas för andra ändamål än de som nämns i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond, enligt vad som bestäms särskilt i lag.

Nyckeltal för gårdsbrukets utvecklingsfond 2024—2026 (miljoner euro)

	2024 bokslut	2025 uppskattning	2026 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Totala disponibla tillgångar ¹⁾	121,3	111,6	92,5
— egna inkomster ²⁾	5,8	6,1	5,0
— belopp som överförs från föregående år	114,2	105,5	87,4
— övriga inkomster	1,3	0,01	0,1
— överföring från budgeten	-	-	-
UTGIFTER			
Strukturstöd	5,5	12,4	5,0
Övriga utgifter	10,3	11,8	11,3
LÅN			
Statliga lån	9,4	8,0	6,0
Statsborgen	78,9	80,0	85,0
— varav likviditetslån	8,7	5,0	2,0

¹⁾ Kalkylmässiga skillnader beror på avrundningsdifferenser.

²⁾ Bland annat amorteringar och räntor. Inkluderar även köpeskillingsfordringar och försäljning av gårdar.

Interventionsfonden för jordbruket

För att stabilisera alltför stora störningar på marknaden för jordbruksprodukter ingår det marknads- och interventionsåtgärder i EU:s marknadssystem. Interventionsverksamheten består närmast av upplagring av produkter. Åtgärderna finansieras ur *interventionsfonden för jordbruket*, vars utgifter i huvudsak finansieras med medel ur Europeiska garantifonden för jordbruket. De

utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för täcks av en budgetöverföring till fonden från moment 30.20.60.

40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 110 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för startbidrag till unga jordbrukare och investeringsbidrag till jordbruket på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2026 får det på basis av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 fattas beslut om beviljande av bidrag på det finländska fastlandet till ett belopp av 105 000 000 euro.

Om en del av den bevilningsfullmakt för 2025 som gäller Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2026.

Förklaring: Startbidragen till unga jordbrukare samt investeringsbidragen till jordbruket utgör en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Genom bidragen förbättras jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft, den ekonomiska risken förenad med etablering av jordbruk minskar och en fortsatt jordbruksproduktion tryggas. Investeringar stöds med de delfinansierade bidrag som beviljas under momentet, med räntestöd (moment 30.10.41) och med nationell statsborgen som beviljas genom gårdsbrukets utvecklingsfond.

Beloppet av 2026 års bidragsbeslut för genomförande av planen för den gemensamma jordbrukspolitiken beräknas uppgå till totalt 105 000 000 euro. Av detta belopp beräknas startbidragen uppgå till 10 000 000 euro och investeringsbidragen till 95 000 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Beräknad fördelning av anslagen för 2026 (euro)

Sammanlagt, varav	110 000 000
— EU:s andel	47 300 000
— statens andel	62 700 000

Utgifter på grund av användning av fullmakten för startbidrag och investeringsbidrag enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före år 2026	62,1	27,2	8,1	2,1	99,5
Förbindelser 2026	39,0	55,7	7,2	3,1	105,0
Utgifter sammanlagt	101,1	82,9	15,3	5,2	204,5

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering 2023—2024 sammanlagt	2023—2024 betalats	2025 budgeterat	2026 budgetprop.
Start- och investeringsbidrag	227,040	300,960	528,000	81,055	121,600	110,000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av Skärgårdshavsprogrammet samt påskyndande av investeringar som gäller biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning (överföring till moment 30.20.49)	-600
Ändring av finansieringstidpunkten enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	-11 600
Sammanlagt	-12 200

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	110 000 000
2025 budget	122 200 000
2024 bokslut	130 650 000

41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), skoltlagen (253/1995), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och landsbygdsnäringslagen (1295/1990).

Fullmakt

År 2026 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital på högst 250 000 000 euro.

Förklaring: För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är det årliga räntestödet i fråga om lån som beviljats 2013 och därefter högst tre procent och i fråga om lån som beviljats tidigare högst fyra procent av det återstående lånebeloppet. För lån som under åren 1996—2012 beviljats med stöd av den tidigare finansieringslagstiftningen är räntestödet högst fyra eller fem procent av det återstående lånebeloppet i enlighet med tidpunkten för beviljandet av lånet. Det utestående kapitalet i fråga om räntestödslån uppgick vid utgången av 2024 till sammanlagt cirka 1,22 miljarder euro. Vid dimensioneringen av anslaget har det antagits att det genomsnittliga räntestödet för 2026 är 3,0 % av räntestödslånen kapital.

Utgifter för staten föranledda av förbindelser och avtal baserade på fullmakten (mn euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Räntestödslån som beviljats före 2026	38,5	32,7	29,7	24,2	74,1	199,2
Räntestödslån som beviljas 2026	1,5	6,0	6,0	6,0	24,0	43,5
Utgifter sammanlagt	40,0	38,7	35,7	30,2	98,1	242,7
2026 budget						40 000 000
2025 budget						40 000 000
2024 bokslut						36 420 508

42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974)
- 2) till betalning av avträdelsestöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Avträdelsestödet användes för att främja större enheter samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet var också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Nya beslut om avträdelsestöd kunde fattas till utgången av 2018, varefter det inte längre har varit möjligt att bevilja förtidspension från jordbruk i Europeiska unionen.

År 2026 betalas utgifter för de två helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsestöd för lantbruksföretagare (perioderna 2011—2014 och 2015—2018) och för systemet med avträdelsepension från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen.

Utfall av avträdelsestöden och avträdelsepensionerna 2026

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid		Pensioner som utbetalas i slutet av 2026, uppskattning	Genomsnittlig ersättning år 2026, uppskattning
	Gårdsbruksenheter	Avträdare	st.	euro/månad
Avträdelsepension			2 550	286
Avträdelsestöd 2011—2014	2 067	3 277	62	362
Avträdelsestöd 2015—2018	626	849	51	553
Totalt	2 693	4 126	2 663	

Åren 2025 och 2026 beräknas användningen av anslaget fördela sig på följande sätt (mn euro)

	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Avträdelsepensioner	11,44	9,86
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2011—2014	1,10	0,56
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2015—2018	1,23	0,59
Skötselkostnader ¹⁾	0,27	0,15
Totalt	14,04	11,16

¹⁾ Grunderna för skötselkostnaderna gäller åren 2025—2027.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-2 600
Sammanlagt	-2 600

2026 budget	10 600 000
2025 budget	13 200 000
2024 bokslut	15 100 000

43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 74 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för ersättningar för djurens välbefinnande på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna för djurens välbefinnande är en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Syftet med ersättningarna för djurens välbefinnande är att djurens välfärd ska förbättras. Avsikten är att främja en mer artanpassad skötsel av produktionsdjuren och att öka jordbrukarnas medvetenhet om de faktorer som inverkar på djurens välbefinnande. En förbindelse om djurens välfärd kan ingås i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och fjäderfä. I förbindelser om djurens välfärd förbinder sig jordbrukaren att iaktta villkoren för åtgärden i fråga om de djurarter som jordbrukaren valt. En förbindelse gäller 1 år, men den kan förlängas årligen. Husdjursgårdarna har förbundit sig till systemet enligt CAP-planen i den utsträckning att cirka 90 procent av husdjursenheterna omfattas av ersättningarna för djurens välbefinnande.

År 2026 behövs det ett anslag på uppskattningsvis 74 000 000 euro totalt, varav EU-medfinansieringen uppgår till 31 820 000 euro och den nationella medfinansieringen till 42 180 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering 2023—2024 sammanlagt	2023—2024 betalats	2025 budgeterat	2026 budgetprop.
Ersättningar för djurens välbefinnande	159,100	210,900	370,000	89,170	74,000	74,000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	74 000 000
2025 budget	74 000 000
2024 bokslut	74 000 000

50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 576 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (945/2023) användas till betalning av statsunderstöd som beviljas för rådgivning och vissa andra utvecklingsåtgärder, till sammanslutningar som bedriver riksomfattande jordbruksutveckling.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsunderstödet garanteras geografiskt och innehållsmässigt täckande, yrkeskunnig rådgivning och övrig utvecklingsverksamhet till skäligt pris. Detta bidrar till förutsättningarna att bedriva jordbruksproduktion i hela Finland. Hur väl de organisationer som får stats-

understöd uppnår sina mål mäts bl.a. enligt i hur stor omfattning och hur brett de bedriver rådgivning, avel, kunskapsutbyte och informationsverksamhet. Cirka hälften av jordbruksföretagen och trädgårdsföretagen använder de tjänster som dessa organisationer som får statsunderstöd tillhandahåller.

Preliminärt bestäms grunder för beviljande av statsunderstödet under följande samhälleliga effektmål:

1. Bioekonomin bidrar med betydande mervärde och lönsam företagsverksamhet.
2. En livskraftig landsbygd stärker den övergripande säkerheten och försörjningsberedskapen.
3. Informationsresurser och forskning ger stabilitet och välbefinnande.

Den statsrådsförfattning som ligger till grund för beviljandet av statsunderstöd bygger på gruppantagsförfattningen för jordbruks- och skogsbrukssektorn och för landsbygdsområden, (EU) 2022/2472. Understöd som beviljas för rådgivningstjänster, verksamhet som hänför sig till husdjursavel samt verksamhet som gäller kunskapsutbyte och information utgör allmänt understöd.

Eventuellt understöd för utvecklingsverksamhet inom jordbrukssektorn utgör specialunderstöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mjölkföretagarna rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-65
ProAgria, rådgivningstjänster till stöd för inhemsk matproduktion, bortfall av tillägg av engångsnatur	-400
Suomen Hevostietokeskus ry, bortfall av tillägg av engångsnatur	-50
Svenska Trädgårdsförbundet fr, bortfall av tillägg av engångsnatur	-60
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-500
Sammanlagt	-1 075
2026 budget	3 576 000
2025 budget	4 651 000
2024 bokslut	5 226 000

51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 123 000 euro.

Anslaget får användas för följande bidrag till Renbeteslagsföreningen i enlighet med renskötselagen (848/1990):

- 1) statsunderstöd för uppförande och underhåll av skyddsgärden mot ren vid riksgränserna samt för ombyggnad och underhåll av sådana arbetsplatsbostäder som är nödvändiga med tanke på arbetet med skyddsgårdarna
- 2) stöd för rådgivnings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja renskötseln.

Anslaget får dessutom användas till konsumtionsutgifter som föranleds av genomförandet av avtalet mellan Finland och Norge om rengärden (FördrS 92 och 93/2016).

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: De statliga skyldigheterna i anslutning till skyddsgården mot ren vid riksgränserna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna och innefattar åtgärder för att uppföra och underhålla rengården vid Finlands gräns mot Norge respektive Ryssland. Behörig myndighet i fråga om de konsumtionsutgifter som uppkommer av förvaltningen av rengården vid riksgränserna är Livskraftscentralen i Lappland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Uppförande och underhåll av skyddsgården mot ren vid riksgränserna i enlighet med rengärdesavtalen	1 262 000
Stödjande av rådgivnings- och utvecklingsarbete (inbegriper försöksverksamhet inom renskötsel)	856 000
Konsumtionsutgifter för förvaltning av skyddsgården mot ren	5 000
Totalt	2 123 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 2 118 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 5 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsumtionsutgifter för förvaltning av skyddsgården mot ren (finansiering 2025)	-100
Sammanlagt	-100
2026 budget	2 123 000
2025 budget	2 223 000
2024 bokslut	2 569 000

54. Främjande av hästhushållning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 992 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd enligt lagen om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport (331/2023).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Statsunderstöden betalas med stöd av lagen om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport (331/2023).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Penningspelsreformen	1 500
Tryggande av stammen av finsk häst, bortfall av tillägg av engångsnatur	-400
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 200
Sammanlagt	-4 100

2026 budget	26 992 000
2025 budget	31 092 000
2024 bokslut	39 192 000

55. Statsunderstöd för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 805 000 euro.

Anslaget får användas till stödjande av 4H-verksamheten.

Förklaring: 4H-verksamheten bidrar till landsbygdens livskraft och attraktionskraft genom att erbjuda mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätta unga och erbjuda dem möjligheter att prova på företagande, bland annat genom att grunda egna företag. Dessutom främjar 4H-verksamheten växelverkan mellan landsbygds- och stadsområden.

Tyngdpunkter för 4H-verksamheten ligger på att främja företagsamhet och företagande (bl.a. verksamhetsmodellen ”Tre steg till arbetslivet”), matfostran samt skogs- och naturfostran. Löneinkomsterna baserade på 4H-verksamheten har under de senaste åren uppgått till ca 4,3 miljoner euro och antalet 4H-företag har legat ovanför 2 800.

Inom 4H-organisationerna finns det sammanlagt 197 föreningar som får statsunderstöd. Deras verksamhet omspannar en stor del av kommunerna i Finland. Föreningarna har cirka 48 800 medlemmar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stödjande av 4H-verksamheten, bortfall av tillägg av engångsnatur	-200
Sammanlagt	-200

2026 budget	3 805 000
2025 budget	4 005 000
2024 bokslut	3 955 000

63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 040 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för genomförande av rikstäckande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden och skärgården, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)

2) till verksamhet som bedrivs av landsbygdspolitiska rådet enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sex årsverken och betalning av andra konsumtionsutgifter.

4) för riksomfattande utveckling av byaverksamheten

5) till verksamhet som bedrivs av den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981)

6) till betalning av statsunderstöd för dagligvarubutikstjänster i landsbygdsområden enligt statsrådets förordning 357/2019 om stöd för dagligvarubutikstjänster i form av mångservicecenter i landsbygdsområden.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nationella forsknings- och utvecklingsprojekt	690 000
Statsunderstöd för byaverksamhet	1 010 000
Landsbygdspolitiska rådet	70 000
Skärgårdsdelegationen	70 000
Stöd för dagligvarubutikstjänster (Stöd till bybutiker)	1 200 000
Totalt	3 040 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 2 600 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 440 000 euro.

Uppskattningsvis 690 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöd för byaverksamhet, bortfall av tillägg av engångsnatur	-200
Stöd för dagligvarubutikstjänster (Stöd till bybutiker), bortfall av tillägg av engångsnatur	-150
Stöd till bybutiker (överföring från moment 31.10.20)	200
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-160
Sammanlagt	-310
2026 budget	3 040 000
2025 budget	3 350 000
2024 bokslut	3 450 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 165 910 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för sådana projekt på det finländska fastlandet genom vilka Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 genomförs

samt för det tekniska biståndet i anslutning till projekten, såväl som till betalning av förskott i motiverade fall

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för Ejflu om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter

3) till utgifterna för avlönande av den visstidsanställda personal motsvarande högst 50 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, som behövs på det finländska fastlandet för Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter.

År 2026 får användas 50 årsverken av det anslag som överförs från 2024 till utgifterna för avlönande av den visstidsanställda personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, som behövs på det finländska fastlandet för genomförandet av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2026 får det på basis av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 beviljas medel till ett belopp av 135 361 000 euro för projekt på det finländska fastlandet.

Om en del av den bevilningsfullmakt för 2025 som gäller Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2026.

Förklaring: De åtgärder på det finländska fastlandet som finansieras med medel under momentet och som hänför sig till utveckling av företagsverksamheten, servicen, byarna och samarbetet på landsbygden, till utbildning och informationsförmedling på landsbygden samt till lokal utveckling genom Leaderverksamhet ingår i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027. Finansieringen genomförs i form av företagsstöd samt i form av lokala, regionala, interregionala, riksomfattande och internationella projekt. Anslaget för tekniskt bistånd för genomförande av planen för den gemensamma jordbrukspolitiken finns under detta moment. Med anslag under momentet kan betalas utgifterna för avlönande av den visstidsanställda personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, som behövs för genomförandet av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken samt andra nödvändiga konsumtionsutgifter.

Beloppet av medel som beviljas för projekt som genomför den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken uppskattas uppgå till totalt 135 361 000 euro, varav 21 600 000 euro anvisas till åtgärder som hänför sig till lokal utveckling och 113 761 000 euro till åtgärder som hänför sig till regional utveckling. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Beräknad fördelning av anslagen för 2026 (euro)

Sammanlagt, varav	165 910 000
— EU:s andel	76 321 000
— statens andel	89 589 000

Utgifter på grund av användning av fullmakter för lokala och regionala åtgärder enligt Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken					
— Förb. som ingås före 2026 ¹⁾	104,802	64,537	12,000	-	181,339
— Förb. som ingås 2026	61,108	38,629	25,624	10,000	135,361
Totalt	165,910	103,166	37,624	10,000	316,700

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från 2025.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	2023—2024 betalats	2025 budgeterat	2026 budgetprop.
Planen för den gemensamma jordbrukspolitiken sammanlagt	373,234	442,752	867,986 ¹⁾	92,395	188,349	165,910
— varav tekniskt bistånd	43,920	58,220	102,140	-	17,600	17,600

¹⁾ Inkluderar kommunernas andel 52 miljoner euro.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 148 110 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 17 800 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av finansieringstidpunkten enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	-22 439
Sammanlagt	-22 439

Anslaget står delvis utanför ramen.

500

30.20

2026 budget	165 910 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	188 349 000
2024 bokslut	271 849 000

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

Förklaring: Förklaringsdelen till kapitel 30.20 ingår i förklaringsdelen under kapitel 30.10.

01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 80 015 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till ett belopp av högst 684 000 euro för omkostnaderna för livsmedelsmarknadsombudsmanens byrå
- 2) till ett belopp av högst 800 000 euro för en sänkning av priserna på avgiftsbelagda djurundersökningar som syftar till att upptäcka och följa farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska bekämpas
- 3) för utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 om inrättande av ett program för den inre marknaden
- 4) till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som finns i anslutning till Livsmedelsverket
- 6) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 20 000 euro reserverats för ersättningar för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002).

Av anslaget har 50 000 euro reserverats till betalning av ersättningar till kommunerna i landskapet Åland enligt lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022).

I nettobudgeteringen beaktas den finansiering som på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 årligen beviljats för undersökningar avseende växtskadegörare.

Utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn enligt programmet för den inre marknaden och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Livsmedelsverket har till *uppgift* att främja, övervaka och undersöka djurens hälsa och välfärd samt växtskyddet, liksom säkerheten hos och kvaliteten på livsmedlen och insatsvarorna inom jord- och skogsbruket. Verket ska genom myndighetsåtgärder främja exporten

av livsmedel och insatsvaror inom jordbruket. Verket svarar för sådana åtgärder som följer Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dessa (uppgift som utbetalningsmyndighet). Livsmedelsverket svarar för utvecklingen och förvaltningen av informations-systemen inom sitt verksamhetsområde samt för styrningen av myndigheterna på regional och lokal nivå. Livsmedelsverket har också till uppgift att sköta andra sådana uppgifter som föreskrivs för ämbetsverket i lag och uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet förordnat ämbetsverket att sköta och som hör till dess ansvarsområde. I anslagsnivån har man beaktat sådana i livsmedelslagen (297/2021) och veterinärvårdslagen (285/2023) angivna uppgifter samt vissa andra uppgifter som i och med reformen av regionförvaltningen överförs från regionförvaltningsverket till Livsmedelsverket.

Livsmedelsverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln, i kapitel 30.01 och i den gemensamma förklaringsdelen till kapitlet 30.10 och 30.20.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Livsmedelsverket upp de preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Funktionell effektivitet			
Lönsamhetsindex (2 019=100)	92,4	102,5	103,0
Produktivitetsindex (2019=100)	95,9	102,5	103,0

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelsverkets huvudfunktioner

	2024 utfall ¹⁾			2025 uppskattning			2026 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Jordbruk ²⁾	20 078	6 529	156	22 579	6 367	147	21 037	5 910	145
Utveckling av landsbygden	9 946	5 326	77	10 416	5 075	76	9 968	4 821	71
Skogsbruket	712	10	9	1 001	10	6	2 013	9	10
Fiskerinäringen samt vilt- och renhus-hållningen	665	111	7	666	110	8	663	100	6
Livsmedelssäkerhet, varav	36 821	16 892	351	36 954	16 632	338	37 721	15 733	332
— tillsyn	26 738	16 261	245	26 851	16 007	235	27 386	15 145	233
— laboratorietjänster och riskbedömning	10 083	631	106	10 103	625	103	10 335	588	99

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelsverkets huvudfunktioner

	2024 utfall ¹⁾			2025 uppskattning			2026 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Djurens hälsa och välfärd, varav	27 002	5 789	228	29 795	5 234	219	30 297	5 391	264
— tillsyn	13 065	4 887	95	14 964	4 341	95	15 216	4 551	143
— laboratorietjänster och riskbedömning	13 937	902	133	14 831	893	124	15 081	840	122
Växtproduktion och växtskydd, varav	11 419	4 436	114	12 159	3 958	109	11 727	4 131	105
— tillsyn	7 536	3 045	71	7 944	2 887	68	7 729	2 836	66
— laboratorietjänster och riskbedömning	3 883	1 391	43	4 215	1 071	41	3 998	1 295	40
Forskningsverksamhet	1 607	602	12	4 000	2 000	18	4 000	2 000	13
Externa IT-tjänster	3 407	3 400	16	3 300	3 300	29	3 300	3 300	20
Livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå	463	-	4	678	-	6	684	-	6
Totalt	112 120	43 095	974	121 548	42 686	956	121 410	41 395	972

¹⁾ Kostnaderna och intäkterna för 2024 inbegriper inte genomfaktureringen av externa IT-experttjänster.

²⁾ Uppgifterna inbegriper det tekniska stöd som behövs för genomförandet av Europeiska socialfonden + (ESF+). I tabellen ingår inte den programfinansiering ur Europeiska socialfonden som används för det faktiska materiella stödet och för förvaltningskostnaderna i samband med utdelningen till stödtagarna.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	117 589	121 548	121 410
Bruttoinkomster	41 431	42 686	41 395
Nettoutgifter	76 158	78 862	80 015
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 144		
— överförs till följande år	12 612		

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 41 395 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 2 000 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 28 601 000 euro samt de övriga inkomsterna 10 794 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)¹⁾

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	22 398	23 225	24 551
— övriga intäkter	86	-	-
Intäkter sammanlagt	22 484	23 225	24 551
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	15 984	16 000	16 633
— andel av samkostnaderna	7 873	7 225	8 174
Kostnader sammanlagt	23 857	23 225	24 807
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 373	-	-256
Kostnadsmotsvarighet, %	94	100	99
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 414	3 900	4 050
— övriga intäkter	29	-	-
Intäkter sammanlagt	3 443	3 900	4 050
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 981	3 200	3 323
— andel av samkostnaderna	2 251	1 500	1 558
Kostnader sammanlagt	6 232	4 700	4 881
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 789	-800	-831
Kostnadsmotsvarighet, %	55	83	83
Prisstöd	800	800	800
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	68	100	99

¹⁾ Från och med 2012 har ämbetsverkets ram omfattat ett anslag på 0,6 miljoner euro för att jämka avgifterna för köttbesiktning hos små slakterier och vilthanteringsanläggningar.

För att livsmedelsmarknaden ska fungera bättre och praxis som strider mot god affärssed ska kunna förhindras finns livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå i anslutning till Livsmedelsverket. Bestämmelser om byrån finns i livsmedelsmarknadslagen (1121/2018). Ombudsmannen är självständig och oberoende i sin verksamhet.

Livsmedelsverket är den instans som förmedlar materiellt stöd i form av basförmåner finansierade av medel ur Europeiska socialfonden+ (ESF+) till dem som har det sämst ställt, med arbets- och näringsministeriet som förvaltningsmyndighet. Behovet av anslag för löner som behövs för verkställigheten (uppskattningsvis 4 årsverken) täcks dels med tekniskt bistånd på 115 000

euro, som beviljas av arbets- och näringsministeriet, dels med anslaget för omkostnader (uppskattningsvis 170 000 euro). För det faktiska materiella stödet och förvaltningskostnaderna i samband med utdelningen till stöddagarna används Europeiska socialfondens programfinansiering till ett belopp av uppskattningsvis 7 900 000 euro.

I syfte att upptäcka djursjukdomar som ska bekämpas och nya, farliga djursjukdomar samt i syfte att övervaka förekomsten av endemiska djursjukdomar behövs det prover från sjuka djur. För att det vid undersökningarna av djursjukdomar ska vara möjligt att få en med tanke på övervakningen tillräcklig mängd prover förutsätts det att djurens ägare eller veterinärerna på eget initiativ sänder in prover. Om kostnaderna för undersökningen tas ut till fullt belopp av den som sänder in proverna minskar antalet prover avsevärt, och därför är det motiverat med ett prisstöd. Prisstödet uppgår till högst 800 000 euro.

Utgifter som hänför sig till växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd från programmet för den inre marknaden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

Nettobudgeteringen av den finansiering som årligen på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 beviljas för undersökningar avseende växtskadegörare har beaktats under momentet.

Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter och inkomster beaktats det tekniska bistånd som anvisats Livsmedelsverket inom ramen för CAP-planen 2023—2027, vilket är ett belopp på cirka 6 700 000 euro, inklusive landsbygdsnätverksenhetens andel på cirka 1 700 000 euro. Tekniskt bistånd enligt CAP-planen 2023—2027 får användas för personalkostnader och för köpta tjänster (kostnader för informationssystem, utbildning, kommunikation och nätverk).

Av anslaget har 50 000 euro reserverats för ersättningar som betalas till kommunerna i landskapet Åland för skötseln av uppgifter som avses i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). Av anslaget har dessutom 20 000 euro reserverats för ersättningar för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre i enlighet med lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002). Det beräknas att ungefär 7 000 euro av anslaget under momentet används för internationella medlemsavgifter.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 79 945 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 70 000 euro.

Uppskattningsvis 2 220 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	620
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-597
Regionförvaltningsreformen (överföring från moment 28.40.01)	5 423
Resurser för nya EU-uppgifter och andra nya uppgifter (överföring till moment 30.01.01)	-1 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-524
Stärkande av verksamheten	-1 100
Uppgradering av Livsmedelsverkets system för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (SAMPO) (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-500
Utvidgade uppgifter för Livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå (överföring från moment 30.20.47)	184
Lönejusteringar	1 508
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-401
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 960
Sammanlagt	1 153

2026 budget	80 015 000
2025 II tilläggsb.	505 000
2025 budget	78 862 000
2024 bokslut	79 626 000

20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 268 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ersättningar som ska betalas med stöd av veterinärvårdslagen (285/2023)

2) till betalning av utgifter som föranleds av bekämpning av djursjukdomar med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), av främjande av djurvälstånd och djurskydd med stöd av lagen om djurvälstånd (693/2023) och av ersättningar, utbildningar och utredningar i anslutning till dessa samt till betalning av andra utgifter som är nödvändiga för genomförande av veterinärvården

3) till betalning av ersättningar enligt växtskyddslagen (1110/2019)

4) till betalning av utgifter som är nödvändiga för bekämpning av växtskadegörare

5) till utgifter och ersättningar som anknyter till ovannämnda utgifter och som hänför sig till tidigare år samt till överföringsutgifter

6) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken för att uppfylla skyldigheterna i artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 eller artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 i samband med omfattande djursjukdomskriser som medför risker för folkhälsan eller djurhållningen och som orsakas av djursjukdomar i kategorierna a-c eller av nya eller andra djursjukdomar som ska bekämpas.

I fråga om de ersättningar som med stöd av veterinärvårdslagen betalas till kommunerna budgetteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen. I fråga om övriga överföringsutgifter budgetteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut. I fråga om konsumtionsutgifter budgetteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Med stöd av 22 § i veterinärvårdslagen betalas ersättning för uppgifter som veterinärer sköter med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), lagen om djurvälstånd (693/2023), lagen om transport av djur (1429/2006), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) och lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021).

Avgifter som betalas för sådana avgiftsbelagda prestationer som kommunalveterinärer utför med stöd lagen om djursjukdomar, lagen om animaliska biprodukter, lagen om djurvälstånd och lagen om identifiering och registrering av djur intäktsförs under moment 12.30.99.

Med stöd av växtskyddslagen (1110/2019) kan en aktör få ersättning för kostnaderna för utrotning av växtskadegörare, om de skador som orsakats växtproduktionen är exceptionellt stora och ersättningen behövs för att aktören ska kunna fortsätta med sin näring. Ersättning för kostnaderna för utrotning av skadegörare kan betalas också i fråga om växande träd i skog. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för kartläggnings- och bekämpningsåtgärder som är nödvändiga för bekämpning av skadegörare.

I situationer som avses i punkt 6 i beslutdelen får anslaget användas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet för avlönande av visstidsanställd personal vid Livsmedelsverket särskilt för inspektioner och provtagning på fältet.

Av anslaget är statens andel 10 218 000 euro och EU:s andel 50 000 euro. Europeiska unionens medfinansiering för bekämpning av djursjukdomar och växtskadegörare intäktsförs under moment 12.30.04.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättningar som betalas med stöd av veterinärvårdslagen	8 800 000
Utgifter för djurskydd och bekämpning av djursjukdomar	1 368 000
Bekämpning av växtskadegörare	100 000
Totalt	10 268 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 8 850 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 1 418 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökningen av de ersättningar som betalas till kommunerna med stöd av veterinärvårdslagen	4 400
Sammanlagt	4 400

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	10 268 000
2025 II tilläggsb.	1 600 000
2025 budget	5 868 000
2024 bokslut	47 643 284

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 350 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nationellt stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) (nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, annat stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen)

2) till betalning av stöd som beviljats 2025 och tidigare år

3) till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till med stöd av ett beslut som har vunnit laga kraft men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Av anslaget har 4 000 000 euro reserverats för behovet av ändringar i stöden och stödnivåerna i anslutning till verkställandet av stöden, till följd av att efterfrågan på stöd är större än väntat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen och i fråga om punkt 3 enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen betalas med stöd av EU:s lagstiftning och inom de ramar som den ställer. Det nationella stödet har samordnats med de stödssystem som helt eller delvis finansieras av EU (EU:s inkomststöd, kompensationsersättningar, miljöersättningar och ersättningar för djurens välbefinnande). Stödet bidrar till att trygga verksamhetsförutsättningarna och lönsamheten för jordbruk och trädgårdsodling och till att bevara landsbygdens livskraft. Stödsystemen omfattar nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd och vissa andra nationella stöd.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för svin- och fjäderfåhushållning samt trädgårdsodling i stödområdena A och B på grundval av ett stödprogram godkänt av kommissionen. Nordligt stöd betalas i mellersta och norra Finland (stödområde C) för husdjursskötsel, trädgårdsodling, växtodling och vissa andra objekt på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd. Av anslaget betalas dessutom vissa andra nationella stöd.

Anslaget under momentet får även användas till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till men för vilka anslaget inte längre är disponibelt, till exempel med stöd av ett lagakraftvunnet beslut i samband med en besvärprocess.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2024—2026 (mn euro)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	347,8	345,4	346,0
Nationellt stöd till södra Finland	16,7	16,4	16,0
Nordligt stöd	322,8	321,0	322,0
Övriga nationella stöd	8,3	8,0	8,0

2026 budget	350 000 000
2025 budget	350 000 000
2024 bokslut	350 000 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 526 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av direktstöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115
- 2) till betalning av utgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 för stöd för privat lagring, vissa andra åtgärder som styr marknaden för jordbruksprodukter och åtgärder som direkt hänför sig till produkterna och andra åtgärder som möjliggörs av förordningen
- 3) till betalning av EU-krisstöd som baserar sig på andra författningar än de som nämns i 1 och 2 punkten
- 4) till betalning av stöd som beviljats 2025 och tidigare år
- 5) till betalning av Finlands åtaganden som föranleds av utbetalning av stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om EU-inkomststöd och enligt principen om betalningsbeslut i fråga om EU-marknadsstöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat de EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som helt finansieras med EU-medel och som betalas enligt den gemensamma jordbrukspolitiken. Med anslaget under momentet är det också möjligt att betala EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som beviljats 2025 och tidigare år.

EU:s direktstöd bidrar till att trygga en lönsam jordbruksproduktion och uppnåendet av andra mål för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Systemet med villkorlighet för direktstöd omfattar grundläggande krav som gäller miljön, klimatet och folkhälsan samt djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Miljösystemets andel av EU:s inkomststöd är minst 16,5 %. Omfördelningsinkomststödet, vars andel av direktstöden är 5 %, främjar en mer balanserad fördelning av direktstöden till små och medelstora gårdar.

Andelen inkomststöd till unga jordbrukare utgör 2,5 % och andelen produktionskopplade inkomststöd 19,4 % av maximibeloppet av EU:s direktstöd.

Det EU-stöd för privat lagring som betalas av medlen under momentet beräknas ligga på samma nivå som 2025.

Under momentet är det möjligt att betala även sådana av Finlands åtaganden som föranleds av att stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127) betalas ut helt och hållet nationellt.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2026 enligt användningsändamål (euro)

EU-inkomststöd ¹⁾ , varav	525 000 000
— Grundläggande inkomststöd	297 900 000
— Omfördelningsinkomststöd	26 300 000
— Stöd för miljösystem	86 000 000
— Inkomststöd till unga jordbrukare	13 100 000
— Kopplat inkomststöd	101 700 000
EU:s marknadsstöd (EU-stöd för privat lagring)	1 200 000
Totalt	526 200 000

¹⁾ Antalet stödberättigande arealer påverkar hur anslaget fördelar sig på de olika stödformerna i EU:s inkomststöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	2 000
Sammanlagt	2 000

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	526 200 000
2025 budget	524 200 000
2024 bokslut	517 412 934

43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 265 016 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

Om en del av den fullmakt för 2025 som gäller Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får förbindelser och avtal om miljöersättningar samt förbindelser om ekologisk produktion ingås beträffande den oanvända delen 2026.

Förklaring: Miljöersättningarna, ersättningarna för ekologisk produktion, ersättningarna för rådgivning och ersättningarna för icke-produktiva investeringar är en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet.

Miljöersättningarna delas in i miljöförbindelser och miljöavtal. En förbindelse gäller fem år. De åtgärder som hänför sig till miljöersättningarna har samordnats med direktstöden för miljösystemen, för att åtgärderna i systemen ska vara olika på det sätt som krävs. Allokeringen är skiftes-specifik, inte regional. En förbindelse om ekologisk produktion kan omfatta en gårdsbrukshets växtproduktion och husdjursproduktion. En förbindelse gäller fem år. Åtgärden bidrar till genomförandet av programmet för ekologisk produktion och strategin Från jord till bord. Vid en åtgärd som hänför sig till rådgivning beviljas ersättning för den utförda rådgivningstjänsten till de rådgivare som godkänts. Som icke-produktiva investeringar stöds anläggning av våtmarker. Ett villkor för en icke-produktiv investering är att det efter investeringen ingås ett miljöavtal i enlighet med miljöersättningen, för att säkerställa att objektet sköts. Totalt 77 % av jordbrukarna har förbundit sig till systemet baserat på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och förbindelserna omfattar totalt 90 % av den disponibla jordbruksarealen.

År 2026 behövs det ett anslag på uppskattningsvis 265 016 000 euro totalt, varav EU-medfinansieringen uppgår till 123 331 000 euro och den nationella medfinansieringen till 141 685 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	2023—2024 betalats	2025 budgeterat	2026 prop. ¹⁾
Miljöersättningar	428,855	568,483	997,338	267,864	188,630	177,930
Ekologisk produktion	163,662	216,948	380,610	95,818	76,122	76,122
Rådgivning	17,136	22,716	39,852	20,483	7,964	7,964
Icke-produktiva investeringar	6,450	8,550	15,000	0,186	3,000	3,000
Totalt	616,103	816,697	1 432,800	384,351	275,716	265,016

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från tidigare år.

År 2026 får nya miljöförbindelser och miljöavtal som hänför sig till planen för den gemensamma jordbrukspolitiken samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås med den fullmakt som överförs från 2025.

Utgifter på grundval av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2026 ¹⁾	2027	2028	2029	2030	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser och avtal som ingåtts före 2026	240,852	240,852	-	-	-	481,704
— miljöersättningar	189,730	189,730	-	-	-	379,460
— ekologisk produktion	51,122	51,122	-	-	-	102,244
Förbindelser och avtal som ingås 2026	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	175,000
— miljöersättningar	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000
— ekologisk produktion	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000
Utgifter sammanlagt²⁾	275,852	275,852	35,000	35,000	35,000	656,704

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från tidigare år.

²⁾ Det beräknas att det till 2026 kommer att överföras fullmakt till ett belopp av cirka 200 miljoner euro från 2025. Den ursprungliga fullmakten som omfattar hela CAP-planen för perioden 2023—2027 ingick i budgeten för 2023 (1 115 miljoner euro).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av sparåtgärd enligt regeringsprogrammet (regeringsprogr. 2023)	-10 700
Sammanlagt	-10 700

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	265 016 000
2025 budget	275 716 000
2024 bokslut	335 816 000

44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 463 815 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för kompensationsersättningar på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027, samt till betalning av kompensationsersättningar som ingår i planen och som helt och hållet finansieras nationellt

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kompensationsersättningarna är en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Syftet med kompensationsersättningarna är att trygga fortsatt jordbruksproduktion trots de ogynnsamma klimatförhållanden som följer av de nordliga breddgraderna och att genom att betala ersättning till jordbrukare som arbetar under sådana förhållanden förhindra att jordbruksmark överges och inte används för odling. Kompensationsersättningar kan betalas till gårdar som är belägna i ogynnsamma områden inom EU. Hela Finland betraktas som ett ogynnsamt område. Kompensationsersättningarna är ettåriga.

EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %. Av anslaget betalas dessutom de kompensationsersättningar som helt och hållet finansieras av staten.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för systemet med kompensationsersättning 2026 (euro)

Sammanlagt, varav	463 815 000
— EU:s andel	76 130 000
— statens andel	67 917 000
— kompensationsersättning som i sin helhet finansieras nationellt	319 768 000

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027				Anslag		
	EU	Staten	helt nationell finansiering	Offentlig finansiering sammanlagt	2023—2024 betalats	2025 budgeterat	2026 prop. ¹⁾
Kompensationsersättningar	381,406	505,584	1 596,154	2 483,144	955,586	479,815	463,815

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från tidigare år

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av sparåtgärd enligt regeringsprogrammet (regeringsprogr. 2023)	-16 000
Sammanlagt	-16 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	463 815 000
2025 budget	479 815 000
2024 bokslut	570 815 000

46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 005 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för information om och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014
- 2) för utgifter för genomförandet av åtgärder inom biodlingssektorn i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115
- 3) till betalning av utgifter för verksamhetsprogrammen för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115
- 4) för utgifter inom systemet med utdelning i skolan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 och för kompletterande åtgärder, utvärderingsåtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Mervärdsskatteutgifterna för kompletterande åtgärder, utvärderingsåtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan har budgeterats under moment 30.01.29.

Förklaring: Under momentet finansieras utgifter för EU:s program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014.

Den av EU finansierade andelen av anslaget som uppskattats för främjande av åtgärder inom biodlingssektorn så som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2115 uppgår till 50 %.

Till sådana organisationer för marknadsföring inom sektorn för frukt och grönsaker som producenterna bildar, det vill säga till producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

För systemet med utdelning i skolan och de kompletterande åtgärder, utvärderingsåtgärder och informationsåtgärder som hänför sig till det betalas stöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013. De mervärdesskatteutgifter som hänför sig till de kompletterande åtgärderna, utvärderingsåtgärderna och informationsåtgärderna samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan, och som inte ersätts av EU, har beaktats under moment 30.01.29.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Uppskattad användning av anslaget för 2026 (euro)

	Totalt, EU:s andel
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen, (EU) nr 1144/2014	2 200 000
Åtgärder inom biodlingssektorn, (EU) 2021/2115 ¹⁾	400 000
Producentorganisationernas verksamhetsprogram, (EU) nr 2021/2115	4 000 000
Systemet med utdelning i skolan, (EU) nr 1308/2013	4 405 000
— varav systemet med utdelning i skolan	4 154 000
— varav kompletterande, utvärderings- och informationsåtgärder	251 000
Totalt	11 005 000

¹⁾ EU:s medfinansiering utgör 50 %, vilket innebär att den nationella finansieringen utgör 200 000 euro.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 10 754 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 251 000 euro.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	11 005 000
2025 budget	11 005 000
2024 bokslut	11 005 000

47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 336 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 868/2023) för statsunderstöd för projekt som hänför sig till genomförandet av utvecklings- och informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder inom livsmedelskedjan

2) för finansiering av livsmedelsmarknadsåtgärder

3) för nationella och internationella åtgärder som främjar uppnåendet av målen i livsmedelsstrategin

4) för utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer

5) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 14 årsverken och betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget får även beviljas statsunderstöd till offentliga samfund.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Anslaget används för finansiering av nationella eller internationella åtgärder som stöder målen i livsmedelsstrategin. Med anslaget stöds också de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt utveckling-

en av natuproduktbranschen. Med anslaget stöds dessutom utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer samt insatser för främjande av livsmedelsmarknadsåtgärder i enlighet med regeringsprogrammet (regeringsprogr. 2023).

Med de medel som är avsedda för åtgärder för utvecklande av livsmedelskedjan kan även omfattande riksomfattande projekt stödjas.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 2 100 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 1 236 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2025) (överföring till moment 30.01.40)	-3 000
Främjande av livsmedelsexporten och utveckling av värdekedjorna inom livsmedelsbranschen (finansiering 2026) (överföring från moment 30.01.40)	700
Livsmedelsattaché till ambassaden i Seoul (finansiering för 2025) (överföring från moment 24.01.01)	284
Livsmedelsattaché till ambassaden i Seoul (finansiering för 2026) (överföring till moment 24.01.01)	-299
Uppgifter för Livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå (överföring till moment 30.20.01)	-184
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 768
Sammanlagt	-4 267

2026 budget	3 336 000
2025 budget	7 603 000
2024 bokslut	6 282 000

49. En ökning av självförsörjningen när det gäller produktionsinsatserna inom primärproduktionen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 050 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utredningar, utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt samt tillhörande kommunikation i anknytning till växtunderlags- och strömmaterial
- 2) till betalning av stöd för näringscirkulation till anläggningar som tar emot och behandlar återvinningsbar biomassa
- 3) till betalning av investeringsstöd för biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning
- 4) till beredning av en färdplan för återvinning av näringsämnen och försörjningsberedskap i fråga om gödselmedel och utredningar som hör samman med den
- 5) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sju årsverken och betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Genom anslaget tryggas tillgången till inhemskt material för växtunderlag och torrströ, ökas kompetensen, produktutvecklingen och produktionen inom branschen samt främjas självförsörjningsgraden.

Med stödet för näringscirkulation främjas återvinningen av näringsämnen och utvecklingen av marknaden för återvunna gödselmedel.

Det anslag som anvisats för betalning av investeringar som gäller biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning utgör ett led i genomförandet av Skärgårdshavsprogrammet.

En färdplan för återvinning av näringsämnen och försörjningsberedskap i fråga om gödselmedel tryggar försörjningsberedskapen inom matproduktionen genom att stärka självförsörjningsgraden i fråga om gödselmedel.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av återvinningen av näringsämnen med stöd för näringscirkulation	5 000 000
Tryggande av tillgången på inhemska växtunderlag och inhemskt strö	2 000 000
Genomförande av Skärgårdshavsprogrammet samt påskyndande av investeringar som gäller biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning	600 000
Färdplan för återvinning av näringsämnen och försörjningsberedskap i fråga om gödselmedel	450 000
Totalt	8 050 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 6 700 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 1 350 000 euro.

Uppskattningsvis 400 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

En färdplan för återvinning av näringsämnen och försörjningsberedskap i fråga om gödselmedel (överföring från moment 30.01.40)	450
Främjande av återvinningen av näringsämnen med stöd för näringscirkulation	5 000
Genomförande av Skärgårdshavsprogrammet samt påskyndande av investeringar som gäller biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning (överföring från moment 30.10.40)	600
Tryggande av tillgången på inhemska växtunderlag och inhemskt strö (finansiering 2025) (överföring till moment 30.01.40)	-2 400
Tryggande av tillgången på inhemska växtunderlag och inhemskt strö (finansiering 2026) (överföring från moment 30.01.40)	2 000
Sammanlagt	5 650

2026 budget	8 050 000
2025 budget	2 400 000
2024 bokslut	5 000 000

60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av en överföring till interventionsfonden för jordbruket
- 2) till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Med budgetöverföringen täcks de utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för. De utgifter som staten ska svara för beräknas närmast utgöras av utgifter för eventuell interventionslagring, vars belopp inte kan uppskattas exakt på förhand på grund av att det är svårt att förutse marknadsläget. Om dessa utgifter är större än budgetöverföringen täcks de med fondens eget kapital.

2026 budget	400 000
2025 budget	400 000
2024 bokslut	400 000

62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 367 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för statsunderstöd som betalas för uppsamling och bortskaffande av produktionsdjur som dött på gårdarna (SRF 998/2017)
- 2) för statsunderstöd som beviljas riksomfattande djurskyddsorganisationer (SRF 166/2005)
- 3) för statsunderstöd som beviljas Helsingfors universitet för specialiseringspraktik för veterinärer och för handledning för specialiseringsutbildningen
- 4) för statsunderstöd som beviljas Tammerfors universitet för främjande av alternativa metoder som ersätter djurförsök.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Målet är att säkerställa att produktionsdjur som dör på gårdarna bortskaffas i enlighet med kraven i EU:s förordning om animaliska biprodukter, (EG) nr 1069/2009.

Avsikten är att statsunderstöd beviljas djurskyddsorganisationer samt Helsingfors universitet för organisering av specialiseringspraktik och specialiseringsutbildning för veterinärer. Utöver det beviljas statsunderstöd till Tammerfors universitet (FHAIVE, centret för alternativa metoder till djurförsök) för främjande av alternativa metoder till djurförsök och utbildning i anslutning till detta samt för validering av metoder som ersätter djurförsök.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bortskaffande av produktionsdjur som dör på gårdarna	5 080 000
Statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer	87 000
Statsunderstöd till Helsingfors universitet	900 000
Statsunderstöd till Tammerfors universitet, FHAIVE	300 000
Totalt	6 367 000

Uppskattningsvis 200 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av risken för afrikansk svinpest, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Sammanlagt	-100

2026 budget	6 367 000
2025 budget	6 467 000
2024 bokslut	6 467 000

40. Naturresursekonomi*Förklaring:**Verksamhetsmiljö*

Med naturresursekonomi avses hållbar och ansvarsfull användning av naturens resurser i form av skog, fisk, vilt och vatten. För att samhällets funktioner och försörjningsberedskapen ska kunna upprätthållas behövs välfungerande vattentjänster och en energi- och näringsproduktion som grundar sig på inhemska naturresurser.

De globala förändringsfaktorerna i dagens värld — klimatförändringarna, den snabba tekniska utvecklingen, konkurrensen om sinande naturresurser, förändringen i värderingar och attityder samt den säkerhetspolitiska instabiliteten — förändrar även naturresurssektorns verksamhetsvillkor. Trots att man måste förbereda sig på följderna av förändringarna, medför de också nya möjligheter. Naturresursuppgifter är bland annat uppgifter inom trygghet av vattentjänster, hantering av riskerna i anslutning till översvämning och torka samt dammsäkerhet. Dessa är centrala uppgifter med tanke på försörjningsberedskapen och samhällets säkerhet och de är desto viktigare i föränderliga säkerhetsförhållanden.

Klimatuppvärmningen och förändringarna i väder- och vattenförhållandena har en direkt inverkan på riskerna och därmed verksamhetsförutsättningarna inom naturresursekonomi, men om man lyckas anpassa sig till dem erbjuder de också nya möjligheter. Den snabba tekniska utvecklingen öppnar nya dimensioner i naturresursekonomins värdenätverk, i synnerhet avseende övergången från verksamhet fokuserad på producent och biomassa till en konsument- och tjänsteinriktad naturresursekonomi. Data om naturresurser kommer att öka betydligt i volym och exakthet, och det ligger en stor potential i hur dessa data kan utnyttjas för att utvidga naturresurssektorn och göra den mer internationell. Den globala konkurrensen om sinande naturresurser och den växande

efterfrågan på hållbart producerade råvaror utgör en stor möjlighet för naturresursekonomin. Tack vare rikliga, hållbart förvaltnade naturresurser och hög kompetens har Finland goda förutsättningar att bemöta denna växande efterfrågan.

Motstridiga mål kan göra det svårare att utnyttja naturresurser och realisera affärsmöjligheter. Utanför Finlands gränser råder det bristande kunskap om tillståndet för Finlands naturresurser och tillvägagångssätten inom naturresursekonomi, vilket kan leda till beslut som är ofördelaktiga eller motstridiga med tanke på utvecklingen av Finlands naturresursekonomi när internationella avtal eller EU-lagstiftning bereds.

Ansvarsområdet naturresursekonomi omfattar skogsbruk, fiskerinäring, vilthushållning, vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter har budgeterats under detta kapitel. Dessutom finns det ordinarie personal vid livskraftscentralerna och vid Tillstånds- och tillsynsverket som arbetar med uppgifter inom naturresursekonomi och vid Finlands miljöcentral inom vattenhushållningsuppgifter, motsvarande cirka 200 årsverken sammanlagt. Löneutgifterna och utgifterna för den allmänna förvaltningen avseende sådan personal har beaktats under finansministeriets huvudtitel, moment 28.40.04, under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.02, samt under miljöministeriets huvudtitel, moment 35.01.04. Uppgifterna inom naturresursekonomi omfattar också Gränsbevakningsväsendets tillsyn över vilthushållningen och fiskerinäringen inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga effektmål

Till stöd för de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande nyckeltal för politiksektorn naturresursekonomi (kapitel 30.40).

Nyckeltal

	2022	2023	2024	2025—2026 mål
Värdeökning inom skogsbruket, miljoner euro	3 880	4 274	4 566	stiger
Bruttorotprisinkomster, miljoner euro	2 850	3 097	3 607	stiger
Trädbeståndets årliga tillväxt på skogs- och tvinmark, miljoner meter ³	104	103	stiger	stiger
Metso-programmets framskridande på jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, %	73	79	80	stiger
Dött trädbestånd på skogsmark, meter ³ /ha	- ¹⁾	6,9	stiger	stiger
Värde av produktionen av kommersiellt fiske, miljoner euro	44,3	53,3	oförändrad	stiger
Värde av vattenbruksproduktionen, miljoner euro	125,2	115,6	125,1	stiger
Fiskförädlingens och fiskhandelns omsättning, miljoner euro	782	765	oförändrad	stiger
Värde av fritidsfiskets fångster, miljoner euro	106,1	- ¹⁾	stiger	oförändrat
Antal fiskedagar för fritidsfiskare, miljoner st.	20,8	- ¹⁾	oförändrad	oförändrad
Invånarantal i områden med betydande över- svämningsrisk	5 841	5 947	5 484	sjunker

Nyckeltal

	2022	2023	2024	2025—2026 mål
Strukturförändring inom ordnandet av vatten- tjänster, antal vattentjänstverk, st.	1 155	1 139	1 103	sjunker
Värde av vattenaffärsverksamheten, miljoner euro	¹⁾	6 300	¹⁾	stiger
Värde av viltfångsten, miljoner euro	70,1	55,5	57,6	oförändrad
Antal jaktdagar i fråga om småvilt, miljoner st.	3,7	2,8	2,9	oförändrad

¹⁾ Statistikuppgifter inte tillgängliga.

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 512 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter föranledda av sådana åtgärder för vård av fiskbeståndet som förutsätts i tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut meddelade med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) och miljöskyddslagen (527/2014) och motsvarande tillståndsbeslut

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder, när utgifterna direkt hänför sig till åtgärder för vård av fiskbeståndet enligt punkt 1.

Förklaring: Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som tillståndspliktig verksamhet i vattendrag, såsom byggande, reglering, rensning, utsläpp av avloppsvatten m.m., orsakar fiskbestånden samt för att täcka utgifter för fiskerikontroll.

De vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats som inkomster under moment 12.30.40.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av inflödet av fiskerihushållningsavgifter	-70
Sammanlagt	-70

2026 budget	3 512 000
2025 budget	3 582 000
2024 bokslut	3 000 000

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 815 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådana konsumtions- och investeringsutgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till: hantering av översvänningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag

och utveckling som gäller nyttjandet och vården av vattendrag, vattentjänsterna, vattenhanteringen inom jord- och skogsbruket och annan vattenhushållning; inhämtande av observationsdata och vatteninformationstjänsten vesi.fi; konsekvensbedömningar, beredskap och riskhantering; statens skyldigheter på grundval av lag, tillståndsbeslut och avtal; gränsvattendragssamarbete på grundval av mellanstatliga fördrag, samt genomförandet inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde av den internationella strategin för vattensektorn i Finland

2) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

3) till betalning av löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för personal i en omfattning motsvarande högst 95 årsverken och till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till nationella organisationer inom vattensektorn

4) för fullgörande av mellanstatliga samarbetsavtal som främjar affärsverksamhet inom vattensektorn

5) för överföringsutgifter för vattenbaserade konstruktioner och anläggningar i situationer där de överläts till lokala nyttotagare.

Under momentet nettobudgeteras samarbetsparternas medfinansiering i projekt, utredningar eller andra åtgärder som på basis av överenskommelser eller beslut enligt vattenlagstiftningen ligger på livskraftscentralernas ansvar. Under momentet nettobudgeteras även de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om överföringsutgifterna.

Förklaring: Avsikten är att anslaget används för avlönande av personal motsvarande 87 årsverken inom arbets- och näringsministeriets, finansministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden och för avlönande av personal motsvarande 8 årsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Under momentet finansieras också utgifter för underhåll och ombyggnad av sådana vattenbyggnadskonstruktioner som staten avser överlåta till lokala nyttotagare.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag	3 372 000
Utveckling, planering och uppföljning av vattenhushållningen	2 943 000
Grundliga reparationer av statens vattenbyggnadskonstruktioner samt andra vattendragsåtgärder	5 000 000
Skyldigheter som följer av statens vattenhushållningstillstånd	2 200 000
Gränsvattendragssamarbete som baserar sig på statsfördrag, finansiella andelar och medlemsavgifter	300 000
Totalt	13 815 000

Av anslaget beräknas cirka 8 815 000 euro bli använt för konsumtionsutgifter, cirka 200 000 euro för överföringsutgifter och cirka 4 800 000 euro för investeringsutgifter.

Uppskattningsvis 3 000 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)	-22
Uppföljning av hur jord- och skogsbrukets belastning på vattendragen inverkar på fiskfaunan (överföring till moment 30.01.05)	-188
Uppföljning av skogsbrukets belastning på vattendragen (överföring till moment 30.01.05)	-200
Sammanlagt	-410

2026 budget	13 815 000
2025 budget	14 225 000
2024 bokslut	14 189 000

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 268 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till sådana utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt, sådana exportfrämjande projekt och sådan kommunikation som gäller hållbar användning av förnybara naturresurser, bioekonomi, miljövård, biologisk mångfald, begränsning av klimatförändringarna och anpassning till dem, och till betalning av statsunderstöd med anknytning till dessa
- 2) till förvaltning och utvecklande av informationssystem som hänför sig till en hållbar användning av förnybara naturresurser
- 3) till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för försöks-, utvecklings- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av förnybara naturresurser samt bioekonomi. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Med anslaget genomförs den nationella skogsstrategin, Finlands bioekonomiska strategi och klimatlagen i fråga om klimatplanen för markanvändningssektorn och den nationella planen för anpassning till klimatförändringar, vilka jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för.

Dessutom riktas anslag till att förbättra interoperabiliteten hos informationssystem och informationsresurser förenade med användningen och skyddet av förnybara naturresurser, till att utveckla de elektroniska tjänsterna, till att trygga den biologiska mångfalden, till att avvärja de risker som invasiva främmande arter medför, till att skydda de genetiska resurserna och använda dem hållbart samt till att främja nyttjandet av naturen för rekreation och turism. Anslaget kan även användas för utredningar i syfte att förbättra tillståndet för naturresurserna och användningen av dem samt anpassningen till klimatförändringarna.

Den inkomst som beräknas inflyta av fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41. Den andel av inkomsterna av fisketillstånd som ska återbäras till vattenområdenas ägare har beaktats under moment 30.40.40.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden	44 000
Verkställande av klimatlagen	800 000
Förebyggande av skogsskador	700 000
Ökning av skogsbioekonomins mervärde	500 000
Vetenskapspanelen för skogsbioekonomi	800 000
Genomförande av den nationella skogsstrategin och andra utvecklingsprojekt	1 852 000
Genomförande av Finlands bioekonomiska strategi	63 000
Utveckling och förvaltning av informationssystem	204 000
Tillsyn över avtal som gäller fisket i Tana älv samt försäljning av fisketillstånd enligt avtalen	305 000
Totalt	5 268 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 2 853 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 2 415 000 euro.

Uppskattningsvis 1 500 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av förvaltningen av informationssystemen inom fiskerinäringen (överföring till moment 30.40.62)	-556
Förebyggande av skogsskador	700
Ökning av skogsbioekonomins mervärde (finansiering 2025) (överföring till moment 30.01.40)	-1 900
Ökning av skogsbioekonomins mervärde (finansiering 2026) (överföring från moment 30.01.40)	1 300
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-240
Sammanlagt	-696

2026 budget	5 268 000
2025 II tilläggsb.	11 500 000
2025 budget	5 964 000
2024 bokslut	6 304 000

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 136 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för understödjande av översvämningförebyggande projekt och andra projekt som förbättrar användningen av och tillståndet för vattendrag och vattenmiljöer, vattenhanteringen samt beredskapen och riskhanteringen inom vattenhushållningen, samt till betalning av utgifter inom projekt som staten genomför

- 2) till betalning av utgifter för understödjande av utvecklings- och investeringsprojekt som främjar en hållbar användning av vattenresurser
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal i en omfattning motsvarande högst 14 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt investeringsutgifter
- 4) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av frivilliga finansiella bidrag för nationella och internationella vattenhushållningsprojekt.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut, i fråga om konsumtionsutgifter och investeringsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Stöd ämnat för åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet hos vattendragen och vattenmiljön beviljas för vattendragsåtgärder som syftar till att hantera översvämningensrisker och minska andra risker och olägenheter som gäller vattenhushållningen samt främja en mångsidig användning och vård av vattendragen och en god vattenhushållning. Stödet inriktas särskilt på att förbättra den operativa säkerheten och cybersäkerheten hos vattentjänsterna. Stöd ämnat för projekt som gynnar en hållbar användning av vattenresurser beviljas för projekt som främjar försöks-, investerings- och exportverksamhet såväl som innovativa offentliga anskaffningar och därtill hörande verksamhetsmodeller inom vattenhushållningssektorn. I syfte att förbättra fiskbeståndens livskraft används anslaget för genomförande av projekt som främjar fiskens vandring, den naturliga förökningen inom fiskbestånden och bevarandet av mångfalden. Grunderna för understöden har fastställts i statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riskhanterings-, istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt inom vattenhushållningen	3 459 000
Fiskeriekonomiska istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt	2 677 000
Totalt	6 136 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 4 657 000 euro, konsumtionsutgifternas andel cirka 581 000 euro och investeringsutgifternas andel cirka 898 000 euro.

Uppskattningsvis 500 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur, Haarajoki fisktrappa	-200
Bortfall av tillägg av engångsnatur, restaureringsåtgärder som gäller övre loppet av Vanajavesis vattendrag samt projekt som gäller vandringsfiskar i Vanajavesi vattendrag	-100
Bortfall av tillägg av engångsnatur, Siikajoki restaureringsprojekt till stöd för vandringsfiskar Siikajoki, Siikalahti och Pyhäntä	-110
Bortfall av tillägg av engångsnatur, Tornio-Muonionjokiseura, åtgärder för att återställa laxbestånden	-100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur, Vårdförening för strömvatten rf:s verksamhet:	
Projekt som gäller vandringsfiskar i älvar som mynnar ut i Finska viken	-100
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-270
Sammanlagt	-880

2026 budget	6 136 000
2025 budget	7 016 000
2024 bokslut	7 296 000

40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 541 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av den andel av inkomsterna av fisketillstånd för Tana älv som ska återbäras till vattenområdets ägare
- 2) till betalning av ersättningar enligt 60 § i lagen om fiske (379/2015) till vattenområdenas ägare enligt avtal om begränsning av fiske i anslutning till skyddet av saimenvikaren, så att ersättningen är 2,5 euro per hektar
- 3) till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av beslut som tillståndsmyndigheter eller domstolar gett i vatten- eller fiskeriärenden eller med stöd av lag eller mellanstatliga fördrag samt till betalning av beslutsavgifter såväl som räntor och dröjsmålsräntor som hänförs till dem
- 4) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av kartläggning av skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och utgifter som föranleds av produktion av flygbilder över skadeområden
- 6) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen
- 7) till betalning av ersättningar enligt rengärdesavtalet mellan Finland och Norge samt till betalning av utgifter för inlösningsförrättningar och ersättningar för nyttjanderätter i anslutning till uppförande av renstängsel enligt rengärdesavtalet i enlighet med lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)
- 8) till betalning av sådana bidrag som avses i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske (998/2012)
- 9) till betalning av ersättningar och kostnader för förluster enligt lagen om ersättning av förluster på grund av vissa bestämmelser i överenskommelsen angående fiskeristadgan för Tana älv och i den därtill anslutna fiskeristadgan (501/1991) samt av därmed förknippade räntor och dröjsmålsräntor

10) till betalning av sådana utgifter som med stöd av 17 § i lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter (1709/2015) betalas ut i förskott av statens medel

11) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Av inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv återbärs till vattenområdenas ägare en andel motsvarande de inkomster som influtit 2025. På grund av laxbeståndens svaga status i Tana älv har man varit tvungen att begränsa fisket från och med sommaren 2021 och inrikta fisket på andra arter än lax. Den svaga statusen hos laxbestånden har bedömts kvarstå, vilket minskar tillståndsinktäkterna. Den andel som ska återbäras till ägarna av privata vattenområden i förhållande till vattenområdenas storlek är cirka 73 %, vilket har beaktats i anslagsnivån under momentet. Den andel som tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för fisketillstånd för Tana älv har beaktats i anslaget under moment 30.40.22. Den inkomst som beräknas inflyta av fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Genom de avtalsbaserade ersättningarna i anslutning till skyddet av saimenvikaren ersätts vattenområdenas ägare för de olägenheter som frivilliga avtal om begränsning av fiske orsakar. År 2026 finns det gällande avtal om begränsning av fiske på ett område av cirka 2 720 km². Under moment 30.40.62 har medel reserverats för ersättning till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 1 281 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 260 000 euro.

2026 budget	1 541 000
2025 budget	1 541 000
2024 bokslut	1 596 680

41. Ersättning för skador som orsakats av hjortdjur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)
- 2) till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år och till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sju årsverken och betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Till utgifterna enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift hör sådana utgifter enligt viltskadelagen (105/2009) som föranleds av förebyggande och ersättande av skador förorsakade av hjortdjur samt utgifter som föranleds av viltskaderegistret och av andra informationssystem som anknyter till förvaltningen av jakten på hjortdjur. Medel kan dessutom an-

vändas för utgifter som föranleds av observation och vård av samt forskning som gäller hjortdjursbestånden, såväl som andra motsvarande utgifter.

Den inkomst som beräknas inflyta av jaktlicensavgifter för hjortdjur har antecknats under moment 12.30.42.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättande av skador	1 700 000
Åtgärder för förebyggande av skador	500 000
Observation och forskning avseende hjortdjursbestånden	700 000
Viltskaderegistret och tjänsten Riistavahingot	400 000
Vård av hjortdjursbestånden	500 000
Totalt	3 800 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 3 400 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 400 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av de inkomster som inflyter i form av jaktlicensavgifter för hjortdjur	210
Sammanlagt	210

2026 budget	3 800 000
2025 budget	3 590 000
2024 bokslut	3 590 000

42. Ersättning för skador som orsakas av rovdjur (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för och förebyggande och övervakning av skador som orsakats av sådana stora rovdjur som avses i viltskadelagen (105/2009) och utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen

2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt till betalning av utgifter för självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Anslaget används för ersättningar för skador som orsakats av rovdjur 2025. Ersättningar för skador på ren betalas enligt 9 § 2 mom. i viltskadelagen inom ramen för budgeten och övriga skador betalas till fullt belopp.

År 2024 uppgick ersättningarna för skador orsakade av rovdjur till sammanlagt 11,95 miljoner euro, varav andelen för skador på ren uppgick till 11,09 miljoner euro och andelen för skador på husdjur och odlingar till 0,86 miljoner euro. Antalet skador på ren beräknas fortsätta öka 2025.

Också mängden skador på husdjur och odlingar uppskattas öka särskilt till följd av att den stamvårdande jakten på björn upphör. Med beaktande av de disponibla medlen för ersättning för skador på ren, 7,5 miljoner euro, möjliggör inte anslagsnivån under momentet full ersättning för skador. Det ersättningstak som EU fastställt (C (2016) 1752 final) gör det möjligt att ersätta skador på ren upp till ett belopp av 10 miljoner euro.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning för skador på ren som orsakats av stora rovdjur	7 500 000
Ersättning för skador på husdjur, odlingar och biodlingar som orsakats av stora rovdjur	600 000
Förebyggande och övervakning av skador	750 000
Totalt	8 850 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 8 600 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 250 000 euro.

2026 budget	8 850 000
2025 II tilläggsb.	2 800 000
2025 budget	8 850 000
2024 bokslut	11 350 000

44. Stöd för tryggnad av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 36 247 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2026 får beslut om beviljande av understöd enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) fattas till ett belopp av högst 20 000 000 euro.

Förklaring: Vid ingången av 2024 trädde stödsystemet Metka enligt lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket i kraft. Metka ersatte stödsystemet Kemera enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Utbetalningar som bygger på Kemera-stödbeslut kan göras till utgången av 2026. Genom stödsystemet uppmuntras enskilda markägare till aktiva och rättidiga åtgärder som ökar skogarnas tillväxt, främjar vattenvården inom skogsbruket, stävjar klimatförändringar, främjar skogarnas anpassning till klimatförändringar samt upprätthåller ett vägnät för skogsbruket.

Enligt lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket söks stöd för vård av plantbestånd och ungskog efter det att arbetet har utförts, vilket innebär att det inte finns något behov att använda bevilningsfullmakt. Arbetsslag som förutsätter att fullmakten används är vitaliseringsgödsling, framtagning av planer för vård av torvmarksskog, vattenvårdsåtgärder, anläggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog och anläggande av skogsvägar.

I fråga om de arbeten som genomförs med anslaget är den direkta effekten på sysselsättningen cirka 1 600 årsverken.

Utgifter för staten föranledda av förbindelser och avtal baserade på fullmakten (mn euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt från och med 2026
Förbindelser som ingåtts före år 2026	5,0	5,0	2,0	0,3	0,3	12,6
Förbindelser 2026	5,2	6,0	6,5	1,8	0,5	20,0
Utgifter sammanlagt	10,2	11,0	8,5	2,1	0,8	32,6

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av skogsgödsling	3 500
Ökning av gödsling med aska	-1 500
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 030
Sammanlagt	-1 030

2026 budget	36 247 000
2025 budget	37 277 000
2024 bokslut	38 460 726

45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 027 000 euro.

Anslaget får med stöd lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) användas till betalning av stöd för åtgärder som tryggar den biologiska mångfalden i skogarna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2026 får beslut om beviljande av understöd för försöksprojekt enligt kap. 4 a i lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) fattas till ett belopp av högst 800 000 euro.

Förklaring: Med anslaget genomförs handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) samt livsmiljöprogrammet Helmi. År 2026 tas nya arbetslag i bruk som omfattas av fullmakten, restaurering av myrar och naturvård av lundar. Syftet med arbetslagen är att pröva användningen av resultatbaserade stöd inom naturvården.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2026 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för den verksamhet som främjar vården av skogsnaturen:

— bevarandet av skogens biologiska mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd, projekt för vård av skogsnaturens livsmiljöer, markägarprojekt och hyggesbränning på en areal på cirka 4 000 hektar

— vattenvården tryggas genom att mångfacetterade vattenvårdsprojekt planeras

- utanför skyddsområden återskapas myrar på en areal på 400 hektar
- vatten leds tillbaka till 8 skyddsmyrar från omgivande områden
- utanför nätverket av skyddsområden anläggs eller istandsätts 6 våtmarker med flera syften.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser 2026	160	160	160	160	160	800
Utgifter sammanlagt	160	160	160	160	160	800

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljöstöd	7 327 000
Projekt för vård av skogsnatur samt hyggesbränning	2 000 000
Åtgärder inom ramen för livsmiljöprogrammet Helmi	1 700 000
Totalt	11 027 000

2026 budget	11 027 000
2025 budget	11 027 000
2024 bokslut	11 027 000

46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 41 074 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av uppgifter enligt lagen om Finlands skogscentral (418/2011)
- 2) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt som omfattas av Finlands skogscentrals statsunderstödsverksamhet
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av Finlands skogscentrals årspremier inom tilläggspensionssystemet Eläke-Tapio.

Förklaring: Finlands skogscentral är en självständig offentligrättslig inrättning som ska främja de skogsbaserade näringarna, verkställa den lagstiftning som gäller skogarna och sköta uppgifter som hänför sig till skogsdata. Finlands skogscentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Genom sin verksamhet stöder Finlands skogscentral uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för ansvarsområdet* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01 på följande sätt:

- övervakar efterlevnaden av lagar som gäller skogsbruk
- förvaltar de statliga stöden för skogsbruksåtgärder och naturvård i ekonomiskogar

- samlar in och publicerar skogs- och naturdata som baserar sig på fjärranalys
- producerar information och sakkunnigtjänster till stöd för samhällets, företagens och skogsägarnas beslutsfattande
- främjar en hållbar skötsel och användning av skogarna samt bevarandet av skogsnaturens mångfald
- förbättrar produktiviteten inom branschen och i sin egen verksamhet genom att effektivisera användningen av skogs- och naturdata och utveckla sina elektroniska tjänster
- erbjuder kommunikation, utbildning och lösningar för olika aktörer inom skogsbruket och skogsägare
- sköter andra uppgifter som särskilt föreskrivs för centralen eller ålagts av jord- och skogsbruksministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Finlands skogscentral upp följande mål för de samhällseliga effekterna, resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser för 2026:

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2024 utfall	2025 resultatmål	2026 resultatmål
Effekt			
Poängtal enligt undersökningen Luottamus&Maine om förtroende och anseende (1—5)	3,4	3,5	3,5
Utnyttjandet av öppet tillgänglig skogsdata utvidgas			
— mängden nerladdade materialpaket, GiB	82 702	60 000	75 000
— antal inbjudningar via gränssnitt, st	113 575 719	60 000 000	115 000 000
— antal besök i karttjänster, st	219 121	150 000	220 000
Funktionell effektivitet			
Total kostnad per anmälan för handläggning och beslut som gäller anmälningar om användning av skog samt undantagslov enligt skogslagen, €	13,2	14	13,0
Total kostnad per ansökan för handläggning av ansökningar om stöd för vård av plantbestånd och ungskog enligt stödsystemet för skogsbruket, €	133,8	99,6	99,5
Beslut som gäller projekt för vård av plantbestånd och ungskog inom stödsystemet för skogsbruket, veckor efter att ansökan blivit anhängig	9,5	2,6	2,5
Produktion och kvalitetsledning			
Mål för insamling av data om skogstillgångar, ha ¹⁾	1 990 000	2 600 000	2 000 000
Användare av tjänsten MinSkog.fi under året, % av arealen privat skog	52	53	56
Antal aktiva företag när det gäller tillhandahållande av elektroniska tjänster ²⁾	342	360	380
Kostnader för insamling av information om skogstillgångarna €/ha ¹⁾	3,7	3,6	3,0

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2024 utfall	2025 resultatmål	2026 resultatmål
Resurser			
Poängtal i Skogscentralens EFEKTI-personalundersökning (1—5)	3,67	3,7	3,7

¹⁾ Hur många projekt som genomförs och kostnaderna för insamlingen beror på i vilken utsträckning det nationella laser-skanningsprogrammet och det nationella flygbildsprogrammet genomförs.

²⁾ Ny indikator, ersätter antalet M.fi-registrerade företag som användes tidigare. Antalet företag som producerar ansökningar och anmälningar om skogsbruksåtgärder och naturvård elektroniskt, dvs. mottagna Metka-ansökningar och anmälningar om användning av skog i Metsä.fi och via gränssnitt.

Uppskattad fördelning enligt process av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslaget (mn euro) samt årsverkna (årsv.)

	2024 utfall		2025 uppskattning ¹⁾		2026 uppskattning ¹⁾	
	kostnader	årsverken	kostnader	årsverken	kostnader	årsverken
Skogslagar och produktion av information	14,6	188	16,9	197	17,1	199
Skogsprogram och skogs-kompetens	4,4	47	3,8	41	3,0	41
Kundrelationer och kommunikation	2,9	42	3,1	40	3,0	39
System och informations-förvaltning	13,6	56	14,7	50	16,3	53
Förvaltning	6,9	33	5,8	24	4,7	28
Totalt	42,4	366	44,3	352	44,1	360

¹⁾ En del av kostnaderna täcks med anslag som överförs från föregående år.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	991
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-760
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-536
Sammanlagt	-305

2026 budget	41 074 000
2025 II tilläggsb.	3 753 000
2025 budget	41 379 000
2024 bokslut	43 025 000

47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om stöd för beskogning (1114/2020).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Stödsystemet för beskogning av obrukad mark har upphört vid utgången av 2023. Sammanlagt cirka 6 000 hektar obrukad mark godkändes för beskogning. Anslaget under momentet används till betalning av beskogningsersättningar och underhållsarvoden enligt de stödbeslut som redan fattats.

Utgifter för staten föranledda av förbindelser och avtal baserade på fullmakten (mn euro)

	2026 ¹⁾	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	2,0	0,3	0,5	0,1	2,3	5,2

¹⁾ En del av stödutbetalningarna för 2026 görs med anslag som överförs från 2025

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad behovskalkyl för stödsystemet	-1 000
Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (torvpaketets andel)	-200
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-300
Sammanlagt	-1 500

2026 budget	1 000 000
2025 budget	2 500 000
2024 bokslut	2 490 000

50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 697 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)

2) till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sju årsverken och betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Med stöd av 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren (303 394). Jaktvårdsavgiften är 43 euro och för personer under 18 år 10 euro. Antalet jägare under 18 år uppskattas vara 10 575. De avgifter som inflyter har antecknats under moment 12.30.45.

Resultatet av verksamheten vid Finlands viltcentral

Finlands viltcentral är en självständig offentligrättslig inrättning som har hela landet förutom landskapet Åland som sitt verksamhetsområde. Till Finlands viltcentrals uppgifter hör att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Finlands viltcentral stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för ansvarsområdet* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01 på följande sätt:

— centralen ansvarar för en samrådsbaserad beredning och uppdatering av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer; i sin verksamhet, inklusive de offentliga förvaltningsuppgifterna, tar centralen i beaktande de fastställda förvaltningsplanerna och åtgärderna i den nationella strategin för främmande arter

— centralen ordnar så att intressentgrupperna blir hörda och kan delta i allt väsentligt i de regionala viltvårdsråden och riksviltvårdsrådet, utvecklar och stöder nätverket av rovdjurskontaktpersoner i samverkan med Naturresursinstitutet och jaktvårdsföreningarna samt främjar sådan övrig uppföljning av viltbestånden och sådant insändande av observationsdata och hälsoprover till forskningsinstituterna som görs på frivillig basis

— centralen förvaltar och utvecklar i samarbete med aktörerna inom den offentliga viltkoncernen den elektroniska tjänsten Oma riista och dess informationsresurs baserat på massinsamling av data, till grund för tillståndsförvaltningen, statistikföringen över fångster och planeringsverksamheten inom viltförvaltningen

— centralen ser till att antalet skador orsakade av vilt hålls på skälig nivå, bland annat genom aktiva åtgärder för förebyggande av skador samt genom att rikta jakten mot viltarter som orsakar skador

— centralen strävar efter att med aktiva åtgärder minska olagligt dödande av vilt

— centralen ser till att statsbidrag styrs till jaktvårdsföreningarnas verksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands viltcentral	8 405 000
Jaktvårdsföreningarna	2 800 000
Stödjande av jaktmuseiverksamhet	450 000
Utvecklingsprojekt enligt viltvårdskoncernens strategi	
— utvecklande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet, internationellt engagemang, förvaltning av bestånden av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem samt projekt som förbättrar viltets livsmiljö	2 042 000
Totalt	13 697 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 13 547 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anläggning av SOTKA-våtmarker	-1 000
Ändring i influtna jaktvårdsavgifter	-82
Sammanlagt	-1 082

2026 budget	13 697 000
2025 budget	14 779 000
2024 bokslut	14 868 000

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 625 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamålen enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015)

2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt till betalning av utgifter för självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Med stöd av 86 § i lagen om fiske ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar det belopp som på basis av statens senast fastställda bokslut beräknas inflyta i fiskevårdsavgifter under det året. Beloppet av de fiskevårdsavgifter som inflyter 2026 och dimensioneringen av anslaget grundar sig därmed på försäljningsvolymen av fiskevårdsavgifterna enligt statsbokslutet för 2024. Enligt uppskattning inflyter 9 625 000 euro i fiskevårdsavgifter år 2026.

De inkomster som inflyter har antecknats under moment 12.30.44.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Planering, genomförande, styrning och utveckling som avser hållbart nyttjande och vård av fiskevatten samt fiskeövervakning	2 500 000
Fiskeriområdenas verksamhet	1 395 000
Anordnande av rådgivningstjänster inom fiskerisektorn	2 000 000
Utgifter för uppbörd av fiskevårdsavgift	760 000
Ersättningar till ägare av vattenområden för allmänna fiskerättigheter och fiskeguide-verksamhet	2 825 000
Register i informationsresursen för nyttjande och vård av fiskresurserna	145 000
Totalt	9 625 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 8 181 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 1 444 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centralförbundet för Fiskerihushållning, bortfall av tillägg av engångsnatur	-70
Finlands Fiskodlarförbund rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-70
Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Pyhäjärvi-institutet: reduktionsfiske, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL - Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF r.y., bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Ändring av influtna fiskevårdsavgifter	-295
Sammanlagt	-735

2026 budget	9 625 000
2025 budget	10 360 000
2024 bokslut	10 139 000

53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 332 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager och utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö
- 2) till betalning av statsunderstöd till allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom understöden för anläggning av skogsfröplantager säkerställs att tillräckliga mängder högklassigt skogsodlingsmaterial som lämpar sig för rådande förhållanden kontinuerligt står till buds för skogsbruksändamål. Anslaget får också användas till utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö.

Understöd som beviljas allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn riktas till utvecklingsverksamhet och kommunikation som främjar tillväxten och konkurrenskraften inom naturresursekonomin.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för anläggning av skogsfröplantager	640 000
Understöd till allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn	692 000
Totalt	1 332 000

Uppskattningsvis 200 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2026 budget	1 332 000
2025 budget	1 332 000
2024 bokslut	1 332 000

62. *Främjande av fiskerinäringen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 18 723 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i åtgärder som gäller fiskerinäringen och havspolitik och som delvis finansieras av medel ur Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen

2) till betalning av utgifter som föranleds av tillsynen över det kommersiella fisket och av nationellt finansierade åtgärder för främjande av fiskerinäringen

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken och betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget har 7 754 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt kontantprincipen och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik och integrerade havspolitik beaktats 17 292 000 euro, vilket utgör medfinansiering för det operativa program som delfinansieras av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) under åren 2021—2027. EU:s andel av beloppet är 9 538 000 euro.

I EU-andelen av anslaget har också Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget.

Under moment 12.30.03 beräknas det inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 10 000 000 euro från programmet för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) åren 2021—2027.

I anslaget har som åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt beaktats kostnaderna för tillsynen över det kommersiella fisket, till den del tillsynsåtgärderna inte ingår i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program. Anslaget får också användas för understöd enligt statsrådets förordning om understöd som beviljas 2024—2027 på grund av ekonomiska konsekvenser för kommersiellt fiske till följd av skyddet av saimenvikaren (212/2024). På grunder som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet får anslaget dessutom användas för annan förbättring av förutsättningarna för fiskerinäringen eller som statligt stöd inom fiskerinäringsbranschen i enlighet med EU:s rättsakter. Vidare får anslaget användas för trygghet av förutsättningarna för yrkesfiske och ersättande av kostnader som uppkommer av att säljar som orsakar skada avlägsnas samt för underhållskostnader för informationssystemen inom fiskerinäringen. År 2025 behövs det uppskattningsvis 1 431 000 euro för utgifter som i sin helhet finansieras nationellt.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Nationell andel	EU:s andel (EHFVF)	Totalt
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program sammanlagt, varav	7 754 000	9 538 000	17 292 000
— tekniskt bistånd	-	467 000	467 000
Nationella åtgärder	1 431 000	-	1 431 000
Totalt	9 185 000	9 538 000	18 723 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 14 723 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 4 000 000 euro.

Uppskattningsvis 4 000 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av förvaltningen av informationssystemen inom fiskerinäringen (överföring från moment 30.40.22)	556
Föreningen Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys r.y. Främjande av livsmedelsfisket i Savolax och Karelen, bortfall av tillägg av engångsnatur	-50
Årsförändring enligt programmet för EHFVF 2021—2027	-3 778
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-4 272

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	18 723 000
2025 budget	22 995 000
2024 bokslut	25 357 000

64. Forststyrelsen

I fråga om Forststyrelsens affärsverksamhet sätts följande mål och fattas följande beslut som förutsätts i lagen om Forststyrelsen (234/2016):

1. Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Forststyrelsens affärsverksamhet är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar och ger jämna inkomster till ägaren. I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas biologisk mångfald och klimatsresiliens. Lönsamheten för Forststyrelsens affärsverksamheter håller sig på en god nivå. I sin affärsverksamhet och i sin styrning av dotterbolagen beaktar Forststyrelsen de allmänna samhällseliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhällseliga förpliktelserna ökar. Forststyrelsen möjliggör för sin del råvaruförsörjningen inom skogsbioekonomin. Forststyrelsen strävar efter att höja värdet på de fastigheter som används för affärsverksamhet, med beaktande av samhällets totala nytta.

2. Ändringar i grundkapitalet

Det föreslås att Forststyrelsens grundkapital höjs med 0,488 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten

Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta lån utanför koncernen till ett belopp av högst 30 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser

Forststyrelsens investeringar får 2026 medföra utgifter till ett belopp av högst 30 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen 2026 ingå förbindelser om investeringar som under senare räkenskapsperioder får medföra utgifter till ett belopp av högst 20 miljoner euro.

5. Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten

Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens affärsverksamhet till koncernexterna aktörer till ett värde av högst 2 miljoner euro.

Förklaring: Forststyrelsens allmänna uppgift är att på ett hållbart sätt använda, sköta, och skydda statens jord- och vattenegendom och att bedriva en resultatrik verksamhet. Området för Forststyrelsens affärsverksamhet omfattar det kommersiella utnyttjandet av den jord- och vattenegendom som ägs av staten och som anvisats i Forststyrelsens besittning samt förvaltningen av aktierna i de dotter- och intressebolag som bedriver affärsverksamhet som ansluter till besittningen av jord- och vattenegendomen.

Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2026 som godkänts av riksdagen i beslutsdelen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2026 som resultatmål (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 169,1 miljoner euro. Målet motsvarar en avkastning på 6,8 procent på det kapital som investerats i Forststyrelsens affärsverksamhet. År 2026 uppgår det preliminära målet för intäktsföringen till 138,0 miljoner euro av resultatet för 2025. För att resultatmålet ska nås krävs det att lönsamheten inom affärsverksamheten ligger kvar på en god nivå. Statsrådet fattar beslut om det belopp som ska intäktsföras i samband med fastställandet av bokslutet för 2025.

I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas ekonomisk lönsamhet, biologisk mångfald och klimatesiliens. De fördelar som uppnåts genom beaktandet av de samhällliga förpliktelserna ökar i affärsverksamheten. Åtgärder i detta syfte är bland annat att stärka kolsänkorna i mångbruksskogarna, till exempel genom att öka gödsling som främjar tillväxten, att planera vattenskyddsåtgärder på ett anpassat sätt enligt avrinningsområde samt att genomföra ett program för aktiva naturvårdsåtgärder i mångbruksskogar.

Forststyrelsen arbetar för att säkerställa tillgången till träråvara inom ramen för sina egna naturresursplaner, med beaktande av andra samhällliga förpliktelser som gäller Forststyrelsens verksamhet.

Arealen av den skogsmark som omfattas av Forststyrelsens affärsverksamhet uppgick i slutet av 2024 till 3 474 000 ha, varav 617 000 ha omfattades av användningsbegränsningar till följd av de allmänna samhällliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. Helt och hållet utanför ekonomibruk stod 346 000 ha, och 272 000 ha var i begränsad användning. Nivån på de sammantagna satsningar som beaktandet av de samhällliga förpliktelserna föranledde låg på 117,1 miljoner euro i slutet av 2024.

I fastighetsutvecklingen beaktas den totala nyttan för samhället bland annat genom att möjligheterna till produktion av förnybar energi främjas och fler verksamhetsförutsättningar skapas för turistbranschen.

Ändringar i grundkapitalet

Enligt bokslutet för perioden den 1 januari till den 31 december 2024 uppgick grundkapitalet till 2 580,3 miljoner euro den 31 december 2024. I budgeten för 2025 godkände riksdagen en höjning av grundkapitalet med 8,289 miljoner euro.

Det föreslås att grundkapitalet 2026 höjs med totalt högst 0,488 miljoner euro. Grundkapitalet ökar som en nettoeffekt av överföringar av besittningsrätter, arv som tillfallit staten och andra motsvarande ändringar gällande egendomen.

Investeringar

Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten till ett belopp av 13,0 miljoner euro. De viktigaste investeringsobjekten är konstruktioner för vindkraftsparker samt förvärv av mark- och vattenområden för försvarsmaktens, Gränsbevakningsväsendets och forskningens behov. Andra betydande investeringsobjekt är jord- och vattenbyggnadsprojekt.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2024 utfall		2025 prognos		2026 budgetprop.	
	Affärs- verksamhet	Tot. affärsverks.	Affärs- verksamhet	Tot. affärsverks.	Affärs- verksamhet	Tot. affärsverks.
Omsättning, mn €	122,9	471,2	144,1	487,4	124,9	517,5
— förändring, %	3	12	17	3	-13	6
Driftsbidrag, %	98	45	93	41	105	43
Rörelsevinst/förlust, mn €	117,9	201,2	131,4	184,7	127,3	204,4
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	134,7	180,0	169,1	164,8	171,0	187,2
— av omsättningen, %	110	38	117	34	137	36
— av grundkapitalet, %	5,2	7,0	6,5	6,4	6,6	7,3
Intäktsförlägg i statsbudgeten, mn € ¹⁾	110,0		125,0		138,0	
Avkastning på investerat kapital, % ²⁾	5,4	7,8	6,8	6,9	6,9	7,9
Investeringar, % av omsättningen	8	6	15	6	10	6
Soliditet, %	98	97	99	98	98	97
Balansomslutning, mn €	3 043	3 184	2 969	3 133	3 131	3 235
Antal anställda i genomsnitt (årsv.)	182	594	183	592	179	578

¹⁾ Intäktsförlägg för föregående år, målsatt intäktsförlägg för innevarande år och målsatt intäktsförlägg enligt budgetpropositionen. Intäktsförlägg för 2026 inbegriper en extra intäktsförlägg på 8 miljoner euro.

²⁾ Nyckeltalen för grundkapitalet efter ändringar under ifrågakvarande år. Avkastningsprocenten för det kapital som investerats i affärsverksamheten inkluderar utdelningen från dotterbolagen.

Den egna affärsverksamheten omfattar all affärsverksamhet vid Forststyrelsen utom dotterbolagens affärsverksamhet.

Den totala affärsverksamheten omfattar både Forststyrelsens och dotterbolagens affärsverksamhet.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2024 utfall	2025 prognos	2026 budgetprop.
Intäktsföring av Forststyrelsens inkomster under inkomstmoment			
13.05.01 Intäktsföring av vinst	110,000	125,000	138,000
Totalt	110,000	125,000	138,000
Anslagsfinansiering som gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna			
30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	7,244	7,134	7,007
Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sammanlagt	7,244	7,134	7,007
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	49,640	50,133	47,649
Miljöministeriets förvaltningsområde sammanlagt	49,640	50,133	47,649
Sammanlagt (jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet)	56,884	57,267	54,656

Offentliga förvaltningsuppgifter

De gemensamma effektmålen för jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets ansvarsområden när det gäller offentliga förvaltningsuppgifter är följande:

— Den biologiska mångfalden skyddas och artpopulationers livsmiljöer förbättras på land, i insjöar och i hav.

— Värdena i nätverket av naturskyddsområden tryggas och en hållbar användning av vilt- och fiskresurserna säkerställs genom planering och samordning baserad på aktuell kunskap.

— Naturen används för rekreation och turism samt för jakt och fiske på ett hållbart, etiskt och ansvarsfullt sätt.

— Allsidiga och kundorienterade natur-, jakt- och fisketjänster ökar välfärden och skapar livskraft.

— Man värnar om kulturegendomen, och förutsättningarna för utövande av samisk kultur tryggas i samernas hembygdsområde.

— Uppskattningen för naturen ökar och en kundservice med många kanaler skapar en enhetlig kundupplevelse.

Servicemålen och de övriga verksamhetsmålen för de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt lagen om Forststyrelsen samt finansieringen av dem tas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde upp under moment 30.64.50 och i fråga om miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänförs till miljöministeriets ansvarsområde)

	2024 utfall	2025 prognos	2026 budgetprop.
Finansiering¹⁾			
Jord- och skogsbruksministeriet (30.64.50)	5 282	7 134	7 007
Miljöministeriet (35.10.52)	46 347	50 133	47 649
Miljöministeriet (35.10.22)	486	545	545
Miljöministeriet (35.10.63)	3	-	-
EU-finansiering	2 691	3 280	3 180
Justitieministeriet, arbeten vid öppna anstalter	1 210	-	-
Annan extern finansiering	4 517	4 175	3 000
Utgifter som betalas genom inkomstfinansiering	13 355	11 710	11 600
Totalt	73 891	76 977	72 981

¹⁾ I de finansiella posterna 2024—2025 ingår även poster som överförts från tidigare år.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2024 utfall	2025 prognos	2026 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	15 972	12 230	11 900
Andra intäkter	4 807	4 335	4 260
Finansiering genom statsbudgeten	51 637	58 627	55 051
Intäkter sammanlagt	72 416	75 192	71 211
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	26 711	28 100	28 978
Övriga kostnader	42 724	48 372	43 433
Kostnader sammanlagt	69 435	76 472	72 411
Resultat före bokslutsdispositioner	2 981	-1 280	-1 200
Överföring av bokslutsperiodens resultat för enheten för offentliga förvaltningsuppgifter som ändring i övrigt eget kapital ¹⁾	-2 981	1 280	1 200
Räkenskapsperiodens resultat	-	-	-
Antal anställda (årsv.)	421	420	415

¹⁾ Resultaträkningarna har gjorts upp på det sätt som anges i lagen om Forststyrelsen (234/2016) och den förordning (1368/2016) som trädde i kraft den 1 januari 2017, så att resultatet under räkenskapsperioden för de offentliga förvaltningsuppgifterna bokförs som en ändring i övrigt eget kapital.

50. *Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 007 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 5 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016)
- 2) till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till byggande som tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster samt till betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt, såväl som till köp av byggnader som behövs för eller tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster
- 4) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för ovannämnda offentliga förvaltningsuppgifter använda de inkomster som flyter in till Forststyrelsen från offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring : Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

- Åtgärder vidtas i nära samarbete med andra aktörer för att hejda förlusten av arters och naturtypers mångfald, bl.a. naturvårds- och restaureringsåtgärder inom ramen för programmen Helmi, Sotka och NOUSU
- Sambanden mellan livsmiljöer som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden stärks genom samplanering och ett samordnat genomförande inom Forststyrelsens olika ansvarsområden
- Motsatsförhållandet mellan jakt och annan användning minskas
- Tillgången på tjänster för rekreation och turism i naturen som produceras ansvarsfullt, kostnadseffektivt och på basis av efterfrågan utvecklas
- Brott mot naturen samt jakt- och fiskebrott förebyggs och förhindras genom att statens mark och vatten övervakas i samarbete med andra tillsynsmyndigheter och intressentgrupper
- Utbudet och försörjningsberedskapen i fråga om inhemsk fisk förbättras genom kommersiellt fiske och förutsättningar skapas för fisketurism
- Olika kundgruppers möjligheter att ta sig ut i naturen samt känslan av trygghet i kontakten med naturen främjas
- Bättre förutsättningar skapas för allsidiga, hållbara möjligheter till jakt, fritidsfiske och kommersiellt fiske och utbudet av tillstånd utökas

— Uppföljningen av hållbarheten och effekterna hos jakt och fiske utvecklas på ett kundorienterat sätt

— en enhetlig kundupplevelse formas utifrån en kundservice med många kanaler

— digitala lösningar för tjänster och uträttande av ärenden utvecklas på ett kundorienterat sätt, verksamhetens genomslag ökas med hjälp av data och styrningen av verksamheten effektivteras genom utnyttjande av teknik.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde beräknas inbringa 6 600 000 euro som inflyter som inkomster till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter. Av det beloppet beräknas 6 100 000 euro bestå av inkomster av jakt och fiske och 500 000 euro av inkomster från försäljning av frö från skogsträd.

Beredskapen för omfattande insamlingar av frön i Norra Finland har beaktats när anslaget har dimensionerats. Årligen har 900 000 euro av anslaget reserverats för ändamålet. Anskaffning och säkerhetsupplagring av frö för skogsträd i Norra Finland utgör i enlighet med 5 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Forststyrelsen en offentlig förvaltningsuppgift som Forststyrelsen ska sköta.

Kvantitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2024 utfall	2025 mål	2026 budgetprop.
Totalt antal besök: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten, mn besök	8,6	8,9	9,0
Kundtillfredsställelse när det gäller möjligheter till jakt och fiske och tillhandahållande av tillstånd, resultat från avsnittet om tillstånd i en enkät om kundtillfredsställelse (skala 1—5)	3,7	3,7	3,7
Årsavgifter för statens fiskevårdsavgifter, antal	184 836	195 000	200 000
Antal tillstånd för kommersiellt fiske på statens vattenområden	1 100	1 100	1 100
Antal gånger jakt- och fiskeövervakningen kontaktats av kunder, st	6 794	7 200	7 400
Andel fångstrespons av antalet jakttillstånd, %	52	55	56

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nyttjande av naturen för rekreation	3 069 000
Vildmarksärenden	2 218 000
Övriga uppgifter	1 720 000
Totalt	7 007 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	107
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-44
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-190
Sammanlagt	-127

2026 budget	7 007 000
2025 II tilläggsb.	661 000
2025 budget	7 134 000
2024 bokslut	7 244 000

70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier

Förklaring: Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket samt utgifterna för understödjande av fastighetsförrättningar budgeterats.

Verksamhetsmiljö

Den allmänna ekonomiska konjunkturen påverkar i synnerhet lantmäteriförrättningarna och inskrivningsärendena samt efterfrågan på därmed sammanhängande informationstjänster. Dessa förändringar i efterfrågan har en betydande inverkan på Lantmäteriverkets inkomster. Också den förändrade säkerhetspolitiska miljön påverkar Lantmäteriverkets verksamhet.

Genom förvaltandet av fastighetssystemet och bostadsdatasystemet och genom de tjänster som tillhandahålls via dessa skapas goda verksamhetsförutsättningar med avseende på marknadsekonomin, belåning och fastighets- och bostadsmarknaden och förutsättningar för ett hållbart nyttjande av naturresurserna. Grundläggande landsomfattande geodata har en viktig roll som riktäckande, allmänt, grundläggande och enhetligt underlag för nyttjande av geodata. Dessa informationsresurser spelar också en viktig roll när det gäller tillhandahållande av tjänster inom den privata sektorn. Genom ägoregleringar kan man förbättra fastighetsstrukturen och påverka merkostnader och olägenheter som föranleds av en dålig ägarstruktur samt sänka klimatutsläppen och förbättra trafiksäkerheten.

Genom bostadsdatasystemet skapas förutsättningar för registrering av ägande- och lägenhetsuppgifter om bostadslägenheter som besitts med stöd av aktier samt för byte av bostadslägenheter och förvaltningen av säkerheter. I systemet bildas nya bostadsaktiebolag endast digitalt och några aktiebrev trycks inte längre på papper. Av aktieböckerna för bostadsaktiebolag bildade före den 1 januari 2019 hade 94 % överförts till bostadsdatasystemet vid utgången av 2024. I följande fas av projektet utvidgas bostadsdatasystemet så att det också omfattar administrativa uppgifter om husbolagen och aktiebostäderna. Finansiering som betalas genom faciliteten för återhämtning och resiliens har beviljats i enlighet med Finlands plan för återhämtning och resiliens (RRP) för detta utvecklingsarbete.

Kundernas och samhällets behov styr tjänsteproduktionen, och de strategiska utvecklingsprojekten fokuserar på digitala tjänster, IT-utveckling och på att minska det eftersatta underhållet av IKT. Utvecklingsprojekten och uppgifterna sköts ofta i samarbete med andra aktörer. Kontinuiteten i tjänsterna och verksamheten samt dataskyddet och data- och cybersäkerheten blir alltjämt viktigare och viktigare, och förutsätter tydligt definierade ansvar i servicekedjorna och samarbetet.

Utvecklingen av den tekniska infrastrukturen vid Metsähovi geodetiska forskningsstation fortsätter bland annat utifrån de krav som ställs av det nationella centrumet för rymdlägesbild som ska inrättas. Metsähovi och Lantmäteriverkets FinnRef-nätverk utgör de nationella infrastruktur

som används för att uppdatera de geodetiska observationssystemen som utgör grunden för referenssystemen för koordinater och höjder, samt till stöd för en tillförlitlig positionsbestämning i Finland. Betydelsen av forskning som stöder geodatasektorn framhävs i vårt alltmer digitaliserade samhälle och medför bred nytta exempelvis inom säkerhetssektorn, trafiken, skogsbruket och jordbruket.

Samhälleliga effektmål

Till stöd för de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande nyckeltal för politiksektorn lantmäteri och registrering av bostadsaktier (kapitel 30.70).

Nyckeltal

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Samhälleligeffekt			
Progr. för omstrukturering av fastighetsdatasystemet, täckningsindex	19 ¹⁾	25	27
Utnyttjande av informationsresurser, ökning från föregående år, %	22	3	3
Störningsfria e-tjänster, %	99,9	99,9	99,9
Antal nya företag i gränssnittstjänsterna	539	320	540
Fullständig väg- och byggnadsinformation, %	98	96	96
Tillgång till metadatatjänster, %	99	99	99

¹⁾ De materiella målen och slutresultatet med avseende på omstruktureringen av fastighetsdatasystemet ändras från och med 2024, så indexvärdet presenteras i helt ny form från och med det.

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 45 253 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till Lantmäteriverkets självfinansieringsandel i samfinansierade forskningsprojekt
- 2) till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Förklaring: Lantmäteriverket ska inom sitt ansvarsområde

- sörja för fastighetsbildnings- och ägoregleringsverksamheten
- bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- sörja för grunden för positionering och produktionen av grundläggande geografisk information samt producera sakkunnigtjänster för samhället
- sörja för att behövliga register förs
- sörja för den allmänna utvecklingen inom sitt fackområde och delta i det internationella samarbetet

— sköta de övriga uppgifter som verket har enligt vad som särskilt föreskrivs eller jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Lantmäteriverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.01 och 30.70.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Lantmäteriverket upp de preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2024 bokslut			2025 uppskattning			2026 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Fastighetsförrättningar	41 248	39 398	462	42 995	42 995	511	41 243	41 243	460
Ägoreglerings- uppgifter	3 162	-	42	4 000	-	44	3 300	-	43
Inskrivningsuppgifter	40 907	37 796	535	39 656	38 656	518	41 000	41 000	518
Förvaltning av grund- läggande informations- resurser	33 023	2 792	331	34 000	2 895	366	32 400	3 200	315
Informationstjänst	12 386	18 300	97	15 249	16 011	93	16 571	17 400	102
Lantmäteri och forskning, utveckling och sakkunnigtjänster inom geodatasektorn	17 950	7 786	275	17 670	6 034	225	18 700	6 300	269
Totalt	148 677	106 072	1 742	153 570	106 591	1 757	153 214	109 143	1 706

Nyckeltal för ämbetsverket

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Funktionell effektivitet			
Totalproduktivitet	104,2	101,5	101,5
Kundtillfredsställelse totalt, %	91	90	90
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	116	110	110
Styckning, dagsverken/förrättning	3,5	3,2	3,2
Lagfartsbeslut, st/dagsverke	3,4	3,4	3,4
Underhåll som baserar sig på flygfotografier ur den nationella terrängdarbasen, km2/dagsverke	-	-	8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	149 750	157 676	154 396
Bruttoinkomster	106 072	106 591	109 143
Nettoutgifter	43 678	51 085	45 253
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 758		
— överförs till följande år	18 688		

Bruttoinkomsterna uppgår till sammanlagt 109 143 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 5 900 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 99 943 000 euro och de övriga inkomsterna 3 300 000 euro.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	92 871	95 102	97 243
— övriga intäkter	1	-	-
Intäkter sammanlagt	92 872	95 102	97 243
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	60 367	66 397	67 892
— andel av samkostnaderna	32 619	28 705	29 351
Kostnader sammanlagt	92 986	95 102	97 243
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	- 114	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 019	2 690	2 700
— övriga intäkter	565	-	-
Intäkter sammanlagt	2 584	2 690	2 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 489	1 978	1 985
— andel av samkostnaderna	735	578	580
Kostnader sammanlagt	2 224	2 556	2 565
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	351	134	135
Kostnadsmotsvarighet, %	116	105	105

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 779	4 569	4 151
— finansiering från EU	1 553	1 063	1 449
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	461	272	400
Intäkter sammanlagt	6 793	5 904	6 000
Totala kostnader för projekt			
— särkostnader	6 023	5 608	5 699
— andel av samkostnaderna	5 545	6 200	6 301
Kostnader sammanlagt	11 568	11 808	12 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-4 775	-5 904	-6 000
Självfinansieringsandel, %	41	50	50

De internationella medlemsavgifterna beräknas uppgå till cirka 40 000 euro av anslaget.

Uppskattningsvis 9 659 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bostadsdatasystemet (RRF pelare 2)	-5 000
Centrumet för rymdlägesbild	445
Forskningsinstitutens post doc-program	610
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	188
Lönejusteringar	1 041
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-790
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 076
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 250
Sammanlagt	-5 832
2026 budget	45 253 000
2025 II tilläggsb.	382 000
2025 budget	51 085 000
2024 bokslut	52 608 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för åtgärder enligt lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) samt utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)

3) till betalning av sådana kostnader och ersättningar som orsakas av en förrättning och som avses i 3 § 5 mom. i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) när det gäller nyskiften.

Förklaring: Anslaget används för att stödja ägoregleringar av åkrar samt ägoregleringar av skogar av pilotkaraktär. Det beräknas att användningen av anslaget fördelar sig så att den andel som återkrävs av sakägare utgör cirka 50 % och statens slutgiltiga utgift blir cirka 50 %.

2026 budget	2 000 000
2025 budget	2 000 000
2024 bokslut	2 000 000

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Kommunikationsministeriets förvaltningsområde ansvarar på ett hållbart sätt för fungerande och säkra trafik- och kommunikationsförbindelser och tjänster som gäller trafik och kommunikation och möjliggör välfärd, konkurrenskraft och övergripande säkerhet.

Verksamhetsmiljö

Den största omvälvningen inom sektorn för trafik och kommunikation beror på övergången till ren energi och utsläppssnål trafik i rätt tid och på ett teknisk-ekonomiskt hållbart sätt samt på digitaliseringen. Finland har förbundit sig att ytterligare minska sina utsläpp. Minskningen ska i fortsättningen vara hållbar med tanke på samhällsekonomin och den får inte öka kostnaderna i vardagen eller försvaga näringslivets konkurrenskraft. De möjligheter som digitala lösningar erbjuder när det gäller att uppnå Finlands gällande internationella åtaganden och utsläppsminskningens mål är betydande. Digitaliseringstakten har accelererat, vilket har accentuerat informations-säkerhetens betydelse vid tillhandahållandet av offentliga tjänster. Att hantera information och att ge medborgare, sammanslutningar och företag allt bättre service utgör kärnan i digitaliseringsutvecklingen.

Försörjningsberedskapens och den övriga beredskapens betydelse vid utvecklingen av digitala förbindelser, trafik och kommunikation har accentuerats. Det råder en hög hotnivå för cybersäkerheten och den förutspås förbli hög. Ett fungerande och resilient transport- och kommunikationssystem förutsätter under alla förhållanden att marknaden fungerar och att kritisk infrastruktur tryggas. Samarbetet och identifieringen av de inbördes beroendeförhållandena mellan olika sektorer har ägnats allt större uppmärksamhet.

Trafikledernas skick och kommunikationsnätens kapacitet blir allt viktigare i takt med att de digitala tjänsterna och automationen utvecklas. En särskild utmaning är den ekonomiska osäkerheten, den svaga produktivitsutvecklingen och den begränsade tillgången till finansiering. En konsolidering av de offentliga finanserna är nödvändig och förutsätter att produktiviteten inom hela förvaltningsområdet förbättras, att uppgifterna prioriteras och att hanteringen av risker och kostnader blir ännu bättre. De tillgängliga anslagen måste i allt högre grad riktas till att bygga upp en välfungerande och trygg vardag för medborgarna och näringslivet.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Digitaliseringen och dataekonomin skapar hållbar tillväxt och stärker samhällsförtroendet.			
— Global jämförelse av digital konkurrenskraft (World Digital Competitiveness Ranking), Finlands rankning	15.	<= 10.	<= 10.
— Finländarnas förtroende för nyheterna (Digital News Report), utveckling, % av dem som svarat	69 %	>= 70 %	>= 70 %
Framtidens trafik- och transportsystem är säkert, kunskapsbaserat och hållbart.			
— Utvecklingen av ekosystemet för transportdata, antal aktörer	226	> 226	> utfallet år 2025
— Utvecklingen av utsläpp från trafiken, tCO ₂ -ekv. (WEM 09/22)	9 662 000	7 973 607	7 790 162
— Trafiksäkerhetens utveckling, antal dödsfall i vägtrafiken	176	Så få som möjligt	Så få som möjligt
— Trafiksäkerhetens utveckling, antal skadade i vägtrafiken	3 445	Så få som möjligt	Så få som möjligt
Den databaserade transportsericen är effektiv och motsvarar kundernas behov.			
— Utvecklingen av ekosystemet för transportdata, antal företag som tillhandahåller förmedlings- och kombinationstjänster	66 st.	> 66 st.	> utfallet år 2025
De digitala förbindelserna och transportsystemet förbättrar Finlands konkurrenskraft och internationella tillgänglighet.			
— Kommunikationsnätens täckning, andel av hushållen med tillgång till fasta bredbandsnät, %	81 %	> 81 %	> utfallet år 2025
— Eftersatt underhåll/vägnät (mn euro)	2 574	2 600	2 700
— Eftersatt underhåll/bannät (mn euro)	1 616	1 740	1 800
— Eftersatt underhåll/farledsnät (mn euro)	30	30	30

Jämställdhet mellan könen

En ny plan för operativ likabehandling och jämställdhet för kommunikationsministeriet och dess förvaltningsområde 2026—2029 blir klar under 2026. Planen för operativ likabehandling och jämställdhet grundar sig på en kartläggning över situationen inom hela förvaltningsområdet som genomförs under 2026 i samarbete med diskrimineringsombudsmannen. Tjänstemännen vid ministeriet och inom dess förvaltningsområde ska informeras om målen och åtgärderna i den nya planen för operativ likabehandling och jämställdhet, och utbildning ska ordnas. Bedömningen av konsekvenserna för likabehandling och jämställdhet i lagberedningsprojekt fortsätter. Den gällande personalpolitiska jämställdhetsplanen för kommunikationsministeriet genomförs i enlighet med riktlinjerna för ministeriets personalpolitiska strategi.

Hållbar utveckling

Att främja målen för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030 ingår i kommunikationsministeriets verksamhet.

Finland bidrar till att minska utsläppen och förbättra den ekologiska hållbarheten. Åtgärderna inriktas särskilt på en kontrollerad ökning av utsläppssnåla och utsläppsfria transporter på ett tek-

nikneutralt och teknisk-ekonomiskt hållbart sätt och på en effektivare logistik med hjälp av information. Utsläppsminskningar eftersträvas också genom förbättrad trafiksäkerhet och mer smidigt löpande trafik.

I fråga om den sociala hållbarheten syftar ministeriets arbete till att människors grundläggande behov tillgodoses. Åtgärderna hänför sig exempelvis till trafiksäkerheten samt till den fysiska och digitala tillgängligheten när det gäller transportservice och digitala tjänster.

Förvaltningsområdet främjar den ekonomiska hållbarheten genom att förbinda sig till att balansera de offentliga finanserna, förbättra produktiviteten, effektivisera konkurrensutsättningen och upphandlingen samt sänka anslagen för investeringar. När det gäller den ekonomiska hållbarheten har digitala förbindelser, transporter och kommunikation en central roll i näringslivets konkurrenskraft och förnyelse samt hela Finlands livskraft och välfärd.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s dataförordning	31.01.02
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om transportservice	31.20.51

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
31.01.04	<i>Meteorologiska institutets omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	1,5	1,5
31.01.88	<i>Aktieförvärv</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	400,0	-
31.10.30	<i>Understöd för trafik- och kommunikationsnäten</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt för jord- och vattenbyggnad	214,6	-
31.10.77	<i>Utveckling av trafikledsnätet</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt för jord- och vattenbyggnad	873,9	264,2
31.20.20	<i>Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	85,0	30,0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	822 581	796 776	799 883	3 107	0
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 108	21 896	17 168	-4 728	-22
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	95 263	89 938	88 750	-1 188	-1
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	62 579	57 580	57 534	-46	0
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	50 380	46 812	47 966	1 154	2
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	571 015	570 000	588 465	18 465	3
(88.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	20 236	10 550	—	-10 550	-100
10. Trafik- och kommunikationsnäten	2 109 193	2 200 799	2 115 005	-85 794	-4
20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 565 751	1 605 411	1 412 382	-193 029	-12
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	22 440	43 650	95 850	52 200	120
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	18 176	10 100	9 400	-700	-7
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	13 776	34 997	24 997	-10 000	-29
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	385 050	405 141	474 676	69 535	17
(78.) Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	104 000	101 500	97 700	-3 800	-4

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	922 808	841 797	933 744	91 947	11
20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	20 386	19 886	19 886	—	0
21. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	102 424	106 924	107 324	400	0
22. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (reservationsanslag 3 år)	—	3 794	4 612	818	22
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	110 521	89 000	89 000	—	0
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	95 825	28 541	119 270	90 729	318
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	593 652	593 652	593 652	—	0
Sammanlagt	3 854 581	3 839 372	3 848 632	9 260	0
Totalt antal årsverken	2 406	2 406	2 580		

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter

01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 168 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av regionalt samarbete
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Kommunikationsministeriet har för sin verksamhet 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Genom genomförandet av EU-regleringen om digitalisering och dataekonomi säkerställs effektivitet, konkurrenskraft och ett människocentrerat perspektiv.

— I samband med att ny teknik tas i bruk och i den förändrade säkerhetsmiljön har man för användarnas del säkerställt tillförlitligheten och den övergripande säkerheten hos digitala tjänster, produkter och nät och att dataskyddet vid elektronisk kommunikation beaktas.

— Förutsättningar för utveckling, interoperabilitet och utnyttjande av en digital tvilling av trafiksystemet har skapats.

— Konsekvensbedömningen är systematisk, av jämn kvalitet och stöder beredningen av ärenden inom förvaltningsområdet.

— Järnvägstrafiken är ett attraktivt färdssätt och dess fördelar för samhället ökar.

— Offentligt understödda mobilitetstjänster är effektiva, ekonomiska och motsvarar klienternas behov av mobilitet.

— I Finland används heltäckande, säkra och hållbara dataförbindelser.

— Trafikledsnätet är funktionssäkert och de internationella förbindelserna fungerar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 027	21 146	17 418
Bruttoinkomster	255	250	250
Nettoutgifter	22 771	21 896	17 168
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 614		
— överförs till följande år	10 951		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Balansering av ministeriets verksamhet och ekonomi (överföring till moment 31.01.02)	-500
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-258
Medlemsavgift till alliansen för språkteknologi inom det europeiska konsortiet för digital infrastruktur (ALT-EDIC) (överföring från moment 31.01.02)	80
Upphörande av en tjänsteöverföring (överföring till moment 31.01.02)	-110
Utvecklande av cybersäkerheten i samhället och internationellt samarbete	-3 000
Övningsverksamhet inom cybersäkerhet (RRF pelare 2)	-1 000
Lönejusteringar	460
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-400
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-100
Sammanlagt	-4 728

2026 budget	17 168 000
2025 II tilläggsb.	169 000
2025 budget	21 896 000
2024 bokslut	23 108 000

02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 88 750 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansierings- och betalningsandelar samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med finansiellt stöd från EU
- 3) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av sjökartläggning
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av forsknings- och utvecklingsverksamhet
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av trafiksystemplanering, persontrafikundersökningar, främjande av mobilitetstjänster, övervaknings- och myndighetsuppgifter, traditionsverksamhet, utvecklande av sjötrafiken och Safe Sea Net-verksamheten.

Förklaring: Transport- och kommunikationsverket svarar för myndighetstjänsterna för alla trafikformer samt för de uppgifter inom kommunikationssektorn som gäller myndighetsreglering, tillsyn, styrning, förvaltning och tjänster. Myndighetstjänsterna inom trafiken hänför sig till trafiksystemets säkerhet, datalager, driftssäkerhet och marknad.

Tillsynsavgiften för flygtrafiken och tillsynsavgiften för besiktningsverksamheten intäktsförs under moment 11.19.05. Informationssamhällsavgiften, tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet, tillsynsavgiften för postverksamhet och certifikatavgiften intäktsförs under moment 11.19.04.

Av anslaget används uppskattningsvis 1,4 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kommunikationsministeriet har för Transport- och kommunikationsverket för 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- EU:s bestämmelser om digitalisering och dataekonomi och myndighetsuppgifterna i enlighet med dem har genomförts effektivt (DGA, DSA, TCO, DA).
- Cyberresiliensen inom transport- och kommunikationssektorerna har stärkts.

- Det enhetliga ekosystemet för transportdata har stärkts.
- Kunskapsunderlaget för transportsystemet har förbättrats med hjälp av förbättrad konsekvensbedömning.
- Genom ett samarbete inom förvaltningsområdet har det utarbetats en målbild och en genomförande- och finansieringsplan för trafiksystemets digitala tvilling och ett planenligt genomförande har inletts.
- En konkurrensutsättning av persontågstrafiken har genomförts inom förvaltningsområdet.
- Offentligt understödda transporter är effektiva.
- Finland är ett ledande land för 6G-teknologi.
- Trafiksystemsanalysen, i synnerhet den strategiska lägesbilden över trafiknätet, har utvecklats på ett målinriktat sätt.

Nyckeltal

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Kundtillfredsställelse, kunder (skalan 1—5, minst)	4,1	3,6	3,6
Certifieringarna genomförs planenligt	Genomfördes	Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns	Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns
Beviljande av tillstånd inom utsatt tid (%)	Under 90	90	90
Kundkontakterna besvaras via verkets kundservice inom de tidsfrister som anges i ämbetsverkets servicelöfte (%; skriftliga kontakter 5 vardagar, samtal 45 sek.)	Under 90	90	90
Kvaliteteten på och genomslagskraften för Cybersäkerhetscentrets lägesbilder (kundtillfredsställelse på skalan 1—5, minst)	4,46	>= 4,46 >= utfallet år 2025	
Verkets elektroniska tjänster överensstämmer med kvalitetskriterierna för statsförvaltningens digitala ärendehanteringstjänster	20/22	>= 20/22	>= 20/22
Grad av användning av elektronisk registrering av fordon (%)	77,0	>= 77,0 >= utfallet år 2025	
Grad av digitalisering av verkets tjänster (% av verkets tjänster)	74,8	>= 74,8 >= utfallet år 2025	
Avbrott som föranletts av utvecklandet av ämbetsverkets elektroniska tjänster i förhållande till gjorda ändringar (%)	0	0	0
Antal kontakter till stöd för e-tjänster/antal e-tjänsttillfällen (%)	1,0	<= 1,0 <= utfallet år 2025	

Funktionell effektivitet

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Kostnader för fordonsskattningen/skatte- intäkten (€/€)	0,0097	<= 0,0097	<= utfallet år 2025
Registrering av fordon, enhetskostnad (€)	4,52	<= 4,52	<= utfallet år 2025
Dataenhet, enhetskostnad (€)	0,0072	<= 0,0072	<= utfallet år 2025
Ansökan om körkort, enhetskostnad (€)	34,94	<= 34,94	<= utfallet år 2025
Förarexamen, enhetskostnad (€)	68,55	<= 68,55	<= utfallet år 2025
Domännamn, enhetskostnad (€)	3,54	<= 3,54	<= utfallet år 2025
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer (%; genomsnittet för tre år)	101	97—103	97—103
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer (%; genomsnittet för tre år)	166	116—122	116—122

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Transport- och kommunikationsverkets verksamhet	68 550
Cybersäkerhetscentrets verksamhet	20 200
Sammanlagt	88 750

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	253 563	221 138	233 850
Bruttoinkomster	137 606	131 200	145 100
Nettoutgifter	115 957	89 938	88 750
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	64 962		
— överförs till följande år	44 268		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	114 907	108 300	122 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	121 177	110 500	125 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 270	-2 200	-2 700
Kostnadsmotsvarighet, %	95	98	98

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	10 067	9 900	12 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	8 457	8 100	10 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 611	1 800	2 100
Kostnadsmotsvarighet, %	119	122	120

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, övrig avgiftsbelagd verksamhet (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	10 282	11 000	8 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	10 462	11 000	8 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-180	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	98	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nationella andelen av utbytet av och infrastrukturen för elektronisk godstransportinformation (eFTI) i Europa	-500
Införande av Galileo-systemets PRS-tjänst och täckande av kostnaderna för serviceproduktionen	-600
Medlemsavgift till alliansen för språkteknologi inom det europeiska konsortiet för digital infrastruktur (ALT-EDIC) (överföring till moment 31.01.01)	-80
Myndighetsuppgifter som föranleds av kommissionens 55 %-paket	-85
Nationell självfinansieringsandel för cyberkompetensprojekt i små och medelstora företag (överföring till moment 31.20.51)	-600
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring till moment 31.20.51)	-880
Reformen av regionförvaltningen (överföring från moment 32.01.02)	2 425
Regleringsorganet för järnvägssektorn (överföring till moment 32.01.06)	-383
Specialsakkunnig inom transport- och kommunikationssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring från moment 24.01.01)	239
Specialsakkunnig inom transport- och kommunikationssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring till moment 24.01.01)	-160
Tillsyn över transport av farliga ämnen (överföring till moment 32.01.08)	-110
Tryggande av ministeriets verksamhet (överföring från moment 31.01.01)	500
Uppgifter inom tillgänglighetstillsynen (överföring till moment 28.40.04)	-19

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upphörande av en tjänsteöverföring (överföring från moment 31.01.01)	110
Lönejusteringar	1 305
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 450
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-2 300
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 500
Sammanlagt	-1 188

2026 budget	88 750 000
2025 II tilläggsb.	353 000
2025 budget	89 938 000
2024 bokslut	95 263 000

03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 57 534 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Trafikledsverket har till uppgift att i egenskap av huvudman för trafik- och farleder svara för upprätthållandet och utvecklandet av servicenivån för trafiken på vägar, järnvägar och farleder som förvaltas av staten. Trafikledsverket främjar genom sin verksamhet trafikledsnätets funktion, automatisering, trafiksäkerhet och en hållbar utveckling av trafikledsnätet som en integrerad del av trafiksystemet samt verksamhetsförutsättningarna för regionerna och näringslivet och en balanserad utveckling av dem.

Kommunikationsministeriet har för Trafikledsverkets verksamhet 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Cyberresiliensen har stärkts.

— Bedömningen av konsekvenserna har utvecklats så att den är systematisk och av jämn kvalitet, och den information som ämbetsverket producerar stöder beredningen av ärenden inom förvaltningsområdet.

— Miljöansvar har inkluderats i trafikledshållningen och den långsiktiga trafiksystemplaneringen.

— Genom ett samarbete inom förvaltningsområdet har det utarbetats en målbild och en genomförande- och finansieringsplan för trafiksystemets digitala tvilling och ett planenligt genomförande har inletts.

— Järnvägstrafiken är ett attraktivt färdssätt och dess fördelar för samhället har ökat.

— Trafikledsnätets funktionssäkerhet och resiliens har förbättrats.

Nyckeltal

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Vägtrafikanternas belåtenhet med landsvägarnas skick under sommarsäsongen (minst)	2,9	3,0	3,0
Vägtrafikanternas belåtenhet med landsvägarnas skick under vintersäsongen (minst)	2,9	2,9	3,0
Fungerande rese- och transportkedjor			
Den kalkylerade andelen förseningar på grund av bannhållningen i fjärrtågstrafiken, % av tågen försenade med minst 6 min. (högst)	9,0	6,0	5,8
Den kalkylerade andelen förseningar på grund av bannhållningen i närtågstrafiken, % av tågen försenade med minst 3 min. (högst)	2,6	2,8	2,7
Den kalkylerade andelen förseningar på grund av bannhållningen i godstågstrafiken, % av tågen försenade med minst 16 min. försenade (högst)	1,5	1,9	1,7
Väntetider för tjänster inom vintersjöfarten, h (högst)	6,5	4,0	4,0
Trafikledernas skick			
Tillfälliga hastighetsbegränsningar på bannätet i medeltal (huvudleder/övrigt bannät), km (högst)	72/137	75/245	75/200
Belagda vägar i dåligt skick (livligt trafikerat vägnät/övrigt vägnät), km (högst)	799/9 404	1 040/9 190	950/10 250
Broar i dåligt skick, landsvägar/järnvägar, antal (högst)	910/145	955/190	980/170
Fasta säkerhetsanordningar i dåligt skick, i farleder, % (högst)	2,5	5,0	5,0
Trafiksäkerhet			
Olyckor på landsvägarna som lett till personskador (högst)	1 444	1 518	1 480
Prognosen för olyckor vid plankorsningar på statens bannät (kumulativ prognos för 10 år) (högst)	156	149	142
Funktionell effektivitet			
Eftersatt underhåll/vägnät (mn euro) (högst)	2 574	2 600	2 700
Eftersatt underhåll/bannät (mn euro) (högst)	1 616	1 740	1 800
Eftersatt underhåll/farledsnät (mn euro) (högst)	30	30	30

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	59 560	57 768	57 554
Bruttoinkomster	88	188	20
Nettoutgifter	59 472	57 580	57 534
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	13 596		
— överförs till följande år	16 703		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	8 208	7 546	6 408
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 101	7 327	6 392
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	2 107	219	16
Kostnadsmotsvarighet, %	135	103	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	60 883	27 326	15 367
Totala kostnader för den samfinansierade verksamheten	15 276	69 865	8 287
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	45 607	-42 539	7 080
Självfinansieringsandel, %	299	61	85

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	1 374
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 620
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 400
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 640
Sammanlagt	-46

2026 budget	57 534 000
2025 II tilläggsb.	505 000
2025 budget	57 580 000
2024 bokslut	62 579 000

04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 47 966 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten i Antarktis
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

- 3) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av internationella åtaganden
- 5) till betalning av överföringsutgifter som ingår i finansieringsandelarna för samfinansierade projekt som Finlands Akademi och andra organisationer finansierar
- 6) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föranleds av gemensamma professorer
- 7) till betalning av överföringsutgifter till de länder där utvecklingssamarbete pågår för genomförande av projekt som avses i lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Fullmakt

Meteorologiska institutet bemyndigas att ingå avtal för projektet METNET/MOI om forskning om Mars, så att de utgifter som projektet medför, inklusive tidigare förbindelser, uppgår till högst 1 536 000 euro.

Förklaring: Meteorologiska institutet producerar observations- och forskningsinformation om klimatet, atmosfären och haven, och tillhandahåller väder-, havs- och klimatjänster.

Av anslaget används uppskattningsvis 15,7 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kommunikationsministeriet har för Meteorologiska institutets verksamhet för 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Cyberresiliensen i samhället har stärkts.
- Genomförandet av EU:s lagstiftning om digitalisering och dataekonomi har slutförts.
- Konsekvensbedömningen är systematisk, av jämn kvalitet och stöder beredningen av förvaltningsområdets ärenden och beslutsfattandet.
- Vi förstår hur havsbaserade vindkraftsparker påverkar sjöfarten på och förhållandena i Östersjön.
- Trafiksystemaktörerna får den information som de behöver om klimatförändringens konsekvenser.
- Genom ett samarbete inom förvaltningsområdet har det utarbetats en målbild och en genomförande- och finansieringsplan för trafiksystemets digitala tvilling och ett planenligt genomförande har inletts.
- Kostnadseffektiviteten hos och servicenivån på flygplatsernas väderprognostjänster har förbättrats.
- Den informationsbaserade transportservicen är effektiv.
- Försörjningsberedskapen inom transport- och kommunikationssektorn har stärkts.
- Centrumet för rymdlägesbild ökar säkerheten i Finlands rymdverksamhet.

Nyckeltal

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Intressentgruppernas belåtenhet (skala 1—5)	4,34	4,0	4,0
Placering när det gäller träffsäkerheten för temperaturprognoserna jämfört med de svenska och norska meteorologiska instituten	1	1	1
Träffsäkerhet för temperaturprognoser 1 dygn (%)	90,2	90,0	90,0
Träffsäkerhet för vindvarningar på markområden 1—2 dygn (%)	81,0	80,0	80,0
Träffsäkerhet för flygplatsprognoser (%)	92,3	91,0	91,0
Antal hänvisningar i databasen Web of science	27 911	28 000	28 000
Internationellt förhandsgranskade artiklar, antal	397	370	370

Funktionell effektivitet

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer (%)	97	100	100
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer (%)	111	102	102
Kostnadsmotsvarighet för samfinansierad verksamhet (%)	72	60	60
Extern forskningsfinansiering/år (1 000 euro)	26 312	20 000	22 000
Forskningsaktivitet (publikationer/årsverke)	1,28	1,35	1,35
Effektiviteten i produktionsprocessen för väder-tjänster (inbegriper inte internationella medlemsavgifter) (€/invånare)	3,00	3,40	3,40
Effektiviteten i produktionsprocessen för väder-tjänster (inbegriper internationella medlemsavgifter) (€/invånare)	4,38	4,90	4,90

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	92 348	81 612	87 766
Bruttoinkomster	45 054	34 800	39 800
Nettoutgifter	47 294	46 812	47 966
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 033		
— överförs till följande år	13 119		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	7 417	6 800	8 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	7 300	6 800	8 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	117	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	102	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	10 882	8 000	8 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	9 838	7 850	8 750
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 044	150	150
Kostnadsmotsvarighet, %	111	102	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	26 312	20 000	22 000
Totala kostnader för projekten	36 372	33 500	36 500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-10 060	-13 500	-14 500
Självfinansieringsandel, %	28	40	40

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingås 2026 eller därefter	2 000	1 000	1 000	4 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 39 466 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 8 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	600
Fortsatt finansiering för det nationella centrumet för rymdlägesbild	336
Förändringar i anslagsbehovet för METNET/MOI	-12
Genomförande av luftkvalitetsdirektivet (överföring från moment 35.01.01)	103
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	359
Lönejusteringar	898
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 430
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 100
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 460
Sammanlagt	1 154

2026 budget	47 966 000
2025 II tilläggsb.	330 000
2025 budget	46 812 000
2024 bokslut	50 380 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 588 465 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring till moment 31.20.51)	-1 535
Ändring i behovskalkylen	20 000
Sammanlagt	18 465

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	588 465 000
2025 budget	570 000 000
2024 bokslut	571 014 505

(88.) *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2025 budget	10 550 000
2024 bokslut	20 236 000

10. Trafik- och kommunikationsnäten

Förklaring: Statens trafiknät består av landsvägsnätet, bannätet och farlederna. Vid utgången av 2024 var landsvägsnätets längd 77 852 km, bannätets 5 915 km och farledernas 17 100 km.

Balansvärde för trafiknätet (mn euro)

	2024	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Vägar	14 782	14 795	14 813
Järnvägar	5 621	5 842	6 062
Farleder	269	264	261
Sammanlagt	20 672	20 901	21 136

Det eftersatta underhållet när det gäller landsvägar, järnvägar och farleder uppgick i slutet av 2024 till sammanlagt cirka 4,2 miljarder euro (utan köpkraftskorrigerings).

Inkomster av och utgifter för trafikledsnätet (mn euro)

	2024 bokslut	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Basunderhåll av transportinfrastrukturen (20)	1 565,8	1 605,4	1 412,4
Inkomster	46,0	55,3	62,0
— Banavgift	46,0	55,3	62,0
Utgifter	1 611,8	1 660,7	1 474,4
Underhåll	1 045,2	1 088,6	1 093,3
— Skötsel	475,4	483,1	478,3
— Isbrytning	72,0	75,0	88,0
— Reparation	497,8	530,5	527,0
Förbättring och planering	90,5	145,0	34,5
— Investeringar i förbättring av trafikleder	70,0	121,7	19,1
— Planering	20,5	23,4	15,4
Trafiktjänster	226,0	227,0	228,6
— Informations- och styrningstjänster för trafiken	168,0	168,0	166,6
— Landsvägsfärjetrafik	58,0	59,0	62,0
Minskning av det eftersatta underhållet	250,0	200,0	118,0
Understöd (30, 31)	40,6	53,8	105,3
Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (30)	22,4	43,7	95,9
Vissa understöd (31)	18,2	10,1	9,4
Utvecklingsinvesteringar (76, 77, 79)	502,9	541,6	597,4
Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	13,8	35,0	25,0
Utveckling av trafikledsnätet (77)	385,1	405,1	474,7
Livscykelfinansieringsprojekt (79)	104,0	101,5	97,7
Nettoutgifter sammanlagt	2 109,3	2 200,8	2 115,0
Bruttoutgifter sammanlagt	2 155,3	2 256,1	2 177,1

Utvecklingen av uppgifter som gäller verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2024 utfall	2025 uppskattning	förändring	2026 uppskattning	förändring
Verksamhet som täcks med farleds-					
avgifter					
Intäkter av farledsavgifter, 1 000 euro	45 808	85 000	85,6 %	87 600	3,1 %
Övriga intäkter, 1 000 euro	4 138	579	-86,0 %	200	-65,4 %
Kostnader, 1 000 euro	127 544	117 486	-7,9 %	124 157	5,7 %
Kostnadsmotsvarighet	39,2 %	72,8 %	33,6 %-enh.	70,7 %	-2,1 %-enh.

20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 412 382 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för uppgifter som hänför sig till skötsel, användning och reparation av trafikleder, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafik, underhåll av egendom som hör till kulturarvet och som förvaltas av Trafikledsverket och andra uppgifter som en huvudman för trafik- och farleder ansvarar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen; anslaget får även användas till att täcka kostnader för skador på lös egendom eller personer i situationer där en avtalsentreprenör hos Trafikledsverket eller livskraftscentralen inte har fått försäkringar för sin verksamhet; till den serviceavgift som grundar sig på det serviceavtal som ska ingås med trafikledningsbolaget får det användas högst 166 607 000 euro

2) till kostnader för andra åtgärder i anslutning till väg- eller banhållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar eller järnvägar enligt särskilda avtal

3) i enlighet med omkostnadsanslagets användningsändamål med standardinnehåll till fullgörande av sådana nödvändiga lagstadgade skyldigheter som får föranleda utgifter också under kommande finansår

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

5) tillfälligt till betalning av leveranser av material för banhållningen innan materialet hänförs till de projekt för utveckling av trafikleder som budgeterats under investeringsutgiftsmomenten.

En förutsättning för användningen av det anslag som baserar sig på MBT-avtalen är att kommunerna i Helsingfors, Tammerfors, Lahtis, Jyväskyläs, Kuopios och Uleåborgs stadsregioner förbinder sig till målen och åtgärderna enligt MBT-avtalet 2024—2035 och finansieringen av dem, så som de har fastställts i förhandlingsresultatet.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, kostnadsersättningarna för samarbete och sådana andra inkomster som har gett upphov till en motsvarande utgift för basunderhållet av transportinfrastrukturen, inkomsterna från den samfinansierade verksamheten, inkomsterna av tillståndsavgiften för Saima kanal, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten, inkomsterna

av skadestånd från trafikledshållningen och inkomsterna av försäljningen av egendom, med undantag för inkomster av försäljningen av fast egendom.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter i anslutning till punkt 2.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar, så att de utgifter som föranleder staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst det belopp som nämns i tabellen.

Fullmakter från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Ombyggnad av säkerhetsanordningarna på banavsnittet Tammerfors—Seinäjoki	70 000 000
Ringvägen på E18 runt Åbo fas 2 Kausela—Kirismäki	59 000 000
Grundlig reparation av banavsnittet Jyväskylä—Pieksämäki	124 000 000
Isbrytningstjänster	220 000 000

Livskraftscentralen i Sydvästra Finland bemyndigas att ingå avtal som hänför sig till nedan i tabellen specificerade fullmakter som det beslutats om i tidigare budgetar, så att de utgifter som föranleder staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst det belopp som nämns i tabellen.

Fullmakter från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Landsvägsfärjetrafiktjänster	1 450 000 000

Förklaring: Det befintliga trafiknätet underhålls med åtgärder enligt *basunderhållet av transportinfrastrukturen*. Med anslagen för basunderhållet av transportinfrastrukturen finansieras väg- och banhållning samt farledshållning. I trafikledshållningen prioriteras åtgärder för att säkerställa den dagliga framkomligheten i trafiknätet, kvaliteten på högtrafikerade och för näringslivet viktiga delar av trafiknätet samt trafiksäkerheten och de möjligheter som digitaliseringen medför. Avsikten är att i alla åtgärder beakta de målområden som fastställs i den parlamentariska trafiksystemplanen. Dessa målområden är tillgänglighet, hållbarhet, effektivitet och bekämpning av klimatförändringen.

Vid dimensioneringen av anslaget har 62,0 miljoner euro beaktats som nettobudgerade intäkter av banavgiftens grundavgift.

Syftet är att dämpa ökningen av det eftersatta underhållet och trygga trafikledernas skick med beaktande av i synnerhet näringslivets behov.

Staten kan i egenskap av väg- och banhållare i enlighet med ett separat avtal också delta i kostnaderna för annat än byggande och underhåll av landsvägar och järnvägar, om åtgärden hänförs till en väg- eller banhållares uppgifter. Det är alltid fråga om specialsituationer där trafiksystemets funktion eller säkerhet förutsätter att väghållaren finansierar en åtgärd någon annanstans än på landsvägens vägområde eller banhållaren någon annanstans än på järnvägsområdet och huvudmannen för trafik- och farleder anser att åtgärden är nödvändig. Exempelvis kan s.k. kalla rastplatser som tidigare byggts på landsvägsområdet i fortsättningen byggas också utanför landsvägsområdet i anslutning till service som riktar sig till vägtrafikanterna. I fortsättningen ska det också vara möjligt för banhållaren att delta t.ex. i ordnandet av sådan infartsparkering som behövs för bannätet på en fastighet som angränsar till järnvägsområdet.

Inkomster av och utgifter för basunderhåll av transportinfrastrukturen per trafikform åren 2024—2026 (mn euro)

	2024 bokslut			2025 ordinarie budget			2026 budgetprop.		
	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter
Väghållning	925	-	925	933	-	933	768	-	768
Banhållning	410	46	364	446	55	391	414	62	352
Farledshållning	109	-	109	113	-	113	125	-	125
Informations- och styrningstjänster för trafiken	168	-	168	168	-	168	167	-	167
Sammanlagt	1 612	46	1 566	1 660	55	1 605	1 474	62	1 412

Av användningen av anslaget beräknas investeringsutgifternas andel vara cirka 681 584 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 730 798 000 euro. Dessutom kan det under momentet antecknas några hundra tusen euro i överföringsutgifter.

Av anslaget används uppskattningsvis 5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslutningen till Hamnvägen i Ingå (investeringsprogrammet)	2 800
Anslutningen till Täkter i Ingå (investeringsprogrammet)	3 200
Bortfall av en överföring av engångsnatur (överföring från moment 31.10.31)	100
Bortfall av en överföring av engångsnatur (överföring till moment 31.20.21)	-500
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-30 055
Landsväg 17941 avsnittet Kivi—Pörkenäs (Fäbodavägen), en ny vägförbindelse på avsnittet Västerleden—Västergärdan (investeringsprogrammet)	-2 000
Landsväg 455 och 15323 korsningen vid Järvikyläntie i Jorois (investeringsprogrammet)	2 200
Landsväg 476 led för gång-, cykel- och mopedtrafik vid Siikasalmi (på sträckan mellan korsningen vid mejeriet och Siikasalmen koulu), Libelits	875
Landsväg 484 gång- och cykelbana i Hammaslahti, Joensuu	1 000
Minskning av det eftersatta underhållet (investeringsprogrammet)	-82 000
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring till moment 31.20.51)	-2 910

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Riksväg 8 avsnittet Tjock—Omossa, reparation av beläggning och konstruktioner (investeringsprogrammet)	-6 500
Rundvirkesterminalen i Luikonlahti	500
Små trafikprojekt	1 700
Små trafikprojekt (överföring till moment 30.10.63)	-200
Små trafikprojekt i Östra Finland	-2 700
Statens andel enligt MBT-avtalen	-78 900
Underhåll av egendom som hör till kulturarvet (överföring från moment 32.01.02)	361
Sammanlagt	-193 029

2026 budget	1 412 382 000
2025 II tilläggsb.	5 376 000
2025 budget	1 605 411 000
2024 bokslut	1 565 751 000

30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 95 850 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för byggande inom det projekt som gäller vägförbindelsen från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi, till betalning av statsunderstöd för planering av projektet för snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm, till betalning av statsunderstöd för planering och byggande inom det projekt som gäller spårvägarna i västra Helsingfors (inklusive snabbspårvägen vid Vichtisvägen), till betalning av statsunderstöd för byggande inom det projekt som gäller en spårväg i Vanda, Vandaspåran, till betalning av statsunderstöd för planering och byggande inom det projekt som gäller spårvägarna i Tammerforsregionen samt till betalning av statsunderstöd för planering och byggande inom det projekt som gäller renoveringen av tåg- och metrostationer i Helsingfors.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

Spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	15 750 000
Snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm	1 500 000
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	3 000 000
Spårvägen i Vanda, Vandaspåran	48 400 000
Spårvägarna i Tammerforsregionen	21 600 000
Renovering av tåg- och metrostationer i Helsingfors	5 600 000
Sammanlagt	95 850 000

Fullmakt

Transport- och kommunikationsverket bemyndigas att bevilja statsunderstöd eller ingå åtaganden enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Planeringen och byggandet av spårvägarna i västra Helsingfors, inbegripet snabbspårvägen vid Vichtisvägen, är en del av planeringen och förverkligandet av en boulevardstad invid Vichtisvägen och Hoplaksvägen. Fullmakten för projektet uppgår till 105 000 000 euro. Projektet omfattar utvecklandet av spårvägarna i västra stadskärnan samt byggandet av snabbspårvägen vid Vichtisvägen. Projektplanen blev klar 2023 och godkändes av stadsmiljö-

nämnden den 9 januari 2024. Alliansverksamheten för projektet inleddes i december 2024. Utvecklingsfasen för projektet för spårvägarna i västra Helsingfors pågår under 2025. Målet är att genomförandet inleds våren 2026. Det uppskattas att projektet blir klart 2030 eller 2031. Helsingfors stad och Helen Elnät Ab undertecknade den 15 februari 2024 ett genomförandeavtal om arrangemangen för elnätet i Västra boulevardstaden. Enligt avtalet ska bl.a. högspänningsledningarna, som för närvarande är luftledningar, delvis grävas ner, vilket är en förutsättning för genomförandet av den nya snabbspårvägsförbindelsen och hela Västra boulevardstaden. De första förberedande byggnadsarbetena i anslutning till elnätsarrangemangen inleddes hösten 2024. Byggandet av Sockenbacka elstation inleddes sommaren 2025. Fördelarna med projektet fås i och med en intensivare markanvändning inom det centrala området och en förbättrad servicenivå inom kollektivtrafiken. Till de viktigaste fördelarna hör förändringen i antalet resor med hållbara färdvägar och minskade CO₂-utsläpp från trafiken samt förbättrad tillgänglighet i fråga om arbetskraften.

Helsingfors stadsfullmäktige godkände den 16 april 2025 utredningsplanen för snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm, och projektplaneringen inleds 2025. En projektplan för den första fasen föreläggs stadsfullmäktige under fullmäktigeperioden 2025—2029. Byggandet i den första fasen av projektet ska enligt planen inledas i slutet av 2020-talet, men detta kommer att preciseras ytterligare i den fortsatta planeringen.

Vanda spårväg, dvs. Vandaspåran, är en 19,3 km lång snabbspårvägsförbindelse från flygplatsen via Aviapolis och Dickursby till Håkansböle, och därifrån till Västerkulla och till Mellungsbacka i Helsingfors. Syftet med spårvägen är att säkerställa att hela spårvägskorridoren utvecklas i enlighet med målen för Vanda stads generalplan och områdesplan. Det har förutsatts att invånarantalet i området för den områdesplan där spårvägen ingår fördubblas från nuläget och uppgår till cirka 124 000 invånare år 2050. Antalet arbetsplatser beräknas öka till cirka 83 000. Enligt projektplanen främjar spårvägen tillgången till hållbara färdmedel och ett hållbart trafiksystem, minskar trafikprestationen när det gäller bilar och förbättrar samhällsstrukturens hållbarhet. Vandaspåran byggs uppskattningsvis under åren 2025—2031. Enligt projektplanen uppgår kostnads-kalkylen för Vandaspåran till sammanlagt 606 miljoner euro, varav Vanda stads andel är 591 miljoner euro och Helsingfors stads andel 15 miljoner euro. Staten förbinder sig att understödja byggandet av Vandaspåran till ett belopp av högst 144 100 000 euro, men det sammanlagda beloppet av statsunderstöden är dock högst 30 % av sådana kostnader som har en nära anknytning till byggandet av spårvägen.

Tammerfors och Birkala fortsätter planeringen av spårvägen Birkala—Linnainmaa och inleder genomförandet av förbindelsesträckan Partola—Niihama, fas 1. Staten förbinder sig att understödja planeringen av spårvägen Birkala—Linnainmaa och genomförandet av förbindelsesträckan Partola—Niihama med högst 55 miljoner euro. Statlig finansiering anvisas för hela projektplanen för spårvägen Birkala—Linnainmaa till ett belopp av 0,5 miljoner euro, för genomförandeplaneringen till ett belopp av 4 miljoner euro och för byggandet av avsnittet Partola—Niihama och utbyggnaden av depån i anslutning till avsnittet till ett belopp av 50,5 miljoner euro. Statsunderstödet för byggandet av spårvägen får uppgå till högst 30 % av sådana kostnader som har en nära anknytning till byggandet av spårvägen på förbindelsesträckan Partola—Niihama och till depån och av planeringskostnaderna för förbindelsesträckan Birkala—Linnainmaa. I fråga om depån riktas understödet endast till de behov att utvidga depån som den nya förbindelsesträckan medför. Dessutom förbinder sig staten att understödja planeringen av spårvägen Lielähti—

Ylöjärvi med högst 0,5 miljoner euro. Statsunderstödet får uppgå till högst 30 % av planeringskostnaderna.

Helsingfors stad har inlett renoveringen av metrostationerna. De totala kostnaderna för renoveringen av metrostationerna 2024—2031 beräknas uppgå till 209 miljoner euro. För renoveringen används 2024—2027 cirka 123,5 miljoner euro. Dessutom förbättras järnvägsstationerna i Helsingforsregionen under avtalsperioden och staten bistår vid den grundliga förbättringen av de stationsobjekt som ägs av Helsingfors stad. Genom projekten främjas i synnerhet ur passagerarnas synvinkel funktionaliteten, säkerheten, tillgängligheten och trivseln på stationerna. Staten förbinder sig att delta i planeringen och bidra till byggandet i samband med renoveringen av Helsingfors tåg- och metrostationer till ett belopp av högst 15 000 000 euro av det sammanlagda beloppet planerings- och byggkostnader, men understödets sammanlagda belopp är dock högst 30 % av det sammanlagda beloppet av de stationsspecifika planerings- och byggkostnaderna.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm	1 500	1 500		3 000
Vägförbindelse från Sahasaarencatu till bioproduktfabriken i Kemi	3 000			3 000
Spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	15 750	17 400	17 400	50 550
Spårvägen i Vanda, Vandaspåran	48 400	48 400	24 100	120 900
Spårvägarna i Tammerforsregionen	21 600	25 900		47 500
Renovering av tåg- och metrostationer i Helsingfors	5 600	2 000		7 600
Utgifter sammanlagt	95 850	95 200	41 500	232 550

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planering av spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	6 000
Renovering av tåg- och metrostationer i Helsingfors	-1 800
Spårvägarna i Tammerforsregionen	13 600
Spårvägen i Vanda, Vandaspåran	34 400
Sammanlagt	52 200

2026 budget	95 850 000
2025 II tilläggsb.	4 602 000
2025 budget	43 650 000
2024 bokslut	22 440 000

31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd till kommunerna för infrastrukturprojekt som främjar gång och cykling och för andra projekt som främjar förhållandena för gång och cykling samt för infrastrukturprojekt som främjar verksamhetsförutsättningarna för kollektivtrafik, och till betalning av statsunderstöd för övriga projekt som främjar gång och cykling
- 2) till betalning av statsunderstöd för verksamhets- och investeringsutgifter för de trafikflygplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät
- 3) till betalning av statsunderstöd enligt lagen (560/2018) och förordningen (1069/2018) om enskilda vägar
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av rådgivning av och stöd för handledning till väglag och produktion av material och tjänster i anslutning till detta.

För statsunderstödens del budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionspan (euro)

Trafikflygplatser och flygplatser utanför Finavias flygplatsnät	900 000
Understöd för enskilda vägar och konsumtionsutgifter som föranleds av rådgivning av väglag	5 500 000
Främjande av gång och cykling samt kommunernas kollektivtrafikprojekt	3 000 000
Sammanlagt	9 400 000

Förklaring: Staten kan bevilja understöd till kommuner för åtgärder som främjar förhållandena för gång och cykling. Staten kan också bevilja kommunerna understöd för sådana infrastrukturprojekt genom vilka kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar förbättras och kollektivtrafikens andel av den totala färdmedelsfördelningen ökas. Ett sådant projekt kan t.ex. bestå av bygga en plats för infartsparkering. Kommunen ska delta i projektets kostnader med en minst lika stor satsning. Understöd för främjande av gång och cykling kan också beviljas andra aktörer än kommunerna och för andra former av främjande av gång och cykling än enbart infrastrukturprojekt. Statsunderstödet för sådana projekt får uppgå till högst 75 %.

På understöd som beviljas trafikflygplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät tillämpas utöver statsunderstödslagen (688/2001) meddelandet från kommissionen om riktlinjer för statligt stöd till flygplatser och flygbolag (EUT 2014/C 99/03) samt kommissionens förordning 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och senare gjorda ändringar i förordningen.

Anslaget för att understödja underhåll och förbättring av enskilda vägar används för att trygga lika möjligheter till mobilitet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och näringslivet behöver.

Statsunderstödet riktas i första hand till förbättring av vägar och broar samt till stöd för användning och underhåll av färjor. Av vägnätet i Finland är nästan 60 % (cirka 385 000 km) enskilda

vägar, av vilka knappt hälften är organiserade som väglag. Det finns cirka 12 000 broar på enskilda vägar och cirka 20 specialobjekt som understöds.

Understöd beviljas särskilt för sådan förbättring av broar som med tanke på framkomligheten på vägen är mest brådskande och för reparation av skador på vägen samt för projekt som förbättrar trafiksäkerheten. I enlighet med statsrådets förordning om enskilda vägar (1069/2018) är understödets maximibelopp i fråga om sedvanliga vägförbättringsobjekt 50 % och i fråga om de mest betydande broobjekten och andra betydande, överraskande reparationsobjekt till följd av naturförhållandena 75 %.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 9 150 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 250 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en överföring av engångsnatur (överföring till moment 31.10.20)	-100
Bortfall av tillägg av engångsnatur	-600
Finansiering av främjandet av gång och cykling (regeringsprogr. 2023)	-500
Understöd för enskilda vägar (regeringsprogr. 2023)	-7 500
Understöd för enskilda vägar samt finansiering av främjandet av gång och cykling (regeringsprogr. 2023)	8 000
Sammanlagt	-700

2026 budget	9 400 000
2025 II tilläggsb.	3 500 000
2025 budget	10 100 000
2024 bokslut	18 176 000

76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 24 997 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) förutom till betalning för jordområden och av ersättningar enligt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) även till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)
- 3) till förvärv av områden som behövs för landsvägar och järnvägar och av bytesmark som kan användas för ägoregleringar samt till ersättningar innan en väg- eller järnvägsplan godkänns
- 4) till betalning av köpeskillingar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007) samt till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som behövs för byggandet av trafikleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt
- 6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (587/2011)
- 7) till betalning av ersättningar enligt lagen om enskilda vägar (560/2018).

De förskottsersättningar som betalas under momentet budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Avsikten är att 18 900 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 6 000 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 97 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-10 000
Sammanlagt	-10 000
2026 budget	24 997 000
2025 budget	34 997 000
2024 bokslut	13 776 064

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 474 676 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av sådana investeringar för utvecklande av trafikledsnätet som är budgeterade under momentet
- 2) till utgifter som föranleds av projektplanering av investeringsprojekt som finansieras under momenten för investeringsutgifter innan det i samband med statsbudgeten fattas ett beslut om inledande av projektet
- 3) till betalning av utgifter för köp av tjänster från trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab eller dess dotterbolag i anslutning till utvecklings- och verifieringsfasen av projektet Digispår, som budgeterats under momentet, och i anslutning till pilotprojektet inom Digispår (testbana och testlaboratorium för ETCS), vilket omfattar såväl bolagets serviceproduktion som de investeringar som görs för bolagets serviceproduktion.

Av anslaget har 9 000 000 euro reserverats för utvecklings- och verifieringsfasen av projektet Digispår (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal

- 1) i anslutning till projektet för modernisering och investering i grundlig renovering av passagerarkontrollsystemet för järnvägstrafiken (genomförandefasen av projektet Digispår) så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 95 000 000 euro
- 2) i anslutning till projektet Utvecklande av huvudbanan: mötesplatserna Riihimäki—Tammerfors och inledande av en grundlig reparation av huvudbanan så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 100 000 000 euro
- 3) i anslutning till genomförandet av projektet för ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 40 800 000 euro

4) i anslutning till projektet för förnyande av Lieksanjoki bro så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 20 000 000 euro

5) i anslutning till projektet för byggande av landsväg 1583 (Atomvägen) mellan landsväg 170 och Skärgårdsvägen i Lovisa så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Fullmakt att ingå förbindelser för trafikledsprojekt från tidigare budgetår.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar, så att de utgifter som föranleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst det belopp som nämns i tabellen.

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Vägprojekt	
Riksväg 25 avsnittet Mjölbolsta—Svartå	17 000 000
Stamväg 67 och riksväg 19 Kivisaari—Atria	11 000 000
Riksväg 27 södra vägbron i Ylivieska	14 000 000
Landsväg 180 Kurkela—Kustö, västra omfartsvägen i S:t Karins	103 200 000
E18 stamväg 40 Åbo ringväg, i centrum av Reso	190 000 000
Riksväg 4 vid Palokka, Jyväskylä	15 500 000
Riksväg 4 Lahtisleden mellan Ring I och Ring III och en planskild anslutning vid Luftbron	64 000 000
Landsväg 101 Ring I, planskild anslutning vid Marknuten, Esbo	33 700 000
Landsväg 642 Äänekoski bro	15 000 000
Riksväg 15 Rantahaka (Kotka)—Kouvola	122 000 000
Riksväg 21 Palojoensuu—Maunu	30 000 000
Riksväg 23 vid Karvio	14 000 000
Riksväg 12 Mankala—Tillola	92 000 000
Förbättring av riksväg 8 vid Karleby, Karleby centrum, fas 1	13 000 000
Riksväg 8 och regional väg 724, Vasa förbindelseväg, fas 1	31 000 000
Riksväg 11 vid Koivisto bro och Pikkuhaara bro, Björneborg och Ulvsby	16 000 000
Riksväg 21 Ailakkalahti—Kilpisjärvi, Enontekis	5 000 000
Riksväg 3, planskild anslutning till Moreeni, Tavastehus och Janakkala	5 040 000
Riksväg 5 Leppävirta—Kuopio	180 000 000
Riksväg 8 Edsevö—Lepplax	24 000 000
Riksväg 15 infartsvägen till Kotka (Hyväntuulentie)	8 170 000
Riksväg 3 och riksväg 19 anslutningsarrangemang i Jalasjärvi, Kurikka	11 000 000
Riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa	14 000 000
Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari i Jyväskylä	8 000 000
Riksväg 9 vid Lievestuore	30 000 000
Stamväg 68 Edsevö—Jakobstad, fas 3	9 500 000
Landsväg 8155 Poikkimaantie	33 500 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingått tidigare budgetår (euro)
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regional väg 562, Lentokentäntie	42 600 000
Riksväg 6 vid Koria	15 500 000
Landsväg 180, förnyande av Rävundsbron och Hessunds- bron	128 000 000
Riksväg 4, utvecklande av vägvägnittet Äänekoski— Viitasaari	50 000 000
Riksväg 5, utvecklande av vägvägnittet Huru—Hietanen	17 000 000
Fast förbindelse till Karlö	121 000 000
Förbättring av den planskilda anslutningen till stamväg 68 i Edsevä	8 200 000
Förbättring av stamväg 68 genom byggande av en ny vägbro V-1879 i Källby i Pedersöre	6 200 000
Gångtunnel vid anslutningen till riksväg 25 vid Läpp	3 000 000
Förbättring av riksväg 23 på avsnittet Varkaus—Viinijärvi	13 000 000
Riksväg 19 Seinäjoki—Lappo, fas 1	31 000 000
Byggande av en planskild anslutning till riksväg 15 vid Paimenportti	17 000 000
Förbättring av riksväg 8 Åbo—Björneborg vid Euraåminne	27 100 000
Förbättring av riksväg 4 på avsnittet Gustav Adolfs—Orava- kivensalmi	26 000 000
Riksväg 4, förbättring av anslutningarna vid Simo på avsnittet Uleåborg—Kemi	25 000 000
E18 Stamväg 50, förbättring av Ring III, fas 3, avsnittet vid Askis och byggande av ytterligare körfält vid Vandaforsen- Backas	30 000 000
Riksväg 3 Tavastkyro omfartsväg	69 200 000
Riksväg 8 Åbo—Björneborg, omkörningsfilar vid Virmo och Luvia	30 000 000
Stamväg 51 Kyrklätt—Stensvik	80 000 000
Riksväg 3 Tammerfors—Vasa, avsnittet vid Laihela, fas 1	27 000 000
Riksväg 4 Uleåborg—Kemi	143 000 000
Riksväg 5 S:t Michel—Juva	121 000 000
Riksväg 12 Lahtis södra ringväg	198 000 000
Riksväg 4 Kirri—Tikkakoski	147 800 000
Banprojekt	
Flyttning av hamnbanan i Åbo	11 000 000
Personbangården i Uleåborg	24 500 000
Utvecklande av Karelenbanan	90 000 000
Planering och reparation av Sydbottenbanan	15 000 000
Utvecklande av kustbanan Karis—Köklax	80 000 000
Personbangården i Tammerfors	183 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Laurila—Torneå—Haparanda	18 000 000
Utvecklings- och verifieringsfasen av projektet Digispår	130 000 000
Förbättring av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg— Kemi, mötesspår	16 500 000
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	24 500 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingått tidigare budgetår (euro)
Utvecklande av bangården i Åbo och byggande av dubbel- spår på banavsnittet Kuppis—Åbo	86 000 000
Pilotprojektet inom Digispår (testbana och testlaboratorium för ETCS)	11 000 000
Inledande av en grundlig reparation av banavsnittet Helsing- fors—Tammerfors	8 000 000
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1	43 500 000
Oritkari triangelspår	15 600 000
Esbo stadsbana	178 500 000
Förbättring av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg— Kontiomäki, fas 1	26 500 000
Förbättring av banan Kontiomäki—Pesiökylä	102 000 000
Spårförbindelser till bioproduktfabriken i Kemi, avsnittet vid Kemi	12 500 000
Elektrifiering av banavsnittet Hyvinge—Hangö	62 000 000
Förbättring av banan Kouvola—Kotka/Fredrikshamn	133 500 000
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	66 000 000
Förbättring av bangården i Joensuu	83 000 000
Österbottenbanan	674 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihi- mäki, fas 1	163 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihi- mäki, fas 2	383 000 000
Förbättring av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	60 000 000
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägs- förbindelsen	210 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Björneborg—Tallholmen	10 100 000
Elektrifiering av Nystadsbanan	21 000 000
Farledsprojekt	
Förbättring av havsfarleden till Ingå	5 000 000
Förbättring av Torneåfarledens geometri och breddning av den inre delen av farleden till Vasa	11 500 000
Fördjupande av havsfarleden i Ajos i Kemi	41 700 000
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	40 000 000
Havsfarleden till Karleby	45 000 000
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	2 500 000
Havsfarleden till Nordsjö	12 500 000
Planering av trafikledsprojekt	
Planering av järnvägsförbindelser med den europeiska spår- viddsstandarden Torneå—Haparanda—Kemi	20 000 000
Planering av elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari	7 500 000
Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio	4 200 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Utvecklande av huvudbanan: planering av utvecklandet av banavsnittet Riihimäki—Tammerfors	22 000 000
Förbättring av E18 Åbo ringväg på avsnittet Nådendal—Reso, planering	4 200 000
Främjande av planeringen av huvudbanan på avsnittet Tammerfors—Uleåborg	6 800 000
Förberedelser inför en ökning av bankapaciteten på förbindelsesträckan Helsingfors—Böle	600 000
Planering av banan Tammerfors—Jyväskylä	18 000 000
Planering av banan Seinäjoki—Vasa	4 200 000
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	4 600 000
Gemensamma trafikledsprojekt	
Trafikförbindelser till bioproduktfabriken i Äänekoski	174 000 000

Förklaring: Av anslaget föranleds 9 000 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument i anslutning till utvecklings- och verifieringsfasen av projektet Digispår. Projektet finansieras dessutom nationellt med 2 000 000 euro.

Som motivering för de nya projekten föreslås följande:

Modernisering och investering i grundlig renovering av passagekontrollsystemet för järnvägstrafiken (genomförandefasen av projektet Digispår)

Projektet Digispår möjliggör framtidens säkra järnvägstrafik på järnvägarna i Finland genom en nödvändig ersättningsinvestering i modernisering av järnvägssystemen i Finland och i modernisering av den automatiska tågkontrollen på järnvägarna så att den överensstämmer med det europeiska systemet. I genomförandefasen byggs ett ERTMS-system samt förnyas och moderniseras hela beståndet av säkerhetsanordningar och trafikledningssystemen för hela bannätet i Finland i enlighet med en separat genomförandeplan. Med hjälp av modellen för genomförande av projektet Digispår avhjälpas också systematiskt det eftersatta underhållet av ställverk och möjliggörs en ökning av kapaciteten och därmed även av tågtrafiken. Kostnaderna för hela projektet beräknas uppgå till sammanlagt cirka 1,2 miljarder euro 2025—2040. Projektet har också beviljats cirka 100 miljoner euro i EU-finansiering. De fullmakter och anslag som behövs för genomförandet av projektet beaktas årligen i budgeten i enlighet med hur projektet framskrider. För inledandet av genomförandefasen har det anvisats en fullmakt på 10 miljoner euro i budgeten för 2025.

Utvecklande av huvudbanan: mötesplatserna Riihimäki—Tammerfors och inledande av en grundlig reparation av huvudbanan

Banavsnittet Riihimäki—Tammerfors är landets mest livligt trafikerade banavsnitt i fråga om persontrafik. Inom godstrafiken är transportmängderna mellan Riihimäki och Tammerfors avsevärda på hela landets nivå. Inom projektet byggs det mötesplatser vid Leteensuu, Kuurila och Leppäkoski, vilka är de mest kritiska för att säkerställa funktionssäkerheten. Mötesplatserna förbättrar klart resiliensen för banavsnittet och underlättar tidsplaneringen inom godstrafiken. Mötesplatserna behövs också för att en grundlig reparation ska vara möjlig på det mycket livligt tra-

fikerade banavsnittet. I syfte att säkerställa en tillräcklig elförsörjning byggs det dessutom en ny elförsörjningsstation. Åtgärderna inom den grundliga reparationen är koncentrerade till sådana reparationer som behövs i anslutning till mötesplatserna och vid behov till andra kritiska åtgärder.

Genomförande av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio

Banavsnittet Kouvola—Kuopio är en 269 kilometer lång del av Savolaxbanan. Banan är en viktig del av Finlands nät av person- och godstrafik. Syftet med projektet är att på avsnittet mellan Kouvola och Kuopio förkorta restiderna inom persontrafiken samt öka trafikkapaciteten och förbättra smidigheten i trafiken genom små men effektiva åtgärder. Inom projektet genomförs åtgärder för att öka hastigheterna, t.ex. banuträningar och avlägsnande av plankorsningar, och i synnerhet åtgärder för att förbättra trafikplatserna i syfte att öka kapaciteten. Dessutom uppdateras utrustningen för elektrifierad järnväg samt säkerhetsanordningarna på de delar av banan som är föremål för förbättringar, och det byggs en ny elförsörjningsstation.

Förnyande av Lieksanjoki bro

Den nuvarande landsvägsbron över Lieksanjoki är i dåligt skick och för närvarande den enda vägförbindelsen över ån vid Lieksa centrum. Inom projektet byggs det en ny bro på östra sidan av den nuvarande bron. Dessutom genomförs det vid anslutningen från stamväg 73 till Siltakatu en cirkulationsplats med gatuförbindelser. Syftet med projektet är att möjliggöra en störningsfri trafikförbindelse över Lieksanjoki även i framtiden. Projektet syftar också till att förbättra trafiksäkerheten vid anslutningen till Siltakatu samt trafikförbindelserna till Lieksa hamn och till det område som planlagts öster om hamnen, med beaktande av kraven för specialtransporter.

Byggande av landsväg 1583 (Atomvägen) mellan landsväg 170 och Skärgårdsvägen i Lovisa

I nuläget löper trafiken mellan Lovisa stad och Hästholmen på ruten Mannerheimgatan—Skärgårdsvägen—Atomvägen. Detta är huvudvägen till kärnkraftverket i Lovisa. Vägens horisontella och vertikala geometri är ställvis bristfällig. Detta försämrar trafiksäkerheten, eftersom omkörningsförbud gäller på nästan hela Skärgårdsvägsdelen. Därutöver gör de smala vägrenarna gång och cykling osäkert. Inom projektet byggs det en ny vägförbindelse till kraftverket i Lovisa. Genom projektet förbättras trafiksäkerheten särskilt på Skärgårdsvägen, när den tunga trafiken övergår till den nya vägförbindelsen. Projektet förbättrar förbindelserna till kraftverket och samtidigt näringslivets verksamhetsförutsättningar. Kostnadskalkylen för projektet uppgår till 8,4 miljoner euro (jordbyggnadskostnadsindexet MAKU 145, 2020=100). Förhållandet nytta/kostnad för projektet är 1,5.

Projekt

	Godkänt	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslags- behov 2026 mn €	Senare anslags- behov mn €
Vägprojekt						
Förbättring av riksväg 9 och trafik- arrangemang för regional väg 562, Lentokentäntie	Tilläggs- budget IV 2022	2026	42,6	41,02	1,58	-
Stamväg 68 Edsevö—Jakobstad, fas 3	Budget 2024/ Tilläggs- budget II 2025	2026	9,5	4,0	5,5	-
Riksväg 4, vägnittet norr om Leivonmäki i Joutsa	Budget 2024	2026	14,0	12,0	2,0	-
Riksväg 9 vid Lievestuore	Budget 2024	2026	30,0	16,0	14,0	-
Riksväg 11 vid Koivisto bro och Pikkuhaara bro, Björneborg och Ulsby	Tilläggs- budget II 2024	2026	16,0	11,75	4,25	-
Riksväg 3, planskild anslutning till Moreeni, Tavastehus och Janakkala	Tilläggs- budget II 2024	2026	5,04	2,04	3,0	-
Riksväg 5 Leppävirta—Kuopio	Tilläggs- budget II 2024	2029	180,0	11,0	45,0	124,0
Riksväg 8 Edsevö—Lepplax	Tilläggs- budget II 2024	2026	24,0	11,0	13,0	-
Riksväg 15 infartsvägen till Kotka (Hyväntuulentie)	Tilläggs- budget II 2024	2026	8,17	6,0	2,17	-
Riksväg 3 och riksväg 19 anslutnings- arrangemang i Jalasjärvi, Kurikka	Tilläggs- budget II 2024	2026	11,0	9,0	2,0	
Landsväg 642 Äänekoski bro	Budget 2025	2027	15,0	1,0	10,0	4,0
Riksväg 15 Rantahaka (Kotka)— Kouvola	Budget 2025	2029	122,0	1,0	28,0	93,0
Riksväg 21 Palojoensuu—Maunu	Budget 2025	2027	30,0	1,0	20,0	9,0
Riksväg 23 vid Karvio	Budget 2025	2026	14,0	1,0	13,0	-
Riksväg 12 Mankala—Tillola	Budget 2025	2029	92,0	1,0	10,0	81,0
Förbättring av riksväg 8 vid Karleby, Karleby centrum, fas 1	Budget 2025	2027	13,0	1,0	6,0	6,0
Riksväg 8 och regional väg 724, Vasa förbindelseväg, fas 1	Budget 2025	2028	31,0	-	3,0	28,0

Projekt

	Godkänt	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslags- behov 2026 mn €	Senare anslags- behov mn €
Landsväg 180 Kurkela—Kustö, västra omfartsvägen i S:t Karins	Budget 2025	2028	103,2	65,0	-	38,2
E18 stamväg 40 Åbo ringväg, i centrum av Reso	Budget 2025	2030	190,0	23,0	2,5	164,5
Riksväg 4 vid Palokka, Jyväskylä	Budget 2025	2027	15,5	7,0	3,0	5,5
Riksväg 4 Lahtisleden mellan Ring I och Ring III och en planskild anslutning vid Luftbron	Budget 2025	2028	64,0	1,0	40,0	23,0
Landsväg 101 Ring I, planskild anslutning vid Marknuten, Esbo	Budget 2025	2027	33,7	1,0	20,0	12,7
Riksväg 27 södra vägbron i Ylivieska	Tilläggs- budget II 2025	2027	14,0	1,0	12,0	1,0
Stamväg 67 och riksväg 19 Kivisaari—Atria	Tilläggs- budget II 2025	2027	11,0	1,0	9,0	1,0
Riksväg 25 avsnittet Mjölbolsta— Svartå	Tilläggs- budget II 2025	2028	17,0	0,5	2,0	14,5
Banprojekt						
Utvecklings- och verifieringsfasen av projektet Digispår	Tilläggs- budget III 2021	2027	130,0	110,0	11,0	9,0
Utökning av kapaciteten på ban- avsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2	Tilläggs- budget IV 2020/ Budget 2024	2030	383,0	264,4	20,0	98,6
Esbo stadsbana	Tilläggs- budget IV 2020/ Tilläggs- budget II 2023	2028	178,5	139,6	8,2	30,7
Personbangården i Tammerfors	Budget 2024/ Tilläggs- budget II 2025	2030	183,0	37,0	34,0	112,0
Utvecklande av kustbanan Karis— Köklax	Tilläggs- budget II 2024/ Budget 2025	2028	80,0	17,0	19,0	44,0

Projekt

	Godkänt	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslags- behov 2026 mn €	Senare anslags- behov mn €
Utvecklande av Karelenbanan	Budget 2025	2028	90,0	10,5	37,5	42,0
Planering och reparation av Sydbottenbanan	Budget 2025	2029	15,0	1,0	2,0	12,0
Flyttning av hamnbanan i Åbo	Budget 2025	2026	11,0	6,0	5,0	-
Personbangården i Uleåborg	Budget 2025	2027	24,5	1,0	20,0	3,5
Modernisering och investering i grundlig renovering av passage- kontrollsystemet för järnvägstrafiken (genomförandefasen av projektet Digispår)	Budget 2025		10,0	1,0	3,0	6,0
Planering av trafikledsprojekt						
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	Tilläggs- budget II 2023		4,6	2,5	1,9	0,2
Planering av elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari	Budget 2024		7,5	3,0	2,5	2,0
Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio	Budget 2024/ Tilläggs- budget II 2025		4,2	2,3	1,7	0,2
Utvecklande av huvudbanan: planering av utvecklandet av banavsnittet Riihimäki—Tammerfors	Budget 2024		22,0	6,5	6,0	9,5
Planering av järnvägsförbindelser med den europeiska spårvidds- standarden Torneå—Haparanda— Kemi	Tilläggs- budget II 2025		20,0	1,0	3,0	16,0
Annan planering av utvecklings- projekt				-	8,0	-
Pågående trafikledsprojekt sammanlagt			2 269,0	832,1	453,8	991,1
Nya trafikledsprojekt						
Modernisering och investering i grundlig renovering av passage- kontrollsystemet för järnvägstrafiken (fortsättning av genomförandefasen av projektet Digispår)	Budget 2026		95,0	-	14,0	81,0
Utvecklande av huvudbanan: mötesplatserna Riihimäki—Tammer- fors och inledande av en grundlig reparation av huvudbanan	Budget 2026		100,0	-	5,0	95,0

Projekt

	Godkänt	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslags- behov 2026 mn €	Senare anslags- behov mn €
Genomförande av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio	Budget 2026		40,8	-	1,0	39,8
Förnyande av Lieksanjoki bro	Budget 2026		20,0	-	0,5	19,5
Byggande av landsväg 1583 (Atom- vägen) mellan landsväg 170 och Skärgårdsvägen i Lovisa	Budget 2026		8,4	-	0,4	8,0
Nya trafikledsprojekt sammanlagt			264,2	-	20,9	243,3
Pågående och nya trafikledsprojekt sammanlagt			2 533,2	832,1	474,7	1 234,4

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Pågående trafikledsprojekt	445 776	376 656	373 920	247 500	1 443 852
Nya trafikledsprojekt	20 900	80 000	99 000	64 300	264 200
Utgifter sammanlagt	466 676	456 656	472 920	311 800	1 708 052

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av cirka 1 333 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Annan planering av utvecklingsprojekt	-8 900
Byggande av landsväg 1583 (Atomvägen) mellan landsväg 170 och Skärgårdsvägen i Lovisa (investeringsprogrammet)	400
E18 stamväg 40 Åbo ringväg, i centrum av Reso (investeringsprogrammet)	-500
Esbo stadsbana	-16 800
Fast förbindelse till Karlö	-35 000
Flyttning av hamnbanan i Åbo (investeringsprogrammet)	4 000
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	-2 500
Förbättring av bangården i Joensuu	-1 000
Förbättring av riksväg 8 vid Karleby, Karleby centrum, fas 1 (investerings- programmet)	5 000
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regional väg 562, Lentokentäntie	-19 419
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	-2 450
Förnyande av Lieksanjoki bro (investeringsprogrammet)	500
Landsväg 101 Ring I, planskild anslutning vid Marknuten, Esbo (investerings- programmet)	19 000
Landsväg 180, förnyande av Räsundsbron och Hessundsbron	-20 000
Landsväg 180 Kurkela—Kustö, västra omfartsvägen i S:t Karins (investerings- programmet)	-5 000
Landsväg 642 Äänekoski bro (investeringsprogrammet)	9 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Modernisering och investering i grundlig renovering av passagekontrollsystemet för järnvägstrafiken (fortsättning av genomförandefasen av projektet Digispår)	14 000
Modernisering och investering i grundlig renovering av passagekontrollsystemet för järnvägstrafiken (genomförandefasen av projektet Digispår)	2 000
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring till moment 31.20.51)	-2 230
Personbangården i Tammerfors (investeringsprogrammet)	2 000
Personbangården i Uleåborg (investeringsprogrammet)	19 000
Planering av järnvägsförbindelser med den europeiska spårviddsstandarden Torneå—Haparanda—Kemi (investeringsprogrammet)	3 000
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	1 360
Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio (investeringsprogrammet)	700
Planering och reparation av Sydbottenbanan (investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 11 vid Koivisto bro och Pikkuhaara bro, Björneborg och Ulvsby	4 255
Riksväg 12 Mankala—Tillola (investeringsprogrammet)	9 000
Riksväg 15 infartsvägen till Kotka (Hyväntuulentie) (investeringsprogrammet)	-2 830
Riksväg 15 Rantahaka (Kotka)—Kouvola (investeringsprogrammet)	27 000
Riksväg 21 Palojoensuu—Maunu (investeringsprogrammet)	19 000
Riksväg 23 vid Karvio kanal (investeringsprogrammet)	12 000
Riksväg 25 avsnittet Mjölbolsta—Svartå (investeringsprogrammet)	2 000
Riksväg 27 södra vägbron i Ylivieska (investeringsprogrammet)	12 000
Riksväg 3, planskild anslutning till Moreeni, Tavastehus och Janakkala	1 960
Riksväg 3 och riksväg 19 anslutningsarrangemang i Jalasjärvi, Kurikka (investeringsprogrammet)	-6 000
Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari (investeringsprogrammet)	-6 000
Riksväg 4, utvecklande av vägvägnittet Äänekoski—Viitasaari	-4 800
Riksväg 4, vägvägnittet norr om Leivonmäki (investeringsprogrammet)	-9 000
Riksväg 4 Lahtisleden mellan Ring I och Ring III och en planskild anslutning vid Luftbron (investeringsprogrammet)	39 000
Riksväg 4 vid Palokka, Jyväskylä (investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 5 Leppävirta—Kuopio (investeringsprogrammet)	34 000
Riksväg 6 vid Koria	-1 500
Riksväg 8 Edsevö—Lepplax (investeringsprogrammet)	2 000
Riksväg 8 och regional väg 724, Vasa förbindelseväg, fas 1 (investeringsprogrammet)	3 000
Stamväg 67 och riksväg 19 Kivisaari—Atria (investeringsprogrammet)	9 000
Stamväg 68 mellan Edsevö och Jakobstad (investeringsprogrammet)	2 000
Utvecklande av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på banavsnittet Kuppis—Åbo	-12 700
Utvecklande av huvudbanan: mötesplatserna Riihimäki—Tammerfors och inledande av en grundlig reparation av huvudbanan (investeringsprogrammet)	5 000
Utvecklande av Karelenbanan (investeringsprogrammet)	27 000
Utvecklande av kustbanan Karis—Köklax (investeringsprogrammet)	2 000
Utvecklande av Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio (investeringsprogrammet)	1 000
Utvecklings- och verifieringsfasen av projektet Digispår	-3 000
Utvecklings- och verifieringsfasen av projektet Digispår (RRF pelare 2)	-34 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2	-48 300

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Oversyn av innehållet i och fullmakten för projektet för utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2 (investeringsprogrammet)	9 500
Nivåförändring	8 789
Sammanlagt	69 535

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	474 676 000
2025 II tilläggsb.	198 800 000
2025 budget	405 141 000
2024 bokslut	385 050 000

79. Livscykelns finansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 97 700 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet som genomförs som livscykelprojekt.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras de anslag som behövs för statens medfinansieringsandel i alla livscykelprojekt. År 2026 finansieras fyra livscykelprojekt under momentet.

Projekt

	Godkänt	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2026 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Oavslutade livscykelprojekt						
E18 Muurla—Lojo	Tilläggsbudget I 2004/ Tilläggsbudget III 2024	2008	725,0	607,4	26,7	90,9
E18 Forsby—Kotka	Budget 2010	2014	650,0	600,8	44,0	5,2

Projekt

	Godkänt	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2026 mn €	Senare finansierings behov mn €
E18 Fredrikshamn—Vaalimaa	Budget 2014/ Tilläggs- budget IV 2019/ Tilläggs- budget III 2024	2018	525,0	235,0	25,0	265,0
E18 Muurla—Lojo, höjning av servicenivån	Tilläggs- budget IV 2020		30,0	11,0	2,0	17,0
Sammanlagt			1 930,0	1 454,2	97,7	378,1

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	97 700	53 800	54 000	270 303	475 803

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av cirka 155 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föranleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

E18 Forsby—Kotka	-4 000
E18 Muurla—Lojo	200
Sammanlagt	-3 800

2026 budget	97 700 000
2025 budget	101 500 000
2024 bokslut	104 000 000

20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

Förklaring: Genom myndighetstjänsterna för trafik och kommunikation tryggar man trafiksystemets funktion och säkerhet samt skapar förutsättningar för ett innovativt utvecklande av trafiksystemet och dess tjänster. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät utnyttjas till betydande del vid produktionen och konsumtionen av samhällets tjänster. I och med digitaliseringsutvecklingen uppkommer nya trafik- och kommunikationstjänster som kommunikationsnäten skapar förutsättningar för.

20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 19 886 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och konsumtionsutgifter som föranleds av dessa tjänster samt till redogörelser och information
- 2) till reparation av de bryggor som används för skärgårdens förbindelsefartygstrafik
- 3) till understöd för underhållet av de isvägar av privat natur som ersätter förbindelsefartygstrafiken
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av de fullmakter som har beviljats under tidigare år.

Av anslaget får det dessutom beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på de grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

I fråga om understöden budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Livskraftscentralen i Sydvästra Finland bemyndigas att ingå ett helhetsserviceavtal på femton år och ett avtal om förlängning med ett år om köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården på ett enda ruttområde till ett belopp av högst 30 000 000 euro.

Livskraftscentralen i Sydvästra Finland bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring : Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning har transportservice till sitt förfogande.

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Transport- och kommunikationsverket ansvarar för och den täcker nästan alla de öar med bofast befolkning i Skärgårdshavet och Finska viken som inte har någon vägförbindelse. Livskraftscentralen i Sydvästra Finland upphandlar tjänster för förbindelsefartygstrafik genom konkurrensutsättning. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara cirka 260 000 personer år 2026. De utgifter som helhetsserviceavtalen medför är per passagerare cirka 61 euro per resa och per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna cirka 20 900 euro per år.

Syftet med understöden är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där invånarna inte har tillgång till fast vägförbindelse eller egentlig förbindelsefartygstrafik. Understödet riktas främst till ordnandet av passagerar- och varutransporter i Finska viken och i Åbolands skärgård.

Under 2025 inleds konkurrensutsättningen av trafikeringsavtal på femton år enligt de fullmakter som beviljats 2025 på ruttområdena Borgå-Sibbo, Utö, Pargas och Nagu södra. De nya och längre helhetsserviceavtalen möjliggör ersättande av utrustning, införande av ny teknik och övergång till utsläppssnåla drivkrafter. Konkurrensutsättningen genomförs först för rutterna i Borgå och Sibbo, i fråga om vilka helhetsservicen enligt avtalet omfattar tidsperioden 1.5.2027—30.4.2042.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 19 352 000 euro och överföringsutgifternas andel 534 000 euro.

2026 budget	19 886 000
2025 budget	19 886 000
2024 bokslut	20 386 000

21. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 107 324 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtalen om allmän trafik så som det föreskrivs i trafikavtalsförordningen (EG) nr 1370/2007
- 2) till betalning av understöd enligt lagen om transportservice (320/2017) till användare av trafiktjänster
- 3) till köp av tågtrafiktjänster samt till kostnader för hyrning och underhåll av materiel
- 4) till köp av flygtrafiktjänster
- 5) till köp av region- och lokaltrafik och till kostnader för inrättande och användning av biljett-systemet
- 6) till stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner
- 7) till stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner
- 8) till projekt för utvecklande av trafiktjänster och till andra utgifter som främjar användningen av trafiktjänster samt till mobilitetsstyrning.

Av anslaget får beviljas understöd till kommuner och andra sammanslutningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för transportservice (509/2018).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Kommunikationsministeriet bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter som avses i lagen om transportservice (320/2017) samt för vissa andra utgifter som hänförs till produktionen av kollektivtrafiktjänster och till främjandet och utvecklandet av kollektivtrafiken samt till mobilitetsstyrningen.

Staten ersätter i regel regionala köp direkt till trafikidkaren. Kommunerna betalar sin andel av kostnaderna. När det gäller trafik som ordnas enligt bruttomodellen får staten de biljettinkomster som budgeteras under inkomster i statsbudgeten. Utöver dessa inkomster budgeteras också andra inkomster som hänför sig till det riksomfattande biljett- och avgiftssystemet. När det gäller 2025 har det vid dimensioneringen av anslaget beaktats 1 500 000 euro som biljettinkomster, vilka har budgeterats som inkomstpost under moment 12.31.10.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Upphandling av tågtrafik	45 170
Region- och lokaltrafik	32 329
Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner	9 750
Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner	8 125
Upphandling av flygtrafik	10 600
Utvecklingsprojekt	750
Mobilitetsstyrning	600
Sammanlagt	107 324

Upphandling av tågtrafik

Kommunikationsministeriet har ingått ett avtal med VR-Group Ab om upphandling av tågtrafik 2022—2030. Tjänster som ingår i statens avtal om upphandlad trafik är regionaltågtrafik i södra Finland, nattågstrafiken, IC-trafik som kompletterar trafiken på marknadsvillkor samt rälsbuss- trafik på icke-elektrifierade banavsnitt. Ett mål i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering är att öka den genuina konkurrensen på spårtrafiksmarknaden. För detta ändamål grundas ett offentligt materielbolag för offentligt understödd köptrafik.

Syftet med upphandlingen av persontågtrafik är att upprätthålla servicenivån inom tågtrafiken och kollektivtrafikens andel av färdställen. Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana re- sebehov på regional nivå och på riksnivå som anses vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor och i den omfattning som det årligen för ändamålet beviljade anslaget tillåter. Köpen möjliggör en högre servicenivå än den som enbart de direkta biljettin- komsterna ger möjlighet till. Ordandet av upphandlad trafik medför kostnader för staten för hyra som betalas till materielbolaget, för underhåll av materielen och för serviceavgifter till VR enligt avtalet om upphandlad trafik.

Region- och lokaltrafik

Transport- och kommunikationsverket skaffar inom området för sin behörighet i regel den offent- liga persontrafik mellan kommuner som kan ses som grundläggande service genom konkurrens- utsatta avtal i vars finansiering kommunerna och andra aktörer kan delta. Transport- och kommu- nikationsverket kan också bevilja kommuner och samkommuner inom sitt behörighetsområde statsunderstöd. Bestämmelser om grunderna för detta finns i statsrådets förordning om statsun- derstöd för transportservice. Därutöver får finansieringen användas för kostnader för inrättande och användning av biljettsystemet.

Tyngdpunkten för region- och lokaltrafikens utvecklingsåtgärder ligger på planering av trafiken och främjande och utvecklande av samordningen av persontransporterna.

Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner

Staten kan bevilja statsunderstöd för transportservice i stora stadsregioner. En förutsättning för att få statsunderstöd är att understödet anvisas för de utvecklingsåtgärder för transportservice som avses i avtalet om markanvändning, boende och trafik. Staten vill dessutom genom finansieringen bidra till att anslutningen till den myndighet som ansvarar för att ordna den offentliga persontra- fiken inte ska utgöra en oskälig kostnadsbörda för kommunen.

Staten stöder de stora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner

Staten kan bevilja statsunderstöd för transportservice i medelstora stadsregioner när det gäller de åtgärder för utveckling av trafiktjänsterna som överenskommits i MBT-avtalen för Jyväskylä, Kuopio och Lahtis och även för transportservice i andra medelstora stadsregioner, förutsatt att de har upprättat ett intentionsavtal om utveckling av trafiktjänsterna.

Staten stöder de medelstora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Upphandling av flygtrafik

Flygtrafik kan upphandlas om restiden från Helsingfors till orten i fråga är längre än tre timmar med tåg. Flygtrafiken inom Finland utvecklas i första hand på marknadsvillkor, men genom köp av reguljär flygtrafik tryggas förbindelser som är viktiga för försörjningsberedskapen, exportindustrin och turismen. Även lokala och regionala aktörer kan delta i finansieringen av dessa förbindelseruttrar. Avtalet om den regelbundna flygtrafiken på rutten Helsingfors—Nyslott gäller 13.11.2023—19.12.2025. Konkurrensutsättningen av ett nytt avtal för perioden 19.1.2026—15.12.2028 pågår.

Avtalen om ordnande av flygtrafik på rutterna mellan Helsingfors-Vanda flygplats och flygplatserna i Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kemi-Torneå och Karleby-Jakobstad gäller 29.4.2024—28.3.2026. Avtalen innehåller en option fram till den 27 februari 2028. Avtalet om en reguljär flygförbindelse mellan Helsingfors och Björneborg gäller 1.1.2025—27.3.2027, med en option fram till den 27 februari 2028. Avtalen förlängs för optionsperioden fram till den 27 februari 2028.

Utvecklingsprojekt

Genom strategiska utvecklingsåtgärder försöker man främja den offentliga persontrafikens verksamhetsförutsättningar, konkurrenskraft och attraktivitet på lång sikt. En förutsättning för beviljandet av statsunderstöd för utvecklingsprojekt är att de som får statsunderstöd deltar i kostnaderna för projektet med åtminstone en lika stor andel och att resultaten av utvecklingsprojekten även främjar de riksomfattande utvecklingsmålen.

Mobilitetsstyrning

Genom mobilitetsstyrning medverkar man till att öka både andelen offentlig persontrafik och andelen gång och cykling. Metoderna är bl.a. informationsstyrning, marknadsföring och stöd till att utveckla tjänsterna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 80 843 000 euro och överföringsutgifternas andel 26 481 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Köp av flygtrafiktjänster	-17 000
Köp av flygtrafiktjänster, tilläggsfinansiering	6 600
Köp av tågtrafiktjänster	10 300
Återföring av en överföring av engångsnatur (överföring från moment 31.10.20)	500
Sammanlagt	400

2026 budget	107 324 000
2025 II tilläggsb.	105 000
2025 budget	106 924 000
2024 bokslut	102 424 000

22. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 612 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab om anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används enligt den fullmakt på 40 000 000 euro som beviljats i tilläggsbudgeten för 2022 till betalning av utgifter för anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken. Anskaffningen grundar sig på ett avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab. Med stöd av avtalet skaffar VR-Group Ab ny vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken i syfte att förbättra servicenivån inom nattågstrafiken. Det är fråga om en helhet som utgörs av nio sovvnagnar och åtta biltransportvagnar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	4 612	4 582	24 432	33 626

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken	818
Sammanlagt	818

2026 budget	4 612 000
2025 budget	3 794 000

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 89 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till ägaren till fartyg som är inskrivna i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget.

Förklaring: Det stöd som betalas till ägaren till ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget motsvarar beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den förskottsinnehållningspliktiga sjöarbetsinkomst som en allmänt eller begränsat skattskyldig sjöman erhållit från ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen och av de sjömanspensionsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier som arbetsgivaren betalar. I fråga om andra begränsat skattskyldi-

ga, dvs. sjömän som omfattas av källskatt, motsvarar stödet beloppet av den källskatt som betalats på sjömannens löneinkomst från arbete ombord på fartyget och av arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift.

År 2026 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2025—30.6.2026. För passagerarfartyg som får ta mer än 120 passagerare motsvarar stödet det belopp av förskottsinnehållningar, arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter och källskatt för tiden 1.11.2025—31.10.2026 som ingår i de arbetsgivarprestationer som betalats till skatteförvaltningen.

År 2024 betalades det 110,5 miljoner euro i stöd. Det uppskattas att det år 2026 i handelsfartygsförteckningen finns 102 fartyg som omfattas av stödet. Av dessa är 87 lastfartyg och 15 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för de fartyg som är upptagna i förteckningen uppskattas vara sammanlagt cirka 1 700 000 ton.

2026 budget	89 000 000
2025 budget	89 000 000
2024 bokslut	110 520 571

51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 119 270 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik och till utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsundersökningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av säkerhetsverksamhet för vägtrafik (1207/2016)
- 2) till betalning av understöd enligt lagen om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter (1289/2021)
- 3) till betalning av statsunderstöd för kostnader för ordnande av yrkesutbildning inom järnvägstrafiken
- 4) till betalning av prisstöd för lotsning enligt lotsningslagen (561/2023) för lotsning i Saimenområdet och till nödvändiga kostnader för lotsningsbolaget som upprätthållandet av lotsningsberedskapen föranleder
- 5) för tidsbundet distributionsstöd för tidningar
- 6) till stöd för fartygstrafiken i Kvarken genom minskade kostnader för utsläppshandeln
- 7) till betalning av understöd enligt den lag som gäller stöd till en nationell åtkomstpunkt för utbytet av information om trafiksystemet och en informationstjänst för grundläggande information om trafiksystemet
- 8) för nationell självfinansiering av cyberkompetensprojekt i små och medelstora företag
- 9) till skrotningspremier för personbilar inklusive de resurser som behövs för skötseln av Transport- och kommunikationsverkets uppgifter i anslutning till skrotningspremierna
- 10) till betalning av statsunderstöd som beviljats rederier inom sjöfarten

11) till stöd för fortsatt upprätthållande av den godstrafik på förbindelserutten Nådendal—Åland som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen.

I fråga om punkterna 1 och 3 budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under 2021 får det budgeterade anslaget för betalning av understöd enligt lagen om skrotningspremie för personbilar, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- eller etanoldrift (971/2017) även användas till betalning av utgifter enligt punkt 2.

Dispositionsplan (euro)

Tidsbundet understöd för tidningsutdelning	7 500 000
Säkerhetsverksamhet för vägtrafik	9 500 000
Stöd till fartygsrutterna i Kvarken på grund av införandet av undantaget för öar	2 000 000
Yrkesutbildning inom järnvägstrafik	841 000
Prisstöd för lotsning i Saimenområdet och upprätthållande av beredskap för lotsning	600 000
Nationell självfinansieringsandel för cyberkompetensprojekt i små och medelstora företag	600 000
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet	7 555 000
Skrotningspremie	20 000 000
Stödordningen för statsunderstöd till rederier	70 324 000
Tryggande av godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen på rutten Nådendal—Åland	350 000
Sammanlagt	119 270 000

Förklaring: Lagen om ändring av postlagen och om understöd för tidningsutdelning minskade antalet utdelningsdagar för brev som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna till tre dagar i hela landet. Informationsförmedlingen stöds genom ett tidsbundet statsunderstöd som konkurrensutsätts och vars syfte är att säkerställa att tidningsutdelningen fortsätter också i glesbygdsområden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar.

Med anslaget för säkerhetsverksamhet för vägtrafiken främjas de trafikpolitiska målen för säkerhet i vägtrafiken. Anslaget grundar sig på den trafiksäkerhetsavgift som samlas in hos försäkringsbolagen. Trafiksäkerhetsavgiften är 1,3 % av försäkringsbolagets årliga premieinkomster av trafikförsäkringen och intäktsförs under moment 11.19.05.

Anslaget för utbildning inom järnvägsbranschen är avsett för en läroanstalt eller ett aktiebolag som tillhandahåller övergripande yrkesutbildning inom järnvägsbranschen för olika uppgifter och som är oberoende av aktörerna inom järnvägsbranschen.

Enligt lotsningslagen tas det för lotsning i Saima kanal och Saimens vattenområde ut en lotsningsavgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är maximalt två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet. Det är därför meningen att prisstöd enligt momentet ska betalas för företagsekonomiskt olönsam, lagstadgad lotsning i Saimenområdet till det företag som producerar lotsningstjänster. Lotsningssträckorna är betydligt längre i Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften i Saimen ersätts så att ersättningen är högst lika stor som underskottet för Saimenområdet (inklu-

sive kanalen). Med anslaget ersätts dessutom de nödvändiga kostnader för lotsningsbolaget som upprätthållandet av lotsningsberedskapen föranleder.

Finland tillämpar det tidsbegränsade undantaget för öar inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem för sjöfarten. Med tanke på försörjningsberedskapen är det viktigt att fartygstrafiken i Kvarken stöds på samma sätt eller på ett sätt som motsvarar undantaget för öar i syfte att minska de kostnader som utsläppshandeln medför. Detta säkerställer att utsläppen från sjötransporterna minskar och att utsläppssnåla alternativa bränslen utvecklas.

Den nationella självfinansieringsandelen för små och medelstora företags cyberkompetensprojekt ger små och medelstora företag tillgång till de finansiella instrument för utveckling av cybersäkerhetslösningar och cybersäkerhetsprodukter Europeiska kompetenscentret för cybersäkerhet tillhandahåller.

Genomförandet av den nationella åtkomstpunkten och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet effektiviserar utbytet av information om trafiken och förbättrar således trafiksäkerheten, smidigheten och underhållet av infrastrukturen och skapar nya affärsmöjligheter.

Genom stödordningen för statsunderstöd till rederier säkerställs det att sådana ekonomiska skador som orsakats av passagerartrafiken hos rederier som under tiden för de nationella reserestriktioner som infördes på grund av covid-19-pandemin trafikerat sjöfartsrutter som är kritiska för Finland kompenseras på ett sätt som är förenligt med EU:s regler om statligt stöd.

På förbindelserutten Nådendal—Långnäs fraktas varje vecka 1 925 ton gods, varav cirka 75 % är så kallad transport av farliga ämnen. Genom det stöd som riktas till förbindelserutten Nådendal—Långnäs säkerställs det att den godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen upprätthålls också i fortsättningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell självfinansieringsandel för cyberkompetensprojekt i små och medelstora företag (överföring från moment 31.01.02)	600
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring från moment 31.01.02) (budgetlag)	880
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring från moment 31.01.29) (budgetlag)	1 535
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring från moment 31.10.20) (budgetlag)	2 910
Nationell åtkomstpunkt och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet (överföring från moment 31.10.77) (budgetlag)	2 230
Nivån på distributionsstödet för tidningar halveras (regeringsprogr. 2023)	-7 500
Skrotningspremie	20 000
Stödordningen för statsunderstöd till rederier	70 324
Sänkning av nivå på prisstödet för lotsning i Saimen	-300
Tryggande av godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen på ruten Nådendal—Åland	50
Sammanlagt	90 729

2026 budget	119 270 000
2025 budget	28 541 000
2024 bokslut	95 825 000

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)

Under momentet beviljas 593 652 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) användas till en överföring till fonden.

Förklaring: Enligt 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) ska det för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993) till fonden betalas ersättning ur ett anslag i statsbudgeten. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Enligt 5 § i lagen om statens televisions- och radiofond används för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet årligen medel ur fonden till det belopp som avses i 3 § 2 mom. Medel får också användas för utbetalning av arvoden för förhandsprövning enligt 6 a § i lagen om Rundradion Ab samt för förvaltning av fonden. Medel ur fonden kan även i övrigt användas för att främja televisions- och radioverksamheten.

Överföringen till fonden för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet finansieras med rundradioskatten.

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	593 652 000
2025 budget	593 652 000
2024 bokslut	593 652 000

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Genom åtgärderna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöds en hållbar ekonomisk tillväxt som främjar ett finanspolitiskt starkt och engagerat samhälle.

Hållbar tillväxt binder samman politikområden inom förvaltningsområdet, särskilt innovations- och näringspolitiken, sysselsättnings-, företagsamhets-, konsument-, konkurrens-, region-, naturresurs-, energi- och klimatpolitiken samt de politikområden som gäller arbetskraftsinvandring, utveckling av arbetslivet och integration av invandrare. Förvaltningsområdets politikområden erbjuder en grund för det mål enligt regeringsprogrammet som möjliggör ett konkurrenskraftigt och företagervänligt Finland som lockar investeringar samt ett tryggt Finland som med grund i försörjningsberedskapen har förmåga att reagera på kriser.

Den största utmaningen för ett ekonomiskt starkt Finland är att få skuldsättningen att minska, uppnå en sysselsättningsgrad på 80 procent fram till 2031 och höja FoU-utgifternas andel till 4 procent av BNP fram till 2030. Förändringarna i de globala värdenätverken har lett till att trygghandlet av försörjningsberedskapen blivit en allt viktigare strategisk fråga.

Framgångsrika företag sysselsätter, betalar konkurrenskraftiga löner och investerar i förutsättningar för framtida tillväxt. Arbets- och näringsministeriet arbetar för att få Europas inre marknad att fungera bättre och främjar via åtgärder inom förvaltningsområdet även företagens tillträde till tillväxtmarknader i tredjeländer. Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande och konkurrensutsatt hemmamarknad, vilket bidrar till att stärka företagens förmåga att klara sig bra också på den internationella marknaden.

Företagens framgång grundar sig på en kompetent och tillräcklig arbetskraft och på förmåga att utnyttja ny teknik och annat kunnande för att öka sin internationella affärsverksamhet. En verksamhetsmiljö som förändras snabbt förutsätter också förmåga att förutse och reagera på förändringar på marknaden och i värdenätverken. Ett förutsägbart nationellt innovationssystem som sporrar till verksamhet och samarbete inom forskning, utveckling och innovationer på lång sikt ger företagen förutsättningar att förnya sig och stärka sin internationella konkurrenskraft och lockar både inhemska och utländska investerare och investeringar, experter och företag inom forskning, utveckling och innovationer. Aktörerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde uppmuntrar företagen till ambitiös FoU-verksamhet med högre risk än tidigare samt till sektorsövergripande samarbete med forskningsorganisationer och andra aktörer inom forsk-

ning, utveckling och innovationer i Finland och internationellt. Målet är att utveckla och tillämpa ny teknik och kompetens samt att kombinera och i stor utsträckning utnyttja olika kompetenser till stöd för en hållbar ekonomisk tillväxt och samhällets välfärd.

Stora företags förnyelse och framgång är viktiga med tanke på hela ekonomins tillväxt. Genom en långsiktig industripolitik sörjer man för den logistiska konkurrenskraften, tillgängligheten och en fungerande marknad, vilket lockar investeringar och tryggar en ökning av antalet tillväxtorienterade och exportinriktade företag. Det att förutsättningarna för företagsverksamhet tryggas i företag av alla storlekar stöder likaså hela ekonomins tillväxt. Arbets- och näringsministeriet främjar på bred front företagande och tillväxt. I ett ekosystembaserat tillvägagångssätt som betonar multilateralt samarbete är det viktigt att företag av olika storlek, forskningsorganisationer och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer, såsom städer, förbinder sig till ett långsiktigt samarbete.

Tillgången till finansiering och en fungerande kapitalmarknad stöder tillväxten. Genom specialfinansieringen inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde kompletteras den privata finansierings- och kapitalmarknadsverksamheten inom branscher med marknadsbrist. Finlands Industriinvestering Ab har en tydligare industripolitisk uppgift än tidigare, med fokus på tillväxt och förnyelse samt främjande av investeringar. Genom offentlig exportfinansiering tryggas de finländska företagens jämlika konkurrensförhållanden på den globala marknaden samt främjas exporten och sysselsättningen.

Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande arbetsmarknad och en utveckling av arbetslivet. Målet är att höja sysselsättningen med åtminstone 100 000 sysselsatta fram till 2027. För att nå detta mål underlättas sysselsättningen, utvecklas den internationella rekryteringen, utökas antalet lokala avtal på arbetsmarknaden och fortsätts reformen av arbetskraftsservicen. Att arbetslivslagstiftningen reformeras bland annat genom att undanröja hinder för sysselsättning utgör en central del av en fungerande arbetsmarknad.

Skapandet av ny kompetens, flexibiliteten i arbetskraftens kompetens samt tryggandet av att det finns tillräckligt med och tillgång till kompetent arbetskraft kommer att utgöra kärnan av konkurrenskraften och vara nödvändiga för att trygga företagens verksamhetsförutsättningar. Utöver att höja sysselsättningsgraden för den inhemska arbetskraften främjar aktörerna inom förvaltningsområdet arbetskraftsinvandring för näringslivets och investeringarnas behov med tyngdpunkt på högskoleutbildade och branscher där det råder brist på arbetskraft.

Omställningen till ren energi kan skapa mycket nytt näringsliv och många nya arbetstillfällen i Finland, men för att omställningen ska kunna genomföras behövs ny kompetens som förenar olika branscher. Möjligheterna till sysselsättning i anslutning till naturresurser, omställningen till ren energi och kunnande om detta ska utnyttjas också regionalt.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde arbetar man för att utnyttja särdrag som förbättrar den hållbara ekonomiska tillväxten och livskraften i landets olika regioner. Arbets- och näringsförvaltningen främjar i partnerskap med städerna att ekonomin stimuleras genom sysselsättnings-, innovationspolitiks- och internationaliseringsåtgärder.

Förvaltningsområdet ser också över sina tillvägagångssätt och främjar företagens verksamhetsförutsättningar genom att tillhandahålla användarvänliga och främst digitala affärsorienterade

ekosystem av tjänster och genom att göra också företagen delaktiga i utvecklandet av tjänster. Användningen av europeiska finansiella instrument utgör en del av tillväxtstrategin.

För att få den rena ekonomin att växa och uppnå koldioxidneutralitet måste man främja en omställning till ren energi inom industrin och investeringar som betjänar omställningen. För att säkerställa omställningen till ren energi behövs det investeringar i förnybar och fossilfri energiproduktion och nya energilösningar med stöd av finansiering för forskning, utveckling och innovationer. Elproduktionen mångfaldigas, prisfluktuationerna dämpas och driftsäkerheten säkerställs. Samtidigt ska kommersialiseringen av nya energilösningar och av ren teknik utgöra en del av den finländska tillväxtpolitiken.

Arbets- och näringsministeriet strävar efter att förnya näringslivet och stärka regionernas livskraft, att höja sysselsättningsgraden och förbättra tillgången till kompetent arbetskraft samt att genom rena investeringar främja klimatmålen. På grund av den ekonomiska recessionen uppskattas det dock att utvecklingen av sysselsättningsgraden 2024—2025 är svag.

Arbets- och näringsministeriet ställer preliminärt upp följande samhällseliga effektmål för sitt ansvarsområde för 2026:

Samhällseliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Näringslivet förnyas och regionernas livskraft stärks			
— Förändring i exportvolymen (%)	0,1	2,9	2,5
— Förändring i investeringar från året innan (%)	-7,1	6,5	3,3
— FoU-utgifter/BNP (%)	3,2	3,2	3,3
Sysselsättningen ökar och tillgången till kompetent arbetskraft förbättras			
— Sysselsättningsgrad, 15—64-åringar (%)	72,1	71,7	72,1
— Arbetslöshetsgrad, 15—74-åringar (%)	8,4	8,8	8,3
— Sysselsättningsgraden för personer med utländsk bakgrund (%)	62,8	> 64	> 65
Rena investeringar främjar klimatmålen			
— Den fossilfria energins andel av den totala förbrukningen (%)	71,2	73	74

Jämställdhet mellan könen

Inom systemet för planering av regionutvecklingen beaktas olika befolkningsgruppers behov inom regionutvecklingen som helhet. För att säkerställa jämställdheten mellan könen fästs särskild vikt vid att ett könsbalanserat deltagande i de organ som ingår i planeringssystemet tryggas. Med tanke på regionernas välfärd är främjandet av jämställdheten mellan könen också en fråga som anknyter till regionens konkurrenskraft och attraktivitet och till bevarandet av såväl en balanserad befolkningsstruktur som arbetsplatser, företagsverksamhet, tjänster och en regions attraktivitet.

Invandrarkvinnor lyfts upp som en särskild målgrupp för integrations- och sysselsättningsåtgärder i syfte att stärka deras delaktighet i arbetslivet och i samhället i övrigt.

Jämställdhet och likabehandling i arbetslivet främjas bland annat genom åtgärder för sysselsättning och företagsamhet. Genom fortsatta reformer av arbetskraftsservicen stöds sysselsättningen. Effektiv arbetskrafts- och företagsservice uppmuntrar till kompetensutveckling och rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är av största vikt i synnerhet vid omstruktureringar.

Vissa nyckeltal enligt kön

	2023 Kvinnor	2023 Män	2024 Kvinnor	2024 Män
Arbetslösa arbetssökande (%)	42	58	41	59
Påbörjat arbetskraftsutbildning (%)	51	49	49	51
Börjat i arbetskraftsservice				
— integrationsutbildning (%)	66	34	63	37
— lönesubventionerat arbete (%)	44	56	43	57
— startpeng (%)	55	45	53	47
Inlett frivilliga studier (%)	62	38	61	39

I EU:s regional- och strukturpolitiska program för den nya programperioden, Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027, har jämställdhet mellan könen beaktats som en övergripande princip. Utöver att jämställdhet främjas i samtliga projekt kan också projekt vars huvudsakliga syfte är att främja jämställdhet mellan könen finansieras. Projekten ska iaktta de rättigheter och principer som följer av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, inklusive jämställdheten mellan könen. I samtliga medlemsländer ska dessutom finansieringsandelen för jämställdhetsfrämjande projekt övervakas i enlighet med ett enhetligt klassificeringssystem.

Hållbar utveckling

Arbets- och näringsministeriet främjar en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar tillväxt och utveckling samt globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030). Ministeriet främjar genom sina åtgärder särskilt följande mål för hållbar utveckling: förnybar energi (SDG7), anständiga arbetsvillkor och hållbar tillväxt (SDG8), innovationer och hållbar industri (SDG9) samt bekämpning av klimatförändringen (SDG13).

En konsekvent energi- och klimatstrategi och energi- och klimatpolitik är nyckelfaktorer för hållbar utveckling. Genom utsläppsfria och utsläppssnåla investeringar skapas en grund för ett klimatneutralt samhälle. Ministeriet stöder också innovationer som betjänar miljön och välfärden samt främjar sådana nya och internationellt intressanta lösningar inom hållbar utveckling som gäller cirkulär ekonomi och koldioxidsnålhet. På lång sikt främjar koldioxidsnåla lösningar också hållbar ekonomisk tillväxt och hållbar sysselsättning.

Vid genomförandet av politiken tas hänsyn till social och regional rättvisa. Ministeriet skyddar den kompetenta arbetskraften på en föränderlig arbetsmarknad, främjar mångfald och icke-diskriminering i arbetslivet, förebygger diskriminering vid rekrytering samt stärker kampen mot grå ekonomi.

Under programperioden för EU:s region- och strukturpolitik, Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027, riktas 30 % av Finlands ERUF-finansiering till EU:s politiska mål Ett grönare och koldioxidsnåla Europa. Dessutom bör 35 % av finansieringen av ERUF-åtgärderna riktas till klimatåtgärder, vilket innebär att målet är fem procentenheter mer ambitiöst än EU:s minimi-

nivå. Alla projekt som finansieras med medel ur fonden för en rättvis omställning (FRO) betraktas dessutom i enlighet med kommissionens riktlinjer fullt ut som klimatåtgärder.

År 2026 används 64,1 miljoner euro av fullmakten för energistöd till genomförande av energi- och klimatstrategin. Cirka 240 miljoner euro beräknas bli använt för produktionsstöd för förnybar energi.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 5 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter	11.19.10
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den	32.40.47, 32.40.60, 32.40.(82)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen	32.01.11
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlings-service	28.90.30, 32.01.02

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
32.01	Förvaltning		
	— fullmakt att godkänna lån (lån för skyddsupplag)	8,4	8,4
	— bevillningsfullmakt	0,034	0,034
32.01.04	<i>Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)</i>		
	— fullmakt för finansiering	18,0	-
32.01.41	<i>Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt för finansiering	35,5	66,3
32.20.40	<i>Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt för finansiering	940,5	633,2
32.20.41	<i>Energistöd (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	14,1	9,9
32.20.(42)	<i>Spetsprojekten inom åtgärdshelheten Ett Finland med ren energi (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	140,0	-
32.20.83	<i>Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	156,8	156,8
32.30.46	<i>Stärkande av små och medelstora företags forsknings- och utvecklingsverksamhet (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	-	8,0

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
32.30.64	<i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	376,5	391,2
32.40.(82)	<i>Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	1 000,0	-
32.40.88	<i>Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— bevillningsfullmakt	-	100,0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Förvaltning	996 695	729 351	698 125	-31 226	-4
01. Arbets- och närings- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	44 161	38 675	36 847	-1 828	-5
02. Livskraftscentralernas omkostnader (reservations- anslag 2 år)	222 558	237 401	185 250	-52 151	-22
(03.) Arbets- och näringsbyrå- ernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	282 887	—	—	—	0
04. Geologiska forsknings- centralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 377	37 997	36 403	-1 594	-4
05. Omkostnader för Innovationsfinansierings- verket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	99 485	71 708	70 684	-1 024	-1
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	20 309	20 471	21 381	910	4
07. Patent- och register- styrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	14 246	15 729	12 954	-2 775	-18
08. Säkerhets- och kemikalie- verkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 351	23 189	22 658	-531	-2
09. Energimyndighetens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	10 460	11 815	11 421	-394	-3

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	27 000	11 113	4 575	-6 538	-59
11. Försörjningsberedskapscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	24 668	24 668	0
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	6 145	5 600	5 600	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	61 328	51 072	49 072	-2 000	-4
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)	3 833	3 543	2 093	-1 450	-41
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	4 920	47 750	67 621	19 871	42
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	118 355	131 259	125 114	-6 145	-5
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	2 724	1 550	1 500	-50	-3
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	400	400	400	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	19 456	20 029	19 834	-195	-1
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	1 700	50	50	—	0
20. Förnyelse och koldioxidsnålhet	955 548	1 600 505	1 571 092	-29 413	-2
20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	3 400	3 400	3 400	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	422 124	538 025	669 464	131 439	24
41. Energistöd (förslagsanslag)	87 425	443 761	276 713	-167 048	-38
(42.) Spetsprojekten inom åtgärdsområdet Ett Finland med ren energi (förslags- anslag)	—	—	—	—	0
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	143 203	150 000	150 000	—	0
44. Finlands investeringsstöd för att främja koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid enligt faciliteten för återhämtning och resiliens (förslagsanslag)	9 239	51 558	55 354	3 796	7
46. Innovationsstöd för skepps- byggnad (förslagsanslag)	17 449	15 050	20 900	5 850	39
47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)	0	3 334	8 000	4 666	140
48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslags- anslag)	123 604	234 097	239 531	5 434	2
(49.) Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)	—	14 100	—	-14 100	-100
(50.) Nationell medfinansiering av EU-projekt för forsk- nings- och utvecklingsverk- samhet (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	145 629	146 180	147 730	1 550	1
(87.) Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företags- ledda ekosystem för affärs- verksamhet (förslagsanslag)	3 475	1 000	—	-1 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
30. Sysselsättning och företag- samhet	730 232	693 127	639 388	-53 739	-8
(32.) Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektors- övergripande kompetens (reservationsanslag 2 år)	1 347	4 500	—	-4 500	-100
(35.) Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna för reformen av arbets- och näringsstjänsterna (fast anslag)	34 000	—	—	—	0
38. Skötseln i landskapet Åland av uppgifter inom utkomst- skyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft (reservationsanslag 2 år)	—	30	30	—	0
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	10 157	12 497	6 221	-6 276	-50
(41.) Statsunderstöd för Jobb- kanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 000	—	—	—	0
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	11 270	12 071	4 000	-8 071	-67
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	6 300	5 300	3 700	-1 600	-30
46. Stärkande av små och medelstora företags forsk- ning- och utvecklingsverk- samhet (förslagsanslag)	—	—	2 400	2 400	0
(51.) Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	230 971	—	—	—	0
52. Lönegaranti (förslags- anslag)	33 592	33 460	33 460	—	0
(55.) Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslags- anslag)	18 331	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	376 452	619 269	583 577	-35 692	-6
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	5 813	6 000	6 000	—	0
40. Specialfinansiering för företag	171 524	262 099	88 373	-173 726	-66
42. Statligt stöd för trygghet av elförsörjningen (förslagsanslag)	900	800	1 000	200	25
(43.) Kostnadsstöd för företag (reservationsanslag 2 år)	1 000	—	—	—	0
(46.) Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (förslagsanslag)	2 090	—	—	—	0
47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)	21 261	47 769	25 153	-22 616	-47
48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	145 273	112 500	61 200	-51 300	-46
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	1 000	1 020	1 020	—	0
(82.) Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	—	10	—	-10	-100
88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	—	100 000	—	-100 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
50. Integration och inter- nationell kompetens	321 005	384 364	351 853	-32 511	-8
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	4 801	2 209	2 109	-100	-5
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verk- samhet (förslagsanslag)	316 204	382 155	349 744	-32 411	-8
Sammanlagt	3 175 004	3 669 446	3 348 831	-320 615	-9
Totalt antal årsverken	10 044	5 961	5 331		

01. Förvaltning**Fullmakt**

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) är 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 2026 godkännas till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2026 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet genomför tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet åtgärder som stöder ekonomisk tillväxt som ska vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Den ekonomiska tillväxten bygger på framgångsrik företagsverksamhet, som bidrar till innovation och sysselsättning samt skapar välfärd i Finland. Aktörerna inom förvaltningsområdet har som mål att bygga upp en verksamhetsmiljö genom vilken det skapas verksamhetsförutsättningar för att stärka den internationella konkurrenskraften och den hållbara ekonomiska tillväxten.

Med tanke på Finlands ekonomiska framgång och de finländska företagens tillväxtförutsättningar är det viktigt att se till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö. Inom förvaltningsområdet genomförs övergripande åtgärder för att Finland ska bli ett lockande och konkurrenskraftigt land att arbeta och driva företag i. Företagens tillväxtförutsättningar stärks genom avveckling av sådan reglering som begränsar eller bromsar dem. Konkurrensen inom ekonomin utökas och förutsättningarna för affärsverksamhet på marknadsvillkor förbättras.

Företagen uppmuntras att förnya sig och öka den internationella affärsverksamhet som stöder omställningen till ren energi med hjälp av ny kompetens, ny teknik och sektorsövergripande samarbete samt genom att utnyttja nya källor till värdeskapande samt digitalisering. Samarbetet mellan företag, högskolor, forskningsinstitut och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer stärks i syfte att öka antalet internationellt konkurrenskraftiga ekosystem inom strategiskt viktiga tillväxtområden. Genom samarbetet ökas kompetensen och förutsättningarna för

utveckling av innovationer som förändrar marknaden och stärks ett omfattande utnyttjande av forskningsresultaten. Det väsentliga är att kunna göra nationella val av de teman och ämnen som de nationella innovations-, industri- och näringspolitiska resurserna riktas till strategiskt.

Finländska företags framgång på den globala marknaden stöds genom att hjälpa företagen att identifiera internationella affärsmöjligheter och bli en del av globala värdenätverk och ekosystem samt att bygga upp internationella partnerskap. Målet är att öka antalet tillväxt- och exportorienterade företag med en sysselsättande effekt och att bevara arbetsplatser inom industrin i Finland. Grunden för ekonomin och exporten stärks genom åtgärder som bland annat avsevärt ökar antalet växande medelstora företag före utgången av decenniet.

Innovationer och ett välfungerande system för skydd av immateriell egendom är väsentliga med tanke på de finländska företagens tillväxt och internationella konkurrenskraft. Ett välfungerande och konkurrenskraftigt system för immateriella rättigheter säkerställer att företagens innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och används och att rättigheterna tillgodoses effektivt i Finland och internationellt.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning som beaktar arbetsgivarnas, arbetstagarnas och företagens behov, kompetent arbetskraft samt en god arbetslivskvalitet hör till företagens konkurrensfördelar. Lika konkurrensförutsättningar för företagen främjas bland annat genom arbetslagstiftningen. Genom att förbättra förutsättningarna för lokala avtal samt främja företagens verksamhetsförutsättningar och tillväxtvilja stöder man målet att höja sysselsättningsgraden. Strävan är att lätta på arbetsgivarnas administrativa börda genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena.

Det strategiska målet för den nationella försörjningsberedskapen är att trygga att den kritiska infrastrukturen, produktionen och servicen fungerar så att de kan tillgodose befolkningens, näringslivets och försvarets nödvändigaste grundläggande behov under alla förhållanden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande mål för resultatområdet för 2026:

Årsverken och övergripande arbetstillfredsställelse

	Årsverken			Övergripande arbetstillfredsställelse (1—5)		
	2024 utfall	2025 uppskatt- ning	2026 uppskatt- ning	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Arbets- och näringsministeriet	404	431	390	3,59	> 3,6	> 3,6
Livskraftscentralerna	-	-	2 700	-	-	> 3,7
Närings-, trafik- och miljöcentralerna	3 543	3 300	-	3,91	> 3,7	-
Arbets- och näringsbyråerna	4 865	-	-	-	-	-
Geologiska forskningscentralen	446	450	450	3,76	3,87	3,76
Business Finland ¹⁾	640	663	663	3,6	3,5	> 3,7
Konkurrens- och konsumentverket	229	220	222	4,03	> 3,8	> 3,8
Patent- och registerstyrelsen	428	443	434	4	4,0	-
Säkerhets- och kemikalieverket	283	254	<240	3,7	> 3,5	> 3,5

Årsverken och övergripande arbetstillfredsställelse

	Årsverken		Overgripande arbetstillfredsställelse (1—5)			
	2024 utfall	2025 uppskatt- ning	2026 uppskatt- ning	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Energimyndigheten	110	115	130	4	> 4,0	> 4,0
Försörjningsberedskapscentralen	96	105	102	3,89	3,70	3,75
	11 044	5 981	5 331			

¹⁾ Siffrorna omfattar årsverken för Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Oy. I uppskattningarna för 2025 och 2026 har överföringen av Business Finlands utlandsnätverk inte beaktats.

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 36 847 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av överföringsutgifter som föranleds av projekt som finansieras med medel ur Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), som hör till EU:s fonder för inrikes frågor.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslaget har reserverats

- 1) 50 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)
- 2) 50 000 euro för investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)
- 3) 33 000 euro för främjande av koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)
- 4) 40 000 euro för resurser för rollen som stödmyndighet (REPowerEU)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet ser till att det finns handlingsramar för företagande och innovationsverksamhet i Finland och ansvarar för arbetsmarknadens funktion samt för regionutvecklingen. Ministeriet leder och styr tillväxtpolitiken, närings- och innovationspolitiken, sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken, konsument- och konkurrenspolitiken, region-, energi- och klimatpolitiken samt arbetslivsutvecklingen, arbetskraftsinvandringen och integrationen av invandrare.

Av anslaget hänför sig 173 000 euro till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	37 638	39 686	38 258
Bruttoinkomster	959	1 011	1 411
Nettoutgifter	36 679	38 675	36 847

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 084		
— överförs till följande år	11 566		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 36 347 000 euro och överföringsutgifternas andel 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beräkningarna av politikscenariot för klimatplanen	-300
Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxidsnåla (RRF pelare 1)	-20
Främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)	-50
Genomförande av beredningen av val av område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen	270
Investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)	-240
Investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)	-230
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-433
Löneutgifter för en ELA-sakkunnig (överföring från moment 33.02.07)	58
Organisering av arkiv (överföring från moment 23.01.01)	48
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-248
Reformen av integrationssystemet och verkställandet av lagstiftningen (överföring till moment 32.50.03)	-240
Uppgifter enligt lagen om främjande av integration (överföring till moment 32.01.02)	-153
Utgifter för utveckling av systemet för arbetsförmedlingsstatistik (överföring till moment 32.01.02)	-300
Lönejusteringar	991
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-599
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-382
Sammanlagt	-1 828

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	36 847 000
2025 II tilläggsb.	235 000
2025 budget	38 675 000
2024 bokslut	44 161 000

02. Livskraftscentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 185 250 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av euroinfocentren

2) till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skoltlagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU-fonder

4) för utgifter för att utveckla och driva informationssystemtjänster för företag.

Av anslaget har 50 800 000 euro reserverats för Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets främjande av sysselsättningen och näringarna.

Förklaring: Livskraftscentralerna inleder sin verksamhet den 1 januari 2026. Livskraftscentralerna främjar regionernas livskraft genom att sköta för dem föreskrivna utvecklings-, finansierings- och verkställighetsuppgifter. Med livskraft avses en helhet som i fråga om regionen och dess näringsverksamhet beskriver hållbar tillväxt och ren omställning, förnyelse och konkurrenskraft samt verksamhetsförutsättningar för företagande, lönsamhet inom matproduktion och annan näringsverksamhet, fungerande trafikförbindelser, hållbar användning av naturresurser, biologisk mångfald och god miljöstatus, försörjningsberedskap och säkerhet, arbetskraftens kompetens, sysselsättning och invånarnas välbefinnande samt andra faktorer som ökar regionens dragningskraft. Livskraftscentralerna är kundorienterade, utnyttjar digitaliseringen och samarbetar med andra aktörer. Dessutom finns vid livskraftscentralerna det nationella Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret (UF-centret) som producerar utvecklings- och förvaltnings-tjänster. UF-centret svarar utöver för vad som nämns ovan också för bland annat produktionen av riksomfattande informationssystemtjänster och rådgivningstjänster för arbetskrafts- och integrationsuppgifter, stödtjänster för informationsledning, uppgifter i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa och lönegarantin samt främjandet av invandringen av kompetent arbetskraft som en del av den så kallade Work in Finland-verksamheten.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för livskraftscentralerna för 2026:

Verksamhetens resultat

	2026 mål
Tillfredsställelse med kundtjänsten (1—5)	> 4,2
Övergripande tillfredsställelse hos livskraftscentralernas intressentgrupper(1—5)	> 4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	216 950
Bruttoinkomster	31 700
Nettoutgifter	185 250

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2026 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>	
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	4 600
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	
— särkostnader	4 000
— andel av samkostnaderna	1 400
Kostnader sammanlagt	5 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-800
Kostnadsmotsvarighet, %	85

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 000
— finansiering från EU	3 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 500
Intäkter sammanlagt	9 000
Totala kostnader för projekten	10 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 000
Självfinansieringsandel, %	10

Genom livskraftscentralerna styrs finansiering från följande moment i budgeten: 30.10.41 och 51, 30.40.20, 21, 22, 31, 40, 51 och 62, 31.10.31, 31.20.20, 32.01.20, 32.30.42, 44, 52 och 64, 32.50.03 och 30, 35.01.65, 35.10.20, 21, 22, 23, 61 och 63 samt 35.20.64.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för förvaltningen av det preliminära påminnelseystemet för arbets-sökandekunder (budgetlag)	259
Reformen av regionförvaltningen (överföring till moment 28.40.04)	-43 583
Reformen av regionförvaltningen (överföring till moment 31.01.02)	-2 425
Regionalt investeringsteam (Norra Finland)	250
Regionalt investeringsteam (Östra Finland)	250
Resurser för tillståndsförfaranden (REPowerEU FoU)	50
RP om ändring av lagen om främjande av integration, tillfälligt skydd (invandrings-helheten)	-1 875
Systemet för arbetsförmedlingsstatistik (överföring från moment 32.01.01)	300
Uppgifter enligt lagen om främjande av integration (överföring från moment 32.01.01)	153
Utgifter i anslutning till integration (överföring från moment 32.50.03)	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Väghållningsmyndighetens traditionsarbete (överföring till moment 31.10.20)	-361
Ändringskostnader för reformen av arbets- och näringsstjänsterna	-440
Ökning av resurserna för miljörelaterade tillståndsförfaranden	-4 100
Lönejusteringar	4 942
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 813
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-4 605
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-2 879
Sammanlagt	-52 151

Momentets rubrik har ändrats.

2026 budget	185 250 000
2025 II tilläggsb.	2 595 000
2025 budget	237 401 000
2024 bokslut	222 558 000

04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 36 403 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer för forskningsverksamhet
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av finansieringsandelar för och samarbete inom forskningsverksamhet
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s strukturfonder
- 4) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föranleds av gemensamma professorer.

Fullmakt

Om en del av bevilningsfullmakten för 2025 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2026 till ett belopp av högst 10 500 000 euro.

Fullmakten får användas till utgifter som föranleds av genomförandet av forskningsinfrastrukturen för Geologiska forskningscentralens Mintec-pilotanläggning.

Förklaring: Geologiska forskningscentralen (GTK) har till uppgift att producera, samla och utnyttja geovetenskaplig information som främjar en hållbar användning av naturtillgångarna i jordskorpan. Forskningscentralen utvecklas som producent och samordnare av geologisk information och som förespråkare för utnyttjandet av den samt som ledande expert inom geovetenskaplig forskning i Europa.

Geologiska forskningscentralen producerar vetenskapliga resultat och innovationer för att påskynda övergången till en hållbar, koldioxidneutral värld samt fördjupar samarbetet mellan forskningsinstitut, företag och högskolor för att förbättra näringslivets verksamhetsförutsättningar.

Uppskattningsvis 13 777 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen för 2026:

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Resultatområdets andel av kärnverksamheten			
(2024 i % och 2025—2026 i årsverken)¹⁾			
— vetenskap och innovationer	39,2 %	78 årsverken	79 årsverken
— geodata	22,2 %	90 årsverken	90 årsverken
— kundlösningar	14,7 %	35 årsverken	37 årsverken
— övrig kärnverksamhet	24,0 %	65 årsverken	63 årsverken
Samfinansierad verksamhet			
— andel av de sammanlagda årsverkerna inom kärnverksamheten	28,2 %	74 årsverken	77 årsverken

¹⁾ Uppföljningen ändras från procentuell fördelning till uppföljning av resultatområdenas processer i årsverken från och med 2025, och därför preciseras målnivåerna för 2025—2027 utifrån de uppgifter som samlats in under 2024. På grund av ändringen i beräkningssättet kan siffrorna inte jämföras med tidigare år.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	57 769	56 947	58 103
Bruttoinkomster	20 495	18 950	21 700
Nettoutgifter	37 274	37 997	36 403
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 613		
— överförs till följande år	3 716		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 900	10 500	10 900
— övriga intäkter	64	-	-
Intäkter sammanlagt	7 964	10 500	10 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 941	5 400	5 700
— andel av samkostnaderna	3 419	4 300	4 400
Kostnader sammanlagt	7 360	9 700	10 100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	604	800	800
Kostnadsmotsvarighet, %	108	108	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	2 669	3 000	3 400
— finansiering från EU	4 015	2 500	3 800
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	3 523	1 000	1 000
Intäkter sammanlagt	10 207	6 500	8 200
Totala kostnader för projekten	15 156	13 000	16 400
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-4 949	-6 500	-8 200
Självfinansieringsandel, %	33	50	50

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	3 000	5 000	5 000	13 000
Utgifter sammanlagt	3 000	5 000	5 000	13 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	150
Genomförande och ibruktagande av forskningsinfrastrukturen för Mintec-pilot-anläggningen	-2 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	621
Lönejusteringar	689
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	54
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-654
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-454
Sammanlagt	-1 594

2026 budget	36 403 000
2025 II tilläggsb.	253 000
2025 budget	37 997 000
2024 bokslut	33 377 000

05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 70 684 000 euro.

Av anslaget får användas högst 1 000 000 euro till betalning av utgifter av sanktionskaraktär, skadestånd, rättegångskostnader, dröjsmålsräntor, kursförluster och andra därmed jämfällbara utgifter som föranleds av verksamheten i bolaget Business Finland.

Förskottsutbetalningar av anslaget får betalas till bolaget Business Finland för de tjänster som med anslaget köps till Innovationsfinansieringsverket Business Finland.

Av anslaget har reserverats

- 1) 67 000 euro för främjande av koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)
- 2) 100 000 euro för återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)
- 3) 100 000 euro för lokomotivprojekt (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Helheten Business Finland består av Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland.

Business Finland främjar hållbar utveckling av näringar med hjälp av teknik, innovationer och tillväxtfinansiering. Detta förnyar näringarna, höjer förädlingsvärdet och produktiviteten, ökar exporten och företagens internationalisering, förbättrar arbetslivskvaliteten och skapar därigenom sysselsättning och välfärd. Resultat nås genom kundernas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt genom utvecklande av den internationella affärsverksamheten, vilket Business Finland uppmuntrar genom finansiering, programverksamhet och andra rådgivningstjänster, där också internationella partnerskap nyttiggörs. Business Finland främjar genom sin verksamhet utländska investeringar i Finland samt turistresor från utlandet till Finland. Business Finland främjar internationella experters etablering i Finland och utnyttjandet av expertisen för företagets tillväxt, internationalisering och förnyelse och för en ökning av investeringarna.

Inom forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten är kunderna företag, forskningsorganisationer och offentliga organisationer. Samarbetet med utrikesförvaltningens beskickningar stärker nätverket Team Finlands serviceförmåga ute i världen.

Vid anskaffningen av utländska investeringar och utländskt kapital ligger fokus särskilt på kunskapsintensiva branscher, produktion med högt mervärde och investeringar i forskning, utveckling och innovationer. Inom den turistfrämjande verksamheten förbättras och utvecklas bilden av Finland som turistland, stimuleras exporten av och efterfrågan på turisttjänster i samarbete med aktörerna inom turistbranschen och övriga aktörer samt stöds internationaliseringen av företagen inom turistbranschen.

Av anslaget utgör 267 000 euro finansiering för genomförande av åtgärder inom ramen för EU:s återhämtningsinstrument. Finansieringen riktas till marknadsförings-, utrednings- och stödresurser och andra administrativa resurser för genomförande av olika delområden i EU:s återhämtningsinstrument, och genom resurserna säkerställs det att åtgärderna genomförs effektivt.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Business Finland för 2026:

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Finansieringsarbetets totala kostnad/beviljad finansiering, % ¹⁾	3,2	2,8—3,0	2,8—3,0
Kundernas vilja att rekommendera Business Finland (-100—100)	71	> 62	> 62

¹⁾ Utfallet påverkas av de årliga variationerna i beloppet av Business Finlands finansiering.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av innovationsverksamheten, projekt- och programverksamhet samt främjande av utländska investeringar i Finland	59 995 000
Talent-verksamhet (inbegriper Work in Finland-verksamhet)	2 605 000
RRF-verksamhet	267 000
Främjande av turistresor till Finland	7 817 000
Sammanlagt	70 684 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	104 047	71 908	70 884
Bruttoinkomster	416	200	200
Nettoutgifter	103 631	71 708	70 684
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	42 435		
— överförs till följande år	38 289		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Business Finlands utlandsnätverk (överföring från moment 24.01.02)	60
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-67
Lokomotivprojekt (RRF pelare 3)	-100
Återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)	-100
Lönejusteringar	655
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 025
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 203
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 294
Sammanlagt	-1 024

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	70 684 000
2025 II tilläggsb.	240 000
2025 budget	71 708 000
2024 bokslut	99 485 000

06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 381 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i republikens presidents förordning om skötseln på Åland av uppgifter som gäller konsumentrådgivning (1100/2019).

Förklaring: Konkurrens- och konsumentverket skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt genom att främja en fungerande marknad. En välfungerande marknad ökar produktiviteten och påskyndar innovationer samt utgör en förutsättning för en framgångsrik inhemsk företagsverksamhet och för konsumenternas välfärd. Konsumenternas förtroende för verksamhetsmiljön och för aktörerna på marknaden stärker den privata efterfrågan.

Verket förebygger alltför stor koncentration på hemmamarknaden genom tillsyn över företagsförvärv, och ingriper i efterhand i karteller och andra konkurrensbegränsningar som är skadliga för konsumenterna. Överdirektören med ansvar för konsumentfrågor är konsumentombudsman. Genom konsumentskyddet främjas konsumenternas medvetna val och bekämpas vilseledande och otillbörliga förfaranden. Verket sköter också konsumentrådgivningsuppgifter och arbetar allmänt för att trygga en fungerande konkurrens och konsumenternas ställning.

Verket gör utredningar och kalkyler över olika alternativ till reglering och alternativens konsekvenser för marknadens funktion och konsumenterna. Detta konsekvensbedömningsarbete stöder statsförvaltningens gemensamma mål att stärka det faktabaserade beslutsfattandet inom den offentliga sektorn.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurrens- och konsumentverket för 2026:

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Konkurrens-och konsumentverket skapar samhälleligt mervärde för samhällsekonomin och konsumenterna			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,1	> 4,0	> 4,0
Sakkunskapen hos Konkurrens- och konsumentverkets personal är stor			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,1	> 4,0	> 4,0

Uppskattad fördelning av årsverken sektorsvis

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Främjande av marknadens funktion	32,7	28,0	30,0
Konkurrensövervakning	79,6	77,0	77,5
Konsumentombudsmannens tillsyn och annat konsument-skydd	46,8	47,0	47,5
Konsumentrådgivning	48,9	49,0	48,0
Digitala tjänster och förvaltningstjänster	21,5	19,0	19,0
Sammanlagt	229,5	220,0	222,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 820	20 871	21 781
Bruttoinkomster	439	400	400
Nettoutgifter	20 381	20 471	21 381
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	954		
— överförs till följande år	882		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av statens regionförvaltning (överföring från moment 28.40.01)	682
Regleringsorganet för järnvägssektorn (överföring från moment 31.01.02)	383
Lönejusteringar	526
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-97
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-339
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-245
Sammanlagt	910

2026 budget	21 381 000
2025 II tilläggsb.	187 000
2025 budget	20 471 000
2024 bokslut	20 309 000

07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 954 000 euro.

Anslaget får också användas till medlemsavgifter i internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

Förklaring: Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen företagsamhet, innovation och samhällelig verksamhet i Finland och internationellt.

Med anslag under momentet betalas kostnader för tillsyn över stiftelser till ett belopp av 650 000 euro och kostnader för tillsyn över ombud för industriellt rättsskydd till ett belopp av 80 000 euro samt kostnader för revisionstillsyn till ett belopp av 2 720 000 euro. Motsvarande tillsynsavgifter på 3 450 000 euro intäktsförs under moment 11.19.09.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Patent- och registerstyrelsen för 2026:

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Kundtillfredsställelse (1—5)	4,0	4,0	4,1

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 043	71 041	68 506
Bruttoinkomster	54 168	55 312	55 552
Nettoutgifter	10 875	15 729	12 954
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 548		
— överförs till följande år	14 919		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	53 113	54 182	53 864
— övriga intäkter	807	1 095	1 641
Intäkter sammanlagt	53 921	55 277	55 505
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	49 563	52 492	56 408
— andel av samkostnaderna	14 590	17 913	15 784
Kostnader sammanlagt	64 152	70 405	72 192
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-10 231	-15 128	-16 687
Kostnadsmotsvarighet, %	84	79	77

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reform av informationstjänsten Virre	-2 500
Revidering av stiftelseregistret	-1 200
Ändring av aktiebolagslagen	-300
Lönejusteringar	270
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 259
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-165
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-139
Sammanlagt	-2 775

2026 budget	12 954 000
2025 II tilläggsb.	100 000
2025 budget	15 729 000
2024 bokslut	14 246 000

08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 658 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas kemikalieproduktregistrets och ackrediteringstjänsters avgifter, arvoden som Europeiska kemikalieverket betalat på basis av kommissionens förordning (EG) nr 340/2008, ersättningar för den separata tjänsten för bedömning av växtskyddsmedel och biocider samt den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

Förklaring: Säkerhets- och kemikalieverket är en tillstånds- och tillsynsmyndighet som är verksam inom sektorer som är centrala med tanke på samhället och näringslivet. Säkerhets- och kemikalieverket är en säkerhetsmyndighet som främjar den övergripande säkerheten och försörjningsberedskapen och som har till uppgift att övervaka och främja säkerheten och tillförlitligheten hos tjänster, industriell verksamhet och produkter. Säkerhets- och kemikalieverket främjar hanteringen av mineraltillgångar och vid verket finns det nationella ackrediteringsorganets ackrediteringstjänst FINAS. Målet är att förbättra aktörernas ansvarsfullhet och riskhantering i syfte att främja säkerheten, förebygga skador på personer, egendom och miljön, minska kemikaliers olägenheter för hälsan och miljön samt säkerställa jämlika konkurrensförhållanden. Utifrån en kunskapsbaserad riskbedömning inriktas verksamheten på produkter och kemikalier på marknaden, produktionsanläggningar, utrustning och tjänster samt företagens verksamhetsformer och konsumenternas beteenden.

Arbets- och näringsministeriet och i fråga om tillsynen över räddningsväsendets anordningar inrikesministeriet samt i fråga om produkttillsynen över kemikalier jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet ställer preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhets- och kemikalieverket för 2026:

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
— Kund- och intressentgruppstillfredsställelse (1—5)	4,2	> 4,0	> 4,0
— Företagets självbedömning av de ändringar som gjorts i syfte att främja säkerheten	-	> 7,1	> 7,1

En del av inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har budgeterats under moment 12.32.20.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	33 177	29 687	28 690
Bruttoinkomster	7 505	6 498	6 032
Nettoutgifter	25 672	23 189	22 658
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 169		
— överförs till följande år	2 847		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 mål
<i>Offentlighetsrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 346	8 067	8 897
Intäkter sammanlagt	8 346	8 067	8 897
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnads- momentet	4 343	3 535	3 892
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 599	4 067	4 397
— andel av samkostnaderna	6 116	4 000	4 500
Kostnader sammanlagt	10 715	8 067	8 897
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 369	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	78	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av F-gasförordningen och ozonförordningen (budget 2025)	-100
Smidiga tillståndprocesser	-500
Tillsyn över transport av farliga ämnen (överföring från moment 31.01.02)	110
Lönejusteringar	485
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-31
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-216
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-279
Sammanlagt	-531

2026 budget	22 658 000
2025 II tilläggsb.	228 000
2025 budget	23 189 000
2024 bokslut	23 351 000

09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 421 000 euro.

Av anslaget har 240 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Energimyndigheten sköter verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken och dessa är de uppgifter som myndigheten har enligt lagstiftningen och som gäller tillsynen över och främjandet av energimarknaden och uppfyllande av klimatmålen. Energimyndigheten ansvarar för tillsynen över och främjandet av energimarknaden, det vill säga parti- och detaljhandelsmarknaden för el och gas samt el- och gasnätsverksamheten. När det gäller klimatmålen ansvarar myndigheten för tillsynen över och främjandet av utsläppshandeln, den förnybara energin och energieffektiviteten. Energimyndigheten har också andra verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken.

Av anslaget utgör 240 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för resurser för tillståndsförfaranden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimyndigheten för 2026:

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Myndighetens tillståndprocesser görs smidigare			
— Handläggningstid för nättillstånd (dagar)	818	< 50	< 50
— Handläggningstid för projekttillstånd (dagar)	33	< 40	< 40
— Handläggningstid för utsläppstillstånd (dagar)	48	< 50	< 50

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Den ekonomiska effektiviteten i tillsynen över energi- marknaden			
— Omkostnaderna för tillsynen över och främjandet av el- och gasmarknaden enligt el- och gasförbrukning (c/kWh)	0,0069	< 0,0059	< 0,0059
Den ekonomiska effektiviteten i främjandet av klimatmålen			
— Omkostnaderna för förvaltningen av utsläppshandeln per anläggning som omfattas av utsläppshandeln (euro/anläggning)	6 125	< 5 000	< 5 000
— Omkostnaderna för förvaltningen av förnybar energi enligt mängden energi som produceras med förnybar energi (c/kWh)	0,063	< 0,0015	< 0,0015

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 628	14 503	13 970
Bruttoinkomster	2 612	2 688	2 549
Nettoutgifter	10 016	11 815	11 421
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 200		
— överförs till följande år	1 644		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av tilläggsuppgifter enligt elmarknadslagen i enlighet med arbets- gruppsrapporten om högspänningsnät (2,5 årsverken)	200
Lönejusteringar	270
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-178
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-86
Nivåförändring	-600
Sammanlagt	-394

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	11 421 000
2025 II tilläggsb.	99 000
2025 I tilläggsb.	100 000
2025 budget	11 815 000
2024 bokslut	10 460 000

10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 575 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utveckling, ibruktagande och förvaltning under utvecklingsarbetet av informationssystem-reformer och digitala tjänster som främjar digitaliseringen
- 2) för stöd för och utvärdering av genomförandet av digitaliseringsprojekt
- 3) för löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken
- 4) till uppgifter i beredningsskedet av reformen av myndighetsrapporteringen av ekonomiska uppgifter (VirTa) och till sådan projekthantering, kravdefinition, definition och upphandlingsplanering som reformen förutsätter samt till andra beredningsuppgifter som gäller förutsättningarna för ibruktagande.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för fortsatt utveckling och utvidgad användning av tjänsten Tillstånd och tillsyn samt genomförande av ändringarna av RED III-direktivet och förutsättningarna för omställningen till ren energi (REPowerEU tillståndsprocess) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Anslaget är avsett för utveckling av sådana informationssystemreformer och sådana digitala tjänster som främjar digitaliseringen. Med anslaget finansieras centrala reformer som främjar digitaliseringen och som genomförs inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde eller i samarbete med andra förvaltningsområden.

Av anslaget utgör 1 000 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för fortsatt utveckling av tjänsten Tillstånd och tillsyn och för genomförande av ändringarna av RED III-direktivet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Tjänsten Tillstånd och tillsyn samt RED III (REPowerEU tillståndsprocess)	1 000 000
Tjänsten Tillstånd och tillsyn	500 000
De informationssystemändringar som gäller arbetskraftsservicen	2 575 000
Utveckling av digitaliseringen inom förvaltningsområdet	500 000
Sammanlagt	4 575 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

De informationssystemändringar som gäller arbetskraftsservicen	2 575
Fortsatt utveckling och utvidgad användning av tjänsten Tillstånd och tillsyn samt genomförande av ändringarna av RED III-direktivet och förutsättningarna för omställningen till ren energi (REPowerEU tillståndsprocess)	-1 750
Förmånstagarregistret (RRF pelare 2)	-1 531
Informationssystemskostnader för reformen av arbets- och näringsstjänsterna	-2 000
Projektet Företagens digitala ekonomi	-3 332
Tidigareläggning av finansieringen till projektet Tillstånd och tillsyn (RePower EU)	-1 000
Tjänsten Tillstånd och tillsyn	500
Sammanlagt	-6 538

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	4 575 000
2025 II tilläggsb.	450 000
2025 budget	11 113 000
2024 bokslut	27 000 000

11. Försörjningsberedskapscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 668 000 euro.

Anslaget får utöver för de kostnader som Försörjningsberedskapscentralens verksamhet föranleder användas också för kostnader för sektorernas och poolernas verksamhet.

Förklaring: Försörjningsberedskapscentralen har till uppgift att utveckla samarbetet mellan den offentliga förvaltningen, näringslivet och organisationerna i frågor som gäller försörjningsberedskapen. Dessutom främjar centralen myndigheternas, näringslivets och organisationernas beredskapsförberedelser och beredskap, som hänför sig till sektorernas och poolernas verksamhet, att agera i allvarliga störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden. Centralen tryggar också i samarbete med andra myndigheter och näringslivet att den kritiska infrastruktur som är nödvändig med tanke på försörjningsberedskapen fungerar, att det finns tillgång på nödvändiga varor och tjänster i allvarliga störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden samt att det finns produktion som stöder det militära försvaret.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 678
Bruttoinkomster	10
Nettoutgifter	24 668

2026 budget	24 668 000

20. Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 600 000 euro.

Anslaget får i enlighet med civiltjänstlagen (1446/2007) användas

- 1) för kostnader som föranleds av civiltjänst, med undantag av lönekostnaderna
- 2) till betalning av kostnader för uppehälle och förmåner för civiltjänstgörare som utför arbetstjänst på Civiltjänstcentralen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Civiltjänstcentralen vid Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret (UF-centret) är den myndighet som verkställer civiltjänsten. Civiltjänstcentralen förordnar civiltjänstgörare till tjänstgöring och kompletterande tjänstgöring, organiserar civiltjänstgörarnas ut-

bildningsperioder och övervakar och ser till att civiltjänstverksamheten ordnas i enlighet med civiltjänstlagen och civiltjänstanvisningarna.

Tjänstgöringstiden i civiltjänst är 347 dygn, som innefattar en utbildningsperiod på 28 dygn och under resten av tiden arbetstjänst som största delen av civiltjänstgörarna fullgör på civiltjänstgöringsplatser och uppskattningsvis cirka 40 på Civiltjänstcentralen.

En civiltjänstgörare som har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) och vars ansökan om civiltjänst har godkänts efter fullgörandet av tjänstgöringen är skyldig att delta i kompletterande tjänstgöring. Civiltjänstcentralen ordnar kompletterande tjänstgöring i form av en fem dygn lång utbildning inom ett år från ansökan om deltagande i kompletterande tjänstgöring. Under 2024 ökade antalet ansökningar om kompletterande tjänstgöring och detta har avsevärt ökat utbildningsbehovet. Från och med hösten 2024 har Civiltjänstcentralen tillfälligt förkortat den kompletterande tjänstgöringens längd till tre dagar.

Nyckeltal för civiltjänstgöring

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Antal personer som ansökt om civiltjänst	2 292	2 200	2 200
Antal personer som utbildats under grundutbildningsperioden	1 160	1 200	1 200
Antal personer som hemförlovats från Civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring	44	40	40
Antal sökande till kompletterande tjänstgöring	3 457	2 500	2 500
— antal personer som utbildats	2 050	1 500	1 500

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 3 330 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 2 270 000 euro.

2026 budget	5 600 000
2025 budget	5 600 000
2024 bokslut	6 145 383

29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 49 072 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till konsumtionsutgifter som betalas med anslag under moment 32.20.40.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-2 000
Sammanlagt	-2 000

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	49 072 000
2025 budget	51 072 000
2024 bokslut	61 327 585

40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 093 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av statsunderstöd i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

- 1) till företag och andra sammanslutningar för främjande av hållbar tillväxt
- 2) till sammanslutningar som främjar en hållbar tillväxtpolitik och företags internationalisering (SRF 104/2021 och 154/2024).

Anslaget får även användas till att bevilja statsunderstöd i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 2831/2023 som avser stöd av mindre betydelse.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Understödet får användas till främjande av företagsverksamhet och företagande, utveckling och produktion av tjänster som främjar företagens förnyelse och internationalisering, standardiseringsverksamhet, produktion av rådgivningstjänster för offentlig upphandling, främjande av hållbart konsumentbeteende, skötsel av uppgifter på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet och främjande av finländsk formgivning i och utanför Finland.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Andelslaget Viexpo (överföring till moment 24.90.50)	-420
Finlands Företagsmentorers rf	-80
Finsk-svenska handelskammaren (överföring till moment 24.90.50)	-400
Konsumentförbundet rf	-100
Länsi-Uudenmaan kauppakamari - Västra Nylands handelskammare ry, utveckling av Joddböle	-100
Mikro- och ensamföretagare rf	-30
Music Finland ry	-100
Räyskälä-Säätiö sr	-200
Ympäristömerkintä Suomi Oy	-20
Sammanlagt	-1 450

2026 budget	2 093 000
2025 budget	3 543 000
2024 bokslut	3 833 000

41. *Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 67 621 000 euro.

Fullmakt

År 2026 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 66 300 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

- 1) för kostnaderna för anskaffning och byggande av en kvantdator
- 2) för VTT:s investeringar i utvecklingen av cybersäkerheten
- 3) för anskaffning och ibruktage av gemensamma pilotanordningar i renrumsmiljön Kvanttinova-Micronova
- 4) för anskaffning av en ny klocka för att säkerställa beräkningen av tiden i Finland
- 5) för säkerställande av verksamhetsförutsättningarna för kärnenergiforskningens laboratorier.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas också utgifter som förädlas av förbindelser som ingått före 2026.

Uppskattningsvis 67 121 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kvantdator	21 471
Anskaffning av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova-Micronova	42 500
Investeringar i utveckling av cybersäkerheten	350
Anskaffning av en ny klocka för att säkerställa beräkningen av tiden i Finland	500
Säkerställande av verksamhetsförutsättningarna för kärnenergiforskningens laboratorier (FoU)	2 800
Sammanlagt	67 621

Utgifter för staten som förädlas av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingått före 2026	1 321	1 321
Förbindelser 2026	66 300	66 300
Utgifter sammanlagt	67 621	67 621

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av en ny klocka för att säkerställa beräkningen av tiden i Finland	500
Anskaffning av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova	27 500
Kommunikationsnät som utnyttjar kvantkryptering	-230
Kvantdator	-5 529
Pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki (REPowerEU FoU)	-4 770
Säkerställande av verksamhetsförutsättningarna för kärnenergiforskningens laboratorier (FoU)	2 800
Upprättande av ett forskningsnätverk på säkerhetsklassificeringsnivå IV och ett datanät på säkerhetsklassificeringsnivå II	-400
Sammanlagt	19 871

2026 budget	67 621 000
2025 II tilläggsb.	-471 000
2025 budget	47 750 000
2024 bokslut	4 920 000

49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 125 114 000 euro.

Anslaget får som finansiering enligt lagen om Teknologiska forskningscentralen VTT Ab (761/2014) användas som ett allmänt understöd till bolaget för annan strategisk verksamhet vid Teknologiska forskningscentralen VTT Ab än sådan som bedrivs på företagsekonomiska grunder.

Av anslaget har 1 040 000 euro reserverats för genomförande av REPowerEU-planen (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s uppgift är att i egenskap av ett oberoende forskningsinstitut främja det att forskning och teknik tillgodogörs på ett mångsidigt sätt inom näringslivet och i samhället. Bolaget bedriver tillämpad teknologisk forskning och teknikutveckling samt gör upp prognoser i anslutning till dessa, verkar som nationellt metrologiinstitut, upprätthåller och utvecklar det nationella metrologisystemet och mätnormalsystemet och den nationella kalibreringstjänsten samt bedriver strategisk forskning inom metrologi.

Anslaget används till utveckling av branscher som förnyar Finlands näringsstruktur och av internationellt sett betydande innovationsekosystem. VTT:s mål är att tillsammans med kunderna och andra forskningspartner lösa vår tids största samhällseliga utmaningar och på så sätt skapa hållbar tillväxt, arbetstillfällen och välfärd. Dessa utmaningar är klimatförändringen, huruvida resurserna räcker till, samhällets övergripande säkerhet, förnyelse av industrin samt förutsättningarna för ett hälsosamt liv och välbefinnande. Dessutom används anslaget som nationell medfinansiering för samfinansierade EU-projekt.

Av anslaget utgör 1 040 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtning sinstrument för genomförande av planen REPowerEU.

Uppskattningsvis 101 294 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

I forskning av särskilt stor strategisk betydelse är det statliga stödet 100 %.

Effektivitet

	2024 utfall	2025 mål/ uppskattning	2026 mål
— VTT:s betydelse för kundernas innovationsverksamhet: skapande av nya produkter, tjänster, processer och tekniker (% av kunderna nådde sitt mål)	70	75	75
— Projekt som genomfördes med VTT främjade kundernas förankring i internationella nätverk (%)	43	45	45
— Samarbetet med VTT främjade uppnåendet av kundernas hållbarhets- och ansvarsmål (%)	59	70	70
— Samarbetet med VTT ökade kundernas kompetens och kunskapsunderlag (%)	96	95	95

Verksamhetens resultat

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
— Produktivitet (totala intäkter/årsverke, 1 000 euro)	133	138	142
— Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten (mn euro)	70	76	80

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd till basfinansiering	96 019
Mervärdesskatteutgifter	23 820
Genomförande av REPowerEU-planen	1 040
Samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) fusionsforskning	250
Allmänt understöd för medlemsavgifter	75
Forskningsinstitutens post doc-program	3 910
Sammanlagt	125 114

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EuroQCI	-200
Forskningsinstitutens post doc-program	2 040
Förbättring av bolagets cyberförsvarsförmåga	-230
Genomförande av planen REPowerEU FoU (RRF pelare 1)	-8 200
Ibruktage av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova	1 300
Medfinansiering av EuroQCI-projektet (överföring från moment 29.40.20)	65
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-22
Omställning till ett rent energisystem (REPowerEU FoU)	-740
Utveckling av beredskap och kompetens som tillgodoser nationella behov inom industriprojekt för småskaliga modulära reaktorer	-120

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av mervärdesskatteutgifterna	2 020
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-2 058
Sammanlagt	-6 145

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	125 114 000
2025 budget	131 259 000
2024 bokslut	118 355 000

51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får med stöd av lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1068/2013) användas till betalning av ersättning till arbetsgivare för sjömäns resekostnader.

Förklaring: Staten betalar rederierna 50 % i ersättning för de kostnader som hemresorna för arbetstagare som arbetar på finländska fartyg orsakar. Kostnader som ersätts är de omedelbara resekostnaderna, kostnaderna för arbetstagarens uppehålle under resan och kostnaderna för researrangemangen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter (regeringsprogr. 2023)	-50
Sammanlagt	-50

2026 budget	1 500 000
2025 budget	1 550 000
2024 bokslut	2 724 160

53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (921/2017) användas till betalning av hemtransport av och ersättning till resenärer i fall där leverantörer av kombinerade resetjänster blir insolventa.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten ersätter hemtransporten av resenärer och betalar ersättning, om en leverantör av kombinerade resetjänster är insolvent. Staten kan betala kostnaderna för hemtransport, om det är nödvändigt på grund av att hemtransporten av resenärer måste ske snabbt. Staten kan även betala resenärers andra fordringar, om den säkerhet som leverantören av kombinerade resetjänster ställt inte räcker till för att betala alla fordringar eller om betalningen av dem med säkerheten räcker oskäligt länge. Staten betalas ersättning för kostnaderna för hemtransport och för ersättningar till resenärerna genom de i enlighet med lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster (922/2017) ställda säkerheterna, genom de fasta

avgifter som baserar sig på dessa säkerheter och genom en avgift av skattenatur som tas ut hos researrangörerna och uppgår till 0,024 % av omsättningen av försäljningen av kombinerade rese-tjänster. Genom avgifterna förbereder man sig på situationer där staten blir ersättningsskyldig och de ersättningar som staten betalat inte fås tillbaka via säkerheterna. Dessutom tas det ut en fast avgift som baserar sig på beloppet av säkerheterna. Avgifterna intäktsförs under moment 11.19.09 och beräknas uppgå till 700 000 euro 2026.

2026 budget	400 000
2025 budget	400 000
2024 bokslut	400 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 834 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av stödjande av särskilda program
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av internationellt samarbete
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nordiskt samarbete på området för kärnsäkerhet	360 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 220 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	753 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	434 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	44 000
Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA) och andelar av pensionsavgifterna	4 048 000
Finlands finansiella bidrag till ESA:s vetenskapsprogram	9 562 000
Avgifter till Guyanas rymdcenter	862 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	1 700 000
Medlemsavgift till Internationella byrån för förnybar energi (IRENA)	110 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	741 000
Sammanlagt	19 834 000

Uppskattningsvis 14 870 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 19 629 000 euro och överföringsutgifternas andel 205 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter till Europeiska rymdorganisationen ESA (överföring till moment 32.20.40)	-195
Sammanlagt	-195

2026 budget	19 834 000
2025 budget	20 029 000
2024 bokslut	19 456 000

95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av rättegångskostnader som föranletts av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007), till betalning av rättegångskostnader som föranletts av konsumentombudsmannens bistående enligt lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) eller av rättsprocesser enligt lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020)

2) till betalning av de rättegångskostnader som ska betalas till Konkurrens- och konsumentverkets motpart i en rättsprocess som avses i konkurrenslagen (948/2011)

3) till betalning av de rättegångskostnader som ska betalas till Energimyndighetens motpart i rättsprocesser som avses i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), elmarknadslagen (588/2013), naturgasmarknadslagen (587/2017), lagen om åtskillnad av innehavare av överföringsnät för naturgas (588/2017), lagen om ett jämförelseverktyg för elleveransavtal (498/2023), lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012), lagen om ursprungsgarantier för energi (1050/2021), lagen om en effektreserv som säkerställer balansen mellan elproduktion och elförbrukning (117/2011), energieffektivitetslagen (1429/2014), lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010), beredskapslagen (1552/2011), lagen om utsläppshandel (1270/2023), lagen om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen (1066/2024), lagen om hållbarhetskriterierna för vissa bränslen (393/2013), lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007), lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013), lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019) och lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen (937/2024)

4) till betalning av de rättegångskostnader som ska betalas till Patent- och registerstyrelsens motpart i en sådan rättsprocess om tillsynen över stiftelser som avses i stiftelselagen (487/2015)

5) till betalning av de rättegångskostnader som ska betalas till Säkerhets- och kemikalieverkets motpart i rättsprocesser som avses i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), cybersäkerhetslagen (124/2025), bygglagen (751/2023), lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012), lagen om vissa brandskyddsanordningar (191/2024), lagen om transport av farliga ämnen (541/2023), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), avfallslagen (646/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), lagen om konsumentprodukters säker-

het (184/2025) och lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (185/2025), lagen om leksakers säkerhet (1154/2011), kemikalielagen (599/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), gruvlagen (621/2011), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), hiss säkerhetslagen (1134/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005), containerlagen (762/1998) samt lagen om mätinstrument (707/2011).

Förklaring: Med anslag under momentet betalas de rättegångskostnader som uppkommer för staten vid processer med grupptalan, om konsumentombudsmannen förlorar talan. Dessutom kan det med anslag under momentet betalas rättegångskostnader som föranleds av skötseln av Konkurrens- och konsumentverkets, Energimyndighetens, Patent- och registerstyrelsens och Säkerhets- och kemikalieverkets tillsynsuppgifter och som ska betalas till motparten, om tillsynsmyndigheten har förlorat målet.

2026 budget	50 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	50 000
2024 bokslut	1 700 000

20. Förnyelse och koldioxidsnålhet

Förklaring: Genom närings-, innovations- och energipolitiken främjas en förnyelse av näringslivet och en stärkning av den internationella konkurrenskraften, ett ibruktage av lösningar för energieffektiv industriell produktion samt i större utsträckning en utveckling mot ett klimatneutralt samhälle. Detta förutsätter nya åtgärder och nära samverkan mellan den offentliga sektorn och företagen. Det måste utvecklas nya klimatvänliga produkter och tjänster och införas produktionsmetoder som kan göra de industriella processerna koldioxidsnåla. Genom att satsa på detta kan företagen främja att Finlands egna klimatmål nås och på den globala marknaden tillhandahålla lösningar som grundar sig på Finlands styrkor och är miljömässigt hållbara.

Omställningen till ett klimatneutralt samhälle påskyndas genom att investera i förnybara energikällor, främja resurseffektivitet (energi- och resurseffektivitet) och öka andelen förnybar energi inom energianvändningen. Politiska åtgärder som stöder låga koldioxidutsläpp och uppkomsten av ett fossilfritt energisystem möjliggör en hållbar ekonomisk utveckling. När det gäller att nå målen har resultaten av forsknings- och utvecklingsverksamhet och innovationer en central betydelse.

Innovationssystemets förutsägbarhet och internationella attraktionskraft utvecklas i enlighet med den parlamentariska FoUI-arbetsgruppens riktlinjer. Den fleråriga planen för statens FoU-finansiering styr fördelningen av tilläggen för FoU-finansiering till att stärka företagens, forskningsinstitutens, högskolornas och andra FoUI-aktörers långsiktiga och extensiva FoUI-samarbete samt till att sporra företagen till ambitiös FoU-verksamhet med högre risk än tidigare.

De innovationspolitiska åtgärderna höjer forskningens och innovationsverksamhetens kvalitet och ökar deras genomslagskraft samt stöder uppkomsten av internationellt konkurrenskraftiga

innovationskluster och ekosystem i Finland. Regionala och nationella FoUI-finansieringsinstrument samt EU:s FoUI-finansieringsinstrument utnyttjas parallellt som stöd för ekosystemen. Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas till branscher som är viktiga för en förnyelse av samhället och näringslivet samt till lovande tillväxtmöjligheter, bland annat till stöd för data- och plattformsekonomin, utvecklingen av banbrytande teknik och omställningen till ren energi. Åtgärderna stöder också vidareutveckling av forskningsresultat och utnyttjande, både kommersiellt och i samhället i stort, av den kunskap som forskningen ger upphov till. Företagen uppmuntras att skapa internationell affärsverksamhet med högt mervärde och nya arbetsplatser genom att utnyttja ny teknik och nya källor till värdeskapande.

Finland ska välja strategiska prioriteringar för kompetens och satsningar där fokus ligger på tekniskt pionjärskap, internationellt samarbete med högklassiga partner och en omfattande förnyelse av kompetensbasen. De strategiska valen medför lösningar på globala utmaningar och bildar en nära helhet med de industripolitiska valen.

De politiska tillvägagångssätten och metoderna förnyas bland annat med hjälp av digitalisering, försök inom tillämpningsområden som är väsentliga med tanke på FoUI-verksamheten, utveckling av författningsmiljön och utformning av förvaltningsövergripande utvecklingsåtgärder och programhelheter.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2026:

Samhälleliga effektmål

	2024 uppskattning/ utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Rena investeringar främjar klimatmålen			
— Växthusgasutsläpp totalt exklusive markanvändningssektorn (Mt CO ₂ ekvivalenter)	41	40	38
Investeringarna ökar i Finland			
— Andelen direkta utländska investeringar/BNP (%)	29,5	29,5	29,5
FoU- och innovationsverksamheten stärks			
— Företagens FoU-investeringar/BNP (%)	2,12	2,23	2,31

20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av effektiv användning av energi, främjande av användning av förnybara energikällor, utvecklingsprojekt och utredningar samt informations- och rådgivningsverksamhet
- 2) för beredning av lagstiftning, nationellt genomförande och internationellt samarbete när det gäller energieffektivitet och förnybar energi.

Förklaring: Åtgärdshelheter som finansieras med anslag under momentet är genomförande av energieffektivitetsdirektivet och fullgörande av energieffektivitetsavtal samt införande av ett

energikartläggningssystem, påverkan av konsumenternas agerande i fråga om energihushållning och främjande av användningen av förnybar energi samt konsekvensbedömning och internationella rapporteringsåtaganden och gemensamma projekt.

Genom verksamheten samlas, bearbetas och sprids information samt utvecklas metoder och påskyndas ibruktagande av ny teknik i samarbete med kommuner, företag och branschorganisationer, med beaktande av också de möjligheter som internationellt samarbete erbjuder. Inom den rådgivnings- och informationsverksamhet som gäller effektiv användning av energi och förnybara energikällor och som riktar sig till större konsumentgrupper samarbetar man intensivt med sakkunnigorganisationer och stöder regionala aktörer.

Effektivitet

	2025 mål	2026 mål	2030 mål
Slutlig energiförbrukning (TWh)	< 280	< 280	< 239
Kumulativ energibesparing från och med 2021— (TWh)	> 91	> 115	> 189

Beräknad användning av anslaget (euro)

Informations- och rådgivningsverksamhet	1 500 000
Systemet med energieffektivitetsavtal	850 000
Energikartläggningssystemet	200 000
Främjande av användningen av förnybar energi	200 000
Uppföljning, konsekvensbedömning och internationell rapportering	600 000
EU-utvecklingsprojekt och förstudier	50 000
Sammanlagt	3 400 000
2026 budget	3 400 000
2025 budget	3 400 000
2024 bokslut	3 400 000

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 669 464 000 euro.

Fullmakt

År 2026 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 633 218 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 och kommissionens förordning (EU) 2023/2831 som avser stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för sådan på teknik och affärsverksamhet fokuserad forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och sådan annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster samt för projekt för utveckling av arbetslivet

- 2) för forsknings- och utvecklingsprojekt och nationella och internationella program och projekt samt beredning av sådana vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande organisationer som bedriver offentlig forskning eller sprider information, för utveckling av kompetensen och de strategiska verksamhetsförutsättningarna samt för medlems- och programavgifter till internationella organisationer
- 3) för sådana innovativa utvecklingsprojekt och projekt för utveckling av arbetslivet som avser den offentliga verksamhet som bedrivs av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, kommunala organisationer och andra offentliga organisationer
- 4) för förberedelse och genomförande av offentlig upphandling i fråga om innovationer som höjer den offentliga verksamhetens kvalitet och kostnadseffektivitet vid de upphandlande enheter som avses i 5 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) (innovativ offentlig upphandling)
- 5) för medlems- och deltagaravgifter till internationella organisationer för innovationssamarbete och innovationsprogram
- 6) för nationella medfinansieringsandelar och EU-medfinansieringsandelar i europeiska samarbetsprojekt
- 7) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företag åren 2024—2030 (91/2024) och kommissionens förordning (EU) 2023/2831 som avser stöd av mindre betydelse, till genomförande av åtgärder som främjar internationalisering
- 8) för sådana mindre betydande kostnadsandelar av bidragskaraktär som betalas ut i samband med utvecklingen av företagens kartläggning av materialflöden och som anknyter till företagens försök med kartläggning av materialflöden
- 9) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) för sådana viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse vars stödjande Europeiska kommissionen efter särskild anmälan har godkänt som förenligt med den inre marknaden
- 10) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt statsrådets förordning om kompensation för audiovisuella produktioner åren 2024—2026 (1203/2023) till företag och andra sammanslutningar för kostnader för utarbetande av manuskript till och utveckling, produktion och distribution av audiovisuella verk i Finland samt för främjande av försäljningen av dem. Understöd kan även beviljas utländska aktörer
- 11) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för investerings- och innovationsstöd för cirkulär ekonomi som beviljas företag och andra sammanslutningar
- 12) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning (2/2025) för investeringsprojekt som gäller främjande av energieffektiviteten och utfasningen av fossila bränslen i industrins produktionsprocesser samt främjande av omställningen till en klimatneutral ekonomi och vars stödjande Europeiska kommissionen efter särskild anmälan har godkänt som förenligt med den inre marknaden.

Med anslag under momentet kan det utöver vanliga förskott i anslutning till finansieringsverksamhet också betalas förskott till Business Finland Oy för betalning av utgifterna för de fullmakter att bevilja understöd som Business Finland Oy beviljar.

Av anslaget har 100 000 000 euro reserverats för främjande av energieffektiviteten och utfasningen av fossila bränslen i industrins produktionsprocesser samt för stödjande av investeringar som hänför sig till främjande av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Av anslaget har reserverats

- 1) 49 175 000 euro för främjande av återanvändning och återvinning av material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)
- 2) 3 600 000 euro för stödprogrammet för lösningar med låga koldioxidutsläpp inom fastighets- och byggbranschen (RRF pelare 1)
- 3) 2 728 000 euro för en värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)
- 4) 4 026 000 euro för utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)
- 5) 7 637 000 euro för främjande av en innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3)
- 6) 21 889 000 euro för finansiering av lokomotivföretag (RRF pelare 3)
- 7) 1 052 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)
- 8) 1 300 000 euro för stödjande av innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)
- 9) 710 000 euro för programmet för främjande av koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digital förnyelse inom industrin och ökad export av industriella tjänster (RRF pelare 3)
- 10) 100 000 euro för teknik och kompetens på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)
- 11) 542 000 euro för strukturstöd till de kreativa branscherna (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyelsen av näringslivet och samhället samt en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar tillväxt. Med finansieringen sporrar organisationer till långsiktig forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen av teknik och ny kompetens, öka mervärdet och produktiviteten samt främja utvecklingen av arbetslivet. Med finansieringen främjas samarbetet mellan företag och forskningsorganisationer i forsknings- och utvecklingsverksamheten samt kommersialiseringen av forskningsresultat och forskningsbaserade idéer. Finansiering riktas också till förkommersiella forskningsprojekt som har koppling till näringslivet och som genomförs av forskningsorganisationer som bedriver offentlig forskning och för vilka det inte krävs någon omedelbar exportpotential. Med finansieringen främjas också en ökad FoU-intensitet inom de kreativa branscherna och kommersialisering av forskningsbaserade idéer från de kreativa branscherna. Business Finland riktar forsknings- och utvecklingsfinansieringen i enlighet med lagen

om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 (1092/2022), den fleråriga planen för användning av finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet samt forsknings- och innovationsrådets riktlinjer.

Av anslaget hänförs sig 92 759 000 euro till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument.

Av fullmakten riktas uppskattningsvis 605 695 000 euro till forsknings- och utvecklingsverksamhet, varav 9 000 000 euro till forsknings- och utvecklingsverksamhet inom de kreativa branscherna.

Den EU-medfinansiering för europeiska samarbetsprojekt som motsvarar utgifterna för projekten har budgeterats under moment 12.32.99.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Business Finland för 2026:

Effektivitet

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
— Ökning av de samlade FoU-insatserna i de företag som är Business Finlands kunder (%)	5,9	> 7	> 7 ¹⁾
— Antalet partner som deltagit i projekten för ekosystem där målet är ny affärsverksamhet i miljardklassen (antal)	235	> 150	> 150

¹⁾ Det är ändamålsenligt att fastställa en närmare målnivå för 2026 först när nivån på Business Finlands bevilningsfullmakter för 2026 är känd.

Beräknad användning av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Finansiering till forskning och utveckling (FoU-finansiering)	447 707	605 695
— Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	133 250	236 188
— Övrig FoU-finansiering	281 333	336 383
— Frivilliga programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	33 124	33 124
Annan än FoU-finansiering (finansiering av innovationer och näringar)	28 998	27 523
— Incitament för audiovisuella produktioner	7 000	10 000
— Annan finansiering av innovationer och näringar	21 998	17 523
Programmet för stöd till investeringar i omställningen till ren energi	100 000	
RRF-verksamhet	92 759	
Sammanlagt	669 464	633 218

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	616 675	417 780	309 250	258 640	42 190	1 644 535
Förbindelser 2026	52 789	225 254	170 259	80 750	104 166	633 218
Utgifter sammanlagt	669 464	643 034	479 509	339 390	146 356	2 277 753

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 589 000 euro och överföringsutgifternas andel 665 875 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Business Finland, understöd till forskning (FoU)	15 500
Business Finland, understöd till företag (FoU)	27 150
Europeiska rymdorganisationen ESA (överföring från moment 32.01.66)	195
Forsknings- och utvecklingsverksamhet inom de kreativa branscherna (budget 2025)	1 350
FoUI-understöd	-5 260
Frivilliga programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	7 000
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	-2 648
Innovations- och forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)	-563
Innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)	-1 700
Justeringar av utbetalningar (2026)	7 553
Koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digitalisering inom industrin samt export av industriella tjänster (RRF pelare 3)	-890
Kompetens och teknik på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)	-100
Lokomotivprojekt (RRF pelare 3)	-8 411
Minskning av andra stöd än FoU-stöd	-15 000
Minskning av företagsstöden (Ytterligare åtgärder 2024)	-8 000
Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2025)	-12 000
Produktionsincitament för den audiovisuella branschen	-1 325
Programmet för stöd till investeringar i omställningen till ren energi (investeringsprogram)	100 000
Stöd för en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)	-15
Stödprogram för fastighets- och byggbranschen med tanke på klimatförändringar (RRF pelare 1)	-3 950
Stöd till företag inom de kreativa branscherna och evenemangsbranschen för genomförande av pilotprojekt (RRF pelare 3)	-1 258
Talent Explorer (regeringsprogr. 2023)	-2 170
Utbetalningar av FoU-finansiering	41 100
Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)	-574
Värdekedja för batterier	-2 000
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)	-3 272
Återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)	15 365
Överföring till moment 32.20.46	-14 638
Sammanlagt	131 439

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	669 464 000
2025 II tilläggsb.	8 692 000
2025 budget	538 025 000
2024 bokslut	422 124 446

41. Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 276 713 000 euro.

Fullmakt

År 2026 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 9 900 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsrådets förordningar om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1098/2017 och 262/2023) för investeringar och utredningar som främjar produktion eller användning av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller ibruktagande av ny teknik med anknytning till detta samt för demonstrationsprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av förnybara bränslen för transport

2) till väteprojekt, projekt som gäller värdekedjan för batterier och pilotprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel för transport som avses i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014) och statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) samt i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 till företag och andra sammanslutningar för investeringsprojekt för miljöskydd som går utöver unionsnormerna eller som höjer nivån på miljöskyddet samt för investeringsprojekt för återvinning och återanvändning av avfall

3) för energiinvesterings- och energiinfrastrukturprojekt enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens (Statsrådets förordning om stöd för energiinvesteringar enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens åren 2022—2026).

Av anslaget har reserverats

- 1) 44 633 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)
- 2) 43 988 000 euro för investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)
- 3) 20 699 000 euro för elektrifiering och koldioxidsnålhet i industrins processer (RRF pelare 1)
- 4) 10 900 000 euro för investeringar i omställningen till ren energi (REPowerEU)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Energistöd behövs särskilt för att främja införandet och kommersialiseringen av ny teknik och för att stödja investeringar i energieffektivitet.

Energistödet uppgår inom investeringsprojekten till högst 30 % och inom utredningsprojekten till högst 40 % av de godtagbara kostnaderna. Dessutom kan stödet inom ett investeringsprojekt hö-

jas med 10 procentenheter i fråga om ny teknik som ingår i projektet. Inom ett utredningsprojekt kan en likadan höjning göras när stödet beviljas en kommun eller ett litet eller medelstort företag.

Av anslaget hänför sig 120 220 000 euro till investeringar i energiinfrastruktur och ny energiteknik som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument samt till elektrifiering och koldioxidsnålhet i industrins processer.

Samhälleliga effekter

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Ny teknik införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi			
Mångsidigheten inom energiförsörjningen kvarstår på en god nivå			
— Investeringar som främjats genom energistöd (mn euro)	763	56—71	256—321
— Beviljat energistöd (mn euro)	193	14,1	14,1
— Hävstångseffekten från energistödet (investeringar/stödbelopp)	4,0	4—5	4—5

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	275 723	107 469	11 941	1 410	396 543
Förbindelser 2026	990	3 960	2 475	2 475	9 900
Utgifter sammanlagt	276 713	111 429	15 416	3 885	406 443

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxidsnåla (RRF pelare 1)	909
Halvering av bevilningsfullmakten (regeringsprogr. 2023)	-3 500
Investeringar enligt batteristrategin	-10 000
Investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)	-49 719
Investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)	-43 401
Investeringar i omställningen till ren energi (REPowerEU investeringar)	-32 700
Justeringar av utbetalningar	1 783
Sänkning av stödnivån	-420
Väteprojekt	-30 000
Sammanlagt	-167 048

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	276 713 000
2025 budget	443 761 000
2024 bokslut	87 425 350

(42.) *Spetsprojekten inom åtgärdshelheten Ett Finland med ren energi* (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

2025 budget

—

43. *Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (493/2022).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom elektrifieringsstödet till den energiintensiva industrin ersätts de indirekta kostnader som utsläppshandeln medför för elpriset till de i lagen angivna sektorerna på basis av uppgifterna för 2021—2025. De sektorer som anges i lagen anses vara särskilt utsatta för en avsevärd risk för koldioxidläckage på grund av den merkostnad som utsläppshandeln orsakar elpriset. Syftet med elektrifieringsstödet är att förebygga risken för koldioxidläckage, trygga industrins kostnadskonkurrenskraft och styra verksamhetsutövarna till att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer klimatneutral. Verksamhetsutövarna ska använda minst 50 % av det beviljade stödet till utvecklingsåtgärder med hjälp av vilka verksamhetsutövarna utvecklar sin verksamhet så att den blir mer koldioxidneutral.

Elektrifieringsstöd betalas på basis av uppgifterna för 2021—2025 med medel ur budgetarna för 2022—2026. Beloppet av det stöd som betalas ut beror bland annat på priset på utsläppsrätterna och stödmottagarens elförbrukning eller produktionsvolym. Uppskattningen av det pris på en utsläppsrätt som ska tillämpas vid beräkningen av stödet är 67 euro 2026. Maximibeloppet av det stöd som betalas ut på årsnivå har begränsats till högst 150 000 000 euro. Lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin innehåller bestämmelser om grunderna för beviljande av stöd och om beräkning av stödbeloppet.

2026 budget	150 000 000
2025 budget	150 000 000
2024 bokslut	143 202 896

44. *Finlands investeringsstöd för att främja koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid enligt faciliteten för återhämtning och resiliens* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 354 000 euro.

Anslaget får användas till att främja koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1) antingen med stöd av statsrådets förordning om stöd för energiinvesteringar enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens åren 2022—2026 (1112/2021) eller med stöd av statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Anslaget är en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: De projekt som finansieras är investeringar som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument och som gäller koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid. Genom att främja koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid strävar man efter att möjliggöra produktion av väte med ren energi, skalning av utvinningen samt lösningar för avskiljning och återvinning av koldioxid. Investeringarna möjliggör minskning av växthusgasutsläppen.

Investeringsstödet är en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Stöd behövs särskilt för att främja införandet och kommersialiseringen av ny teknik. Investeringsstödet för investeringsprojekt är högst 45 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningen	3 796
Sammanlagt	3 796

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	55 354 000
2025 budget	51 558 000
2024 bokslut	9 238 799

46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 900 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för innovationer inom skeppsbyggnad (364/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för innovationsstödsprojekt inom skeppsbyggnad. Innovationsstödet för skeppsbyggnad är avsett för utveckling av innovativa lösningar för fartygsprojekt.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	20 900	12 500	33 400
Utgifter sammanlagt	20 900	12 500	33 400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av utbetalningar	-8 788
Utbetalningar av tilläggsfullmakten (överföring från moment 32.20.40)	14 638
Sammanlagt	5 850

2026 budget	20 900 000
2025 II tilläggsb.	11 422 000
2025 budget	15 050 000
2024 bokslut	17 448 646

47. *Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Fullmakt

Om en del av bevilningsfullmakten för 2025 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2026 till ett belopp av högst 1 870 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas i enlighet med statsrådets förordning om infrastrukturstöd för främjande av eltrafik och för användning av förnybar gas och förnybart väte i trafiken 2022—2025 (178/2022).

Av anslaget har 2 000 000 euro reserverats för offentliga infrastrukturprojekt som avser laddning av el och tankning av gas i trafiken (RRF pelare 1) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Syftet med de offentliga investeringarna i infrastrukturen för laddning och tankning av el och gas för transport är att utvidga den befintliga laddningsinfrastrukturen. Ett täckande laddnings- och tankningsnätverk är en förutsättning för att eldrivna och gasdrivna fordon ska bli vanligare.

Delområdet främjar avsevärt omställningen till ren energi genom att stödja utvecklingen bort från fossila bränslen inom transportsektorn. Att utsläppen inom trafiken kan minskas är en central faktor med tanke på uppnåendet av utsläppsminskningarna för 2030 inom ansvarsfördelningssektorn och EU:s mål om koldioxidneutralitet 2050. Investeringarna förverkligar målen i den nationella energi- och klimatstrategin och i den klimatpolitiska planen på medellång sikt, nämligen att minska utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingått före 2026	8 000	5 000	1 300	900	15 200
Utgifter sammanlagt	8 000	5 000	1 300	900	15 200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Byggande av laddningspunkter för snabbladdning av fordon och byggande av laddningsinfrastruktur för elbussar och annan tung trafik (investeringsprogram)	4 000
Offentliga infrastrukturprojekt som avser laddning av el och tankning av gas i trafiken (RRF pelare 1)	666
Sammanlagt	4 666

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	8 000 000
2025 I tilläggsb.	—
2025 budget	3 334 000
2024 bokslut	—

48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 239 531 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) användas

- 1) till betalning av inmatningstariffen (vindkraft, biogas, trädbränsle)
- 2) till betalning av produktionsstöd för produktion av skogsflisbaserad el (ett produktionsstöd höjt med en förgasarpremie)
- 3) till betalning av ett premiestöd som baserar sig på anbudsförfarande.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Produktionsstödet används för stöd till produktion av el med vindkraft, biogas, skogsflis eller trädbränsle i anläggningar som godkänts inom inmatningstariffsystemet. Till producenterna av vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el betalas som stöd inom inmatningstariffsystemet skillnaden mellan det riktpreis som fastställs i lagen och medeltalet av det områdespris för Finland som under tre månader realiserats på elbörsen (inmatningstariffsystem) samt till producenter av skogsflisbaserad el ett stöd som varierar enligt utsläppsrättens pris och skatten på torv. Till producenter av biogasbaserad och trädbränslebaserad el betalas dessutom en inmatningstariff höjd med en värmepremie vid kraftvärmeproduktion och till producenter av skogsflisbaserad el en inmatningstariff höjd med en förgasarpremie när skogsflis förgasas i en förgasare för att användas som bränsle i en kolpulvereldad panna.

I enlighet med den nationella energi- och klimatstrategin ordnades 2018 ett teknikneutralt anbudsförfarande om stöd för förnybar energi. Stöd beviljades för sju projekt med en sammanlagd elproduktion på 1,36 TWh per år. Stödet betalas i form av en premie (genomsnittspris 2,49 euro/MWh) per kraftverk i högst 12 år från det att produktionen inleddes. En maximal premie betalas när det genomsnittliga marknadspriset på el under tre månader är högst 30 euro/MWh. Det maximala stödbeloppet för godkända projekt är 3,5 miljoner euro per år.

Europeiska unionens mål var att öka andelen förnybar energi till 20 procent av den slutliga energianvändningen före 2020. För Finlands del var målet 38 %, och det överskreds.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning, det så kallade RED II) ska medlemsstaterna gemensamt säkerställa att andelen energi från förnybara energikällor är minst 32 % av unionens slutliga energianvändning (brutto) 2030. Medlemsstaterna ska fastställa nationella bidrag för att gemensamt uppfylla det bindande övergripande unionsmålet. Finland har för kommissionen uppgett att Finland i sin nationella energi- och klimatplan eftersträvar en andel på 62 procent förnybar energi 2030.

Produktionsstöd och riktpolis

Riktpolis för vindkrafts-, biogas- och trädbänslebaserad el (euro/MWh)	83,50
Värmeprämie för biogasbaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	50,00
Värmeprämie för trädbänslebaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	20,00
— högst per år/kraftverk som producerar trädbänslebaserad el (euro)	750 000
Produktionsstöd, som varierar enligt priset på en utsläppsrett och skatten på torv, till producenter av skogsflisbaserad el (högst euro/MWh, förutsatt att det genomsnittliga priset på en utsläppsrett under tre månader är högst 10 euro/t och skatten på torv är 1,90 euro/MWh)	18,00

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vindkraftverk	233 423 000
Biogaskraftverk	2 482 000
Trädbänslekraftverk	126 000
Premiestöd	3 500 000
Sammanlagt	239 531 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i det uppskattade marknadspriset på el	5 434
Sammanlagt	5 434

2026 budget	239 531 000
2025 II tilläggsb.	-25 000 000
2025 budget	234 097 000
2024 bokslut	123 603 817

(49.) Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2025 budget	14 100 000

83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 147 730 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, statsrådets förordning om finansiering av

forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EU) 2023/2831, som avser stöd av mindre betydelse, anvisas till företag och andra sammanslutningar

1) för sådan på teknik och affärsverksamhet fokuserad forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och sådan annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster

2) för inledande av verksamheten i företagsacceleratorer som främst tjänar nystartade innovativa företag och i företag som samlar in medel till riskkapitalfonder.

Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs eller misslyckas, har Business Finland rätt att på ansökan av låntagaren avstå från lånefordran eller i övrigt ändra lånevillkoren på det sätt som närmare anges i statsrådets förordning (1444/2014).

Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Statskontoret har rätt att ingå avtal med låntagare om omvandling av tidigare beviljade kapitallån och räntorna på dem till lån i form av främmande kapital i enlighet med aktiebolagslagen (624/2006). Statskontoret kan också avtala om att lån förfaller i samband med omvandlingen. En omvandling förutsätter de övriga borgenärernas samtycke.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2026 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 156 823 000 euro.

Förklaring : Med lånen sporras företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknik-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen samt att höja förädlingsvärdet och produktiviteten.

Lånen beviljas för högst 10 år. Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs, kan lånetiden av ytterst vägande skäl förlängas till högst 20 år. Räntan på lånen beräknas uppgå till 1,25 % 2026. Det startstöd som beviljas i form av lån uppgår till högst 1,1 miljoner euro (för nystartade innovativa företag högst 2,2 miljoner euro) och lånetiden är högst 10 år.

Av fullmakten används uppskattningsvis 141 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Inkomsterna av återbetalning av lån har budgeterats under moment 15.01.04 och räntorna under moment 13.01.05.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	94 410	27 320	9 240	2 030	-	133 000
Förbindelser 2026	53 320	56 460	20 390	7 840	18 813	156 823
Utgifter sammanlagt	147 730	83 780	29 630	9 870	18 813	289 823

Det totala beloppet lån beviljade av Business Finland¹⁾

	2022	2023	2024
Det totala lånebeloppet i slutet av året (mn euro)	1 114,9	1 120,4	1 142,4
Avskrivna, efterskänkta lån (mn euro)	19,5	56,9	35,4

¹⁾ Inbegriper även lån beviljade med anslag under moment 32.20.87.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av utbetalningar	50
Justeringar av utbetalningar av FoU-finansiering	1 500
Sammanlagt	1 550

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	147 730 000
2025 budget	146 180 000
2024 bokslut	145 629 074

(87.) *Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företagsledda ekosystem för af-färsverksamhet (förslagsanslag)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2025 budget	1 000 000
2024 bokslut	3 475 000

30. Sysselsättning och företagsamhet

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds i huvudsak av utgifter för EU:s strukturfond-sprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhåll-ningspolitiken, utgifter för lönegaranti samt utgifter för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. I kapitlet ingår dessutom vissa mindre utgifter för främjande av sysselsättningen, fö-retagandet och regionernas livskraft.

Före budgeten för 2025 omfattade kapitlet utgifter för offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Från och med 2025 ansvarar kommunerna i egenskap av arbetskraftsmyndigheter för ordnandet av arbetskraftsservice. Finansieringen för ordnande av arbetskraftsservice har överförts till moment 28.90.30.

Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken understöds arbetskraftens kompetensutveckling, företagens internationalisering och tillväxt och ny företagsverksamhet samt bekämpas arbetslösheten och matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken fokuserar på att minska arbetslösheten, främja en snabb sysselsättning och påskynda tillväxten genom att svara på företagens behov av arbetskraft och kompetens samt genom att skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering har regeringen som mål att uppnå en sysselsättningsgrad på 80 procent fram till 2031. Målet är också att öka antalet utförda arbetstimmar. Regeringen genomför reformer som syftar till att öka sysselsättningen med minst 100 000 sysselsatta. Genom öknings i sysselsättningen eftersträvas en stärkning av de offentliga finanserna med över 2 miljarder euro. För att uppnå målen genomför regeringen ett flertal omfattande reformer, vilka syftar till att bland annat stärka incitamenten för arbete, förenkla systemet för social trygghet, underlätta anställningar, utveckla den internationella rekryteringen, öka användningen av lokala avtal på arbetsmarknaden, förbättra välbefinnandet i arbetet, öka möjligheterna att kombinera arbete och familj och fortsätta reformerandet av arbetskraftsservicen. Enligt regeringsprogrammet ser regeringen till att finansieringen av, styrsystemet för och lagstiftningen om kundservicen i samband med arbets- och näringstjänsterna tryggar kommunernas faktiska möjligheter att lyckas lösa matchningsproblemen på det sätt som incitamentsystemet förutsätter.

Som en del av reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 har styrmodellen för arbetskraftsservicen ändrats. Statsrådet fastställde i slutet av 2024 de nationella målen för främjande av sysselsättningen efter föredragning från arbets- och näringsministeriet. Målen uppställs en regeringsperiod åt gången och är i kraft tills nya mål uppställs. De mål som uppställts för den pågående regeringsperioden är att alla kunder garanteras likvärdiga och jämlika tjänster på båda nationalspråken, sysselsättningen i kundgrupper med låg sysselsättningsgrad höjs, snabb sysselsättning av arbetssökande stöds genom service som är verkningsfull och minskar förmånsutgifterna, yrkesmässig, regional och internationell rörlighet till branscher där det råder arbetskraftsbrist stöds och regionens livskraft stärks i samarbete med andra aktörer i regionen.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall	2025 uppskattning ¹⁾	2026 uppskattning ¹⁾
Arbetslösa arbetssökande (1 000 personer)	289	303	258
Genomsnittlig längd på avslutade arbetslöshetsperioder (veckor)	23	25	21
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. %	47,8	50,1	42,7

¹⁾ Uppskattningarna av den framtida utvecklingen baserar sig på FM:s uppskattningar av utvecklingen av arbetslöshetsgraden 2025 och 2026 exklusive den genomsnittliga längden på avslutade arbetslöshetsperioder, som har antagits fortsätta sjunka i måttlig takt.

Regionutveckling och EU:s regional- och strukturpolitik

Regionutveckling är sådan övergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på samverkan mellan staten, kommunerna och andra aktörer och på regionernas olika starka sidor och behov. I regionutvecklingen granskas de olika aktörernas mål och åtgärder som en helhet både ur ett riksomfattande och regionalt perspektiv.

Målet för regionutvecklingen är att i regionerna främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet. Regionutvecklingsverksamheten styrs förutom av lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik även av de prioriteringar i regionutvecklingen (regionutvecklingsbeslut) som statsrådet fastställt för regeringsperioden och av de landskapsprogram som landskapsförbunden har berett. Dessa nationella mål stöds genom de program som utarbetats för EU:s programperiod 2021—2027.

Regionutvecklingsbeslutet 2024—2027 innehåller de prioriteringar och mål för regionutvecklingen som fastställts av statsminister Petteri Orpos regering. Prioriteringarna för regionutvecklingen 2024—2027 är hållbar livskraft och investeringar, en välmående befolkning och välmående samhällen samt en attraktiv livsmiljö och biologisk mångfald. Regionutvecklingsbeslutet styr regionutvecklingen inom de olika förvaltningsområdena och landskapsförbunden och samordningen av åtgärderna. Ministerierna beaktar regionutvecklingsbeslutets mål i sina och förvaltningsområdets åtgärder. Landskapsförbunden beaktar regionutvecklingsbeslutet i sina egna strategier i samarbete med de aktörer som deltar i regionutvecklingen. I anslutning till arbets- och näringsministeriet, som på riksnivå ansvarar för regionutvecklingen som helhet, finns en delegation för förnyelse i regionerna som tillsatts av statsrådet och som samordnar och drar upp riktlinjer för den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag. Delegationens viktigaste uppgifter är att följa genomförandet av statsrådets regionutvecklingsbeslut samt att främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer.

I enlighet med reformen av statens regionförvaltning inrättas vid ingången av 2026 utifrån de nuvarande 15 närings-, trafik- och miljöcentralerna 10 regionala livskraftscentraler som har ett verksamhetsställe i alla landskap. Avsikten är att livskraftscentralernas verksamhet ska stödja utvecklingen av regionerna utifrån deras starka sidor och särdrag i samarbete med landskapsförbunden. Livskraftscentralerna beaktar i sina uppgifter de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen och verksamhetsområdets landskapsprogram. Livskraftscentralerna sköter på ett sektorsövergripande sätt och inom det regionala partnerskapssamarbetet uppgifter som hänför sig till regionernas livskraft bland annat när det gäller näringar, sysselsättning, invandring, jordbruk, trafik, miljö och EU:s finansiella instrument.

Utgångspunkter för regionutvecklingen är regionernas och städernas starka sidor och särdrag. Städerna är tillväxtmotorer och utgör en väsentlig del av regionutvecklingen, och deras starka sidor ska utnyttjas för att stärka regionutvecklingspolitiken. En pluralistisk stadspolitik som grundar sig på växelverkan och partnerskap beaktar att olika städer har olika utmaningar och utvecklingsförutsättningar. Stadsutveckling bedrivs både inom EU och nationellt. Avtal och partnerskap är centrala element inom region- och stadsutvecklingen.

Målet med programmen för Norra och Östra Finland är att främja ett fullt utnyttjande av möjligheterna i norra och östra Finland särskilt med tanke på ekonomisk tillväxt, regional livskraft, påskyndande av investeringar, kompetensutveckling och tillgången på arbetskraft. Dessutom främ-

jas Finlands försörjningsberedskap och självförsörjning samt stärks säkerheten i det förändrade geopolitiska läget. Målet är särskilt att göra hela Finland framgångsrikare i att locka investeringar som förnyar näringsstrukturen och främjar grön tillväxt samt att stödja att planerade och redan genomförda investeringar lyckas. I programarbetet betonas i synnerhet det interaktiva samarbetet mellan näringslivet, städerna, regionerna, högskolorna, forskningsinstituterna och staten. Programmens mandatperiod sträcker sig över hela regeringsperioden.

Finlands regional- och strukturpolitiska program ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027” innehåller åtgärder inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Fonden för en rättvis omställning (FRO). Med hjälp av ERUF-åtgärderna utvecklas regionernas och företagens närings- och arbetslivsorienterade forsknings- och innovationsfärdigheter liksom även digitalisering, små och medelstora företags hållbara tillväxt och konkurrenskraft, energieffektivitet, anpassning till klimatförändringen, cirkulär ekonomi och ökad lokal tillgänglighet. ESF-åtgärderna i programmet stöder sysselsättning, kompetens, utvecklande av arbetslivet, delaktighet och jämlikhet. Genom FRO-åtgärderna stöds de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar på grund av övergången till en klimatneutral ekonomi.

(32.) Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2025 budget	4 500 000
2024 bokslut	1 347 000

38. Skötseln i landskapet Åland av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 30 000 euro.

Anslaget får användas till att ersätta Ålands landskapsregering för kostnader för skötseln av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och för skötseln av uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget riktas 20 000 euro till skötseln av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och 10 000 euro till skötseln av uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft i landskapet Åland.

Den ersättning som betalas till landskapet Åland för skötseln av uppgifter som gäller förtjänstskydd inom utkomstskyddet för arbetslösa grundar sig på republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1088/2024).

Ålands landskapsregering sköter den uppgift som hör till riksförvaltningen och som innebär att för Åland utarbeta riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft. Bestämmelser om ersättning för

kostnaderna för skötseln av uppgiften finns i republikens presidents förordning om riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft på Åland (1087/2024).

2026 budget	30 000
2025 budget	30 000

40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 221 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) användas

- 1) till betalning av kostnader för byggandet av Kutila kanal
- 2) för sådant avtalsbaserat samarbete med städer som främjar internationell rekrytering.

Anslaget får i enlighet med lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (757/2021) användas

- 3) för projekt som främjar utveckling, hållbar tillväxt och livskraft i regionerna och för investeringar som ingår i dem
- 4) för kommunala och samkommunala infrastrukturella investeringsprojekt som stöder företagens verksamhetsförutsättningar
- 5) för regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga samt för avtalsbaserat samarbete.

Anslaget får också användas

- 6) till betalning av konsumtionsutgifter enligt 1—5 punkten
- 7) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken och till betalning av de kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av avlönandet av personal
- 8) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projektet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med finansieringen för utveckling av landskapen vid de yttre gränserna stöds faktorer som ökar den östliga gränsregionens livskraft, hållbara tillväxt och dragningskraft. Anslaget används dessutom för byggandet av Kutila kanal och för sådant avtalsbaserat samarbete med städer som främjar internationell rekrytering.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sådant avtalsbaserat samarbete med städer som främjar internationell rekrytering	1 000 000
Kutila kanal	2 000 000
Utveckling av landskapen vid de yttre gränserna	3 221 000
Sammanlagt	6 221 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 400 000 euro och överföringsutgifternas andel 5 821 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Belysning av skidskyttecentret i Kontiolax	-1 000
Byggande av en rullskidbana på Salpausselkä skidstadion i Lahtis stad	-300
Byggande av skidskytteinfrastruktur i Ahvenisto i Tavastehus stad	-200
Justeringar av utbetalningar	-1 611
Kuttila kanal	-3 000
Laxcenterprojektet i Utsjoki	-125
Utveckling av Omakylä Vuolencoskis gästhamn tillsammans med kommunen	-40
Sammanlagt	-6 276

2026 budget	6 221 000
2025 II tilläggsb.	5 000 000
2025 budget	12 497 000
2024 bokslut	10 157 000

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 (758/2021) för företags utvecklings- och investeringsprojekt och för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av icke-vinstsyftande sammanslutningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	4 000	4 000	1 000	9 000
Utgifter sammanlagt	4 000	4 000	1 000	9 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Brexitjusteringsreserven	-6 771
Justeringar av utbetalningar	2 000
Omfördelning	-100
Programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3)	-200
Regional forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet	-2 000
Slopande av bevilningsfullmakten (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-8 071

2026 budget	4 000 000
2025 budget	12 071 000
2024 bokslut	11 269 761

44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd enligt statsrådets förordning om regionalt transportstöd, som utfärdas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001), till små och medelstora företag med verksamhet i stödberättigande regioner, i syfte att minska transportkostnader som föranleds av långa transportsträckor för de varor som företagen tillverkar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Transportstöd betalas till små och medelstora företag med verksamhet i glest bebyggda regioner, det vill säga NUTS 2-regionen i Östra och Norra Finland samt den ekonomiska regionen Saarijärvi—Viitasaari och kommunerna Imatra, Ruokolax, Rautjärvi och Parikkala, för långa varutransporter. Målet för transportstödsystemet är att minska de extra kostnader som långa transportsträckor orsakar företagsverksamheten i avlägsna och glest befolkade regioner och att på så sätt förbättra företagens konkurrenskraft och öka företagsverksamheten i dessa regioner.

Transportstöd betalas som en procentandel (9—20 %) av de godtagbara kostnaderna, som bestäms enligt resans längd.

Transportstöd betalas till cirka 140 små och medelstora företag.

År 2025 utfärdas en ny förordning om regionalt transportstöd och den gäller transportkostnaderna från och med 2026. Av anslaget för 2026 betalas transportstöd för transportkostnader 2026. Eftersom transportstöd årligen söks och betalas i efterskott utifrån föregående års transportkostnader, betalas transportstöd för transportkostnaderna 2026 först 2027.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av stödnivån	-1 600
Sammanlagt	-1 600

2026 budget	3 700 000
2025 budget	5 300 000
2024 bokslut	6 300 000

46. Stärkande av små och medelstora företags forskning- och utvecklingsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 400 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande och betalning av understöd enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 (758/2021) för små och medelstora företags samt icke-vinstsyftande sammanslutningars forsknings- och utvecklingsprojekt enligt den fleråriga planen för användning av finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2026 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 8 000 000 euro.

Förklaring: Fullmakten under momentet är en del av finansieringen enligt den fleråriga finansieringsplanen för användning av finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Fullmakten riktas i enlighet med lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 (1092/2022), den fleråriga planen för användning av finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet samt forsknings- och innovationsrådets riktlinjer.

Fullmakten används särskilt för forsknings- och utvecklingsprojekt i små och medelstora företag som ännu huvudsakligen är verksamma på hemmamarknaden, men som har exportpotential. Finansieringen riktas till små och medelstora företag som förbinder sig att på lång sikt öka och stärka sin nyskapande forsknings- och utvecklingsverksamhet. Dessutom kan fullmakten användas för samarbetsprojekt som gäller forsknings- och utvecklingsverksamhet vid högskolor och forskningsinstitut samt i små och medelstora företag. Målet är att särskilt öka antalet små och medelstora företag som bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet samt att få små och medelstora företag att bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet och att komma in på en tillväxtbana. Åtgärderna bidrar till att finansieringsmålet på fyra procent för forsknings- och utvecklingsverksamhet nås.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser 2026	2 400	3 200	2 000	400	8 000
Utgifter sammanlagt	2 400	3 200	2 000	400	8 000

2026 budget 2 400 000

52. Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 460 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000)
- 2) till återbetalning av fordringar som återkrävts och till räntor på dem
- 3) till betalning av myndigheternas avgifter som anknyter till förfarandet med lönegaranti, rättegångskostnader och konkurskostnader samt till betalning av kostnader till arbetsgivarnas räkenskapsbyråer, när lönegarantimyndigheten har begärt en utredning om lönefordringar av arbetsgivarens räkenskapsbyrå

4) till betalning av konsumtionsutgifter.

Förklaring: Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller annan insolvens. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas ut som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönegaranti	33 270 000
Återbetalning av fordringar som återkrävts och räntor på dem	60 000
Myndighetsavgifter, rättegångskostnader och konkurskostnader	130 000
Sammanlagt	33 460 000

De inkomster på 33 270 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantin har budgeterats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbetalningen av lönegarantin har budgeterats under moment 12.32.99.

Lönegarantins nyckeltal

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Lönegaranti som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	6 849	8 000	8 000
Arbetsstagare som fått lönegaranti (antal)	6 397	6 500	6 500
Arbetsgivare som fått lönegarantibeslut (antal)	1 724	2 000	2 000
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	161	120	120
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	31	35	35

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 33 380 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 80 000 euro.

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	33 460 000
2025 budget	33 460 000
2024 bokslut	33 591 902

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 583 577 000 euro.

Fullmakt

År 2026 får nya beslut om beviljande fattas till ett belopp av sammanlagt 391 246 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2025 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2026.

Anslaget och bevilningsfullmakten får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för programmet för att förverkliga de politiska målen ”Ett smartare EU”, ”Ett grönare EU”, ”Ett mer sammanlänkat EU” och ”Ett mer socialt EU” samt en rättvis omställning (FRO-fonden) under EU:s programperiod 2021—2027 samt till betalning av statlig medfinansiering för Interreg-programmen

2) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av de ovannämnda programmen och de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen samt till avlönande av personal som behövs för förvaltningen av den nationella medfinansieringen och för administrativa kontroller

3) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 250 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, för genomförande av programmen för perioderna 2014—2020 och 2021—2027

4) till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 71—76 (finansiella korrigeringar och återkrav) i ENI CBC-genomförandeförordningen (EU) nr 897/2014 under EU:s programperiod 2014—2020, till betalning enligt artiklarna 98—102 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 under programperioden 2007—2013, till betalning av förskott enligt artikel 139 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 under EU:s programperiod 2014—2020, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 143—147 i den förordningen, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103—104 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 under EU:s programperiod 2021—2027 och till betalning av förpliktelser som föranleds av andra förbindelser som ingåtts för projekt

5) till betalning av förskott som är motiverade med tanke på genomförandet av ett projekt

6) till ersättning av medlemsstatens finansieringsandel för tekniskt bistånd i anslutning till Interreg-programmen 2021—2027 till programmens förvaltningsmyndigheter samt till betalning av tekniskt bistånd som en post av engångsnatur till det landskapsförbund som är programmets förvaltningsmyndighet för utbetalningar ur programmet till stödmottagarna inom utsatt tid

7) till betalningar till följd av medlemsstaternas förpliktelser i Interreg-programmen 2021—2027.

Av bevilningsfullmakten under momentet riktas 15 209 000 euro och av anslaget under momentet riktas 19 209 000 euro till tekniskt bistånd i anslutning till Finlands regional- och strukturpolitiska program ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027”.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av bevilningsfullmakten är sammanlagt 246 640 000 euro medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 144 606 000 euro statlig medfinansiering. Av anslaget är sammanlagt 391 507 000 euro avsett att användas för utbetalning av medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 192 070 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen.

Åtgärderna inom ramen för Europeiska socialfonden, regionala utvecklingsfonden och fonden för en rättvis omställning under programperioden 2021—2027 har samlats i Finlands regional- och strukturpolitiska program ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027”. Den offentliga totala finansieringen av programmet uppgår till cirka 3,1 miljarder euro, av vilket EU-medfinansieringen utgör 61 %, det vill säga cirka 1,9 miljarder euro, och den nationella offentliga med-

finansieringen cirka 1,2 miljarder euro. Av den nationella finansieringen uppgår statens andel till 75 % och kommunernas och den övriga offentliga finansieringens andel till 25 %.

För ett flerårigt projekt sker bindningen av bevilningsfullmakten för de regional- och strukturpolitiska programmen i regel för ett år, så att flera projekt kan finansieras samtidigt och man därmed säkrar att programmedlen används fullt ut.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom den verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen fördelas inom ramen för de nämnda bestämmelserna och programmen inom respektive förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till stöd för de kostnader som ska betalas ska dessutom ha granskats på förhand enligt de nationella bestämmelserna och Europeiska unionens bestämmelser, med undantag för förskotten och det tekniska biståndet under programperioden 2021—2027.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i Europeiska gemenskapernas strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

I det partnerskapsavtal som godkänts av Europeiska kommissionen för programperioden 2021—2027 fastställs den strategiska inriktningen och organiseringen av programarbetet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden+ (ESF+), fonden för en rättvis omställning (FRO) samt Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF).

Under programperioden 2021—2027 riktas finansieringen inom ramen för regional- och strukturpolitiken till främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärsmiljön, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förebyggande av utdragen arbetslöshet, utveckling av inlärningsmöjligheterna, förbättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetssätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bland annat konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

Fördelningen av Finlands regional- och strukturpolitiska program ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027” enligt insatsområde (exklusive InvestEU- och Interreg-programmens andelar)

	Andel under hela programperioden (%)
IO 1. Ett innovativt Finland (ERUF)	29,4
IO 2. Ett klimatneutralt Finland (ERUF)	14,2
IO 3. Ett tillgängligare Finland (ESF+)	3,6
IO 4. Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland (ESF+)	29,7
IO 5. Ett Finland för sociala innovationer (ESF+)	1,0
IO 6. Ett Finland som bekämpar materiell brist (ESF+)	1,1
IO 7. Ett Finland för en rättvis omställning (FRO)	21,0
Sammanlagt	100,0

Utgifter för användningen av bevilningsfullmakten (mn euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Programperioden 2021—2027					
Tidigare års förbindelser	64,764	21,588	43,176	-	129,528
Förbindelser 2024	125,750	41,916	83,823	-	251,489
Förbindelser 2025	314,814	177,878	152,239	289,066	933,997
Förbindelser 2026	78,249	136,936	97,812	78,249	391,246
Sammanlagt	583,577	378,318	377,050	367,315	1 706,260

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU-medfinansiering och statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	Bevilningsfullmakt 2026	Anslag 2026
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)			
Tekniskt bistånd	50,305	7,732	9,766
Riksomfattande teman	54,301	8,317	12,462
Regionalstöd	1 122,324	165,128	247,427
Finansiering för städer	110,723	36,868	55,243
Sammanlagt	1 337,653	218,045	324,898
InvestEU	31,571	-	-
Sammanlagt	1 369,224	218,045	324,898

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU-medfinansiering och statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	Bevilningsfullmakt 2026	Anslag 2026
Europeiska socialfonden+ (ESF+)			
Tekniskt bistånd	38,700	5,351	6,758
Riksomfattande teman	184,030	26,115	39,417
Regionalstöd	654,908	90,213	136,163
Bekämpning av materiell brist	32,301	4,341	6,552
Sammanlagt	909,939	126,020	188,890
Fonden för en rättvis omställning (FRO)			
Tekniskt bistånd	25,587	2,126	2,685
Regionalstöd	591,692	37,385	57,104
Sammanlagt	617,279	39,511	59,789
Interreg-programmen ¹⁾	55,305	-	10,000
Interreg-program vid de yttre gränserna ¹⁾	7,670	7,670	-
Sammanlagt	62,975	7,670	10,000
Allasammanlagt	2 959,417	391,246	583,577

¹⁾ Utgör statlig medfinansiering.

Kärnindikatorer för Finlands regional- och strukturpolitiska program ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027”

	Utfall 2021—2024 ¹⁾	Mål (2029)
Företag i samarbete med forskningsinstitut	*	24 284
Arbetsstillfällen som skapats genom det nya stödet	993	18 756
Små och medelstora företag som inför produkt- eller process-innovationer	854	3 417
Företag som har en större omsättning	*	5 307
Nya lösningar som främjar utsläppsminskningar	95	550
Arealen på istandsatt mark som omfattas av stödet (ha)	670	13 596
unga i åldern 18—29 (FRO-åtgärder)	372	1 210
Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa	15 332	76 740
Personer utanför arbetslivet	16 483	26 515
Sysselsatta, inklusive självständiga yrkesutövare	26 692	18 424

¹⁾ De med en asterisk (*) försedda utfallsuppgifterna om ERUF- och FRO-outputindikatorerna är ännu inte tillgängliga.

Utbetalningar av EU-stöd har budgeterats under moment 12.32.50 och poster som föranleds av återkrav under moment 12.39.10. Ränteintäkter från landskapsförbunden samt eventuella återbetalningar av anslag som betalats till landskapsförbunden under tidigare år har budgeterats under moment 12.32.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 16 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 567 577 000 euro.

Av fullmakten används uppskattningsvis 104 814 000 euro och av anslaget uppskattningsvis 156 339 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avdrag från Interreg-program vid de yttre gränserna	-2 722
Ekonomiska ramar för Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027	-28 970
Minskning av Interreg--anslaget	-4 000
Sammanlagt	-35 692

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	583 577 000
2025 II tilläggsb.	-1 500 000
2025 budget	619 269 000
2024 bokslut	376 452 272

95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av avkastning för ett resultatbaserat projekt med påverkansinvesteringar inom sysselsättning.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet har konkurrensutsatt och med en privat projektadministratör ingått ett avtal om inrättande av en resultatbaserad fond för påverkansinvesteringar inom sysselsättning. Projektet som syftar till att minska långtidsarbetslösheten inleddes 2018.

Inom projekt med påverkansinvesteringar samlar projektadministratören in kapital till fonder från investerare, och detta kapital används till att finansiera tjänster för långtidsarbetslösa arbetssökande. Investerarna bär den ekonomiska risken i anslutning till projektets lönsamhet.

Arbets- och näringsministeriet har förbundit sig att betala de aktörer som investerat i fonden ett resultatbaserat arvode. Arvodet bestäms utifrån verksamhetens resultat och genomslagskraft.

2026 budget	6 000 000
2025 budget	6 000 000
2024 bokslut	5 813 017

40. Specialfinansiering för företag

Samtycke

Finnverakoncernens finansieringsfullmakter

Av maximibeloppet på 50 miljarder euro för Finnvera Abp:s och dess dotterbolags ansvarsförbindelser får ansvarsförbindelserna för Finnvera Abp:s inhemska finansiering uppgå till högst 10 miljarder euro och ansvarsförbindelserna för exportfinansieringen till högst 40 miljarder euro. Av detta maximala ansvarsbelopp för förbindelser som gäller exportfinansiering får högst 20 miljarder euro vara finansiering som a) Finnvera Abp:s styrelse har godkänt som specialrisktagning, b) bolagsstämman eller ägaren har beslutat om i en särskild situation eller c) bolagets styrelse på särskilda grunder med arbets- och näringsministeriets samtycke har överfört till fullmakten.

Exportgaranti för Ukraina

Arbets- och näringsministeriet kan med stöd av lagen om statliga exportgarantier (422/2001) och lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den ersätta Finnvera Abp till ett belopp av sammanlagt högst 200 miljoner euro för kreditförluster av exportfinansiering som beviljats 2024—2026 för främjande av export till och investeringar i Ukraina.

Förklaring: Uppbyggnaden av en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö stöds genom att man utvecklar kapitalmarknaden, förbättrar tillgången till finansiering för i synnerhet tillväxtorienterade företag, lockar nya investeringar och ny kompetens samt upprätthåller ett fungerande system för exportfinansiering.

En effektivt fungerande marknad för företagsfinansiering är en förutsättning för att till Finland få fler nystartade företag samt växande och internationellt inriktade företag och för att exportföretagen ska ha jämlika konkurrensvillkor när det gäller finansieringen. Ministeriet främjar tillväxtfinansiering, stärkande av företagens finansiella ställning och egna kapital, finansiering av omställningen till ren energi samt utnyttjande av InvestEU-finansiering och annan EU-finansiering i varje fas av företagens livscykel. Offentlig företagsfinansiering har en viktig roll när finansmarknadens funktionella brister ska åtgärdas. Målet är att komplettera och mobilisera den privata finansieringen genom olika åtgärder och att trygga förutsättningarna för det offentliga systemet för exportfinansiering. Offentlig företagsfinansiering och statens deltagande i risken behövs särskilt i nystartade företag och i innovativa tillväxtföretag samt vid finansieringen av export. Syftet med finansieringen av export är att säkerställa att finländska företag har samma verksamhetsförutsättningar som företagen i de viktigaste konkurrentländerna. Enligt regeringsprogrammet ska strukturerna för exportfrämjande och Finnveras exportfrämjande roll stärkas. Genom offentlig exportfinansiering tryggas de finländska företagens jämlika konkurrensförhållanden på den globala marknaden och främjas exporten och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet har statens kapitalinvesteringsverksamhet effektiviserats genom att den införlivats i koncernen Finlands Industriinvestering Ab. Finlands Industriinvestering har i enlighet med den nya investeringsstrategin en mer utpräglad industripolitisk uppgift än tidigare med fokus på tillväxt och förnyelse och främjande av investeringar. Industristöd Ab är ett dotterbolag till Finlands Industriinvestering som kan bevilja finansiering som inbegriper statligt stöd.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2026:

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall	2025 uppskatt- ning	2026 uppskatt- ning
Finland är en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö för näringsverksamhet			
— kapitalplaceringar/BNP (%)	0,5	0,7	0,8

Finnverakoncernens finansieringsfullmakter

Maximibeloppet av Finnvera Abp:s och dess dotterbolags ansvarsförbindelser får enligt 6 § 1 mom. i lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den uppgå till sammanlagt högst 50 miljarder euro och beloppet av skulder som Finnvera Abp upptagit för medelsanskaffning och som staten svarar för till högst 20 miljarder euro.

Med samtycket möjliggörs att ansvarsförbindelsernas belopp på högst 50 miljarder euro delas upp i de maximala ansvarsbeloppen avseende ansvarsförbindelserna för Finnvera Abp:s inhemska finansiering och Finnvera Abp:s exportfinansiering. Inom ramen för maximibeloppet möjliggörs med samtycket på det sätt som nämns ovan en fullmakt på högst 20 miljarder euro för ansvarsförbindelser som godkänts som specialrisktagning eller på särskilda grunder.

Grunden för maximibeloppet på 10 miljarder euro för ansvarsförbindelserna för Finnvera Abp:s inhemska finansiering är den nuvarande ansvarsstocken för inhemsk finansiering och en uppskattning av utvecklingen av ansvarsstocken.

Grunden för det maximala ansvarsbeloppet på 40 miljarder euro för ansvarsförbindelserna för Finnvera Abp:s exportfinansiering är exportgarantiernas och specialborgens nuvarande ansvarsstock och en uppskattning av utvecklingen av ansvarsstocken för exportfinansieringen samt särskilt uppskattningar av utvecklingen av den ansvarsstock som omfattas av specialrisktagning enligt den gällande exportgarantilagen (lagen om statliga exportgarantier 422/2001). Den beräknade ökningen av den ansvarsstock som omfattas av specialrisktagning är också en grund för fullmakten på 20 miljarder euro för ansvarsförbindelser som innehåller särskilda grunder enligt den nya lagstiftningen.

Ansvarsstocken för ansvarsförbindelser som innebär högre risktagning än Finnvera Abp:s normala risktagning kan som ett beslut om specialrisktagning enligt 10 § i lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den innehålla av Finnvera Abp:s styrelse godkänd finansiering när den risk som sammanhänger med finansieringen är så stor att finansiering inte kan beviljas utifrån bolagets normala riskprovning eller om finansieringen skulle beviljas på exceptionella villkor. Ansvarsstocken kan också innehålla finansiering som beviljats som ägarbeslut enligt 11 § i den lagen, om finansieringsbeslut är förenat med omständigheter som är betydande med tanke på bolagets risktäckningskapacitet och statens riskhantering eller om det är förenat med andra särskilt vägande skäl med tanke på staten.

Finnvera Abp:s styrelse eller på framställning av Finnvera Abp:s styrelse bolagsstämman eller ägaren kan enligt provning på särskilda grunder överföra riskobjektets ansvar till en finansieringsfullmakt för risktagning som är högre än i bolagets normala verksamhet. Ett överföringsbeslut som Finnvera Abp:s styrelse har fattat och en framställning till bolaget eller ägaren om att

ansvar ska överföras till en finansieringsfullmakt för risktagning som är högre än i den normala verksamheten förutsätter arbets- och näringsministeriets samtycke. Bolagsstämman, ägaren eller Finnvera Abp:s styrelse kan också enligt prövning på särskilda grunder flytta riskobjektet bort från specialfinansieringsfullmakten, om kriterierna för beslut om specialrisktagning eller ägarbeslut eller andra motsvarande kriterier inte längre uppfylls. Den flyttning av riskobjektet bort från specialfinansieringsfullmakten som bolagets styrelse gör ska delges arbets- och näringsministeriet.

Exportgaranti för Ukraina

Samtycket ersätter de samtycken som getts i budgetarna för 2024 och 2025. Med samtycket möjliggörs Finnveras exportfinansiering för att främja exporten till Ukraina och räntestöds krediter som baserar sig på utvecklingssamarbete och i fråga om vilka Finnvera bär kreditrisken. Uppskattningen av efterfrågan på finansiering är förenad med betydande osäkerhet. Exportfinansiering kan beviljas bland annat för att täcka den kreditrisk som kan uppstå i samband med export, ordnande av exportfinansiering eller investeringar i utlandet. På grund av krigstillståndet i Ukraina är riskerna i anslutning till exportfinansieringen så stora att det för beviljande av garantier behövs en separat förbindelse om förlustersättning för att ersätta eventuella kreditförluster som uppstår till följd av verksamheten. Det finns viktiga näringspolitiska eller konkurrenskraftsrelaterade grunder för exportfinansiering.

42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas till betalning av understöd som beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekisregionen.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används till betalning av utgifterna för det understöd på 7 000 000 euro som 2021 beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekis kommun.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	1 000	1 000	900	450	3 350
Utgifter sammanlagt	1 000	1 000	900	450	3 350

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av utbetalningar	200
Sammanlagt	200

2026 budget	1 000 000
2025 II tilläggsb.	200 000
2025 budget	800 000
2024 bokslut	900 000

47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 153 000 euro.

Anslaget får användas för partiell ersättning av förluster till följd av krediter och borgen som beviljats med stöd av 8 § 1 mom. 3 punkten i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) och 6 § 3 mom. i lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den, i enlighet med statsrådets förbindelser.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten betalar med stöd av den ingångna förbindelsen Finnvera Abp en ersättning för kredit- och borgensförlusterna. Ersättningarna för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja lån och ställa borgen också när företagets säkerheter är otillräckliga.

En enskild stor förlust eller enskilda stora förluster kan väsentligt öka anslagsbehovet, även om det inte sker någon betydande förändring i den relativa riskprofilen för Finnvera Abp:s ansvarsstock av lån och borgensförbindelser.

Finnvera Abp bedöms fatta cirka 5 500 finansieringsbeslut 2026. De växande företag som får finansiering beräknas uppgå till cirka 1 000. Finnvera Abp har cirka 21 000 kunder varav cirka 84 % är företag med mindre än 10 anställda.

Effektivitet

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Det totala antalet projekt som omfattas av kredit- och borgensförlustförbindelser (md euro)	2,1	2,7	2,7
— varav finansiering beviljad av Finnvera (md euro och %)	0,9 (42 %)	1,2 (45 %)	1,2 (45 %)
— varav finansiering från banker och övriga (md euro och %)	1,2 (48 %)	1,5 (55 %)	1,5 (55 %)
Antal nystartade företag (st.)	1 610	2 200	2 200
Antal nya arbetstillfällen som Finnvera Abp främjat (st.)	5 146	6 500	6 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av ersättningar för förluster	-12 616
Sänkning av den inhemska finansieringsverksamhetens ersättningar för förluster (regeringsprogr. 2023)	-10 000
Sammanlagt	-22 616

2026 budget	25 153 000
2025 II tilläggsb.	-8 000 000
2025 budget	47 769 000
2024 bokslut	21 261 325

48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 61 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) och lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011)

2) till betalning av behövliga åtgärder och kostnader för skydd mot ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut

3) till betalning av förvaltningsarvode och underskottsersättning till Finlands Exportkredit Ab.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ha ett internationellt sett konkurrenskraftigt och offentligt understött system för exportfinansiering, bidrar till en gynnsam exportbaserad utveckling av sysselsättningen och ekonomin och underlättar hanteringen av ränterisker i anslutning till exportfinansiering.

När det gäller ränteutjämning ingår Finlands Exportkredit Ab ränteutjämningsavtal med ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller fattar ränteutjämningsbeslut. Vid ränteutjämning betalar kreditinstitutet, det finansiella institutet eller Finlands Exportkredit Ab en fast ränta till staten i enlighet med ränteutjämningskrediten och staten betalar Finlands Exportkredit Ab, kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta, i allmänhet sex månaders, som allmänt ska användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten, ökad med ett tillägg enligt arbets- och näringsministeriets förordning om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1547/2011).

Syftet med beviljandet av offentligt understödda export- och fartygskrediter är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att se till att de finländska bolag som bedriver export har ett internationellt konkurrenskraftigt system för finansiering av export och fartygsleveranser. Ett ytterligare syfte är att öka kapitalvaruexporten och fartygsleveranserna från Finland samt att främja sysselsättningen för exportörer, finländska varv och underleverantörer.

Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) får Finlands Exportkredit Ab ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro samt bevilja sådana krediter med fast eller rörlig ränta som beviljas på OECD-villkor till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Ränteutjämningsförbindelser i slutet av året ¹⁾ (mn euro)	6 606	6 000	5 500

¹⁾ Omfattar Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut samt kredit- och ränteutjämnings-reservationer.

Utgifter som föranleds staten på grund av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Räntestöd för exportkrediter	53 500	54 800	60 800	62 700	231 800
Utgifter för skyddsåtgärder	7 600	7 500	6 600	5 500	27 200
Utgifter sammanlagt	61 100	62 300	67 400	68 200	259 000

Statens räntegottgörelser till följd av ränteutjämningsverksamheten intäktsförs under moment 12.32.99. Ränteutjämningsverksamheten beräknas uppvisa ett överskott på 8 800 000 euro 2026.

Statens inkomster av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Räntegottgörelser	12 400	22 300	28 700	33 800	97 200
Inkomster av skyddsåtgärder	57 500	49 800	46 500	41 600	195 400
Inkomster sammanlagt	69 900	72 100	75 200	75 400	292 600

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i räntenivån	100
Räntestöd för exportkrediter och utgifter för skyddsåtgärder	-33 800
Ändringar i kreditstocken och räntenivån	17 500
Ändringar i kreditstocken och räntenivån (2026)	-35 100
Sammanlagt	-51 300

2026 budget	61 200 000
2025 budget	112 500 000
2024 bokslut	145 272 704

60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 020 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens ansvar enligt 15 § i lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den. Anslaget får också användas till ansvar enligt 28 § 3 mom. i lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den

2) till betalning av ersättningar för skötseln av säkerhetsupplag till Försörjningsberedskapsfonden.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget får användas för de betalningar till Statsgarantifonden som staten ansvarar för, om tillgångarna i den exportgaranti- och specialgarantifond som finns upptagen i specialfinansieringsbolaget Finnvera Abp:s balansräkning eller tillgångarna i Statsgarantifonden inte räcker till för att täcka en förlust som Finnvera Abp:s separata resultat uppvisar.

Anslaget kan dessutom användas till betalning av ersättning för skötsel av säkerhetsupplag till Försörjningsberedskapsfonden.

2026 budget	1 020 000
2025 budget	1 020 000
2024 bokslut	1 000 000

(82.) Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omstrukturerings av statens specialfinansieringsverksamhet (budgetlag)	-10
Sammanlagt	-10

2025 budget	10 000
2024 bokslut	—

88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Finlands Industriinvestering Ab får fatta nya finansieringsbeslut enligt programmet för direktinvesteringar i tillväxt till ett belopp av högst 100 000 000 euro 2026.

Förklaring: Fullmakten är avsedd för Finlands Industriinvestering Ab:s investeringar på marknadsvillkor i tillväxtfrämjande målbolag i Finland. Genom direkt investeringsverksamhet eftersträvas en starkare industripolitisk roll, en mer direkt inriktning och förmåga att snabbare stärka tillväxten bland annat genom att skapa nya branscher och kompetenskluster i Finland eller genom att stärka utvecklingen inom befintliga tillväxtbranscher.

Tyngdpunkten ligger på de två viktigaste delområden som betraktas som flaskhalsar på marknaden. Ett investeringsobjekt är finansieringen av forsknings- och teknikdrivna företags skalningsfas för att bygga upp nya globalt konkurrenskraftiga innovations- och företagsekosystem i Finland. Ett annat område är investeringar i och finansiering för investeringsprojekt i industriell skala som syftar till att påskynda byggandet av ny industri. Finlands Industriinvestering Ab gör investeringarna på marknadsvillkor i samarbete med privata och offentliga finansiärer. Finlands Industriinvesterings investeringsprogram och den därmed anslutna kapitaliseringen beräknas via direkta investeringar i tillväxtbolag kanalisera minst dubbelt så mycket i privat kapital.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2028
Förbindelser 2026	100 000	100 000
Utgifter sammanlagt	100 000	100 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändrad tidsmässig fördelning för utbetalningen av kapitaltillskott	-100 000
Sammanlagt	-100 000

2026 budget

—

2025 budget

100 000 000

50. Integration och internationell kompetens

Förklaring: Integrationspolitiken grundar sig på språkinläring och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. Det centrala syftet med integrationsåtgärderna är att säkerställa att personer som integreras kommer in på arbetsmarknaden så snabbt som möjligt och har tillräckliga färdigheter. Syftet med främjande av integration är att effektivisera invandrarnas integrering, sysselsättning och kompetens samt delaktighet i det finska samhället. En positiv och aktiv integration underlättas genom att invandrades språkkunskaper och yrkesfärdigheter stärks, deras sysselsättning påskyndas och deras kunskaper om och delaktighet i samhället ökas. För snabbare integrering och sysselsättning ska den rådgivning och handledning som invandrare får förbättras. Särskild vikt fästs vid invandrarkvinnors möjligheter att delta i integrations- och språkutbildning för att stärka sysselsättningsförutsättningarna. Integrationen effektiviseras också genom att integrationstjänsternas kvalitet förbättras och tjänsterna görs mer förpliktande och effektiva. Dessutom sköter välfärdsområdena, Helsingfors stad och kommunerna i landskapet Åland de i lagen om främjande av integration avsedda tjänsterna för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare.

Det ska säkerställas att personer som får internationellt skydd snabbt blir förflyttade till kommuner och börjar omfattas av integrationsfrämjande tjänster. Sökandet efter kommunplatser för

kvotflyktingar även i svenskspråkiga kommuner effektiviseras. Flyktingkvoten för 2026 är i enlighet med regeringsprogrammet 500 personer.

Finlands framgång och internationella konkurrenskraft baserar sig på hög kompetens. Enligt regeringsprogrammet ska man i första hand se till att de som redan är arbetslösa arbetssökande i Finland får sysselsättning. Dessutom kompletterar regeringen arbetskraften i första hand med arbetskraft från EU- och EES-området. Arbetskraftsinvandringen från länder utanför EU koncentreras till högskoleutbildade och arbetstagare inom branscher där det kan konstateras råda verklig brist på arbetskraft. Regeringen följer upp arbetskraftsinvandringens konsekvenser för tillgången på arbetskraft och de offentliga finanserna. Arbetskraftsinvandringen ska stärka de offentliga finanserna. Regeringen främjar arbetskraftens rörlighet inom EU/EES-området och riktar åtgärder inom arbetskraftsinvandringen till länderna i modellen med partnerländer bland annat genom att göra uppehållstillståndsförfarandena smidigare samtidigt som missbruk bekämpas och genom att stärka Finlands attraktionskraft som målland för experter. I fråga om uppehållstillstånd på grund av arbete är målet en handläggningstid på högst en månad och i fråga om specialsakkunniga är målet en handläggningstid på högst en vecka. Användningen av förhandskontroll, efterhandskontroll och delvis automatisering vid Migrationsverket utvecklas och utökas. Den finländska arbetsmarknadens rykte förbättras genom ett aktivt ingripande i och föregripande av missbruk som förekommer på arbetsmarknaden. Regeringen säkerställer att den studiebaserade invandringen är kontrollerad. Utmaningar och behov av lagstiftningsändringar som hänför sig till försörjning, missbruk av tillståndssystemet och eventuella säkerhetshot när det gäller studerande från tredje länder och deras familjemedlemmar ses över för att kunna förebygga utnyttjande, människohandel, utsatthet (bland annat svårigheter att försörja sig) och missbruk samt eventuella säkerhetshot. De åtgärder som utifrån utredningen bedömts vara behövliga förs vidare före utgången av 2025 och genomförs 2026. Det fästs även vikt vid främjande av integration och sysselsättning i Finland av internationella studerande och forskare.

Genom statens Work in Finland-verksamhet (WiF) stöds bland annat kartläggning av efterfrågan på och utbudet av kompetent arbetskraft, utveckling av tjänster för internationell rekrytering samt etisk rekrytering och kommunikation om Finlandsbilden i synnerhet i partnerländerna. Det beräknas att för Business Finlands WiF-verksamhet används 2,6 miljoner euro från moment 32.01.05. Det beräknas att för utvecklings- och förvaltningscentrets Work in Finland-verksamhet används sammanlagt cirka 2,5 miljoner euro från moment 32.01.02.

Effektmål

Integration

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Sysselsättningsgraden för personer med utländsk bakgrund (%)	62,8	61	72,1
Sysselsättningsgraden för personer som kommit till Finland på grund av internationellt skydd (%) 1/3/5/8 år efter inresan	5/17/25/40	5/17/25/40	15/30/50/72,1

Integration

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Sysselsättningsgraden (%) 1/3/5/8 år efter det att integrationsplanen fått	10/25/35/45	10/25/35/45	20/40/60/72,1
Socialbidragsberoende hos dem som fått en integrationsplan	-	-	Minskar
Personer som i integrationsutbildningen uppnått minst den målsatta språkkunskapsnivån B1 (%)	32	32	40

Internationell kompetens

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Uppehållstillstånd på grund av arbete från länder i modellen med partnerländer (exkl. säsongarbete) (st.)	2 731	> 2 200	> 2 700
Registrering av EU-medborgare, arbete (st.)	2 847	> 2 300	> 2 800
Den andel som uppehållstillstånd för och registreringar av EU-medborgare från länder i modellen med partnerländer utgör av arbetskraftsinvandringen (exkl. säsongarbete)	44 %	46 %	48 %

03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 109 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av integration, sysselsättning, likabehandling och jämställdhet och för nationell medfinansiering av integrationsfrämjande projekt som finansieras av EU
- 2) för främjande av internationell kompetens och arbetskraftsinvandring
- 3) till uppföljning och utvärdering av integrationshelheten och av den integrationsfrämjande politiken
- 4) för understöd som i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) beviljas kommuner, organisationer och andra aktörer för främjande av integration och sysselsättning, främjande av internationell kompetens och arbetskraftsinvandring och förebyggande av utnyttjande av utländsk arbetskraft samt för uppsökande arbete och rådgivningsverksamhet som syftar till att identifiera offer för människohandel
- 5) till betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkring för personer som deltar i de tjänster enligt kommunens integrationsprogram som anges i 13 § i lagen om främjande av integration (681/2023) samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem
- 6) för avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken i uppgifter för viss tid
- 7) till betalning av förskott, om det är motiverat med tanke på användningen av den finansiering eller det understöd som beviljas
- 8) till betalning av överföringsutgifter enligt 4 punkten
- 9) till finansiering av projekt som statens ämbetsverk och inrättningar genomför.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Integrationspolitiken grundar sig på språkinläring och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. Invandrarnas sysselsättning och etablering i det finländska samhället stöds genom att man stärker deras språkkunskaper och yrkesfärdigheter samt främjar deras kunskaper om och delaktighet i samhället. Invandrarnas eget ansvar för integrationen och de integrationsfrämjande tjänsternas förpliktande karaktär utökas. Invandarmammornas ställning förbättras.

Arbetskraftsinvandringen ska stärka de offentliga finanserna. Med hjälp av arbetskraftsinvandring satsar man på tillgången på kompetent arbetskraft i rätt tid för att svara mot arbetsmarknadens behov. När det gäller att locka arbetskraft och marknadsföra arbetsmöjligheter är särskilda målgrupper experter från länder i modellen med partnerländer, högutbildade, EU-medborgare och arbetstagare inom branscher med brist på arbetskraft. Centrala åtgärder är att locka kunnig arbetskraft, utveckla kommunikationen om Finlandsbilden, göra uppehållstillståndsprocessen smidigare och stödja etableringen och integrationen av dem som flyttat på grund av arbete samt att utveckla kommunernas roll.

Genom att göra uppehållstillståndsprocesserna och andra myndighetstjänster smidigare, utveckla tjänster för internationell rekrytering, förbättra arbetslivets mottaglighet och öka kontakterna mellan företagen och de internationella experter som redan finns i Finland görs det lättare för invandrare som kommer till Finland på grund av arbete eller studier och deras familjer att stanna i landet. Samtidigt ingriper man aktivt och föregripande i missbruk som förekommer på arbetsmarknaden. Dessutom förbättras möjligheterna att nå och identifiera offer för utnyttjande av utländsk arbetskraft.

Serviceprocessen i det inledande skedet av integrationen av invandrare, bedömningen av servicebehovet, identifieringen av kompetensen, handledningen, den flerspråkiga samhällsorienteringen, språk- och integrationsutbildningen, testningen av språkkunskaper och andra tjänster riktade till invandrare samt sammanslagningen av tjänsterna utvecklas i syfte att främja invandrarnas integration och sysselsättning. En reform av integrationstjänsterna, inklusive integrationsutbildningen, genomförs så att systemet effektiviseras och finansieringen koncentreras till en enda kanal. Möjligheterna till integration också på svenska stärks.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av integration och sysselsättning	1 709 000
Statsunderstöd	
— Integration på svenska	300 000
— Arbetskraftsinvandring och förebyggande av utnyttjande av utländsk arbetskraft	100 000
Sammanlagt	2 109 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 709 000 euro och överföringsutgifternas andel 400 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av integrationssystemet och verkställandet av lagstiftningen (överföring från moment 32.01.01)	240
Utgifter i anslutning till integration (överföring till moment 32.01.02)	-100
Nivåförändring	-240
Sammanlagt	-100

2026 budget	2 109 000
2025 II tilläggsb.	-100 000
2025 budget	2 209 000
2024 bokslut	4 801 000

30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 349 744 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om främjande av integration (681/2023) och statsrådets förordningar 577/2024 och 872/2024 användas

1) till kalkylerade ersättningar till kommunerna, välfärdsområdena och Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet för anvisande till en kommun, för vägledning, rådgivning och ordnande av annan verksamhet som stöder integrationen och för inledande kartläggning i fråga om personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration

2) för kostnader som kommunerna, välfärdsområdena och Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet föranleds av utkomststöd, ordnande av tolkning, ersättande av specialkostnader, beredskap för mottagande och stödjande av återflyttning samt till betalning av hyror under den tid då flyktingar väntar på att flytta till kommunen

3) till ersättning för kostnader som välfärdsområdena, Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet och kommuner som hör till landskapet Åland orsakas av placeringen av en minderårig asylsökande som fått uppehållstillstånd i familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet samt för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämföras med barnskyddstjänster till dess att personen fyller 25 år, samt till betalning av arvode till den företrädare som tingsrätten anvisat den minderårige

4) till betalning av förskott för kostnader för ovannämnda familjegrupphem eller andra bostadsenheter, om det är motiverat med tanke på ordnandet av verksamheten

5) till ersättning för kostnader som välfärdsområdena och Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet orsakas av ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen

6) för kostnader för vård av och omsorg om personer från det forna Sovjetunionens territorium vilka deltog som frivilliga i Finlands krig åren 1939—1945 samt deras makar

7) till betalning av konsumtionsutgifter enligt 3 punkten

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Antalet personer som omfattas av den ersättning som betalas för personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration uppskattas på basis av antalet asyl-

sökande som anlänt till landet under de två föregående åren och som fått uppehållstillstånd och antalet personer som anlänt till landet genom familjeåterförening och som får internationellt skydd samt på basis av uppskattningen för budgetåret. I fråga om kvotflyktingar uppskattas antalet personer som omfattas av ersättningarna på basis av det antal som anlänt till landet under de tre föregående åren samt på basis av uppskattningen för budgetåret. År 2026 beräknas det att cirka 33 000 personer som får tillfälligt skydd och för vilka en hemkommun har registrerats flyttat till kommunerna. Flyktingkvoten för 2026 är 500 personer.

I enlighet med 45 § i lagen om främjande av integration betalas kalkylerad ersättning till kommunen och välfärdsområdet för anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan integrationsfrämjande verksamhet för två år räknat från det år då uppgiften om hemkommun första gången registrerades. För kvotflyktingar betalas ersättningen för tre år. För personer för vilka betalningstiden för den kalkylerade ersättningen har börjat före den 1 januari 2025 är ersättningstiden tre år, för kvotflyktingar fyra år.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för offer för människohandel som fått kontinuerligt uppehållstillstånd och blir kommuninvånare. Kommunerna och välfärdsområdena har möjlighet att hos Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret ansöka om ersättning för ordnande av tjänster till följd av en persons ställning som offer för människohandel, när personen i fråga bor i en kommun.

Placeringen i kommunerna av personer som får internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd främjas genom att man effektiviserar systemet med ersättningar till kommunerna och intensifierar samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och kommunerna.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Personer som deltog som frivilliga i krigen	1 000 000
— Frändefveteraner	1 000 000
Kalkylerade ersättningar för flyktingar (12 063 personer) och för personer som får tillfälligt skydd (33 017 personer)	167 030 000
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	184 276 000
— Utkomststöd (157 euro/år/person)	3 855 000
— Specialkostnader (2 960 euro/år/person)	115 183 000
— Ersättningar för omsorg om minderåriga (12 000 euro/år/person)	65 238 000
Sammanlagt	352 306 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 719 000 euro och överföringsutgifternas andel 351 587 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i den kalkylerade ersättningen (Ytterligare åtgärder 2024)	6 000
Grundläggande utkomststöd (överföring till moment 33.10.57)	-9 168
Höjning av flyktingkvoten till 1 050 personer 2022	-1 100
Höjning av flyktingkvoten till 1 500 personer 2022	-2 475
Justering av prisnivån inom integrationsutbildningen (Ytterligare åtgärder 2024)	2 300
Kompletterande och förebyggande utkomststöd (överföring från moment 28.89.31)	319
Totalreform av integrationslagen	-2 562
Preciserade uppskattningar av kostnaderna under momentet	-21 412
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-4 313
Sammanlagt	-32 411
2026 budget	349 744 000
2025 budget	382 155 000
2024 bokslut	316 203 533

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur allmänna fonden för social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten får anslag reserverade för betalning av andra förmåner ur samma fond användas under följande moment: 33.10.50, 53, 54, 57, 60 och 33.20.52.

Förklaring:

Verksamhetsmiljö

De mest betydande förändringarna i förvaltningsområdets verksamhetsområde hänför sig till utmaningarna i välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi samt till den ekonomiska utvecklingens och sysselsättningsutvecklingens konsekvenser för servicebehoven och användningen av förmåner. De största riskerna på längre sikt i verksamhetsområdet hänför sig till befolkningens åldrande samt till den ökade socioekonomiska och regionala ojämlikheten när det gäller välfärden.

Den ekonomiska ojämlikheten i Finland är liten i internationell jämförelse, dock har förmögenhetsskillnaderna blivit större. Den ökade polariseringen och sociala ojämlikheten innebär dock en risk såväl för individens välbefinnande som för samhällets stabilitet. Detta har accentuerats i och med covid-19-pandemin och krisen i Ukraina till följd av Rysslands anfallskrig, som bägge har långvariga konsekvenser för finländarnas välfärd. I synnerhet energikrisen och de stigande priserna påverkar finländarnas levnadsstandard. Denna krisernas tid är en utmaning för människors psykiska hälsa och framtidstro.

Den tekniska omvälvningen främjas av behovet att hitta nya faktorer för tillväxt, produktivitet och välfärd. Starka satsningar på utveckling av teknik ökar möjligheterna att stödja hälsa och välfärd på ett förebyggande sätt och främjar utvecklingen av social- och hälsovårdens verksamhet och tjänster i en allt mer effektiv riktning. Också information kan utnyttjas i allt högre grad både på individnivå och samhällsnivå som stöd för verksamheten, beslutsfattandet och utvecklingen. Välfärd, hälsa och sysselsättning samt tjänsterna till stöd för dessa ökar medborgarnas delaktighet och motverkar utslagning.

Omvälkningarna i arbetslivet för med sig nya sätt att delta i arbetslivet. I och med dessa förändras också den finansiella grunden för den sociala tryggheten. En förutsättning för social och ekonomisk hållbarhet är en hög sysselsättningsgrad, friska och arbetsföra medborgare samt verkningsfulla och ändamålsenliga social- och hälsovårdstjänster och förmåner. En reform av social- och hälso-tjänsterna och förmånerna kräver och möjliggör ibruktagandet av nya verksamhetssätt. Med

utnyttjande av digitaliseringens möjligheter och artificiell intelligens kan verksamheten effektiviseras och tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet förbättras.

Åtgärderna inom social- och hälsopolitiken främjar en högre sysselsättningsgrad och produktivitet i arbetet genom åtgärder för arbetstagarnas hälsa och välbefinnande samt för deras funktions- och arbetsförmåga. I takt med att medborgarnas hälsotillstånd och funktionsförmåga blir bättre förändras behovet av social- och hälsovårdstjänster samt av förmåner. Hälso- och välfärdssektorn är också en tillväxtbransch och en motor för utveckling av teknik, dataekonomi, tjänster och vårdformer.

I det finländska välfärdssamhället ska alla kunna erbjudas social- och hälsovårdstjänster, pensioner och övrig social trygghet. Finansieringen av detta välfärdssamhälle bygger på en ekonomisk utveckling i balans, vilket förutsätter ekonomisk tillväxt och strukturella reformer.

De strategiska målen för regeringsperioden

Enligt framtidsbilden i social- och hälsovårdsministeriets strategi *Ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd* har ministeriet som uppgift att säkerställa människors funktionsförmåga, utkomst och tjänster för att vi ska kunna leva i ett jämlikt, hållbart och stabilt samhälle. Denna uppgift utförs genom förvaltningsövergripande och lösningsorienterat samarbete, interaktiv styrning och lagstiftningsarbete. Ministeriet arbetar aktivt också i EU och globalt och beaktar internationella förpliktelser i sin verksamhet. I ministeriets arbete betonas kunskapsbaserad ledning, öppen kommunikation, möjliggörande lagstiftning, innovationer och digitalisering.

Jämställdhet

Främjandet av jämställdheten mellan könen är ett av social- och hälsovårdsministeriets strategiska effektmål. Uppföljningsindikatorerna är 1. Skillnad efter kön mellan löntagares månadsinkomster för ordinarie arbetstid (%), 2. Pappornas andel av alla ersatta föräldradagpenningdagar (%) och 3. Andelen kommuner som har en gällande plan för främjande av jämställdheten mellan könen och likabehandling (%). Dessutom innehåller andra uppföljningsindikatorer en könsvis granskning. Ministeriet ansvarar för jämställdhetspolitiken och jämställdhetslagstiftningen samt för det internationella samarbetet och EU-samarbetet i fråga om jämställdhet mellan könen. Dessutom integreras jämställdhetsperspektivet i social- och hälsopolitiken samt i skyddet av arbets- och livsmiljöer.

Regeringsprogrammets jämställdhetsmål förverkligas bland annat genom att regeringens jämställdhetsprogram genomförs och följs upp. Åtgärderna för att minska diskriminering på grund av graviditet och familjeledighet fortsätter. Minskandet av löneskillnaden mellan könen fortsätter genom genomförandet av likalönsprogrammet 2024—2027 och genom att man låter utföra ett forskningsprojekt om faktorer som påverkar löneskillnaden mellan könen. Verksamheten vid Centret för jämställdhetsinformation, som lagts ned vid Institutet för hälsa och välfärd, fortsätter och utvecklas 2024—2027. Beredningen av halvtidsrapporten om den jämställdhetspolitiska redogörelsen inleds. Delegationen för jämställdhetsärenden fortsätter att främja jämställdheten mellan könen i samhället. Välfärdsområdena har en lagstadgad skyldighet att utarbeta verksamhetsplaner för att främja likabehandling och jämställdhet mellan könen. Största delen av områdena bedömer att planerna blir klara inom 1—2 år.

Systemet för underhållsstöd ses över. Målet är att främja barnets rätt till tillräckligt underhåll och den underhållsskyldiga förälderns rätt till underhållsbidrag som motsvarar underhållsförmågan.

För statens finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamheten föreslås 31 miljoner euro och målet är att förbättra verksamhetens tillgänglighet. För kommissionen för bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (NAPE) har 150 000 euro reserverats. Ett anslag på 46 000 euro har anvisats för arbetet mot könsstypning av flickor och kvinnor. Seri-stödcentren hjälper personer som uppnått myndighetsåldern som utsatts för sexuellt våld, med välfärdsområdenas egen finansiering.

Jämställdhets- och likabehandlingsaspekterna beaktas i flera program (t.ex. Nationella programmet för hälsa och välfärd och Programmet för ett gott arbete). Strukturfondsprogrammet Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 stöder jämställdheten mellan könen bl.a. i välfärdsområdenas verksamhet.

Jämställdheten mellan könen beaktas också t.ex. i den lagberedning som gäller tillämpningsområdet för lagen om funktionshinderservice.

Hållbar utveckling

I social- och hälsovårdsministeriets verksamhet ligger fokus på att främja hälsa och välfärd, minska ojämlikhet, skapa bättre förutsättningar för partiellt arbetsföra personer att få arbete och stanna kvar i arbetet, förbättra äldre personers funktionsförmåga och trygga tjänsterna för dem samt främja jämställdheten mellan könen. Dessa mål fullföljs särskilt via de reformer som fastställts i regeringsprogrammet, styrningen av social- och hälsovårdstjänsterna, beredningen av reformen av den sociala tryggheten och av jämställdhetsprogrammet och genomförandet av återhämnings- och resiliensplanen.

Uppföljningsindikatorer 2024—2026

EFFEKTMÅL	2024	2025	2026
Vi tryggar befolkningens välfärd och likabehandling i alla situationer			
Potentiellt förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0—80 per 100 000 invånare			
— Sammanlagt	5 725 ¹⁾	5 700 ¹⁾	5 690 ¹⁾
— Män	7 360 ¹⁾	7 300 ¹⁾	7 270 ¹⁾
— Kvinnor	4 015 ¹⁾	4 000 ¹⁾	4 020 ¹⁾
Andel 20—64-åringar (%) som upplever att deras livskvalitet är god (EuroHIS-8)			
— Sammanlagt	51,0 ¹⁾	52,0 ¹⁾	52,0 ¹⁾
— Män	50,0 ¹⁾	51,0 ¹⁾	51,0 ¹⁾
— Kvinnor	52,0 ¹⁾	53,0 ¹⁾	53,0 ¹⁾
Andel elever i årskurs 8 och 9 (%) som upplever att deras hälsotillstånd är medelmåttigt eller dåligt			
— Sammanlagt	26,8 ¹⁾	27,0 ¹⁾	27,2 ¹⁾
— Pojkar	16,9 ¹⁾	17,0 ¹⁾	17,1 ¹⁾
— Flickor	36,5 ¹⁾	37,0 ¹⁾	37,3 ¹⁾

Uppföljningsindikatorer 2024—2026

EFFEKT MÅL	2024	2025	2026
Vi säkerställer verkningsfulla förmåner och tjänster på ett hållbart sätt			
Väntetid i den öppna sjukvården inom primärvården längre än 7 dygn för icke-brådskande besök hos läkare, räknat från bedömningen av vårdbehovet, % av genomförda besök	48,0 ¹⁾	48,3 ¹⁾	48,5 ¹⁾
Specialiserad sjukvård, antal som väntat längre än 6 mån. 31.12/10 000 invånare ²⁾	44,0	44,0 ¹⁾	45,0 ¹⁾
Bedömningar av servicebehov inom barnskyddet vilka färdigställts inom den lagstadgade tidsfristen på 3 mån. under tiden 1.10—31.3, %	82,9	82,0 ¹⁾	81,8 ¹⁾
Vi förebygger och minskar ojämlikheten mellan människor			
Personer i åldern 18—24 år som riskerar att bli utslagna (arbetar inte, studerar inte, är inte i värnpliktstjänst), % av befolkningen i motsvarande ålder			
— Sammanlagt	16,6 ¹⁾	17,0 ¹⁾	17,2 ¹⁾
— Män	19,7 ¹⁾	20,0 ¹⁾	20,3 ¹⁾
— Kvinnor	13,4 ¹⁾	13,7 ¹⁾	14,0 ¹⁾
Hushåll under året som fått utkomststöd under längre tid, (antal)	75 000 ¹⁾	80 000 ¹⁾	82 000 ¹⁾
Barn bland bostadsbefolkningen vars vårdnadshavare har permanent låga inkomster (antal)	52 000 ¹⁾	55 000 ¹⁾	56 000 ¹⁾
Långtidsarbetslösa, (antal)			
— Sammanlagt	109 597	113 270 ¹⁾	93 550 ¹⁾
— Män	65 791	68 400 ¹⁾	56 230 ¹⁾
— Kvinnor	43 806	44 870 ¹⁾	37 320 ¹⁾
Personer som gått i sjukpension via arbetspensionssystemet, (antal)			
— Sammanlagt	17 700 ¹⁾	17 750 ¹⁾	17 760 ¹⁾
— Under 35 år	1 940 ¹⁾	1 950 ¹⁾	1 953 ¹⁾
Vi främjar jämställdheten mellan könen			
Skillnad efter kön mellan löntagares månadsinkomster för ordinarie arbetstid ³⁾	16,0 ¹⁾	16,0 ¹⁾	15,7 ¹⁾
Pappornas andel av alla dagar för vilka föräldradagpenning betalats, (%)	17,0 ¹⁾	18,0 ¹⁾	18,5 ¹⁾
Kommunerna har en gällande plan för främjande av jämställdheten mellan könen och för främjande av likabehandling, (%)	65,0 ¹⁾	70,0 ¹⁾	73,0 ¹⁾
Vi förbättrar hälsan och säkerheten i livs- och arbetsmiljön			
Döda genom olycksfall eller våld			
— Sammanlagt	3 400 ¹⁾	3 350 ¹⁾	3 420 ¹⁾
— Män	2 280 ¹⁾	2 260 ¹⁾	2 290 ¹⁾
— Kvinnor	1 120 ¹⁾	1 090 ¹⁾	1 130 ¹⁾
Frekvens av olycksfall i arbetet ⁴⁾	25,4	25,5 ¹⁾	25,4 ¹⁾

Uppföljningsindikatorer 2024—2026

EFFEKTÅL	2024	2025	2026
Personer som utsatts för hot och våld, efter kön och ålder, (%) av 15—74-åringar			
— Sammanlagt	15,0 ¹⁾	14,5 ¹⁾	14,3 ¹⁾
— Män	13,0 ¹⁾	12,5 ¹⁾	12,4 ¹⁾
— Kvinnor	17,0 ¹⁾	16,8 ¹⁾	16,6 ¹⁾

1) Uppskattning, eftersom det ännu inte finns något fastställt utfall i databasen.
2) Tolkning av indikatorn: I genomsnitt hade cirka 45 personer per 10 000 invånare väntat på specialiserad sjukvård i över 6 månader i slutet av april.
3) Tolkning av indikatorn: Kvinnor tjänar i genomsnitt 84,3 % av männens motsvarande lön.
4) Tolkning av indikatorn: Antalet arbetsplatsolyckor är cirka 25,4 per en miljon arbetade timmar.

Källor: Institutet för hälsa och välfärd/Sotkanet, Statistikcentralen, FPA, Pensionsskyddscentralen, Olycksfallsförsäkringscentralen, TEAvisari och Institutet för kriminologi och rättspolitik (resultat av den nationella brottsofferundersökningen 61/2024).

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om sammanslagning av besvärsnämnden för studiestöd med besvärsnämnden för social trygghet och till vissa andra lagar (RP 80/2025 rd)	33.01.07
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om underhållsstöd, en lag om ändring av lagen om underhåll för barn och lagen om inkomstdatasystemet	33.10.50
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om allmänt stöd	33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomststöd, 64 § i lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården och 10 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	33.10.57, 33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn	28.90.30, 33.10.57, 33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	33.20.50, 33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård och till lagar som har samband med den	33.30.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård (RP 86/2025 rd)	33.60.38
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om en reform av apoteksekonomin och om genomförande av läkemedelsbesparingar	33.30.60

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för företagare och av 11 § i lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag	33.40.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av alkohollagen	28.40.04
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och vissa lagar som har samband med den	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och vissa andra lagar	28.89.31
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården och vissa andra lagar	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 § i lagen om funktionshinderservice	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av socialvårdslagen, lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre och lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om stöd för närståendevård och familjevårdslagen	28.89.31

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
33.10.60 Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år) — fullmakt att ingå avtal	233,0	-

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
01. Förvaltning	150 653	157 215	153 890	-3 325	-2
01. Social- och hälsovårds- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 527	40 229	39 844	-385	-1
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservations- anslag 2 år)	284	483	2 083	1 600	331

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
05. Omkostnader för de barn- skyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	2 810	5 310	5 310	—	0
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	22 466	22 502	23 766	1 264	6
07. Omkostnader för besvär- nämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	9 237	9 012	9 731	719	8
08. Utomstående hälsovårds- tjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	8 483	7 750	8 527	777	10
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälso- vården (reservationsanslag 3 år)	34 270	26 050	21 355	-4 695	-18
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårds- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	26 607	40 000	37 000	-3 000	-7
66. Internationella medlems- avgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	5 969	5 879	6 274	395	7
02. Tillsyn	94 220	84 369	54 990	-29 379	-35
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	22 128	20 633	18 767	-1 866	-9
(05.) Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	15 786	14 209	—	-14 209	-100
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	5 035	5 272	4 601	-671	-13

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
07. Tillstånds- och tillsyns- verkets arbetarskydds- avdelnings omkostnader (reservationsanslag 2 år)	29 663	29 128	29 482	354	1
08. Omkostnader för Tillstånds- myndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)	2 200	2 140	2 140	—	0
(09.) Genomförandet av färd- planen för läkemedels- ärenden (reservationsanslag 3 år)	5 400	—	—	—	0
(20.) Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	14 008	12 987	—	-12 987	-100
03. Forskning och utveckling	121 058	118 971	122 220	3 249	3
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	81 003	80 833	89 447	8 614	11
(25.) Tillväxtprogrammet för hälso- och välfärdssektorn (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	—	-5 000	-100
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	2 000	3 500	2 000	-1 500	-43
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	24 418	23 556	23 446	-110	0
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 637	6 082	7 327	1 245	20
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grund- läggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 699 412	4 703 970	4 285 307	-418 663	-9
50. Familjeförmåner (förslags- anslag)	1 613 771	1 626 400	1 600 420	-25 980	-2
53. Militärunderstöd (förslags- anslag)	21 700	23 000	25 100	2 100	9
54. Bostadsbidrag (förslags- anslag)	1 696 100	1 406 300	1 097 400	-308 900	-22
56. Tolkningstjänster för personer med funktions- nedsättning (förslagsanslag)	57 986	64 900	67 850	2 950	5
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	789 805	1 088 220	1 042 100	-46 120	-4

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	520 050	495 150	452 437	-42 713	-9
20. Utkomstskydd för arbetslösa	2 185 035	1 884 379	2 067 684	183 305	10
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	17 150	30 484	25 484	-5 000	-16
50. Statsandel till förtjänstskyddet och altemneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	797 203	539 800	597 000	57 200	11
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 365 555	1 312 500	1 445 200	132 700	10
(55.) Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)	5 126	1 595	—	-1 595	-100
30. Sjukförsäkring	2 206 388	1 838 880	1 756 800	-82 080	-4
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	368	6 000	2 000	-4 000	-67
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	2 206 019	1 832 880	1 754 800	-78 080	-4
40. Pensioner	5 532 316	5 546 500	5 522 300	-24 200	0
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	65 897	68 000	66 700	-1 300	-2
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	835 678	850 000	846 300	-3 700	0
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	535 054	521 800	593 400	71 600	14
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	24 097	27 600	32 300	4 700	17

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	13 390	14 000	14 200	200	1
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	4 058 201	4 065 100	3 969 400	-95 700	-2
50. Stöd till veteraner	138 463	123 000	89 250	-33 750	-27
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	508	700	600	-100	-14
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	4 253	3 500	2 300	-1 200	-34
52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militär-tjänst (förslagsanslag)	43 813	42 000	35 550	-6 450	-15
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	1 080	500	400	-100	-20
(54.) Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	9	—	—	—	0
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	800	800	400	-400	-50
58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)	88 000	75 500	50 000	-25 500	-34
60. Social- och hälsovården stöds	458 845	358 149	331 350	-26 799	-7
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	350	350	350	—	0
31. Nationell utveckling av tjänsterna inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	7 052	7 405	17 550	10 145	137

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	34 955	40 000	40 000	—	0
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)	97 351	108 000	89 890	-18 110	-17
34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)	13 827	15 700	15 200	-500	-3
35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)	68 712	72 732	73 348	616	1
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)	2 662	2 662	2 662	—	0
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	1 036	2 000	1 600	-400	-20
38. Statlig ersättning för Försvarsmaktens beredskap och förberedelser inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	—	—	7 500	7 500	0
39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)	300	2 800	2 300	-500	-18
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopter- verksamheten (reservationsanslag 2 år)	47 500	40 400	41 100	700	2
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (fast anslag)	26 550	27 550	31 000	3 450	13

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
(61.) Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	149 000	30 000	—	-30 000	-100
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	2 450	1 450	1 250	-200	-14
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 100	7 100	7 600	500	7
70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga	80 113	59 718	59 568	-150	0
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	63 840	40 710	40 710	—	0
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	460	430	430	—	0
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	460	460	460	—	0
50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	11 525	11 300	9 650	-1 650	-15
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900	2 900	2 900	—	0
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	928	918	918	—	0
53. Statlig finansiering för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel (reservationsanslag 2 år)	—	—	1 500	1 500	0
54. Statsunderstöd för mat-hjälpsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	3 000	3 000	—	0
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	127 804	132 540	128 400	-4 140	-3
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	110 494	115 600	112 600	-3 000	-3

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 700	1 300	1 300	—	0
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	450	500	500	—	0
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarserVICEN för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	15 160	15 140	14 000	-1 140	-8
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	383 588	304 088	268 588	-35 500	-12
50. Understöd till föreningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	383 588	304 088	268 588	-35 500	-12
Sammanlagt	16 177 895	15 311 779	14 840 347	-471 432	-3
Årsverken totalt ¹⁾	4 107	4 084	3 999		

¹⁾ Antalet årsverken omfattar inte Arbetshälsoinstitutet. År 2026 bedöms den avgiftsbelagda verksamheten uppgå till 1 650 årsverken och den samfinansierade verksamheten till 400 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet, besvärsnämnden för social trygghet samt för statens sinnessjukhus, statens barnskyddsenheter och enheten för hälso- och sjukvård för fångar som lyder under Institutet för hälsa och välfärd samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på den politiska nivån, som det finns riktlinjer för i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklandet av den sociala tryggheten och tjänsterna inom social- och hälsovården samt främjandet av hälsa och välfärd. Ministeriet fastslår riktlinjerna för social- och hälsopolitiken, bereder centrala reformer och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärsnämnden för social trygghet har som mål att inom skälig tid med-

delar sina klienter rättvisa, motiverade och enhetliga beslut. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens barnskyddsenheter har till uppgift att tillhandahålla öppenvård, vård utom hemmet och eftervård i enlighet med barnskyddslagen. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har på motsvarande sätt till uppgift att tillhandahålla hälso- och sjukvård för fångar.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 39 844 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för beredskapen för det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden samt anskaffningen av anordningar och inventarier i anslutning till dem
- 2) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet
- 3) för kostnader för att inrätta en informationstjänst för jämställdhet samt för att förvalta det internationella jämställdhetspriset och till utbetalning av statsunderstöd i anslutning till dem
- 4) för betalning av kostnaderna för genomförandet, utvärdering och uppföljning av barnstrategin samt för samordning och ledning av den genomförandeplan som utarbetas för varje regeringsperiod.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet genomför målen i regeringsprogrammet och i ministeriets strategiska riktlinjer med hjälp av ämbetsverkens och inrättningarnas sakkunskap och i enlighet med de mål som avtalats i resultatavtalen.

Social- och hälsovårdsministeriet har ställt upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2026:

Funktionell effektivitet

— i samarbete med de andra förvaltningsområdena utvecklas redovisningen, kostnadsberäkningen och annan uppföljning bl.a. inom ramen för informationssystemet Kieku och anskaffningsverksamheten i överensstämmelse med Handi-principerna

— målet för den avgiftsbelagda verksamheten, som är av relativt liten omfattning, är kostnads- motsvarighet för de offentligt rättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Produktion och kvalitetsledning

— ministeriet genomför och övervakar de program enligt regeringsprogrammet och de andra projekt som ministeriet ansvarar för

— ministeriet verkställer den reform som gäller ordnande, finansiering och utveckling av samt tillsyn över social- och hälsovårdstjänsterna

— samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinrättningar utökas

— arbetet för att integrera jämställdhetsperspektivet fortsätter

— utvärderingen av lagstiftningens konsekvenser konsolideras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter, med beaktande av de produktivitetsmål som satts upp för ministeriet och av minskningen av omkostnaderna, på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som behövs för ministeriets kärnuppgifter säkerställs.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Ministeriets ledning och fristående enheter	386	415	411
Strategi- och ekonomienheten	2 809	3 024	2 995
Kommunikationsenheten	1 384	1 489	1 475
Personal- och förvaltningsenheten	1 295	1 394	1 381
Enheten för internationella frågor	1 888	2 032	2 012
Avdelningen för styrning av social- och hälsovården	4 477	4 820	4 773
Avdelningen för social trygghet och försäkringar	3 825	4 117	4 078
Avdelningen för arbete och jämställdhet	5 665	6 100	6 041
Avdelningen för säkerhet och hälsa	4 573	4 922	4 875
Avdelningen för gemenskaper, organisationer och funktionsförmåga	7 530	8 105	8 028
Avdelningen för klienter och tjänster inom social- och hälsovården	3 541	3 811	3 775
Sammanlagt	37 373	40 229	39 844

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	44 380	47 329	46 944
Bruttoinkomster	7 007	7 100	7 100
Nettoutgifter	37 373	40 229	39 844
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 017		
— överförs till följande år	14 171		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 39 544 000 euro och överföringsutgifternas andel 300 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ordnande av den nationella veterandagen (överföring till moment 27.10.50)	-80
Samordning av internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)	-7
Lönejusteringar	1 047
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-200
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 345
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	200
Sammanlagt	-385

2026 budget	39 844 000
2025 II tilläggsb.	225 000
2025 budget	40 229 000
2024 bokslut	40 527 000

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 083 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader
- 2) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på tjänster vid enheten för psykiatrisk vård av farliga och svårbehandlade barn och unga
- 3) till betalning av utgifter motsvarande jordbruksstöd
- 4) till betalning av kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen
- 5) för ersättningar till patienter för deltagande i arbetsterapi i rehabiliteringssyfte
- 6) till kostnader för psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja som bestämts med stöd av 3 eller 4 kap. i mentalvårdslagen (1116/1990) i de fall då personen inte har hemkommun i Finland och vårdbetalaren inte bestäms med stöd av någon annan lagstiftning.

Förklaring: Utgifterna för statliga sinnessjukhus täcks i huvudsak med vårdavgifter som betalas av välfärdsområdena. Vårdavgifterna prissätts i enlighet med de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifterna tas ut i enlighet med lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

De resultatmål som ställs upp för statens sinnessjukhus anges i de resultatavtal för 2026 som statens sinnessjukhus ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Verksamhetens resultat

Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten i allt högre grad på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten utförs och utnyttjas fortlöpande. Kvaliteten på vården och uppföljningen av vårdresultaten uppmärksammas fortsättningsvis genom att de terapeutiska färdigheterna förbättras. Vården utvecklas så att det ska behö-

vas så lite tvångsåtgärder som möjligt. Dessutom förbättras metoderna för mätning av verksamheten och uppföljningssystemen.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att man utvecklar multiprofessionella arbetssätt samt arbetsledning som motsvarar de krav som ställs bl.a. på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård. Statens sinnessjukhus fungerar effektivt och ekonomiskt och ser samtidigt till att utveckla kvaliteten i sin verksamhet. Kostnaderna täcks med intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens sinnessjukhus (1 000 euro) och sjukhusens årsverken

	2024 utfall	årsv.	2025 uppskattning	årsv.	2026 uppskattning	årsv.
Omkostnadsanslag	434	8	483	8	2 083	8
Företagsekonomiska prestationer	72 581	867	78 607	871	87 465	920
Extern finansiering sammanlagt	397	2	442	2	361	2
Sammanlagt	73 412	877	79 532	881	89 909	930

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	73 412	79 532	89 909
Bruttoinkomster	72 978	79 049	87 826
Nettoutgifter	434	483	2 083
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	648		
— överförs till följande år	498		

Utvecklingen av sinnessjukhusens produktivitet (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverken)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Niuvanniemi sjukhus	185	184	183
Gamla Vasa sjukhus	171	161	162

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Niuvanniemi sjukhus	457	483	510
Gamla Vasa sjukhus	492	559	635

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	71 872	78 043	86 619
— övriga intäkter	1 106	1 006	1 207
Intäkter sammanlagt	72 978	79 049	87 826
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	72 457	78 592	87 296
— andel av samkostnaderna	415	411	505
Kostnader sammanlagt	72 872	79 003	87 801
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	106	46	25
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Vårddyg för vårdpatienter (vuxenavd.)	147 103	145 868	152 069
Sinnesundersökningsvårddyg (vuxenavd.)	4 350	3 955	4 131
Sinnesundersökningar (vuxenavd.)	63	64	64
Vårddagar vid vårdenheten för minderåriga	4 459	4 417	6 059
Sinnesundersökningsvårddyg vid vårdenheten för minderåriga	105	110	146
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	1	1	1

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalutvecklingen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bl.a. vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiviseras. Målet är att minska sjukdagarna och förbättra arbetshälsoindexet. Inom personalutvecklingen avsätts resurser för sådan på en personal- och utbildningsplan baserad yrkesinriktad fortbildning vars centrala teman är bl.a. utbildning som ger psykologiska färdigheter, utbildning i biologi och farmakologi och utbildning som syftar till att minska användningen av tvångsmedel. Utbildningen finansieras huvudsakligen med intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 826 000 euro och överföringsutgifternas andel 257 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inledande av verksamheten vid den nya byggnaden i Gamla Vasa sjukhus	1 100
Psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja (överföring från moment 33.60.34)	500
Sammanlagt	1 600

2026 budget	2 083 000
2025 II tilläggsb.	500 000
2025 budget	483 000
2024 bokslut	284 392

05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 310 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till utveckling av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning innehållsmässigt samt stödjande av verksamheten och utvecklande av förhållandena
- 2) till utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan på platser för vård utom hemmet och platser i skola samt platser på fängelsets familjeavdelning
- 3) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk
- 4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av skolhem och fängelsets familjeavdelning
- 5) till betalning av den månadspenning som är avsedd för barn som är placerade i skolhem och den måltidsersättning som är avsedd för deras föräldrar
- 6) till förbättring av skolhemmens lokaler
- 7) till inrättande av en rehabiliterande tjänst för barn som har allvarliga problem med berusningsmedel och som tar till våld och begår brott
- 8) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för pristöd för avgiftsbelagd service.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks i huvudsak fr.o.m. den 1 januari 2023 med ersättningar som betalas av välfärdsområdena och kommunerna. På finansieringen av den grundläggande utbildningen i skolhemmen och annan verksamhet som hör till undervisningsväsendet tillämpas lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Finansieringssystemet baserar sig på kalkylerade enhetspriser som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer och statsrådet fastställer på förhand för följande år. De ersättningar som betalas till barn som placerats utom hemmet enligt barnskyddslagen och till deras föräldrar grundar sig på barnskyddslagen (417/2007) och socialvårdslagen (1301/2014).

De ersättningar som välfärdsområdena och kommunerna ska betala prissätts enligt de företags-ekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De mål som ställs upp för statens skolhem anges i det resultatavtal för 2026 som ingås mellan Institutet för hälsa och välfärd, Utbildningsstyrelsen och skolhemmen.

Effektivitet

Tjänster som motsvarar behoven hos de barn i behov av krävande vård utom hemmet som placeras i skolhemmen utvecklas som en i den grundläggande utbildningen integrerad helhetstjänst av barnskydd, hälso- och sjukvård och krävande särskilt stöd, genom att man garanterar kvantitativt tillräckliga personalresurser och fortlöpande utbildning som stärker personalens specialkunskande. Om de föreslagna lagändringarna träder i kraft inrättas en ny rehabiliterande tjänst för att hjälpa barn som har allvarliga problem med berusningsmedel och som tar till våld och begår brott. På fängelsets familjeavdelning säkerställs möjligheten för placerade barn till att få trygga erfarenheter av tidig interaktion samt till god vård och omsorg. Verkningsfullheten hos familjeavdelningens arbete följs upp bl.a. genom att man samlar in kundrespons och samarbetar med Brottsåtgärdsmyndigheten och välfärdsområdena.

Verksamhetens kvalitet övervakas genom egenkontroll. Programmet för egenkontroll utvecklas särskilt under 2026. Forsknings- och utvecklingsarbetet vid skolhemmen styr och verifierar bedömningen av verksamhetens effektivitet. De uppgifter man får med hjälp av forsknings- och utvecklingsprojekten inverkar på utvecklandet av barnskyddet på såväl nationell som internationell nivå.

På grund av tjänsternas särskilda karaktär omfattas skolhemmens lokaler av höga kvalitetskrav när det gäller hälsosamhet, trygghet, terapeutisk effekt och hållbarhet. Skolhemmens nya koncept för lokaler har utvecklats för att motsvara dessa behov. En förutsättning för att både de finskspråkiga och de svenskspråkiga tjänsterna ska kunna tryggas är att totalrenoverings- och nybyggnadsprojekten genomförs. Också inrättandet av den nya rehabiliterande tjänsten kräver ändringar i lokalerna.

Resultatet av verksamheten

Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och kundorienterat.

Finansieringsstrukturen för statens skolhem (1 000 euro) och skolhemmens årsverken

	2024 utfall	årsv.	2025 ordinarie budget	2026 årsv. budgetprop.	årsv.
Omkostnadsanslag	2 756		5 310	5 310	
Företagsekonomiska prestationer (omfattar Utbildningsstyrelsens finansieringsandel)	30 047	338	32 095	353	33 729
Sammanlagt	32 803	338	37 405	353	420

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 803	37 405	39 039
Bruttoinkomster	30 047	32 095	33 729
Nettoutgifter	2 756	5 310	5 310
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 581		
— överförs till följande år	2 635		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	27 150	29 460	33 378
— övriga intäkter	2 951	3 000	3 000
Intäkter sammanlagt	30 101	32 460	36 378
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	54	365	2 649
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	31 573	36 467	42 150
— andel av samkostnaderna	579	600	600
Kostnader sammanlagt	32 152	37 067	42 750
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 051	-4 607	-6 372
Kostnadsmotsvarighet, %	94	88	85

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Vårddyg (krävande)	20 066	20 000	16 000
Vårddyg inom den särskilda omsorgen	15 390	15 000	9 600
Vårddyg på sluten institution	-	-	3 650
Skoldagar	19 146	18 000	18 000
Eftervårdsdyg	1 470	150	0

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd till fortbildning. Dessutom finns omfattande företagshälsovårdstjänster och arbetshandledning. Företagshälsovården har utvidgats till att omfatta ersättande arbete och korttidspsykoterapi.

2026 budget	5 310 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	5 310 000
2024 bokslut	2 810 000

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 766 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster för fångar
- 2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning (inkl. ekonomi-, personal- och informationsförvaltning samt stödtjänster) och styrning av hälso- och sjukvården för fångar
- 3) till utveckling av hälso- och sjukvården för fångar och dess verksamhetsomgivning
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskaplig forskning
- 5) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster och täcks från moment 33.01.08. Såsom inkomster för enheten för hälso- och sjukvård för fångar beaktas inkomsterna av dess avgiftsbelagda tjänsteverksamhet och de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Effektivitet

Institutet för hälsa och välfärd har i sina anvisningar ställt upp mål för hälso- och sjukvården för fångar. Målen syftar bl.a. till att förbättra verkningsfullheten hos och kvaliteten på hälsovårdstjänsterna för fångar, intensifiera samarbetet med fängelsernas psykologer, socialarbetare och missbrukararbetare och säkra kontinuiteten i vården efter det att fångarna frigetts.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 710	22 784	24 048
Bruttoinkomster	259	282	282
Nettoutgifter	22 451	22 502	23 766
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 404		
— överförs till följande år	1 419		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skärpta straff för vapenbrott (överföring från moment 25.40.01)	554
Ändring av behovskalkylen	-102
Ändring av bestämmelserna om förstagångsförbrytare, kriminalpolitik (regerings-progr. 2023)	92
Översyn av bestämmelserna om bestämmande av straff	229
Lönejusteringar	491
Sammanlagt	1 264

2026 budget	23 766 000
2025 II tilläggsb.	239 000
2025 budget	22 502 000
2024 bokslut	22 466 000

07. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 731 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för social trygghet är en besvärnsinstans som kan jämföras med en specialdomstol i socialförsäkringsfrågor. Nämnden fungerar som första besvärnsinstans i branschen i alla ärenden som gäller folkpension, alla rehabiliteringsärenden som handläggs av Folkpensionsanstalten och alla ärenden som gäller allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensions-tagare, barnbidrag, stöd för hemvård och privat vård av barn, underhållsstöd, militärunderstöd, moderskapsunderstöd, sjukförsäkring, garantipension, tolkningstjänst för handikappade perso-ner, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd, altemneringsersätt-ning, medlemskap i arbetslöshetskassa, vuxenutbildningsstöd, yrkesexamensstipendium, betal-ning enligt lönegarantin, arbetsgivares självriskpremie och uppbörd av arbetslöshetsförsäkrings-premie. Därutöver behandlar besvärsnämnden alla ansökningar om undanröjande av lagakraftvunna beslut i dessa ärendekategorier. Från ingången av 2026 behandlar besvärsnämnden också ärenden som gäller studiestöd och stöd för skolresor.

Resultatet av verksamheten

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Produktivitet och lönsamhet			
Beslutspris (euro/avgörande)	241	236	234
Arbetsproduktivitet (avgörande/årsv.)	407	407	408
Resultat och kvalitetsledning			
Behandlingstid (medeltal/mån.)	7,8	< 9,0	< 9,0
Ändringsgrad i försäkringsdomstolen	8,2	< 12	< 12
Resultaten av VMBaro (index)	3,77	> 3,70	> 3,6
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	5,2	< 7,0	< 7,0
Medelålder för pensionering (år)	68	66	> 64,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sammanslagning av besvärsnämnden för studiestöd med besvärsnämnden för social trygghet (överföring från moment 29.01.09) (budgetlag)	683
Lönejusteringar	236
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-200
Sammanlagt	719

2026 budget	9 731 000
2025 II tilläggsb.	80 000
2025 budget	9 012 000
2024 bokslut	9 237 000

08. *Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 527 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 2 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) användas till anskaffning av köpta tjänster för hälso- och sjukvård för fångar.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster vars mängd beror på antalet fångar och deras sjukfrekvens.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skärpta straff för vapenbrott (överföring från moment 25.40.01)	156
Vård utanför fängelset	255
Ökade kostnader för specialiserad sjukvård	366
Sammanlagt	777

2026 budget	8 527 000
2025 budget	7 750 000
2024 bokslut	8 482 808

25. *Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 21 355 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten enligt lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (784/2021) och lagen om elektroniska recept (61/2007) för utveckling av Kanta-tjänsterna och för uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer i anslutning till Kanta-tjänsterna (FPA), till täckande av sådana kostnader för fort-löpande uppgifter och underhåll som inte kan tas ut hos tjänstetillhandahållarna inom social- och

hälsovården eller apoteken i form av användaravgifter (FPA) och till täckande av sådana kostnader som förädlats FPA med stöd av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008)

2) till planering och utveckling av andra myndigheters riksomfattande informationssystemtjänster inom social- och hälsovården

3) till beviljande av statsunderstöd för effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen för informationssystem inom social- och hälsovården (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

4) för sådana planeringsuppgifter och sådan styrning som gäller digitaliseringsprojekt och övrig informationshantering inom social- och hälsovården samt för utvärdering och uppföljning av hur digitaliseringen genomförs (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

5) till social- och hälsovårdsministeriets upphandlingar hos DigiFinland Oy genom vilka offentliga tjänsteleverantörers projekt för utveckling och förvaltning av informationshanteringen inom social- och hälsovården genomförs.

Förklaring: Det är Folkpensionsanstaltens uppgift att inrätta riksomfattande informationssystemtjänster för social- och hälsovården och göra upp de specifikationer som behövs för det ändamålet i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (784/2021 och lagen om elektroniska recept (61/2007). Utöver utvecklingsprojekt för framtagning av nya funktioner och datainnehåll fordras fortlöpande utveckling och administration bl.a. för att upprätthålla tjänsternas tekniska infrastruktur, säkerställa tjänsternas kontinuitet och trygga datasäkerheten. Dessutom har Folkpensionsanstalten lagstadgade uppgifter såsom rapportering till tillsynsmyndigheterna samt internationella uppgifter som inte kan finansieras med användaravgifter som betalas av användarna.

Avsikten är att anslaget också ska användas till betalning av statsbidrag till välfärdsområden, kommuner och samkommuner samt vid behov till andra parter för effektivisering och klarare strukturering av den lokala och regionala infrastrukturen för social- och hälsovårdens informationssystem. Statsbidragsmyndigheter kan vara Institutet för hälsa och välfärd och SHM.

Anslaget får också användas för planering och utveckling av andra myndigheters riksomfattande informationssystemtjänster som anknyter till social- och hälsovård eller främjande av hälsa och välbefinnande, för styrning av digitaliseringsprojekt inom social- och hälsovården samt för genomförande av utvärderingar och uppföljning av digitaliseringsutvecklingen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitaliseringsprogrammet för social- och hälsovården (investeringsprogram)	-3 000
Förbättring av funktionssäkerheten för kritiska tjänster inom Kanta-tjänsterna	-1 500
Kanta-tjänsterna (fortlöpande tjänster och utveckling)	-195
Sammanlagt	-4 695

2026 budget	21 355 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	26 050 000
2024 bokslut	34 270 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 37 000 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av mervärdesskatteutgifter som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för närområdessamarbete.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-3 000
Sammanlagt	-3 000

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	37 000 000
2025 budget	40 000 000
2024 bokslut	26 606 504

66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 274 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrättningsars medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av särskilda program.

Förklaring: Till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde hör bland annat Finlands medlemsavgift till WHO, vars finansiering till 20 % täcks av medlemsavgifter och till resterande del av medlemsländernas frivilliga finansiering. WHO har fattat beslut om att höja medlemsavgiftsandelarna stegvis så att 50 % av grundbudgeten täcks med medlemsavgifter senast 2031. WHO har intagit en central roll i samband med pandemier och kriser som påverkar länders ekonomi och säkerhet. Den process för effektivisering av beredskapen och responsen vid pandemier och för stärkande av WHO:s strukturella verksamhet som inleddes 2020 kräver Finlands aktiva deltagande. Finlands totala finansieringsandel är anmärkningsvärt liten jämfört till exempel med de övriga nordiska länderna, men Finland har genom långsiktigt arbete skapat sig en stark roll när det gäller att påverka de pågående organisationsreformerna. Finlands regering stöder WHO:s ledande roll i världshälsofrågor och global hälsosäkerhet och anser att organisationens finansiering ska tryggas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag	495
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Sammanlagt	395

2026 budget	6 274 000
2025 budget	5 879 000
2024 bokslut	5 969 000

02. Tillsyn

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad tillsyn inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Tillsynsmyndigheter är Strålsäkerhetscentralen, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, Tillstånds- och tillsynsverkets arbetarskyddsavdelning och Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata. Institutet för hälsa och välfärd sköter uppgifterna inom området rättsmedicin. Av de strategiska målen för regeringsperioden omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet följande:

- Livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- Tjänsterna är tillförlitliga, ges i rätt tid och motsvarar kundernas behov.

Effektivitet

- Likabehandling, rättsskydd och andra grundläggande fri- och rättigheter samt iakttagande av lagstiftningen säkerställs
- Tonvikten ligger på en tillsyn som är föregripande och riskbaserad, som är inriktad på verksamhet som till sin art och omfattning är betydande och som är till stöd för säkerhet, ordnandet av tjänster och egenkontroll.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 767 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU-fonder
- 2) till betalning av överföringsutgifter för genomförande av projekt som avses i lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989) samt för genomförande av närområdessamarbete.

Anslaget får också användas för följande utgifter av internationellt samarbete inom kärn- och strålsäkerhet i de länder som räknas höra till närområdet vid Finlands och Europeiska unionens östra gräns:

- 1) utgifter för övervakning och lägesanalyser av kärn- och strålsäkerheten i de länder som räknas höra till närområdet vid Finlands och Europeiska unionens östra gräns, inklusive miljöns strålsäkerhet, och för internationellt samarbete till stöd för detta
- 2) finansiella bidrag för samarbetsprojekt för främjande av strål- och kärnsäkerheten samt utgifter för givande av internationellt bistånd och beredskap att ge sådant bistånd.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen för 2026. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektmål och verksamhetsmål

Kärnenergilagen och de bestämmelser genom vilka lagen verkställs kommer att ses över så att författningarna bidrar till ett friktionsfritt genomförande av de projekt som hänför sig till använd-

ningen av kärnenergi och stöder Finlands konkurrenskraft som investeringsland. I samband med översynen införs även åtgärder för att underlätta byggandet av små modulära reaktorer (SMR) och skapas incitament att utveckla och snabbt införa innovativa lösningar för kärnkraft i Finland. Strålsäkerhetscentralen deltar i säkerställandet av den övergripande säkerheten i samhället och stärkandet av kriställigheten genom att sörja för att den egna verksamheten ansluter sig till den nationella försörjningsberedskapen samt beaktar i sin verksamhet de konsekvenser som totalreformen av beredskapslagen och reformen av ledningsstrukturen för den övergripande säkerheten och cybersäkerheten har. När det gäller regeringsprogrammets utrikes- och säkerhetspolitiska mål stöder Strålsäkerhetscentralen med sin sakkunskap regeringsprogrammets mål att stärka Finlands kompetens i frågor som gäller kärnvapen samt strävar efter att stärka och fördjupa samarbetet mellan de nordiska och de baltiska länderna. I enlighet med målen i regeringsprogrammet främjar Strålsäkerhetscentralen också att digitala tjänster prioriteras som kanal för uträttande av ärenden hos myndigheter och ser till att det nya principbeslutet om statens ägarpolitik genomförs i samarbete med STUK International Oy.

Strålsäkerhetscentralens finansieringsstruktur (1 000 euro) och årsverken

	2024 utfall	årsv.	2025 ordinarie budget	årsv.	2026 budgetprop.	årsv.
Budgetfinansiering	18 474	142	20 633	150	18 767	150
Avgiftsbelagd verksamhet	21 907	156	21 400	152	21 400	152
Samfinansierad verksamhet	586	8	600	8	600	8
Sammanlagt	40 967	306	42 633	310	40 767	310

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2024 utfall	årsv.	2025 uppskattning	årsv.	2026 uppskattning	årsv.
Kärnenergi	20 251	71	20 000	70	19 685	70
Strålningsverksamhet	5 578	22	5 500	22	5 413	22
Beredskap och säkerhetsarrangemang	3 157	10	3 200	11	3 149	11
Forskning och utveckling	1 049	6	1 200	7	1 181	7
Tjänster	3 246	9	3 420	9	3 366	9
Kommunikation	243	1	250	1	246	1
Miljö	3 133	10	4 500	10	2 954	10
Mätnormal	1 692	5	1 700	5	1 673	5
Lagstiftning ¹⁾	2 618	13	2 863	15	3 100	16
Gemensamma tjänster ²⁾	-	107	-	107	-	106
Semestrar och frånvaro		52		53		53
Sammanlagt	40 967	306	42 633	310	40 767	310

¹⁾ Verksamhet utanför egentliga resultatområden.

²⁾ Kostnaderna för gemensamma tjänster har överförs på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 967	42 633	40 767
Bruttoinkomster	22 493	22 000	22 000
Nettoutgifter	18 474	20 633	18 767
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 483		
— överförs till följande år	13 137		

Målet för den offentligrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (tillsyn över kärnsäkerheten, 1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	17 189	17 100	17 100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	17 196	17 100	17 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-7	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, strålningsverksamhet, 1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	824	700	700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	612	700	700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	212	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	135	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	210	200	200
— finansiering från EU	344	350	350
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	32	50	50
Intäkter sammanlagt	586	600	600
Totala kostnader för projekt	1 514	1 500	1 500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-928	-900	-900
Självfinansieringsandel, %	61	60	60

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 18 167 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 600 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehållet i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

Av anslaget används uppskattningsvis 1,1 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning av en totalreform av kärnenergilagen (regeringsprogr. 2023)	200
Forskningsinstitutens post doc-program	150
Förberedelser inför ett säkert ibruktagande av små modulära reaktorer (SMR) (regeringsprogr. 2023)	-500
Förnyande av övervakningsnätet för extern strålning	-1 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-64
Lönejusteringar	393
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 045
Sammanlagt	-1 866
2026 budget	18 767 000
2025 II tilläggsb.	145 000
2025 budget	20 633 000
2024 bokslut	22 128 000

(05.) Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av statens regionförvaltning (överföring till moment 28.40.04)	-14 309
Vårdgarantin (Ytterligare åtgärder 2024)	100
Sammanlagt	-14 209

2025 II tilläggsb.	225 000
2025 budget	14 209 000
2024 bokslut	15 786 000

06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 601 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till finansiering av forsknings-, utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och som förverkligas utanför centret
- 2) till betalning av de extra utgifter som kommer av konsolideringen av centrets verksamhetsmodell med flera driftställen.

Förklaring: Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har lokaler som vid behov kan tas i bruk i städer som är viktiga för verksamheten.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för 2026. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Resultatet av verksamheten

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet

- möjliggör genomförande och styrning av en kunskapsbaserad rationell läkemedelsbehandling
- deltar i förenhetligandet av bedömningsprocesserna och bedömningskriterierna i anslutning till ibruktagande av läkemedel
- stöder en totalreform av apotekssystemet och apoteksekonomin
- möjliggör aktivt innovationer genom att stödja kliniska läkemedelsprövningar och prövningar av medicintekniska produkter samt IVD-prestandastudier
- stöder utveckling och verkställande av EU-lagstiftningen
- deltar i arbetet med att revidera genteknikregistret

— säkerställer tillgången till läkemedel, medicintekniska produkter och infusionsvätskor genom att delta i upprätthållandet av försörjningsberedskapen, utvecklingen av prognostiseringen och säkerställandet av tillgången

— stöder reformen av lagstiftningen om obligatorisk upplagring av läkemedel

— stöder utveckling av EU-lagstiftningen.

Verksamhetens resultat (resurshushållning, produktivitet, lönsamhet, kostnadsmotsvarighet)

Avsikten är att prestationerna inom centrets avgiftsbelagda verksamhet ska produceras på ett kostnadsmotsvarigt sätt. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet följer upp produktivitetens utvecklingen med hjälp av de produktivetsindikatorer som Statistikcentralen fastställer.

Verksamhetens resultat (index 100 = året innan)

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Produktivetsindex för arbete	102,79	> 100	> 100
Totalproduktivetsindex	100,15	> 100	> 100

Antal årsverken vid centret

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Avgiftsbelagd verksamhet	245	255	255
Avgiftsfri verksamhet	75	77	84
Sammanlagt	320	332	339

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	37 587	42 280	41 601
Bruttoinkomster	33 933	37 008	37 000
Nettoutgifter	3 654	5 272	4 601
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 643		
— överförs till följande år	4 024		

Finansieringsstruktur för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Budgetfinansiering	3 654	5 272	4 601
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— offentligrättsliga prestationer	30 203	33 365	33 400
— företagsekonomiska prestationer	15	-	-
— prestationer enligt speciallagar	2 812	2 800	2 800
Andra intäkter	903	843	800
Sammanlagt	33 933	37 008	37 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	30 218	33 365	33 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	18 777	21 500	21 010
— andel av samkostnaderna	10 738	9 179	12 390
Kostnader sammanlagt	29 515	30 679	33 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	703	2 686	-
Kostnadsmotsvarighet, %	102	109	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	2 812	2 800	2 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 276	2 010	2 010
— andel av samkostnaderna	989	790	790
Kostnader sammanlagt	3 265	2 800	2 800
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-453	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	86	100	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga genom att

- aktivt främja organisationsöverskridande operativt samarbete mellan olika aktörer
- bereda sig på genomförandet av produktivitetsbesparingar/produktivitetsprogram på ett hållbart sätt samt satsa på ett professionellt ledarskap och personalens välbefinnande
- sörja för personalpolitiken och för en strategisk personalplanering som beaktar framtidens kompetensbehov.

Nyckeltal

	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelseindex	3,82	över genomsnittet för staten	över genomsnittet för staten
— sjukfrånvaron mätt i dagar/årsv. minskar	5,6	under genomsnittet för staten	under genomsnittet för staten

Av anslaget är 150 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgerade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomsterna av offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och sådana inkomster som avses i 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Budgeten för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet baserar sig på nettobudgering. Utgifterna täcks i huvudsak genom de avgifter som tas ut för tillsyns- och serviceverksamheten. Tjänsterna inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. Avgifterna för prestationerna tas ut i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för kvalitetskontroll av läkemedel täcks av avgifter som tas ut enligt 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Av anslaget används uppskattningsvis 2,4 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	150
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-472
Lönejusteringar	111
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-460
Sammanlagt	-671
2026 budget	4 601 000
2025 II tilläggsb.	40 000
2025 budget	5 272 000
2024 bokslut	5 035 000

07. Tillstånds- och tillsynsverkets arbetarskyddsavdelnings omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 29 482 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för åtgärder enligt 15, 18 och 21 a § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för arbetarskyddsavdelningen för 2026. De preciserade resultatmålen fastställs i det resultatavtal som ministeriet och Tillstånd- och tillsynsverkets arbetarskyddsavdelning för ingår.

Resultatet av verksamheten

Arbetarskyddsavdelningen strävar efter att förebygga och minska ojämlikhet mellan människor genom att stödja och främja det egna säkerhetsarbetet på arbetsplatserna med hjälp av arbetarskyddstillsyn, styrning och kommunikation. Syftet med tillsynen är att underbygga säkerhet, hälsa och rättvisa i arbetet genom ett brett urval metoder, reagera på förändringar i arbetsmiljön och utveckla verksamheten.

Tillsynen utgår från identifierade fenomen i omvärlden — arbetsförhållandena, ett rättvist arbetsliv och den psykosociala belastningen. Fokus för verksamheten väljs utifrån identifierade risker och tillgänglig kunskap så att man genom en kombination av tillsyn och annan påverkan (inkl. kommunikation) uppnår ett så stort genomslag som möjligt på arbetsplatserna.

Den viktigaste formen av tillsyn är arbetarskyddsinspektioner. Inspektioner genomförs i regel i form av inspektioner på arbetsplatsen, men i tillämpliga sammanhang kan de också genomföras virtuellt eller som dokumentbaserad tillsyn. Antalet inspektioner överenskomms i årliga resultatavtal. Annan påverkan används för att nå även de arbetsplatser som inte är föremål för tillsyn. Inom bekämpningsarbetet mot utnyttjandet av arbetskraft fortsätter tillsynen över utländsk arbetskraft och det kunskapsbaserade myndighetssamarbetet.

Arbetarskyddsavdelningen möter kundförfrågan fullt ut inom sina leveranstider, inklusive i fråga om utlåtanden och tillstånd.

Funktionell effektivitet

Följande mål ställs upp för verksamheten:

Totala kostnader (1 000 euro) och årsverken per resultatområde inom arbetarskyddets regionförvaltning

Resultatområde	2024			2025			2026		
	Andel, %	utfall	årsv.	Andel, %	mål	årsv.	Andel, %	mål	årsv.
Tillsynen över arbetsplatser och besvarande av den kundinitierade efterfrågan	70	20 208	297	70	20 409	298	70	20 637	290
Verksamhet som stöder tillsynen	30	8 661	127	30	8 719	127	30	8 845	127
Sammanlagt	100	28 869	424	100	29 128	425	100	29 482	417

Produktion och kvalitetsledning

För att förbättra tillsynens effekt ska data tillvaratas och analyseras bättre och i större omfattning än för närvarande. I verksamheten ska produktiviteten, omfattningen och genomslaget förbättras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Arbetskyddsavdelningen utvecklas som en ansvarsfull och konkurrenskraftig arbetsplats med god personalpolitik där man utifrån en gemensam värdegrund tar hand om personalens kompetens och välbefinnande.

Resultatmålen främjas genom att användningen av resurser, planeringen och ledningen utvecklas.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	29 345	29 420	29 774
Bruttoinkomster	476	292	292
Nettoutgifter	28 869	29 128	29 482
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	995		
— överförs till följande år	1 789		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter för ELA-sakkunnig (European Labour Authority) (överföring till moment 32.01.01)	-58
Lönejusteringar	842
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-430
Sammanlagt	354

Momentets rubrik har ändrats.

2026 budget	29 482 000
2025 II tilläggsb.	309 000
2025 budget	29 128 000
2024 bokslut	29 663 000

08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 140 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan

2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning av tillståndsmyndigheten.

Förklaring: Anslaget används för utvecklande och underhåll av tillståndsmyndighetens bas-service och infrastruktur. De som får dataanvändningstillstånd betalar för tillstånd och datamaterialstjänster, såsom för kostnaderna för insamling, samkörning och bearbetning av data och användningen av en informationssäker driftmiljö i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och Findatas avgiftsförordning som utfärdats av SHM. Tillståndsmyndigheten ersätter den personuppgiftsansvariga för den andel av avgiften som tagits ut av tillståndshavarna som tillkommer den. Tillståndsmyndigheten betalar leverantörerna av systemet en avtalsenlig ersättning för användningen av en informationssäker driftmiljö. Lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) innehåller bestämmelser om de uppgifter som ankommer på Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata.

För verksamheten 2026 har följande preliminära mål ställts upp:

- tillståndsmyndigheten fortsätter med sin ordinarie tillståndsverksamhet och med leveranserna av datamaterial
- tillståndsmyndighetens rådgivningstjänst, tillståndsprocess och process för insamling och behandling av data utvecklas
- de e-tjänster som ingår i verksamheten utvecklas vidare
- en informationssäker teknisk driftmiljö utvecklas för utlämnande av data och de olika driftmiljöerna samordnas
- samordningen av processen för tillstånd och datamaterial förbättras och samarbetet mellan tillståndsmyndigheten och de olika uppgiftsansvariga utvecklas
- myndigheten deltar i internationellt samarbete.

Social- och hälsovårdsministeriet ställer upp resultatmål för tillståndsmyndigheten och dess verksamhet inom ramen för Institutet för hälsa och välfärds resultatavtal, baserat på förslag från tillståndsmyndighetens styrgrupp.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 893	3 810	3 140
Bruttoinkomster	1 350	1 670	1 000
Nettoutgifter	2 543	2 140	2 140
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 978		
— överförs till följande år	1 634		
2026 budget			2 140 000
2025 budget			2 140 000
2024 bokslut			2 200 000

(20.) *Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak* (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av CT-bildarkiv	120
Överföring till moment 33.03.04	-13 107
Sammanlagt	-12 987

2025 budget	12 987 000
2024 bokslut	14 008 418

03. Forskning och utveckling

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds i huvudsak av omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd, verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde och av statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt förvaltningsområde. Målet är att producera sådan forskningsinformation som kan utnyttjas systematiskt i olika slags utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitiken, såsom vid beredningen och verkställandet av lagstiftningen, i olika program och projekt samt i ministeriets övriga beslutsfattande.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska uppnås. Forsknings- och utvecklingspolitik är strategiskt beslutsfattande, beredning och genomförande av lagstiftning och budget samt investeringar som underbygger informationsstyrning. Forskningsinstituterna inom förvaltningsområdet har också verksamhet vars syfte är att omsätta forsknings- och utvecklingsresultaten i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har de lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter som gäller t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför vissa risksituationer.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten är relevant för särskilt följande strategiska mål inom förvaltningsområdet:

- skillnaderna i välfärd och hälsa har minskat
- funktions- och arbetsförmågan har förbättrats
- livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- tjänsterna är tillförlitliga, ges i rätt tid och motsvarar kundernas behov
- välfärdssektorn skapar affärsmöjligheter och export.

Effektivitet

Genomslag för forskningen och utvecklingen eftersträvas

- med stöd av beslutsfattandet, bl.a. genom utvärdering av välbefinnande- och hälsoeffekter
- genom förbättrad informationsproduktion
- genom att förse den samhälleliga debatten och allmänheten med forskningsbaserad information.

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 89 447 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för sådana medlemsavgifter till internationella och inhemska organisationer som har anknytning till verksamheten, teckning av andel i biobankernas andelslag och årsmedlemsavgifter, finansiella bidrag till samfinansierade projekt, projekt som genomförs utomlands, understöd för kompletterande utbildning och samarbetsprojekt
- 2) till betalning av utgifter för finansiering av projekt som godkänts av EU
- 3) till Stiftelsen för alkoholforskning, för utarbetande av God medicinsk praxis-rekommendationer, för tekniskt underhåll av cancer- och synskaderegistret vid Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry och Synskadades Centralförbund rf och till betalning av statsunderstöd och andra utgifter för utvecklingsprojekt vid stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö och utvecklingsprojekt som gäller social- och hälsovårdens informationsförvaltning
- 4) till betalning av stipendier som har direkt samband med inkomsterna av den nettobudgeterade samfinansierade verksamheten
- 5) för hälsofrämjande projekt som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 6) för projekt som gäller förebyggande och övervakning av smittsamma sjukdomar och som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 7) till utgifter för styrning och utvärdering av social- och hälsovårdens servicesystem
- 8) för styrningsuppgifter som gäller informationshanteringen inom social- och hälsovården, för utveckling och underhåll av den nationella informationsarkitekturen för social- och hälsovården samt för andra uppgifter i enlighet med lagen om elektroniska recept (61/2007) och lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (703/2023).

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973)
- 2) till betalning av arvoden och ersättningar enligt statsrådets förordning om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (133/2020)
- 3) till betalning av utgifterna för utbildning av specialister i rättsmedicin skaffad som köpta tjänster från universiteten

4) till betalning av utgifter för transporter av avlidna i fråga om vilka rättsmedicinsk obduktion förordnats eller utgifter för sådana av polisen beställda transporter av avlidna

5) till betalning av arvoden och lön till rättsläkare för jour utanför tjänstetid för anställning av en årlig personalstyrka motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter för jourverksamheten.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Institutet för hälsa och välfärd för 2026. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och institutet ingår med varandra.

Institutet för hälsa och välfärd har till uppgift att främja befolkningens välfärd och hälsa, förebygga sjukdomar och sociala problem och utveckla social- och hälsovårdstjänster. Institutet genomför sin uppgift med hjälp av forskning, uppföljning och utvärdering, utvecklingsarbete, påverkan inom sitt fackområde, myndighetsuppgifter och internationellt samarbete. Institutet för hälsa och välfärd är dessutom statistikmyndighet inom sitt område och ansvarar för kunskapsunderlaget inom uppgiftsområdet och för att använda det. Institutet sköter också styrningen av dataadministrationen inom social- och hälsovården.

Institutets verksamhet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd samt på social- och hälsovårdsministeriets strategiska vision om ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd. Enligt de centrala riktlinjerna i institutets strategi är målen förnyelse, effektiv användning av datamaterial, framsyn, prioritering och satsningar på arbetsgemenskapen.

Institutet har en viktig roll som sakkunniginrättning för att främja utnyttjandet av information på alla nivåer av beslutsfattande. Den rollen underbyggs av institutets mål att utveckla informationsresurserna och göra dem mer tillgängliga.

Funktionell effektivitet

Alltmedan resurserna minskar har Institutet för hälsa och välfärd sett över sin verksamhet så att riskerna i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet och skötseln av sakkunnig- och myndighetsuppgifter har minimerats. Kärnfunktionerna fungerar effektivt, ekonomiskt och kundinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet är viktiga för institutet. Institutets produktivitet ökar och överskottet från den avgiftsbelagda verksamheten används för produktutveckling och investeringar. Institutets informations- och statistikproduktion samt dess nättjänster och portaler utgör tillsammans en fungerande helhet och möter kundernas behov av information. Institutets förvaltnings- och arbetssätt främjar integreringen av jämställdhetsperspektivet i samhället. Institutets finansieringsstruktur är i balans i förhållande till institutets uppgifter.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Institutet för hälsa och välfärd utvecklar och förnyar sitt kunskapskapital. Personalens aktionsberedskap och kompetens utvecklas i enlighet med institutets strategi. Kompetensen för personer i ledningsuppgifter utvecklas så att ledarskapet är yrkeskunnigt och motiverande. Personalens välbefinnande understöds och arbetsgivarbilden utvecklas. Personalplaneringen görs mer förutsägbar och långsiktig.

I lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) anges grunderna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Av anslaget under momentet betalas också arvoden enligt förordning 133/2020 till rättsläkare som utför obduktioner.

År 2024 utfördes 8 400 rättsmedicinska obduktioner, åren 2025 och 2026 utförs uppskattningsvis 8 400 obduktioner per år.

Målet med verksamheten är att

- utföra rättsmedicinska obduktioner med stöd av indikationer enligt lagen
- tillgodose den allmänna rättssäkerheten genom utredning av omständigheterna kring ett dödsfall, dödsorsaken och dödsklassen
- utreda dödsfall till följd av alkohol- eller drogförgiftning och alkoholens och andra drogers samt läkemedelssubstansers betydelse vid dödsfallen
- göra objektiva och oberoende sakkunnigutlåtanden och bevismaterial om våldsamma dödsfall tillgängliga för domstolar
- säkerställa patienternas och hälso- och sjukvårdspersonalens rättssäkerhet
- generera information om olyckor, orsaker till yrkessjukdomar och naturliga dödsfall för försäkringsrättsliga utredningar
- säkerställa att det finns rättsläkarresurser genom utbildning av specialister.

Andel av anslaget som enligt uppskattning används för understöden (euro)

Stiftelsen för alkoholforskning	343 000
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim	1 182 000
Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry	1 107 000
Synskadades Centralförbund	133 000
Stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö	742 000
Sammanlagt	3 507 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	131 036	130 633	139 947
Bruttoinkomster	49 867	49 800	50 500
Nettoutgifter	81 169	80 833	89 447
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	16 740		
— överförs till följande år	16 574		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, försäljningsintäkter	8 708	8 800	9 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 145	5 500	5 400
— andel av samkostnaderna	2 243	2 300	2 200
Kostnader sammanlagt	7 388	7 800	7 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 320	1 000	1 400
Kostnadsmotsvarighet, %	118	113	118

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	29 236	30 500	30 500
— finansiering från EU	3 312	3 500	3 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	8 540	7 000	7 500
Intäkter sammanlagt	41 088	41 000	41 500
Totala kostnader för projekt	57 187	58 000	59 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-16099	-17000	-17 500
Självfinansieringsandel, %	28	29	30

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken enligt avdelning

	2024 utfall	årsv.	2025 uppskattning	årsv.	2026 mål	årsv.
Social- och hälsovård	48 653	463	43 082	404	45 652	399
Folkhälsa	27 741	264	31 459	295	33 242	291
Trygghet	30 579	291	31 245	293	32 577	285
Information	24 063	229	24 847	233	28 476	249
Sammanlagt	131 036	1 247	130 633	1 225	139 947	1 224

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 85 940 000 euro och överföringsutgifternas andel 3 507 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 20,1 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	1 050
God medicinsk praxis-rekommendationer (svenska översättningar)	-42
Införande av diagnosklassificeringen ICD-11	-220
Inrättande och drift av ett kompetenscenter inom toxikologi (östra Finland)	300
Nationell beredskap för anskaffning och distribution av läkemedel (9 årsv.)	-500
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-3 312
Stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö: forskning i vårdarbete	-200
Totalreformen av lagstiftningen om informationshantering inom social- och hälsovården	-425
Tryggande av i lag föreskrivna uppgifter (budget 2023)	-1 000
Överföring från moment 33.02.20	13 107
Lönejusteringar	1 776
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 520
Nivåförändring	-400
Sammanlagt	8 614

2026 budget	89 447 000
2025 II tilläggsb.	752 000
2025 budget	80 833 000
2024 bokslut	81 003 000

(25.) *Tillväxtprogrammet för hälso- och välfärdssektorn* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2025 budget	5 000 000
2024 bokslut	5 000 000

31. *Främjande av hälsa och välfärd* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för genomförande av ett nationellt, förvaltningsövergripande hälso- och välfärdsprogram
- 2) till betalning av omkostnader för genomförande av programmet, av kostnader för sådana forsknings- och utvecklingsprojekt, försök och startbidrag som är till stöd för detta samt till betalning av sådana statsunderstöd och finansiella bidrag som gäller genomförandet av programmet till kommuner, samkommuner, Folkpensionsanstalten, allmännyttiga samfund och företag
- 3) för övervakning och kontroll av projekt
- 4) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken årligen, inklusive personer som utnämnts till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och förvaltning.

Förklaring: Genom anslaget genomförs ett treårigt nationellt, förvaltningsövergripande hälso- och välfärdsprogram tillsammans med organisationer inom tredje sektorn. Programmet ska göra det hälsofrämjande arbetet mer verkningsfullt genom ibruktage av metoder som har be-

dömts vara verkningsfulla. Inom programmet utvecklas också nya lösningar som baserar sig på totalekonomisk nytta och kostnadsnyttoeffekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring i det nationella programmet för hälsa och välfärd (regeringsprogr. 2023)	-1 500
Sammanlagt	-1 500
2026 budget	2 000 000
2025 budget	3 500 000
2024 bokslut	2 000 000

50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 23 446 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandelen enligt 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978)
- 2) till finansiering av forskningsprojekt som godkänts av EU
- 3) till ett belopp av högst 350 000 euro för kostnader för utbildning inom företagshälsovården och genomförandet av projekt som hänför sig till företagshälsovårdspersonalens utveckling.

Förklaring: Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentligrättsligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde som arbetar för hälsa och säkerhet i arbetet som faktorer i ett gott liv. Arbetshälsoinstitutets mål följer social- och hälsovårdsministeriets strategi och de bekräftas i ett resultatavtal mellan ministeriet och Arbetshälsoinstitutet. Tyngdpunkterna i verksamheten är att säkerställa arbetskraftens arbetsförmåga i ett arbetsliv under förändring, leda den digitala omvandlingen av arbetslivet och beakta en hållbar utveckling i arbetslivet.

Resultatet av verksamheten

Målen för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder vid Arbetshälsoinstitutet

Riskerna för arbetsförmåga minskas genom att företagshälsovården utvecklas mot bakgrund av trycket från hybridarbete, psykisk belastning och arbete som omfattar flera olika roller

— Företagshälsovårdens förebyggande verksamhet och verksamhet till stöd för arbetsförmåga utvecklas och samarbetet med företagshälsovården förbättras.

— Företagshälsovårdens metoder och arbetsmodeller se över på trepartsbasis

— Metoderna och processerna inom företagshälsovården utvärderas för att bedöma hur de fungerar och hur effektiva de är

— Lösningar som stöder psykisk arbetsförmåga och psykisk hälsa skapas tillsammans med arbetsplatserna och företagshälsovården.

Förekomsten av sjukfrånvaro minskas

— En funktionell integration av företagshälsovården i välfärdsområdenas social- och hälsovårdssystem säkerställs

— TYÖÖTE-modellen förankras på riksnivå i alla betydande sjukdomskategorier

— Samarbetet mellan företagshälsovård, primärvård och rehabilitering utvidgas

— Samarbetet mellan studerandehälsovården och företagshälsovården utvecklas.

För att underlätta bristen på arbetskraft inom såväl bredare som snävare kompetensområden skapas en verksamhetsmodell för ledning av individuell arbetsförmåga

— Arbetslivsfärdigheterna utvecklas för att stödja övergångsskeden i arbetslivet

— Tjänsterna till stöd för partiellt arbetsföra samt personalens yrkeskunskap förbättras vid social- och hälsocentralerna

— Vilka effekter utvecklingsprogrammen har för arbets- och funktionsförmågan hos dem som använder tjänsterna undersöks

— Projekt för att stödja ungas etablering i arbetslivet, identifiera stagnation i karriären och förhindra utslagning från arbetslivet genomförs.

De psykiska problemen i det moderna arbetslivet, särskilt bland unga, minskas

— Stödet för psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande utvecklas i arbetet som helhet med beaktande av både arbetsgemenskaper och individer.

— Arbetsplatserna får bättre beredskap att främja psykisk hälsa, identifiera risker och ta itu med frågor om psykisk hälsa.

— Projektet Förfaringssätt och metoder för att stödja psykisk hälsa och stöd till olika branscher genomförs.

Förutsättningarna för ett gott arbete inom social- och hälsovårdssektorn tryggas

— Tillgången på arbetskraft och personalens tillräcklighet inom social- och hälsovårdssektorn förbättras genom att de faktorer som gör arbetet attraktivt för nya och befintliga anställda stärks.

— Lösningar som ökar välbefinnandet sprids på arbetsplatserna inom social- och hälsovården i samarbete med social- och hälsovårdsorganisationerna.

— Hur metoderna fungerar och vilka konsekvenser de har följs upp.

Arbetslivet i kris- och undantagsförhållanden stärks

— Samhällets funktionsförmåga och befolkningens psykiska uthållighet vid störningar och i kris-situationer stöds och företagshälsovårdens och arbetarskyddets förmåga att svara på plötsliga förändringar i verksamhetsmiljön förbättras.

Den gröna omställningen inom industrin stöds och arbetstagarnas trygghet säkerställs

— För att stödja den gröna omställningen inom industrin framtas en bedömning av de arbetsmiljörisker som nya material, energieffektiva processer och källor till grön energi medför, och metoder för riskhantering utvecklas tillsammans med företagen

— Arbetsgemenskapernas förmåga att klara sig i den digitala omvandlingen utvecklas och ny teknik som förbättrar smidigheten och välbefinnandet i arbetet tas i bruk

— Modeller, utvecklingsverktyg och begrepp tas fram för ledning av hybridarbetet

— Genomförandet av programmet ARBETE2030 stöds. Utvecklingen av nivån på arbetarskyddet fortsätter i samarbete med arbetsplatserna.

Arbetsplatsernas resiliens och verksamhetens kontinuitet utvecklas

— Finländska arbetsgemenskapers säkerhet i arbetet och verksamhetens kontinuitet i extrema förhållanden och krisförhållanden säkerställs

— Resiliensen hos aktörer som är kritiska med tanke på säkerheten och försörjningsberedskapen och deras förmåga att agera under hybridhot samt under extrema förhållanden och krisförhållanden förbättras

— Nya möjligheter som uppstår genom beredskaps-, prognostiserings- och hanteringskompetens i undantagsförhållanden och krissituationer identifieras och utnyttjas i arbets- och näringslivet samt i myndigheternas och beslutsfattarnas verksamhet

— Relevans, säkerhet och kontinuitet garanteras i Arbetshälsoinstitutets verksamhet under alla förhållanden.

För finansiering av Arbetshälsoinstitutets verksamhet ska enligt omfattningen av den verksamhet som godkänts i statens årliga budget årligen som statsandel betalas fyra femtedelar av kostnaderna i institutets av social- och hälsovårdsministeriet godkända budget. Inom ramen för statsbudgeten kan Arbetshälsoinstitutet beviljas ökad statsandel för utförande av särskilda uppgifter i anslutning till forsknings- och serviceverksamheten inom arbetarskyddets och arbetshälsans område eller för verksamheter som behöver särskilt stöd.

För Arbetshälsoinstitutets totala utgifter, som 2026 beräknas uppgå till 49 290 000 euro, föreslås 23 446 000 euro i statsandel. Intäkterna av verksamhet som berättigar till statsandel beräknas överstiga en femtedel av utgifterna av sådan verksamhet. Den överstigande delen av intäkterna används för Arbetshälsoinstitutets forsknings- och utvecklingsverksamhet och påverkansarbete.

Omfattningen av verksamheten enligt resultatområde beräknas vara följande under 2026:

Verksamhetens omfattning åren 2024—2026 (1 000 euro)

	Utgifter			Egen finansiering			Statsandel		
	2024 utfall	2025 upp- skattning	2026 upp- skattning	2024 utfall	2025 upp- skattning	2026 upp- skattning	2024 utfall	2025 upp- skattning	2026 upp- skattning
Forskning och utveckling	18 498	25 456	22 656	10 199	12 800	10 200	8 299	12 656	12 456
Påverkan	17 661	16 544	16 634	1 542	5 644	5 644	16 119	10 900	10 990
Övrig statsunderstödsverksamhet	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sammanlagt	36 159	42 000	39 290	11 741	18 444	15 844	24 418	23 556	23 446
Affärsverksamhet	14 193	10 000	10 000	14 193	10 000	10 000	-	-	-
Sammanlagt	50 352	52 000	49 290	25 934	28 444	25 844	24 418	23 556	23 446
Finansieringsandel, %							48	45	48

Av anslaget används uppskattningsvis 6,9 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	450
Inrättande och drift av ett kompetenscenter inom toxikologi (östra Finland)	100
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-260
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-400
Sammanlagt	-110

2026 budget	23 446 000
2025 budget	23 556 000
2024 bokslut	24 418 000

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 327 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och bygande av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter
- 2) till sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver, på grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt
- 3) till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd
- 4) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska och operativa planering och beslutsfattande
- 5) till betalning av finansieringsunderstöd och omkostnader för genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets ansvarsområde
- 6) till finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som godkänts av EU
- 7) till utgifter för kontrollen av och tillsynen över projekt
- 8) för översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovårdstjänsterna för unga i enlighet med ungdomsgarantin
- 9) till avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken årligen, inklusive personer som utnämnts till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och administration.

Förklaring: Anslaget stöder nätverksbildningen vid verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av kompatibla datasystem, framför allt genom att man på nationell nivå inför tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltningstjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att genom ett större utnyttjande av datateknik förbättra tjänsterna och göra dem mer jämlikt tillgängliga, stödja självständighet och främja möjligheterna att bo hemma och klara sig på egen hand. Ett mål är också att säkerställa att ny datateknik införs jämlikt i hela landet, bl.a. i form av en webbaserad hälsotjänst för allmänheten.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 6 790 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 537 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehållet i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

Av anslaget används uppskattningsvis 3 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Befolkningspolitiskt program	290
Finansiering av programmet för ett gott arbete (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Genomförande av den nationella cancerstrategin (budget 2025)	-80
Klinisk specialiseringsutbildning för sjukskötare	-500
Nivåförändring i genomslagsfinansiering (regeringsprogr. 2023)	-1 500
Projektet för kartläggning av familjevård för äldre (budget 2025)	-30
Tillägg till understöd för projekt inom social- och hälsovården (budget 2025)	-935
Tvåstegsutbildning för psykoterapeuter	3 000
Tvåstegsutbildning för psykoterapeuter (överföring från moment 29.40.20) (regeringsprogr. 2023)	2 000
Sammanlagt	1 245

2026 budget	7 327 000
2025 II tilläggsb.	2 000 000
2025 budget	6 082 000
2024 bokslut	8 637 000

10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av familjeförmånerna, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget, ordnandet av tolkningstjänster, det grundläggande utkomststödet samt Folkpensionsanstaltens omkostnader.

Familjeförmånerna omfattar moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag, barnbidrag, underhållsstöd och stöd för hemvård av barn.

Syftet med moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget, barnbidraget och underhållsstödet är att jämna ut de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra privathushåll på grund av barnens födelse och internationella adoptioner. För underhållsstödet är målet dessutom att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer där barnets privaträttsliga underhåll inte är tryggt. Förmånerna betalas till barnfamiljerna för varje barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Stöd för hemvård av barn betalas till utlandet i de situationer som anges i förordning (EG) nr 883/2004 och syftet är att förhindra att en arbetstagare och dennes familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Militärunderstöd betalas med stöd av värnpliktslagen eller civiltjänstlagen till anhöriga till personer som fullgör värnplikt förutsatt att tjänstgöringen har försvagat den anhörigas möjligheter att försörja sig och den anhöriga är i behov av understödet.

Med bostadsbidrag främjas uppnåendet och bevarandet av en skälig bostadsstandard genom att boendeutgifterna sänks för barnfamiljer och andra hushåll som behöver stöd.

Avsikten med ordnandet av tolkningstjänster är att erbjuda hörsel- och synskadade, hörselskadade och personer med talskada de tolkningstjänster de behöver.

Utkomststödet är den sociala trygghetsförmån som används i sista hand. Det grundläggande utkomststödet beviljas och betalas ut av Folkpensionsanstalten, som för ändamålet får en förskotts-betalning av statens medel till fullt belopp. Kommunernas andel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet är 50 %, och den beaktas som avdrag under momentet Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen. Statsandelen för kompletterande och förebyggande utkomststöd ingår i välfärdsområdenas kalkylmässiga statsfinansiering med allmän täckning som betalas under moment 28.89.31.

De ovannämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Moderskapsunderstöd			
Antal moderskapsunderstöd (antal barn)	43 460	44 500	45 500
Moderskapsunderstödet belopp	170	170	170
Internationell adoption			
Antal adoptionsunderstöd (antal barn)	49	90	90
Barnbidrag			
Antal barn vid utgången av året	935 711	929 200	915 200
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	176 014	176 200	176 100
Antal familjer som lyfter barnbidrag	529 338	525 600	517 500
Stöd för hemvård av barn som ska ersättas till personer som är bosatta utomlands			
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	157	200	200
Militärunderstöd			
Antal mottagare av understöd	9 941	10 200	10 500
Understödet genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	354,26	356,00	370,00
Allmänt bostadsbidrag			
Antal hushåll som får bostadsbidrag	389 938	311 600	265 100
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	347,02	327,00	333,00

Verksamhetens omfattning 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Underhållsstöd			
Barn för vilka underhållsstöd har betalats	88 298	89 200	87 500
— till fullt belopp	70 211	69 300	67 900
— som komplement till underhållsbidraget eller i övrigt ned-satt	19 076	19 800	19 500
Underhållsstöd till fullt belopp euro/mån.	196,02	198,13	199,00
Tolkningstjänster för personer med funktions-nedsättning			
Berättigade till tolkningstjänster	6 026	6 100	6 100
Grundläggande utkomststöd			
Antal mottagare under året	357 432	381 900	383 600
Antal hushåll under året	249 576	266 100	268 000

50. Familjeförmåner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 600 420 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993), till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar samt till kostnader för planering och utveckling av förpackningen
- 2) till betalning av understöd för kostnader som föränleds av internationell adoption
- 3) till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992)
- 4) till betalning av ersättningar som betalas enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)
- 5) till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Förklaring: Familjen kan ta emot moderskapsunderstödet antingen som pengar eller som en moderskapsförpackning. Understödet betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Omkring 63 % tar emot understödet i form av en moderskapsförpackning medan resten lyfter stödet i form av pengar.

En adoptivförälder får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föränleds av internationell adoption. Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % av ovannämnda stöd.

Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn ökar då antalet barn i en familj ökar. Dessutom betalas förhöjt barnbidrag för barn under tre år. Även till ensamförsörjare betalas förhöjt barnbidrag.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Staten betalar ersättning för de stöd som betalats till utlandet.

De regressfordringar och återkrav som tas ut hos underhållsskyldiga intäktsförs under moment 12.33.98.

I fråga om underhållsstöd och barnbidrag gäller anslaget inte landskapet Åland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Moderskapsunderstöd	11 820 000
Statens understöd vid internationell adoption	500 000
Barnbidrag	1 360 500 000
Stöd för vård av barn som betalas till utlandet	500 000
Underhållsstöd	227 100 000
Sammanlagt	1 600 420 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av moderskapsunderstödet	1 320
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024)	100
Revidering av systemet med underhållsstöd (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-2 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-400
Ändring i behovskalkylen	-25 000
Sammanlagt	-25 980

2026 budget	1 600 420 000
2025 budget	1 626 400 000
2024 bokslut	1 613 771 457

53. Militärunderstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Förklaring: Det understöd som betalas till en anhörig till en värnpliktig består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. Till den värnpliktige själv betalas som militärunderstöd de räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i hans bruk. Bostadsunderstödet utgör cirka 96 % av alla kostnader. Av understödstagarna är cirka 2 % årligen anhöriga till beväringar och civiltjänstgörare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	2 100
Sammanlagt	2 100

2026 budget	25 100 000
2025 budget	23 000 000
2024 bokslut	21 700 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 097 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014).

Förklaring: Det allmänna bostadsbidraget grundar sig på den totala hyran och på definitionen av linjär självrisk. Förändringar i stödmottagarnas antal samt stödmottagarnas boendeutgifter och inkomster inverkar på behovet av bostadsbidrag. De åländska bostadsbidragen finansieras av statens ämbetsverk på Åland.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bostadstillägget för studerande återinförs och studerande upphör att omfattas av det allmänna bostadsbidraget (Tilläggsåtgärder 2024)	-219 000
Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	2 000
Förmögenhetsprövning 1.1.2025 (regeringsprogr. 2023)	-3 300
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024)	600
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	300
Slopande av förhöjningsdelarna till utkomstskyddet för arbetslösa (Ytterligare åtgärder 2024)	700
Slopande av förvärvsinkomstavdrag 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Slopande av tillgodoräknandet av lönesubventionerat arbete i arbetsvillkoret 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	1 000
Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	2 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-400
Sänkning av rehabiliteringspenningen för unga och för den som deltar i yrkesinriktad rehabilitering till minimibeloppet, inverkan på bostadsbidraget (regeringsprogr. 2023)	400
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023)	200
Ändring av bostadsbidragets kommungrupper (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 600
Ändring av påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa (budgetlag)	2 300
Ändring i behovskalkylen	-89 100
Sammanlagt	-308 900

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	1 097 400 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	1 406 300 000
2024 bokslut	1 696 100 000

56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 67 850 000 euro.

Anslaget får användas till ordnande av tolkningstjänster enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010).

Förklaring : Folkpensionsanstalten ansvarar för att ordna tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	2 950
Sammanlagt	2 950

2026 budget	67 850 000
2025 budget	64 900 000
2024 bokslut	57 985 826

57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 042 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av förskott enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet

2) till rättelse av utbetalning av ersättningar enligt lagen om temporär epidemiersättning (687/2020).

Förklaring : Det grundläggande utkomststödet innefattar en grunddel och övriga grundutgifter som omfattar boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, utgifter för hushålls elektricitet, hemförsäkringspremier och hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Storleken på utkomststödet grunddel fastställs i 9 § i lagen om utkomststöd (1412/1997). Enligt 9 a § i den lagen justeras beloppen av utkomststödet grunddel enligt bestämmelserna i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	1 000
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024)	2 300
Införande av den norska modellen för hemvårdsstöd (budgetlag)	-100
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	100
Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	1 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-400
Totalreform av utkomststödet (budgetlag)	-107 000
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023)	600
Ändringar i bostadsbidraget för pensionärer (Ytterligare åtgärder 2024)	200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av bostadsbidragets kommungrupper (Ytterligare åtgärder 2024)	800
Ändring av lagen om främjande av integration den 1.4.2025 (överföring från moment 32.50.30)	9 168
Ändring av påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa (budgetlag)	21 800
Ändring i behovskalkylen	21 112
Överföring av studerandena från allmänt bostadsbidrag till studiestödets bostadstillägg (Ytterligare åtgärder 2024)	3 300
Sammanlagt	-46 120

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	1 042 100 000
2025 budget	1 088 220 000
2024 bokslut	789 805 000

60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 452 437 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur allmänna fonden för social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001)
- 2) till betalning av statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur sjukförsäkringsfonden i enlighet med 18 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004)
- 3) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur folkpensionsfonden enligt 98 § i folkpensionslagen (568/2007), 36 § i lagen om garantipension (703/2010), 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007), 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 15 § i lagen om frontmannapension (119/1977) och 9 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)
- 4) till betalning av omkostnaderna för den kontaktpunkt som avses i 27 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013)
- 5) för styrnings- och övervakningsuppgifter som gäller förskrivning av biologiska läkemedel enligt 24 b och 26 a § i lagen om elektroniska recept (61/2007)
- 6) för finansiering av olika projekt som totalreformen av FPA:s system omfattar (Eepos-programmet).

Fullmakt

Om en del av fullmakten för 2025 är oanvänd, får förbindelser för den oanvända delen ingås 2026.

Utgifterna för användningen av fullmakten ska budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Den andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader som ska betalas ur fonderna för social trygghet bestäms enligt 12 f § i lagen om Folkpensionsanstalten i förhållande till omkostnaderna för verkställigheten av förmåner. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas upp-

skattningsvis 53 %, ur sjukförsäkringsfonden 37 % och ur folkpensionsfonden 10 % av Folkpensionsanstaltens omkostnader 2026. Staten finansierar 33,4 % av omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Omkostnaderna för den allmänna fonden för social trygghet	324 337 000
Omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden	65 400 000
Omkostnaderna för folkpensionsfonden	61 000 000
Omkostnaderna för kontaktpunkten	700 000
FPA:s styrnings- och tillsynsuppgift	1 000 000
Sammanlagt	452 437 000

Utgifter för staten som förädlas av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2026
Förbindelser som ingåtts före 2026	9 600	9 600	23 300	176 400	218 900
Utgifter sammanlagt	9 600	9 600	23 300	176 400	218 900

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing av engångsnatur (Ytterligare åtgärder 2025)	-50 000
Utveckling av förmånssystemen och e-tjänsterna	-4 700
Valfrihetsförsöket (investeringsprogram)	750
Ökade pensionsutgifter	800
Ökning av lönenivån	10 437
Sammanlagt	-42 713

2026 budget	452 437 000
2025 II tilläggsb.	750 000
2025 budget	495 150 000
2024 bokslut	520 050 000

20. Utkomstskydd för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En förutsättning för dagpenningen är att arbetsvillkoret är uppfyllt, dvs. 12 månader tidigare sysselsättning. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar försörjningen för arbetslösa som bor i Finland men som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vars rätt till dagpenning har upphört.

Från och med maj 2026 slås grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet samman till allmänt stöd för arbetslösa. Nivån på det allmänna stödet motsvarar den nuvarande grunddagpenningen eller arbetsmarknadsstödet.

Målet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig försörjning. En skälig försörjning definieras som minimiförsörjning och räknas i förhållande till tidigare inkomster. Utkomstskyddet för arbetslösa har utvecklats så att det uppmuntrar till aktivitet och sysselsättning. Den inkomstrelaterade dagpenningens varaktighet har graderats enligt hur länge dagpenning betalas.

Arbetslöshetsförmån betalas både för tid som arbetslös och för tid i sysselsättningsfrämjande service. I sistnämnda fall betalas sökanden den arbetslöshetsförmån som sökanden skulle ha haft rätt till som arbetslös. För den tid som sysselsättningsfrämjande åtgärder pågår betalas kostnadsersättning. Arbetslösa uppmuntras också till studier som är till stöd för bättre yrkesfärdigheter eller inledande av företagsverksamhet, genom möjligheten att kortvarigt bedriva studier på heltid under arbetslöshetstiden.

Målet för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte är att främja personens arbetsförmåga och funktionsförmåga. För att främja sysselsättningen ordnar välfärdsområdena arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för långtidsarbetslösa som får arbetsmarknadsstöd och utkomststöd.

Beslut har fattats att främja den äldre arbetskraftens fortsättande i arbetslivet genom att stegvis slopa dagpenningen för tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa efter 2023.

Verksamhetens omfattning 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	8,4	9,4	9,0
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte			
Antal personer som deltar i verksamheten i genomsnitt per år	26 925	43 160	36 000
Genomsnittligt antal verksamhetsdagar per år/deltagare	70	70	70
Inkomstrelaterad dagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	118 785	120 000	112 000
— män	66 272	67 000	62 000
— kvinnor	52 513	53 000	50 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	28,1	28,0	26,0
— för tid som arbetslös	26,1	26,0	24,0
— för tid med sysselsättningsfrämjande service, sammanlagt	2,0	2,0	2,0
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	71,95	65,00	60,00
Grunddagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	32 002	32 900	13 200
— män	17 450	17 900	7 200
— kvinnor	14 552	15 000	6 000

Verksamhetens omfattning 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	8,5	9,0	3,0
— för tid som arbetslös	7,5	8,0	2,5
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	1,0	1,0	0,5
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	33,40	32,60	33,10
— män	35,06	34,20	34,70
— kvinnor	31,40	30,70	31,10
Arbetsmarknadsstöd			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	165 995	193 200	89 200
— män	88 602	103 100	47 600
— kvinnor	77 392	90 100	41 600
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	43,2	51,0	23,0
— för tid som arbetslös	31,6	37,0	17,0
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	11,6	14,0	6,0
Genomsnittligt arbetsmarknadsstöd (€/dag)	37,66	36,70	36,70
— män	37,37	36,50	36,40
— kvinnor	37,98	37,10	36,90
Allmänt stöd			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.			143 300
— män			76 700
— kvinnor			66 600
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.			38,0
— för tid som arbetslös			29,0
— för tid med sysselsättningsfrämjande service			9,0
Genomsnittligt allmänt stöd (€/dag)			36,20
— män			36,20
— kvinnor			36,10

31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 484 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas till välfärdsområdena är 10,09 euro per verksamhetsdag och deltagare i verksamheten. Antalet deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas 2026 uppgå till cirka 36 000 personer och antalet verksamhetsdagar till i genomsnitt 70 per deltagare. Statlig ersättning betalas för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och för de dagar personen i fråga deltar i den, dock för högst fyra dagar i veckan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-5 000
Sammanlagt	-5 000
2026 budget	25 484 000
2025 budget	30 484 000
2024 bokslut	17 150 023

50. Statsandel till förtjänstskyddet och altemneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 597 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till finansiering av inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i överensstämmelse med bestämmelserna om statsandel i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)
- 2) till finansiering av kostnadsersättningar i enlighet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) så som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa
- 3) till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)
- 4) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)
- 5) till betalning av statsandel till altemneringsersättning i enlighet med lagen om altemneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel
- 6) till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000).

Förklaring: Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Sysselsättningsfonden, arbetslöshetskassorna, staten och kommunerna. Arbetslöshetskassornas andel av löntagarnas dagpenningar är i regel 5,5 %. Staten och kommunerna finansierar en andel av beloppet som motsvarar grunddagpenningen och fonden resten. Kommunernas finansieringsandel av grunddelen ökar när arbetslösheten drar ut på tiden. Staten deltar inte i finansieringen av dagpenningar som betalas för permitteringstiden eller s.k. tilläggsdagar. Av dagpenningen för företagare finansierar staten en andel som motsvarar grunddagpenningen medan företagskassorna finansierar den återstående delen. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

Altemneringsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av de ersättningar som betalats till medlemmarna i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningens fulla belopp.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	529 000 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	40 000 000
Kostnadsersättningar	10 000 000
Rörlighetsunderstöd	3 000 000
Statsandel av förvaltningskostnader	15 000 000
Sammanlagt	597 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-42 000
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	5 000
Slopande av tillgodoräknandet av lönesubventionerat arbete i arbetsvillkoret 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-19 000
Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-11 000
Ändring av påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa (budgetlag)	-10 800
Ändring i behovskalkylen	135 000
Sammanlagt	57 200

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	597 000 000
2025 II tilläggsb.	50 000 000
2025 budget	539 800 000
2024 bokslut	797 203 371

52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 445 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd eller allmänt stöd och de därtill anslutna barnförhöjningarna och de förhöjningsandelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om allmänt stöd så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om allmänt stöd föreskrivs om statens andel

2) till finansiering av lagstadgad ersättning för uppehälle i enlighet med lagen om offentlig arbetskraftsservice (380/2023) på det sätt som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)

4) till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel.

Förklaring: Grunddagpenning betalas ut både för tid som arbetslös och för tid med sysselsättningsfrämjande service. Grunddagpenningen finansieras med statsmedel, kommunens finansieringsandel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. De arbetslöshetsförsäkringspremier som tas ut hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten.

Arbetsmarknadsstödet finansieras med statens medel och med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av arbetsmarknadsstöd.

Grunddagpenningen finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien och av statens medel, medan arbetsmarknadsstödet finansieras endast av statens medel till dess att personen i fråga har betalats arbetslöshetspenning för en tid på sammanlagt 100 dagar. Efter detta ökar finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren enligt arbetslöshetsperiodens längd så att kommunens andel är 10 % till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 200 dagar. För tiden mellan 200 och 300 arbetslöshetsdagar är kommunens finansieringsandel 20 %, för tiden mellan 300 och 400 arbetslöshetsdagar 30 % och för tiden mellan 400 och 700 arbetslöshetsdagar 40 %. Därefter är kommunens finansieringsandel 50 %.

Dessutom sörjer staten för Folkpensionsanstaltens likviditet i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen (likviditetsbelopp).

Från och med maj 2026 slås grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet samman till allmänt stöd för arbetslösa. Nivån på det allmänna stödet motsvarar den nuvarande grunddagpenningen eller arbetsmarknadsstödet. Det allmänna stödet finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien samt med statens medel och med finansieringsandelen för stödmottagarens hemkommun på samma sätt som grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet för närvarande.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Arbetsmarknadsstöd	
— för tid som arbetslös	707 700 000
— kommunernas finansieringsandel	-380 300 000
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	287 200 000
— kostnadsersättningar	32 500 000
— rörlighetsunderstöd	1 400 000
Arbetsmarknadsstöd sammanlagt	648 500 000
Grunddagpenning	
— för tid som arbetslös	118 700 000
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	15 600 000
— kostnadsersättning	2 700 000
Kommunernas finansieringsandel	-19 200 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie	-48 500 000
Grunddagpenning sammanlagt	69 300 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Allmänt stöd	
— för tid som arbetslös	826 300 000
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	302 800 000
— kostnadsersättning	35 000 000
Kommunernas finansieringsandel	-399 400 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie	-48 500 000
Allmänt stöd totalt	716 200 000
Ändring av arbetslöshetsförmånernas minimibelopp	11 200 000
Sammanlagt	1 445 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

AN24: Ändring av arbetsmarknadsstödet minimibelopp	-100
Det allmänna stödets första fas, ändringar i behovsprövningen och partiellt allmänt stöd (budgetlag)	-1 800
Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	62 000
Införande av den norska modellen för hemvårdsstöd (budgetlag)	600
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-6 000
Slopande av förhöjningsdelar för aktiv tid (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 100
Slopande av tillgodoräkandet av lönesubventionerat arbete i arbetsvillkoret 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	19 000
Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	15 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-400
Totalreform av utkomststödet (budgetlag)	50 000
Ändring av påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa (budgetlag)	-17 300
Ändring i behovskalkylen	16 800
Sammanlagt	132 700

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	1 445 200 000
2025 II tilläggsb.	53 500 000
2025 budget	1 312 500 000
2024 bokslut	1 365 555 411

(55.) Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inverkan av indragningen av vuxenutbildningsstödet och yrkesexamensstipendiet	-595
Slopande av vuxenutbildningsstödet 1.8.2024 (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-1 595

2025 budget	1 595 000
2024 bokslut	5 126 166

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga möjligheterna att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimlig kostnad. Vidare garanteras en tillräcklig utkomst genom att det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till jämnas ut.

Den finansierade sjukförsäkringen är indelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring.

Genom sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av läkemedelskostnaderna inom öppenvården, resekostnaderna, samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även delvis läkar- och tandläkararvodena inom den privata hälso- och sjukvården samt delvis undersökningar och vård som förskrivits av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning och särskild moderskapspenning och ersättning till arbetsgivaren för familjeledigheter. Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts dessutom delvis kostnaderna för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semestrar som intjänas under perioder av föräldraledighet.

Verksamhetens omfattning 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Dagpenningar			
Mottagare av sjukdagpenning	305 700	309 300	312 900
— män	118 500	120 300	122 100
— kvinnor	187 200	189 000	190 800
Mottagare av föräldradagpenning	143 000	144 900	148 100
— män	65 100	66 200	67 900
— kvinnor	77 900	78 700	80 200
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	62,64	59,30	59,00
— män	64,78	61,40	61,00
— kvinnor	60,98	57,80	57,40
Genomsnittlig föräldradagpenning (€/dag)	82,82	85,90	88,90
— män	99,96	101,70	106,20
— kvinnor	78,31	81,30	83,90
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	31,99	31,99	31,99

Verksamhetens omfattning 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Läkemedel			
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	34 100	33 800	34 200
Sjukförsäkringens andel av ersättningen för läkemedel (%)	75,8	76,0	76,0
Gränsen för tilläggsersättning för läkemedel (€)	626,94	633,17	635,14
Antal personer som fått tilläggsersättning	333 600	337 700	342 000
Sjukvårdsersättningar			
År 2024 ersatte sjukförsäkringen 21,8 % av kostnaderna för läkararvoden, 13,9 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 10,9 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 86,8 % av resekostnaderna.			

50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar till enskilda med stöd av 9 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Förklaring: Anslaget är avsett för situationer där ersättning med stöd av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård betalas till en person som har rest till en annan EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland i syfte att där använda hälso- och sjukvårdstjänster och som själv har betalat alla kostnader för tjänsterna. Däremot används det inte i situationer där en person plötsligt insjuknat under tillfällig vistelse eller har beviljats förhandstillstånd enligt artikel 20 i EU-förordning 883/2004 eller enligt en bestämmelse med motsvarande innehåll i en internationell överenskommelse.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-4 000
Sammanlagt	-4 000
2026 budget	2 000 000
2025 II tilläggsb.	-4 000 000
2025 budget	6 000 000
2024 bokslut	368 458

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 754 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)

2) till betalning av statens andel enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984)

3) till betalning av ersättningar enligt 14, 19, 20 och 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) och artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 987/2009.

Folkpensionsanstalten, med beaktande av statens och de försäkrades sammanlagda finansieringsandelar, får använda högst 81 400 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 7 900 000 euro till finansiering enligt samma lag av utvecklingsprojekt för individuell rehabilitering, förebyggande av sjukdomar samt sådana forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

När det gäller individuell behovsprövad rehabilitering budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Sjukförsäkringen är indelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, de kostnader som orsakas kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader. I övrigt finansierar staten 51,4 % och de försäkrade 48,6 % av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagarna och staten. Staten finansierar den andel av dagpenningarnas minimibelopp och rehabiliteringspenningarna som överstiger beloppet av den förmån som beräknats på basis av den försäkrades årsinkomst. Dessutom finansierar staten en del av utgifterna för företagarnas och lantbruksföretagares företagshälsovård samt tryggar sjukförsäkringsfondens likviditet.

För finansiering av sjukvårdsförsäkringen tas år 2026 hos samtliga försäkrade ut en sjukvårdspremie på 1,09 % av inkomsterna. När premien tas ut på basis av pensions- och förmånsinkomster är procentsatsen dock 1,48 %. För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen tas en premie på 0,87 % ut hos löntagare och på 1,11 % hos företagare för sjukförsäkringens dagpenningsspremie, förutsatt att årsinkomsterna är minst 17 245 euro. På basis av årsinkomster som understiger 17 245 euro tas premien inte ut hos löntagare och hos företagare tas det ut en dagpenningsspremie på 0,24 %. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift är 1,89 %.

Den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning uppgår till högst 8 400 000 euro i årsgenomsnitt.

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2026 (mn euro)

Utgifter

<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>	
Sjukdagpenning	970
Föräldradagpenning	1 400
Ersättning för familjeledighet	54
Dagtraktamenten för OFLA	4
Rehabiliteringspenning	243
Företagshälsovård	543
Tilläggsdagar för företagare	11
Fondens andel på 8 %	9
Sammanlagt	3 234

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2026 (mn euro)

<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Läkemedelsersättningar	2 026
Resor	388
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	64
Läkararvoden	122
Tandläkararvoden	69
Övriga ersättningar för sjukvård	25
Rehabiliteringsservice	593
Fondens andel på 8 %	7
Sammanlagt	3 294
Utgifter sammanlagt	6 528

Inkomster*Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen*

Premier för försäkrade	967
Arbetsgivaravgifter	2 177
Tilläggsdagar för företagare	13
Statens finansieringsandel	200
Överskott/underskott år 2025	3
Sammanlagt	3 360

Intäkter av sjukvårdsförsäkringen

Premier och avgifter för löntagare och företagare	1 078
Premier för förmånstagare	520
Statens finansieringsandel	1 555
EU-ersättningar från utlandet	8
Överskott/underskott år 2025	68
Sammanlagt	3 229
Inkomster sammanlagt	6 589

Statens andelarsammanlagt

<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>	
Andel av sjukdagpenningar	37
Andel av dagpenningar vid smittsam sjukdom	-
Andel av föräldradagpenningar	28
Andel av rehabiliteringspenningar	133
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsövård	2
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Andel av sjukvården	1 502
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	53

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beviljande av kredit från FPA till en avgränsad klientgrupp för uppdelning av års-självrisker för läkemedelsersättningar	-2 500
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024)	-28 100
Inverkan av sänkningen av mervärdesskattesatsen på sjukvårdsersättningar	-5 100
Läkemedelsersättningar, höjning av initialsjälvrisker för läkemedel (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga och av rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering blir det samma som minimibeloppet av rehabiliteringspenning (regeringsprogr. 2023)	-6 000
Minskning av läkemedelsinbesparingar, läkemedelsbesparingar för att finansiera vårdardimensioneringen	-1 600
Personer som vistas olagligt i landet får rätt till endast brådsående hälso- och socialvårdstjänster (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-560
Reform av FPA-ersättningarna, försök med valfrihet för personer över 65 år (investeringsprogram)	44 500
Reform av FPA-ersättningarna (Investeringsprogram)	22 300
Riktande av återbetalningsavgifter som hänför sig till villkorlig ersättningsbarhet till staten, tilläggsbesparing (budgetlag)	-14 600
Riktande av återbetalningsavgifter som hänför sig till villkorlig ersättningsbarhet till staten (budgetlag)	-29 100
Sänkning av FPA-ersättningen för besök hos allmänläkare eller specialistläkare till 8 euro (Investeringsprogram)	-29 200
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023)	-1 500
Ändringar i sjukhusens journät	3 000
Ändring i behovskalkylen	2 180
Ökning av de uppskattade återbetalningsavgifterna som hänför sig till villkorlig ersättningsbarhet	-15 400
Översyn av läkemedelstaxan och apoteksskatten (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-15 400
Sammanlagt	-78 080

2026 budget	1 754 800 000
2025 II tilläggsb.	15 300 000
2025 I tilläggsb.	16 200 000
2025 budget	1 832 880 000
2024 bokslut	2 206 019 386

40. Pensioner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet förädlas av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagares och stipendiater olycksfallsförsäkring och självrisktiden för sjukdagpenning samt finansiering av handikappförmåner.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Arbetspensionens syfte är att garantera en skälig utkomst och folkpensionens att garantera en miniutkomst vid ålderdom, arbetsoförmåga, arbetslöshet och familjeförsörjares död. Antalet pensionstagare uppgick den 31 december 2024 till sammanlagt 1 660 923, av vilka 1 456 307 lyfte ålderspension, 227 715 familjepension, 177 331 invalidpension samt 4 008 övrig pension. Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Utbetalade pensioner åren 2022—2024 (mn euro)

	2022	2023	2024
Privata sektorn	19 830	21 563	23 037
Kommunala pensioner	6 193	6 787	7 307
Statens pensioner	4 955	5 279	5 547
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	421	457	486
<i>Arbetspensioner sammanlagt</i>	<i>31 400</i>	<i>34 086</i>	<i>36 377</i>
Solita-pensioner	433	462	469
FPA-pensioner	2 477	2 576	2 667
<i>Lagstadgade pensioner sammanlagt</i>	<i>34 310</i>	<i>37 124</i>	<i>39 513</i>
Genomsnittlig totalpension (egenpension) euro/mån.	1 845	1 977	2 100

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår i anslagen under finansministeriets huvudtitel. Staten deltar i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna och lantbruksföretagarpensionerna. Folkpensionerna, de allmänna familjepensionerna, garantipensionerna och den pension som tjänas in under tiden för vård av barn och tiden för studier finansieras helt och hållet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2024—2026

Pensionstagare	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	7 760	7 691	7 622
Mottagare av lantbruksföretagarpension	104 812	99 299	93 986
Mottagare av företagarpension	149 474	150 217	151 381
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	3 001	2 939	2 886
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare och stipendiater	8 350	8 197	8 013
Pensionstagare hos FPA:			
Mottagare av folkpension	540 600	513 900	512 600
— män	199 800	192 200	192 400
— kvinnor	340 800	321 700	320 200
Mottagare av garantipension	116 500	116 600	117 300
— män	53 600	53 800	54 400
— kvinnor	62 900	62 800	62 900
Mottagare av barnpension	13 600	13 400	13 400
Mottagare av efterlevandepension	4 200	4 200	4 200
— män	1 100	1 100	1 100
— kvinnor	3 100	3 100	3 100
Mottagare av ålderspension	427 300	403 500	404 500
— män	141 500	135 300	136 600
— kvinnor	285 800	268 200	267 900
Mottagare av invalidpension	113 200	110 400	108 100
— män	58 200	56 900	55 800
— kvinnor	55 000	53 500	52 300

Verksamhetens omfattning 2024—2026

Antal försäkrade	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Försäkrade enligt SjPL	7 811	7 566	7 483
Försäkrade enligt LFöPL	47 459	46 420	44 953
Försäkrade enligt FöPL	252 763	253 433	253 887
Stipendiater försäkrade enligt LFöPL	3 079	3 894	3 894
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	71 376	71 376	70 232

Verksamhetens omfattning 2024—2026

Genomsnittliga pensioner	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån.)	1 840	1 870	1 900
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån.)	729	769	817
Genomsnittlig företagarpension (€/mån.)	493	499	505
Genomsnittlig olycksfallspension, (€/mån.), lantbruksföretagare	873	894	920
Pensionstagare hos FPA:			
Genomsnittlig folkpension (€/mån.)	352,54	367	364
— män	386,86	403	401
— kvinnor	332,43	345	341
Genomsnittlig garantipension (€/mån.)	221,42	224	225
— män	218,07	221	221
— kvinnor	224,28	227	228
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån.)	187,35	188	186
— män	185,48	184	182
— kvinnor	188,03	189	187
Genomsnittlig ålderspension (€/mån.)	297,73	309	307
— män	302,08	315	315
— kvinnor	295,57	306	302
Genomsnittlig invalidpension (€/mån.)	559,43	576	578
— män	593,23	610	612
— kvinnor	523,72	539	542

Verksamhetens omfattning 2024—2026, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare	202 400	191 000	182 000
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare	196 800	196 000	196 400
Mottagare av handikappbidrag	66 700	69 800	72 100

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare, stipendiater och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL).

För olycksfall i arbetet och yrkessjukdom betalas arbetstagare och lantbruksföretagare ersättning i enlighet med lagstiftningen om olycksfallsförsäkring. Ersättning betalas bl.a. för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller personer för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarnas olycksfallsförsäkringspremier. Staten deltar dock i finansieringen av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

Utöver egenpension kan pension betalas ut vid en familjeförsörjares död. Målet med den allmänna familjepensionen är att trygga minimiutkomsten vid en familjeförsörjares död. Familjepension betalas till den efterlevande maken och till minderåriga barn. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionsskydd är litet. Beloppet av folkpension minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar. Om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan också omfatta vårdbidrag för pensionstagare samt bostadsbidrag och barnförhöjning. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas också invalidpension, rehabiliteringsstöd och individuell förtidspension om personen i fråga inte annars får pension eller om pensionen är liten.

Staten finansierar handikappförmånerna helt och hållet. Syftet med handikappförmånerna är att stödja personer med funktionsnedsättning och långtidssjuka för att hjälpa dem klara sig självständigt och förbättra deras livskvalitet. Handikappförmånerna utgörs av vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 66 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Förklaring : Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 29 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-1 300
Sammanlagt	-1 300
2026 budget	66 700 000
2025 budget	68 000 000
2024 bokslut	65 897 000

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 846 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)

2) till betalning av statens andel enligt 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990)

3) till ett belopp av högst 2 000 000 euro för sådana kostnader för produktion av tjänster för tidigt stöd för lantbruksföretagare som avses i 115 b § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarnas pensioner till den del försäkringsavgifter och avkastning av placeringar inte räcker till dem. I fråga om ersättningsutgifter för grupplivförsäkring är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmåns- och förvaltningsutgifterna beräknas vara 84,1 % år 2026.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-3 700
Sammanlagt	-3 700

2026 budget	846 300 000
2025 budget	850 000 000
2024 bokslut	835 678 301

52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 593 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnader som orsakats av företagspensioner till den del premiereserven inte räcker till.

Premien för företagare antas 2026 vara 24,1 % i fråga om personer under 53 år och 25,6 % i fråga om personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 1 307 300 000 euro. Totalpensionsutgiften beräknas uppgå till 1 762 300 000 euro. På statens andel inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 105 900 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i FöPL-systemet (budgetlag)	15 000
Ändring i behovskalkylen	56 600
Sammanlagt	71 600

2026 budget	593 400 000
2025 II tilläggsb.	60 100 000
2025 budget	521 800 000
2024 bokslut	535 053 699

53. Statens pensionersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 32 300 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionersättningen enligt 8 § i lagen om pensionersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Förklaring: Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	4 700
Sammanlagt	4 700

2026 budget	32 300 000
2025 budget	27 600 000
2024 bokslut	24 096 733

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 148 och 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)

2) till betalning av statens andel enligt 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

Förklaring: Statens direkta andel är 31,1 % och lantbruksföretagarnas andel 37,3 % av de totala kostnaderna. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 24,8 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 6,8 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas helt och hållet av statens medel. Av anslagen under momentet betalas också de ersättningar enligt olycksfallsförsäkringen som betalas till stipendiater samt kostnader för ersättning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	200
Sammanlagt	200

2026 budget	14 200 000
2025 budget	14 000 000
2024 bokslut	13 390 000

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 3 969 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)
- 2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)
- 3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)
- 4) till betalning av statens andel enligt 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
- 5) till betalning av statens andel enligt 36 § i lagen om garantipension (703/2010)
- 6) till betalning av förmåner enligt lagen om pensionsstöd (1531/2016)
- 7) till rättelse av förmånsutbetalningar enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

Förklaring: Staten finansierar helt och hållet folkpensionerna, garantipensionerna, familjepensionerna, pensionsstöden, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna. Dessutom svarar staten för minimibeloppet av folkpensionsfondens finansieringstillgångar och tryggar fondens likviditet.

De beräknade statsandelarna, övriga utgifterna och inkomsterna för folkpensionsförsäkringen år 2026 (mn euro)

Utgifter	
Folkpensionsutgifter	2 313
Garantipension	327
Handikappförmåner	700
Bostadsbidrag för pensionstagare	630
Sammanlagt	3 970
Inkomster	
Statens andelar av förmånerna	3 970
Tryggande av finansieringstillgångarnas minimibelopp (staten)	-1
Sammanlagt	3 969

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 400
Upphörande med utbetalning av förmåner enligt folkpensionslagen till utlandet (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 000
Ändringar i bostadsbidraget för pensionärer (ytterligare åtgärder 2024)	-19 200
Ändring i behovskalkylen	-70 100
Sammanlagt	-95 700

2026 budget	3 969 400 000
2025 budget	4 065 100 000
2024 bokslut	4 058 200 531

50. Stöd till veteraner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består främst av ersättningar, förmåner och rehabilitering som betalas till krigsinvalider och makar till dessa, militärinvalider samt frontveteraner.

Syftet med ersättningen för skada ådragen i militärtjänst är att ersätta olägenheter av skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst samt trygga möjligheterna för personen i fråga att klara sig på egen hand. Ett syfte är också att trygga försörjningen för de krigsinvalider som inte annars får tillräcklig försörjning.

Syftet med rehabiliteringsverksamheten och tjänster som tillhandahålls i hemmet är att stödja den rehabiliterades förmåga att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvalider och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Antal stödmottagare under perioden 2024—2026 vid utgången av året

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Antal krigsinvalider	230	170	130
Antal militärinvalider	1 260	1 180	1 100
Antal frontveteraner (exkl. krigsinvalider)	1 160	800	530
Antal anhöriga till krigsinvalider och militärinvalider (= mottagare av försörjningspension)	1 380	1 130	900
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till krigen	820	660	520
Antal änkor och makar som har rätt till rehabilitering för make/maka	970	780	620

Lagen om skada, ådragen i militärtjänst gäller både dem som invalidiserades i striderna 1939—1945 (krigsinvalider) och personer som sårats eller invalidiserats under fullgörandet av värnpliktstjänst före år 1991 (militärinvalider). Det ord som ofta används i olika texter är ”krigsinvalid”. Det begreppet innefattar också militärinvalider, som enligt lagen om skada, ådragen i mili-

tärtjänst har rätt till samma förmåner och service som krigsinvalider i enlighet med den invaliditetsgrad som fastställts för dem.

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 6 § i lagen om de krigsförflyttades sociala omvårdnad (423/1940) betalas till kommunerna.

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som placerats vid inrättningar inom social- och hälsovården uppskattas år 2026 vara färre än tio. Anslaget fördelas på betalning av både ersättningsförskott och slutposter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beaktande av det minskade antalet krigsförflyttade	-100
Sammanlagt	-100
2026 budget	600 000
2025 budget	700 000
2024 bokslut	507 500

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977)
- 2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-1 200
Sammanlagt	-1 200
2026 budget	2 300 000
2025 budget	3 500 000
2024 bokslut	4 252 774

52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 35 550 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den

- 2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliterings- och sjukvårdskostnader
- 3) till betalning av ersättning för rådgivningstjänster samt till betalning av kostnaderna för rådgivningsdagar för krigsinvalidier och andra rådgivningstjänster
- 4) vård på institution och rehabilitering på institution enligt 6 § 5 mom. i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

Förklaring: Största delen av ersättningarna för skada ådragen i militärtjänst består av livräntor, försörjningspensioner som betalas till änkor och barn till krigs- och militärinvalidier, vård på institution samt av kostnader för tjänster som tillhandahålls i hemmet.

Mottagarna av livränta och försörjningspension beräknas tillsammans uppgå till cirka 2 480 personer vid ingången av 2026. Av dem får 1 350 personer livränta.

Vid sidan av krigsinvalidier rehabiliteras och vårdas också andra klientgrupper på institution. Till rehabiliterings- och vårdinstitutioner betalas ersättning enligt det faktiska antalet vårddygn eller besök. Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vårddygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Priserna per vårddygn på rehabiliterings- och vårdinstitutioner bestäms genom upphandlingskontrakt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjningar av anstaltskostnader och ersättningar	4 000
Indexjusteringar	421
Precisering av ersättningarna till välfärdsområdena (budget 2025)	-5 871
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024	-3 000
Överföring av klienter till den förmånligare öppenvårdsrehabiliteringen och avsevärd minskning av antalet vård dagar på en institution	-2 000
Sammanlagt	-6 450

2026 budget	35 550 000
2025 budget	42 000 000
2024 bokslut	43 813 264

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalidier (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalidier och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalidier samt av krigsänkor, på de grunder som statsrådet fastställer
- 2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att antalet makar till krigsinvalidier och antalet krigsänkor som har rätt till rehabilitering uppgår till cirka 780 vid ingången av 2026. Rehabiliteringsperiodens längd är två veckor per rehabiliteringsklient och en vårdserie inom öppenvårdsrehabiliteringen omfattar 15 gånger per rehabiliteringsklient.

Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vård-
dygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av antalet makar och änkor samt ökad öppenvårdsrehabilitering	-100
Sammanlagt	-100

2026 budget	400 000
2025 budget	500 000
2024 bokslut	1 080 000

55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997)

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliteringsinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vård dygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Antalet personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig bedöms uppgå till cirka 660 vid ingången av 2026.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behov av ytterligare rehabilitering till följd av nedsatt funktionsförmåga hos klienterna.	-400
Sammanlagt	-400

2026 budget	400 000
2025 budget	800 000
2024 bokslut	800 000

58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 000 euro.

Anslaget får användas med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) till betalning av service för frontveteraner som stöder boende hemma.

Anslaget får användas till ett belopp på högst 3 000 000 euro

1) till betalning av rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av kostnader för undersöknings- och utvecklingsprojekt samt resekostnader inom rehabiliteringen av frontveteraner

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Antalet frontveteraner (exkl. krigsinvalider) beräknas vara cirka 800 vid ingången av 2026.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av antalet frontveteraner	-10 000
Precisering av välfärdsområdenas anslagskalkyl (budget 2025)	-5 500
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024	-3 000
Ökning av servicebehovet	-7 000
Sammanlagt	-25 500

2026 budget	50 000 000
2025 budget	75 500 000
2024 bokslut	88 000 000

60. Social- och hälsovården stöds

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds framför allt av statlig finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå, statlig ersättning enligt hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen för de kostnader som föranleds av läkar- och tandläkarutbildningen samt kostnader för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården och statlig finansiering av utgifterna för läkar- och läkarhelikopterverksamhet.

Statlig finansiering med allmän täckning för social- och hälsovården ingår i finansministeriets huvudtitel. Välfärdsområdenas statliga finansiering med allmän täckning finns under moment 28.89.31.

Systembeskrivningar

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) statlig ersättning för kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå och för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning. Med stöd av socialvårdslagen (1301/2014) betalas dessutom statlig finansiering för forskningsprojekt inom socialt arbete på universitetsnivå samt ersättning till universiteten för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården (momenten 33.60.32 och 33.60.33). Finansieringen av hälsovetenskaplig forskning baserar sig på genomförandet av de insatsområden och mål som social- och hälsovårdsministeriet fastställt för forskningsområdet, forskningens kvalitet, omfattning och genomslag. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen och universiteten på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadersersättning. Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen samt ersättningen för specialiseringsutbildning för yrkesutbildade personer inom socialvården utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Insatsområdena och målen för den hälsovetenskapliga forskningen fastställs för fyra år i sänder genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. När det gäller forskning inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder.

Ersättning för kostnaderna på grund av brådskande socialvård för personer som har fått avslag på sin asylansökan betalas till välfärdsområdena i enlighet med en av social- och hälsovårdsministeriet utfärdad förordning.

Vissa uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som välfärdsområdena ordnar

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Socialservice			
Hemvård 75+, antal klienter under året	90 000	114 000	120 000
Äldreboenden, antal boende 31.12 ¹⁾	2 000	1 500	1 000
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	52 433	54 000	55 000
Serviceboende med heldygnsomsorg 75+, antal boende 31.12	43 000	55 000	55 000
Serviceboende för personer med svår funktionsnedsättning, antal klienter i genomsnitt	19 375	20 000	20 100
Institutionsvård för personer med utvecklingsstörning, antal boende 31.12	406	375	350
Långtidsklienter inom institutionsvården för personer med utvecklingsstörning 31.12	300	320	300
Transportservice för personer med svår funktionsnedsättning, antal klienter under året	85 347	86 000	85 000
Folkhälsoarbete			
Antal vård dagar (mn)	2,2	2,2	2,2
Antal besök inom öppenvården (mn)			
— Hos läkare	11,4	11,4	11,4
— Hos annan yrkesutbildad person	21,1	21,1	21,1
— Tandvård, antal besök	5,0	5,0	5,0
— Hemsjukvård, antal besök	4,5	5,0	5,0
Specialiserad somatisk sjukvård			
Antal vård dygn (mn)	2,1	2,1	2,1
Avslutade vårdperioder (mn)	0,6	0,6	0,6
Genomsnittlig vårdtid (dygn)	3,8	3,8	3,8
Antal besök inom öppenvården (mn)	9,8	9,8	9,8
Specialiserad psykiatrisk sjukvård			
Antal vård dygn (mn)	1,1	1,1	1,1
Avslutade vårdperioder (mn)	0,04	0,04	0,04
Genomsnittlig vårdtid (dygn)	26,0	26,0	26,0
Antal besök inom öppenvården (mn)	2,3	2,3	2,3

¹⁾ Kunder som inte fyllt 65 år är också medräknade.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 470	1 520	1 600
Ersättning för examina, euro	42 000	40 000	32 000
Månadsersättning för utbildning, euro	840	820	700

Sinnesundersökningar

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	96	100	100
— statliga enheter	66	68	68
— välfärdsområdenas sjukhus	21	24	24
— sjukhus inom hälso- och sjukvården för fångar	9	8	8

30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 350 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av de kostnader som sådana nationella aktörer som social- och hälsovårdsministeriet utsett och befullmäktigat har av att upprätthålla nationell beredskap och av därav föranledd utbildning
- 2) till ersättning av de extra kostnader som hanteringen av allvarliga störnings- och olyckssituationer i Finland eller i utlandet medför för nationella aktörer, organisationer, stiftelser eller föreningar
- 3) till ersättning av kostnader som hanteringen av och beredskapen för allvarliga förgiftningssituationer medför för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Vid större olyckor och exceptionella störningssituationer räcker det enskilda välfärdsområdets social- och hälsovårdsresurser och kunskap inte till för vare sig hantering eller ledning av situationen. Social- och hälsovårdsministeriet har utsett HUS-sammanslutningen samt social- och krisjouren i Vanda och Kervo välfärdsområde till riksomfattande aktörer för skötseln av en särskild uppgift inom social- och hälsovård (52 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård). Dessa aktörer har hanterat störningssituationer och förberett sig på stöduppgifter inom medicinsk evakuering och psykosocialt stöd till alla välfärdsområden. Dessutom har ministeriet utsett Norra Österbottens välfärdsområde till riksomfattande beredskapsaktör inom social- och hälsovården, och det välfärdsområdets kostnader för administrering och utveckling av en nationell portal för beredskapsplanering kan täckas med anslag under detta moment. Anslaget är avsett att användas för att ersätta i synnerhet sådana kostnader för beredskap och hantering av störningssituationer som inte har beaktats i aktörernas ordinarie finansiering.

2026 budget	350 000
2025 II tilläggsb.	6 300 000
2025 budget	350 000
2024 bokslut	350 000

31. Nationell utveckling av tjänsterna inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 17 550 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) Till betalning av statsunderstöd för utvecklingsprojekt som syftar till eliminering av hepatit C
- 2) till betalning av statsunderstöd för ett tidsbundet utvecklingsprojekt för förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga
- 3) till betalning av statsunderstöd för utveckling och införande av en hybridmodell inom barnskyddet
- 4) till ett belopp av högst 600 000 euro i statsunderstöd för tidsbundna forsknings- och utvecklingsprojekt som är till stöd för HUS-sammanslutningens, Egentliga Finlands välfärdsområdes och Päijänne-tavastlands välfärdsområdes lagstadgade uppgifter
- 5) till avlönande av personal motsvarande högst nio årsverken årligen, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, samt för utveckling och ledning av samt stöd till och kommunikation om nämnda åtgärder och till betalning av andra utgifter föranledda av avlönandet.

Förklaring: Från momentet anvisas finansiering för åtgärder som syftar till att förebygga narkotikabruk bland unga och minska antalet narkotikarelaterade dödsfall bland unga samt för ett program för eliminering av hepatit C inom vilket det utvecklas nya verksamhetsmodeller som syftar till att spåra, identifiera och eliminera hepatit C, som kompletterar de lagstadgade uppgifter och skyldigheter i anslutning till bekämpningen av smittsamma sjukdomar som hälso- och sjukvården för fångar, välfärdsområdena, Helsingfors och HUS-sammanslutningen har, men som är fristående från de lagstadgade uppgifterna. Under momentet anvisas också pengar för betalning av statsunderstöd i anslutning till utvecklandet och inledandet av barnskyddets hybridmodell.

Från momentet anvisas därtill finansiering för nationell medfinansiering i form av statsunderstöd för EU-finansierade FoU-projekt. Anslaget är avsett för tidsbundna forsknings- och utvecklingsprojekt som är till stöd för välfärdsområdenas lagstadgade uppgifter och som välfärdsområdena kan åta sig i enlighet med 6 § i lagen om välfärdsområden. Statsunderstödet till HUS-sammanslutningen, Egentliga Finlands välfärdsområde och Päijänne-Tavastlands välfärdsområde allokeras i den proportion som organisationerna i fråga har fått EU-finansiering för FoU-projekt under den pågående ramprogramperioden.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 16 550 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Eliminering av hepatit C (regeringsprogr. 2023)	10 050
Förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga, bortfall av finansiering 2025	-3 500
Förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga (regeringsprogr. 2023)	7 400
Förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga (överföring till moment 33.90.50) (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Inledande av en hybridmodell inom barnskyddet (överföring från moment 33.60.39)	500
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-505
Tidsbunden finansiering av Barnahusprojektet upphör	-2 800
Sammanlagt	10 145

2026 budget	17 550 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	7 405 000
2024 bokslut	7 052 000

32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering för forskningsverksamhet enligt 61—63 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och 60 c § i socialvårdslagen (1301/2014).

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå samt forskning inom socialt arbete. När det gäller den hälsovetenskapliga forskningen fastställer social- och hälsovårdsministeriet insatsområdena och målsättningarna för forskningen vart fjärde år och beviljar samarbetsområdenas forskningskommittéer forskningsfinansiering. Dessa fattar beslut om hur medlen ska fördelas på olika forskningsprojekt inom samarbetsområdena på basis av ansökan. När det gäller forskningen inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder och beviljar forskningsfinansiering för forskningsprojekt som bedöms vara förenliga med insatsområdena och målen för forskningen inom socialt arbete. Insatsområdena och målen bereds i en utvärderingsgrupp som tillsätts av social- och hälsovårdsministeriet och som också ska följa genomförandet av projekten.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2026 budget	40 000 000
2025 budget	40 000 000
2024 bokslut	34 955 130

33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)

Under momentet beviljas 89 890 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 78 530 000 euro till betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 59, 59 a och 60 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)

2) till ett belopp av högst 400 000 euro till ersättning för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad forskrivningsrätt enligt 60 a § i hälso- och sjukvårdslagen

3) till ett belopp av högst 1 000 000 euro till betalning av statlig ersättning enligt 60 a och 60 b § i socialvårdslagen (1301/2014) för kostnader som orsakas av specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården

4) till ett belopp av högst 9 960 000 euro med stöd av 60 d § i socialvårdslagen och 60 b § i hälso- och sjukvårdslagen till ersättning för sådan praktik som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovården och som främjar yrkesfärdigheten.

Förklaring: Avsikten är att av anslaget använda 51 130 000 euro till betalning av ersättningar för läkar- och tandläkarutbildning till välfärdsområden med universitetssjukhus och till HUS-sammanslutningen, 24 300 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, 3 100 000 euro till universitet som har specialist- och specialittandläkarutbildning samt 1 000 000 euro till universitet som har specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården, 400 000 euro till ersättningar för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad forskrivningsrätt samt 9 960 000 euro till betalning av ersättning till välfärdsområden och andra verksamhetsenheter för praktik som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovården och som främjar yrkesfärdigheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing (regeringsprogr. 2023)	-3 110
Tilläggsbesparing av engångsnatur (Ytterligare åtgärder 2025)	-15 000
Sammanlagt	-18 110

2026 budget	89 890 000
2025 budget	108 000 000
2024 bokslut	97 351 108

34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statliga ersättningar enligt 32 § i mentalvårdslagen (1116/1990)

2) till betalning av ersättningar för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts enligt 22 t § i mentalvårdslagen

3) till betalning av statliga ersättningar enligt lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn (1009/2008)

4) till betalning av kostnader för riskbedömning i fråga om livstidsfångar i enlighet med 1 § i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005)

5) till betalning av konsumtionsutgifter som ingår i de ersättningar som avses i punkterna 1—4

6) till betalning av statlig ersättning för de kostnader välfärdsområden och svenska staten har för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland

7) till ett belopp av 25 000 euro för betalning av patientspecifika engångsersättningar till välfärdsområden för stödjande av patientöverföringar enligt den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster

8) till betalning av statliga ersättningar till de välfärdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden enligt 68 a § i hälso- och sjukvårdslagen till domstolar på deras begäran och för bevisning i anslutning till dem samt för administrering av begärandena om utlåtande och utlåtandena.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har 4 600 000 euro beaktats som ersättningar för kostnader orsakade av sinnesundersökningar och kostnader för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts, 10 000 000 euro som ersättningar för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga och 500 000 euro som ersättningar för kostnader för patientöverföringar, varav 25 000 euro är engångsersättningar till stöd för patientöverföringar och 100 000 euro för utgifter för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 15 100 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja för den som saknar hemkommun (överföring till moment 33.01.04)	-500
Sammanlagt	-500

2026 budget	15 200 000
2025 II tilläggsb.	-500 000
2025 budget	15 700 000
2024 bokslut	13 826 832

35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högstskolestuderande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 73 348 000 euro.

Anslaget får användas till ett belopp av högst 72 348 000 euro till betalning av statlig finansiering enligt lagen om studerandehälsovård för högstskolestuderande (695/2019) till Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) för produktionen av studerandehälsovården. Dimensioneringen av anslaget baserar sig på en totalkostnad på 94 100 000 euro.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats till betalning av statsunderstöd till Studenternas hälsovårdsstiftelse för stödjande av högstskolestuderandes välbefinnande.

Förklaring: Folkpensionsanstalten ska svara för ordnandet av studerandehälsovård för högstskolestuderande i hela landet. Folkpensionsanstalten svarar för en tillräcklig tillgång till tjänsterna och för tjänsternas tillgänglighet samt godkänner servicenätet för studerandehälsovård. Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar studerandehälsovårdstjänster för högstskolestuderande i hela landet. Stiftelsen producerar tjänsterna i huvudsak som egen verksamhet. Om den lagstadgade produktionsskyldigheten inte kan genomföras på något annat sätt, kan stiftelsen köpa kompletterande tjänster av en annan tjänsteproducent.

Samordningsförordningen (EU 883/2004) beräknas omfatta cirka 2 000 studerande från EU/EES.

Den godtagbara totalkostnaden baserar sig på en godtagbar kostnad per studerande på 305,5 euro och totalt 308 000 studerande.

Kostnader för hälso- och sjukvård för högstskolestuderande

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Kostnad per studerande finansierad med medel ur budgeten	289,6	306,7	305,5
Antal studerande i genomsnitt	298 580	307 000	308 000
Statens finansieringsandel	64 873 805	72 732 000	72 348 000
Statlig medfinansiering, %	75,0	77,0	77,0
Stödjande av studerandes välbefinnande (separat statsunderstöd)	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Terapigaranti	616
Sammanlagt	616
2026 budget	73 348 000
2025 budget	72 732 000
2024 bokslut	68 712 000

36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 662 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 562 000 euro till betalning av statsunderstöd via sametinget till de välfärdsområden inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för ett tidbundet utvecklingsprojekt för social- och hälsovårdstjänster på samiska

2) till ett belopp av högst 1 100 000 euro till betalning av statsunderstöd för tidsbundna utvecklingsuppgifter vid Klient- och patientsäkerhetscentret i Österbottens välfärdsområde

3) till ett belopp av högst 1 000 000 euro för betalning av statsunderstöd för ett tidsbegränsat utvecklingsprojekt som gäller tjänster på svenska i Östra Nylands och Västra Nylands välfärdsområden.

Förklaring: Syftet med verksamheten är att utveckla social- och hälsovårdstjänsterna för samiskspråkiga och svenskspråkiga samt att förbättra patient- och klientsäkerheten. De temporära utvecklingsåtgärder som finansieras med statsunderstöd kompletterar välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens lagstadgade uppgifter och skyldigheter när det gäller att ordna och producera social- och hälsovårdstjänster, men är separata från de lagstadgade uppgifterna.

De svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna utvecklas genom nätverksbaserade kompetenskluster som inrättats i anslutning till Borgå sjukhus och Raseborgs sjukhus. Avsikten med det statsunderstöd som anvisas för ändamålet är att finansiera ett tidsbegränsat utvecklingsprojekt med stöd av vilket man i anslutning till verksamheten vid dessa tvåspråkiga välfärdsområden och HUS-sammanslutningen utvecklar nya verksamhetsmodeller som främjar de språkliga rättigheterna för svenskspråkiga.

2026 budget	2 662 000
2025 budget	2 662 000
2024 bokslut	2 662 000

37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 600 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av i 12 a § i socialvårdslagen (1301/2014) avsedd ersättning till välfärdsområdena för kostnader som uppstår på grund av socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på sin asylansökan.

Förklaring: År 2024 kom det in 3 202 asylansökningar i Finland (inbegriper förnyade ansökningar). År 2025 beräknas antalet uppgå till 3 642 och år 2026 till 5 300. År 2024 var antalet asylbeslut totalt 4 176. Av de besluten var andelen avslag 22 %. En del av de personer som fått avslag lämnar inte landet, och uppehåller sig därmed illegalt i Finland. Dessa personer kan få brådskande socialservice med stöd av socialvårdslagen. Välfärdsområdena kan hos Folkpensionsanstalten ansöka om ersättning för kostnader för tillfällig inkvartering, mat och nödvändiga mediciner.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-400
Sammanlagt	-400
2026 budget	1 600 000
2025 budget	2 000 000
2024 bokslut	1 036 016

38. Statlig ersättning för Försvarsmaktens beredskap och förberedelser inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ersättningar som beviljas välfärdsområdena för kostnaderna för försvarsmaktens beredskap och förberedelser inom hälso- och sjukvården i situationer där militära maktmedel används
- 2) till ersättning till välfärdsområdena för kostnader för prehospital akutsjukvård, läkemedel, vårdförnödenheter och medicintekniska produkter som överskrider nivån under normala förhållanden
- 3) ersättning för skötsel av beredskapsuppgifter och säkerställande av behövligt kunnande kan också användas för gemensam planering, utbildning och övning tillsammans med Försvarsmakten
- 4) till betalning av statsunderstöd till välfärdsområden och nationella aktörer för de kostnader som försvarsmaktens beredskap och förberedelser inom hälso- och sjukvården förutsätter.

Förklaring: Beredskapen för situationer med användning av militära maktmedel planeras och genomförs i samarbete mellan social- och hälsovården och Försvarsmakten. Målet är att stärka och säkerställa hälso- och sjukvårdens tillräckliga kapacitet i situationer där militära maktmedel används, samtidigt som den nationella hälso- och sjukvårdens funktion tryggas.

2026 budget

7 500 000

39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ett belopp av högst 300 000 euro till genomförande av programmet för suicidprevention
- 2) till ett belopp av högst 2 000 000 euro för statsunderstöd till församlingar och organisationer för tidsbegränsade utvecklingsprojekt för mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel samt till välfärdsområdena för projekt som är fristående från deras lagstadgade uppgifter.

Förklaring: Anslaget används för att genomföra programmet för suicidprevention och ett utvecklingsprojekt för mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel. Anslaget för mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel är avsett för betalning av statsunderstöd för temporära försöks- och utvecklingsprojekt till välfärdsområden, organisationer, församlingar och andra aktörer som har samband med den offentliga social- och hälsovården. När det gäller välfärdsområdena kompletterar de nya verksamhetsmodellerna för mentalvårdstjänster och mentalvårdshjälp med låg tröskel de lagstadgade uppgifterna, men de är separata från de lagstadgade uppgifterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inledande av en hybridmodell inom barnskyddet (överföring till moment 33.60.31)	-500
Sammanlagt	-500

2026 budget	2 300 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	2 800 000
2024 bokslut	300 000

40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 41 100 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av statsunderstöd för utgifter för förvaltningskostnader och kostnader för flygdriften för enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy.

Anslaget betalas till FinnHEMS Oy i form av förskott på statsunderstöd enligt hur kostnaderna infaller tidsmässigt.

Förklaring: FinnHEMS Oy svarar för administrationen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten. I beskattningshänseende är FinnHEMS Oy ett allmännyttigt, icke-vinstdrivande aktiebolag som ägs av staten och som svarar för produktionen av Finlands läkar- och sjukvårdshelikopterverksamhet. Centralerna för prehospital akutsjukvård i samarbetsområdena svarar enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för den behövliga läkar- eller sjukvårdshelikopterns medicinska verksamhet i området.

Den största utgiftsposten är den egentliga flygverksamheten. Den service som tillhandahålls omfattar dessutom de markenheter, dvs. ambulanser, som används vid uppdrag i närområden och som tillfälligt ersätter flygdriften på grund av väderleksförhållanden eller tekniska orsaker, de baser helikoptrarna behöver, underhållet av baserna och kostnaderna för administreringen av verksamheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompensation för höjda mervärdesskattesatser (från 10 % till 14 %), bortfall av tillägget för 2025	-1 300
Kostnadsökning för utvidgningen av nätverket av baser	2 000
Sammanlagt	700

2026 budget	41 100 000
2025 budget	40 400 000
2024 bokslut	47 500 000

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 31 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till producenter av skyddshemstjänster enligt lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014)

2) till avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken per år vid Institutet för hälsa och välfärd för koordinerings-, handlednings-, drifts-, kvalitetskontroll-, utvecklings-, utbildnings-, utvärderings- och förvaltningsuppgifter i anknytning till skyddshemsverksamhet och för andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Syftet med lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster är att säkerställa nationellt högklassiga och heltäckande skyddshemstjänster för personer som är utsatta för våld i nära relationer eller som lever under hot om sådant våld. Institutet för hälsa och välfärd ansvarar för den riksomfattande samordningen av skyddshemsverksamheten och väljer producenter av skyddshemstjänster.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 30 489 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 511 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av antalet skyddshemsplatser	3 450
Sammanlagt	3 450

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2026 budget	31 000 000
2025 budget	27 550 000
2024 bokslut	26 550 000

(61.) Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2025 II tilläggsb.	56 200 000
2025 budget	30 000 000
2024 bokslut	149 000 000

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 250 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

Förklaring: Enligt lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001) har kompetenscentrumen till uppgift att inom respektive område utveckla kompetensen inom det sociala området och trygga den mångsidiga växelverkan mellan grundutbildningen, påbyggnadsbildningen och fortbildningen och det praktiska arbetet.

I enlighet med regeringens beslut minskades antalet kompetenscentrum inom det sociala området genom statsrådets förordning om ändring av 1 och 4 § i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området av den 31 oktober 2024. Verksamhetsområdena för kompetenscentrumen inom det sociala området definierades på nytt så att verksamhetsområdena för kompetenscentrumen inom det sociala området fr.o.m. den 1 juli 2025 motsvarar samarbetsområdena och att det utöver fem kompetenscentrum inom det sociala området på samarbetsområdesnivå också finns ett svenskspråkigt kompetenscentrum inom det sociala området. Ändringen säkerställer att verksamheten vid kompetenscentrumen inom det sociala området har samband med annan forsknings- och utvecklingsverksamhet inom samarbetsområdena och välfärdsområdena. Grunderna för statsunderstöd till vart och ett av kompetenscentrumen anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001).

Målet med verksamheten är att trygga högklassig och effektiv socialservice regionalt i samarbete med välfärdsområdena och kommunerna och den forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet som ordnas.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tidsbunden tilläggsfinansiering	-200
Sammanlagt	-200
2026 budget	1 250 000
2025 budget	1 450 000
2024 bokslut	2 450 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statlig ersättning för kostnader i anslutning till ordnande av medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005)
- 2) till ett belopp av högst 70 000 euro för betalning av de omkostnader Institutet för hälsa och välfärd har för utveckling och ordnande av medling
- 3) till utgifter för utveckling och drift av informationssystemet för medling vid brott och tvister samt för anställning av personal motsvarande högst ett årsverke årligen vid Institutet för hälsa och välfärd i uppgifter som gäller drift och utveckling av informationssystemet för medling.

Förklaring: Enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005, 7 §) är Institutet för hälsa och välfärd skyldigt att ordna medlingsverksamhet så att tjänsten är tillgänglig och ändamålsenligt genomförd i hela landet.

Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna personal som deltar i medlingsverksamhet samt övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningens sammanlagda belopp betalas till Institutet för hälsa och välfärd för de kostnader som ordnandet av medlingsverksamhet medför för en kommun eller annan tjänsteleverantör som ingått avtal med institutet i enlighet med statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister (267/2006). Institutet för hälsa och välfärd ska betala ersättningen i förskott till tjänsteleverantörerna och övervaka användningen av ersättningen.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 7 450 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnadsökning	500
Sammanlagt	500

2026 budget	7 600 000
2025 II tilläggsb.	300 000
2025 budget	7 100 000
2024 bokslut	7 100 000

70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av särskilda utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamma sjukdomar, anskaffning av vaccin och beredskap för pandemier, utgifter för hälsofrämjande verksamhet och utbildningen av specialister i företagshälsovård samt statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti. Främjande av hälsa och funktionsförmåga och hälsoövervakning genomförs delvis också med anslagen under moment 33.02.03, 33.02.04, och 33.03.50. Kommunerna är centrala aktörer när det gäller hälsoövervakning.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga

I syfte att främja hälsa och minska folksjukdomar används olika samhällspolitiska medel. Vars och ens eget initiativ till att upprätthålla och främja sin hälsa och sitt välbefinnande stöds genom att man ser till att miljön och förhållandena bidrar till sunda val. Den globala dimensionen inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor.

Hälsoövervakningen (moment 33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetstillsynen över hushållsvatten, utveckla informationssystem för miljö- och hälsoskyddet, genomföra EU:s lagstiftning om kemikalier, kosmetika, genteknik, tobak och strålning samt utveckla utredningen av fukt- och mögelskador i byggnader.

Målsättning:

- att förebygga och avhjälpa de olägenheter för hälsan som människans livsmiljö orsakar
- att trygga tillgodoseendet av de föreskrivna kvalitetskraven gällande miljöhälsa; att trygga fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden och en effektiv styrning av tillsynen
- att minska antalet epidemier som föranleds av hushållsvatten
- att förebygga olägenheter för hälsan som anknyter till genteknik, bioteknik och nanoteknik.

Syftet med *anskaffningen av vaccin och övervakningen av smittsamma sjukdomar* (moment 33.70.20 och 33.70.22) är att förvalta rikstäckande epidemiologiska uppföljningssystem som stöder bekämpningen av smittsamma sjukdomar samt att styra och stödja det arbete för att bekämpa smittsamma sjukdomar som utförs vid välfärdsområdenas verksamhetsenheter inom social- och hälsovården och i välfärdsområdena.

Institutet för hälsa och välfärd undersöker smittsamma sjukdomar, följer upp och utreder uppkomsten och förekomsten av smittsamma sjukdomar, utvecklar diagnostiken, uppföljningen och bekämpningen av dem samt informerar om dem och ger befolkningen anvisningar för hur den undviker smitta och förebygger spridning. Institutet för hälsa och välfärd svarar för vaccinförsörjningen och uppföljningen av vaccins effekter och i samarbete med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för utredningen av biverkningar av vacciner och vaccinationer.

Målsättning:

- att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination och en god vaccinationstäckning (t.ex. incidensen av kikhosta samt vaccinationstäckningen mot influensa bland personer över 65 år)
- att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. incidensen av påträffade campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi)
- att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. incidensen av tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokocker och vårdrelaterade infektioner)
- att förhindra spridningen av hivinfektion och hepatit C-infektion samt andra infektioner som överförs via blod eller vid könsumgänge (t.ex. incidensen av fall av hiv och hepatit C), incidensen av klamydia och att uppdatera de nationella strategierna
- att utveckla beredskapen inför pandemier och den regionala epidemiologiska verksamheten (t.ex. uppdateringen av den nationella beredskapsplanen för pandemier)
- att främja Finlands aktiva medverkan, såväl inom Europa som i våra närområden och globalt, i bekämpningen av smittsamma sjukdomar, förebyggandet av spridningen av dessa sjukdomar, utvecklandet av övervakningssystem och främjandet av hälsosäkerheten.

Institutet för hälsa och välfärd är också det behöriga organ som ansvarar för den epidemiologiska övervakningen av smittsamma sjukdomar inom Europeiska unionen och för anmälningen av smittsamma sjukdomar.

Med anslaget för *hälsofrämjande verksamhet* (moment 33.70.50) stöds sådan verksamhet i kommunerna som främjar hälsa och välfärd samt verksamhet som bedrivs som ett samarbete mellan kommuner, välfärdsområden och organisationer. Verksamheten ska inriktas på att öka befolkningens kriställighet genom att stärka funktionsförmågan i vardagen, sammanslutningars funktionsduglighet och flexibiliteten att agera i situationer som förändras snabbt. Verksamheten ska minska ojämlikheten i fråga om välfärd och hälsa mellan befolkningsgrupper och regioner. Verksamheten ska stödja genomförandet av statsrådets principbeslut om främjande av välfärd, hälsa och säkerhet 2030 och främja goda relationer och förbättra dialogen mellan olika befolkningsgrupper.

De innehållsmässiga prioriteringarna för 2026 är följande:

1. Stärkande av välfärdsledningen genom utveckling av metoder och/eller verksamhetsmodeller för utveckling av en gemensam lägesbild och tolkning för kommunerna och välfärdsområdena, för informationsledning, sakkunskap och beslutsfattande, inklusive handlingar och uppföljningssystem inom kommunernas och välfärdsområdenas ekonomi.
2. Utveckling av metoder för förebyggande rusmedelsarbete för barn, unga och familjer i olika verksamhetsmiljöer, inklusive digitala miljöer. Fokus ligger särskilt på att stödja föräldraskapet till exempel för att öka kunnandet eller förebygga generationsöverskridande problem samt på att hjälpa utsatta grupper.
3. Utveckling av innehållet i och metoderna för det narkotikaförebyggande arbetet genom att aktivera närsamhällena och stärka erfarenhetsexperternas delaktighet, med särskild betoning på förankrat och uppsökande arbete också i den digitala miljön. Tyngdpunkten ligger på att förbättra kunnandet hos utsatta unga, deras föräldrar och aktörer som möter dem i samarbete med kommunerna och/eller välfärdsområdena.
4. Förebyggande av gatuvald bland unga, främjande av säkerheten och särskild omsorg:
 - a) Våld och brottslighet bland unga förebyggs genom att barns och ungas delaktighet i samhället stärks (primär prevention)
 - b) Regionala sakkunnigteam stärks för att öka de ungas välbefinnande och förebygga gatuvald (sekundär prevention).
5. Stöd till äldre personers funktionsförmåga och möjligheter att klara sig hemma och främjande av närståendevårdares välfärd, funktionsförmåga och hälsa:
 - a) Verksamhetsmodellen Nationell servicestig för minnestjänster tas i bruk
 - b) Äldre personers välbefinnande och hälsa stöds genom att öka och förnya verksamhet i grupp som stöder funktionsförmågan
 - c) Kulturinnehåll som utvecklats inom programmet Välfärd för äldre med kultur tas i bruk
 - d) Äldre personers lika möjligheter till delaktighet, aktivt medborgarskap och livslångt lärande stöds

e) Närståendevårdares hälsa främjas, deras resurser och ork stärks

f) En stödmodell för olika belastande situationer inom närståendevården.

Anslaget för *utbildning av specialister i företagshälsovård* (moment 33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet använder medlen för att utveckla sin egen och universitetens utbildning samt betala ersättning för kostnaderna av utbildning av specialister i företagshälsovård till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till stationer för företagshälsovård som en arbetsgivare svarar för.

Målsättning:

— att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister i företagshälsovård i enlighet med statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga (708/2013)

— att trygga det kvantitativa behov av utbildning av nya läkare inom företagshälsovården som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder

— att höja utbildningsnivån för läkare inom företagshälsovården till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovården stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Hälsoövervakning			
Epidemier som sprids via vatten			
— epidemier, antal	2	2	2
— antal insjuknade	108	100	100
Bekämpning av smittsamma sjukdomar och anskaffning av vaccin			
Influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år, %	58	65	65
Kikhosta, antal fall	2 814	400	400
Campylobakterier, antal fynd	2 698	3 000	3 000
Anmälningar om misstänkt epidemi	98	100	100
Tuberkulos, antal fall	187	200	200
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	100	65	100
Hiv, antal rapporterade fall	233	200	200
Hepatit C-virusinfektion, antal fall	1 096	1 200	1 200
Hepatit B-virusinfektion, antal fall	438	400	400
Gonorrésmitta, antal fall	1 850	1 000	1 500
Syfilissmitta, antal fall	313	400	400
Klamydiasmitta, antal fall	14 384	17 000	17 000
Utbildning av specialister i företagshälsovård			
Specialistläkarexamina i företagshälsovård, antal	45	45	48

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 40 710 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för upphandling och vidarebefordran av vacciner som med stöd av 44—48 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringsstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccinationsprogrammet samt utveckling av övervakningssystemen inom dessa frågor, för obligatorisk upplagring samt för utveckling, upphandling och drift av systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccinationsprogrammet och för anskaffning av sällsynta vacciner och antikroppar

2) till medlemsavgiften till Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador

3) till betalning av de utgifter som beslutsprocessen för upphandling, upphandlingen, vidarebefordran och distribution av vacciner ger upphov till

4) till kostnaderna av vacciner mot allvarliga epidemier och pandemier som kan förhindras genom vaccination

5) till avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken årligen för bedömningsarbetet i syfte att bestämma vilka vacciner som ska tas med i det nationella vaccinationsprogrammet, för upphandling av vacciner, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer samt för utveckling av systemen för uppföljning

6) till TBE-vaccinering av befolkningen i de riskområden som Institutet för hälsa och välfärd fastställer årligen

7) till betalning av kostnader för vederlagsfri överlåtelse av covid-19-vacciner samt för överlåtelse, försäljning och bortskaffande av vacciner.

Förklaring: I anslaget ingår en årlig reserveringsavgift för pandemivaccin vid influensapandemi samt annan beredskap för allvarliga epidemier som kan förhindras genom vaccination. Dagens nya vacciner, bristen på vacciner och det förändrade världsläget har gjort det avsevärt svårare och mer invecklat att avgöra lämpligt vaccinationsprogram och genomföra behövliga anbudstävlingar och upphandlingar. Det beräknas att 1 400 000 euro kommer att användas för upplagring och distribution av vacciner.

Inom ramen för programmet för TBE-vaccinationer fastställer Institutet för hälsa och välfärd årligen de geografiska områden inom vilka vacciner ska ges inom ramen för det nationella vaccinationsprogrammet.

Övriga utgifter för vaccindistribution har budgeterats under moment 33.03.04.

Avsikten är att de vacciner som inte används i första hand ska styras till de övriga EU-länderna, till försäljning eller till donationer till tredjeländer antingen via mekanismen för samarbete kring vacciner, COVAX, eller bilateralt.

2026 budget	40 710 000
2025 budget	40 710 000
2024 bokslut	63 840 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 430 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (599/2013), strålsäkerhetslagen (859/2018), tobakslagen (549/2016) och lagen om kosmetiska produkter (492/2013), för forskning kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personal

2) till betalning av utgifter för utbildning och forskning om riskhantering inom bioteknik och nanoteknik

3) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 210 000 euro och överföringsutgifternas andel 220 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehållet i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

2026 budget	430 000
2025 budget	430 000
2024 bokslut	460 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande arbete och upplysningsverksamhet enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), utredning och uppföljning av överraskande epidemier samt det internationella samarbete som förutsätts för dessa

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål

3) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke årligen samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 92 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 368 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehållet i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

2026 budget	460 000
2025 budget	460 000
2024 bokslut	460 000

50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 650 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av utgifter enligt 1 § i lagen om anslag för hälsofrämjande (333/2009).

Av anslaget kan statsunderstöd beviljas till organisationer, stiftelser, välfärdsområden, kommuner och andra aktörer. Anslaget kan också användas när avtal om projekt för hälsofrämjande ingås med statliga inrättningar. Anslaget får användas också till betalning av kostnader för förvaltning av anslaget.

Förklaring:

Fördelning på prioriterade områden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten (1 000 euro/år)

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Utveckling av kommunernas ledning och samordning av välfärds- och hälsoarbetet	552	980	850
Metoder för förebyggande rusmedelsarbete som riktar sig till barn, unga och familjer			850
Innehåll och metoder i narkotikaupplysningsarbetet			400
Förebyggande av gatuvåld bland unga, främjande av säkerheten och särskild omsorg			2 500
Stöd till äldre personers funktionsförmåga och möjligheter att klara sig hemma och främjande av närståendevårdares välfärd, funktionsförmåga och hälsa.			5 000
Förebyggande och minskning av användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter	691	800	
Särskild omsorg som gäller unga	3 220	2 500	
Medel ur anslaget för hälsofrämjande i kommunerna för att stödja äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närståendevårdare (investeringsprogram)	6 500	6 500	
Narkotikaförebyggande arbete		500	
Införandet av naturcentrerade metoder	542		
Administration av finansierade projekt	20	20	50
Sammanlagt	11 525	11 300	9 650

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 9 600 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 50 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Narkotikaförebyggande arbete	-100
Stöd för äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närstående vårdare (investeringsprogram) (regeringsprogr. 2023)	500
Stöd för äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närstående vårdare (investeringsprogram) nivåförändring (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-50
Sammanlagt	-1 650

2026 budget	9 650 000
2025 budget	11 300 000
2024 bokslut	11 525 000

51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Förklaring: Till Arbetshälsoinstitutet ska ersättning av statsmedel betalas för de kostnader som utbildningen av specialister inom företagshälsovården medför. Arbetshälsoinstitutet kan betala ersättning till universitet, till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och till serviceproducenter (arbetsgivares företagshälsovårdsstationer) som avses i lagen om företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet kan använda anslaget till betalning av kostnaderna för den egna utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Målet med utbildningen av specialister och anslaget är att trygga det kvantitativa behov av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder och höja utbildningsnivån för företagshälsovårdsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

I dagens dynamiska arbetsliv blir kompetenskraven på företagshälsovårdens specialister ständigt högre när det gäller att främja arbetshälsa, välbefinnande och säkerhet. Behovet av utbildade läkare kommer inte att minska inom de närmaste åren. Anslaget har dimensionerats så att storleken på ersättningen för utbildning som leder till att en specialist blir behörig är 64 700 euro. Utbildningsbehovet har uppskattats till 48 nya specialister inom företagshälsovården per år.

2026 budget	2 900 000
2025 budget	2 900 000
2024 bokslut	2 900 000

52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)

Under momentet beviljas 918 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av statsunderstöd enligt 2 § i lagen om statsbidrag till stiftelsen Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiö (1284/2010) till UKK-institutet, som drivs av stiftelsen Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiö.

Budgeteringsgrunden för anslaget är beslutet om beviljande.

Förklaring: Understödet är avsett för den verksamhet som bedrivs vid UKK-instituutti, vars syfte är att främja, utveckla och undersöka individens och befolkningens hälsa, funktionsförmåga och friskvård samt hälsofrämjande idrott.

2026 budget	918 000
2025 budget	918 000
2024 bokslut	928 000

53. Statlig finansiering för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) verksamhet inom elektroniska, anonyma tjänster för skadeverkningar av penningspel och digitala spel som kompletterar de lagstadgade tjänsterna
- 2) utveckling av det regionala arbetet för att minska skadeverkningarna av spel
- 3) vetenskaplig forskning som stöder förebyggande och minskande av skadeverkningar av spel
- 4) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke årligen, inklusive personal som utnämnts till en tjänst, för betalning av utgifter som orsakas av samordnings-, genomförande- och förvaltningsutgifterna för punkterna 1—3 och av andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Anslaget används för att trygga kontinuiteten i de elektroniska anonyma tjänster för spelskadeverkningar som kompletterar de lagstadgade tjänsterna i övergångsskedet, med beaktande av den tid som går åt till ansökan om och beviljande av statsunderstöd och att den nuvarande finansieringsgrunden (Veikkaus Ab) upphör senast den 1 januari 2027. Anslaget används för att täcka utgifterna för de elektroniska tjänsternas funktion senast från ingången av 2027 samt för att stödja, nationellt samordna och administrera inledandet av genomförandet av den statliga finansieringshelheten i fråga om punkterna 1—3.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 1 400 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöd för förebyggande och minskning av skadeverkningar av spel (överföring från moment 33.90.50)	1 500
Sammanlagt	1 500

2026 budget

1 500 000

54. Statsunderstöd för mathjälpsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd för mathjälpsverksamhet

2) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke årligen, inklusive personer som utnämnts till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och administration.

Förklaring: Syftet med verksamheten är att stödja förutsättningarna för ordnande av mathjälpsverksamhet, att stärka samarbetet mellan kommunerna och aktörerna inom mathjälpen och mathjälpsverksamhetens koppling till välfärdsområdet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 2 900 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 100 000 euro.

2026 budget

3 000 000

2025 budget

3 000 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

Förklaring: Syftet med avbytar servicen för lantbruksföretagare är att stödja lantbruksföretagarnas möjligheter att utöva sin rätt till social trygghet, samt att stödja lantbruksföretagarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Syftet med avbytar servicen för pälsdjursuppfödare och vikariehjälpen för renskötare är att stödja pälsdjursuppfödarnas och renskötarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare kan antingen anlita avbytar service som den lokala enheten i kommunen ordnar eller själva ordna avbytar servicen. Vikariehjälpen för renskötare är avbytar service som de själva ordnar.

Staten betalar kostnadsbaserad ersättning för ordnandet av avbytar service för lantbruksföretagare. Lantbruksföretagare i huvudsyssla har rätt till 26 gratis semesterdagar. Vikariehjälp kan i regel också ges andra än lantbruksföretagare i huvudsyssla, om de på grund av sjukdom eller en annan i lagen föreskriven tillfällig orsak är förhindrade att sköta de nödvändiga dagliga djurskötseluppgifter som hör till lantbruksföretaget. Vikariehjälp beviljas endast på vissa villkor och en avgift tas ut för den. Lantbruksföretagare i huvudsyssla kan dessutom beviljas subventionerad avgiftsbelagd avbytarhjälp eller fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp. Lantbruksföretagare som inte har det arbetet som huvudsyssla kan endast beviljas fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Kostnaderna för avbytar service för pälsdjursuppfödare (semester och extraledighet) ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Maximibeloppen för de tjänster som ersätts fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Det är möjligt för renskötare att ansöka om vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga. Kostnaderna för vikariehjälpen ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudge-

ten. Maximibeloppet för ersättningsgill service fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet har hand om den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytar servicen. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har organiseringsansvaret för den lokala förvaltningen för avbytar service. I praktiken är kommunen den lokalt ansvariga enheten för ordnandet av avbytar service baserat på uppdragsavtal med LPA. Till LPA och de lokala enheterna betalas en kalkylerad ersättning av statens medel för förvaltningskostnaderna för avbytar servicen. Vid ingången av 2026 finns det 11 lokala enheter som ordnar avbytar service.

Verksamhetens omfattning

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Lantbruksföretagare			
1. Semesterverksamhet			
Antal serviceanvändare	10 880	10 287	9 721
Antal avbytdagar	273 434	258 531	244 312
Antal avbytdagar/användare	25,13	25,13	25,13
Antal avbyttimmar	1 790 337	1 692 757	1 599 655
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,55	6,55	6,55
2. Vikarieverksamhet			
Antal serviceanvändare	3 394	3 209	3 032
Antal avbytdagar	161 307	152 508	144 116
Antal avbytdagar/användare	47,53	47,53	47,53
Antal avbyttimmar	1 138 422	1 076 291	1 017 095
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	7,06	7,06	7,06
3. Understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp			
Antal serviceanvändare	5 484	5 185	4 900
Antal avbytdagar	49 772	47 534	45 443
Antal avbytdagar/användare	9,08	9,17	9,27
Antal avbyttimmar	333 334	318 667	304 645
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,70	6,70	6,70
Pälsdjursuppfödare			
1. Semester			
Antal serviceanvändare	179	174	168
Antal avbytdagar	3 141	3 132	3 024
Antal avbytdagar/användare	17,55	18,00	18,00
Antal avbyttimmar	22 251	22 187	21 422
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	7,08	7,08	7,08
2. Extra lediga dagar			
Antal serviceanvändare	123	119	116
Antal avbyttimmar	14 144	14 280	13 920
Antal avbyttimmar/användare	115	120	120

Verksamhetens omfattning

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Vikariehjälp för renskötare			
Antal beslut om beviljad vikariehjälp	262	288	315
Antal avbytartimmar	23 131	25 400	27 800
Antal avbytartimmar/beslut	88	88	88
Antal användare	172	180	188
Antal avbytartimmar/användare	134	141	148

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 112 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för de driftskostnader för avbytarservice som avses i 35 § i den lagen

2) till ett belopp av högst 420 000 euro till ersättning av lokala enheters nettokostnader för läroavtalsutbildning för lantbruksavbytare och introduktion av nya lantbruksavbytare.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget grundar sig på preliminära uppgifter om kostnadsutfallet 2024 och på därpå baserade uppskattningar av verksamhetens omfattning och kostnadsutvecklingen 2025 och 2026. Vid dimensioneringen av anslaget har det ökade behov av läroavtalsutbildning som föranleds av bristen på avbytare beaktats.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-3 000
Sammanlagt	-3 000
2026 budget	112 600 000
2025 budget	115 600 000
2024 bokslut	110 493 661

41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till lokala enheter för avbytarverksamhet, för de driftskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare som avses i 25 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009).

Förklaring: För pälsdjursuppfödare ordnas semester avgiftsfritt och extraledighet mot en avgift inom ramen för det anslag som reserverats för detta. Maximibeloppen för avbytarservice fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2026 budget	1 300 000
2025 budget	1 300 000
2024 bokslut	1 700 000

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 16 § i lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) betalas för kostnader för vikariehjälp.

Förklaring: En renskötare kan få vikariehjälp på grund av arbetsförmåga för högst 200 timmar och under högst 90 dagar under kalenderåret inom ramen för det anslag som reserverats för detta. Maximibeloppet för avbytarservice fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2026 budget	500 000
2025 budget	500 000
2024 bokslut	450 000

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 14 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen

2) till ett belopp av högst 94 000 euro till betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i den lagen

3) till förvaltningskostnaderna för servicen med stöd av 24 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) och med stöd av lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014).

Förklaring: Av anslaget kommer uppskattningsvis 12 381 000 euro att användas för kommunernas kostnader för avbytarservice. Detta inkluderar kostnaderna för avbytarservicen för pälsdjursuppfödare samt tilläggsersättning som vissa kommuner får enligt prövning. Uppskattningsvis 1 619 000 euro kommer att användas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltningskostnader för avbytarservice. Detta omfattar pensionsanstaltens förvaltningskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare och renskötare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing från sammanslagning av områden	-1 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-140
Sammanlagt	-1 140

2026 budget	14 000 000
2025 budget	15 140 000
2024 bokslut	15 160 000

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

Förklaring: Understöd beviljas på ansökan och efter prövning till allmännyttiga sammanlutningar och stiftelser.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, som finns i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet, behandlar ansökningarna om understöd och utarbetar understödsförslag. Dessutom administrerar centralen utbetalningen av understöd, utövar tillsyn över hur understöden används och utför resultatövervakning av de verksamheter som understöds. Understödsbesluten fattas av social- och hälsovårdsministeriet, i regel en gång om året.

Avsikten är att det anslag som är avsett för främjande av hälsa och social välfärd ska användas till ett belopp av sammanlagt 268,588 miljoner euro 2026. Av anslaget utgör 25,788 miljoner euro oanvänd avkastning från Penningautomatföreningen som tidigare år blivit outdelad och som med stöd av övergångsbestämmelsen i lotterilagen ska användas senast den 31 december 2026.

År 2025 uppgick de beviljade understöden till sammanlagt 304,088 miljoner euro.

50. Understöd till föreningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 268 588 000 euro.

Anslaget får användas för ändamål som nämns i 3 § 1 mom. i lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården (284/2023) samt i 2 § 1 mom. eller 12 § 1 mom. i statsrådets förordning (1059/2023) som utfärdats med stöd av den lagen.

Förklaring:

Strategiska mål för verksamhet som understöds

— att minska ojämlikhet och öka likställdhet och jämlikhet samt delaktighet, med beaktande av livssituation och bakgrund

— att stärka människors resurser och hjälpa dem att ta hand om sig själva, varandra och miljön

— att identifiera betydelsen av mötande arbete i det organisationsorienterade arbetet och stödja social- och hälsovårdsorganisationernas verksamhetsförutsättningar.

Understödshelheter

1) Tryggande av organisationernas verksamhetsförutsättningar

Understödshelheten omfattar organisationernas styrande funktioner och påverkansverksamhet såsom kommunikation och påverkansarbete, intressebevakning, utvecklingsarbete, utvärdering och forskning samt stöd till medlemsorganisationer.

2) Främjande av hälsa samt stärkande av arbets- och funktionsförmågan

Understödshelheten omfattar verksamhet som främjar hälsa och arbets- och funktionsförmågan samt verksamhet som främjar människors självständiga livshantering. Vid planering av verksamheten är det viktigt att uppmärksamma människor med nedsatt funktionsförmåga som har svårt att få stöd eller människor som inte själva kan söka hjälp.

3) Stöd för delaktighet, aktörskap och vardagshantering

Understödshelheten omfattar möjliggörandet av delaktighet och bemötande av människor samt stärkande av social förmåga.

Understödshelheten omfattar också verksamhet till stöd för boendemöjligheter och boendefärdigheter för grupper med särskilda behov samt avhjälpande av bostadslöshet. Grupperna med särskilda behov definieras i Understödsguiden.

4) Krishjälp och främjande av säkerhet i vardagen

Understödshelheten omfattar åtgärder som hjälper människor i olika krissituationer och förebygger problem som äventyrar vardagssäkerheten. Understödshelheten omfattar även frivillig räddningstjänst och därtill anknuten utbildning av volontärer.

Av anslaget används uppskattningsvis 5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utfall/uppskattning 2024—2026 (mn euro) för understödshelheterna inom understödsverksamheten

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Stärkande av organisationernas verksamhetsförutsättningar	96	85	80
Främjande av hälsa samt stärkande av arbets- och funktionsförmåga	106	83	68
Stöd för delaktighet, aktörskap och vardagshantering	135	99	100
Krishjälp och främjande av säkerhet i vardagen	47	37	21
Sammanlagt	384	304	269

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2024—2026 (mn euro) utfall/uppskattning

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Allmänna understöd	68	63	5384
Riktade verksamhetsunderstöd	237	220	172
Investeringsunderstöd	7	1	1
Projektunderstöd	72	20	12
Sammanlagt	384	304	269

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2025)	-10 000
Förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga (överföring från moment 33.60.31) (regeringsprogr. 2023)	1 000
Statsunderstöd för förebyggande och minskning av skadeverkningar av spel (överföring till moment 33.70.53)	-1 500
Tidigareläggning av besparingen (Ytterligare åtgärder 2024)	-25 000
Sammanlagt	-35 500

2026 budget	268 588 000
2025 budget	304 088 000
2024 bokslut	383 588 000

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Miljöministeriet arbetar för en hållbar livsmiljö och grön tillväxt. De strategiska prioriteringarna i verksamheten är 1) Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen, 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt, 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer och 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning. Förvaltningsområdet har ett nära samarbete med andra förvaltningsområden och intressentgrupper.

Begränsningen av klimatförändringar, deras konsekvenser och de begränsade naturresurserna ändrar produktions- och konsumtionsstrukturerna. Utgångspunkten är att man ska spara naturresurser och utnyttja dem material- och energieffektivt. Man strävar efter ett slutet kretslopp för materialåtervinning som minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster. Det behövs strukturella ändringar, internationellt och regionalt samarbete, styrmedel och försöksverksamhet genom vilka en koldioxidsnål cirkulär ekonomi och bioekonomi samt ren teknik främjas. De lösningar som genomförs på nationell nivå betjänar också den exportfrämjande verksamheten.

Finland har förbundit sig att påskynda genomförandet av FN:s handlingsprogram för hållbar utveckling Agenda 2030. Finland påverkar aktivt det multilaterala internationella klimat- och miljöarbetet som en del av EU och betonar behovet av att stärka samstämmigheten i de internationella klimat- och miljömålen och klimat- och miljöåtgärderna. Omställningen till koldioxidneutrala samhällen ska genomföras på ett sätt som också stöder den biologiska mångfalden och förstärker den övergripande säkerheten. Finland betonar sambanden mellan klimat- och miljöfrågor och fred och säkerhet samt främjar en starkare integrering av dessa i den europeiska och internationella säkerhetspolitiken. En konsekvent miljö- och klimatpolitik stärker också finländska företags verksamhetsförutsättningar.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimat- och energimålen 2030—2050 kräver effektiva åtgärder. Finland verkar för att genomförandet av Parisavtalet och det övriga klimatsamarbetet framskrider enligt överenskommelse såväl i EU som inom ramen för FN:s klimatkonvention. Finland deltar aktivt i verkställandet av EU:s klimat- och energipaket, som sträcker sig fram till 2030. Finland stöder EU-kommissionens rekommendation om att ställa ett mål på en minskning av nettoutsläppen med 90 procent före 2040, i vilket ingår både utsläpp och upptag och genom vilket man säkerställer utsläppsminskningar som följer målet på 1,5 grader. Genom den nationella klimatlagen säkerställer man tillräckligt ambitiösa nationella mål och förutsägbarhet i klimatpolitiken. Genom den klimatpolitiska planen på medellång sikt,

som sträcker sig fram till 2035, främjas kostnadseffektiva och rättvisa utsläppsminskande åtgärder.

Genom de ambitiösa klimatmålen skapas en ny slags tillväxt och en marknad för teknik och lösningar med låga koldioxidutsläpp. Uppnåendet av klimatmålen främjas med konkreta åtgärder och en verkningsfull klimatpolitik på nationell nivå, EU-nivå och i anslutning till internationella avtal. En av prioriteringarna i klimatpolitiken är en allt snabbare utveckling av lösningar som minskar utsläppen och avskiljer koldioxid inom industrin och energiproduktionen. Genom att utveckla Finland till en föregångare inom ren energi får man inte bara fart på investeringspolitiken utan också på minskningen av utsläpp i samhället. Målen för den nationella energi- och klimatpolitiken nås genom minskade utsläpp och ökad produktion och användning av ren energi. Vid sidan om naturliga kolsänkor främjas också utnyttjandet av tekniska sänkor. Självförsörjningen och försörjningsberedskapen i fråga om energi får allt större betydelse, vilket kräver satsningar på land- och havsbaserad vindkraft och solenergi.

Målen för den nationella klimat- och energipolitiken nås genom att minska den energi som används i byggnader, för boende och i trafiken och utsläppen från dem samt genom att öka produktionen och användningen av förnybar energi. Byggandet styrs så att det sker inom eller i närheten av den nuvarande samhällsstrukturen, med utnyttjande av befintlig infrastruktur. Självförsörjningen och försörjningsberedskapen i fråga om energi får allt större betydelse, vilket kräver satsningar på land- och havsbaserad vindkraft och solenergi. Inom samhällen och särskilt i stadsregionerna samordnas markanvändning, boende och tjänster så att tillgången till olika tjänster förbättras och användningen av hållbara transportsätt ökar.

I de stora tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, håller ett tillräckligt utbud av bostäder tillbaka ökningen av hyrorna och priserna. Rimliga boendekostnader har en central betydelse om man vill trygga goda verksamhetsförutsättningar för näringslivet samt regionernas och medborgarnas välfärd. Partnerskapet mellan staten och de stora stadsregionerna i fråga om stadsutvecklingen kommer att fortsätta genom avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT).

Miljöministeriet fortsätter åtgärderna för att förbättra byggnadsbeståndets energiprestanda och minska byggnadsbeståndets koldioxidutsläpp under dess hela livscykel. De viktigaste åtgärderna hänför sig till genomförandet av reformen av direktivet om byggnaders energiprestanda och verkställandet av styrningen av koldioxidfotavtrycket från nya byggnader genom gränsvärden i enlighet med bygglagen. Den cirkulära ekonomin inom byggbranschen främjas genom att man vidareutvecklar det datasystem för rivningsmaterial och byggavfall (Rapu) som tagits i bruk som stöd för sådana utredningar om rivningsmaterial och byggavfall som förutsätts enligt bygglagen.

Man går vidare mot en samservicemodell, där ärenden kan skötas och miljörelaterade tillstånd sökas centraliserat och digitalt genom ett enda välfungerande och användarorienterat tillståndsförfarande. Behandlingen av miljötillstånd (tillstånds-, tillsyns- och styrningsuppgifter) samlas juridiskt till en riksomfattande helhet som fungerar som en enda myndighet. Det stiftas en lag om behandling av vissa miljöärenden vid Tillstånds- och tillsynsverket För de planläggnings-, byggnads-, miljö- och vattentillståndsförfaranden som krävs för investeringar samt för behandlingen av besvär som gäller dessa förfaranden fastställs handläggningstider som ska eftersträvas. Myndigheternas inbördes besvärsmätt begränsas. Förfarandet för miljökonsekvensbedömning och tillståndsbehandlingen klargörs och samordnas.

Försiktighetsprincipen och vilka konsekvenser tolkningen av den har på tillståndsvillkoren och på godkännandet av tillstånd utvärderas. Möjligheten att återställa förfarandet för översyn av tillståndsvillkor som en del av tillståndsförfarandet ses över. Lagstiftningen förtydligas så att man vid prövning av miljötillstånd i begränsad utsträckning kan beakta näringsidkarens frivilliga kompensationsåtgärder. Anläggande av industriparker främjas genom ett förenklat tillståndsförfarande utan att ge avkall på miljökonsekvenserna. Man utreder möjligheten till miljökonsekvenskvoter och förhandstillstånd för enskilda industriparker.

Medborgarnas möjligheter att delta tillgodoses liksom deras rättsskydd. Man sörjer för verkställigheten av lagstiftningen om miljöskadefonden. Den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förenade markområden genomförs och cirkulär ekonomi och hållbar iståndsättning i synnerhet i fråga om masshantering främjas. Det nationella luftvårdsprogrammet 2030 genomförs. Man sörjer för genomförandet av EU:s luftkvalitetsdirektiv, direktiv om industriutsläpp och förordning om inrättande av en portal för industriutsläpp.

Den biologiska mångfalden, vatten- och havsskyddet, en hållbar användning av naturresurserna och möjligheterna att nyttja naturen för rekreation liksom landskapsvärden beaktas allt mer i beslutsfattandet genom ett övergripande samarbete såväl på nationell nivå som på EU-nivå och globalt.

För att en god status i yt- och grundvattnen, i det sårbara Skärgårdshavet och i resten av Östersjön ska kunna uppnås och upprätthållas måste man framför allt minska trycket på dessa miljöer, minska belastningen från näringsämnen och skadliga ämnen, hantera de risker som dessa medför och skydda mångfalden i vatten- och havsnaturen. Programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd (Ahti) stöder genomförandet av vatten- och havsförvaltningsplanerna för 2022–2027 och främjar återvinningen av näringsämnen och arbetet för att förbättra Skärgårdshavets tillstånd. Åtgärder riktas särskilt till Skärgårdshavets pilotområden. Ibruktageand av de effektivaste åtgärderna utvidgas bl.a. inom jord- och skogsbruket och den byggda miljön. Lösningar för återvinning av näringsämnen utvecklas för att dämpa näringsbelastningen, minska eutrofieringen av vattendragen och öka självförsörjningen när det gäller näringsämnen. För att minska belastningen på ytvattnen och miljöbelastningen och spridningen av farliga ämnen krävs ett gränsöverskridande mellanstatligt samarbete. Även skyddet av Östersjön förutsätter internationellt samarbete och ett gemensamt genomförande av aktionsplanen för Östersjön (HELCOM BSAP).

Förlusten av biologisk mångfald hejdas och en gynnsam bevarandestatus tryggas på ett klimatsmart sätt före år 2030 genom genomförandet av den nya nationella strategin och handlingsprogrammet för biologisk mångfald, livsmiljöprogrammet Helmi och programmet METSO och genom en effektivisering av andra åtgärder för att skydda arter och naturtyper. För att åtgärderna ska få större genomslag verkställs den reviderade naturvårdslagstiftningen, och programmet METSO fortsätter under den nya programperioden. Vidare utvecklar man marknaden för naturvärden och stöder företagens arbete för att främja den biologiska mångfalden. Man minskar trycket på den biologiska mångfalden och främjar ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt en bioekonomi som tar hänsyn till den biologiska mångfalden.

Genom planeringen av områdesanvändningen svarar man på förändringarna i omvärlden, av vilka de viktigaste är bekämpningen av klimatförändringar, behovet av förnybar energi och försörjningsberedskapen, differentieringen av regionstrukturen och befolkningsförändringar, stadsregionernas tillväxt och urbanisering och nya sätt att röra sig. Genom att reformera lagstiftningen

samt utveckla områdesanvändningen och planeringen av den främjas en ändamålsenlig markanvändning, en god livsmiljö, en smidig planläggning, städernas och kommunernas tillväxt, en tillräcklig bostadsproduktion, områdenas livskraft, företagens konkurrenskraft och Finlands attraktionskraft som investeringsland. Extrema väderhändelser och översvämningsrisker beaktas i planeringen och genomförandet av samhällsstrukturen.

Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till information om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande. En viktig metod är att samla information om den byggda miljön med hjälp av nationellt interoperabla serviceplattformar och informationsstrukturer.

Den cirkulära ekonomin stärker Finlands självförsörjningsgrad i fråga om råvaror och utgör grunden för Finlands ekonomi. I syfte att genomföra regeringsprogrammet och EU-lagstiftningen utvecklas avfallslagstiftningen till lagstiftning om cirkulär ekonomi. För att främja målen för cirkulär ekonomi och livscykelänkandet samt för att utveckla marknaden genomförs programmet för cirkulär ekonomi, bl.a. det strategiska green deal-åtagandet för cirkulär ekonomi som riktar sig till olika aktörer.

Samhälleliga effektmål

	2024 utfall/ uppskattning	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen			
— Programmen Helmi och METSO framskrider inom miljöministeriets förvaltningsområde fram till 2030, andel av det totala målet för programåtgärderna som i genomsnitt uppnåtts, %	66,3	71,0	33,4 ¹⁾
— Finlands totala utsläpp av växthusgaser exklusive markanvändningssektorn, Mt CO ₂ -ekv.	41,4	38,8	37,0
Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt			
— Graden av cirkulär ekonomi för material, %	5,5	6,0	6,0
— Medianhandläggningstiden för sådana tillståndsärenden enligt miljöskyddslagen som gäller ny verksamhet och ändringar i verksamheten, mån.	10,5	10	10
— Omsättningen för miljöaffärsverksamheten, mn euro	47 800	48 000	48 200
Livsmiljöerna och nya lösningar stöder en smidig vardag i alla livssituationer			
— Antalet påbörjade bostadsbyggen, st.	18 000	22 000	27 000

¹⁾ METSO-programmets nya period börjar 2026, siffrorna är inte jämförbara med tidigare år.

Jämställdhet mellan könen

Jämställdheten mellan könen främjas inom miljöministeriets förvaltningsområde genom författnings- och informationsstyrning bl.a. vid styrningen av och beslutsfattandet om den byggda miljön. Anslagen i budgeten bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på jämställdheten mellan könen.

Hållbar utveckling

Miljöministeriet främjar begränsningen av klimatförändringar och anpassningen till dem, den cirkulära ekonomin, skyddet av den biologiska mångfalden samt hållbar områdesanvändning, hållbart byggande och en god livsmiljö. Miljöministeriet främjar en produktion av hyresbostäder med skäligena kostnader och förbättrar boendeförhållandena för olika befolkningsgrupper.

Nytan av det temporära företrädesförfarandet och den skyndsamma behandlingen av ändringsökande enligt den gällande lagstiftningen bedöms med avseende på projekt för en omställning till ren energi och utifrån det görs behövliga lagändringar.

I den nya klimatpolitiska planen på medellång sikt granskas de åtgärder som behövs inom ansvarsfördelningssektorn för att nå klimatmålen för 2030 och 2035. Dessutom främjas genomförandet av den klimatpolitiska planen på medellång sikt från 2022.

Genom programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd (Ahti) begränsar man även klimatförändringarna och främjar klimatanpassning, en hållbar cirkulär ekonomi och stadsutveckling.

Miljöministeriet genomför i samarbete med de övriga ministerierna ett strategiskt program för cirkulär ekonomi. Målet är en förändring där cirkulär ekonomi effektiviserar användningen av naturresurser och omformar Finlands ekonomi.

Miljöministeriet bekämpar förlusten av biologisk mångfald bl.a. med hjälp av åtgärderna i den nya naturvårdslagen, livsmiljöprogrammet Helmi och programmet METSO och med hjälp av andra skyddsåtgärder för naturtyper och arter samt genom att utveckla marknaden för naturvärden.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om nedläggning av statens bostadsfond och om borgensavgifter inom statligt stödd bostadsproduktion	12.35.(20), 12.35.21, 35.20.57, 35.20.58 och 35.20.(60)

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
35.10.63	<i>Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— bevillningsfullmakt	10,0	10,0
35.20.58	<i>Fullmakter för statsunderstödd bostadsproduktion (förslagsanslag)</i>		
	— räntestödslån	-	1 135,0
	— borgensansvar för statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder	-	300,0
	— borgensansvar för ombyggnadslån för bostadsaktiebolagshus	-	100,0
	— rivningsackord	-	8,0

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026	
				1000 €	%
01. Miljöförvaltningens omkostnader	83 757	91 427	86 171	-5 256	-6
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	37 300	40 433	38 451	-1 982	-5
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 436	36 384	34 260	-2 124	-6
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	10 446	12 435	11 435	-1 000	-8
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 575	2 175	2 025	-150	-7
10. Miljö- och naturvård	142 429	137 092	135 778	-1 314	-1
20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	2 260	1 260	3 040	1 780	141
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	15 590	15 570	15 540	-30	0
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	7 120	4 310	4 830	520	12
23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	11 735	15 335	12 235	-3 100	-20

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	49 640	50 133	47 649	-2 484	-5
61. Stöd för vatten- och miljö- vård (reservationsanslag 3 år)	16 292	6 042	8 042	2 000	33
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskydds- områden (reservationsan- slag 3 år)	37 630	39 380	39 380	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 162	2 062	2 062	—	0
67. Överföring till Miljöskade- fonden (reservationsanslag 3 år)	—	3 000	3 000	—	0
20. Samhällen, byggande och boende	28 591	26 130	271 565	245 435	939
(01.) Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	6 216	1 700	—	-1 700	-100
(04.) Inrättande av ett digitalt register och en digital platt- form för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)	3 000	—	—	—	0
(06.) Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö (reservationsanslag 3 år)	600	—	—	—	0
31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 000	2 000	—	0
33. Programmet för att eliminera långtidsbostads- löshet (reservationsanslag 3 år)	1 825	3 650	4 650	1 000	27
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	3 700	3 700	3 700	—	0
55. Understöd för reparations- verksamhet (reservations- anslag 3 år)	9 550	7 550	6 985	-565	-7

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

	År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 €	%
57. Understöd för det statligt stödda bostadsbeståndet (reservationsanslag 2 år)	—	—	80 600	80 600	0
58. Fullmakter för statsunderstödd bostadsproduktion (förslagsanslag)	—	—	152 020	152 020	0
(60.) Överföring till Statens bostadsfond	—	—	—	—	0
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700	1 700	1 700	—	0
95. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)	—	5 830	19 910	14 080	242
Sammanlagt	254 777	254 649	493 514	238 865	94

Totalt antal årsverken	1 013	983	972

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningen arbetar för en hållbar livsmiljö och stöder grön tillväxt och ren teknik. Målet är en bättre miljö för kommande generationer. Man tar fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, bedömer alternativa utvecklingstrender och utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling och medborgarnas välbefinnande.

Verksamheten och resurserna riktas i enlighet med de strategiska riktlinjerna. Bedömningen av konsekvenserna av författningar och åtgärder utvecklas och övriga tillstånds- och myndighetsförfaranden effektiviseras.

Personalresurserna inom miljöförvaltningen styrs och de anställdas kunskande utvecklas på ett systematiskt sätt i syfte att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga de anställdas motivation.

Miljöministeriet deltar i den strategiska styrningen och reformen av statens regionförvaltning i samarbete med övriga styrande ministerier, samt ansvarar för den operativa styrningen av ämbetsverkens miljöuppgifter.

Resultatmålen och omkostnaderna för miljöuppgifterna vid Tillstånds- och tillsynsverket har budgeterats under moment 28.40.04 under finansministeriets huvudtitel.

Livskraftscentralernas omkostnader har budgeterats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. För att stödja de effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål för livskraftscentralerna:

Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen
— Utsläppen av växthusgaser har minskat som ett resultat av planer, politiska åtgärder, program, projekt och samarbete

— Åtgärderna inom vattenvården och havsvården har genomförts

— Den biologiska mångfalden har förbättrats och nätverket av naturskyddsområden har blivit mer heltäckande.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

— Verkställigheten av lagstiftningen inom avfallssektorn har effektiviserats och en hållbar användning av naturresurser har främjats genom åtgärder inom programmet för cirkulär ekonomi, den riksomfattande avfallsplanen och färdplanen för plast.

Livsmiljöerna och nya lösningar stöder en smidig vardag i alla livssituationer

— Samhällsstrukturens hållbarhet och livsmiljöns kvalitet stärks.

Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning

— Genomförandet av investeringar med anknytning till omställningen till ren energi påskyndas.

Nyckeltal

Indikator	2024 utfall	2025 mål	2026 mål
Skydd av METSO-områdena, ha	2 906	3 200	5 000
Skydd av myrar, ha	4 672	5 500	5 500
Tätortsstruktur i stadsregionerna som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (andel av befolkningen som bor på områden med minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen), %	64,6	64,6	64,6

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 38 451 000 euro.

Anslaget får även användas för ersättningar som betalas ut till Säkerhets- och kemikalieverket för följande marknadskontrolluppgifter som grundar sig på EU-förordningar och EU-direktiv:

- 1) byggprodukter
- 2) ekologisk planering och energimärkning av byggprodukter
- 3) drift av en kontaktpunkt för byggprodukter.

Anslaget får även användas

- 1) för ersättningar till Ympäristömerkintä Suomi Oy för skötseln av uppgifter enligt Europeiska unionens program för tilldelning av miljömärke, för ersättningar till Säkerhets- och kemikalieverket för marknadskontrollen av icke CE-märkta produkter, till betalning av statsunderstöd för forskningsverksamhet till universitet, högskolor och andra motsvarande sammanslutningar som

bedriver forskningsverksamhet samt till betalning av andra överföringsutgifter för gemensamma projekt till naturtjänsterna vid Forststyrelsen

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, av projektspecifika Life-bidrag och av understöd för beredning av Life-projekt.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: För sin verksamhet ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Resultatmål

Effektmål	Mål för resultatet av verksamheten
1. Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen	De ömsesidiga kopplingarna mellan klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen har identifierats och problemen ska lösas gemensamt. Målet att bli koldioxidneutralt har uppnåtts, Finland är koldioxidnegativt. Skadliga utsläpp kommer inte ut i miljön, marken, luften eller vattendragen. Miljöriskerna är under kontroll. Utvecklingen av samhällena förebygger förlusten av biologisk mångfald och begränsar klimatförändringarna.
2. Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt	Lösningarna för den gröna omställningen är en motor för Finlands ekonomi. Den gröna omställningen stärker naturkapitalet och försörjningsberedskapen. Den cirkulära ekonomin är en integrerad del av ekonomin och naturresurserna används enligt planetens bärkraft. Fastighets- och byggbranschens produktivitet förbättras och byggnadernas livscykel är koldioxidsnål och materialeffektiv.
3. Livsmiljöerna och nya lösningar stöder en smidig vardag i alla livssituationer	Kommunerna, städerna och regionerna skapar förutsättningar för en hållbar livsstil. Det finns tillräckligt med bostäder för olika befolkningsgrupper och de motsvarar invånarnas behov. Den byggda miljön stöder människornas välbefinnande och relation till naturen och bidrar till en smidig vardag. Att göra hållbara val är lätt och lockande och det finns ekonomiska incitament för det.
4. Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning	Lagstiftningen och förvaltningsstrukturerna stöder en hållbar förändring.

Resultatmål

Effektmål	Mål för resultatet av verksamheten
	Samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn styr kapitalen och åtgärderna för grön omställning. Miljöinformation och digitalisering utnyttjas effektivt i beslutsfattandet — informationen styr den gröna omställningen och konsumtionsvalen. Finlands inflytande inom EU och internationellt är proaktivt och resultatrikt. En rättvis omställning bereds i växelverkan med det civila samhället och berörda grupper.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	39 070	42 133	40 151
Bruttoinkomster	2 047	1 700	1 700
Nettoutgifter	37 023	40 433	38 451
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	14 262		
— överförs till följande år	14 539		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 37 551 000 euro och överföringsutgifternas andel 900 000 euro.

Av anslaget används 1 000 000 euro för åtgärder för påskyndande av miljötillståndprocesserna och utveckling av helheten för tjänster från ett och samma ställe samt för digitaliseringsprojektet för miljörelaterade informationsresurser (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Av anslaget används uppskattningsvis 3 500 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avfalls- och produktinformationssystemet	-350
Digitaliseringsprojektet för miljörelaterade informationsresurser (REPowerEU)	-1 000
Fördröjning av indragningen av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (överföring från moment 35.20.01)	1 700
Genomförande av luftkvalitetsdirektivet (överföring till moment 31.01.04)	-103
Helheten åtgärder för påskyndande av miljötillståndprocesserna och tjänster från ett och samma ställe (REPowerEU)	-500
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)	-22
Materialtorget och tjänsten för industriella symbioser	-110
Precisering av anslaget i lagen om miljöskadefonden	-75

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-1 166
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2026) (överföring från moment 28.70.01)	749
Rådgivning och stöd som gäller reseförvaltning (överföring till moment 23.01.01)	-15
VARKE:s andel av statsrådets förvaltningsenhets stödtjänster (överföring till moment 23.01.01)	-700
Lönejusteringar	815
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-700
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-440
Nivåförändring	-65
Sammanlagt	-1 982

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	38 451 000
2025 II tilläggsb.	2 270 000
2025 budget	40 433 000
2024 bokslut	37 300 000

04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 34 260 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 2) till betalning av överföringsutgifter som ingår i projektfinansiärernas finansiella bidrag i samfinansierad verksamhet och samarbete
- 3) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av förskottsfinansiering, som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Av anslaget har 1 710 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finlands miljöcentral tar fram ny information och utvecklar nya lösningsmodeller som främjar hållbar utveckling och som kan användas av statsrådet, den övriga offentliga förvaltningen och näringslivet. Som underlag för lösningarna tar miljöcentralen fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om de faktorer som påverkar miljöns tillstånd, samt bedömer alternativa utvecklingstrender. Miljöcentralen sköter också flera av de rapporteringar som EU-lagstiftningen och internationella överenskommelser kräver samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter.

Därtill sköter miljöcentralen vissa uppgifter i samband med nyttjandet och vården av vattentillgångarna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Från miljöcentralens omkostnadsmoment anvisas för dessa uppgifter ca 1 500 000 euro. I fråga om dessa uppgifter bedöms att kostnaderna för ca 20 årsverken täcks med miljöcentralens omkostnadsanslag medan kostnaderna för ca 16 årsverken täcks med särskild finansiering. Ändringarna preciseras genom gemensam planering.

Vid genomförandet av Agenda 2030 fokuserar miljöcentralen i synnerhet på att nationellt främja målet Ett koldioxidneutralt och resurssmart Finland.

Samhälleliga effektmål

De samhälleliga effektmålen för Finlands miljöcentral hänför sig direkt till effektmålen för miljöministeriets förvaltningsområde. Miljöcentralen arbetar för att fullfölja dessa mål genom att ta fram och förmedla ny information och nya lösningsmodeller. De viktigaste användarna av informationen är statsrådet, regionförvaltningen, kommunerna, landskapsförbunden, näringslivet, massmedierna, det civila samhällets organisationer och enskilda medborgare.

Effektmålen är följande:

- 1) Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen
- 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt
- 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer
- 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning.

Resultatet av verksamheten

Miljöministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral:

Resultatindikatorer

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Referentgranskade vetenskapliga artiklar/FoU-årsv.	0,7	0,9	1,0
Artiklar och bloggar riktade till yrkesgrupper/årsv.	0,29	0,35	0,40
Publikationer/årsv.	0,78	1,0	1,1
Kostnadstäckning för den avgiftsbelagda offentligrättsliga verksamheten (%)	129	100	100
Kostnadstäckning för den företagsekonomiska verksamheten (%)	96	105	105
<i>Forskningens och expertarbetets kvalitet</i>			
Referentgranskade vetenskapliga artiklar (st.)	243	250	270
Publikationernas vetenskapliga genomslag (TOP 10-citeringsindex)	1,63	1,45	1,45

Resultatindikatorer

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Kvaliteten på vetenskapliga publikationer (andelen artiklar som klassificerats på nivåerna JUFO2 och JUFO3, %)	51	50	50
Artiklar riktade till yrkesgrupper (st.)	193	220	220
<i>Data, material och elektroniska tjänster</i>			
Antal besök på webbplatsen			
— syke.fi (1 000 st./år) temawebbplatserna sammanlagt: miljo.fi, ostersjon.fi, vatten.fi (1 000 st./år)	(i och med ändrad uppföljningsteknik är siffrorna inte jämförbara)	Antalet förblir oförändrat eller ökar jämfört med året innan.	Antalet förblir oförändrat eller ökar jämfört med året innan.
Användning av gränssnitt för geografisk information (mn st.)	299	>200	>200
<i>Serviceförmåga</i>			
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentrals serviceförmåga som helhet (MM, JSM, NTM-/livskraftscentralerna)	mättes inte	3,5/5	mäts vartannat år
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentrals expertstöd (MM, JSM, NTM-/livskraftscentralerna)	mättes inte	3,5/5	mäts vartannat år

Resurshantering

Det totala antalet årsverken vid Finlands miljöcentral 2026 beräknas vara 670. Antalet anställda som anställt med direkt budgetfinansiering under omkostnadsmomentet motsvarar 270 årsverken. Mängden personal beror främst på hur den externa finansieringen utvecklas. Personalresurserna fördelas enligt de strategiska målen och den tillgängliga finansieringen.

Finlands miljöcentrals årsverken 2024—2026

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Antal årsverken (årsv.)	671	673	670

Miljöcentralens inkomstpost för 2026 är ca 40,6 miljoner euro. Av intäkterna inflyter 5,3 miljoner euro av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd, varav exportverksamheten uppskattas stå för ungefär en tredjedel.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Bruttoutgifter	77 606	77 332	74 818
Bruttoinkomster	48 003	40 948	40 558
Nettoutgifter	29 603	36 384	34 260

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 235		
— överförs till följande år	8 068		

Ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till ca 17 miljoner euro och intäkterna av den samfinansierade verksamheten till ca 19,5 miljoner euro. EU:s andel av intäkterna av den samfinansierade verksamheten uppgår till ca 9 miljoner euro medan EU:s andel av ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till ca 0,2 miljoner euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	12 492	10 000	9 500
— finansiering från EU	7 669	8 000	8 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 319	1 800	1 500
Intäkter sammanlagt	21 480	19 800	19 500
Totala kostnader för projekt	31 587	31 000	30 500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-10 107	-11 200	-11 000
Självfinansieringsandel, %	32	36	36

Kostnadstäckningen för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor. EU-finansieringens betydelse för intäkterna av den samfinansierade verksamheten har ökat, och i motsvarande grad har finansieringen från andra statliga ämbetsverk minskat. I och med denna utveckling ökar projektens självfinansieringsandel.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 34 160 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Uppskattningsvis 22 972 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet. I uppskattningen ingår ett projekt som genomförs med finansiering från REPowerEU, 1 710 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskning kring restaurering (FoU)	1 000
Forskningsinstitutens post doc-program	1 050
Informationshanteringen av miljödata som helhet	-750
Internationell miljökonsekvensbedömning (REPowerEU tillstånd)	-40
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	-860
REPowerEU FoU	-2 440
Utveckling av nya kostnadseffektiva metoder för information om naturtyper och ekosystem (FoU)	1 000
Lönejusteringar	746
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-1 400
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-430
Sammanlagt	-2 124

Anslaget står delvis utanför ramen.

2026 budget	34 260 000
2025 II tilläggsb.	274 000
2025 budget	36 384 000
2024 bokslut	33 436 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 435 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-1 000
Sammanlagt	-1 000

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	11 435 000
2025 budget	12 435 000
2024 bokslut	10 446 314

65. Understöd till organisationer och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 025 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd till riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationer
- 2) till understöd till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggbranschen
- 3) till bidrag enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som främjar miljövården i skärgården

- 4) för stödjande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden
- 5) till bidrag för frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador
- 6) för stödjande av sådan nationellt och regionalt betydande verksamhet av projektnatur som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning.

Förklaring: I samband med prövningen beaktas hur nödvändigt understödet är med tanke på verksamhetens art och omfattning samt sammanslutningens ekonomi och andra stöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Suomen Metsästäjäliitto — Finlands Jägarförbund ry	-150
Sammanlagt	-150
2026 budget	2 025 000
2025 budget	2 175 000
2024 bokslut	2 575 000

10. Miljö- och naturvård

Förklaring: Under kapitlet har de anslag budgeterats som i huvudsak ska användas för verksamhet som främjar miljö- och naturvård inom förvaltningsområdet och vid de ämbetsverk inom regionförvaltningen som sköter miljöuppgifter.

Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen
 Skyddet av Östersjön och vattendragen styrs av vatten- och havsförvaltningsplanerna, vilka ses över vart sjätte år, av multinationella miljöavtal samt av åtagandena enligt dessa avtal och andra internationella aktörers åtaganden, såsom HELCOM:s Baltic Sea Action Plan. Målet är att uppnå och upprätthålla en god miljöstatus för yt- och grundvattnen och den marina miljön. När det gäller Skärgårdshavet är målet att kunna stryka näringsbelastningen från jordbruket på området från Östersjöns skyddskommission HELCOM:s hot spot-lista över de värsta belastningskällorna. Genomförandet av planerna och åtagandena stärks genom genomförandet av programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd (Ahti). Målet är att under regeringsperioden 2023—2027 få näringsbelastningen dämpad, markens struktur i skick, skadliga ämnen under kontroll och resurserna i förvar och i bruk i syfte att främja återvinningen av näringsämnen och trygga försörjningsberedskapen. Inventeringen av den marina undervattensmiljön (Velmu) fortsätter i syfte att rikta skyddsåtgärderna i Östersjön och styra en hållbar användning av naturresurserna. Dessutom fortsätter reformen av informationshanteringen inom vatten- och havsvården.

Behandlingen av miljötillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. Utsläppen i miljön minskas i enlighet med nollföroreningsmålet.

Utredningar om och sanering av förorenade markområden som klassificeras som riskobjekt främjas i enlighet med det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet. Brådskannde herrelösa objekt saneras med anslag för sanering av förorenade områden. Inom ramen för detta anslag fortsätter också de noggrannare objektsundersökningarna, riskbedömningarna och ansvarsutredningarna i fråga om sådana deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som stängts eller övergivits och som medför allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan.

Man skapar beredskap för allvarliga risker när det gäller miljösäkerhet och kemikaliesäkerhet. Verksamheten vid livskraftscentralernas gemensamma regionala jour för miljöskador tryggas. Man bereder ny lagstiftning om efterbehandlingen av oljeskador och kemikalieolyckor. Miljöskadefonden har inlett sin verksamhet 2025 såsom subsidiärt miljöansvarssystem.

De olägenheter för miljö och hälsa som luftföroreningar ger upphov till ska minskas. Genomförandet av det nationella luftvårdsprogrammet 2030 fortsätter och genomförandet av det reviderade luftkvalitetsdirektivet inleds.

Man påverkar beredningen av initiativ enligt EU:s kemikaliestrategi och bereder sig på att genomföra dem nationellt. Det nationella kemikalieprogrammet genomförs.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimatmålen för 2030—2050 kräver effektiva åtgärder inom alla sektorer. Finland påverkar aktivt genomförandet av klimatavtalet från Paris i enlighet med målet på 1,5 grader och det övriga internationella klimatsamarbetet. Man deltar aktivt i verkställandet av EU:s klimat- och energilagstiftning 2030, stöder kommissionens rekommendation om att ställa ett mål på en minskning av nettoutsläppen med 90 procent i EU före 2040, i vilket ingår både utsläpp och upptag, och främjar EU:s klimatneutralitetsmål för 2050. Man betonar att huvudvikten i verkställandet ska ligga på kostnadseffektiva utsläppsminskningar, att skillnaderna mellan medlemsländernas åtaganden om utsläppsminskning ska minska avsevärt eller försvinna senast 2040, att kärnenergi bör förbli en del av energimixen och att det behövs incitament för införande av tekniska sänkor. Inom verkställandet bör även nuläget och osäkerheten inom markanvändningssektorn samt utmaningarna inom jordbruket och jordbrukets primära uppgift inom livsmedelsproduktion beaktas.

Den uppdaterade klimatlagen har en starkare styreffekt. En ny klimatpolitisk plan på medellång sikt, som klimatlagen förutsätter, bereds och genomförandet av den nuvarande planen främjas. Genom de kostnadseffektiva och verkningsfulla åtgärder som ingår i planen eftersträvas ett koldioxid neutralt Finland 2035. Rapporter om fullföljandet av målen för Finlands klimatpolitik och om åtgärderna lämnas till riksdagen i enlighet med klimatlagen.

För att klimatåtgärderna ska vara kostnadseffektiva och Finland ha inflytande i EU och i internationella forum krävs vetenskapligt underbyggd information. Planeringen och beslutsfattandet i anslutning till klimatpolitiken stöds med hjälp av en nationell klimatpanel. Klimatpanelen främjar dialogen mellan vetenskapen och politiken. Panelen tar fram, sammanställer och analyserar vetenskapliga data samt identifierar behoven av information om begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Den stöder beslutsfattandet också genom att ge utlåtanden om klimatpolitiska dokument.

I samarbete med andra aktörer utvecklas sätt att främja koldioxidsnåla och energieffektiva lösningar samt innovationer inom den offentliga sektorn och i konsumenternas val.

På nationell nivå och EU-nivå fortsätter man att konsekvent arbeta för att genomföra övergången till en cirkulär ekonomi. Den cirkulära ekonomin ger lösningar för att begränsa såväl klimatförändringar och slöseri med naturresurser som förlust av biologisk mångfald.

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter. Verkställigheten av och vägledningen enligt den nya naturvårdslag som trädde i kraft 2023 främjas. Införandet av frivillig ekologisk kompensation och marknaden för naturvärden främjas.

Genomförandet av Finlands strategi och handlingsprogram för biologisk mångfald, vilka utarbetas på basis av FN:s konvention om biologisk mångfald och EU:s strategi för biologisk mångfald, inleds. Nätverket av naturskyddsområden kompletteras genom att man fortsätter förvärvandet av områden i privat ägo och ersättningsförfarandena i samband med detta i synnerhet som en del av genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i Södra Finland (METSO) samt EU:s åtaganden i fråga om skydd av gamla skogar och skogar i naturtillstånd. METSO-handlingsplanen fortsätter under 2026.

Genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi 2021—2030 fortsätter i enlighet med regeringsprogrammet och statsrådets principbeslut genom att man skyddar och restaurerar myrar samt restaurerar och vårdar hotade naturtyper såsom vårdbiotoper, värdefulla fågelvatten, stränder, småvatten, lundar och andra artmässigt värdefulla skogsmiljöer. Man fortsätter inventeringen av skyddade naturtyper och strikt skyddade naturtyper enligt den nya naturvårdslagen, beredningen av skyddsbeslut och informeringen av markägare om strikt skyddade naturtyper. Kvaliteten på och tillgången till information om naturen förbättras dessutom med hjälp av inventeringar av naturtyper och arter, uppföljning samt utveckling av informationshanteringen. Skyddsåtgärderna inriktas på att avvärja de centrala hoten mot den finska naturen och aktivt informera om resultaten. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen och utvecklandet av ett nätverk av nationalstadsparker fortsätter.

Arterna skyddas bl.a. genom att man tryggar och vårdar förekomstplatserna för hotade arter, arter som kräver skyndsamt skydd och arter som nämns i naturvårdsdirektiven samt genom att man kompletterar kunskapsunderlaget om artförekomster och om nuläget för populationer.

Finlands Naturpanel stöder planeringen av och beslutsfattandet om naturpolitiken.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

Åtgärderna för en övergång till cirkulär ekonomi fortsätter bl.a. genom att man genomför åtgärderna i programmet för cirkulär ekonomi, färdplanen för plast och den riksomfattande avfallsplanen samt det nationella green deal-åtagandet, utvecklar lagstiftningen och frivilliga avtal och utnyttjar och utvecklar elektroniska plattformar och informationssystem samt genom försöksverksamhet. Målet är att minska förbrukningen av icke förnybara naturresurser, fördubbla resursproduktiviteten och fördubbla graden av cirkulär ekonomi för material fram till 2035. Genom åtgärderna minskas växthusgasutsläppen, förbrukningen av naturresurser och uppkomsten av avfall samt dämpas förlusten av biologisk mångfald.

Målen för verksamheten i fråga om Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter anges i motiveringen under moment 35.10.52.

Fördelningen av vissa natur- och miljövårdsobjekt enligt moment (1 000 euro)

	METSO	Helmi Vattendrag	Klimat	Cirkulär ekonomi	Mark
35.10.21 Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	500	15 040			
35.10.22 Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)			1 260	520	1 250
35.10.23 Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)		12 235			
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)		7 000			
35.10.61 Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)		6 521			1 521
35.10.63 Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	19 000	5 000			
Sammanlagt	19 500	27 040	18 756	1 260	2 771

20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 040 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utgifter som föranleds av förebyggande, begränsning och ordnande av bekämpning av miljöskador, av undersökningar och utredningar som direkt anknyter till dessa åtgärder samt av rättegångar och konkursförfaranden till följd av återkrav av understöd
- 2) för utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka eller hanteras på korrekt sätt och alla kostnader inte genast kan återkrävas hos den som fört ut avfallet
- 3) för utgifter som hänför sig till beredskap i samband med olje- och kemikalieolyckor för vård av djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada
- 4) för utgifter som föranleds av övervakningen av vrak som medför risk för miljöskada, av förberedelser för sanering samt av sanering av sådana vrak
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken
- 6) för utgifter som föranleds av ordnande av regional jour för miljöskador.

Förklaring: Anslaget används för utgifter som myndigheter föranleds av förebyggande, begränsning och efterbehandling av miljöskador i risksituationer som orsakas av förorening av miljön eller andra skadliga förändringar i miljön. Myndigheternas behov att agera gäller särskilt insolvenssituationer och situationer där den ansvariga aktören är okänd eller onåbar. De kostnader som myndigheten orsakas gäller enskilda fall och är svåra att förutse. Att kräva tillbaka kostnaderna av den ansvariga aktör som anges i lagen kan vara svårt på grund av sakens natur.

Utgifter som orsakas av den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka återkrävs av den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99. Ersättningarna beräknas uppgå till 150 000 euro.

Anslaget används för utgifter som föranleds av övervakning av sådana vrak som medför risk för miljöskador och beredskap för att sanera sådana vrak samt av beredskap för att vårda djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada. Finlands miljöcentral svarar för dessa. De kostnader som miljöcentralen orsakas ersätts med medel ur anslaget.

Av anslaget är 135 000 euro avsett för utgifter som föranleds av jouren för miljöskador, vilka omfattar ersättningar till jourhavande, telefonkostnader för jouren, utbildningskostnader i anslutning till jouren samt utvärderingskostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upprätthållande av åtgärder för eftervård av Hitura gruvområde	700
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	500
Nivåförändring	580
Sammanlagt	1 780

2026 budget	3 040 000
2025 budget	1 260 000
2024 bokslut	2 260 000

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 540 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi, för inventering, planering och skötsel av privata naturskyddsområden, Natura 2000-områden och direktivnaturtyper, naturtyper enligt naturvårdslagen och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden samt för beredning, skötsel och planering av användningen av landskapsvårdsområden
- 2) för främjande av genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och skyddet av skogarna
- 3) för uppföljning, skydd och vård av hotade arter och för därmed relaterade arbetsgruppers verksamhet, för förebyggande av skador orsakade av fredade arter, för de uppgifter som den nationella vetenskapliga myndigheten ska sköta enligt EU:s CITES-förordning och för ordnande av vård för fridlysta skadade vilda djur i naturtillstånd och den vård av djur som CITES-förordningen förutsätter
- 4) för naturskyddsplanering och för planering och utredningar i anslutning till tillämpningen av marktäktslagen
- 5) i anslutning till punkterna 1—4 för kostnader för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 110 årsverken
- 6) till finansiering av Finlands Naturpanels verksamhet

7) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får i punkterna 1—3 även användas till betalning av understöd och andra stöd.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för inventering, planering och skötsel av privata naturskyddsområden, Natura 2000-områden och direktivnaturtyper, naturtyper enligt naturvårdslagen och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden samt för skydd och uppföljning av hotade arter och vård av förekomstplatser för arter enligt EU:s naturvårdsdirektiv. Med anslaget verkställs genomförandet av naturskyddet, såsom handlingsplanen METSO och skyddet av myrar inom ramen för programmet Helmi. Dessutom kan utredningar som behövs för att utveckla naturskyddet och naturskyddsplaneringen inhämtas.

Av anslaget används största delen för genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi. Genom programmet skyddas, istandsätts och vårdas försämrade livsmiljöer bl.a. i myrar, värdefulla fågelvatten, vårdbiotoper, småvatten, på stränder och i skogliga livsmiljöer och förbättras skyddsnivån för hotade naturtyper och arter. Inom ramen för programmet förbättras också kvaliteten på, omfattningen av och tillgången till information om naturen samt utökas det kunskapsunderlag och kunnande som restaurering, istandsättning och vård av försämrade livsmiljöer förutsätter.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 14 540 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Understöd till Heinolan Lintutarha	-30
Sammanlagt	-30
2026 budget	15 540 000
2025 budget	15 570 000
2024 bokslut	15 590 000

22. Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 830 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för forskning, riskbedömning och riskhantering i samband med markskydd och miljösanering och utveckling av dessa samt för uppföljning
- 2) för gemensamma utvecklingsprojekt som gäller miljöuppgifter och ordnande av utbildning
- 3) för klimatpolitiska utredningar och för utveckling och genomförande av klimatpolitiken
- 4) för utvecklingsuppgifter och projekt som främjar den cirkulära ekonomin och bioekonomin
- 5) till konsumtionsutgifter och understöd i anslutning till samarbete inom havsplanering

6) för avlönande av personal motsvarande högst 55 årsverken, varav visstidsanställd personal motsvarande högst 22 årsverken för uppgifter som anges i punkt 2 och visstidsanställd personal motsvarande högst 33 årsverken för uppgifter som anges i de övriga punkterna

7) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) kan för samiska klimatrådets verksamhet beviljas statsunderstöd och finansiering för samarbete eller samfinansierad verksamhet till ett belopp av högst 150 000 euro. Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och förordningen om beviljande av statsunderstöd för fullgörande av Finlands klimatpanels uppgifter (684/2020) kan för klimatpanelens verksamhet beviljas statsunderstöd och finansiering för samarbete eller samfinansierad verksamhet till ett belopp av högst 750 000 euro.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljösanering och utveckling av markskyddet	1 250 000
Styrning och utveckling av miljöförvaltningen och stöd till miljöforskningen	1 800 000
Främjande av cirkulär ekonomi	520 000
Klimatpanelen, samiska klimatrådet och klimatprojekt	1 260 000
Sammanlagt	4 830 000

Av anslaget används 1 250 000 euro för markskydd och för utrednings- och saneringsverksamhet i anslutning till förorenade mark- och grundvattenområden och för utveckling av denna verksamhet samt för uppföljning, utredningar och riskhanteringsåtgärder i fråga om sådana deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som stängts eller övergivits och som medför allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan och som staten ansvarar för.

Därtill används anslaget för de utredningar som krävs med tanke på de internationella klimatförhandlingarna och utsläppsminskningarna samt utvecklingen av klimatpolitiken, för beredningen och verkställigheten av den nya klimatpolitiska planen på medellång sikt samt för bl.a. det samiska klimatrådets verksamhet (150 000 euro). För klimatpanelens verksamhet används på årsnivå ett anslag på 750 000 euro för att säkerställa bl.a. det vetenskapliga sekretariatets verksamhet och projektfinansiering.

Avsikten är att 1 800 000 euro av anslaget även ska användas för att stärka styrningen och skötseln av miljöuppgifter och för miljöförvaltningens gemensamma utvecklingsprojekt och utvecklingsuppgifter vid livskraftscentralerna, Tillstånds- och tillsynsverket och miljöministeriet. Anslaget riktas som en del av resultatstyrningsprocessen till att stödja en effektiv miljöförvaltning.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 930 000 euro och överföringsutgifternas andel 900 000 euro.

Uppskattningsvis 500 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	520
Sammanlagt	520
2026 budget	4 830 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	4 310 000
2024 bokslut	7 120 000

23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 235 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för att främja skyddet av Östersjön och av yt- och grundvattnen samt för att bedöma miljöns tillstånd och effekterna och utveckla dessa
- 2) för att skydda mångfalden i undervattensmiljön och främja ett hållbart nyttjande av undervattensmiljön
- 3) för att främja återvinningen av näringsämnen i syfte att minska eutrofieringen av vattendragen
- 4) för att upphandla provtagning, laboratorietjänster, informationshantering och andra tjänster som gäller miljöuppgifter
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 51 årsverken
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 7) till betalning av överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Skärgårdshavsprogrammet och satsningar på vattenvården	3 000 000
Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen	4 210 000
Upphandling av tjänster som gäller miljöuppgifter	5 025 000
Sammanlagt	12 235 000

Av anslaget används 7 210 000 euro för främjande av Skärgårdshavets tillstånd och återvinning av näringsämnen och för förbättring av vattendragens och havets tillstånd genom programmet Ahti, för planering av vatten- och havsvården, för kontroll av grundvattenområden och främjande

av riskhanteringen i fråga om grundvattnen, för kartläggning av mångfalden i undervattensmiljön och stödande av ett hållbart nyttjande av undervattensmiljön samt för bedömning och utveckling av miljöns tillstånd och effekterna.

Av anslaget används 5 025 000 euro för terräng- och laboratorieuppgifter i fråga om vatten- och havsövervakning, för utveckling av övervakningsverksamheten samt för upphandling av informationshanteringstjänster för vatten- och havsvården.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 11 735 000 euro och överföringsutgifternas andel 500 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 1 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppdatering av systemet för vatteninformation och övervakning inom vattenvården	-3 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Sammanlagt	-3 100

2026 budget	12 235 000
2025 budget	15 335 000
2024 bokslut	11 735 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 47 649 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet enligt följande:

- 1) för utgifter för användning, skötsel, restaurering och uppföljning av och guidning i de nationalparker, övriga naturskyddsområden och naturskyddsobjekt och ödemarksområden som Forststyrelsen besitter samt kulturobjekt vars förvaltning hör till de offentliga förvaltningsuppgifterna samt för utgifter för skötsel av privata skyddsområden
- 2) för sådant byggande inom naturskyddsområden och naturskyddsobjekt samt kulturhistoriska objekt som tjänar skydds- och användningsändamålet, till betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för köp av fastigheter, inklusive byggnader och mark, som är belägna inom naturskyddsområden eller som är nödvändiga för dem
- 3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år
- 4) för utveckling och förvaltning av datasystem för uppgifter inom naturtjänsterna, inklusive de system för geografisk information som är gemensamma för naturvårdsförvaltningen
- 5) i anslutning till ovannämnda uppgifter till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

De gemensamma effektmålen för jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets ansvarsområden när det gäller offentliga förvaltningsuppgifter är följande:

- Den biologiska mångfalden skyddas och tillståndet för artpopulationernas livsmiljöer förbättras på land, i insjöar och vattendrag och till havs
- Värdena inom nätverket av naturskyddsområden samt ett hållbart nyttjande av vilt- och fiskresurserna tryggas genom planering och intressebevakning som baserar sig på uppdaterad information
- Rekreationen och turismen i naturen samt jakten och fisket bedrivs på ett hållbart, etiskt och ansvarsfullt sätt
- Mångsidiga och kundorienterade natur-, jakt- och fisketjänster ökar välbefinnandet och för med sig livskraft
- Man värnar om kulturegendomen, och förutsättningarna för utövande av samisk kultur tryggas på samernas hembygdsområde
- Uppskattningen för naturen ökar och en enhetlig kundupplevelse formas utifrån en kundservice med många kanaler.

Förklaring: Miljöministeriet ställer upp följande preliminära mål för resultatet av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 mål
Restaurering och naturvård som ingår i programmet Helmi, andel av det totala målet för 2020—2030, %	37	42	47
Kvaliteten på informationen om naturtyp och art, andel av informationen uppdaterad, %	64	81	82
Antal bedömningar av Naturaområdenas (sammanlagt 1 121) tillstånd (NATA), st.	41	50	110
Kulturhistoriskt värdefulla objekt i gott skick, %	54	54	54
Det totala antalet besökare: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten (mn besökare)	8,6	8,9	9,0
Inverkan på den lokala ekonomin till följd av besökarnas penninganvändning, mn euro ¹⁾	412		

¹⁾ En ny indikator är under utveckling.

Forststyrelsen

— vidtar åtgärder för att hejda förlusten av arters och naturtypers mångfald i tätt samarbete med andra aktörer, bl.a. genom att genomföra naturvårds- och restaureringsåtgärder inom ramen för programmet Helmi

- genomför de åtgärder som förutsätts för att förbättra och bibehålla bevarandestatusen för arter och naturtyper i habitatdirektivet och fågeldirektivet
- stärker genom samplanering och genomförande i fråga om Forststyrelsens ansvarsområden sambanden mellan livsmiljöer som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden
- utvecklar på ett kostnadseffektivt sätt och på basis av efterfrågan tjänster för rekreation och turism i naturen som är ansvarsfullt producerade
- främjar med olika åtgärder olika kundgruppers möjligheter att ta sig ut i naturen samt känslan av trygghet vid olika möten i naturen
- formar en enhetlig kundupplevelse utifrån en kundservice med många kanaler
- upprätthåller den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens skydds- och bruksvärden
- svarar för förvaltningen av datasystemen för naturskyddsområden, naturtyper och arter (UL-JAS) och för förbättringen av datainnehållets kvalitet samt fortsätter arbetet med att förnya data-systemen för naturvärden genom process- och användarinriktad utveckling
- utvecklar på ett kundorienterat sätt digitala lösningar för tjänster och utträttande av ärenden, ökar verksamhetens genomslag baserat på data samt effektiviserar styrningen av verksamheten genom utnyttjande av teknik
- lyfter fram naturvärdena i den offentliga debatten genom aktiv kommunikation
- effektiviserar i samarbete med parterna kundkommunikationen om hur friluftsliv, fiske och jakt bedrivs på ett ansvarsfullt sätt.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter som hör till miljöministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 5 300 000 euro i inkomster till Forststyrelsen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Naturskydd (värdeflödet Naturvärden)	17 900 000
Nyttjande av naturen för rekreation och kulturhistoriska objekt (värdeflödet Ut i naturen)	14 500 000
Informationssystem och digitala tjänster	9 081 000
Övriga	6 168 000
Sammanlagt	47 649 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationalparker, naturobjekt och kulturobjekt	-1 410
Projektet ARVO i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2025) (överföring till moment 28.70.01)	-1 985
Projektet ARVO i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2026) (överföring från moment 28.70.01)	1 770
Tiilikajärvi nationalpark	-200
Tillägg till följd av ändring av mervärdesskattesatsen	-5
Lönejusteringar	546
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-600
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2025)	-600
Sammanlagt	-2 484

2026 budget	47 649 000
2025 II tilläggsb.	2 192 000
2025 budget	50 133 000
2024 bokslut	49 640 000

61. Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 042 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd och stöd för genomförandet av åtgärder som ingår i vatten- och havsförvaltningsplanerna enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) och främjande av målen, inklusive återvinning av näringsämnen och förbättring av Skärgårdshavets tillstånd, samt för konsumtionsutgifterna för beviljande av understöd och stöd

2) till betalning av de understöd som avses i lagen om stödjande av sanering av förorenade områden (246/2019) och för sådan utredning av den risk eller olägenhet för hälsan eller miljön som förorening av mark, grundvatten eller sediment orsakar och sådan sanering av förorenade områden som genomförs som en organiseringsuppgift samt för slutförande av statens anhängiga avfallshanteringsarbeten som avses i 35 § i den upphävda avfallslagen (1072/1993)

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst åtta år-sverken och av andra konsumtionsutgifter som föranleds av projekten

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Avtal får ingås om att ett arbete som finansierats med anslaget, som utförts som statens arbete och som har slutförts överläts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska det avtalas om de villkor som den som tar emot arbetet ska följa efter överlåtelsen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd (Ahti)	3 000 000
Genomförande av vatten- och havsförvaltningsplanerna	3 521 000
Sanering av förorenade områden	1 521 000
Sammanlagt	8 042 000

Av anslaget används 6 521 000 euro för praktiska vattenvårds- och havsvårdsåtgärder i syfte att uppnå och trygga en god status i grund- och ytvatten och i havet. I synnerhet satsar man på åtgärder som förbättrar Skärgårdshavets tillstånd. Samarbetet, nätverken och partnerskapen mellan den offentliga och den privata sektorn och organisationsfältet stärks. Samtidigt främjar man affärsverksamheten, konkurrenskraften och exportmöjligheterna inom den finländska vattensektorn genom att stödja införandet av ny teknik och delandet av god praxis.

Av anslaget används 1 521 000 euro för utgifter för att samordna, ordna eller understödja utrednings- och saneringsprojekt som gäller förorenade herrelösa mark- och grundvattenområden samt

förorenade sediment vid objekt som utgör betydande miljö- och hälsorisker. Prioriteringen av objekt ska göras i samarbete med de regionala livskraftscentralerna, och Livskraftscentralen i Inre Finland svarar centraliserat för genomförandet.

De projekt som främjas med anslaget finansieras i någon mån också med anslag under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, närmast i fråga om löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 900 000 euro och överföringsutgifternas andel 7 142 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skärgårdshavet och vattenvården (regeringsprogr. 2023)	2 000
Sammanlagt	2 000
2026 budget	8 042 000
2025 II tilläggsb.	500 000
2025 budget	6 042 000
2024 bokslut	16 292 000

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 39 380 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till köp och inlösen av mark- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och till köp av områden som ska införlivas med ödemarksområden i enlighet med 108 § i naturvårdslagen (9/2023)
- 2) till betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 47, 48, 64 och 77 § i naturvårdslagen
- 3) till betalning av ersättningar för sådana olägenheter enligt 111 § i naturvårdslagen som omfattas av statens ersättningsskyldighet
- 4) för ersättningar för de kostnader som staten med stöd av 110 och 113 § i naturvårdslagen, 197 § i lagen om områdesanvändning (132/1999) samt 21 § i lagen om enskilda vägar (560/2018) påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000
- 5) för ersättningar som föranleds av skydd enligt 8 och 26 § i marktäktlagen (555/1981)
- 6) för ersättningar för olägenheter enligt 124 § 2 mom. i naturvårdslagen
- 7) för utgifter som föranleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärvas till staten för naturskyddsändamål eller som inrättas som privata skyddsområden samt för utgifter som föranleds av anskaffning av tjänster för märkning av privata skyddsområden och dessutom för utgifter för fastighetsskötsel på områden som är i miljöministeriets besittning och för eventuella kostnader för ersättningsförrättningar

8) till betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)

9) till understöd och ersättningar enligt lagen om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur (15/2022)

10) för stödjande av kommunerna och sammanslutningar som kommunerna bildat för förvärv av rekreationsområden vid förvärv av regionalt och nationellt betydelsefulla rekreationsområden med stöd av statsunderstödslagen (688/2001). Förvärven ska främja skyddet av den biologiska mångfalden

11) till betalning enligt lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) av utgifter som förädlas av ersättningar för sådana skogsskador som spridits från naturskyddsområden eller från områden i statens ägo som förvärvats för naturskyddsändamål och av bedömning av skadorna.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För genomförandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000, handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och programmet Helmi får det 2026 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2026 föranleder kostnader på sammanlagt högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Genom förvärv till staten av mark för naturskyddsändamål och genom ett ersättningsförfarande tryggas områden som är viktiga för den biologiska mångfalden. Man genomför särskilt handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) samt skyddet av myrar som en del av programmet Helmi. Med anslaget genomförs också de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, nätverket Natura 2000, skyddet av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar för skyddsområden enligt planerna. Forststyrelsen fortsätter att förvärva skyddsområden vid behov.

För förvärv av och ersättningar för skogsområden som överensstämmer med handlingsplanen METSO reserveras preliminärt sammanlagt 19 000 000 euro och för skydd av myrar som en del av programmet Helmi preliminärt 5 000 000 euro. Resten av anslagen riktas till ersättningar med anledning av Natura 2000-nätverket och gamla naturskyddsprogram samt till andra ersättningar för naturvård. Av anslaget betalas dessutom ersättning för skador orsakade av fridlysta arter.

Lönekostnaderna för visstidsanställd personal som sköter förvärv för naturskyddsändamål samt kostnader för främjande av handlingsplanen METSO, såsom kommunikations- och projektkostnader, betalas av anslaget under moment 35.10.21.

Utgifter för staten som förädlas av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2027
Förbindelser år 2026	5 000	3 000	2 000	10 000
Utgifter sammanlagt	5 000	3 000	2 000	10 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 380 000 euro och överföringsutgifternas andel 39 000 000 euro.

2026 budget	39 380 000
2025 II tilläggsb.	—
2025 budget	39 380 000
2024 bokslut	37 630 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 062 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och enligt internationella överenskommelser i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till andra betalningar till utlandet som föranleds av internationella förbindelser

2) till stödjande av utvecklingsländernas representanters deltagande i internationella miljökonferenser, avtalsförhandlingar och expertseminarier.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimat och atmosfär	330 000
Ekosystemtjänsterna och den biologiska mångfalden	530 000
Östersjön, vattendrag och vattenresurser	730 000
Materialeffektivitet och kemikalier	220 000
Boende och byggd miljö	42 000
Andra betalningar till utlandet	60 000
Deltagandestöd till utvecklingsländer	150 000
Sammanlagt	2 062 000

2026 budget	2 062 000
2025 budget	2 062 000
2024 bokslut	2 162 000

67. Överföring till Miljöskadefonden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana kostnader för anskaffning av bekämpningsmateriel som avses i 20 § i lagen om miljöskadefonden (1262/2022).

Förklaring: Ur miljöskadefonden kan beviljas understöd för att delvis täcka de totala kostnaderna för anskaffning av materiel för bekämpning av miljöskador inom räddningsverksamheten.

2026 budget	3 000 000
2025 budget	3 000 000

20. Samhällen, byggande och boende

Förklaring: Under kapitlet har budgeterats de anslag inom förvaltningsområdet som syftar till att främja byggande och boende.

De bostadspolitiska åtgärderna syftar till att sörja för ett tillräckligt bostadsbyggande, stödja den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, förnya bostadsbeståndet, främja konkurrensen inom byggbranschen, öka hushållens valfrihet samt svara på människornas boendebehov. En fungerande bostadsmarknad främjar en kontrollerad samhällsstruktur i växande stadsregioner och skapar förutsättningar för regionernas ekonomiska livskraft och för ett effektivt ordnande av olika tjänster. Ett tillräckligt bostadsutbud som reagerar flexibelt på efterfrågan intar en nyckelställning vid genomförandet av skäligt prissatta boendelösningar i tillväxtcentrumen och vid förbättrandet av regionernas konkurrenskraft. Utöver urbaniseringen innebär den åldrande befolkningen, det ökande behovet av arbetskraft och den ökade invandringen att efterfrågan på bostäder i tillväxtcentrumen kommer att bestå. I områden med minskande befolkning utvecklas lösningar på problemet med bostäder som står tomma framför allt i fråga om det understödda bostadsbeståndet. Kriterierna för en statsunderstödd produktion av skäligt prissatta bostäder är att det finns ett långsiktigt behov av sådana bostäder och att projekten är ekonomiskt hållbara. Den understödda bostadsproduktionen ska i huvudsak riktas till de stora stadsregionerna, där behovet av skäligt prissatta boendelösningar är störst, och till människor som har svårt att hyra bostad på den fria marknaden.

Kulturmiljöernas värden och deras positiva verkningar på människors välbefinnande och på utvecklandet av samhällena och näringslivet identifieras och utnyttjas för att skapa och trygga en god livsmiljö. Vid områdesanvändningen, byggandet och utvecklandet av livsmiljöerna tar man hänsyn till erkända kulturmiljöer och ser till att deras värden bevaras. En flexibel användning av och tillgänglighet till kulturmiljöer främjas. Genom understöden för vård av byggnadsarvet bevaras både den värdefulla byggda kulturmiljön som en del av det nationella kulturarvet och arbetssätten inom reparationsbyggande.

Förutsättningarna för den äldre befolkningens boende främjas, och man ser till att det finns ett utbud av boendelösningar som motsvarar de äldres behov. Understöden till grupper med särskilda behov inriktas i enlighet med regeringsprogrammet och riktlinjerna från ramförhandlingarna framför allt på boende för långtidsbostadslösa och personer med funktionsnedsättning. Genom bostadslöshetsprogrammet stärks samarbetet mellan staten, välfärdsområdena och kommunerna för att minska långtidsbostadslösheten. Genom boenderådgivning ska sådana problem i boendet som kan leda till förlust av bostad och bostadslöshet förebyggas. Tryggandet av kontinuiteten i boendet gör det enklare för den boende att lösa sina ekonomiska problem och andra problem med livshantering och främjar således välbefinnandet och förebygger utslagning.

Inom informationshanteringen för den byggda miljön pågår en reform som ska göra informationen om områdesanvändning och byggande mer lättillgänglig genom att den tillhandahålls i ett maskinläsbart och nationellt avtalat interoperabelt format. Den nya verksamhetsmodellen skapas genom gemensamt överenskomna informationsstrukturer, lagstiftning och genom att informatio-

nen finns tillgänglig på ett ställe, i det nationella datasystemet för den byggda miljön, Ryhti. Kommunerna och landskapsförbunden har en central roll i genomförandet av digitaliseringsreformen inom den byggda miljön. Miljöministeriet beviljar understöd till kommuner och landskapsförbund för genomförande av reformen av informationshanteringen så att uppgifterna om landskaps-, general- och detaljplaner och om tillstånd för byggande finns tillgängliga i det nya nationellt interoperabla datasystemet och i nationellt definierat maskinläsbart format. Efter övergångsperioden blir kommunernas och landskapsförbundens informationshantering i fråga om den byggda miljön lättare och överlappande uppgifter som lämnas till myndigheterna kan undvikas. Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till informationen om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet samt datasäkerheten, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande.

Bostadsproduktionens fördelning enligt region och produktionstyp

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Statsunderstödd nyproduktion			
Tillväxtcentrum	5 600	4 300	3 000
Det övriga landet	800	600	350
Bostäder av den statsunderstödda produktionen av bostäder som finansierats med investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov	2 000	1 400	1 200
Hysesbostäder finansierade med borgenslån	-	500	500

Utfallet av MBT-avtalet för Helsingforsregionen i de avtalsslutande kommunerna

Mål	på lång sikt/år	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Nya planer (bostäder)	16 500	16 500	16 500	16 500
Total bostadsproduktion (som påbörjas)	16 500	9 600	8 000	14 000

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2024 och uppskattning för 2025—2026

	2024 utfall bostäder	2025 uppskattning bostäder	2026 uppskattning och fullmakter bostäder
Påbörjade nya bostäder, sammanlagt	18 010	22 000	27 000
— räntestöd för statsunderstödd bostadsproduktion	8 400	7 000	4 300
— hyresbostäder finansierade med borgenslån	110	500	500
— fritt finansierade bostäder och andra bostäder	9 500	14 500	22 200
Räntestödslån för reparationsverksamhet	4 500	3 000	2 500
Borgenslån för ombyggnad	-	-	500
Anskaffning av bostäder			
— bostadssparpremiesystemet	5 800	6 000	8 000
Statsborgen för hushållens bostadslån ¹⁾	7 000	7 000	9 000

¹⁾ Riktas främst till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Riskhanteringen inom statsunderstödd bostadsproduktion

Den statsunderstödda bostadsproduktionen ökar beloppet av statens borgensansvar. Att den nya understödda produktionen i huvudsak är inriktad på stora stadsregioner minskar dock borgensrisken i anslutning till nya lån. Aravalånestocken minskar som väntat samtidigt som borgensstocken för statens bostadsfinansiering och beloppet av räntestödslånestocken ökar.

Beloppet av borgensansvaret för de lån med statsborgen som beviljats samfund hade i september 2024 ökat till 19,26 miljarder euro, vilket är ca 9,3 % mer än året innan. Största delen (86 %) av de lån med statsborgen som beviljats samfund finns i en kommun där risken är obetydlig eller liten. Antalet försenade betalningar av aravalån har fått under kontroll genom att ekonomiska saneringsåtgärder riktats till hyreshussamfund som har betalningssvårigheter och genom att indrivningen av försenade betalningar effektiviserats. Cirka 77 % av aravalånekundernas kapital finns mätt enligt kommunernas riskklassificering i kommuner med obetydlig risk eller liten risk. Betalningsproblemen koncentreras i huvudsak till områden med minskande befolkningsunderlag och beror närmast på att tomma bostäder belastar samhällenas ekonomi.

Den ekonomiska situationen för problemtyngda samfund lindras med hjälp av olika saneringsåtgärder och finansieringsarrangemang i anslutning till lånen samt genom att enskilda objekt befrias från de begränsningar de är föremål för. I åtgärderna betonas kostnadseffektivitet. Vid ombyggnad av bostadshus riktas eventuellt stöd till objekt vars användning även i fortsättningen är långvarig.

Antalet försenade betalningar av ägarbostadslån med statsborgen är litet i förhållande till lånestocken. Beloppet av borgensersättningar har sedan 2009 varierat mellan ca 200 000 och 900 000 euro per år och var 2024 ca 260 000 euro.

Aravalånestocken och statsborgen

	2024 utfall	2025 uppskattning	2026 uppskattning
Aravalånestocken (mn euro, läget 31.12)	1 700	1 500	1 200
Borgen för räntestödslån för hyres- och bostadsrättshus (mn euro, läget 31.12)	19 400	21 000	22 000
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	1 500	1 500	1 500
Andelen aravalån med betalningsförseningar (270 dagar) av aravalånestocken (läget 31.3), %	0,2	0,2	0,2
Beslut om befrielse från aravabegränsningar (bostäder)	2 000	2 000	2 000

Stöd för boendet, utvecklingen 2024—2026 (mn euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Understöd som betalas ur statsbudgeten			
— Understöd för reparationsverksamhet 35.20.55	9,55	7,55	6,985
— Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen 35.20.31	2,0	2,0	2,0
— Bostadsbidrag 33.10.54	1 696,1	1 406,3	1 097,4
— Bostadsbidrag för pensionstagare 33.40.60	703	679	630
— Bostadstillägg för studerande 29.70.55	14,9	179,2	379,1

Stöd för boendet, utvecklingen 2024—2026 (mn euro)

	2024 utfall	2025 ordinarie budget	2026 budgetprop.
Fullmakter för statsunderstödd bostadsproduktion 35.20.58			
— räntestöd för bostadslån	239,8	215,9	138,8
— rivningsackord för aravahus	6,0	6,0	6,0
— begränsningsackord för aravahus	2,0	2,0	2,0
Understöd för det statligt stödda bostadsbeståndet 35.20.57			
— understöd för grupper med särskilda behov	63,0	15,0	15,0
— saneringsunderstöd för hyres- och bostadsrättshus	2,6	2,6	0,6
— rivningsbidrag	5,0	5,0	4,7
Fullmakter att godkänna räntestödslån och borgensförbindelser			
Fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion	2 250	1 750	1 135
Borgenslån för byggande av hyreshus	100	100	300
Statens borgensfullmakt för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag	100	100	100

(01.) *Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fördröjning av indragningen av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (överföring till moment 35.01.01)	-1 700
Sammanlagt	-1 700

2025 II tilläggsb.	-840 000
2025 budget	1 700 000
2024 bokslut	6 216 000

31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till understöd enligt lagen om stöd för boenderådgivning till kommunerna 2023—2027 (1036/2022).

Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Förklaring: Genom boenderådgivning ska sådana problem i boendet som kan leda till förlust av bostad förebyggas.

I enlighet med lagen om stöd för boenderådgivning till kommunerna 2023—2027 prioriteras vid beviljandet av understöd de kommuner som har flest bostadslösa och vräkningar eller någon annan särskild motivering till behovet av understöd. Dessutom prioriteras kommuner som inleder boenderådgivning som en ny tjänst genom vilken tillgången till boenderådgivning förbättras.

Understödstagaren kan själv producera boenderådgivningen eller med stöd av avtal skaffa den från någon annan tjänsteproducent. Bestämmelser om kommunens skyldighet att främja hälsa och välfärd i samarbete med välfärdsområdet och andra offentliga aktörer, privata företag och allmännyttiga samfund finns i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021).

Inom ramen för statsbudgeten beviljas understöd för boenderådgivning till högst 80 % av de godtagbara och skäligena kostnaderna för produktion, utvidgning eller utveckling av boenderådgivningen.

Understöd 2023—2025

Stad	2023	2024	2025
Helsingfors	1 039 000	643 000	514 000
Esbo	473 000	271 000	208 000
Vanda	-	183 000	147 000
Tammerfors	129 000	163 000	145 000
Åbo	247 000	152 000	96 000
Övriga städer sammanlagt	1 600 000	1 090 000	884 000
Sammanlagt	3 488 000	2 502 000	1 994 000

Anslagen för behandling av understödsärenden har budgeterats under moment 35.01.01.

2026 budget	2 000 000
2025 budget	2 000 000
2024 bokslut	2 000 000

33. Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 650 000 euro.

Anslaget får användas för att genomföra ett program enligt regeringsprogrammet som syftar till att eliminera långtidsbostadslösheten.

Förklaring: Avskaffande av långtidsbostadslöshet kräver samordning av kommunernas bostadsväsende och välfärdsområdenas social- och hälsovårdstjänster. Med anslaget stöds inom ramen för programmet projekt för att minska bostadslösheten och utvecklas samarbetet mellan programstäderna och välfärdsområdena, så att de utmaningar som gäller avskaffande av långtidsbostadslöshet kan bemötas effektivt i den förändrade förvaltningsstrukturen.

Anslagen för behandling av understödsärenden har budgeterats under moment 35.01.01.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 000
Sammanlagt	1 000
2026 budget	4 650 000
2025 budget	3 650 000
2024 bokslut	1 825 000

35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas för kostnaderna för de ändringar som de nya digitala skyldigheterna enligt lagen om datasystemet för den byggda miljön, bygglagen och lagen om områdesanvändning föranleder kommunerna och landskapsförbunden.

Understödet beviljas till fullt belopp av de skäligen och ändamålsenliga kostnader som godkänts i understödsbeslutet och som realiserats. Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma åtgärd.

Understöd kan beviljas för följande åtgärder som föranleds av ändringar i lagstiftningen samt för de skäligen resekostnader för inrikes resor som åtgärderna medför:

— systemändringar och upphandlingar av system, ändringar av datamodeller för uppgifter samt överföring av befintliga uppgifter och lämnande av nya uppgifter till datasystemet för den byggda miljön

— utbildning av de anställda och höjning av deras kompetens

— personalresurser för kommunen eller landskapsförbundet.

Förklaring: Syftet med understödet är att stödja genomförandet av reformen av kommunernas och landskapsförbundens informationshantering i fråga om den byggda miljön och den riksomfattande tillgången till värdefulla dataset enligt direktivet om öppna data inom markanvändningen. Genom understödet säkerställs det att kommunerna och landskapsförbunden inom ramen för de föreskrivna övergångstiderna på ett kontrollerat sätt inleder myndighetsarbetet enligt de nya digitala skyldigheterna i de ovannämnda lagarna.

Miljöministeriet är statsbidragsmyndighet och fattar beslut om understöd i enlighet med den inlämnade ansökan, genomförandeplanen, kostnadskalkylen och de begränsningar som anges i utlysningen.

2026 budget	3 700 000
2025 budget	3 700 000
2024 bokslut	3 700 000

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 985 000 euro.

Anslaget får användas till understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016).

Förklaring: Understöd beviljas i synnerhet för sådana reparationer av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning, sådan installation av hiss i efterhand och sådant undanröjande av hinder för tillgänglighet i bostadshus som är nödvändiga med tanke på tillgänglighet, säkerhet och hälsa, med undantag för tillgänglighetsanpassningar i befintliga hissar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-565
Sammanlagt	-565
2026 budget	6 985 000
2025 budget	7 550 000
2024 bokslut	9 550 000

57. Understöd för det statligt stödda bostadsbeståndet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 80 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) till ett belopp av sammanlagt högst 15 000 000 euro
- 2) till beviljande av understöd enligt lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) till ett belopp av sammanlagt högst 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 200 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhållet i fråga om bostadsamfund som har ekonomiska svårigheter
- 3) med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) till beviljande av bidrag för rivning av bostäder till ett belopp av sammanlagt högst 4 700 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs i statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006)
- 4) till utbetalning av understöd som beviljats tidigare år.

Statskontoret får dessutom använda högst 300 000 euro till tryggande av fordringar, såsom indrivning av fordringar och skötsel av säkerhetsegendomen, betalning av utgifter för utövande av regressrätten, betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare och inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner, exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det behövs för tryggande av låne- eller borgensfordringar eller andra fordringar eller för minimering av borgensansvar, samt till utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

Förklaring: År 2026 kan nya understöd för det statligt stödda bostadsbeståndet beviljas till ett belopp av sammanlagt ca 20,6 miljoner euro. Vid fördelningen av investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov tryggas understöd för bostadsobjekt som anknyter till personer med funktionsnedsättning.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 80 300 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 300 000 euro.

2026 budget	80 600 000

58. Fullmakter för statsunderstödd bostadsproduktion (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 152 020 000 euro.

Anslaget får användas

1) till räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar som betalas av statens medel och som avses i lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus, lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982) och lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus

2) till täckande av de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestöd för hyresbostadslån, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder, lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån, lagen om statsborgen för ägarbostadslån samt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag.

År 2026 får lån enligt lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro. Det totala beloppet av statsborgen enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara sammanlagt högst 2 400 000 000 euro vid utgången av 2026.

Fullmakt

År 2026 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) och enligt lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016) godkännas som av statens medel understödda räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 1 135 000 000 euro. Lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

År 2026 får lån enligt lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 300 000 000 euro.

År 2026 får lån enligt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag (941/2014) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkningsunderlag eller om det är nödvändigt för att förhindra större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får statens ansvar för aravalånekapital i enlighet med 17 a och 16 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 8 000 000 euro år 2026, dock så att beloppet av begränsningsackorden enligt 16 a § i aravabegränsningslagen uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Samfundens räntestödsavgifter	138 800 000
Samfundens borgensersättningar	12 820 000
Privatpersoners borgensersättningar	400 000
Sammanlagt	152 020 000

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget 152 020 000

(60.) Överföring till Statens bostadsfond

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

2025 budget —
2024 bokslut —

64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd till privata ägare, till kommuner och samkommuner och till samfund som främjar vården av byggnadsarvet för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning

2) till ersättningar som betalas med stöd av 13 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och till utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet

3) till understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i lagen om områdesanvändning (132/1999)

4) till kostnader för nödvändiga istandsättnings- och återställningsarbeten som en myndighet låtit utföra med stöd av 17 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010).

Understöd för vård av byggnadsarvet får beviljas till högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används i huvudsak till att understödja privata ägare och sammanslutningar som i egenskap av ägare eller innehavare främjar vården av byggnadsarvet i syfte att trygga bevarandet av det värdefulla byggnadsarvet i enlighet med skyddsvärdena.

2026 budget 1 700 000
2025 budget 1 700 000
2024 bokslut 1 700 000

95. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 910 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av nationella finansieringsandelar inom programmet Invest-EU.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	14 080
Sammanlagt	14 080
2026 budget	19 910 000
2025 budget	5 830 000

Huvudtitel 36

RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Ett mål för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som föranleds av detta, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken, hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar tillgången på finansiering och statens likviditet till så förmånliga kostnader som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 718 miljoner euro år 2026.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna, om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2024—2026

		År 2024 bokslut 1000 €	År 2025 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2026 budgetprop. 1000 €	Ändring 2025—2026 1000 € %	
01.	Räntor på statsskulden	3 183 096	3 170 773	3 223 632	52 859	2
90.	Räntor på statsskulden (förslagsanslag)	3 183 096	3 170 773	3 223 632	52 859	2
09.	Övriga utgifter för stats- skulden	23 325	20 460	22 434	1 974	10
20.	Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslags- anslag)	23 325	20 460	22 434	1 974	10
Sammanlagt		3 206 421	3 191 233	3 246 066	54 833	2

01. Räntor på statsskulden

90. Räntor på statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 223 632 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, preskriberade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt till betalning av utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skuldbeloppet i euro uppgick vid utgången av 2024 till 166 748 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 2,02 procent. För 2026 års upplåning har det använts 1,80 procents ränta för ränteperioder på 3 månader och 3,00 procents ränta för ränteperioder på 10 år.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån, inkomster genom derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån och inkomster från kontantsäkerheter.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Serieobligationslån	2 865 933
Övriga obligationslån	100 556
Skuldförbindelselån	363 179
Nettoränteutgifter för mottagen kontantsäkerhet	-106 036
Sammanlagt	3 223 632

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	52 859
Sammanlagt	52 859

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	3 223 632 000
2025 II tilläggsb.	-197 000 000
2025 budget	3 170 773 000
2024 bokslut	3 183 095 594

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 434 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatav-

tal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt till reklam- och marknadsföringskostnader i anslutning till emission av avkastningsobligationer

3) till förvaltningsprovisioner för säkerhetsarrangemang i anslutning till Finlands program för finansiellt stöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2025—2026 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	19 750 000
Inlösenavgifter och ombudsmannaarvoden	1 000
Övriga utgifter	2 683 000
Sammanlagt	22 434 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 974
Sammanlagt	1 974

Anslaget står utanför ramen.

2026 budget	22 434 000
2025 budget	20 460 000
2024 bokslut	23 325 151

Ekonomisk översikt

¹ Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Finansministeriet

CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-367-424-0

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsinki 2023 Finland

Ekonomisk översikt, hösten 2025

Finansministeriets publikationer 2025:50	Tema	Ekonomiska utsikter
Utgivare	Finansministeriet	
Utarbetad av	Ekonomiska avdelningen	
Språk	Svenska	Sidantal 116

Referat

I fjol ökade Finlands bruttonationalprodukt (BNP) med 0,4 procent på årsnivå, och den ekonomiska återhämtningen fortsätter. Den lägre inflationen, nedgången i räntenivån och ändringarna av inkomstbeskattningen ökar konsumtionen. Återhämtningen inom byggandet, energiomställningen och försvarsupphandlingarna ökar investeringarna. Den ekonomiska tillväxten belastas av USA:s förhöjda tullar och den allmänna osäkerheten. BNP växer med 1,0 procent 2025, 1,4 procent 2026 och 1,7 procent 2027. Sysselsättningen ökar endast från 2026–2027 i och med den positiva ekonomiska utvecklingen. Arbetslöshetsgraden sjunker från 9,4 procent 2025 till 8,4 procent under 2027.

Det svaga utgångsläget och den långsamma ekonomiska tillväxten belastar de offentliga finanserna i år. Den förväntade ekonomiska tillväxten under de närmaste åren och regeringens anpassningsåtgärder minskar endast måttligt underskottet, då utgifterna ökar till följd av de växande investeringarna i försvaret, utgifterna för omsorg och vård samt kostnaderna för skuldhanteringen. De offentliga samfundens underskott är i år 4,3 procent i förhållandet till BNP och minskar till cirka 3,6 procent 2026 och vidare till cirka 3 procent i slutet av prognosperioden. Skuldkvoten stabiliseras tillfälligt 2027, varefter den vänder uppåt på nytt och överstiger 90 procent 2029.

Nyckelord ekonomiska utsikter, offentlig ekonomi, ekonomisk utveckling, budjethandlingar.

ISBN PDF 978-952-367-424-0 **ISSN PDF** 1797-9714

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-424-0>

Taloudellinen katsaus, syksy 2025

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2025:50	Teema	Talousnäkymät
Julkaisija Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä Kansantalouselosasto		
Kieli Ruotsi	Sivumäärä	116

Tiivistelmä

Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi viime vuonna 0,4 prosenttia vuositasolla ja talouden toipuminen jatkuu. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. Talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus. BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2025, ja 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyys kasvaa vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027.

Heikko lähtötilanne ja talouden hidas kasvu painavat julkista taloutta tänä vuonna. Lähivuosien ennakoitu talouskasvu sekä hallituksen sopeutustoimet pienentävät alijäämää vain maltillisesti, kun menoja lisäävät kasvavat puolustusinvestoinnit, hoiva- ja hoitomenot sekä velanhoidokustannukset. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja pienenee siitä n. 3,6 prosenttiin vuonna 2026 ja kolmen prosentin tuntumaan ennustejakson lopulla. Velkasuhde näyttää vakautuvan hetkellisesti vuonna 2027, minkä jälkeen se kääntyy uudelleen kasvuun ja ylittää 90 prosenttia vuonna 2029.

Asiasanat talousnäkymät, julkinen talous, taloudellinen kehitys, budjettineuvottelut.

ISBN PDF	978-952-367-424-0	ISSN PDF	1797-9714

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-424-0>

Economic Survey, Autumn 2025

Publications of the Ministry of Finance 2025:50	Subject	Economic Prospects
Publisher	Ministry of Finance	
Group Author	Economics Department	
Language	Swedish	Pages 116

Abstract

Finland's GDP grew last year by 0.4 per cent at an annual level, and the economic recovery continues. Consumption will be boosted by the slowdown in inflation, declining interest rates and income tax reductions. Recovery of the construction sector, the energy transition and defence materiel purchases will increase investments. Growth in the economy is slowed down by the US tariff increases and the general uncertainty. GDP will grow by 1.0% in 2025, by 1.4% in 2026 and 1.7% in 2027. Employment will grow only in 2026 and 2027 as economic growth picks up. Unemployment will fall from 9.4% in 2025 to 8.4% in 2027.

General government finances are weighed down this year by the weak current situation and the slow economic growth. The economic growth forecast for the next few years and the Government's adjustment measures will have only a moderate decreasing impact on the deficit, as defence investments, care and treatment expenses and debt servicing costs will increase expenditure. The general government deficit is 4.3 per cent of GDP this year and will gradually decrease to around 3.6 per cent in 2026 and to around three per cent at the end of the outlook period. The debt ratio will momentarily stabilise in 2027, after which it will take an upward turn again and exceed 90 per cent in 2029.

Keywords economic prospects, public finance, economic development, budget negotiations.

ISBN PDF	978-952-367-424-0	ISSN PDF	1797-9714

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-424-0>

Källa för informationen om den faktiska utvecklingen: Statistikcentralen, om inget annat nämns

SYMBOLERNA SOM ANVÄNTS I TABELLERNA

*	Prognos
-	Bristande information
CPB	CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschafts Institut
IMF	Internationella Valutafonden
ANM	Arbets- och näringsministeriet
FM	Finansministeriet

Varje siffra i tabellen har avrundats skilt.

TILL LÄSAREN

I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2025–2027. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en kalkyl över den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2029.

Prognosen och den utvecklingskalkylen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012). Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna som Statistikcentralen gett ut i augusti 2025, annan offentlig statistik som stått till buds senast den 22 august 2025 samt regeringens beslut i budgetförhandlingarna den 2 september 2025.

Helsingfors, september 2025

Finansministeriets ekonomiska avdelning

Mikko Spolander, avdelningschef, överdirektör

Janne Huovari, finansråd, chef för makroprognoser

Jenni Pääkkönen, finansråd, chef för fiskala prognoser

Innehåll

Till läsaren	7
Förord	10
Sammandrag	13
1 Ekonomiska utsikter	22
1.1 Världsekonomin	22
1.1.1 Tillväxtutsikter	22
1.1.2 Finansmarknader och råvaror	25
1.1.3 Världshandel	26
1.2 Utrikeshandel	29
1.2.1 Export och import	29
1.2.2 Bytesbalans	32
1.3 Priser och kostnader	34
1.4 Löner och inkomster	39
1.5 Konsumtion	44
1.6 Investeringar	50
1.7 Inhemsk produktion	55
1.7.1 BNP och produktivitet	55
1.7.2 Branscher	57
1.8 Arbetsmarknaden	62
1.9 Utsikter på medellång sikt 2028–2029	66
2 De offentliga finanserna	70
2.1 Samtliga offentliga samfund	70
2.2 De offentliga samfundens skuld	79
2.3 Statsförvaltningen	85
2.4 Kommunalförvaltningen	93
2.5 Velfärdsområdesförvaltningen	98

2.6	Socialskyddsfonderna	101
2.6.1	Arbetspensionsanstalterna	101
2.6.2	Övriga socialskyddsfonderna	104
2.7	De offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet	106

Bilagor		109
Bilaga 1 Centrala antaganden för beräkning av skatteintäkter		109
Bilaga 2 Skillnader mellan statsbudgeten och nationalräkenskaperna		112

Bilagatabeller		114

Teman:

Dimensionering av finanspolitiken		76
Den offentliga skuldkvotens utveckling på låg sikt		82
Budgeten för 2026 och ramarna för statsfinanserna		90

Bilagor utanför publikationen:

Bilagan finns som en separat fil på adressen

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-424-0>

FÖRORD

Finlands ekonomi återhämtar sig i skuggan av handelstvister och osäkerhet. Enligt finansministeriets prognos ökar Finlands BNP med 1 procent i år. Takten ökar till nästan 1,5 procent nästa år och ytterligare lite till år 2027.

Data från i somras har stärkt uppfattningen om att det är uttryckligen den privata konsumtionen som bromsar ekonomins återhämtning i Finland. Trots att hushållen har ökad köpkraft så gnager rädslan för arbetslöshet på hushållens förtroende för framtiden. I stället för att konsumera väljer hushållen att spara en större andel än normalt av de ökande inkomsterna.

I gengäld har privata investeringar ökat i rask takt sedan slutet av förra året. Utifrån uppgifterna tror företagen på en ökande efterfrågan och produktion av sina produkter i framtiden.

Samma syn har även finansministeriet i sin prognos. Det är i synnerhet privata och offentliga investeringar som höjer efterfrågan och produktionen i ekonomin i år. Då produktionen ökar behövs det småningom mer arbetskraft i företagen. När selsättningen tar fart och arbetslösheten avtar blir också hushållens bild av framtiden ljusare. De minskar på sparandet, och då ökar konsumtionen. Enligt prognosen tilltar denna trend under 2026. Eftersom hushållen har gott om sparmedel på sina konton, kan konsumtionsökningen rentav bli en överraskning för oss.

Däremot går det trögt för de offentliga finanserna att kravla sig ur svackan. Underskotten i de offentliga finanserna minskar långsamt och skulden i förhållande till BNP ökar. Det är framför allt utgifterna för social- och hälsovården och försvaret samt ränteutgifterna som ökar kraftigt, de sistnämnda i hög grad som ett resultat av Rysslands anfallskrig och den därigenom eskalerade inflationen och ränteuppgången.

Om vi hade lyckats hålla försvarsutgifterna och ränteutgifterna på 2022 års nivå i förhållande till BNP, skulle de offentliga utgifterna vara betydligt mindre än i prognosen för 2029. Visserligen skulle i synnerhet arbetspensionsanstalterna samtidigt få betydligt mindre ränteinkomster. I denna alternativa värld skulle även tillväxten inom ekonomin ha varit snabbare än vad den i verkligheten varit, sysselsättningsläget skulle vara bättre och prisuppgången måttligare. Säkerligen skulle inte heller konsumenternas förtroende för ekonomin vara lika svag som den är i dag. Överlag skulle läget och utsikterna i de offentliga finanserna vara betydligt positivare än i prognosen.

Det är onödigt att spekulera för mycket kring vad som kunde ha varit. Skulderna måste betalas och åtagandena med Nato respekteras. Kärnfrågan för den ekonomiska politiken blir hur vi ska kunna uppfylla åtagandena och välfärdssamhällets olika servicelöften så att de offentliga finanserna har en stabil grund på lång sikt.

Enligt prognosen stabiliseras skuldkvoten i de offentliga finanserna tillfälligt 2027. Regeringen har använt sig av hela sitt metodurval för att få bukt på ökningen av skuldkvoten. I regeringsprogrammet och besluten från ramförhandlingarna våren 2024 betonades besparingar och skattehöjningar, vilka har en snabb och direkt effekt på att minska skuldsättningen. Besluten från ramförhandlingarna våren 2025 syftar till att stödja ekonomisk tillväxt som, om den kommer i gång, skulle stärka de offentliga finansernas finansieringsbas. I besluten vid budgetförhandlingarna hösten 2025 ingår bland annat finansiella transaktioner som ska kompensera för effektbristen från att konjunkturuppgången låter vänta på sig och ökningen av arbetstillfällen har i stället för att generera sysselsättning delvis gett upphov till arbetslöshet. Åtgärderna ska säkerställa att skuldkvoten stabiliseras 2027, förutsatt att ekonomin inte bjuder på ovälkomna överraskningar. Trots åtgärder börjar skuldkvoten öka igen efter 2027.

De nyligen omarbetade EU-bestämmelserna och regeringens förslag till nya nationella regler för de offentliga finanserna kräver att trenden ska vända till en hållbar minskning av skulden i förhållande till BNP. För att minskningstakten ska vara tillräckligt snabb måste ökningen av försvarsutgifterna och skuldhanteringsutgifterna täckas och underskottet i de offentliga finanserna minskas med flera miljarder euro till nära jämvikt under de följande valperioderna. När vi lyckas med det – så att underskottet minskar till en nivå tillräckligt nära jämvikt och hålls där – ansamlas skuld varje år långsammare än vad ekonomin växer, och då minskar skuldkvoten.

Lättare sagt än gjort. En tillräcklig och varaktig minskning av underskottet kräver att ekonomin och inkomsterna i de offentliga finanserna ökar snabbare än enligt prognosen och att utgifterna i gengäld ökar långsammare.

Helheten kräver under de följande valperioderna mer prioritering av utgifterna, fler sparåtgärder, ytterligare åtstramning av beskattningen på ett håll och eventuella skattelättnader på ett annat. Det blir allt svårare att genomföra detta utan anpassning av det offentligas servicelöfte efter de budgetära begränsningar som beror på tillväxten av de ekonomiska resurserna. Servicelöftet är ett politiskt val av värderingar.

Dessutom måste ekonomins och välfärdssamhällets strukturer ytterligare modifieras så att det finns ett utbud av arbetstillfällen, arbetskraft och kapital som effektivare rör sig från icke-produktiva objekt i stagnerande branscher till mer produktiva objekt i tillväxtbranscherna.

Många har efterlyst en bred parlamentarisk enighet om målen för de offentliga finanserna på lång sikt och ett ramverk för de offentliga finanserna som omfattar minst två valperioder. Regeringarna skulle sedan välja åtgärderna i sina program inom denna ram.

Det behövs verkligen såväl enighet om målen för de offentliga finanserna som en förståelse för hur de ekonomiska resurserna inverkar på de offentliga finanserna. Att bryta trenden för den offentliga skuldsättningen och vända den till en snabbt nedåtgående bana skulle vara en nationell bedrift som kommande generationer skulle prisa oss för.

SAMMANDRAG

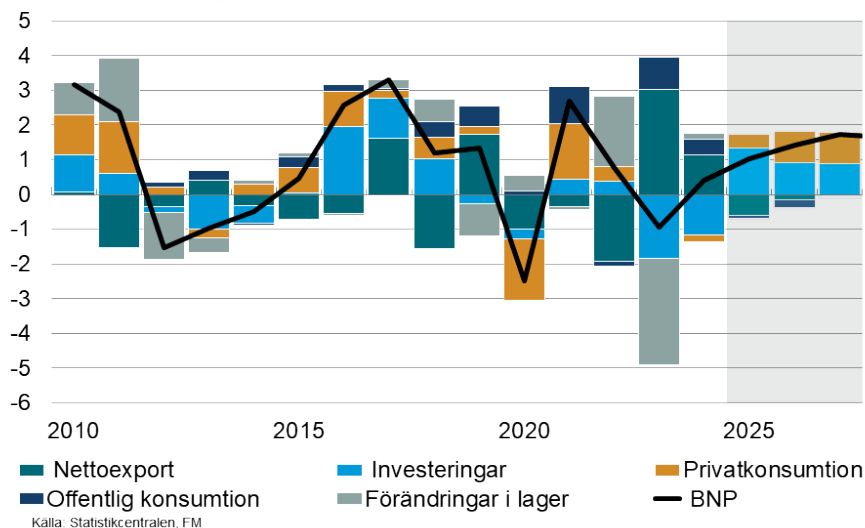
Ekonomiska utsikter 2025–2027

Den ekonomiska återhämtningen har varit långsam i Finland, men det finns tecken på att ekonomin kommer att växa snabbare. Den betydligt lägre inflationen och räntenivån har förbättrat hushållens köpkraft både i Finland och på exportmarknaderna. Den ekonomiska osäkerheten har dock i Finland tills vidare ökat sparandet snarare än konsumtionen. Investeringarna väntas växa snabbare, eftersom energiomställningen och de försvarsrelaterade projekten ökar investeringarna avsevärt under prognosperioden. Enligt statistiken anknöt den ekonomiska tillväxten till stor del till investeringar. I motsats till förväntningarna och de preliminära uppgifterna avtog den ekonomiska tillväxten inte längre i fjol utan ökade med 0,4 procent.

Den ekonomiska tillväxten belastas av de tullar som USA infört. Med tanke på den ekonomiska tillväxten är det gynnsamt att EU:s motåtgärder ser ut att bli små, och de tullavtal som ingåtts minskar i vilket fall som helst osäkerheten. Efterfrågan på exportmarknaderna backas av de ökande investeringarna i försvaret och infrastrukturen i Europa. År 2025 ökar bruttonationalprodukten (BNP) med 1,0 procent, 2026 med 1,4 procent och 2027 med 1,7 procent.

Finlands BKT och efterfrågeposter

%, årsförändring och kontribution

Osäkerhet och tullar bromsar upp återhämtningen i världsekonomin

Osäkerheten i världsekonomin har minskat något till följd av de preliminära tullavtalen. I början av året var siffrorna för världsekonomin också något bättre än väntat. Trots det är osäkerheten fortfarande stor. I kombination med USA:s betydligt högre tullar bromsar osäkerheten upp den tillväxt som uppgången i realinkomsterna och investeringarna åstadkommit. I euroområdet återhämtar sig ekonomin långsamt. USA lider mest av landets ekonomiska politik och handelspolitik, och dess ekonomiska tillväxt avtar märkbart.

Finlands export har i synnerhet belastats av den svaga efterfrågan i Europa. Exporten väntas öka i och med att ekonomin återhämtar sig i euroområdet och tack vare Finlands kostnadsmässiga konkurrenskraft. Exporten bromsas dock upp avsevärt av USA:s tullar och den starkare euron. Importen ökar snabbare än exporten, eftersom en stor del av den ökade efterfrågan i Finland kommer från investeringar där importerade insatsvaror står för en betydande andel.

Hushållens konsumtion ökar med köpkraften

Inflationen har avtagit avsevärt, och även prisuppgången förblir måttlig. Inflationen har avtagit framför allt på grund av att priserna på energi och ägarboende har sjunkit. Enligt konsumentprisindexet har prisuppgången redan nästan upphört. Detta beror dock på nedgången i räntenivån. Den underliggande inflationen är rejält över två procent och efter en lång period snabbare än i euroområdet i genomsnitt, dock delvis på grund av högre konsumtionsskatter.

Realinkomsterna har börjat öka i och med att inflationen avtar och lönerna höjs. Den genomsnittliga ökningen i hushållens realinkomster motverkas i år dock av det svaga sysselsättningsläget, nedskärningarna i socialförmåner och de högre konsumtionsskatterna. Nästa år ökar de disponibla realinkomsterna snabbare när sysselsättningsläget blir bättre och inkomstbeskattningen sjunker.

Trots de ökade realinkomsterna har konsumtionen inte ökat. Det svaga sysselsättningsläget, osäkerheten och det svaga förtroendet för ekonomin har lett till att hushållen sparar i stället för att konsumera, vilket har höjt sparkvoten. Enligt prognosen kommer konsumtionen att öka snabbare än inkomsterna under de kommande åren, vilket minskar sparkvoten gradvis mot den genomsnittliga nivån på lång sikt.

Stora investeringar under de närmaste åren

I år ökar investeringarna avsevärt efter två år av nedgång. Inom byggandet är läget dock fortfarande svagt. I synnerhet bostadsbyggandet återhämtar sig långsamt, eftersom bostadsmarknaden trots uppgången i handelsvolymen ännu inte har återhämtat sig till den normala nivån. För närvarande byggs det dock betydligt färre bostäder jämfört med efterfrågan på en längre period, och återhämtningen från denna svacka kommer att skapa tillväxt under de kommande åren.

Investeringarna relaterade till energiomställningen och ny teknik ökar däremot i rask takt. Det finns ett rekordantal planer för investeringar i Finland, och i år har vissa investeringar redan påbörjats. Investeringarna omfattar både projekt som producerar och projekt som använder ren energi. Investeringarna ökar också till följd av försvarsupphandlingar, som i år ökar avsevärt i och med de nya jaktplanen, men nivån kommer att förbli hög också under de närmaste åren.

Sysselsättningen väntas att vända uppåt

Sysselsättningen har inte vändat till tillväxt under början av året. När produktionen ökar väntas sysselsättningsläget dock bli bättre från och med nästa år. På årsnivå finns det i år något färre sysselsatta än i fjol och betydligt fler arbetslösa, cirka 9,4 procent av arbetskraften. Nästa år ökar antalet sysselsatta, medan arbetslösheten minskar till 9,0 procent. Även 2027 fortsätter sysselsättningen att öka, och sysselsättningsgraden (för 20–64-åringar) stiger till 77,3 procent.

Trots det svaga sysselsättningsläget har arbetskraften ökat rejält under de senaste åren, och i början av året ökade arbetskraften ytterligare. På arbetsmarknaden finns det många möjligheter för en ökande sysselsättning. Regeringens sysselsättningsåtgärder och invandringen ökar arbetskraften. På grund av den svaga efterfrågan har den ökade arbetskraften dock tills vidare lett till en högre arbetslöshet.

Återhämtningen från recessionen, investeringarna och försvarsutgifterna påskyndar den ekonomiska tillväxten de närmaste åren

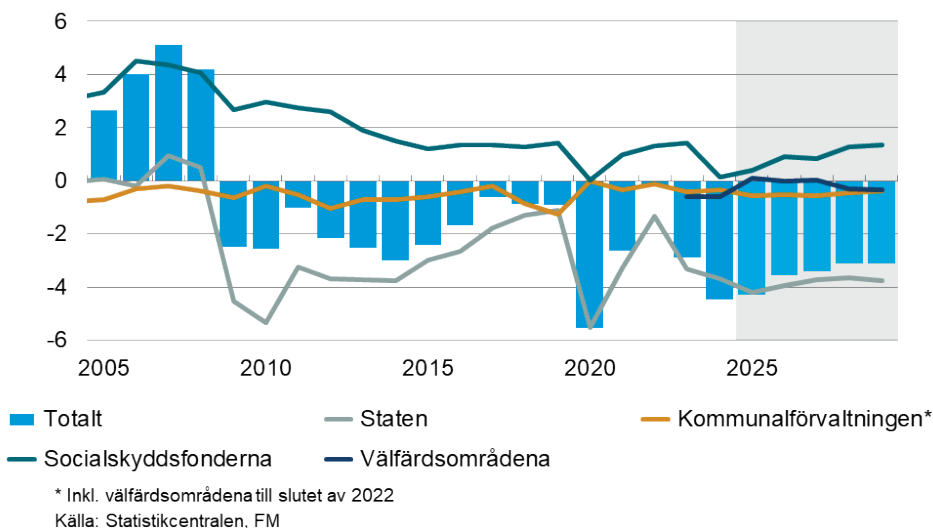
Finlands potentiella dvs. långsiktiga produktionstillväxt i genomsnitt estimeras vara en procent om året 2025–2029. Den potentiella produktionens svaga tillväxt beror framför allt på en svag produktivitetstillväxt. Under prognosperioden växer ekonomin dock snabbare än den potentiella produktionen, eftersom produktionen i Finland på grund av recessionen är betydligt mindre än den potentiella produktionen och ekonomin återhämtar sig under de närmaste åren. Investeringar är viktiga för produktionstillväxt. Den betydande ökningen av försvarsutgifterna ökar dessutom efterfrågan i ekonomin avsevärt.

Den offentliga skuldkvoten kan stabiliseras temporärt men inte permanent

Den ekonomiska återhämtningen dröjer, och skatteinkomsterna utvecklas svagt i år. Uppgången i utgifterna blir måttligare tack vare den avtagande inflationen och anpassningsåtgärderna, men ränte- och försvarsutgifterna fortsätter att öka kraftigt. De offentliga samfundens underskott är i år 4,3 procent av BNP. Det svaga ekonomiska konjunkturläget slår hårdast mot statsförvaltningen, vars underskott är 4,2 procent av BNP. Staten belastas också av de ökande försvarsutgifterna och utgifterna för skuldhanteringen.

Offentliga sektorns finansiella sparande

i förhållande till BNP, %

I ramförhandlingarna våren 2025 och budgetförhandlingarna hösten 2025 fattades beslut om ett antal anpassningsåtgärder, vars konsekvenser börjar realiseras 2026 och 2027. Dessutom meddelade Sysselsättningsfonden i slutet av augusti att arbetslöshetsförsäkringsavgifterna kommer att höjas från och med 2026. Även den ekonomiska tillväxten väntas tillta, vilket ökar skatteinkomsterna och motverkar de ökande socialskyddsutgifterna. Till följd av detta minskar underskottet till 3,6 procent i förhållande till BNP 2026 och landar på cirka 3,1 procent 2029.

Skuldkvoten ökar i år till nästan 87 procent vilket är mer än väntat på grund av stora underskott och orsaker som inte beror på underskott, såsom estimerade förändringar i statens kassa. Efter innevarande år väntas den snabbaste uppgången i skuldkvoten ha kommit till vägs ände. Tack vare de anpassningsåtgärder som regeringen beslutade om tidigare och i budgetförhandlingarna hösten 2025 stabiliseras skuldkvoten tillfälligt 2027, varefter den återigen börjar öka måttligt. År 2029 överskrider den offentliga skuldkvoten 90 procent.

I Finland är de offentliga samfundens utgifter strukturellt för höga i förhållande till inkomsterna. Det återspeglas i ett hållbarhetsunderskott, som är cirka 2 procent i förhållande till BNP, dvs. cirka 7 miljarder euro enligt nivån 2029. Den strukturella

obalansen mellan utgifter och inkomster innebär att inte ens i ett neutralt eller relativt positivt konjunkturläge är Finlands offentliga finanser inte i balans, utan skuldkvoten fortsätter att öka.

Centrala riskfaktorer i prognosen

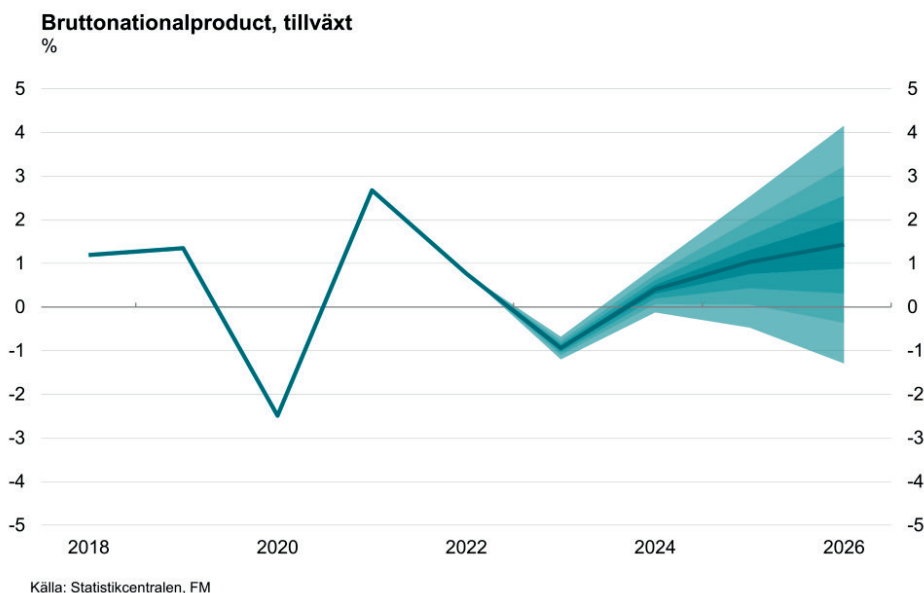
USA:s preliminära tullavtal minskar osäkerheten kring handelspolitiken, men skingrar inte den. Slutliga avtal har inte ingåtts och det är inte säkert att avtalen håller. Övriga överraskningar är med andra ord fortfarande möjliga i handelspolitiken. Överlag är den geopolitiska osäkerheten fortfarande stor. Rysslands förlängda anfallskrig är en negativ risk, medan en eventuell återuppbyggnad av Ukraina är en positiv risk.

En positiv risk enligt prognosen är de europeiska ländernas försvars- och infrastrukturinvesteringar, som kan bli mycket större än vad som antagits i denna prognos. De har en positiv effekt på den ekonomiska tillväxten i euroområdet och Finland. I Finland ligger produktionen på en nivå som är betydligt lägre än potentialen. Den ökande arbetskraften, den stora mängden investeringsplaner och det låga priset på ren energi kan också leda till en snabbare tillväxt än väntat.

De offentliga finanserna i Finland reagerar kraftigt på variationer i real ekonomin. I lågkonjunkturer utvecklas skatteinkomsterna svagt, medan de offentliga utgifterna tenderar att öka. I högkonjunkturer utvecklas skatteinkomsterna och de offentliga utgifterna däremot positivt, varvid underskottet borde minska. Oberoende av det svaga konjunkturläget i Finland steg räntorna under de senaste åren, vilket har ökat statens utgifter för skuldhantering. Turbulensen på finansmarknaden och det osäkra läget i världsekonomin kan i sin tur medföra negativa konsekvenser för arbetspensionsanstaltens kapitalinkomster, som hittills har utvecklats positivt. Under de senaste fem åren har de offentliga finanserna i Finland råkat ut för flera negativa överraskningar efter varandra, medan de positiva överraskningarna har låtit vänta på sig.

I prognosen beaktas inte konsekvenserna av de nya Nato-riktlinjerna och målet att höja försvarsutgifterna till 5 procent för de offentliga finanserna, eftersom de väntas bli aktuella efter prognosperioden. Såsom alla andra extra utgifter ökar ytterligare satsningar på försvaret den offentliga skulden, såvida dessa utgifter inte finansieras genom nedskärningar i andra utgifter eller skatteförhöjningar. Trots att skuldkvoten

ser ut att stabiliseras temporärt i slutet av valperioden är detta inte säkert, eftersom många faktorer som inverkar på skuldkvoten är utom räckhåll för beslutsfattandet och mycket svåra att förutse.

Osäkerheten i den ekonomiska prognosen kan beskrivas med hjälp av konfidensintervall i prognosen baserade på tidigare prognosfel. Konfidensintervallerna beskriver det intervall med vilket den faktiska utvecklingen har besannats med 80 procents sannolikhet i tidigare prognoser. Dessa konfidensintervall innefattar dock endast den normala osäkerhet som är förknippad med prognoser och beaktar inte de särskilda riskfaktorer som ingår i varje prognosomgång.

Tabell 1. Centrala prognostal

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Volymförändring, %					
BNP till marknadspris	-0,9	0,4	1,0	1,4	1,7
Import av varor och tjänster	-6,7	-1,0	2,5	1,9	3,0
Totalutbud	-2,8	0,0	1,5	1,6	2,1
Export av varor och tjänster	-0,4	1,7	1,0	1,6	2,9
Konsumtion	1,2	0,3	0,4	0,9	1,2
privat	0,0	-0,4	0,8	1,8	1,8
offentlig	3,9	1,7	-0,3	-1,0	-0,1
Investeringar	-7,4	-5,0	6,0	3,9	3,7
privat	-8,3	-7,7	4,2	3,9	4,8
offentlig	-3,1	7,7	13,4	4,2	-0,3
Totalefterfrågan	-2,8	0,3	1,5	1,6	2,1
inhemsk efterfrågan	-3,9	-0,3	1,7	1,6	1,8

Tabell 2. Centrala prognostiserade siffror för den offentliga ekonomin

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
I förhållande till BNP, %					
Offentliga utgifter	55,9	57,8	57,4	56,6	55,7
Skattegrad	42,7	42,2	42,3	42,4	41,9
Offentliga sektorns nettoutlåning	-2,9	-4,5	-4,3	-3,6	-3,4
Statsförvaltningen nettoutlåning	-3,3	-3,7	-4,2	-4,0	-3,7
Offentliga sektorns skuld	77,1	82,1	86,9	88,5	88,6
Statens skuld	57,2	61,4	65,7	67,1	67,7

Tabell 3. Andra centrala prognostal

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
BNP, nominell, md euro	273	276	285	295	307
BNP-deflator, förändring, %	3,5	0,7	2,0	2,2	2,4
Tjänster, volymförändring, %	0,6	0,0	0,3	0,9	1,4
Industri, volymförändring, %	1,6	3,9	2,6	1,8	1,6
Arbetets produktivitet, förändring, %	-0,3	1,2	1,8	0,7	0,4
Sysselsatta, förändring, %	0,3	-1,0	-0,3	0,8	1,3
Sysselsättningsgrad (20–64 åringar), %	77,9	76,7	76,2	76,5	77,3
Arbetslöshetsgrad, %	7,2	8,4	9,4	9,0	8,4
Konsumentprisindex, förändring, %	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9
Förtjänstnivåindex, förändring, %	4,2	3,1	3,0	3,6	3,0
Bytesbalans, md euro	-2,2	-0,1	-1,0	-1,0	-1,1
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,8	0,0	-0,3	-0,4	-0,4
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	3,4	3,6	2,1	1,8	2,0

1 Ekonomiska utsikter

1.1 Världsekonomin

Utsikterna är försiktigt positiva, trots den osäkerhet som fortfarande svävar över världsekonomin. I Europa stimuleras den ekonomiska tillväxten med stöd av avtagande inflation och betydande investeringar. För Förenta staternas del är utsikterna sämre i en osäker miljö. Kina strävar efter att stärka den inhemska konsumtionen och rikta om exporten. Ökningen av den globala varuhandeln bromsas upp av Förenta staternas tullpolitik, men återhämtning uppkommer ändå med draghjälp från tillväxtekonomierna.

De spänningar inom handeln som Förenta staterna har skapat påverkar världsekonomin på många olika sätt. Trots att ingångna avtal har bidragit till att delvis minska osäkerheten kring tullarna, har den ändå inte skingrats helt. Förenta staternas tullar stör den globala varuhandeln och medför ökade kostnader för företagen och prisuppgång för konsumenterna. Samtidigt orsakar geopolitiska spänningar en viss oro, även om de haft en relativt liten inverkan på marknaderna de senaste månaderna. Världsekonominns tillväxttakt är 2,9 procent 2025 och tillväxten ökar till tre procent 2026, i hög grad med draghjälp från Europa.

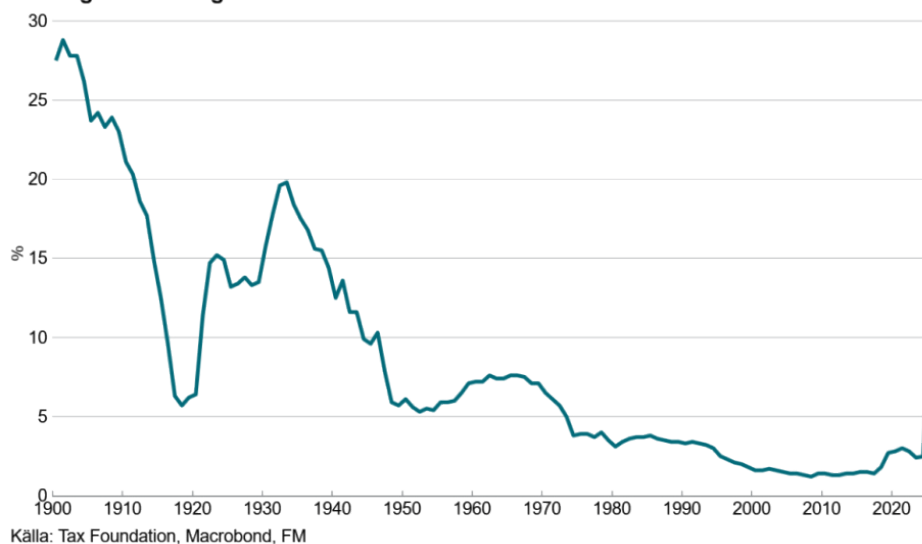
1.1.1 Tillväxtutsikter

Tillväxten inom euroområdet tog fart under andra halvåret 2024 och första halvåret 2025 tack vare ökande realinkomster och återhämtning i den privata konsumtionen. I synnerhet i södra Europa har till tillväxten dessutom bidragit Europeiska unionens återhämtningsinstrument Next Generation EU, samt stor invandring från Sydamerika till Spanien. Utsikterna för industrin är positivare än tidigare, särskilt då de stöds av stora investeringar i infrastruktur och försvar som Tyskland meddelat om. Över hela kontinenten har utsikterna inom försvarsindustrin förbättrats i det ansträngda geopolitiska läget. Den starka euron och Förenta staternas tullar försvårar visserligen exporten till Förenta staterna. EU:s och Förenta staternas överenskommelse om tullar och investeringar minskade osäkerheten, trots att det inte kan

garanteras att alla delar av överenskommelsen kommer att genomföras. Tillväxten inom euroområdet återhämtar sig till 1,1 procent 2025 och ytterligare till 1,3 procent 2026.

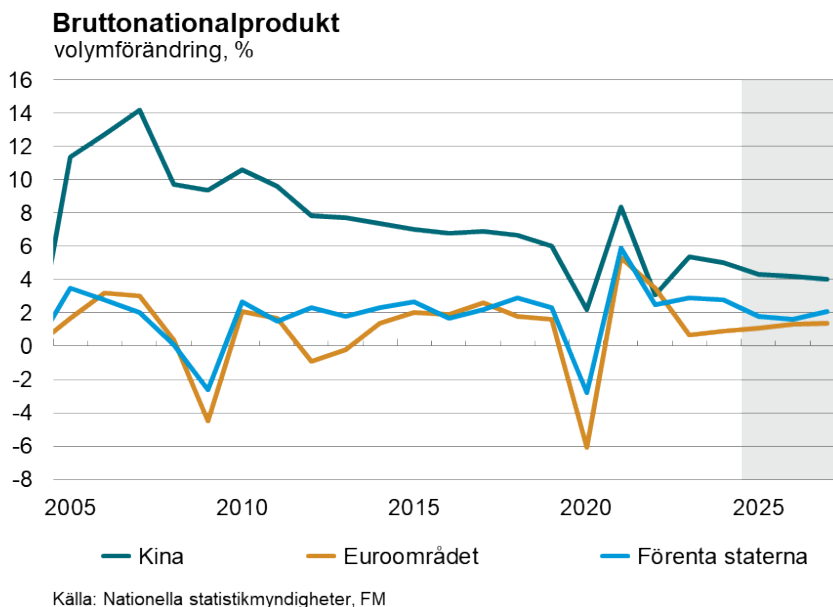
Förenta staternas ekonomiska tillväxt, som länge legat över potentialen, avtar till 1,8 procent 2025 och vidare till 1,6 procent 2026 genom att den privata konsumtionen minskar. Utsikterna för investeringar och privat konsumtion skuggas av osäkerheten kring den ekonomiska politikens riktning och tullarnas inverkan. Tullarna är i genomsnitt på sin högsta nivå sedan 1930-talet.

USA:s genomsnittliga effektiva tullar 1900–2025

Det är oklart i vilken mån exportföretagen i ursprungsländerna, och på kort sikt importföretagen i Förenta staterna, kommer att absorbera de höga tullavgifterna. Man kan ändå förvänta sig att konsumenterna med tiden kommer att utsättas för dem genom högre priser i detaljhandeln i Förenta staterna. Tecken på tryck att höja producent- och konsumentpriserna syns redan. Ändå förväntas en fortsatt lättare penningpolitik under andra halvåret 2025. Det omfattande finanspolitiska paket som regeringen presenterat har en viss stimulerande effekt på den ekonomiska aktiviteten, samtidigt som det försvagar de offentliga finanserna. Förtroendet för Förenta staterna och särskilt för dollarn som en reservvaluta har försvagats under innevarande år, vilket avspeglas som högre räntor på statsobligationer och en svagare dollar.

Kina har löpt ut banan med en ekonomi som bygger på offentliga investeringar och siktar nu på att öka den inhemska konsumtionen. Regimen i landet strävar efter att stimulera detaljhandeln med finanspolitiska medel. Till exempel betalas hushållen direkta stöd för köp av varaktiga konsumtionsvaror. Eftersom konsumenternas förtroende är relativt svagt syns det ändå inga tydliga tecken på en hållbar återhämtning av detaljhandeln. På grund av den låga inhemska konsumtionen står ekonomin inför deflation. Utsikterna inom industrin är däremot relativt positiva, och exporten löper bra, särskilt till övriga Asien och till Europa. Det finns tecken på att direkt export till Förenta staterna kringgås med omvägar via Sydostasien. Den ekonomiska tillväxten avtar till 4,3 procent 2025 och ytterligare till 4,2 procent 2026, i hög grad på grund av svag inhemsk efterfrågan.

I Indien stöds den privata konsumtionen av avtagande inflation. Däremot bromsar höga tullar exporten till Förenta staterna. Högre löner stödjer den privata konsumtionen i Japan, samtidigt som tilltagande inflation försvagar köpkraften. I Storbritannien fortsätter arbetslösheten att öka. Försöken till sanering av de offentliga finanserna orsakar missnöje. Rysslands ekonomiska utsikter har försämrats ytterligare. Det utdragna kriget och backande mineralutvinning till följd av sjunkande oljepriser under första halvåret har försvagat den ryska federala ekonomin. Sverige är en liten, exportdriven ekonomi och har därmed också drabbats av Förenta

staternas tullar, samtidigt som försvagning av kronan ökar inflationen. Å andra sidan ger det starka drivet inom försvarsindustrin även den svenska ekonomin ett lyft.

De ovan beskrivna grundläggande utsikterna skuggas framför allt av osäkerheten kring dels Förenta staternas ekonomi- och handelspolitik, dels de ingångna handelsavtalens beständighet. Handelsavtalet mellan EU och Förenta staterna har minskat osäkerheten om nivån på tullarna, men det råder tvivel om huruvida de till avtalet knutna investeringarna och försvarsinsatserna kommer att genomföras. I nuläget är det ingalunda säkert att Förenta staterna kommer att hålla sig till avtalet. Osäkerheten kring Förenta staternas ekonomiska politik kan plötsliga öka och leda till högre statsobligationsräntor. En orsak till oro skulle också vara tilltagande spänningar mellan förvaltningen och centralbanken.

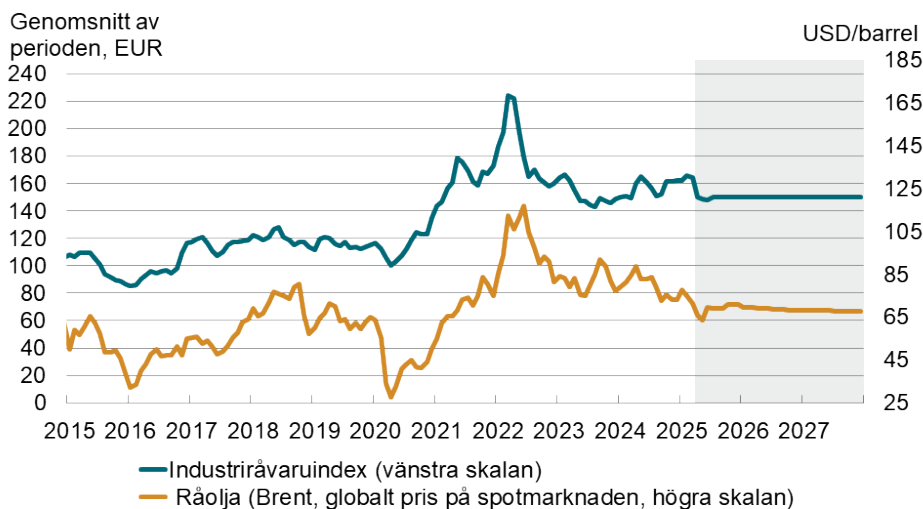
En positiv riskfaktor är att Förenta staternas handelspolitik stabiliseras, vilket skulle minska osäkerheten och öka förtroendet bland handelspartnerna. Ett slut på Rysslands anfallskrig skulle innebära startskottet för en återuppbyggnad av Ukraina, vilket skulle stärka de ekonomiska utsikterna i Europa.

1.1.2 Finansmarknader och råvaror

Trots den handelspolitiska turbulensen och de geopolitiska spänningarna har läget på finansmarknaden varit relativt stabilt. Energipriserna har utvecklats måttligt, och flera börsindex har noterat toppnivåer. Räntorna på Förenta staternas långa obligationer har varit något förhöjda, och efterfrågan på nya obligationer har varit mindre än tidigare, vilket avspeglar osäkerheten kring Förenta staternas ekonomiska politik. Tvärtemot förväntningarna har dollarkursen mot euron sjunkit och terminerna tyder på att den trenden kommer att fortsätta.

Utvecklingen av industrins råvarupriser har varit stabil, åtminstone i euro, och inget betydande tryck på prishöjning är i sikte. Världsmarknadspriserna på mat har gått upp, vilket förebådar en moderat höjning av priserna i detaljhandeln inom ungefär ett år. Oljeterminerna har sjunkit, och utsikterna är måttliga även för priset på naturgas i Europa.

Råvarupriser

Källa: HWWI, Macrobond, FM

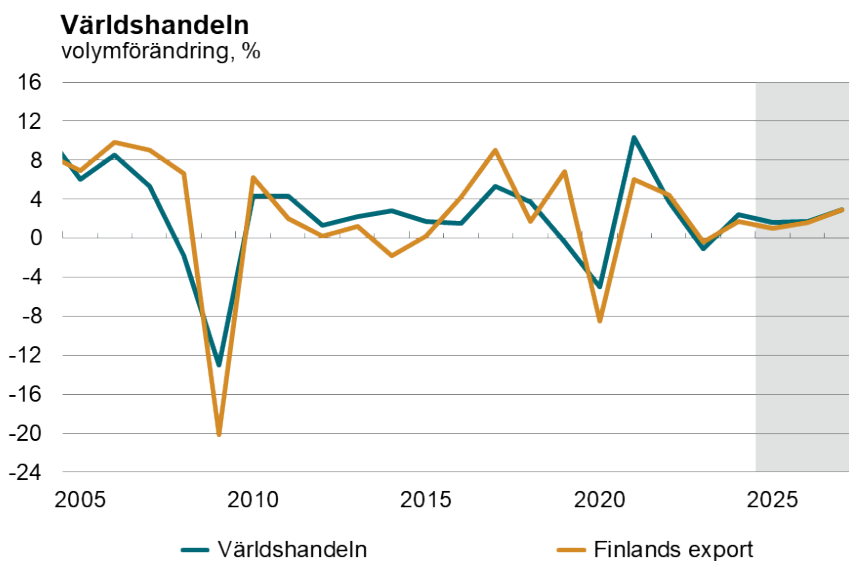
1.1.3 Världshandel

Förenta staternas handelspolitik har orsakat volatilitet i den globala varuhandeln under innevarande år. Förenta staternas import från Europa ökade kraftigt i mars inför tullbesluten och landade efter toppnoteringarna på en högre nivå än jämfört med början av året. Samtidigt har Förenta staternas direktimport från Kina minskat kraftigt. Kinas export till Sydostasien har ökat snabbt. Importen inom euroområdet var fortsatt liten, men det syns tecken på att Kinas export till Europa håller på att öka. Världshandeln minskar efter ett uppsving året innan till 1,6 procent 2025, i hög grad på grund av Förenta staternas handelspolitik, och den fortsatta tillväxttakten är anspråkslös 1,7 procent 2026. Tillväxtutsikterna för varuhandeln vilar i hög grad på tillväxtekonomierna.

Den globala tjänstehandeln har haft en positivare utveckling än varuhandeln de senaste åren. Tjänsteimporten i gängse priser ökade i samtliga stora ekonomier under andra halvåret 2024 och utsikterna för en fortsatt tillväxt under prognosperioden är relativt goda. Varuhandeln har under de senaste åren tampats med många olika faktorer, som störningar i leveranskedjorna och finanspolitiska spänningar. Däremot har tjänstehandeln fått ett uppsving då turismen och

konsumenttjänsterna återhämtat sig efter pandemin. Den största drivkraften har ändå varit utvecklingen mot tjänstedomans i världshandeln genom att it- och programtjänster ökat i betydelse. Den trenden förväntas fortsätta de närmaste åren.

Självfallet är utsikterna för världshandeln i nuläget förknippade med betydande osäkerhet. Den största faktorn är osäkerheten kring huruvida Förenta staterna följer en konsekvent handelspolitik och om de framförhandlade handelsavtalen kommer att hålla. Trots att motparterna har varit moderata med sina mottullar, är risken för att ett handelskrig ska blossa upp handgriplig. Tilltagande geopolitiska spänningar skulle störa handelsflödena särskilt i Mellanöstern.

Källa: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Statistikcentralen, FM

Tabell 4. Bruttonationalprodukt

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Procentuell volymförändring					
Världen (PPP)	3,8	3,3	2,9	3,0	3,3
Euroområdet	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4
EU	0,7	1,0	1,2	1,4	1,4
Tyskland	-0,7	-0,5	0,4	0,9	1,2
Frankrike	1,6	1,1	0,8	1,3	1,3
Sverige	0,0	1,0	1,3	1,8	2,1
Storbritannien	0,4	1,1	1,1	1,3	1,4
Förenta staterna	2,9	2,8	1,8	1,6	2,1
Japan	1,4	0,2	0,7	0,5	0,8
Kina	5,4	5,0	4,3	4,2	4,0
Indien ¹	9,2	6,5	6,6	6,4	6,0
Ryssland	4,1	4,3	1,1	0,8	1,1

¹ Räkenskapsår (1.4.–31.3.)

Källa: Nationella statistikmyndigheter, FM

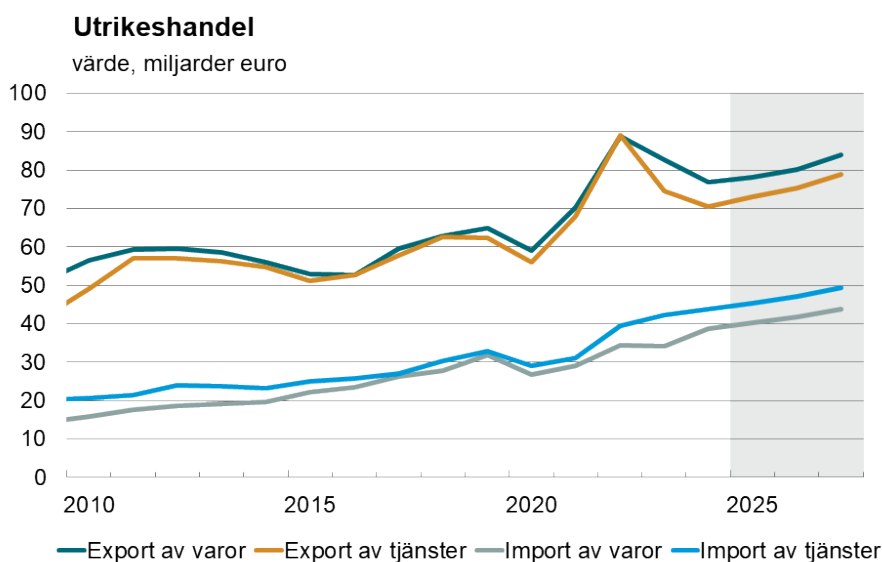
Tabell 5. Utgångsantaganden

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Världshandel, volymförändring, %	-1,1	2,4	1,6	1,7	2,9
USD/EUR	1,08	1,08	1,12	1,18	1,20
Industrins råvarupriser, %	-16,7	3,2	-2,2	-2,1	0,0
Råolja (Brent), \$/barrel	82,0	79,7	70,3	68,9	68,0
3 mån. Euribor, %	3,4	3,6	2,1	1,8	2,0
Statens obligationer (10 år), %	3,0	2,9	3,0	3,0	2,9
Importpriser, %	-2,7	-1,0	1,0	1,3	1,7

Källa: CPB, Macrobond, HWWI, Statistikcentralen, FM.

1.2 Utrikeshandel

Utsikterna för Finlands utrikeshandel har förbättrats genom att det politiska tullavtalet mellan EU och Förenta staterna minskade osäkerheten och på så sätt stärkte tillväxtutsikterna för exporten. Exporttillväxten kommer ändå att vara måttlig under innevarande år och ta fart först mot slutet av prognosperioden. Importen ökar kraftigt under prognosperioden tack vare stora investeringar, och bytesbalansen ligger nära jämvikt med ett litet underskott.

Källa: Statistikcentralen, FM

1.2.1 Export och import

Preciseringen av fjolårets statistik för Finlands utrikeshandel uppåt har gett något bättre ingångsdata för exportprognosen, vilket också inverkar på prognosen för kommande år. Exporten i 2015 års priser preciserades för första kvartalet uppåt med nästan en miljard euro. Någon lika stor ändring gjordes inte i importsiffrorna, utan importen låg nära den tidigare statistiken med smärre ändringar. Efter justeringen hade nettoexporten en betydligt större inverkan på Finlands ekonomi än vad den tidigare statistiken i våras antydde.

Priserna inom utrikeshandeln preciserades också när statistiken uppdaterades i somras. Ändringen innebar en nedgång i priserna inom både importen och exporten. Den mest betydande preciseringen gjordes inom tjänster och innebar en minskning av importpriserna för de föregående åren. Däremot har bytesförhållande varit i stort sett oförändrad under våren. Arbetsenhetskostnaderna har utvecklats i samma takt som i jämförelseländerna, och priskonkurrenskraften var fortsatt relativt god inom euroområdet, trots att den drabbats av att euron stärkts på marknader utanför euroområdet.

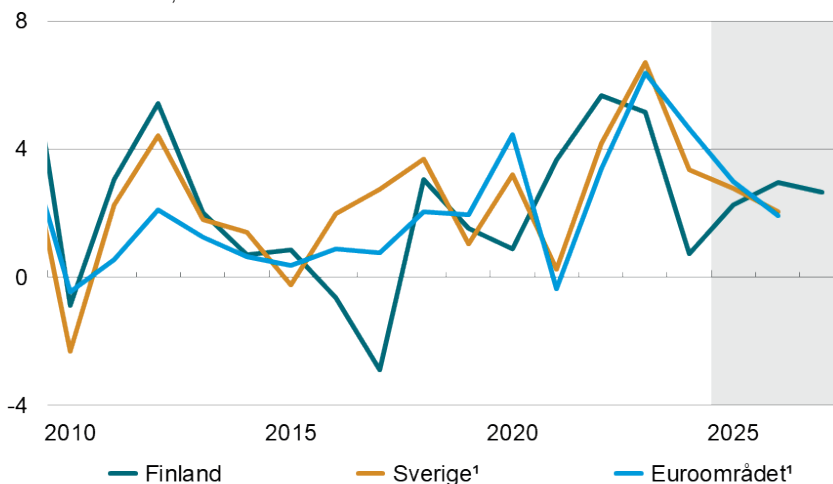
Det politiska tullavtalet mellan EU och Förenta staterna har minskat på osäkerheten inom utrikeshandeln och förbättrat tillväxtutsikterna för exportefterfrågan. Importen till Förenta staterna förväntas visserligen minska under innevarande och nästa år till följd av den föregripande importtoppen, tullavgifterna och den försvagade dollarn. Genom att risken för ett eventuellt handelskrig har skingrats har osäkerheten i den finanspolitiska omvärlden minskat, varigenom exportutsikterna även för Finland har förbättrats. Exporten förväntas öka relativt måttligt under innevarande år, men ändå något snabbare än enligt prognosen i somras. Den egentliga återhämtningen av efterfrågan förväntas ta fart först i slutet av prognosperioden.

Oavsett de moderata utsikterna för exporten ökar importen kraftigt under prognosperioden, genom att många investeringar, i exempel datacenter och jaktplan, inbegriper stora importbidrag. Ökningen av importen kommer att plana ut något under nästa år men ta fart igen mot slutet av prognosperioden.

Utrikeshandeln i löpande priser har utvecklats relativt symmetriskt under sommaren inom såväl exporten som importen. Återhämtningen har skett på bred front, inom både tjänster och varuhandel, vilket har bidragit till en ökning med inemot två procent inom såväl export som import under sommaren. Finlands utrikeshandel med de största handelspartnerna utvecklades på varierande sätt under sommaren. Varuexporten till Kina minskade kraftigt, samtidigt som importen samt exporten till Förenta staterna ökade. Den svaga trenden inom tjänstehandeln som sågs i våras vände åter till tillväxt under sommaren.

Arbetsenhetskostnader

2010 = 100, nominell

¹ Europeiska kommissionens prognos

Källa: Europeiska kommissionen, Statistikcentralen, FM

Tabell 6. Utrikeshandeln

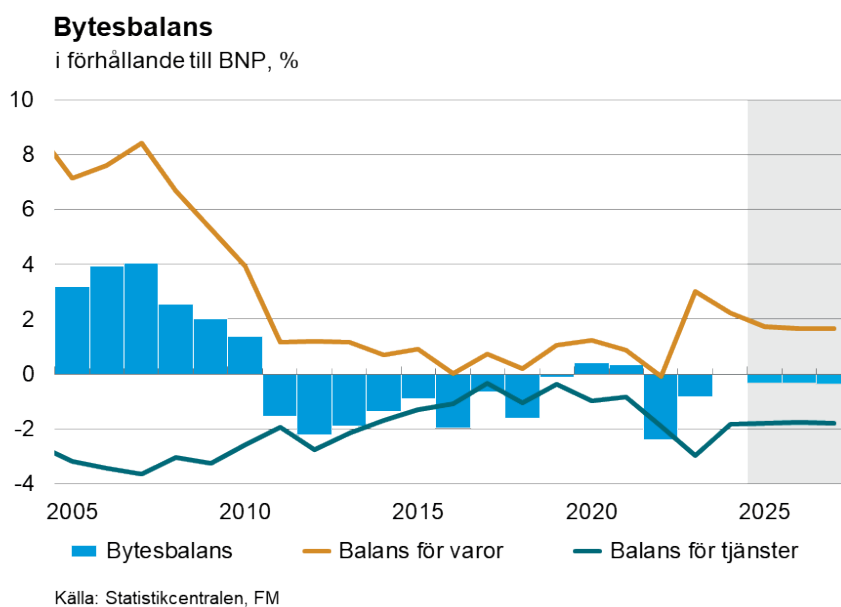
	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Förändring i procent					
Exportvolym	-0,4	1,7	1,0	1,6	2,9
Importvolym	-6,7	-1,0	2,5	1,9	3,0
Exportpris ¹	-4,8	-2,7	1,3	1,6	1,8
Importpris ¹	-2,7	-1,0	1,0	1,3	1,7

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

1.2.2 Bytesbalans

Bytesbalansen var nästan i jämvikt i fjol, efter att ha visat ett större underskott de två föregående åren. Efter uppdateringen av statistiken förvandlades överskottet i bytesbalansen 2024, som varit större än tidigare, till ett litet underskott. Enligt förväntningarna kommer bytesbalansen att försvagas något i år och ligga nära jämvikt – med ett litet underskott – under resten av prognosperioden. Utvecklingen av bytesbalansen har påverkats framför allt av den svaga utvecklingen av importen efter energikrisen. Förändringen beror framför allt på den proaktiva importen av energiprodukter på grund av krisen, den betydande minskningen av elimporten och den överlag svaga varuimporten. Enligt förväntningarna kommer bytesbalansen att utvecklas något sämre än enligt prognoserna i sommar, men ändå hållas i stort sett i jämvikt under prognosperioden.

Preciseringen av statistiken medförde inga ändringar i Finlands bytesförhållande under våren. De största justeringarna gjordes i statistiken över 2023 och 2024. Bytesförhållandet förväntas återhämta sig från fjolårets nedgång under innevarande år. Därefter torde bytesförhållandet hållas nära den uppnådda nivån. Enligt prognoserna kommer priserna inom utrikeshandeln att öka endast något under de närmste två åren, eftersom den globala ekonomin förväntas ta fart för en positiv utveckling först i slutet av prognosperioden, vilket torde avspeglas som en kraftigare prisuppgång, då efterfrågan driver priserna uppåt. I Finland har priserna på exportvaror sedan 2023 släpat efter utvecklingen av importpriserna, men exportpriserna förväntas knappa in på skillnaden under prognosperioden.

Tabell 7. Bytesbalansen

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Md euro					
Balans för varor och tjänster	0,1	1,2	-0,2	-0,3	-0,3
Faktorinkomster och transfereringar, netto	-2,3	-1,3	-0,8	-0,8	-0,8
Bytesbalans	-2,2	-0,1	-1,0	-1,0	-1,1
I förhållande till BNP, %					
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,8	0,0	-0,3	-0,4	-0,4

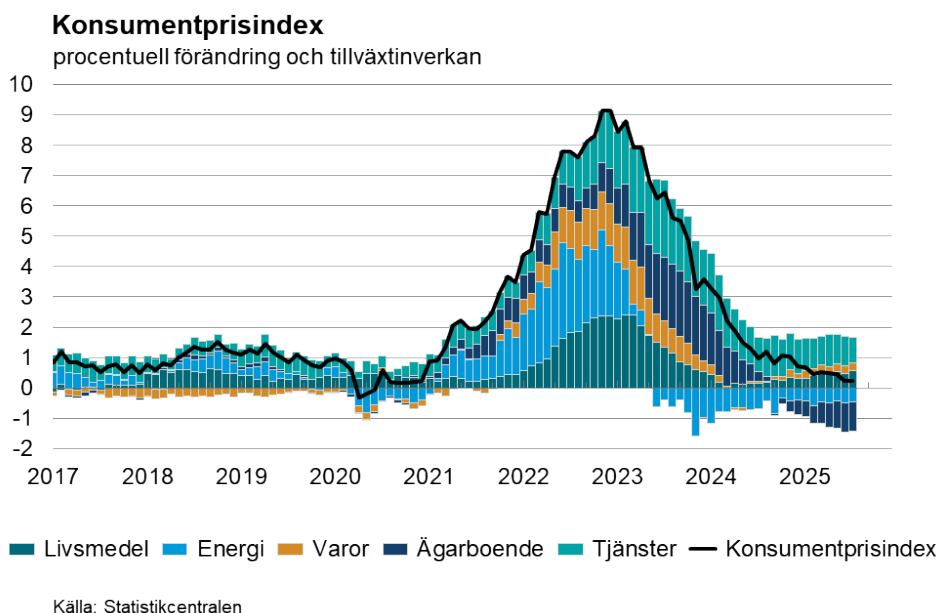
1.3 Priser och kostnader

Inflationen har avtagit betydligt jämfört med de senaste åren, trots att olika inflationsmätare ger mycket olika bild av prisuppgången. Inflationen kommer att vara måttlig även de närmaste åren.

Olika inflationsmätare ger för närvarande mycket olika bild av prisuppgången. Årsförändringen av konsumentprisindexet (KPI) sjönk under sommaren till nästan noll, medan det harmoniserade indexet för konsumentpriser (HIKP) anger att priserna har gått upp med 2 procent på ett år. Mycket av skillnaden förklaras av den sänkande effekten av räntor (på bolån och konsumentkrediter). Räntor räknas med i KPI men inte i HIKP.¹ Med andra ord ser utvecklingen av prisnivån mycket olika ut för konsumenterna, beroende på om de är skuldsatta eller inte. I vilket fall som helst har prisuppgången avtagit betydligt jämfört med de senaste åren.

Inflationen bromsas upp av sjunkande räntor, vilka ingår i priset på ägarboende, samt av nedgången av energipriserna som fortsatt de senaste månaderna tack vara billigare el och olja. Uppgången i livsmedelspriserna beror i hög grad på att enskilda produkter – däribland kaffe, choklad, alkohol och tobak – har blivit dyrare. Skattehöjningar har höjt priserna på varor och tjänster.² Till prisuppgången för tjänster bidrar i synnerhet prisutvecklingen inom hälso- och sjukvårdstjänster som till största delen beror på höjningarna av välfärdsområdenas serviceavgifter i början av året.

-
- 1 Effekten av räntorna på bolån och konsumentkrediter har spelat en stor roll i konsumentprisindexet (KPI) de senaste åren. På grund av ränteuppgången var inflationstakten 2023 och 2024 snabbare enligt KPI än enligt det harmoniserade indexet för konsumentpriser (HIKP). Genom att räntorna sjunker blir effekten i år och nästa år den motsatta, så att inflationstakten är snabbare enligt HIKP än enligt KPI. Den fortsatta nedgången av bostadspriserna har också dragit ner KPI men inte HIKP.
 - 2 Höjningar av indirekta skatter (särskilt mervärdesskatten) driver på inflationen under prognosperioden. Den samlade direkta effekten på inflationen av ändringarna i indirekta skatter uppgår till över en procentenhet 2025–2027. Den största effekten infaller 2025.

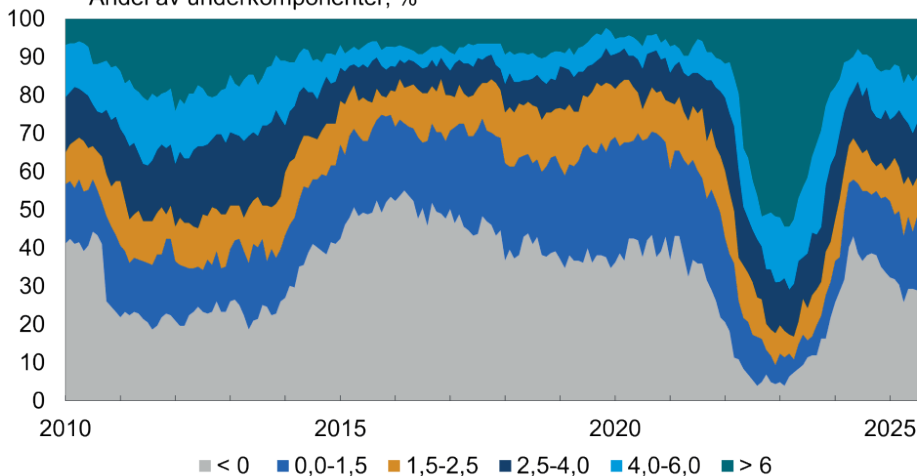

Trots att årsförändringen av KPI ligger nära noll, är kommentarerna om att den allmänna prisnivån skulle sjunka, det vill säga deflation, överdrivna. Det är långt till en prisnedgång, om räntornas minskande effekt på indexet lämnas bort från beräkningarna. Just nu är den underliggande³ inflationen till och med snabbare än inom euroområdet i genomsnitt. Även utan inverkan från skattehöjningarna fortsätter den beräknade prisuppgången med cirka en procent per år. Med andra ord stiger priserna långsamt, men den allmänna prisnivån sjunker inte. Dessutom skulle det inte vara farligt med en övergående prisnedgång efter den snabba prisuppgången 2022–2023, tvärtom skulle den stärka konsumenternas köpkraft. Den aktuella prisuppgången kan också åskådliggöras genom att dela in konsumtionskorgen i klasser enligt hur stor årsförändringen är. De senaste månaderna har priserna varit oförändrade eller stigit i cirka 70 procent av posterna i konsumentprisindexet. Andelen är mindre än för några år sedan, men fortfarande större än före pandemin.

3 HIKP, exkl. energi och livsmedel.

Fördelning av KPI:s underkomponenter enligt årsförändring

Andel av underkomponenter, %

Antal underkomponenter: 201 (jan 2025). Senaste observation: juli 2025. Källa: Statistikcentralen, FM

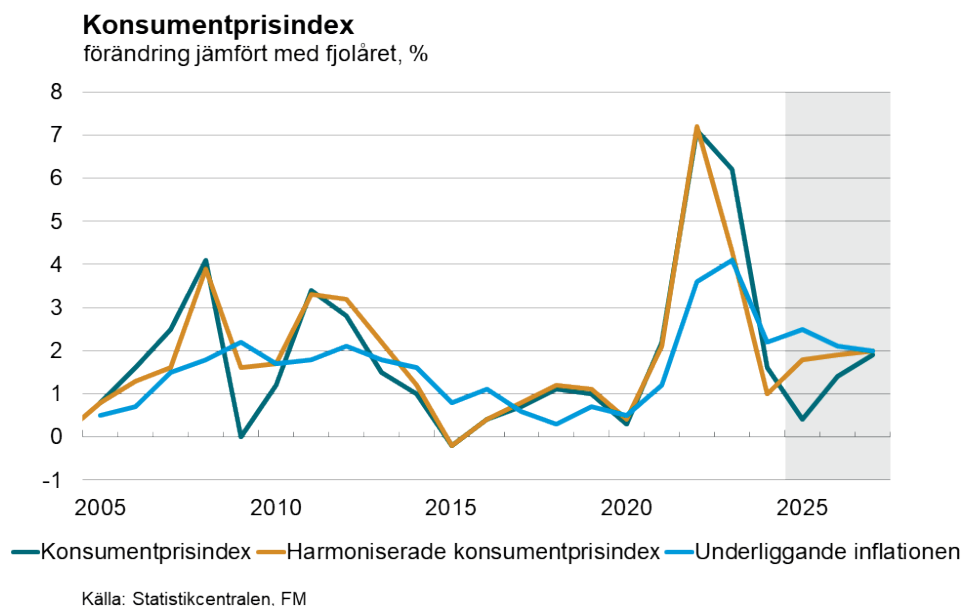
Konsumenterna upplever inte heller att prisuppgången skulle ha nämnvärt planat ut. Enligt Statistikcentralen (statistiken över konsumenternas förtroende) uppskattar konsumenterna att inflationen för närvarande ligger på cirka 5 procent. Differensen mellan den verkliga inflationen (KPI) och konsumenternas uppskattning är den största någonsin under den tid som statistiken upprättats.

Enligt framtidsindikatorer är pristrycket även framöver måttligare än under de senaste åren. Importpriserna har fortsatt att falla tack vare nedgången i energi- och råvarupriser. Framför allt har priset på olja gått ned, och euron har förstärkts. Å andra sidan är världsmarknadspriserna på mat på väg uppåt. Även i Finland ses en ökning av producentpriserna inom jordbruket och livsmedelsindustrin. I övrigt har producentpriserna i Finland varit på det stora hela oförändrade de senaste två åren. Ökningen av producentpriserna inom tjänster har minskat till samma låga siffror som före pandemin. Den allmänna linjen för lönehöjningar som nåddes genom de kollektiva förhandlingarna i våras medför att prisökningen för tjänster är något snabbare än genomsnittet för prognosperioden, men även denna prisökning avtar successivt.

Den faktor som mest driver på inflationen under prognosperioden är prisökningen för tjänster. Varupriserna ökar måttligt, även om de inte förväntas återgå till den tidigare nedåtgående trenden. Livsmedelspriserna fortsätter att öka snabbare än genomsnittet på grund av både internationellt pristryck och skatteförhöjningar.

Energins minskande effekt på inflationen avtar under prognosperioden, eftersom konsumentpriserna på el redan i stort sett har normaliserats, inga stora förändringar kommer att ske i marknadspriserna på olja och energiprisernas inverkan på inflationen blir positiv 2027, delvis till följd av utvidgning av utsläppshandeln.

Enligt KPI är inflationen i genomsnitt endast 0,4 procent 2025, 1,4 procent 2026 och 1,9 procent 2027. Sjunkande räntor pressar ner inflationen under innevarande år. Att inflationen tilltar nästa år är en följd av att den negativa effekten från ägarboende avtar när räntenedgången planar ut och bostadspriserna sakta börjar stiga. Enligt HIKP ökar inflationen däremot till 1,8 procent under innevarande år, i hög grad till följd av högre skatter. Under de närmaste två åren, då energins negativa effekt försvinner och efterfrågan på andra råvaror ökar, kommer inflationen enligt HIKP att ligga kvar på cirka två procent, trots att skatteförhöjningarnas inverkan minskar.

De inflationsrelaterade riskerna har jämnat ut sig i euroområdet. Skärpning av handelskriget, ökning av försvarsutgifterna i Europa och återuppbyggnaden av Ukraina kan visserligen höja priserna, men den tilltagande osäkerheten har i år lett till minskande efterfrågan och lägre inflation. I Finland är riskerna negativa. Konsumenternas uppfattning om inflationen avviker betydligt från den verkliga inflationen, vilket dämpar efterfrågan. Samma effekt har det svaga sysselsättningsläget.

Om situationen fortsätter oförändrad kan efterfrågan framöver minska mer än förväntat, vilket kan bromsa prisuppgången. På längre sikt är det möjligt att priserna går upp mer än hittills till följd av fortsatt långsammare globaliseringstakt, mer resilienta produktionskedjor och bromsning av klimatförändringarna och deras effekter.

Tabell 8. Prisindex

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Procentuell förändring, %					
Exportprisindex ¹	-4,8	-2,7	1,3	1,6	1,8
Importprisindex ¹	-2,7	-1,0	1,0	1,3	1,7
Konsumentprisindex	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9
Harmoniserat konsumentprisindex	4,3	1,0	1,8	1,9	2,0
Underliggande inflationen ²	4,1	2,2	2,5	2,1	2,0
Basprisindex för hemmamarknadsvaror inklusive skatter	-2,2	-1,2	0,0	1,3	1,9
Byggnadskostnadsindex	3,0	0,0	0,6	1,0	1,1

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

² Harmoniserade konsumentprisindex, utan energi och livsmedel.

1.4 Löner och inkomster

Lönerna börjar stiga snabbare nästa år till följd av de nya kollektivavtalen. Reallönerna väntas uppnå 2021 års nivå 2027. Hushållens sammanräknade köpkraft ökar långsamt 2025 till följd av det svaga sysselsättningsläget, nedskärningarna i sociala förmåner och höjningen av mervärdesskattesatserna. År 2026 stärks köpkraften av löneförhöjningar enligt kollektivavtalen samt lägre beskattning av förvärvsinkomst.

De nominella intäkterna utvecklades 2024 över en procentenhet långsammare än året innan, med 3,1 procent. Det berodde på avtalslöner som var lägre än året innan. Under första halvåret 2025 sjönk ökningstakten för löner till under tre procent, på grund av att ökningstakten för avtalslöner fortsatte att avta. Däremot sågs en positiv förändring i realinkomsterna för sjätte kvartalet i följd, då de nominella lönerna utvecklades snabbare än inflationen. De nominella lönerna ökade med 2,9 procent under januari–mars i år. Inflationen, som inbegriper räntekostnaderna, minskade med nästan en halv procentenhet till 0,6 procent, varigenom reallönerna ökade med 2,4 procent inom hela ekonomin under första halvåret. I motsats till ifjol hade förändringar i resultatpremierna just ingen negativ inverkan på inkomstökningen.

Inkomsterna ökade snabbast inom den offentliga sektorn och särskilt inom välfärdsområdena där inkomsterna ökade med 5,7 procent jämfört med ifjol. Även inom den övriga lokalförvaltningen ökade inkomsterna betydligt snabbare än i genomsnitt. Däremot stannade ökningstakten av inkomsterna inom den privata sektorn under genomsnittet, med 2,4 procent. Skillnaderna beror på dels tidpunkterna för avtalshöjningarna, dels lönestrukturprogrammet för lokalförvaltningen. Utöver den offentliga sektorn ökade inkomsterna snabbare än genomsnittet inom textilindustrin och kemiindustrin samt försäkringstjänsterna. Inom skogsindustrin och metallindustrin samt informations- och kommunikationstjänster stannade ökningen under genomsnittet.

Största delen av de nya kollektivavtalen ingicks under våren. Enligt Finlands Näringsliv omfattar de nya avtalen med allmän bundenhet nästan en miljon arbetstagare inom den privata sektorn, och nya avtal har också ingåtts för nästan en halv miljon arbetstagare inom den offentliga sektorn. Kollektivavtalen för cirka 150 000 arbetstagare kommer att gå ut före våren 2026.

De nya avtalen gäller i regel tre år, med möjlighet att säga upp avtalet för det sista året, med undantag för avtalet för lokalförvaltningen som har en längre löptid. Avtalshöjningarnas totala kostnadseffekt är i genomsnitt cirka åtta procent, och i många branscher genomförs de största lönehöjningarna 2026. Ett undantag är handelsbranschen där de största höjningarna genomförs redan under innevarande år. Lönerna höjs genom antingen allmänna förhöjningar som omfattar alla eller som en kombination av allmänna och lokala lönehöjningar. Engångsarvoden som betaldes 2023 ingår oftast inte i de nya avtalen.

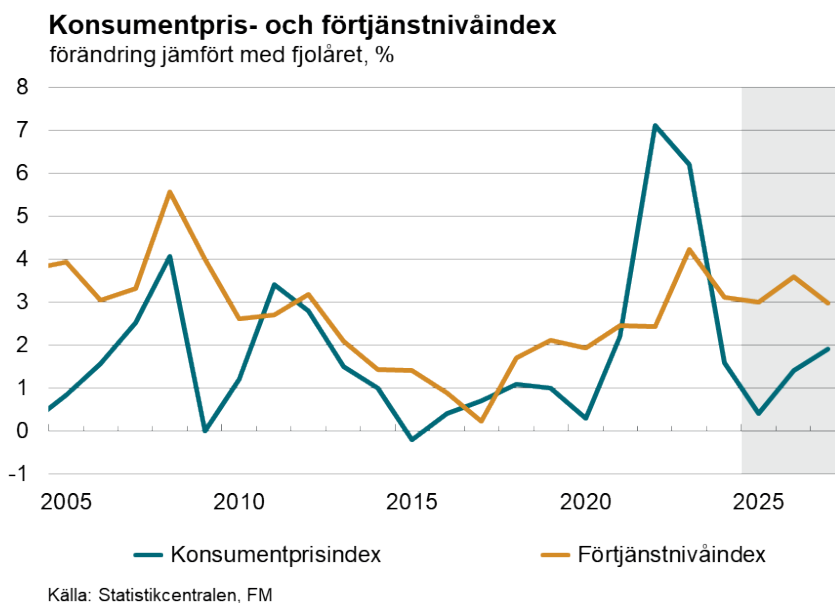
Den vanligaste nivån på lönehöjningar 2025 var cirka 2,5 procent. Löneglidningarna har de senaste åren varit i genomsnitt 0,4 procent per år och den nivån förväntas vara oförändrad även framöver. Under 2025 drivs löneutvecklingen inom hela ekonomin på framför allt av löneprogrammet för kommun- och välfärdsområdessektorn, genom vilket i synnerhet lönerna inom välfärdsområdena stiger mer än inom den övriga ekonomin. Därmed väntas de nominella inkomsterna inom hela ekonomin öka med i genomsnitt 3 procent i år.

De största lönehöjningarna enligt de nya kollektivavtalen genomförs 2026. Å andra sidan kommer lönehöjningar inom lokalförvaltningen att ha en i proportion mindre effekt än under innevarande år. Till följd av dessa faktorer ökar de nominella inkomsterna nästa år med i genomsnitt 3,6 procent inom hela ekonomin. Inom andra sektorer än lokalförvaltningen kommer avtalshöjningarna att minska 2027, så att den genomsnittliga inkomstökningen landar på cirka tre procent.

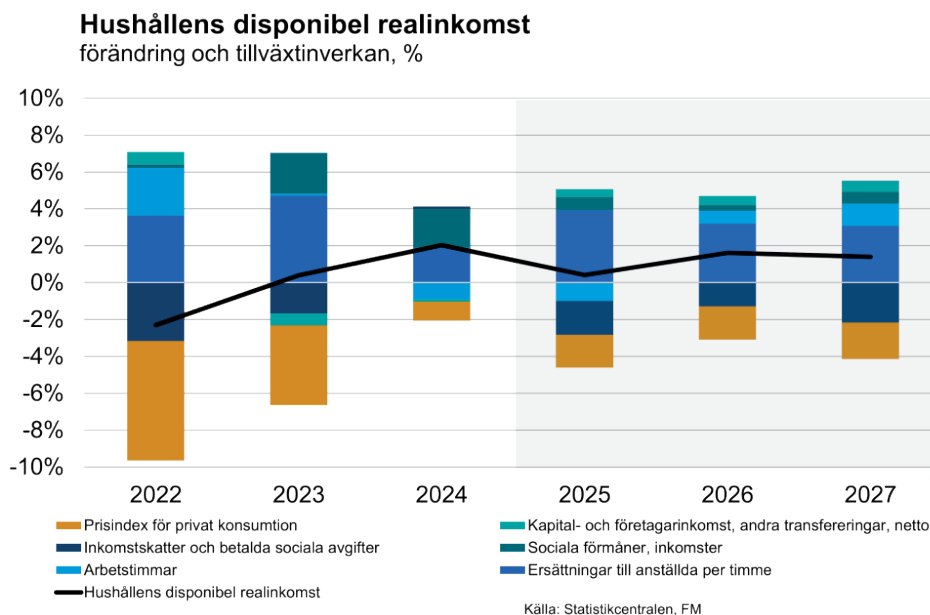
Reallönerna sjönk totalt med 6,6 procent under 2021–2023. Trots att lönerna börjar öka snabbare och inflationen är måttlig de närmaste åren, kommer 2021 års nivå på reallönerna inte att uppnås 2025–2026. Reallönerna antas uppnå 2021 års nivå först 2027. Med hänsyn till hur sysselsättningen utvecklas, kommer den reella lönesumman i hela ekonomin enligt prognosen i år att överskrida 2021 års nivå, eftersom den reella lönesumman minskade med 1,6 procent mellan åren 2021 och 2023.

Lönesumman påverkas utöver de ökade nominella inkomsterna även av den allmänna utvecklingen av sysselsättningen och sysselsättningsläget inom olika branscher. Då sysselsättningen minskar 2025 kommer ökningen av lönesumman vara under 3 procent. År 2026 kommer inkomsterna att öka och sysselsättningsläget

förbättras, varigenom lönesumman ökar med cirka 4,5 procent. År 2027 avtar ökningstakten för löner till cirka 3 procent, men genom att sysselsättningen blir bättre ökar lönesumman åter med cirka 4,5 procent.

Den disponibla realinkomsten, som är en indikator för hushållens sammanräknade köpkraft, förväntas öka med ungefär 0,5 procent 2025. Köpkraften stärks främst av ökande medelinkomster till följd av höjningar av avtalslönerna i enlighet med den allmänna linje som följer teknikindustrins löneuppgörelse. Däremot stannar ökningen av beloppen på sociala förmåner upp till följd av att indexhöjningarna av pensionerna minskar och sociala förmåner skärs ned. Höjningarna av mervärdesskattesatserna i september 2024 och januari 2025 innebär en prishöjning för den privata konsumtionen, vilket försvagar köpkraften.

Hushållens disponibla realinkomst¹

Enligt prognoserna kommer en tydligare förbättring av köpkraften att ses 2026–2027 då medelinkomsten ökar snabbare än konsumentpriserna. Huruvida köpkraften kommer att förbättras snabbare beror visserligen på att sysselsättningsläget blir bättre, vilket enligt prognoserna kommer att ske 2026. Lättnader i inkomstbeskattningen 2026 ökar den disponibla inkomsten. Beloppen på sociala förmåner utvecklas långsamt under prognosperioden och reellt kommer förmånerna att minska.

1 Kontributionen från inkomstskatter och betalda sociala avgifter och priset på privat konsumtion visas med motsatta tecken i figuren, eftersom deras tillväxt minskar hushållens disponibel realinkomst.

Tabell 9. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Procentuell förändring					
Avtalslöneindex	3,9	2,7	2,6	3,2	2,6
Löneglidning m.m.	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4
Förtjänstnivåindex	4,2	3,1	3,0	3,6	3,0
Real förtjänstnivå ¹	-2,0	1,5	2,6	2,2	1,1
Lönesumma	5,0	1,9	2,8	4,6	4,4
Medelinkomst ²	3,9	2,5	3,8	3,8	3,2
Enhetsarbetskostnad i hela samhällsekonomin ³	5,2	0,7	2,3	3,0	2,7

¹ Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

² Hela samhällsekonomin lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar.
Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin.

³ Löntagarersättningarna dividerade med volymen av bruttoförelägningsvärdet till baspris.

1.5 Konsumtion

Trots avtagande inflation och sjunkande räntor på lån har hushållen förhållit sig försiktigt till att öka konsumtionen. Det dåliga sysselsättningsläget tynger på konsumenternas förtroende, men småningom kommer de att börja använda av sina sparmedel och den privata konsumtionen börjar åter öka 2025. Den privata konsumtionen utvecklas snabbare 2026 då hushållens realinkomst ökar, och konsumtionen ökar med nästan två procent även 2027 genom att sparkvoten minskar.

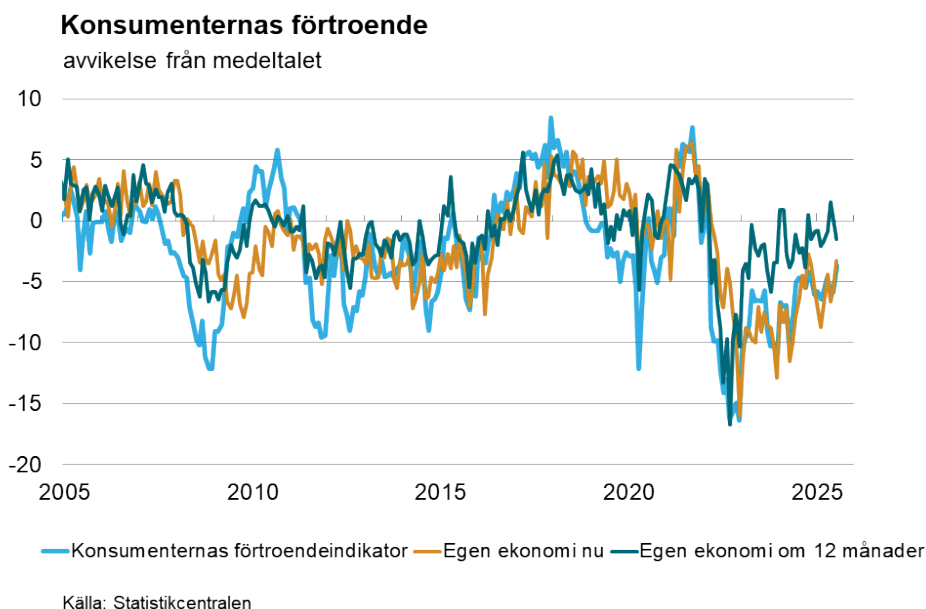
Den offentliga konsumtionen minskar de närmaste åren till följd av regeringens sparande och lokalförvaltningens sparåtgärder.

Under första halvåret av innevarande år har den privata konsumtionen minskat från fjolårets nivå. Enligt den i juni preciserade statistiken över 2024 är hushållens sparkvot nu mycket hög, vilket innebär att det finns potential för en snabbare ökning av konsumtionen.

Den privata konsumtionen ökar med en knapp procent 2025 då sjunkande räntor minskar skuldhanteringsbelastningen för personer med bolån och ackumulerade sparmedel används småningom för konsumtion. Hushållen har mycket pengar på sparkonton, men risken för eventuell arbetslöshet och de upplevda höga priserna innebär att konsumenterna håller fast vid sina pengar.

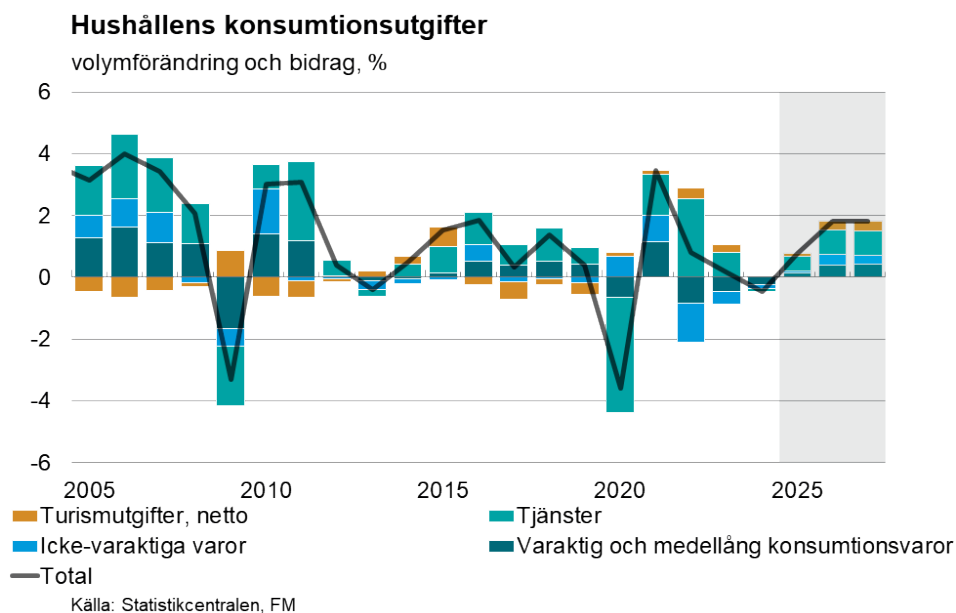
Den privata konsumtionen börjar öka snabbare 2026 genom att sysselsättningsläget blir bättre och hushållens realinkomst ökar. Höjningarna av avtalslönerna och lättnader i inkomstbeskattningen ökar hushållens disponibla inkomst, vilket främjar konsumtionen. Konsumenterna har ett större förtroende för den egna ekonomin nästa år. Den största riskfaktorn med tanke på ökande konsumtion är fortsättningsvis att sysselsättningen utvecklas sämre än förväntat. Prognosen utgår från antagandet att sysselsättningen på månadsnivå börjar öka redan under 2025.

Prisnivån inom den privata konsumtionen beräknas öka med knappt två procent 2025 genom att höjningarna av mervärdesskattesatserna ökar priserna på varor och tjänster. Priserna fortsätter att öka med cirka två procent även 2026–2027 då den högre inkomstnivån överförs på priserna på tjänster.

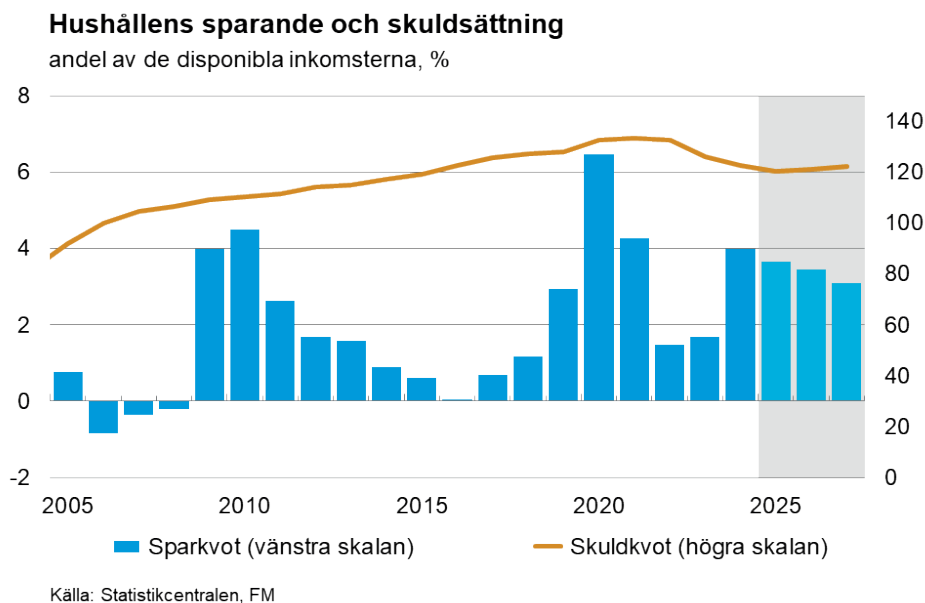
Konsumenternas förtroende är fortsatt sämre än genomsnittet. Konsumenterna har en relativt dyster syn på Finlands ekonomi och hotet om arbetslöshet, men synen på den egna ekonomin om 12 månader har ändå förbättrats till genomsnittsnivån.

Antalet första registreringar av personbilar var fortsatt litet under första halvåret 2025, och förskjutning av efterfrågan till begagnade bilar har inte helt kompenserat den obetydliga försäljningen av nya bilar. Visserligen har konsumenternas planer på att skaffa sällanköpsvaror enligt förtroendeenkäten utvecklats i en mindre negativ riktning under sommaren, och därmed väntas konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror öka under andra halvåret 2025.

Konsumtionen av icke-varaktiga konsumtionsvaror, såsom livsmedel, energi och bränslen, ökade just inte under första kvartalet av innevarande år. Energipriserna väntas fortsätta att sjunka under 2025 och konsumtionen av icke-varaktiga konsumtionsvaror kommer enligt prognosen att öka något.

Konsumtionen av tjänster har ökat sakta men säkert under flera kvartal och ökningen under 2025 beräknas vara ungefär en procent. Nästa år kommer den starkare köpkraften att öka konsumtionen av tjänster med en ökningstakt på 1,7 procent.

Hushållens nettosparkvot ökade till fyra procent 2024, då hushållens konsumtion ökade långsammare än den disponibla inkomsten. Åren 2025–2027 kommer sparkvoten att långsamt minska då konsumtionen återhämtar sig.

Hushållens skuldsättningsgrad fortsatte att minska 2024 genom att bolånestocken minskade. Hushållens lånestock har inte ökat under innevarande år och skuldsättningsgraden väntas därmed fortsätta att minska 2025. I takt med nedgången av räntenivån beräknas efterfrågan på bolån och konsumentkrediter visserligen långsamt öka, och skuldsättningsgraden väntas stabilisera sig kring 120 procent 2026–2027.

Ökningen inom den offentliga konsumtionen planade ut till 1,7 procent 2024. Statens konsumtion ökade obetydligt och ökningen av lokalförvaltningens konsumtionsutgifter bromsades upp av kommunernas och välfärdsområdenas anpassningsåtgärder.

Trots att den åldrande befolkningen ökar behovet av social- och hälsovårdstjänster samt att det satsas mer på försvarsutgifter än tidigare, beräknas den totala offentliga konsumtionen minska de närmaste åren. Den offentliga konsumtionen minskar med 0,3 procent 2025 och en procent 2026. År 2027 kommer konsumtionen att

vara i stort sett oförändrad. Utvecklingen av konsumtionsutgifterna bromsas upp framför allt av regeringens sparåtgärder. Dessutom ökar lokalförvaltningens konsumtionsutgifter långsammare till följd av kommunernas och välfärdsområdenas permanenta anpassningsåtgärder.

Värdet på den offentliga konsumtionen ökar under prognosåren till följd av uppgången i konsumtionspriserna. Till prisökningen bidrar lönehöjningarna inom den offentliga sektorn. Utvecklingsprogrammen för avlöningen inom kommun- och välfärdssektorn innebär att utvecklingen av inkomsterna inom lokalförvaltningen är snabbare än den allmänna inkomstutvecklingen.

Tabell 10. Konsumtion

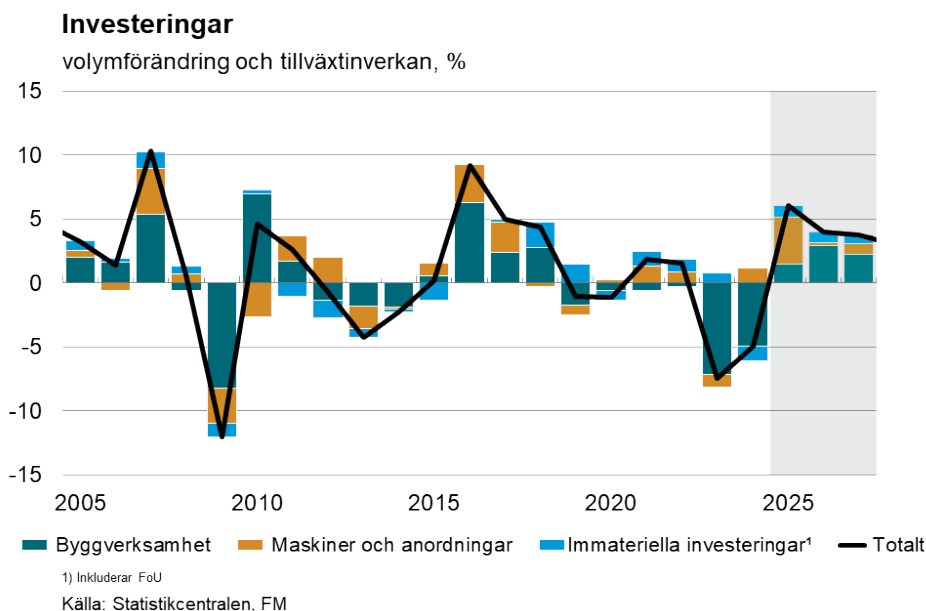
	2023	2024	2025*	2026*	2027*	Andel år 2023
Volymförändring, %						
Privat konsumtion	0,0	-0,4	0,8	1,8	1,8	100,0
Hushåll	0,2	-0,5	0,8	1,8	1,8	96,1
Varaktiga konsumtionsvaror	-2,8	-2,4	0,5	3,6	4,0	7,1
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	-3,1	-1,1	1,7	2,4	2,5	7,3
Dagliga varor	-1,7	-0,6	0,2	1,4	1,3	29,2
Tjänster	1,7	-0,2	1,0	1,7	1,7	52,5
Icke vinstsyftande samfund	-5,0	1,8	0,7	1,5	1,5	3,6
Offentlig konsumtion	3,9	1,7	-0,3	-1,0	-0,1	
Totalt	1,2	0,3	0,4	0,9	1,2	
Procentuell förändring						
Priset på privat konsumtion	4,3	1,0	1,8	1,8	2,0	
Priset på offentlig konsumtion	4,9	0,9	2,7	3,4	3,4	
Hushållens disponibla inkomster	4,7	3,1	2,2	3,4	3,4	
Hushållens disponibla realinkomster	0,4	2,1	0,4	1,6	1,4	
Procent						
Konsumtionens förhållande till bruttonationalprodukten (till löpande priser)	77,1	77,2	76,8	76,4	76,1	
Hushållens sparkvot	1,7	4,0	3,6	3,5	3,1	
Hushållens skuldkvot ¹	125,9	122,7	120,3	120,9	122,0	

¹ Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

1.6 Investeringar

Minskningen av investeringar har stannat av och det syns tecken på tilltagande investeringsaktivitet särskilt i maskiner och anläggningar samt i immateriella tillgångar. Inom byggnation släpar bostadsbyggande fortfarande efter, medan husbyggande och infrastrukturprojekt redan visar en uppgång. Energiomställningen, försvarsutgifterna och återhämtningen på bostadsmarknaden stimulerar investeringar de närmaste åren.

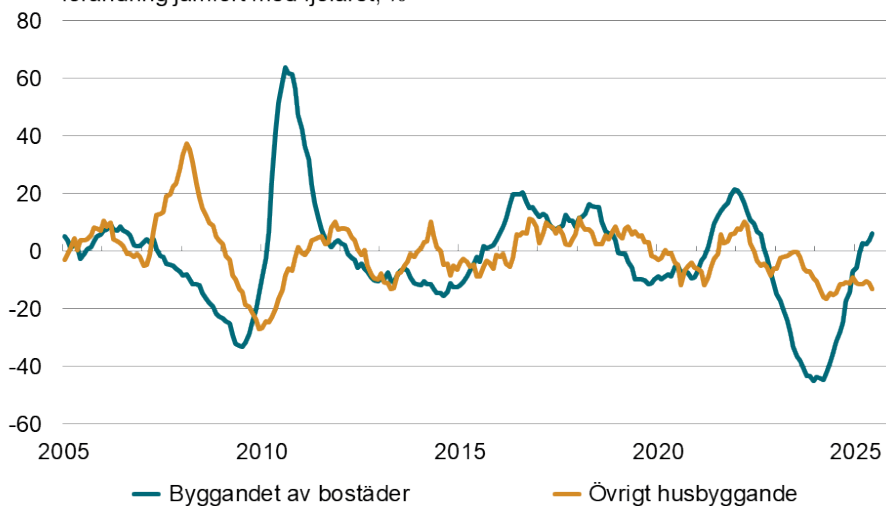
Investeringarna slutade minska hösten 2024 och har legat kvar på samma nivå sedan dess. Visserligen har tilltagande investeringsaktivitet setts i maskiner och anläggningar samt i immateriella tillgångar. Inom bostadsbyggande låter en positiv utveckling vänta på sig, medan övrigt husbyggande började öka redan i fjol. Investeringarna förväntas öka de närmaste åren tack vare energiomställningen, försvarsinvesteringarna och återhämtningen på bostadsmarknaden. Investeringarna ökar totalt med 6 procent 2025, med 3,9 procent 2026 och med 3,7 procent 2027.

Investeringarna i bostadsbyggande har minskat med ungefär en tredjedel jämfört med nivån före räntehöjningarna. Bottennoteringen i byggnadsstarter har redan passerats, men nybyggnationen har koncentrerats främst till bostadsbyggande med räntestöd. År 2025 förväntas en liten ökning i bostadsbyggande. En mer påtaglig återhämtning väntas först 2026 och 2027, med en tillväxt på 9 procent respektive 6 procent. Sentimenten på bostadsmarknaden har blivit positivare i takt med att räntorna gått ner. Handelsvolymen har ökat, även om den inte har nått upp till normal nivå. En uppgång i bostadspriserna har däremot uteblivit. Återhämtningen tar tid, eftersom det finns osålda färdiga bostäder från byggnadsboomen de senaste åren. Dessutom är prisskillnaden mellan nya och gamla bostäder fortfarande alltför stor för att nybyggnation av bostäder snabbt ska komma igång. Efterfrågan på bostäder ökar till följd av intern migration och invandring. Byggaktiviteten är för närvarande betydligt mindre än vad det långsiktiga behovet förutsätter. I vissa regioner ses redan tecken på tillväxt, i synnerhet i Egentliga Finland, där antalet byggnadsstarter har ökat betydligt.

Volymindex för nybyggandet

förändring jämfört med fjolåret, %

Källa: Statistikcentralen

Inom övrigt byggande har återhämtningen skett snabbare än inom bostadsbyggande. Inom mark- och vattenbyggnad ses redan en tydlig ökning och övrigt husbyggande kommer att öka betydligt under innevarande och nästa år. Till återhämtningen bidrar byggprojekt för energiomställningen samt regeringens investeringsprogram som ökar satsningarna på utvecklingen av trafiknätet.

Finland har flera konkurrensfördelar med avseende på den gröna omställningen, däribland tillgång till förmånlig el som till stor del är fossilfri, ett driftsäkert elnät samt möjligheter för cirkulär ekonomi, exempelvis för tillvaratagande av spillvärme för fjärrvärme. Investeringsplanerna för den gröna omställningen uppgår till hela 300 miljarder euro. Trots att många av dessa projekt inte kommer att genomföras, är det ändå väldigt många pågående eller beslutade projekt som påverkar de närmaste åren. Bland projekt som genomförs finns framför allt investeringar i datacenter, vindkraft och batterier.

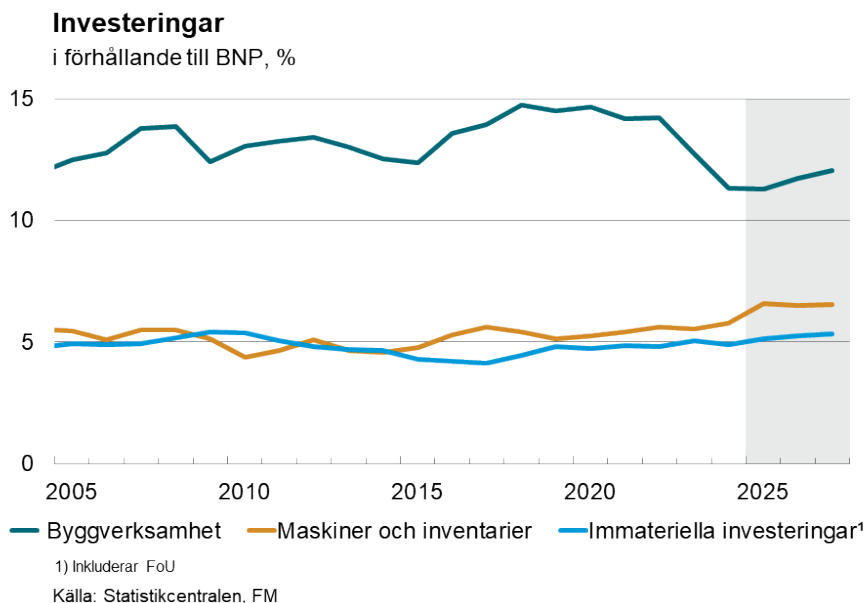
Energiomställningen främjar i synnerhet investeringar i maskiner och anläggningar. Tillgången till ren och förmånlig energi har gjort Finland till ett attraktivt land för investeringar, vilket ses som en ökning av investeringar i maskiner och anläggningar. Dessa investeringar, inklusive investeringar i vapensystem, ökade med cirka fem procent i fjol och kommer i år att öka med cirka 14 procent. En stor del av ökningen hänförs till köpen av jaktplan och andra försvarsinvesteringar.

Investeringarna i immateriella tillgångar förväntas börja öka under innevarande år och fortsätta öka de närmaste åren. Finland har som mål att höja andelen för forsknings- och utvecklingsfinansiering, som ingår i immateriella investeringar, till fyra procent av BNP före 2030. Till uppnående av målet bidrar ökningen av den offentliga FoU-finansieringen samt rätten till skatteavdrag för FoU-utgifter sedan ingången av 2023. Understöd och lån som betalas ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens bidrar också till investeringarna. Den snabba tekniska utvecklingen uppmuntrar också företagen att öka sina satsningar i forskning och produktutveckling.

De offentliga investeringarna ökade i fjol med nästan åtta procent och takten ökar i år till över tio procent. En bidragande orsak är framför allt statsförvaltningens upphandlingar för försvaret och säkerheten. FoU-finansieringslagen medför dessutom en betydande ökning av statsförvaltningens investeringar i forskning och utveckling 2024–2030.

Till ökningen av investeringarna under innevarande år bidrar de första leveranserna av flygvapnets multifunktionella jaktplan. Leveranserna kommer att fortgå under flera år, vilket i kombination med andra försvarsinvesteringar upprätthåller en hög investeringsnivå. Det finns stor regional variation i lokalförvaltningens investeringsutsikter. I tillväxtcentra är investeringstrycket fortsatt högt, vilket upprätthåller en hög investeringsnivå i kommunerna. I gengäld kan stigande finansieringskostnader och utmaningarna inom den kommunala ekonomin fördröja investeringar.

Regeringens beslut har en stor inverkan på hur de offentliga investeringarna utvecklas. Tidpunkterna för stora projekt och leveranser kan orsaka variationer i investeringarnas belopp under prognosperioden.

Tabell 11. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	Andel år 2023
Procentuell volymförändring, %						
Husbyggande	-13,4	-9,1	2,5	7,0	5,0	44,8
Bostäder	-18,9	-17,7	0,5	9,0	6,0	23,3
Övriga hus	-5,2	2,2	4,5	5,0	4,0	19,4
Anläggningsverksamhet	-7,8	-8,9	4,5	1,0	2,0	9,9
Maskiner och inventarier	-4,3	4,8	14,0	1,0	3,0	23,6
Immateriella investeringar ¹	3,8	-5,3	4,0	3,5	3,0	21,7
Totalt	-7,4	-5,0	6,0	3,9	3,7	100,0
Privata	-8,3	-7,7	4,2	3,9	4,8	82,5
Offentliga	-3,1	7,7	13,4	4,2	-0,3	17,5
Priset på investeringar	4,8	0,3	1,7	1,9	2,2	
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)						
Fasta investeringar	23,3	23,0	23,5	23,9	23,3	
Privata	19,3	18,1	18,5	19,0	19,3	
Offentliga	4,1	4,9	5,0	4,9	4,1	

¹ Innehåller även FoU-investeringar

1.7 Inhemsk produktion

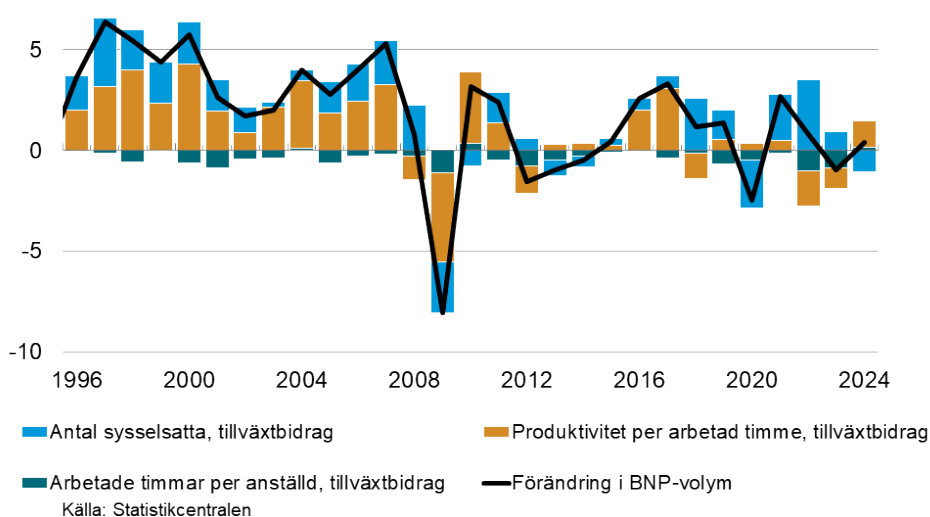
Totalproduktionen börjar öka snabbare. Den snabbare ökningstakten beror på fortsatt ökning inom industrin och på en bättre utveckling inom byggande och tjänster nästa år.

1.7.1 BNP och produktivitet

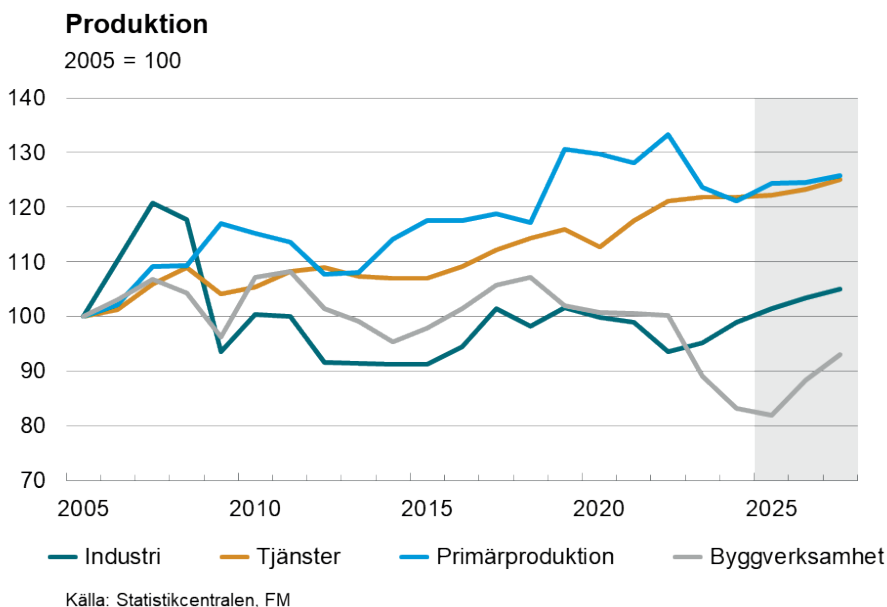
Totalproduktionen vände svagt uppåt i fjol. Värdeökningen inom hela ekonomin var 0,3 procent jämfört med året innan, genom att industriproduktionen ökade för andra året i följd. Ökningen inom industriproduktionen fortsatte under januari–juni 2025 och även primärproduktionen har börjat öka. Däremot minskade värdeökningen inom tjänster under första halvåret och detsamma gäller byggandet.

Den ekonomiska lönsamheten har utvecklats dåligt de senaste åren. Värdeökningen per arbetstimme var i genomsnitt oförändrad 2021–2024. Den genomsnittliga produktiviteten minskade framför allt inom byggande och industri och ökade något inom tjänster. Produktiviteten väntas öka i genomsnitt med cirka en procent per år 2025–2027 genom att ekonomin börjar växa igen. Produktiviteten väntas öka inom samtliga huvudbranscher.

Tillväxten av BNP delad med sysselsättning, timmar och produktivitet

Totalproduktionen börjar öka snabbare 2025. Industriproduktionen gynnas av återhämtningen inom orderstocken, och primärproduktionen ökade redan under första halvåret. Produktionen inom servicebranscherna lyfts av ökande realinkomster samt uppsvinget inom de övriga branscherna. Nedgången inom byggproduktionen är nära sitt slut efter sex år, men en produktionsökning inom branschen uteblir i år på grund av den svaga bostadsproduktionen. Totalproduktionen ökar med totalt 0,8 procent 2025. Ökningen härrör från flera olika branscher, då produktionen kommer enligt prognosen att öka inom samtliga huvudbranscher, med undantag för byggande.

År 2026 kommer byggande att bli en central drivkraft för den ekonomiska tillväxten, då lägre räntor och tilltagande förtroende ökar efterfrågan inom branschen. Serviceproduktionen ökar också snabbare tack vare lönehöjningarna. Totalproduktionen väntas enligt prognoserna öka med cirka 1,5 procent per år både 2026 och 2027, vilket är något bättre än den genomsnittliga tillväxten sedan millennieskiftet.

1.7.2 Branscher

Den säsongsrensade produktionen inom industrin ökade något under sommaren jämfört med våren och överskred därmed produktionen under motsvarande period i fjol. Ökningen var störst inom kemiindustrin, som även redovisade en betydande förbättring av omsättningen under sommaren. Generellt har industrins omsättning varit i stort sett oförändrad sedan våren. Inom skogsindustrin och brytningsindustrin sågs däremot en liten nedgång i produktionen under sommaren. Förädlingens värdeökning, som utgörs av differensen mellan prestation och insatsförbrukning, har ökat under sommaren.

Orderingången tecknar en bild av utvecklingen inom industrin som motsvarar ökningen av produktionen och omsättningen. Den positiva trenden inom kemiindustrin har redan under en längre tid avspeglats i en orderingång över genomsnittet, vilken fortsatte även under sommaren. Utöver kemiindustrin har orderingången ökat även inom metallindustrin under innevarande år. Inom pappersindustrin har ordervolymen däremot minskat. Inköpspriserna på insatsvaror för produktionen har sjunkit något snabbare än exportpriserna under sommaren, vilket har bidragit till värdeökningen inom industrin. I synnerhet den branta nedgången i importpriserna för energivaror under sommaren har stärkt konkurrenspositionerna för energiintensiva sektorer som kemiindustrin och skogsindustrin.

Utvecklingen inom skogsindustrin var varierande under andra kvartalet 2025. Den påverkades av höga virkespriser och en låg och instabil efterfrågan på marknaden. Den positiva utvecklingen av förädlingsvärde inom skogsindustrin har ändå hållit i sig i 1,5 år och fortsatt även under våren. Under det senaste året ökade skogsindustrins produktion mest av alla industribranscher, med 3,3 procent, trots att skogsindustrins omsättning har utvecklats dåligt under en längre tid. En bidragande orsak till den dåliga utvecklingen kan vara att man övergått till användning av mindre värdefull massaved för att öka tillverkningen av biomassa och flis. En annan stor förändring är den utmanande och instabila marknadsmiljön, som orsakas av osäkerheten om Förenta staternas ekonomiska politik.

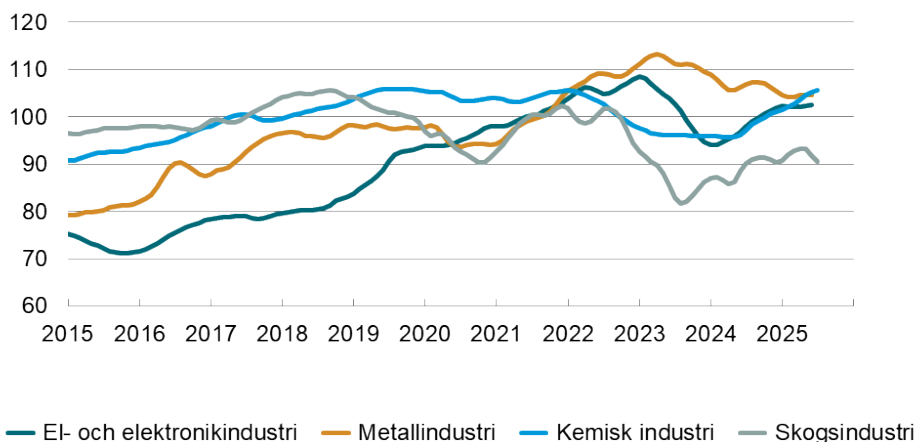
Till skillnad från skogsindustrin har kemiindustrin utvecklats exceptionellt bra under innevarande år, trots att den följer såväl exportutsikterna som konjunkturerna för den inhemska skogsindustrin. Trots att nedgången i energipriserna har förbättrat utsikterna för branschen – kemiindustrin förbrukar näst efter skogsindustrin mest energi i Finland – utvecklades värdeökningen svagt under vårvintern. Trenden inom

orderingången har däremot varit positiv under innevarande år och orderstocken har återhämtat sig under första halvåret från bottennoteringen i höstas. Kemiindustrin redovisade i somras den största ökningen av produktionsvolymen per år på trettio år.

Exportutsikterna för metallindustrin har varit svåra sedan Förenta staterna införde höga tullar på 50 procent för stål och aluminium. Osäkerheten på grund av tullarna har avspeglats negativt på exportmarknaden. Metallindustrins produktion har utvecklats dåligt sedan vintern, med en produktionsökning under det historiska genomsnittet. Däremot har metallindustrin sett en betydande ökning i orderingången efter våren. Årsförändringen av orderstocken har ökat sedan i vintras, vilket tyder på att produktionsvolymerna kommer att öka efter det dåliga fjolåret. Metallindustrins produktionsminskning med 2,3 procent var i fjol den största av samtliga industribranscher. Däremot ökade produktionen inom el- och elektronikindustrin, en viktig exportsektor inom metallindustrin, med mer än en femtedel förra året, och den totala produktionen inom metallindustrin ökade märkbart under första halvåret.

Volymindex för industriproduktionen per bransch

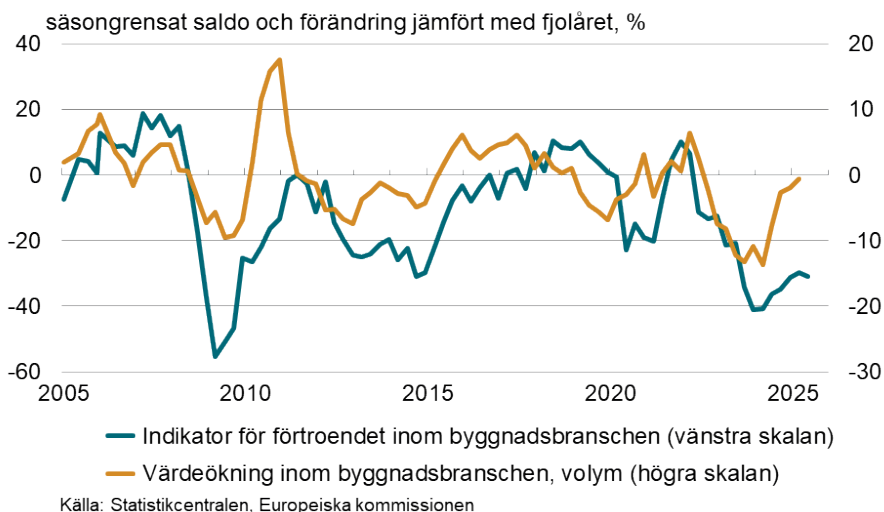
2021 = 100, trend

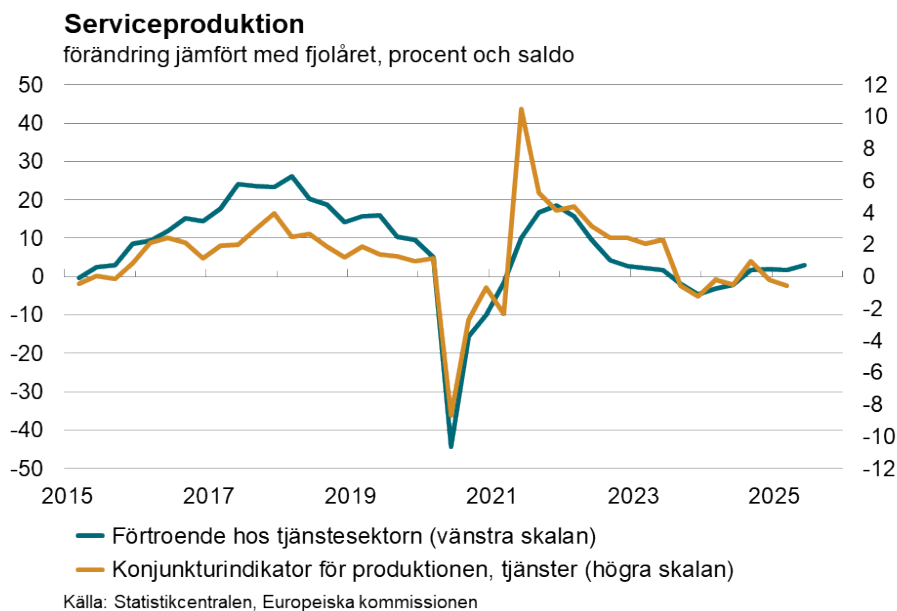
Källa: Statistikcentralen

Byggandet har nått botten, men förädlingsvärdet inom byggsektorn har ännu inte börjat växa. Däremot har omsättningsvolymen inom byggandet redan visat tillväxt. Utsikterna för byggandet har förbättrats något, men är fortfarande klart svagare än normalt och återhämtningen tar tid. År 2025 minskar byggsektorns förädlingsvärde ytterligare, men förväntas växa med cirka åtta procent nästa år. Investeringar relaterade till energiomställningen och återhämtningen inom bostadsbyggandet stöder byggsektorns återhämtning.

Förtroende och värdeökning inom byggnadsbranschen

Inom handelsbranscherna medförde andra kvartalet av innevarande år inte någon vändning i de dåliga försäljningssiffrorna och försäljningsvolymen minskade något jämfört med i fjol. Enligt Finlands Näringslivs konjunkturbarometer upplevs det rådande konjunkturläget som mycket dåligt. Visserligen är konjunkturutsikterna neutrala, och man förväntar sig inte någon ytterligare betydande minskning av försäljningen. Värdeökningen inom handeln minskar ännu något 2025, men volymen förväntas börja öka 2026.

Inom övriga privata tjänster ökade försäljningsvolymen något under april–juni jämfört med i fjol. Förtroendeindikatorn för servicebranscherna ligger fortfarande under genomsnittet och konjunkturförväntningarna är låga. Värdeökningen inom tjänster (inkl. handel och offentliga tjänster) ökar med 0,3 procent 2025. År 2026 blir ökningen inom tjänster en knapp procent, genom att sjunkande räntor och konjunkturuppgång inom industri och byggande ökar efterfrågan på privata tjänster, trots att produktionen av offentliga tjänster minskar till följd av utgiftsbesparingar.

Tabell 12. Produktion per bransch

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	Andel år 2023 ¹
Procentuell volymförändring, %						
Industriproduktion	1,6	3,9	2,6	1,8	1,6	20,6
Byggande	-11,1	-6,7	-1,5	7,9	5,2	6,2
Jord- och skogsbruk	-7,3	-1,9	2,6	0,2	0,9	2,7
Industriproduktion och byggande	-1,3	1,5	1,8	3,1	2,4	26,8
Tjänster	0,6	0,0	0,3	0,9	1,4	70,5
Produktion till baspris	-0,2	0,3	0,8	1,4	1,7	100,0
Bruttonationalprodukt till marknadspris	-0,9	0,4	1,0	1,4	1,7	
Arbetets produktivitet inom samhällsekonomin	-0,3	1,2	1,8	0,7	0,4	

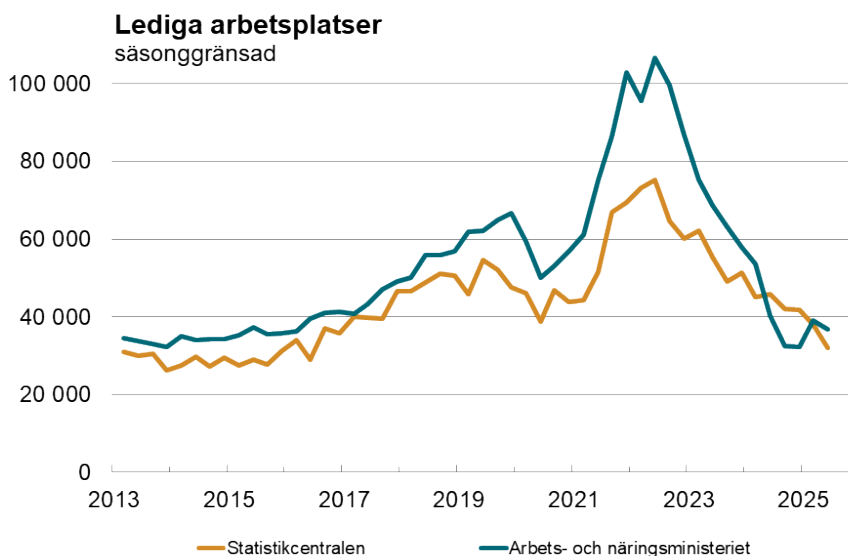
¹ Andel av produktionen, löpande priser.

1.8 Arbetsmarknaden

En vändning på arbetsmarknaden torde ske nästa år. Arbetslösheten kommer att ligga klart över den strukturella nivån även 2027.

Vändningen mot det bättre på arbetsmarknaden skjuts framåt till nästa år. Det svaga arbetsmarknadsläget som pågått i ett par år visar inga tecken på förbättring. Under första halvåret 2025 minskade antalet sysselsatta med 0,7 procent och antalet arbetslösa ökade med 13,1 procent. Jämfört med i fjol minskade sysselsättningen mest inom primärproduktionen och i tjänstebranscherna inom offentlig förvaltning. Å andra sidan har antalet sysselsatta ökat betydligt inom byggande och finans- och försäkringstjänster. Dessutom har trenden för sysselsättningsgraden sjunkit endast obetydligt sedan årsskiftet. Ökningen i antalet arbetslösa är större än minskningen i antalet sysselsatta, vilket innebär att det finns gott om arbetskraft på arbetsmarknaden. Arbetskraftens andel av hela befolkningen har de senaste två åren varit lika stor som senast vid 1980–1990-talsskiftet. Antalet arbetade timmar minskade mer än antalet sysselsatta, varigenom den genomsnittliga arbetstiden per sysselsatt person minskade. Denna utveckling berodde på att antalet deltidsanställda ökade och antalet heltidsanställda minskade.

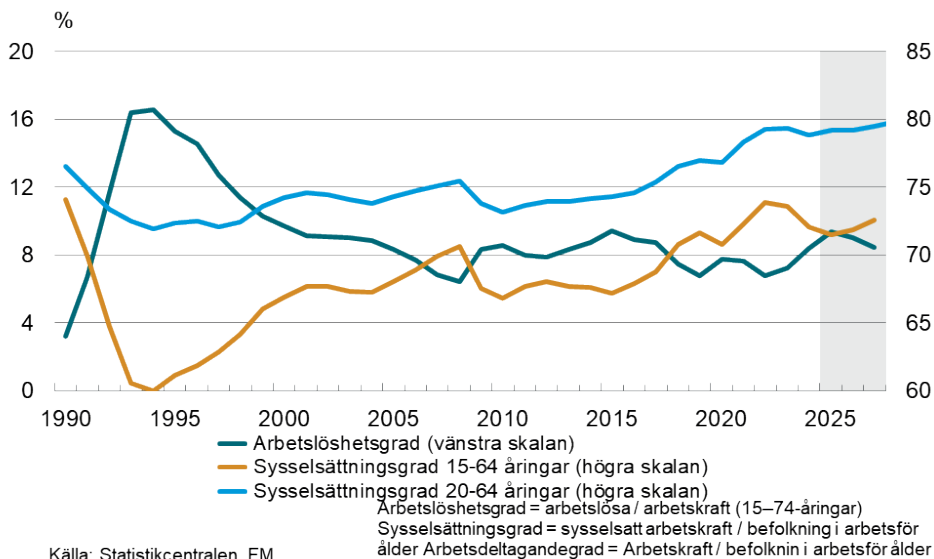
Den svaga ekonomiska tillväxten höjer inte efterfrågan på arbetskraft. Den dåliga utvecklingen i antalet sysselsatta under första halvåret och minskningen av lediga arbetstillfällen tyder på att antalet sysselsatta kommer att minska ytterligare. Företagens planer på att nyanställa har inte ökat i någon större omfattning, trots att servicebranscherna och industrin inte längre torde ha något direkt behov av nedskärningar. Sysselsättningen inom byggande och detaljhandeln minskar under andra halvåret. Antalet öppna arbetstillfällen minskar inom huvudbranscherna, med undantag av industrin. Industrin har sett en allmän ökning i värdet på orderingen under första halvåret, och utsikterna för industrins efterfrågan på arbetskraft verkar därför mindre negativa än i de övriga branscherna. Att antalet deltidsanställningar ökar innebär en betydande minskning av antalet arbetade timmar, trots att minskningen av antalet sysselsatta är liten. Invandring bidrar till att öka utbudet på arbetskraft, vilket även gäller det stora antalet arbetslösa. Regeringens insatser för att öka sysselsättningen har endast begränsad effekt 2025, trots att de främjar utbudet av arbetstillfällen.

Källa: Arbets- och näringsministeriet, Statistikcentralen, FM

Tillväxten inom ekonomin blir snabbare 2026–2027 och sysselsättningen ökar med i genomsnitt en procent per år. Ökningen härrör från flera olika branscher och den främjas sedan 2024 av regeringens åtgärder för att öka utbudet av arbetskraft. Åtgärderna beräknas ge tiotusentals fler sysselsatta före 2027. Sysselsättningsgraden (15–64-åringar) stiger till 72,5 procent, men stannar ändå under toppnoteringen på nästan 74 procent 2022. Sysselsättningen påverkas positivt även av att den arbetsföra befolkningen ökar, särskilt genom invandring, så att antalet 15–64-åringar 2027 beräknas vara cirka 40 000 större än 2024. Till följd av mindre invandring från EU-länderna under första halvåret har nettoinvandringen gått ned från de höga nivåer som setts de senaste åren.

Sysselsättning och arbetslöshet

Antalet arbetslösa fortsatte att öka kraftigt och över branscherna i januari–juni jämfört med i fjol. Särskilt bland kvinnor sågs en tvåsiffrig ökning av arbetslösheten. Arbetslösheten ökade särskilt i åldersgruppen 35–44 år. Bland yrkesgrupperna drabbade den ökande arbetslösheten i synnerhet specialister samt anställda inom service och försäljning. Arbetslösheten minskade i yrken inom primärproduktionen. Trenden för antalet arbetslösa vände uppåt igen under våren.

Arbetslösheten fortsätter att öka 2025, trots att ökningen är långsammare än i fjol. Framför allt är det sparbehoven inom den offentliga tjänstesektorn som bromsar förbättringen av sysselsättningsläget och bidrar till att öka arbetslösheten. Den genomsnittliga arbetslöshetsgraden stiger därför till nästan 9,5 procent. Åren 2026–2027 kommer den positiva ekonomiska utvecklingen att bidra till att minska arbetslösheten, men utvecklingen bromsas av de högre kompetenskraven på kunig arbetskraft. År 2027 landar arbetslöshetsgraden på nästan 8,5 procent, vilket är klart högre än Finlands beräknade strukturella arbetslöshet på 7,5 procent.

Tabell 13. Arbetskraftsbalans

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
I medeltal 1 000 personer per år					
Befolkning i arbetsför ålder (15–74 åringar)	4 131	4 153	4 165	4 177	4 185
Befolkning i arbetsför ålder (15–64 åringar)	3 442	3 474	3 489	3 502	3 513
Arbetskraft (15–74 åringar)	2 830	2 840	2 860	2 872	2 892
Sysselsatta (15–74 åringar)	2 628	2 602	2 593	2 614	2 649
varav 15–64 åringar	2 532	2 504	2 495	2 515	2 549
Arbetslösa (15–74 åringar)	204	238	267	258	243
Volymförändring, 1 000 personer					
Befolkning i arbetsför ålder (15–64 åringar)	21	32	15	13	11
Sysselsatta (15–64 åringar)	6	-28	-9	20	33
Procent					
Sysselsättningsgrad (15–64 åringar)	73,6	72,1	71,5	71,8	72,6
Sysselsättningsgrad (20–64 åringar)	77,9	76,7	76,2	76,5	77,3
Arbetslöshetsgrad (15–74 åringar)	7,2	8,4	9,4	9,0	8,4
1 000 personer under året					
Invandring, netto	58	47	35	33	30

1.9 Utsikter på medellång sikt 2028–2029

Finlands ekonomi väntas öka med 1,6 procent 2028 och 2029. Sysselsättningsgraden stiger till 74,2 procent 2029. Bruttonationalprodukten ökar snabbare än den potentiella produktionen under granskningsperioden, och produktionsgapet elimineras 2029.

Utvecklingsprognosen på medellång sikt grundar sig på en bedömning av den potentiella produktionens utveckling, eftersom den anses bestämma förutsättningarna för ekonomisk tillväxt efter konjunkturperioden.¹ Begreppet potentiell produktion avser långsiktig ekonomisk tillväxt eller en hållbar produktionsnivå som garanterar en stabil inflation och kan uppnås med normal ekonomisk kapacitet.

Finlands ekonomi förväntas öka måttligt på medellång sikt. Åren 2028 och 2029 kommer bruttonationalprodukten enligt prognosen att öka med 1,6 procent om året. Till ökningen bidrar bland annat en stark utveckling av privata investeringar, med stimulans från satsningar för den gröna omställningen. Även ökningen av försvarsutgifterna särskilt under 2029 främjar en ökning av BNP.²

Sysselsättningsgraden (15–64-åringar) beräknas stiga till 73,3 procent 2028 och till 74,2 procent 2029. Sysselsättningsutvecklingen påverkas av både de ekonomiska konjunkturerna och regeringens sysselsättningsåtgärder. Arbetslöshetsgraden beräknas sjunka och arbetslöshetsgapet antas vara eliminerat 2029, då

-
- 1 För att beräkna den potentiella produktionen och produktionsgapet använder finansministeriet en av EU-kommissionen och EU:s medlemsländer gemensamt utvecklad produktionsfunktionsmetod där den potentiella produktionens tillväxt indelas i uppskattningar av utvecklingen av den potentiella arbetsinsatsen, kapitalet och den totala produktiviteten. Den potentiella produktionen och produktionsgapet är icke skönjbara variabler, och bedömningen av dem är förenad med osäkerhet speciellt under kraftiga konjunkturcykler och snabba förändringar av produktionsstrukturen.
 - 2 Typiskt bestäms tillväxten i bruttonationalprodukten på medellång sikt av den potentiella produktionens tillväxt. Utgångspunkten är att anpassa BNP-tillväxten så att produktionsgapet sluts i slutet av granskningsperioden. Denna grundantagande kan dock frångås om det är uppenbart att en strikt tillämpning av regeln skulle ge osannolika resultat. I sådana fall kan produktionsgapet beroende på situationen vara positivt eller negativt.

arbetslöshetsgraden beräknas vara 7,6 procent. Uppgången av konsumentpriserna beräknas uppfylla Europeiska centralbankens inflationsmål på 2 procent redan 2028 och hållas på den nivån även 2029.

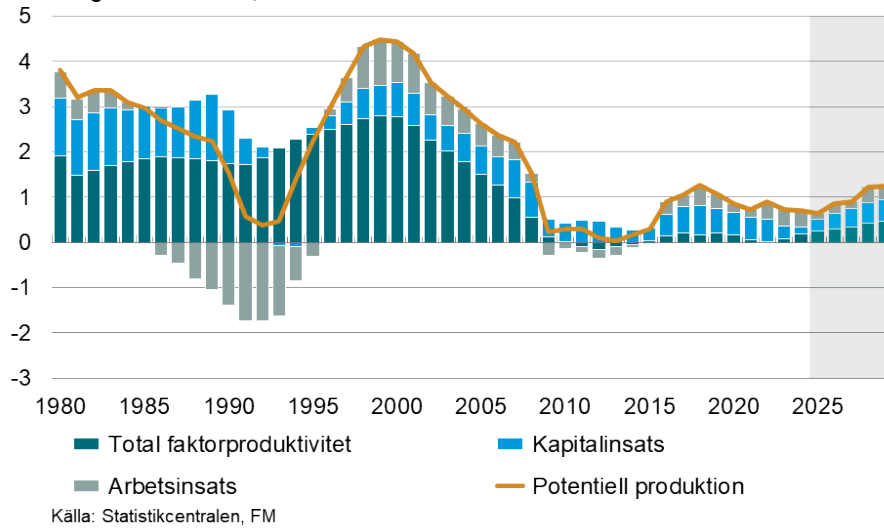
Den potentiella produktionen beräknas öka med i genomsnitt en procent per år under 2025–2029. Ökningen härrör från utvecklingen av arbetsinsatsen, kapitalstocken och totalproduktiviteten. Arbetsinsatsens bidrag beräknas vara i genomsnitt 0,2 procentenheter per år. Arbetsinsatsens bidrag till tillväxten försvagas av den långvariga negativa utvecklingen av tillväxteffekten från antalet arbetstimmar per sysselsatt. Den positiva tillväxteffekten från den arbetsföra befolkningen avtar också i slutet av granskningsperioden.

Utvecklingen av kapitalstocken stödjer en ökning av den potentiella produktionen med i genomsnitt 0,4 procentenheter per år 2025–2029. Kapitalstockens bidrag till tillväxten har varit relativt stabilt sedan millennieskiftet.

En tredje faktor som bidrar till tillväxten är totalproduktiviteten, som förväntas utvecklas starkare i slutet av granskningsperioden jämfört med de första åren av 2020-talet. Jämfört med de första åren av 2000-talet tillväxten ändå obetydlig. Den svagare tillväxten förklaras av bland annat strukturella förändringar i ekonomin; branscher med hög produktivitet har gått tillbaka och blivit alltmer serviceorienterad, vilket har bromsat utvecklingen av totalproduktiviteten. Samma utveckling ses också i andra utvecklade ekonomier, men i Finland har produktivitetsökningen varit synnerligen långsam. Åren 2025–2029 beräknas tillväxteffekten av totalproduktiviteten vara i medeltal endast cirka 0,4 procentenheter per år, jämfört med cirka två procentenheter per år i början av 2000-talet.

Tillväxt i potentiell produktion samt delfaktorer

enligt EU-metoden, %

Tabell 14. Nyckeltal på medellång sikt

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
BNP till marknadspris, volymförändring, %	-0,9	0,4	1,0	1,4	1,7	1,6	1,6
BNP, nominell, md euro	273	276	285	295	307	320	332
Konsumentprisindex, förändring, %	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9	2,0	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	7,2	8,4	9,4	9,0	8,4	7,9	7,6
Sysselsättningsgrad, %	73,6	72,1	71,5	71,8	72,6	73,3	74,2
Produktionsgap, % av potentiella produktionen ¹	-2,3	-2,5	-2,2	-1,6	-0,8	-0,4	0,0
Potentiell produktionstillväxt, % ¹	0,7	0,7	0,6	0,8	0,9	1,2	1,2
I förhållande till BNP, %							
Offentliga sektorns finansiella sparande	-2,9	-4,5	-4,3	-3,6	-3,4	-3,1	-3,1
Statsförvaltningen	-3,3	-3,7	-4,2	-4,0	-3,7	-3,6	-3,8
Kommunförvaltningen ²	-0,4	-0,3	-0,6	-0,5	-0,6	-0,4	-0,4
Välfärdsområdena	-0,6	-0,6	0,1	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Socialskyddsfonderna	1,4	0,1	0,4	0,9	0,8	1,3	1,3
Den strukturella balansen	-1,6	-3,0	-3,0	-2,6	-3,0	-2,9	-3,1
Den offentliga sektorns skuld	77,1	82,1	86,9	88,5	88,6	89,6	90,6
Statsskulden	57,2	61,4	65,7	67,1	67,7	68,8	69,9

¹ Beräknad enligt EU:s gemensamma metod.² Localförvaltningen till 2022.

2 De offentliga finanserna

2.1 Samtliga offentliga samfund

För de offentliga samfunden var 2024 ett svagt år. I år minskar underskottet något tack vare anpassningsåtgärderna och konjunkturläget, även om stora försvarsupphandlingar ökar utgifterna. År 2026 minskar underskottet till 3,6 procent. Under hela prognosperioden förblir underskottet mer än 3 procent av BNP. De stora försvarsupphandlingarna ökar utgifterna även i slutet av årtiondet. I år stiger skuldkvoten till närmare 87 procent, varefter den stabiliseras temporärt till drygt 88 procent i slutet av valperioden men börjar därefter öka måttligt. År 2029 är skuldkvoten något över 90 procent.

I föl ökade underskottet i de offentliga finanserna till 4,5 procent, medan den offentliga skuldkvoten ökade till 82 procent. Innevarande år börjar läget för de offentliga finanserna bli bättre då de flesta anpassningsåtgärderna börjar påverka läget. I ett svagt konjunkturläge ökar dock skatteinkomsterna anspråkslöst trots skatteförhöjningarna under innevarande år. Den finansiella ställningen landar på -4,3 procent. Inom lokalförvaltningen ökar utgifterna fortfarande måttligt. Statens underskott skulle minska mer om inte försvarsupphandlingarna belastade finanserna. De första F-35-planen väntas bli levererade till flygvapnet i slutet av året, vilket innebär att deras inverkan på underskottet börjar realiseras fullt ut. Dessutom pågår många andra upphandlingar av materiel och utrustning.

Nästa år fortsätter de offentliga utgifterna att öka något, men när ekonomin börjar återhämta sig ökar skatteutfallet trots skattesänkningarna. År 2026 omfattas av tidigare beslutade anpassningsåtgärder samt nya åtgärder från i höst som syftar till att bromsa utgiftsökningen. Höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften har också en positiv inverkan på underskottet 2026. Underskottet i de offentliga finanserna minskar till 3,6 procent, och skuldsättningen avtar.

Fram till 2028 minskar underskottet i de offentliga finanserna till 3,1 procent. Regeringen beslutade i april 2025 att öka försvarsutgifterna till 3 procent av BNP fram till 2029, och detta resulterar i en kraftig utgiftsökning 2028 och i synnerhet 2029. Detta ökar också underskottet i de offentliga finanserna och påskyndar skuldsättningen.

Av de undersektorer som ingår i den offentliga ekonomin visar statsförvaltningen det största underskottet. Sektorns underskott minskar i år till 4,2 procent av BNP och fortsätter att göra det tills de ökade försvarsutgifterna börjar försämra den finansiella ställningen. Regeringens anpassningsåtgärder minskar underskottet, men de ökade försvars- och ränteutgifterna har en motsatt effekt.

I fjol uppvisade lokalförvaltningen fortfarande underskott, men sektorns utgifter ökade måttligt. Lokalförvaltningens konsumtionsutgifter ökade endast med 2 procent, medan de året innan ökade med cirka 10 procent. I år ökar utgifterna något mer på grund av löneförhöjningar och reformen av arbets- och näringsstjänsterna.

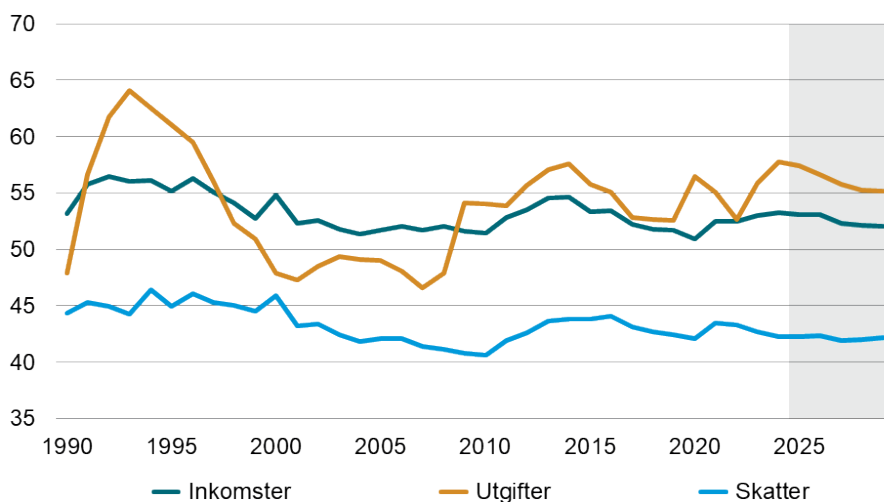
Den kommunala förvaltningens underskott ökar innevarande år bland annat till följd av ökade konsumtionsutgifter och investeringar, en anspråklös utveckling av skatteinkomsterna och nedskärningar i statsandelarna. Även om kommunernas skatteinkomster börjar öka kraftigt nästa år minskar den kommunala förvaltningens underskott endast något och uppgår till 0,5 procent av BNP, eftersom avtalsenliga prishöjningar ökar uppgången i kostnaderna medan regeringens nedskärningar i statsunderstöd motverkar en uppgång i den kommunala förvaltningens inkomster. När de tidsbundna nedskärningarna i statsandelar upphör kommer den kommunala förvaltningens underskott att minska något i slutet av prognosperioden.

Välfärdsområdena lyckades stabilisera sin ekonomi i fjol men inte sin finansiella ställning, som uppvisar underskott. I år återställs balansen i den finansiella ställningen med hjälp av ökad statlig finansiering och anpassningsåtgärder. Anpassningstrycket fortsätter dock inom välfärdsområdena, eftersom de dessutom bör täcka underskotten i balansräkningen från tidigare år. Åren 2026–2027 förblir välfärdsområdenas finansiella ställning relativt balanserad, och utgifterna ökar med cirka 3,6 procent om året.

Socialskyddsfondernas finansiella ställning är i år totalt 0,4 procent av BNP. Överskottet väntas öka under prognosperioden till 1,3 procent av BNP. Arbetspensionsanstalterna fortsätter att visa överskott under prognosperioden i synnerhet tack vare kapitalinkomster och arbetspensionsavgifter. De övriga socialskyddsfondernas finansiella ställning väntas i år vara cirka -0,3 procent av BNP. Nästa år väntas sektorn uppvisa ett överskott på 0,1 procent av BNP främst till följd av förhöjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna. Under prognosperioden ökar överskottet till 0,2 procent av BNP.

De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter

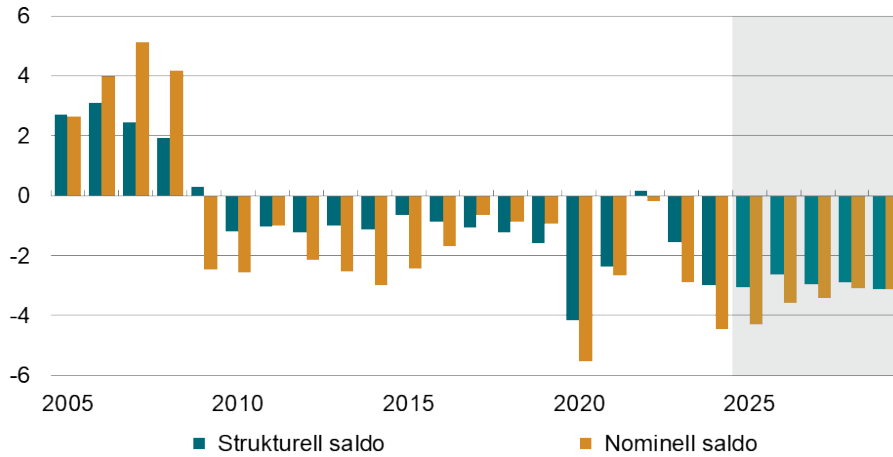
i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Nominell och strukturell saldo hos den offentliga sektorn

i förhållande till BNP, %

Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 15. Offentliga samfund

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Md euro					
Direkta skatter	43,6	44,2	45,0	46,1	47,6
Skatter på produktion och import	37,6	38,5	39,9	41,5	42,3
Socialförsäkringsavgifter	34,2	32,7	34,4	36,3	37,8
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ¹	116,4	116,6	120,3	125,0	128,7
Kapitalinkomst	9,6	10,6	10,7	10,9	11,4
Försäljnings- och avgiftsintäkter	16,9	17,8	18,2	18,5	19,0
Övriga inkomster	1,6	2,2	1,9	2,2	1,6
Inkomster totalt	144,6	147,1	151,1	156,5	160,7
Löner och insatsförbrukning	67,4	69,4	70,3	71,9	73,9
Subventioner	2,8	3,3	3,2	3,2	3,1
Socialförmåner och -bidrag	58,9	62,2	63,8	64,6	66,0
Övriga transfereringar	7,0	6,7	6,7	7,2	7,2
Kapitalavgifter	3,2	4,4	4,4	4,8	5,6
Bruttoinvestering	11,3	12,1	13,9	14,7	15,1
Övriga utgifter	1,8	1,4	1,0	0,6	0,4
Utgifter totalt	152,5	159,4	163,4	167,1	171,3
Konsumtionsutgifter	70,1	71,9	73,5	75,6	78,0
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-7,9	-12,3	-12,3	-10,5	-10,5
Statsförvaltningen	-9,1	-10,1	-12,0	-11,7	-11,5
Kommunförvaltningen ²	-1,1	-0,9	-1,6	-1,5	-1,7
Välfärdsområdena	-1,6	-1,6	0,2	0,0	0,1
Arbetspensionsanstalterna	2,6	1,7	2,0	2,5	2,1
Övriga socialskyddsfonder	1,3	-1,3	-0,9	0,2	0,5
Primärt överskott³	-4,7	-8,0	-7,9	-5,8	-5,0

¹ Innehåller kapitalskatter² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Tabell 16. Parametrar för den offentliga ekonomin

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
I förhållande till BNP, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	42,7	42,2	42,3	42,4	41,9
Den offentliga sektorns utgifter	55,9	57,8	57,4	56,6	55,7
Den offentliga sektorns nettoutlåning	-2,9	-4,5	-4,3	-3,6	-3,4
Statsförvaltningen	-3,3	-3,7	-4,2	-4,0	-3,7
Kommunförvaltningen ¹	-0,4	-0,3	-0,6	-0,5	-0,6
Välfärdsområdena		-0,6	0,1	0,0	0,0
Arbetspensionsanstalterna	1,0	0,6	0,7	0,8	0,7
Övriga socialskyddsfonder	0,5	-0,5	-0,3	0,1	0,2
Den offentliga sektorns skuld	77,1	82,1	86,9	88,5	88,6
Statsskulden	57,2	61,4	65,7	67,1	67,7
Primärt överskott ²	-1,7	-2,9	-2,8	-2,0	-1,6
Strukturella primära underskott	-1,6	-3,0	-3,0	-2,6	-3,0
De offentliga samfundens nettoutgifter, årlig förändring, % ³	-	-	1,3	2,0	3,5
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1 000 personer	704	707	702	702	700
Staten	153	155	151	148	146
Kommunförvaltningen ¹	264	260	260	259	259
Välfärdsområdena		279	278	282	282
Socialskyddsfonderna	13	13	13	13	13

¹ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263, artikel 2.2.

Dimensionering av finanspolitiken

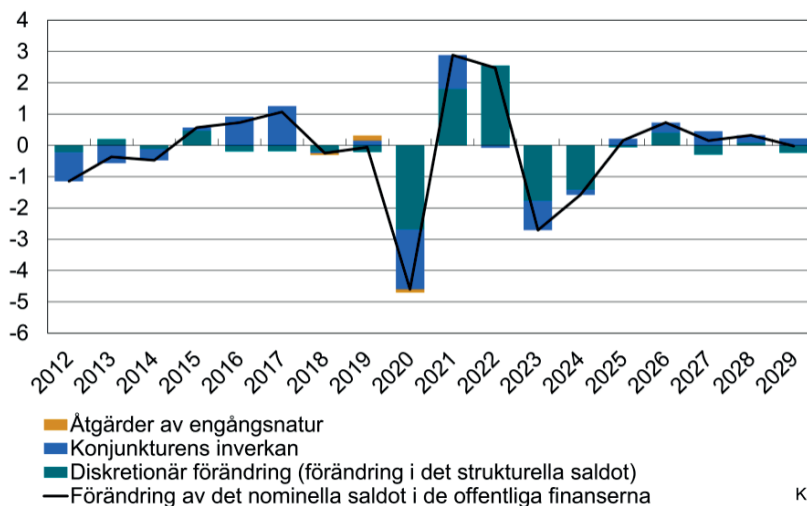
Den finansiella ställningen för de offentliga finanserna förbättras något i år och något mer nästa år. I slutet av prognosperioden visar de offentliga finanserna ett underskott på något över tre procent av BNP. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om ger en förbättring av den finansiella ställningen för de offentliga finanserna, men samtidigt ökar utgifterna för försvar, omsorg och vård samt skuldhantering. Dessutom gör den svaga ekonomin att underskottet minskar långsamt. De åtgärder som regeringen beslutade om i budgetförhandlingarna hösten 2025 stärker de offentliga finanserna statistiskt i synnerhet under 2027, med nästan en halv miljard euro.

Mätt med förändringen i det strukturella saldot, det vill säga det saldo som rensats på konjunkturreffekten, är dimensioneringen av finanspolitiken en aning stimulerande i år och åtstramande nästa år. Om man granskar förändringen av det strukturella primära saldot, det vill säga det finansiella sparandet exklusive räntor, är dimensioneringen också milt stimulerande i år och åtstramande nästa år. Efter 2026 kommer det strukturella saldot och det strukturella primärsaldot att turvis försvagas och förbättras fram till prognosperiodens slut.

De offentliga finanserna försvagas strukturellt också utan de egentliga traditionella stimulansåtgärderna, då den åldrande befolkningen ökar de offentliga finanserna för varje år. De åtgärder för anpassning av de offentliga finanserna som regeringen beslutat om har införts stegvis från och med 2024, tilläggsåtgärderna från våren 2024 har riktats i synnerhet på 2025. Det strukturella saldot belastas även av de ökande ränteutgifterna, och därför ses en mer positiv utveckling av det konjunkturrensade primärsaldot än av det strukturella saldot 2026–2027.

Förändring av saldot i de offentliga finanserna

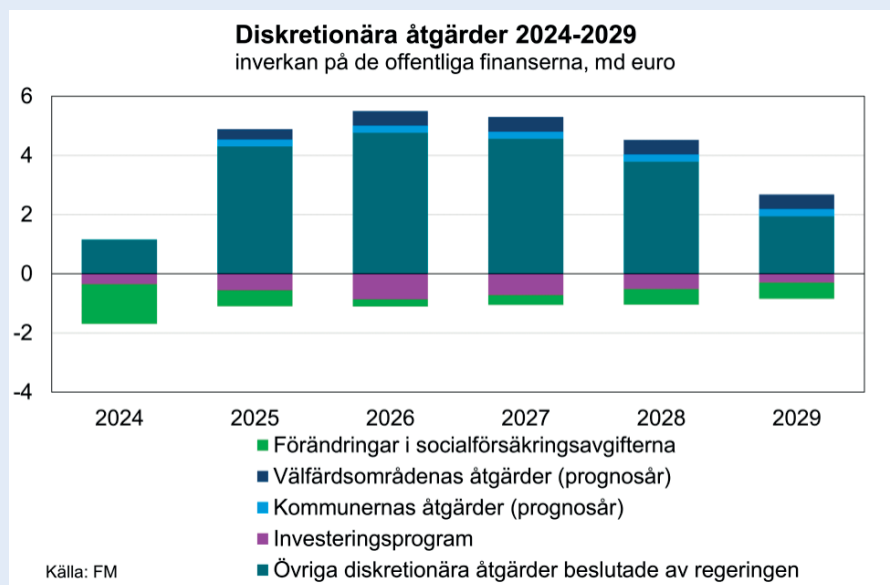
procentenheter

Dimensioneringen av finanspolitiken kan också granskas genom att räkna ihop enskilda beslut "nedifrån och upp". Följande figur visar den kumulativa omfattningen per budgetår av regeringens åtgärder som inverkar på de offentliga inkomsterna och utgifterna. Figuren omfattar också andra åtgärder som inverkar på de offentliga finanserna, utöver de som regeringen beslutat om, det vill säga kommunernas och välfärdsområdenas åtgärder samt ändringarna i socialskyddsavgifterna. Jämförelsen har gjorts mot den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2023, och siffrorna redovisas enligt vad som budgeterats.

Den gröna stapeln i diagrammet visar den nuvarande regeringens utgifts- och inkomstbeslut, exklusive investeringsprogrammet. Utgifterna för investeringsprogrammet (violetta stapeln) har tagits med i den omfattning som beslut om utgifterna har fattats. Då man beaktar regeringens åtgärder enligt ovan stärks de offentliga finanserna med nästan 4 miljarder euro på 2027 års nivå och med något över 1,6 miljarder euro på 2029 års nivå. Merparten av effekterna av de anpassningsåtgärder som beslutats om tidigare börjar synas 2025.

Då man utöver regeringens beslut beaktar kommunernas och välfärdsområdenas åtgärder samt effekten av ändringarna i socialskyddsavgifterna stärker de olika åtgärderna de offentliga finanserna med drygt 4 miljarder euro på 2027 års nivå och med drygt 1,8 miljarder euro på 2029 års nivå. Effekten av ändringarna i socialskyddet inbegriper de beräknade konsekvenserna för skatteintäkterna. Beräkningarna omfattar alla avgiftsändringar, varigenom förfarandet är detsamma som vid beräkning av nettoutgifterna enligt EU:s finanspolitiska regler. De indirekta och dynamiska konsekvenserna av regeringens sysselsättningsåtgärder på den finansiella ställningen för de offentliga finanserna samt åtgärder utanför budgeten, exempelvis effekterna av nedskärningar i bemyndigandet för räntestödslån, har inte tagits med i figuren. I figuren har inte heller tagits med sådana åtgärder som ska beslutas om i ramförhandlingarna våren 2026.

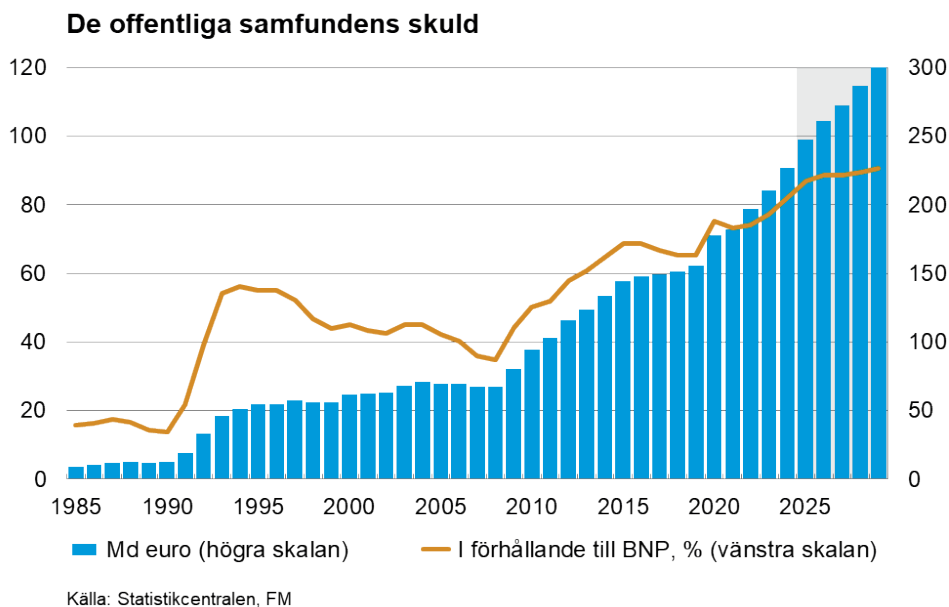
2.2 De offentliga samfundens skuld

Den offentliga skulden ökade snabbt under fjolåret, och skuldkvoten steg till 82,1 procent. Skulden fortsätter att öka snabbt ännu i år. Skuldkvoten stiger till närmare 87 procent. I år ökar skuldsättningen på grund av stora underskott och emissionsförluster relaterade till statens skuldsättning samt andra orsaker som inte beror på underskotten.

Tack vare anpassningsåtgärderna och den ekonomiska återhämtningen börjar statens och lokalförvaltningens underskott minska, vilket minskar skuldsättningsbehovet 2026. Dessutom motverkar den snabbare ekonomiska tillväxten en ökning i förhållandet mellan skuld och BNP och denna ökning avtar. Skuldkvoten stabiliserar sig 2027. Från och med 2028 fortsätter skuldkvoten att öka. Skuldkvoten har under de senaste åren stigit till en hög nivå, och trots den avtagande skuldsättningen stiger skuldkvoten till över 90 procent 2029.

De faktorer som ökar skuldkvoten kan indelas i primärt underskott för de sektorer där den offentliga skulden ökar (stats- och lokalförvaltningen samt övriga socialskyddsfonder), ränteutgifter, andra orsaker och effekten av ekonomisk tillväxt via nämnaren. Det primära underskottet för de sektorer där den offentliga skulden ökar var i fjol 3,5 procent men minskar gradvis till 2,3 procent 2028. Ränteutgifternas andel av BNP fortsätter att öka på grund uppgången i räntenivån och den växande skulden. Även den ekonomiska tillväxten har stor betydelse för hur skulden utvecklas. Den förväntade tillväxten minskar skuldkvoten med cirka 3 procentenheter om året.

Skuldsättningen motverkas av en engångsöverföring från Statens pensionsfond 2027 och bland annat betalning av Sysselsättningsfondens skuld som förfaller 2027. Enligt prognosen ökar räntestödslånen från Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet ARA betydligt långsammare från och med 2027 på grund av minskande bevillningsfullmakter.

Osäkerheten kring den framtida utvecklingen av den offentliga sektorns skuldkvot kan analyseras genom stokastiska simuleringar. En sådan analys, som bygger på statistisk variation, beaktar i regel inte kända politiska riktlinjer eller finanspolitiska regler utöver det som redan ingår i prognosen och i de långsiktiga beräkningarna av de offentliga finanserna.

Enligt prognosen beräknas den offentliga skuldkvoten på medellång sikt stiga till över 90 procent, och i de långsiktiga kalkylerna till nästan 100 procent år 2035. Osäkerheten kring skuldkvotens utveckling är emellertid betydande och ökar över tid. Vid slutet av den pågående regeringsperioden, år 2027, bedöms skuldkvoten med cirka 80 procents sannolikhet ligga mellan 79 och 99 procent, och med cirka 60 procents sannolikhet mellan 82 och 95 procent. På längre sikt, år 2035, uppskattas skuldkvoten med cirka 80 procents sannolikhet ligga mellan 83 och 119 procent, och med cirka 60 procents sannolikhet mellan 88 och 112 procent.

Tabell 17. Ändringen av de offentliga samfundens skuldförhållande och faktorerna som påverkar det

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Skuldförhållandet, i förhållande till BNP, %	77,1	82,1	86,9	88,5	88,6	89,6	90,6
Ändring av skuldförhållandet	3,1	5,0	4,8	1,6	0,1	1,0	1,0
Faktorer som påverkar ändringen av skuldförhållandet							
Primära finansiella balans (utan arbetspensionanstalterna)	2,7	3,5	3,5	2,8	2,3	2,3	2,3
Ränteutgifterna	1,2	1,6	1,5	1,6	1,8	1,9	2,0
Övriga faktorer ¹	1,1	0,8	2,2	0,3	-0,5	0,3	0,1
Ändring av BNP	-1,9	-0,9	-2,4	-3,1	-3,5	-3,5	-3,4
Anskaffning av finansieringsmedel (netto), arbetspensionsanstalterna	1,0	0,6	0,7	0,8	0,7	1,1	1,1

¹ Övriga faktorer inkluderar statens privatiseringsinkomster, utlåning samt effekterna av faktorer hänförande till värdering och periodisering av inkomster och utgifter. Plusmärkt effekt höjer och minusmärkt effekt sänker skuldförhållandet.

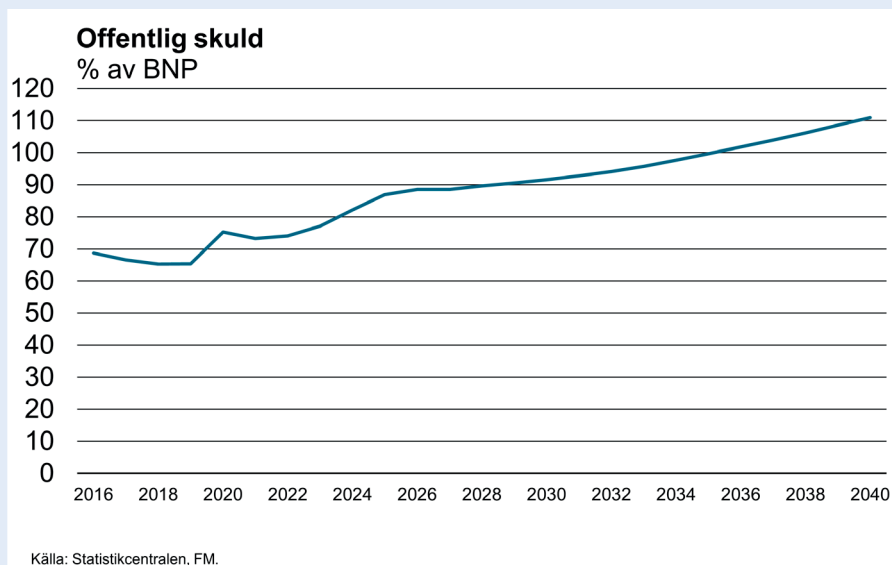
Den offentliga skuldkvotens utveckling på lång sikt

Den offentliga skulden ökar till 90 procent mot slutet av prognosperioden. Enligt den långsiktiga kalkylen fortsätter skulden att öka stadigt så att den uppgår till 110 procent 2040. En faktor som höjer skuldkvoten är det djupa underskottet i de sektorer som bidrar till skuldsättningen. Detta underskott förvärras i kalkylen av antagandet om stigande räntor och en svag ekonomisk tillväxt.

Den långsiktiga kalkylen över skuldkvoten från och med 2030 har gjorts med de antaganden och metoder som använts i hållbarhetsanalyserna. Utvecklingen av det sammanlagda primära saldot för staten, kommunförvaltningen och välfärdsområdena bestäms till stor del på grundval av ökningen av de åldersrelaterade utgifter som beräknats med hjälp av SOME-modellen som Institutet för hälsa och välfärd förvaltar. Kalkylen har gjorts med hänsyn till att arbetspensionsanstalternas över- eller underskott inte påverkar skuldsättningen inom de offentliga finanserna.

I kalkylen förväntas att tillväxttakten för BNP, det vill säga inkomstbasen för de offentliga finanserna, följer potentialen, med andra ord utan påverkan av konjunkturvariationer. Den årliga ökningen av BNP är mycket liten på lång sikt, i genomsnitt 1,5 procent 2026–2040. Antagandet om inflation är 2 procent på lång sikt. Den nominella ekonomiska tillväxten är därmed cirka 3½ procent.

Om den offentliga skuldkvoten är 90 procent av BNP, krävs för den ovan beskrivna moderata tillväxten att underskottet i de sektorer som bidrar till den offentliga skulden stannar under 3,2 procent av BNP för att skuldkvoten inte ska öka. Med andra ord får statens och lokalförvaltningens sammanlagda underskott inte vara större än 3,2 procent av BNP för att skuldkvoten ska stabiliseras kring cirka 90 procent. Som jämförelse kan nämnas att enligt prognoserna kommer detta underskott 2029 att vara totalt cirka 4,3 procent av BNP. Differensen mellan dessa är nästan 4 miljarder euro.

Räntekostnaderna för den offentliga skulden har länge varit mycket låga, men den snabba stegringen i räntenivån under den senaste tiden har ökat ränteutgifterna kännbart, och denna ökning fortsätter. Den effektiva räntan på den offentliga skulden, det vill säga ränteutgifternas förhållande till skulden, stiger till 2,5 procent i början av 2030-talet och till 3 procent under 2040-talet. I nuläget är den effektiva räntan på den offentliga skulden 1,9 procent och 2029 uppskattas den vara 2,2 procent. I kalkylen går den nominella marknadsräntan upp till 4 procent 2055, vilket ökar räntekostnaderna för den offentliga skulden.

I prognosen ökar försvarsutgifterna till cirka 3 procent av BNP i enlighet med budgetrambeslutet våren 2025. Prognosen bygger också på antagandet att målnivån på 3 procent för försvarsutgifterna bibehålls även efter innevarande regeringsperiod, så att basscenariot beskriver en situation där försvarsutgifterna ligger på 3 procent utan åtgärder för att finansiera dem. Därtill förväntas försvarsutgifterna öka successivt till 3,5 procent före 2035.

tvecklingen av skuldkvoten är förknippad med både positiva och negativa risker. En positiv risk kan anses vara till exempel en snabbare ekonomisk tillväxt eller en långsammare ökning av social- och hälsovårdskostnaderna. Det är också möjligt att räntorna inte stiger så mycket som det antas i kalkylen. Samtidigt kan negativa risker vara en snabbare ökning av ränteutgifterna samt ekonomiska eller andra kriser som kan öka de offentliga utgifterna, öka underskotten och därmed påskynda ökningen av skulden. Skuldkvoten minskar också om de ökade försvarsutgifterna finansieras på något annat sätt än genom skuldtagning.

2.3 Statsförvaltningen

År 2025 försvagas statsförvaltningens finanser trots att regeringen höjer skatter och fattar sparbeslut för att förbättra den finansiella ställningen. Utgifterna ökar i synnerhet på grund av välfärdsområdenas ökade finansieringsbehov och de ökade försvarsutgifterna. Åren 2026–2027 motverkar skattesänkningarna skatteinkomsterna. Samtidigt ökar ränteutgifterna till följd av en högre räntenivå och större skulder. Nästa år ökar utgifterna långsamt. Trots att statens finansiella ställning blir bättre än under innevarande år uppvisar den fortfarande ett stort underskott.

Statsförvaltningens finansiella ställning försvagas i år till -4,2 procent trots omfattande anpassningsåtgärder på grund av att andra utgifter ökar. Dessutom ökar skatteutfallet långsammare än väntat med beaktande av skattehöjningarna. Andra utgifter som ökar utgörs i synnerhet av finansieringen till välfärdsområdena och försvarsupphandlingarna. Nästa år förbättras statens finansiella ställning till -4,0 procent med det starkare konjunkturläget. Skatteintäkterna fortsätter att öka även om skattesänkningarna motverkar utvecklingen.

Under prognosperioden ökar statens utgifter på grund av upphandlingen av F-35-jaktplan och ökande satsningar på den yttre säkerheten. I år ökar statsförvaltningens utgifter på grund av välfärdsområdenas ökade finansieringsbehov och försvarsupphandlingar. I prognosen beaktas beslutet vid halvtidsöversynen våren 2025 om att höja försvarsutgifternas andel av BNP till cirka 3 procent 2029 och övriga beslut som fattades vid halvtidsöversynen. Prognosen inbegriper också de anpassningsåtgärder för utgifterna och inkomsterna som avtalats i budgetförhandlingarna hösten 2025 och som riktas på 2026 och framför allt på 2027. En del av de meddelade sparåtgärderna läggs till i prognosen efter att innehållet i dem har preciserats. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om tidigare motverkar dessutom uppgången i utgifterna 2025–2027.

Statens konsumtionsutgifter ökar långsamt 2025–2027. Anpassningsåtgärderna motverkar en uppgång i utgifterna. Dessutom överfördes ansvaret för ordnande av arbets- och näringstjänster från staten till kommunerna i början av 2025, vilket minskar statens konsumtionsutgifter. Konsumtionsutgifterna ökar dock märkbart från och med 2028, eftersom en del av de ökade anslagen till försvarsmakten hänförs till konsumtion.

Statsförvaltningens investeringar ökar avsevärt i år. Leveranserna av F-35-jaktplan höjer investeringsnivån betydligt, och den höga nivån fortsätter till utgången av prognosperioden. I slutet av prognosperioden ökar investeringsnivån ytterligare till följd av fartygsleveranser relaterade till försvarsmaktens projekt Flottilj 2020. Tidpunkten för statens investeringar involverar osäkerhet i synnerhet när det gäller försvarsupphandlingarna.

Statsförvaltningens ränteutgifter har ökat snabbt på grund av både en högre räntenivå och den kraftiga skuldsättningen. År 2025 var ränteutgifterna cirka 3,3 miljarder euro enligt nationalräkenskaperna. Även om räntenivån har sjunkit på sistone fortsätter ränteutgifterna att öka. Fram till 2029 väntas ränteutgifterna öka till 5,5 miljarder euro.

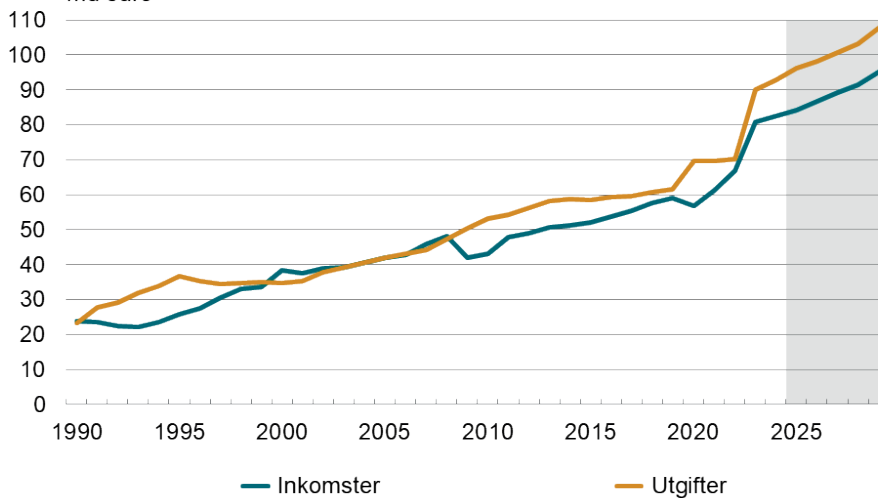
Statsförvaltningens skatteinkomster ökade inte nämnvärt under 2024. År 2025 ökar skatteinkomsterna tack vare det förbättrade konjunkturläget och regeringens skattebeslut våren 2024. Skatteutfallet ökar dock långsamt jämfört med höjningarna. Åren 2026 och 2027 motverkas en ökning av skatteinkomsterna av skattesänkningar om vilka beslut fattades våren 2025. Efter 2028 börjar skatteinkomsterna öka med över 4 procent om året, medan de 2025–2027 ökade med något under 3 procent.

Utfallet av direkta skatter ökar i år med 3 procent. Utfallet av inkomstskatt ökar, men utfallet av samfundsskatt blir mindre än i fjol. År 2026 bromsas utfallet av inkomstskatt upp av skattesänkningar, och skatteintäkterna blir lika stora som i år. Sänkningen av samfundsskatten påverkar i synnerhet skatteutfallet 2027.

Skatterna på produktion och import ökade 2024 med ett par procent, men 2025 ökar de med närmare 4 procent. Åren 2026–2029 ökar de med 3,4 procent i genomsnitt. Mervärdesskatten utgör över 70 procent av skatten från produktionen och importen. Under prognosperioden ökar den mest 2025, eftersom den allmänna mervärdesskattesatsen höjdes i början av september 2024. Ökningen är dock rätt långsam med beaktande av höjningen. Ändringar i skattesatser enligt regeringsprogrammet träder också i kraft år 2025. Andra skatter på produktion och import är bland annat energiskatter och fordonsskatten, och inflödet av dessa minskar under alla år inom prognosperioden.

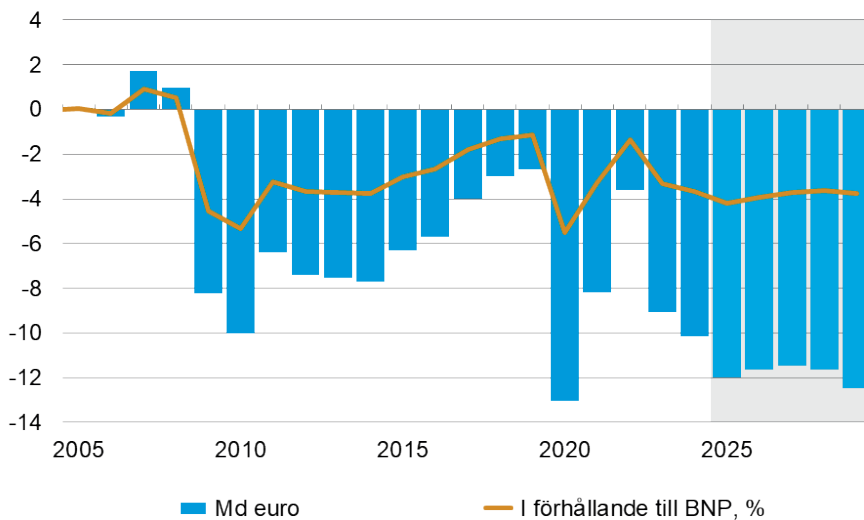
Statens inkomster och utgifter

md euro

Källa: Statistikcentralen, FM

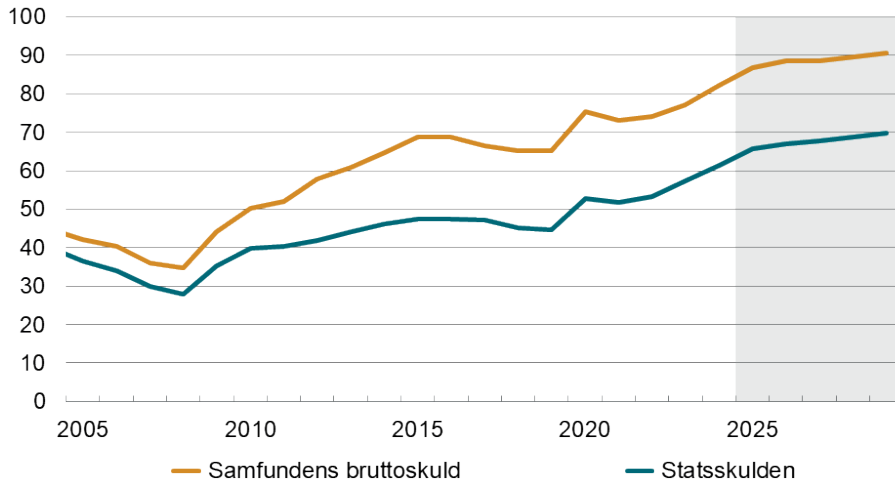
Statens finansiella sparande

Källa: Statistikcentralen, FM

De offentliga samfundens skuld

i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 18. Statsförvaltning

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Md euro					
Direkta skatter	32,6	32,5	33,3	33,6	34,7
Skatter på produktion och import	35,5	36,2	37,5	39,1	39,9
Sociala avgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatter och sociala avgifter totalt ¹	69,2	69,9	71,9	73,7	75,6
Försäljnings- och avgiftsintäkter	4,8	4,9	5,0	5,2	5,4
Kapitalinkomster	2,8	3,1	2,8	2,7	2,7
Övriga inkomster	4,0	4,7	4,6	5,0	5,7
Inkomster totalt	80,9	82,7	84,3	86,6	89,3
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	17,8	18,4	18,4	18,4	18,7
Kapitalutgifter	2,5	3,4	3,3	3,7	4,4
Subventioner	2,3	2,8	2,8	2,8	2,7
Sociala förmåner och understöd	5,3	5,5	5,4	5,4	5,5
Övriga transfereringar	55,8	56,2	58,5	60,0	61,3
till övriga offentliga samfund	49,8	50,6	53,1	54,2	55,4
Fasta bruttoinvesteringar	4,5	5,2	6,9	7,2	7,6
Övriga utgifter	1,8	1,3	0,9	0,7	0,5
Utgifter totalt	89,9	92,8	96,2	98,3	100,8
Konsumtionsutgifter	18,2	18,8	18,7	18,8	19,2
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-9,1	-10,1	-12,0	-11,7	-11,5
Primärt saldo ²	-6,6	-6,7	-8,6	-8,0	-7,1

¹ Inkluderar arvs- och gåvoskatt² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

Budgeten för 2026 och ramarna för statsfinanserna

Budgetpropositionen för 2026 baserar sig på planen för de offentliga finanserna som publicerades i april 2025 samt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering. Budgetpropositionen för 2026 visar ett underskott på 8,7 miljarder euro. Underskottet minskas med cirka 2,3 miljarder euro genom att som en engångsåtgärd ta in Statens bostadsfonds återstående kassa som intäkt i budgeten i anslutning till nedläggning av fonden. Intäktsföringen minskar inte skuldsättningen inom staten och de offentliga finanserna. Utan intäktsföringen visar budgetekonomin ett underskott på 11,0 miljarder euro, vilket täcks genom ytterligare upplåning. Balansen i statens budgetekonomi (inkl. Intäktsföringen av Statens bostadsfonds återstående kassa) förbättras med 4,6 miljarder euro jämfört med det som budgeterats för 2025 (inkl. den andra tilläggsbudgeten).

Besparingarna minskar utgifterna i budgetekonomin

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 90,3 miljarder euro, vilket är cirka 1,1 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2025. Ökningen av anslagsnivån jämfört med 2025 förklaras av bland annat lagfästa och avtalsbaserade indexjusteringar (1,5 md euro) samt ökningen av Finlands bidrag till EU (ca 0,5 md euro). Samtidigt sänks utgiftsnivån med cirka 1 miljard euro genom de reformer och utgiftsbesparingar som regeringen Orpo vid olika tillfällen beslutat om. Med hänsyn till att prisindexet för de offentliga utgifterna förväntas öka med cirka 2 procent uppskattas volymen av förvaltningsområdenas anslag (alla övriga utgifter exkl. ränteutgifter) år 2026 minska med cirka 0,7 procent i förhållande till den ordinarie budgeten för 2025. Den uppskattade minskningen i utgiftsvolymen beror på de utgiftsbesparingar som följer av regeringens riktlinjer.

Anslagsramen för 2026 är cirka 78,4 miljarder euro, varav cirka 89 miljoner euro återstår som en så kallad ofördelad reserv efter budgetpropositionen för 2026. För 2026 har det i ramarna dessutom reserverats 300 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Skattesänkningar minskar inkomsterna i budgetekonomin

År 2026 beräknas inkomsterna i budgetekonomin (exkl. nettoupplåningen) uppgå till cirka 81,6 miljarder euro och skatteintäkterna till cirka 68,2 miljarder euro, det vill säga cirka 84 procent av inkomsterna. Statens skatteintäkter beräknas öka med 1 miljard euro 2026 jämfört med den ordinarie budgeten för 2025, vilket innebär en ökning med cirka 1,5 procent. Inkomsterna i budgetekonomin, exklusive nettoupplåningen, beräknas öka med cirka 4,9 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2025, vilket delvis beror på den ovannämnda extra intäktsföringen på 2,3 miljarder euro i anslutning till nedläggningen av Statens bostadsfond. I de beräknade inkomsterna har man beaktat ändringarna i skattegrunderna som regeringen fastställt och som beräknas minska statens skatteinkomster med sammanlagt cirka 1 miljard euro 2026, exklusive indexjusteringarna vid inkomstbeskattningen. Lindringarna i beskattningen beror på bland annat regeringens riktlinjer för tillväxtåtgärder som ingick i regeringens halvtidsöverläggning våren 2025.

Inkomster, utgifter och balans i statens budgetekonomi, miljarder euro

	2025 budget	2025 budget + tilläggsbudget II	Budgetprop 2026
Inkomster	76,7	76,9	81,6
Utgifter	89,2	90,1	90,3
Balans	-12,5	-13,2	-8,7 ¹

¹ Inklusive intäktsföring av den återstående kassan i Statens bostadsfond på ca 2,3 miljarder euro.

En klar ökning i det beräknade budgetunderskottet jämfört med våren

Det beräknade underskottet i budgetekonomin 2026 har ökat med cirka 1,7 miljarder euro i förhållande till planen för de offentliga finanserna våren 2025. Detta beror på att de beräknade utgifterna i budgetekonomin har ökat med cirka 0,3 miljarder euro och att de beräknade inkomsterna har minskat med cirka 1,4 miljarder euro.

Ökningen i de beräknade utgifterna beror bland annat på att de beräknade lagstadgade utgifterna har ökat (med 0,3 md euro). Regeringen har dessutom dragit upp riktlinjer för nya anpassningsåtgärder, huvudsakligen för 2027, vilka kommer att minska anslagen för 2026 med cirka 0,1 miljard euro. Samtidigt medför de ändringar i utgifterna som regeringen beslutat om att utgifterna ökar med cirka 0,1 miljard euro i förhållande till rambeslutet i våras.

Enligt uppskattningarna flyter det in mindre skatteintäkter än man beräknade i våras, vilket beror bland annat på ett sämre utfall än väntat och försämrade utsikter (-1,7 md euro). Samtidigt har de beräknade blandade intäkterna ökat med 0,2 miljarder euro.

Faktorer som bidragit till förändringen i balansen i statens budgetekonomi jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2025, miljarder euro

	2026
Balans, planen för de offentliga finanserna våren 2025	-7,0
Precisering av utgiftsstaten	-0,3
Nya beslut om utgiftsbesparingar	0,1
Nya och gamla beslut om utgiftsökningar samt precisering av tidigare sparbeslut	-0,1
Annan ändring av utgifterna (netto), inkl. bl.a. indexhöjningar	-0,3
Precisering av inkomststaten	-1,4
Nya skattegrundsändringar (netto)	0,0
Ändrade uppskattningar av blandade intäkter och ränte- och dividendintäkter samt intäkter av aktieförsäljning	0,0
Ändrade uppskattningar av inkomster av blandad natur	0,2
Andra faktorer som påverkat inkomststaten (inklusive uppgifter om influtna belopp och den nya konjunkturprognosen)	-1,7
Förändring totalt	-1,7
Balans, budgetpropositionen 2026	-8,7

2.4 Kommunalförvaltningen

Kommunförvaltningens underskott ökar till 0,6 procent av BNP från året innan på grund av ökade konsumtionsutgifter och investeringar samt en svag utveckling av skatteinkomsterna. Konsumtionsutgifterna ökar i synnerhet till följd av personalutgifter efter löneuppgörelsen och kommunernas utvidgade utgifter. Underskottet minskar något i slutet av prognosperioden, men kommunernas inkomster räcker inte till för de ökande utgifterna.

Kommunförvaltningens finansiella ställning uppvisade i fjol ett underskott på cirka 900 miljoner euro och minskade något från året innan. Statsandelarna minskade bland annat till följd av justeringen av överföringskalkylen för social- och hälsovården samt indexbesparingar, men samtidigt backades kommunernas finanser upp av skatteinkomsternas starka utveckling och de avtagande konsumtionsutgifterna. Kommunförvaltningens finansieringsbehov i förhållande till BNP försvagas dock till -0,6 procent 2025.

Kommunförvaltningen väntas uppvisa ett underskott på 0,5-0,6 procent av BNP även under åren 2026–2027. Det finansiella läget för kommunerna påverkas avsevärt av de ökande konsumtionsutgifterna och nedskärningar i statsbidragen. Under prognosperioden ökar konsumtionsutgifterna främst på grund av stigande priser. Löneuppgörelsen ökar arbetskraftskostnaderna med 2,8 procent 2025, 3,2 procent 2026 och 3,9 procent 2027. Inkomstutvecklingen inom kommunsektorn väntas överskrida den allmänna inkomstutvecklingen i synnerhet 2027–2028.

Utöver stigande priser ökar även volymen för konsumtionsutgifterna 2025, eftersom reformen av arbets- och näringstjänsterna, som trädde i kraft i början av året, överförde ansvaret för ordnandet av dessa tjänster till kommunerna och utvidgade kommunernas finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner. Till följd av reformen har kommunförvaltningen blivit mer konjunkturkänslig, eftersom inte endast inkomsterna utan även utgifterna nu påverkas av sysselsättningsutvecklingen. I prognosen har kommunernas finansieringsutgifter för arbetslöshetsförmåner höjts på basis av utfallet i början av året.

Trots reformen av arbets- och näringstjänsterna fokuserar kommunernas basservice fortfarande främst på utbildning och bildning, vars totala servicebehov avtar på grund av den sjunkande nativiteten. Nedgången i servicebehovet är dock något

mindre för prognosperioden, eftersom kostnaderna för ordnandet av service inte sjunker i samma grad. Dessutom har deltagandegraden inom småbarnspedagogiken och behovet av särskilt stöd ökat under de senaste åren.

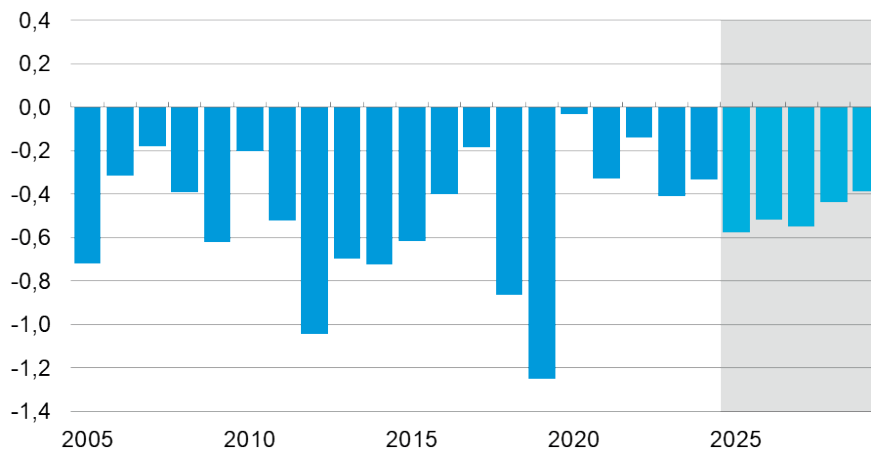
Kommunernas investeringar förblir överlag stora, även om skillnaderna mellan olika kommuner är betydliga. I en del kommuner avtar investeringsutsikterna, men i synnerhet i tillväxtcentrumen orsakar migrationen investeringstryck. Största delen av satsningarna hänför sig till nödvändig infrastruktur såsom byggnader, men även investeringar i den gröna omställningen bidrar för sin del till investeringsnivån.

Skatteinkomsterna är fortfarande kommunernas viktigaste inkomstkälla, och de består av kommunal-, fastighets-, samfunds- och gruvmineralskatt. År 2025 ökar kommunernas totala skatteinkomster dock endast med 0,7 procent i synnerhet för att kommunalskatten utvecklas anspråkslöst och samfundsskatten minskar. De totala skatteinkomsterna ökar dock med 5,8 procent 2026 och med 3,8 procent i genomsnitt 2027–2029.

Inkomstöverföringarna från staten till kommunerna ökar innevarande år då kommunernas uppgifter och finansieringsansvar ökar i och med reformen av arbets- och närings tjänsterna. Statsandelarna ökar dock mindre än kostnaderna för de överförda uppgifterna på grund av att nedskärningarna samtidigt görs i statsandelarna. År 2026 sjunker statens inkomstöverföringar till kommunförvaltningen framför allt till följd av regeringens permanenta nedskärningar i statsandelar för basservice. Eftersom de tidigare tidsbundna nedskärningarna upphör efter 2027, kommer statens inkomstöverföringar till kommunförvaltningen att öka därefter. Skattefinansieringen täcker dock inte obalansen mellan kommunförvaltningens inkomster och utgifter även om underskottet enligt prognosen minskar till 0,4 procent i slutet av prognosperioden. När det gäller de kommunala finanserna leder obalansen mellan inkomster och utgifter till skattehöjningar och rigida sparåtgärder under de kommande åren, eftersom tjänsterna och servicenätverket måste anpassas till de tillgängliga inkomsterna. Kommunförvaltningens underskott ökar dess skulder, och skuldkvoten fortsätter att öka under prognosperioden.

Prognosen beaktar både positiva och negativa risker. I utvecklingsscenariot antas att utgången av hyresavtalen om social- och hälsovårdsfastigheter samt resultaten av förhandlingarna om nya hyresavtal kommer att minska kommunernas hyresinkomster med 150 miljoner euro från och med 2026. Större hyresförluster än väntat kan påverka prisutvecklingen för kommunförvaltningens konsumtionsutgifter och försämma läget för kommunerna. I prognosen upptas kommunernas och samkommunernas permanenta anpassningsåtgärder till ett belopp på 150 miljoner euro. Kommunernas egna anpassningsåtgärder kan dock stärka den finansiella ställningen mer än väntat, om servicenätverket eller personalutgifterna kan anpassas i högre grad. Å andra sidan kan misslyckade anpassningsåtgärder eller andra ökade utgifter, till exempel större hyresförluster för social- och hälsovårdsfastighet, försämma läget.

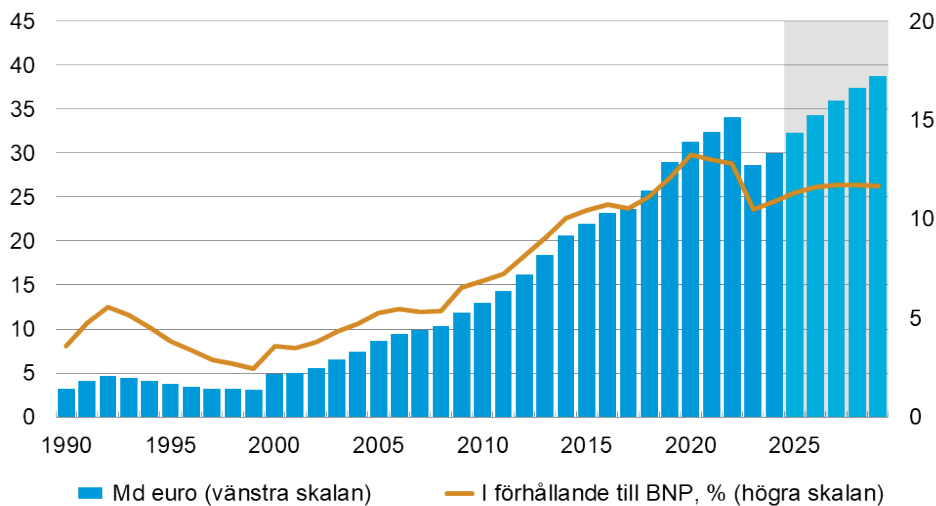
Kommunalförvaltningens finansiella sparande i förhållande till BNP, %

Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Kommunalförvaltningens skuld

Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 19. Kommunförvaltning¹

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Md euro					
Skatter	13,1	14,0	14,1	14,9	15,4
därav kommunalskatt	9,0	10,0	10,1	10,7	11,1
samfundsskatt	2,0	1,7	1,6	1,7	1,8
fastighetsskatt	2,1	2,3	2,4	2,4	2,4
Försäljnings- och avgiftsintäkter	6,2	6,3	6,3	6,2	6,4
Transfereringar från staten	8,6	8,3	8,8	9,0	9,0
Övriga inkomster ²	1,9	2,2	2,2	2,2	2,3
Inkomster totalt	29,9	30,7	31,4	32,4	33,1
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	22,5	22,9	23,4	24,0	24,7
Socialt bistånd och naturaförmåner	0,6	0,5	0,8	0,8	0,8
Övriga transfereringar	1,8	1,7	2,2	2,3	2,3
Kapitalutgifter	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Bruttoinvestering	5,4	5,6	5,7	6,0	6,1
Övriga utgifter	0,0	0,1	0,0	-0,1	-0,1
Utgifter totalt	31,0	31,7	33,0	33,9	34,8
Konsumtionsutgifter	21,3	21,6	22,4	23,4	24,2
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-1,1	-0,9	-1,6	-1,5	-1,7
Primärt saldo ²	-0,5	-0,1	-0,8	-0,6	-0,8

¹ Exkl. Helsingfors social- och hälsovård och räddningstjänst.² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

2.5 Velfärdsområdesförvaltningen

Velfärdsområdena fortsatte att uppvisa skuld i fjol, men utgiftsökningen avtog till en normal nivå. Velfärdsområdenas utgifter fortsätter att avta i år, och den statliga finansieringen ökar. Velfärdsområdenas finansiella ställning är på det stora hela i balans fram till 2027.

År 2024 var velfärdsområdenas finansiella ställning fortsatt svag och uppvisade ett underskott på 1,6 miljarder euro, dvs. -0,6 procent av BNP. Den mycket snabba uppgången i utgifterna under 2023 har dock normaliserats. Enligt insamlade uppgifter steg utgifterna långsamt även under första halvåret 2025.

I år balanseras områdenas finansiella ställning tack vare de måttligt ökande utgifterna och den snabba ökningen av statlig finansiering. De stigande utgifterna motverkas av anpassningsåtgärderna, och den statliga finansieringen ökar till följd av efterhandsjusteringen på 1,4 miljarder euro som baserar sig på velfärdsområdenas resultat 2023 och som betalas 2025. Åren 2026–2027 förblir velfärdsområdenas finansiella ställning relativt balanserad, och utgifterna ökar med cirka 3,6 procent om året.

Under prognosperioden ökar utgifterna främst på grund av de snabbt stigande priserna. Till följd av de avtalade löneförhöjningarna och löneprogrammen ökar personalutgifterna snabbare än den allmänna lönenivån. Uppgången i utgifterna motverkas av besluten av statsminister Orpos regering och områdenas egna anpassningsåtgärder. I prognosen antas områdenas egna anpassningsåtgärder uppgå till 0,35 miljarder euro under innevarande år och 0,15 miljarder euro under 2026. Estimaten för 2025–2026 är försiktiga i förhållande till områdenas egna planer. Estimaten baserar sig i synnerhet på utgiftsutvecklingen enligt områdenas budgetar. Anpassningstrycket förblir dock stort på grund av underskotten för de första åren.

Velfärdsområdenas inkomster består i huvudsak av statlig finansiering och intäkter från kundavgifter. Indexförhöjningen för velfärdsområdenas finansiering 2026 är 3,25 procent. Finansieringen beaktar också den årliga ökningen i servicebehovet inom social- och hälsovården. Efterhandsjusteringen för 2026 är 1,3 miljarder euro. Efterhandsjusteringen för de därpå följande åren i prognosen baserar sig på planen för de offentliga finanserna, inklusive en ramreservering i efterhandsjusteringen, och inte på kostnadsutvecklingen enligt tryckkalkylen.

Prognosen är förenad med flera risker. Områdenas utgifter kan bli mindre än väntat, om sparåtgärderna och effektiviseringen överträffar förväntningarna. Å andra sidan kan misslyckade anpassningsåtgärder eller nya utgifter belasta områdenas finanser.

Tabell 20. Velfärdsområdena¹

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Md euro					
Försäljnings- och avgiftsintäkter	5,0	5,7	6,0	6,2	6,4
Transfereringar från staten	25,7	26,2	28,6	29,6	30,5
Övriga inkomster	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3
Inkomster totalt	30,9	32,2	34,8	36,0	37,2
Löner och insatsförbrukning	24,9	25,8	26,3	27,2	28,2
Socialt bistånd och naturaförmåner	6,1	6,4	6,7	7,0	7,3
Kapitalutgifter	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Bruttoinvestering	1,4	1,3	1,3	1,5	1,3
Övriga utgifter	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Utgifter totalt	32,5	33,8	34,6	36,0	37,1
Konsumtionsutgifter	26,1	26,7	27,3	28,3	29,3
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-1,6	-1,6	0,2	-0,0	0,1
Primärt saldo ²	-1,5	-1,5	0,4	0,2	0,3
Prisindexet för velfärdsområden	3,52	2,53	3,00	3,25	2,63
Förtjänstnivåindex för velfärdsområden	6,0	3,5	5,8	4,8	4,1

¹ inkl. Helsingfors stads räddningsväsende och social och hälsovård.

² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

Tabell 21. Lokalförvaltningen (Kommunförvaltningen+Välfärdsområdena)

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Md euro					
Försäljnings- och avgiftsintäkter	11,3	11,9	12,3	12,4	12,7
Skatter	13,1	14,0	14,1	14,9	15,4
Transfereringar från staten	34,3	34,6	37,4	38,6	39,6
Övriga transfereringar	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Övriga inkomster	1,9	2,1	2,1	2,2	2,2
Inkomster totalt	60,8	62,9	66,2	68,4	70,3
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	47,4	48,7	49,7	51,2	52,9
Sosiaaliavustukset ja luontoismuotoiset etuudet	6,7	7,0	7,5	7,8	8,2
Övriga transfereringar	1,9	1,8	2,3	2,4	2,4
Kapitalutgifter	0,8	1,0	1,1	1,1	1,1
Bruttoinvestering	6,7	6,9	7,0	7,4	7,4
Övriga utgifter	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Utgifter totalt	63,5	65,5	67,6	70,0	71,9
Konsumtionsutgifter	47,4	48,4	49,7	51,7	53,6
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-2,7	-2,6	-1,4	-1,5	-1,6
Primärt saldo ¹	-2,0	-1,6	-0,3	-0,4	-0,5

¹ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

2.6 Socialskyddsfonderna

Socialskyddsfondernas överskott väntas i år vara 0,4 procent av BNP. Överskottet väntas öka under prognosperioden till 1,3 procent av BNP. Arbetspensionsanstalterna uppvisar överskott under hela prognosperioden, vilket i synnerhet beror på influtna arbetspensionsavgifter och kapitalinkomster. De övriga socialskyddsfondernas finansiella ställning väntas i år vara cirka -0,3 procent av BNP. Nästa år väntas sektorn uppvisa ett överskott på 0,1 procent av BNP och under prognosperioden ökar överskottet till 0,2 procent av BNP främst till följd av förhöjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna.

2.6.1 Arbetspensionsanstalterna

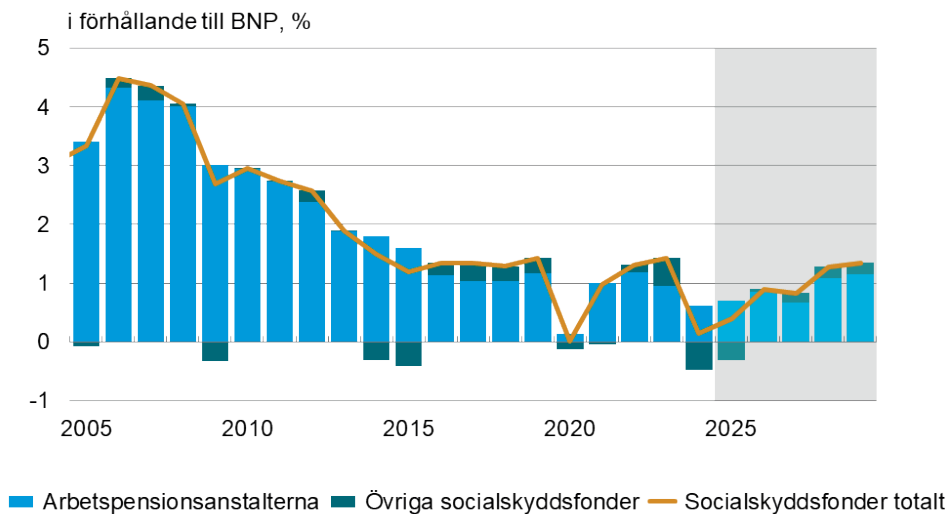
Arbetspensionsanstalternas finansiella ställning uppvisar i år ett överskott på 0,7 procent av BNP. Överskottet väntas öka fram till slutet av prognosperioden till 1,1 procent av BNP. År 2027 minskar överskottet tillfälligt från året innan på grund av engångsöverföringen från Statens pensionsfond till statsbudgeten.

I år väntas de totala utgifterna öka med cirka 2,4 procent. Ökningen är långsammare än under de föregående åren på grund av de mindre indexförhöjningarna av arbetspensioner. År 2026 ökar utgifterna ungefär i samma takt som innevarande år. År 2027 ökar utgifterna med över 6 procent främst på grund av den extra överföringen från Statens pensionsfond i enlighet med beslutet som fattades i halvtidsöversynen våren 2025. Utgifterna inom sektorn ökar också till följd av beslutet vid budgetförhandlingarna 2025 att höja Statens pensionsfonds risktagningsförmåga och årligen överföra 100 miljoner euro från pensionsfonden som intäkt till statsbudgeten från och med 2027. År 2028 väntas utgifterna vara ungefär oförändrade, men 2029 väntas de öka med knappt 4 procent på grund av de ökande pensionsutgifterna.

Arbetspensionsavgifterna utgör en stor del av sektorns inkomster. Åren 2022–2025 höjdes arbetsgivarnas arbetspensionsavgift för att kompensera sänkningen av avgiften 2020. Även kapitalinkomsterna stöder sektorns överskott under hela prognosperioden. I år och nästa år väntas sektorns totala inkomster öka med något över 3 procent och under de följande prognosåren med cirka 4,4 procent.

De centrala riskerna inom sektorn anknyter till kapitalinkomsterna. Snabba förändringar i räntenivån har en stor inverkan på både fond- och ränteintäkterna, vilket ökar prognosens osäkerhet.

Socialskyddsfondernas finansiella ställning

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 22. Socialskyddsfonder

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Md euro					
Kapitalinkomster	5,0	5,5	6,0	6,2	6,6
Socialskyddsavgifter	34,1	32,7	34,4	36,3	37,8
arbetsgivarnas avgifter	21,2	20,6	21,7	22,9	23,8
försäkrades avgifter	12,9	12,1	12,6	13,4	14,0
Transfereringar från övriga offentliga samfund	16,9	17,6	17,3	17,4	17,7
Övriga inkomster	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
Inkomster totalt	57,0	56,7	58,7	60,9	63,2
Löner och insatsförbrukning	2,2	2,2	2,3	2,3	2,4
Socialt bistånd och naturaförmåner	47,0	49,8	50,9	51,4	52,3
Övriga utgifter	3,9	4,3	4,4	4,6	5,9
Utgifter totalt	53,1	56,4	57,6	58,3	60,6
Konsumtionsutgifter	4,5	4,8	5,0	5,1	5,2
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	3,9	0,4	1,1	2,7	2,6
Arbetspensionsanstalterna	2,6	1,7	2,0	2,5	2,1
Övriga socialskyddsfonder	1,3	-1,3	-0,9	0,2	0,5
Primärt överskott ¹	4,0	0,4	1,2	2,7	2,6

¹ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

2.6.2 Övriga socialskyddsfonderna

De övriga socialskyddsfondernas finansiella ställning väntas i år vara cirka -0,3 procent av BNP. Nästa år väntas sektorn uppvisa ett överskott på 0,1 procent av BNP främst till följd av förhöjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna. Under prognosperioden ökar överskottet till 0,2 procent av BNP.

I år väntas de totala utgifterna öka med knappt 2 procent. Ökningen beror bland annat på de ökade arbetslöshetsutgifterna på grund av arbetslöshet. Under 2026–2028 väntas utgifterna sjunka måttligt. Detta beror i synnerhet på åtgärderna enligt regeringsprogrammet och besluten om anpassningsåtgärder i ramförhandlingarna våren 2024. År 2029 väntas utgifterna öka med knappt 2 procent.

I år väntas sektorns inkomster öka med cirka 4 procent. Tillväxten baserar sig i synnerhet på ökade sjukförsäkringsavgiftsinkomster, som i sin tur baserar sig på en högre lönesumma och betalningsprocent. De lägre arbetslöshetsförsäkringsavgifterna i fjol och i år har dock motverkat ökningen av de totala inkomsterna. Sysselsättningsfonden offentliggjorde sitt slutliga förslag om arbetslöshetsförsäkringsavgifterna 28 augusti 2025. Det föreslås att den totala höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna är 0,6 procentenheter 2026, varigenom den genomsnittliga avgiften för arbetsgivare är 0,92 procent av lönen och premien för löntagare är 0,89 procent av lönen. Denna förhöjning ökar sektorns socialskyddsavgifter, vilket förbättrar den finansiella ställningen för de övriga socialskyddsfonderna. Sektorns inkomster förväntas därmed öka med 4,7 procent nästa år, framför allt tack vare ändringen av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna. Inkomsterna ökar med cirka 1,5 procent 2027, varefter ökningen avstannar 2028 och för att sedan börja öka igen med knappt 2 procent 2029.

Hur socialskyddsavgifterna utvecklas beror också på kanaliseringslösningen, som trädde i kraft i början av 2025. Till följd av den sänks arbetsförsäkringsavgifterna normalt enligt de förväntade förmånsbesparingarna, och på motsvarande sätt höjs sjukförsäkringsavgifterna. Därigenom minskar statens finansieringsandel av sektorns utgifter.

Tabell 23. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2023	2024	2025	2026*	2027*
Socialförsäkringsavgifter¹					
Arbetsgivare					
Sjukförsäkring	1,53	1,16	1,87	1,89	1,84
Arbetslöshetsförsäkring	1,54	0,82	0,61	0,92	0,92
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	17,37	17,34	17,38	17,10	17,10
Kommunernas pensionsförsäkring	19,81	19,59	19,21	19,45	19,45
Löntagare					
Dagpenningsskatt	1,36	1,01	0,84	0,87	0,81
Sjukvårdsskatt	0,60	0,51	1,06	1,12	1,10
Arbetslöshetsförsäkring	1,50	0,79	0,59	0,89	0,89
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	7,47	7,47	7,47	7,30	7,30
Förmånstagare					
Sjukförsäkring	1,57	1,48	1,45	1,51	1,49
Pensionsindex					
Arbetspensionsindex	2 874	3 037	3 077	3 102	3 161
Folkpensionsindex	1 805	1 911	1 930	1 936	1 965

¹ Årliga medeltal. Arbetsgivaravgifterna samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter som procent av lönerna. Siffrorna är vägda medeltal.

2.7 De offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet

På lång sikt råder det en obalans mellan den offentliga ekonomins inkomster och utgifter, det vill säga ett hållbarhetsunderskott. Bedömningen av hållbarhetsunderskottet är cirka 2 procent i förhållande till BNP, vilket motsvarar ungefär 7 miljarder euro på 2029 års nivå.

Att befolkningen åldras har redan under de senaste cirka tio åren ökat pensionsutgifterna, vilket orsakar ett stort tryck på de offentliga finansernas hållbarhet på längre sikt. Ökningen av den äldre befolkningen under de närmaste årtiondena ökar vård- och omsorgsutgifterna, och den nuvarande totala skattegraden kommer inte att räcka till för att finansiera utgifterna i framtiden. Samtidigt leder den avtagande ökningen av befolkningen i arbetsför ålder och den långsamma produktivitetstillväxten till att den ekonomiska tillväxten förblir anspråkslös, vilket eroderar skattebasen, som används till att finansiera offentliga tjänster och social trygghet. Dessutom ökar den förväntade ökningen av de offentliga finansernas skuldkvot riskerna relaterade till de offentliga finanserna.

På lång sikt råder det en obalans mellan de offentliga finansernas inkomster och utgifter, dvs. ett hållbarhetsunderskott. I beräkningarna över hållbarhetsunderskottet estimeras hur den åldrande befolkningen påverkar utsikterna för de offentliga finanserna under de kommande årtiondena. Beräkningen över hållbarhetsunderskottet visar hur mycket de offentliga finanserna bör stärkas inom den närmaste framtiden för att de offentliga finanserna ska vara i balans på lång sikt.¹

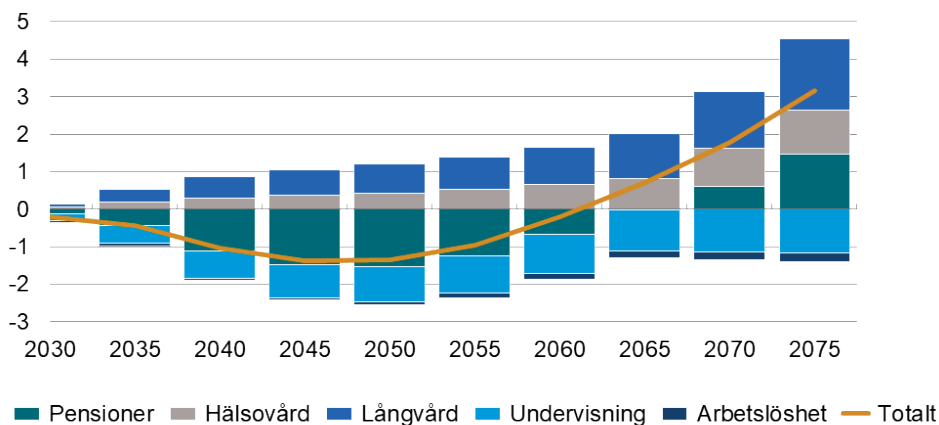
1 Eftersom hållbarhetsunderskottet, dvs. den så kallade S2-indikatorn, inte beaktar de eventuella negativa konsekvenserna av direkta anpassningsåtgärder för den ekonomiska tillväxten, bör indikatorn inte i sig användas för att bedöma anpassningsbehovet. Det finns andra metoder som i högre grad beaktar direkta anpassningsåtgärders negativa konsekvenser för tillväxten. Det resultat som S2-indikatorn ger motsvarar tekniskt sett en situation där finanspolitikens multiplikatoreffekt är noll, dvs. att anpassningsåtgärder inte belastar den ekonomiska tillväxten. På ett allmänt plan anses direkta anpassningsåtgärder dock belasta den ekonomiska tillväxten. Däremot medför många strukturella reformer inte sådana negativa konsekvenser, utan de kan också stärka den ekonomiska tillväxten.

Hållbarhetsunderskottet är cirka 2 procent av BNP, dvs. cirka 7 miljarder euro enligt nivån 2029. Jämfört med förra våren har det estimerade hållbarhetsunderskottet inte förändrats väsentligt.

I beräkningen över hållbarhetsunderskottet förutsätts skulden inte stabiliseras på en viss nivå. Således kan en balanserad skuldnivå enligt beräkningen även vara relativt hög eller låg beroende på skuldkvotens utgångsnivå i beräkningen och hur den åldrande befolkningen väntas påverka utvecklingen av de offentliga finanserna under de kommande årtiondena. Därför bör den offentliga ekonomins skuldhållbarhet granskas också på andra sätt.

Ändring av åldersrelaterade utgifter

från och med 2028, i förhållande till BNP, %

Tabellen har utarbetats med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets SOME-modell

Källa: FM

Tabell 24. Offentliga finanser på lång sikt

	2025	2030**	2040**	2050**	2060**	2075**
I förhållande till BNP, %						
Utgifter totalt	57,4	54,7	55,1	56,6	59,3	65,1
varav åldersbundna och arbetslöshetsutgifter	31,3	30,3	29,6	29,2	30,3	33,6
Pensioner	14,3	13,8	12,9	12,5	13,3	15,4
Förvärvspensioner	13,3	12,8	11,9	11,6	12,5	14,4
Grundpensioner	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	1,0
Hälsovård	6,6	6,8	7,0	7,1	7,3	7,9
Långvård	3,0	3,2	3,7	3,9	4,1	5,0
Undervisning	5,3	4,8	4,2	4,0	3,9	3,7
Arbetslöshet	2,1	1,8	1,8	1,8	1,7	1,6
Ränteutgifter	1,5	2,0	3,2	5,1	6,6	9,7
Inkomster totalt	53,1	53,0	53,8	55,5	57,9	62,0
varav kapitalinkomster	3,6	4,2	5,3	7,1	9,3	13,0
varav skatteintäkterna från pensioner	3,0	2,9	2,7	2,6	2,8	3,3
Nettoutlåning ¹	-4,3	-1,7	-1,2	-1,1	-1,3	-3,0
varav transferering till arbetspensions fonder	0,7	2,1	4,2	6,4	7,8	9,7
Offentliga sektorns skuld, konsoliderad	84,2	87,5	101,5	128,7	167,5	246,4
Offentliga sektorns tillgångar, konsoliderad	147,1	151,7	160,6	187,7	226,4	293,3
varav arbetspensionsanstaltarnas tillgångar, konsoliderad	99,6	105,2	122,3	154,8	196,6	265,3

¹ Konjunkturjusterad saldo från och med 2030

Bilagor

Bilaga 1 Centrala antaganden för beräkning av skatteintäkter

Tabell 1. Utvecklingsprognos för vissa inkomst- och efterfråganposter som påverkar skattebelagda inkomster och skatteunderlaget

	2025*	2026*	2027*	2028*	Ändring på årlig nivå, % 2025/2028*
Ändring, procent per år					
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	2,8	3,6	3,7	4,0	3,5
Löne- etc. inkomster	2,8	4,6	4,4	4,5	4,1
Pensioner och andra sociala förmåner	2,4	1,2	2,0	2,8	2,1
Kapitalinkomster	3,9	3,7	4,1	4,0	3,9
Förtjänstnivåindex	3,0	3,6	3,0	3,2	3,2
Driftsöverskott	4,0	3,2	4,8	4,0	4,0
Värdet av hushållens beskattningsbara konsumtionsutgifter	0,8	3,4	3,5	3,7	2,8
Mervärdesskatteunderlaget	1,3	3,7	4,1	4,9	3,5
Bensinkonsumtionen	-1,0	-3,1	-3,8	-4,3	-3,1
Konsumtionen av dieselolja	-2,6	-3,0	-3,6	-3,9	-3,3
Elkonsumtionen	-0,5	7,4	2,1	2,4	2,9
Beskattad alkoholkonsumtion	-2,3	-0,6	-0,6	-1,1	-1,2
Registrerade nya personbilar (st.)	74 000	83 500	93 000	103 000	-
andelen renodlade elbilar	36%	49%	64%	73%	-
Importerade begagnade personbilar (st.)	44 000	44 000	44 000	44 000	-
andelen renodlade elbilar	55%	60%	64%	68%	-
Konsumentprisindex	0,4	1,4	1,9	2,0	1,4

Tabell 2. Vissa ändrade skatteunderlagsposters inverkan på skatteavkastningen

	Skatteunderlag	Ändring	Ändring i skatteavkastningen, mn euro
Skatteslag			
Förvärvsinkomstskatten	Löneinkomster	1%	538, varav staten 339 och kommuner 85
	Pensionsinkomster	1%	167, varav staten 111 och kommuner 41
Kapitalinkomstskatt	Kapitalinkomster	1%	45
Samfundsskatt	Driftsöverskott	1%	72, varav staten 55 och kommuner 17
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1%	152
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	2
Energiskatt	Elkonsumtionen ¹	1%	10
	Bensinkonsumtionen	1%	12
	Dieselsonsumtionen	1%	12
Alkoholskatt	Alkoholkonsumtionen	1%	14
Tobaksaccis	Cigarrettkonsumtionen	1%	8

¹ Exkl. industri, datacentraler och växthus.

Tabell 3. Verknningar av de största förändringarna i de offentliga samfundens skatteintäkter

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
mn euro						
Förvärvsinkomstskatter	-618	-692	-1 598	-993	-749	-735
Genomsnittlig höjning av kommunalskatteprocenten	80	80	0	0	0	0
Kapitalinkomstskatt	1	5	0	0	0	0
Samfundsskatt	3	32	228	-446	-372	-145
Andra direkta skatter	181	-18	-59	204	29	-2
Mervärdesskatt	550	1 266	16	-4	18	0
Energiskatt	-116	-20	2	-65	-45	0
Andra indirekta skatter	143	-136	301	127	62	31
Socialskyddsavgifter	-1 346	808	-130	-92	-205	-11

Bilaga 2 Skillnader mellan statsbudgeten och nationalräkenskaperna

Statens budgetekonomi uppvisade ett underskott på 12,1 miljarder euro 2024. Enligt de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna uppgick hela statsförvaltningens finansiella ställning till -10,1 miljarder euro. Nationalräkenskapernas finansiella ställning var cirka 2,0 miljarder euro bättre.

I år är budgetbalansen (-14,1 miljarder euro) något svagare än nationalräkenskapernas finansiella ställning (-12,0 miljarder euro). De budgeterade försvarsutgifterna är fortfarande något större än de relaterade utgifterna i nationalräkenskaperna. Ränteswapavtalen relaterade till statens skuldhantering påverkar dessutom inte nationalräkenskapernas ränteutgifter, men de försvagar statsbudgetens balans med cirka 0,4 miljarder euro.

År 2026 försvagas nationalräkenskapernas underskott i förhållande till budgeten (budgetens underskott -8,3 miljarder euro, nationalräkenskapernas -11,7 miljarder euro). Nedläggningen av Statens bostadsfond ökar budgetekonomins inkomster med 2,3 miljarder euro till följd av överföringen av fondens medel. Detta påverkar dock inte nationalräkenskaperna. Det finns också andra mindre skillnader.

Budgetunderskottet och statens upplåning

Man kan inte heller alltid sluta sig till statens behov av upplåning utifrån budgetunderskottet. År 2024 ökade skulden i statens budgetekonomi med cirka 12,6 miljarder euro. Utifrån budgetunderskottet borde lån på 12,1 miljarder euro ha tagits, varför upplåningen var 0,5 miljarder euro större än vad budgetunderskottet skulle ha förutsatt. År 2024 ökade skillnaden mellan upplåningen och budgeten på grund av att de statliga fondernas kassa minskade och av att de realiserade utgifterna och inkomsterna var mindre än de budgeterade. Dessutom minskade upplåningsbehovet till följd av den mindre kassan. I år väntas upplåningen vara större än underskottet bland annat på grund av emissionsförluster. År 2026 är upplåningen större än underskottet enligt budgeten bland annat på grund av den ovannämnda intäktsöverföringen från Statens bostadsfond, vilket dock inte minskar upplåningsbehovet.

Allmänt om skillnaden mellan budgeten och nationalräkenskaperna

Orsakerna till skillnaden mellan budgetekonomins saldo och statsförvaltningens saldo enligt nationalräkenskaperna är många. Av dem är den viktigaste att den statliga sektorn enligt nationalräkenskaperna är större än budgetekonomin, som främst omfattas av statens ämbetsverk. Till räkenskapernas statliga sektor hör förutom budgetekonomin bland annat de statliga fonderna (exklusive Statens pensionsfond), universiteten och deras fastighetsbolag samt Senatfastigheter. Besluten om klassificering av olika offentliga enheter omvärderas regelbundet. På Statistikcentralens webbplats finns en förteckning över alla enheter som hör till statsförvaltningen och mer allmänt till den offentliga sektorn.

Utöver klassificeringen bidrar också de avvikande bokföringsprinciperna till skillnaderna mellan nationalräkenskapernas och budgetekonomins utgifter. Nationalräkenskaperna är prestationsbaserade, medan budgetekonomin delvis är kassabaserad. På grund av bokföringsgrunden orsakar i synnerhet reservationsanslag i budgeten skillnader mellan budgeten och nationalräkenskaperna. Reservationsanslagen fleråriga anslag som budgeteras i årsbudgeten. I nationalräkenskaperna redovisas reservationsanslag prestationsbaserat enligt användningsår såsom övriga utgifter. Nettoeffekten av överförda anslag kan variera avsevärt från år till år. I nationalräkenskaperna konverteras skatter, subventioner och EU-avgifter prestationsbaserat genom en tidsjustering. Hur stora skillnaderna på grund av tidsjusteringen är kan konstateras först i efterhand.

I budgetekonomins saldo ingår som inkomster och utgifter även sådana finansiella investeringar, såsom lån som staten beviljat och återbetalat samt försäljning och förvärv av aktier, som i nationalräkenskaperna främst behandlas som finansiella transaktioner. Finansiella transaktioner påverkar inte statens finansiella ställning enligt nationalräkenskaperna. Till finansiella transaktioner räknas också inverkan av derivat på ränteutgifter.

EU-länderna rapporterar två gånger om året om skillnaderna mellan siffrorna i statens budgetekonomi och nationalräkenskaperna till Eurostat i samband med rapporteringen om underskott och skulder. Skillnaden mellan saldot enligt statens – liksom de övriga undersektorerna i de offentliga finanserna – bokslut och nettokreditgivningen enligt räkenskaperna när det gäller tidigare år ska kunna förklaras. I rapporteringen utreds också den så kallade skulddynamiken, det vill säga hur nettokreditgivningen inom de offentliga finanserna stämmer överens med förändringen i den offentliga skulden.

Bilagatabeller

Bilagatabell 1: Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2020–2024

Bilagatabell 2: Balansen för tillgång och efterfrågan

**Bilagatabell 1. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen
2020–2024, %-förändring**

Åren 2019–2023	Medeltal av prognoser, %	Medeltal av utfall, %
BNP (volym)	1,6	0,2
BNP (värde)	3,7	3,0
Privata konsumtionen (värde)	4,0	2,9
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,8	-0,6
Inflation	1,9	3,5
Lönesumma	3,6	3,6
Arbetslöshetsgrad	7,0	7,6
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	52,5	55,0
Statens nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-2,7	-3,5
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-2,5	-3,3

Genomsnittliga prognosavvikelse	Under- eller överskattning av prognosen ¹ , %-enhet	Prognosavvikelsen storlek ² , %-enhet
BNP (volym)	1,4	1,9
BNP (värde)	0,7	2,5
Privata konsumtionen (värde)	1,1	2,8
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,2	2,0
Inflation	-1,6	2,4
Lönesumma	-0,0	2,4
Arbetslöshetsgrad	-0,5	0,8
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	-2,5	5,0
Statens nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	0,8	1,5
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	0,7	2,2

Jämförelsen av prognoserna införs i de preliminära nationalräkenskaperna i mars/juni.

Medeltalet för de fem senaste åren har beräknats utifrån vårens och höstens prognoser om budgetåret.

¹ Indikatoren för under- eller övervärdering är det genomsnittliga prognosavvikelsen.

² Medeltalet av avvikelsens absoluta värde anger prognosavvikelsens genomsnittliga storlek, oberoende av avvikelsens riktning.

Bilagatabell 2. Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Löpande priser					
Bruttonationalprodukt till marknadspris	320 680	320 677	325 331	330 452	337 357
Import av varor och tjänster	93 620	95 234	96 157	97 669	100 468
Totalutbud	177 907	178 490	179 237	180 797	182 910
Export av varor och tjänster	118 937	118 485	119 407	121 559	123 742
Konsumtion	59 002	60 032	59 860	59 285	59 238
privat	50 453	47 948	50 837	52 844	54 817
offentlig	41 357	38 190	39 788	41 330	43 326
Bruttobildning av realkapital	9 082	9 783	11 098	11 565	11 527
privat	320 537	321 533	326 203	331 340	338 266
offentlig	11 149	12 079	13 894	14 628	15 016
Totalefterfrågan	389 759	390 180	402 753	417 115	435 181
Fasta priser, referensår 2015; ej adderbara					
Bruttonationalprodukt till marknadspris	228 271	229 199	231 557	234 874	238 916
Import av varor och tjänster	93 030	92 143	94 419	96 227	99 092
Totalutbud	320 680	320 677	325 331	330 452	337 357
Export av varor och tjänster	93 620	95 234	96 157	97 669	100 468
Konsumtion	177 907	178 490	179 237	180 797	182 910
privat	118 937	118 485	119 407	121 559	123 742
offentlig	59 002	60 032	59 860	59 285	59 238
Bruttobildning av realkapital	50 453	47 948	50 837	52 844	54 817
privat	41 357	38 190	39 788	41 330	43 326
offentlig	9 082	9 783	11 098	11 565	11 527
Totalefterfrågan	320 537	321 533	326 203	331 340	338 266